T.C.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANA BİLİM DALI

KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİ

(TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME 1925-1926)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZÜBEYDE TAHAL

KİLİS

HAZİRAN 2019

T.C
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİ

(TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME 1925-1926)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZÜBEYDE TAHAL

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM

KİLİS

HAZİRAN 2019

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

Kilis Yevmi Halk Gazetesi

(Transkripsiyon ve Değerlendirme 1925-1926)

Zübeyde TAHAL

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	**İmzası**
Doç. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM (Danışman)	_____
Prof. Dr. Metin AKİS (Jüri Başkanı)	_____
Doç. Dr. Ayhan DOĞAN (Üye)	_____

Doç. Dr. Serhat KUZUCU

Enstitü Müdürü

T. C.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu ve bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.(12/06/2019)

Zübeyde TAHAL

İÇİNDEKİLER

ÖZET iii
ABSTRACT iv
ÖNSÖZ v
KISALTMALAR vi
BİRİNCİ BÖLÜM 2
KİLİS'İN COĞRAFYASI VE TARİHİ KONUMU 2
1.1.Kilis'in Coğrafyası 2
1.2.Kilis'in Tarihi Konumu 2
1.3. Kilis'in Yönetimi 5
1.3.1. Osmanlı-Türk Genel Yönetim Sürecine Kısa Bir Bakış 5
1.3.2. Kilis'in İdari Yönetimi 7
İKİNCİ BÖLÜM 8
KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİ (TRANSKRİPSİYON) 8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 939
1925 TARİHLİ KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİNE GÖRE SİYASİ, EKONOMİK, SOSYAL, KÜLTÜREL, SAĞLIK VE EĞİTİM ALANINDAKİ HABERLERE DAİR DEĞERLENDİRMELER 939
3.1.Siyasi Haberler 939
3.1.1. Musul Sorunu Haberleri 939
3.1.2. Şeyh Sait İsyanı ve İstiklâl Mahkemeleri Haberleri 940
3.1.3. Şapka Kanunu ve Kılık Kıyafet Hakkında Haberler 942
3.1.4. Tayyare Cemiyeti Haberleri 943
3.2.Ekonomi Haberleri 945
3.2.1. Zeytincilik ve Zeytin Vergisi Hakkında Haberler 945
3.2.2.Gümrük Hakkında Haberler 946
3.2.3.Kaçakçılık 947
3.2.4.İstanbul Piyasası Hakkında Haber 948
3.2.5.Mecliste Bütçe Müzâkerâtı Haberleri 948
3.2.6. Düyûn-ı Umûmiye 949
3.3.Sağlık Hakkında Haberler 949
3.3.1.Grip 949
3.3.2.Trahom 950

3.3.3.Çiçek Aşısı 951
3.4.Eğitim Alanındaki Haberler 951
3.4.1.Dârü'l-Fünûn 951
3.4.2.Tekkelerin Mekteplere Dönüştürülmesi 951
3.4.3.Muallim Maaşları Hakkında Haberler 952
3.5.Sosyal ve Kültürel Alandaki Haberler 953
3.5.1.Kıyafetler Hakkında Haberler 953
3.5.2.Tiyatro Hakkında Haber 954
3.5.3.Kütüphane Hakkında Haber 954
SONUÇ 955
KAYNAKÇA 956
EKLER 962
ÖZGEÇMİŞ 967

ÖZET

KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİ
(TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME 1925-1926)

TAHAL Zübeyde
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM
Haziran 2019, 978 Sayfa

Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivinde bulunan "1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesi" Mahmut Ragıp Bey tarafından yayımlanmıştır. İmtiyaz sahipleri Mahmut Ragıp ve Abdullah İsmet Beylerdir. İdare ve tab' mahali, Kilis matba'asıdır. Bu gazete düzenli bir şekilde yayımlanmamakla birlikte ağırlıklı olarak haftada dört gün basılmıştır. Bizim çalışmamızı oluşturan 1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi sayı 252 ile başlamakta ve 409'da bitmektedir. Gazeteden tesbit ettiğimiz bilgilere göre 1925 senesi gazetenin üçüncü ve dördüncü yıllarını kapsamaktadır. Bu da gerçeğe yakın bir tahminle gazetenin ilk senesinin 1922 olduğunu göstermektedir. 1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesi yerel bir gazete olmasına rağmen Kilisle birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin de içtimai, kültürel, ekonomik, dini ve siyasi gündemine ilişkin haberleri yayınlanmaktadır. Gazete Kilis'in 1925'li yıllarına ışık tutmasının yanı sıra Musul'da yaşanan olayların seyrini de yakından takip etmektedir. Bu yönüyle gazetenin isminin ötesinde ulusal bir mecmua özelliği gösterdiği de söylenebilir. Ayrıca bu çalışmamız neticesinde 1925 senesinde Kilis'in sosyo-kültürel yaşamını saptayabildiğimiz gibi bu yaşamın nasıl gelişim ve değişim gösterdiğini de öğrenebilmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: 1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesi, Sosyo-Kültürel Yaşam, Kilis

ABSTRACT

KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİ

(TRANSCRİPTİON AND EVULUATİON 1925-1926)

TAHAL Zübeyde

Master's Thesis: Depertman of History

Supervisor: Asst. Doç. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM

June 2019, 978 Pages

"1925 Kilis Gazetesi" that kept in Archive of the Grand National Assembly of Turkey, has been published by Ragıp Bey. Gantees are Mahmud Raagıp Bey and Abdullah İsmet Bey. Kilis Yevmi Halk Gazetesi, dated 1925, that we studied (examined) starts issue number 252 and ends with the issue number 409. The place of publishing and administrator was Kilis printing house. Accoording to the informatiwe got from newspaper, year 1925 is the 3rd and 4th publishing year of the newspaper. So that we are guessing the first publishing year was most likely 1922. This newspaper was published mostly 4 days of week, though it was not published regularly. We started the Kilis's socio-cultural life and its change and evolution in 1925 as consequence of our study. İn that aspect it acts like national press than local one. Though 1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesi was local newspaper, social, cultural, economic, politic and religious news related to Turkish Republic were published. As it enlights the events of Kilis in 1925, it also focouses on the news in Musul.

Key Words: Socio-Culturel Life, 1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesi, Kilis

ÖNSÖZ

Kilis'e ait olan 1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi'ne, bizim çalışmamızdan önce ulaşılamamıştır. Gazeteye ulaşılamamış olması 1925 senesinin siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, eğitim ve sağlık gibi konularda Kilis hakkındaki birçok durumun tesbit edilmesinde eksiklik yaratmakta idi. Bu eksiklikleri gün yüzüne çıkarabilmek için Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi'nde bulunan kayıtlara bakmak ve şehrin bilinmeyen yönlerine ışık tutmak gerekmekteydi.

Bu eksikleri karşılayacak nitelikte olan Kilis Gazetesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi'nde bulunmktaydı. Elde ettiğimiz bu gazetenin incelenmesi sonucunda gazetemizin 1925 senesinin gazetenin 3. ve 4. yıllarını kapsadığını tesbit ettik. Gazetenin tamamı tarafımızdan incelenerek metin çevirisi yaptık. Gazetemiz 252. sayısı ile başlayıp 409. sayısı ile sonlanmıştır. Gazetenin ilk sayfasının üst tablosunun solunda imtiyaz sahipleri, idare ve tab mahali ve gazetenin sayısı belirtilmekte, ortasında günü, sağında ise umumi müdürü, abonelik bedeli, telgraf idaresi ve gazetenin kaçıncı yılı olduğu belirtilmektedir. Gazetemizde Kilisle ve Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili ağırlıklı olarak verilen haberlerden sosyo-kültürel alanda çıkarımlarda bulunup gazetenin transkribiyle değerlendirmelerimizi birleştirerek çalışmalarımızı sonlandırdık. Çalışmamızın Kilis'in 1925 senesinin eksik bilgilerine ışık tutması dileğiyle.

Çalışmamız sırasında desteğini esirgemeyen ve konuyu belirlememize vesile olan tez danışmanım Doç. Dr. Mehmet Ali Yıldırım'a, bana yol gösteren saygıdeğer hocalarım Prof. Dr. Metin Akis ve Doç. Dr. Serhat Kuzucu'ya, değerli abim Mehmet Tektuna'ya, maddi ve manevi desteğini esirgemeyen aileme teşekkürlerimi sunarım.

Zübeyde TAHAL

Kilis

Haziran-2019

KISALTMALAR

Age	:	Adı geçen eser
Agm	:	Adı geçen makale
Bkz.	:	Bakınız
C.	:	Cilt
S.	:	Sayı
DİA	:	Diyanet İslam Ansiklopedisi
YKY	:	Yapı Kredi Yayınları
TTK	:	Türk Tarih Kurumu

GİRİŞ

Modern dönemde araştırmacıların ihtiyaç duymakta oldukları birinci el kaynak hüviyeti taşımakta olan belgelerden biri de gazetelerdir. Biz de Kilis'in 1925'li yıllarına tanıklık etmiş olan 1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesini çalışarak araştırmacıların ve okuyucuların hizmetine sunduk. Gazetenin 1925 yılına ait olan sayılarının tamamını transkript ettik. İncelememizi oluşturan kısımda Kilis Yevmi Halk Gazetesi yayın hayatının üçüncü yılını tamamlayarak dördüncü yılına geçmektedir. Bu gazetenin, sermürettibinin hastalığı gibi çeşitli faktörlerden dolayı düzensiz bir şekilde yayımlandığı görmekteyiz. Haftalık basım günleri net bir düzene sahip olmamakla birlikte ağırlıklı olarak haftada beş gün basılmıştır. Gazetenin genel müdürü ise Mahmut Ragıp Bey'dir.

İncelemeye aldığımız Kilis Yevmi Halk gazetesi Kilis şehir tarihi açısından önemli bilgiler içermektedir. Kilis şehri, Anadolu'nun Suriye'ye açılan bir kapısı olması bakımından yüzyıllar boyunca önemini korumuştur. Kilis Yevmi Halk gazetesi bu şehrin Cumhuriyet dönemini içermektedir. Gazete, bu dönemde içeride ve dışarıdaki birçok gelişmeyi (sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi vb.) takip etmiştir. Ayrıca gazete Kilisle birlikte gazete Türkiye geneli haberleri hatta bunun yanısıra Musul ve Avrupada yaşanan olayların seyrini de yakından takip etmiştir. Bu bakımdan gazetenin ulusal bir mecmua özelliği taşıdığını söyleyebiliriz.

Yapmış olduğumuz çalışmada gazetenin bir senelik yayın akışından şehrin tarihiyle ilgili önemli bilgileri elde etmeyi amaçladık. Gazeteden Kilis'in yerel tarihi hakkında içtimai, ekonomik, sosyal, kültürel, dini alanlar gibi birçok konuda bilgi elde ettik. gazetenin yayın akışını izlediğimizde gazetenin sadece Kilis hakkında değil ülkenin geneli ile alakalı haberler yayımladığını gözlemledik. Dolayısıyla yeni Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ndeki birçok yenilik ve değişimin Kilis halkı üzerinde yarattığı değişim ve gelişimi de görmüş olduk.

BİRİNCİ BÖLÜM
KİLİS'İN COĞRAFYASI VE TARİHİ KONUMU

1.1.Kilis'in Coğrafyası

Türkiye-Suriye sınır boylarında yer alan Kilis, güneyde Suriye, batı ve kuzeybatı da İslahiye, kuzey ve kuzeydoğudan Gaziantep merkez ve doğudan Oğuzeli ilçeleriyle çevrili olup 243 kilometrekarelik bir alanı kapsamaktadır.

Şehir batıdan 750 m. yükseltideki kalker yapılı tepelikler ile kuzeyden ise 950-1000 m. yükseltideki bazalt örtülü Resul Osman ve Acar (Kefiz) dağlarıyla çevrilidir.

Şehrin yeryüzü şekillerine bakıldığında, Gaziantep platosunun batısı ile Hatay-Maraş grabeni arasında uzandığı ve Kurt dağları olarak adlandırılan dağlık kuşağın araştırma sahasını, batı ve kuzeybatıdan sınırlandırdığı görülür. Güney kısmında Türkiye-Suriye sınırının üzerinden geçtiği Darmik dağından başlayarak kuzeye doğru Hazil, Karruca, Kartal, Büyük Arapdede ve Saf dağlarıyla devam eden bir kuşakta bulunmaktadır[1].

Genel iklim karakteri itibariyle ise Akdeniz iklimi içerisinde yer alır[2]. Akdeniz iklim bölgesi Akdeniz havzasının genel atmosfer dolaşımı içerisindeki yeri gereği bütün yıl aynı hava kültürlerinden etkilenen, dolayısıyla hava olayları bakımından homojen olan bir bölge olmayıp, aksine yazın çoğunlukla tropikal, kışın ise kutupsal hava kütleleri gibi birbirinden farklı özellikler gösteren hava kütlelerinin tesirinde kalır[3].

1.2.Kilis'in Tarihi Konumu

Çevresinde çok sayıda höyüğün bulunması itibariyle eski bir yerleşim alanı olduğu anlaşılan Kilis, ilk çağlarda Hitit hâkimiyeti altında bulunmuştur. Şehir, Asur Kralı I. Tiglatpileser zamanında milattan önce 1100 yılında Asur Krallığının

---

[1] Ökkeş Kesici, *Kilis Yöresinin Coğrafyası,* Ankara, 1994, s. 1-102.
[2] Mehmet Emin Sönmez, Ökkeş Kesici, "İklim Değişikliği ve Plansız Şehirleşmenin Kilis Şehrinde Yol Açtığı Sel Felaketleri", *Doğu Coğrafya Dergisi*, Cilt:17, Sayı: 18, Erzurum 2012, s.62-65.
[3] M. Cengiz Helvacıkara, *Belgelerle Kilis*, İstanbul, 2012, s. 8-9.

hâkimiyetine girmiştir. Bu kral dönemine ait Asur çivi yazısıyla yazılmış bir belgede geçen Killizi adlı yerleşmenin günümüzdeki Kilis olabileceği söylenmektedir. Ancak buranın kuruluşundan günümüze kadar aynı mevkide varlığını sürdürmüş olabileceğine ihtimal verilmemekle birlikte Kilis'in yer değiştirmiş bir şehir olabileceği de düşünülmüştür[4]. Martin Hartmann, eski Kilis'in bugünkü Kilis'in yerinde değil bunun güneybatısında yer alan Terzimehan mevkiinde bulunabileceğini öne sürer[5] buna karşılık Richard Kiepert haritasının Halep paftasında Kilis'in 3 m. kadar güneydoğusunda "İllizi Bahçesi" adlı mevkiyi eski şehrin yeri olarak işaretlemiştir. Şehrin 5 km kadar güneydoğusundaki Oylum köyündeki Oylumhöyük'te yapılan kazılar, burada milattan önce III. Binyıldan başlayıp İslam dönemini de içine alacak şekilde sürekli bir yerleşmenin varlığını ortaya koyarak Asur şehri Killizi'nin yeri konusunda üçüncü bir alternatifi gündeme getirmiştir.

Kilis ve çevresi Asur döneminden sonra Persler'in ardından Büyük İskender'in mirasçıları olan Selefkiler'in hakimiyetinde kaldı. Selefki hakimiyetine Romalılar'ın son vermesi üzeine (M.Ö 64) yörede Roma egemenliği başlamış oldu. Roma İmparatorluğu döneminde şehrin adı Ciliza sive Urmagiganti şeklinde geçmektedir. Roma İmpartorluğunun ikiye ayrılmasından (395) sonra bu topraklar Doğu Roma'nın payına düştü. Bizans'ın idari birimlerinde olan Suriye "teması" Kilis ve çevresini de içine alıyordu.

Bizans döneminde yöreye İslam akınları başladı[6]. Bölge halife Ömer zamanıda Ebu Ubeyde b. Cerrah tarafından İslam topraklarına katıldı[7]. Ancak sınır bölgesinde bulunuşu sebebiyle sık sık el değiştirmiştir.

Ortaçağ kaynaklarında Kilis'in adı çok geçmez. Yakut Mu'cemü'l- büldan'da Kilis'i Azaz'a bağlı bir köy olarak gösterir. Kuş uçuşu mesafe olarak Azaz'ın 14 km yakınında bulunan Kilis'in tarihi Azaz'ın tarihiyle özdeşleşmiş sayılarak Azaz'ı ele geçirenlerin bu şehrin çok yakınlarında buluna Kilis'e de hâkim oldukları kabul edilir.

Kilis'in 17. Yüzyıldaki durumuna temas eden Ayn Ali Efendi, burayı Halep eyaletine bağlı livalardan birinin merkezi olarak zikreder. Kâtip Çelebi'de aynı bilgiyi tekrarlar. 19. Yüzyılın sonlarında Kilis, Halep vilayetinin merkez sancağına

[4] Metin Tuncel, "Kilis", *DİA*., C. 26, Ankara , 2002, s. 5-8.
[5] Besim Darkot, "Kilis", *DİA*., C. 6, MEB, İstanbul, 1977, s. 806-808.
[6] Metin Tuncel, *a.g.m*., s.5-8.
[7] İbrahim Hakkı Konyalı, *Abideleri ve Kitabeleri ile Kilis Tarihi*, İstanbul, 1968, s. 53-57.

bağlı bir kazanın merkeziydi. Çevresinin en önemli ürünlerinden olan zeytin ve hububat işleyen iki sabunhane zeytinyağı mengeneleri ve un fabrikaları da vardı. Bütün bunu 19. Yüzyılın bitimine doğru Kilis'in önemli bir kültür, ticaret ve sanayi merkezi durumuna gelmiş olduğunu gösterir. Bu gelişme Kilis'in Kuzey Suriye ile Anadolu'nun kuzeydoğu ve güneydoğu kesimleriyle bağlantıyı sağlayan önemli yol üzerinde bulunması rol oynamıştır.

Kilis Mondros Mütarekesi'nin ardından 6 Aralık 1918 tarihinde İngilizler tarafından işgal edildi. Bir yıldan fazla süren işgalden sonra İngilizler burayı 29 Ekim 1919'da Fransız kuvvetlerine terk ettiler. 20 Ekim 1921 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümetiyle Fransa arasında imzalanan Ankara itilâfnâmesinin ilgili hükümlerine göre Kilis geri alındı. Nihayet 23 Aralık 1921'd Kilis'in kurtuluşu gerçekleşmiş oldu. Yalnız söz konusu itilafnamenin 8. Maddesinin çizdiği Türkiye-Suriye sınırı Kilisliler'i memnun etmedi. Şehrin ticaretinin ve tarıma dayalı sanayiinin hayat kaynağı olan geniş tarım toprakları bu arada Kilis'e ait olmuşsa da şehre ürün gönderen çok sayıda köy sınır dışında kalmış, Kilis şehri coğrafi hinterlandını yitirmişti. Bu da şehrin ekonomik hayatını önemli ölçüde sarsmıştı. 30 Mayıs 1926 tarihinde imzalanan Türkiye-Fransa Dostluk ve İyi Komşuluk Sözleşmesinin ekli protokollerinden 1 sayılı protokolle Kilis şehrinin güneyindeki sınırı sadece 4-5 km. kadar daha güneye çekerek 1921'e göre Türkiye yararına çok az değişiklik meydana getirilmiş oldu.

Cumhuriyet'in başlarında Kilis, Gaziantep iline bağlı bir kaza merkeziydi. Sonraki tarihlerde şehrin nüfusu artmıştır. 1950'li yıllardan sonra sınır ticaretinin önem kazanması ve 1960'tan sonra bu tür ticaretin daha da hızlanması şehre yeni bir ekonomik canlılık getirdi. Bu durum köyden şehre göçü kamçılayarak nüfus artışını sağladı. 1980 yılından sonra sınır ticaretinin dönemin yönetimi tarafından sıkı kontrol altına alınması bu tür ticarete bağlı Kilis ekonomisini çöküntüye uğrattı. Bunun sonucunda şehir halkı dışarı göç etmeye başladı ve nüfus artışı çok azaldı. 1990 sayımında nüfusun beklenmeyen bir artışla yükseldiği görülür. Bu artış muhtemelen Kilis'in il merkezi olmasını sağlamak için suni olarak fazla yazım yapılmış olmasından kaynaklanmıştı. Nitekim 3 Haziran 1995 tarihli kanun

hükmünde kararname ile Kilis aynı adla kurulan yeni bir ile merkez olmuş ve bu kararname 6 Haziran 1995 tarihli resmi gazete de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir[8].

1.3. Kilis'in Yönetimi

1.3.1. Osmanlı-Türk Genel Yönetim Sürecine Kısa Bir Bakış

Dünyada parlamentolar yasama ile görevlidir; kanun yapmakla bilinir. Türkiye'de bu durum meclis sisteminin çok özgün biçimde uygulandığı ve uluslaşma sürecinin parlamentarizmle birlikte geliştiği bir dönüm noktasıdır[9].

Parlamenter sisteme geçişin ilk evreleri 15. ve 16. yüzyıllara dayandırılmaktadır. Bu yüzyıllarda klasik Osmanlı yapılarının önemli ölçüde değişmeye başladığı görülür. Modern tarihçiler Osmanlı yönetim sisteminde padişahın merkezi mevkiinin öneminden hareketle yetişme tarzı, şehzadelerin sancağa çıkma usulünün[10] bu gelişmenin önemli bir boyutunu teşkil ettiği görüşündedirler. Değişimin iç ve dış dinamikleri beraberce etkilediği bir alan olarak askeri sistem de zikredilmektedir. Osmanlı ordusunda tüfek vb. ateşli silahları kullanmayı bilen asker sayısının artması gerekmiş ve tımarlı sipahilerin savaşlarda eskisi kadar etkili olmadığı görülmüştür.

Ayrıca 16. yüzyılın son çeyreğinde içeriden nüfus baskısı ve bürokratik yapıdaki değişim, dışarıda Amerika gümüşünün yol açtığı fiyat artışı ve ateşli silahların yaygınlaşması gibi faktörlerin askeri ve mali sistemin değişmesine sebebiyet vermesi Osmanlı devlet ve toplum nizamını derinden etkilemiş. Mutlak otoriteyi haiz bir sultanın idaresinde tımar ve devşirme sistemlerinin damgasını taşıyan klasik düzenin değişmesi kaçınılmaz hale gelmiştir[11].

Bu gelişmeler Osmanlı Devleti'ni zorunlu bir değişime itmiştir. Bu değişimin ilk delillerden biri ise Sened-i İttifak olmuştur. Sened-i İttifak'ın yönetimde demokratikleşme adına ilk sırada yer aldığı söylenebilir. Bu belgede hükümdarın yetkilerinin sınırlandırılması ilkesi benimsenmiştir. Bu bakımdan mutlak monarşiden meşruti monarşiye geçişin ilk adımlarından sayılmaktadır[12].

---

[8] Metin Tuncel, *a.g.m*., s.5-8.
[9] İlber Ortaylı, *Türkiye'nin Yakın Tarihi*, İstanbul, 2015, s. 55-59.
[10] Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi,* C. V, Ankara, 1999, s. 7-11.
[11] Mehmet Öz, *Osmanlı'da "Çözülme" ve Gelenekçi Yorumcuları*, İstanbul, 1997, s. 42-47.
[12] Bülent Tanör, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*, İstanbul, 2013, s. 37-69.

Bu demokratikleşme sürecini 1839 Tanzimat ve 1856 Islahat Fermanları takip etmiştir. Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı içerikleri bakımından anayasal nitelikte olan belgelerdir. 1839 Tanzimat fermanında temel hak ve özgürlükleri içeren bir liste bulunmaktadır. 1856 Islahat Fermanında ise özellikle din ve mezhep bakımından eşitlik ilkesi tanınmıştır. Ancak bu yenileşme çabalarının sosyal, ekonomik olan bir takım engellerle karşılaşması yeni düzenlemeleri de beraberinde getirmiştir[13].

Ülkedeki Yeni Osmanlıcılık siyasetini gerçekleştirme arzusu ve yabancı devletlerin baskısı gibi iç ve dış faktörlerin birleşmesi, Osmanlı'nın ilk anayasası olan (1876) Kanun-i Esasi'yi ilan etmek durumunda bırakmış idi[14]. 1876 Kanun-i Esasi biçimsel anlamda anayasa özelliklerini yerine getiren bir anayasa olmasıyla bilinmektedir. Temel hak ve özgürlükleri tam anlamıyla tanımış idi. Devletin temel kuruluşunu düzenlemiş, yargı yetkisi bağımsız mahkemelere verilmiştir. Yargı yetkisinin 1876'dan sonra kesin bir şekilde artık padişah olmaktan çıkmış idi.

1909'dan sonra sadece yargı değil yasama ve yürütme de padişahın elinde çıkmıştır. Yasama yetkisi meclise yürütme yetkisi de yasamanın güvenine dayanan Heyet-i Vükelâ'ya ait olmuştur[15]. Bu anayasalı monarşi dönemi ile imparatorluk dönemi nihayete ermiştir[16].

Kurtuluş mücadelesi sürecinden sonra ise 1921 yılında olağanüstü koşullarda bir anayasa hazırlanmıştır. Bu anayasa yeni bir devletin ilk anayasası olma özelliğini taşımakta idi. 1923'te ise bu anayasa da değişikliğe gidilerek hükümet şeklinin Cumhuriyet olduğu belirtildi. Saltanat ve hilafetin kaldırılması ile de monarşi yönetiminin sona erdiğini görüyoruz. Böylece yönetim anlamı tam anlamıyla değişmiştir[17].

---

[13] İlber Ortaylı, *Türkiye Teşkilat…*, s. 495-496.
[14] Hilmi Ziya Ülken, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, İstanbul, 1992, s. 97.
[15] Hüseyin Çelik, "Yeni Osmanlılar Cemiyeti ve Türkiye'de Parlamenter Sistem Tartışmalarının Başlaması", *Osmanlı Ansiklopedisi*, C. 7, Ankara, 1999, s. 442-343.
[16] Mustafa Gencer, *Jöntürk Modernizmi ve "Alman Ruhu"*, İstanbul, 2010, s. 41.
[17] Yücel Özkaya, Atatürk Dönemi ve Atatürk İnklapları, *Türkler Ansiklopedisi*, C. 16, Ankara, 2014, s. 365-375.

1.3.2. Kilis'in İdari Yönetimi

Osmanlı topraklarına katıldıktan sonra Kilis[18], önceleri sancak beyleri tarafından yönetilirken daha sonra voyvodalar ve mütesellimler tarafından idare edilmeye başlanmıştır. 1830'lu yıllarda ise Kilis yönetiminde müftünün başkanlığında toplanan bir idare meclisi bulunmaktaydı. Kilis o yıllarda Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın askerleri tarafından işgal edilmişti. Kavalalı'nın Kilis'te biri piyade biri süvari olmak üzere iki alayı bulunmaktaydı. Bunların komutanı ise Rüstem Bey idi. Kilis'e ait tüm davalar ve kararlar bu mecliste görüşülüyordu. Görüşülen konular hakkında herkes kendi görüşlerini bildiriyordu[19].

Kilis 1500'lü yıllarda Halep sancağı'nın nahiyesi ve kaza merkezi olmuştur. 1527 yılında ise Şam Beylerbeyliği'ne tâbi müstakil bir sancak yapılmıştır. 1545 yılına gelindiğinde Pirî Paşa yönetimindeki, Şam Beylerbeyliği'nin idari taksimatında önemli değişikliklerin olduğu görülmektedir.

Halep Beylerbeyliği, Kanuni Sultan Süleyman'ın İran seferi sırasında 1549 yılında kurulmuştur. Bu beylerbeyliğin kuruluş amacı Arap aşiretlerinin sebep olduğu huzursuzluğun önlenmesi ve bölgedeki istikrarın korunmasıdır. Halep Beylerbeyliği'nin kurulmasından sonra, bundan önce Şam Beylerbeyliği'ne bağlı olan Halep, Hama, Humus, Azâz ve Kilis, Adana, Tarsus, Üzeyr ve Birecik sancakları Halep Beylerbeyliği'ne dâhil edilmiştir. Halep Eyaleti, Arab vilayeti ve Şam Beylerbeyliği'nin idari yapılanmasına bağlı olarak idari statüsünü 17. Yüzyılın ilk çeyreğinden sonra oturtabilmiştir. 17. yüzyılın sonları ve 18. yüzyılın ilk yarısında 5 sancaktan müteşekkil olup, paşa sancağı Halep'tir[20]. 20. Yüzyıl başlarına kadar Halep'e bağlı bir kaza olarak idare edilen Kilis, bu yüzyıl başlarında Gaziantep'e bağlanmıştır[21].

Kilis şehri ve yakın civarının çok eski devirlerden bu yana yerleşim alanı olduğu bilinmesine rağmen, tarihten günümüze ulaşan izler çok belirgin olamamıştır. Bunda, Kilis'in eski tarihe ait verilerin çok iyi bir şekilde korunamaması veya az da olsa mevcut verilerin çok iyi değerlendirilememesi en önemli nedenlerdir. Bildiğimiz

---

[18] Mehmet Tektuna, *Hurufat Defterlerine Göre Kilis'te Sosyal ve İktisadi Hayat,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Kilis, 2017, s. 11-12.
[19] Atilla Engin, *Armizzi Engin Özgen'e Armağan*, Ankara, 2014, s. 29.
[20] Enver Çakar, *"XVI. Yüzyılda Suriye Coğrafyasının İdari Taksimatı, Altıncı Uluslararası Orta Doğu Semineri"*, Elazığ, 11-13 Ekim 2012, s.137-138.
[21] Mihai Maxim, "Voyvoda", *DİA*, C. 43, İstanbul, 2013, s. 127.

gibi I. Dünya Savaşı sonrasında Kilis ve civarı önce İngilizlerin, daha sonra da Fransızların işgaline uğramıştır. Bu süre içerisinde Kilis'e ait evrak ve belgelerin ne kadar tahrip edildiği hususunda pek fazla bilgi yoktur[22].

İKİNCİ BÖLÜM
KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİ (TRANSKRİPSİYON)

ORJİNAL SAYFA 1

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derç idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilis’te, Kilis.
[Sayı: 251] 1 Kânûn-ı Sâni 1341-1925	Perşembe	7 Cemâziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

[22] Metin Akis, *Kilis Vakıf ve Vakfiyeleri*, Gaziantep, 2015, s. 14.

Yeni Sene

1341-1925

Bugün yeni senenin ilk günüdür. Geçen 1340-1924 senesinin sulh ‘umûmiyeyi kâğıt üzerinde tespit itdiği gibi sene-i cedideden dahi sulh ve müsâlemet-i ‘umûmiyeyi bi’l-amel sâha-i tahkîka isâl itmesini ve Avrupa devletleri arasında vuku‘ı rivâyet idilen ihtilâflarla ufk-ı siyâside yeniden harb ..?.. belirmemesini temenni ider, yeni yılı umum Türk vatandaşımıza tebrik eyleriz.

“Kilis”

30 Kanûn-ı Evvel ve 4 Kânûn-ı Sâni

Milli ordunun Kilis’e dühûlü sene-i devriyesine tesadüf iden bu yevm-i mukaddesde, gazetemizin işaretine rağmen hiçbir tezâhür yapılamamış ve bu kusur bi’t-tab‘ halkı bi-hak temsil kabiliyetinden mahrum olan Kilis halkı fırkası idâre hey’etinin halka nâzımlık vazifesini ifâ itmemesinden ileri gelmişdir. Gösterilen eser lâ-kaydî cidden şayân-ı te’essüfdür. Bakalım 4 Kânûn-ı Sâni nasıl geçecek?

Mu‘allimlere Müjde

Ankara, 28 minh (A.A) __ Büyük Millet Meclisi’nin dünkü içtimâ‘ında Tedrîsât-ı İbtidâiyye kararnamesinin ta‘diline dâ’ir lâyiha müzâkere ve kabul idilmişdir. Bu kanuna nazaran ilk tedrisat mu‘allimlerinin aylığı asgari bin guruşdan üç senede bir iki yüz guruş zam idilecekdir. İlk tedrisat mu‘allim ma‘aşlarının aylığı asgari altı yüz guruşdur. Bu sıfatla istihdam olundukları müddetçe üç senede bir yüz guruş zam görürler. Meclis-i umumilerce mu‘allim ve mu‘allim ma‘aşlarının istihdâm idilecekleri meslek şerâ’it-i hususiyesi nazar-ı dikkate alınarak ma‘aş ve zam mikdarlarını artırabileceklerdir. Bu kanunun neşri tarihinde kıdemi altı seneye baliğ olanlara bir, on iki seneye baliğ olanlara iki kıdem zammı virilir. Fazlası içün bir şey virilmez. Beş senelik kıdemi olanlar bir, dört senelik kıdemi olanlar iki sene sonra zamma nâ’il olurlar. Kanunu sebeb olmadıkça ma‘aşları tenzil olunamaz. İlk tedrisât müfettişlerinin aylığı asgari bin beş yüz guruşdur. Üç senede bir üç yüz guruş zam idilir. İlk mekteplerle mu‘allim mektebleri müdür ve mu‘allimliğinden müfettişliğe nakl olunanların ma‘aşlarına def‘aten üç yüz guruş zam olunacaktır.

İntihâbât

Ankara 28 minh__ İzmir'in diğer kazâları gibi Bergama ve Ödemiş kazâlarında Cumhuriyet Halk Fırkası namzedleri kazanmışdır.

İsmet Paşa İstirahâtgâhında

İstanbul 28 minh__ İsmet Paşa hazretleri bugün saat üçte Pendik'e muvasalat itmiş ve istasyonda İstanbul valisi, polis müdürü, şehir emini, jandarma kumandanları, meb'uslardan Vasıf ve Refik Beyler, Halk Fırkası erkânı ve sâ'ir ihbâsı Pendik kız ve erkek mektebleri talebesi ve bir jandarma müfrezesi tarafından istikbal idilmişlerdir. Pendik'ten gayret istimbot ile doğruca Heğbeli Ada'da ikâmetlerine tahsis idilen köşke azimet itmişlerdir. Paşa hazretleri gazetecilere beyanâtında İstanbul'a iki üç ay istirahat maksadıyle geldiklerini Avrupa'ya gitmeyeceklerini ve burada istirahat müddeti hitâm bulunca Ankara'da vazifesi başına avdet ideceklerini söylemişdir.

..?.. Azimeti

İstanbul 28 minh__ Muhtelît mübadele komisyonu re'isi General ..?.. kabili mes'elesinin mâhiyeti beyne'l-milel divân-ı dâ'imi adaletde hin-i müzâkeresinde hazır bulunmak üzre birkaç güne kadar Lahey'e hareket idecekdir.

ORJİNAL SAYFA 2

İkinci Sahife	Kilis	1 Kânûn-ı Sâni 1341

Arnavudluk Ahvâli

Tiran, 27 minh__ Yeni Arnavud hükûmetinin matbu'ât idâresi kanûn-ı kabineyi ifâ-yı vazifeye da'vet itdiğini tebliğ itmekdedir. Merkezi Arnavud müteneffiz mürekkeb bir hey'et halkın merbutiyet ve sadakâtini ve Arnavudluk'un istiklâlindeki arzuları izhâr içün Tiran'a gelmişdir.

Süfera Konferansı

Paris 27 minh__ Süfera konferansı bu sabah İngiliz, İtalya, Belçika Japonya ve Fransa hükûmetlerinin Kolonya mıntıkasının te'hir tahliyesi hakkındaki i'tilâfnâmelerini tasdik ve Almanya'ya yapılacak tebligatda ta'kib idilecek usulü

tesbit itmişdir. Konferans Çarşamba günü Almanya'ya gönderilecek nota metnini tesbit idecekdir**.**

Sırb-Bulgar Münasebâtı

Belgrad minh__ Sırbistan Hariciye Nezâreti neşr itdiği tebliğde Bulgar baş-vekili Mösyö Cankof'la Pasiç ve Bitic arasında vuku' bulan mülâkâtda memleket beyninde münâsebat hasene-i hem-civârı te'sisi içün mevcud müşkûlâtın kolaylıkla izâle ve iki memleket arasında başkalarını ızrar itmeksizin teşrik-i mesâî imkânının müşâhede idildiğini beyân itmekdedir.

Kolonya Mes'elesi

Berlin 27 minh__ Nim resmi bir tebliğde Kolonya mıntıkasının 1 Kânûn-ı Sani'de tahliyesi gayr-ı mümkün olduğuna dâ'ir gelen haberlerin Almanya ahalisi arasında derin bir heyecan uyandırdığı bildirilmekdedir. Mösyö ..?.. Hamburg'da Feremdenblatt gazetesine gönderdiği bir mektubda yeni hükûmete Nasyonalistlerin idhali elzem olduğu ve ..?.. Sosyalistlerden mürekkeb bir komisyonun mesâ'il-i hazıreyi hal idemeyeceğini bildirmekdedir.

Hudud İli

"Hudud ili" refikımızın baş muharreri hasta olmak ve soğuğun şiddetinden mürettipleri çalışamamak yüzünden evvelki gün intişâr idememişdir. Kadri Efendi'ye seri' afiyet temenni ideriz.

Fırat

Urfa dolayını muhasebe-i hususiyesi tarafından Urfa'ya pek mükemmel bir matba'a celb idilmiş ve yakında "Fırat" namıyle resmi bir gazete neşr idileceği memnuniyetle haber alınmışdır.

Gelenler, Gidenler

"Halk Dili" refik muhteremimizin sahib ve müdürü Ekrem Cenani Bey mea' aile Gaziayıntab'dan Kilis'e gelerek eşrafdan Topalzade Neşet Efendi'ye misafir olmuş ve Ankara'ya gitmek üzre katmaya müteveccihen Kilis'den azimet eylemişdir. Ağcakoyunlu nahiyesi müdürü Hüseyin Efendi hemşehrimiz Kilis'e gelmişdir. Beyân-ı hoş âmedi eyleriz.

Tahvil

Cizre mustentikı Talat Efendi Islahiye, Elbistan mustentikı Vahid Efendi Cizre mustentiklığına tahvil-i me'muriyet itmişlerdir.

"KİLİS" İN TEFRİKASI (22)

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Bu sefaleti ta'kib idecek ölümün kendisinden çocuklarını alacağını hissediyor ve bu onların muhabbeti ile mali olan kalbini sıkıyor, üzüyordu.

Hayatda yalnız olsa idi intihar yegâne kurtuluş yolu idi. Fakat iki çocuk anası idi, bunlar da bir babanın vedi'aları idi. O babanın ki şimdi hudud boylarında aynen ailesi gibi elem ve ızdırab içinde, ateş karşısında çarpışıyordu. O babanın ki hayat zevciyetinin hemen üçüncü senesinde zevcesinden ve biri kucakda, diğeri karinde iki çocuğundan cüdâ düşüyor, bu yavruları zevcesine, gözyaşları içinde tevdi' idüb gidiyor.

Zevcinin meşru' muhabbeti, çocuklarının derin ve nihayetsiz şefkati ile kabaran, zavallı Afife'nin, kalbi ..?.. lâyık olduğu takdirâtı görmek şöyle dursun düçâr-ı istihfaf oluyor, biçâre ana, zevci serhadde çarpışırken kendisi de mücadele-i hayata atılmış didişiyor, açlık ve sefalete karşı göğüs geriyor bu fedakârlığına mukabil ebnay-ı nev'inden muavenet yerine hıyanet ve ihânet görüyordu. Hiç kimse bu vücudunu memleketin ve neticeten bizim selâmetimiz içün fedâ iden kahramanın vedi'asıdır diye düşünmüyordu. Bu hain ve mehin insanlar ona el uzatmak şöyle dursun, onu zelalete doğru itiyor, sürükleniyor idiler.

Mâba'dı var.

ORJİNAL SAYFA 3

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası.		Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400

Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derç idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sâyı: 252] 2 Kânûn-ı Sâni 1341-1925	Cuma	8 Cemaziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

Muhterem “Halk Dili” Refikımıza

17 Kânûn-ı Evvel 1340 tarihli nüshamızda “Ayntab belediye intihabâtının mahalli Cumhuriyet Halk Fırkası aleyhinde neticelendiği” yazmamız sizi 22 minh tarihli nüshanızda uzun bir fıkra ile bizden tashih-i keyfiyet taleb ..?.. itmiş, aynı zamanda Ayntab Halk Fırkası idâre hey’etinin mahiyeti hakkında ba‘zı izâhat vermenize sebeb olmuşdur.

Yazdığınız fıkradan maksad bi’lvesile, Ayntab hey’et-i idâre hazıresine mahiyeti isabet ..?.. buna bir diyeceğimiz yokdur çünkü doğrudan doğruya sizleri alakadar iden bir mes’ele yok. Kasdınız hakikaten yazmış olduğunuz fıkranın tashih itdirilmesi ise biz bunda tashihi muceb bir cihet göremiyoruz, zirâ bizim yazdıklarımız sizin izahâtınız arasında ..?.. ‘itibarlarıyle bir fark yokdur. Biz ..?.. mahalli fırka aleyhinde ..?.. ” dimişiz. Siz de “ Evet öyle ama mahalli fırka idâresi şöyle idi, böyle idi” diyorsunuz. Sebeb ne olursa olsun netice aynı değil midir?

Gelelim Ayntabın Gazi Paşa’ya vasıl Halk Fırkası’nda muhalif olub olmadığı bahsine: Biz bu bahisde hiçbir zaman, hiçbir münasebetle Gazi

(BELGENİN GERİ KALANI TAHRİP OLMUŞTUR)

ORJİNAL SAYFA 4

İkinci Sahife	Kilis	2 Kânûn-ı Sani 1341

Gayr-ı ‘anâsır bulunduğuna dâ’ir İtalya matbu‘âtının neşriyatına teessüf itdiğini, vatanın istiklâlinden başka gayesi olmadığını bildirmekdedir. (Kim?)

İncimad

Ayntab köylerinden Ayntab'a gelmekde olan kadın, erkek altı kişiden dördünün soğukdan müte'essiren vefat itdiğini "Gazi Sancak" yazıyor.

Devâ'irin Tab' İşleri ve İ'lânları

Şimdiye kadar bir tek matba'a mevcud olması yüzünden gerek eşhasa ve gerek devâi're aid tab' işlerinin münhasıran o matba'aya yaptırılması bir nevi' mecburiyet halinde idi. Fakat matba'a ta'dad itdikden sonra hâl bu merkezde değildir. Gerçi eşhas içün istediği matba'aya iş virmekde muhtariyet varsa da hükûmet dâ'ireleri içün bu serbesti kabul edilemez. Alem servetçe bir santimin bir kıymeti vardır ve hükûmet işlerinde bi'l-'umûm me'mûrin bir santimin bile sıyânetiyle mükellefdirler. Binâen-aleyh İstanbul'da Ankara'da ve diğer merkezde olduğu gibi bundan sonra Kilis'te de hükûmete aid tab' işlerinin münakasa ile yapdırılması lâzımdır. Aksi takdirde devlet menâfi'ini ihlâl idenleri ve hâlâ memleketde iki gazete neşr olunurken umûr-i âmmeye müte'allik i'lânatı dellâl bağırtmak veya duvarlara bir iki kağıt yapıştırtmak suretiyle icrâda inad idenleri teşhire mecbur olursak ma'zur görülmeliyiz.

Mahkeme-i Asliye Riyaseti'nden

Müdde'i Karakoyunlu karyesinden Diyaboğlu Ahmed Hoca'nın müdde'i aleyh Salih Efendi-zade Galib Efendi'deki alacağı bulunan on beş bin yetmiş guruşun tahsiline 22 Kânun-ı Evvel 1340 tarihinde karar verilmiş olduğundan Galib Efendi tarîk-ı kanuniyeye müraca'at itmeyerek müddet-i kanuniyesi mürur itdiği halde hakem-i mezkûrın kesb-i kat'iyyet eyleyeceği a'lâ olunur.

1-48.

Silah Vesikasının Temdid Müddeti

Silah taşımak mecburiyetinde olanların vesika istihsâl eylemeleri içün akdemce Kânun-ı Evvel 34 nihayetine kadar virilen müddetin gayr-ı kâfi olduğu ve hesabü'l-mevsim halkın müraca'ata imkân bulamadığı anlaşıldığından müraca'at müddeti 341 senesi Kânûn-ı Sanisi nihayetine kadar temdid idildiği vilâyetden bildirilmişdir.

TÜRK KÜTÜBHANESİ İ'LANLARI

1: Milli Takvim

Takvimlerin Millisi: Milletin takdimiyle en güzel takvimdir.

2: Resimli Takvim

Her kâğıdında şimdiye kadar neşri idilenlerinden resimlerle, müzeyyen, en şık duvar takvimidir.

3: Takvim-i Ragıb

En güzel ceb takvimidir.

Satış mahali: Türk kütüphanesidir.

Muhtasar Harb Umumi Tarihi.

İngilizceden tercüme idilmişdiir.

Pek yakında kütübhanemiz tarafından neşr idilecekdir.

1-47.

"KİLİS"İN TEFRİKASI (23)

Afife

Yazan : Zühal

Mâba'd

Afife'nin annesi ihtiyar bir kadıncağızdı. Bir yerde çocuk dadılığı idiyor ve ancak geçinebiliyordu. Kızına hiçbir mu'avenetde bulunamıyor, vaktinden evvel ihtiyarlamış, çökmüş olduğu içün el kapısında ancak kendisi barınıyor, sığınabiliyordu. Kızının, Afife'sinin halini müte'ellimane ve mütevekkilâne seyretmekden başka elinden bir şey gelemezdi.

-9-

Afife'nin "Şerife" isminde bir hemşiresi vardı. Zavallı nedimin aç kaldıkları gün müraca'at iderek mu'âvenet istediği ve nihayet bir kuru "yok" dan başka bir şey alamadığı teyzesi bu Şerife Hanım'dı.

Şerife kalpsiz değildi. Hemşiresinin bu haline çok müte'essirdi. İmkân bulsa mu'âvenet iderdi. Ne çare ki zevci Avni Efendi hırçın, eli sıkı bir adamdı. Evine

giren ve çıkan canlı, cansız, yenir, yenmez her şeyi masrafı ve irâdı derecesinde kontrol ider, yuvasızlık telakki itdiği herhangi bir hali görecek olursa hiddet ve gılzat kesilirdi. İştigâl itdiği emlâk alım, satımı, faizcilik kendisine oldukça büyük bir kazanç te'min ediyordu. Hatırı sayılır bir sermayesi vardı. Öyle olduğu halde evinde istirahata ihtiyaç gösteren bir iki hastalıkla ma'lûl zevcesi bütün işi görürdü.

Avni Efendi de merhamet hissi nemâ ve terbiye görmemişdi. Çocuklarından başka dünya yüzüne hiçbir kayd ve hiçbir alaka ile merbut değildi.

Mâba'dı Var.

ORJİNAL SAYFA 5

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derç idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 253] 4 Kânûn-ı Sâni 1341-1925	Pazar	10 Cemzaiye'l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

4 Kânûn-ı Sâni Kilis'den Fransızları ebediyyen çekildiklerinin dördüncü yıl dönümüdür. Şehirde hiçbir tezâhür hazırlığı yokdur.

Hudud Yüzünden

Kaygısız yattığımız gece yok. Ankara i'tilâfnânemsi üzerine Türkiye ile Suriye arasında öyle gayr-ı tabi'i ve muvakkat bir hatt-ı hudud çizilmişdir ki mezkûr i'tilâfnâmenin tarih-i tanziminden bugüne kadar hududumuz ..? yüzünden mühim veya gayr-ı mühim münaza'a vuku'a gelemeyen bir gün geçmeden disek bu iddi'ada pek mübalağa itmiş olmayız.

Fi'l-vâkî' gün geçmez ki şu veya bu madde vesilesiyle Suriyelilerle aramızda "mes'ele" teşkil idebilecek bir hadise zuhura gelmesin, nitekim son günlerde de o cümleden bir a'şâr meselesi hâdis oldu, vaz'iyyet cidden tahammül-fersâdır.

Ma‘lum olduğu üzre Ankara i‘tilâfnamesinin 13’üncü maddesi mucebince o hatt-ı hududun tarafeynden sâkin bulunan ahalinin mükellef olacağı kâffe-i tekâlif ve rüsum ahali-i merkumenin sakin olduğu arazide hakim olan devlete aiddir. Bu i‘tibar ile Kilis ahalisinin cenubda kalan mallarından dolayı mükellef oldukları vergilerin Türkiye’ye tesviyesi lüzumunu kabul etmeyecek hiçbir akl-ı selim sahibi tasavvur idilemez.

Hâl böyle iken Suriye hükûmeti üç senedir emlâk ve arazi vergimizi cebren istifa itmekde ve a‘şar mes’elesinde ise yalnız masulâtımızın tahsini ile iktifâ eylemekde idi. Sittûn ..?... mahsusumuzda suret-i mütercimesi münderiç bir tebliğnâmeye nazaran bu sene Suriye fevkalade komiseri Ankara’da i‘tilâfnâmesini ..?.. bi’l-iskât o cihetde kalan emvâlimiz üç senelik aşar bedelini bizden talep etmekte ve Azez Maliye Dâ’iresi’nin mühr-i resmisini taşıyan bu vesikaya göre 29 Kânûn-ı Evvel 1924 tarihinden i‘tibâren bir hafta zarfında bedel-i mezkûrı ..?.. evrak nakdiyesi olarak Azez Düyûn-ı Umumiye vezinesine edâ eylemediğimiz takdirde cenubdaki emvâl-i menkule ve gayr-ımenkulemiz satılarak …?... istifayı matlub mukarrer bulunmakdadır.

Güya bu mu‘amele şimâlde Suriyelilere aid köyler a‘şârını mültezimlere ihâle itmememize karşı misliyle bir mukabele imiş ve yine güyâ matlub-ı a‘şâr bedelleri bizden tahsil olunduktan sonra hükûmetin arasında hesab görülerek tarafeynin yekdiğeri zimmetinde ve …?... tesviye olunacak imiş.

Halbuki

(BELGENİN GERİ KALANI TAHRİP OLMUŞTUR)

ORJİNAL SAYFA 6

İkinci Sahife	Kilis	4 Kânûn-ı Sâni 1341

..?.. hem de Suriye evrak nakdiyesiyle taleb itmekde aynı vakitde şimdiye değin te’diye idilmemesi ..?.. bulunan bedel-i mezkûrdan dolayı üç senelik faiz, masârıf-ı muhakeme vesâ’ire istemekdedir. Bu açıkdan açığa cenubda alakadar olanları tazyik iderek bi’l-netice mallarını ucuz, bahalı elden çıkarmağa ihbar itmek dimekdir ki ..?... tahammül idilemez. Binâen-aleyh öteden beri söylediğimiz vechle hükûmete ..?.. yapıb yapmalı, cenub müstevlilerini Türkiye halkına zarar ika‘ itmekden ân evvel men‘ ve tahzir esbabına tevessül eylemelidir.

Mahmud Ragıb

Suriye Komiserinin Bir Emri

Suriye Fransiz fevkalde komiserliği tarafından ..?.. emr üzerine cenubdaki ..?.. a‘şar bedeli Azez …?... taleb eylemekdedir. Bu babda ..?.. yazılan ve nüshası elimize geçen tebliğnamenin suret-i mütercimesi bervech-i âtidir. ..?.. karyesi muhtar ve hey’et-i ihtibariyesine

Guruş	Sinin
0	1919
0	1920
0	1921
(000)	1922
(000)	1923
(000)	1924
0000	yekün

Bâlâda muharrer bekaya hissesi Türkiye’de mukim ashâb-ı emvâle aid Suriye evrak nakdiyesi bedel-i a‘şar olub bunun tahsili fevkalade komiserliğin 1 Kânûn-ı Evvel 1923 tarih ve 6748 numrolu emri iktizasındandır.

Bâlâda ..?.. ve seneleri muharrer a‘şar bedeli bir hafta zarfında Azez Düyûn-ı Umumiye Sandığı’na teslim idilmediği takdirde tahsili emvâl-i kanunun 9’uncu maddesi mucebince Türkiye’de mukim olan ashâb-ı emvâlin emval-i menkule ve gayr-ı menkuleleri hacz idilmek suretiyle tahsil idileceği umuma ma‘lum olmak üzere tebliğ olunur.

29 Kânun-ı Evvel 1924.

Azez Maliye Müşavirliği Arabca ve Fransızca ibare ile mühr-i resmi ve imza.

Azez Mal Müdürlüğü Arabca ve Fransızca ibare ile mühr-i resmi ve imza.

Cenub Haberleri

Berâ-yı vazife Huttumillat köyüne gelen Savran Karakolu süvari efrâdı Huttumilatta ..? yakın Dabık civarında önlerine çıkan dört ..?.. ..? .. tarafından boğub ..?.. üç hayvanları bil-itlâf ..?.. kâmilen soyulmuşdur.

Haleb'den Şimale Gelmek Yasak

Beş altı günden beri Haleb'den şimale Ford otomobilinden başka vesait nakliyeye bile yolcu mürurına mümani'at idilmekdedir. Şimalden Haleb'e gelenler dahil şehre serbestçe girebiliyorlar. Ford otomobilinden gayrı vesaitin şoseleri tahrib itmesi hasebiyle bu yolda bir tedbir ittihaz idildiği şayi' ise de şimalden her türlü vesaitle gelenlere müsa'ade idildiğine nazaran biz bu şayi'aya pek de inanamıyoruz. Fakat aynı zamanda şimale gelecekler içün mevzu' memnuiyete de bir ma'na viremiyoruz. Zira şimale gelenler beş altı gündür kaçak olarak gizlice Halep bahçeleri semtinden gelebilmekdedirler.

Adliyede Zevali Saat

Deva'ir-i hükûmetde zevali saat isti'mâli takriben harb-i umumiden beri kabul idilmiş olduğu halde şimdiye kadar Kilis devâ'irinde ezâni saat kullanılmakda idi. Bunu muvaffak bulmayan Mahkeme-i Asliye re'isi cedidi Sadık Bey Efendi devâ'ir-i adliye mu'âmelâtını zevali saat üzerine ecr itdirmeğe başlamış ve şu hal umuman takdir ve tasvib idilmişdir.

AVRUPA'YA İNANMAK

Bir Yılan Yavrusu

Bir genç kızın karnında yaşayıb büyümüş ve bağırsaklarını yüyüb onu öldürmüşdür.

Hadise İsviçre'de vuku' bulmuş ve bütün operatörler feth-i müddet neticesinde hâlâ yılanın midede yaşadığını hayretle görmüşlerdir.

Evvelki sene aynı hal Şeyh Abdullah mahallesinde vâkî' olmuş, fakat kadın kurtulmuş yılan dışarıya fırlamış gazetemiz de bundan bahsetmiş idi. O zaman gazetemiz tarafından verilen bu habere Kilis haricinde ba'zı kimselerin inanmadığını işitdik ..?.. şimdi Avrupa hâdisine bütün gazetelerimiz inanmış ve onu tehâlikle sütunlarına geçirmişlerdir.

Vefat

Genç mu‘allimlerimizden Kasab-oğlu Nuri Efendi çokdan beri mübtelâ olduğu veremden kurtulamayarak dünkü gün vefat itmişdir. Mevla rahmet eyleye.

İ‘tizar

Kesret-i münderecât hasebiyle tefrika itmekde olduğumuz “Afife” hikâyesi bu nüshamıza derç idilemedi arz-ı i‘tizâr ideriz.

ORJİNAL SAYFA 7

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derç idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 254] 5 Kânûn-ı Sâni 1341-192	Pazartesi	11 Cemaziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

4 Kânun-ı Sâni

4 Kânun-ı Sâni, Kilis’ten Fransızlar’ın ebediyen çekildikleri günün dördüncü yıl dönümü idi. Meat’-te’essüf Kilis’te yine hiçbir şey yapılmadı. Biz bu babda kimseye itâb idemiyoruz. Çünkü kabahat hepimizindir.

Reis-i Cumhur’un Seyahatleri

Ankara 1 minh reis-i cumhur Gazi Paşa refikaları Hanımefendi’yle ve ma‘iyetleriyle bu akşam saat beşde hususi bir trenle Konya’ya müteveccihen şehrimizden müferakat buyurmuşlardır. Kazım Paşa Fethi Beğ, vekil ve sefirler, bir çok meb‘usan ve zevat-ı sâ’ire tarafından teşyi‘ idilmişdir. Reis-i cumhur hazretleri refakatinde başkatipleri Tevfik Süeyya ve Rüsuhi Beğlerle kalem-i mahsusdan Hasan Rıza Beğler bulunmakdadır.

Fransa meclislerinde tahsisat-ı münazame Paris 1 minh Meclis-i A‘yan ve Meb‘usan arasında bütçe tahsisat münazamesi hakkında i‘tilâf hasıl olmadığından sabahın saat dördüne geldiği halde parlemento e’l-ân hâl-i içtimâ‘idedir.

Musul Bizimdir

İstanbul, 1 minh__ Bu akşam şehir emaneti tarafından Irak hududları ihtilâfını tedkîka me’mur komisyon a‘zâsına mükellef bir ziyafet virilecekdir.

Belçika ve Lozan Mu‘ahedesi

Ankara, 1 minh__ Belçika Meclis-i A‘yânı Lozan mu‘âhedenamesini müttefikan tasdik itmişdir.

Meclis Haberleri

Ankara, 1 minh__ Büyük Millet Meclisi’nde 37 senesine ait hesap kat’i layihası muvazene-i maliye encümenine havâle olunmuşdur. Encümen namına bütçelerin birkaç güne kadar meclise takdim idileceği ve bu sene muvakkat bütçe kanununa lüzum olmadığı beyân idilmişdir. Yol mükellefiyeti hakkındaki kanunun ikinci maddesi aynen kabul olunmuşdur.

Kolonya Tahliyesi

Berlin 31 minh__ Mösyö ..?.. bir ecnebi muhabirine Kolonya’nın 1 Kânûn-ı Sânide adm-i tahliyesi Almanya’da yalnız siyaset-i dahiliye i‘tibarıyle değil Alman sanayi‘i i‘tibarıyle de ..?.. tevellüd ideceğini ve Davos planıyle dört senelik uzun mesai mahsulü olan bi’l-cümle i‘tilâfâtın akâmetini muceb olacağını beyân itmişdir.

Paris, 31 minh__ Süfera konfransı Kolonya mıntıkasının 10 Kânûn-ı Sâni’de tahliye idilemeyeceğine dâ’ir ..?.. idilmek üzre hükümetlerine ..?.. nota gelecek hafta ibtidâsında Almanya’ya tevdi‘ ve mukabilinde neşr idilecekdir.

Yeni Alman Sefine Harbiyesi

Berlin, 31 minh__ Almanya’nın harb-i umumiyeden inşâ itdiği ilk sefine ...?.. tenzili beş Kânûn-ı Sâni de icrâ idilecekdir.

Grip

İki haftan beri Kilis’te grip hastalığı görülmekdedir.

Matbu‘at Müdüriyet Umumiyesine Açık Mektub

“Ayın tarihi” geçen sene ..?.. gönderilmekdedir. Hususan yazdığımız kapalı tahrirata cevab virilmedi ..?.. açık yazıyoruz i‘ânen ..?.. mecmu‘ayı bize de gönderiniz.

“Kilis”

Tebrik

Bursada münteşir arkadaş ..?.. üçüncü sene neşriyesine dühûl itmişdir. Tebrik ve temaddi muvaffakiyet temenni ideriz.

ORJİNAL SAYFA 8

İkinci Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Sâni 1341

Keskin de “Keskin”

Keskin de “Keskin” namıyle bir refikımız intişar itmekde olduğunu idâremize gelen mübâdele nüshasından öğrendik. Yeni refika uzun ömür ve parlak muvaffakiyet dileriz.

Babalık Refikımız

On beşinci sâl hayatına ayak basan bu refik-ı muhteremimizi tebrik ve temaddi muvaffakiyetini temenni ideriz.

Te’essüf

Ankara’da münteşir “ Hakimiyet-i Milliye” refikımızın matba‘asında yangın zuhur itmiş ve pek çok hasarı muceb olmuşdur. Hadiseden dolayı beyân-ı te’essüf ideriz. Mea‘mâfih refik-ı muhteremimiz ta‘tile uğramayacak, vazife-i neşriyesine muntazaman devam idecekdir.

Hilâl-i Ahmer Mecmu‘ası

Bu müfid mecmu‘anın 40’ıncı sayısı neşr olunmuşdur. Memleketin hayırlı işlerine iştirâk itmek isteyenler Hilâl-i Ahmere abone olmalıdırlar.

TÜRK KÜTÜBHANESİ İ‘LANLARI

1- Milli Takvim

Takvimlerin millisi- milletin takvimidir. En güzel takvimdir.

2- Resimli Takvim

Her kâğıdında şimdiye kadar neşr idilmeyen resimlerle müzeyyen, en şık duvar takvimidir.

3- Takvim-i Ragıb

En güzel ceb takvimidir. Satış mahalli: Türk Kütübhanesidir.

Muhtasar Harb-i Umumi Tarihi:

İngilizceden tercüme idilmişdir.

Pek yakında kütübhanemiz tarafından neşr idilecekdir.

1-47

Bulgarya'da Arazisi Olanlara

Kaimakamlıkdan:

Bulgaristan'ın yeni ilhak itdiği arazi dahilinde bulunan emlâk üzerindeki hukuk-ı tasarrufiyenin hususunda mevcud kanunun yedinci maddesinin birinci fıkrası şu suretle ta'dil idilmişdir. "Devlet kendi tarafından tasarruf idilen emlâk-i mahlûleyi sahib-i meşru'larına i'âde ider. Şu kadar ki bunların 1925 senesi temmuzunun yirmi yedisine kadar avdet itmeleri şartdır" ..?... 28 Haziran 1924 tarihli celsesinde kabul idilen işbu madde-i mu'addile irâde-i kavali ile tasdik idilmiş ve Bulgaristan ceride-i resmiyesinin 24 Temmuz 1924 tarihli nüshasında i'lân olunmuşdur. Bu suretle Müslümanların oradaki emlâkı başına avdet itmeleri içün mevzu' olan mühletin bir sene daha temdidi hususu kesb-i kanuniyet itmişdir. Havali-i mezkûrede Müslüman emlâkı hakkında mevzu' olan mârru'z-zikr kanunun işbu maddesi Türkiye'de ikamet iden ve orada emlâki bulunan Müslümanlara doğrudan doğruya ta'alluk itdiği cihetle i'lân-ı keyfiyet olunur.

"KİLİS"İN TEFRİKASI (24)

Afife

Yazan : Zühal

Mâba'd

Bütün muhabbeti, şefkati çocuklarına mahsus idi. Bununla beraber paralarını herkesden ve herşeyden fazla severdi.

Sabahları gayet erken kalkar, esrârına henüz hiç kimsenin mutalla' bulunmadığı dolabını açar, biraz temaşalı ta'dâd ile vakit geçirir, istif ve

demetlerle adeta uyanır, yekünü daima kabaran rakamlarla saatlerce meşgul olur, sanki remil atar, sonra zevcesinin hazırladığı basit bir kahvaltıyı yer, dışarı çıkar. Bakkala uğrayarak eve lüzumunu tahmin ettiği şeyleri gönderir. Yolu kasab dükkânlarına pek seyrek uğrar meyvelerin denize dökülecek kadar mübzel olduğu zamanlar haricinde manav dükkânı önünde tevkif itdiği görülmemişdir.

Bâb-ı ‘âli caddesindeki yazıhanesine gitmek içün trenden üçüncü, vapurlardan ikinci mevkî‘ bilet alır köprü parası içün ekseriya kaçamak yapmağa muvaffak olur, me’murların görmez yanından sıvışır.

Yazıhanesinde mütemadiyen hesabat ile meşguldür. Elinden defter ancak bir müşteri geldiği zaman düşer. Sigarayı kahveyi münhasıran parasını siyanet içün kullanmaz yazıhanesinin gözünde tozlanmış olan üçüncü nevi‘ paket ancak yağlı bir müşteri geldiği zaman çıkar, civardaki kahveci Avni Efendi’nin bir şey ısmarladığını ancak böyle zamanlarda görür.

Öğleleri yüz dirhem ekmekle bir fasulye piyazı, yahud birkaç zeytin tanesi gıdasını teşkil ider. Mâba‘dı var.

ORJİNAL SAYFA 9

<table>
<tr>
<td>İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet.
İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası.
Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır.
Yolumuza uygun yazılar derc idilir.
Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.</td>
<td>KİLİS
Yevmi Halk Gazetesi</td>
<td>Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb.
Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş.
Nüshası iki guruşdur.
Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur.
İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir.
Telgraf idâresi Kilisde, Kilis</td>
</tr>
<tr>
<td>[Sayı: 255] 8 Kânûn-ı Sâni 1341-1925</td>
<td>Perşembe</td>
<td>14 Cemaziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]</td>
</tr>
</table>

Meclis Haberleri

Ankara 5 minh (A.A) Meclisin ikinci celsesinde tarîk-ı kanunun müzâkeresine devam idilerek yedinci, sekizinci ve dokuzuncu maddeleri kabul, onuncu maddesi bir ay ta‘dil encümene havâle idilmiş ve Çarşamba günü toplanılmak üzere celseye nihayet verilmişdir.

Musul Bizimdir (burdayım)

Ankara 5 minh__ Musul ihtilâfını tedkîka me’mur Kont Telekki, Mösyö ..?.. ve ..?.. den mürekkeb cem‘iyyet-i akvam hey’eti bugün hususi trenle şehrimize muvasalat itmişdir. Hey’et istasyonda başvekil namına müsteşar Tevfik Kamil Beğ tarafından istikbal idilmişdir. Hey’et a‘zası bugün meclisde re’is Kazım Paşa hazretlerini müte‘âkiben hariciye vekili Şükrü Kaya ve Başvekil Fethi Beğ Efendilere makamlarında ziyaret itmişler, diğer vekillere kart bırakmışlardır.

Re’is-i Cumhurun Seyahatleri

Konya 5 minh__ Re’is-i Cumhur hazretleri belediyeyi ziyaretlerinde Konya’nın muhterem halkı her def‘a olduğu gibi bu def‘aki seyahatinde de pek samimi tezahüratda bulundu. Çok müttehassıs ve müteşekkirim, iblâğını ricâ iderim dimişlerdir. Konya, 4 minh__ On kazâyı muhtevi vilâyet halkı Gazi hazretlerine hissiyât-ı ta‘zimkârânelerini arz içün suret-i mahsusada hey’etler teşkil itmekdedirler.

Konya 5 minh__ Gazi Paşa hazretleri öğleden sonra saat ikide ordu müfettişliğini, kolordu dâ’iresini, vilayet, belediye riyaseti ve Halk Fırkası’nı ziyaret itdi. Bütün devâ’ir ve müessesat Paşa hazretlerinin şereflerine donanmışdı. Re’is-i cumhur hazretleri müfettişlik kolordu erkân ve zabıtanı, devâ’ir-i hükûmet rü’esâ-yı me’murini, belediye ve Halk Fırkası mensublarını kabul ve kendileriyle hasbihal buyurmuşlardır. Latife Hanımefendi de bugün şehrimiz mu‘teberân ..?.. ziyâretlerini kabul eylemişlerdir.

Re’is-i Cumhuru Da‘vet

Aksaray 5 minh, re’is-i cumhurumuzu Aksaray’a da‘vet içün bir hey‘et-i mahsusa Konya’ya hareket itdi.

Receb Beğin yerine Cemil Beğ

Ankara 5 minh, Receb Beğin istifasına mebni inhilâl iden dahiliye vekâletine Cumhuriyet Halk Fırkası katib-i umumisi Tekfur dağı meb‘usu Cemil Beğ ta‘yin idilmişdir.

Adana'da Kurtuluş Bayramı

Adana 5 minh kurtuluş bayramına gelen meb'uslar hey'eti şerefine Ticaret Odası tarafından ziyafet virildi. Adana büyük bayramını hararetle tes'id idiyor.

İsmet Paşayı Ziyaret

İstanbul, 5 minh, dün Tıp Fakültesi Dişçi ve Eczacı mektebleri talebesinden bir grup Heğbeliada'ya giderek İsmet Paşa hazretlerini ziyaret itmişdir ve kendi de talebe namına arz-ı ta'zimat eylemişlerdir.

Mussolini'nin Bir Nutku

Roma, 4 minh__ Mösyö Mussolini'nin nutku burada derin bir te'sir tevellüd itmişdir. Bu beyannameden sonra muhalif zümreye karşı bir takım tedâbir ..?..

İtalya Meb'usanı

Roma 4 minh__ Kabine meclis-i meb'usânının tekrar küşâdı mes'elesiyle vaz'iyyet-i siyasiyyeyi ve memleketin vaz'iyet-i umumiye ciheti tedkîk ve ta'kîb ideceği hatt-ı hareketi takdir eylemişdir.

ORJİNAL SAYFA 10

İkinci Sahife	Kilis	8 Kânûn-ı Sâni 1341

Almanya Haberleri ve Fransa Matbu'âtı

Paris, 4 minh__ Fransa matbu'âtı Almanya'da cereyan iden hadisâta büyük bir ehemmiyet atıf itmekde ve ba'zısını takdir eylemekdedir.

İTALYA NAZIRLARI MÜSTA'Fİ

Faşistler Hücumda

Paris 4 minh İtalya ma'arif ve nafi'a nazırlarının isti'fa itdikleri müstahberdir. Mussolini kraldan bunlardan halklarının ta'yinini taleb idecekdir. Faşistler Jurnale İtalya gazetesi idarehanesini ihrak itmişler ve jandarmanın müdahalesi üzerine tarafeyn ateş te'atti itmişlerdir.

İcrâ İşlerinin Ehemmiyeti

Tüccardan Kaçakzade Ahmed Nazif Efendi dünkü gün idâremize müraca‘atle Kilis’te ikametgâh-ı dâ’imi sahibi ma‘lum bir zatda kat‘ i‘lâmla alacağı olduğunu ve i‘lâm iki senedir icrâya mevdu‘ olduğu halde polis ve jandarma dâ’irelerinin icrâdan yazılan müzekkireleri infaz itmediğini ve kendisi bizzat ta‘kib-i madde itdiği halde nihayet jandarma dâ’iresinden bariz bir cevab-ı red aldığını yana yakıla ifade itdi. Mes’elenin bu şekilde cereyan itdiğinden daha evvel haberdar idik müraca‘atın ehemmiyetine nazar-ı dikkatini celb ederiz.

“Tevzih” mi “Tağlit” mi

6 Kânûn-ı Sâni tarihli Hudud İli Gazetesi’nde münderic “bir tevzi” ser-levhalı fıkra bir “tevzih” den ziyade bir “tağlit” den ibaretdir. Makam-ı resmiye virilen “İstid‘âyı kesb-i ıtlâ‘ itmeden imzâ itdik” diyenler ekseriyetle okur yazar ve mu‘teber birer tüccardır. İstid‘a esnaf yurdu aleyhinde olmasına rağman Kör Seyyid-oğlu Hüseyin Efendi esnaf yurdu idâre hey’etine henüz intihab olunmuş okur yazar a‘zadandır. Bilhassa bu zâtın mezkûr yurd aleyhindeki bir istid‘âyı okumadan imza itmesine imkân var mıdır? Okur yazar tüccar içün “Okumadan imza etmek” bir ma‘zeret midir, sonra böyle tüccarın imzasına i‘tibar iden kalır mı, zengin-zade müdürcü Eyüb Efendi’nin imzasını iki türlü vaz‘ itmekde ki hikmeti nedir? Bu sû’âllerin cevabsız kalmağa mahkûm olduğunu biliyoruz fakat o “tevzih” in açık “Bir muğalata” olduğunu izahdan kendimizi alamadık. İmza sahibleri hakkında efkâr-ı umumiye hükmünü virsün.

Kırklareli Hakkında Kanun

1- Kırkkilise Kırklareline tahvil idilmişdir.
2- 1- işbu kanun tarih-i teşrinden i‘tibaren mu‘teberdir.
3- 1- işbu kanunun icrâsına dahiliye vekili me’murdur.

İ‘tizâr

Ser-mürettebimiz hastalığı hasebiyle gazetemiz muntazaman intişâr idemiyor. İnşallah bu hâl çok devam itmez bu münasebetle kar’ilerimize arz-ı i‘tizâr ideriz.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [25]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Zeytin tanesi birken bile göğsünden dizine kadar bir peşkir asar, on senedir giydiği elbiseye bu kadar ihtimam göstermiş olmasa idi şimdiye kadar giyilemez bir hâl almış olması lâzım-gelirdi. Eştâyından seksen beş guruşa satın alınmış olan elbisesi belki birçoklarınca artık giyilemez hale gelmişdi. Fakat kendisi iki sene daha harb bitib ortalık ucuzlayıncaya kadar kullanabileceğini tahmin idiyordu.

Akşam üzerleri evine dönerken ibtilâ haline giren hesabat ile uğraşmakdan belki de pek yorgun düştüğü içün biraz vazgeçer, evini düşünür, çocuklarını hatırlar, ba‘zı ba‘zı da şekerciye uğrar küçüklere birşeyler alırdı.

Zevcesine karşı beslediği muhabbet pek mühim bir mahiyeti hâ’izdi. Esasen zevcesi kendi telakkisince iyi bir ev kadını değildi, müsrifdi, huysuz ve kavgacı idi: Her beş günde bir bahalılığın dehşetini gayr-ı müdrek kısa aklıyla lord-vâri düşüncelere kapılarak evin bir noksanını bahane ider, söylenir, kavga çıkarır, darılır, birkaç gün sonra da mecburen barışırdı. Avni Efendi’nin telakkisince zevcesinin bir diğer kusuru daha vardı: Hemşiresine mu‘âvenet itmek! Gerçi kendisi kömürden yağa kadar evde bir şey bulundurmuyor, evin masarıf-ı gıdâ’iyesini günü gününe görüyordu. Ekmeği akşamları eve kendi eliyle getiriyor, sabahları giderken ekmek mevcudunu kontrol ediyordu

-Mâba‘dı var-

ORJİNAL SAYFA 11

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı:256] 9 Kânûn-ı Sâni 1341-1925	Cuma	15 Cemaziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

Musul Bizimdir

Ankara 6 minh, (A.A) Başvekil Fethi Beğ Musul ihtilâfını tedkîka me'mur Cem'iyet-i Akvam Hey'eti şerefine bu akşam bir ziyafet virmişdir. Vekiller, meclis re'isi hariciye erkânı, Macar sefareti kâtibi da'vetliler meyanındadır.

Boğazlar Komisyonu

İstanbul 6 minh__ Boğazlar Komisyonu Nizamname-i Dahiliyesini tanzim itmek üzre İtalya murahhası Mösyö Etilmiyosara, Bulgar murahhası general Markofo ve komisyon kâtib-i umumisi Salih Beğ'den mürekkeb bir encümen-i mahsus teşkiline karar virmişdir.

İzmir'e Gelen Kardeşler

Ankara, 6 minh, son muhacir kafilesinin İzmir'e muvasaleti münasebetiyle baş-vekâlete çekilen bir telgrafnamede muhacirinin milletimize ve halâskâra minnet ve şükranları bildirilmekdedir. Baş-vekil Fethi Beğ cevaben teşekkürle hicret-zedelerin mes'ud bir hayata mazhariyetlerini temenni itmişdir.

Adana'da Kurtuluş Bayramı

Adana, 5 minh, Adana'nın kurtuluş bayramı meclis namına hey'et-i mahsusanın ve re'is-i cumhur hazretleri namına kol-ordu kumandanlığının iştirâkiyle ve fevkalade merasimle tes'id olunmuşdur. Hararetli nutuklar irâd idilmiş, re'is-i cumhur hazretlerinin selam ve tebrikâtının iblâğı alkışlarla karşılanmışdır. Gece fener alaylarıyla tezâhirata devam itmişdir.

İngiliz Mümessilinin Ziyafeti

İstanbul 6 minh, İngiliz mümessili Sir Lindzey dün akşam Hariciye merhası Nusret beğle şehrimizdeki Süfera ve Mümessilin siyasiye şerefine bir ziyafet virmişdir.

Re'is-i Cumhurun Seyehatleri

Konya 6 minh, re'is-i cumhur hazretleri bugün Aksaray hey'etini Ereğli kazâsının ve Konya köylülerinin mümessillerini kabul ve kendileriyle hasbihalde bulunmuşdur. Sultaniye'den de bir hey'et gelmek üzeredir.

Kolonya'nın Tahliyesi

Berlin 5 minh, Müttefikın Süferası, Kolonya'nın adem-i tahliyesi kararını nâtık olan Süfera konferansı notasını Almanya baş-vekiline tevdi' itmişlerdir.

Ajans Edebiyatı

Sofya 5 minh,

(BELGENİN GERİ KALANI TAHRİP OLMUŞTUR)

ORJİNAL SAYFA 12

İkinci Sahife	Kilis	9 Kânûn-ı Sâni 1341

Müstahdeminden şübhe idilerek tahkikata adliyece vaz'iyed idilmişdir. Netice-i tahkikatı haber alırsak ayrıca yazarız.

Meclis-i Umûmi

Vilâyet Meclis-i Umûmiyesi'nin yarın küşâd idileceği ve Kilis a'zâsının da'vet olunduğu istihbardır.

Harbden Mütezarrar Olanlara

13 Mart 340 tarihli kanunun suret-i tatbikıyyesini mübeyyen ta'limatnâmedir.

Kaimakamlıkdan:

1- İşbu ta'limatnâmenin vürudu akıbinde her mahallin en büyük mülkiye me'muru düşman, ..?.. hükûmet tarafından hedm ve tahrib veya harb dolayısıyle ihrak idilmiş olan emlâk sahiblerinin vesikalarıyla birlikde üç ay zarfında müraca'at eylemeleri lüzumunu vesâ'it-i münasebe ile her tarafda i'lân idecekdir.

2- Bu babda ibrâz ve tevdi' kılınacak vesa'ik : Zarar ve ziyan vuku'ı ve mikdarını mübeyyen olan meclis idâre mazbatalarıyle içlerinde muhtaç olanların derece-i ihtiyaçlarını irâe iden mazbatalardan ibaretdir.

3- İşbu mazbatalar ve meclis-i idârece bi't-tedkik kısmen veya kâmilen muvaffak görülmek hasebiyle ta'dilan veya aynen kabul idilenler defter-i mahsusuna kayd ve her bir kaleminin hizasına sahibinin muhtaç olub olmadığı ve derece-i ihtiyacı işâret idilecek ve birinci müsadede ma'in

müddetin hitamında defter-i mezkûrun bir kıt‘a suret-i musaddakasını maliye vekâletine gönderilecektir.

4- Maliye vekâletince bir tarafdan mezkûr defterler suret-i musaddıkalarında gösterilen mukadir yekünü ve diğer tarafdan mübadeleye gayr-ı tabi‘ eşhasa aid olub hükûmet yedinde bulunan metruk emlâk ve arsalar mikdar ve envâ‘ ve kıymet-i hakikaları ta‘yin ve tesbit idilecekdir.
5- Sahib-i emlâkın zararları yekûnü metruk emlâk kıymet-i hakikiyeleri mecmu‘ının kaçda birine tekabül idiyorsa alakadârâne tevzi‘âta muhtaç olanlar tercih idilmek üzre o nisbet dahilinde olacaktır.
6- Tevzi‘ât-ı Maliye vekâletince mütehassıslardan mürekkeb bir komisyon ma‘rifetiyle icrâ ve tevzi‘ idilen emlâk, ashâbına suret-i kat‘iyyede temlik idilecek ve bedellerine tasarruf senedâtı virilecekdir. Bu mu‘âmelâtın hiç birisinden harç ve rüsum istifâ idilmeyecekdir.

“Kararname Suretidir”

Mübadeleye gayr-ı tabi‘ eşhasdan metruk emlâkin emvâl ve emlâki düşman, usat ve hasbel lüzum hükûmet tarafından tahrib idilmiş olanlara nisbet dahilinde tevzi‘ine mütedâ’ir 13 Mart 340 tarihli kanunun sur tatbikıyesini mübeyyen olmak üzre maliye ve mübadele, i‘mar ve iskân vekâlet-i celilerince bi’t-tanzim Maliye Vekâlet-i Celilesinin 3 Ağustos 340 tarih ve emlâk Maliye müdüriyetinin 7565 numrolu tezkiresiyle vârid olub hey’et-i vekilenin 13 Ağustos 340 tarihli içtima‘ında ziraat, ticaret, mübadele i‘mar ve iskân vekili beğlerden mürekkeb encümen vükelâda tedkîk ve tensib kılınan ve encümen-i müşarü’n-ileyhaca ta‘dilen teklif olunan ber-vech-i bâlâ ta‘limatnâmenin kabulü icrâ vekilleri hey’etinin 30-6-340 tarihli içtima‘ında karargir olmuşdur.

“KİLİS”İN TEFRİKASI [26]

Afife

Yazan : Zühal

Mâba‘d

Bütün bu takyidata rağmen öyle tahmin ediyordu ki yine pek çok şeyler aşıyordu. Avni Efendinin daha pek çok telakkileri vardı. Hepsi de bir sebb-i ihtilâf ve nizâ‘ idi. Fırtınanın şiddetli olduğu gün işine giderken Avni Efendi eve biraz odun, kömür göndermişdi. Çocukları üşümesin diye bir parça masrafı göze almışdı. Eve döndüğü zaman kömür de odun da bitmeğe yüz tutmuşdu. Canı sıkıldı. Fakat izhâr itmedi. Sofraya oturuldu. Yemek gözüne pek az göründü şüphesi göğleşdi.

__ Şerife, dedi, acaba getiren adam mı çaldı? Ispanak pek bereketsiz olmuş…

__ Ispanak öyle olur, solar.

Çocuklardan birinin şikâyeti diğerinin ağlaması mükalemeyi kesti. Biraz sonra Avni Efendi aynı mevzu‘a döndü :

__Gönderdiğim odun kömür bu kadar az olmayacakdı.

__Ne bileyim işte bu geldi. Yalnız gündüz bir parça yaktık.

__Yaktınızsa ziyânı yok, bir şey olmasın da. (Mürettebat olmadığını göstermek istemeyen bir edâ ile) ha.. şey..

__Bugün Afife falan geldi mi ?

Şerife Hanım zevcinin ne demek istediğini anlamışdı. Kocasının içine şüphe düşürüb bir kavgaya sebeb olmamak içün:

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 13

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis

[Sayı: 257] 11 Kânûn-ı Sâni 1341-1925	Pazar	17 Cemaziye'l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

Mu'allimlerimizin Bir Müraca'atı

İlk tedrisat vergisi halkı ma'ârifden soğutduğundan, halk da mu'âllimlere karşı adeta bir adâvet hissi tevellüd itdiğinden, mu'allim maaşları ihtiyacdan noksan olduğundan bahisle Kilis mu'allimleri bir arzuhal tab' itdirerek matbu'âta, makamat-ı aliyyeye ve bi'l-umum meb'usun muhteremeye irsâl ve takdim itmişler, mezkûr arzuhalde ilk tedrisât vergisinin bi'l-vasıta alınmasını, mu'allim maaşlarının tezyidiyle muvazane-i umumiyeden i'tasını temenni eylemişlerdir. Bir sureti matbu'atımıza tevdi' olunan işbu arzuhali âtiye derc idiyoruz.

Halk nazarında mesleğin kıymet ve ehemmiyetini iskat, meslekdaşları mağzub ve menfur bir mevkî'i piştiye düşüren tedrisât vergisinin ilgasıyle bi'l-vasıta istifası çaresinin tedkîk ve kabulünü âtideki ma'ruzatımıza müsteniden istirham ideriz.:

1- Tedrisat vergisinin garb saha-i tatbikında hüsn-i kabul görmesi hiç şübhe yokdur ki irfan seviyelerine medyundur.
2- Tahsil-i ibtidâinin mecburiyeti kanunun kıymet-i tatbikına göre ..?.., hakikatte inkılab idemediği mahiyetimizde tedrisat vergisi irfan düşmanlığını körükleyen yegane menfi kuvvet olmuşdur. Çocuklarını mekteplere göndermedikleri takdirde vergilerinin azalacağı kana'ât-ı cahilânesi neticesi bu sene mekteblerimizin birinci sınıflarına kaydedilen talebe mikdarının geçen senelerden dun olması müdde'âmızın bahir delilidir.
3- Dolgun bir ma'aş, yüksek bir mevkî' parlak bir âti te'min itmeyen mesleğin yalnız ma'nevi bir kıymeti vardı ki tedrisat vergisi o ma'nevi kıymeti de mu'allimliğin nezahetiyle kabili te'lif olmayan bir dergiye düşürdü.
4- Öyle günler saatler oluyor ki izzet-i nefsimizi rencide iden ta'rizler, haysiyetimizi ihlâl iden tecavüzler, husûmetkâr hücumlar karşısında mu'âllimlik muceb-i hicab bir hacalet, bir kabahat teşkil idiyor.
5- İzzet-i nefsi rencide, haysiyeti düçâr-ı hakaret olan menfur şahsiyetlerin irşad, ta'lim ve tenvir vazifelerini ifâ idebilmeleri mümkün olamayacağı

gibi rabıta-i meslekiyeleri de tamamen sarsacağından ma‘ruzatımızın is‘afıyle ma‘aşlarını aynı efrad milletden aldıkları halde halkın gözüne ilişmeyen me’murin sâ’ire gibi mu‘allimin ma‘aşatının da …?... umumiyeden i‘tasını ve tedrisat vergisinin ..?.. ile cibayeti hususu mesa‘i ve himmet ma‘arif-perverilerinden istirham eyleriz efendim.

Bahriye Vekâleti

Bahriye vekâleti ihdası hakkındaki kanunun Büyük Millet Meclisince kabulü üzerine vekâlet-i müşârü’n-ileyhaya, İstanbul İstiklâl Mahkemesi riyâsetinde bulunmuş olan cebel bereket .?.. meb‘usu İhsan Beğ ta‘yin olunmuşdur.

Suriye’de Şehbenderlikler

Hükûmet-i Haric de vâsi‘ şehbenderlikler ..?.. karar virmiş, bu meyânda Suriye şehirlerine de şehbenderler i‘zamı ..?.. itmişdir.

General ..?..

Suriye Fransa fevkalade komiserliğine taa‘yin olunan General ..?.. Beyrut’a muvasalet itdiği müstahbardır.

Muazzam Bir Sed

İngiliz liraları serdinde ne yapıyor? (Tanin refikımızdan hülâsaten iktibas olunmuşdur).

ORJİNAL SAYFA 14

İkinci Sahife	Kilis	11 Kânûn-ı Sâni 1341

İngilizler 1926 senesinde itmâmı ..? olunan mu‘azzam bir sed inşâsına başlamışlardır. Bu sed Sudan’da Nil nehri üzerinde yapılacak ve pamuk zer‘ idilmek üzre takriben on milyon fidan araziyi iska idecekdir. Bu mikdar arazi Amerika’da pamuk zer‘ olunan sahanın yedi mislidir. Mezkûr sedde on üç buçuk milyon İngiliz altunı (Türkiye’nin bir senelik vâridatına tekabül idebilir) masraf gideceği tahmin olunmuş ve bu para Sudan hükûmetinin kefâleti altında İngiltere’den istikraz idilmişdir. Seddin su hazinesi yirmi iki milyar sekiz yüz doksan altı bin kadem-i mekâ‘ibi su isti‘âb idecekdir.

VİLAYET GAZETELERİ

Meclis Kütübhanesinde

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütübhanesi'ne vaz' idilmek üzere arzu iden vilâyat gazetelerinin bir nüshasının mezkûr kütüphaneye irsâl-i dahiliye vekâletinin iş'arı üzerine kaimakamlıkdan tebliğ idilmişdir.

Ayın Tarihi

Matbu'at Müdiriyet-i Umûmiyesi tarafından her ay neşr idilmekde olan bu kıymetdar mecmu'anın 11, 12, 13 numroları bir arada olduğu halde son nüshası ahiren matba'amıza gelmişdir. Bu nüshanın fiyatı elli guruşdur. Vatanın dahili ve harici ahvâl-i siyasiyesine mutalla' ..?.. olmak isteyenlerin "Ayın Tarihi" ne abone olmaları lazımdır.

Yunanistan'da Emlâki Olanlara

Kaimakamlıkdan:

18 Teşrin-i evvel 1912 tarihinden mukaddem Girit Adası da dahil olduğu halde Yunanistan'ı terk itmiş veya mine'l-kadim Yunanistan haricinde bulunmuş olan Türk ve Müslümanlardan şimdiye kadar makamat-ı aidesine bi'l-müraca'a vesika istihsal itmiş olanların vesâ'it-i münasebe ile i'lân-ı keyfiyet olunarak da'vet idilmeleri ve yedlerindeki vesaika göre numro ve tarihleri ve nereden virildiği ve işbu vesâ'ikın aid olduğu emlâk-i kıymetlerini havi müsta'cilan bir defterin tanzim ve acilen irsâl-i dahiliye vekâletinden iş'âr buyurulmuşdur.

İstanbul piyasasıyle alakadar tüccarımıza İstanbul'da haftada iki def'a neşr idilmekde olan "İstanbul Piyasa Gazetesi" bi'l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür'atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: "İstanbulda Piyasa Gazetesi"

Toprak

Zirâ'i ticâri toprak mecmu'âsının 10'unci sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

Türkiye İktisat Mecmu'ası

"Türkiye İktisat Mecmu'ası" nın 89'uncu adedi müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

Rüsumat Müdüriyetinden:

24-25 Kânûn-ı Evvel 340 gecesi saat iki buçuk raddelerinde Şeyh Mehmed Karakolu efradı tarafından eşhas-ı meçhule sırtında kaçırılırken derdest idilen iki sandık gaz yağının tarihinden bir mah sonra satılacağı ashabına tebliğ makamına kaim olmak üzre i‘lân olunur.

1-51.

Silah Vesikasının Temdid Müddeti

Silah taşımak mecburiyetinde olanların vesika istihsâl eylemeleri içün akdemce Kânun-ı Evvel 340 nihayetine kadar virilen müddetin gayr-ı kâfi olduğu ve hasbü’l-mevsim halkın müraca‘ata imkân bulamadığı anlaşıldığından müraca‘at müddeti 341 senesi Kânun-ı Sânisi nihâyetine kadar temdid idildiği vilayetden bildirilmişdir.

İ‘tizâr

Kesret-i münderecat hasebiyle tefrika itmekde olduğumuz “Afife” hikâyesi bu nüshamıza derç idilemedi arz-ı i‘tizar ideriz.

Devaire tüccare, her sınıf halka müjde Kilis matba‘asında her türlü evrak ve defatir, kart-ı döviziyet, mektub kağıdları ve zarf tab‘ idilir. Harice gideceklere hüviyet varakaları umuma zabt-ı da‘va ve her nevi‘ vekâletname tapu ilmü haberleri, icâr ve isticar kontratoları ve her çeşid evrak-ı ticariye satılır ve risaleler basılır.

ORJİNAL SAYFA 15

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde,

		Kilis
[Sayı: 258] 12 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Pazartesi	18 Cemaziye'l-Ahir 1343 [Üçüncü yıl]

Musul Bizimdir

Ankara, 8 minh (A.A)__ Musul ihtilâfını tedkika me'mur cem'iyet-i akvâm hey'etine refakat iden Cevad Paşa dün gece hususi trenle şehrimizden müfarakat itmiş ve hariciye vekili Şükrü Kaya Beğle hariciye erkanı tarafından teşyi' olunmuşdur. Hey'et dün hariciye vekilini ziyaretle bir buçuk saat kadar müzakeratda bulunmuşdur.

Meclis Haberleri

Ankara 8 minh meclisde memleketin zahire ihtiyacını te'min içün (İstif halinde bulundurmak üzre mübadele-i zahire-i bulunmayan Yunanlıların emvâlini vaz'iyyet idilmesine dair hükûmetin lâyihaları ?) encümenlere havale olunmuşdur. Adliye vekili Mahmud Esad Beğ bir sû'âle cevaben ma'aşatın dun olmasından dolayı vilâyet-i şarkiye adliyesinde menhulâtın doldurulmadığını bütçede bunun içün geri alındığını beyân itmişdir.

Fethi Beğ ve Heriyo'nun Tebrikâtı

Ankara, 8 minh__ Başvekili Fethi Beğ yılbaşı münasebetiyle Türk milleti hakkında samimi temenniyat ve tebrikâtı hâvi bir mektub gönderir. Fransız başvekili mösyö Heriyo'ya aynı samimiyetle mukabelede bulunmuşdur.

İsmet Paşayı Ziyaret

İstanbul 8 minh kadınlar birliği namına bir heyet mahsusa sabık baş vekil ismet paşa hazretlerini heybeli deki köşklerinde ziyaretli azrı işhtiramat ve temenni afiyet eylemişlerdir.

Düyûn-ı Umumiyenin Taksimi

İstanbul, 8 minh__ Düyunu Umumiye hisselerinin tarz-ı taksimine dâ'ir i'tirazatımızın hakim tarafından hin-i tedkikında hazır olunmak üzere Düyûn-ı Umumiye komisyonu Zekai Beğ bu akşam Londra'ya hareket idecekdir.

Zira'ât İşleri

Ankara 8 minh__ Çorum, Sivas, Kep ..?.., Konya, Ankara, Erzurum ve Adana zira‘ât mektebleriyle Bozok içün Budapeşte’den mübaya‘a olunan alât-ı zirâ‘iyye ve ta‘mirhane levâzımı kâmilen gelmişdir. Ziraat bankasının İngiltere’den celb itmekde olduğu yüz yirmi beş ..?.. makinesi yoldadır.

Sarayın Vazifesine Mübaşereti

Ankara 8 minh__ Suriye fevkalade komiseri General ..?.. vazifesine ibtidarı münasebetiyle bir mektub göndererek Fransa Türkiye münasebat-ı dostanesinin takriyesine ve mevcud .?.. çalışacağını bildirmişdir. Fethi Beğ bi’l-mukabele teşekkür temenni ve hissiyatı müteşekkiranesini .?.. iblağ itmişdir.

İngiliz Mümessili (Şavalya)

Ankara, 8 minh, Hariciye vekilimiz Şavalyan’a irtika iden İstanbul’daki İngiliz mümessili Linlizey’i bi’l-vasıta tebrik itmişdir ve mumâ-ileyh cevaben teşekküratını bildirmişdir.

Grip Hakkında Nesâih-i Tıbbiye

Şu günlerde hasebü’l-mevsim grip didiğimiz nezle, şekl-i sadrisi ve ihtilâtatı bütün şiddetiyle mestevli bir halde devam itmekdedir. Her aile ocağı adeta bir hastalık ..?... teşkil itmekdedir. Hastalık mikrobu ve pek ziyade sâridir. Aksırmak, kırıklık, akşamları derece-i hararetin yükselmesi, baş ağrısı ve boğaz ağrısıyla başlar, ihtilâtatı mühlükdir. Sâ’ir mikroblarla birleşerek gribal

ORJİNAL SAYFA 16

İkinci Sahife	Kilis	12 Kânun-ı Sâni 1341

Zatürre ..?.. zâtü’l-cenb iltihab izn-i mütevasıt yapar. Çocuklarla, lenfavi’l-mizac eşhasda daha ziyade görülmekdedir.

İnzâri, ciddi ve vahimdir.

Korunma çareleri nedir:

1- Hasta kendini mahyatında derhal tecrid idüb istirahata terk idilmelidir.
2- El, ağız ve burun temiz tutulmalı ve günde birkaç defa bol sabunla ve herhangi mazad-ı ta‘fin ..?.. bir su ile yıkanmalıdır. Herkesin hanesinde

yapabileceği yarım kilo kaynamış suya iki kahve kaşığı kadar temiz matbah tuzu koyub eritdikden sonra sabah ve akşam gargara yapmalıdır.

3- Belediye eczahanesinden herkes reçetesiz olarak asid-bürik ve mentolden mürekkeb beyaz enfiye tozundan alabilir. Mikdar kâfi alınub buruna günde birkaç deefa enfiye gibi çekmelidir.
4- Cebde taşınan mendiller güzelce kaynatılmalı, kabil ise birkaç aksâma ayrılmış bez ve yumuşak kağıt parçalarından her birine bir defaya mahsus olmak üzere burun temizlendikden sonra kirlenen parçaları yakmalıdır.
5- Akşamları yatarken çay ıhlamur gibi menku‘lar sıcak olarak içilirse çok büyük istifade-i te’min idilmiş olur.
6- Öksürük mevcud olduğu takdirde nefes almakda müşkilât varsa sadrın arka tarafına tentürdiyod sürmek, kuru hacamat çekmek lazımdır.
7- Bir iki gün perhiz itmek, soğuğa ma‘ruz kalmamak, tütün ve alkol isti‘mâl itmemek muvaffak-ı sıhhatdir.
8- Hastalar kendilerini muhafaza itmek ve düşünmekle beraber muhitlerini de düşünmelidirler. Ya‘ni, kullandıkları çamaşır ve çay bardağı ve kahve fincanı, çatal kaşık ve s’ire gibi eşya-yı beytiyeyi başkalarına isti‘mâl itdirmemek en mühim vezâ’if sıhhiyedendir.

9-1- 341.

Doktor L. Kamil

Mısır Meb‘usanı

Fesh ve tecdid hakkındaki irâde-i kırâli

Biz ki Mısır mülkü birinci Fuadız. Kanun-ı Esasiye’nin 38 ve 89’uncu maddelerine ve Meclis-i Vükelâ kararıyle riyâset-i vükelâdan takdim olunan arizeye binaen işbu irâdeyi ısdar itdik:

1- Meclis-i Meb‘usan fesh olunmuşdur.
2- Müntehablar 24 Şubat 1925 tarihinde yeni meclis-i meb‘usan a‘zâsını intihaba da‘vet olunurlar.
3- Yeni meclis a‘zası 6 Mart 1925 tarihinde içtima‘a med‘uvdurlar.
4- İşbu irademizi bu günden i‘tibâren icrâya Dahiliye Nazırı me’murdur.

Abidin Sarayı- 27 Cemaziye’l-Evveli sene 1343

Ve 341 24 Kânun-ı Evvel sene 1924.

Fevaid.

Dahiliye Nazırı — İrade kralı ile meclis-i vükelâ re'isi

İsmail Sıtkı — Ahmed Ziver

"KİLİS" İN TEFRİKASI [27]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Hayır dedi kimse gelmedi. Çocuğun biri annesini tekzib içün atıldı.

__A.. Anne diye bağırdı, gelmedi mi, Nedim ekmek istemedi mi? Fırtına kopdu sofra ..?... kalkdı.

Ertesi gün Şerife kocası evden çıkar çıkmaz kapı komşusu Zahide Hanım'ın evlerine bir içtima'gâh olan evine adeta can attı. Zevcinin hasta yüzünden duyduğu bıkkınlığı giderek melalisini damıtmak, hemşiresinin sefaleti karşısında bigâne kaldığı içün vicdanına hissettiği ızdırab ve azabı teskin itmek istemişdi. Erkeklerin savar savmaz sabah kahvesine can atmakta kendisinden hamarat davranan birkaç hanım orada hararetli hararetli konuşuyor idiler. Hepsi de söylüyor. Fakat zannederim hiç biri dinlemiyordu. Ma'mâfih büyük bir iş görenlere mahsus vaz'iyetlerle bir anda muhtelif ağızlardan çıkan sözleri anlıyor olacaklardı ki Şerife'yi görünce mevzu' bahisleri bir sükût ve şaşkınlığı müte'âkib değişdi.

Bais olduğu şaşkınlığı Şerife hissetti. Merdivenleri çıkarken hemşiresinin ismini işitir gibi olmuşdu. Gerçi her Afife hemşiresi değildi. Fakat ne içün hemen hepsi kendisini görür görmez susmuşlardı.

Şerife içinde gitikçe büyüyen kuşkusunun mağlubu olarak nihayet gayr-ı ihtiyâri:

__Ne konuşuyordunuz diye sordu, ben gelince kesdiniz.

__Hiç!

Mâba'dı var.

ORJİNAL SAYFA 17

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 259] 13 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Salı	19 Cemaziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

Demokrasi Ve Gümrük Kolcularımız

Doktor Beray “Asri Demokrasiler” nam eserinde demokrasinin nazırı temellerini tedkîk iderken devlet idâresinde bütün vatandaşların ya bizzat yahud vekilleri vasıtasıyle kanun yapmağa iştirâk ideceklerini kanun nazarında hepsi müsavi olduğu içün her dürlü mevki’ mensup ve memuriyet müsavi suretde kabul olunacaklarını yazıyor.

Bu tabi‘i nazariyeyi bilmek içün Türkler doktor Beray’ın Tanin refikımız tarafından ahiren tercüme ve neşr olunan bu eserine hiç de muhtac değillerdi. (Bundan Tanin’in beyhude zahmet itmiş olduğu ma‘nası çıkarılmamalıdır. Muhterem Hüseyin Cahid Beğ Efendi’ye bu vadide sabk iden hizmetlerinden dolayı cidden minnetdarız). Ancak her millet efradının hukuk-ı esâsiye ve tıbbi‘iyesi cümlesinden olan hak me’muriyeti biz daha evvel Midhat Paşa Kanun-ı Esasi’nin 19’uncu maddesinden öğrenmiş olduğumuzu tebyin itmek isteriz.

Abdülhamidin esbab ve sevâ’ik-ı ma‘lume taht-ı te’sirinde olarak kabul ve tedvin itmiş olduğu bu kanunu vücuda getiren avamilden çok farklı şerâ’it içinde

vaz‘ olunan Teşkilât-ı Esasiye kanunumuz dahi 92’inci maddesi ile Cumhuriyet efradının bu hakk-ı tabi‘i hakimiyet ve istiklâlini seve seve i‘lân itmişdir.

Nazâriyat cihetinden bu şekilde olan hak ..?.. me’muriyeti bir de tatbikat noktasından tedkîk idelim. Tedkikatımızda yine mevzu‘ât-ı kanuniyemizi esas ittihaz ideceğiz. Bu gün elimizde milliyet ve memleket i‘tibârıyle esas ittihaz idilecek bir “Misak” var, o da Türkiye’yi hudud-ı ma‘lumesiyle tahdit iderek bu çerçeve dahilindeki ecza-yı vatanın gayr-ı kabil teczi bir kül teşkil itdiğini kabul idiyor.

Şu halde Cumhuriyet Halk Fırkasının sabık ve lâ-hak kâtib-i umumisi muhterem Receb Beğin (İstanbul-Çemişgezek) nazariyesini muhtevi olduğu azimet-i ma‘na ile tecsim ve teslim itmek zaruridir.

Ya‘ni bi’l-nazar Türklerin yek-diğerinden bir güne fark ve imtiyazları olmadığı gibi Türkiye şehirlerinin de birbirinden zerre kadar farkı yokdur ve bir demokrasi idaresi içün zaruridir.

Mutlakiyetde padişah istediğini yapar, demokraside bu salâhiyet vatandaşların heyet.?.. mecmu‘asına inkısam itmişdir. Binâ’en-aleyh tasrih ve icrâ usulü yerini bulmadan, …?... merasimi ifâ idilemeden hiçbir ferdin …?... hareket hakkı icrâ salâhiyeti yokdur ve hizmet-i devletde ecnebi istihdâmı ..?... vatandan sahib-i ihtisas yetişmemiş olan işlerde mütehassıs ..?.. tarîk-i teşri‘iden geçmiş bir karar sarih olmadıkça mümkün değildir. Buraya kadar ..?.. giden nazırı hukuk ve …?... tatbikat-ı istihdaf itmekdedir.

Bugün nazarımızda hiçbir Türkün diğer Türkden farkı yokdur. Hiçbir Türk şehrinin diğerinden fazla …?... Hayır …?.. sahasında mea‘a’t-te’essüf ve hiç ….?.... değildir. Şimdilik bir misal virelim: Kilis gümrüğüne bir müfettiş ..?... geliyor “Burada Kilisli muhafız ..?... olunmasın” diyor. Bu yoldaki rapor rüsumat-ı müdiriyet umumiyesine gidiyor orası da bunu “tensib ve tasvib” buyuruyor. Şimdi bütün demokrasi nazariyeleri susmuş.

ORJİNAL SAYFA 18

İkinci Sahife	Kilis	13 Kânun-ı Sâni 1341

Bütün kanunlar durmuş, Burhaneddin Beğin ..?.. fikir hukuk ve hakimiyet şekaanânesi ..?.. bütün nazariyelerin, bütün kanunların fevkıne geçmişdir. Şimdi

Kilisliler bütün Cumhuriyet efradının haiz olduğu bir hakk-ı tabi‘iden mahrum idilmiş Kilis ile diğer eczâ-i vatan arasında müthiş bir fark husule getirilmişdir.

Şimdi Türk kendi vatanında kendi hakkında cüdâ fakat Suriyeli ecnebilere o hakk-ı mukaddes fedâdır.

Geçenlerde bi’l-münasebe bu bahsi yine kurcalamıştık. O zaman Dahiliye Vekaleti’nde bulunan Receb Beğin nazar-ı dikkatini celb iden bu mes’ele derhal Kilis’den sorulmuş ve e’l-ân kolcularımızın nüfus tezkireleri tedkîk edilmekde bulunmuşdur. Bu mübahisde bir noktayı bilhassa alakadaranın nazar-ı dikkatine vaz‘ itmek faideden hâli değildir. O da gümrük dairemizde istihdam idilen ecnebi muhafızların Kilis nüfusuna kay idilmek gibi bir hayli ..?.. tutub tutmadıklarının veyahut kendini Fransızlar’a karşı siyasi cerâ’im irtikâb iderek Türkiye’ye ilticâ idenler meyanına idhale muvaffak olub olmadıklarının lâyıkıyle tedkîkıdır. Çünkü ahvâl-i ahâliye ve icabât-ı mevkî‘iyyeye kat‘iyyen vâkıf olmayan bu ecnebi muhafızlar yüzünden Kilis şehrinde bir ay zarfında sarf olunan herhangi eşyanın gümrük defterlerine bir sene zarfında bile dahil olamadığını söylersek bir Burhaneddin Beğin hatırı içün ve dairât hazinesinin ne mikdar hasara uğradığını mühimma mümkün tesbit itmiş oluruz. Bu da yolsuzluğun cihet-i maddi ve malisi! Mahmud Ragıb.

AJANS HÜLASALARI

Musul Bizimdir

Musul ihtilâfını tedkîka me’mur Cem‘iyet-i Akvâm hey’eti (9 câri, saat dörtde) re’is-i cumhur hazretleri tarafından Konya’da kabul buyurulmuşdur.

Musul tedkîk hey’eti Adana’da (10 câride) kısa bir tevkîfden sonra müfarakat itmişdir.

Fethi Beğ- Receb Beğin Mes’elesi

Cumhuriyet Halk Fırkası grubu evvelki gün bi’l-içtimâ‘ Fethi Beğle Receb Beğ arasında tahdis idüb Receb Beğin isti‘fâsıyle neticelenen şehir eminlerinin mensub veya müntehab olması hakkındaki nokta-i nazarlarını istimâ‘ itmiş ve her iki arkadaşın beyanâtı fırka a‘zâsını çok mütehassıs eylemişdir. Kabine mes’eleyi bir daha tedkîk idecek, müsbet bir neticeye varırsa meclise bu lâyiha virecekdir.

Adliye Vekili Seyahatde

Mahmud Esad Beğ (11 Câride) İstanbul'a hareket itmişdir. Mehakimi teftiş ile İzmir'e gidecektir.

Da'va Vekili Hafız Mehmed Efendi

..?.. mahkeme-i şer'iyyenin esbak baş-kâtibi Hafız Mehmed Efendi'nin devam ve kâtib-i encümen-i adliyece bi'l-ittifak karar virilmiş ve mumâ-ileyh hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi'nin yazıhanesinde çalışmakda bulunmuşdur.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [28]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Bu "hiç" bir ağızdan fırlamışdı. Bununla beraber eski mevzu'a yine avdet idilmemişdi, Şerife tabi'atda fazlaca mevcud hiss-i tecessüsün ve sabırsızlığın münkari olarak tekrar itdi :

__Afife'den bahsidiyordunuz galiba. Vicdanı kendisini eziyordu. Sû'âlleri istemeyerek irâd idiyordu dedi. …?.. bilhassa henüz naklinde havadis yetiştirmekde nefsine hiç hakim olmayan bu hallerden zevkli bir ibtilâya düşenler gibi kendisini kurtaramayan Mazmune Hanım sabra, daha fazla tetazara mecâli kalmayarak :

__Ah, kardeşim, dedi, ba'zı şeyleri bilmemek bilmekden kötüdür.

Şerife anladığını gösteren bir tavır ile ee dedi.

Hiç.. yani ısrar itme, demek istiyorum. Biraz tevkîf itdi. Bu müddet zarfında Şerife'nin bir ısrarda daha bulunmasını bekliyordu. Fakat Şerife müttehic olmuşdu. Fena bir şey öğreneceğini sezmişdi. Artık sormağa bile korkuyordu. …?... matlub ısrarı te'min idemediğini gören Mazmune Hanım devam itdi :

__Hani insan söylemeğe, yüzünüze durmaya sıkılıyor da.. ..? hemen doğru yoldan çıkarmasın.. Zavallı kadın bizden pak bizden temizdi. Ama neye yarar? Açlık bu! Ekmeğin okkası bir liraya çıkdı. Başda iki çocuk. Ölecek değil ya. Allah taksiratını affetsin.

Mâba'dı Var

ORJİNAL SAYFA 19

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 260] 14 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Çarşamba	20 Cemaziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

MEHAMAT ..?.. KANUNU

Ba‘zı Meb‘uslar Tarafından Ta‘dili Teklif İdilecekdir

(Hakimiyet-i Milliye) Gazetesi, icrâ-yı vekâletden men‘ olunan ba‘zı mehâmilerin, ricâllerine binâen mehamât-ı kanuna zeyl olmak üzre, ba‘zı meb‘uslar tarafından şu mevâdın teklif idileceğini haber virmekdedir. :

1- Mehamât kanununun ikinci maddesinde mehâmi olmak şerâ’iti arasında hüccet-i liyakat olmak üzre yalnız dört sene mekteb-i hukukda tahsil görüb üç sene staj yapılmak takyid idilmiş veya mekâtib-i ecnebiye hukukundan me’zun olanlara Türkiye darü’l-fünûndaki okumadıkları derslerden istihan virmek meşrut kılınmışdır. Halbuki sâ’ir mekâtib-i âliye me’zunları dârü’l-fününun şa‘bât-ı âliye sâ’iresi me’zunları Mülkiye, Ulum-ı tıbbi‘iye ve siyasiye, ilm-i servet ve maliye vesâ’ire me’zunları ile müteka‘id zabıtandan hukuka intisab itmek isteyenlere dört sene hukuk fakültesi ve üç sene staj çokdur. Böyleleri arasında mekteb-i hukukun tekmil derslerinden bir sene zarfında imtihan virmek isteyenler ve bu hususda isbat-ı liyakat eyleyenler takdimen kabul idilmelidir. Zira böylelerin hukuk tahsili yalnız tâli bir tahsilden sonra hukuk fakültesine gidenlerden elbette daha vesa‘atli ve kuvvetli olur. Bu gibi ilim hukuk

heveskâranına mehâmilin yolunu kapmak, san‘atı taksir ve inhisar altına almak doğru değildir.

2- Mehamât-ı kanunun on üçüncü maddesi beş sene hizmet-i adliyede bulunanları, ale’l-ıtlak telakki olunduğu vechle derece-i evveli hizmetinde olanlarını bile baro olmayan yerlerde icrâ-yı vekâlete me’zun ad idiyor da ruhsatnamesiz olarak, te‘amil-i kadime etba‘an müstemirren on seneden fazla müddet icrâyı vekâlet eylemiş olanları istihane tab‘ tutuyor ve hukuk fakültesinin mehamiye lazım bütün mali derslerinden imtihana muvaffak olanlar yalnız baro olmayan yerlerde icrâ-yı vekâlet idebilirler. Halbuki beş sene yalnız bir rüşdiye tahsili ile zabıt kâtibliğinde bulunmuş bir kimseyi imtihana tabi‘ tutmayub on seneden ziyade müstemirren icrâ-yı vekalet idenleri tabi‘ tutmak doğru olmayacağından bu gibi on seneden ziyade ruhsatnamesiz olarak icrâ-yı vekalet eylemiş ve imtihana tabi‘ vekiller arasında dârü’l-fünun hukuk fakültesinde ..?.. mali derslerden imtihan virmeğe taleb ve muvaffak olanların da mehâmi sıfatını haiz olabilenleri muktezâ-yı adaletdir.

3- Mehamat kanununun Hey’et-i Umumiyesi hukuk-ı mektebiyeyi ihlâl itmemek lazım-gelirken talimat…?.. ve tevsirat mü’ehhere ile tecav üz ve hukuk…?... ve hukuk-ı mektebiyeyi ihlâl ider bu şekil iktisâb eylemiş olunduğundan bu şeklin kavanin-i medeniye ve tıbbi‘iye..? hududu dahiline irca-i.?.. lâzıme-i adaletdir.

Cenubdaki A‘şârımız

Ankara i‘tilâfnamesinin 13’üncü maddesi hilâfında Suriye hükûmetinin cenubdaki emvâlimiz hasılatından a‘şar almağa kıyam itdiğini geçenlerde yazmıştık. Mezkûr a‘şâr ile alakadar olanlar namına ba‘zı zevat da suret-i hususiye ve resmiyede mütemadiyen Ankara’ya bi’l-müracaa ..?.. hükûmetin te’min-i mahfuziyetini taleb itmekde idilir. Ara sıra Ankara’dan alınan cevaplar .?... hükûmetin ve bilhassa muhterem meb‘uslarımızın bu mes’eleye ciddi bir ehemmiyet atfederek Ankara’daki Fransız mümessili nezdinde kıymetli teşebbüslerde bulunduklarını müş‘ar ? idi. Nihayet evvelki gün ticaret vekili muhteremesi Ali Cenani Beğ Efendiyle

ORJİNAL SAYFA 20

İkinci Sahife	Kilis	14 Kânun-ı Sâni 1341

sevgili meb‘usumuz Ahmed Remzi Beğden vârid olan telgraflar mezkûr a‘şâr mes’elesinin suret-i kat‘iyede hâl-i nihâiyeye ermiş olduğunu göstermekdedir. Meb‘us-ı esbak Hacı Mustafa Hazretlerine gelen meb‘us telgrafları âtiye derc iderken bu hususda müraca‘atdan geri durmayan zevata ve hassaten Ankara’da bu ..?.. müraca‘atlrın tezvicine? bezl-i himmet buyuran muhterem Ali Cenani ve Ahmed Remzi Beğ Efendilere arz-ı şükrân itmeği vazife biliriz.

Ali Cenani Beğin Telgrafları

“General Mojen Suriye komiserine yazdığı telgrafla a‘şârın cibâyetinden sarf-ı nazar idildiğini bildirmekde olduğundan bu yolda cevab alındığını bildiriniz. Hakikaten te’hir idilmiş olub olmadığının seri‘ân iş‘arı”

Ahmed Remzi Beğin Telgrafları

“Aşar alınmaması içün Suriye hükûmeti tebligat yapacak. Mes’ele halledildi.”

Macar Dârü’l-Fünunluları İstanbul ve Ankara’da

Budapeşte 10 minh, (A.A) Macar darü’l-fünununda elli bir talebe Türk talebesine i‘âde-i ziyaret içün İstanbul’a gidecektir. Talebeden bir hey’et Ankara’ya azimet ile Mustafa Kemal Paşa hazretlerine bir kalkan takdim idecekdir.

Heriyo İyileşdi

İstanbul 10 minh, Mösyö Heriyo iyileşdiğinden meclis-i meb‘usânın 14 Kânun-ı Sâni celsesinde bulunacaktır. Mumâ-ileyh bu sabah bir müzâkere-i milliyeye iştirâk itmişdir.

Müttefikın Maliye Konferansı

Paris, 9 minh müttefikın maliye konferansı husus-ı mücelamata devam iderek müşkilâtın halledilmesi içün umumi celsesini pazartesiye ta‘allik itmişdir. Hususi mükalemelerde terakki eserleri görülmekdedir. …?.. Belçika’nın hissesinin tenziline muvaffakiyeti muhtemel olduğunu yazıyor.

Mü’essif Zelzelelerin Tekerrürü

9-10 Câri gecesi Ardahan livâsında yeniden müthiş ve mü’essif zelzeleler olmuş hükûmet-i mahalliye ve merkeziyece zelzele-zedegânın ma‘lunetlerine şitâb idilmişdir.

İtalya Muhaliflerinin Beyannamesi ve Muvaffaklarla Muhalifler

Roma 9 minh, muhalif zümreye mensub meb‘uslar meclis-i meb‘usanda umumi bir içtimâ‘ akd itmişler ve muhalefetde ne gibi sebeplerle sebat idildiğine dâir olub memlekete hitaben neşri takrir iden beyannameyi müzakere ve tasvib itmişlerdir. Mussolini ..? yeni intihabatın 1926 da yapılacağını beyan itmişdir.

Reddolunan Mazbata

Bursa meb‘usu Nureddin Paşa’nın mazbata-i intihabiyesi büyük millet meclisi ikinci şu‘besince red idilmişdir.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [29]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Bu akıbeti Allah kimsenin alnına yazmasın Afife yoldan çıkmış diyorlar da… Şerife bu sözler söylenirken içi geçmiş ve nihayet bayılmışdı. Bugün Şerife Hanım’a cehennemi bir azab içinde geçdi, garib ve zıt hisler arasında kalmışdı. Hem Afife’ye acıyor, felaketinden kendisi için de hisse ayırıyordu, mu‘azzebdi hem de fenalığa sapdığı içün Afife’yi ele geçirince boğmak ve parçalamak isstiyordu, mütehevverdi. Akşamüzeri zevcini alnında bir çatığı ve asık bir çehre ile, karşıladı. Hemşiresinin felaketinde zevcine büyük bir hisse-i mes’uliyet ayırmışdı. Onun içün kendisine tevcih iden sû’âllere sert ve sakar cevablar virdi. Bidâyetinde Avni Efendi zevcesinin bir gece evvelki kavgasının küskünlüğünü güttüğüne zâhib oldu. Mea‘mâfih biraz sonra Şerife’nin ağıt ile sarsılarak yaptığı atablardan isnad itdiği töhmetlerden mes’eleyi anladı. Pek az müte’essir oldu. Kendi kendini teselli yolunu pek çabuk buldu. Aynı zamanda zevcesinin isnadatında sıyrıldı :

__ Bunların hepsini tâ ne vakitden beri anlamışdım zaten. Afife’den niçin hoşlanmıyordum? Yoksa ne vardı bizimle oturmasına ne mani‘ idi? Ha.. bak sana

söyleyeyim : madem ki artık Afife'nin mahiyeti büsbütün ortaya çıktı herkes anladı. Artık evime ayak basmasın ha.

Mâba'dı Var.

ORJİNAL SAYFA 21

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı:261] 15 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Perşembe	21 Cemaziye'l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

Geçen Cumartesi günü küşâdı mukarrer Meclis-i Umumi vilâyet ekseriyet olmadığından yevm-i mezkûrda küşâd idilememiş ve Pazar günü ekseriyet hasıl olması üzerine vali Hüsnü Beğ Efendi'nin riyâseti altında dört a'zâ ile açılmış, nutuk iftitahı ve izahnâmesinin kırâ'etini müte'âkib celseye hitam virilmişdir.

Meclisin küşâdında Ayntab a'zâsından Emin Efendi bir ay ticaret-i kanuniyede, Rıza Cenani Beğ hasta olub Kilis a'zâsından Mahmud Ragıb ve Ata Efendiler henüz Kilisde bulunmakda idiler. Encümen-i dâ'imi a'zâsından Kilisli Reşid Efendi evvelki gün Kilis'e gelerek meclisde yine ekseriyet kalmamış ise de dünkü gün Mahmud Ragıb ve Ata Efendiler merkez vilayetine azimet itdiklerinden bundan sonra meclisde ekseriyet husuliyle müzâkerâta devam olunması tabi'i bulunmuşdur.

AJANS HÜLASALARI

Vur Abalıya

Paris, 10 minh, (A.A)- Mösyö Heriyo sabahleyin maliye konferansında cereyan iden müzakerâta riyâset itmişdir. İngiliz ve Fransız maliye nazırlarıyle Belçika baş-vekili muhtelif mesâ'ili konuşmuşlar ve mevâd-ı atide i'tilâf itmişlerdir:

Ror hesabatın Fransız nokta-i nazarına göre tasfiyesi Amerika'nın Davos planı mucebince Ren ve Ror işgal masarıfının topdan yüz altmış milyon olarak tesbiti ve bu mikdarın yirmi altı senede te'addiyesi.

Ardahan Hareket Arzı

Ankarada 13 minh, Ardahan hareket arzında dört köy tamamen bin nüfuslu, köyün nısfı harab olmuşdur. İki bin nüfus muhtâc-ı mu'âvenet bir haldedir.

Gelenler Gidenler

Vilayet-i encümen dâ'imi a'zâsından Reşid Efendi evveli gün Kilis'e gelmişdir. Meclis-i Umumi a'zâsından umumi müdürümüz Mahmud Ragıb Efendi, Ata Efendi dün öğleden evvel Gazi Ayntab'a müteveccihen hareket itmişlerdir. Kendilerine selamet ve muvaffakiyet temenni ideriz.

Hergün Bir Karar

Haber aldığımıza göre mekatibe Kur'an-ı Kerim ve din dersleri ile ziraat ve tıbbi'at tedkikının ayrı birer ders olduğu ve evvelden imtihan numroları ayrı takdir idilüb verilen, son zamanlarda bir karar ile birleşdirilmiş olan derslere aid notların yine ayrı verilmesi lüzumu müdürler encümeninin kararına tebliğ olunmuşdur.

Bütçedeki Noksan

A'şârın lağvı hasebiyle vilayetimiz mahalliye-i hususiye bütçesinde haber aldığımıza göre otuz, kırk bin lira kadar bir tenakus vardır. Vilâyet-i encümen dâ'imisi ba'zı mekâtibin noksandan dolayı lağvını der-pîş itmişdir. Bu suretle bütçe masarıf kısmının da aynı derece taksimi belki mümkündür. Fakat bu yüzden hâlâ ekseriyet-i azimesi altı yüz guruş maaşla çalışan mu'allimlerimize bu sene de maaşça zammiyat yapmak mükellefi bulunan.?.. bir vaz'iyyet tahdis ideceği söyleniyor. Zira

Kilis ve Ayntab mu‘allimleri maaşları binden başlamadığı takdirde ta‘til …?.. göze almış gibi görünüyorlar.

Bugünden i‘tibaren Kilis a‘zaların iltihakıyle ekseriyeti her halde te’min idilmiş olduğunu tahmin itdiğimiz muhterem meclis-i umumimiz umarız ki bir tarafdan bu gibi ahvâle sebebiyet virmez, diğer tarafdan bütçenin tevzifine bir imkân bulur.

ORJİNAL SAYFA 22

İkinci Sahife	Kilis	15 Kânun-ı Sâni 1341

Mektebler On Gün Müddetle Ta‘til

Ortada bütün şiddetiyle hüküm-fermâ olan grip’in sirâyetini tahdid içün hükûmet tabâbetinin raporuyla şehrimiz mektebleri on gün müddetle ta‘til idilmişdir.

HER GÜN BİR LATİFE

Fık Fık

Cahil bir köylü ahmakça olan oğlunu okutmak merakında imiş. Çocuğu senelerce hocaya göndermiş faide itmemiş. Mea‘mafih zavallı köylü çocuğun koltuğunda kitablarla hocaya gidip gelmesine bakarak birşeyler öğrendiğini zannidermiş. “Oğlum bir de fıkıh faraiz okusa” arzusunu silib atmak mümkün olmamış.

Bir gün oğluyla at üzerinde giderlerken müheyken ..?.. bir hocaya tesadüf iderler. Hocanın bilgili olduğu köylünün sanki içine doğar. “Bizim oğlana fıkıh ve faraizi şu fakı (fâkih) öğretebilse” diye düşünür. İşi acele olduğu içün tevakkuf de idemez.

__Hoca Efendi der, bizim oğlana (fıkıh, faraiz) öğret. Öğret de arkamdan bana yetiştir.

Hoca i‘tiraz itmek ister fakat önüne atılan sarı liranın şûh manzarası vatanını ihitiyarını selb eder. Kendisinin bile hakkıyle bilmediği fıkıhı, faraizi iki dakikada ne suretle öğreteceğini ta‘yin idemez. Parayı kendisine helal itmek de lâzım. Nihayet hoca çocuğa (fıkıh, faraiz) ın telaffuzını öğretmekle iktifaya mecbur olur. Fıkıh, faraiz…Fıkıh, faraiz: fıkıh faraiz karşılıklı tekrara başlarlar. Hoca babasına yetişmek

mecburiyetinde olduğu için bunu da öğrenip öğrenmediğini kontrol edemeden çocuğu salıverir.

Baba kendisine yetişen oğluna sorar:

__Nasıl öğrendin mi oğlum?

__Evet baba..

__Söyle bakalım

Oğlan: Fık Fık, Fık, Fık… der. Şaşırır, kalır. Baba memnun olur.

__Gözünü sevdiğimin fakısı, der, oğlanı öyle doldurmuş ki fık fık taşıyor.

__Z__

Grip'in Bir Kurbanı Daha

Kilis İkinci Erkek Mektebi dördüncü sınıf talebesinden (12) numrolu ve Tosyalı-zade Abdulvahid Efendi bu gece sabaha karşı gribe kurban olmuşdur. Allah rahmet eyleye.

Da'va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendinin yazıhanesindedir.

İNŞAAT MÜNAKASASI

Evkaf Me'murluğundan:

1-52.

Kilis evkaf idâresinden emaneten idare olunmakta bulunan Nehaslı Çeşmesi yollarının ol-babdaki keşf-i evveli mucebince demir boru ile muhtaç olduğu inşaat bin beş yüz üç lira yirmi bir guruş bedel-i keşfle ve tarih-i i'lândan i'tibaren bir ay müddetle mevkî'i münakasaya konmuşdur. Taleb olanların müddet-i mezkûrın mürurundan evvel müraca'at eylemeleri.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [30]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Avni Efendi her gece altınları kadar da Afife’yi düşündü. Afife Şerife’den on yaş küçüktü, kat kat güzeldi. Esasen kendisi izdivacında bir yanlışlığa kurban olmuşdu.: Bu iki hemşireden birinin çok güzel olduğunu işitmiş, isimler kendisine yanlış virildiği içün hemşirelerin küçüğü ve güzel zannettiği Şerife Hanım üzerine kılan nikah Avni Efendi’ye ancak zifaf gecesinde anlayabildiği bir felaket ve musibet halini almışdı.

Avni Efendi izdivacından sonra da talihsizliği yüzünden kendisine kısmet olmayan Afife’yi eliyle başkasına tezvic itmişdi. Yine Afife’nin ismi anıldıkça içinde pişmanlık ve telhif hisleri kabarır ve gözlerinden taşardı.

Avni Efendi bir zamanlar baldızı içün pek fedakar davrandı. Hatta bacanağı askere gitdikden sonra bir müddet Afife’nin gayretli bir hâmisi oldu. Olmayacak cömerdlikler gösterdi. Nakdi mu‘avenet…bile bulundu.

Afife’nin yoldan çıktığını işidince gecesinin büyük bir kısmı o zamanların yâdı ile geçirmekden kendini kurtaramadı: O vakit o iki odalı bir evceğizde oturdu. Her ay hayatından, kıymetdar eşyasından bir, iki şey satarak şöyle böyle geçinip giderdi. Bir gün onu evinde pek yalnız buldu. Şimdiki gibi kuru kemikden ibaret olmayan Afife evvelin perişan kıyafeti ile gözüne cidden güzel görünmüşdü. Birinci trenle işimin başına.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 23

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde,

		Kilis
[Sayı: 262] 18 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Pazar	24 Cemaziye'l-Ahir [Üçüncü Yıl]

Grip Münasebetiyle

Şehrimizin sıhhtıyle alakadar mü'essesat ve me'murin pek mühim bir mes'ele karşısında bulunurlar ki o da gripin son günlerde gösterdiği şiddetdir. Teşkilât sahihası pek mükemmel olan İstanbul'da bidâyeten İspanyol nezlesi ve sonra da grip ismini alan bu hastalık hüküm-fermâ iken memleket pek kıymetdar vücudlar istikbalde kendinden çok şey beklenilen çok gençler gait itmişdi. O vakitden hatırımda kaldığına göre grip o kadar tehlikeli değildir. Fakat ihtilâtından tüyleri o perdecik derecede müthiş netayic vardır.

Kilisde, bu günler vafiyat, hususiyle çocuklarda çoğaldı. Duyuyoruz : Filan ölmüş, tahkik idiyoruz : Gripin bir ihtilâtına kurban olmuş. Alakadar me'murların o mü'essesatın ne gibi tedabir ittihaz itdiğinden haberdar değiller. Yalnız görüyoruz ki şehrimizin ma'lesef hıfzu's-sahaya asla tevafuk itmeyen sakim adât ve i'tiyâdatı hastalığın sirayetini tevsi' idecek mahiyetdedir. Muhafaza-i nefsi tam ma'nasıyle vazife telakki iden kimseler pek mahduddur. Bir kapdan bir yemek bir bardakdan su içmek müşterek havlu kullanmak elh?.. gibi adetleri bırakmak, kahvehanelerde ve sâ'ir umumi mahallerde hatta nezlesi olduğunu gördüğümüz kimsenin yarım saniye evvel su içdiği bardağı yıkatmaksızın suyu içmemek henüz her ferd içün bir hakk-ı sarih olarak tanınmamışdır. Hatta hakkı kendi kullandığı bardağı yıkamadan kullananlara karşı muğayyer olmakda bulanlarımız da az değildir.

Ferdin vazifesi evvela kendini korumak, saniyyen hasta ise muhabbetini vefaya itmekdir. Maalesef Kilis'de ba'zı eşyada iştirâken hasta ve sağlamlar arasında da devamında hiçbir mahzur görülmüyor. Hastanın ve mahyatı cümle-i vez'ifinden olan emr-i tedavide bunu o kadar cür'etle teşmile imkân yok gereği gibi ehemmiyet virilmiyor. : Ekseriye ölüm serhaddine yaklaşıldıktan sonra tıbbiye müraca'at idiliyor ve mikrobu istihfaf itmekde, ba'zı mütetabibleri (diplomalı) tabiblere tercihde bir zerk duyuluyor.

Burada hemşehrilerimizden hıfzu's-sıhha kava'idine ri'âyet ricâsında bulunurken sakim bir addetin daha terkini bilhassa hanımlarımıza tevcih iderek istirham ideceğiz. Belki bunu bir cür'et telakki idenler bulunur. Fakat

samimiyetimizi takdir iderek bizi ma‘zur görmelerini rica ideriz. Kilis’de ibadetlerin şekli pek tehlikelidir. Hastanın yanında uzun zaman oturmak hem kendileri için hem hasta için iyi değildir. Hastalarımızı kapıdan savarak veya durdurarak zannımızca hasta için de ..?.. en muvaffak bir tavırdır.

Şurada bu birkaç noktayı tesbit itdikden sonra halkımızın tenvir ve irşada bir derece muhtaç olduğunu anlatabildiğimizi zannediyor ve bu vazifenin ifâsına muhterem milletimizi da‘vet idiyoruz..

Buraya kadar yazdıklarımız efrada tevcih idemiyordu. Halbuki yazımızın başında söylediğimiz gibi şehir. .?... alakadar me’murin ve mü’essesatda bu günler tezyid fa‘aliyet ve efradın vezâ’if-i şahsiyesindeki ihmâlkârlığı telâfi mecburiyetindedirler.

Halkın biri böyle temâsına birinci derecede vesile olan kahvehanelerimizde nizamına ri‘âyet ve i‘tina pek âridir. Mesela aynı bardakla, aynı fincanla bir def‘a dahi yıkamadan yüzlerce kişiye su, Arab kahvesi tevzi‘ idiyorlar.

ORJİNAL SAYFA 25

İkinci Sahife	Kilis	18 Kânun-ı Sâni 1341

..?.. bardakları, kahve fincanları, nargile ..?.. birer vasıta-i sirâyet olduğu nazar-ı i‘tibare alınırsa kahvehanelerimizin ya tamamen …?... ri‘âyetlerinin taht-ı te’mine alınması yahud, sed olunması memleketin selameti namına bu mecburiyetdir. Lokantaların, kitabcı, tatlıcı dükkanlarının ve müsekkerât satılan yerlerin nezâfete ri‘âyetleri te’min olunmalıdır. Bahis memleketin sıhhati ve efladın .. olduğundan evamir hilafetde .. idenlere azami ceza verilmelidir.

. Halkın birinci derecede yekdiğeriyle ..?.. vasıtası olan mekteblerimizde de ba‘zı tedâbirin ittihazı hastalığın şiddeti devam itdiği takdirde üç, beş gün için ta‘til yapılması ayrıca umumi bir vakaya yolu olabilir.

15-1-41.

__Z__

Haşiye:

Bu makale bir evvelki numromuz için yazıldığı ve tertib olunduğu halde kesret-i münderecât hasebiyle dercine imkân bulunamamışdı. Sıhhi tedâbir

cümlesinden mekteblerimizin ta‘til haberini almışdık. Mekteblerimizin ta‘tiline lüzum görecek kadar hastalığı şayân ehemmiyet bulan makamat-ı resmiye elbette vesâ’it sirâyeti daha mebzul diğer umumi mahallerimizde de ba‘zı tedâbirin ittihazına tevessül itmişlerdir.

Orta Mekteb Ta‘til İtmedi

Hükûmet tababetin raporu üzerine mekteblerin on gün müddetle ta‘til idildiğini yazmışdık. Orta mekteb, mekteb-i tıbbiyenin ta‘tile lüzum görmemesi üzerine tedrisatına devam itmekdedir.

AJANS HÜLASALARI

Vilayetimiz meclis-i umumi a‘zâsı okusun.

13-1-41- sıhhiye vekâletinde içtimâ‘ ile sıtma mücadelesi esaslarını tesbit iden komisyon mesâ’isini ikmâl itmişdir. Saruhan meclis-i umumisi (sıtma mücadelesi içün Kilis) hususu bütçesine mühim tahsisat koymuşdur.

Macar Dârü’l-Fünunluları İstanbul’da

İstanbul 14 minh- Macar misafirlerimiz dün dârü’l-fünûn muhtelif fakültelerini, dârü’l-fünûn kütübhanesini, kız ve erkek mekteblerini ziyaret itmişlerdir. Misafirler her tarafda samimi tezâhüratla karşılanmışlar ve nutuklar irâd ve milli marşlar tağni idilmişdir.

Samsun-Sivas Hattı

Ankara, 14 minh- Hattın dokuzuncu kilometresinde birinci köprünün inşaatı ikmâl idilmişdir.

Sekiz Valinin Azli Haberi Asılsız

Ankara, 15 minh, ne Receb Beğ zamanında ve ne de şimdi hiçbir valinin azli mevzu‘-bahis olmamışdır. Azl şaibelerinin tekzibine Anadolu ajansı me’zundur.

Bera’at

Gazetemiz umumi müdürü Mahmud Ragıb, sabık sahib-i imtiyazımız Mehmed Uğur, sabık müdür mes’ulümüz Muhtar Sabit Efendiler aleyhine müdde’i umumilikce ikame olunan me’murin adliyeyi zem ve adâb-ı umumiyeye muğayyer neşriyat da‘vâsı geçen gün intâc olunmuş ve bera‘at kararı virilmişdir.

HER GÜN BİR LATİFE

Bir Efendi ahibbâsından birini da‘vete sayısını tavzif ider. Gideceği yer hatrı sayılır bir uzaklıkda olan seyis atın istirahat ve yem zamanında rahatsız olmamasını tecviz itmeyerek ahırden bir merkeb çeker, biner, yola düzülür.

Yolda çağıracağı zata tesadüf ider ve onun tarafından şöyle bir sû’âle ma‘ruz kalır.

__İkiniz böyle nereye gidiyorsunuz? Seyisin canı sıkılır. Cevaben:

__Bizi Efendi size gönderdi. Üçümüz birlikde yanına gideceğiz. Der.

__Z__

Bir Tasyih

161, 15 Kânun-ı sâni 41 tarihli münteşir nüshanızda grip kurbanı diye tasrih buyurduğunuz Tosyalı-oğullarından ve mekteb talebesinden Abdülvahid Efendi grip hastalığından ölmemişdir. Mumâ-ileyh hâl-i hayatında tedavi iden Doktor Lütfi Kamil ve Muhyiddin Beğlerden anlaşıldığı vechle kendisinde öteden-beri müzmin şeklinde devam iden iltihab izn-i mütevasıt neticesi “Adi iltihab sahaya” hastalığından vefat eylediğini tashihan i‘lân eylemeniz ricâ olunur efendim.

15-1-41

Hükûmet Tabibi: Abdülkadir.

İ‘tizâr

Kesret-i münderecat hasebiyle tefrika itmekde olduğumuz “Afife” hikâyesi bu nüshamıza derç idilemedi. Arz-ı i‘tizâr ideriz.

ORJİNAL SAYFA 25

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa

		tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 263] 19 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Pazartesi	25 Cemaziye’l Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

AJANS HÜLASALARI

Gazi Paşamızın Seyahati

Adana 13 minh, re’is-i cumhur hazretleri Adana’ya muvasalat buyurmuşlardır. Adana, Tarsus ve Mersin’den müntehab hey’etler tarafından Yenice’de karşılanmışlardır. Fevkalade tezâhürat yapılmışdır.

Dörtyol, 14 minh- re’is-i cumhur hazretleri dün Adana’dan hareket ile geceyi Misis istasyonunda geçirmişler Ceyhan ve Toprakkala’da halk tarafından fevkalade tezâhüratla karşılanmışlardır. Dörtyol’a ba‘de’l zevâl muvasalat eylemişlerdir. Yine pek samimi tezahürat yapılmış ve ziyafetler virilmişdir.

Maliye Konferansı Hitam Buldu

Paris 14 minh- Maliye konferansı bu sabah Hariciye nezaretinde son umumi içtimâ‘ı da akd itmişdir. Devletler arasında ekser nekatda i‘tilâf-ı tam hasıl olmuşdur. Yalnız İtalya ve Romanya maliye nazırları zabıtnâmeye te’dil ve tefsire müte‘allik bir kayd ihtirâzı derc itdirmişlerdir. İçtima‘ maliye nazırlarının nutukları ve Mösyö Heriyo’nun istihsal idilen netâyicden dolayı hükûmeti namına murahuslara teşekkürü ve murahhas oldukları memleketine Fransa Cumhuriyeti’nin selamlarının iblâğı ricâsı ile nihayet bulmuşdur.

Yolu Kar Kapamış

Konya Pınarbaşı ile Meydan istasyonu arasındaki yol karla kapandığından trenler te’hir itmişdir. Adana treni geri dönmüşdür. Mühendisler ve ameleler karı açmağa çalışıyorlar.

İplik ve Kâğıd Fabrikası

Ankara 14 minh- ticaret vekâletinin satın aldığı iplik fabrikaları levâzımı kâmilan Hamburg’dan yola çıkarılmışdır. Kısm-ı mühimi İstanbul’a getirilmişdir.

Diğer tarafdan bir kâğıd fabrikası te'sisi içün Belçikalı Bergos'la müzakereye devam idilmekdedir.

Ayntab Müstahberânı

Meclis-i umumi hâlâ toplanamamışdır. Vali Beğ hastadır. Ayntab a'zâsından biri yine hasta, diğeri Konya'da, Reşid Efendi Kilis'de imiş. Perşembe günü mevcud meclis-i umumi a'zâsı toplanmış, bir ekseriyet var mı? Yok mu münÖkkeşasından sonra dağılmışdır. Cumartesi günü de aynı hâl üzre geçmişler.

Cenub A'şârı Hakkında

Türkiye teb'asına aid hudud haricindeki a'şârın Suriye hükûmetince alınmasının taht-ı te'mine alındığı hariciye vekâlet-i celilesinin telgrafına atfen makam-ı âli vilâyetden kaymakamlığa iş'ar buyurulduğu müstahberdir.

Orta Mektebe de Ta'til İtdi.

Haber aldığımıza göre orta mekteb de evveli gün akşamüzeri tedrisâtını beş gün müddetle ta'til eylemişdir.

Tahsis ve İ'tizâr

Dünkü nüshamızın ilk sahifesinde üçüncü sütunda "Efrada ta'alluk idiyor" ibâresi "Efrada teveccüh idiyordu" şeklinde yazılmakla tahsis ve arz-ı i'tizâr eyleriz.

Da'vâ Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendinin yazıhanesindedir.

Yardım Eczahanesi

Sür'at, emniyet, nezafet,

Bi't-tevfika ta'alli küşâdına muvaffak olduğum Mevlevihane civarındaki yardım eczahanesinde bu günden i'tibaren reçete i'e'maline mübâşeret idilmişdir.

ORJİNAL SAYFA 26

İkinci Sahife	Kilis	19 Kânun-ı Sâni

Kurra ve Mahallâtın Yeni İsimleri

Türk lisânıyle münâsebeti olmayan kurra ve mahallât esâmisi de değişmiştir. Kaymakamlık tarafından tebliğ buyurulan listeyi aynıyla birkaç günde günde neşr ideceğiz.

Eski ismi	**Yeni ismi sebeb-i tahvil**
Erakiye	Hacı Şerifler
Bilaliye	Bilalli
Tilmiz	Ahmed Çavuş- Kilis Kuvâ-yı milliyesinde Polad Beğle gelmiş bulunan Sivaslı Ahmed Çavuş Kilis etrafında Şımarık harbinde şehid olmuş ve çok kahramanlıkları görülen bu Türk-oğlunun namına hürmeten bu isim münâsib görülmüşdür.
Tel Hüseyin	Hüseyin Tepe
Zelha	Zekeriya onbaşı- Rumeli Türklerinden bulunan bu genç 9'uncu sütundaki mütala'a veçhiyle şehid olmuş ve bu köy civarında medfun bulunduğundan bu nam ile tesmiyesi muvaffak görülmüşdür.
Fizge	Fiske
Yukarı eşk kuyu	Yukarı Payamlı
Aşağı eşk kuyu	Aşağı Payamlı
Duhayderan	Haydarlar

[Kilisde] Cedid mahallesi	Yeni mahalle
Münbiç nahiyesi	Poladili nahiyesi- harekât-ı milliye bu nahiyede Polad Beğ tarafından başladığı içün bu nam ile tesmih idilmişdir.

Mâba'dı var.

HER GÜN BİR LATİFE

Doktorun biri hastasına müshil verir. Hasta altmış kere dışarı çıktıkdan sonra rahmet-i rahmana kavuşur. Ertesi gün doktor vizitesini tekrar ider. Hastasının öldüğünü kapıya çıkan adamdan öğrenir sorar:

__Müshil te'sir itmiş miydi?

__evet tam altmış kere çıkdı.

Doktor tâhilifle …?:

__Ölmeseydi, der, altmış kere daha çıkardı!..

__Z__

Tapu dâ'iresinden : Üçüncü i'lân [Muhasebeci İbrahim Efendi'nin mahdumu Ali Galib Efendi'nin Va'iz Mahallesinde kain bir bab zeytun ma'seresini Kanun-ı Sani sene 337 tarihinde Sağır-zade Asım Efendi'ye vefâen ferâğ eylemiş müddet ve hulul-i ecel münkazi olduğu halde henüz tesviye-i deyn eylememiş olmasına mebni merhun bulunan mezkûr ma'sara usulen müzayedeye vaz' idilmiş olduğundan yüzde on pay akçesiyle birlikde taleb olanların müraca'atleri].

"KİLİS"İN TEFRİKASI (31)

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Yetişmek mecburiyetinde idi. Fakat, "hüsn olur ki seyr iderken ihtiyar elden gider" adamcağız azimetini ikinci trene te'hir iderek onu bir müddet daha o haliyle temaşa itmek istedi. Günler geçdi gece daha sık uğramağa ve te'hirlerini üçüncü, dördüncü trene kadar temdide başladı.

Saf ve temiz bir kalbe mâlik olan zavallı Afife'nin hatırından, hayalinden babası yerinde olan bu adamın niyetine aid en ufak şübhe bile geçmedi. İhtimal ki bu gaflet ve safveti meftununu cür'etlendirdi, bir gün i'lân-ı aşka sevk itdi.

__"Görmek ihtiyari" fakat "sevmek ızdırabıdır" mülküm zevcim beni afvet ve bana acı.. Gerçi ben şayân-ı merhamet değilim. Ben bir câniyim: Bir aile ocağını aşkım yoluna nidâ idiyor, seni de aynı cinayete, diğer bir ailenin hedm-i ma'nevisine teşvik idiyorum. İki binâ-yı sa'adeti yıkacağız. Evet kurbanlarının na'aşı üzerinde zevk ve sefa idden hükümdarlar gibi ailelerimizin ma'nevi enkazı üzerine bir serir aşk kuralım, gel, üstünde ölünceye kadar yek-vücud, yek-his ve yek-emel olalım.

Avni Efendi hitâbesini ikmâl idemedi. Asabi bir buhrana kapılarak ağlamaya başladı. Afife'nin ilk saniyelerdeki hayret ve tereddüdü yavaş yavaş zâ'il olmuş ummadığı, beklemediği mu'âmelenin ba'is olduğu

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 27

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 264] 20 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Salı	26 Cemâziye’l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

Bu Yaz Halk Neler Çekdi?

Saruhan meclis-i umumisinin sıtma mücadelesi içün bütçesine koyduğu mühim mikdarda tahsisat haberini viren ajansın ser-namesini evvel günkü nüshamızda meclis-i umumimiz a‘zâ-yı muhteremesinin nazar-ı dikkatini calib bir şekilde yazdık. Çünkü bu yaz halkımızın çekdiği elem ve ızdırâbatın gelecek sene için tekerrürüne mani‘ olmak ve memleketde bir sıtma mücadelesi açmak zaruret halindedir. Malarya bu sene de evvelki seneye yakın bir merhametsizlikle epey canlara kıydı. Lâ-kayd kalanlarsa daha fazla merhametsizlik izharından asla çekinmez.

Yazın Nisan geldi mi benizleri yavaş yavaş sarartmağa başlayacak olan, bu mel‘un hastalık asıl işi mevsimi olan Mayıs’da, Haziran’da hızını alır, soluğu teşrinlerde bulur.

Belediyemiz sıtma ile uğraşıyor. Fakat umumi tedâbir ittihazından ileriye gidemiyor. Çünkü vâridâtı pek azdır. Belediye şu haliyle sıtma ile mücadele de yalnız başına bırakılacak olursa muvaffakiyet pek mahdud olacak memleketin sıhhati

hakkıyle korunacaktır. Mücadeleye fazla mücehhez ve fazla mesalih olarak girmek elbette muvaffakiyeti daha emin kılacak ve teserri‘ idecek yegâne vasıtadır.

Kilis de bu yaz sıtmanın türlü türlü ızdırabını, tedavisi yolunda nihayetsiz zahmetlerini, maddi zararlarını çekmiş kimseler var ki yaz yaklaşıyor diye şimdiden, büyük bir korku ve endişe içindeler. Önümüzdeki bahar bizim için neş’e ve şetaret ile değil, gam-dem ile, keder ile mahmul. Çünkü herkes biliyor: Bahar yazın köprüsüdür. Yaz ise sıtma cehennemidir. Hasılı sözü uzatmağa ..? müsa’it değil, sıtma Kilis de tab‘ında, cibilliyetinde mevcud bütün şiddeti göstermişdir. Halk bu müthiş umacı.?.. karşısında yalnız başına bırakılamaz esaslı bir mücadeleye herhalde lüzum vardır Ve bu himmetin büyüğü meclis-i umumiyemizden bekleniyor. Biliyoruz : Vilayetmizin bütçesi de pek dardır. Doğrudan doğruya pek mühim tahsisat vaz‘ına imkân yokdur. Fakat bu mühim mes’ele de ihmâle gelmez. Buna bir çare-i hâl bulunmalı ve halkın yüzü yazın bir parça gülebilmelidir.

18-1-41

__Z__

Ayntab Müstahberatı ..?

Ma‘arif müdürü Celal Mahir Beğ ..? Denizli orta mekteb müdürlüğüne tahvil itmişdir. Müfettiş Abdülkadir Efendi ma‘arif müdiriyetine vekâlet itmekdedir.

Sivasın lâ-hak Ayntab’ın saik ma‘arif müdürü İshak Refet Beğ El-Aziz ma‘arif müfettiş umumiliğine ta‘yin idilmişdir.

__Ayntab’da dahi mektebler on gün müddetle ta‘til idilmişdir.

Ma‘arifte Teftiş ve İhtarlar

Geçende şehrimizde bir İlk Tedrisat müfettişi gelmişdi. Ayntab’a avdet iden ve ma‘arif müdiriyetine vekâlet itmekde bulunan mumâ-ileyhin şimdi şehrimiz mu‘allimlerinden bir kısmına kazâmız ma‘arif encümeni riyâseti vasıtasıyle ihtar-nâmeler göndermekde olduğu müstahberdir.

Posta Günleri

Posta günleri yine de geçmişdir. Bundan böyle posta Cumartesi, Salı günleri ale’l-sabah Kilis’den hareket idecek, Pazar ve Çarşamba geceleri de Kilis’e muvasalat idecekdir.

ORJİNAL SAYFA 28

İkinci Sahife	Kilis	20 Kânun-ı Sâni 1341

Kurra ve Mahallâtın Yeni İsimleri

__Mâba‘d__

Eski ismi	**Yeni ismi Sebeb-i tahvili**
Sibtroz	Kurtaran [Yılmazlı]- Kilis kuvâ-yı milliyesi nihayet burada uzun müddet oturmuşdur.
Cengin	Cenkili-burada Fransızlarla harbi edildiği içindir.
Harsik	Yeşiloba
Şamata	Kayalar
Minadir	Kızılburun
Mülk	Şahinbey- Şahinbey Elmalı köprüsünde Fransızlar tarafından şehid idilerek buraya defn idilmişdir.
Mişatil	Suluca
Cercik	Polad Beğ- Kilis’i koruyan ilk Kuvâ-yı milliye kumandanı Polad Beğin karargâhı.
Kuzeyne	Kuzuini
Kefiz	Topdağı-kilisdeki Fransız karargâhı bu köyün bulunduğu dağdan milli kuvvetin toplarıyle döğülmüşdür.
‘Acar	Acar
Anaz	Keçili
Barık	Kanber Çelebi
Arab höyüğü	Beşik Dağı
Boklu Ali	Deliçay
Kötü köy	Hacib-oğlu

Mâba‘dı Var.

HER GÜN BİR LATİFE

Adamcağızın biri evlenir, gerdeğe girince karısının son derece çirkin olduğunu görür. Canı sıkılır, hemen terk itmek ister, fakat onun da bâ'is olacağı dedikodudan sıkışır kazâya rıza göstermekden başka çare bulamaz. Bu da bizim nasibimizdir ertesi gün evinden sokağa fırlamak ister. Hazırlanırken gelin hanım uyanır. Çıkmak üzere olan zevcinden sorar:

__Gidiyor musunuz? Fakat akrabadaki erkeklerin hangisine görüneceğim hangisine görünmeyeceğim? Bir şey söylemediniz!

__Ne söyleyeyim cevabını verir adamcağız, bana görünme de kime görünürsen görün!

Rüsumat Müdiriyetinden:

1-54 15-16 Kânun-ı Evvel sene 340 gecesi mekteb-i i'dâdi civarında me'murin muhafaza tarafından derdest idilüb ve Vakifin oğlu Mehmed nam müste'ârını virerek savuşan şahıs meçhule aid yüzü kumaşlı iki aded sandalyenin tarihinden bir mah sonra satılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur.

"KİLİS"İN TEFRİKASI [32]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Olduğu sersemlik kalbini çatlatacak bir heyecana münkalib olmuşdu. Eniştesiyle ma'aşuka. Namussuzluk ve bilhassa hemşiresine hıyanet! İşte Afife'ye teklif olunan şey.. Zavallı kadın baba muhabbeti ile bağlı bulunduğu eniştesine ancak:

__Deli mi oldunuz? Enişte! Allah aşkına susunuz! Diyebilmişdi. Nihayet kalbine heyecanla beraber giren korkunun verdiği cesaretle kendisini odanın birisine atdı. Kapıyı şiddetle kapadı. Kapının arkasında yıkılıb düşdüğü, baygınlığa mahsus sadâlar çıkartdığı işitildi.

Avni Efendi'nin de bütün cesaret ve metaneti sarsılmışdı, içini bin vehm, bin türlü korku kapladı. Odaya girerek baygın kadını aymak şöyle dursun, orada birkaç saniye daha durmakda tehlike sezdi.

Sık, asabi, şaşkın adımlarla kaçdı. İşte önünden biri Avni Efendi Afifey'i görmemiş, görmek de istememişdi. Bütün muhabbet ve merbutiyeti gayza, nefrete tahvil itmişdi. Hele şimdi, hele şimdi… Onun yoldan çıktığını iştdikden sonra.. Çünkü Afife: Kendisinin saf ve lekesiz aşkına ısrarı ifşa iden ve şöhreti kirleten denilerek çirkin, iğrenç ihtirasatını tercih itmişdi! Enişteşinin i'lân-ı aşkını bir diğer

Mâba'dı Var.

ORJİNAL SAYFA 29

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı:265] 21 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Çarşamba	27 Cemaziye'l-Ahir 1343 [Üçüncü Yıl]

AJANS HÜLASALARI

Gazi Paşamızın Seyehati

Adana, 16 minh- re'is-i cumhur hazretleri hasrâne da'vet ve ricâ üzerine Dörtyol'dan Osmaniye'ye teşrif itmişlerdir. Yine fevkalade tezahürat yapılmışdır. Paşa Osmaniye'den hareketle Ceyhan istasyonunda istirahat buyururken 'amâ bir ihtiyar:

__Siz Gazi Paşamı görüyorsunuz, ben göremiyorum, alnından öpeceğim, demiş ve Gazi Paşa'yı alnından öpmüşdür. Ceyhanlılar Gazi'ye bir ceylan yavrusu hediye itmişlerdir. Re'is-i cumhur Adana'ya avdet buyurmuşlar ve parlak suretde karşılanmışlardır.

Haricdeki Yunan Teb‘asının Emlâki

Ankara, 18 minh- Meclis-i Hariciye Encümeni Hariciye vekilinin huzurıyle içtimâ‘ iderek Türkiye’de bulunmayan Yunan teb‘asının emlâkine vaz‘yed idilmesi hakkındaki lâyihayı tasvib itmişdir.

İstiklâl Madalyası

Ankara 18 minh, Birinci Büyük Millet Meclisi a‘zâlarıyle ordu, kuvâ-yı milliye mensubiyetine ve Büyük Millet Meclisi kararıyle taltif olunanlara aid İstaiklâl madalyaları meclise gelmişdir. Taşrada bulunanlar yeni en büyük kumandan ve Mülkiye me’murları huzurıyle ta‘allik olunacaktır. Gazi Paşa hazretleri ?.. seyehatden avdetlerinde merasim-i mahsusa ile meclis re’isi Kazım Paşa tarafından ta‘allik idilecekdir.

Tütün İnhisarı ve Nureddin Paşa

Ankara, 17 minh meclisde tütün inhisârı usulünün bir müddet içün hükûmetce tatbikıne dâ’ir lâyiha encümene havâle idilmiş Hakkı Şinasi Paşa (İstanbul) ile Refet Beğ (Urfa) nın meb‘uslukları kabul olunmuşdur. Bursa’da intihâb olunan Nureddin Paşa’nın intihabâtın i‘lânından i‘tibaren on gün zarfında isti‘fâsı lüzumuna dâ’ir olan sırahat kanuniye dolayısıyle meb‘usluğa intihâbı muvaffak olmadığı hakkında ki şu‘be mazbatası (130) re’y ile kabul idilmişdir.

Ankara, 18 minh- meclis riyâseti bugün intihâb usulüne muvaffak olmayan Nureddin Paşa’nın yerine minhal Bursa meb‘usluğu içün yeniden intihâbat icrâsını baş-vekâlete bildirmişdir.

İtablı Mes’elesi Mahkemede

Paris, 18 minh- ajansı havas-ı lâheyden istihbar idiyor, beyne’l-milel divân-ı adalet mübâdele mukavelenâmesinin müsaade-i mahsusasındaki (itablı) kelimesinin tevsirine dâ’ir Türk ve Yunan murahaslarının izahâtını dinlemişdir.

İngiltere Bahriyesi

17 minh- İngiliz Bahriyesinin ıslahı lâyihası ikmâl idilmişdir. Lâyiha tatbik olunursa İngiltere şarkda daha büyük bir kuvve-i bahriye bulunduracaktır.

Macar Dârû’l-Fünûnluları

İstanbul, 18 minh-Macar misafirlerimiz dün darbhaneyi, müzeyi, Yerebatan sarayını ve muhtelif sarayları gezmişlerdir. Bugün de cami‘lerle sâ’ir müessesat ..?... gezeceklerdir.

İstanbul Hilâl-i Ahmerinin Fa‘aliyeti

İstanbul, 19 minh- Hilâl-i Ahmer cem‘iyeti Ardahan felâketzedegânına iki bin lira göndermek içün merkez-i umumiden salahiyet talebine karar virmişdir. Ayrıca beşer yüz kat don, gömlek, çorab ve sâ’ir hazırlanmakdadır. Bunlarla beraber ma‘alce ve malzeme de gönderilecektir.

ORJİNAL SAYFA 30

İkinci Sahife	Kilis	21 Kânun-ı Sâni 1341

Kurra ve Mahallâtın Yeni İsimleri

Eski ismi	**Yeni ismi (Sebeb-i Tahvili)**
Kehriz	Muhacir Osman- Kilis kuva-yı milliyesinde cansiperane çalışmış Rumeli Türklerinden Jandarma muhacir Osman bu köy uğruna ‘usât ile harb iderken şehid olmuşdur.
Harbû’l-said	Kalbur Said
Tilkib	Kuru Tepe
Havarin	Aktepe
Carıs	Uçurtmaz- Burada bir Fransız tayyaresi düşürülmüşdür.
Büyük Beykır	Büyük Beykır
Kiçük Beykır	Küçük Beykır
Vehvin	Köprülü
Tirşikin	Okkıran
Delhemi	Kızılhöyük
Habse	Taşlıca
Telhabeş	Yanan köy- Fransızlarla harb idilmiş kuvâ-yı milliyenin çekilmesi üzerine bu köy Fransız milis kumandanı Tevfik Efendi-zade Nazmi Efendi delâletiyle Fransızlar tarafından ihrak edilmişdir.

Akabe	Dalgalı

HER GÜN BİR LATİFE

Ragıb Paşa haşmeti Haleb valiliğine gönderir. Bir müddet sonra Paşaya Haleb ahalisi şikayete başlar. Şikayet tevâli ider. Haşmet de bir tarafdan bunları tahriren tekzibi der dururmuş. Nihayet Paşa haşmeti İstanbula çağırmaya mecbur kalır.

__Haleb ahalisi senden yılmış, buralara kadar döküldü, der, bu ne hal. Haşmet cevaben:

__Hayır efendim onlar, asla Halebli değildir. Onların hepsi de Trablus tarafının (Dürzü) leridir der.

Paşa: __İşte, der, bu da üstelik yalan..!

Haşmet yemine başlar ve : __Vallahi Paşam, bunlar Halebli değildir. Bendeniz Haleblilerde buraya gelecek hâl bırakmadım ki..cevabını verir.

__Z__

Bismark'ın Sene-i Devriye-i Vefatı

Berlin, 19 minh- Bismark'ın sene-i devriye-i vefatı münâsebetiyle Almanya'nın muhtelif şehirlerinde nümâyişler yapılmışdır.

Yeni Meb'usların Tahlifi

Ankara, 19 minh-meclisde yeni meb'uslardan müfid (Kırşehir) Cavid (Diyarbekir) Halil (Siverek) Refet (Urfa) beğlerle Hakkı Şinasi Paşa der-sa'âdetde tahlif idilmişlerdir. Hariciye encümeninin talebi üzerine Türkiye'de bulunmayan Yunan teb'ası emlâkinin hükûmetce idâresi hakkındaki lâyiha müsta'cilen müzâkere ve müttefikan kabul idilmişdir.

Hudud İli

Hudud ili refikımızın hey'et idâresi ile mürettebleri arasında tahdis iden ihtilâf-ı mürettiblerin terk-i vazife eylemeleri ile nihayet bulmuş ve refikımız dün bu yüzden intişâr idememişdir. Adana'dan celbine teşebbüs idilen mürettiblerin bir an evvel vüsulünü ve refikımızın uğradığı bu arıza-i neşriyenin pek kısa olmasını temenni ideriz.

Da‘vâ Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civârında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

Yardım Eczahanesi

Sür‘at, Emniyet, Nezafet

Bi’t-tevfika te‘âli küşâdına muvaffak olduğum Mevlevihane civarındaki yardım eczahanesinde bugünden i‘tibaren reçete i‘mâline mübâşeret idilmişdir.

1-53

İ‘tizâr

Kesret-i münderecât hasebiyle tefrika itmekde olduğumuz “Afife” hikâyesi bu nüshamıza derc idilemedi arz-ı i‘tizar ideriz.

ORJİNAL SAYFA 31

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 266] 22 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Perşembe	28 Cemâziye’l-Ahir [Üçüncü Yıl]

Kilis’de Hayat Bahalılığı

Kilis’de hayat bahalılığı pek şayân-ı dikkat bir hal almışdır. Halkın ekserisi müstahsil olmak i‘tibarıyle bunu hissetmiyor. Fakat me’mur sınıfı ahalinin hâl ve vakti yerinde olmayan kısmı tahammülü müşkül olan bu halin altında adeta eziliyor.

Kilis mahal istihsâli olduğu şeyler içün bile İstanbul'a yakın bir bahalılığı hâ'izdir. Buna mukabil haricden celb itdiği eşya İstanbul'a nisbetle iki misline satılıyor. Bunların sebebleri taharri idilecek olursa birincisine istasyonun yakınlığı, ikincisi için de İstanbul'dan buraya eşya celbi masrafının çokluğu varid-i hatır olur. Fakat hakiki sebeb hiç de bundan ibaret değildir. Ortada bir ihtikâr vardır. Kim yapıyor, nasıl yapıyor, bilemeyiz. Yalnız kuvvetle kani' bulunduğumuz şey ihtikârın vücududur. Mesela bilmiyoruz neden, Gaziayntab'da ekmek on üç guruş otuz pareye yenirken biz on yedi buçuk guruş veriyoruz. Garibdir ki iki memleketin buğday piyasasında fark da yokdur. Hadi, bu ekmek mes'elesinde belediyemizi mua'âtteb tutalım ve diğer Kilis'de yetişen mevâd-ı gıdaiyenin bahalılığını da istasyonun yakınlığına bağışlayalım.

Fakat, İstanbul'dan gelen eşyanın fahiş fiyatına ne demeli? İstanbul'dan buraya kadar masarıf-ı nakliye vasıti olarak yüzde beş, altı tutmaz, ki bu da para farkı ile tekabül ider. Çünkü Kilis'de ma'deni para tedâvül itdirilir, tüccar bunu burada düşkün fiyatla evrak-ı nakdiyeye tahvil idüb İstanbul'a gönderir ki burada paramızın düşkün ve İstanbul'da da nisbeten yüksek olmasından yalnız parasını sevk iderken yüzde beşe yakın bir kazanç te'min ider. Menfa'at-i paramızın düşkünlüğünde görüldüğü içün onu zaten indirmeğe çalışılır. İstanbul'da (825) guruşa tedavül iden Türk altunı burada (864) guruş tutar. Bu otuz dokuz guruşluk fark fahiş değil midir? Bunda gayr-ı tabi'ilik ve bir te'sir-i mahsus sezmek haklı olmaz mı? Bizi tahtanaya hazırlanan kimseleri iskâta bundan kuvvetli mazâhir bulmak ihtiyacından varesteyiz.

Vaz'iyet bu merkezde iken İstanbul metâ'ının yüzde yüz ticaretle satılmasına ihtikârdan başka bir sebeb kalmaz. Gaziayıntab'ın nakl ve vesatatında bizim ki kadar da kolaylık olmadığı halde ..?.. hissolunur bir ucuzluk var mesela aynı marka ve aynı numro lastik burada ma'deni yüz on ikibuçuk guruşa satılıb dururken Ayntab'dan yetmiş beş, seksen guruşa alınabilmekdedir.

Bu izahatdan sonra tüccarımıza bir parça insaf ve mürüvvet temennisinde kendimizi haklı görüyoruz.

__Z__

Ajans Hulaaları

Yunan hariciye nazırı isti'kası ? Atina 19 minh "AA" Yunan hariciye nazırı Rusus istifa etmiş baş vekil Mihail Kapolos ? muvakkaten hariciye nezaretini deruhte eylemiştir

Fransa Alman Konsoloshanesi

Paris 19 minh – Fransız ve Alman müzekarat iktisadiyesinin cereyanı sırasında tarfeyn heyeti murahhasları Fransada Alman konsoloshaneleri teshissini müzakere etmişlerdir.

ORJİNAL SAYFA 32

İkinci Sahife	Kilis	12 Kânun-ı Sâni 1341

Gazi Paşamız Adana'da

Adana, 19 minh- re'is-i cumhur hazretleri bu gece Türk ocağının müsameresinde bulunmuş medid ve şedid suretde alkışlanmışdır.

Mösyö Heriyo Etab İdiyor

Paris, 20 minh- Mösyö Heriyo Sovyet sefiri Krassiniyi kabul iderek Verikof ile Nikopoli'nin borçlarına dâ'ir beyânatı tenkid ve bu tarz beyânat ve tezâhürâtın tarafeyn-i müzâkerâtının başlamasını eşkâl ideceğini beyân itmişdir. Maten Gazetesi re'is-i cumhurun Krassine aynı mealde beyânatda bulunduğunu kayd ediyor. [Heriyo'nun tenkid etdiğini beyânat Rusya'ya yapılan ikrazın ba'zı maksad harbı cüyaneye ..?... müstenid bulunduğunu yolunda idi.

Kilis

Lenin'in Sene-i Devriye-i Vefatı

Dünkü gün Lenin'in sene-i devriye-i vefatına tesadüf idiyor Rus şehirlerinde bu münâsebetle ba'zı merasim yapılmış olması me'muldür.

23 Kânun-ı Sâni

23 Kânun-ı Sâni ya'ni yarın üstâd 'âli emiri merhumun sene-i devriye-i vefatına musadıfdır. Yine yarına tesadüf iden Piyerloti yevm-i mahsusunun tes'idinde ruh-ı emiriye fatihalar ittihafının unutulmamasını temenni ideriz.

Attar Esnaf Cemi'yeti

Evvel akşam Attar esnafı cem‘iyyetinin nısf hey’et-i idâre intihabâtına başlanmış ve evvela ba kura ..?.. üç kişi iskat idilmişdi. Bu gece Cumhuriyet Halk Fırkası binasında yapılan intihab iskat olunanların tekrar intihabıyle neticelenmişdir. Şu suretle aynı hey’et-i idâre ibka idilmiş demek oluyor.

Sayha

Adana’da intişara başlayan sayha refikımıza uzun ömürler ve büyük muvaffakiyetler temennisiyle arz-ı tebrikât eyleriz.

HER GÜN BİR LATİFE

Acemi ressamın biri evini beyaza boyatdıkdan sonra tersim itmek istemiş.

Zürefadan biri:

__Azizim, demiş, halisane tavsiye iderim, i‘timad buyurunuz, bana kalırsa evvelâ tersim buyurunuz, sonra beyaza boyatırsınız.

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 91’inci adedi müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul’da haftada iki def‘a neşr idilmekde olan “İstanbul Piyasa Gazetesi” bi’l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür‘atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres:

“İstanbulda Piyasa Gazetesi”.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [33]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Felaket ta‘kib itdi. Artık kocasından mektub gelmez olmuşdu. Elindeki, avucundaki satub yemeye dayanmamış, adeta erimiş tükenmişdi. Reddolunduğu günden sonra Avni Efendi de mu‘âvenetciklerini kat‘ itdi. Felaketin büyüğü zevcinden bir haber gelmez olması idi. Herhalde şehid olmuşdu. Afife zevci içün aylarca gözyaşı dökdü. Bu müddet zarfında hemşiresiyle yüz yüze gelmekden kabahatli imiş gibi kaçınmışdı.

Bugün Afife vesika ekmeğine virecek birkaç guruşa da mâlik değildi, düşündü, artık her türlü tevhiş eserini bırakarak hemşiresine kadar bizzat gitmeğe karar virdi. Aylardan beri kendisini bir def‘a olsun aramağı kıskanan hemşiresine dilenmek içün gitmek bir tarafdan pek ağır geliyordu. Gerçi ara sıra Nedim vasıtasıyla hemşiresi ba‘zı şeyler göndermişdi. Fakat eniştesinin o mu‘âmelesinden sonra Afife bizzat gitmek cesaretini o adamla karşılaşmak korkusuyle kendisinde bulamamışdı.

Afife kulübesinde oturmuş bunları düşünüyordu. Çocukları da yanıbaşında, şiltenin birer köşesine büzülmüş idi. Biçare kadın bunları düşünürken sefâletin müntehâsı olan bu noktadan maziye daldı, izdivâcının o mes‘ud anını, kızlığının şöhret ve takdirât ile geçen hüsnünü, o zamanki refâhını sa‘âdetini hatırladı. Ağlamağa başladı. O esnada..

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 33

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde,

		Kilis
[Sayı: 267] 26 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Pazartesi	2 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

[Meclis-i Umumi-i Vilâyetin 11 Kânun-ı Sâni Pazar günü açıldığı yazılmış ve kazâmız a‘zâsından Reşid Efendi’nin avdetiyle Mahmud Ragıb ve Ata Efendilerin azimetlerini ilâve eylemişdik. Meclisin Pazar günü açıldığı hakkındaki haber Reşid Efendinin Mahmud Ragıb ve Ata Efendilere vuku‘ bulan, beyânatından istihrâc idilmişdi. Halbuki gerek Mahmud Ragıb Efendinin âtideki mektubundan ve gerek “Halk Dili” refikımızın 15 Kânun-ı Sâni 41 tarihli nüshasından meclisin 12 Kânun-ı Sâni Pazarertesi günü açıldığı anlaşılmış ve Mahmud Ragıb Efendi’nin mezkur birinci mektubu zire derc olunmuşdur:]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

1

Gaziayıntab

20 Kânun-ı Sâni 1341

Kilis’den çıkarken 14 Kânun-ı Sâni bütün humule-i ma‘lumatımız- Meclis-i umuminin ilk yevm-i içtimâ‘ında haber bulunub bir gün sonra Kilis’e gelmiş olan- Reşid Efendi biraderimizin virdiği haberlerden ibâretdi. Reşid Efendi meclisin 11 Kânun-ı Sâni Pazar günü vali Hüsnü Beğ Efendi’nin taht-ı riyâsetlerinden a‘zâdan Hayri, Mustafa, Gaziayıntab Reşid Kilis Abdülkadir Halfeti Efendilerin huzuruyle küşâd idildiğini re’is-i sâniliğe Hayri (Gaziayıntab) kâtipliklere Mustafa (Gaziayıntab) Abdülkadir (Halfeti) Efendilerin intihâb idildiklerini geçen 1339 senesi hesâb-ı kat‘i hülâsasıyle 1310 muvâzenesi hakkındaki izâhname ve sene-i atiye muvazene-i hususiyesine müte’essir mütala‘anamenin kırâ’et olunduğunu, 28 Temmuz 1340 tarihinde akd olunan içtima‘ı fevkaladede müntehib encümen-i dâ’iminin 1341 bütcesinde te’min tevazuna muvaffak olamadığını, mezkûr bütçeden muhasebe-i hususiye müdür, me’murin ve müstahdimin ile Nafi‘a me’murini maaş ve masrafına ta‘allik iden kısımların bi’l-müzâkere kabul kılındığını ve kendisi meclisden istifa iderek Kilis’e geldiğini söylemişdir.

Ayntab'a geldik ve (15 Kânun-ı Sâni) Perşembe günü vali Beğefendi rahatsız olduklarından re'is-i sâni Hayri Beğin riyâseti altında dört a'zâ toplandık. Emin Efendi hâlâ Konya'da, Rıza Cenani yine hasta idi. Zabt-ı sabıkın kırâ'etinden anlaşıldı ki Reşid Efendi'nin Kilis'de bize virmiş olduğı haberler arasında yalnız meclisin Pazar günü açılmış olduğu yanlışdır. Meclis Pazartesi (12 Kânun-ı Sâni) açılmış ve öğleden evvel ve sonra olmak üzere on gün iki celse akd idilmişdir. Zabtın kırâ'etini müte'âkib söz aldım ve idâre-i vilâyet kanunun (meclis-i umumiye a'zâsının nısfından bir ziyâdesi hazır olmadıkça icrâ-yı müzâkere ve ittihaz-ı karar idemeyeceği hakkındaki) maddesine istinaden a'zâ-yı mertebesi dokuza baliğ olan meclisimizin beş günü ile icrâ itmiş olduğu (12 Kânun-ı Sâni) müzâkeresi ile bizim iltihak itdiğimiz müzâkere (15 Kânun-ı Sâni) içtimâ'ının kâ'in lem-yekün ad idilmesini talebi der gibi idi. Lâkin ifadâtından bu yolda sarih bir ma'na çıkarmak müşküldü. Abdülkadir Efendi'de bütün mesrudâtımı müte'addid (ise) ..?.. edat-ı şartı ile kayd iderek güya bana iktida eyledi. Bu iki arkadaşın sınıf-ı ifadâtı ve Mustafa Efendi'nin mevzu'-bahis içtimâ'ları pek kanuni bulması

ORJİNAL SAYFA 34

25 Kanun-i Sani 1341	Kilis	İkinci Sahife

Bizzat Reis-i Sani Beğ'in de her iki içtima'ı kanuni bularak bunlara iştirak itdiğinden rücu' imkânsızlığından kalması bizim teklifin re'ye konulmasını intâc ider gibi oldu. Ya'ni müsbet, menfi bir karar ittihaz idilmeden celseye nihâyet virildi. Müsbet karar virilmesine sebeb bu içtima'ının da ekseriyet kanuniyeyi hâ'iz olmaması mıydı? Belki! Fakat sarih bir şey yokdu. Birinci yevm-i içtimâ'da kabul olunan maaş ve masraf şunlardır:

Lira aded	**Esâmi**	
480	Meclis-i Umumi a'zâ Yevmiyesi	(4 nefer içün)
200	;; ;; Harcırâhı	(2 ;;)
2880	Encümen A'zâsı Tahsisat Şehriyesi	(4 ;;)

360 Meclis-i Hususiye Müdürü Ma‘aşı (gıyraz .?.. tahsisat-ı senevi)

180 ;; ;; Baş Kâtibi ;; (;; ;;)

120 ;; ;; İkinci ;; ;; (;; ;;)

96 ;; ;; Mukayyed ve Mübeyyiz Maaşı (;; ;;)

120 Kilis ;; ;; Me’Muru ma‘aşı (;; ;;)

120 Halfeti ;; ;; ;; ;; (,, ;;)

Bunlardan başka vâridât-ı hususiye tahakkuk ve tahsil me’murlarından süvâriye on, piyâdeye sekiz lira ma‘aş şehri ile bunlardan üç süvâri, üç piyade merkeze, iki süvâri, iki piyade Kilise, yalnız iki süvari Halfetiye kabul edilmişdir.

Lira aded **Esami**

150 Encümen-i Dâ’imi Baş Katibi Maaşı (gayrız-ı ez ..?.. tahsisat-ı senevi)

432 Merkez Odacısı (2 nefer) ;; (Ücret Maktu‘a-i senevi)

180 Kilis ;; (1 ;;) ;;(;; ;; ;;)

180 Halfeti ;; (;; ;;) ;;(;; ;; ;;)

1300 Me’murin-i Hususiye Harcırâhı (senevi)

1200 Mefruşat (;;)

1200 Tenvir ve Teshin (;;)

3600 Levâzım-ı Kırtasiye ve Evrak-ı Matbu‘a (;;)

960 Müteferrika (;;)

1200 Bedel-i icâre (;;)

Umur-ı Nafi‘a

210 Ser-Konduktor Ma‘aşı (.?.. tahsisat-ı senevi)

96	Konduktor ;;	(;; ;; ;;)
120	Katib ve Anbar Me'muru Ma'aşı	(;; ;; ;;)
216	Odacı (1 nefer), (ücret ..?..)	
5000	Ta'mirât-ı Mütemadiye ve Esâsiye	
100	İstikşâfât	
400	Me'murin-i Fenniye Keşt-ü ve Güzâr ..?..	
..?.. 00	Alet ve Edâvat-ı Tarîkıye ve Hendesiye Ta'miri ..?..	
75	Mefruşat, Teshin, Kırtasiye ve ..?..	

Dünkü gün meclis vali beğefendi taht-ı riyâsetlerinde a'zâdan:

Cenani, Mustafa (Gaziayntab) ..?.. Mahmud Ragıb (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğler hazır olduğu halde açılarak ..?.. sabık okundu ve bi'l-ittifak kabul idildi ise de iki evvelki içtimâ'ın vâkî' ve ..?.. ad idilmesi hakkında şıkk-ı şefe ..?.. olmadığından ruznâme-i müzâkerâta ..?..tabi'i idi.

(İstitrad, Halk Dili Gazetesi..?..) câri tarihli nüshasında meclisin 12 ..?.. Pazartesi günü güşâd idildiği ..?.. bahs itmiş ise de Gazi Sancak gazetesi aynı tarihli nüshasında o gün ..?.. kanuniye olmadığını bi'l-imâ intişârı günü ..?.. beyân itmişdi dimek ki Gazi Sancak gazetesi dokuz a'zâlı bir meclisin beş a'zâ ile müzâkere ve ittihaz karar idemeyeceği re'yinde ruznâme mevâdından birisi evvelce sabık ..?.. muhaberâta cevaben mevcud mekteblerin kapatılması câ'iz olmayacağına ve bütçede açık var ..?.. mu'âvenet tertibinden kapatılmak üzere ..?.. iş'ârına dâ'ir ma'arif vekâlet-i celilesine vârid olan telgrafların müzâkeresine ..?.. idi bi'l-müzâkere kırk bin lira açık

ORJİNAL SAYFA 35

Üçüncü Sahife	Kilis	25 Kânun-ı Sâni 1341

İdeceği anlaşılarak vekâlet-i müşârü'n-ileyhaya o yolda cevab i'tâsı kararlaşdırıldı ve derhal telgraf yazıldı.

İkincisi Ayntab-Maraş yolunun ta'miratına muktezi mübalâğa Ayntab-Ağcakoyunlu yoluna sehven münakasa bedelinden noksan olarak vaz' olunan tahsisatın bi't-tezyid bidâen müzâkere iblâğ ve bütçeye idhali hakkındaki ser-

mühendisliğin müzâkeresi teşkil idiyordu. Lisânından Ankara'da i'dam olunan Mustafa sağirin hemşehrisi olduğu zannı rivâyet idilen ser-mühendis beğin müzâkeresi hiç de Hind lisânını andırmıyordu. Müzâkere cidden az pürüzlü bir Türkçe ile yazılmışdı. Hani çok dikkat itdim Urdu lügatına benzer kelime bile azdı. Bu sâfi Türkçe müzâkerenin fevkalade bütçenin yollara ta'alluk iden faslı müzâkere olunacağı zamana ta'aalikı takrir iderken Abdülkadir Efendi ortaya Halfeti-Birecik, Halfeti-Ayntab yolu teklifi atdı. Teklif ruznâmeden ve binâen-aleyh sadaddan hariç sayılabilirdi. Makam-ı riyâset bunu ifham itmek istedi fakat aynı zamanda esas teklifin muhakk olduğunu da i'lâma kıyam idince işimi tatlıya bağlamak vacib oldu. Türkçe şiirleri bile nizaman Farsça'ya tercümeye kadar olduğunu her zaman isbat iden Abdülkadir Efendi'nin bu teklif-i şifâhisini ser-mühendis beğin teklif-i tahririyesini depo itdiğimiz "Atiye ta'allik" mahzenine göndermeği kabul itdik. Üçüncü ve dördüncü maddeler ilk tedrisât-ı mu'allim ve mu'âvinlerinin yeni kanun mucebince bütçeye idhalinden bahis, dahiliye ve ma'arif vekâletlerinden ta'mimen mevrud telgrafların müzâkeresine müte'allik idi. Aid oldukları fasılların müzâkeresi esnasında nazâr-ı dikkate alınmak üzere bunlarda mazhar-ı işâret " hıfz" oldu.

Beşinci madde "zira'at ve ticaret gazetesi" sahibi Salih Zeki Beğ'in köylere ve mekteplere kadar gazetesinden birer abone kayditmemiz içün bütçeye tahsisât vaz' idilmesini taleb iden istid'â-nâmesinin müzâkeresi hakkında idi. Hey'etin ..?.. buna tarafdar olmadıkları anlaşılıyordu. Fi'l-hakika muvâzenemizin bu semahata tahammülü de yokdu fakat geçen sene dahiliye veya zira'at vekâleti bir ta'mim ile bunu yine bizden temenni itmiş yine biz muvaffakat idememişdik. Bu sene de kabul itmemek bir gazeteciyi müte'essir itmekden ziyade zira'ımızı o gazetenin istifâdesinden mahrum imek dimekdi. Hiç olmazsa üç kazâmızın zira'at me'murlarına birer nüsha gelsin ve neler okuyarak zira'ı tenbih ve teşvik eylesinler ve bu suretle hem az çok istifâde elde idilmiş olur hem de zirâ'ın kendi kendilerine abone olmaları te'min idilir bu vâdideki teklifim a'zâ-yı kirâmı yumuşatdı ve üç abone tahsisâtının bütçeye vaz'ı kabul idildi.

Son maddeyi Reşid Efendi'nin isti'fânamesi teşkil idiyordu. Bu isti'fânamenin şekl-i tahriri acâ'ibdi. Reşid Efendi bunda bir kere "Hastalıkla çırpındığından" bahsi diyor. Bir yerinde "on üç günden beri!" encümen-i dâ'imide çalışdığından "ve yorulduğundan" dem vuruyor ma'zur görülmesini, me'zun tanınmasını ricâ idiyor, bu olmadığı takdirde de "on iki sendir mü'ellif olduğu

a‘zâlıkdan isti‘fâsının kabulünü” istirham ile a‘zâ-yı kirâmın devâm-ı teveccühlerini temenni eyliyordu. Bu Receb Beğ vâri bir istifânâme değildi. Vükelâ-yı sabıka gibi ortaya “esbab” sahya atılmış, fakat kat‘iyyen isti‘fâde idilmemişdi. Zaten biz Ayntaba gelirken de bu refik-ı muhteremin isti‘fâsını kabul ve adem-i kabul bahsinde bir “ben itdim siz itmeyin” dimek isteyişi vardı halbuki Reşid Efendi Kilis’in yegâne mehâmisi olduğundan beş ay kadar devam iden encümen-i dâ’imi iden a‘zâlığına bile lâyıkıyle muvaziyet idememişdi. Uzun sözün kısası: Ben isti‘fanın kabulü lehinde bulundum makam-ı riyâset bir kere Reşid Efendi’nin isbat-ı ma‘zerete veyahut meclise iltihaka da‘vet idilmesi re’yini izhâr eyledi. Ata Efendi Reşid Efendi’nin arzuhaline nazaran “maddeten ve ma‘nen” mahlul olduğundan bahisle re’yi riyâsetpenâhiyi tezvice mütemâyil göründü, Mustafa Efendi Ata Efendi’yi takviye eyledi. Yine cebhede tek kaldım ve bi’t-tab‘ mağlub oldum. Vali Beğefendi’nin re’yleri ekseriyetle kabul ve o yolda Kilis kaimakamlığına bir telgraf keşide idildi. Gazi Ayntab mu‘allimleri cem‘iyyetinin mektebler adedinden ihtisara rû-yı muvaffakat gösteren, fakat bi’l-mukabele mu‘allimler ma‘aşatının tezyidini isteyen bir takrirleri varmış.

Makam-ı riyâset yolsuz olan bu takrirleri bi’t-tab‘ resmen mevkî‘-i mu‘âmeleye koymadı yalnız hülâsaten me’âlini şifâhen beyan eyledi. Bunun da fusûl-i müte‘allikasının Hüseyin müzâkeresinde nazâr-ı dikkate aalınması karara iftirân itdi. O zaman elbette bu teklif ile maarif vekaletinin mevcut mekatibin kapatılmamasını mütezammin emri te’lif

ORJİNAL SAYFA 36

Dördüncü Sahife	Kilis	26 Kânun-ı Sâni 1341

İdilmeğe çalışılacaktır. Celse nihâyet buldu. Bundan sonra İstanbul vilâyeti meclis-i umumiyesinden Ankara’ya gönderilen murahısların baş-vekâletle temasları neticesinde ilk tedrisât virgisinin nüfusu elli binden yukarı olan şehirler içün mecalis-i umumiyece diğer vergilere küsurat-ı munzama şeklinde tarh ve tevzi‘ olunmasına mütedâ’ir kaleme alınarak Büyük Millet Meclisi’ne derdest tevdi‘ olduğu gazetelerde mütala‘a olunan kanun lâyihasının nüfusu on binden fazla olan şehirlerde teşmili suretiyle ta‘dil idilmesini bir mazbata telgrafı ile Dahiliye Vekâleti’nden istirhâm itdik bu mazbatamız tezvic olunursa Gazi Ayntab ve Kilis şehirleri de şimdiye kadar

doğrudan doğruya tarh olunarak halka pek ağır gelen ve yükünün mümkün mertebe sekaletini hissetmemiş olacaklardır.

Müte‘âkiben Maliye Vekâleti’nin ba‘zı vilâyetler Muhasebe-i Hususiyeleri’nde müstakil vezne ihdâs ve isti‘mâline müsâ‘ade itdiğine dâ’ir gazetelerde görülen havadise nakl-i musahabe idildi ve bu şeklin de vilâyetimize işmâliyle Zira‘at Bankası’nın fuzuli vesâyetinden kurtulmamız zemininde temenniler izhâr olundu. Vakit geçmiş, hey’et cidden yorulmuşdu. Bu hasbihal bir karar şeklini alamadan a‘zâ dağılmağa başladı bugün vasıti saat dokuz buçukda içtimâ‘ mukarrerdir.

Mu‘allim Ma‘âşatı

Gazetemiz makineye virilmek üzere iken bir Ayntab mektubu daha aldık. Mu‘allim ma‘âşatı hakkında pek mühim haberleri ihtivâ iden bu mektub yarınki nüshamıza derç olunacaktır.

AJANS HÜLASALRI

Son müsekkirât Kanununun Lastikli Maddesinin Tefsiri

Ankara, 22 minh- Rakının bira ve likörden ma‘dud olmadığına dâ’ir tefsir mazbatası kabul idilmişdir. (Kilisimizde yer yer açılan meyhanelerin lehü’l-hamd son günleri yaklaşdı. Kilis)

Ankara 22 minh- İsviçre’deki Yunan sefâreti Türkiye’de bulunmayanların emlâkine vaz‘iyyed idilmesi mukarrer bulunan Yunan teb‘asının bi’l-istid‘â muhtelit komisyona müraca‘at ile haklarını muhafaza talebine da‘vet itmişdir.

Arnavudluk da Cumhuriyet İ‘lân İtdi

Tiran, 21 minh- Arnavudluk meclis-i meb‘usânı ittifak-ı âra ile Cumhuriyet i‘lân itmiş ve Cumhuriyet’in yevm i‘lânının id-i milli ad idilmesine karar virmişdir.

Macar Misafirler

İstanbul, 22 minh- şehrimizde bulunan Macar dârü’l-fünûn talebesi namına bir hey’et re’is-i cumhur hazretlerine arz-ı ta‘zimât itmek üzere bugün Konya’ya müteveccihen hareket itmişlerdir. Bu akşam dârü’l-fünûn birliği tarafından şereflerine bir ziyafet virilecek ve misafirlerimiz İstanbul’da daha birkaç gün kaldıktan sonra memleketlerine avdet edeceklerdir.

Rusya-Japonya

Pekin 21- Rusya Japonya arasındaki müzâkerât i‘tilâfa müncer ..?.. olmuş mu‘âhede akd olunmuşdur. Tarafeyn yekdiğeri serbesti-i seyahat ve ikamet ve en ziyade müsâ‘ade hukuki bahs itmişdir.

Yardım Eczahânesi

Bi’t-tevfika Te‘âli güşâdına muvaffak olanlara Mevlevihane civarındaki yardım eczahâneleri bugünden i‘tibaren reçete i‘mâline mübâşeret idilmişdir.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

İ‘tizâr

Gaziayntab mektubunu parçala ..?.. bugün gazetemizi dört sahife çıkarmak mecburiyeti dün intişârımıza ..?.. olmuşdur. Aziz karilerin afvını dileriz.

Silah Vesikasının Temdid ..?..

Silah taşımak mecburiyetinde olanlar vesika istihsâl eylemeleri içün ..?.. Kânun-ı Evvel 340 nihâyetine kadar virilen gayr-ı kâfi olduğunu ve hasebü’l-mevsim müraca‘ata imkân bulamadığı anlaşıldı. Müraca‘at müddeti 341 senesi Kânun-ı ..?.. nihâyetine kadar temdid idildiği vilâyetden

Devâ’ire, tüccara her sınıf halka ..?.. Kilis matba‘asında her türlü evrak ve defatir, kart döviziyet, mektub kâğıtları ve zarf tab‘ idilen harice gideceklere hüviyyet varakalar umuma zabt da‘va her nevi‘ vekâletle tapu i‘lm- u haberleri, icâr vasıtasıyla kontratları ve her çeşid evrak satılır ve risâleler basılır.

RJİNAL SAYFA 37

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası.		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400

Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 268] 27 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Salı	3 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

2

Gaziayntab

21 Kânun-ı Sâni 1341

Birinci mektubumda noksan kalan iki noktayı bu mektubumda itmâm itmek isterim! Birincisi vilâyetin resmi gazetesi olmadığını, mevcud iki gayr-ı resmi gazetenin müzakerâtımızı neşr itmek mecburiyetleri bulunmadıkları halde bile sâmi‘inden kat‘i nazar- Meclis odasında bir iki gazeteci içün dahi isti‘âb tahammülü bulunmayarak müzakerâtın hususi hasbihaller şeklinde vuku‘bulduğunu ve inzâr-ı halkdan adeta hafi kalmakda olduğunu tenkid, ikincisi mu‘allimler cem‘iyetinin mutalebi arasında üç dershanelilerden birer dershanenin tayyı .?.., mekteblerin tensikıyle münasib mahallere tevzi‘i, ma‘aşların mu‘allimler içün 1200-1500, mu‘avinler içün asgari 700 guruş olarak tahsis ve ilk tedrisât müfettişleri adedinin bire hasrı ..?.. bulunduğunu izâhdır. Bunları şöylece kayd itdikden sonra (20 Kânun-ı Sâni) Salı içtimâ‘ına geçiyorum:

Bu içtimâ‘ın sabah celsesinde bulunmamışdım.

Müzâkeratı zabıtdan ihraç mecburiyetindeyim. İşte zabtın hülâsası:

1. Mecmu‘â-i baytariyeden idâre-i hususiye namına yirmi abone tahsisâtının bütçeye vaz‘ı hakkında baytar müdüriyetinin mezkûresi üzerine beşi merkeze ve üçerden altısı mülhakata mahsus olmak üzere mecmu‘a-i

mezkûreye on bir nüsha abone bedeli gönderilmesi ve bütçeye bu mikdarda tahsisat vaz‘ı.

2. __ (A) Kilis’e merbut Münbüç Fevkani nahiyesi merkezinin Karamelik köyünden İspanak karyesine nakli hakkındaki evrak ile (B) dana (Gavur) Köyünün mezra‘asına mündâ’ir evrakın bi’t-tevhid Hayri, Rıza Cenani (Gaziayntab) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden mürekkiben teşkil olunan tedkık encümenine tevdi‘i .
3. Merkezleri kemâ-gân Gaziayntab olmak ve kademelerine göre birine (18) diğerine (15) lira ma‘aş şehri virilmek üzere iki nefer ilk tedrisât müfettişi ve (10) lira ma‘aş-ı şehri ile bir nefer ilk tedrisât meclisi ve ma‘arif ikinci kâtibi istihdâmı ve ilk tedrisât müfettişleri masarıf-ı devriyesi olarak bütçeye (500)! Mahrukat müteferrika ve kırtasiye tahsisatı olarak (25) ilk tedrisât meclisi kırtasiyesi olarak da (25) lira ve zammı kabul ve Ata Efendi’nin müfettişlerin birisini Kilis’te ikame itmeğe dâ’ir olan müdafa‘ası re didilerek öğleye doğru mezkûr celseye nihâyet virilmişdir.

İkinci Celse

İkinci celse vali beğin riyâsetlerinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden mürekkeb olarak vasıti saat ikide güşâd idildi. Mevzu‘ müzâkere beş derhaneli ilk erkek mekteblerinin mu‘allim kadrosu idi. Uzun münÖkkeşalar dokuzuncu faslın birinci maddesini teşkil iden bu kadronun şekli âtide kabulü içün celseyi doldurdu. Bu da gerek mu‘allimlere, gerek mu‘avimlere ehliyet ve istihkak kanunlarına, kademelerine göre ma‘aş ve zammı i‘tasında ma‘arif idâresi serbest olmak üzere şu şekil kabul idildi :

ORJİNAL SAYFA 38

İkinci Sahife	Kilis	27 Kânun-ı Sâni 1341

Lira Aded	**Esami**
144	baş-mu‘allimlik makamı (..?.. tahsisât-ı senevi)
120	mu‘allimlik ;; (;; ;;)
96	;; ;; (;; ;;)

84 ;; ;; (;; ;;)

84 ;; ;; (;; ;;)

Bugün vasıti sa‘at birde içtimâ‘ idilmek üzere celseye nihâyet virildi.

Mahmud Ragıb

Gaziyi Gazi Yurda Da‘vet

Gaziayntab belediye ve Cumhuriyet Halk Fırkası riyâsetleri Gazi Paşa ve Latife Hanım Efendilere birer da‘vet telgrafnâmesi çekmişler fakat ziyaretin daha münâsib bir zamana ta‘lluk olunduğu cevabını almışlardır. Halk Dili refikımızda gördüğümüz telgrafnâme suretlerini hacmimizin adem-i müsa‘âdesine mebni derc idemedik.

AJANS HÜLASALARI

İstanbulda Piyerloti Günü

Der-sa‘âdet-24 minh- dün Piyerloti günü olmak münâsebetiyle matbu‘at cem‘iyetinde dostumuzun ta‘ziz hatırası içün Piyerloti cem‘iyeti tarafından bir çay ziyafeti virilmiş Fransız ve Macar sefiri ile Fransa sefareti erkânı hariciye murahhası şehir emini ve bir çok mu‘teberân hazır bulunmuşlardır. Piyerloti cem‘iyeti re’isi Ahmed İhsan Beğ ve Celal Sahir Beğler tarafından müteveffinin asâr ve hizmeti hakkında birer hitaba virilmiş, müte‘akiben Fransız mümessili söz almış ve nutkuna “Piyerloti benim lisânımla size teşekkür ider” cümlesiyle hatime virmişdir.

Piyerloti’nin Mezarında

Paris, 23 minh-Bükreş sefâretine ta‘yin idilen ve el-yevm Paris’Te maslahat-güzârlık vazifesi ile iştigal iden Hüseyin Ragıb Beğ Piyerloti’nin mezarına bir çelenk vaz‘ itdirmişdir. Müteveffanin oğlu Ragıb Beğ’e hissiyat-ı müntedârenesini iblâğ eylemişdir.

Soğuklar

Şehrimizde kış üç gündür tekrar iktisâb-ı şiddet itmişdir. Sabaha karşı mukayis-i sühunet tahtü’l-safer beşi, altıyı bulmakdadır. Şehrimiz bu soğuğu 326 senesinden beri görmemişdi.

Postahanenin İ‘lânı

Kilis ile kat‘ma istasyonu arasında mükefil bir posta müte‘ahliği ihdâs olunmuş ve on beş gün müddetle münakasaya vaz‘ idilmişdir. Talib olanların Kilis posta ve telgraf müdüriyetine müraca‘atları.

(Servis)

Vehhabilerin Harekâtı

Mekke-i Mükerreme’yi Zabt İden Kimlerdir

Hicaz kralı Hüseyin’in ordusunu tarumar tac ve tahtını berbad ve perişan iden Vehhabiler hakkında en yeni ve en doğru ma‘lûmatı viren bir kitabdır. Vehhabiler’i idâre iden ..?.. Emir ibni’s-su‘udun şahsiyetini, ..?..bu kitab ile anlamak ve oralarda cereyan-ı vekâyi‘, hadisât ve teşkilâtı bilmek fiyatı taşraya, 20 guruşdur. ..?.. Yer: İstanbul’da “Hasan tıbbi‘at” matba‘a

Hergün Bir Latife

Ahmağın biri sokakda bir lira bulur, bozdurmak ister. Örselenmiş olan ve zaten noksan çıkdığı içün on guruş tutar birkaç gün sonra bu adamın ..?.. tali‘ bir daha güler: Sokakda bir lira bulur beşi birliğe bakar, bakar ..?..

__Seni de alayım da bu sefer elli guruş ideyim, değil mi? Yağma yok akıllandım der.

Rüsumat Müdiriyeti’nden

19 Kânun-ı sâni 341 günü gümrük ..?.. rüsumat ve Düyûn-ı Umumiye muhafaza ..?.. tarafından müştereken derdest idilüb getirilen ve keferğeni ..?.. karyesinden ..?.. kara oğlu Hacı Mahvi’ye hâ’iz olan eşyanın ..?.. bir mah sonra satılacağı sahibine makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur. 20 Kânun-ı Sâni 341 tarihinde ..?.. düyûn-ı umumiye me’murin muhafazası ..?.. gümrük civarında şahıs meçhule aid ..?.. derdest idilen gayr-ı sâfi on kilo gram halep sabununun tarihten bir mah ?.. satılacağı sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzre i‘lân olunur.

ORJİNAL SAYFA 39

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası.		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250

Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 269] 28 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Çarşamba	4 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

3

Gaziayntab

22 Kânun-ı Sâni 1341

Dünkü gün meclis vali beğefendilerinin taht-ı riyâsetlerinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (G. Ayntab) Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerin huzuruyle akd-i içtimâ‘ itdi. Ale’l-usul zabt-ı sabık kırâ’et ve kabul olundu. Beş dershaneli erkek mekteblerinin bevvab ve hademe adediyle mikdâr-ı ücretleri bundan evvelki celsede kararlaşdırılamamışdı. Encümen bunların adedinde ba‘zı ihtisar yapmağı teklif idiyordu. Teklif vâfi‘ müttefikan reddolundu. Ve on beş lira ücret maktu‘a-i şehriye ile bu mekteplerden her birine birer bevvab ve birer hademe mahsusatı kabul idildi. Beşer dershanelilerden sabıkı ve encümenin teklifi vecihle merkez içün iki, Kilis içün iki, Halfeti içün bir mekteb tahsisatı vaz‘ olundu. (beş dershaneli ilk kız mekteblerinin de mu‘allimleri ma‘aşatı ve bevvab hademesi ücreti aynen beş dershaneli ilk erkek mekteblerinin mu‘allim ma‘aşatı ve bevvab hademe tahsisatı gibi kabul idildikden sonra bunların adedi sabıkı ve encümenin teklifi vechle cem‘an beş olarak tesbit olundu. Bunlardan kemâ-gân ikisi Kilis, ikisi Gaziayntab’da, birisi Halfeti’de icrâ-yı fa‘aliyet idecekdir. İş üçer dershaneli mekteblerin kadrosunu müzâkereye intikal idince meclise hararet geldi. Ben Kilis’de mevcud üçer ddershanelilerin lağvını Abdülkadir Efendi dahil vilâyetde mevcud umum üçer dershanelilerin ilgasını teklif itdik. Vali beğefendi aksi re’yi izhâr buyurdular. Ve hâl mes’eleyi hey’et kararına terk itdiler. Bütün a‘zâ ilga ile ibka arasında müteretiddi, ve bu tereddüdü icâb iden birçok esbab cediye ..? mevcuddu.

Az konuşuldu uz konuşuldu ma‘arif müdür vekili müfettiş Abdülkadir Efendi de müzâkereye karışdığı halde yine işin içinden çıkılmak kabil olmadı, a‘zâda asabiyet ve heyecan gitdikçe artıyor, fakat bu halde tereddüdleri artıdıkça artdırıyordu. Akşam oldu, herkes yoruldu, müzâkereyi bugüne bırakmak fikri a‘zâ arasında fısıltı şeklinde devam iderken vali beğin teklif alenisiyle .?.. cana minnet bilindi. Bu gün toplanmak üzere celseye nihâyet virdik.

Mahmud Ragıb.

AJANS HÜLASALARI

Sovyet matbu‘âtının sevinci.

Moskova, 24 minh- (A.A) Sovyet matbu‘âtı Japonya ile akd idilen mu‘âhededen dolayı fevkalade zahir-i memnuniyet itmekdedir.

Musul Bizimdir

Ankara, 26 minh-istihbaratımıza göre Faysal’ın emriyle Musul’a celbi edilen ..?.. rü’esası Musul’un Irak’a tebliğ olması hakkındaki mazbataları imzaya da‘vet idilmedi ve rü’esadan biri burada beni katl ..?.. mazbataları mühürlemeyiz diye bağırmışdır. Rü’esanın ancak yirmide biri Musul mes’elesini görüşecek olan meclisi ..?.. içtimâ‘ına iştirâk itmişdir. Mazbata ..?.. birkaç Hristiyan ve Yahudi ile ..?.. aşireti re’isinden başka kimse tarafından mühürlenmemişdir.

Türkiye-Danimarka

Ankara, 26 minh- Türkiye-Danimarka ticaret mu‘âhedesi bugün imzalanmışdır.

ORJİNAL SAYFA 40

İkinci Sahife	Kilis	28 Kânun-ı Sâni 1341

Verangel Donanmasının Kıymeti

Paris, 24 minh- Deba gazetesi Verangel donanmasının ba‘de’t-ta‘mir mühim bir kıymet-i askeriye iktisab ideceği sebebiyle mezkûr donanmanın i‘ânesi Romanya ve Baltık hükûmeti içün tehlikeli olacağını yazmakdadır.

Suriye’de Siyasi Mevkufumuz Kalmadı

Ankara, 25 minh- Harekât-ı siyasiyeden dolayı Suriye'de mevkuf Türk teb'asından altı kişinin tahliye olundukları ve el-yevm Suriye arazisinde Türk teb'asından mevkufın siyasiye kalmadığı hükûmetimize bildirilmişdir.

Adana Belediye İntihabâtı

Ankara, 26 minh- Adana Belediye intihabâtında Cumhuriyet Halk Fırkası namzedleri kazanmışdır.

Meclisde Muhtelif Mes'eleler

Ankara, 26 minh- Meclisde Ereğli hattı ve zira'at mekteblerine sabit sermaye i'tâsı hakkındaki teklif ta'yin esami ile kabul idilmişdir. Dahiliye vekili Ahırkapı misafirhanesindeki muhacirlere dâ'ir neşriyatın asılsız olduğunu bir sû'âle cevaben söylemişdir. Müdafa'â-i milliye vekili Rusya dahilinde israrmızı celb içün gönderilen hey'etin Moskova'da bulunduğunu ve bir kısım esirlerin Rusya'da yerleşib kaldıklarından dolayı mes'elenin uzadığını, gelmek isteyenlerin celbine tevessül olunduğunu beyân itmişdir. Şurâ-yı askeri hakkındaki kanunun müzekkiresine Perşembe günü devam idilecekdir.

Gidenler

Meclis-i umumi vilâyet a'zâsından Reşid Efendi'nin vuku'ı isti'fâsına ve ikinci derecede hâ'iz ekseriyet evvela namzedin Yavaşca-zade Muhtar Efendi'nin de me'zuren..?.. meşru'âsına mebni mezkûr Neci-zade Burhaneddin Efendi da'vet olunmuş ve el-yevm Gaziayntab'a müteveccihen hareket itmişdir. Muma-ileyh muvaffakiyetler temenni eyleriz.

HER GÜN BİR LATİFE

Vaktiyle eşref sa'atin birinde bir memlekete bir kaimakam vekili gönderirler. Me'muriyeti müsekkerâtın memnu' olduğu bir zamana tesadüf iden bu zât şehrin kenarında dolaşırken birkaç külhan beğinin kırda işret itdiklerini görür bilhassa kendisi geçerken kıyam bi-hürmet itmeyen bu meyhulara hiddetlenen kaimakam hemen kendilerini yakaltdırır ve ikinci gün esnâ-yı istihvâbda aralarında şu muhavere cereyan ider:

Kaimakam__ Dün akşam ben geçerken niçin kıyam itmediniz?

Müttehimler -…

Kaimakam__ Yoksa benim kaimakam olduğumumu bilmediniz?

M__ Kaimakamlığınızı bildik efendim. Fakat o dakikada bize ne olduğumuzu biliyor muydunuz?

K__ Ne idiniz?

M__ Müşir!

__Y__

"KİLİS" İN TEFRİKASI

Afife

Yazan : Zühal

Mâba'd

Kapı açıldı annesi beli iki kat bir değneğe dayanarak içeri girdi. Kızını ağlar bulan ana sordu:

__Ne o? Ağlıyor musun?

__Evet dedi Afife, şuraya oturdum. Halimi düşünüyordum. Eski refah ve sa'âdet içinde geçen hayatımı düşündüm. Ağladım.

Afife perişan fakat latif başını iki avucu içine almışdı. Devam itdi:

__Başvurmadığım ne kaldı? Hizmetçilik yapayım dedim, çocuklarımla kimsenin yanına sığınamadım. Sen delalet itdin bir müddet iki ailenin çamaşırlarını yıkadım, fakat artık onlar da zaruret çekiyorlar, çamaşırlarını kendileri yıkamağa başladılar. Bir yerin daha çamaşırını yıkıyordum: O da

Afife devam itmedi: Anasından utanmışdı: Çünkü orada her hali salihi eğdiren yer damad beğin şerrinden kaçmışdı.

Zavallı ana kızının şu haline kan ağladı. Elinden gelen, son günlerde toplayabildiği beş, on guruşu virmekdi. Onu da yapdı, torunlarını sevdi, okşadı. Gözleri yine yaşlı fakat beli bir kat daha bükük çıkdı, gitdi. Bu günlük ma'işeti de bu suretle te'min olunmuşdu.

Bugün te’min olununca endişe-i ferdâ başladı.

Bugün akşamüzeri bu sefil ailenin karnı bir parça doymuşdu. Afife çocuklarını

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 41

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 270] 29 Kânun-ı Sâni 1341-1925	Perşembe	5 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

4

Gaziayntab

23 Kânun-ı Sâni 1341

Dünkü günde meclis re’isi vali beğefendinin taht-ı riyâsetlerine güşâd idildi. A‘zâ Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab), Ata, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden ibaretdi. Mevzu‘ müzâkereyi üç dershaneli ilk erkek mekteblerinin ilga veya ibkası, ibka idildiği takdirde şekli ve adedi teşkil idiyordu. İlga ve ibkanın lehinde, aleyhinde, şekil ve aded bahsinde o kadar çok münÖkkeşa icrâ idildi ki bunu aynen neşre –Türkiye’nin en küçük gazetesi olan –Ceridemizin değil, Karca İstanbul gazetelerinin bile hacmi gayr-ı müsa‘iddir. Müzâkereye vasıti sa‘at ikide başlanmış iken takriben beşe yaklaşmış ve hâl-a reside-i had-ı hitam

olmamışdı. Meğer meclis odasını dar yapmak da benim aklım ermeyen hükümetlerde varmış. Bugün meclisde nazar boncuğu kabilinden sami‘ sıfatıyle isbât-ı vücud iden iki üç zâtdan birisi –geçenlerde İstanbul cem‘iyyet-i umumiye belediyesinde olduğu gibi- ara sıra müzâkere idiyor ve mektebcilikde tecrübe-kâr olduğundan bahs iderek mu‘allim olduğunu da anlatıyordu. ..?.. Encam-ı kar virdiğim bir takrir ile üçer dershanelilerin ikişer dershaneli ve muallimli olarak kabulü ve bunlardan beşinin merkezde, üçünün Kilis’te ibkâsı karar-gir oldu. Halfeti’de esasen bu cins mektebler yokmuş. Şimdi Kilis’te mevcud dört bab üç dershaneli ilk erkek mekteblerinden birisi ilga, üçü dahi ikişer dershane ve muallimli olarak ibka idilmişdir. Sıra bu mekteblerin muallimlerine maaş mikdarına gelince bunu bilâ-tereddüt kat‘iyyetle beyan içerü ..?.. a‘zâda mecal kalmamışdı. Müzâkereyi yarınki Cumartesi gününe ta‘lluk hususunda bir ittifak-ı ruhani ile hey’et-i müttefik göründü ve meclis yarın içtimâ‘ itmek üzere celseye nihâyet virildi. Mahmud Ragıb hamiş:

Rifaka-yı kirâmdan Reşid Efendi’nin rapor irsâlinden bahs itmeyerek yalnız hastalığı sebebiyle meclise iltihak idemeyeceğine dâ’ir geçenki telgrafa bugün cevab geldiğini vali beğden işitdim.

Mülkiye müfettişi Ali Kemal Beğ bugün Maraş’dan Gaziayntab’a geldi.

M. R.

Gaziayntab

24 Kânun-ı Sâni 1341

Meclis bugün vali Hüsnü Beğ Efendi’nin riyâsetlerinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden mürekkeb olarak vasıti sa‘at ikide akd-i içtimâ‘ itdi. Zabt sabık ale’l-usul kırâ’et ve kabul olunduktan sonra ruznâme-i müzâkerâta geçildi. Ruznâmede münderc mevâd ile netice-i müzâkeresi ber-vech-i âtidir:

1. Kilis a‘zâsından Reşid Efendi’nin Ayntab’da iken isti‘fa itmiş olduğunu ve meclise iltihak idemeyeceğini söylediğine dâ’ir Kilis kaimakamlığının cevabı telgrafnamesi mumâ-ileyhin kabul-i isti‘fâsıyle halefinin da‘vâ-yı ittifakla takrir itdi ve derhal kaimakamlığa bu yolda bir telgrafname yazıldı. (Hatırımda kaldığına göre intihâb-ı ibkada Reşid Efendi’den sonra haiz-i ekseriyet olan Yavaşca-zade Ahmed Muhtar Efendidir. Mumâ-ileyh ne kadar acele gelirse o kadar iyi olur. Çünkü zaten a‘zâsı az olan Gazi

vilâyet meclis-i umumisinin Kilis gibi mühim kazâsından bir uzvun yokluğu elim bir noksan teşkil itmekdedir.

2. Zira‘at ve ticaret gazetesine abone kaydı

ORJİNAL SAYFA 42

İkinci Sahife	Kilis	29 Kânun-ı Sâni 1341

içün Dahiliye Vekâleti’nin te’kiden mevrud tahrirâtı evvelce abone kaydı kararlaşdırılmış olduğundan hıfzına karar virildi.

3. Pazarcığın Sof alıcısı karyesiyle mücâver kurra-yı sâ’irenin vilâyetimize rabtı hakkında geçen sene müttehaz karar üzerine Dahiliyle Vekâleti’yle ve Vekâlet-i müşârü’n-ileyhaca Maraş vilâyetiyle icrâ kılınan muhabere neticesinde işbu rabt ve ilhak keyfiyetn umumi vilâyet teşkilâtına ta‘allikı münâsib görüldüğüne ve ısrar edilirse irâde-i vilâyat kanununun 145 ve 146’ıncı maddeleri mucebince Maraş vilâyetiyle bi’l-muhabere hâl-i mes’ele idilmesine dâ’ir Dahiliye muharrerat hususiyesi ile mecâlis-i umumiyece ceffel kele?.. fek ve ilhak kararları virilmemesi hakkındaki muharrerat-ı umumiyesi, mezkûr Sofalıcısı karyesiyle kurra-yı mütecâverenin umumi teşkilât sırasında Ayntab’a rabtı der-piş idilmek üzere şimdilik te’hir ..?..fek ve ilhakına müttefikan karar virildi. (Refik-ı sabıkımız Reşid Efendi’nin geçen sene “Murad İli” teşkilâtı propagandasıyle Kilislileri Ata Efendi arkadaşımız aleyhinde tahrik itmesine sebeb olan bu mes’elede şu suretle “âtiye ta‘allikı” deposuna girmiş oldu.)
4. 39 senesi içtimâında meclise yetişdirilemeyerek encümen-i dâ’imce tebdillerine karar virilmiş olan Türklükle münâsebeti olmayan-Gaziayntab kurra ve mahallatının isimleri hakkında encümenden mevrud tezkire ve merbut liste, Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Mustafa (Gaziayntab) Efendilerden mürekkeban teşkil olunan bir encümende tedkikı karar-gir oldu.
5. Maddeyi ma‘arif bütçesinin bakıyye-i müzâkerâtı işgal idiyordu. İki dershaneli ilk erkek mekteblerinin birinci mu‘allim ma‘aşı on, ikinci mu‘llim maaşı sekiz, hademe ücreti mukata‘a-i şehriyesi on beş lira olarak kabul idildi. Üç dershaneli ve üç mu‘allimli ilk kız mekteblerinin birinci

mu‘allim ma‘aşı on, ikinci sekiz, üçüncü yedi, bevvab ücreti maktu‘a-i şehriyesi on beş ve ilâve olunan hademenin dahi maktu‘a alacağı ücret-i şehriye kezlik on beş lira olarak takrir ve bunlardan sabıkı ve encümenin teklifi vechle merkezde ve Kilis’te birer bâb kabulü tensib kılındı. İlk erkek mektebleri seyyargana mu‘allimliği ber-muceb-i teklif lağv olundu.

Leyle-i Regaib

Bu akşama tesadüf iden
Leyle-i Regaibi
Karilerimize tebrik ider,ve
Bu mübarek-i münâsebetle
Türk ve İslam milletlere
Yücelikler dileriz.

Ana mektebleri müdür ma‘aşı on iki, birinci mürebbi sekiz, ikinci mürebbi yedi, bevvab ücreti maktu‘a-i şehriyesi on beşer ve ilave olunan hademenin dahi maktu‘an alacağı ücret-i şehriye keza on beş lira olarak kabul ile bunlardan Gaziayntab’da iki, Kilis’te iki, Halfeti’de bir ki cem‘an dahil-i vilâyetde beş bâb te’sisi takrir eyledi. Geçen sene bütçesinde merkez içün üç, Kilis için iki bâb birer dershaneli şehir mektebleri kabul idilmişdi. 1341 senesi içün bunların lağvı kararlaşdı. Birinci sınıf iki mu‘allimli köy mektebleri dahi ilga ve yalnız merkezin Büyük Kızılhisar Köyü içün birisi on, diğeri sekiz lira ma‘aşla iki mu‘allimli bir mekteb ibka-en kabul olundu.

Birinci sınıf-on lira ma‘aşla- birer mu‘allimli köy mekteblerinden merkezde on bir, Kilis’te on, Halfeti’de dokuz ve ikinci sınıf-sekiz lira ma‘aşla – kezalik birer mu‘allimli köy mekteblerinden merkezde altı, Kilis’te beş, Halfeti’de iki mekteb ibkasına karar virildi.

(Köy mektebleri münâsebetiyle meclisde Ata Efendi biraderimizin söz isteyerek vakî‘ olan beyânatı ve benim mumâ-ileyhi te’yid ve takviye iden şikâyatım celsenin mühim kısmını işgal itdi. İkimiz birimizi tasdikan mevcud köy mektebleri mu‘allimlerinden ba‘zılarının hiç de mu‘allimliğe ehil olmadıklarını, hatta bunların mazideki seyyiatı meşhur ve bizce de ma‘lum olduğu, bu gibilerin hey’et-i mu‘allimeyn arasında bulunmaları ma‘arif için bir leke olduğu gibi köylüyü de ma‘arifden ve mu‘allimden tenfiz iderek bi’l-netice mekteb istememeğe ve tedrisât

vergisi vermemeğe sevk eylediğini, ma‘arif idâresinin böyleleri hakkında bir şey yapmamasına binâen sû’i ahvâl-i hâla ber-devam olduğunu uzun uzadıya izâh itdik. Muhterem valimiz bunlar hakkında icâbat-ı kanuniyenin derhal icrâ idileceğini va‘ad buyurdular. Bu va‘adi meat‘t-teşekkür sened-i ittihaz iderek çırak mekteblerine nakl-i müzâkere eyledik).

Çırak mekteblerine birer mu‘allim ta‘yini ve her mu‘allime şehri maktu‘an on beş lira ücret i‘tası tasvib edilerek bunlardan merkeze dört, Kilis’e iki, Halfeti’ye bir bâb kabul olundu. Celseye de hitam virildi.

M.R

ORJİNAL SAYFA 43

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 271] 1 Şubat 1341-1925	Pazar	8 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Hariciye Vekâlet-i Celilesine ve Umum Meb‘usân-ı Kiram Hazerâtına Açık Ariza

Memleketimiz gayr-ı tabi‘i hududun her gün her sa‘at tabi‘atıyle tevellid eylediği hadisât ve ızdırâbâtdan mütemâdiyen müte’essir ve müte’ellim bulunmakdadır. Nasıl müte’essir olmasın ki takriben sekiz bin kilo metre murabba‘i vusâ‘itindeki arazisinin en münbit ve mahsuldâr olan beş bin kilo metrelik mühim bir kısmı ve milyonlara baliğ olan bağ ve zeytin ağaçları zirâ‘ı ve tüccarı idhalat ve ihracatını te’min eyleyen beş istasyonla İskenderun limanı hududun haricinde kalarak

zira‘ât ve iktisâdiyatı tamamen felce uğramışdır. Nasıl müte’ellim olmayalım ki et ve tırnak gibi yekdiğerinin lâzım gayr-ı mefarıkı olan kırk bin nüfusa karib arkadaşımızı hududun cenubda terke mecbur olarak kuzu ile koyunun birbirinden meleyerek cebren ayırtılmasını temsil ve tezir eyleyen pek acı ve acı olduğu kadar da hazin bir manzara-i can-hırâşın şahid bi-huzuru oluyoruz. Halkımız nasıl muzdarip olmasın ki bu kadar arkadaşının lisanen ırken hiçbir münasebeti olmayan Suriye’ye rabt ve ilhak idildiğini ve bunlarla olan ziirâ‘i ve iktisadi alaka ve münâsebât-ı mühimmesinin bir takım merâsim ve müşkülât hasebiyle inkıta‘a uğradığını ve aynı merâsim sebebiyle kendi bağ ..?.. gidüb gelmek ve ..?.. hususunda bile …?... suzişle görmek mecburiyetinde kalmışdır.

Kardeşi kardeşten ayıran şu gayr-ı tabi‘i hududdan mütevellid hâdisâat tahammül-fersânın devamı Avrupalıların beşeriyet içün va‘ad itdiği ve yinemediği adalet ve medeniyetle kabil-i Tevfik midir? Bu kazâ halkı acaba hakk-ı hayat ve teneffüsden ilelebet mahrum ve mehcur kalmağa mahkum mudur? Biz hükûmet-i Cumhuriyemizin siyaset ve sahabetine intizaren bir dakika çekilmesi gayr-ı mümkün olan şu hale sabır ve tahammül idiyoruz. Fakat sabrın da tahammülün de bir haddi bir nihâyeti olmak lâzımdır. Kasabamızın önünden geçen ve her suretle ‘uruk-ı hayâtiye ve iktisâdiyemizi kemiren bu hududun ‘âli hale kalmasına nasıl sabır ve tahammül idebiliriz. Evet hükûmetimiz Fransızlarla olan ananevi dostluğun ihyâ ve inkişâfına arzu-geş olduğu gibi biz de buna tarafdârız. Tarafdar olduğumuzu da birkaç senedir hudud yüzünden çekmekde bulunduğumuz elem ve ızdırabâta tahammül itmekle baliğan mâ-baliğ isbat itmiş oluyoruz. Ancak buna karşı biz de dostluğunu takdir eylediğimiz Fransızlardan ..?.. sarih olan hukukumuza hürmetle mukabele görmek isteriz. Şu arzumuzun hayali olmayub hakiki ve meşru olduğunu da kail bulunuyoruz. Binâ’en-aleyh başı Türkiye’de vücudu Suriye’de kalan bu suretle mahkum memât bulunan memleketimizin idâme-i hayatı matlub, mültezim ise asgari bir derecede olarak hududun eskiden kazâmız dahilinde bulunan şimendifer hattını bu tarafda bırakacak bir şekilde ve biraz tabi‘i olmak üzere Cebel-sem‘an dağlarını ta‘kiben şarka imtidâd itmek suretinde ta‘diline inâyet buyurulmasını sevgili hükümet-i Cumhuriyemizin siyaset ve giyâsetinden intizar ve istirham eyleriz.

İmza

Kilis Halkı

ORJİNAL SAYFA 44

İkinci Sahife	Kilis	1 Şubat 1341

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

6

Gaziayntab

25 Kânun-ı Sâni 1341

Meclis bugün vali Hüsnü Beğefendi'nin taht-ı riyâsetlerinde a'zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Ata, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden mürekkeb olarak akd-i içtimâ' irdi. Zabtı sabık kırâ'et ve kabul olunduktan sonra ruznâme-i müzâkerâta geçildi:

1. Odun ve kömür pazarının buğday arsası civarından belediye hanı arkasına nakli hakkında merkez belediye meclisinin 7 Mayıs 1340 tarihli kararının menâfi'i ammeye mazarratı dolayısıyle feshi istid'âsını hâvi bir kısım ahâli …?... kadimden beri Ayntab'ın (Kalaaltı), (Eblehan) (Belediye Hanı civarı) buğday arsası civârı nam mahallerinde mahrukat satılması mu'tâd olduğu anlaşılarak karar-ı mebhusun feshiyle halkın bu dört mahalde odun ve kömür füruht ve mübâyi'ası içün serbest bırakılması kabul idildi.
2. Tahrir hey'etince müskafata müceddedan takdir idilen irâd-ı sâfi hakkında vâkî' olacak i'tirâzatı riyâset vilâyet-penâhide istinâfan tedkik itmek ve ber-muceb kanun meclis-i umumice üçü a'zâ mülâzımı olmak üzere altı zâtın intihâbına dâ'ir vilâyet muhasebeciliğinin müzâkeresi kırâ'et ve bu hususda kable'l-müzâkere müdâvele-i efkâr idilmesi içün yarına ta'allik keyfiyet takrir olundu.
3. Almanya'daki talebemize virilmekde olan şehri seksener lira ma'aş gayr-ı kâfi olduğundan bahisle bunun doksanar liraya iblâğı hakkında talebe-i mumâ-ileyhimden mevrud ve meclise mahvel mektub bi'l-kırâ'e bu bâbda müzâkere icrâsı aid olduğu faslın zaman-ı tedkikına ta'allik kılındı.
4. 1341 bütcesinden merkez dârü'l-eytamına mu'âvenet hakkında dâr-ı mezkûr müdiriyetin müzekkiresi okunarak mu'âvenet ifâsına bütçemiz müsâ'id olmadığından reddine karar virildi.

5. Nısfı muvazene-i umumiyeye aid olan merkez numune fidanlığı hasılatının tamamı muvazene-i hususiyeye alınmak vesâ'ire hakkında bir karar ittihazına dâ'ir zira'ât me'muru vekili İstanbullu Mahmud Zirai Efendi'nin tezkire-i bi-me'âli okundu.denildi ise de bu tezkire topdan me'âl istihracına temyiz müsa'id olduğundan (Zirai Efendi) tarafından izahat i'tâsı içün tarafına i'âde-i tezkire kılındı. Ma'hezâ a'zâ-yı kirâmın bu tezkireye kırık ma'na virmeğe sa'i itmeleri matlub 'âli olduğundan mıdır, nedir? Derhal celseye nihâyet virilmesi de bi-ma'nâ değildi, bailakis pek ma'nidardı.

Mahmud Ragıb

Zâyi'

Receb Nazmi bin Halil ismiyle mahkûk mührümü kazâ-i zâyi' itdim tarihden i'tibâren mezkûr mühür ile tanzim ve ibraz olunacak hiçbir evrak kabul idilmeyeceği i'lân olunur.

1-57 Maliye Süvari Tahsildârı

HER GÜN B İR LATİFE

Zâhid ve 'âbid bir zât ziyaret kuburun.?.. adâbını öğrenmek arzusuyle ulemâdan birine müraca'at ider sorar :

__ Bir ..? Kabrin.. neresinde durmak daha iyidir? Şu cevabı alır:

__ İçinden ma'dâ her tarafında!..

Yüzde On İkramiye

Emvâl-i metruke-i mektumeyi ihbar idenlere icârının yüzde onu mikdarında ikrâmiye virileceği kaimakamlıkdan bir ay i'lân gazetemize tebliğ olunmuşdur.

Postahanenin İ'lânı

Kilis ile Katma istasyonu arasında…?... mükeffel bir posta müteahliği ihdâs olunmuş ve on beş gün müddetle münakasaya vaz' idilmişdir. Taleb olanların Kilis posta ve telgraf müdüriyetine müraca'atleri.

(Servis)

Vehhabiler'in Harekâtı

Mekke-i mükerremeyi zabt iden kimlerdir.

Hicaz kralı Hüseyin'in ordusunu tarumar, tac ve tahtını berbad ve perişan iden Vehhabiler hakkında en yeni ve en doğru ma'lumâtı viren bir kitabdır. Vehhabiler'i idare iden Neced sultanı Emir ibnü'l-suudun şahsiyetini, tarz-ı hayatını bu kitab ile anlamak ve oralarda cereyan iden vekâyi', hadisât ve teşkilâtı bilmek kabildir. Fiyatı taşraya 20 guruşdur. Satıldığı yer: İstanbulda "Hüsn-i tabi'at" matba'asıdır.

ORJİNAL SAYFA 45

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 272] 3 Şubat 1341-1925	Salı	10 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

7

Gaziayntab

26 Kânun-ı Sâni 1341

Meclis vali Hüsnü Beğ Efendi'nin riyâsetlerinde a'zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Efendiler hazır oldukları halde bi'l-içtimâ' zabt sabık kırâ'et ve kabul olundu.

Dünkü celseden bu güne te'hir idilen tahrir-i muskafat istinâf komisyonu a'zâlığını sırasıyle Rıza Cenani, Mısrizade Hacı Ömer, İsa Beşezade Hakkı ve a'zâ mülâzımlığı İmam-zade Mustafa, Hayri, Mustafa Efendiler intihâb-ı icrâ ve kar'a keşide olunmak suretiyle ihraz eylediklerinden keyfiyetin muhasebe-i vilâyete tebliği karargir oldu.

Ma'arif bütçesinin bakıyye-i müzâkeresine geçildi: Dokuzuncu faslı mekâtib-i ibtidâiye masarıf dâ'imesi teşkil idiyordu. İkinci maddeye mahrukat ve müteferrika tahsisat-ı seneviyesi derç olunmuşdu. Beş dershaneli beş bâb ilk erkek mektebi mahrukatı ellişerden cem'an iki yüz elli, müteferrikası yürmişerden yüz, beş dershaneli beş bâb ilk kız mektebi mahrukatı ellişerden iki yüz elli, müteferrikası yirmişerden yüz iki dershaneli sekiz bâb ilk erkek mektebi mahrukatı yirmi beşerden iki yüz, müteferrikası on beşerden yüz yirmi, üç dershaneli iki bâb ilk kız mektebi mahrukatı otuzardan altmış, müteferrikası on beşerden otuz, üç dershaneli beş bâb ana mektebi mahrukatı otuz beşerden yüz yetmiş beş müteferrikası on beşerden yetmiş beş birinci sınıf iki mu'allimli bir bâb [Büyük Kızılhisar] köy mektebi müteferrikası on, birinci sınıf bir mu'allimli otuz bâb köy mektebi müteferrikası beşerden yüz elli, ikinci sınıf bir mu'allimli on üç bab köy mektebi müteferrikası beşerden altmış beş, yedi bâb çırak mektebi mahrukatı beşerden otuz beş, müteferrikası ikişerden on dört lira olarak kabul idildi. Onuncu fasl masarıf-ı mütenevvia olub birinci müsâdesi mekâtib-i masarıf ta'miriyesine müte'allikdi. Sabıkı bin, teklifi beş bin, encümen-i dâ'iminin kabulü iki bin lira idi. Bin iki bin beşyüz olmasını teklif itdim, Mustafa Efendi iki bin kalmasını istedi. Neticede ta'yin esâmi ile müttefikan iki bin beş yüz lira kabul idildi. İkinci madde mekâtib-i bedel icâresi, üçüncü madde masarıf-ı te'sisiye beş yüz lira olarak encümence kabul idilmişdi. Bedel-i icâre 'âli hale tensib idildi ise de masarıf-ı te'sisiyenin azlığına i'tiraz ve lâ-akl bin lira olmasını teklif itdim. Bu teklifim dahi kabul olundu. Dördüncü madde sıra, sandalye, masa ta'mirât masarıfı idi. Buna da beş yüz lira vaz' idildi. Beşinci madde alet ve edâvat-ı dersiye masarıfına aid olub mevzu' iki yüz elli lira idi. Bi'l-i'tiraz bunu da dört yüz liraya iblâğ itdirdim. Fakir talebe ve talebat içün kitab-ı ismani olarak yüz lira kabul olundu. Son maddeye me'murin ve mu'allimeyn harcırahı olarak beş yüz lira vaz' idilmişdi. Halbuki evvelce müfettişler içün masarıf-ı devriye kabul itmişdik. Binâ'en-aleyh bu maddede me'murin kaydı zait ?.. ve

bunun mu‘allimleri hasrı muvaffakdı. Bu yolda vakî‘ olan beyânâtım üzerine maddeden (me’murin) kelimesi tayyı? edilerek beş yüz

ORJİNAL SAYFA 46

İkinci Sahife	Kilis	3 Şubat 1341

Lira bi’l-kabul ma‘arif bütçesi hitam buldu.

Mu‘allimlerin Terfihi

Bu da Bir Mes’ele

Ma‘ârif müdür vekilinin meclise muhavve ..?.. bir tezkiresi oldukça uzun bir münÖkkeşa kapısı açdı. MünÖkkeşaya bütçenin yoksulluğundan başka hiçbir sebeb yokdu. Müdür vekilinin bu tezzkiresi-kendi ifâdesi veçhile – iki noktada telhis idilebilir:

1. İs’arın..?.. yüksekliğine nazaran mu‘allimlerin alacakları altı yüz guruş ma‘aşla idâme-i hayatı ne kadar müşkül bir vaz‘iyet alacağını meclis-i umumi daha ziyade takdir ideceğinden otuz mu‘allim mu‘avini içün, bütçede vakî‘ olacak tasarrufdan, yetişir. Yüz guruş ma‘aş i‘tâsı hususunda makam-ı vilâyete salahiyet virilmesi.
2. Mu‘allim mu‘âvini olub ehliyet ve liyakatına binâ’en baş-mu‘allimlik vazifesini ifâ idenlere baş-mu‘allimlik vazifesine aid olmak üzere el-yevm almakda oldukları ma‘aşlara tasarrufdan ikişer yüz guruş verilmesini ricâ iderim..tedris ve idâre gibi iki müşkül vazifeyi birden der‘uhde ve ifâ iden va‘adleri az bir mikdar tutan on üç mu‘allim mu‘âvinine de tasarrufdan zamaim virilmesini tekrar eylerim. [*]

Reis Beğ- şimdi ma‘arif müdürü vekili dimek istiyor ki kanunun iştihaf itdiği maksad-ı terfihinden istifade idemeyen otuz mu‘allimdir. Mütebaki bir kısım mu‘avinler ise kıdem sahibi olduklarından kanundan istifade ideceklerdir. Bir kısmı da hakk-ı müktesib olarak e’l-ân almakda oldukları ma‘aş müstakbelde dahi alacaklardır geriye kalan otuz mu‘allim mu‘âvini vardır ki yeni ehliyetname aldıklarından zamdan istifade idemedikleri gibi kıdemsiz de olduklarından bunlar içün ma‘arif idâresi tasarrufât nisbetinde yedi yüz guruşa kadar ma‘aş i‘tâsı içün bir salahiyet istiyor. İkincisi bu kabil mu‘allim mu‘avini olub da bulundukları mektebin baş-mu‘allimliğini ifâ iden bir çok muktedirler vardır. Ya haklarını veyahut kanunun

kabul idildiğini alacaklardır. Halbuki iktidar nokta-i nazarından bunlardan çok aşağı olan ba‘zı efendiler bin guruş alacaklardır. İşte bunlara bütçe tasarrufatından iki yüz guruş fazla ma‘aş i‘tâsı hakkında teklifde bulunuyorlar ne buyuruluyor efendim? Mahmud Ragıb Efendi- geride otuz mu‘allim mu‘avini kalıyor efendim. Halbuki biz yirmi beş mu‘allim çıkaracağız. Tabi‘i bunların gerek iktidarsızlığı ve gerek kıdemsizliği gözetilerek açıkda kalacaklardır. Meydanda beş , altı muallim muavini kalıyor ki bunlar dahil olarak asgari ma‘aşatı yedi yüz olaral kabul ediyorsan buütcede fazla bir yekün hasıl olmaz!

Reis beğ- bütçede tasarruf olursa hak sahibi olanların hakları virildikden sonra bunların da ma‘aşları altı yüz elli olsun diye bir karar virirsek ne menfi, ne de müsbet bunun neticeye te’siri olmayacaktır. Biz tabi‘i netice-i fa‘aliyeye bakacağız. İstihkakı olanların hakları te’min idildikden sonra fazla para kalırsa bunlara virebiliriz, nasıl efendim?

Ata Efendi- Kanunun takib eylediği hedef gaib olmaz mı efendim çünkü kıdemli ve ehliyetliye nihayet altı yüz elli ..?..ötede tasarruf idilmiş diye altı yüz ..?..yüz virmemiz muvaffak-ı adalet olmaz baş-mu‘allimler hakk-ı müktesib olarak ..?.. alacaklar. Halbuki kendilerinden ..?.. vardır ki bunlardan fazla alacaklardır ..?.. bilir mi efendim? İkinci teklif muvaffakdır.

Hayri Efendi__ Bu salahiyeti virirsek olmaz mı, efendim?

Reis Beğ- Efendim bunlar Ragıb Mahmud’un didiği gibi ancak beş altıya baliğ olur ..?.. bir pare değildir. İki üç yüz lira kadar ..?.. bu mevkî‘ ma‘aşıdır, lâzımdır. Eğer bunları ..?.. buyurmazsanız o beş altı efendiye teklif ideriz. Terfihlerini bu suretle düşünmüş oluruz.

Mahmud Ragıb Efendi-muktedir birkaç ..?.. köye mi gönderelim şehirlerde ihtiyaç fazla değil mi efendim?

Reis Beğ-beş, altı efendinin gitmesinde şehir içün ne te’sir olacak efendim. Binâ’en-aleyh vireceğimiz karar ..?.. müdürü vekâletinin birinci teklifi..?.. mu‘allimin zamdan istifâde idemeyeceğinden dolayı altı yüz guruşla idâre-i ..?.. imkânsızlığı düşünerek bütçenin ..?.. ma‘aşlarını yedi yüz guruşa ..? suretle virilecek karar kıdem ve ..?.. kanunileri fazla olduğu, emr ..?.. mesbuku’l-hademe olmayan bir efendiye ma‘aş i‘tâsı misillü mahzuru dâ‘i ..?.. gibi diğer tarafdan mekteb mu‘allimler

ORJİNAL SAYFA 47

Üçüncü Sahife	Kilis	3 Şubat 1341

Dershane adedlerinde yapılan tenzilât dolayısıyle bir takım mu‘allimler bi’l-zarure kadro haricinde kalacaklarından bakıyye altı yüz guruş almağa mahkum mu‘allimlerin adedi nihâyet üçü veya beşi geçmez bunlar da bakıyye ma‘aşla köy mektebleri gösterilmesi ciheti olacaktır. Binâ’en-aleyh evvelce verilmiş olan kararı (20 Kânun-ı sani karar-ı meşhuri M.R). Ta‘dil mahiyetinde olmakla beraber esaslı bir netice-i fa‘aliyeye dahi varmayan ma‘arif müdürü vekâletinin birinci teklifinin reddine ve mu‘allim mu‘âvini olub ehliyetine binâ’en baş-mu‘allimlik vazifesini ifâ idenlere bu hususda- bulundukları hizmete maksur olmak üzere- fazla olarak şehri iki yüz guruşun ilaveten zammı hakkındaki ikinci teklifin, diğer mu‘allimlerin kıdem ve istihkak-ı kanunileri ba evvel te’min idilmek şartıyle, tasarruf görülürse kabulüne tarafdarım, ne buyuruluyor efendim? (Ekser a‘zâ tarafından muvaffak sesleri)

Birinci teklifin reddi Mahmud Ragıb Efendinin muhalefetiyle ve ekseriyetle, ikinci teklifin kabulü bi’l-ittifak tasvib idilerek yarın saat bir buçukda toplanılmak üzere taraf-ı riyâsetden celseye nihayet verildi. Mahmud Ragıb.

Hamiş:

Reşid Efendi’nin yerine Yavaşcazade Muhtar Efendi’nin gelmesi icab itdiği halde mumâ-ileyhde imtinâ‘ iderek kendisinden sonra hâ’iz ekseriyet olan Necizade Burhan Efendinin Kilisden meclise iltihak ideceği vali beğ tarafından bu günkü meclisde söylenildi, şimdi Burhan Efendi’yi intizâr idiyoruz. El-intizar

M.R.

8

Gaziayntab

27 Kânun-ı Sâni 341

Meclis vali beğin taht-ı riyâsetinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden ibaret olarak bi’l-içtima‘ zabıt-ı sabık kırâ’et ve kabul olunduktan sonra Kilis’e tabi‘ Münbic Fevkani nahiyesi merkezinin “Karamelik” köyünden “Ispanak” karyesine nakli hakkında encümen-i mahsusdan mevrud evrak okundu. Encümenin mütala‘ası vechle Kuşçu, Yaycı, Yasdıca, İsma

Gümrüğü, Çiraz, Kara Yavaş, Hacı Köyü, Tel İbrahim, Gök Musa, Hersik, Saidli, Mağaracık ve Hapisino karyelerinin (Musa Beğli- Karacalı (nahiyesine ve bi'l-mukabele Bektaşlı, Dünbüllu, Söğüdlü köylerinin mezkûr Münbiç fevkani nahiyesine rabt ve ilhakı daha evvel kabul ve icrâ idilmiş olduğu makam-ı riyâsetden virilen izahatdan anlaşılmağla ber-muceb mazbata "Ispanak" köyünün Münbiç nahiyesine merkez ittihazı müttefikan karar-gir oldu ve bütçe müzâkeresine intikal idildi:

Dördüncü kısım, umur-ı zirâ'iyye, baytariyye, sına'iyye, on birinci fasl, me'murin ve müstahdemin ma'aşat ve masârıfâtı, birinci madde: Kilis zira'at me'muru ma'aş-ı şehrisi: sabıkı dokuz, teklif on beş, encümenin kablü on iki buçuk lira.

Reis Beğ- ne buyuruluyor? (muvaffak sesleri) on iki buçuk lira bi'l-ittifak kabul olundu. Halfeti zira'at me'muru ma'aşı da on lira olarak kabul idildi. Merkez zira'at ve baytariye dâ'ireleri içün on beş lira ücret maktu'a-i şehri ile beraber boyacı istihdası takrir itdi.

İkinci madde, kırtasiye, mahrukat, mefruşat-ı müteferrika tahsisatı aid olduğu vekâletce kabul idildiğinden hususi bütçeden tabii muvaffak görüldü.

Üçüncü madde: Bedel-i icâre müttefikan red, dördüncü madde, harcırah içün yüz elli lira olarak müttefikan kabul idilmişdir.

On ikinci fasl, numune fidanlığı, tecrübe tarlası, birinci maddeyi teşkil iden bahçıvan ücreti encümen-i dâ'imi tay..?.. itmişdi. (zirâ'i) efendi bu hususlar dünkü gün a'zâya şifâhi izahat virmişdi. Hayri Beğ merkez içün bir bahçıvan ücreti kabulüne lüzum gösterdi. Reis Beğ de Kilis'e lüzumu olduğundan bahs itdi. Netice-i müzzâkerede on beşer lira ücretle biri merkezde diğeri Kilis'de istihdam olunmak üzere iki bahçıvan ücreti kabul idildi. İkinci madde, alet-i hafriye ve işletme masarıfı, tohum, fidan ve uzvi ve kimyevi gübre masarıfı tay ..?.. idildi.

On üçüncü fasl: Emrâz-ı nebâtiye, haşerat ve hayvanat mücâdelesi, birinci madde, tedkikat ve tatbikat aletleri, ikinci madde, haşerat ve emrâz-ı nebatiye ve hayvaniye mücadele masarıfı bi'l-ittifak red ve bu faslın yerine ticaret ve zirâ'at mecmu'asından üç nüshasına abone olunmak üzere on beş lira kabul olundu.

On dördüncü fasl: Umur-ı baytariye, birinci madde: aşı, sürüm, edeviye, dezenfekte ve edevat-ı baytariye ismanına karşılık olarak yüz yirmi lira kabul, üçüncü madde ve damızlık

ORJİNAL SAYFA 48

Dördüncü Sahife	Kilis	3 Şubat 1341

on beş boğa ismani red, ikinci madde, kelebek hastalığına karşı distol ve forj ma‘alce ismâni olarak üç yüz lira ile mecmu‘a-i baytariyeden on bir nüshaya abone olmak içün yirmi lira kabul olunarak vaktin adem-i müsâ‘adesine mebni müzâkerâta yarın devam idilmek üzere celse ta‘til olunmuşdur.

Mahmud Ragıb

AJANS HÜLASALARI

Gazi Paşamızın Seyehati

Ankara, 31 minh- reis-i cumhur hazretleri bugün Mersin’den Tarsus’a gelmişlerdir. Yarın Konya’ya muvasaletleri bekleniyor.

Boğazlar Komisyonu

Ankara, 31 minh-Cenevre muhabirimizden Boğazlar Komisyonu reisi Vasıf Paşa Boğazlar Komisyonu’nun teşkil itdiğini cem‘iyyet-i akvam kâtib-i umumiliğine bildirmişdir.

Meclisde Bütce Müzâkerâtı

Ankara, 31 minh- Büyük Millet Meclis’i 341 bütcesini müzâkereye başlamışdır. Maliye vekili Abdülhalık Beğ beyânâtında bütçeden kırk milyon liraya yakın bir mikdarın nafi‘a sıhhiye zira‘at düyûn-ı umumiye takasıtını ve a‘şârın lağv ile vaz‘ idilecek vergisinden nisbeten az varidat beklendiğini nazâr-ı i‘tibare almak lüzumunu söylemişdir. Vekil Beğ İstiklal Harbi’nde alınan Tekâlif-i Milliye’den altı milyon lirasının 340’da te’diye idildiği ve geri yedi buçuk milyon lira kaldığını ve imparatorlukdan müdevver dört buçuk milyon liraya mukabil devletin otuz milyondan fazla matlubatı bulunduğunu a‘şâr borçları vesâ’ire ile yapılacak mahsub-ı umumi neticesinde hükûmetin alacaklı çıkacağını ilâve itmişdir. Gerek ithalatımız gerek ihracatımız geçen seneye nisbeten artmışdır. Gayr-ı Türk anasırdan boşalmış

olan İzmir, Aydın, Manisa, Saruhan gibi vilâyetlerimizin son beş senelik hasılatını gösteren rakamlar istihsali kuvvetimizin azaldığı hakkındaki garaz-kârâne propagandalara mesket bir cevab teşkil itmekdedir. Memleketin ati-i mâlisinden ümid-vâr bulunuyoruz. Meclis bu beyânâtı şiddetle alkışlamışdır. Hükûmetin lâyihasında masarıf 162 milyon varidâtı 145 milyon küsur bin lira gösterilmekdedir. Muvazene-i Maliye Encümeni ise masarıfı 158 buçuk varidat 149 milyon olarak tesbit itmişdir. Encümen mazbata muharreri dokuz milyon küsur liralık bütçe açığının tasarrufat ve fazla varidât ile kapanacağını devletin gerek dahili ve gerek harici düyûn ve ta‘ahhüdâtını sadakatle ifâ itdiğini ve ideceğini söylemişdir. Meclis hergün toplanacak haftada dört gününü bütçe müzâkerâtına tahsis idecekdir.

Darısı Cümlesine

İstanbul, 31 minh- Mübâdeleye tabi‘ olan Rum patrikı Kostantin dün sabah Dahiliye Vekaleti’nden gelen bir emr üzerine trene bindirilerek Yunanistan’a sevk idilmişdir.

Macar Naib Hükûmetine Suikast

Bükreş’i 31 minh- Macar naib hükûmetine karşı Peşte’de bir suikasd vuku‘bulmuş ise de atılan kurşunlar isabet itmemişdir. Da‘va vekili Hafız Mehmed Efendi hükûmet civârında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

Zâyi‘

Receb Nazmi bin Halil ismiyle mahkeme mührümü kazâ-i zâyi‘ itdim tarihden i‘tibaren müzakere mührü ile tanzim ve ibraz olunacak hiçbir evrak kabul idilmeyeceği i‘lân olunur.

1-57.

Maliye Süvari Tahsildarı

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 92 ..?.. adedi müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

İstanbul Piyasasıyla Alakadar Olan Tüccarımız ..?..

İstanbul'da haftada iki def'a neşr idilmekde olan "İstanbul Piyasa Gazetesi" bi'l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür'atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: "İstanbulda Piyasa Gazetesi"

Vehhabiler'in Harekâtı

Mekke-i Mükerremeyi Zabt İdenler Kimlerdir

Hicaz kralı Hüseyin'in ordusunu tarumar tac ve tahtını berbad ve perişan iden Vehhabiler hakkında en yeni ve en doğru ma'lumatı viren kitabdır. Vehhabiler'i idare iden Ned sultanı Emir ibnû'l-suudun şahsiyetini, tarz-ı hayatını bu kitab ile anlamak ve oralarda cereyan iden vekayi', hadisât ve teşkilâtı bilmek kabildir. Fiyatı taşraya 20 guruşdur.

Satıldığı yer: İstanbulda "Hüsn-i tabi'at" matba'asıdır.

ORJİNAL SAYFA 49

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 273] 4 Şubat 1341-1925	Çarşamba	11 Receb 1343 [üçüncü yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

Gaziayntab

28 Kânun-ı Sâni 1341

Bugün meclis reis-i sâni Hayri Beğ'in taht-ı riyâsetinde a'zâdan Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Burhan, Ata, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) efendiler hazır oldukları halde akd-i içtimâ' itdi. Zabt-ı sabık okundu ve kabul edildi.ben dünkü içtimâ'da beş zât ile akd idilmiş olduğundan bahisle kanunen kâi'n lem-yekün olduğunu söyledim makam-ı riyâsetden bu mes'elenin evvelce halledilmiş olduğu bi'l-beyân ruznameye geçildi: birinci madde Burhan Efendi'ye aid mazbatanın tedkikı derc olunmuşdu. Fakat Muhtar Efendi'nin istifanâmesi mazbataya rabt idilmemiş olduğu gibi mazbatayı belediye hey'etini teşkil iden zevat da imza itmemişlerdi. Burhan Efendi'nin a'zâlığın kabulüyle meclise iştirâkini ve ikmâl-i nevakısı içün mazbatanın mahalline i'âdesini taleb itdim bu talebim-usûlân o esnada dışarı çıkmış olan-zavallı Burhan Efendi'nin sa'atlerce muhasebe-i hususiyede intizârına sebeb olacak uzun münÖkkeşaları da'vet itdi. Ve o münÖkkeşalar adeta meclisin bu in'ikadını iftâ eyledi. Neticede noksan vak'a binâen mumâ-ileyhin a'zâlığıyle beraber mazbatasının da kabul olunmaması hususunda Rıza Cenani Beğ yalnız kalarak a'zâlığının kabulüne ekseriyetle karar verildi. Ba'de Muhtar Efendi'nin istifanâmesinin Kilis'den taleb idilüb idilmemesi re'ye konuldu. Bunun da taleb idilmesi hususunda ben yalnız kaldım ekseriyet talebi edilmemesini kabul eyledi. Müte'akiben mazbatanın hey'et-i belediyeye imzâ itdirilmesi hususu re'ye vaz' olundu. Bunun lüzumuna benimle Ata Efendi'den başka tarafdar olmadığından yine ekseriyetle bundan da sarf-ı nazar olunarak mazbatanın eşkâl ve merasim-i hazıresiyle kabulüne karar virildi ve Burhan Efendi tekrar meclise dahil oldu. İşte bu münÖkkeşadır ki saatlerce meclisi işgal eyledi. Vakit geçmişdi. Sıhhiye baytarlığının dünkü gün kabul edilen distol ve forj nam ma'alcât arasına diğer ba'zı edeviye isimlerinin de bi'l-idhal ihtiyaç vuku'ında bu hususa edeviyenin de tedârik ve celbi emrinde baytarlığa salahiyet i'tâsına mütedâ'ir müzâkeresi kırâ'et ve i'tâ eylediğim izahat üzerine matlub-ı salahiyetin i'tâsı kabul olunarak celseye nihayet verildi.

Mahmut Ragıp

AJANS HÜLASALARI

Gazi Paşamızın Seyehati

Konya, 1 minh- reis-i cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretleri on ikiyi on geçe Konya'ya muvasalat ve ikiyi çar yek geçe Ankara'ya hareket buyurdular, Konya'da Gazi mütehassırane ve fevkalade tezahüratla isikbal ve teşyi' idilmişdir.

Konya'da Soğuklar

Konya, 1 minh- derece-i hararet Konya'da tahtü'l-safer otuz ikiye kadar çıkmışdır. Bugün soğuk bir parça tahfif itmişdir.

Memnun Olmazlar mı Ya?

İstanbul, 1 minh- Bu günkü gazeteler baş-papasın sevkini tasvib iden baş makaleleri neşr itmekdedir. Cumhuriyet gazetesi " Mübadeleye tabi' her Rum Türkiye Toprağını terk idecekdir" Vatan Gazetesi de " Hükûmetimiz seri' kararlar vermek, kararlarını sür'at ve ciddiyetle tatbik itmek suretiyle Türk milletinin

ORJİNAL SAYFA 50

İkinci Sahife	Kilis	4 Şubat 1341

İ'timâdına layık ismar.?.. bir hey'et olduğunu isbat itmişdir diyor.

Kar

Daha evvelkki gün yağmaya başlayan ve o gün akşam geç vakte kadar devam eden kar Ayntab'a dahi yağmış ve yine Kilis'de olduğu gibi Ayntab'da da ayın ikinci Pazartesi günü hava açılmış karlar erimeğe başlamışdır. Kilis'de kar vasıti vusta? (15) santimetrelik bir tabaka teşkil itmişdi.

Gelenler

Vilâyet-i sıhhiye müdürü Hamdi Kasım Beğ Cumartesi günü, bir müddetdir Ayntab'da bulunan belediye reisimiz İslam Beğ, belediye a'zâsından Tokadlı-zade Vakıf Efendi Pazar günü Kilis'e gelmişlerdir.

Da'va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi'nin yazıhanesindedir.

İki Gün Matem

Rusya şehirlerinde Lenin'in vefatı devr-i senevisi münasebetiyle iki gün matem tutulduğunu Cumhuriyet refikımız telsiz telgrafla istihbar itmişdir.

Şehrimizde Grip

Şehrimizdeki grip birkaç gündenberi eski şiddetini gaib itmişdir. İstanbul gazetelerinin tehlikesiz bir garip başladığını yazdıklarına göre bu yüzü kara misafirin sefere niyet itdiğine ihtimal virilebilir.

HER GÜN BİR LATİFE

Bir Efendi konuşurken çok mübalağa yaparmış. Samimi dostlar mübalağaya kapıldığı zaman kendisine göz işaretiyle ihtarda bulunacak bir nedim terfik ider ortada biri de gaflarıyle küçük düşmesine mani' olmak isterler. Efendi bundan sıkılmakla beraber naçar muvaffakat ider.

Bir gün yar ve ağyarın bulunduğu büyük bir meclisde herkes memleketinden ve memlektindeki alakasından, arazisinden, emlâkinden bahisle başlar. Bizim efendi de der ki:

__ Benim de memleketde babamdan kalma bir çiftliğim var uzunluğu, ne diyeyim size, tam üç yüz bin kilometre.

Nedimi'nin işareti üzerine sözüne devam idemeyen efendi meclisde hazır bulunan ba'zı mağzablardan birinin işi çakarak çiftliğin arzını ısrar ile sorması üzerine:

__ Eni de der, bir metre kadar bir şey. Meclisdekilerin hemen hepsi i'tiraz iderler:

__ Aman efendim, bu çiftlik değil, keçi yolu oldu. Efendi bozulur. Nedimi'ni göstererk:

__ Ben onun enini, boyuna uydururdum ama, der, şu herif bırakmıyor.

"KİLİS"İN TEFRİKASI

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Uyutdu. Kendisi de şiltenin bir ucuna büzüldü. Fakat uyuyamadı. Bütün gün peşinde dolaşan, kendisine bir an için rahat vermeyen Salih yatarken de aklından çıkmıyordu. Salih'in kemirmek istiyormuş hüsnü veren gözlerinden adeta ürküyordu.

Salih'in kötülüğü yalnız bununla kalmıyordu: başkalarının ma'nidar ve şüpheli nazarları daha hafif değildi. Daha ileri giderek şüphelendikleri şeyi yüzüne vuranlar da vardı. Şu ana kadar muhafaza itdiği iffetine karşı herkesde şüpheli bir nazar seziyordu. İhtimal şimdi hemşiresi bile hakkında aynı şüpheyi besliyordu.

Herkes Afife'nin artık işi fenalığa vurduğunu söylüyordu. İşi gücü dedikodudan ibaret mahalle karılarından bütün gününü kahve pikesinde geçiren delikanlılarının en azılılarına kadar herkes bu kana'atde idi. Vicdan ve hakikati büsbütün ayak altına alarak kuru iftirada bulunanlar vardı. Hatta Salihi bir gece Afife'nin kulübesine girerek görenler, yani iftirada bu kadar ileri gidenler de.. Bunu kimse tekzib itmiyordu, Salih bile…Ancak iftihar idiyordu.

O halde Salih'in ötede beride genç kadına vakî' olan ta'arruzatını neye hamil itmeli?

Mâba'dı Var.

ORJİNAL SAYFA 51

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 274] 5 Şubat 1341-1925	Perşembe	12 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Mu'allimlere Refah

Hüma Kuşu

Şehrimiz mu‘allimlerinden mühim bir kısmı pek gayr-ı memnun bir vaz‘iyetdedirler. Meclis-i umumimizin 20 Kânun-ı Sâni içtimâ‘ında virdiği bir karar mu‘allim veya mu‘avin herkese kıdem ve ehliyetine göre asgari yedi yüz, a‘zami bin iki yüz guruş ma‘aş virileceği şeklinde telakki idildiği için şehrimiz mu‘allimleri arasında nisbi ve cüz’i bir memnuniyet görülmüşdü. Meclis-i umuminin 26 Kânun-ı Sâni içtimâ‘ında okunan ma‘arif müdür vekilinin bir tezkiresi Kilis’deki tarz-ı telakkinin büsbütün yanlış olduğunu meyadana çıkarıyor. Meclis-i Umumi bütçede parayı makama tahsis itdiği halde ma‘aşı anlaşılan, şahsa göre tevzi‘ itdirmek fikrindedir. Bu muhtelit usul tanzim ve tevzi‘e neden lüzum görüldü bilmiyoruz. Kanun-ı mahsusın mu‘allim ma‘aşatını şahsa göre tevzi‘ini emr olduğuna göre bütçeyi mevcud mu‘allimlerin ma‘arif müdüriyetince tasnifinden sonra tanzim itmesi lâzım gelmez miydi? Böyle hareket itmemiş olmamak gayr-ı kabil afv bir hatâ-yı tecrübidir.

Baş-mu‘allimlik vazifesi görren mu‘allim mu‘avinlerinin (200) guruşluk zamma nâ’iliyetleri, refaha yaklaşdırılmış olmaları i‘tibârıyle şayân-ı memnuniyetdir. Fakat bu diğer mu‘allim mu‘avinlerinin (5) guruş zam ma‘aşdan mahrumiyetlerine sebeb olmamalı idi. Çünkü ma‘arif müdürünün teklifi bu zamâ’imin tasarrufatdan yapılmaması yolunda olduğuna göre meclis-i umumimiz a‘zâ-yı kirâmının baş-mu‘allim vazifesi görmeyen diğer mu‘allim mu‘avinlerini zamdan mahrum itmesine sâ’ik hiç de bütçenin darlığından mütevellid bir mecburiyet değildir.

Bilhassa vilâyetimizdeki hayat bahalılığı içinde bir fikir adamını devâ’ir-i sâ’ire odacılar ..?.. aynı bir ma‘aşla çalışdırmak istemek [*][23] meclis-i umumimizz için şayân-ı iftihar bir hadise değildir.

Şimdi (200) guruşa çalışmamak azmiyle terk-i tedrisata hazırlanan mu‘allimlerimizin biri boş kaldığı gün meclis-i umumi yapdığı hatayı anlaycak, fakat iş işden geçmiş bulunacak, Kilis irfan ordusunda telafisi gaye-ı mümkün boşluklar husule gelecektir.

__Z__

[23] [*] Müdir-i umumimiz Ragıb Efendi’nin bu karara muhalefeti mu‘allimlerimizin memnuniyetiyle karşılanmışdır.

AJANS HÜLASALARI

Gazi Paşamızın Muvasaleti

Ankara, 2 minh- re'is-i cumhur hazretleri bugün öğleden sonra saat beşde refikaları Latife Hanım ve muayyenetiyle birlikde şehrimizie avdet buyurmuşlar. İstasyonda meclis re'isi Kazım Paşa hazretleriyle baş-vekil Fethi Beğ Efendi, vekiller, Süfera, mümessilin-i siyasiye ve bir çok meb'uslar tarafından istikbal olunmuşlardır. Re'is-i cumhur hazretleri resmi selamı ifâ iden kıt'at-ı askeriyeyi teftişden sonra köşklerine azimet itmişlerdir.

Çemberlayn'ın Nutku

Ankara, 2 minh- Hariciye nazırı Çemberlayn irâd itdiği uzun bir nutukda İngilterenin Almanya ve Mısır'la olan münâsebetini tedkik itmiş ve Fransa ile tam bir i'tilâf dâ'iresinde yaşamak istediğini Almanya'nın ta'ahhüdâtını ifâ itmesi lâzım geldiğini ve Mısır'ın yeni intihabâtda dostane hareket itmesi menfa'ati muktezası olduğunu söylemişdir.

Patrikın mübâdelesi ve Fransız matbu'âtı Paris 3 minh- Fransız matbu'atı patrikın

ORJİNAL SAYFA 52

İkinci Sahife	Kilis	5 Şubat 1341

Mübâdelesi hakkındaki Türk tezinin doğru olduğunu tahkik itmekdedir.

Cevad Beğ-Mösyö Heriyo

Paris, 3 minh- Mösyö Heriyo dün Türkiye sefiri Cevad Beğ'i kabul itmişdir. Cevad Beğ i'timâdnamesinin bir suretini tevdi' itmişdir. Mösyö Heriyo mumâ-ileyha Fransa'nın yakında Türkiye'ye bir sefir ta'yin ideceğini ve bunun Mösyö Franklin Buyuyon.?.. olacağını beyân itmişdir.

Bütçe Müzâkerâtına Devam

Ankara, 2 minh- Büyük Millet Meclisi bugün 341 bütcesinin müzâkeresine devam itmişdir. Ali Fuad Paşa (Ankara) Vehbi (Karasi) Mazhar ve Tahsin (Denizli) Zeki (Gümüşhane) beğler bütçenin hey'et-i umumiyesi hakkında ba'zı tenkidatda bulunmuşlardır.

Ankara, 2 minh- tütün encümen mahsusu rejinin lağvı üzerine tatbik idilecek idâreye mütedâ'ir hükümetin lâyihasını müzâkereye devam itmişdir.

Keskin Tekrar İntişara Başlıyor

Ankara, 3 minh- meclisde sû'âle cevaben dahiliye vekili Keskin Gazetesi'nin ilim-ü haber almamasından dolayı ta'til ve beyanname aldıkdan sonra tekrar intişârına müsâ'ade idildiğini söylemişdir.

[Refikımızı an samimû'l-kalb tebrik ider Kilis]

Dârü'l-fünun Ta'limatnamesi Değişiyor

Ankara, 3 minh- ma'arif vekili meclisde İstanbul'daki mekteb hadiselerine dâ'ir izahat virmiş, dârü'l-fünun ta'limatnamesinin ta'dili düşünüldüğünü söylemişdir.

Lehistan Sefirinin Ziyafeti

Ankara, 3 minh- Lehistan sefiri bugün Hariciye vekili Şükrü Kaya Beğ şerefine bir ziyafet virmişdir.

Da'va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi'nin yazıhanesindedir.

HER GÜN BİR LATİFE

Anne__ Bak oğlum, kızı terbiyesiz bir çocuk, sen onunla oynama.

Çocuk__ Peki anneciğim, onunla oynamam, ama ben terbiyeli çocuğum, o benimle oynasa olmaz mı?

__Z__

Silah Vesikasının Temdid Müddeti

Makam-ı vilâyetden:

Sanat ve meşguliyetleri icâbı olarak silah taşımak mecburiyetinde bulunanların vesika almaları içün ikinci def'a ta'yin olunan müddet gerçi Kânun-ı Sâni'nin sonunda nihayet bulmakda ise de mevsim dolayısıyle bir çoklarının müraca'at ile mu'âmelelerini ikmâl idemedikleri anlaşılmış olduğundan hareket

mebhusunun son def‘a olarak Şubat 341 nihayetine kadar temdidi münasib görülmüş ve keyfiyet icâb idenlere tebliğ idilmişdir.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [36]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Oohhh dedikodu yapan dimağlar bunu düşünmeğe bile lüzüm görmez. Nihayet “o kadının şöhret ve kıymetini büyütmek içün” ..?.. işte Afife bu cihetçe belki daha müşkül olan vaz‘iyetini bütün dehşetiyle kavuruyordu.

Ertesi sabah çocuklar uyanınca yine “açız” didiler. Zavallı anne deli gibi fırladı sokağa çıkdı, ne yapacakdı? Kendisi de bilmiyordu. Dimağı düşünmek kabiliyetini gaib itmişdi. Ancak iki nokta üzerinde temerküz itmişdi. : Fahiş veya intihar!

İntiharı fahşa tercih itdiği içün olacak çocuklarını son def‘a okşayub sevmek içün geri döndü. Artık onları çocuklarını düşünmüyordu. Elbette onlara sevabına bir bakan bulunurdu. Esasen zavallıların zenginlerin yanında barınamamalarına sebeb kendisi idi. Kimse anası olan bir çocuğu evlatlığa almazdı.

Hırsızlık idebilse fahşa müraca‘ bulduğu intihara da tercih idecekdi. Lâkin yapamazdı. Biçare Afife faniyetinden de bedbaht idi. Faniyetine de bir mağdur olmakla beraber büsbütün bi günah değildi. Hiç değilse yavrusu meşru‘ bir muhabbetin mahsulü değildi ve bir dane idi. Sonra o saçlarını, dişini olsun satabilmişdi. Afife öyle bir mahyatda ve bilhassa öyle bir zamanda idi ki iffetini de satsa faniyetinenin bir dişi kadar para itmeyecekdi.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 53

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş.

yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 275] 5 Şubat 1341-1925	Pazar	15 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Bu gece husuf cüz’i olacaktır. Havanın açık olmasına nazaran husuf rü’yet..? olunabilecektir.

Ayntab Haberleri

3-2-41

Müdir-i umumimizden:

Vali Hüsnü Beğefendi iki günden beri yine rahatsızdırlar. Bu sebeble hanelerinden dışarıya çıkmadıkları gibi meclis-i umumi-i vilâyetde içtimâ‘ idemiyor.

Bu günler havalar iyi gitmekdedir. Hamdolsun grip de artık telefatı muceb olmuyor. Hastalık eskisi kadar şiddetli değildir. Ma‘-hezâ başka yerlerde bu salgın afetin tahribat yapdığına kani‘ olmak lâzımdır ki ma‘ârif vekâleti yarından i‘tibaren umum mekteblerin bir hafta müddetle ta‘til idilmesine-sıhhiye raporlarına mevkufen-müsâ‘ade itmişdir. Sıhhiye vekaleti vilâyet-i cenubiyede “Tırahom” denilen ve Kilis’de pek müstevli bir halde icrâ-yı hükm iden ma‘ruf ve mel‘un göz hastalığıyla mücadele itmeğe kat‘iyyen karar virmiş, bu babda tertibat-ı evveliye icrâsına da başlamışdır. Bu cümleden olarak vilâyet-i sıhhiye müdürü Hamdi Kasım Beğ evvelki gün Kilis’e gitmişdir. “Müfid Necdet” nam müste‘ârıyle “Gazi Sancak” refikımızın hey’et-i tahririye riyâsetini idâre ideceği evvelce rivâyet idilmiş olan hemşehrimiz Paşazade Mehmed Said Efendi ahiren bu fikrinden vazgeçerek Kilis’e girmişdir. Gelecek Martda burada müstakil bir cinayet mahkemesi teşkil veya mevcud müretteb cinayet mahkemesinin müstakil cinayet mahkemesine tahvili itdirilmesine Ankara cinayet re’isi muhterem hemşehrimiz Niyazi Beğefendi!’nin ta‘yin olunacağı rivâyetleri adliye devâ’irinde devran itmekdedir.

Burada beher “semen” Kilis’in kile didiği ölçekdar buğday 85-95, arpa 55-65 guruşdur.

Ekmeğin batmanı 15 guruşa satılmakdadır. Zeytin yağı fiyatında her gün terakki mahsusdur.

Mahmud Ragıb

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

10

Gaziayntab

31 Kânun-ı Sâni 1341

Evvelki Perşembe günü meclis re’is-i sâni Hayri Beğ’in riyâseti altında a‘zâdan Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Burhan, Ata, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğler hazır olduğu halde akd-i içtimâ‘ ve kırâ’et olunan zabt-ı sabıkı kabul itdikden sonra Almanya’daki talebemizin tahsisatı, bu talebeye virilen mahsusat-ı şehriyenin azlığından bahisle tezyidi ve –bu sene kendilerine kitâb-ı esmani ve mekteb ücret-i tedrisiyesi de lâzım olduğu beyanıyle- beher talebe içün kitâb-ı ismani ve mekteb ücret-i tedrisiyesi olarak bütçeye iki yüz lira evza‘ı hakkında gerek talebe-i mumâ-ileyhden gelen mekâtib ve gerek Dahiliye ve ticaret vekâletlerinden mevrud muharrerât okundu. Bu tomar arasında talebenin ihtiyâcesini musaddık oalrak bulundukları mektebler idâresinden ve Berlin’deki Türk klübü riyâsetinden yazılan vesâ’ikde ve arz-ı mes’elenin münÖkkeşası yılan hikayesi kadar uzun her a‘za bir dürlü fikir beyan idiyor, fikirler hiçbir nokta etrafında toplanamıyordu. Ayntab’dan iki genç de bir arzuhal virerek kendilerinin Avrupa’ya gönderilmelerini taleb idiyorlardı. Bu arzuhal ile vilâyetlerin hizmet-i hususiyeye aid beşer senelik programlarını hâlâ göndermediklerinden, bunların seri‘ân gönderilmesi lüzumundan şayet şimdiye kadar bu yolda bir program tanzim

ORJİNAL SAYFA 54

İkinci Sahife	Kilis	8 Şubat 1341

idilmemiş ise meclis-i umumilerce derhal tanzim ve irsâl olunmasından bahis Dahiliye Vekâleti’nin tahrirât-ı umumiyesi kırâ’et olunamadı. Beyân olunan

fikirlerin dağınıklığı, vaktin akşama yaklaşması kat‘i hiçbir karar ittihaz idilmeden bu gün itmâm-ı müzâkere idilmek üzere- celsenin nihâyet bulmasını intâc itdi.

AJANS HÜLASALARI

Baş Papas Mes’elesi

Ankara, 4 minh- Büyük Millet Meclisi’nin bu günkü içtimâ‘ında baş vekil Fethi Beğ söz alarak ba‘zı beyânatda bulunmuş, hülâsaten dimişdir ki: “Yunan hükûmetinden baş papas Kostantin’in mübâdele idilmesi üzerine bir nota aldık. Yunan hükûmeti Lozan ahidnamesini ve akaliyetlere te’min idilen hukuku ihlâl ve iki memleket arasında mukarrenete imkân bırakmadığımızı iddi‘â itmekdedir. Patrikhane mes’elesi tamamen dahilidir. Hiçbir ecnebi dahili umurumuza karışmak hakkına hâ’iz değildir. Muhtelit mübâdele komisyonu baş papasın mübâdeleye tâbi‘ olduğuna karar virmiş ve bu karar hükûmetimizce tatbik olunmuşdur hareketimiz Yunanistan’da yalnız heyecan tevellid itmekle kalmamışdır. Ba‘zı tedâbir-i askeriye ittihazına kalkışmışdır. Türk milleti herhangi bir sebeb ve bahane ile sulha olan muhabbetini terk itmek istemeyecektir. Ma‘mâfih istiklâline, hukuk-ı hükümrânisine tecavüz idilecek olursa Türk milleti silahıyle mütecavizlere karşı koyacaktır. (Bravo sesleri ve şiddetli alkışlar) Türkiye i‘tidâl, ihtiyat ve basiretden ayrılmayarak harekâtı ta‘kib idecek ve icâb iden tedbire tevessül itmekde kusur itmeyecektir (Sürekli alkışlar).

Ankara, 5 minh- Baş-papasın mübâdelesi hakkındak Yunan takrir-i şifâhisine cevabını hükûmetimiz bugün Yunan maslahaat-güzârına tebliğ itmişdir. Cevabda muhtelit komisyonun kararından ve patrikhane mes’elesinin tamamen dahili olduğundan bahs idilmiş ve Yunan hükûmetinin tarz-ı hareketi protesto idilmişdir.

Paaris, 4 minh- Tan Gazetesi Türk-Yunan ihtilâfından bahs iderken Yunanistanın bir harbe tahammül idebilecek bir halde olmadığını yazıyor.

Sırb-Yunan Münâsebâtı

Ankara, 5 minh- Sırblıların Selanik’i işgal itmek içün yirmi günden beri Yunan hududunda tahşidatda bulundukları ve birkaç Sırb çetesinin İstromca..? civarında icrâ-yı fa‘aliyet eylediği ve Kânun-ı Sâni’de bir tren teslim ve teslimi esnasında iki hükûmet polisleri arasında müsadame vuku‘bulduğu müstahberdir.

“Torul” da Kar

Ankara, 4 minh- Torul'a ve civarına mebzul kar yağmış ve dört metrelik bir tabaka teşkil iden kar ba'zı ebniyenin inhidâmına sebeb olmuşdur. Yüz elli nüfuz telefâtı vardır.

Şa'ir-i a'zamı Tevkir, Tebcil

İstanbul, 5- şa'ir-i a'zam Abdülhak Hamid'in yetmiş beşinci sene-i hayatına dühulü günü mutantan merasim ve ihtifalâtla tebcil idilmişdir. Mütefekkirin, rü'esâ-yı mülkiye ve askeriye, dârü'l-fünûn müderrisin ve talebesi mahafil kübâra mensub zevât ve daha bir çok perestişkâarları bugün Galatasaray lisesi konferans salonunda içtimâ' ve üstâdı bir hey'et-i murahhasa vasıtasıyle celb itmişlerdir. Üstâd mektebe girerken kat'ât-ı askeriye resmi selam ifâ itmişdir. İçtimâ'-ı saloniye dahil olan şa'ir-i a'zam alkış tufanıyle karşılanmışlardır. Nutuklar söylenmiş ve şa'ir-i a'zâmın memnuniyet ve mesruriyet izhar iden mukabelesi şiddetle alkışlanmışdır.

Gidenler

Kaymakam Talat Beğ'le mahkeme-i asliye a'zâsı Hulusi Beğ daha evveli gün Ayntab'a gitmişlerdir.

Silah Vesikasının Temdid Müddeti

Makam-ı vilâyetden:

Sanat ve meşguliyetleri icâbı olarak silah taşımak mecburiyetinde bulunanların vesika almaları içün ikinci def'a ta'yin olunan müddet gerçi Kânun-ı Sâni'nin sonunda nihâyet bulmakda ise de mevsim dolayısıyle bir çoklarının müraca'at ile mu'amelelerini ikmâl idemedikleri anlaşılmış olduğundan hareket-i mebhusanın son def'a olarak Şubat 341 nihâyetine kadar temdidi münasib görülmüş ve keyfiyet icâb idenlere tebliğ idilmişdir.

Rüsumat müdiriyetinden:

29 Kânun-ı Sâni 341 günü Suriye tarafının Harim karyesinden Abdüllatif namındaki şahsa aid üç kalemde iki kilo yedi yüz gram çakar ve sâ'irenin tarihden bir mah sonra satıcağı sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur.

1-58.

ORJİNAL SAYFA 55

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 276] 5 Şubat 1341-1925	Pazartesi	17 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

10

Gaziayntab

31 Kânun-ı Sâni 1341

Mâba‘d

Bugün Meclis-i Umumi vali Hüsnü Beğefendi’nin taht-ı riyâsetlerinde Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Burhan, Ata (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden ibaret olduğu halde güşâd olunarak zabt-ı sabık kırâ’et ve kabul olundu:

1. Geçen sene Kefer-bostandan fekine karar virilen (Danagavur) mezra‘asının fekk-i dahiliyece tasvib idilmeyerek tekrar müzâkeresi iş‘âr olunmağe keyfiyet encümen-i mahsusa havâle idilmişdi. Mevrud mazbata mucebince mezkûr mezra‘anın kemâ-fi’s-sabık Kefer-bostana müslahak olarak idâresiyle yalnız isminin “Türk Yurdu” na tahvili bi’l-ittifak kabul idildi.
2. Ayntab’ın Paçavra mahallesinin Gerçeğin mahallesine ilhakını mütezammi mezkûr mahalle halkı tarafından mu‘ameleli arzuhal ba kur’a Mustafa, Ata, Mahmud Ragıb Efendilerden ibaret olarak teşkil olunan encümene tevdi‘ kılındı.

3. Yine Almanya'daki talebe tahsisatı ortaya atıldı, yine uzun münÖkkeşalar yapıldı ve neticede muhtelif teklifler re'ye konuldu. Ata Efendi'nin talebe-i mumâ-ileyhin her birine şehri seksener lira tahsisat ve içlerinden fakir olan Kilisli Orhan Sabri Efendi ile Ayntablı bir Efendiye senevi yüz ellişer lira kitab-ı ismani ve mekteb ücreti tedrisiyesi i'ta olunmasına mütedâ'ir teklifi benim muhalefetimle ve ekseriyetle tensib idildi. Bunlar için sene-i âtiye bütçesine mevzu' mecmu'-ı mahsusat beş bin yüz liradan ibâretdir.
4. Bu faslın on yedinci maddesini teşkil iden yüz lira teşvik zâyi' masrafı bütçeden tay idilerek Pazartesi içtimâ' idilmek ve sıhhiye bütçesi müzâkere olunmak üzere akşama doğru celse hitam buldu.

Mahmud Ragıb

11

Gaziayntab

4 Şubat 1341

Meclis bugün re'is-i sâni Hayri Beğ'in riyâseti altında a'zadan Rıza Cenani Mustafa (Gaziayntab) Burhan, Ata (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğler hazır olduğu halde akd-i içtimâ' itdi. Zabt-ı sabık ale'l-usul kırâ'et ve kabul olunduktan sonra teşvik ve terakki-i sanayi' içün merkezde te'sis iden ve 1340 müvezzenene-i umumiyesinden beş bin lira sermaye mu'avenetine mazhar olan "el işleri cem'iyeti" mü'essesinin idâre-i hususiyeye rabtı hakkında Mustafa Efendi tarafından dermiyân olunan teklif Ata Efendi'nin müdaf'ası üzerine celse-i atiyeye ta'alllik idilmiş ve müte'akiben bütçe müzâkeresine geçilmişdir. Bütçesinin bu kısmı sıhhiye umurına münhasırdı:

Halfeti eczacı ve kabilesi ma'aşatıyla tebhir makinisti ma'aşı ve Halfeti eczahanesinin ikmâline aksı içün mevzu' iki yüz lira dâ'ül-kelb tedavihanesine gönderilecek masayibin yol masrafı, belediye ile müştereken getirilecek "eto" iğnesi ismani, emraz-ı sâriye mücâdelesi içün teklif idilen üç bin lira kısmen bi'l-ittifak ve kısmen Abdülkadir Efendi'nin muhalefetiyle o ekseriyetle red, tayy edilmişdir. (Bu esnada meclise dahil oldum).

Fukara ve muhtacine tevzi' idilecek cinin ve sarvos..?.. mübâyi'ası içün mevzu' iki bin lira dahi tayy idilecekdi tam

ORJİNAL SAYFA 56

İkinci Sahife	Kilis	10 Şubat

Bu sırada meclise yetişmiş olmaklığım kendi nokta-i nazarımdan ni‘amet’t-tesadüf olmuş ve tahsisat-ı mezkûrenin ibkası tarafımdan şiddetle müdafa‘a idilmişdir. Tesadüflerin ittifakı aynı vakitde dair..?.. sıhhiye namına Doktor Saib Safi Beği de meclise yetişdirdi. Ve muma-ileyh kendisine okunan uzun müdafa‘âtı tasvib ve te’yid iderek beni takviye eyledi. Neticede mezkûr iki bin liranın ibkası kahir ekseriyetle kabul olundu. Bundan sonra Ziraat Bankası a‘şâr-ı menâfi‘ hissesi (15523) lira olarak bi’l-kabul mezkûr bankaya aidat-ı tahsiliye olarak virilecek meblağ münÖkkeşa idilmeğe başlanıldı. Bu husus içün bütçeye (1600) lira konulmuşdu. Yine meydan-ı mübârezeye atıldım. Benim husulem her nedense vâridat ve masârıf-ı hususiyemize Ziraat Baankası’nın vesâyetini kabul itmiyordu- geçenlerde bu hususda refika-yı kirâm ile gayr-ı resmi bir hasbihal yapmış ve gazeteye yazmışdım- Ziraat Bankası’nın red vesâyeti ile idâremizce müstakil bir vezne ihdasına müsâ‘ade olunması içün Maliye vekâletine temenniyatda bulunmamıza, bununla beraber temennimizin neticesi anlaşılıncaya kadar mevzu‘ (1600) liranın yakın idilmek mükefil veznedâr ma‘aşına sarfı içün encümen-i dâ’imiye salahiyet virilmesini teklif itdim. Tarz-ı teklifimden tebâ‘id itmeyen bir iki ufak münÖkkeşadan sonra teklif vâkî‘ kabul olundu.

- Mâba‘dı Var-

Avdet

Ayntab’da bulunan kaymakam beğ dün akşamüzeri Kilis’e avdet itmişlerdir.

AJANS HÜLASALARI

Musul Bizimdir

Ankara, 7 minh- Cenevre muhabirimizden: Cem‘iyet-i Akvam kitâbeti Türk ve İngiliz hükûmetleri ile Musul tahkik komisyonu tarafından vâkî‘ tebligatı neşr itmişdir. Bunlardan birisi Şükrü Kaya Beğin Türk Hey’etinde tercüman bulunan Nazım ve Fettah Beğlerin İngiliz me’murin mahalliyesi tarafından hayatlarının taht-ı te’minde bulundurulmasının der‘uhde olunmayacağını protesto iden mektubudur. Buna mukabil Çemberlayn’da bir mektubda Türkiye’nin bâdi-i iğtişaş harekâtından

(.?.) şikayet itmekdedir. Türkiye'nin neşr olunan üçüncü mektubunda Nazım ve Fettah Beğlerin ta'yininde Türkiye'nin serbest bulunduğu beyan idilmekdedir.

Nihayet mes'ele Türkiye nokta-i nazarının kabulü ile kapanmış Nazım ve Fettah beğlerin kemâl-i serbsti ile tahkik hey'etine mu'âvenetleri te'min idilmişdir.

Paris Sefiri Kebiri

Paris, 6 minh- Türkiye sefir-i kebiri Cevad Beğ bugün re'is-i cumhur Mösyö Domerga i'timadnâmesi tevdi' itmişdir. Merasim her iki tarafça müstakbel dostluğu takviye idecek bir samimiyet ile yapılmışdır.

Bükreş Sefirimiz

İstanbul, 7 minh- Bükreş sefiri Hüseyin Ragıb Beğ bugün İstanbul'a gelmişdir. Ta'limat almak üzere Ankara'ya gidecek ondan vazifesi başına azimet idecekdir.

Düyûn-ı Umumiye

Ankara- 6 minh- Cenevre muhabirimiz (5) Şubat tarihiyle bildiriyor: Münir, Ferid ve Zekai Beğler Lozan'a muvasalet itmişler ve düyûn-ı umumiye-i Osmaniye'nin vezaif ve selahiyeti hakkında muhtıra tanzimine başlanmışdır.

Husuf

Evveli gece alaturka saat beşde husufa başlamış, yedi buçuğa kadar devam itmiş ve ...?.. olmuşdur. Beş on el silah atılmakla ..?... idilmiş olmasını memleketimiz içün şayân-ı kayd bir eser te'âli ad idiyoruz. Böyle beş on elin bile atılmadığı günleri inşallah pek yakında görürüz.

Mahkûmiyet

Bundan bir iki hafta evvel hudud taburunda üç nefer bir Yahudi evine cebren girmek isteyen mahalleliden büyük bir mukavemet görürler. Nihayet bunlardan birisi yakayı ele verir. Perşembe günü cereyan iden muhakeme neticesinde mezkûr asker bir ay müddetle habse mahkûm idilmişdir.

Me'muriyetden İhrac

Gaziayntab Ziraat Banka muhasebecisi Emin Efendi ba'de mezkûr bankada istihdam idilmemek üzere açığa çıkarılmışdır.

Vilâyet Ma'arif Müdüriyetinden:

341 senesi Martından Haziranı nihayetine kadar Leyli ibtidâ'i mektebine münkazi dört aylık et, bulgur, ekmek, pirinç, sade ..?.. odun kömür münakasaya vaz' idilmiş münakasa şerâ'itini anlamak isteyenlerin (5) Şubata kadar dâ'ireye müraca'atleri.

Türkiye İktisad Mecmu'ası

"Türkiye İktisad Mecmu'ası" nın ..?..-93'üncü adedleri müfid-i muhteviyatla intişar itmişdir. Tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 57

Üçüncü Sahife	Kilis	10 Şubat 1341

Tapu dâ'iresinden:

Muhasebeci İbrahim Efendi'nin mahdumu Galib Efendi bâ-tapu uhde-i tasarrufunda bulunan va Vaiz mahallesinde kâ'in bir bâb zeyt ma'assırasnı kırk aded ma'deni Türk altunı mukabilinde sağir-zade Asım Efendi'ye vefaen ferağ eylemiş ve müddet-i münkazi olduğu henüz tesviye-i deyn idememiş olmasına mebni usulen müzayedeye vaz' olunmuş ve müddet mu'ayyene-i kanuniye ile üç def'a gazete ve sur sâ'ire ile i'lânatı icrâ kılınarak son talebi üzerinde takrir eylemiş işbu i'lân tarihinden on beş gün sonra ihâle-i kat'iyesi icrâ kılınacağından taleblerin pay akçesiyle birlikde tapu dâ'iresine müraca'at eylemeleri i'lân olunur.

HER GÜN BİR LATİFE

On dördüncü Loui yapılan (Versay) sarayını nedimâsından birine göstererek

__ Hatırlıyor musunuz der, burada bir (Yel değirmeni) vardı.

Nedim:

__ Evet Efendim, der, artık (değirmen) yok fakat (yel) yerinde duruyor.

__Z_

Eczâ Dâ'iresinden:

Kilis Ziraat Bankası'na beş yüz kırk beş guruş medyun bulunan Ebu'l-ula mahallesinden Tütüncü Osman oğlu mukavelat mübâşiri Ökkeş Efendi'nin işbu deynin te'min-i istifası zamanında civar kasabada şarkan Bahçeci Arab-oğlu Mahmud garben Hacı Kazis şimalen Fellah Ömer kıbleten Ahmed ile mahdud dört

dönümden ibaret bağ ve zeytini ve yine kasaba civarında vakî‘ şarkan İbrahim garben tarîk şimalen Kudamacı Emin kıbleten Güllü Mahmud ile mahdud dört dönümden ibaret bağ mea‘ zeytini ve Tilhabeş karyesinden Fakıoğlu Ali bin Mehmet’in altı yüz guruş deyninin te’min-i isti‘fası zımnında Tilhabeş karyesinde vakî‘ şarkan ve garben vadi şimalen Civa Ahmed kıbleten Maho bin Mehmed ile mahdud sekiz dönümden ibaret olan tarlasıyle yine karye-i mezkûre türabında vakî‘ şarkan Abdullah-oğlu Paşa garben tarîk şimalen Kör Mehmed kıbleten Ahmed ile mahdud on dönümden ibaret tarlası ve yine karye-i mezkûre turâbında vâkî‘ şarkan tarîk garben Kefere şimalen Mamo kıbleten Mehmed bin Hamo tarlalarıyle mahdud ve on dönümden ibaret tarlasıyle şarkan Karinin-oğlu Mehmed garben Eşki-oğlu Mami şimalen Hüseyin Haso kıbleten Mehmed bin Mehmed ile mahdud dört dönümden ibaret tarlası ve Va‘iz mahallesinden Tanebaşı-oğlu Abdullah bin Musa’nın dokuz yüz guruş deyninin te’min-i istifası zımnında Tepebaşı’nda vakî‘ şarkan Heconun oğlu Said Hoca garben Vakıf Efendi kıbleten tarîk ile mahdud on iki dönümden ibaret ma‘-zemin zeytinliği ve Tilhabeş karyesinden Soyaşı’nın oğlu Ökkeş’in dört yüz yetmiş beş guruş deyninin te’min-i istifası zımnında Tilhabeş karyesinde vakî‘ şarkan tarîk garben Çekiçoğlu Halil ve Mustafa şimalen Hasan Şıho kıbleten Mehmed bib Veli ile mahdud ve otuz dönümden ibaret tarlası ve Yaycı karyesinden Ali Beğ bin Ömer Ağa’nın bin yüz elli guruş deyninin te’min-i istifâsı zımnında Yaycı karyesi turabında vakî‘ garben ve şarkan Müslüm bin Ahmed şimalen Halil bin Ömer kıbleten tarîk ile mahdud 48/14 dönümden ibaret ve şarkan Halil bin Ali kahya garben tarîk şimâlen Kör Hacı Mehmed kıbleten Müslüm ile mahdud iki dönümden ibaret ve şarkan tarîk garben Şemsi binti Ahmed şimalen Müslüm bin Ahmed kıbleten tarîk ile mahdud ve on dönümden ibaret ve şarkan Ahmed bin Ali kahya garben Müslüm bin Ahmed şimalen Hüseyin bin Ali kahya kıbleten tarîk ile mahdud ve bir dönümden ibaret ve İbiş Kara-oğlan dere ve Mehmed ile mahdud yirmi dört dönümden ibaret ve dere Cebel-i tarîk ve Halil mahdud on altı dönümden ibaret ve Halil dere Ahmed ve Ali ile mahdud ve yirmi dört dönümden ibaret yedi kıt‘a tarlası ve Tilhabeş karyesinin Neccar Ali’nin oğlu mahlinin iki bin sekiz yüz seksen guruş deyninin te’min-i istifası zımnında Tilhabeş karyesi turabında vakî‘ şarkan Arnvaud şimalen Küçük Ali veresesi garben tarîk kıbleten Hüseyin ile mahdud kırk dönüm ve şarkan İnek-oğlu Hüseyin şimalen tarîk kıbleten Bozo garben Küçük Ali veresesi ile mahdud on iki dönüm şarkan kabristan şimalen Kara kahya garben tarîk kıbleten Küçük Ali vereseleri ile mahdud kırk dönüm şarkan Küçük Ali

vereseleri şimalen Mustafa bin Davud garben tarîk kıbleten Küçük Ali vereseleri ile mahdud kırk dönüm şarkan Nazlı şimalen tarîk garben Küçük Ali vereseleri ile mahdud yirmi dönüm şarkan şimalen Hasan kıbleten Küçük Ali vereseleri murabben tarîk ile mahdud otuz iki dönüm şarkan Küçük Ali vereseleri garben Büyük Ali şimalen Küçük Ali vereseleri kıbleten Rasaf ile mahdud on dönüm şarkan ve garben tarîk şimalen Topac Ali kıbleten Nazlı ile mahdud iki dönüm şarkan Mehmed garben tarîk şimalen Çeküc-gumahı ile mahdud on dönüm şarkan Haso-oğlu veresesi garben Neccar Mustafa veresesi şimalen Sultan kıbleten Küçük Ali veresesi ile mahdud sekiz dönüm şarkan tarîk garben Mehmed Ağa şimalen Neccar Mustafa kıbleten Küçük Ali vereseleri ile mahdud dört dönüm şarkan garben ve kıbleten tarîk şimalen Küçük Ali vereseleri ila mahdud altı dönüm şarkan Mehmed Ağa garben şimalen Mevlüde kıbleten Küçük Ali vereseleri ile mahdud yirmi dönüm şarkan tarîk garben Sive takımı şimalen Küçük Ali veresesi kıbleten Çekic Mustafa ile mahdud ve yirmi dönümden ibaret on dört kıt‘a tarlası Murad-höyüğü karyesinden Ma‘monun oğlu Ökkeşın üç bin altı yüz

ORJİNAL SAYFA 58

Dördüncü Sahife	Kilis	10 Şubat 1341

guruş deyninin te’min-i istifası zımnında Murad-höyüğü karyesinde vakî‘ şarkan Mustafa Ağa garben Ahmed Ma‘mo şimâlen Yusuf kıbleten Köroğlu Hesük.?.. ile mahdud kırk dönüm ve şarken Süleyman zeytini garben Mustafa şimalen yol kıbleten Seydi Ağa tarlası mahdud kırk dönüm şarken cebel garben dere şimalen dere kıbleten Ahmed ile mahdud kırk sekiz dönüm şarken Hasan garben yol şimalen cebel kıbleten sahib-i sened zeytinliği ile mahdud otuz iki dönüm şarken Ma‘conun oğlu Hasan garben Ahmed şimalen sahib-i sened kıbleten çay ile mahdud seksen dönüm şarken orman garben yol şimalen Ma‘conun oğlu kıbleten sahib-i sened ile mahdud on altı dönüm şarken dere Ahmed şimalen Hasan kıbleten yine Ahmed ile mahdud dört dönüm şarken Hasan garben sahib-i sened şimalen Hasan kıbleten Ahmed ile mahdud üç dönüm ki sekiz kıt‘a tarlası ve Kaçikzade Abdullah Efendi haremi Lalez Hanım’ın 325 guruş deyninin te’min-i istifâsı zımnında civar kasabada vâkî‘ şarken tarik-ı ‘âmm garben Ferdi Halil’in oğlu Said şimalen Kanoğlu Halil kıbleten Kasab Halebci Ahmed bağı ile mahdud on dönüm ma‘ zemin bağ ve zeytinliği ve Tekye mahallesinden Ayntablı oğlu Kahveci, Kahveci Ahmed’in bin üç yüz seksen guruş

deyninin te'min-i istifâsı zımnında civar kasabadda vâkî' şarken Tepegöz Hannan garben Hasan onbaşı şimalen tarik kıbleten Melkunoğlu ile mahdud altı dönüm bağ ma'a zeytin ve yine civar kasabada vâkî' şarken İbrahim garben tarik şimâlen Kudamacı Emin kıbleten Güllü Mahmud ile mahdud altı dönüm bağ mea' zemin zeytin ve kefer safra mantarasında vâkî' şarken ve garben Yusuf şimalen Şeyh Hüseyin kıbleten Şerefoğlu Mustafa ile mahdud altı dönüm bağ ma' zeytinliği ve Tosyalıoğlu Mustafa bin Hacı Mehmed'in iki bin dokuz yüz on guruş deyninin te'min-i istifâsı zımnında Dağardı mevki'inde vâkî' şarken Kasım bin Rahim şimalen Kör Ali garben Küsbecioğlu ile mahdud beş dönüm ma' zemin zeytin ile derun kasabada şarken ve garben tarik şimalen Monla Halil oğlu Şerif kıbleten tarik ile mahdud hane ve Tepebaşı mevki'inde vâkî' garben Rahim bin Kasım şimalen Tosyalıoğlu Mehmed bin Mehmed kıbleten Monla Halil oğlu Rahim ile mahdud on dönüm ma' zemin zeytin ve Kenisede vâkî' dağ şarken Eşki Ahmed'in oğlu Ahmed garben ve şimâlen târik ile mahdud altı dönüm ma' zemin bağ ve kasaba derununda şarken garben kıbleten tarik şimalen Rahim bin Kasım ile mahdud hanesi Halvacıoğlu mahallesinden merkum oğlu Mustafa'nın yedi yüz guruş deyninin te'min-i istifası zımnında Leylüt mevki'inde vâkî' tarik Ahmed ve Osman ve Hacı Ahmed ile mahdud sekiz dönüm ma' zemin bağ ile Kuyudere mevki'inde vâkî' Ahmed Efendi dere Agob tarik ile mahdud sekiz dönüm tarlası Tekye mahallesinden Hüseyin oğlu Selim Ağa-zade Hacı Şükrü Efendi'nin bin dört yüz guruş deyninin te'min-i istifâsı zımnında İyde karyesinde vâkî' şarken Sağır-oğlu Mustafa garben Cağlas-oğlu şimalen tarik kıbleten Kömürcü veresesi ..? mahdud sekiz dönüm şarkan tarık garben Kaydembaşı şimalen Hacı Hanefi veresesi kıbleten nâfi' ile mahdud dört dönüm tarla şarkan Eşkici Mehmed garben Cağlasoğlu şimalen ve kıbleten kezâ on dönüm tarla şarken garben Cevdet şimalen Mehmed Said kıbleten Şaban-oğlu Mehmed ile mahdud dört dönüm tarla ve şarkan Attar Ali-oğlu Mustafa ile mahdud on dönüm tarla kıbleten Abdullah-zade Abdi şarken tarik garben vadi şimalen Cağlasoğlu ile mahdud on iki dönüm tarla kıbleten Tahmek tarlası garben visal şarkan ..?.. Mehmed şimâlen tarik ile mahdud iki dönüm tarla kıbleten Mustafa Efendi garben tarik şarken sahib-i mülk şimalen Nuri Mustafa ile mahdud altı dönüm tarla ki sekiz kıt'a tarlası Tokaç Gemriği karyesinden Hürü…?... oğlu Nebi Ağanın üç yüz elli guruş deyninin te'min-i istifâsı zımnında karye-i mezkûre turâbında vâkî' Ali Mahmud ve Mustafa ile mahdud tarla Kurdoğlu ve karye ile mahdud tarla vadi Salih Ömer Mehmed ile mahdud tarla ile Başikoğlu Cuma Hasso..?.. ve tarik ile

mahdud dört kıt‘a tarlası ve Kefiz karyesinden Hasenekoğlu Silonun iki yüz elli guruş deyninin te’min-i istifâsı zımnında Çakallı karyesinde ..?.. şarken dere garben cebel şimalen İbrahim kıbleten tarik ile mahdud sekiz dönüm tarlası ve Tokaç Gemriği karyesinden Aişe binti Bekir Efendi’nin bin guruş deyninin te’min-i istifâsı zımnında Tokaç Gemriği karyesi turâbında vâkî‘ şarken Hörü bin Hasan garbenn Ökkeş oğlu Mehmet şimalen Ademoğlu Mehmet kıble Hörü bin Hasan ile mahdud yedi dönüm şarken sahib-i mülk garben Çavuşunoğlu Şıho şimalen ve kıbleten sahib-i mülk ile mahdud iki dönüm şarken sahib-i mülk garben Ahmed Çavuş şimalen sahib-i mülk ..?.. Osman oğlu Mehmet ile mahdud altı dönüm şarken Ziyadiyeyolu garben Osman oğlu şimalen sahib-i mülk kıbleten Ömer oğlu Mehmed ile mahdud on yedi dönüm ki dört kıt‘a tarlası bi’l-müzâyede füruht olunacağından talip olanların otuz gün zarfında pey akçalarını hâmilen icrâ dâ’iresine müraca‘ât eylemeleri.

1-59.

ORJİNAL SAYFA 59

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 277] 11 Şubat 1341-1925	Çarşamba	18 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

11

Gaziayntab

4 Şubat 1341

Mâba‘d

Tarik bedeli masârıf tahsiliyesi olarak muhtarlara verilecek aidât içün vaz‘ ve teklif olunan yüz liraya i‘tiraz itdim fi’l-hakika varidât-ı hususanın tahakkuk ve tahsili ile mükellef süvâri ve piyâde müte‘âddid me’murlarımız varken bu fasla ne lüzum vardı Mustafa Efendi aksini iltizam itdi münÖkkeşa uzadıkça uzadı nihayet kifâyet-i müzâkere kabul ve mes’ele-i re’ye vaz‘ idildi. Neticede Abdülkadir Efendi müstenkif olduğundan ve re’is-i sâni ile Mustafa ve Rıza Cenani Beğ’ler kabul-i tarafına re’y virdiklerinden tesâvi-i âra hasıl oldu ve mes’ele yarına ta‘llik olundı. Ba‘de mâ masarıf-ı muhakeme içün mevzu‘ yüz liraya geçildi. Bunu da çok gördüm çünkü Ayntab’da, Kilis’de da‘valarımız hemen hemen bitmiş, Halfeti’de ehemmiyetsiz bir da‘vâmız kalmışdı bi’l-müzâkere bu da elli lira olarak kabul idildi. Reddiyât (20) sefâ’in-i inşaat ve ta‘mirâtına muktezi mebâliğ bir sabık (500) masârıf-ı gayr-ı melhuza ber-muceb teklif (1000) lira olarak müttefikan kararlaşdırıldı ve idâre-i hususiyeye mensub me’murin ve mu‘alliminin ma‘zuliyet maa‘aşı karşılığı olarak teklif olunan (378) lira üzerinde müthiş münÖkkeşa başladı:

Ne Oluyoruz?

Meb‘uslar Arasında Mücaraha

Ankara, 9 minh- Büyük Millet Meclisi riyâsetinden tebliğ olunmuşdur: bugün saat altıya doğru meclis koridorlarında Ardahan meb‘usu Halid Paşa ile Afyon Karahisar meb‘usu Ali Beğ arasında mü’essef bir vak‘a tahdis itmişdir. Divân-ı riyâsetce istimâ‘ idilen şhûdun ifâdelerine nazaran vak‘a ber-vech-i âti cereyân itmişdir: Halid Paşa el-Aziz meb‘usu Hüseyin Beğ’le tahdis iden münÖkkeşadan mütevellid heyecan ve hiddet infi‘âlini teskin içün tevasıtda bulunan ve iki arkadaş arasında bir hadise vuku‘ına meydan bırakmamak isteyen Afyon Karahisar meb‘usu Ali Beğ’e karşı birden bire izhar-i ..?.. şiddetle artık Hüseyin Beğ’le olan nizâ‘ını terk eylediğini ifade itmiş ve meclisin müdhal koridorunda her iki cebinden çıkardığı iki revolverle Ali Beğ üzerine ateş itmeğe başlamışdır. Bunun üzerine Ali Beğ tahfiz içün geri geri gitmekde iken merdivenler basamağına ayağı takılarak arkası üstü düşmüş Halid Paşa Ali Beğ’in üzerine tekrar saldırmışdır. Boğuşma neticesinde Ali Beğ hafif suretde yüzünden ve Halid Paşa karnından mecruh olmuşdur. Meclis divân riyâseti icrâ idildiği tahkikat-ı olyayı? müte‘âkib derhal mahkeme-i asliye müdde’i

umumiliğini da‘vet ve tahkikat evveliye..?.. evrakıyle beraber kendisine tevdi‘i keyfiyet eylemişdir. Müdde’i umumilik ale’l-usul tahkikat ve ta‘kibat-ı kanuniyeye devam itmekdedir. Halid Paşa’nın ahvâl-i sahihasında bir vehamet olmadığı müdavâtına başlayan ..?.. tarafından te’min olunmakdadır.

(A.A)

1340 muvazene-i umumiye kanununun 30’uncu maddesi ba‘de mâ muvazene-i hususiyelere mensub me’murin ve mu‘alliminin ma‘aşlarından yüzde iki ma‘zuliyet aidâtının muhasebe-i hususiyelerce kat‘i ile me’murin ve mu‘llimin mumâ-ileyhime ma‘zuliyet ma‘aşanın dahi muhasebât-ı mezkûre tarafından tesviye olunmasını emr itmiş!...

ORJİNAL SAYFA 60

İkinci Sahife	Kilis	11 Şubat 1341

Fesuphanallah!

Benim yerimde kim olsa zannederim buna karşı sükût itmez, tazlim eylerdi. Öyle ya mesela otuz seneden beri mu‘allimlik iden bir zatdan ma‘zuliyet tevkifâtını muvazene-i umumiye arsun..?.. ve bugün onu açığa çıkardığımızda ma‘aşını biz virelim, niçün! Hiç! Allah içün. Halbu ki o mu‘allimden kanun-ı mezkûrun neşrinden şimdiye kadar biz ancak bir aylık mikdarı aidat tevkif idebilmişiz, bundan ziyadesini virmeğe neden biz mahkûm olalım! Bereket versin bu fikrim iyice anlaşıldıktan sonra meclisde ma‘arıza iden kalmadı ve bi’l-ittifak bu fasla (378) liranın vaz‘ı ile beraber teklifim vecihle ya muvâzene-i hususiye mensublarının mukaddema mal sandıklarına vermiş oldukları ma‘zuliyet aidatının bi’l-hesab muvazene-i hususiyelere nakden irsâli veyahut mebhus ..?.. muvazene-i umumiye kanununun tarih-i mer‘iyetine kadar bunların müstehak oldukları ma‘zuliyet ma‘aşlarının mal sandıklarından tesviyesiyle tarih-i mezkûrdan sonra muvazene-i hususiyelere veirilecek ma‘zuliyet aidatı nisbetinde mensubin mumâ-ileyhime ma‘aş tahsisi suretlerinden birisi kabul ve bu yolda bir kanun teklif olunması hususlarının dahiliye ve maliye vekâlet-i celilerine bâ-mazbata iş‘ârı karargir olarak celseye nihayet virildi.

Mahmud Ragıb

Sıhhiye Müdürü Hamdi Kasım Beğin Tırahom Hakkında bir Konferans

Cuma gecesi Kilis mu‘allimler cem‘iyyetinde sıhhihye müdürümüz Doktor Hamdi Beğ’in virdiği konferansın elimize geçen notlarını memleketimiz içün pek faideli gördük. İhtisar iderek iki günde neşr ideceğiz:

Tırahom gözün alt ve üst kapak içlerini tefriş iden bir hastalıkdır. Sirâyeti doğrudan doğruya temas ile, sinekler gibi vesaitledir. Tırahomlu bir adamın-toz, toprak, sıcak gibi- herhangi bir sebeble gözü ağrıyor, vehameti müdrek olmayan mahyatı onunla bilmeyerek temasda bulunur, farkında olmaksızın hastalığı alır.

Aynı yasdıkda yatmak, aynı mendili, havluyu kullanmak hastanın muheyyatını bulaşdırıyor. Çocuk zannederim, bu memleketlerde hudâyı nabit yetişiyor, toz, toprak içinde hariciden müte’essir bulunuyor, bu i‘tibarla göz tırahom mikrobuna pek çabuk aşılanıyor.

Sonra, hayat-ı içtimâ‘iyye bu mahyatlarda yüksek değildir : Aynı evde ineğin, keçinin de bağlı bulunması, gübrenin ve pürûnetinin aynı ev dahilinde bulunması hastalığın husulüne birer sebebdir.

Hasılı hastalık:

1. Hasta ile temas.
2. Aynı eşyayı kullanmak
3. Sinekler ve ila ahir ibi şeylerle sirâyet itmekdedir. ..?.. izâlesi sirâyetin tahdidi dimek olacağına nazaran halk bu esbab-ı sirâyetin izâlesini bir vazife bilmelidir.

Sirâyetin vuku‘ından sonra hastalık toz, toprak, güneş, havası muhtel mahaller, duman, gayr-ı kâfi ziya ile birden bire meydana çıkar. Evvela göz kaşınır, sulanır pis ellerle kaşınır, tahriş husule gelir. O zaman göz ağrımağa başlar. Göz kapakları hâl-i tabi‘i de mecellen ve parlak iken kırmızı vahbeciklerle melma‘ bir hale girer. İşte tırahom didiğimiz hastalık budur. Ba‘zen hastalık bir gözde olur. Fakat birbirine pek kolay sirâyet ider.

Tırahom göz hastalıklarının en mühimidir. Hıfzı’z-sıhhiye ri‘âyet sayesinde hastalık ibtidâ’i alâ’imle kalır, batar. Ancak vaktinde tedavi ve tahrişden sakınmak hastalığın te’sirini tehd ider.

[Doktor bundan sonra hastalığın bais olduğu korkunç neticelere nakl-i kelâm itmişdir. Halkımız bu netâyici memleketimizdeki ma‘luller üzerinde yakınen görüyor. Hacmimizin adem-i müsâ‘adesine mebni bir fen adamının ağzından dinlenmesi her halde şayân-ı arzu olan bu netâyici yazamadığımıza cidden müte’essiriz] (bitmedi).

İstanbul Piyasasıyla Alakadar Tüccarımıza

İstanbul’da haftada iki def‘a neşr idilmekde olan “İstanbul Piyasa Gazetesi” bi’l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür‘atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: “İstanbulda Piyasa Gazetesi”

Yeşil Yurd

Bursada intişara..?.. başlayan “Yeşil Yurd” refikımızı tebrik tebrik ider ve ömrünün uzun, muvaffakiyetlerinin büyük olmasını dileriz.

Yeni Kafkasya

“Yeni Kafkasya Mecmu‘ası” nın 9’uncu adedi müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 61

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir.

		Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 278] 11 Şubat 1341-1925	Perşembe	22 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

12

Gaziayntab

5 Şubat 1341

Meclis reis-i sâni Hayri Beğin taht-ı riyâsetinde Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Ata, Burhan (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) Beğlerden ibaret olduğu halde açıldı. Zabt-ı sabık kırâ'et ve kabul idildi.

Tarik bedeli aidat tahsiliyesi olarak muhtarlara virileccek yüz lira yeniden re'ye vaz' olunacakdı. Yine aleyhinde beyân-ı mütala'a itdim ve Mustafa Efendi ile karşılıklı iddia ve müdafa'ada bulundum. Nihayet madde tekrar re'ye konuldu. Biz Kilis a'zâsı tamamen bununla muhalif itdik. Abdülkadir Efendi yine müstenkef kalmışdı. Fakat re'is-i sâni beğin iltihak itdiği Ayntab a'zâsı ..?.. teşkil iderek hâ'iz-i richan olduklarından (100) lira bu iltihakı ekseriyetle kabul idildi.

Bundan sonra me'murin ..?.. tahsisat fevkaladeleri fasl geliyordu. İkinci fasl dahilindeki ma'aşatı-ı tahsisatı fevkaladesi (..?..) dördüncü fasl dahilindeki

(BU SAYFANIN KALAN KISMI TAHRİP OLMUŞTUR)

ORJİNAL SAYFA 62

İkinci Sahife	Kilis	12 Şubat 1341

İse de kabul idilmeyerek teklifim muvaffak görüldü. Ve bâ kur'a üç Kilis a'zâsı ile Mustafa Efendi (Gaziayntab) dan ibaret bir encümen teşkil itdi.

Vaktin adem-i müsâ'adesine mebni yazın içtimâ' idilmek üzre celseye de nihayet virildi.

Mahmud Ragıb

Da'va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi'nin yazıhanesindedir.

Urfa

Urfa'da "Urfa" namıyle intişara başlayan refikımızı tebrik ider, kendisine uzun ömürler ve büyük muvaffakiyetler dileriz.

Alışveriş Evi

Mu'âmelât-ı Ticâriye-ithalat ve İhracat-Komisyon-Vekâlet

Bi'l-umum muhaberata derhal cevab virilir. Her nevi' emti'a üzerine sipariş kabul olunur. Namımıza gönderilecek her nevi' mevad ve emti'a ve mahsulât ve zehâ'ir piyasada iyi fiyatlara satılır. Avans verir. Numunelerinizi idâremize gönderiniz. Katalog arzu olunduğunda gönderilir.

"Alışveriş Gazetesi"

Ticari, iktisadi, sanayi zirâ'i piyasa gazetesidir. Cihan iktisadiyesinden alem-i tüccartı haberdar ider. Tüccaran ve sanat erbabını birbirine tanıtmak maksadıyle fotoğraflarını derç ider.

İngiliz Korkusu

Ankara- 11 minh- Musula giden Cem'iyet-i Akvam komisyonunun parlak suretde istikbali tezâhüratın Türkiye lehine dönmesinden korkan İngiliz me'murları tarafından men' idilmişdir. İngiliz cebren mazbata tanzim itdirmekde devam idiyorlar. Mea'mâfih komisyon bu nevi'den mazbataları kabul itmemiş biz halkla doğrudan doğruya temas ideceğiz dimişdir.

Arzu iden zevat gazetemizde derç idilmek üzre bir fotoğraf göndermelidirler senelik abonemiz (500) guruş.

İdaremiz: İstanbul Galata Mumhane caddesi Beyramyan Han numro 38 Galata posta kutusu 175- telgraf adresi bâki.

Sıhhiye Müdürü Hamdi Kasım Beğ'in Tırahom Hakkında Bir Konferansı

Mâba'd

Tırahom bende de var fakat hıfzu's-sıhhaya ri'âyet sayesinde tamamen şifa imkanı olmasa da tehlikesi çok uzakdır. Binâen-aleyh korunma yollarına herkes büyük bir ta'assubla ri'âyet itmelidir: hastalıkla mülevves eşyayı kullanmamalıdır.

Sineklerin hasta ve sağlam kimselerin gözlerine konmasına mâni‘ olmalıdır. Mümkünse hastayı tecrid itmelidir, mümkün değilse hastanın gözü taht-ı tecribde alınmalıdır. [tecrid hastahanelerde hakkıyla yapılabilir] Koca karı ilaçlarından sakınmalıdır. Güneşin te’sirine karşı hususi gözlükler kullanmak şayân-ı tavsiyedir. Ağrımış göz kaynamış su ile temiz bir tülbend ile hem göz muhafaza idilir hem sirâyet ve vahim neticelerin hudusına mümani‘ât olunabilir.

Adi ve temiz su işte hastalığın en basit tedavi ve tevkî vasıtası:

Bütün bunlar hususi tedâbirdir. Umumi tedâbiriyse hükümete tevcih ider.

1. Kaldırımları yapdırmak.
2. Sokakları sulatmak ve süpürtmek (her hanede doktor koca sokağa bir pança su savurduktan sonra süpürge ile şehir içinde toz dumanları yapan beldeye tenzifat hademelerinin yapdığı işi kast itmiyor-Kilis)
3. Açık lağımları kapattırmak.
4. Umumi ve havası muhtel yerlerde oturmağı men‘ itmek veya bu gibi yerlerde tedâbir-i sıhhiyei te’min itmek.

[doktor başka memleketlerde tırahomluların hakkıyle tecrid idildiğinden hatta oralarda tırahomlu talebenin ayrı mekteblerde cem‘ itdiğinden ve mu‘allimlerinin bile tırahomlu olduğundan bizim içün buna imkân bulunmadığı cihetle mekteblerimizdeki tırahomlu talebenin hükümet tababetince devamlı tedavisinden başka bir şey yapılamayacağından bahs itmiş ve bu tedbirden de büyük faideler ümid itdiğini ilave eylemişdir.]

Netice

Tırahom mülevves ve gayr-ı kabil tedavi gibidir. Zayıf şekilleri müstesna, tedavisi müşküldür. Şifayı nam yokdur dinilebilir. Ancak salâh vardır. Binâ’en-aleyh her tırahomlu doktora gitmeli ve tedavi olunmalıdır. Tırahomu iki ayda iyi tedavi iderim diyen doktora tavsiye iderim inanmayınız. Tedavi muanitde..?.. salâh cüz’idir. Binâ’en-aleyh halkımız hastalıkla ehemmiyetiyle münasib bir mücadelede ve mekteblerde mu‘allimler talebesine telkinât-ı sıhhiyede bulunmalıdır.

ORJİNAL SAYFA 63

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet.		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud

İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 279] 15 Şubat 1341-1925	Pazar	22 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

13

Gaziayntab

7 Şubat 1341

Meclis yine Hayri Beğ’in riyâsetinde Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Burhan, Ata, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdülkadir (Halfeti) beğlerden mürekkeb olduğu halde akd-i içtimâ‘ iderek zabtı sabık kırâ’et ve kabul olunduktan sonra Ayntab belediyesine on bin lira mu‘âvenet idilmesi hakkında mezkûr belediye riyâsetinin takriri okundu. Teklifim üzerine bu takrir masârıfat-ı fevkalade bütçesinin müzâkeresi esnasında nazar-ı dikkate alınmak üzre muvakkaten hıfz idildi. Ba‘dehu Kilis Hilal mektebi baş mu‘allimi Hasan Tahsin Efendi imzalı arzuhal kırâ’et olundu. Mumâ-ileyh bu arzuhalde İstanbul sanayi‘ mektebindeki oğlunun ikmâl tahsilini te’mini içün hususi bütçemizden mu‘âvenet idilmesini taleb ve bir takım izahat i‘ta idiyordu. Müsted‘diminin fakir halini ve mu‘allimlikde emekdarlığını tasdik itmekle beraber bütçemizin de zengin olmadığını beyan iderek diğer mu‘allimin evladı hakkında düşünülmekde olan esasa teb‘a mahdumunun ya muvazene-i umumiyece mu‘âvenetle tahsili ikmâl itdirilmek veyahut bulunduğu mektebde mecannen tahsili ..?.. istikmâl olunmak üzere mezkûr arzuhalin aid olduğu vekâlete takdimini teklif itdim bu teklifim de mazhar hüsn-i kabul oldu.

Müte‘âkiben Zükir karyesi ahalisinin geçen 335 ile 340 senelerine aid yol vergisinden bakayada kalan borçlarının köylerinde bu sene âfat-ı semaviye vuku‘ından dolayı, münasib müddetle te’cili hakkındaki arzuhalleri mufassal ve müdellen.?.. esbabı hâvi olarak vâkî‘ olan beyanat ve teklifim üzerine red idildi. Ve paçavra-Gircegir mahallelerinin tevhid olunduğuna ve işbu muvahhid mahalleye diğer encümence nünasib bir isim virilmesine dâ’ir encümen-i mahsusdan vürûd iden mazbata ile evrak müteferrikası mezkûr mazbata mucebince Gaziayntab karye ve mahallatının tebdil-i esamisi içün müteşekkil encümen-i mahsusa tevdi‘ kılındı.

Kilis’de debbağhane mahallesinin Necib Asım Beğ namına izafâsı hakkında geçen sene virmiş olduğum takrir, te’kiden içtimâ‘ı hazırede meclis riyâsetine takdim eylediğim takrir-i kırâ’et idilerek bununda aynı encümene havalesi karargir oldu.

Bundan sonra vilayetin beş senelik mesâ‘i programını tanzime me’muren bâ-kur‘a? teekküll iden encümen de dahil olduğundan bir mezkûr encümenin mesâ‘isi meclisin te’hir-i içtimâ‘ını muceb olacak kadar mühim bulunduğundan bahisle hiç olmazsa hey’et-i umumiye içtimâ‘ının gelecek cumartesiye te’cilini teklif itdim. Mustafa Efendi bize bir saat mesâ‘i programı çizmek istedi. Buna i‘tiraz itdim ve mezkûr encümenden istifa eyledim. Abdülkadir Efendi Yeni Yol Kanunu’nu tebliğ iden Dahiliye Vekâleti’nin zeylinde hâl-i içtimâ‘da bulunan meclis-i umumilerin muvazene-i hususiyelerini kanun-ı mezkûrdaki esasata göre tanzim itmeleri emr olunduğundan bütçeyi yeniden tedkik itmemize lüzum gösterdi. Ben de aynı teklife iştirâk itdim. Re’is-i sâni Beğ evvelki teklifimin ta‘dilen çarşamba gününe kadar te’hir içtimâ‘ı re’ye koydu. Ve bu cihet ekseriyetle kabul idildiği halde Abdülkadir Efendi’nin teklifi re’ye bile konulmadı. Mesâ‘i programı encümenden isti‘fâmın kabulünü tekrar ricâ itdim ve sırada Abdülkadir

ORJİNAL SAYFA 64

İkinci Sahife	Kilis	15 Şubat 1341

Efendi henüz köylerine tohum zirâ‘ itdirmemiş olduğu beyanıyle on gün me’zuniyet istedi. Bu yüzden bizim isti‘fa mes’elesi de güme gitti. Abdülkadir Efendi’ye gelecek Cumartesi gününe değin me’zuniyet i‘ta idilerek Çarşamba günü içtimâ‘ idilmek üzre celseye nihayet virildi.

Mahmud Ragıb

Türkiye Afyon Yetişdirmekde Serbest

Cenevre, 11 minh (A.A) Afyon konferansı mesâ'isini ikmâl itmişdir. İngiltere, Hindistan, Fransa, Japonya, Portekiz, Siyam, Flemenk hükümetleri tarafından imza idilen protokol mucebince bu devletler kendi cüz'i idarelerinde tedâbire tevessül ideceklerdir.

[Türkiye tarafından imza idilmemişdir- Kilis]

Mecliste Bütçe Müzâkerâtına Devam

Ankara, 12 minh- Büyük Millet Meclisi'nde yeni meb'uslardan Muhyiddin (Bitlis) Şevket (Kırklareli) beğlerin tahlifinden sonra bütçe müzâkerâtına devam olunmuşdur.

Gelenler

Yeni rüsumat baytarımız ve hemşehrimiz Hidayet Beğ'le pederleri Malga ..? Kilis i'dâdisi ulum-ı diniyye mu'allimi Reşid Efendi geçen Pazar günü Kilis'e gelmişlerdir. Hidayet Beğ emrinin me'murin mahalliyeye henüz tebliğ olunmaması yüzünden vazifesine mübâşeret idememişdir. Sabık baytar Haşim Efendi yakında mahal me'muriyeti olan Birecik'e hareket idecekdir.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul'da haftada iki def'a neşr idilmekde olan "İstanbul Piyasa Gazetesi" bi'l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür'atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: "İstanbulda Piyasa Gazetesi"

Toprak

Zirâ'i, ticâri toprak mecmu'âsının 11'inci sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

HER GÜN BİR LATİFE

Bir hemşire, kumarcı olan biraderini kumarı terke da'vetle bir daha oynamamaya yemin itmesini teklif idiyor biraderi hiddetleniyor. Sen aşıklarını terk itdiğin zaman ben de oynamam diyor. Bu söz üzerine hemşire gözlerini semaya kaldırarak tazallüm hâl idiyor:

__ Yarab ilelebet oynamak istiyor, sen imdat et.

(Tercüme-Z)

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 93-94’üncü adedleri müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükümet civarında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

“KİLİS” İN TEFRİKASI (38)

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Afife içeri girince Nedim:

__Anne ekmek buldun mu dedi.

Valide cevab virmedi yalnız onu kucaklamak ve öpmekle iktifâ itdi. Zannediyordu ki ağzından çıkan söz cesaretini, azmini düçâr zaif idecek ve korkuyor idi ki dudakları kıpırdarsa göz kapakları zorla zaptetdiği elim yaşlarını salıvirecek. O sırada dilsiz olduğu gibi sağır idi de. Vicdanının sesini duymamak içün kulaklarını da tıkamışdı. Ne çare ki yine o sesi duyuyor ve işdiyordu. Kendisi ölecekdi, bu iki bi-günahı da birlikde öldürüyor dimekdi. Bunu biliyordu vicdanının söylemek istediği de idi. Fakat bunlar zaten ölecek değiller miydi? Açlık nasıl olsa onları elinden alacak idi. Bari bu suretle o acıyı olsun görmeyecekdi.

Nedimden sonra küçüğü kucağına aldı. Öpdü. Fakat dudakları yandı. Çocuk hasta idi harareti vardı. Ekmek, intihar.. hepsini unutdu. Çocuğu kucakladı, sokağa düşdü. Küçük hastayı belediye doktoruna gösterdi. Hayırhah doktor hastayı mu‘âyene itdi söylediklerinin, karşısındakinin yüreğini nasıl yaraladığını bile bile fakat, vazifesinin ve vicdanının ibrâmıyle:

__Hanım dedi, çocuk zayıf. Soğuk almış, reçete yazacağım. Bu ilacdan sabah, öğle, akşam.. günde üç def‘a birer kahve kaşığı virirsin. Çocuğa iyi

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 65

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 280] 11 Şubat 1341-1925	Pazartesi	23 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

14

Gaziayntab

11 Şubat 1341

Bugün meclis vali Hüsnü Beğ Efendi’nin taht-ı riyâsetlerinde a‘zadan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Burhan, Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) beğlerden ibaret olarak akd-i içtimâ‘ ve kırâ’et olunan zabt –ı sabıkı kabul itdikden sonra evrak-ı varidenin kırâ’etine mübâşeret olundu:

341 bütçesi tasdik idildiği ve bütçeye henüz mu‘âvenet faslı konulmadığı içün matlub otuz otuz bin (?) liranın der‘uhde olunamayacağı ma‘arif vekâletinin iş‘arına atfen Dahiliye Vekaleti’nden ve mu‘âvenet faslına konulmuş olan para meclisçe kabul idildiği takdirde gramaten taksim idileceğine dâ’ir ma‘ârif vekâletinden cevaben vârid olan telgraflar okundu ve bütçenin varidat kısmı müzâkere idilirken nazar-ı dikkate alınmak üzere şimdilik hıfzına karar virildi. Her iki vekâletin iş‘‘ârı arasında dehşetli mübâyenet olmakla beraber matlubumuz kırk bin lira iken

dahiliyenin otuz bin dimesi tuhafdı. Mütea‘kiben merkez ve Halfeti kazalarına nahiye teşkilatı hakkındaki liste ve haritalar okundu. Bu haritalardan merkeze aid olanda her nasılsa bizim Elbeğli nahiyesinin Yazlıbicer, Bazıntı, Tilkib, Selmincik gibi birkaç köyü münderic idi. Bunun tashihini taleb itdim ve tashihına karar aldığım gibi geçen içtimâ‘larımızın birisinde Boğazkerim köyünde bir nahiye teşkili temennisine dâ’ir ittihaz itmiş olduğumuz karar şimdiye kadar merci‘i aidine yazılmamış olduğundan bahisle te’kidi hakkında serd itdiğim teklif de kabul olundu.

Ba‘dehu Arab azı karyesi halkının hudud-ı millimiz dahiline gelerek burada ki arazileri dahilinde mesken inşâ idecekler yine vesâ’ireye dâ’ir olan arzuhalleri okundu. İcâb iden karar ittihaz idildi. Kilis’in Debbağhane mahallesi isminin Necib Asım Beğ namına tahvili hakkındaki takririm üzerine tebdil-i esâmı encümenince tahvil talebinin muvaffak görüldüğüne dâ’ir mazbatası bi’l-kırâ’e merkez hükûmete bu yolda temenniyatda bulunulması karargir olduğu gibi muvahhid paçavra-Gerciğin mahalleri namının “Gerciğin” Ayntab ve mahallâtının tebdil idilen isimlerine dâ’ir aynı encümenin mazbatası dahi bi’l-kabul keyfiyetin merci‘inden temennisine karar verildi.

Ayntab Haberleri

14-2-41

Kilis’deki ba‘zı mesâ’ilden dolayı Alaiye kaymakamlığından azl olunub taht-ı muhakemeye alınan esbak Kilis kaymakamı Hayri Beğin Ayntab mahkeme-i asliyesinde icrâ kılınan muhakemesi neticesinde berâ’etine karar virilmişdir.

Mahmud Ragıb

Yunan Tezviratı

Ankara, 14 minh- Bugün hariciye vekâletine Cem‘iyet-i akvam katib umumiliğinden Yunanistan’ın müraca‘atda bulunduğunu haber veren bir telgrafname gelmişdir. Ba‘zı kelimeleri noksan olduğu içün tekrarı rica idilen bu telgrafnameden anlaşıldığına göre Yunanistan bize virmiş olduğu takrir-i nifâhiden büsbütün başka bir iddi‘a dermiyan itmiş patrikhaneden asla bahs itmemişdir. Bundan bir maksad-ı mahsus sezilmekdedir.

ORJİNAL SAYFA 66

İkinci Sahife	Kilis	16 Şubat 1341

Ankara, 14 minh- Yunanistan akaliyetler hukukunun Cem‘iyet-i Akvam ruznâmesine idhâli içün mürâca‘atda bulunmuşdur.

Yunan Teb‘asına Aid Emvâl Gayr-ı Menkulenin İdâresi Hakkında Kanun

1. El-yevm Türkiye’de bulunmayan Yunan teb‘asına aid emvâl gayr-ı menkule Maliye vekâletince emlâk-i milliye gibi idâre olunarak varidâtı 19 Teşrin-i Sâni 1912’den mukaddem Yunanistan’ı terk itmiş olan veya mine’l-kadim Yunanistan haricinde mukim bulunan Türk teb‘asına Yunanistan’da bulunan emvâl gayr-ı menkulelerine tasarrufunda men‘ idildikleri müddetçe emvâlin gayr-ı menkulelerinin varidât nisbetinde grameten tevzi‘ idilüb icâbında Türkiye’deki Yunanlıların emlâkinide işbu müsâde-i kanuniye mucebince idâreye hükûmet me’zundur.
2. İşbu kanun tarih-i neşrinden mu‘teberdir.
3. İşbu kanunun icrâ-yı ahkâmına icrâ vekilleri hey’eti me’zundur.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul’da haftada iki def‘a neşr idilmekde olan “İstanbul Piyasa Gazetesi” bi’l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür‘atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: “İstanbulda Piyasa Gazetesi”

HER GÜN BİR LATİFE

Bir hanımın i‘tiyadı zevcini işi başına giderken her sabah kapıya kadar teşyi‘ itmek ve bu esnada evin noksanlarını haber virmek imiş. Artık bundan usanan efendi bir sabah yine evde şu yok bu yok… diye saymağa başlayan zevcesini omuzlarından tutmuş, sarsmış.

__Bir gün de demiş, bari bir gün de evde var olan şeyleri say.

__Z__

“KİLİS” İN TEFRİKASI [39]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Bakmalı, yumurta, yoğurt ve muhallebiye dermelisin ..?..

Afife reçeteyi aldı hemen yapdırmaya parası yokdu. Fakir olduğuna dâ’ir bir ilm ve haber alabilirse ilâcı bâd-ı hevâ yapılacakdı. Çocuk kucağında öğleye kadar ilm ve haberi almak içün uğraşdı. İlm ve haber.. ona bile pul istediler. Ne ile alacakdı? Kendisi gibi ilm ve haber almayaa çalışan bir diğerinin insaniyetiyle bu pul mes’elesi de halledildi. Nihayet ilacı eline virdiler. İşte bu, hükûmetin yegâne, fakat, yine bin eziyet ve zahmetle elde edilen yardımı idi. Heyhat! Yalnız ilaçla yaşamak mümkün değildi. Kendisi ekmeği bile zor bulurken şimdi sütü, yoğurdu nereden tedârik idecekdi. Hastasının başında uzun müddet bu elim düşüncelerle ağladı. Akşam oluyordu. Hâlâ aç idiler. Nedim’de artık adım atacak hal yokdu. İhtimal ki yarın, o da kardaşı gibi yatağa düşecekdi. Afife dışarı çıkdığı zaman ortalık ağarmışdı. Hava da güzelleşmişdi. Yalnız yerler çamurdu. Artık karar virmişdi. Köşe başında, cami‘in karşısında duracak, dilenecekdi. Üstü, başı düzgün bir şahsa tesadüf itdi. llah rızası içün, didi, beş on para, çocuklarım aç…hasta… Muhatabı duymadı bile. Yalnız Afifenin yüreği kanadı. Müraca‘at itdiği ikinci adamdan ancak kırk para alabildi. Bundan sonra birkaç kişi daha kimi işitmezliğe gelerek, kimi gayet evlâ diyerek geldi, geçdi. Ortalık büsbütün kararmışdı. Artık yoldan geçenler de seyrelmişdi. Afife çekilmek üzere idi. O sırada geç kalmış bir yolcu da yüz para virdi. Hasılat cem‘ân üç buçuk guruş itdi. Bununla ne alsın? Ekmeği mi hastaya yemeği mi, hem üç bucuk guruşa ne verirler ki Afife bir gün evvel hemşiresine gitmek kararını virmiş, fakat, validesinin mu‘âveneti üzerine te’hir itmişdi. Bugün kendisinde hemşiresine kadar gitmek imkân ve cesaretini bulamayan zavallı kadıncağız şimdi, gecenin bu vaktinde müraca‘at idecekdi.

__Mâba‘dı Var__

ORJİNAL SAYFA 67

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250

yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 281] 17 Şubat 1341-1925	Salı	24 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Meclis-i Umumi Haberleri

14

Gaziayntab

11 Şubat 1341

Bundan sonra Halfeti’de emaneten inşâ itdirilmiş olan gemi ve kayıkların münakasa bedelinden yüksek fiyatla mâl olmasından dolayı hasıl olan farkın emanet kararı ittihaz iden meclis idâre-i kazâ hey’etine tazmin itdirilmesine dâ’ir mukaddema encümen-i dâ’imice müttehaz karar hey’et-i mumâ-ileyhanın hüsn-i niyetine karşı müstelzim mağduriyet olacağından vesâ’ireden bahisle bunlar ehl-i vukufa keşf ittirilerek işte suistimal ve ihtiilâs asârı görülmezse tahsisat fevkalade i‘ta idilmek suretiyle fark-ı vaki‘in kapatılmasını temenni iden Dahiliye Vekâleti tahriratı okundu. İşin böyle sade bir suretde geçiştirilmesine imkân yokdu. Ata Efendi’nin izâhatı ve Vali Beğ Efendi’nin teklifleri üzerine bu hususdaki evrakı tedkik ve neticesini hey’et-i umumiyeye arz itmek üzre bâ kur‘a Ata, Rıza Cenani, Mahmud Ragıb beğlerden mürekkeb bir encümen teşkil idilerek varidât bütçesinin müzâkeresine geçildi. Birinci kısım, tekâlif-i umumiye küsurat manzumesi, birinci fasıl, a‘şar hisse-i i‘ânesi birinci madde menâfi‘ hissesi (15523) lira ile ikinci madde ma‘arif hissesi (31046) lira, ikinci fasıl, muskafat vergisine manzum ma‘arif ve beldeye hududu haricine aid tarik-i vilâyet hissesi (923) lira üçüncü fasıl, temettü‘ vergisine manzum vilâyet ve tarık-ı vilâyet hissesi (2204) lira, dördüncü fasıl, ağnam, deve, camış, canavar rüsumuna manzum vilâyet hissesi (5148) lira, beşinci

fasıl, ferağ ve intikal harçlarına manzum vilâyet hissesi (495) lira, altıncı fasıl, ma‘âşat ve ücûrat harb vergisine manzum vilâyet hissesi (311) lira, yedinci fasıl, bedel-i nakdi askeri vilâyet hissesi (8300) lira, ikinci kısım, küsurat-ı manzumeden ma‘dâ vilâyet-i vâridât hususiyesi, sekizinci fasıl birinci madde zebhiye..?.. resmi vilâyet hissesi (3583) lira, ikinci madde: sefâ’in-i müruriye resmi (2667) lira ta‘yin-i esâmi ile re’ye vaz‘ olunarak müttefikan kabul idildi. Üçüncü maddeyi vesâ’t-i nakliye vesâ’ire vergisi senevisi olarak bütçeye mevzu (170) lira teşkil bunun azlığından bahs iden Hayri Beğ’in tezyid hakkındaki teklifi epeyce uzun süren müzâkereye ve diğer tezyid tekliflerine sebeb oldu. Bu babda vilâyetden muhasebe-i hususiyeye yazılan 29 Kânun-ı Sâni 41 tarihli tezkire dahi celb ve tedkik olundu. Neticede senevi otomobillerden otuz, kamyonetlerden kırk beşer, kamyonlardan altmışar lira alınmak üzere bu maddeye (500) lira vaz‘ı dahi bi’l-ittifak karargir oldu. Dokuzuncu fasıl ile tarik-i bedel nakdisi olarak (31497) lira teklif idilmişdi. Bu fazla konacak paranın yeni yol mükellefiyeti kanununa göre ta‘yini bir mes’ele idi. Bu hususda da uzun münÖkkeşalar cereyan itdi.

Muhterem Meb‘usumuz Remzi Beğin Tebşiri

Ankara, 15 minh- a‘şârın ilgası kabul idildi. Hububat ve ..?..yalnız iskele, istasyonlarda yüzde on alınacaktır. Bu iktisadi inkılabı tebrik iderim.

ORJİNAL SAYFA 68

İkinci Sahife	Kilis	17 Şubat 1341

Muhasebe-i hususiye müdireyetinin bu babdaki müzekkiresi de okunarak en nihayet vilâyet halkının senede, kanunun asgari müddeti olan altı gün yol mükellefiyetine tabi‘ olması, vasıti kuvveti hâ’iz beher amele yevmiyesi altmış guruş i‘tibar idilmesi, şu suretle mükellefiyet mükellefiyet-i nakdiye ihtiyar iden her zatın senevi üç yüz altmış guruş virmesi esas kabul idilerek bu fazla ale’l-tahmin (30000) lira vaz‘ı takrir itdi ve vakit geçmiş olduğundan yarın saat on üç buçukda toplanılmak üzere celseye nihâyet virildi.

Mahmud Ragıb

AJANS HÜLASALARI

Yunan Tahşidâtı Yalan

İstanbul, 14 minh (A.A) Atina'dan bildirildiğine nazaran Yunan hükûmeti garbi terâkkiyada tahşidât yapıldığı rivâyetlerini tekzib itmekdedir.

Avrupada Devamlı Emniyet

Karulsaruha..?.., 13 minh-Alman baş vekili Lotar bir nutkunda Almanya'nın iştirâki olmadan Avrupa içün devamlı bir emniyet ve selâmet mu'âhedesi akdi mümkün olmadığını söylemişdir.

Bulgaristan'da Su'ikasd

Sofya, 13 mih- hükûmet fırkası mensublarından Salove gazetesi müdürü dün akşam saat on beşte üç meçhul şahıs tarafından revolver ile katl idilmişdir. Katiller henüz tevkif olunamamıştır.

Ayntab'da Husuf

Ayntab'da husufun sokak muharebesini andırırcasına silah atılmasına bais olduğu müstahberdir.

Doktor Emin Beğ

Birkaç gün evvel belediye ve hükûmete mütegaripden muzdarip olmak dolayısıyle hareketinin te'hir itdiğini bir telgrafla haber viren Emin Beğ dün aynı makamata çekdiği telgrafname ile afiyetini ve İstanbuldan Kilis'e müteveccihen hareket eylediğini bildirmişdir.

Kilis Piyasası

Kilis haricindeki karilerimizin arzusuna tez'en..?.. bundan böyle haftada bir kere evrak-ı nakdiye ile Kilis piyasasını neşr ideceğiz:

Guruş	**Okkası**
19	Buğday yerli malı en iyi
16	Arpa ;; ;; ;;
12	Mercimek ;; ;; ;;
15	Nohud ;; ;; ;;
19	Susam ;; ;; ;;
68	Zeytin yağı ;; ;; ;;
175	Sade yağ (hadidi) ;; ;; ;;

56	Mumlu bal ;; ;; ;;
36	Mumsuz bal ;; ;; ;;
76	Sabun ;; ;; ;;
32	Pirinç (cercik) ;; ;; ;;

Para

850 Türk altunı

78 min ..? mecidiye

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

Türk Yurdu

“Türk Yurdu” nun beşinci sayısı muhtelif ve zengin münderecât ile intişâr itmişdir. Kilis’de Türk kütübhanesinde satılır.

İstanbul Piyasasıyla Alakadar Olan Tüccarımıza

İstanbulda haftada iki def‘a neşr idilmekde olan “İstanbul Piyasa Gazetesi” bi’l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür‘atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: “İstanbulda Piyasa Gazetesi”

Kaymakamlıkdan:

Birinci madde. 14 Eylül 336 tarihli men‘i meskürât kanunu mucebince müskürât ithali nakl ve füruht fa‘illerinden dolayı mahkûm bulunanların cezaları afvolunmuşdur. Mezkûr kanun mucebince müsekkirât i‘mâl ve isti‘mâl ve sarhoşluk cürümleriyle mahkum olanların cezalarının 6 Nisan 1340 tarihli kanunda bu fa‘iller içün mevzu‘ ve muayyen cezaların hadd-i asgarilerinden fazlaları afvedilmişdir.

Kezâlik müsekkerât isti‘mâlinden dolayı habs ile mahkum olan kimselerin müddet-i mahkumiyetlerinin işbu fasıl hakkında kanun-ı ahirin ta‘yin itdiği cezâ-yı nakdinin had-ı asgarisine kanunen tekabül idecek miktardan ziyadeleri dahi afvolunmuşdur.

İkinci madde.: İşbu kanun neşrinden i‘tibaren meri‘û’l-icrâdır..?

Üçüncü madde: İşbu kanunun icrasına neşrinden itibaren Adliye vekili me’murdur.??

ORJİNAL SAYFA 69

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 282] 17 Şubat 1341-1925	Çarşamba	25 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Meclis-i Umumi Haberleri

15

Gaziayntab

12 Şubat 1341

Meclis vali beğefendinin riyâsetlerinde Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) beğler hazır olduğu halde akd-i içtimâ‘ iderek zabtı sabık kırâ’et ve kabul olunduktan sonra tarik-i bedel-i nakdisi olarak bütçeye mevzu‘ (30000) liradan masârıfât-ı âdiye bütçesinde kabul idilmiş olan (7851) lira umur-ı nâfi‘a me’murin ma‘âşat ve mahsusatı ile sâ’ir yol umurına ve (4000) lira yine yol vergisinin tahakkuk, ta‘kib ve tahsili ile iştigal idecek olan bir kısım varidât-ı hususiye tahakkuk ve tahsil me’murları ma‘âşat ve mahsusatına ve (100) lirada kezalik yol işleriyle ve yol vergisinin tahsiliyle mükellef olan muhtar ve ihtiyar hey’etleri aidâtına hasr ve tahsis idilmiş olduğundan bunlar tenzil idilerek mütebaki (18049) liranın varidât-ı fevkalade bütçesine alınması ve kanunen yol vergisinin yollara hasrı lüzumuna binâ’en bi’l-mukabele masârıfat-ı fevkalade

bütçesine de (18049) lira yol masrafı vaz‘ ve tahsis idilmesi esası takrir eyledi ve müte‘âkiben vâridât-ı âdiye bütçesinin müzâkeresine devam olundu. Onuncu faslı tedrisât-ı ibtidâiye vergisi teşkil idiyordu. Muhasebe-i hususiye bu fasla (13192) encümen-i dâ’imide (18000) lira vaz‘ itmişdi. Bi’l-müzâkere buraya (20000) lira vaz‘ı kabul idildi.

On birinci fasıl, vilâyete aid mü’essesât emvâl ve emlâk-i husuiye varidâtına müte‘allik idi. Vilayetin bu kabil-i vâridât-ı hususiyesi olmadığından ber-muceb teklif bu fasl (Safer) ile geçdirildi.

On ikinci fasl, varidât-ı müteferrikaya müte‘allik ve (428) liradan ibaret idi. Bu da olduğu gibi kabul idildi.

On üçüncü fasl, muhasebe-i hususiye me’mur, mu‘allim ve mensublarının ma‘aşatından kat‘ olunacak yüzde iki ma‘zuliyet aidâtından mütehassıl mübalağa mütedâ’irdi. Buraya (378) lira vaz‘ olunmuşdu. Esaslı hesablara istinad iden bu faslın da reddi bi’t-tab‘ kimsenin aklından geçmezdi, bu da kabul olundu.

Üçüncü kısım, on dördüncü fasl, birini madde hibe ve vasiyet suretiyle vuku‘ı me’mul (?) i‘ânat ve tebrrü‘ât koca bir (Safer) den ibaretdi. Buna da ..?.. ve ..?.. denildi.

Bundan sonra aynı fasla ikinci madde olarak “muvazene-i umumiyeden mu‘âvenet” namıyle (35000) lira ilave ve ekseriyetle kabul idildi. (ben)?? “40000” lira tarafdarı olduğumdan muhalif kalmışdım çünkü hulyada kısa kesmek kâr-ı akl olmadığına dâ’ima kailim fakat bir de “Levlâ’û’l-hulya” varmış, neme lâzım?

Bu suretle varidât-ı âdiye bütçesinin yekûnü (156506) lira olarak tesbit idilmiş oldu. Bundan masârıfat-ı âdiye bütçesi yekûnü olan (134265) lira tenzil idilirse geriye (22241) lira kalacak, bundan da yol parası ve yol masrafı olarak (18049) lira tarh olunursa bi’l-umum masarıfât-ı fevkalade içün elimizde (4192) lira kadar bir para bulunacaktır. Ayntab, Kilis belediyelerine, yani hastahanelerine mu‘âvenet tasavvurlarını da bu (4192) liranın içinden çıkarmak lâzım ve bütün bu hulyaları

ORJİNAL SAYFA 70

İkinci Sahife	Kilis	18 Şubat 1341

Tahakkuk itdirebilmek içün de muvazene-i umumiyenin vilâyetimizde (35000) lira mu‘âvenet akçesi ayırması meşrutdur ve’l-eflâ! Ve lâ havle ve lâ..

Vaktin adem-i müsâ‘adesine mebni Cumartesi saat on üç buçukda bi’l-içtimâ‘ varidât ve masarıfat-ı fevkalade bütçeleri müzakere idilmek üzere bu günkü celseye de nihayet virildi.

Mahmud Ragıb

AJANS HÜLASALARI

A‘şârın İlgası Tafsilâtı

Ankara, 15 minh- a‘şârın ilgası ittifaka yakın bir ekseriyetle ve alkışlarla kabul idilmişdir. Pazar yerlerinde satılacak zehâ’irden vergi alınması reddolnunarak iskele, istasyon gümrüklerden geçirilecek mahsulâtdan mahalli rayiç üzerinden yüzde on nisbetde vergi alınması kabul olunmuşdur. Un ve bulgurda yüzde on resme tabi‘dir.

Halid Paşa Vefat Etdi

İstanbul, 15 minh- Halid Paşa’nın cenazesi bugün biri kırk beş geçe Haydar Paşa’ya muvaselet itmiş ve istasyonda şehrimizde bulunan meb‘uslarla me’murin mülkiye ve askeriye, kıt‘at-ı askeriye ve polis müfrezeleriyle mektebler tarafından mü’esser tezahüratla karşılanmış ve ihtifalat-ı liyaka ile Eyüp’e nakli dilerek ailesi makberesine defn idilmişdir.

Erganide Müsademe

Ankara 15 minh - Ergani vilayetinin Biran karyesinde Hanslı Şeyh Said ve avanesi ile havali-i jandarma müfrezesi arasında 13 Şubat da bir müsademe olmuş iki jandarma mecruh düşmüş hemen tedâbir-i lâzıme ittihad olunmuşdur.

Evkaf Dâ’iresinden:

Bin beşyüz üç lira yirmi bir guruş bedel-i keşfle evvelce mevki‘i münakasaya vaz‘ olunan Nehaslı Çeşmesi su yollarının inşaat münakasasına taleb zuhur itmemesinden ve müddetinin hitam bulmasından dolayı tarih-i i‘lândan i‘tibaren on beş gün müddetle münakasasının temdid idildiği i‘lân olunur.

64-1

Meclis-i Umumi Kapandı

Ayntab, 16 minh- meclis-i umumi hitam buldu. Encümen-i dâ'imide Rıza Cenani, Mustafa, Burhan, Abdülkadir efendiler kaldılar yarın geliyoruz.

Mahmud Ragıb

Muvâsalat

Müdir-i umumimiz Ragıb Efendi dün öğle üzeri Kilis'e muvasalat itmişdir.

HER GÜN BİR LATİFE

Bir İspanyol kraliçesine nedimlerinden biri aşık olur ve i'lân-ı hissiyata bir türlü cesaret idemezmiş.

Bir gün kraliçe nedimiyle konuşurken sevdiğiniz kadını görmek isterdim..der.

Nedim cevab verir:

__Aynaya bakmak zor bir şey değildir haşmet-penah.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [40]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Bir zamanlar muazzez bir misafir olduğu evin kapısı önünde uzun bir terddüt devresi geçirdi. Kapıyı baygınlık nöbetleri içinde çaldı. Kapı açıldı: Hemşiresinin büyük oğlu çıkdı. Çocuk teyzesinin geldiğini haber vermek üzere içeri daldı. Afife içeriden ılık bir yemek kokusunun dışarıya taşdığını hissetdi. Bir müddet içeri girip girmemekde tereddüt iden Afife içeriden telaşlı ve yavaş bir sesle yapılan muhavereyi işitince kendisinde içeri girmek cesaretini bulamadı. Anlaşılan onu Avni Efendi eve gelmişdi. Afife muhavereyi tamamen işitemiyordu. Yalnız şiddetle söylenmiş olan bir tek kelimeyi işitmişdi: Orospu. Hayır, hayır bu pis kelime kendi hakkında değildi: Asla! Afife buna imkân görmüyordu. Biraz sonra çocuk geri döndü. Afife'nin kendisine bir şey söyleyeceğini zanetdiği çocuğa ma'tufen istifhamkâr nazarları birden bire şiddetle kapanan kapı kanadı ile karşılaşdı. Kapının tarakası beyninde kulak dibinde patlayan bir top te'sirini yaptı. Kapı önünde birkaç saniye gayr-i müteharrik ve gayr-ı müdrek bir halde kaldı. Nihayet diz üstü düşdü.

Zavallı Afife birkaç dakika sonra hıçkırıklarla sarsılarak dönerken kapının o müdhiş tarakası, bir de o kötü kelime kulaklarında tekerrür idüb gidiyordu.

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 71

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 283] 19 Şubat 1341-1925	Perşembe	26 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Mübarek Mirac Gecesi

Bu gece mübarek Mirac gecesidir. Şehrimiz cami‘leri bu münasebetle kandillere bürünürken kalblerde ta‘at ve ibadet nuru parlayacaktır. Bu gecenin kudsiyetine müsteniden Türklere ve İslamlara refah ve sa‘âdet dileriz.

Adaletin Nokta-i Nazarı

Ankara, 1 minh- (A.A) Ardahan meb‘usu Halid Paşa’nın cerh ve katline müte‘allik icrâ kılınan tahkikatın safahat ve netâyici hakkında vuku‘bulan istifsar üzerine Ankara mahkeme-i asliye müdde‘i umumisi Anadolu ajansına beyanât-ı âtiyede bulunmuşdur: Ardahan meb‘usu Halid Paşa’nın bir takrir imzası teklifinden dolayı meclis dahilinde el-Aziz meb‘usu Hüseyin Beğ’i tehdid ve ta‘kib itmekde olduğunu gören Afyon meb‘usu Ali, Gaziayntab meb‘usu Kılıç Ali Kozan meb‘usu Ali Saib, Cebel-i Bereket meb‘usu Avni Rize meb‘usu Rauf Beğlerin evvel ahir teskin içün sabık iden tevkıyat ve ricâlarının Hüseyin Beğ’i iltizam telakkisi ile daha ziyade münfa‘il olan Paşa Karahisar meb‘usu Ali Beğ’e tevcihi husumete başlamı ve

vakî‘ niyaz ve istirhamlar üzerine ta‘dil tehûr idememiş ve Ali Beğ’e iki el tabanca teşhir ve endaht suretiyle ta‘arruz ve hücum eylemişdir. Ta‘arruz vak‘a karşı kendisini muhafaza içün geri geri çekilmek ızdırarında kalan Ali Beğ’in yere düşmesi ile Halid Paşa’nın mumâ-ileyhin üzerine çıkub be tekrar tabancayı beynine tevcih ve üçüncü def‘a endaht eylemesi ve bu meyanda istim‘dâdına rağmen haricden bir mu‘âvenet görmeyen Ali Beğ’in belinden çıkardığı tabancasını isti‘mâl suretiyle Halid Paşa’yı mecruh eylediği tahkikat-ı câriye ile anlaşılmışdır. Vak‘anın şekl-i cereyânına göre Halid Paşa’nın mükerreran asliha-i nâriyeyi endaht suretiyle Ali Beğ’e vâkî‘ olub bu anda garz mümkün olmayan ta‘arruz na-hakkı Ali Beğ’in mücerred def‘ zarureyi ve Halid Paşa’yı cerh suretiyle men‘e muvaffak olduğunu ve binâ’en birin fa‘ili müdafa‘â-i nefs maksadına ma‘tuf bulunduğu cihetle vuku‘a getirilen cerh kanun-ı cezanın kırk ikinci maddesi zeyli mucebince nazar-ı kanunda mecrim olamamışdır ve Halid Paşa’nın hareketi de kanun-ı cezanın 170’inci madde zeyline muvaffak katl kasdıyle mükerreren silah teşhir ve endaht cürmünü teşkil eylemekde bulunmuşdur. Halid Paşa’nın vefatıyle sakıt olan fa‘il-i cinaye mezkûr hakkında müstentıklıkça ta‘kibat imkânın kalmamasından usul mahkeme-i ceza kanununun ikinci maddesi mucebince hukuk-ı umumiye da‘vâsının sükutuna ve Ali Beğ’in fa‘ilinde esbâb-ı mesrudeye binâ’en cürm ad olunamayacağının ve diğer zevâtın mes’elede dahil ve alakaları kat‘iyyen anlaşılamamış olduğu hasebiyle onların da Ali Beğ’le ma‘ân usul-i mezkûrın 123’üncü maddesi mucebince men‘ muhakemelerine karar virilmişdir.

Avrupa’da

İstanbul, 17 minh- Avrupa’nın her tarafında gayet müdhiş kar ve fırtına hüküm fermadır..?..

ORJİNAL SAYFA 72

İkinci Sahife	Kilis	19 Şubat 1341

Huma Kuşu

Vilâyet bütçesinin kısmen hayâlat üzerine kurulduğu umumi müdürümüzün Ayntab’dan gönderdiği mektuplardan anlaşılmışdı. Bu sefer vâkî‘ olan istihbarımıza nazaran birkaç gün evvel dahiliye vekâletinden gelen bir yeni ta‘mim vilâyet

bütçelerine mu‘âvenetin kat‘iyyen mümkün olmadığını bildirmekdedir. Şu halde mu‘allimlerimiz bu sene ancak 5-6 aylık alabileceklerdir.

“Dur” Emri

Evvel akşam Paşa Hamamı önünde “Dur” emrine ita‘at itmeyen Tosyalı oğullarından Hacı Arabın oğlu Süleyman bir jandarma neferinin atdığı kurşunla yaralanmış ve pek az zaman sonra vefat eylemişdir.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

Hidayet Beğ

“Hudud İli” refikımız evvel günkü nüshasında rüsumat baytarı Hidayet Beğ’in işe başladığını yazıyordu. İstihbarımıza nazaran işe başladığı yanlışdır. Pek muhterem bir hemşehrimiz ola Hidayet Beğ’in mağduriyetine meydan verilmeyeceğini kuvvetle ümid ideriz.

“Haftalık Meslek”

İstanbul’da intişar iden “Meslek” refikımızın mübadele nüshalarını almağa başladık. Elimizde mevcud 6-7 nüshasını, itiraf itmek lazım gelirse, büyük bir zevk ile mütala‘a itdik. Mütala‘amız bize refikımızın gayesi hakkında şu fikri verdi:

1- Ale’l-umum münevverler arasında iktisadi terbiyenin ve müsbet ilim fikrinin inkişâfına çalışmak.
2- Memleketde dedikoduculuğun tahribatına mâni‘ olmak ve bunun yerine müsbet usuller dahilinde memleketin maddi mes’eleleri ile iştigal meylini uyandırmak.
3- Türk’ün ve Anadolu müstehassılının hukukunu müdafa‘a itmek.
4- İçtimâ‘iyat, tarih ve iktisad ilimlerini kabil olduğu kadar sade şekillerde ve en yeni ilim nazariyatı dâ’iresinde neşr ve ta‘mime çalışmak.
5- Fırkacılık yerine meslekcilik fikrini neşr ve ta‘mim eylemek.

Mesleğin mütala‘âsından gayesi hakkında hasıl olan fikir budur. Bunu gazetenin romanlarında ve hikayelerinde de görmek müşkül değildir.

Refikımızın her nüzhasında görülen tekâmül eserini bi'l-hassa kaydetmeden geçemeyeceğiz. Refikımızın bu muvaffakiyetini tebrik ider, gayesine her an biraz daha yaklaşmakda devam etmesini samimi kalbimizden temenni ideriz.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [41]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Bir ağlama nöbeti geçirdikden sonra mahalle bakkalına girdi. Aksi gibi Salihi de orada buldu. Girdiğine pişman oldu. Edebsiz herif yılışmaya başlamışdı. Bakkal, bu fakir ve kadın müşterisini huşunetle karşıladı:

__Ne istiyorsun? Dedi.

__Üç buçuk guruşum var. Hasta içün çocuk içün bir şey…ne var sende?

Bakkal yüzünü ekşiderek işiyle meşgul olmaya başladı ve homurdandı:

__Böylesini de görmedik!

Ciğerparesini kurtaracak olan yoğurt, sevgili nedimiyle, kendi hayatını idâme idebilecek olan ekmek işte karşısında idiler bir an ekmeklerin, yoğurt kâselerinin birini kapıp kaçmak istedi. Sonra bunun bi- fâ'ide olduğunu düşündü. Çünkü kuvvetsiz bacakları, koşmaya kaçmaya mütehammil değildi. Salih konuşmuş olmak içün sordu:

__Hasta içün ne alacaksın güzelim?

Afife'nin kalbini dolduran analık hissi diğer bütün hisleri: kinleri, nefretleri unutdurmuşdu. Derd yanarak:

__Hasta içün yoğurt, dedi, benim ve Nedim içün ekmek..

__Fazla paran yok mu?

__Yok!

Salih bakkala bir lira atdı.

Hanıma istediğini ver, dedi. Dükkandan çıkdı.

__Mâba'dı Var__

ORJİNAL SAYFA 73

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 284] 19 Şubat 1341-1925	Pazar	29 Receb 1343 [Üçüncü Yıl]

Mühim Bir Ziyâ‘ Daha

Vatanımızın emsâlini nadir yetişdirdiği müverrihlerden üstad-ı şehir Abdurrahman Şeref Beği tanımayan vatandaşımız yokdur. Türkiye Büyük Millet Meclisine İstanbul meb‘usu olarak dahil olan üstadın vefat itdiği geçenlerde “Toksöz” tarafından yazılmış ve o zaman Türkiye halkının matemlere bürünmesine meydan kalmadan- diğer evrak-ı havadis bu haberi tekzibe mesara‘etle ammeyi memnun eylemişdi. Bir iki ay sonra bu na-hoş haberin hakikate inkılab ideceği kimsenin aklından geçmedi. Fakat ma‘a’t-te’essüf bugün üstadın vefatı bir hakikatdir. Tala‘sız vatanın şu son on beş sene zarfında zayi‘ itdiği kafile-i fazılaya bir yenisi daha iltihak itmiş, Anadolu ajansının aşağıya derç itdiğimiz telgrafına nazaran üstad-ı â‘zâm boğaz kanserinden afâkat bulamayarak 18 Şubat da rahmetullahiyeye kavuşmuşdur. Büyük te’sirle yazarken aile-i muhteremesi a‘zâsına

pek kıymetli ve yaşlı a‘zâsından olduğu Büyük Millet Meclisi ‘âlisine ve bütün Türk vatandaşlara arz-ı ta‘ziyet itmeği de vazifeden biliriz.

Üstadın vefatı hakkındaki ajans telgrafı:

İstanbul, 19- İstanbul meb‘usu üstad-ı tarih, Abdurrahman Şeref Beğ, dün, bir aydan beri taht-ı tedâvide bulunduğu Guraba ..?.. hastahanesinde boğaz kanserinden vefat itmişdir. Haber-i irtihali ekserisi merhumun talebesi olan İrfan ve tekfir aleminde derin bir te’sir tevellid eylemişdir. Gazeteler üstadın yâd-ı fezâ’iline müte‘âddid makalât tahsis itmişlerdir. Cenazesi yarın merâsim-i mahsusa ile Topkapı kabristanına defn idilecekdir.

Meclis Haberleri

Ankara, 18- meclisde ordunun takviyesine müte‘âllik hususat içün talebi idilen (230000) liralık tahsisat kabul olunmuş, dahiliye bütçesinin müzâkeresine devam idilmişdir. Dahiliye bütçesi raporunu Ali Şauri Beğ (Karasu) ve bütçe hakkındaki tenkidata cevabını dahiliye vekili Cemil Beğ okumuşlardır. Ali Şauri Beğ teşkilât-ı milliyeden bahs iderken bütçeden tahsisat alan yetmiş dört vilâyetimiz bulunduğunu, buna şimdiye kadar olduğu gibi şimdiden sonra da bizim olacak olan Süleymaniye, Kerkük ve Musul vilâyetlerinin ilâvesi lüzûmunu söylemiş, şiddetle alkışlanmışdır.

Dahiliye vekili vilâyetlerin mikdarını azaltmak içün bir lâyiha ile meclise geleceğini, teşkilât-ı mülkiyenin tesbitinden sonra idâre-i hususiyelerin dâ’ire-i salahiyetlerini tevsi‘a tarafdar bulunduğunu asayişin geçen senelere nisbetle fevkalade mükemmel olduğunu ve münferid vak‘aların himmetle ta‘kib ve faillerinin tecziye idildiğini hiçbir yerde intihablara hükûmet tarafından müdahale olunmadığını me’murların hükûmet ve milletin şerefini muhafaza iden vazife-şinas kimselerden olduğunu yüz binden fazla nüfuslu şehirlerin belediye intihabatı hakkında ayrı bir lâyiha hazırlandığını, Ankara’dan ma‘dâ belediye re’islerinin müntehab olacağını söylemişdir. Bütçenin hey’et-i umumiyesi hakkındaki müzâkerât kâfi görülerek fasıllar küçük ta‘dilat ile kabul olunmuşdur. Muhakemat encümeni raporunu (Ermeni Firarileri mes’elesi Kilis) müzâkere içün celse hafi olarak devam itmişdir.

Meclis-i Umumi Haberleri

Ve İ‘tizâr

Meclis-i umuminin son üç günlük içtimâ‘ına

ORJİNAL SAYFA 74

İkinci Sahife	Kilis	22 Şubat 1341

Aid notlar mücber bir sebeble Ayntab'da kalmış ve şimdiye kadar vürûd itmemiş olduğundan muhterem karilerimiz bi'l-zarure eyyâm-ı mezkûrede cereyân iden müzâkerâtı birkaç gün sonra okuyacaklardır. Arz-ı i'tizar ideriz.

Romen-Alman Münasebatı

Londra, 17- (gecikmişdir).

Berlin ve Bükreş'den gelen haberlere nazaran Romanya ve Almanya hükûmetleri arasında Almanlar tarafından esnâ-yı harbde Romanya'da tedâvüle vaz' idilen banknotlardan dolayı zuhur iden ihtilaf üzerine Romanya bir çok Almanları hududundan ihraca başlamışdır. Berlin borsası Romen parasını kabul itmemişdir. Buna mukabele-i bi'l-mesel olarak Romanya'nın da münâsebât-ı siyasiyenin kat'ı ve Romanya'daki Alman sermayesinin müsaderesi gibi tedâbire tevessül ideceği bildiriliyor.

Ayntab'da Bir Firari

Kilis'de "Dur Emri" ne ita'at itmeyen asker firarileri kurşunla vurulurken ve kavanin-i mahsusası da bunu icâb iderken Gaziayntab'da Mehmed Ali Efendi namındaki firarinin kahvelerde, polisin gözü önünde bilardo oynamakla vakit geçirdiği, ahz asker şâ'ibesinin mülkiyeyi, mülkiyenin polisi tazyik itmesine rağmen bir zaman Kilis ve Ayntab adliyelerinde zabıt kâtibliği iden , bir aralık askerden kurtulmak sevdasıyle hudud-ı milli sınırları dışına kaçan bu ma'ruf firârinin sarf-ı refikası hanımın kibar ailelere terzilik itmesi sayesinde ferih fühûr-vâdi firarda puyan olduğu Ayntabdan matba'amıza haber verilmekdedir. Keyfiyet-i makarin hakikat ise câlib nazardır. Merhumun nazar-ı dikkatini celb ideriz.

Köylülere Posta Kutuları

Şehir postahanelerinde-kutular köylü tarafından yapdırılmak ve anahtarları i'timad itdiren bir adımda bulunmak üzere-köylüler içün posta kutuları bulundurulması lüzumu merci'inden posta idârelerine ve idâre-i mülkiyeye bildirilmişdir. Bu haber bizi çok sevindirdi. Çünkü her yerden ziyade biz burada

muhterem köylü karilerimizin gazetelerini takdime müşkilât çekmekdeyiz. Muhtere m karilerimizle posta ve nevahi müdürlerimizin bu işi kemâliyle te'min buyurmalarını niyaz ideriz.

Hoş Geldiler

İki üç aydan beri me'zunen der-sa'âdetde bulunan Kilis Belediye hastahanesi ser-tabib ve operatörü muhterem ve sevgili hemşehrimiz doktor Mehmed Emin Beğ Efendi evvel akşam ma' aile katma tarikiyle şehrimize avdet buyurmuşlardır. Kendilerine beyân-ı hoş âmidi ider hastalarımızın gözlerini aydınlarız.

Rüsumat müdürüyetinden :

6 Şubat 341 günü Bölük mahalleden Mehmed oğlu Mehmet'e aid olarak cihet-i askeriyece derdest idilen on dört top ipekli alaca ile on yedi aded müsta'mel çâketin tarihinden bir mah sonra satılacağının hariç-i kazâda sakin olduğu anlaşılan sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [42]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Başka zaman nefretle reddedeceği bu mu'âveneti şimdi ezdil ve cân kabul iden Afife, bu bir liranın hepsiyle alabildiği üç ekmeği ve bir kâse yoğurdu memnuniyet ve iştiyakla kavradı, çıkdı. Henüz yirmi adım atmamışdı ki Salihi önünde buldu. Salih hakkını isteyen bir adam tavrıyle

__Beraber geleceğim, dedi.

Afife işte o zaman neye uğradığını şimdiki vaz'iyetin beş dakika evvelinden kötü olduğunu anladı. Anladı fakat pek geç… yahud da beklediği netice pek erken gelmişdi. Elinde iki kıymetdar şey vardı. Birisinden birisini atmak, feda itmek icâb idiyordu. Namusu ve evladları. Her ikisini de kurtarmanın imkânı olmayınca hangisini tercih itmeli. Zilletle yaşamayı mı? Şerefle ölmeyi mi? Şerefle ölmek ne tatlı söz lâkin burada ne kadar mahalsiz. Çünkü yalnız ölecek değil. Bile bile iki masumu da birlikde öldürecekdi. O iki masum ki bugüne kadar onlar içün göstermediği fedakârlık katlanmadığı mezahim kalmamışdı. Bu âna kadar onları

büyütmek içün çalışmış ve sırf onlar içün yıpranmış iken… Bugün ikisini de kendi içün fedâ itmek! Ah! Bu da yanlış! Feda ideceği şey yalnız kendisine mi aiddi? Aynı şey aralarında müşterek değil miydi?

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 76

İkinci Sahife	Kilis	22 Şubat 1341

Mu‘ahedenâmesini imza itmemişdi. Yugoslavya ile ayrı bir mu‘âhede yapmak mecburiyetindeyiz. Bu hususda tarafeynin temâyülü mahsusdur. Siyaset-i hariciyemizin hudut-ı esâsiyesi bugün kü Türkiye ve dünkü ve münkariz Türkiye imparatorluğunun mu‘akkabi değildir. Türkiye başlı başına ve yeni bir devletdir. (Bravo sesleri) aramızda tarihden başka hukukan hiçbir rabıta kalmamışdır. Her yerde ta‘kib itdiğimiz nazariye budur. Memleketin ticaret-i hariciyesini tevsi‘ idecek vesâ’iti ihzâr içün de hariciye vekâletiniz ciddi bir fa‘aliyetle meşgul olmakdadır.

Mısır’la Münasebâtımız

Ankara, 18 (gecikmişdir). Mısır hükûmeti hükûmetimizle doğrudan doğruya münâsebât-ı siyasiye te’sisi arzusunda bulunduğunu Mehmed Hudavi Pâşayı sefir-i i.’zam itmek istediğini bildirmiş ve bu babdaki istimzâca hükûmetimiz tarafından cevab-ı muvaffakat virilmişdir.

Yeni Patrikhaneler

Ankara, 21- Romen Kilisesinin müstakil patrikliğe irtikası Romanya parlementosundan müttefikan kabul idilmişdir.

Üstad-ı Tarihin Cenaze Merasimi

İstanbul, 21-Merhum Abdurrahman Şeref Beğ’in cenaze merasimi dün büyük bir ihtifalle icrâ idilmişdir. Cenaze on birde hastahaneden kaldırılarak Fatih cami‘ine getirilmiş ve büyük bir cema‘atle namazı kılındıktan sonra Topkapı’da Otaktepe’de aile makberesine defn olunmuşdur. Hakkı Şinasi, Rüşdü Paşalar ile Hilmi Beğ Büyük Millet Meclis’i namına cenazede hazır bulunmuşlardır. Hariciye murahhhası, kolordu kumandanı, vali, erkân-ı emanet muhtelif cema‘at-ı âliye ve fark-ı siyasiye mümessilleri bütün mektebler, mu‘allimler ve talebesi merhumun binlerce hürmetkârânı istâd-ı mağfuri son istirahatgâhına kadar ta‘kib itmişlerdir.

Rus-Japon Mu‘âhedesi

Moskova, 18- (gecikmişdir). Sovyetler merkezi icra komitesi re’isi Rus-Japon mu‘âhedesini tasdik itmişdir.

Mahkeme-i Asliye Riyâsetinden:

Kilis kazâsına tabi‘ Balıklı karyesinden Mısırlı Ali oğlu Mehmed Nuri Efendi ile Ali Göçürü’nün oğlu Hasan’ın kızı Saniye meyanelerinde metkûn alacak da‘vâsının cereyan iden muhakemesi neticesinde mezbure Saniye’nin mahall-i ikameti meçhul bulunduğundan tebligat ifâ olunamadığına rağmen gazete ile i‘lânat-ı tebligat ifâsı karargir olmakla 23 Mart 341 tarihine musadıf Pazartesi günü zavallı saat onda mahkemede bizzat isbat-ı vücud itmesi ve gelmediği takdirde gıyaben mahkeme icrâ kılınacağı i‘lân olunur.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [43]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Başı dönüyordu. Ayak da durmak içün cebr-i nefs idiyordu. Söz söyleyecek söyleyebilecek bir halde değildi. Boğazı tıkanmışdı. Bayılmak üzere idi. Ma‘mafih muhtelic kolları kucakladığı ekmekleri ve yoğurt kâsesini sıkı sıkı tutuyordu. Sû’âline cevab alamayan Salih:

__Haydi yürüsene. Dedi. Artık bu kadar naz yetişir.

Aynı zamanda kadıncağızı belinden tutmuş sürüklüyordu.

Zilletin bu kadarına tahammül idemeyerek ağlamakla ta‘dil-i te’sirat itmek isteyen biçare kadın boğuk bir sesle mırıldandı: Bırak beni!

__Bırakayım mı niçün? Bir yerinizi mi incitdim.?

Sesi çıksa, Afife, bağırıb istimdâd idecekdi. Ne çare ki açlık kendinde ince ve kısık bir enindan başka bir şey bırakmamışdı. Esasen sesi de olsa istimdad da

idebilse ne kazanacakdı? Ağleb ihtimal şimdi sinesine sıkı sıkı basdırdığı ekmeklerden, yavrusunun hayatını kurtaracak olan yoğurtdan mahrum kalacakdı. İşte korkduğu bu idi ve anlaşılan korkduğuna da uğramış idi:

Salih__ Öyle ise ver, diyordu. Bunlar benim! Salih isteyince, kucağındakileri kolaylıkla istirdâd idebilecekdi ki o zaman ciğer parelerine ve hayata vedâ‘ itmek mecburiyetinde kalacakdı. Eğer ciğerpareleri daha evvel hayata veda itmezler ise…

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 77

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 286] 24 Şubat 1341-1925	Salı	1 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Yağmur Duası

Tayyarelerden elektirikli kumlarla bulutlar yapılır veya mevcud bulutlar dağıtılırken memleketimizde yer yer yağmur duasına çıkılması ne kadar şayân-ı hayret ve te’sirdir. Son def‘a yağan kardan sonra Kilis havalisinde yağmur yağmadığından mezru‘âtımızda hakikaten kuraklığı asârı görülmekde ve yağmur duasına hazırlanıldığı da işidilmekdedir. Allah’tan yağmur istemek ihtiyacımızı inkâr idecek değiliz. Fakat muhterem halkımıza şunu da anlatalım ki duaya çıkmakla yağmur yağmaz veyahut yağan yağmur dua ile durmaz.

Bizim Tayyare

İzmir'de Vecihi Beğ tarafından-yalnız motoru haricden getirilmek üzere- yeni bir tayyare inşa idilmişdir.

Kuvâ-i Havaiye Yardım Cem'iyeti

Ankara bu nam ile bir cem'iyet te'sis itmiş ve riyâsetine mü'esses cem'iyet yolu meb'usu Cevad Abbas Beğ intihab olunmuşdur.

Firari Ermeniler Yüzünden

Firari Ermeniler mes'elesini tedkik iden Büyük Millet Meclisi muhakemât encümeninin raporu meclis hey'et-i umumiyesine takdim ve hey'et-i umumiyece hafi iki celsede müzâkere olunduğu ma'lumdur. Bu rapor üzerine Ankara'dan virilen bir emr ile-esbak polis müdürü Saadettin Beğ de dahil olarak-beş kişinin tevkif idildiği ve bunların yediye ikmâline intizar olunduğu İstanbul gazetelerinde okunmuşdur.

Ma'hud Firari Maraşa Yazıcı mı Oluyor?

Gaziayntabdan:

Kilis ve Ayntab adliyelerinde zabıt kâtibliği iden, askerden kurtulmak içün bir aralık hudud-ı milli haricine firar ve avdet eyleyen, son zamanlarda Ayntab kahvelerinde bilardo oynamakla demekzâr olduğu tarafımdan mu'teber gazetenize bildirilen Mehmed Ali Efendi, işittiğime göre ahiren bir yolunu bularak(!) Maraş'da yazıcılık itmek üzere yolculuğa hazırlanmkadadır.

Aylarca da'vete icabet itmeyen, kasden hudud-ı milli haricine karar eyleyen Mehmed Ali Efendi'nin cezâ-yı kanunisini görecek yerde, nasıl olub da devâ'ir-i askeriyeye yazıcılıkla kaydedilmek istenildiğine akıl erdiremedim. İşin içinde entrika varsa zaman onu da zahire çıkaracak bir amil bi-emândır. Şimdilik bu istihbarımı da Ceride-i feridenizin bir köşesine kayd itmek lütfunu esirgemeyiniz. Alacağım ma'lumat-ı müte'âmmeyi yazar, işin kesb-i vuzuh itmesine elimden gelen ..?.. sarf iderim… Tâ ki kanuna ita'âtle adem-i ita'âtın takdir idildiği re'yû'l-ayn müşahede olunsun!

Merci'inin Nazar-ı Dikkatine

..?.. Efradı Hakkında

317 ve 318 tevellüdlü bedel-i nakdi..?.. efradından şimdi hizmet-i ta'limiyelerini ifâ itmek isteyenler varsa bir hafta zarfında şubelere müraca'ât

itmeleri lüzumunun i‘lânı mâfukdan emr olunduğu halde Kilis ahz-ı asker şubesi keyfiyeti i‘lân itmediği gibi işbu ifâ-yı hizmet mes’elesinin ihtiyara müteallik olduğunu dahi nazar-ı i‘tibara almayarak-efrad-ı merkumenin yedlerinde ber-muceb kanun-ı hizmet ta‘limiyeleri Teşrin-i evvele kadar mü’eccel..? olduğuna dâ’ir ve ..? mevcut olmasına rağmen- bunları daireyi ‘âidesi vasıtasıyle derhal hizmet-i ta‘limiyeyi ?????

ORJİNAL SAYFA 78

İkinci Sahife	Kilis	24 Şubat 1341

İfâya da‘vet itmekdedir. Şu hareket kanuna ve tebliğ idilen- fakat şu‘bât-ı sâ’irece gazetelerle i‘lân idildiği halde Kilis şu‘besince ısrar mühimme-i askeriyeden ad ve halkdan ketm olunan-emre muğayyer olmakla beraber bilhassa memleketin bir çok umur-ı zirâ‘iyye ile meşgul olduğu bir sırada halkı tabi‘atıyle ızrar idecek mahiyetde olduğundan merci‘inin nazar-ı dikkat ve ehemmiyetini celb ideriz.

Gümrük Ta‘yinleri

Gaziayntab rüsûmat idâresinde minhal olan süvari muhafaza me’murluğuna Kilisli sağır-zade Şevket Efendi’nin ta‘yin olunduğu haber alınmışdır.

Mahkeme-i Asliye Riyâsetinden

Şeyh Abdullah mahallesinden Ahmed oğlu Tahir’in Salih Efendi zade Akif Efendi ve refikası aleyhlerine ikame eylediği fesh-i icâr da‘vâsının muhakemesi 21 Mart 341 Cumaertesi günü zevali saat ikiye mu‘allak bulunduğundan mumâ-ileyh Akif Efendi’nin mahall-i ikametinin mechuliyetine mebni vakt-i müzâkerede mahkemede isbat-ı vücud itmediği takdirde muhakemenin gıyaben icrâ kılınacağı i‘lân olunur.

1-69

Mektublar Postaya Nasıl Verilmeli?

Posta müdüriyetinden:

Ba‘zı adi ve ya ta‘ahhüdlü mekâtib derununa evrak-ı nakdiye konulduğu bi-l’ahire ? vuku‘bulan müsted‘iyatdan anlaşılmakdadır. Bu mu‘âmelenin posta

kanununun otuz ikinci maddesinin üçüncü fıkrasına muhalif olduğu alakadar anca ma‘lum olmak üzere i‘lân olunur.

Demir Yolu Mecmu‘ası

Bu Eskişehir’li refikımızın yedinci sayısı da müfid-i münderecâtla intişâr itmişdir. Tavsiye ideriz.

Da‘vâ Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

İhtiyat Zabıtlarına

Makam-ı Kaymakamiden:

Müdafa‘â-i Milliye vekâlet-i celilesinden mevrud 23 Kanun-ı Evvel 340 tarihli, mu‘âmelât-ı zatiye 137 numrolu tezkirede mükerreran vuku‘bulan tebliğ ve i‘lânata rağmen kayıtlarını icrâ itdirmeyen birinci ve ikinci sınıf ihtiyat zabıtanı haklarında ta‘kib idilecek şekl-i mu‘amele derdest ihzar bulunan ihtiyat kanunda der-piş olunduğundan ve mea‘mâfih bunlardan bir kısmının me’muren veya sur sâ’ire ile diğer memleketlere gitmiş bulunmaları da varid olduğundan adem-i müraca‘atleri dolayısıyle haklarında tatbik olunacak mu‘âmele gıyaben cereyan ideceği cihetle ileride mağduriyetlerini muceb olmamak üzere şu‘belere müraca‘atleri keyfiyetinin bir def‘a daha ta‘mim ve i‘lânı ve bu ta‘mimde müraca‘at itmeyenlerin bir sefer birlik vuku‘unda uzak münatıka tertib ve ta‘yin kılınacaklarının zikr ve derci hususunun ahz asker devâ’irine tebliğ idildiği ihbar ? buyurulmakla tebliğ olunur.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [43]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Bir kalb, bir ana…Bir insan işte bu kadar tahammül ider. Artık telekkiyat-ı beşeriye, bu derece azim bir felâket ve dehşet karşısında hiç kalır, bi-ma‘nâ olur.

Zavallı Afife iffetini üç ekmekle bir kâse yoğurda sattıktan sonra da refaha ermedi. Yalnız ölmedi ve yavrularını da kurtardı. Ma‘mafih bu yolun da dikenleri vardı, ayağına batmaya başlamışdı, gebe idi.

Ah! Bu ne müdhiş bir akıbet idi.

Hayır, hayır…olamaz. Buna bu arada tahammül idemezdi. Fakat ne yapmalı idi? Bir şey bilmiyordu.cDerdini kime döksün, dermanını kimden öğrensin? Bu öyle bir şey idi ki kimseye açamazdı. Zaman geçiyor. Afife hâlâ müterеddüd bulunuyordu. Annesinden korkuyor, hemşiresinden çekiniyordu. O, bu sırrı, bu felaketi gizliyor, buna rağmen karnı mütezamman büyümekde devam idiyordu. O derece ki bir gün kendisini ziyarete gelen annesinin nazar-ı dikkat ve iştibahını celb itdi. İhtiyar kadın: Kız, dedi, sakın… Afife başını önüne aldı.

Kızından yanıldığını müsbet bir cevab almak ümidinde bulunan bi-çare ana köpürdü. Kilitlenmiş dişleri arasından “Alçak” hitabı ta‘kib ve tevâli idiyordu.

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 79

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 287] 26 Şubat 1341-1925	Perşembe	3 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

16

Gaziayntab

14 Şubat 1341

Meclis vali Beğ Efendinin taht-ı riyâsetinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Mahmud Ragıb, Ata, Burhan (Kilis) beğlerden ibaret olarak akd-i içtimâ‘ ve kırâ’et olunan zabt-ı sabıkı kabul itdikden sonra Halfeti ilk erkek mektebi binasının na-tamam aksamını itmam içün 1341 bütcesine 419548 guruşun vaz‘ı hakkında muhasebe-i hususiye müdüriyetinin müzekkiresi okundu ve geçen 1340 senesi masârıfat-ı fevkalade bütçesinde mekâtib inşaatına mahsus (1500) liranın bu hususa sarfı bi’l-ittifak kabul idildi.

Ba‘de Halfetide idâre-i hususiyeye aid iskelelerden kayığı mevcud olmayan Hurum?, Gaynı ? Vahne,, Nehr-i Said iskelelerine muktezi dört aded kayığın inşâsı içün beheri (17100) guruşdan cem‘an (68400) guruşun bütçeye idhaline mütedair muhasebe-i hususiye tezkiresi dahi okunarak teklifim üzerine büyük masârıfat-ı fevkaladenin umur-ı nafi‘a faslına “Vesâ’it-i Nakilye-i Nehriye İnşası” namıyle ihdas idilecek bir maddeye vaz‘an kabulü müttefikan ?? karargir oldu.

Müte‘âkiben meclis-i umumi salonunun üstüne daha vâsi‘ bir salon inşası mütesavvur olduğundan bahisle bunun içün (1200) lira kabulü ve bu suretle emvâl-i milliyeden olan dâ’ire-i mezkûrenin maliyeden tefriği kabil olacağı hakkındaki muhasebe-i hususiye müdüriyetinin müzekkiresi kırâ’et idildi. Reis beğ bu hususda ba‘zı izahat virdiler ve mütesavvur şeklin icrâsına teklif idilen para kâfi gelmediği takdirde bakiyesinin encümen-i dâ’imice masarıf-ı gayr-ı melhuza tertibinden sarfına me’zuniyet i‘tasını da teklif itdiler.

Emvâl-i milliyeden olan bu dâ’ire maliyeden idâre-i hususiyeye devr idildikce ben bu paranın sarfına muhalif olduğumu söyledim. Neticede bir re’y muhalife karşı ekseriyetle tekâlif vak‘a kabul idildi.

Bundan sonra sabık bir köy mu‘alliminin geçen 1340 senesi zarfında Cilcime köyünden sadaka-i fıtr ve sâ’ire olarak on altı şünbül buğday aldığı beyanıyle hakkındaki tahkikata bu cihetin de ilâvesi lüzumuna dâ’ir takririm okundu ve müttefikan makam-ı vilâyete takdimi takrir iderek celseye nihâyet virildi.

Mahmud Ragıb

Vilâyet-i Şarkıyyede İdâre-i Örfiyye

Evvel Akşam ki İlavemiz

Ankara, 23- Dahiliye vekâleti vilâyetlere tebligat atiyede bulunmuşdur:

1- Ergani vilayetinin bir kısmında kuvâ-yı musalaha devlete karşı vuku‘a gelen isyan Diyarbekir, el-Aziz ve Genc vilâyetlerine de sirâyet itmiş ve tevsi‘a müsta‘id görülmüş olduğundan Genc, Muş, Ergani, Dersim, Diyarbekir, Mardin, Siverek, Urfa, Siirt, Bitlis, Van ve Hakkari vilâyetleriyle Erzurum vilâyetinin Kiğı, Hınıs kazâlarında bir ay müddetle idâre-i örfiye i‘lânı hey’et-i vekilenin 23 Şubat tarihli içtimâ‘ında taht-ı karara alınmış ve karar vâkî‘ re’is-i cumhurun tasdikına iktirân itmişdir.

2- Bu vilayetlerde idare-i örfiye kararnamesine terfiken divan harpler teşkil ve isyan hareketiyle alakadar cerâ’im divân-ı harbde rü’iyyet olunacaktır.

(Anadolu Ajansı)

ORJİNAL SAYFA 80

İkinci Sahife	Kilis	26 Şubat 1341

Üstâd-ı Mağfurun Ailesine Ta‘ziyet

İstanbul, 22- İstanbul meb‘usu Hakkı Şinasi Paşa ve Malatya meb‘usu Hilmi Beğ üstad merhum Abdurrahman Şeref Beğin ailesine Büyük Millet Meclisi namına beyân-ı ta‘ziyet itmişdir.

A‘şârın Lağvına Teşekkür

Ankara, 22- Meclisde a‘şârın ilgası dolayısıyle kadın hanı Arabgir, Sinop, Salihli, İzmir, Kastamonu belediyeleri ticaret odaları ve çiftçilerinden gelen teşekkürler okunmuş, Ankara şehir emanetine bir buçuk milyon ikrazına ve inşaat içün istimlâkine dâ’ir lâyihalar ruznâmeye alınmışdır.

Gazi Paşa ve Fethi Beğ

Ankara, 22- re’is-i cumhur hazretleriyle baş vekili Fethi Beğ arasında ihtilâf-ı efkâr olduğuna dâ’ir ba‘zı gazetelerde görülen havadisin kat‘iyyen aslı olmadığını neşre Anadolu ajansı me’zundur.

Fevzi Paşa ve Tayyare Cem‘iyyeti

Ankara, 22- erkân-ı harbiye-i umumiye re'isi Fevzi Paşa Türk tayyare cem'iyetine bir mektub göndererek tebrik ve muvaffakiyetini temenni itmiş ve a'zâmi mu'âvenet va'adinde bulunmuşdur.

Yine İtablı Mes'elesi

Ankara, 22- Cenevre muhabirimizden: Lâhey mahkeme-i adaleti itablı kelimesi hakkında re'y (okunamamışdır) cem'iyet-i akvâma bildirmişdir. Mahkemenin kararına göre bu kelime ale'l-devâm ikamet suretiyle temâdi iden bir vaz'iyet-i fi'iliyeye istihdâf ider mecburi mübâdele mukavelenâmesinin ikinci maddesinde mevzu'bahis Rumların İstanbul şehremâneti hududları dahilinde ikamet itmeleri ve devamlı suretde ikamet niyetiyle 30 Teşrin-i Evvel 1918'den evvel İstanbula gelmiş bulunmaları lâzımdır.

Paris Sefirimize İâde-i Ziyaretler

Ankara, 22- Paris muhabirimizden: meb'usan ve a'yan re'isleri ve düvel-i ecnebiye Süferası sefirimiz Cevad Beğe i'âde-i ziyaret itmişler, Cevad Beğ baş vekil Heriyo ile uzun bir mülakatda bulunmuşdur.

Türkiye ve Tahdid-i Teslihât

Ankara, 22- Cem'iyet-i Akvamın da'veti üzerine hükûmetimiz Cenevre'de toplanacak tahdid-i teslihât konferansına iştirâki kararı virmişdir.

Türkiye-Amerika Mu'âhedesi

Ankara, 22- Türkiye Amerika mu'âhedesi Amerika a'yânınca derdest tasdikı bulunduğundan hükûmetimiz şimdiden emti'â-i ticâriyesinden Lozan'da takrir iden esaslar dâ'iresinde gümrük almağı kararlaşdırmışdır.

Türk-Bulgar Müzâkerâtı

İstanbul-22- Bulgar mümessili Mösyö Radof hükümetimizde müzekarata iktidar içün Salı günü Ankara'ya hareket edec

Bulgar Koministleri

Sofya, 22- Hükûmet-i mahalliye bir kominist-tedhiş teşkilâtı ve muhakemesi keşf itmişdir. Ahiren icrâ olunan siyasi cinayetler bu komitenin i'dâm kararları olub a'zâsı tarafından tatbik idilmişdir. Alakadar bir çok eşhas tevkif olunmuşlar ve i'tirâf-ı cürm itmişlerdir.

Alman-Fransa Münasebâtı

Paris, 22- Matin Gazetesi Fransa'ya emin ve selamet mes'elesine dâ'ir umumi münÖkkeşadan Almanya'nın iştirâkini kabul ideceğini, fakat kontrol komisyonunun raporuyla Kolonya'nın işgali hakkında beyne'l-müttefikın müzâkereye müdahaleyi tecviz idemeyeceğini yazıyor.

Fransa-Almanya Müzâkerat İktisadiyesi

Paris, 21-Fransa-Almanya arasında iktisadi müzâkerâta gelecek Perşembe akd olunacak içtimâ'ı umumiyede devam idileceğinden Alman murahhası Lenbozoğ..?..Cuma günü Berline gidecektir.

Alman-Avusturya Ticaret Mukavelesi

Berlin, 21- Alman-Avusturya ticaret mukavelesinin rayihşitah tarafından tasdikı münâsebetiyle Hariciye nazırı südre zaman..?.. bir nutuk irâd iderek "İki millet arzu ve ihtiyarı hareketde serbest olsalardı şimdiye kadar Almanya ve Avusturya arasındaki hudud ortadan kalkmış olur idi" demişdir.

Diyet Meclisinin Te'hir-i Müzâkerâtı

Berlin-Prusya- Diyet meclisi baş vekili Markas'ın sükûtu üzerine teşekkül idecek yeni kabine hakkında muhtelif fırkalar arasında müzâkerât cereyanına vakit bırakmak üzere üç Marta ta'allik-ı müzâkerât itmişdir.

ORJİNAL SAYFA 81

Üçünce Sahife	Kilis	26 Şubat 1341

Amerika-Sovyet Münâsebeti

Amerika re'is-i cumhurunun Sovyetleri tanımak istediği hakkındaki haberler Amerika mahafil-i resmiyesinde tekzib olunmuşdur.

Müttefikın Tahdid-i Teslihât Komisyonu

Paris, 21-Ajans havans müttefikın tahdid-i teslihât komisyonu raporunun tedkikını müte'âkib Almanya'ya gönderilecek notanın irsâlinden evvel müttefikın murahaslarından müteşekkil bir konferansın içtimâ' hususunda İngiltere ve Fransa'nın i'tilâf itdiklerini kayd idiyor.

Cemberlayn-Heriyo Mülakatı

Paris, 21-ajans Royter İngiltere hariciye nazırı Mösyö Cemberlayn'ın altı Martda Londra'dan hareket iderek Paris'de tevkif ve Heriyo ile mülakat ideceğini tebliğ idiyor.

İngiltere Kralı Hasta

Londra, 22-son neşr olunan etiba ? raporuna göre İngiltere kralının sıhhati tamamen iyileşmemişdir. Enfloenza ile başlayan bronşit ciğerlerin her tarafını istilâ itmiş ve müfid bir şekl almışdır (!) hastanın sıhhatinde hakiki bir salah vardır doktorlar kendisinin birkaç hafta kadar cenubi Avrupa'da devre-i nekaheti geçirmesini tavsiye idiyorlar.

Alman ve Müttefikler

Londra, 22- Almanya'daki müttefikın rafe..? askeri komisyonu tarafından virilen rapor Versay müttefikın celse-i askeriyesince tedkik idilmekde olub bilâhere Süfera konferansına havale olunacaktır. Londra gazeteleri müttefikın nazarının bu mes'eleleri müzâkere içün bir konferans akd itmeleri muvaffak olub olmadığını münÖkkeşa itmekdedirler.

İsveç Baş Vekili Hasta

İstokholm? , 21-sabık baş vekil Birantiniğin? ahvâl-i sıhhiyesi vehâmet kesb itmişdir.

Tekzib İlleti

Bedel-i nakdi?..?.. efradından olub şu'bemizden bir ay ta'lim sevk idilen on bir nefer kendi arzularıyla sevk idilmiş ve arzu itmeyenler serbest bırakılmışdır. Emr mefâdının makam-ı kaymakamiye mükellefiyet-i askeriye kanununun madde-i mahsusasından bahisle gönderildiği gibi şu'beye vürûd iden ..?.. efradına sevklerinin arzuya tabi' olduğu tamamen ve ayrı ayrı anlaşılagelmekde olduğu izahen arz eylerim efendim.

Kilis

Ahz-ı asker şu'be re'isi

Binbaşı Hüseyin Fevzi

Kilis

Şu‘be re’isi beğin tezkiresini aynen bâlâya yazıyoruz. Tezkire serapa hilâf-ı hakikatdir. Bizim bu hususdaki neşriyatımızda mes’elenin ihtiyâri olduğu i‘lân idildiğinden bahis idildiği halde re’is beğ “emr-i mefâdının makam-ı kaymakamiye mükellefiyet-i askeriye kanununun madde-i mahsusasından bahisle gönderildiği” ibâresiyle aksini isbat idemediği gibi mükellefiyet-i askeriye kanununun 126’ncı maddesi mucebince hizmet-i ta‘limiyeleri Teşrin-i Evvel’e te’cil idildiği kendilerine şerh idilen ve madde-i mezkûreye göre gelecek sene Teşrin-i evveline kadar da te’cilleri kabil olan efraddan on bir neferin arzularıyle sevk olundukları hakkındaki iddi‘â ile hakikat hali bi’l-külliye inkâr itmekdedir. Sevk olunmayanlar ise ancak neşriyatımızdan sonra serbet bırakıldılar ve bedel-i nakdi…?... efradına sevklerinin arzuya tabi‘ olduğu tamamen ve ayrı ayrı anlatılagelmekde olduğunun aksini isbata her zaman hazırız.

..?.. ta‘limiyeleri ber-muceb kanun Teşrin-i Evvel’e mü’eccel olan bedel-i nakdi efradının şu zerahet mevsiminde işlerini güçlerini bırakub arzularıyle hizmet-i ta‘limiyelerini ifâya müsara‘at itmeyeceklerinden teafül eden reis beğ, böyle tekzib illeti ile ma‘lul olarak hilaf-ı hakikat izahnâmeler yazacağına üç senedir hesabını sual ettiğiniz muhtaç-ı mu‘âvenet-i asker ailelerine yardımcı cem‘iyeti hakkındaki neşriyâtımıza cevab virmeseler daha iyi olmaz mu?

Manzume-i Doğru Söz

Bâ-usul Karagöz

Ey muhterem Kilis halkı size birkaç sözüm var. Sizler ile hasbihale çokdan beri gözüm var. Hakikati söylemekden çekinmeyen özüm var. Bu his ile söyleyeyim doğrusunu sizlere açık yollar durur iken sapmayalım. İzlere Halk Fırkası muhteremdir. Bunda şübhe olamaz. Halkı temsil itmeyenler bu fırkaya dolamaz. Mümkün değil bu gibiler artık hürmet bulamaz hakikatler güneş gibi parlamağa başladı. Kanun devri yolsuzluğu esasından haşladı. Bu laflardan çıkarmayın başka fırka sözünü biz sevmişiz. Fırkamızın umdesini, özünü

ORJİNAL SAYFA 82

Dördüncü Sahife	Kilis	26 Şubat 1341

Maksadımız görmek değil diğer fırka yüzünü Gazi’mizin dehâsıyle buldu. Vatan felahı himmetine vabestedir. Bu fırkanın salahı saltanatlar, hilâfetler hep tarihe

karışdı. Tahakkümün, tağlibin devri geçdi, savuşdu. Türkiyemiz Cumhuriyet şerefine kavuşdu. Bunu tahkim olmalıdır. Halkımızın gayesi adalete re'y-i amiddir. Hükûmetin gayesi Cumhuriyet hakimiyet feyzi halkdan alıyor büyük meclis bu kuvvetle mülke hakim oluyor bu suretle günden güne mülk intizam buluyor. Her bir işde re'yimizi erbabına virelim, çalışarak selametle sa'âdete erelim. Belediye meclisidir. Halk işinin esası intihabdır. Bu meclisin istinâdı, binası vicdanımız olmalıdır. Re'yimizin mikyası dikkat gerek. Yolsuzluklar re'yimizden doğmasın. Kendimizden doğan kuvvet sonra bizi boğmasın.

Belediye intihabı geldi, vakti çatıyor yârân, ahvân bu mevki'a yine canlar atıyor. Zannetmem ki halkımız da uykularda yatıyor. Gaziayntab komşumuzdan ders-i ibret alalım yeter. Artık re'yimize biz de sahib olalım. Bu meclisin kur'asında yanlışlıklar olmuşdur. Masureler encümenin gıyabında dolmuşdur. Beyaz çeken a'zâların rengi biraz solmuşdur. Meşhur mesele: işidilmiş atalardan, ecdaddan ayıb değil geri döner yanılanlar Bağdat'dan her mahalle encümene iki kimse seçmeli fakat bunlar uyumayub gözlerini açmalı dalavere sandıklara girmeyüb geçmeli. Sandık ile katiblerdir. İntihâbın temeli göz yumursak sağlam işden kesmek lâzım emeli intihabdan rast gelene tarafla kâğıd dayarlar. İşte re'yin elinle ver! Sözlerini sayarlar lâkin bunlar uysal olan adamları ararlar. Hor görüb de öz re'yini nâ-ehline kapdırma. O mukaddes kuvvetini şerre alet yapdırma.

Şehrimizde münevverân, ehl-i irfan az değiil. Hep bunlardan irşâd ile söz beklenir. Naz değil vicdanlara te'sir yapan iyi sözdür. Saz değil halkımızı tenvir itmek bu zümreden beklenir. Tenvirle efkârımız birbirine anlatır.

A'zâlığa ma'lûmatlı kimseleri bulmalı. Bulunanlar tecrübekâr okur yazar olmalı. Bu meclise umur-şinas, ehl, erbab dolmalı. İşte böyle memlekete ma'muriyet erişir. Eksiğimiz, noksanımız ancak böyle gelişir. Belediye kazanç içün ticâretgâh açamaz. İlaçları inhisarla beş on kata satamaz. Eczahane açanlara kaşlarını çatamaz. Ücret, ilaç parasıyle ne bu bütçe düzelir böylelikle ne israfat, ne de hasta azalır.

Yolsuzlukdan kurtulalım, yollarımız bollansın. Tenzifatla, tenviratla kasabamız nurlansın. Gözlerimiz kör olmadan toz topraklar sulansın. Bu pislikle, murdarlıkla hastalıkdır. İşimiz göz ağrısı, sıtma, grip hiç bırakmaz peşimizi.

Serhad olan Kilisimiz zararlara dalmışdır. Mali, mülki, alakası hep haricde kalmışdır. Esnaflara bir kesadlık pençesini salmışdır. İnsaf ile bakılmalı. Bu

zümrenin işine yoksa iflas ganca atub saklamışdır. Peşine belediye memleketde ümran yolu açmalı iş bularak ameleye para, refah saçmalı. Sefaletle zaruretin hücumundan kaçmalı. Rikkat ile dikkat lâzım. Fukaranın haline ihtikârın balta gerek budağına, dalına. Programı bu olmalı. Alınacak kimsenin kafasından iş beğensin bulunacak kimsenin halka şerri dokunmasın. Konulacak kimsenin memleketde bu hasletde adamları bulmalı. Dikkat idüb geçmişlerden artık ibret almalı.

Namzedler programın tatbikına özensin, kasabamız, irfan gibi, ümranla da bezensün. İntihabda gösterilen muntazaman kazansun, intihabdır. Milletlerin irfanının mi‘yâdı bu muhakkele..?.. anlaşılır. Derece-i ayarı sakın atma. Tek re’yini kurak çorak yerlere çorak yerden za‘ter geçmez emek viren ellere ver. Re’yini hem muvaffak hem mu‘tedil erlere..?.. vicdanınız tefrik ider. Hayrı şerri bi’t-tamam re’yinizde muhtarsınız, serbestsiniz ve’s-selâm.

Üç Yıldız.

Yağmur

Dünden beri nafi‘- fakat duasız- yağmurlar yağmağa başlamış ve zürrâ‘ın..? yüzünü güldürmüşdür.

Gelenler

Encümen-i dâ’imi vilâyet a‘zâsından olub me’zunen Birecik’de bulunan Kilis eşrafından Necizade Burhan Efendi dün akşam Gaziayntab tarikiyle Kilis’e gelmişdir. Beyân-ı hoş âmidi eyleriz.

Zirâ‘at Vekâleti Mecmu‘ası

Zirâ‘a gayet nâfi‘ olan bu mükemmel mecmu‘anın 2-3’üncü sayısı da pek müfid münderecât ile intişâr itmişdir. Erbab-ı meraka tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 83

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır.	KİLİS	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur.

Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	Yevmi Halk Gazetesi	Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 288] 1 Mart 1341-1925	Pazartesi	6 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Evvel Akşam ki İlavemiz

Fırka Haberleri

Ankara, 24- (Cumhuriyet Halk Fırkasından tebliğ olunmuşdur: Cumhuriyet Halk fırkası bugün ki içtimâ‘ında Genc ve civarında tahdis iden harekât-ı isyaniyenin itfâsı içün hükûmetce ittihaz olunan tedâbiri istimâ‘ ve tamamen tasvib itmiş, hükûmete her suretle müzairata..?.. karar virmişdir.

Meclis Haberleri

Ankara, 24- Meclis de Ankara meb‘usu Ömer Mümtaz Beğ’in vefatı tebliği okunduktan sonra Adliye bütçesinin müzâkeresine devam olunmuş, adliye vekili Mahmud Esad Beğ bütçe münâsebetiyle vâkî‘ tenkidata cevab virmişdir.

Ankara’da milli bir hukuk mektebi te’sisi içün tozbin..?.. vilâyat-ı şarkiyye me’murin adliyesi ve hükkâmı ma‘aşlarına bir nevi‘ zam olmak üzere yirmi bin lira tahsisat kabul idilmişdir.

(Anadolu Ajansı)

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

17

Gaziayntab

15 Şubat 1341

Bugün meclis yine Vali Beğ efendinin taht-ı riyâsetinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Ata, Burhan (Kilis) beğlerden ibaret olarak akd-i içtimâ‘ ve kırâ’et olunan zabt-ı sabıkı kabul itdi. Henüz tebliğ idilen yol

mükellefiyeti kanununa göre dahil vilâyetde te'sis veya ikmâl idilmesi lâzım gelen yollarla bunlarda çalışacak dâ'imi ve muvakkat me'murin-i fenniye ve sâ'ire içün bütçeye lâ-akl (3000) lira vaz'ıyla bütçeden tayy..?.. idilmiş olan (30) lira maaşlı bir mühendis tahsisatının dahi kabulü hakkında ser-mühendislikden mevrud iki müzekkire okundu.

Re'is Beğ uzun uzadıya izahatda ve teklifatda bulundular. Burhan Efendi de Kilis-Islahiye arasında olduğu gibi Kilis- Çoban Beğ arasında da bir yol te'sisini teklif itdi. Bu izahat ve teklifat müttefikan kabul olunarak mühendisliğin mevsim-i inşaat, müddet ve saha-i mesâ'i, yevmiye mikdarı, her mükellefin kaç gün çalışacağı ve sâ'ire hakkındaki müzekkiresi kırâ'et idildi. (Bu sırada meclise dahil oldum).

1- Mevsim-i inşaat ve amiliyat her sene Mart ayının on beşinden Teşrin-i Sani'nin on beşine kadar olmak
2- Nakden edâ-yı mükellefiyet iddecekler içün iki taksit Ağustos ve Kânun-ı Evvel aylarında virilmek
3- Bi'l-icâb amele-i mükellefe ta'rifât-ı kanuniye dâ'iresinde ve hükûmetin istediği zamanda tarik-ı hususiye ve umumiyede çalışmak esasları kabul olundu. Ve Hayri Beğle müşterek teklif şifahımız üzerine müstakilan yol inşasına başlanılması içün Cebel-i Bereket ve Urfa vilâyetlerine iş'âr-ı keyfiyet idilmesi karargir oldu. Vilâyet içün kabul olunan yollar şunlardır:

Ayntab-Maraş, Ayntab-Halfeti, Ayntab-Behisni, Ayntab-Ağca Koyunlu, Kilis-Islahiye, Kilis-Çobanbey, Ayntab-Nizib.

Meclis-i umumi salonu içün verilen

ORJİNAL SAYFA 84

İkinci Sahife	Kilis	1 Mart 1341

(1162) liradan başka bu yollar içün de (10000) lira tahsisat vaz' olundu. Dâ'imi ve muvakkat me'murin-i fenniye ve sâ'ire içün (4000) alet ve edâvat tarikıye içün (3365) mekâtib-i ibtidâ'iye inşaat ve istimlâkat bedeli içün (800) Ayntab ..?.. meydanı içün (200) Ayntab belediye hastahanesine mu'âvenet içün (1000) lira müttefikan kabul idilerek bu celsede nihayet buldu.

Mahmud Ragıb

Şeyh Saidin Herzeleri

Ergani dahilinde ref‘ liva-yı isyan iden Hınslı Şeyh Saidin -Haşa- Peygamberlik iddiasında bulunduğu alınan haberlerle te’kid itmekdedir.

Resul Ekrem ve Nebi muhterem hazret-i Muhammed (sallallahu aleyhi vessellem) efendimizden sonra dünyaya peygamber gelmeyeceğine ılme’l-yakîn iman iden Müslüman vatandaşlarımızın, harb-i umumide Ruslarla teşrik mesâ‘ı iden bu cahil herifin şu batıl iddia ve i‘tikadını öğrenmekle kendisinden nefret idecekleri şüphesizdir.binâ’en-aleyh merkumun bu iddiasını kayd ve i‘lân itmek mecburiyet-i diniyesindeyiz.

İngiliz Tezviratı

İngiliz tayyareleri tarafından ba‘zı memâlikimize tezvir-i âmiz beyannameler atıldığı şâyi‘dir. Aslı varsa bu beyannamelerin mertebeleri İngilizler olduğunu söylemek müderecâtının ne kadar arz-ı alud olacağını izah itmekden müstağnidir. Her zamandan ziyade şu nazik vakitde halkımızın bu kabil-i aracife kat‘an ehemmiyet viremeyeceklerini ümid ve temenni ideriz.

Gümrük Fenalıkları

Sa‘idli rüsûmat me’muru Macit Efendi’nin Sa‘idliye kat‘iyyen gitmediği gibi ahiren Sa‘idli rüsûmat idâresi Karnebi de nakl idildiği halde oraya da uğramayarak her gün Kilisde dolaşdığı ve hazine-i milletden bir süvari maaş çıkdıkdan başka ayrıca Sa‘idli ve Karnebi köylerinin de rüsûmat me’murları bulunmadığından o mıntıkada vâsi‘ kaçakçılık yapıldığı ve bu yüzden de hazinenin binlerce lira mütezarrar olduğu üçüncü def‘a olarak matba‘amıza haber verilmekdedir. Gümrük müfettişi beğin nazar-ı dikkatlerini celb ideriz.

Eski Almanya mı?

Berlin, 23- Muhtelif Alman hükûmetleri vâ’iz cümle Avusturya ile Almanya arasındaki hudud işaretleri ahali tarafından kaldırılarak büyük yığınlar halinde ahalinin alkışları arasında yakılmışdır. Bu münasebetle der-i sedde ve diğer ba‘zı şehirlerde Cumhuriyet lehine ve imparatorluk aleyhine büyük nümâyişler vuku‘bulmuşdur.

Alman Nasyonalistleri

Berlin, 23- mebus-u vetingalar..? nasyonalist fırkası riyasetine intihab olunmuştur.

Alman Reis-i Cumhuru'na Ameliyat

Berlin, 23 Re'is-i cumhur apandistden muzdarib bulunduğu cihetle gece bir ameliyat yapılmışdır.

Fransa Sosyalist Kongresi

Paris, 23- meclis-i meb'usan re'isi Mösyö Penelo ve sosyalist kongresinin hitamı münasebetiyle virilen ziyafete riyâset itmişdir.

İngiliz-Japon Münâsebatı

Londra, 23-avam kamarasında irâd idilen sû'âle cevaben baş vekil Baldovin dimişdir ki: "Singapur'un tahkimini İngiltere'nin sabık müttefikına karşı bir emniyetsizlik eseri telakki iderek Japonya'da bir kısım halk endişeye düşmüş ise de Japon mehafil resmiyesi keyfiyet-i tahakkiminin bahri ..?..siyasetimizin tabi'i bir inkişâfı olduğu tamamen kabul itmekdedir.singapur Japonya'dan 23000 mil mesafede bulunduğundan buradaki tahakkümatın Japonya'ya karşı bir tehdid teşkil itmeyeceği ise bedihidir.

Mısır'da Bir Tahliye

Kahire, 23- Zağlol Paşa kabinesinde dahiliye müsteşarlığında bulunmuş olub elüLi-istak? Paşa'nın katli hadisesinde tevkif idilen ..?.. Beğ tahliye idilmişdir.

Arnavudluk'taki Petroller

Londra, 23- Tiran'dan bildirildiğine göre Arnavudluk hükûmet-i hazıresi sabuk hükûmet tarafından İngiliz-İran petrol kumpanyasına virilmiş olan petrol imtiyazlarını fesh ile petrol mıntıkasını İngilizler, Fransızlar, Amerikalılar veİtalyanlar arasında taksime karar virmişdir.

Gelenler

Rüsûmat müfettişi Burhaneddin Beğ geçen gün Kilis'e gelmişdir. Beyân-ı hoş âmidi ideriz.

ORJİNAL SAYFA 85

İmtiyaz sahibleri:		Umumi müdürü ve

Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 289] 2 Mart 1341-1925	Pazartesi	7 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

MECLİS-İ UMUMİ HABERLERİ

18

Son

Gaziayntab

16 Şubat 1341

Meclis-i Umumi bu senenin son yevmi in‘ikadını teşkil idecek olan bu gün de vali-i vilâyet Hüsnü Beğ Efendi’nin taht-ı riyâsetlerinde a‘zâdan Hayri, Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Burhan, Ata, Mahmud Ragıb (Kilis) beğlerin huzuruyle akd-i içtimâ‘ ile zabt-ı sabık ale’l-usul kırâ’et ve kabul olundu.

Hususi bütçelere muvâzene-i umumiyeden muavemet ifası imkansızlığa binaen muvazene-i hususiyelerin istita‘atleri dâ’iresinde bi’l-tevzin beyhude muhaberat ile vakit geçirilmemesine dâ’ir dahiliye vekâletinin telgrafı okundu ve hâl-i maliyemizden bahisle iş‘ar sabıkı te’kiden vaz‘iyetimizin bir kere daha dahiliye ve ma‘arif vekâletlerine arz olunması takrir itdi. Geçen 1339 senesinde Halfeti meclis idâresince bedel-i münaksadan yüksek fiyatla emaneten inşa itdirilen gemi ve kayıkların ismen bâligasıyle bedel-i münakasa arasındaki (500) liraya yakın fazla farkın mezkûr meclis-i idâre hey’etinden tazmini hakkında encümen-i mahsusdan mevrud mufassal ve müdellel mazbata kırâ’et ve icrâ-yı icâbı bi’l-ittifak kabul idildi.

Beş senelik mesâ‘i programını tanzime me’mur idilen encümenin şimdiye kadar bir şey yapmadığı anlaşıldığından bunun bi’l-zarure gelecek seneye te’hiri tensib ve hey’et-i umumiye için yapacak başka iş kalmadığından meclisin bugün ta‘til ile gelecek içtimâ‘ adının 1 Kânun-ı Evvel 1341 tarihinde akdi tasvib kılındı.

Müte‘akiben istimlâk hüküm hey’etleri intihab olundu, Kilis için intihab idilen on beş zâtın isimleri şunlardır:

1- Operatör doktor Emin Beğ Efendi
2- Canbolatzade Muharrem Beğ
3- Meclis-i umumi a‘zâsından Burhan Efendi
4- Emin Çelebizade İhsan Efendi
5- Daltabanzade İbrahim Beğ
6- İbrahim Halil Ağazade Mahmud Efendi
7- Hanifi Beğzade Ziya Efendi
8- Hanifi Beğzade İzzet Efendi
9- Meclis-i umumi a‘zâsından Mahmud Ragıb Efendi
10- Hacı Yusufzade Mehmed Efendi
11- Yarım Ağazade Ahmed Efendi
12- Meclis-i umumi a‘zâsından Ata Efendi
13- Sağırzade Hacı Mehmed Efendi
14- Neccar Usta Mehmed Ağa
15- Katib Efendizade Hacı Faik Efendi

Ba‘de encümen-i dâ’imi intihabatına geçildi. Bütçeye dört kişilik tahsisat vaz‘ idilmiş olduğundan encümen-i mezkûre dört a‘za intihab idileceğine dâ’ir hazırlıklar meşhud oluyordu.

Mahmud Ragıb Efendi -idare-i umumiye-i vilâyat kanununun 136’ncı maddesinde encümen a‘zâsının dört olması lazım ve meclis a‘zâsı adedi sekizden devn olan mahaller için iki zatdan teşkil idilmesi câ’iz olduğu muharrerdir. Meclisimiz sekiz a‘zâlı olduğuna göre encümenin iki kişiden ibaret olması gayr-ı câ’iz ve dört a‘zâdan terkibi lâzım ise de onu ta‘kib iden 138’inci madde encümen a‘zâsının ayrı ayrı kazâlar ahalisinden olmalarını şart kılmışdır. Vilâyetimiz meal muhakkak ..?.. üç kazâdan müteşekkil olduğundan encümenin de üç kişiden mürekkeb olması icâb ider. İntihabdan evvel hususun re’ye vaz‘iyetini teklif eyliyorum.

ORJİNAL SAYFA 86

İkinci Sahife	Kilis	3 Mart 1341

Re'is Beğ -encümenin dört kişiden terkibi ve ona göre bütçeye tahsisat vaz'ı- Ragıb Efendi'nin bulunmadığı- ilk yevm içtimâ'da takrir itdiğinden tekrar müzâkeresi vaz'ı doğru değildir.

İntihabat-ı icrâ var. Tasnif olundukda Rıza Cenani Beğ 7, Mustafa ve Abdülkadir Efendi'ler altışar, Burhan Efendi 5, Ata Efendi 4, Mahmud Ragıb Efendi 3, Hayri ve Emin beğler ikişer re'y aldıklarından Rıza Cenani, Mustafa (Gaziayntab) Abdülkadir (Halfeti) Burhan (Kilis) beğlerin encümen-i dâ'imiye intihab idilmiş oldukları makam-ı riyâsetden bi'l-beyan meclise hitam virilmişdir.

Mahmud Ragıb

Kilis Gazetesi Müdüriyet Aliyesine

Muhterem Efendim.

Gazetenizin 26 Şubat- 341 tarihli nüshasında "Manzume-i Doğru Söz" ünvanı altında intişâr iden Nazım (okunamamışdır) okudum. Bunun ne maksadla yazıldığına tarz-ı ifâdesi delâlet itmekde ve yazanın şahsiyeti memleketçe ma'ruf bulunduğundan o cihet hakkında bir şey dimekle tenezzül itmeyeceğim. Yalnız belediyeye ta'allik iden iki noktaya cevab vireceğim: tefrik kar'asına aid masurelerin encümen huzurunda dolmadığı beyân idiliyor pek eskiden beri müte'ammel olduğu üzere kur'a keşidesi belediye meclisleri tarafından icrâ idilmekde ve encümenin huzuruna lüzum görülmemekdedir. Nitekim Gazi vilâyet belediye kur'ası da encümenin huzuruyle olmamışdır. Encümenin huzurundan kanun ve mantıkın gözetdiği Galiye belediye hey'etinden ayrılacak a'zânın ziyâ' hukukunu mü'eddi olacak bir hal vuku'ına meydan virmemekden ibaret olabilir. Kur'a esnasında hakkını eliyle isti'mâl iden ve neticesine ihtiyarıyle ve kemâl-i etmâ'inan ..?.. ile razı olan a'zâ efendiler ol-babda tanzim idilen mazbatayı da imza iderek kur'anın kanunu şekilde vuku'ını tasdik itmişlerdir. Hak sahibi arayacak bir hakkı olmadığını bilerek sükût ider ise bi-taraf olması lâzım-gelen eşhas-ı salisenin böyle bir mes'eleyi mevzu'bahis itmeğe bi't-tab' hakları olamaz. Binâ'en-aleyh bugün bir emr-i vâkî' halinde halledilmiş olan kur'a mes'elesinin yeniden karıştırılmak istenilmesi hüsn-i niyetle

kabil te'lif olmasa gerekdir. Şayet mu'âmele-i vak'ada bir kanunsuzluk iddia iden var ise ebvâb-ı mehakim açıkdır. Buyursun da'vâ istesinler. Huzur-ı kanun ve adaletde hesab virmeğe her vakit amadeyiz. Eczahane mes'elesine gelince: Şahsiyet-i ma'neviyesi kanunen mü'eyyed olan belediyelerin her türlü ukudâtı ifâya ve belediyeye varidât getiren mü'essesâtı ihdas ve idâreye salahiyet-i kanuniyeleri pek tabi'i ve bedihi iken bundan tegafül idilmesi şayân-ı ıstağrabdır. Mea'mâfih belediye eczahanesi sırf memleketin sevk-i ihtiyâcıyle meydana getirilerek ilaçları yüzde on kârla satmak ve buna mukabil fukaraya vâzi' mikdarda meccanen ilaç tevzi' itmek suretiyle mühim hizmetler ifâ itmişdir. Bu cihet kuyudât-ı resmiye ile müsbetdir. Aksini iddi'â idenler, kavl-i mücerredle değil, vesâ'ikıyle meydana çıkmalıdırlar. Memlekete eczahane dolayısıyle yapılan hizmet bir faziletdir. Fazileeti kusur şeklinde tasvir itmek halkın idrâk ve irfânıyle istihzâ itmekden başka neye hamil idilebilir?

Şu izâhatın matbu'at kanununun 21'inci maddesine tevfikan aynı sütuna dercini hürmetle ricâ iderim efendim.

27 Şubat 341

Belediye Re'isi

M. İslam

Kilis

Belediye re'isi beğin cevabnâmelerini bi-taraflığımıza mebni aynen derc idiyoruz, matbu'at kanununda bir mecburiyet olmasa da biz tenvir-i hakikate hadim yazıları gazetemizde neşr itmekle mahsuz oluruz.

Cevabnâmeyi tedkik ile münderecâtını red veya tasdik itmek bize düşmez. Ancak böyle mizahi yazılardan mefrat ..?.. bir alınganlıkla müte'essir olmamak lâzım-geleceğini ve kur'anın encümen huzurunda keşidesi içün sarahat-ı kanuniye arâyese ona karşı tahammülün hükmü olmayacağını söylemekden de sarf-ı nazar ideriz.

Meslek

Türkiye'nin yegâne meslek mecmu'ası 10'uncu sayısı neşr olundu. Senelik abonesi 450 guruşdur, bi'l-hassa münevverâne tavsiye eyleriz.

Toprak

Zirâ‘i, ticari toprak mecmu‘asının 13’üncü sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 87

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 290] 3 Mart 1341-1925	Salı	8 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Tekzib İlleti

Geçen gün ahz-ı asker şu‘besi riyâsetinden gönderilen bir varakayı gazetemize derc iderken bâlâsına böyle bir unvan koymuştuk meğer onda pek haksızlık itmişiz. Çünkü mezkûr illetle daha büyük bir makamın, gümrük müdüriyet umumiye-i celilesinin ma‘lul olduğunu müsbet elimize diğer yeni bir vesika daha virildi. Şu‘be riyâsetinin varakasında az çok eser nezâket ve nezâhetde vardı. Bu celil (!) müdiriyet-i umumiyenin iş‘ârında en kavâ‘id nezâkete bile ri‘âyet idilmemişdir.

Bahis itmek istediğimiz vesika Sa‘idli rüsûmat me’murinin mevki‘i mem’muriyetini terk ile Kilis’de dolaşdığı hakkındaki ilk neşriyatımız üzerine güya “icra kılınan tahkikat neticesinde neşriyât-ı vak‘anın bi-asl ve esas ve infi‘âlat-ı şahsiyeden mütevellid olduğu anlaşıldığından matbu‘at kanununun bahs itdiği salahiyete binâ’en aynı sütunda tekzib itdirilmesi hakkında” tarsumat müdiriyet umumiyesinden kalkub Gaziayntab baş-müdiriyetinden geçerek Kilis müdiriyetine, oradan da gazetemiz sakil bir misafir olan ve bu arada kim bilir kaç zavallı müdürün,

mümeyyizin, me'murun, kâtibin kalemini aşındıran, hazine-i millete bilmeyiz kaç lira masrafa mâl olan tahriratdır.

Evvel emirde şurasını kat'iyetle söylemek isteriz ki ma'tbu'at kanununun ma'hud yirmi birinci maddesi celil (!) müdireyet-i umumiyenin bu tekzibnâmesini- hem de gazetemizin aynı sütununa- derç itmek içün bizi mecbur tutacak mahiyetde değildir. Bizim anladığımız ve herkesin anlayabileceği ma'nâsına göre, o madde gazeteleri neşriyatlarından dolayı iki kısım mecburiyet karşısında bulundurur: Birisi, aleyhinde yazı yazıldığını gören eşhasın cevablarını neşr itmek, diğeri hükûmete ta'alluk iden hilâf hakikat yazılara hükûmetce verilecek cevabı derc eylemek…

Neşriyatımız bir şahs-ı mu'ayyeni istihdâf itdiği gibi hükûmete müte'allik ve hilâf-ı hakikat havadisden olmadığına, bizzat Sa'idli rüsûmat me'muru tarafından da tekzibi idilemediğine göre bunu müdiriyet-i umumiyenin fuzuli avukatlıkla tekzib eylemek hakkı ve bizim böyle bir tekzibi neşr eylemek mecburiyet-i kanuniyemiz yokdur. Hususan neşriyât-ı vak'a kat'iyyen bi-asl ve esas değildir. Bununla beraber doğrudan doğruya tarafımızdan ika' eylememişdir. Sa'idli rüsûmat me'muru ile aramızda –ilk neşriyata kadar- infi'âlat-ı şahsiye husulüne sebeb evvela Bilecik hiçbir hadise sebkat itmemişdir.

İlk neşriyatımız 28 Mayıs 1340 tarih ve 176 numrolu nüshamızdadır. Buraya müraca'at olunursa görülür ki bize matba'amıza mu'teber imzalarla gönderilen bir şikayetnâmeyi aynen derc itmişiz. Şikayetname Sa'idli rüsûmat idâresine ahiren merkez ittihaz idilen Karnebi karyesi ahalisinden ba'zılarının imzasını havi ve gazetemize bizzat gümrük me'murları tarafından mevdu'dur, hülâsa-i mâli: Sa'idli me'murinin ma'iyetiyle beraber mevki'i me'muriyetinde bulunmadığından vesâ'ireden ibaretdir.

İkinci fıkramız 191 numro ve 24 Ağustos 1340 tarihli nüshamızda muharrerdir. Ondan da memur mumâ-ileyhin bir sabık me'muriyeti başında bulunmadığı haber virildiğinden bahsi diliyor ki bu da gayr-ı vâkî' değildir.

Üçüncü neşriyat ise 1 Mart 1341

ORJİNAL SAYFA 88

İkinci Sahife	Kilis	3 Mart 1341

Tarih ve 288 numrolu gazetemizde münderecdir. Buna sebeb de (28 Şubat günü) rüsûmat müfettiş muhteremi Burhaneddin Beğ yazıhanemizde otururken hatta bi't-tesadüf yerli ve garip kolcular hakkındaki neşriyatımız münÖkkeşa idilirken bizi dışarı çağırarak, Sa'idli rüsûmat me'murunun hâlâ mahal-i me'muriyetinde bulunmadığı beyânıyle keyfiyeti gazeteye yazmaklığımız veyahut vuku'ı hâl kendileri tarafından duvarlara kâğıd yapıştırılmak suretiyle işâ'a idileceği hakkında ısrar iden halkın müraca'atlarıdır ki mâ-vakî'i hemen Burhaneddin Beğ Efendi de mütelehfâne anlatmışdı.

28 Mayıs 1340 tarihli nüshamızdaki ihbarda Sa'idli mem'murunun Karnebide bulunmadığına delil olarak Karnebide mütevattın bir adamın eşyasına aid gümrük mu'âmelesini bi'l-zarure Kilis'te yapdırdığı da musarrahdı.

Şimdi müdiriyet-i umumiyenin icrâ itdirdiği tahkikata geçiyoruz: bu tahkikat kimlerden ve ne suretle icrâ idilmişdir. Bi't-tab' burasını bilemeyiz. Lâkin bildiğimiz bir cihet vardır ki o da esnâ-yı tahkikatda neşriyâtı, dolayısıyle ika' iden gazetemizden, belki de imzaları mahfuz tutulan muhabirlerden hiçbir şey sorulmamış olduğudur.

Fi'l-hakika Sa'idli me'murinin bütün harekâtı kendisinden sorulur ve ale'l-ıtlak bir mes'elede yalnız bir tarafın ifadesine müraca'at idilirse alınacak cevab elbetde o tarafın aleyhinde olmak tabi'idir.

Rüsûmat idaresi neden dolayı bizden bir şey sormamışdı, ne içün elimizdeki mütezâyid esbab ve delâ'il-i sübûtiyeyi araşdırmamışdır? İşin himâyekârlık, ma'iyet-pürûrluk imâ iden noktası burasıdır.

Müdiriyet-i umumiye Kilis'i İstanbul'a mı kıyas idiyor? Kilis'in nüfusu İstanbul şehrinin nüfüsuna nisbetle yüzde bir de değildir. Gerçi İstanbul'da garip bir mülhakat me'murini her gün herkes göremez fakat biz burada yerli ve mesken komşumuz olan Sa'idli me'murinin-Hatta Kilis rüsûmat merkezine iki saatlik ba'de mesafede olmayan Karnebi'de bile bulunsa- her gün nasıl oturub kalkdığına kadar her hal ve hareketi hemen her gelenden sorub öğrenebileceğimiz gibi onun her gün Kilis'de bulunub bulunmadığını da anlayabiliriz. Çünkü o zat burada bulunduğu müddetçe kapımın önünden evine gelir, geçer ve sabah, akşam lâ-akl birkaç def'a kendisiyle selamlaşırız. O halde bizim yıl on iki ay Kilis'de gördüğümüz bir adamın kat'iyyen Kilis'de bulunmadığı iddi'a idilirse hayret ve te'essüf itmemek elimizden gelmez.

Hem ne hacet, ma‘iyetindeki kolculardan kat‘i nazar, Sa‘idli rüsûmat me’murini her gün burada gören samimi arkadaşları bile onun burada kalmasına ta‘accüb iderek işi kendisinden soruyor ve şu cevabı alıyorlar: “fena bir hastalığa mübtelâyım, her gün Kilis’de tedâvi idilmek mecburiyetindeyim, yedimde tabip raporu da var.. onun içün idarece bana bila ..?..müddet-i me’zuniyet virildi” biz bu cevabı isbata hazırız, müdüriyet-i umumiye Sa‘idli me’murinin hakikaten böyle rapor ile bilâ-müddet me’zun olduğunu resmen isbat idebilir mi? Yoksa böyle alelade tekziplerle iş bitmez ve müfettiş beğ geldiği gün Sa‘idli me’murinin, ma‘ ma‘iyet, Karnebi’ye gitdiğini isbat kudreti elimizden alınamaz. Rüsûmat me’muru – ma‘iyetiyle beraber- evvelden ahire kadar Kilis’de eğlenmiş, kahvelerden, tiyatrolardan çıkmamış, bu iddi‘amız, Kilis’de bi’l-i‘lân umum ahali bir yere celb ve cem‘ idildiği takdirde, ekseriyet halkın tasdikına mazhar olacağı şüpheden azâde bulunmuşdur.

İmdi devâ’ir ve me’murin hükûmet, bu kabilden tekzib illetiyle ma‘lul olacağına, biraz gözünü açsa da, ciddi ve esaslı bir tahkik ve taharri ile hak ve hakikati arasa ve bulsa daha iyi bir iş yapmış olmazlar mı?

Mahmud Ragıb.

Gidenler

Rüsûmat müfettiş muhteremi Burhaneddin Beğ dünkü gün Çobanbeğ’e gitmişdir.

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 96 ve 97’nci adedleri müfid muhteviyatla intişar itmişdir. Tavsiye olunur.

El-Aziz’in Sükûtu ve İstirdadı

Şeyh Mehmed, Şeyh Şerif ve Şeyh Celal kumandasındaki ‘asât el-Aziz’deki müdafa‘a kuvvetlerimizi zayıf görerek orayı işgale mecaser olmuşlar ise de müte‘âkiben yetişen kat‘atımız el-azizi istirdâd eylemiş ve asiler makhuren şarka doğru firara başlamışlardır. Firari ‘usat-ı şeci‘ askerlerimiz tarafından ta‘kib idilmekde ve dehaletleri me’mul bulunmakda olduğu müstahberdir.

ORJİNAL SAYFA 89

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 291] 4 Mart 1341-1925	Çarşamba	9 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Dünden i‘tibaren seferberlik i‘lân idildiği ve 302 (dahil) 318 tevellüdlü efrâdın kırk sekiz saat zarfında müraca‘atleri lüzumu dün gece şu‘be tarafından i‘lân idilmişdir. Muhterem halkımızın bu mukaddes hizmete şitab idecekleri tabi‘idir.

İsyan Münasebetiyle

Te‘ati Edilen Telgraflar

25 Şubat 41 tarihiyle muhterem meb‘uslarımız tarafından Kilis eşraf ve mu‘teberânına keşide olunan ve ancak dünkü gün buraya vâsıl olan telgrafnâme sureti ber-vech-i âtidir:

“İngiliz parasıyle müstakil bir Kürdistan teşkili maksadıyle Şeyh Şaib (Said olmalıdır. Kilis) namında bir türedi başına topladığı bir takım eşkıya ile i‘lân-ı isyan iderek memleketin huzur ve sükûna muhtaç olduğu ve bir çok mesâ’il-i hariciyenin lehimize hali kuvve-i karyeye geldiği bir sırada devletin başına bir mes’ele çıkardığı bi’t-tab‘ mesmu‘unuz olmuşdur.

Dahili ve harici düşmanlara karşı vatanı muhafazaya azm etmiş olan hükûmet-i Cumhuriye bu ‘usatın lâyık olduğu te’dibine muktezi tedâbiri ittihaz itdiğinden yakında muvaffakıyetini tebşir ideceğimizi halka i‘lân ve muhterem halkımızın müsterih olarak iş ve güçleriyle meşgul olmalarını te’min ve hükûmete tamamıyle mazhar olmanızı rica ideriz.

Kılıç Ali, Ali Cenani

Hafız Şahin, Ferid, Ahmed Remzi

Mezkûr Telgrafnâmeye Atideki cevab gönderilmişdir:

"Hükûmet-i Cumhuriyemizin tedâbir-i hakimâne ve azimkârânesi şerzeme-i 'usatı ?yakında mecbur istimân ideceğine ahalimiz vasikan ümidvâr iken telgrafnâme-i alilerinin vürudu bunu bir kat daha takviye itmişdir.

İsyan vâkî'i kemâl-i nefretle takbih ider, her zaman, hükûmete mazahir olduğumuzu arz eyleriz.

Ulemadan Abubeşe-zade Mustafa,

Ulemadan Sağirzade Muharrem Kemal

Salih Efendi-zade İsmet, ulemadan Salih Efendi-zade Ahmed.

Emin Çelebizade Mahmud Ragıb,

Yavaşcazade Muhtar

Topalzade Neşet.

Said Ağazade Said

Canboladzade Selim

Kara beğ zade Ahmed

Necizade Burhan

Haşaşzade Mehmed

Yavaşcazade Cemil.

El-Aziz Zabtı ve İstirdâdı

Ankara, 26- Şeyh Şerif, Şeyh Celal, Şeyh Mehmed kumandasında el-Aziz'i işgal iden 'usat kuvvetleri tard idilerek el-Aziz tahliye olunmuşdur. 'Usât hâl-i firârdedir. Ta'kib-i tedâbiri ittihaz idilmekdedir.

Bir Ser-kerde Tutuldu

Ankara, 26- el-Azizde tar didilen 'usât perişan bir suretde firar itmekdedir. Rü'esâ-yı 'usâtdan Şeyh Ahmed yakalanmışdır. 'usâtın tard ve ta'kibinde ahali-i

mahalliyenin gayretve fedakârlığı şâyân-ı zikirdir. Ta‘kibata devam idilmekdedir. Diğer cihetlerde tedâbir-i tenkiliye ber-devamdır.

İsyan Hadisesi ve İstanbul Matbu‘atı

İstanbul, 28- matbu‘at-ı hadisat isyaniyye hakkında hararetli baş makaleler yazıyor vaktü’l-azizde halkın ‘usâta karşı gösterdiği mukavemet ve mukabeleyi memnuniyetle karşılamamak kabil olmadığını ve bütün hakla nümune imtisâl olması lâzım-gelen bir hareket olduğunu yazıyor. Tanin baş makalesinde din-i şeri‘at namına ayaklanan asilerin El-Aziz’den firarlarında hükûmet konağıyle hastahaneyi yağma itmeleri ‘usâtın mahiyetleriyle gayelerini meydana koyduğunu söyledikden sonra

ORJİNAL SAYFA 90

İkinci Sahife	Kilis	4 Mart 1341

‘usâtü’l-azizdden tard iden ahalinin hareketine nakl-i kelâm ile diyor ki bu yeni Türkiye içün en büyük hacetdir. İnkılab Türkiyesi beş on re’isin tahakküm arzusu üzerine müstenid ve kuvve-i askeriye ile mü’eyyed sıkı bir idâre değildir. İşte görülüyor ki onun menbi‘leri halkın ruhundadır. Cumhuriyet baş makalesinde harekât-ı isyaniyeyi basdırmak hususunda memleketin her tarafından vuku‘bulmakda olan müraca‘at ve tehâliki kayd ile diyor ki Ankaraya memleketin hemen her tarafından irticâ‘ ve isyanı tel‘in iden civan-merdane müraca‘atlar tevâli idiyor. Gençlik inkılabı korumak içün hayatını fedaya hazır olduğunu beyan ve i‘lâna mesara‘at itmişdir. Kürt Zaro Cumhuriyet gazetesinde bu isyanı tertib idenler kâfirdir diyor.

Asi Şeyh Bediüzzaman Değildir

Ergani’de isyan bayrağı kaldıran ve yakında cezâ-yı sezâsını bulacağı tabi‘i olan şıkkı Şeyh Said ile Bediüzzaman Şeyh Said-i Kürdi isimleri arasında iltibas vuku‘bulduğunu son posta ile gelen İstanbul gazetelerinden anladık. Gerçi ba‘zı rüfaka her iki isim arasında iltibas vuku‘ını kaydetmekde ise de bunlar ebhâmı i‘lâm idememekdedir. Şahsen teşrif itmiş olduğumuz Bediüzzaman Şeyh Said-i Kürdi hazretlerinin ba‘zı ahvâl ve harekâtını yazarak bu zâtın asi Şeyh ile hiçbir müşâbehet ve münâsebeti olmadığını muhterem halkımıza anlatmak isteriz:

Bediüzzamn gerçi asla Kürdistan ahalisinden ise de çokdan beri İstanbul'da bulunmuş, tahsil-i ilim ve irfan ile tenvir ve 'izân iderek der-si'amlığa kadar irtika eylemiş, ilim-i hadis ve tefsirde sahib-i yed dolu olmuş ve hüsn-i hâl ve harekete mâlik bir zat-ı alakadardır. İ'lân-ı hürriyeti müte'akib mahsusan Kürdistana geçmiş, bütün Kürd kabilelerini oba oba hatta çadır çadır dolaşmış, o havali halkına hürriyet ve meşrutiyetin ma'nâ-yı hakikisini telkîn ile hüsn-i kabul ve telkînlerine hizmet itmişdir.

Hristiyan vatandaşların meb'usluğuna i'tiraz iden ba'zı bi-çarelere bunun esbabı ve netâyici. Mahsenât ve fevâ'idini tuhaf fıkralarla anlatmış ve telkinâtı ayet ve ahâdis ile de isbat eylemişdir.

Urfa'ya avdetlerinde kendileriyle müşerref olduğumuz Şeyh Said-i Kürdi hazretleri, İttihad ve Terakki kulübünde, aynı zemin üzerinde müfid konferanslar virmiş, sözlerini faaliyetiyle te'yit iderek halkı hürriyete, ittihada fazla ısındırmağa sebeb olmuşdur.

Hadis ve tefsir ilimlerinde bütün aktar-ı İslâmiye ulemâsıyle mübâhisât-ı meşhuresi vardır.

Asi Şeyh Said ise, vaktiyle bize merbut olan Kürd dağında bile emsâli meşhud, cahil, ocak mı, üfürükçü mü, dolandırıcı mı, mütegalib-i hazeleden birisidir.

M.R

Alman Re'is-i Cumhuru Hakkında

Ankara, 28- akşamüzeri re'is-i cumhur ..? ahvâl sıhhiyesi muceb-i memnuniyet görülmüşdür. Re'is-i cumhura tekrar bir amile-i cerâhiye icrâ idildiği tekzib idilmekdedir.

Belediye İntihab Encümeni

Derdest icrâ olan Kilis belediye intihabâtına nizamat itmek üzere kanunen teşkili lâzım-gelen encümen için her mahalleden iki kişi intihab olunmuş ve bunlar meyânında dünkü gün keşide olunan kar'a neticesinde zirde isimleri muharrer zevâtın mezkûr encümende kalacakları tahakkuk itmişdir:

Cezzarzade Hacı Ahmed Efendi.

Müteka'id Yüzbaşı Adil ;;

Boybeğizade İsmail Hakkı ;;

Abdullahoğlu Zekeriye ;;

Abu Beşezade Fazlı ;;

Bıçakçı Müştakoğlu Mehmed ;;

Külahlızade Ömer ;;

Esbak Tahsildar Ahmed Rami ;;

Yarım Ağazade Ahmed ;;

Battalın oğlu Ali ;;

Rusya-Almanya Münâsebatı

Moskova, 27- Mösyö Karasin Paris'e hareket idecekdir. Rusya ile Almanya arasındaki mu'âhedeyi müzâkereye me'mur Alman hey'et-i murahhasası buraya muvasalet itmişdir.

Romanya Ahvâli

Ankara, 27- Dobruca hududunu geçmeye teşebbüs eden komiteciler tart edilmişlerdir.Vehhabi harekatı Berlin 27 Kudüs'ten gelen haberlere nazaran on bin kadar Vehhabi Abdülganime kumandasında olarak mavere-yı şeria' hududunu mürur etmiştir. Mütevellilertarafından bin kişi katl edildikten sonra ahali kaçmağa başlamıştır.

Beran, 27- Kudüs'den gelen haberlere nazaran on bin kadar Vehhabi Abdülganime kumandasında olarak Maverâ-yı şeri'a hududunu mürur itmişdir. Müstevliler tarafından bin kişi katledildikden sonra ahali kaçmağa başlamışdır.

Vehhabi Harekâtı

Berlin, 27- kudüsten gelen haberlere nazaran on bin kadar vehabi Abdulganime kumandasında olarak mevara-i şerria hududunu mürur etmiştir. Müstevliler tarafından bin kişi kadk edildikten sonra ahali kaçmaya başlamıştır.

ORJİNAL SAYFA 91

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet.		Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud

İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 292] 5 Mart 1341-1925	Perşembe	10 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Dünkü İlâvemiz

Seferberlik i‘lânı hakkındaki emrin tatbik ve icrâsına lüzum kalmadığı resmen istihbar olunmuşdur.

Hudud İli Refikımız Yeni Müdür ve Baş Muharreri

Hudud ili refikımız baş muharrer ve müdür mes’ûlü da‘va vekili Kilis’li Kadri Efendi biraderimiz mezkûr gazetemiz baş muharrerliğiyle mes’ûl müdürlüğünden çekilerek yerine Konya vali-i esbakı merhum Arifi Paşazade, Mercan i‘dâdisinden me’zun, Hikmet Beğ intihab olunmuş ve keyfiyet bir beyanname ile hükûmete bildirilmişdir. Refikımızın ser-muharrerliğini M. Faiz Beğ ifâ idecekdir.

Haleb Haberleri

Haleb Fransız müşavir adliyesi ahali tarafından hanesinde öğle ta‘amı iderken katl idilmiş vücudu parça parça olmuşdur.

Amerike Nazarında Avrupa Vaz‘iyeti

Vaşington , 27- Mösyö Döloğ Mösyö Kolice Avrupa’nın vaz‘iyeti hakkında nokta-i nazarını izâh ve şerâ’it-i hazıre hakkında niğbenlik izhâr itmişdir. Mösyö Döloğ mühim Avrupa mes’elesinden ekserisinin muceb-i memnuniyet bir suretde halledildiği ve diğer mesâ’ilin de halledileceğine kani‘ olduğunu beyân itmişdir.

Tekzib Tekzib Üstüne

Gazetenizin 22-2-341 tarihli nüshasında “Ayntab’da bir firari “ ser-levhası altındaki fıkrada mevzu‘bahis idilen nefer Mehmed Ali, Ayntab ahz-ı asker şu‘besinden 24 Kânun-ı Sâni 341 tarihinde talep idilmiş ve 26 Kanun-ı Sani minh tarihinde şu‘beye teslim idilmişdir.

Vâkî‘ olan sû’âl üzre ahz-ı asker şu‘besinden virilen izahatda [Bu adamın bi’l-mu‘âyene hizmet-i gayre maslahaya tefrik idilmesinden ve esasen Maraş kalemi malı olmasından 1 Şubat 341 tarihinde Maraş kalemi emrine sevk idilmiş ve Maraş’dan 17-2-341 tarihli me’zuniyet vesikasıyle bir hafta müddetle me’zunen gelmişdir] diye bildirilmiş olmasına nazaran merkumun hükûmetin ve polisin gözü önünde firari olarak dolaşmakda olduğuna dâ’ir gazetenize virilen haberin asl ve esası yokdur. Keyfiyetin tashihen neşri mütemennadır efendim. Gaziayntab valisi emriyle 25 Şubat 341.

Polis müdürü

(Okunamamışdır)

Kilis

Mes’eleyi Ayntab’dan bize ihbar iden zât, Mehmed Ali Efendi’nin tevellidini bildirmediği içün ne vakitden beri firarda olduğunu bilemiyoruz. Şurası muhakkakdır ki Mehmed Ali Efendi Ayntab şu‘besinde yazıcı neferi iken oradan Haleb’e firar itmiş ve Halebde câlib-i şübhe olabilecek kadar para sarf itdikden sonra Türkiye’ye avdet eylemişdir. Bir de şahsen pek iyi tanımakda olduğumuz mumâ-ileyh el-yevm hizmet-i gayr-ı masalıhaya tefrik idilecek bir halde değildir. Cidden dinç ve tevanadir ..?.. bundan iştibah hasıl olursa askeri bir hey’et-i sıhhiye huzurunda tekrar mu‘âyene itdirilebilir.

Bundan başka mumâ-ileyhin me’zuniyet vesikası 17 Şubat tarihli olduğu ve müddet-i me’zuniyeti bir haftadan ibaret bulunduğu tekzibnâmede masarrıh olduğuna ve tekzibname tarihi 25 Şubat bulunduğuna göre tarih-i tekzibnamede yine kararı olduğu mhakkakdır. Ma‘mâfih muhbir-i muhteremimiz bize Mehmed Ali Efendinin tevellidini bildirirse onu da ayrıca i‘lân ideriz.

ORJİNAL SAYFA 92

İkinci Sahife	Kilis	5 Mart 1341

Aşkından;

Sarı kıza :

Ne güzel, nefis biçim

Yine sızladı, içim

Kız gel de dudağından

Bir yudum sevda içim (*)

Bakışın can alıcı

Bana biraz gel, acı

Sen de bir gün anlarsın

Aşkda hicran ne acı

Bırak artık sitemi

Şimdi sevişmek demi

Oynarsan da kalbimle

İncidüb kırma emi?

Müstensihi: Müfid Necdet

(*) içim yerinde kullanılmışdır.

İstikraz Dahili Tahvilâtı

Makam-ı kaymakamdan:

15 Mayıs 340 tarihli ve 211 numrolu tahrirata zeyldir: bi'l-umum masârıf ve sigortası hükûmete aid olmak suretiyle Şubat 341 gayesinde hitam bulacak olan yüzde beş faizli istikraz dahili senedât-ı muvakkatesinin Bank-ı Osmani şu'belerince tahvilât-ı kat'iyye ile mübâdelesi mu'âmelesi 30 Nisan 341 tarihine kadar iki ay müddetle daha temdid idilmişdir. Şu'bât-ı idâreye tebliğ ve ta'mim ile beraber hâmillerce de ıttılâ' hâsıl üzre keyfiyet-i i'lân olunur.

Kilis Katma Postası

İhale Olunacak

Posta müdüriyetinden:

Mevkî'i münakasada bulunan ve meclis-i idâre kararıyle bir hafta ta'allik olunan Kilis-Katma istasyonu posta sürücülüğü ol-bâbdaki şartnamesi mucebince şehrî kırk lira ücretle talebi uhdesindedir. Tenzile taleb olanların posta ve telgraf müdüriyetine müraca'at eylemeleri i'lân olunur.

Yeni Kafkasya

"Yeni Kafkasya Mecmu'ası" nın 10'uncu adedi müfid münderecâtla intişar itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

İrfan

Siverek'de öteden beri neşredilmekde olan gayr-ı siyasi "Mecmu'a-i İrfan" nın yerine bu kere yalnız "İrfan" namıyle siyasi bir gazete intişâr itdiğini idaremize gelen mübâdele nüshasından anladık refikamıza uzun ömür, parlak muvaffakıyet dileriz.

Orak, Çekiç

İstanbul'da intişâr itmekde olan bu amele gazetesinin beşinci sayısı mübâdeleten matba'amıza gelmiş ve münderecâtı bi'l-hassa emekçi sınıfa gayet nâfi' görülmüşdür. Yeni refikamızı tebrik, ömürlü ve muvaffakıyetli olmasını temenni ider, muhterem karilerimize de "Orak, Çekiç" e abone olmalarını tavsiye eyleriz.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [45]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Afife cevab virmiyor, yalnız ağlıyordu, ölseydi bu dereke-i..?.. zâta düşmeyecekdi. Ah, keşke ölseydı! Hâlâ yaşadığına bu ağır darbe altında nasıl olub da olmadığına hayret, hiddet idiyordu.

İlk hiddet demleri geçince anne vaz‘iyeti daha iyi kavradı bu namuz lekesini inzâr-ıalemden..?..gizlemeğe mümkün olabildiği kadar silmeğe çalışdı. Afife içün bu da ızdırabâvar oldu. Lâkin, yine bi-süd! Hiçbir kadın tedbiri, hiçbir kadın ilâcı bu beş aylık cenini öldürememiş rahm-i madirde iken boğamamışdı. Ana karnında yaramazlıkları ile bir hakk-ı hayatı olduğunu anlatmak ister gibi idi.

Zaman geçdikce bu gibi teşebbüslerin tehlikesi büyümekde, gerek Afife’nin ve gerek annesinin cesaretleri kırılmakda idi. Nihayet ümidi kesdiler. Mütevekkilâne neticeye muntazar kaldılar. Ancak bu felâketi mümkün mertebe gizlemek icâb idiyordu. Bu sırada valide buna sarf-ı gayret idiyordu. İstanbul’un uzak bir köşesine çekilirlerse herkesin diline düşmekden kurtulacaklardı. Aynı zamanda aradaki mesafe uzayacağı içün Salih daha seyrek gelib gidecekdi. Belki ondan büsbütün halâs bulmak da nasib olurdu.

Lâkin bütün bunlar paraya muhtaç idi. İşte, işler bu çığırda idi ki Afife hasta düşdü. Salih büsbütün uğramaz oldu. Bütün gayret, bütün fedakârlık biçâre valideye kaldı. O da elinden geleni yapdı.

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 93

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 293] 6 Mart 1341-1925	Cuma	11 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Asilere La‘net

Bir tarafdan Cem‘iyet-i Akvâm murahhasları Musul’da tedkikat icrâ ider, diğer cihetden hükûmet-i merkeziye Ankara’da Suriye hududları hakkında müzâkerede bulunurken devletin başına ayrı bir gâ’ile çıkarmak içün insanın hüsn-ü hamiyet ve vatanperveriden külliyen mahrum olması lâzımdır. İsyanı tertib iden Şeyh Saidin kable’l-isyanı iki oğlundan birinin İstanbuldan ta‘limat almış olması, diğerinin Haleb’de bulunması hadisenin sırf Şeyh Said namındaki vatansızın tertibgerdesi olmadığına şübhe bırakmamakla beraber bilhassa Musul tedkikatı münâsebatıyle şu esnada İngiliz altınlarının böyle bir mes’ele ihdasına hizmet itmediğine inanmak içün de şahid ister. Muhterem meb‘uslarımızın evvel günkü nüshamızda münderc telgrafları ise bu hususda şübhe câ’iz olmadığının en bariz delilidir. Binâ’en-aleyh hükûmet türlü türlü gavail-i hariciye ile uğraşır ve bunların lehimize halini kuvve-i karibeye getirmiş bulunur, din ve şeri‘at namına livâ-yı isyan kaldırdıklarını iddi‘a iden ‘usâtın da düşmen parasıyla çalışdıkları tahakkuk iderken muhterem halkımızın bu bağı güruha hüsn-i nazarla bakmayacakları ve onlara karşı icrâ olunan harekât-ı te’dibiyeye iştirak idecek mevki‘de bulunamamakla beraber dağları tel‘in ve tuğyanlarını takbih ile tahfif-i heyecan idecekleri tabi‘idir.

Asilere la‘net!

Uzakdakine

Sevgilim yıllar var ki senden uzak

Ayrılık ellerinde hıçkırarak..

Yaşıyorum, mütevekkil, kimsesiz

En feci ölümdür, yaşamak sensiz!

Elbistan, 337, S.B

Belediye İntihab Encümeni

Belediye intihab encümenine ba-kur‘a tefrik idildikleri geçen günkü nüshamızda yazılan a‘zâ dünkü gün dâ’ire-i belediyede reis İslam Beğin taht-ı riyâsetinde bi’l-içtimâ‘ hey’et-i belediyenin kur‘a keşide itmesine lüzum olduğunda ekseriyetle ısrar eylemiş ve İslam Beğ’in ba‘zı a‘zâ dahi evvelce kur‘a keşide idilmiş olduğundan yeniden kur‘a keşidesine lüzum olmadığı nokta-i nazarını müdafa‘a itmişlerdir. Bunun üzerine encümen içtima‘ı âti tarihini kararlaştırmadan dağılmış ve kur‘a keşidesi lüzumuna kani‘ olanların vuku‘ı hâli ba-mazbata makam-ı kaymakamiye bildirdikleri haber alınmışdır.

Mısır Haberleri:

Firavunun Mezarı

Firavunun mezarı umuma açılmış ve ziyaret şerâ’iti işgal-i umumiye nezareti tarafından i‘lân olunmuşdur.

Meb‘usan İntihabâtı

Mısır’da meb‘usan intihabâtı hararetle devam itmekde ve “Vefed” fırkasına mensub gazetelerin iddi‘asına rağmen intihabât Said Zağlol Paşa ve tarafdarânı aleyhine ve “Hızbû’l-Vatâni” mensubu lehine neticelenmektedir.

Mustafa Kamil Paşa

13 Şubat 1925 tarihli “Hızbû’l-Vatâni” gazeteleri mezkûr fırkanın mü’essesi olan merhum Mustafa Kamil Paşa’nın namını tezkir içün uzun makaleler yazmakdadırlar.

Mizahi ..?..

Seferberlik Muhavereleri

Hu, Aişe Hanım! Bizim beğ asker olmuş dediler, aklım başımdan gitti hizmetçi kız diye -gece odanın lambasını yakmadan– bize gelen Hasan Beğlerin hizmetçisi

ORJİNAL SAYFA 94

İkinci Sahife	Kilis	6 Mart 1341

Sadberk kadını döğmeyeyim mi?

__İlahi Fatma Hanım, ne tuhaf işlerin var! Ben seferberlik değil ya, kıyamet kopsa, karanlık değil ya, iki gözüm bağlı olsa yine sizin Nihal ile Sadberk'i fark iderim.

__Başınıza gelmemiş de bilmiyorsunuz kardeşim! Kolay sanmayınız. Asıl tuhafı zavallı ihtiyar Sadberk "Aman hanım, bir şeyinizi mi çaldım sanıyorsunuz, bana bu kadar dayak neden?" dedikçe ben Nihalin dayak altında bile söylenmesine kızıyor, dayağı fena halde kızıştırıyordum.

__Eh nasıl oldu da dayak vurduğunuz adamın Sadberk olduğunu fark itdiniz?

__Farketme nerede, düşündüğün şeye bak! Seferberlik emrini geri almışlar! Diye gelen haber hiddetimi sürura kalb itdi de Sadberk elimden kurtuldu, yoksa !

Zabıta Vuku'âtı

Şehid Sakıb mahallesinden Mustafa oğlu Ali İzmirli Haiyed onbaşının zevcesine fi'li-şeni' icrâ itmek üzre geceleyin maslahan hanelerine giren ve geçen gün Ayntab hapishanesinden müddet-i mahkûmesini ikmâl ile tahliye idilmiş olan Elmacıoğlu Abdullah ile refikı Efe Ahmed derdest olunarak taht-ı nezârete alınmışlardır.

Müte'addid sirkat mes'elesinden dolayı kendilerinden şübhe edilen Şeyh Abdullah mahallesinden Keçi Maho oğlu Halil ve refikleri Vardar Mustafa ve Saka Mehmed oğlu Rüstem derdest idilmiş ve muhtelif mahalleden on kadar hanede vuku'bulan sirkat fa'illerinin fa'ili olduklarını i'tiraf eylemişlerdir.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul'da haftada iki def'a neşr idilmekde olan "İstanbul Piyasa Gazetesi" bi'l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür'atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: " İstanbulda Piyasa Gazetesi"

Türkiye Hilâl-i Ahmer Mecmu'ası

Bu sevimli mecmu'anın 42'nci sayısı müfid münderecât ile, ez-cümle mekteblerde sıtma tedrisâtının şekl-i icrâsını ta'rif iden nâfi' bir eseri hâvi olarak, intişar itmişdir. Mecmu'ada bir çok Hilâl-i Ahmer ve Salib-i Ahmer havadisleri de vardır, karilerimize tavsiye ideriz.

Meslek

Türkiye'nin yegâne meslek mecmu'ası, 11'inci sayısı neşr olundu. Senelik abonesi 45 guruşdur, bi'l-hassa münevverâne tavsiye eyleriz.

Türkiye İktisad Mecmu'ası

"Türkiye İktisad Mecmu'ası" nın 98'inci adedi müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

Da'va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi'nin yazıhanesindedir.

"KİLİS" İN TEFRİKASI [46]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba'd

Hizmetinde bulunduğu beğin iltiması ile kızını hastahaneye kaldırdı. Haftada bir torunlarını alarak kızını ziyarete gidiyor, her gidişinde onu bir parça daha erimiş buluyordu. Son zamanlar vaz'ı hâmil vakti takrib itmiş ve uzun tedâvilerle genç kadın bir parça iyileşmiş idi. Bir ziyaret günü idi. Afife sevinçle pek erken uyandı. Onun annesi ve çocukları gelecek idiler. Esasen gece aynı sevinçle uzun müddet uyuyamamışdı. Nedim büyüyor ve daha güzel oluyor, akıllanıyor. Diğer tarafdan küçük de yanakları kırmızı, tombul bir çocuk oluyordu. Artık yürüyor ve konuşuyordu. Geçen hafta ikisini de doya doya sevmiş, öpmüş idi. O sırada aklına

karnındaki geldi. Sarardı, yüreği sızladı. Acaba bunu da, onlar gibi, onlar kadar sevecek miydi? Hayır buna imkân yokdu. Belki daha fazla acıyacakdı. İşte o kadar. Ziyaretçiler gelmeye başlamışdı. Yanındaki yataklara birer, ikişer, çarşaflı, yeldirmeli kadınlar gelmişdi. Bu ziyaret günü ne tatlı bir gündü! Afife, kendisini ziyaret idecek kimsesi olmayanlara acıyordu. Mesela dâ'mi suretde inleyen ve ta köşede yatan ihtiyar kadın ne bi-çare idi. Haftalardan beri onu ferd-i afridenin ziyaret itdiğini görmemişdi. Zavallı bu kadarcık bir teselliden de mahrum idi.

Mâba'dı Var

ORJİNAL SAYFA 95

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 294] 8 Mart 1341-1925	Pazar	13 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Mahammat Kanunu

Mahammat Kanunu kırk, elli bin nüfuslu kazâmızda hak vekâleti iki, üç kişiye hasr idirek bu yüzden hukuk-ı pâmal olduğu beyânıyle kanun-ı mezkûrın ihtiyacât-ı memleketle mütenâsib bir şekilde ta'dili istirhamına ve sâ'ireye dâ'ir Kilis mahallâtı hey'et-i ihtiyârisiyenden mütehadden Türkiye Büyük Millet Meclisi ve hey'et-i vekile riyâsetleriyle Adliye Vekâlet-i Celilesine, diğer vekâletlere, bi'l-cümle meb'usun muhtereme ile matbu'at, mü'essesat ve zevât sâ'ireye bir mazar-ı umumi takdim idildiğini geçenlerde yazmışdık, Büyük Millet Meclisi istid'a

encümeninden 25 Şubat 41 tarih ve 23-206 numro ile bu kere Kilis hey'et-i ihtiyâriyesine vârid olan cevabnâmenin elimize geçen suretini ber vech-i zir derç-i sütun şükrân idiyoruz. Kilis kazâsı mahallâtı muhtarlarından Çaylak mahallesi muhtarı ve refikasına.

Teşkilât-ı Esasiye kanunu mucebince kanun teklifi hakkı Türkiye Büyük Millet Meclisi a'zâsına ve icrâ vekilleri hey'etine mevdu' vezâ'ifden bulunmakla istid'ânızın tetkikiyle ta'yin mu'ameleye mahal olmadığına ve ahiren Mahammat Kanunu'nun ta'diline dâ'ir olan teklif kabul ve ruznâme-i müzâkerâta idhal idilmiş olmağla neticesine intizârın zaruri bulunduğuna 12 Şubat 341 tarihinde müttefikan karar virildi.

İstid'a encümeni re'isi

"Musa Kazım"

Muhterem meb'uslarımızdan Ahmed Remzi Beğ Efendi'nin kanun-ı mezkûr hakkında bir ta'dil teklifi virildiği ve Ali Cenani Beğ Efendi'nin de teklif-i vakî'in tervicine ..?.. çalışacağını va'ad eylediği ayrıca istişâre idilmişdir. Teklif ve va'ad-ı vakı'a teşekkür ider umum meb'uslarımızın bu hususda sarf-ı mesâ'i itmelerini, muhtarlarımızı te'yiden istirham eyleriz.

Kabinenin İsti'fâsı

Halk Fırkası'nda cereyân iden müzâkerât ve ekseriyetle izhâr olunan adem-i i'timâd neticesinde Fethi Beğ kabinesi isti'fa iderek yeni kabinenin Halk Fırkası mefrutlarından teşekkül ideceği ve Ali Cenani Beğ'in ticâret vekâletini muhafaza eyleyeceği haber alınmışdır.

Ajans Telgrafları Gelmiyor

İsyan mıntıkasında mevcud telgraf tellerinin 'usât tarafından tahrib idilmiş olması ve merkezle mıntıka-i mezkûre arasında cereyân itmekde olan muhaberâtı te'min içün pek az tel kalmış bulunması yüzünden ajans telgrafları muntazaman gelmemekdedir. Bu hususu- hergün bizden ajans haberleri isteyen ve ajans haberlerinin vârid olub da neşri idilmediğini zannederek neşri idilmesi esbâbını soran- muhterem halkımızı tatmin içün izaha lüzum gördük.

Ma'ârif Haberleri

Hususi bütçenin kifâyetsizliği sebebiyle meclis-i umumi tarafından lağv idilen mu‘allimliğiniz de müstahdem zevatdan bir kısmı açığa çıkarılmış ve ba‘zı münhalâten birleşdirilmişdir.Diğer mu‘allimler arasında da ehliyet, istihkak kanunu ve sâ’ire noktalarından vâsi‘ tebdilât icrâ idilmiş, bunlardan bir kısmı da köylere tahvil olunmuşdur.

Şu haberler şimdilik hususi ve mücmel müstahberât cümlesinden olub ileride resmi ve mufassal ma‘lumat aldığımız takdirde onu da muhterem karilerimize arz ideceğimizi va‘ad eyleriz.

ORJİNAL SAYFA 96

İkinci Sahife	Kilis	8 Mart 1341

Müdafa‘â-i Milliye Vekâletiyle Ahz-ı Asker Maraş Kaleminin Nazar-ı Dikkatine

Hakikat Böyleyse Bir Hudud Kazâsına Velvele Verilir mi?

Kilis ahz-ı asker şu‘besi riyâsetinde 3-4 Mart gecesi 302 (dahil) 318 tevellidli efrâd hakkında seferberlik i‘lân idildiği ve keyfiyetin gazetemiz tarafından neşr olunduğu gibi bi’l-ahere seferberlik emrinin tatbikına lüzum kalmadığının da yazıldığı ma‘lumdur. Halk arasında hasran…? deveran iden şâyi‘ata göre güya seferberlik emri yalnız 313, 314, 315 tevellidli efrâd ihtiyatıyle 316 tevellidlilerden henüz hizmet-i fi‘iliyelerini ifâ etmeyenlere mahsus ve münhasır imiş. Erbâbına göre ayrıca mü’ecceliyet de varmış! Halbuki şu‘be mü’ecceliyetden de bahs itmemişdi. Hakikat böyle ise bizzat telakki itdiği emrin mefâdını anlamayarak serhaddeki mühim bir kazâ halkına beyhude velvele virmiş olan Kilis şu‘be re’isinin mevki‘inde bir dakika bile kalması câ’iz olamaz.

Ma‘şukasından:

Sarı Oğlana:

Hissin okunur hep bakışından

Gafil değilim vaz‘ alışından

Ufkumda seni ilk geceden ben

Görmüş, tanımışdım nakışından(*)

Hissin okunursa böylece sade

Sanma ki kalırsın sen depiyade

“Sarı Kız” mahlası senden mi Hüdaya?

Bu kadar mı? Nikâhın! Lütfet, aya

Yalnız bu mudur lütfun, yok mu ‘atâya?

Gel geç güzelim! Gör şöylece yandan,

Kes ülfeti sahn-ı temaşâda benden!..

Müstensihi: Ferid İzzet

(*) nakışından yerinde kullanılmışdır.

Asker Ailelerine Yardımcı Cem‘iyetinin Hesabâtı

Kaymakam Beğin Nazar-ı Dikkatine

Cem‘iyetler Kanunu’nun müzeyyel maddeye göre hükûmetin her türlü cem‘iyetlere aid hesâbatı rü’iyyet ve teftişe salâhiyeti der-kârdır. Geçen 1338 senesi zarfında resmen teşekkül idüb bir müddet çalışdıkdan sonra hitâm-ı seferberi üzerine ta‘til fa‘aliyet iden “Muhtâc-ı mu‘âvenet asker aileleri yardımcı cem‘iyeti” nin topladığı paralardan bir kısmı mâ-vaz‘ı lehine sarf idilmeyerek eşhas zimmetinde kalmış ve üç senedir gazetemiz tarafından hesab sorulduğu halde mezkûr cem‘iyetce hülâsaten hesabat halka i‘lân olunamamışdır. Keyfiyeti bir kere de makam-ı âlilerine arz ve ihbar idiyoruz: halk bu cem‘iyetin hesabâtını soruyor.

Mizâhi Vak‘a

Seferberlik Muhavereleri

Ahmed Efendi__ (Karşıdan gelen Mehmed Efendi’ye hitâben) buyurun birlikde yiyelim!

Mehmed Efendi__ Bu semahat nereden? Kebab tatlı bir arada, hayrola geçmişlerin canına hayrat mı var?

Ahmed Efendi__ Hayır Hasan Beğ’le bir bahis itmişdik, onu kazandım da…

Mehmed Efendi__ Bahis ne üzerine idi?

Ahmed Efendi__ İ‘lân-ı seferberiden Kilis’de en ziyade memnun ve buna lüzum kalmadığından fazla mahzun olan kimdir? Denildi. Ben de şu‘bedir…

Mehmed Efendi__ Daha, anladım, hak elinizdedir azizim, o halde bundan ben de mütena‘im olabilirim!

Kâtib-i Adl Dâ’iresinden Sirkat

Kâtib-i Adl dâ’iresi ittihaz idilen mülga..?.. mahkeme-i şer‘iye binasının Arsa hanı sokağına tesadüf iden penceresinden evvel akşam sarık? girerek elli lira kadar evrak-ı nakdiye aşırmış, dâ’ire-i mezkûrenin diğer evrak ve defâterine dokunmamışdır.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul’da haftada iki def‘a neşr idilmekde olan “ İstanbul Piyasa Gazetesi” bi’l-umum piyasa haberlerini muhtevidir. Karilerimize sür‘atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: “İstanbulda Piyasa Gazetesi”

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civarında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

ORJİNAL SAYFA 97

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 295] 9 Mart 1341-1925	Pazartesi	14 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

“Doğru Yol” un Akıl Kahyâlığı

Haleb'de intişâr itmekde olan "Doğru Yol" gazetesi, son nüshalarının yerinde, şimâli Suriye'den ba'zı köylerin Türkiye'ye ilhak idilmeyeceğini haber alarak bunun Haleb'i ızrar ideceğinden ısrar idiyormuş!

Türkiye'ye dühûlü hey'et-i vekile kararıyle memnu' olan "Doğru Yol" un mebhus nüshasını elde idemediğimiz içün iddi'âsında ne gibi esaslara istinâd itdiğini bilmiyoruz. Şurası muhakkakdır ki şimâli Suriye'den Türkiye'ye ilhakı mevzu' bahis olan kura, mutallaka A'zâz'dan Kilis'e verilmesi lâzım gelen köylerden ibâret olacaktır. Bu köylerin Türkiye'ye terki Haleb'i kat'iyyen ızrar itmeyeceği şübhe götürmez bir hakikatdir. Zira bunların Halep'le alakaları yokdur. Fakat Suriye'de ibkası hem Türkiye'nin serhadde mühim bir kazâsı olan Kilisi, hem de bi'l-nefs o köyleri şiddetle mütezarrır idecekdir. Çünkü Katma istasyonunun cenubundan i'tibaren- cihet-i garbiye başka- şarka doğru imtidad idecek bir hattın şimâlinde kalan ve bu gün fi'ilen Suriye idâresinde bulunan yüzlerce köy halkı ırken Türk olduğu gibi mu'âmelât-ı iktisâdiye nokta-i nazarından şediden Kilis'le alakadar olduklarından bunları cebren Suriye'de tutmak- bizi olduğu kadar ve belki de daha ziyade- Suriye'yi de ızrar ider ve bunun aksini iddi'â idecek tarafın elinde kat'iyyen böyle hayati delâ'il bulunamaz.

Katma istasyonunun cenubunda bedân ile garba müntehi olacak hattın ise, şimâlinden ma'dâ, cenubunun bile Türk ırkıyle meskûn olduğu Ankara i'tilâfnamesinin o havaliye idâre-i mahsusa bahş itmesiyle bizzat ..?.. hükûmetinin taht-ı tasdik ve i'tirâfında bulunuyor. Şarka mümted hattın cenubunda kalan köylerin kısm-ı e'zâmına aid hukuk-ı tasarrufiye ve temlikiye bugün ekseri Suriyede bulunan kuyud ve defâter ile sabit olduğu üzere tamamen Kilislilere aiddir.

Bu hattın Çobanbeğ cenubuna ve Kilisli köylerinin şark ve şark cenubisine musadıf cihetindeki halk dahi tamamen Elbeğli Türkmenlerinden ibâretdir.

Şu halde "Doğru Yol" un iddi'ası hangi hakikate istinad itmekdedir? Gönül çok arzu iderdi ki bu gazeteni, o nüshasını görerek her tarafı ma'lum bir iddi'ayı zemin-i bahs ve münÖkkeşa ittihaz idelim, ne çare ki buna desters olmak imkânı bulunmamışdır. Bizim esbab ve delâ'il-i müdafa'âmız işte meydandadır. Milletlerin hakk-ı hakimiyetlerini bi'l-fi'il kendi ellerine almaları esasi umumiyetle kabul olunduğu şu asırda cenubda kalan arkadaşlarımızın ecnebi bir idare altında kalmaları içün hiçbir sebeb makbul ve ma'kul gösterilemez. Hususan iki hükûmet arasında

hüsn-i âmiz şek idâmesini arzu itdikleri kararı mezkûreyi sahib-i hakikisine i‘âde itmek istemeleriyle sahib olan manda hükûmetinin bu arzusuna karşı Haleb’de çıkan bir gazetenin akıl kahyâlığına kalkışması fuzuli avukatlıkdan başka bir ma‘naya mahmul olamaz. Ve bu şekl-i hareket o halkı rahatsız itmekle kalmaz öteden beri görüldüğü vecihle komşumuzu da muzdarib eyler.

Binâ’en-aleyh “Doğru Yol” culara daha doğru bir yol tutmalarının tavsiyesi zamanı bu def‘a da hulul itmişdir.

Mahmud Ragıb

Adana Borsasında

Adana borsasında (5 Mart) altun 885-895 guruşdur.

ORJİNAL SAYFA 98

İkinci Sahife	Kilis	9 Mart 1341

Yeni Hey’et-i Vekile

Fethi Beğ Efendi’nin vuku‘ı isti‘faları hasebiyle 4 Mart 1341 tarihinde İsmet Paşa hazretlerinin riyâset-i fehimânelerinde teşkekkül iden kabinede Receb Beğ müdafa‘â-i milliye, Mahmud Esad Beğ Adliye, İhsan Beğ muharebe, Tevfik Rüşdü Beğ Hariciye, Hasan Beğ Maliye, Hamdullah Subhi Beğ ma‘arif, Süleyman Sırrı Beğ nafi‘a, Sabri Beğ Zira‘ât, Ali Cenani Beğ ticaret, Doktor Refik Beğ sıhhiye, Cemil Beğ Dahiliye vekâletlerine ta‘yin olunmuş ve keyfiyet ta‘mimen vilâyete iş‘ar kılınmışdır.

Yeni vekillere 5 Mart da vekâletlere azimetle vazifelerine başlamışlardır, aynı günde Süfera ve mümessilin ecnebiye dahi yeni kabine a‘zâsını tebrik itmişlerdir, meb‘us-ı muhteremimizin ticâret vekâletini muhafaza itmesi muhitimizde pek ziyade şayân-ı memnuniyet görülmüşdür.

Yeni İstiklal Mahkemeleri

İki İstiklal Mahkemesi teşkil içün Halk Fırkası’nda, ba‘de meclisde intihâb icrâ idileceği müstahberdir.

Erzurum A‘zâsı Ne Oldu?

Kaymakam Beğin Nazar-ı Dikkatine:

Erzurum zelzele zedegânı içün Kilis'te bir komisyon teşekkül iderek hararetle cem'i i'âneye himmet itdikleri ma'lumdur. Bu komisyon şimdiye kadar halkdan topladığı para ne miktara baliğ olduğunu ve nerelerde kaldığını veya nerelere gönderildiğini i'lân itmedi. Lütfen bu paralar da ne oldu ise tahkik buyurulur mu? Müdafa'â-i Milliye Vekâletiyle Ahz-ı Asker Maraş Kaleminin Nazar-ı Dikkatine

Hâlâ Bu Mektub

Yine Şu'be Re'isi

Şu'be re'isi Beğ 3-4 Mart gecesinde 302 (dahil) 318 tevellidli efrad hakkında i'lân itdiği seferberlikde beraber derhal aynı tevellidli ihtiyat zabıtanıyle mükellef etbaya dahi kapalı zarflarla mahal-i mertebelerini tebliğ itmişdi. Bunun mahzur-ı siyasi ve askerisinden mes'ul olacak zâtü'l-beth şu'be re'sidir. Fakat işin tuhaf ciheti re'is beğin –mahdud tevellidli efrada mahsus olarak i'lân idildiğini ahiren öğrendiğimiz- seferberliğin zabıtan ve etbâ-yı mumâ-ileyhim hakkında hâlâ bakî ve câri olduğunu iddi'â itmekde ber-devam olması ve bulardan harcırah isteyenlere de havâle taleb itmiş olduğunu söylemesidir.

Doğru ise şu'be re'isimizin bu halleri karşısında "Hayret!" den başka söyleyecek bir söz bulamıyoruz.

Baytar Tebeddilâtı ?

Kilis baytarlığına ta'yin idilen Hidayet Beğin işe mübâşereti ile Haşim Beğ'in buradan Bireciğe tahvili hakkındaki emrin vilâyetden isdar idildiği ve Haşim Beğ'in yakında buradan hareket ideceği müstahberdir.

Yağmur

Geçenlerde iki def'a yağan yağmurlardan başka dün akşam da fırtına şeklinde gürültülü rahmet nüzul itmişdir.

Meslek-i Vekâletden Men'

Da'va vekili Kilisli Kadri Efendi biraderimizin ba'zı esbabdan dolayı encümen-i adliyece altı ay müddetle meslek-i vekâletden men' idildiği işidilmişdir.

Şehrimizde Seferberlik

3 Mart 341 tarihinden i‘tibaren şehrimizde seferberlik i‘lân idildiği alakadar makamatdan tebliğ olunmuşdu. Bunda dahil 313, 314, 315 tevellidli efradla 316 tevellidli efradın hizmet-i fi‘iliyesini ifâ itmeyenleri da‘vet olunuyordu.

Dün yedinci kol ordu kumandanlığından gelen emr-i ahirde ise on dördüncü ve on yedinci fırkaların seferberliğine lüzum kalmadığı ve seferberlik emrinin feshi idildiği bildirilmiş olmağla ahz-ı asker şu‘besinden bir ay tevzi‘ hükûmet-i mahalliyeye gönderilen efrad ve hayvanat pusulaları tekrar istirdâd idilmiş ve keyfiyet halka i‘lân olunmuşdur.

“Gazi Sancak”

Mösyö Franklin ..?..

Fransa hükûmeti tarafından Ankara seferâtına ta‘yin olunan Mösyö Franklin ..?.. re’is-i cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerine vârid olan telgrafnamede mumâ-ileyh mezkûr sefâreti kabul itmemekde ma‘zur olduğunu, ancak yakında Ankara’ya gelüb az bir müddet kaldıktan sonra Nisan ibtidâllerine doğru Fransa’ya avdet mecburiyetinde bulunduğunu bildirdiği haber alınmışdır.

ORJİNAL SAYFA 99

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 296] 10 Mart 1341-1925	Salı	14 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

‘Usât-ı Mıntıkasında Sadakat ve Tebligat-ı Resmiye

Ankara, 28 Şubat (A.A)- (gecikmişdir). Palu, cumhuriyet idâreye sadık ahali-i mahalliyenin gayret ve fedakârlığıyle ‘Usâtdan tathir idilmiş, asilerin perişan bir halde şarka doğru çekildikleri ve Palu’da hükûmet te’sis itdiği mahallinden bildirilmişdir.

Dersim rü’esâ-yı aşâ’iri tamamen hükûmete sadık olduklarını ve her türlü evâmire arz-ı inkıyad içün aralarında ahd-ü peyman bildirmişlerdir.

Samsun, Varto, Savur ve Pülümür aşâ’ir rü’esası ile ahaliyi mahalleye Şeyh Said harekâtını nefretle yâd ve tel‘in itdiklerini, hükûmete şiddetle merbut ve sadık bulunduklarını ve usâta karşı her türlü harekâta hazır olduklarını bildirmekdedirler.

25 minh- (gecikmişdir) isyan münâsebetiyle memleketin her tarafından, ez-cümle Kastamonu, Develi, Karaburun, Tekfurdağı, Mersin, Karasu, Urfa, Kuşadası, Sivrihisar, Çarşamba, İzmir, Zire, Foça-i Cedid, Tire, Bandırma, Çeşme, Trabzon, Bolu, Kemal Paşa, Akşehir, Tarsus ve Antalya Türk Ocaklarından, mu‘allimler birliklerinden bildiriliyor. Eşrafdan gelen telgrafnamelerde hükûmet-i cumhuriyenin emr ve iş‘ârına amâde bulunulduğu bildirilmekdedir.

Ankara, 1 Mart-(gecikmişdir).

1- Kiğı eşraf ve ağvâtına gönderdikleri mektuplara karşı aldıkları cevabı hafif gören Şeyh Hasan kumandasındaki ‘usât kuvvetleri Kiğı’ya bir saat mesafeye kadar takarrüb itmek istemişlerse de ahali ve jandarma kuvvetlerimiz tarafından dört maktul ve bir mecruh virdirilerek tar idilmişlerdir. Ta‘kiblerine devam olunmakdadır. ‘usâtın tard ve tenkilinde bi’l-hassa ahali ve rü’esa-yı aşâ’irin fedâkârlıkları şayân-ı kayddır.
2- Cizre’de ‘usât namına propaganda yapan ve üzerlerinde külliyetli para bulunan yeşil sarıklı ve Palulu beş Şeyh yakalanarak tevkif idilmişlerdir. İstintaklarında Şeyh Said tarafından gönderildiklerini ve bu havaliye me’mur olduklarını, Şeyh Said’in iki yüz bin ma‘deni altunı bulunduğunu ve bi’l-umum münevverlerin ortadan kaldırılmaları hedefleri olduğunu ve Sultan Hamid’in oğlunu hilâfete geçirmek istediklerini i‘tiraf itmişlerdir.
3- İsyan ile alakadar sahada süvari binbaşı üniformasını Lapis Diyarbekirli Ahmed Nuri namında bir şahıs müddeyatda derdest idilmişdir.

4- El-Aziz'den tar ididilen 'usâtdan ba'zılarının Çemişgezekde tahrikâtı görülmüş ve ahali-i mahalliye tarafından bi'l-müsaade tar ididilmişlerdir.
5- Haniy, Biran gibi 'usât merkezlerinde asilerin fa'âliyetleri tayyarelerimizle tarassud idilmiş ve şiddetli bombalarla zayi'ât virdirilmişdir.
6- Palu eşrafının ve hasseten Ohlu Necib Ağa'nın 'usât aleyhine yeni bir vaz'iyet almakda bulundukları Palu'dan bildiriliyor.
7- 'Usât tarafından bu günlerde bi'l-umum Kürd aşâ'irine karşı padişahlık veya Cumhuriyet'den hangisi tercih olunacağının teklif idileceği ve Cumhuriyeti tercih idenlere karşı mehasım vaz'iyet alınacağının bildirileceği öğrenilmişdir.
8- 1 Mart sabahı 'usâtdan ba'zıları Diyarbekir şimâlinde görülmüş ve tayyarelerimiz tarafından atılan bombalarla kaçışdıkları tesbit idilmişdir.
9- 'Usâtın başka fa'aliyeti görülmemişdir.

ORJİNAL SAYFA 100

İkinci Sahife	Kilis	10 Mart 1341

Milera'nın Nutku

Ve Marsilya ihtilalinin maba'dı Paris 2 Mart (A.A) - (Gecikmiştir) Sabık re'is-i cumhur Mileran şerefine Marsilya da küşad olunan bir ziyafet de bir nutk irat ile milli birlik ittihat sulh intizam tehlikede bulunan Lehistan'a muavenet harici mali tehlikeye karşı mücadeleden ibaret programını izah itmiştir.

Deyli mesailin… ? … istihvarına nazaran Marsilya şehri son hadisâtdan (*) dolayı idâre-i örfiye altındaki bir belde halini almıştır. Kıt'at-ı askeriye şehri işgal altında bulundurmakta ve Mileran ile şehir emini a'yandan Felesirek taraftarları arasında müsadamat vuku'ına mâni' olmakdadır.

Mileran otomobil ile şehirde bir gezinti yapmış ve her tarafta alkışlanmıştır.

(*) Marsilyada ne gibi hadisat vuku'bulduğunu Anadolu Ajansı daha evvel tebliğ itmemişdi onun içün mes'elenin ma-kabilini bilmiyoruz.

“Kilis”

Leyle-i Celile-i Berat

Receb’in on beşinci Pazarrtesi gecesi husuf vaki‘ olmasına ve tekmil-i selasin ..? ‘itibariyle şehr-i Şaban’ın ibtidâsı Çarşamba’dan mazbut olunmasına binâ’en akşam mübarek berat gecesidir. Leyle-i Celile Kilis’te dün gece tes‘id idilmiş ve umum-ı mü’minin mü’minat Tabesabah…? Cami‘lerde muvaız-ı diniyi istimaiyle ibadat ve taâtda bulunmuşlardır. “Kilis”. Bu leyle-i mukaddese hürmetine cenâb-ı hakdan Türk milleti ve vatanı içün sükûn ve te‘âli niyaz ider.

Suriye Hududu Tahkikatı

Ankara, 5 Mart (Türk Sözü) Suriye hududu tahkikatına me’mur Fransız miralayı ile kaymakam Abdi Beğ tedkikatlarını bitirmişlerdir. Yakında lâzım-gelen raporları makam-ı aidine vireceklerdir.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dahil olalı altı aya yaklaşdığı halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet mu‘azzez abonelerimize ma‘lum olsa gerekdir binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütf ve himmetlerinden bekleriz.

Da‘va Vekili Hafız Mehmed Efendi

Hükûmet civârında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi’nin yazıhanesindedir.

Rüsûmat müdiriyetinden:

1-72

6-7 Mart 341 gecesi Salhhane civarına kaçak suretiyle memlekete girerken derdest idilen Bab kazâsının Tadif karyesinden Ahmedü’l-neccar oğlu Mehmed’e aid iki sandık gaz yağı, yedi aded boş gaz tenekesi ve yirmi dokuz kilo şekerin tarihden bir mah sonra satılacağı sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [47]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘dı Var

Vakit geçiyor annesi ve çocukları hâlâ görünmüyordu. Aman yarabbi! Bir hafta daha beklemek… bu, ne tahammül olunmaz bir işkence idi!. Yoksa yoksa…Gözleri yaşararak ve boğazı kuruyarak düşündü, birisi hasta mı oldu? O esnada kendisini pek ziyade seven yaşlı hasta bakıcıya seslendi:

__ Anne… Beni ziyaret iden olmadı mı?

Hasta bakıcı hayretle:

__ A.. dedi, ..?.. Gelmediler mi?

Bir an evvel aşağıda gördüm.

__ Kimi?

__ Anneni, çocuklarını…

__ Anne o erkek kimdi?

İhtiyar kadın kekeledi. Hasta bakıcı kadın:

__ Metin ol kızım dedi.

Afife müttehir etrafına bakındı.

Annesi:

__ Bütün kabahatlerini… diye söze başlarken bakıcı-gurbetden kızım gurbetden. Mukaddimesiyle söz söylerken Afife tehyice düçâr oldu. O sırada pencere perdesi altından bir bir hıçkırık yükseldi. Afife başını kaldırdı. Pencere perdelerinin dalgalandığını sonra, açıldığını, pencereden gelen ziyânın teşhisine imkân bırakmadığı bir çehrenin meydana çıkdığını gördü. Bir saniye sonra

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 101

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş.

yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 297] 11 Mart 1341-1925	Salı	15 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Mukaddes Darbe

“Yeni Adana” dan

Vatanın, vatanların en mukaddesi Türkiye’nin çok kıymetli evlâdı! Yeni bir vazifenin ifâsı içün gitdiğin gözlerinin nâ-mütenâhiliğe irtikâzından, yüzüne sıçrayan kanın kızıllığının artmasından, tunç dişlerinin birbirine geçmesinden, sabit bir hal alan sağ kolunun büyük ve sıkı yumrukla nihayetlenmesinden belli oluyor. Bu kişinin pek yaman ve mühlek olduğunu biliyorum. Tarihin bir çok devirleri senin bu heybetli gidişine şahid olmuşdur.

Daha dün Adana’ya, Anadolu’ya haricden düşmanın murdar ayakları basdığı zaman kalkmış, silahına sarılmış ve gelenleri gelmediklerine bin def‘a pişman itmiş ve güzel vatanını kendine, milletine emin bir melcâ’en, düşmanlarına içinde tehlikeler ve belalar kaynaşan ummacı bir memleket haline getirmişdik. Fakat bu def‘a Türkü, zelil ve sefil bir köle gibi yaşatmak isteyen hainlerle Musulumuzu elinden bırakmak istemeyen İngilizlerin altınlarına köle olan cahil ve şakkî bir şeyh ve etrafına toplanan caniler vatanın mukaddes sükûnunu ihlâl itdiler.

Sen şimdi gidiyorsun, milliyet, ilim, irfan, medeniyet ve insaniyet düşmanı, vatanın mukaddes sükûnunu ihlâl iden bu iç düşmanı tepelemek, küfürden daha alçak murdar vücudlarından genç ve havâlisini temizlemek içün gidiyorsun. Git, aziz kardeş, git! İktisadi ve medeni fa‘aliyetlerinden, sevgili zevcenden, aziz yavrularından, kıymetli vücutlardan seni ayıran alçaklardan hepsinin intikamını al!

Onlara indireceğin her darbe Yunan gâvuruna indirdiğin her darbeden daha mukaddesdir. Bunlar bir def‘a mü’minleri kesdiklerinden, mallarını yağma

itdiklerinden, bir def‘a Müslümanlara küfrü isnâd itdiklerinden, bir def‘a da İngilizlere vatan hainlerine alet olduklarından üç kat gâvurdurlar.

Bunlara indireceğin her darbe Yunan gâvuruna indirdiğin her darbeden üç kat daha mukaddes ve daha mübecceldir.

Komşudan aldığı para ile zehirlenmiş köpek gibi yerlerde bir şakkîye tesadügf itdiğin zaman ikinci kurşununa yazıkdır. Sakın atma, başını taş ile ez. Kahraman Türk vur. Hiç merhamet duymadan, bütün Türklüğün ve imanınla intikamını almak içün vur. Sakın terddüt itme, her indireceğin darbe Yunan gâvuruna indirdiğin darbeden üç kat daha mukaddesdir.

Kaya Alp

Yeni İstiklal Mahkemeleri

Evvelce teşkil idileceğini yazmış olduğumuz iki istiklal mahkemesinden birisi isyan mıntıkasına, diğeri umum Türkiye’ye mahsus olub bu ikincinin merkezi Ankara şehri olacaktır.

Fransanın Ankara Sefirliği

Sabık müstemlekât nazırı Mösyö Alırsero’nun fırkanın Ankara sefirliğine ta‘yin idileceği Paris’den bildiriliyor.

Ma‘arif Bahçesinden Fidan mı Aşırılıyor?

Ma‘arif-i İslâmiye Cem‘iyetine aid Ma‘arif bahçesinin günden güne harabe yüz tutduğu bunun sebebi de rastgele herkesin bahçeden fidan aşırması olduğu matba‘amıza haber virilmekdedir. Aslı varsa bu haline mâni‘ olmalarını alakadarandan ricâ ideriz.

Tashih ve İ‘tizâr

(47) numrolu tefrikamızda sehven bir, iki sahife atlanmışdır. Bu yüzden karma karışık olan mezkûr tefrikanın

-Çocukalrını, anneni…-

Muhaveresinden sonraki kısmının iptal olunmasını muhterem karilerimizden ricâ ve avflarını taleb eyleriz.

Katl

Islahiyenin Alakilise köyünden Ahmed Ağa'nın oğlu Kilis'in Murad Höyüğü köyünde katl idilmiş ve dünkü gün Kilis'de keşfine gidilmişdir.

İ'lân

Vekâletden Men'

Müdde'i Umumilikden:

Da'va vekili Kadri Efendi'nin Kilis mahkeme-i asliyesince mahammat kanununun on ikinci maddesinin son fıkrası delâletiyle beşinci maddesine tevfikan altı ay müddetle vekâletden men'ine kabil i'tirâz olmak üzre karar virilmiş olduğu kanun-ı mezkûrın yedinci maddesine müsteniden i'lân olunur.

9 Mart 341

Tuz Tüccarına ve Tuzcu Esnafa

Düyûn-ı Umumiye Me'murluğundan:

Maliye Vekâlet-i celilesinin iş'ârına atfen Kilis kaymakamlığından düyûn-ı umumiye idâresine tebliğ kılınan kanunun ikinci maddesine nazaran beher kilodan dört guruş istifa idilmekde olan tuz rüsumuna iki guruş zamla altı guruşa iblâğ idilmişdir. Tarih-i i'lândan i'tibaren tuz tüccar ve esnafı yedindeki tuzların mikdarını bir hafta zarfında bâ-beyanname düyûn-ı umumiye idâresine bildirmeğe 8 Nisan 340 tarih ve 468 numrolu kanun-ı ahkâmına tevfikan mecbur bulundukları cihetle tuz tüccar ve esnafının yedlerindeki tuz mikdarını müddet-i mezkûre zarfında bildirmedikleri veya verilen beyannameden fazla zuhur itdiği halde mikdâr-ı mezkûr kaçak ad idilerek iki kat ceza istifâ idileceği i'lan olunur.

Hıyânet-i Vataniye Kanununa Dil

Makam-ı kaymakamiden:

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 25-2-41 tarihinde mün'akıd 64'üncü içtimâ'ının ikinci celsesinde kabul idilen ve meclis-i müşârü'n-ileyha riyâsetinin 25-2-41 ve kavanin müdiriyeti 1-625-1267 numrolu tezkiresi ile iş'ar buyurulan Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun birinci maddesinin ta'dili hakkındaki 15 Nisan 39 tarihli kanuna müzeyyel 556 numrolu kanun suret-i musaddıkası bir ay neşr ve i'lân leffen irsâl olunmuşdur efendim. 25-2-41.

Re’is-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal

Hıyanet-i Vataniye kanununun birinci maddesinin ta‘dili hakkındaki 15 Nisan 39 tarihli kanununa müzeyyel kanun:

1- Dini veya mukaddesat-ı diniyeyi siyasi gayelere esas veya alet ittihazı maksadıyle cem‘iyet teşkili memnu‘dur. Bu kabil cem‘iyetler teşkil idenler veya cem‘iyetlere dahil olanlar hain-i vatan addolunur. Dini veya mukaddesât-ı diniyeyi alet-i ittihaz iderek şekl-i devleti tebdil ve tağyir veya emniyet-i devleti ihlâl veya dini, mukadessat-ı diniyeyi alet-i ittihaz iderek her ne suretle olursa olsun ahali arasına fesad ve nifak ilkası içün gerek münferiden ve gerek müctemi‘ân kavli veya tahriri veyahut fiili bir şekilde veya nutuk veyahut neşriyat icrâsı suretiyle hareketde bulunanlar kezalik hain-i vatan addolunur.
2- İşbu kanun tarih-i neşrinden mu‘teberdir.
3- İşbu kanun icrâsına Adliye vekili me’murdur.

Hududda Dur Emrine İta‘at İtmeli

Makam-ı kaymakamiden:

1- Herhangi bir suretle olursa olsun herhangi bir tabi‘iyetde bulunursa bulunsun komşu devlet arazisinden hududumuza dahil olan müselleh ve gayr-ı müselleh eşhas hatt-ı hududun Cumhuriyetimize aid arazisinde dur emrine ita‘at itmezse hayyen veya meyyiten derdest olunur ve muhafızlarımız mes’ul olmaz.
2- Türkiye Cumhuriyeti arazisinden komşu devlet arazisine geçmekde bulunan eşhas dur emrine ita‘at itmezlerse kendi topraklarımızda bulundukları zaman üzerlerine silah isti‘mâl olunarak hayyen veya meyyiten derdest olunurlar ve muhafızlarımız mes’ul olmaz.
3- Komşu devlet arazisinden arazimize dahil olmakda veya arazimizden komşu arazisine firar itmekde bulunan eşhas üzerine komşu devlet arazisinde bulundukları zaman silah isti‘mâl olunamaz. Aksi halde muhafızlar mes’ul olur.

ORJİNAL SAYFA 103

[Sayı: 297] 21 Teşrin-i Evvel 1341-1925	Çarşamba	3 Reb‘û’l-Sani 1344 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.		

Zeytin Vergisi

Cibayet Ta‘limâtı Münâsebetiyle

Mülgayı a‘şâr nizamnamesinin hükmü câri olduğu zamanlarda kasabamızda bilhassa zeytin mahsulü pek sakim? Bir usul ta‘şir ve cibâyete tabi‘ tutulmuş, bu tarz sakim ve meş’umede “Ta‘amil” namı virilmişdi. Kilis halkından ayrı ayrı sorulsa her ferd bu tarz ta‘şir ve cibâyetin sekametinden, fenalığından, ashab-ı mahsule irâs itdiği yüzlerce, belki binlerce dürlü zarardan bahs ider aleyhinde bulunur, yanar, yakılır, fakat her ne sebebe mebni ise ma‘şeri vicdan buna bir türlü isyan itmezdi. Türk’ü hakiki istiklaline kavuşduran milli mücadeleden sonra herkesde bir hiss-i intibah uyanmış, her ferd millet ati-i iktisadımızı te’min içün halince bir çare düşünmek, aramak ve bulmak mecburiyetini nefsinde hissetmişdi. İşte bu sıralarda Kilis’in de ezeli derdi olan zeytin işlerini salim bir usule rabt itmek bu derdi ebedi bir hale koymak hemen her Kilislinin hergün hatırından birkaç kere geçen bir mes’ele şeklini aldı bu, öyle umumi bir mes’ele ki vezâ’if-i kanuniyesi meyanında mahsulat-ı

araziye ve a‘şâr işleriyle iştigalin kat‘iyyen yeri olmayan vilâyet meclis-i umumisi bile kendini bu mes’ele ile uğraşmak ihtiyacında gördü ve kanunlu, kanunsuz demeyerek Kilis zeytin hasılatının tarz-ı ta‘şir ve cibâyeti hakkında müşterek bir temenni takririni kabul ızdırarında kaldı.

O zaman bu takriri tezvic itmek mevki‘inde bulunanlar ma‘a’t-te’essüf takrir mevâdını makamat-ı aidesine tebliğ zahmetine bile katlandılar ve meclis-i umuminin olanca gayret ve himmeti ancak alelade bir temenni takririni kabul itmiş olmak hududunu tecavüz idemedi.

Mülga nizamname ise o kadar fena tanzim idilmişdi ki bu zeytin öşrü içün bir tarafdan fabrika ve ma‘serelerde dâne olarak cibâyeti usul ittihaz itdiği halde diğer tarafdan da bütün a‘şâr işlerinde her mahallin ta‘amiline mühim bir mevkî‘ ayırmakda idi. Biz Kilisliler herhangi bir idâre veya maliye me’muruna halden şikâyet idecek olsak, mutlaka şu cevabı alırdık:

__”Ne yapalım! Şehrinizin te‘amülü bu merkezdedir. Te‘amülü tağyir idemeyiz” vaktaki a‘şârın lağvı mevzu‘bahis olmağa başladı ve “Hazine-i Celilenin menâfi‘ini ihlâl” kebiresi “Menâfi‘i Umumiyeyi Te’min” dakika-i mühimmesinin yanında sağir hükmünü aldı biz Kilisliler de bundan cesaret alarak zeytin a‘şârının cibâyetindeki şekl-i müte‘ameli tebdilde be’is görmedik.

23 ve 26 Teşrin-i Evvel 1340 tarihlerinde Kilis belediye dâ’iresini dolduran cemâ‘at işte bu sakim usulü tağyirde be’is görmeyen ciddi ve cesur halk mümesillerinden ibaret idi. Mümessillerin arîz ve amîk tedkikatdan sonra, muhtemel her mes’uliyeti der‘uhde iderek, aldıkları kararlar cidden Kilis zeytin sahibleri içün mes‘ud bir hadise ta‘bire cevâz var ise- hakikaten hayırlı bir inkılabın mukaddimesi idi.

(Esefle kaydetmek lâzımdır ki bu sa‘adet başlangıcı kararları da şimdi Ankara’ya tevkifhanesinde pinekleyen bir uğursuz akim bırakdı ve halkın mahsulü beynen kış imtidâdınca

ORJİNAL SAYFA 104

İkinci Sahife	Kilis	11 Mart 1341

Bahçeden fidan aşırması olduğu matba‘amıza haber virilmekdedir. Aslı varsa bu haline mâni‘ olmalarını alakadarandan ricâ ideriz.

Tashih ve İ‘tizâr

(47) numrolu tefrikamızda sehven bir, iki sahife atlanmışdır. Bu yüzden karmakarışık olan mezkûr tefrikanın

__ Çocuklarını, anneni..

Muhaveresinden sonraki kısmının iptal olunmasını muhterem karilerimizden ricâ ve afvlarını taleb eyleriz.

Katl

Islahiye’nin Alakilis’e köyünden Ahmed Ağa’nın oğlu Kilis’in Murad Höyüğü köyünde katl idilmiş ve dünkü gün Kilis’de keşfine gidilmişdir.

İ‘lân

Vekâletden Men‘

Müdde‘i Umumilikden:

Da‘va vekili Kadri Efendi’nin Kilis mahkeme-i asliyesince mahammat kanununun on ikinci maddesinin son fıkrası delâletiyle beşinci maddesine tevfikan altı ay müddetle vekâletden men‘ine kabil i‘tirâz olmak üzre karar virilmiş olduğu kanun-ı mezkûrın yedinci maddesine müsteniden i‘lân olunur.

9 Mart 341

Tuz Tüccarına ve Tuzcu Esnafa

Düyûn-ı Umumiye Me’murluğundan:

Maliye Vekâlet-i celilesinin iş‘ârına atfen Kilis kaymakamlığından düyûn-ı umumiye idâresine tebliğ kılınan kanunun ikinci maddesine nazaran beher kilodan dört guruş istifa idilmekde olan tuz rüsumuna iki guruş zamla altı guruşa iblâğ idilmişdir. Tarih-i i‘lândan i‘tibaren tuz tüccar ve esnafı yedindeki tuzların mikdarını bir hafta zarfında bâ-beyanname düyûn-ı umumiye idâresine bildirmeğe 8 Nisan 340 tarih ve 468 numrolu kanun-ı ahkâmına tevfikan mecbur bulundukları cihetle tuz tüccar ve esnafının yedlerindeki tuz mikdarını müddet-i mezkûre zarfında bildirmedikleri veya verilen beyannameden fazla zuhur itdiği halde mikdâr-ı mezkûr kaçak ad idilerek iki kat ceza istifâ idileceği i‘lan olunur.

Hıyânet-i Vataniye Kanununa Dil

Makam-ı kaymakamiden:

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 25-2-41 tarihinde mün'akıd 64'üncü içtimâ'ının ikinci celsesinde kabul idilen ve meclis-i müşârü'n-ileyha riyâsetinin 25-2-41 ve kavanin müdiriyeti 1-625-1267 numrolu tezkiresi ile iş'ar buyurulan hıyanet-i vataniye kanununun birinci maddesinin ta'dili hakkındaki 15 Nisan 39 tarihli kanuna müzeyyel 556 numrolu kanun suret-i musaddıkası bir ay neşr ve i'lân leffen irsâl olunmuşdur efendim. 25-2-41.

Re'is-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal

Hıyanet-i Vataniye kanununun birinci maddesinin ta'dili hakkındaki 15 Nisan 39 tarihli kanununa müzeyyel kanun:

1- Dini veya mukaddesat-ı diniyeyi siyasi gayelere esas veya alet ittihazı maksadıyle cem'iyet teşkili memnu'dur. Bu kabil cem'iyetler teşkil idenler veya cem'iyetlere dahil olanlar hain-i vatan addolunur. Dini veya mukaddesât-ı diniyeyi alet-i ittihaz iderek şekl-i devleti tebdil ve tağyir veya emniyet-i devleti ihlâl veya dini, mukadessat-ı diniyeyi alet-i ittihaz iderek her ne suretle olursa olsun ahali arasına fesad ve nifak ilkası içün gerek münferiden ve gerek müctemi'ân kavli veya tahriri veyahut fiili bir şekilde veya nutuk veyahut neşriyat icrâsı suretiyle hareketde bulunanlar kezalik hain-i vatan addolunur.
2- İşbu kanun tarih-i neşrinden mu'teberdir.
3- İşbu kanun icrâsına Adliye vekili me'murdur.

Hududda Dur Emrine İta'at İtmeli

Makam-ı kaymakamiden:

1- Herhangi bir suretle olursa olsun herhangi bir tabi'iyetde bulunursa bulunsun komşu devlet arazisinden hududumuza dahil olan müselleh ve gayr-ı m

müselleh eşhas hatt-ı hududun Cumhuriyetimize aid arazisinde dur emrine ita'at itmezse heyyen veya meyyiten derdest olunur ve muhafızlarımız mes'ul olmaz.

2- Türkiye Cumhuriyeti arazisinden komşu devlet arazisine geçmekde bulunan eşhas dur emrine ita‘at itmezlerse kendi topraklarımızda bulundukları zaman üzerlerine silah isti‘mâl olunarak hayyen veya meyyiten derdest olunurlar ve muhafızlarımız mes’ul olmaz.

3- Komşu devlet arazisinden arazimize dahil olmakda veya arazimizden komşu arazisine firar itmekde bulunan eşhas üzerine komşu devlet arazisinde bulundukları zaman silah isti‘mâl olunamaz. Aksi halde muhafızlar mes’ul olur.

ORJİNAL SAYFA 105

[Sayı: 297] 21 Teşrin-i evvel 1341-1925	Çarşamba	3 Reb‘û’l-Sani 1344 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.		

Zeytin Vergisi

Cibayet Ta‘limâtı Münâsebetiyle

Mülga a‘şâr nizamnamesinin hükmü câri olduğu zamanlarda kasabamızda bilhassa zeytin mahsulü pek sakim bir usul ta‘şir ve cibâyete tabi‘ tutulmuş, bu tarz sakim ve meş’umede “Ta‘amil” namı virilmişdi. Kilis halkından ayrı ayrı sorulsa her ferd bu tarz ta‘şir ve cibâyetin sekametinden, fenalığından, ashab-ı mahsule irâs itdiği yüzlerce, belki binlerce dürlü zarardan bahs ider aleyhinde bulunur, yanar,

yakılır, fakat her ne sebebe mebni ise ma‘şeri vicdan buna bir türlü isyan itmezdi. Türk’ü hakiki istiklaline kavuşduran milli mücadeleden sonra herkesde bir hiss-i intibah uyanmış, her ferd millet ati-i iktisadımızı te’min içün halince bir çare düşünmek, aramak ve bulmak mecburiyetini nefsinde hissetmişdi. İşte bu sıralarda Kilis’in de ezeli derdi olan zeytin işlerini salim bir usule rabt itmek bu derdi ebedi bir hale koymak hemen her Kilisli’nin hergün hatırından birkaç kere geçen bir mes’ele şeklini aldı bu, öyle umumi bir mes’ele ki vezâ’if-i kanuniyesi meyanında mahsulat-ı araziye ve a‘şâr işleriyle iştigalin kat‘iyyen yeri olmayan vilâyet meclis-i umumisi bile kendini bu mes’ele ile uğraşmak ihtiyacında gördü ve kanunlu, kanunsuz demeyerek Kilis zeytin hasılatının tarz-ı ta‘şir ve cibâyeti hakkında müşterek bir temenni takririni kabul ızdırarında kaldı.

O zaman bu takriri tezvic itmek mevki‘inde bulunanlar mea‘a’t-te’essüf takrir mevâdını makamat-ı aidesine tebliğ zahmetine bile katlandılar ve meclis-i umuminin olanca gayret ve himmeti ancak alelade bir temenni takririni kabul itmiş olmak hududunu tecavüz idemedi.

Mülga nizamname ise o kadar fena tanzim idilmişdi ki bu zeytin öşrü içün bir tarafdan fabrika ve ma‘serelerde dâne olarak cibâyeti usul ittihaz itdiği halde diğer tarafdan da bütün a‘şâr işlerinde her mahallin ta‘amiline mühim bir mevkî‘ ayırmakda idi. Biz Kilisliler herhangi bir idâre veya maliye me’muruna halden şikâyet idecek olsak, mutlaka şu cevabı alırdık:

__”Ne yapalım! Şehrinizin te‘amülü bu merkezdedir. Te‘amülü tağyir idemeyiz” vaktaki a‘şârın lağvı mevzu‘bahis olmağa başladı ve “Hazine-i Celile’nin menâfi‘ini ihlâl” kebiresi “Menâfi‘i Umumiyeyi Te’min” dakika-i mühimmesinin yanında sağir hükmünü aldı biz Kilisliler de bundan cesaret alarak zeytin a‘şârının cibâyetindeki şekl-i müte‘ameli tebdilde be’is görmedik.

23 ve 26 Teşrin-i Evvel 1340 tarihlerinde Kilis belediye dâ’iresini dolduran cemâ‘at işte bu sakim usulü tağyirde be’is görmeyen ciddi ve cesur halk mümesillerinden ibaret idi. Mümessillerin arîz ve amîk tedkikatdan sonra, muhtemel her mes’uliyeti der‘uhde iderek, aldıkları kararlar cidden Kils zeytin sahibleri içün mes‘ud bir hadise –ta‘bire cevâz var ise- hakikaten hayırlı bir inkılabın mukaddimesi idi.

(Esefle kaydetmek lâzımdır ki bu sa‘adet başlangıcı kararları da şimdi Ankaraya tevkifhanesinde pinekleyen bir uğursuz akim bırakdı ve halkın mahsulü beynen kış imtidâdınca

ORJİNAL SAYFA 106

İkinci Sahife	Kilis	21 Teşrin-i Evvel

ağaç üstünde ve altında kalarak yağmurdan, binlerce lira zarara uğradı).

Nihayet a‘şârı lağv iden kanuna kavuşduk ve kazâca bilhassa bu zeytin derdinden kurtulduğumuza zahib olarak sessiz bayramlar yapdık. Fakat şimdi de Maliye vekâletinin mülhakata gönderdiği bir ta‘limatdan anlıyor ki mültezimden, mültezimin maliyemizi aylarca ağaç altında ve üstünde bırakarak bizi ızrar itmesinden kurtulduğumuza sevinmek beyhude imiş. Eski bir mütezime bedel meğer bu sefer karşımıza yüzlerce kontrol me’muru çıkacakmış ! Eski mültezimin istediği öşrü ya vaktinde aynen yahud aylarca sonra bedelen almasına mukabil meğer bu sefer ne seri‘ vergi verecek ve ne kadar çeşid çeşid beyannameler takdim idecekmişiz, daha bilmem neler yapacakmışız, neler !

Ticaret vekili muhteremi Ali Cenani Beğ Efendi’nin son seyehatleri münâsebetiyle her uğradıkları yerde kendilerine ref‘ olunan mahsulât-ı araziye vergisinin tarz-ı cibâyeti hakkındaki şikayetler meğer hep yerinde imiş, zaten yerinde olmasa vekil-i muhterem de tatbikatda yanlışlıklar vuku‘ını tasdik ve bu yanlışlıkların azalması esbabına tevessül buyurmazlardı.

İmdi yanlış tatbikat vuku‘ı haiz-i salahiyet bir rical-i devletin taht-ı tasdikında olduktan ve izâlesi esbabına da tevessül idilmiş bulunduktan sonra bu hususda fazla yazı yazmağa lüzum kalmamışdır. Lâkin vacibû’l-izâle esbab arasında Kilisimizi şiddetle alakadar iden zeytin hasılatından alınacak vergi dahi yanlış bir tarz-ı cibâyete ma‘ruz olduğundan bunu ihdâs idecek sebebi izâh itmekliğimiz lazımdır bu izah onun izalesine badi olursa ashab-ı mahsulün refahıyle yeni kanunun gayesi husul bulur, biz de bu naçizane hizmetden dolayı memnun ve müftehir oluruz.

Ma‘lumdur ki “a‘şarın ilgasıyle yerine ikame idilecek vergi hanedeki kanun” zeytin mahsulâtını sarihaten “fabrika ve ma’serelerdeki râyic üzerinden yüzde sekiz” vergiye tabi‘ tutmakdadır ve hiçbir maddesinden zeytin vergisinin fabrika ve ma‘serelerde aynen istifa olunacağına dâ’ir bir kayd ve işaret yokdur. Zaten kanunun

kabulünü icâb itdiren esbabdan biri ve belki birincisi de halkı yemeklik ve tohumluğunun vergisini virmek mecburiyetinden kurtarmak gayesini istihdaf idüğini daha evvel işitmiş ve onu şiddetle alkışlamıştık.

Fi'l-hakika ahali tıbbi'atıyle tohumluk ayıramayacağı zeytin hasılatından yalnız yemeklik içün ayırmak mecburiyetinde olduğu kısmı dahi satacağı aksam ile birlikde acil vergiye tabi' tutan bir kanundan ne istifâde ider? Gerçi burada verginin yüzde on iki buçukdan yüzde sekize tenzil idildiği bu da halka evvelki verginin salisi kadar bu faide te'min itdiği söylenebilir ise de buna mukabil yeni ta'limatın tevellid ideceği müşküller ve zararlar da vardır.

Bir kere evvelce mültezim zeytin öşrünü halkdan ya aynen alırdı bu takdirde hiç kimse müzayakaya düçar olmayarak malının sekizde birini verir. İyi kötü kurtulurdu. Yahud bedelen alırdı bu halde de halk hiç kimseden istidâneye ihtiyaç hissetmeyerek malının değer fiyatıyla yavaş yavaş satub acil bir vergi şeklinde bedel öşrü verir, namerde muhtaç, mürrebbehacıya? medyun olmamış olurdu.

Yeni kanunun üçüncü maddesi dahi pek açık ibaresiyle ve bi't-tab' halka nafi' bir kemiyetde bu vergiyi evvelki acil bedel-i öşr şeklinde taleb itmekde ise de maliye vekâletinin yukarıda bahsittiğimiz ta'limatı bu şekli bi'l-külliye tağyir ve madde-i kanuniyeyi halka çok mazar? olacak şekilde tefsir eylemekdedir. Maksadımızı vazıhan beyan itmiş olmak içün kanunun maddesiyle ta'limatın fasl-ı mahsusunu aşağıya aynen nakli diyoruz:

Madde 3 __

Kuru üzüm: Piyasa ve borsa mahallerindeki râyic.

Kuru incir: Piyasa ve borsa mahallerindeki râyic.

Fındık: mahallindeki iskele râyici.

Afyon: Mizan mahallerindeki râyic.

İpek: ;; ;; ;;

Tütün: Hayn füruhatında.

Pamuk: Fabrika veya çırçır mahallerinde pamuk balya haline geldikden sonra.

Palamut: Mahalleri râyicinden.

Zeytin yağı: Fabrika ve ma'serelerde.

Pirinç : İskele ve istasyonlarda hin-i füruhatında.

Kuş yemi: ;; ;; ;; ;;

Susam: ;; ;; ;; ;;

ORJİNAL SAYFA 107

Üçüncü Sahife	Kilis	21 Teşrin-i Evvel 1341

Bâlâda muharrer mahsulât-ı araziye “Hazallarında gösterilen mahaller râyici üzerinden yüzde sekiz vergiye tabi‘dir.”

Şu madde bize zeytin yağının hizasında gösterilen fabrika ve ma‘sere râyici üzerinden yüzde sekiz vergiye tabi‘ olduğundan başka bir ma‘na ifade ider mi? Hayır! Madde-i kanuniye zeytin fabrika ve ma‘serede acilen yüzde sekiz vergiye tâbi‘ tutulmasını mı emr ediyor, yoksa zeytin vergisinde fabrika ve ma‘sere râyicinin bedele esas ittihaz olunmasını mı ifade idiyor? Madde elbette son şık tefsire mülayimdir, değil mi? Evet! Çünkü zeytinliklerin de arazi vergisi diğer bağ bahçe tarla vergisi gibi sekiz mesele iblağ olunmuşdur. Şu halde öşür mukabili alınacak olan yüzde sekiz vergisinin dahi elbette diğer mahsulât gibi hin-i ihracında alınması iktiza ider. Lakin işte ta‘limatın zeytin vergisine müte‘allik sekizinci faslı:

Madde 61__ Zeytin yağı vergisi fabrika ve ma‘serelerde istifa olunacağından zeytin mahsulü yetişen mahallerdeki bi’l-umum fabrika ve ma‘sereler me’murin mahsusanın kontrolü altına alınacaktır.

Madde 62__ İşbu fabrika ve ma‘serelerde istihsal olunan yağların mahalli piyasa fiyatı ne ise onun üzerinden yüzde sekiz vergi alınacaktır.

Madde 63__ Piyasa fiyatından nakliye ve masarıf sâ’ire namıyle bir şey tenzil olunmaz.

Madde 64__Dane olarak nakl olunacak zeytinler mahsulât sâ’ire-i araziye hakkındaki ahkâma tabi‘dir.

Madde 65__ Zeytin fabrika ve ma‘seresi olan mahallerde verginin te’min-i istifası ve kaçak vuku‘ına mahal bırakılmaması içün teşkilât-ı mahsusa vücuda getirilerek hazineye bildirilecektir.

Madde 66__ Her mahalde mevcud fabrika ve ma‘sere ashabı işbu ta‘limâtın vüsûl ve mahallince i‘lânını müte‘âkib (Elhamdülillah koca Kilis kazâsında i‘lân edilmedi.. Kilis). Birer beyanname ile fabrika ve ma‘serelerinin mevkî‘ ve cesametini ve kabiliyet-i ta‘siriyesini mâl-i me’murine bildireceği gibi ba‘de mâ açılacak fabrika ve ma‘sereleri içün de mâl-.i me’murinden müsâ‘âde-i mahsusa istihsâli lazımdır.

Maliye vekâleti bir kere yeni kanunu bir tarafa atıyor, kendi aklına gelen bir şekl-i cibayet ihdas iderek ondan me’mul itdiği fevâ’idin te’mini içün lüzum gördüğü her tedbiri ittihaz idiyor:

1- Kanun (Fabrika ve ma‘sere râyici yalnız bedele esas ittihaz itdiği halde) ta‘limat (vergiyi derhal fabrika ve ma‘serede istifa eyliyor) bu acil vergi fukara halkı murabahacılara esir ediyor.
2- Bilâ-lüzûm fabrika ve ma‘serelere belki de bizzat kaçakçılığı ihdas, himaye ve teşvik idecek olan-bir sürü kontroller dolduruyor.
3- Kanun (Vergiye fabrika ve ma‘sere râyici esas tutduğu halde ta‘limat (mahalli piyasa fiyatını esas alıyor).
4- Ta‘limat zeytin eşcarımızın bağ aralarında yıllarca emek ve masraf ihtiyar edilerek meydana gelen ağaçlardan olduğunu bilmeyerek, ba‘zı havalimizde olduğu gibi bunları hüda-yi nabit ormanlıklar zannediyor, binâ’en-aleyh hatta derib toplama, getirüb götürme içün bile hiçbir nam ile bir şey tenzil edilmesini emrediyor. Halbuki yemekliğimiz de dahil olarak evimize ithal idebileceğimiz yüz kilo zeytin yağı lâ-akl yüz kilo zeytin yağı ismatının sarfedilmiş olmasıyle evimize kabil-i ithaldir.
5- Ta‘limat yine ..?.. bir içtihad ile zeytin danesini diğer mahsulât-ı araziye hakkındaki ahkâma tabi‘ tutuyor.

Biz de zeytini dane halinde füruht ve seyaiye..?.. sevk ve ihraç kat‘aten ‘âdet değildir. Bununla beraber zeytin danesini mahsulât-ı sâ’ire-i araziye meyanına idhal iden şu madde diğer mahsulât-ı araziyenin yeni kanunun ikinci maddesi ile muhtelif vergiye tabi‘ tutulmuş olduğunu düşünmeyerek me’murin ‘âidesinin eline müte‘âddid ağızlı bir kılıç veriyor halkın başına da sayısız başlı bir div..?.. musallat eyliyor.

Hakikat, zeytin danesi ikinci madde-i kanuniyede mezkûr mahsulât sâ’ire-i araziyeden hangisinin tabi‘ olduğı vergiye tabi‘

ORJİNAL SAYFA 108

Dördüncü Sahife	Kilis	21 Teşrin-i Evvel 1341

olacakdır? Burası meşkûk kalıyor.

6- Ta‘limat herhalde istifa ideceği münte‘atın çok fevkinde masarıf-ı kesire ve vefire ihtiyarıyle vücuda gelebilecek koca bir teşkilât-ı mahsusa iltizâm idiyor.

7- Yine bu ta‘limat zeytin fabrika ve ma‘serelerini dağ başında ve hüdayi nabit zeytin ormanları arasında mü’esses mağaralar, ve vuhuş ve eşkıya yatağı zanneyliyor, onun içün de sahiblerini birer beyanname ile mevki‘ ve cesametlerini, kabiliyet-i ta‘siriyelerini mâl-i me’murine ihbar idiyor halbuki her yerde ve zeytin fabrika ve ma‘sereleri apaçık yerlerde mü’esses ve ma‘hezâ mevki‘leriyle cesametleri ve kabiliyet-i ta‘siriyeleri mevcud mâl me’murlarının emlak ve kazanç vergileri defterlerinde mukayyeddir.

8- Güya kanundan mülehhem olan bu ta‘limatın en son tuhaf bir fıkrası da bundan sonra zeytin fabrikası ve ma‘aseresi açmak içün mal me’murundan müsâ‘âde-i mahsusa istihsâlini şart koymasıdır.

9- Acaba ta‘limatı kaleme alan zat esasen her türlü inşaatın bedeline ruhsatına ve varidât-kânilerinin “müstecid” kıymet-i takdirine sabi‘ ve binâ’en-aleyh devâ’ir ve me’murin müte‘âllikasının ma‘lumatı tahtında icrası mecburi ve bu kabil tahdidatın muzur olduğundan vusa fiilimidr…?... Bunu hiç zannetmiyoruz ve ta‘limatın şu sekametine bakarak bunu olsa olsa maliye vekaletinin o kanunu ta‘limatsız bırakmak istediğine ve ta‘limatı kaleme alan zatın da ömründe bir tek zeytin ağacı görmemiş olduğuna hamil idiyoruz.

Bu zannımızda hata olduğunu isbat içün ta‘limatın zeytin faslını icab-ı kanuna muvaffak ve muktezâ-yı hâle mutabık bir şekle ifrağ itmek zaruridir.

Mahmud Ragıb

Her Tarafda Veba-i Bakri Var

Kaimakamlıkdan:

Adana, Diyarbekir, Siverek, Malatya, Urfa vilayetlerinde mütevelli suretinde vebâ-yı bakri hastalığı bulunduğu bilhassa Malatya'nın vilayetimizle hem hudud olan pötürge, Hısn-ı Mansur kazâlarında hüküm-fermâ olduğu cihetle bu mahallin hastalığın vilâyetimize sirâyet itmemesi içün oralardan gelecek ve vasıta-i sirâyet olabilecek hayvanat ve mevâd-ı hayvaniyenin men'i idhal ve iş'ar-ı ahire değin Pazar ve panayır gibi hayvanat içtimâ'gâhlarının men'i vilâyet-i âliyeden emr edilmekdedir. Bu hastalık memleketimizin iktisadiyatını bir anda mahvedecek bir afet olub civarımızda müthiş bir suretde hüküm ferma olduğu da resmen ta'yin eylediğinden kazâmız halkının hayvanat bakriyesini ve mevâşını ve doğmasını diğer vilâyet ve bilhassa cenub-ı hayvanatıyle ihtilat itdirmekden pek ziyade ictinab eylemeleri kendi menfa'atleri icâbından olduğı i'lân olunur.

Gazetemizin Dördüncü Yılı

Geçen 1338 senesi Teşrin-i Evveli'nin yirmi birinci günü meydân-ı intişara vaz' olunan gazetemiz bugün hayat-ı neşriyesinin dördüncü yılına ayak basıyor.

İnsanların hayatı gibi, gazetemizde, güzâr iden üç senelik ömründe, halince ba'zı inkılablar geçirmiş ve sevgili karilerinden gördüğü lütuf ve teveccüh sayesinde onları kolaylıkla atlatarak nihayet bugünkü şekl-i maddi ve ma'neviyi iktisab itmişdir.

Ma'lum olduğu üzere her gazetenin kendine göre bir okuıyucu mahyatı vardır. Bu mahyata? dahil olanlar aynıyle bir ailenin efradına benzemez. Bir aile efradı yarınki aile hayatının nasıl güzaran olacağını az çok bir kat'iyetle bir gün evvelden fark ve tahmin idebilirse bir gazetenin aboneleri de o gazetenin neşriyât sabıkasından istidlâlen neşriyat-ı müstakbelesini mühimmen imkân-ı takdir eyleyebilirler. Yine bu i'tibar ile gazetede karilerinin rağbetlerinden az çok hislerine ve fikirlerine intikal iderek onlara tercüman olmağa çalışır ve fakat mutlak ve mutlak her gazete herşeyden ziyade kendi aboneleri sayesinde yaşar.

İmdi şu muhakemeye göre karilerimiz bizim yarınki mesleğinizi tahmin idebilecekleri gibi biz de onların rağbet ve teveccühlerinden cesaret alabiliriz.

Binâ'en-aleyh dördüncü yaşımıza girerken muhterem karilerimize şimdiye kadar gösterdikleri teveccühden dolayı arz-ı şükrânı nasıl bir vazife telakki idiyor isek aynı zamanda müstakil hayatımızda da bize zuhur ve istinadgâh olacaklarına kuvvetle i'timad itmekde olduğumuzu beyan eylemeği lazımeden ad eyliyoruz.

“Kilis”

ORJİNAL SAYFA 109

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 298] 12 Mart 1341-1925	Perşembe	16 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Gazi Paşanın Beyannameleri

Gencede başlayub El-Aziz ve Diyarbekir merkezleri hududlarına kadar tevsi‘ iden hadise kanunen mücrim olan ba‘zı metinfezanın? din maskesi altında setr-i mahiyetine çalışan teşebbüsleri mahsulidir. Asiler memleketin her tarafında devlet kuvvetinin zayıflaşdırılması içün bir müddetden beri sur-ı muhtelife ile devam iden fa‘aliyetlerinin te’sirât-ı şamile vücuda getireceğine istinad itmişlerdir. Hadise bütün vatandaşlarca nefretle telakki idilmiş ve civar mıntıkaların ahalisi onu bir his-i mukavemetle Cumhuriyet’in müdafa‘âsına kıyam eylemişdir. Büyük Millet Meclisi’nin maddi ve ma‘nevi kuvvetleri ile mücehhez olan hükûmet-i Cumhuriye icab iden vesâ’it-i maslahayı asiler aleyhine tevcih eylemiş ve pek yakında semerat-ı kat‘iye husule getirecek tedâbir-i mü’essere almışdır. Bununla beraber hükûmet-i

Cumhuriye bütün memleketde huzur ve sükûnı emniyet ve asayişi tehdid idebilecek bi'l-cümle 'anâsıra karşı kanun-ı mahsusla salahiyet mânâ almış ve bu salahiyeti azim ve kana'atle derhal tatbik itmek kararını virmişdir. Cumhuriyet'in hürriyet ve ni'metlerini bi'l-nefs tahrib idebilecek neşriyat ve tesmihata ve Cumhuriyet'in ordusunu ve zabıtasını herhangi bir sebeble istihfafa vasıta ad idecek olanların en şedid ahkâm-ı kanuniye ile ta'kib ve tenkilleri mukarrerdir. Vatanın bir köşesinde huzur-ı ammeyi ihlâl iden hadisenin yalnız oradaki vatandaşların değil en uzak yerlerdeki vatandaşların rahatını, sa'âdetini ve hayat-ı mesâ'isini ve iktisadiyâtını ve istihsalâtını müte'essir ve mutazarrar itdiği sabitdir. Binâ'en-aleyh her sa'âdetin ve her fa'âliyetin ve bi'l-hassa iktisadi ve ticari inkişâfâtın ilk şartı huzur ve sükûn ile emniyet ve asayişin gayr-ı kabil ihlâl bir emniyet ve kuvvetde bulunması ile kaimdir. Bu sebeble de Cumhuriyet polis ve jandarmasının ve Cumhuriyet ordusunun şeref ve i'tibarı her mülahazanın fevkindedir. Bu şeref ve i'tibara ri'âyet içün vatandaşlarımın teyakkuz ve intibâhnı taleb eylerim. Bu münâsebetle ve kemâl-i fahr ile beyana müsara'ât eylerim ki vatanın her tarafındaki hassasiyet ve tezâhürat kahraman milletimiz Cumhuriyet'i ve sükûn ve asayişi behemehâl muhafaza içün kavi ve metin irâdesini bir daha tecelli itdirmişdir. Rü'esâ-yı me'murinin ve mazisi şan ve zaferle mâli olan Cumhuriyet ordusu mensuplarının vazefe dahili ve harici tamamiyeti içün hiss-i fedakârlığına ve yüksek vazife hislerine nazar eylerim. Büyük Millet Meclisi'nin kabul itdiği kanun bi'l-cümle hükûmet me'murlarına kanunun der-piş itdiği herhangi bir hadiseyi vuku'ından sonra basdırmakdan ziyade o hadiseyi kable'l-vuku' fesh itmek vazifesini tahmil eylemişdir. Bu vazifenin eksik ifâsında tertib idecek mes'uliyetin ısrarla ta'kib idileceğine şübhe eylememelidir. Devletin sarsılmaz nüfuz ve kudreti sokaklarda mütecaviz sarhoşların, dağlarda hırsızların, herhangi ir maksadla Cumhuriyet ve vesâ'it-i salihasına mukavemete yeltenen asilerin ve efkâr-ı ma'sumeyi milleti teşviş ve ihlâl idenlerin sür'at-i mümküne ile tenkil idilmesini âmirdir. Mülki ve askeri devlet me'murlarını her şeyden evvel bu yüksek vazifelerini bilâ-tereddüt ve kemâl-i azim ve şiddetle ifâya da'vet iderim.

Türkiye Re'is-i Cumhuru Gazi Mustafa Kemal

ORJİNAL SAYFA 110

İkinci Sahife	Kilis	12 Mart 1341

Sevgili Milletime

Ey vatandaşlar cenâb-ı kibriyanın kudreti
Müstebdillerden halas itdi bu mülk ve milleti
Vahiy idüb bu mülkün ihyasını kılub millete
Emr ve ilham eyledi i‘lân-ı Cumhuriyeti
Mülki ta‘mim-i ma‘arifle sevap..?.. ihyaya halk
Hep hulus-ı kalb ile itmiş umuman niyeti
Ma‘rifet, san‘at ticaretle terakki eylemek
Gayemizdir işte bu yurdun medâr-ı satveti
Halkı tahrik eylesin, devirsinler i‘dâdı im..?..
Nâ-ümid itmez bizi, yokdur asâtın kıymeti
Avan halka kahr ve tenkil eyleriz asileri
Kalsın inkişat bir duhan i‘dâ görünce kuvveti
Ta ezelden hasmı dehşet-yâb iden bir amiz
Hakkımızda nazil olmuşdur [Fatiha] ayeti
Hakkımızdır olmayız Musuldan asla nâ-ümid
Kahraman ihfadıyız ecdadımız Türk milleti
Ey muhibbân-ı vatan ikbal ve istikbal içün
Virmeyiz a‘daya bundan sonra asla fırsatı

Sağıızade Abdülhamid.

Mihrâb-ı Ma‘mur
Mesud Ratibe’den
Hicaz Sahire
Bizden biraz evvel atışdırmış kar,
“Gaziyurd” da ondan, soğukluk vardı.

“Erenler evi” ni ben isterdim har

Anladı sanırsam mizban! Kızardı,

Dedi: Sana ilahi bir “Latife” var

Niçün haber almadan gönlün karardı?

Neden? Efkârını dumanlar sardı!

Bulunmaz mu sandın sana da bir yar?

Aşkdan anlamayan “Pembe” gül dermez,

Zahitlik burada fazlaca menfur

Felsefe tasavvuf… Onlarda mehcur!

Bu “Firdevs” in yerlisi: ne guleman ne hor?

Yıkılmışsa cami‘, mihrabı ma‘mur,

Sevgi gülistanının her yeri pür-nur,

“Erenler evi” nde olmalı müstever!

Yasamız şüyu‘a icâzet virmez!

Müstensihi: Bedri Naib

Vekâlete Müsâ‘adde

Da‘va vekili Kadri Efendi yer idaremiz hakkındaki karar cinâyet mahkemesince fesh idilerek devam vekâletine müsâ‘âde olunmuşdur.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dahil olalı altı aya yaklaşdığı halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet-i mu‘âzzez abonelerimize ma‘lum olsa gerekdir. Binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

Yunanistan’da Emlâki Olanlara

Tahdis iden bir tefsir ihtilâfından dolayı muhtelit mübâdele komisyonu tarafından tatbikı düçâr-ı te’hir olan 9 numrolu emlâk-ı İslamiye beyannamesi müddetinin 6 Haziran 341 tarihine kadar temdid idildiği i‘lân olunur.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [48]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Niçin gelmediler ya.. Yanıldılar öyle ise..

__ Hayır kızım, yanılır mıyım. Küçüğü okşadım bile..

O sırada diğer bir hasta bakıcı, yine yaşlı bir kadın, yaklaşdı:

__ Kızım, dedi, Aşağıda seni bekliyorlar koluma dayan da seni götüreyim.

__ Aşağıda mı bekliyorlar, diye sordu buraya neden gelmediler.

__ Artık iyileşdin de ondan.. Hem yalnız değiller ki…

__ Daha kim geldi?

__ Bir erkek!

__ Bir erkek mi, kim oluyor?

__ Acaba Salih mi idi. Gebeliğinin farkına vardıktan sonra semtine uğramayan bu adam hastahaneye ziyaretine mi gelecekdi?

Hasta bakıcı cevab verdi:

__ Kim olduğunu bilmiyorum. Yalnız seninle görüşmek içün bir sa‘atdir müsâ‘ade istihsâline çalışdı.

Afife hasta bakıcının kolunda yürüyor ve sebebini bilmediği bir heyecana kapılıyordu.

Bir kapı önünde durdular. Hasta bakıcı kapıyı açdı. Girdiler. Afife yek-nazarda annesini ve çocuklarını gördü. Bir müddet içün ziyaretine gelen erkek hakkında duyduğu merak çocuklarını severken zâ’il olmuş gibiydi. Fakat çocuklarını doya doya

__Mâba‘dı Var__

ORJİNAL SAYFA 111

İmtiyaz sahibleri:		Umumi müdürü ve

Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 299] 15 Mart 1341-1925	Pazar	19 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Musul Bizimdir

Hakkından emin olanlara mahsus kat‘i bir lisân ile şimdiye değin Musul’a ta‘alluk iden her haberin başına gazetemiz bu ser-levhayı koymuş, fi’l-hakika o aziz vilâyetin esasen bizim olduğuna dâ’ir olan ilmimiz kadar istikbalde de bizim olacağı hususundaki imanımız en karanlık günlerde bile katiyen tezelzüle uğramamışdır.

Son postanın getirdiği gazeteler bizim bu iman ve itminamımızda ..?.. pek haklı olduğumuzu isbat ve te’yid iden haberleri havidir:

Cem‘iyet-i Akvam’ın Musul’da icrâ-yı tedkikatda me’mur itdiği üç kişilik hey’et ahiren vazifesini ikmâl itmiş ve ihzâr idecekleri raporu Mart’ın onuncu gününü İspanya makar hükûmetinde içtimâ‘ı mukarrer cem‘iyet-i mezkûre hey’et-i umumiyesine takdim eyleyecekleri anlaşılmışdır. Bu rapor on Mart’a kadar yetişmemiş olursa gelecek Mayıs’da behe me-hâl cem‘iyet-i akvâma virilecekdir.

Fransızca “La Gazet” müstahbeerât mahsusasına atfen sâlifü’l-zikr üç kişilik hey’et tarafından icrâ kılınmış olan tedkikat neticesinin İngiltere aleyhinde zuhur itdiğini ifşa idiyor. Bu haber tedkikat-ı vak‘anın lehimize neticelendiğini anlatan ve Türklerce, Türkiyece öteden beri beklenmekde olan pek tabi‘i bir havadisdir. Musullular re’ylerini İngiltere alyhine ve Türkiye lehinde izhar itmişlerdir.

Diğer tarafdan “Deyli Telgraf” gazetesi dahi dahi bu hakikati bir takım i‘tirazat arasında i‘tirafa mecbur olmuşdur. Deyli, hey’ete terfik idilen tercümanların

bizden olduklarını ve hey'et-i tedkikıyyeyi teşkil iden zevatdan birisinin evvelce İngiltereye düşman olan Macar milletine mensub bulunduğunu netice-i hasılayı redde vesile ittihaz idiyor.

Deyli düşünmüyor ki "Güneş balçıkla sıvanmaz" gözü ve aklı olan insanlar içün vaz'iyet-i hakikıyye ve fi'iliyeyi müşahadeye hiçbir şey mani' olamaz ve yine Deylinin kabul ve teslim itmesi lâzım-gelen hakayıkdandır ki tedkik komisyonunu intihab ve Musul'a i'zâm iden Cem'iyet-i Akvâm hey'etinin ekseriyeti kısmen ya doğrudan doğruya İngiliz ırkına veyahut İngiliz dominyonlarına, kısmen de İngilizlerle aralarında muhtelif esasata müstenid i'tilâf veya ittifak mevcud olan diğer milletlere mensub olduklarından elbette tedkika bir İngiliz düşmanını me'mur itmezler buna mebni Deyli gazetesinin Cem'iyet-i Akvam cânibinden müntehab Macar a'zânın tedkik hey'etinde bulunmasına karşı serd itdiği tenkid ve i'tirazda gayr-ı varid ve mernuddur ..?..

Deyli telgrafın bu telaşı netice-i teddkikatın Türkiye lehinde zuhurını mu'ayyen olmakla beraber İngilizlerin Musul üzerinde hiçbir hak iddi'âsına salahiyetleri olmadığını da mübeyyindir. Yani telaşları haksızlıklarının delil-i diğeridir. Çünkü hakkından emin olan taraf, bizim gibi, telâşa lüzum görmez bu, inşallah son hüsranlarının da berâ'at-i istihsâlidir.

Şimdi Musul vilâyetimizin yeniden bize kavuşması içün ..kala kala?.. rapor-ı mezkûrın Cem'iyet-i Akvâm hey'et-i umumiyesi huzurunda ale'l-usul bir resmi geçid yapmasından başka hiçbir mu'âmeleye lüzum ve ihtiyaç kalmıyor dimekdir.

Binâ'en-aleyh Musul'un yeniden anavatana iltihakı ümidleri pek yakında fi'ilen tahakkuk ideceğini muhterem halkımıza haber virirken,

ORJİNAL SAYFA 112

İkinci Sahife	Kilis	15 Mart 1341

Şediden bize iltihak arzuları izhâr itmiş olduklarından nâşi Musul'daki ırkdaşlarımıza teşekkür itmeği bir vazife-i vataniye ve vicdaniye bilir ve bu münasebetle de şimdiye kadar bir çok def'a ser-name-i makal ittihaz eylediğimiz bir sözü tekrar itmekle mahzuziyet-i mahsusa hisseyleriz:

Musul Bizimdir!

Mahmud Ragıb

Belediyede Tekrar Kur‘a Çekildi

Belediye intihab encümenin ekseriyetle vaki‘ olan karar ve ısrarı üzerine Perşembe günü hey’et-i belediye içün tekrar kur‘a keşide idilmiş ve neticede re’is İslam Beğle a‘zâdan Kazaz-zade Mustafa, Sağir-zade Abdülhamid, Mahmud oğlu Durmuş ve Çakmur-zade Ziya Efendilere ihraç, Emin Çelebi-zade Ahmed Hilmi, Tokadlı-zade Vakıf, Uncu Musazade Hacı Mahmud, Kekeç İmam-zade Emin ve Miderci Mehmed Emin Efendilere ibka isabet eylemişdir. Kalan heyetei tebrik, vazifelerinde muvakkafiyetlerini temenni ideriz. Maraş Kalemi de Mehmed Efendiyi biliyor efendim.

Muhterem gazetenizin sayı 284 nüshasında “Ayntab’da firari” ve 286 nüshasında “Ma‘hud firari Maraş’a yazıcı oluyor” ser-levhalı iki fıkranızı okudum mu‘âmelesiyle alakadar bulunduğumdan efkârı tenvir maksadıyle mes’ele ber-vech-i zir tevzi‘ olunur ceridenizle i‘lânını ricâ iderim.

1- Mehmed Ali: Bir hey’et-i sıhhiyenin raporuyle silahsızdır. Şubat’da istihdamı kanunidir.
2- Mehmed Ali : Firaridir merkum mukaddema Gaziayntab şu‘besinde yazıcı iken yerli efradın mahallinde istihdam idilmemesi müdafa‘â-i milliye vekâlet-i celilesinden emr dilmekle ber-muceb emr diğer iki refikiyle Maraşa i‘zâmı şu‘besine yazılmış ve i‘zâm kılınmışlarsa da Mehmed Ali yoldan firar iderek on ayı mütecâviz hâl-i firarda kalmışdır. Derdesti mahalli hükûmetine mükerreran yazıldığına kani‘ isem de derdest idilememesi esbabı kalemce meçhuldür. Firari efradın kat‘a-i asliyelerine merbutiyetleri bakî ve derdestlerinde bir ay tecziye Divân-ı harbe sevkleri kat‘a emrinin hak olduğundan merkum ahiren Gaziayntab şu‘besine müraca‘ât iderek 4-2-41 tarihinde Mar‘aşa i‘zâmı kılınmış ve hakkında ahkâm-ı cezâ’iye tatbik olunmak üzere Jurnal ve evrakı divân-ı harbe li-ecli’l-tevdi‘ 25-2-41 tarihinde kalemin 207 numrosuyle yedinci fırka kumandanlığına takdim idilmiş şu‘be ve kalem mu‘âmele-i kanuniyesini ifâ itmişdir.

Mehmed Ali'nin ahiren Maraş'a i'zâmı mu'âmele-i resmiye iktizâsından bulunduğunu arz ider, yanlış kana'atlerin tashihine medâr-ı iş'ârat ve i'lânınıza beyân-ı teşekkür iderim efendim.

Maraş Ahz-ı asker Kalem re'isi
Kaimakam
(Okunamamışdır)

Kilis

Neşriyatımızdan ziyade tarz-ı iş'ârınız şayân-ı teşekkürdür.

Suriye Haberleri:

Re'is-i Hükûmet ve General Saray

Suriye hükûmetleri re'isi Subhi Berkat ile fevkalade komiser general Saray birer gün fasıla ile 9 ve 10 Martda Şam'dan, Beyrut'dan Haleb'e gelmişlerdir.

Dofosanın Katli

Geçenlerde hanesinde katledilmiş olduğunu yazdığımız Haleb istinaf mahkeme-i muhtalata re'isi Mösyö Dofosa'nın katili hâlâ bulunamamışdır, tahkikat devam itmekdedir.

"Doğru Yol" un Hezeyanları

Haleb'de çıkan "Doğru Yol" un Türkiye hakkında yine küfürler ve hezeyânlar savurmakda olduğu Halebden bildiriliyor.

General Serva

Birkaç gün evvel Beyrut'a gelmiş olan General Serva şimali Suriye Fransız ordusu kumandanlığına ta'yin olunmuşdur.

Haleb'de Bir Kilisli Mal Satıyor

Bir iki senedir Haleb'de ikamet itmekde olan Kilis eşrafından Salih Efendi-zade Akif Efendi Hay-oğlu, Sa'rencek ve Carez karyelerindeki emvâl-i gayr-ı menkulesini satılığa çıkarmış ve keyfiyeti mahalli gazetelerle i'lân itdirmişdir.

Abdülkerim Evlenmiş

Tanca'dan vârid olan haberlere göre Rif mücâhidi Abdülkerim Resulinin kızı ile evlenmişdir.

Mehmed Muhsin İbnü'l-Reşid

İbnü'l-reşid ailesinden Emir Mehmed el-Muhsin, dokuz hademesiyle beraber Şam'a gelmişdir.

ORJİNAL SAYFA 113

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 300] 16 Mart 1341-1925	Pazartesi	20 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Takrir-i Sükûn Kanunu

1- İrticâ‘a, isyana ve memleketin nizâm-ı içtimâ‘isini ve huzur ve sükûnunu, emniyet ve asayişini ihlâle bâ'is bi'l-umum teşkilât, tahrikât, teşvikat, teşebbüsat ve neşriyat hükûmet, re'is-i cumhurun tasdikiyle re'sen ve idâreten men‘e me'zundur. İşbu if‘al erbabını hükûmet, istiklal mahkemesine tevdi‘ idebilir.
2- İşbu kanun tatbikına icrâ vekillleri me'zundur.
3- İşbu kanunun tatbikine icra vekilleri mezundur.

(Kilis belediyesinin i‘lân tarihi: 1 Mart 41)

(Muhtarâna tebliği tarihi: Muhtelif)

Havaya Suya Dâ'ir

Takriben geçen 1326 senesinden beri memleketimize nadiren kar yağdığı ve bu senelerde "Karyılı, varyılı" meselenin hükmü câri olmadığı içün hakikaten kar yağmayan o yıllarda mahsulâtımız feyz vergisine mazhar olamadığı gibi yaz mevsimlerinde de soğuk su içmeğe hasret kalmakda, bu suretle karsızlığın iki türlü

zararını görmekde idik. Bu sene Şeyh Abdullah mahallesine bir buz fabrikası vaz‘ idilmek isteniliyor gerçi bu teşebbüs yalnız karsızlığa karşı çare-saz olmadığından dolayı değil, aynı zamanda memleketde teşebbüs-i şahsi ve temedden fikirlerinin terakki ve takrit bulduğu anlatmasından naşi de şayân-ı memnuniyet olmak lazım-gelir. Fakat mahalle içine ve ebniye arasına yerleştirilmek istenilen bu fabrikanın oraya vaz‘ından bir takım zararlar tevellid ideceği mülahazasıyle civar haneler halkı mahkemeye müracâ‘at itmiş olmalarına mebni ihtimâl ki fabrikanın oradan ref‘iyle hariç şehre vaz‘ı hakkında bir hükm istihsâl idilebilir. Bunun içün sene-i haliye yaz mevsiminde de medeniyetle bu vasıta-i tebridinden ziyade tabi‘atın lütuf ve himmetinden soğukluk beklemek mecburiyeti hasıl olmak maznundur. Binâ’en-aleyh geçen kışda mebzul kar yağarak müte‘addid mahallerde cesim kar yığınları vücuda getirilmiş olmasını memnuniyetle müşâhede idiyoruz.

Kar yağması, aynı zamanda, toprağın fazla rutubetli kalmasını te’min ideceğinden Kilis’in ale’l-umum bu seneki mahsulât-ı araziyesi sinin-i sabıkadan fazla bir feyz ve bereket arz eylemesi müsta‘bed olmamakla beraber sularımızda fevkalade artacağından şübhe yokdur.

Diğer tarafdan ahvâl-i havâiyenin de zirâ‘ içün memnuniyet bahş bir seyr ta‘kib itmekde olduğunu kayd idebiliriz: fi’l-hakika geçen senenin sonbaharından beri havalar zirâ‘ımızca Kilis zirâ‘atine hangi mevsimde hangi şekil nâfi‘ telakki idilmişse o mevsimde bu şekl-i müsâ‘id de cereyân itmiş, bu yüzden de metru‘âtımızda son beş, on senedir görmeğe alışmış olduğumuz kurdlar ve kuraklık eserleri hamd olsun bu sene hiçbir tarafda göze çarpmamakda bulunmuşdur.

Hülâsa bu sene Kilis zirâ‘ının her cihetle yüzü gülmekde olduğunu nazar-ı memnuniyetle görüyoruz.

Mahmud

115 Yaşında Vefat

Şehrimize bir buçuk saat mesafede vaki dere karyesi muhtarı Sinoplu Zade Ali Ağa’nın validesi 115 yaşını idrak ile evvelki gün vefat etmiştir.

(Konya-Babalık)

ORJİNAL SAYFA 114

İkinci Sahife	Kilis	16 Mart 1341

İsyan Hakkında

Ankara, 13 (A.A)

1- Asiler Diyarbekir civarında evvelce işgal itmiş oldukları köylerin bir çoğundan tard ve tathir idilmişdir.
2- Şeyh Said hâlâ hânide bulunmakda olub civar ahaliyi nezdine celb ile tekrar fa‘aliyetle hazırlanıyormuş!
3- Palu civarındaki asi Şeyh Şerife karşı hareket itmek üzere toplanan milis kollarından biri cenuba geçmiş ve tesadüf eyledikleri asileri tard iderek Kara Yorgi ilerlemişlerdir.
4- Varto (Gencin şarkındadır. Kilis). Bir kısım usât tarafından 11-12-3-41 de işgal idilmişdir. Diğer mıntıkalarda sükûnet mevcuddur.

Tebligat-ı Resmiye

Ankara, 10-1 Diyarbekir’de 8-3-41 günü ve 8-9-3-41 gecesi suret-i umumiyede sükûnetle geçmişdir.

2-2-3-41 sabahı keşf kollarımız üzerine Diyarbekir civarında ba‘zı köylerde bulunan usât tarafından ateş idilmişdir. Bi’l-mukabele topçu ateşiyle usâta zarar virdirilmişdir.

3-Şeyh Said’in ma‘iyetiyle Diyarbekir’in şimâlide Somacı karyesinde bulunduğu ve 7-8-3-41 gecesi müsâdemesinde fazla zâyi‘ât verdikleri ve bu meyanda rü’esâ-yı usâtın da bulunduğu öğrenilmişdir.

4- Usâtın Diyarbekir civarından tard ve tenkilleri tedâbiri takviye olunmakdadır.
5- Diğer cihetlerde usâtın bir fa‘âliyeti görülmemişdir, umumi tedâbir-i tenkiliye ber-devâmdır.

Ankara, 9-1 Diyarbekir’in şimal mıntıkasında bir gün evvel keşf kollarımızla müsademe idenuasât 7-8-3-41 akşamı (Toplusuz) kat‘atımızdan ba‘zılarına Diyarbekiri behme-hâl elde itmek içün şedid ve muzur ? hücumda bulunmuşlarsa da, külli zâyi‘ât virdirilerek tard ve ta‘kib idilmişlerdir.

2. Çermik şarkından cenuba sarkan bir usât kolu nısfu'l-leylde Diyarbekir'in cenub mıntıkasındaki gediklerin çirkeflik ve lağam yollarından bi'l-istifâde zararlarla meskûn bir haneye girmeğe teşebbüsde bulunmuşlarsa da mezkûr mıntıkadaki kuvvetler tarafından yapılan şedid mukabele üzerine elliyi mütecâviz maktul virmiş, bir çokları hayyan derdest idilmişdir. Mütebâkisi firar itmişlerdir. Gece esnasında vadiler dahilinde ve hatt-ı ric'âtleri üzerinde vuku'a gelen telefât mikdarı tesbit idilmekdedir.

İntihar Kasdıyle Mecruhiyet

Evvel akşam fevkani Ömer Ağa kahvehanesindeki tiyatroda oturmakda olan belediye çavuşlarından Cevdet Lütfü Efendi, kendisini oturduğu yerden kaldıran Jandarma Mustafa'ya sağir olarak derhal evine gitmiş ve revolveriyle sol baldırına bir mermi sıkarak intihar eylemek istemişdir.

Mecruh dünkü gün belediye hastaahanesine götürülmüş ve cerihada vehamet olmadığı işidilmişdir.

Suriye Haberleri:

Beyrut Konsolosumuz

Türkiye'nin Beyrut konsolosluğuna ta'yin idilmiş olan Abdülgani Seni Beğ Beyrut'a muvasaletle vazifeye mübâşeret itmişlerdir.

Halebliler Subhi Berekât Aleyhinde

Haleb eşrâf ve ekâbiri Subhi Berekât aleyhinde fevkalade komiserliğine ba'zı müraca'âtlarda bulunmuşlardır.

Şam Polis Müdürü Mevkuf

Şam Polis müdürü Hamdü'l-cellad Bağdat'a giden bir otomobildeki bir gaz tenekesinin memlu olduğu 35 Türk altunını Polis tabibi doktor Ataya ile bi'l-ittifak sirkat ittdirdiğinden dolayı tevkif olunmuşdur.

Deyrzor Mutasarrıflığı

Deyrzor mutasarrıfı Cezayirli Emir Muhtar azl olunmuş, yerine Antakiye kaimakamı Martini-zade Nebih Beğ bi'l-vekâle ta'yin idilmişdir, Deyrzor kasabasında asayişden eser yokdur.

Haleb Maliye Müfettişliği Malga

Haleb maliye müfettişliği lağv idilmişdir.

Türk Oteli ve Lokantası

"Andibend-oğlu hanının üst katında"

Mücedded yataklarının nezâfeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve setâyişin fevkındedir. Husul-i memnuniyet içün bir def'a teşrif kâfidir.

73. Müdür

Mehmed Nuh-oğlu Abdülkadir

Demir Yolu

Bu Eskişehirli yoldaşın 8'inci sayısı çıkmışdır, tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 115

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 301] 17 Mart 1341-1925	Salı	21 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

A'şârın ilgasıyle yerine ikame idilecek vergi hakkındaki kanun sureti:

Madde 1- A'şâr usulü mülgadır. 1341 sene-i maliyesinden i'tibâren arazi ve mahsulât-ı araziyeden işbu kanuna tevfikan vergi alınır.

Madde 2- İskele ve istasyonlara altmış kilometreye kadar mesâfeden getirilüb emrâr idilecek olan ve şimdiye kadar öşre tabi' bulunan mahsulât-ı araziyeden sevk idildiği iskele ve istasyon râyici ve daha uzak mesafelerden getirilerek iskele ve

istasyon veya gümrüklerden imrâr idilecek olan mahsulât-ı araziye ile un, kırma ve bulgurdan mahalleri râyici üzerinden mahallindeki fiyatın yüzde onu nisbetinde vergi alınır. Ancak imrâr idilecek yaş meyve ve yaş sebze herhangi mesafeden gelirse gelsin istihsal olunduğu mahal râyicine göre vergiye tabi‘dir.

(İstanbul, Beyoğlu, Üsküdar vilâyetlerine mülhak kazâ, nahiye ve kurradan mezkûr vilâyetlere herhangi vasıta ile nakl idilecek yaş meyve ve sebzeden vergi alınmaz)

Madde 3-

Kuru üzüm: Piyasa ve borsa mahallerindeki râyic

Kuru incir: ;; ;; ;; ;;

Fındık: Mahallindeki iskele râyici

Afyon: Mizân mahallerindeki râyic

İpek : ;; ;; ;;

Tütün: hain-i füruhatında

Pamuk: Fabrika veya çırçır mahallerinde pamuk balya halinde geldikden sonra râyic.

Palamut: Mahalleri râyicinden.

Zeytin yağı: Fabrika ve ma‘serelerde.

Pirinç: iskele ve istasyonlardan hin-i sevkinde.

Kuş yemi: ;; ;; ;;

Susam: ;; ;; ;;

Bâlâda muharrer mahsulât-ı araziye hizalarında gösterilen mahaller râyici üzerinden yüzde sekiz vergiye tabi‘dir.

Madde 4- Demir yolu veya merâkib bahriye ile nakl olunacak mahsulât-ı araziye içün hain-i sevklerinde tahmil istasyon veya iskelelerinden nakliye tezkiresi almak mecburi ve nakliye tezkiresi olmayan mahsulât-ı araziyenin nakli memnu‘dur.

Madde 5- Öşre tabi‘ arazinin kıymeti üzerinden ma‘ zam binde altı nisbetinde istifâ olunan arazi vergisi sekiz misline iblâğ olunmuşdur. İşbu verginin sekizde üçü

menâfi‘ ve i‘âne hisseleri olub hazine hassasıyle birlikde tahsil ve rebi‘i Ziraat Bankasına ve dörtte üçü idâre-i hususiyelere tevdi‘ olunur.

Madde 6- Vergi istifasında arazinin 1331 senesindeki kıymet-i mukayyideleri esasdır. Tarih-i mezkûrdan sonra ferâğ ifrâz ve ta‘dilât-ı hususiye dolayısıyle artan kıymetlere bakılmaz. Ancak hususat-ı âtiye müstesnadır:

A- Ta‘dilât görmüş olan arazinin kıymet-i hazıre-i mukayyidesi 1331 senesindeki kıymet-i mukayyidesinin sekiz mislinden fazla ise vergi kıymet-i hazıre üzerinden binde altı olarak tahakkuk itdirilir.

B- Kıymet-i mukayyide-i sabıkası bulunmayan arazinin vergisi kezalik kıymet-i hazıre üzerinden binde altı olarak istifâ idilir. Bu iki halde de alınacak verginin sekizde üçü menâfi‘ ve i‘âne hisselerine aid olub beşinci madde mucebince tevzi‘ olunur.

C- Mektum arazinin sinin-i sabıka

ORJİNAL SAYFA 116

İkinci Sahife	Kilis	17 Mart 1341

Vergisi aid olduğu senedeki ahkâma tabi‘dir.

D- 1331 senesinde arazi vergisinin sekiz misli, hâl-i hazır kıymetinin binde altısından fazlası tenzil idilir.

Madde 7- Esasen tapuda arazi olarak mukayyed iken el-yevm çalılık veyahut su altında kalmak suretiyle bataklık şeklini almış olan arazi vergisi tezyid idilmez ve bedel-i öşr olarak evvelce bi’t-takdir alınmakda olan vergiler ba‘de-mâ alınmaz.

Madde 8- Müskafat kanununun üçüncü maddesinde zikr olunan husuli ve bahçe fazlaları vergisi zamma tabi‘ olmayub tahakkuk-ı asliyeleri üzerinden istifâ olunur.

Madde 9- İşbu kanun ahkâmına Tevfik mu‘âmele idilemeyen ahvâlde istifâsı lâzım gelen vergi cüz’i üç kat olarak tahsil emvâl kanununa tevfikan tahsil olunur.

Madde 10- A‘şâr nizamnamesiyle işbu kanuna muğayyer bi’l-cümle ahkâm mülgadır.

Madde 11- İşbu kanun 1 Mart 1341 tarihinden i‘tibaren meri‘û’l-icrâdır.

Madde 12- İşbu kanun icrâ-yı ahkâmına Maliye vekili me’murdur.

(Madde-i muvakkate) İşbu kanunun mevki‘i mer‘iyete vaz‘ı esnasında öşrü verilmiş olarak mevcud mahsulât-ı araziyeden tekrar vergi alınmaz.

Suriye Hududları

Yakında tashih idilecek nekatın tesbitine başlanacağı Cumhuriyet’de okunmuşdur.

İstiklal Mahkemelerine İntihab Edilenler

Türkiye Büyük Millet Meclisince Ankara İstiklal Mahkemesi riyâsetine Afyon meb‘usu Ali, müdde’i umumiliğine İzmir meb‘usu Necati, a‘zâlıklarına Aydın meb‘usu Reşid Galib, Rize meb‘usu Ali ve meb‘us-ı muhteremimiz Kılıç Ali, vilâyet-i şarkîye İstiklal Mahkemesi riyâsetine Giresun meb‘usu Hacem, müdde’i umumiliğine Karasu meb‘usu Süreyya, a‘zâlıklarına Bozok (Yozgat) meb‘usu Avni, Kozak meb‘usu Ali Saib ve Kırşehir meb‘usu Müfid Beğler intihâb idilmişlerdir.

Ankara mahkemesi işe başladığını i‘lân eylemiş, vilâyât-ı şarkîye mahkemesi de mümtehi hareket bulunmuşdur.

Sekiz Gazete Kapatıldı

Ankara, 6 (Yeni Adana) İstanbul’da intişâr iden Tevhid-i Efkâr, İstiklal, Son Telgraf, Sebilü’l-reşâd, Aydınlık, Orak-Çekiç gazeteleriyle Adana’da Terakkiperverlerin neşri efkârı olan sayha ve Trabzon’da İstikbal gazeteleri hey’et-i vekile kararıyle ta‘til idilmişdir. Sahiblerinin tevkifi hakkında hiçbir şey yokdur.

Pek Feci‘ Bir Cinayet

Üç Katil, Üç Maktul

Ve Bir Mecruh

Evvelki gün akşamüzeri Hasırcı pazarındaki kahvehanede Cedid mahallesinden ve çiftçi takımından Karabaş oğlu Ökkeş ve Mecid, Köftecinin oğlu Kara, gümrük kaçakçılarından Halil Mehmed Attar ve jandarma sunmak ile..?.. Bölük mahallesinden ve Kahveci esnafından Ömer Çavuş oğlu Kel Hamid ve biraderi Sarı Halil , rakı içer iken her ne sebebe mebni ise Ökkeş, Mecid ve Mehmed

Attar hamil oldukları Parabellum tabancaları Kel Hamid ile Sarı Halile tevcih ve endaht eyleyerek firar iderler. Caniler kahvehaneden çıkarken Hamid ile Halil de teslim-i ruh eyler ve bi'l-tesadüf Dayızadeleri Çullu Mustafa katillerin karşısına çıkar katiller dönerek ellerindeki açık tabancaları Çullu Mustafaya da boşaltırlar, Çullu da oraya bi-ruh olarak düşer bu zade köftecinin oğlu Kara da başından ve ayağından hafifçe mecruh olduğunu hissederek hanesine gitdiğine bakılırsa katillerin bir çok silah endaht itdikleri anlaşılıyor.

Vak'ayı evvel akşam geç vakit- dünkü nüshamız deste-gâh tab'a verildikden sonra haber aldığımız içün ancak bugün karilerimize arz idebiliriz.

Mecruh Köftecinin oğlu Kara hükümete getirilmiş, katiller- ağleb ihtimal- Suriye arazisine firar itmişlerdir.

Maktullerin cenazeleri dünkü gün önde meşayih ve devrişan tehlil-i hân oldukları halde pek kalabalık bir cema'tle havali mevki'ine getirilmiş ve orada namazları ba'de-mâ aileleri makberesine nakl ve defn olunmuşlardır.

Cerh

Evvelki akşam ma'ârif kahvehanesinde Tosyalı oğullarından birisi bıçakla cerh idilmişdir.

Tebrik

Resmi Konya refikımız 56'ncı ve Kenguru da intişâr iden Necat arkadaşımız 2'nci sene-i devriye-i intişariyelerini idrâk itmişlerdir. Kendilerini tebrik, devam-ı muvaffakıyetlerini temenni ideriz.

ORJİNAL SAYFA 117

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa

		tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 302] 18 Mart 1341-1925	Çarşamba	21 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Erkân-ı Harbiye Umumiye Riyasetinin Beyannâmesi

Hareket ordumuz hazırlığını ikmâl itmişdir. Birkaç güne kadar hareket-i te‘dibiyeye başlanması mukarrerdir. Te’dibat gayet seri‘ ve şedid olacakdır. Hareket-i te’dibiye asiler üzerine tevcih idilecek ve hükûmet-i Cumhuriye’ye isyan itmiş olanlara şedid darbeler indirilecektir. Kiğı ahalisi gibi Cumhuriyet’e sadakatlerini ve asilere muhalefetini fi‘ilen izhar ve isbat idecek olan ma‘sum halkın şedid darbelerden masun kalması matlubdur. Bu sebeble usata fi‘ilen muhalefet olan köylerin derhal en yakın Mülkiye ve Askeriye Cumhuriyet me’murlarına müraca‘at iderek isyanla alakadar olmadıklarını ve gönüllü hizmete hazır bulunduklarını bildirmeleri lâzımdır. Düşman parasıyle satın alınmış usat rü’esâsının teşvik ve efsadlarıyle bilmeyerek kandırılmış olan köyler ahalisinin dahi müşvik ve müfsid usat rü’esasını derdest ve Cumhuriyet hükûmetine teslim itdikleri halde bu gibi kandırılmış köyler halkı dahi kendilerini kurtarmış olurlar. Umumun ma‘lumu olmak üzre işbu beyanname mülki ve askeri bi’l-umum hükûmet-i Cumhuriye me’murları tarafından mıntıkaları dahilinde en küçük köylere kadar ve her vasıtaya müraca‘atle derhal neşr ve i‘lân idilecekdir. Keyfiyetden en uzak yerlerin de haberdar idilmesi içün üç gün mühlet virilmişdir. Ordunun kat‘i harekâta başlamasından evvel asi ve masum mıntıkalarının epeyce anlaşılması matlubdur. İşbu beyannamenin i‘lân olunduğu mahallerde Cumhuriyet’e merbutiyet ve sadakatlerini fi‘ilen bildirmek isteyen köyler seri‘ân erkân-ı Harbiye-i Umumiye riyâsetine bildirilecektir.

Postalarımız

Mu‘tada nazaran Yeni evvelki postada 6 Mart tarihlilere kadar İstanbul gazetelerinin vürudu me’mul iken bunlar ancak 3 Mart tarihlilere kadar gelmiş, evvel günkü postada ise 6 tarihliler zuhur itmişdir.

Şimdiye kadar son tarihli İstanbul gazeteleri nihayet beş günde Kilis’e vasıl olurken geçen haftadan beri dokuz günde gelmeğe başlamışdır.

Sebeb-i te’hir Bağdad şimendiferinin meşguliyeti olsa gerekdir.

Suriye Haberleri

Suriye Düyûn-ı Umumiyesi'nde Arapça

Suriye Düyûn-ı Umumiye İdâreleri'nde Türkçe yerine Arapça isti'mâli fevkalade komiserlikden emr olunmuşdur.

Beyrut'daki Ermeniler

Beyrut'daki Ermeniler mekteblerinde Arabi tedrisâtı kabul ile umuman Arapça öğrenmeğe karar vermişlerdir.

Antakya'da Banka

Suriye Lübnan bankasının Antakya'da bir şu'be te'sisi takrir itmişdir.

Suriye'de Bronz Para

Suriye'de maliye nezâreti, beş, iki ve bir guruşluk ile yirmi paralık bronz para ihdâsına karar vermişdir.

Deyrzor Müfettiş İdareliği

Deyrzor müfettiş idâreliğine Haleb de …?

ORJİNAL SAYFA 118

İkinci Sahife	Kilis	18 Mart 1341

legasyonundan Mösyö Kloy ta'yin olunmuş ve yerine İskenderundan Mösyö Rono getirilmişdir.

Kürt Dağı Kazâ Merkezi

Kürt Dağı kazâsının merkezi, Afrin nehri kenarına, eski Com nahiyesi merkezinin yerine nakl idilmiş ve harb-i umumide Almanların yapdığı kışla tahrib olunarak hükûmet konağı ve me'murin evleri inşâ idilmesi tasavvur idilmekde bulunmuşdur.

İ'lân

Vekâlete Müsâ'âde

Müdde'i Umumilikden:

Da'va vekili Kadri Efendi'nin Kilis mahkeme-i asliyesi tarafından altı ay müddetle vekâletden menfa'ına dâ'ir virilen kararın mevâd-ı cenâniyeyi rü'iyyete

me’mur Gaziayntab birinci mahkeme-i asliyesince fesh idilmiş olduğu i‘lân olunur.

14 Mart 1341

Çiçek Aşısı

Belediye Riyâsetinden:

Gaziayntab sıhhıye ve mu‘âvenet-i içtimâ’iyye müdüriyetinden taze çiçek aşısı gelmişdir. Halkın hergün alaturka saat üçden altıya ve sekizden ona kadar belediye eczahanesi civârında aşı me’murluğu dâ’iresine müraca‘ât eylemeleri.

İcrâ me’murluğundan:

Mercimek-oğlu Mehmed ve Reşid Efendilerin iltizam eylemiş oldukları Kızılgöl hububat a‘şârı ile Karamelik, Ömercik ve Cercik karyeleri çeltik öşründen zimmetlerinde mütebâki mebâlığın te’min-i istifası zımnında Hömbelek mantarasında vâki‘ şarkan Mercimeğin oğlu Şerif garben Osman bin Hacı Mehmed şimalen Mercimek oğlu Ali kıbleten Hacı Rahim ile mahdud iki yüz tiğek bağ ile Cübü’l-arşda vâki‘ şarkan Cemal Efendi garben Hüseyin bin Rıfat Efendi şimalen tarik kıbleten Mercimek oğlu Ali ile mahdud iki yüz tiyek bağ ile yine Cübü’l-arşda vâki‘ şarkan vadi garben tarik şimalen Mecimek oğlu Ali kıbleten kezâ Ali ile mahdud on iki dönümden ibaret tarlaları ile cebhesi tarik canin Yemeni Neccar Ali Yesari Zenbilci Kör İsmail arkası Arab Mehmed haneleriyle mahdud Deveciler mahallesinde vâkî‘ bir bab zeyt ma‘seresinin dört sehimde iki sehimi bi’l-müzâyede füruht olunacağından ve ahali-i ulyası doksan gün sonra icrâ kılınacağından taleb olanların yüzde on depozito akçalarını hamil icrâ dâ’iresine müraca‘âtleri.

Çöreklik karyesini iltizam iden Mustafa Hanavi mahdumu Mehmed Sami Efendi zimmetinde bedel-i iltizamdan mütebaki yüz yetmiş dokuz liranın te’min-i istifası zamanında te’minat olarak irâ’e eylediği Kilisin Til-Habeş karyesinde vaki‘ şarkan tarik garben İbo’nun oğlu Abuş şimalen Hüseyin Denden cenuben Tilhabeş hududu ile mahdud yüz dönümden ibaret bir kıt‘a tarla bi’l-müzâyede füruht olunacağından ve doksan gün sonra ihâle-i evveliyesi icrâ kılınacağından taleb olanların yüzde on depozito akçelerini hamilen icrâ dâ’iresine müraca‘âtleri.

Musullu Ağanın kerimesi Zeliha Hanım kefâletiyle 340 senesi a‘şârından iltizamda bulunub henüz dört yüz doksan üç lira fark sekiz guruşunu tesviye itmeyen Tokmak oğlu Mustafanın te’minat olarak erâ’e eylediği Kaman karyesinde vaki‘ Han tepesi mevki‘indeki şarkan ve garben Ali Ağa şimalen Alek ve kıbleten dere ile

mahdud yirmi dönümden ibaret tarla ve yine karye-i mezkûre turâbında Kösele mevki‘inde vâki‘ şarkan ve garben Ali Ağa şimalen Kara Elif kıbleten tarik ile mahdud on üç dönümden ibaret tarla ve yine karye-i mezkûre turâbında vâki‘ Alonun Alaki dinmekle ma‘ruf şarkan Afrin ve Vezir Mehmed şimalen Ali Ağa garben Abdu Hüseyin kıbleten Ali Ağa ile mahdud otuz sekiz dönümden ibaret tarla ile karye-i mezkûre türabında vaki‘ Hükre dinmekle ma‘ruf şarkan tarik şimalen Deli Halil garben Ali Ağa kıbleten dere ile mahdud dört dönümden ibaret tarlası bi’l-müzâyede füruht olunacağından ve doksan gün sonra ihale-i evveliyesi icrâ kılınacağından taleb olanların yüzde on depozito ağaçlarını hamilen icrâ dâ’iresine müraca‘âtleri.

Meslek

Türkiye’nin yegâne meslek mecmu‘âsıdır. 12’nci sayısı neşr olundu. Senelik abonesi 45 guruşdur, bilhassa münevverane tavsiye eyleriz.

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 98’inci adedi müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

Toprak

Zürâ‘i, ticari toprak mecmu‘asının 14’üncü sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 119

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 303] 19 Mart 1341-	Perşembe	22 Şaban 1343 [Üçüncü

1925		Yıl]

Şeyh Sai'din Oğlu Cehennemde

Ankara, 13 (A.A) Varto müsâdemesinde Şeyh Said'in oğullarından birisi maktul olmuşdur.

Te'dib Harekâtı

Ankara, 14 (A.A) Diyarbekir'den müfrezelerimiz Dicle'nin şark ve garb mıntıkalarına tesadüf itdikleri asileri te'dib ve firara icbar eylemişlerdir. Diğer mıntıkalarda sükûnet vardır.

Ferid Beğ Vefat Etdi

İstanbul, 14 (A.A) Ankara'da irtihal iden Çorum meb'usu Ferid Beğ'in cenazesi dün büyük bir cemâ'atin iştirâkiyle kaldırılarak na'aşı Kazı köyünde Mahmud Baba türbesine defn olunmuşdur.

Kilis

Merhum Kilislileri çok seven ve onlara her zaman iyilik itmek isteyen muhterem bir hemşiremizdi, ufulu bizi müte'essif itmişdir. Mevla garik rahmet eyleye.

İngiliz Sefiri Ankara'da

İstanbul, 14 (A.A) İngiliz sefir-i kebiri Ronald Lindezi cenabları, bugün, refekatında sefâret birinci ve ikinci müşâvirleriyle ateşe milteri ve ve ateşe kommusyalı ve bir katibi olduğu halde i'timadnamesini re'is-i cumhur hazretlerine takdim itmek üzere Ankaraya hareket eylemişdir.

Kanada ve Cem'iyet-i Akvam

Londra, 13 (A.A) Kanada hükûmeti cem'iyet-i akvâmın içtimâ'ında kâtib-i umumiliğe gönderdiği bir telgrafda Kanada'nın cem'iyet-i akvâma dahil olmaması hasebiyle reddettiğini (neyi) ma'mâfih ihtilâfat-ı ulyadan usul-i adliye ile kabil olanların Lahey mahkemesinin kazâ-yı mecburiyesiyle ve usul-i adliye ile kabil-i hal olmayanların beyne'l-milel tahkikat-ı müşterekeye havâle usulünü tezekkir ve Cenevre protokolünün kabulü ma'nâsını tazmin itmemek şartıyle terk-i teslihat hakkında umumi bir konferansa iştirâke dâ'ima müheyya bulunduğunu bildirmişdir.

Kilis

Ajansın şu telgrafından ma‘na çıkarmak kabil olmamakla beraber bunu bir numune olarak derç itdik mübadele mes’elesi hakkında diğer bir telgraf daha vardır ki o bundan da muğlak olduğu içün derç itmedik.

Çemberlayn’ın Cem‘iyet-i Akvamdaki Beyannatı

Cenevre, 13 (A.A) Cem‘iyet-i Akvamın Perşembe günkü içtimâ‘ında beşinci meclis-i umuminin hükm, emin ve selametve tahdid ve teslihata dâ’ir tanzim itdiği Cenevre protokolü hakkında uzun müzâkerât cereyan itmişdir.

İngiliz murahhası Çemberlayn hükûmet-i metbu‘âsının nokta-i nazârını izâh iden ve kırk dakika devam eyleyen uzun beyanatında protokolü harbe mâni‘ olmağa gayr-ı salih bir takım tedâbir-i zecreye vesâ’ire ihtivâ itmek i‘tibâriyle sulh fikrine kısmen mazar? Ve ihtilâflar tevlidine müsâ‘id bulduğunu söylemişdir.

Çemberlayn Heriyo Mülakatı

Paris, 13 (A.A) Çemberlayn Pazartesi üçde Londra’ya müteveccihen Cenevre’den hareket idecek ve Paris’de tevkifle Heriyo ile görüşecektir.

Muvakkat Belediye Reisi

Hey’et-i Belediye arasında çekilen kur‘a neticesinde kalan a‘zâ dahi kendi meyânelerinden Tokatlı-zade Vakıf Efendiyi muvakkat re’is intihab itmişlerdir.

Vakıf Efendi intihabâtı idâre idecek, ba‘de’l-intihâb gelecek nısf a‘zânın hey’et-i mevcudeye iltihakını müte‘akib tekrar iki senelik re’is intihâbı icrâ olunacaktır.

ORJİNAL SAYFA 120

İkinci Sahife	Kilis	19 Mart 1341

A‘zâz Jandarması Maktul

Asker firarisi olarak hududun cenubunda vâki‘ Kefer Rahim köyünde bulunan Kilisli künefeci Abuşoğlu Arif, kendisiyle işret iderken kendisini cerh eyleyen, a‘zâz jandarmalarından Kayserili Yusuf’u katl itmişdir.

Mısır İntihabâtı

İstanbul, 14 (A.A) Mısır meb‘usan intihabâtının şimdiye kadar ma‘lum netâ’ice nazaran bu âna değin intihâb olunan altmış bir meb‘usdan ancak yirmi yedisi Zağlol tarafdarı olub diğerleri müstakil ve liberal fırkası mensubundandırlar Zağlol Paşa ekseriyet-i azime ile intihâb idilmişse de tarafdarlarından bir çoğu muvaffak olamamışdır.

Kilis

Gazetemiz bu neticeyi Mısır cerâ’idinden istidlâl iderek muhterem karilerine daha evvel haber virmişdi.

İcrâ me’murluğundan:

Cilcime vesâ’ir karyeler mültezimi Feyzullah Efendi-zade Vakıf Efendi’nin işbu kurralar bedel-i iltizâmından zimmetinde mütebâki üç bin küsur liranın te’min-i istifâsı zımnında te’minat olarak irâe eylediği Kalaycılar mahallesinde vaki‘ cebhesi ve canibi yemeni, tarik canib yesari Haki Efendi me‘seresi arkası Hörgüç Ali’nin oğlu Fırıncı Kör İbo ve Kör Veysi ile mahdud mea‘ oda bir bab me‘esere ile Anaz karyesi turâbında ve karye civarında vaki‘ şarkan Mehmed Efendi şimalen Pınar ve tarik garben Abdullah kıbleten tarik ile mahdud dört dönümden ibâret bahçe yeri sulu tarla ile karye-i mezkûre turâbında Tilhabeş yolunun kıblesinde vaki‘ şarken vadi şimalen Zekiye Hanım garben Elmacı Mustafa veresesi kıbleten Bedirr-oğlu Mıstık tarlalarıyle mahdud altı dönümden ibaret tarla yine karye-i mezkûre turâbında vâki‘ dehliz Ayn-semek dinmekle ma‘ruf şarken Murad-oğlu Ali Çavuş şimâlen tarik garben Behçet Efendi kıbleten İpek-oğlu Ahmed ile mahdud yedi dönümden ibâret tarla ile yine karye-i mezkûre turâbında vaki’ İcaz zeytini Ayn-semek dinmekle ma‘ruf şarken Mehmed Efendi şimâlen tarik garben Mahmud Efendi kıbleten tarik ile mahdud sekiz dönümden ibaret tarla ve yine karye-i mezkûre turâbında Urumlu mevki‘inde vâki‘ şarken Seyve takımı şimalen Mahmud Efendi garben dere kıbleten Behçet Efendi tarlalarıyle mahdud dokuz dönümden ibaret tarla ve yine karye-i mezkûre turâbında vaki‘ Telhabeş yolunun altı dinmekle ma‘ruf şarken tarik şimalen Mehmed Efendi garben Hacı Murad-oğlu Ökkeş veresesi kıbleten Mahmud Efendi ile mahdud on dönümden ibaret tarla ve yine karye-i mezkûre turâbında vaki‘ Calebi dinmekle ma‘ruf şarken Ökkeş Efendi bin Hacı Murad veresesi şimalen Abdullah Efendi garben Hacı Mustafa veresesi kıbleten Mehmed Efendi ile mahdud on bir dönümden ibaret tarla ve yine karye-i mezkûre turâbında vaki‘ Büyük sandık

dinmekle ma‘ruf şarken Ali bin Osman şimâlen Mehmed Efendi garben Hilal bin Hacı Ahmed kıbleten Mahmud Efendi ile mahdud on iki dönümden ibaret tarla bi’l-müzâyede füruht olunacağından ve ihâle-i ulyası doksan gün sonra icrâ kılınacağından taleb olanların depozito akçelerini hamilan icrâ dâ’iresine müracâ‘atleri.

“KİLİS” İN TEFRİKASI [49]

Afife

Yazan: Zühal

Mâba‘d

Südük’den sonra etrafa korkak ve mütecesses nazarlar atfetmekle başladı. Sordu:

__ Anne o erkek kimdi?

İhtiyar kadın kekeledi. Hasta bakıcı kadın kekeledi. Hasta bakıcı kadın:

__ Metin ol kızım, dedi.

Afife mütehayır etrafına bakındı annesi:

__ Bütün kabahatlerinin diye söze başlarken tıkandı, devam idemedi.

Hasta bakıcı gurbetden kızım, gurbetden mukaddimesiyle söz söylerken Afife tehyice düçâr oldu. Orada koltuklardan birine düşdü. O sırada pencere perdesi altından bir hıçkırık yükseldi. Afife başını kaldırdı. Pencere perdelerinin dalgalandığını, pencereden gelen ziyanın teşhisine imkân bırakmadığı bir çehrenin meydana çıkdığını gördü. Bir saniye sonra gözleri önünde koltuk değneklerine dayanmış bir asker duruyordu.

Henüz tanıyamamışdı. Bacak üstünde deveran ve göğsünde bir nişan parlayan bu asker kimdi?.

Allahım! Tanımışdı! Bu dört sene evvel genç ve dinç askere giden kocası idi! İşte asla değişmeyen sadâsı kendisine hitab idiyordu:

__Afife!

Afife bir feryad kopardı bayıldı. Annesi ve hasta bakıcı ayıltmaya şitâb itdiler.

Alil asker kısa bir müddet baygın zevcesini ağlamakdan kızarmış gözleriyle temaşa itdi.

Sonra, daha fazla yaklaşdı. Genç kadının perişan saçlara ihticâb iden alnından öpdü.

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 121

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 304] 20 Mart 1341-1925	Cuma	23 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

A‘şarın Lağvı Münâsebetiyle

A‘şârın ilgası ile yerine ikame olunan vergi hakkındaki kanun nihayet gazetemizde tebliğ idildi ve geçen günkü nüshamızla intişâr itdi.

Ale’l-takrib kırk yaşlarında vefat iden ve müddet-i ömründe kendisine yalnız bir def‘a gençlik aşılanmak istenen mülga a‘şârnizamnamesinin çarpıklıklarını ve gâh ashab mahsulâtı ve mültezimleri, fakat dâ’ima hazine milleti ne mertebe ızrar itdiğini zirâ‘at ve a‘şâr iltizâmı ile iştigal iderek veya meclis-i idâreye ve maliyeye mensub olarak haiz alaka olmayanlar o kadar bilmezler en ziyade bunlarla alakadar olanlardır ki a‘şâr nizamnamesinin zararlarıyle lağvına mütedâ’ir kanunun faidelerine idrâk ve takdire kadir olurlar.

Hakikat, a‘şar gerek emanet usulüyle ta‘şir olunsun, gerek müzâyede ve ihâle suretiyle idâre ve cibâyet idilsün herhalde ashab-ı mahsulâta, mültezimlere ve daima hazineye zarar bahş olmuşdur.

Emanet ashab-ı mahsulâta zarar bahş idi, çünkü o, bir sene evvel öşrü virilmiş olan tahmiliğinden ne hasıl olmuş ise ertesi sene ya tamamının lâ-akl yüzde on iki buçuğunu öşr olarak virmeğe veyahut bunun bir kısmını kurtarabilmek içün emanet me’murlarına menfa‘at te’min eylemeğe ve ahlâkını bozmağa mecbur idi.

Bu usul hazineye ..? idi. Zira ya bir sene evvel öşrü verilmiş olan tohumlukdan ne hasıl olmuş ise tamamından tekrar yüzde on iki buçuk veyahut emanet me’murları menfa‘at-i mahsusa te’min itmişler ise daha az bir mikdar öşr alacak ve bu suretle zirâ‘ sinin-i atiyyede vasi‘ zirâ‘iyyata yanaşmayacakdı.

İltizam ashab-ı mahsulâta zarar irâs iderdi. Çünkü mültezim kim olursa olsun yüzde on iki buçuk öşre razı olmaz ve bin bir nam ve bahane ile mahsulün yüzde ellisinden ziyâdesini almağa çalışır ve ekser ahvâlde buna muvaffak da olurdu. Bu hile mütegalibeden olursa zirâ‘ın işi Allahlıkdı, şu şekil bi’t-tab‘ zirâ‘ı mahviderdi. Mahsulâtın yıllarca açıkda mültezim keyfi beklemesi de başkadır.

Zirâ‘ın bu zararlardan tevkî içün nahiye kazâ, livâ ve vilâyet merkezlerinde devâ’ir-i maliye, mecâlis-i idâre ve mehâkim kapılarında aylarca, yıllarca süründüğü de yanına kâr kalır, neticede muhakkak zarardan kurtulamazdı.

Bu usul bi’l-nefs mültezimleri zarar iderdi. Zira onlarda birkaç kısım olarak ekseriyetle müttenizanından…?.. olmadıkları takdirde ya müzâyededе nefsâniyetle a‘şârı hakiki değerinden fazlaya alır, zarar ider. Neticede malı mülkü satılır müflis olurdu. Yahud zafadan ise mütegalibenin hasma-yı sâ’iresinin hatta ba‘zen kaviy köylülerin bile şerrine uğrar, kezalik zarar-dide olurdu.

Maazallah afât-ı semaviye, harb, isyan zuhuru gibi ahvâl-i fevkalade vuku‘ında köhne kanunun “Zarar-ı ilmi..?.” vuku‘ını sebat isteyen bir maddesi mültezimi de aylarca, yıllarca meclis-i idâre, mahkeme kapılarında süründürür. Me’murlar mihmanlar gider, gelir allı yeşilli pullarla keşf raporları yapılır, hükümler i‘lâmlar alınır tahrirat ve mal kalemleri, icrâ dâ’ireleri aşınır, kağıdlar kalemler yıpranır, çürür, yine mültezim mütezarrır kalırdı.

İhale hazineye de zarar verirdi. Çünkü müteneffizin “Kapatma” ta‘bir olunan ucuz bedelle a‘şâr almalarından veya haricde mültezimlerin

ORJİNAL SAYFA 122

İkinci Sahife	Kilis	20 Mart 1341

Kendi aralarında yekdiğeriyle uzlaşmalarından mütevellid noksan bedel, zararı tahmil idilecek hazineden başkası olmadığı gibi ashâb-ı mahsulâtın mültezim zulmünden ictinâben gelecek senelerde geniş zirâ‘iyat yapmasından mütezarrır olacak yine hazine idi. Bu yüzden mülkiye ve maliye me’murlarıyle mecâlis-i idâre a‘zâsının, mihman, hey’et-i ihtiyâriye, mültezim ve mültezim adamlarının azilleri, taht-ı mehakemeye alınmaları tazminatla ve mecâzat-ı muhtelife-i sâ’ire ile tecziyeleri, aylarca, yıllarca açıkda devâ’ir, mehâkimkapılarında, nezaret, vekalet, şurâ-yı devlet ve Büyük Millet Meclisi tahkikat ve mehakimat-ı hey’et ve encümenlerinde sürünmeleri, bu uğurda binlerce lira tahkikat ve mehakime masrafları, vekâlet ücretleri sarf ve ihtiyar itmeleri de caba!

Tafsilât-ı mebsuta ile mülga nizamnamenin bütün fenalıklarını meydana koyduğumuza kail değiliz hele kükrü denilen mahsulâtın her yerde ayrı bir te‘amüle tabi‘ olarak gerek emaneten ve gerek ihaleten öyle fena ve ..? bir tarz ta‘şir ve cibâyeti vardı ki bunu mahalline göre ta‘rif ve tavsif içün ne vukufumuz kâfi, ne de ceridemizin hacmi müsâ’iddir.

Üzüm, incir, zeytin, vesaire herhalde berbad bir şekilde ta‘şir idilir, halkı canından bıkdırırdı.

Buna mukabil yeni kanun ne kadar faide bahişdir. Yeni kanun eski usulü ilga itdikden başka halka ve me’murine gayet sade vazifeler tahmil itmekde, gerek arazi ve gerek mahsulât-ı araziye içün mu‘ayyen kat‘i bir vergi vaz‘ eylemekdedir.

Te’sis idilen bu yeni usul ile bir kere arazi altı veya sekiz misli vergiye tabi‘ tutularak eski şekilde herkesin kendi tarlasını ekmek veya boş bırakmak şıklarından birisinin ihtiyâri gibi muzur bir hürriyeti kaldırılmış, bir kere de öşre tekabül idecek olan vergi nisbeti azaltılmışdır: mahsulâtın bir kısmından yüzde on ve bir kısmından yüzde sekiz vergi alınıyor.

Sonra tapuda arazi olarak mukayyed olub da el-yevm çalılık veya bataklık halini alan arazinin vergisi tezyid olunmuyor. Bedel-i öşr olarak evvelce takdir ile alınmakda olan vergiler ba‘de-mâ hiç alınmayacaktır.

İstanbul'a -mülhak mahallerden- getirilecek yaş meyve ve sebzeden dahi vergi istifâ olunmuyor ve ale'l-umum havlu ve bahçe fazlaları da arazi vergisi zaımnından istişâ idiliyor. Kanuna ita'at itmeyenlerden ise pek ma'kul ve mu'tedil bir ceza olarak yalnız üç misli vergi alınacaktır.

Velhasıl yeni kanun tatbikatda zarar müşâhede idildikce bi't-tab' ta'dil idilmek şartıyle asıl kitleyi teşkil iden müstahsil sınıfı bir tarafdan teşebbüse, saiye.?.. vergi ile mükellef arazisini boş koymamağa icbâr itdiği gibi diğer tarafdan da vergisini tahfif ve ta'dil iderek, onu mültezim, emanet me'muru gibi eşhas-ı salisenin de zulm ve irtikâbından kurtararak ahlak sıhhaten ve serveten salaha, refaha sevk ve isal eylemek i'tibariyle Türkiye hayat-ı iktisadiyesinde pek mühim bir amel-i inkılab olmak kabiliyetini cidden haiz ve her cihetle câlib-i men ve şükrandır.

Mahmud Ragıb

İcra me'murluğundan:

Boybeği-zade Hakkı Ağa'nın iltizam eylemiş olduğu Merdanlı -Aliyanlı ile sâ'ir kuraların bedel-i iltizamından zimmetinde mütebaki mebalığın te'min- istifâsı zımnında te'minat olarak irâ'e eylediği Kilis'in Karayer mevki'inde vaki' şarkan Haşaş-zade Mehmed Efendi garben vadi şimalen Şerifin oğlu Ahmed cenuben Kasab-oğlu Hacı Mehmed tarlaları ile mahdud on altı dönümden ibaret tarla ile Kerkezlik mevki'inde vaki' şarkan Summağın oğlu Kazım garben Kör Abuş Şimalen Çakallı Hacı kıbleten İskender ile mahdud sekiz dönümlük bir kıt'a ma' zemin bağ ve Karayer mevki'inde vaki' şarkan Kör Ali'nin oğlu Ahmed garben Küsbecinin oğlu Rahim, şimalen tarik kıbleten Alıcı oğlu Kör Rahim ile mahdud yirmi iki dönümden ibaret ma' zemin bağ ve havaralık mevki'inde şarkan Kahveci Kel Ali garben tarik şimalen Kadri Efendi kıbleten Durmuş ile mahdud sekiz dönümden ibaret ma' zemin zeytinlik ve kasaboğlu mevki'inde vaki' şarkan İsmail bin Hacı Mehmed garben Keşiş oğlu Eyüb şimalen tarik kıbleten Akıcı oğlu Ömer ile mahdud yirmi dönümden ibaret ma'-zemin bir kıt'a bağ ve tepe başında vaki' şarkan Kuyumcu Artin garben Arizenin oğlu Kör Ali şimalen tarik kıbleten Sivaslı oğlu Mahmud ile mahdud ma'-zemin selas zeytin ve havaralık mevki'inde vaki' şarkan Estur oğlu Artin garben İbrahim Efendi şimalen Bekeci oğlu İbrahim kıbleten tarik ile mahdud ma' zemin selas zeytinlik ve aynı semek mevki'inde vaki' şarkan Haşaş Ahmed oğlu garben Şerif Efendi şimalen ve kıbleten tarik ile mahdud ma'-zemin

selase zeytinliği bi'l-müzâyede füruht olunacağından ve ihale-i ulyası doksan gün sonra icrâ kılınacağından taleb olanların yüzde on depozito akçelerinni hamilen dâ'ire-i icrâya müraca'atleri

ORJİNAL SAYFA 123

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 305] 22 Mart 1341-1925	Pazar	26 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

İsyan Haberleri

Ankara, 15 (A.A) İsyan mıntıkasında suret-i umumiyede sükûnet vardır. Karga Pazarı civarında Baba namındaki bir asi 300 kadar kuvvetiyle garba doğru ilerlemek istemiş ise de derhal ahali kuvvetlerinin mukavemetine ma'ruz kalmışdır. Şarki Dersim çar sancak mar Kürd Nazime kazâlarında aşair-i sadaka Paludaki Şeyh Şerif kuvvetlerine ta'arruz içün toplanmakdadırlar.

İngiliz Sefiri Ankara'da

Ankara 15 (A.A) İngiliz sefir-i kebiri Mister Lendzey i'timadnamesini takdim eylemek üzere şehrimize gelmişdir.

Mühim Bir Ziyâ' Daha

Ziya Gökalp ve Abdurrahman Şerif Beğlerin vefatı hakkında yazdığımız yazıların mürekkebi kurumadan kader bizi Seyyid Beğ'in de vefatına şahid itdi.

Zatürreden muzdarib olarak hanesinde esir-feraşi bulunan dârü'l-fünun ilahiyat fakültesi re'isi ve hukuk fakültesi usul-i fıkıh müderrisi Seyyid Beğ ma'a't-te'essüf mezkûr hastalıkdan kurtulamayarak 8 Mart da vefat itmişdir.

Seyyid Bey Meşrutiyet'de İzmir mebusluğıyle Meclis-i Mebusanda İttihad ve Terakki Fırkası riyâsetinde bulunmuşdu. Bir müddet sonra a'yan a'zası oldu mütarekeyi müte'âkib İngilizler tatrafından bi't-tevkif Maltaya sevk idilmişdi. Maltadan avdetinde Ankaraya gitmiş, Londra'dan avdetle İstanbul'da müderrisliğini yapmışdı. İkinci Büyük Millet Meclisi'ne İzmir mebusu olarak dahil olmuş, bir müddet Adliye vekaletini idare itmiş, bi'l-ahere müderrisliği tercih ile mebuslukdan istifâ eylemişdi. Merhum vefatında elliiki yaşında idi. Usul-i fıkha ve ahkâm-ı şer'iyyeye dair mükemmel eserleriyle temâyiz iden Seyyid Beğin vefatı memleketimiz için çok mühim bir ziyâdır.

İstanbul gazeteleri Seyyid Beğ merhumun dârü'l-fünundaki kürsüsü kendisinin üfuliyle boş kalacağını zirâ ma'leesef bugün merhumun yerine getirilecek bir tarih fıkıh müderrisi mevcud olmadığını yazmakdadır. Seyyid Beğin vaktiyle meclisde hilâfetin lağvı lehinde beyanatda bulunduğu gibi vefatından on gün evvel de Dârü'l-fünunda Şeyh Said isyanını tel'in itmişdi. "Kilis" Seyyid Beğ'in üful-u eyleminden ..? dolayı da vatandaşları ta'ziye eylemeği pek hazin bir borç bilir ve bunu ifâya müsara'at eyler.

Evlere Kurşun Sıkmak Modası

Memleketin derin bir huzur ve sükûna şediden muhtaç olduğu sırada hâlâ - geçen iki üç sene zarfında birkaç def'a vuku'ına şahid olduğumuz- şunun, bunun hanesine kurşun sıkmak hevesinden vazgeçemedik. Vaktiyle kadı Hami Efendi'nin, Göz tabibi Muhtar Beğ'in, bir zaman sonra müstentık Hüsnü Beğ'in hanelerine kurşun sıkıldı o vakit memleket şimdiki gibi müttehic ve şimdiki kadar şiddetle sekinete muhtaç olmadığı için bu haller hoş görülmemişse de pek de nahoş telakki idilmemiş, hatta fail olmaları maznun bulunan kimseler hakkındaki sıkı bir ta'kibat yolu tutulmamışdı. Fakat şu sırada bu kabil fenalıklara ne memleketin tahammülü, ne halkın sabrı var.

Bu ..?... geçen Cuma gecesi Mahkeme-i Asliye re'is-i guyuru muhterem Sadık Beğ Efendi'nin hanesine dört el silah endaht idilmiş olması üzerine yazıyoruz.

ORJİNAL SAYFA 124

İkinci Sahife	Kilis	22 Mart 1341

Hanesine kurşun sıkılan zatın saffet-i hakimiyeti haiz bir me'mur olması dolayısıyle vak'a had zatında haiz olduğı ehemmiyetinden fazla mühimdir. Hiç kimse durub dururken bir re'is-i adlinin evine kurşun atmağa, attırmağa kalkmaz bu, olsa olsa, mumâ-ileyhin memleketimize gelmedği günden beri ta'kib itmekde olduğı ..?.. mesleği, bi-taraflığı, kat'iliği çekemeyenlerden ve ittihaz itdiği bu kavim ve müstakim hat hareketi ihlâl itmek, itdirmek yahud kendisini kaçırmak isteyenlerden sadır olabilecek bir fazihadır. Gerçi o zatın mesleği üzerinde böyle tecavüzlerin kat'an te'siri olmayacağını biliriz. Lakin garib bir me'mura şu şekilde tecavüz Kilis için ayıpdır.

Tahkikat-ı cariyeye müdahale hakkımız olmamakla beraber alakadar zevatı gayr-ı memnunlar hakkında ta'mik tahkikata imâle için şu satırların bir faidesi olursa bundan da memnun oluruz.

Postalarımız

Geçen haftaların postaları ba'zı avarıza uğrayarak te'hirlerle geldiğini yazmışdık. Perşembe gecesi vürud iden postada 13 Mart tarihli İstanbul gazeteleri zuhur itmiş şu sonla o te'hir telafi idildiği gibi bundan sonra da postalarımızın eski intizâmını muhafaza ideceği me'mul bulunmuşdur.

Kilis-Katma Postası

Kilis-Katma arası posta nakliyatı müte'ahhid Patlak-oğlu Mesud ve Halit Efendi oğlu Ahmed Efendilere ihale idilmişdir.

Nakliyata başlanmak içün Adana trenlerinde me'mur-ı mahsus gelüb gitmekden başka bir şeye ihtiyaç kalmamışdır.

Afrin Köprüsünün Keşfi

Kilis-Islahiye ve Musabeğli yolunun Afrin nehrine tesadüf iden en müsaid geçid mahallinde bir köprü te'sisi tasavvur idilmekde olmasına mebni bunun şimdiden keşfiyle yerini ta'yin itmek üzere vilâyet-i nafi'a ser-mühendisi Abdülaziz Beğ'le Kondoktör Mevlüd Efendi geçen gün Kilis'e gelmişler ve nehir boyuna azimet itmişlerdir.

Suriye Şehbenderliklerimiz

Türkiye'nin Beyrut şehbenderliğine ta'yin idilen Abdülgani Seni Beğ'in Beyrut'a muvasaletle vazifeye mübaşeret itdiğini geçenlerde yazmışdık. Beyrut baş şehbenderliğine Asım ve mu'âvinliğine Sami-zade Süreyya Beğler ta'yin olunmuş, Haleb şehbenderliğine de Talat Beğ isminde bir zâtın ta'yin idildiği gazetelerde okunmuşsa da mumâ-ileyhimin henüz Suriye'ye gelerek vazifelerine başladıkları işidilmemişdir.

Kayserili Değilmiş ve (150) lerdenmiş

Kilisli künefeci Abuşoğlu Arif tarafından geçen gün hududun cenubunda vaki' Kefer Rahim köyünde katl idildiğini yazdığımız A'zaz jandarmalarından Yusuf'un (150) lik listeye dahil eşhasdan olduğu anlaşılmışdır: Merkumun Kayserili olduğu, vilâyet isminin iltibasıyle, telaffuz müşâbehetine mebni rivâyet idilmişdir.

Yusuf Kayseri'nin değil Karasu vilayetinin Künan kazâsına tabi' Balcı köyünden Gardiyan Yusuf'dur. Ve (150) lik listeye dahildir. Bu akıbet emsâli içün muceb-i ibret olur mu, acaba?

Azl Üstüne Azl

Evvelce Kilis gelişen Terakki mektebindeki vazifesinden açığa çıkarılmış olan muallim Mustafa Efendi ahiren Çınar karyesinde te'sis idilecek mektebe ta'yin idilmiş ve buradan da azl olunmuşdur.

Bedel-i Nakdi Efradı Hakkında

Hizmet-i askeriyelerine mukabil bedel-i nakdi viren efradın, mükellefiyet-i askeriye kanununun 126'ncı maddesi mucebince hizmet-i ta'limiyeleri teşrin-i evvele kadar kabil-i te'cil ve hatta müeccel iken ahiren bunlardan ba'zılarının rıza vemuvaffakiyetlerine bakımlmayarak sevk idilmiş oldukları hakkındaki neşriyatımız üzerine efrad-ı merkumeden ba'zıları Ankara'ya şikayetde bulunmuşlardı. Ordu dairesi riyâsetinden Tırıklı mahalleli Şıhımoğullarından Mehmed Abuş ve refikasına varid olan cevabı telgrafname bizim nokta-i nazarımızı mü'eyyed olmağla suretini ber-vech-i zir derç idiyoruz:

"On altı, on yedi on sekiz tevellidlilerden bedel vermiş, ta'limleri kanunen te'hir idilmiş olanların -zaman-ı sevkleri hülul itmedikçe- celb ve sevk idilmemesi kolordulara ve bu kere telgrafınıza i'lâmen Maraş kalemine yazılmışdır. Ordu dairesi reisi Ömer Halis".

Mısır İntihabatı ve Kabine

Kahire, 14 (A.A) Mısır intihabatı netâici ber-vech-i âtidir:

(Ne kadar?) Zağlol Paşa tarafdarları (38) liberaller (35) ittihadcılar (22) müstakiller (6) millliyetperverler.

Kabine Ziver Paşa'nın riyâsetinde yeniden teşekkül itmişdir.

ORJİNAL SAYFA 125

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 306] 24Mart 1341-1925	Salı	28 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Asi Firarda

Ankara, 20 (A.A) bütün mıntıkalarda sükûnet vardır. 18-19 gecesi Koçuzağı aşireti Çemişgezeke tecavüz itmişlerdir. Bu tecavüz Çemişgezekin mahalli kuvvetleri tarafından def‘ idilmişdir. Şeyh Saidin cenuba firar ve iltica teşebbüsünde bulunduğu anlaşılmışdır.

Malatya'nın Heyecanlı Günlerine Aid Notlar

23 Şubatdan evvel Malatya'nın muhdud simaları istisna idilecek olursa meydandaki türedinin hareket-i isyaniyesinden muhit bi-haber idi.

24 Şubat

Kulakdan kulağa bir fısıltı "Gence" Paluyu Kürdler zabt itmişler, El-Azize akın ideceklermiş. Şekil ve sureti isyam malum olmadığı içün avam değil, münevverler dahi müteleddi: Şeyh Said isminden inklapçılar ve memleketi yükseltmek kaygusuyla müteherrik cumhuriyetçiler irticai bir hareketten şüpheli. Tarihimiz bir sinema şeridi gibi göz önünde seyrediyorum. Mustarip ve harap yurduna olacak her münevver halkçı dilinin döndüğü tarzda avamın ma'neviyatını takviye içün propaganda idiyor.

25 Şubat:

Malatya'da yalnız bir ay devam itmek üzere şarki vilâyetlerimizde umumi idâre-i örfiye i'lân idiliyor.

El-Aziz ve Harput mukavemet itmeksizin sükut itmiş herkesin lisanında "sahih mi" acaba bu kere şakki güruh mu şehre girmişdi layef lehunun.?.. kuvvetleri çok mu idi ki mukavemet idemediler. Kanlı canlı inkılabcı komiteci, her meclis ve sohbetde kendilerini vatanperver gösterenler, bu mefhumları adeta namlarına inhisar itdirenlerine olmuş" zincirleme şeklinde öyle su'âller ki müsbet cevab virmeğe imkân yok, ma'lumat yok.

El-Aziz'den çıkanlara Malatya'ya geliyorlar bunların da basit ve mühim olmakdan kurtulamayan sözlerinden başka bir şeyden haberleri yok, telgraf teli kırık, hava çok latif ve güneşli Mayıs'ın aylık harareti içindeyiz zannını veriyor. 312,313,314,315 tevellüdlüler silah altına? Ma'lumâtın bu umumi ve anlaşılmaz haline göre Malatya ve geri mıntıkanın müdafa'âsı düşünülüyor.Vali Asım Beğ'in riyâset altında kalem ve şu'be re'isleri zevât-ı sâ'ire bir meclis-i meşveret akd idiyorlar.

Fırat nehri hatt-ı müdafa'â ittihaz olunuyor. Keban istikameti Derican aşiretine Pötürge mıntıkasının geçid mahali Keferdizlilere İzoli köprüsü ve Beruston geçidi silah altına celbi dilerek teşkil idilecek kıt'a-i askeriye ile Haşim Beğzade Said, Ali Beğzade Hüsnü, İzollu Kadızade Mahmud Ağçerzade Mustafa, Şeyh Hasan Sinanlı mıntıkası da belediye re'isimiz Hacı Abdullah Efendizade Hasan Beğ, Gebeşzade Ali, Delibaşızade Süleyman Efendilerin kumandasındaki gönüllülere taksim idildi.

Başında valimiz Asım Beğ olduğu halde kalem ve şu‘be re’islerinin siyaset ve giyâsetlerine medyun şükrân olmamağı, hamiyetli gönüllülerimizin gal ve gaşdan azade merdâne hareketlerine takdim-i minnet itmemeği keferân nimet ile tevaim telakki eylerim. Silah ve cebhane tevzi‘âtı pek sistematik cereyan idiyor. Sükut iden ma‘neviyat tedricen i‘âde-i

ORJİNAL SAYFA 126

İkinci Sahife	Kilis	24 Mart 1341

Zindegi idiyor. Yalnız süfliler habis amel peşinde koşanlar dükkânlarındaki eşyalarını evlerine kaçırıyorlar.

26 Şubat:

İki kısımdaki gönüllülerimiz mühim bir yekün birer ateşpare-i celâdet halinde hareket itdiler.

Öğle vakti havâdisi:

El-Aziz’deki menhus ve mel‘un kuvvet gerilemeğe başlamış, Zabıtan evlerini ve ailelerini soymağa savaşan bu seciyesizler muhacirlerin mukavemetleri karşısında ateş te‘ati idiyorlar, bu numune-i hamaset karşısında yerliler de silaha sarılıyorlar ve hırsız kitlesini şehirden koğuyorlar.

28 Şubat:

Dünkü havadisin sıhhati nim resmi tahakkuk itdi. Gönüllülerimiz Fırat hatt-ı müdâfa‘âsını terk iderek El-Azize hareket itdiler. El-Aziz’in cebhanesi Malatya’dan gönderildi.

Gönüllülerimiz El-Aziz’de lakin El-Azizin bedâyetdeki mevtâ’i sükûtu anlaşılamıyor. Baldırı çıplak kuvveti, kat‘i olarak te’min idiliyor ki üç yüzü mütecâviz değilmiş.

1 Mart:

Dolgun bir mevcudla gelen 13 El-Azize hareket itdi. Ma‘neviyat çok yüksek, El-Azizdeki Kadızade Mahmud Ağa ile Ağçozade Mustafa Efendi’nin kumandasındaki gönüllülerimiz Palu’ya hareket itdiler.

2 Mart:

Asi Şeyh’in hüviyyeti mübhemmiyetden kurtuluyor. Gıyaben mahkum bir ruh fâsid dini maskeye bürünmüş, cahil Kürdleri iğfal itmiş…

İç yüzleri: Ermeni ve Nasturilerle hareket iden bu ruh habis müşterek bir Ermenistan ve Kürdistan kurmak hayalinde. Vah zavallı şaşkın! Acaba bu Karagöz perdesini kimin oynatdığının farkında mısın?

Daha dün kanımızı içmekden zevk alan Nasturileri harb-i umumide vilâyet-i şarkiyede ve hassaten Erzurum ve Van vilâyetlerinde çoluk çocuklarımızı katliam itmekden Said Halimleri, Talatları, Cemalleri, Bahaeddin Şakirleri öldürmekden bir hazz-ı cavidanı veya hayvânı duyan küstah hayık nesli Ermenileri unutduk mu?

Ey sefil Şeyh!

Şan ve şehâmetle dolu müşterek tarihimizden, müşterek dinimizden, müşterek yurttaşlığımızdan utan. Bastığın her kabza-i vatanda yanyana şehid olmuş bir Türk ve Kürdün Kızıl halitasını düşün, düşün de utan! Ey sefil, sana boyun eğecek, senin yalancı Şeyhliğine inanacak bir ferd-i müslim bundan sonra, artık kalmamışdır. Ey hunhar!

3 Mart

Seferberlik i‘lân olundu. Ahvâlde fevkaladelik hissolunuyor.

4 Mart:

Ahvâl-i inkişâf itmiş olacak ki dünkü siyasi mütekâsif belavatlar birden bire dağıldı. Bir günlük seferberliğe hitam verildi ve resmen i‘lân olunarak silah altına celb idilmiş olan muhtelif tevellüdlü efradın terhisine de emir verildi.

Şimdilik bu kadar. Bakalım meşime-i şeyden başka şeyler çıkmaz mı?
“Malatya”

Gelenler Gidenler

Gaziayntab ahz-ı asker şu‘besi re’isi ve hesab me’muru beğler Ayntab’dan, evvelce bir ay ticaret İstanbul’a gitdiğini yazdığımız sabık imtiyâz sahibimiz Hamal

İsmail-zade Mehmed Oğuz Efendi İstanbul'dan, Gaziayntab nafi'a ser-mühendisi Abdülaziz Beğle Kondoktör Mevlüd Efendi Afrin nehrinden gelmişlerdir. Gaziayntab Asliye müdde'i umumisi Sakıb Kadri ve da'vâ vekili Saib Kadri Beğler şehrimize gelmişlerdir. Topalzade Neşet ve imtiyaz sahiblerimizden Hacı İsmet Efendiler Halebe gitmişlerdir.

Bayramlarımız

Türkiye Cumhuriyeti'nin Milli ve dini bayram günleri olan aşağıdaki günlerde bi'l-cümle mü'esseseler hafta ta'dili günlerindeki kayıt ve şartlara ri'âyet olunmak üzere işlerini ta'dil itmelidir.

A- Milli Bayramlar:

1- Meclis gün (Büyük Millet Meclisinin Açıldığı Gün) 23 Nisan
2- Kurtuluş günü (Sakarya muzafferiyeti günü) 13 Eylül
3- Halk Günü (Millet'in sultanlığının i'lân olunduğı gün) 12 Rebi'û'l-evvel (*)
4- Cumhuriyet günü (Cumhuriyetin i'lân olunduğu gün) 29 Teşrin-i evvel

B- Dini Bayramlar:

1- (Kadir günü) 27 Ramazan
2- (Oruc Bayramı) 1-2-3 Şevval
3- (Kurban Bayramı) 10-11-12 13 Zilhicce.
4- (Mevlüd Günü) 12 Rebi'û'l-evvel (*)
5- (Regaib Günü) 27 Recebin ilk cuması
6- (Mi'rac günü) 27 Receb
7- (Berat Günü) 15 Şaban.

ORJİNAL SAYFA 127

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır.	KİLİS	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur.

Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	Yevmi Halk Gazetesi	Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 307] 25 Mart 1341-1925	Çarşamba	30 Şaban 1343 [Üçüncü Yıl]

Mehamat Kanunu Hakkında

Kırklarili Meb‘usu Ne Demiş?

Tanin muharirlerinden birisiyle icrâ-yı mülakat iden Kırklarili meb‘usu Şevket Beğ, mehamat kanunu hakkında, beyanât-ı atiyyede bulunmuşdur: mehamat kanunu neşri dildiğinin ertesi günü –eğer meclis hâl-i içtimâ‘da olsaydı- behemehâl ta‘dil içün teşebbüsler başlardı. Zirâ bu kanun çok noksan ve sarf-ı nazarı düşüncelerin hakim oldığı bir kanundur ve şimdiye kadar misli görülmeyen bir şekilde hak mektebleri de itmişdir. Bu kanunun çok esaslı bir suretde ta‘dil idileceğini kuvvetle ümidi diyorum.

Adliye Meslek Mektebleri Faidesizdir

Adliye bütçesi Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde müzâkere olunurken Dersim meb‘usu Feridun Fikri Beğ tenkidatı arasında Adliye meslek mekteblerine de temas iderek: “Bu mekteplerden bir şey anlayamıyorum. Bir adam hakkında tevkif müzâkeresi ısdar idecek olan müstentık bir senede, dokuz ayda yetişemez bu teşebbüs umur-ı adliyeye bir darbe indirmekdedir.” Demişdir.

Kilis

Ya zabıta kâtiblerinin sathı bir imtihan ile müstentık şehâdetnamesi almasına, müte‘âkiben bol bol harcırahlarla tahvil seyehatleri yapmalarına ne diyelim?

Türkmenistan ve Hududlarımız

Bu günlerde Ankara’dan İstanbul’a gelen Fransız generali Mojen ile Tanin muharrirlerinden birisi arasında vuku‘bulan mulakatda mumaileyh general ez-cümle şunları söylemişdir.: Türkiye ile Fransa arasında menâzi‘-i fih kalan mes’elelerin halli kuvve-i karibeye gelmişdir diyebilirim. Hükûmetiniz menâzi‘-i fih noktalar etrafında cidden büyük bir hüsn-i niyet göstermişdir. Erkân-ı hükûmetden gördüğüm

mazaheret ve teshilâtdan dolayı son derece müteşekkirim. Ankara i‘tilâfnamesinin bütün maddelerinin tamamen tatbik idilmekde olduğunu Fransa hükûmeti 31 Kânun-ı Evvel’de cerâ’id-i resmiye ile neşr itmişdir.

Hâli hazırda Antakiye ve İskenderun’da idâre-i hususiye i‘lân idilmiş, oralara muhtariyet maliye bahş olunmuşdur. Mekteblerde Türkçe esas olarak kabul idilmişdir.

Suriye hududunun tehdidi mes’elesi de halledilmek üzeredir. Bu hududu tahdide me’mur olarak bir komisyon teşekkül itmişdir. Komisyonda Fransız delegesi olarak Miralay May? ve Türk delegesi olarakta mir alay Abdi Beğ bulunmakdadır. Miralay ..?... Ankara’da iken gelmiş ve hükûmet erkânıyle görüşmüşdü.

Yakında Türk delegesi Abdi Beğ, refakatında birçok me’murlar olduğu halde Beyruta gidecektir. Türk ve Fransız murahhasları Payas’da buluşacaklar ve orada Suriye hududunun tahdidi mes’elesini kat‘i bir şekle rabt ideceklerdir.

Beş Gazete Daha

Afyon Karahisarı’nda “İkaz” İzmir’de “Sada-yı Hak” İstanbul’da Fransızca ve Rusca “Peres der-süvar” Trabzon’da “Kahkaha” ve “ İstikbal” gazetelerinin dahi sed olunduğu İstanbul refekasında okunmuşdur.

Eskilere İmtiyaz Verilecek mi?

Gazeteleri kapatılan zevata yeniden imtiyaz verilmemekde ve bu hususda herhangi bir muvaza‘âya imkân bırakmamakda olduğunu İstanbul gazeteleri yazıyor.

(Yeni Adana)

ORJİNAL SAYFA 128

İkinci Sahife	Kilis	25 Mart 1341

Yardım Eczahanesi

Son zamanlarda bi’l-ihtiyar muvakkaten kapatılan Mevlevihane civarındaki Yakub Mehmed Efendi’ye aid yardım eczahanesi tekrar küşâd idilerek icrâ-yı fa‘âliyete başlamışdır.

Matba‘amızın Ramazan Takvimi

Hükûmet civarında Emin Çelebizade Mahmud Ragıb Efendi'nin yazıhanesinde, başka yerlerde ve Gaziayntab'da bir guruş fiyatla satılmakdadır.

Düyûn-ı Umumiye İdâresinden:

1-74

Çoban Beğ istasyonundan Mayıs 341 mah-ı zarfında beş yüz bin kiloya kadar yüzlük çuvallar derununda Kilis'de küşâd idilecek anbarlara tuz sevki mukarrer olduğundan münakalata iştirak idecek müte'ahhidlerin şerâ'it-i münakasayı anlamak üzere düyûn-ı umumiye idâresine müraca'atleri.

Rüsûmat Müdiriyetinden:

Memleketimize her yerden idhal idilecek her emti'a mahsulat ve hayvanat içün Lozan mu'âhedenâmesi mucebince gümrüklerimize 1 Nisan 341 tarihinden i'tibaren şehbenderliklerimizden musaddık menşeen husul şehâdetnamesi ibrâzı mecburidir. Şehbenderimiz veya diğer me'murumuz bulunmayan mahallerden gelecek eşyaya aid menşeen husul-i şehadetnamelerinin mahalli ticaret odalarından, yahud diğer resmi bir dâ'ireden tasdik itdirilmesi lazım gelir. 1 Nisan 341 tarihinden i'tibaren gümrüklerimize şehadetnamesiz gelecek eşyanın şehadetnamesi getirileceğine dâ'ir ashabından on beş liradan yüz liraya kadar te'minat akçesi istifa idilecekdir. Keyfiyetin vesâ'it-i münâsebe ile acilen ilatı ..?.. ve Türkiye'ye emti'a, mahsulat ve hayvanat idhal iden tüccara tebligat icrâ idildiğinin sür'at-i mümküne ile iş'arı hariciye vekâletinin iş'ârına atfen Maliye vekaletinden bildirilmişdir.

17 Teşrin-i sâni 340

"KİLİS" İN TEFRİKASI (50)

Afife

Yazan: Zühal

Son

Doğrulduğu zaman o da bir koltuğa düşdü, bayılmamışdı. Fakat, koca asker ağlıyordu. Zevcesinin geçirdiği karanlık günleri ve uğradığı büyük felaketi öğrenen asker, evvela ye'se kapılarak intihara teşebbüs itmiş sonra, kadının ve validesinin

izahatı, düçâr-ı istirhamları üzerine yaşamak, fakat zevcesinden tamamen ayrı çocuklarıyle başbaşa yaşamak kararını virmişdi. Babası Nedim ile görüşdükce zevcesinin akraba mu‘âvenet ve himayesinden mahrum kaldığı senelerce zaman zarfında çekdiği elem ve ızdırabatı hakiki dehşeti ile kavuruyor, kalbinin avf itmek arzusuyle çırpındığını, i‘tiraf itmemekle beraber, duyuyordu. Nihayet Afife’nin mühimce hasta olduğunu öğrendiği zaman onu ölmeden evvel görmek ve avfitmek iştiyakına, arzusuna daha fazla mukavemet idememişdi. Bir hafta sonra idi. Hastahanenin büyük arka kapısı açıldı. İki atlı bir araba çıkdı. Bunda iki tabut vardı. Birisi pek küçük bir sandıkda idi. Arabacı kapıcı ile şakaladıkdan sonra yerine atladı. Hayvanları kamçıladı.dudakları arasından, hayvanlara müteveccih bir küfrü müte‘âkib: Sallasana?!

Şarkısı yükselirken Afife habgâh-ı ebedisine doğru yol alıyordu. Epey zaman sonra: Servi gölgeleri altında toprağı henüz kurumamış bir kabrin başında o alil asker ve iki çocuğu duruyor idiler.

__İşte yavrularım, dedi asker, annenizin mezarı…

Gözleri yaşardı fazla bir şey söyleyemedi. Biraz sonra çocukların biri saika-i tecessüsle annelerinin mezarı yanında küçük ve taze toprak yığınını göstererek sordu:

__ Baba bu kimin?

Askerin gözlerinden dökülen yaş birdenbire menba‘ından kesildi. Kanlı gözlerde bir an içün gayz, kin, intikam hisleri okundu. Fakat bedbaht Afife’nin me’yus hayali karşısında gözlerin ma‘nası yine değişdi. Coşan gözyaşları arasında zavallı asker ancak:

__ Bu da kardeşinin, yavrum.. diyebildi.

Bitti.

ORJİNAL SAYFA 129

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş.

yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 307] 26 Mart 1341-1925	Perşembe	2 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

İsyan Münasebetiyle

Belediye riyasetinden Büyük Millet Meclisi riyâset-i celilesine takdim kılınmış olan telgrafnameye atideki cevab vürud olmuşdur.:

“Gence hadise-i isyaniyesi münasebetiyle keşide kılınan telgrafnameye bir hiss-i takdir ve memnuniyetle muttali‘ olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, en zalimane tecavüzlere imân-ı tamm ile göğüs gererek zafer-yâb olan Türk milletinin, bu hareket-i mel‘unâneyi de yakında imha itmek kudretini göstereceği hususunda kavi bir kanaat beslemekdedir efendim. Millet meclisi re’isi Kazım.

Mübarek Oruc Ayı

Recebin on beşinci pazarertesi gecesi husuf vâki‘ olduğuna ve her iki şehir kamerinin mecmu‘ eyyamı elli dokuzdan ibaret olacağına göre şehr-i siyâmın bu günden ibtidâ ideceği zannedilmekde ve bu i‘tibar ile matbaamızca tab‘ olunan Ramazan takviminde dahi Ramazanın birinci günü perşembe olarak gösterilmiş bulunmakda idi.

Dünkü gün kuşluk vaktine doğru diyanet işleri riyâsetinden Kilis müftülüğüne varid olan bir telgrafnamede Ramazan ayının birinci günü çarşamba olduğu muharrer bulunduğundan derhal münadilerle i‘lân keyfiyet olunmuş ve (Herkesin ağzını, burnunu yıkayarak oruç tutması, kahvelerin kapanması vesâ’ire) dahi ilâveten i‘lân idilmişdir.

Binâ’en-aleyh bugün mübarek oruç ayının ikinci günüdür her vakitden ziyade bu ayda tam bir huzur ve huzu‘ bütün mü’minlerin kalblerini kaplar ve her

muvahhide ..?.. mesuhide ..?.. her zamandan ziyade bu şehr-i mukaddesde yaklaşır. Çünkü onun gufran ve rahmet ayı olduğunu bilir, masiva ile alakalarını keser.

"Kilis" mübarek oruç ayının hululunu umum-ı İslam vatandaşlara tebrik iderken Türk milletine Türk vatanına ulu Tanrıdan huzur sükûn ve refah dileriz.

Birecik

1[*]

Seyyar Muhabirimizden:

Birecik'den

Uzun fasıladan sonra Birecik mektubunu gönderebildim. Bundan evvelki mektubumda Murad'ı (Fırat nehrini) nasıl geçdiğimizi izah itmişdim. Şimdi de Birecik hakkında ba'zı ma'lumat vireceğim.

Birecik, beyaz kayaların üzerine yapılmış kısmen kayalardan çıkarılmış mağaralar halinde bir kasabadır. Nehrin akdığı dar vadinin dik yamaçları yazın burasının sıcaklığını arttırmakda olan sebeplerden birisidir. Cenubu açık olduğundan sıcak rüzgar hücumlarını da bu hesaba ilave itmelidir. Diğer cihetleri yüksek sırtlarla kapanmış, hava cereyanı münâsebetiyle husule gelecek serinlik bu yüzden müşkilâta uğramışdır.

Şehrin oturduğu bu kayalık sahile kabil, nehrin diğer sahili sığ ve kumlukdur. Kumluk saha oldukça genişdir. İşte burası, bu kumluk arazi uzakdan ismini iştdiğimiz büyük karpuzları, Birecik

---

[*] muhabirimizin bu mektubu epey zaman evvel gelmişdi, şimdiye kadar dercine imkân bulamamışdık. Ancak şimdi neşridebi

Nazire

Ruhsarını benzetti gönül bir gül ala

Bir gül kese? Demadem ..? devri kemale

İster bu gönül ol gül ile ebbab olmak

Hayfaki uzak rah talep şehir ve sale..?

Aydoğan

ORJİNAL SAYFA 130

İkinci Sahife	Kilis	26 Mart 1341

Kavunlarını yetişdirir. Sular çekildikden sonra rutubetli saha (oranın gediklileri arasında) taksim olunur, hududlar çizilir, herkes kendi yerine çekirdeğini gömer yine bu nevi‘ arazinin kabiliyeti ve feyzî ile kendir ekilir vasi‘ mikyasda mahsul alınır. Birecik’in bahçeleri, Birecik’in başının üstünde, çok yukarıda eteğinde bulunduğu sırtların üzerindedir. Burada tabi‘i kurum aksi bir şekil almışdır. Birecikliler bahçelerini gözlerinin önüne almağı yükseklere çıkarak iyi hava koklamağı nedense tercih itmemişler, sırtlarını kayalara virerek, yine kayalardan çıkarılan eski bir kal‘anın gölgesine sığınmışlardır. Esmer eğri bacaklı çocukların daşlar üzerine soyunarak Murad’a atılışlarını gördüm, birbirine yapışdırılmış veya bağlanmış tahta parçalarının su üzerinde gezişini seyrettim. Birecik halkının aşağısını tercih etmesinin sebebleri belki bu ihtiyaçlardır ve belki başka sebebler de vardır.

Kasabanın suyu boldur. Yamaç üzerinde başladığı içün temizliğe çok müsâ’iddir. Fakat doğruyu söylemek lazımsa temiz değildir. Suyu yukarıdan karışan her nevi‘ şeylerle temizliğini kaybetmişdir. Meşhur Birecik sıtmasının menba‘larını arayanlar bunları, bunlardan başka da nehir kenarının pisliklerini, her tarafdaki mevâd-ı uzviye yığınlarını mühim sıcağın ta‘afününe getirmesini hesaba katmalıdır. Birecikllilerin yerinde olsaydım belediyeden en evvel şu iki şeyi isterdim:

1- Şehir boyunca rıhtım,
2- 2- Sokaklara lağım.

Birecik çok eski surlarla çevrilmişdir. Muhtelif yerlerde bu surların mermer zindeliğiyle sebat itdiği görülür. Okunan yazılar meyanında “Kansu Gavri” ismine en çok tesadüf idilmekdedir. Hâlâ isimlerini muhafaza iden eski kapılar şunlardan ibaret imiş: “Meydan, Urfa, Radicenk, Bağlar” bir çok ta‘mirler görmüş, muhtelif gömlek değiştirmiş olan kal‘a çok mühimdir. İlk katı kayadan oyulmuş, dar dehlizler, geniş odalar, tersad? ve ok kuleleri ile ince metrislerle ikmâl idilmişdir. Bundan başka gayet büyük kayalardan yapılmış daha iki katı vardır. Bu kayalar civarda bulunan havara cinsinden değil gayet sert mermerlerden ibaret olub [Sivri] şekilde muntazam yontulmuş, 1,52 metre kalınlığında azim duvarlar husule getirmişdir. Bu pek cesim ve çok sert taşların nerelerden ve nasıl getirildiği şayân-ı merakdır. Hükûmetce harab olan bu kar’ânın taşlarının satılması ve kal‘anın, manzara ve havayı kapamasına

mâni‘ olmak içün ber-taraf idilmesi mütesavvur imiş. Mezarların karşı yakada olduğunu ölülerin gemi ile geçirildiğini haber aldım bu kadar zahmeti niçün ihtiyar itdiklerini tahkik idemedim. Kansu Gavri, mağara cami‘leri buranın en meşhur cami‘leridir. Birincisi Sarı Sultan Selim zamanında ta‘mir görmüş ondan sonra zamanımıza kadar unutulmuşdur. Evkafın eline geçdiğinden i‘tibaren büsbütün ihmâl idildiği söylenmekde, bir himmet sahibi aranılmakdadır. Mağara cami‘inin kapısı üzerinde bir müftü ismi yazılıydı. Bu zat kayanın içini imar itmiş olacakki yazı [Ömer] ile başlamışdır. Bu cami‘in önünden ve müte‘addid gözlerden fışkıran mebzul suyu hemen bütün Birecik içermiş, havuz şeklinde bulunan bu sudan cema‘âtlerin abdest almaları sıhhat içün o kadar korkulacak bir şey değildir. Ancak her nevi‘ meyve kabukları ile çekirdeklerinin, daha başka cins eşyanın yer bulduğuna bakılır, diğer yollardan geçerken de neler olacağı hesab idilirse buralarının niçün Birecik ahalisinin nazar-ı dikkatini celb eylemediği cay-i sû’âl olunur. Taş ocakları adeta bir mahalledir. Bir tarafdan çıkarılan taşlarla hem duvar yapmak, hem mağaradan evler çıkarmak mümkündür. Kürd mahallesi denilen şimâl kısmı hemen kâmilan mağaralardan ibaretdir. Diğer kısımlarda da tabi‘i kayaların duvar halinde isti‘mâl idildiği görülür, bir çok sokaklar kayalar ile kendiliğinden döşenmiş gibidir. Mağara cami‘i denilen 25-35 adım genişliğinde bulunan cami‘de kaya içinden çıkarılmış sakfi amudlar üzerinde durdurulmuşdur.

Mâba‘dı var.

Çengi

İ‘lân

Emvâl-i emiriyeden bir hanenin bedel-i icârına mahsuben mal sandığına vermiş olduğum yedi liranın 6 Ağustos 1340 tarih ve 901-3395 numrolu makbuzu kısaen zâyi‘ itdim. Kaydından suretini alacağım zâyi‘ makbuzun hükmü olmadığını i‘lân iderim.

Emin Efkadi .?.. Mahdumu Mehmed

Rüsûmat Müdiriyetinden:

4 Mart 341 tarihinde Başkarakol Polis me’muru Abdullah Efendi ile bir nefer asker tarafından tutulub gümrüğe gönderilen dört poşi iki şalın tarihinden bir mah sonra satılacağı meçhul kalan sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur.

ORJİNAL SAYFA 131

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 309] 29 Mart 1341-1925	Pazar	5 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Hududlarımıza Dair En Son Haberler

Evvelki gün matba‘amızın makinesi ta‘mir idilmekde olduğundan gazetemiz intişar idememiş ve İzmir’de münteşer “Yeni Asır” refikımızda manzurumuz olan atideki refikımız telgraf sureti tarafımızdan şehirli karilerimize tebliğ idilmişdi şimdi de bunu aynen gazetemize geçiriyoruz:

(Ankara, 19 Suriye hududunun tahdidinde lehimizde vâsi‘ ta‘dilat icrâsını Fransa hükûmeti kabul itmişdir. Mea‘mâfih muhak ..? olan müdde‘iyatımızın Mösyö Franklin boyunla vuku‘bulacak müzâkeratda terviç idileceği kuvvetle me’muldür. Ezcümle Kilis’in cenubunda Kilis ahalisinin vâsi‘ mikyasda arazisi olduğundan bu cihetde hududlarımızın, Kilislilere aid araziyi bize terk idecek suretde lehimizde ta‘dil idileceği muhakkakdır.)

Zahire İhracatı Men‘ İdilecekdir

Ticaret vekili meb‘us-ı muhteremimizi Ali Cenani Beğ Efendi Büyük Millet Meclisi’nde muhtelif misvallere cevab virirken şu suallere cevap verirken ez cümle şu sözleri de söylemişdir :

“Hükûmet memleketdeki zahireye vaz‘iyed itmek fikrinde değildir, kat‘iyen böyle bir şey yokdur.

Hükûmet yalnız icâbında cenub vilâyetlerimizden Suriye havalisine ihraç olunan zahireyi men‘ idebilmek içün meclise teklifde bulunmuşdur”.

İsyan Haberleri

Ankara, 26 (A.A)

1- Diyarbekir mıntıkasında Dicle şarkında Telalu şimalinde bir kısım usat görülerek o civardaki kıt‘atımızın ta‘arruzuyle on maktul ve bir hayli paralı virdirilerek şimâle def‘ idilmişlerdir usatın Eyce ? Vehani istikametlerinde çekildikleri görülmüşdür. Dicle kurbunda kıt‘atımız tarafından vâsi‘ bir cebhe üzerinde yapılan ta‘arruzla usat müte‘akib mevzi‘lerinde de tutunamayarak Eğil istikametine şimale atlamışlardır.

2-Ergani ma‘deni istikametinde ilerleyen müfrezelerimiz usata tesadüf itmemişlerdir.

3-Kiğı’da milli müfrezelerimiz Çapakçur istikametinde harekete başlamışlardır.

4-Hınsdan ilerleyen kıt‘atımız Varto şarkında müdafaaya çalışan usatı sür‘atle tard ve tenkil iderek Varto’ya dahil olmuş ve hükûmeti te’sis itmişdir. Usat genç istikametinde ta‘kib idiliyor. Usatın yüz kadar maktul ve mecruhu vardır. Maktuller meyanındaki rü’esadan birinin Ceranlı Halid’in amcası Hasan olduğu anlaşılmışdır.

Ankara, 25 (A.A) El-Aziz mıntıkasında Gölcük civarında ba‘zı mevzi‘i hareketleri görülen asiler müfrezelerimiz tarafından geldikleri istikamete tard idilmişlerdir.

Keçi mıntıkasında Keçi civarındaki milli kuvvetlerimize bir kısım asi ta‘arruz itmiş ve milli müfrezemiz tarafından şimale çekilmişdir. Silvan civarı asiler tarafından işgal idilmişdir.

İstiklal Mahkemesi’nin Adana Valisi Hakkındaki Kararı

Ankara, 25 (A.A) Ankara İstiklal Mahkemesi istediği şahidleri göndermekde ta‘allul gösteren Adana valisi Hilmi

ORJİNAL SAYFA 132

İkinci Sahife	Kilis	29 Mart 1341

Beği muhakeme ve iki yüz elli lira cezâ-yı nakdiye mahkum itmişdir.

Yeni Paris Sefirimiz

Paris sefirimiz Cevad Beğ'in yerine sabık başvekil Fethi Beğefendi ta'yin olunmuşdur. Yarın da Paris'e azimet idecekdir.

Haleb Şehbenderimiz

Haleb şehbenderliğimize ta'yin idilmiş olduğunu yazdığımız Talat Beğ Halep'e müteveccihen İstanbul'dan hareket itmişdir.

Suriye ve Lübnan'ın Ankara Sefiri

Suriye ve Lübnan hükûmetlerinin Ankara sefirliğine Beyrut muhafızı Mehmed Hidayet Paşa ta'yin olunmuşdur. Yakında Ankara'ya azimet idecekdir.

Mısır Parlementosunun Feshi ve Te'siratı

Londra, 25 (A.A) Mısır parlementosunun feshi Zağlol tarafdarları arasında büyük infi'âl uyandırmışdır. Yeni intihabat 23 Mayıs da yapılacaktır. Deyli kronikle Kahire'den çekilen bir telgrafda parlementonun feshinden mütevellid vaz'iyetin vahim olduğu bildirilmekdedir.

Hak İstemek Kabahat mi?

Az çok seyehat yapmış hatta İzmir'de üstâdımız meşhur makasda? Giritli Safvet ..? Beğ'den ahz san'at itdiğimizi dahi mumâ-ileyhden bi'l-tahkik öğrenmiş olan mu'teber bir tüccarımız İzmir'den getirdiği kumaşlarla bize bir takım elbise yapdırmış, bunu fevkalade beğendiğinden ikinci def'a bir takım daha dikdirmişdi. Mumâ-ileyhe elbise yapdırmakda ne kadar isti'câl iderse terzi ücreti virmekde de o kadar isti'mhâl idiyordu. Zimmetinde kalan on iki gümüş mecidiyemizi yüzlerce def'a istedikden sonra nihayet dokuz mecidiye üzerine akd-i sulh itmeğe mecbur olduk. Ma'hezâ biz mumâ-ileyhin şeref-i ticarisinivekaye maksadıyle vuku' hali gayet gizli tutmakda idik. Şimdi duymakdayız ki o mu'teber tüccar yer yer dolaşarak güya "Herkesin kumaşını berbad itdiğimize dâ'ir aleyhimizde propagandadan vazgeçmezse ismini teşhir ideceğiz ve -aslı varsa- bütün berbad itdiğimiz kumaşların ismanını? ashabına derhal tazmin ideceğimizi işte i'lân eyliyoruz.

Fi 26 Mart 1341

İzmir Terzihanesi Hayreddin ve Şeriki

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul'da haftada iki def'a neşr idilmekde olan "İstanbul Piyasa Gazetesi" bi'l-umum piyasa haberlerini ve Fransızca kısmını hâvidir. Karilerimize sür'atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: "İstanbulda Piyasa Gazetesi"

Türk Oteli ve Lokantası

"Andibend-oğlu Hanının üst katında" müceddid yataklarının nezafeti, yemeklerinin nefaseti cidden her türlü takdir ve sitayişin fevkindedir. Husul-i memnuniyet içün bir def'a teşrif kâfidir.

1-73

Müdür

Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir

Yeni Kafkasya

"Yeni Kafkasya Mecmu'ası" nın 12'inci adedi müfit münderecatla intişar itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

Meslek

Türkiye'nin yegâne iş mecmu'asıdır. 14'üncü sayısı neşrolundu. Senelik abonesi 45 guruşdur. Bilhassa münevverane tavsiye eyleriz.

Harici Posta Ücretleri

Posta müdüriyetinden:

Nisan 341 tarihinden i'tibaren harici evrak ve postalar ücuratı ber-vech-i zir ta'dil idilmişdir.

10	Adi mektubların ilk yirmi gramı içün
5	;; ;; ilk yirmi gramdan sonra beher yirmi gram ve küsuru içün
6	açık muhabere varakasının beher adedinden
2	her nevi' evrak matba'anın beher elli gram ve küsurundan
4	eşya-yı ticâriye numunelerinden

1 i‘malara mahsus evrak-ı matba‘anın beher beş yüz gram ve küsurundan

10 ta‘hüd-i resm maktu‘ı

10 i‘âde ilm-ühaber ücret-i maktu‘ı

20 adi ve ta‘ahhüdlü mürâsılat hakkında vuku‘bulacak müste‘diyat ve ta‘ahhüdlü mürâselatın postaya tevdi‘inden sonra talebi dilecek i‘âde ilmü haberi içün

ORJİNAL SAYFA 133

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 310] 30 Mart 1341-1925	Pazartesi	6 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Suriye Haberleri

Haleb Muhabirimizden

26 Mart 1925

Bugün Halep’te yeni bir gazete intişar itdi. “Vakit” namınıtaşıyan bu varakanın iki sahifesi Türkçe, iki sahifesi Arapça’dır. Re’is-i tahriri ve müdür mes’ulü Tahir Sema Kaya’dır. Türkiye’ye ta‘alluk iden havadislerine nazaran bu da

“Doğru Yol” un eğri yolunda kat‘i merahin idecek, ya‘ni Türk düşmanlığını şi‘âr idinecekdir.

“Vakit” dün akşam Musul’dan buraya muvaselet iden Cevad Paşa hey’etinin vazifesinden bahsi derken -vaktiyle Haliç konferansında İngiliz murahhaslarının didikleri gibi- Musul’da icrâ-yı tedkikata me’mur olduklarını değil, Türkiye-Irak hududlarında icrâ-yı tedkikata me’mur bulunduklarını söyleyerek zımnen Musul’a ta‘alluk iden Türk hukukunu inkâr itmek istiyor.

Bu varaka Kürdistan isyanından dem vururken rü’esa meyanında -birisi Bediüzzaman Şeyh Said-i Kürdi olmak üzre- işkembe küberâsından üç re’is Şeyh Said çıkarıyor, birinci sahifesinde Ali Kemal mahrumun Payam eyyamını takliden bir “İbtisam eyyam” mütevenni içiyor, orada güya tuhaf Ramazan makaraları yapıyor. Bu gazete şimdilik haftada iki def‘a çıkacaktır. Haleb belediye bütçesini vali tasdik itmedi. Bu bütçe dahiliye nezaretine gönderilecek, ihtilâf nezaretince hallolunacakdır.

Fransızların Maliye müsteşarı Mösyö Sansola dört ay me’zuniyetle bugün Fransa’ya azimmet itdi.

Sabık Lübnan hakimi general Fendenburg ..?.. dün akşam buraya geldi. Geçen cumaertesi akşamı Babü’l-nirab mahallesinde sakin Bikara aşireti efradı bir kadına tecavüz idilmesinden dolayı iki taraf olarak yekdiğeriyle adeta bir sokak muharebesi yapdılar. Mahalle hadiseye pek zayıf bir zabıta kuvveti yetişdi ise de mütecaserlerin ekserisi firar iderek bunlardan yalnız on beş kadarı derdest idilebildi.

İki şöförle bir garaj hademesi dahi rakib oldukları otomobilleri süratli sürdüklerinden nâşi kendilerini men‘ itmek isteyen polis efradı ile üç nefer jandarmaya karşı gelerek aralarında müthiş bir arbede çıkmış ve mütecaserler güç bela derdest idilerek haklarında tahkikat icrâsına başlanmışdır.

Musul İçün

“Misak” mısın..?.. çekil! Şevkinden? kılıcımda parlayan “Hak” dır. Dönmem yolumdan, istersen sen cehennem saç, yıldırım yağdır.

S.B

Ayntab Ermeniler'inden Kiğork Biderus Halepli Yahudi İlyaho Murad Cabri ölüm haline getirecek kadar şiddetle darb iderek firar eylemiş ve uzun tahribat neticesinde elde idilebilmişdir.

Halebliler evvelce Fransızlardan korkarlardı. Şu sıra ne Fransızlardan, ne de Haleb hükûmetinden korkan bir ferd görülmüyor.

Gürzü'nün Cenazesi

Londra, 25 (A.A) (gecikmişdir) bugün Lord Gürz'ün içün Deb müyesser kilisesinde bin bir cenaze merasimi yapılmışdır. Tabutun kordonlarını baş vekil, Amele Partisi re'isi Makdonald, Mösyö Çörçil ve Lord Şevket'le ..?.. tutmakda idi. Öğleden sonra cenaze aile kabristanına defni dilmek üzere hususi trenle nakl idilmişdir.

ORJİNAL SAYFA 134

İkinci Sahife	Kilis	30 Mart 1341

Gelecek Mısır intihabatı ve A'yân

Kahire, 25 (A.A) (gecikmişdir) gazeteler intihabatda re'y mukayyed usulünü te'sis iden yeni bir kanun tanzim itmek üzere bir encümen-i vükelâ teşekkül itmiş olduğunu yazıyorlar. Bu takdirde yeni kanunun ahkâmına göre yeniden intihabat listeleri tanzimi iktiza idecekdir. Yeni parlementonun Teşrin-i Sâni'den evvel içtimâ' itmemesi ve Meclis-i a'yânın da feshi muhtemeldir.

Hak İstemek Kabahat Değildir

Benim az çok seyehat yapdığım mu'teber veya gayr-ı mu'teber bir tüccar olub olmadığım hadisede haizi lüzum ve te'sir olmadığı halde 309 numrolu nüshanızda terzi Hayreddin Efendi ile şeriki tarafından yazılan bir fıkrada sırf bana müte'allik ba'zı noktalardan bahs idilmişdir. Onlara ber-vech-i zir cevab vireceğim:

1- Mumâ-ileyhumanın İzmir'de üstâd-ı meşhur Makasdar Giridli Safvet Beğ'in yanında bulunduklarını işitmekle günaha girmedim ve ondan ahz-ı san'at itdiklerini hiç kimseden tahkik idüb öğrenmedim.

2- Kendilerine ayrı ayrı iki takım elbise yapdırmadım. İkisinin kumaşını gerçi ayrı ayrı verdim fakat elbiseleri birden aldım.
3- Elbiselerin hiç birini alelade bile beğenmediğim içün bi't-tab' ücretini virmekde tereddüd itdim ve sonra şekl-i ma'lumda akd-i sulh eyledik kendilerinin haklarından geçmeleri haksızlıklarının delili değil midir?
4- Mumâ-ileyhuma kendi şeref-i sanatkârânelerini vekaye iderlersekâfidir. Benim şeref-i ticarim onların vekayesine müftikar değildir.
5- Kendileri aleyhinde propaganda yapmadım ve kendi ikrârları vechle mu'teber bir tüccar işi gücüyle meşgul ve propagandacılıkdan münezzeh? olur.
6- Ehl-i vukuf gelsin, görsün: İddia ediyorum ki benim kumaşım berbad olmuşdur. Berbad olduğu tahakkuk iderse İzmir terzihanesi sahibleri ismanını virecekler mi?

29 Mart 1341 Sumakzade Fazıl

Asliye Re'isinin Evine Kim Kurşun Sıkdı?

Geçenlerde Kilis Mahkeme-i Asliye re'isi Sadık Beğ'in hanesine kurşun endaht idildiğini yazmış ve fa'il kim ise zahire çıkarılmasını alakadarandan temenni itmiş idik ahiren haber aldığımıza göre tahkikat neticesinde bu fa'ili hudud taburu i'âşe me'muru Mülazim İhsan Efendi'nin yapdırdığı tahakkuk itmişdir. İhsan Efendi re'is Sadık Beğ'le komşu imişve nezdindeki kadın hizmetçilerden birisini Sadık Beğ'in istemesinden nâşi mumâ-ileyhe karşı münfa'il bulunuyormuş !

Fa'il şu suretle tahakkuk itdiği halde Sadık Beğ daha evvel su'izana kapılarak kazada en ziyâde te'min-i asayiş vazifesiyle mükellef ve gece gündüz bununla endişe nak.? olan me'murin aleyhinde merkez hükûmete telgraf çekmemiş, şikayetde bulunmamış olsa daha doğru hareket itmiş olmaz mıydı? Fi'l-hakika işittiğimize nazaran re'is Beğ hadiseyi müte'akib Ankara'ya bir telgraf çekerek başda kaimakam Talat Beğ olduğu halde mahkeme-i Asliye a'zâsından Hulusi, Meclis-i idâre a'zâsından Kara Beğ-zade Ahmed, bir aralık da'vâ vekâletinden men' idilmiş olan Kadri Beğlerden şübhe itmekde olduğunu bildirmekle çok yanlış bir hareket acilâne yapmışdır.

Gelenler Gidenler

Gaziayntab şu‘be re’isi ve hesab me’muru beğlerle ser-mühendis Abdülaziz ve Kondoktör Mevlüd Efendiler Ayntab’a, Mehami Reşid Efendi İstanbul’a gitmişlerdir.

Geçenlerde Gaziayntab’a giden encümen-i dâ’imi a‘zâsından Nacizade Burhan ve Halep’e azimet itdiğini yazdığımız Topalzade Neşet Efendiler ahiren Kilis’e gelmişlerdir.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dahil olalı altı aya çok yaklaşdığı halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet-i mu‘azzez abonelerimizce ma‘lum olsa gerekdir. Binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

Toprak

Zirâ‘i, ticâri toprak mecmu‘âsının 15’inci sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 135

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilis de, Kilis
[Sayı: 311] 1 Nisan 1341-1925	Çarşamba	8 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

İsyan Haberleri

Harekât-ı tenkiliye hakkında resmi tebliğler Ankara, 28 (A.A)

1- Hani, Lice ve Eğil istikametlerinde firar iden asiler kıt‘atımız tarafından ta‘kib idilmekdedir.

2-Gezinden Ergani ma‘deni istikametinde ilerleyen müfrezelerimiz yolda tesadüf itdikleri usâtı cenuba tard itmişlerdir.

3-Varto’yu istirdad iden kıt‘atımız usâtın ta‘kib ve tathirine devam itmekdedirler.

Asiler Teslim Oluyorlar

Ankara, 28 (A.A)

1- Diclenin şark ve garbında usâtı ta‘kiben ilerleyen kıt‘atımızın harekâtı önünde evvelce asilere iltihak iden köyler ahalisi ellerinde bayraklarla arz-ı dehalet ve kıt‘atımızı istikbal iderek teslim olmakdadırlar.
2- 2-El-Aziz mıntıkasında ilerleyen kıt‘atımız hareketlerine devam ve tesadüf itdikleri asileri tard ve teb‘id itmekdedirler.
3- 3-Varto havalisi kâmilen usatdan tathir idilmişdir bu havalide Hasenanlı ..? Halid’in başına topladığı bir kısım usat müfrezelerimiz tarafından sıkıştırılarak telefât-ı külliye ile dağıtılmışlardır.

Mahir İktisad Mükâfatı

İstanbul 28 (A.A) Hilâl-i İhzar Cem‘iyeti bin liralık mahir iktisad mükâfatının bir çok eşyayı memleket dahilinde i‘mâl iderek paramızın harca çıkmasına mâni‘ olması hasebiyle bakteriyolojihane müdürü Refik Beğ’e i‘tasına karar virmişdir.

Yeni Paris Sefirimiz

Ankara, 28 (A.A) Paris sefiri Fethi Beğ dün hareket itmiş ve istasyonda bir çok dostları tarafından teşyi‘ olunmuşdur.

İstanbul, 28 (A.A) Paris sefir-i kebirimiz Fethi Beğ Efendi bugün İstanbul’a muvasalet itmişdir.

Sabık Paris Sefirimiz

Ankara, 28 (A.A) İstihbaratımıza nazaran sabık Paris Büyükelçisi Cevad Beğ’in ileride açılacak büyükelçiliklerden birine ta‘yini icrâ kılınmak üzere

büyükelçi unvanını muhafaza itmesi ve şimdilik mühim elçiliklerden birine ta‘yini takrir itmişdir.

Filistinliler, Balfor ve Cem‘iyet-i Akvam

Berlin, 27 (A.A) (Gecikmişdir) Kudüsde cami‘i Ömeriye’de akd idilen bir içtimâ‘da Şeyh Muzaffer, Filistin’deki umum-ı İslam ve Hristiyan Arablara bil fevrek ..?.. Siyonistleri iltizam iden siyasetine karşı mücadele içün birleşmelerini tavsiye itmişdir. Filistin Arabları Cem‘iyet-i Akvam’a protesto telgrafları göndermişlerdir.

Birecikin İktisadi Vaz’iyeti

2

Seyyar muhabirimizden: Birecik

Mâba‘d ve Hitam

Birecikin çok eski bir şehir olduğu ve Fırat üzerinde bulunduğu düşünülürse bu kasabanın iktisadi vaz‘iyetinin pek müsaid olduğu elbette kabul olunur. Son zamanlarda Yeni Suriye hududunun tahdidi, Diyarbekir, memlu otomobil tarik-ı muvâsalesinin Birecik’den geçmesi buranın iktisadi ehemmiyetini artırmışdır.

Suruç, Urfa, Siverek, Halfeti mahsulâtı burada toplanır. Birecik’in iskelesi olan Cerablus tarikiyle kısmen Suriye’ye, kısmen de İstanbul’a sevk olunur. Halfeti’den odun, kömür, kereste gelir,

ORJİNAL SAYFA 136

İkinci Sahife	Kilis	1 Nisan 1341

Keresteden burada gemi, kayık, şahtor i‘mâl idilerek nehir boyunca ihraç idilir. Bu kadim sefinenin kadim fabrikası mütehassıs usta ve amelesi Birecikdedir. Sade yağı bilhassa Suruç’dan, Urfa’dan …hububat, Siverek’den ve Urfa’dan gelir. Bunun bu mahsulât-ı dahiliye Şahtorlar’la Cerablus’a gider nakliyesi ucuz, yolu kısa olduğu içün Birecik depo vaz‘iyetini almışdır. Birecik’den ihraç idilen mahsulât mikdarını bir fikir hasıl olsun diye aşağıya derç itdim:

Birecik’den İzmir, İstanbul, Konya, Adana vesa’ir dahili mahallere sevk olunan mahsulât

Kilo	Çuval	Sandık
8936300	89363	Buğday
1520700	15207	Arpa
nohut		
20000	200-104770	
287983		sandık
7710-7710	sade yağ	
10764983	104770	7710 yekün

Hudud-ı milli haricine sevk olunan zehâ'ir vesâ'ire

Kilo	çuval	Sandık
790000	7790	Buğday
319400	3194	Arpa
873753		Yün (yapağı)
55411		Ham Kendir
11100		300 sade yağ
2049664		300 yekün

Bu münasebetle hükûmetin nazar-ı dikkatine vaz' idilmeğe layık iki mühim nokta vardır:

1- 2,5-3 ve 3 metre derinliğinde olan Fırat üzerinde kelek…?.. şahtor işletmek mütemâdiyen ve ehven fiyatla kereste istihlâk itmek doğru değildir. Buraya mahsus küçük vapurlar ihzârı, bu işe yerlinin alışdırılması tedkik olunacak bir mes'eledir.

2- Göller-Diyarbekir yolu gitdikçe daha fazla ehemmiyet kesb itdiği halde ihmâl idilmişdir. Kışın otomobiller, hatta arabalar işleyemez. Sonra Fırat üzerine gelince otomobillerin gemiye yükletilmesi geminin kakma sırıklarla yürütülmesi hayli hayli acaib şeydir. Gemi saatte bir sefer ider. Yolcu orada çok vakit zâyi' itmek mecburiyetindedir. Mahalli belediyesi nehir üzerine bir köprü yapmağı tasavvur itdiği ve bunun içün de bütçesinde on 18 bin lira kadar bir para ifrâz idebildiği halde hükûmetin

müte‘addid müraca‘atleri nazar-ı i‘tibare almaması oraya keşf içün mühendis göndermemesi anlaşılacak mu‘amma mıdır? Belediyenin bir kısım varidâtını karşılık koyarak istikraz itmek de mümkündür.

Birecik mahsulât-ı dahiliyesinin en mühimi kendirdir. Ma‘û’l-esef yerliler bundan layıkıyle istifâde idemezler. Ham kendir Halep’e sevk olunarak orada gayet ibtidâ’i usullerle örüldükden sonra ip halinde tekrar menba‘ına döner. Burası alışmadığı içün bu san‘ata sülük itmemişdir. Müteşebbüsler meydana gelir veya hükûmet rehber olursa ehemmiyetli bir servetin harice çıkmasına mani‘ olmak çok kolaydır. Benimle görüşenler “Birecik’in 132 köyü vardır, bunlardan (92) si çiftlik halinde ağaların, efendilerin elindedir” didiler.

Bu rakamları kâfi mikdarda ma‘nalı bulduğum halde: (Ne zararı var, mülk sahib olanındır) sözünü sarf idince (İşletmiyorlar toprak boş duruyor) cevabını aldım.

Çıngı

31 Mart, 1 Nisan

Hocalarımızdan birisi dünkü gün elindeki bir kağıda (31 Mart) yerine (1 Nisan) tarihini yazmış, tesadüfen yanında bulunub bunu gören Hilal ibtidâ’isi talebesinden bir küçük, gün 1 Nisan olmadığını, 31 Mart olduğını söylemişse de, Martı 30 zanneden hocayı kandırmak mümkün olmamış. Çocuk ikinci ayın önü zaferiyle meşhur hadise-i irticâ‘iyyenin 31 Mart da vuku‘ıyle istidlâl ve isbat müdde‘a itmek istemiş, faide virmemiş. Nihayet keyfiyeti gazetemizden sormak üzere bahse girişmişler.

O halde bizde bu eski sarıklı hocaya beyan idelim ki Mart 31 gündür. Binâ’en-aleyh dünkü gün 31 Mart idi ve bu gün 1 Nisandır.

Gidenler

Ayntab asliye müdde‘i umumisi Sakıb Kadri ve vükelâ-yı du‘âviden Saib Kadri Beğ’ler Ayntab’a avdet itmişlerdir.

Ramazan’da Devam

Kaimakamlıkdan:

Ramazan münâsebetiyle bi’l-umum devâ’ir me’murlarının zavallı saat yarımdan altıya kadar ifâ-yı vazife itmelerinin icrâ vekilleri kararı iktizâsından olduğı.

ORJİNAL SAYFA 137

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilis de, Kilis
[Sayı: 312] 2 Nisan 1341-1925	Perşembe	9 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Terakkiperverlerin Propagandası

Ankara, 29 (A.A) (Gecikmişdir) terakkiperver Cumhuriyet Fırkası teşkilâtı yapmağa me’muren Urfa, Siverek ve Mardin havalisine giden müteka‘id erkân-ı harb kaimakamı ve esbak Urfa mutasarrıfı Fethi Beğ’in memleketin huzur ve sükûnunu ihlâl idecek propogandada bulunduğı ve ezcümle kuvve-i tenkiliyemizin mikdarı hakkında ma‘lumat cem‘ine çalışdığı ve asilerden Siverekli Şeyh Eyüb ile muhaberede bulunduğu Urfa vilâyetinde icrâ kılınan tahkikatdan anlaşılması üzerine mumâ-ileyhin İstiklâl Mahkemesi’ne tevdi‘ine karar virilmişdir.

Ali Ruhi ve Şükrü Oğuz Mahkûm

Ankara, 29 (A.A) (Gecikmişdir) İstiklal Mahkemesi Adana’da silah altına celbi dilen efradı firara teşvik ve asilerin te’dibi hususunda adem-i muvaffakiyet intâc idebilecek tarzda beyânat ve ifadatından dolayı kaimakam Ali Ruhi Beğ’in yedi sene kal‘a bendliğine ve silki..?.. askeriyeden tardına Altınöz ve Toksöz muharrerlerinden Şükrü Oğuz Beğ’i üç sene kal‘a bendliğe mahkum itmiş ve iç ilin İnce-Boyun aşiretinden Hacı Hanefi’yi berâ’et itdirmişdir.

Ankara İstiklal Mahkemesi’nin Beyannamesi

Mahkememiz Büyük Millet Meclisin arzu ve irâdesiyle huzur ve istirahata muhtaç ve refâh ve sa‘adete layık olan memleketizde umumi sükûn ve takriri te’sis içün kendisine tevdi‘ idilen vazifeye başlamışdır. Milli mücadelatımızda zafer ve muvaffakiyeti te’mine hadım amillerden biri olan İstiklal Mahkemeleri milletimiz nazarında hürmet ve muhabbetle karşılanarak nasıl hak ve adalet mefhumunu temsil iden mü’esseseler halinde ifâ-yı vazife eylemiş iseler mahkememizin de aynı esaslar dairesinde milletin hayat ve hürriyetini yıkmak ve mefkûresini sarsmak kasdında olan asiler ve mürteci‘lerle siyâseti bu caniyane maksada alet idenler içün ücerâtı seri‘ ve kat‘i bir divân-ı hak olacağı muhakkakdır. Asırlardan beri memleketde ihdas ve te’sis idilmiş olan esaret havasının milli cihad ile tasfiye ve ref‘ ve izâlesinden sonra menfa‘at ve saltanatları tahribi dilenlerin tekrar harekete cür’et eyledikleri görülmekdedir. Mahkememiz bu gibi kirli emelleri ta‘kib idenler içün adaletin icâb ve iltizam itdirdiği tarzda hareket idecekdir. Dini şahsi ve siyasi menfa‘atlerine alet idenler, efkâr-ı ammeyi tesmim idenler idâre-i hazireye karşı nefret ve isyan hissi telkin idenler memleketin asayiş-i dahiliyesini ve aziz halkımızın huzur ve istirahatini ihlâl idenler, vazife-i askeriyeden firar veya firara teşvik ve himaye suretiyle isyan ve irticâ‘a müzâheret idenler Cumhuriyet halkının takrir-i sükûn arzusunu temsil iden mahkememizin derhal karşısında bulunacaktır. Mahkememiz bütün vatandaşlara i‘lân ider ki vazifesini kanun dâ’iresinde yaparken rehber-i vicdaniyesi hedefi selâmet-i vatan olacakdır.

22-3-341

A‘za Ankara İstiklal Mahkemesi Re’isi Kılıç Ali

A‘za A‘za

Ali Reşid Galib

Musul Tedkik Hey’etleri

Ankara, 29 (A.A) (Gecikmişdir.) Musul tedkik komisyonunun vazifesinin vazifesini ikmâl iderek Cenevre’ye dönmek üzere Şama muvasalet itdiği Paris’den bildirilmişdir.

Mezkûr komisyona refakat iden murahhasımız Cevad Paşa bugün Ankara’ya avdet itmişdir.

ORJİNAL SAYFA 138

İkinci Sahife	Kilis	2 Nisan 1341

Tayyare Cem‘iyeti ve Şu‘beleri

Ankara, 29 (A.A) (Gecikmişdir). Tayyare cem‘iyetimize her tarafda teberrü‘at vuku‘bulmakda ve şu‘beler açılmakdadır. Kastamonu, İnegöl, Pazarcık ve Kangırı da..?.. şu‘beler açılmışdır. Müdafa‘a-i milliye vekâleti me’murlarıyle Ankara vilâyeti me’murları ve erkek mu‘allim mektebi hey’et-i ta‘limiyesi ayda üç yüz otuz lira teberu‘ der‘uhde itmişlerdir.

Bükreş Sefirimizin Mülakatı

Bükreş, 29 (A.A) (Gecikmişdir). Sefirimiz Hüseyin Ragıb Bey Romanya hariciye nazırı ile beraber bir saat mülâkatda bulunmuşdur.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dahil olalı altı aya çok yaklaşdığı halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet muazzez abonelerimizce ma‘lum olsa gerekdir. Binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

Meslek

Türkiye’nin yegâne haftalık iş ve hayat mecmu‘asıdır. 15’inci sayısı da pek müfid münderecâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk’e tavsiye ideriz.

Adana Ticaret Odası

Martdan beri tekrar neşr idilmeye başlanmışdır. Bu havali tüccarına cidden lüzumlu ve nafi‘ ma‘lumatı havidir, tavsiye olunur.

Mu‘allimeneyn Cem‘iyeti

Tarafından hasılat-ı safiyesinin üçde ikisi “Tayyare Cem‘iyeti’ne” tebrui‘ idilmek üzere bu akşam hilâl konferans salonunda virilecek.

Birinci Müsamere Programı

1- İstiklal Marşı “Kaima” mu‘allimler tarafından “hazırundan arzu idenler iştirâk idebilirler.
2- Konferans doktor Emin Beğ tarafından

3- Mu‘allimeyn Marşı Mu‘allimler tarafından
4- Konser “Birinci Fasıl” Mu‘allimeyn Cem‘iyeti Musiki Hey’eti tarafından mü’ellifi
5- Temsil “Ümidin Güneşi” orta mekteb tâli talebesi tarafından “Reşad Nuri Beğ”
6- Yaşamak ve Kumru şarkıları talebe tarafından
7- Temsilin ikinci perdesi
8- Konser “İkinci Fasıl”
9- İmtihan Monoloğu Orta Mekteb Tali talebesinden Abdülkadir Efendi tarafından muharreri: Abdülbaki Beğ

Konser Programı	Mü’ellifi
Birinci Fasıl:	
1- Tahir Puselik..?.. pişrevi	Kemani Rıza Beğ
2- Mahor pişrevi “Can Kurtaran”	İsmail Hakkı ;;
3- Mahor saz semâ‘isi	;; ;; ;;
İkinci Fasıl:	
1- Nevajer Pişrevi	Yusuf Paşa
2- Ferahfeza pişrevi	İsmail Hakkı Beğ
3- Suzunak saz semâ‘isi	;; ;; ;;

1- Konsere bir keman bir armonik, bir saz ve üç ud iştirâk idecekdir.
2- Biletler bir mecidi ve yarım mecididir: Satış mahalleri belediye eczahanesi karşısında Türk Kütübhanesi, Kadı Camii karşısında Maruf Efendi’nin dükkânı, odun bazarında meşhed yanında arizanın oğlu Mehmed Efendinin dükkânıdır. Müsamere gecesi kapıda da alınabilecektir. Tevzi‘at yapılmayacaktır. Beyanat mikdarı mevki‘e göre hesabi dilerek tesbit idildiği içün satış mikdarı hadd-ı mu‘ini tecavüz idemeyeceğinden kuvâ-i hevâ’iyemize mu‘âveneti vecihe-i milliye zevat biletleri bir an evvel tedârik itmelidirler.

Türk Oteli ve Lokantası

“Andibend-oğlu hanının üst katında” müceddid yataklarının nezafeti, yemeklerinin nefaseti cidden her türlü takdir ve setayişin fevkindedir. Husul-i memnuniyet içün bir def‘a teşrif kâfidir.

1-73 müdür

Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir

ORJİNAL SAYFA 139

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 313] 3 Nisan 1341-1925	Cuma	10 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Tayyare İ‘ânesi

Ve Kilis Mu‘allimleri

Milletler arasında bir tarafdan terk-i teslihat arzuları kuvvetli bir cereyan halinde tebariz iderken diğer tarafdan onların mikdaratını yedd-i idârelerinde tutanlarca tezyid-i teslihata virilen ehemmiyet hiçbir gözden kaçmayacak kadar barizdir. Fi’l-hakika ba‘zı Avrupa miilletleri terk teslihat emellerini fa‘liyat vadisinde tahakkuk itdirmek içün var kuvvetleriyle çalışmakda, konferanslar akd itmekde, kararlar ittihaz eylemekde, eylemekde ve yine bir kısım Avrupalılar beşeriyeti her gün daha yeni ve daha felaket laber .?.. bir tahribatıyle mahv ve fena eylemek uğrunda fikirbazlarının son kudretiyle alabildiğine çalışıb durmakdadırlar.

Ok devri, kılıç devri bugün nasıl maziye karışmışsa tüfenk devri, belki de top devri pek yakında ağaç devri, tunç devri, demir devri gibi- mazinin i‘makına, yalnız tarih sahifelerine, sırf askeri müzelerin sine-i ketumuna gömülüb kalmağa namzed görünüyor, beşer yekdiğerini öldürmek içün denizde yüzen büyük çapda toplarla mücehhez zırhlılara, karada cevlân iden nurdanfillerle musalıh zırhlı otomobillere, denizde yüzerek, semada uçarak zir ve bâlâdan bombalar püsküren, infilâk maddeleri yağdıran tayyarelere kanaat itmiyor. Muhakkak gazâlar, daha şedid zırhlı maddeler icâd idiyor, koca bir orduyu bir ayda değil, bir anda tarumar itmeğe mahv ve nabud eylemeğe cehd eyliyor.

Issız bir dağ başında bile tek ve tenha kalan bir ferd gözüne görünmeyen fakat görünmesi muhtemel olan tehlikeye karşı bir takım tedâbir-i ihtiyatiyye ittihazına kendini mecbur görür ve o yolda aklına gelen, kendisince te’min ve tedâriki kabil olan her şeyi tehlikenin zuhurundan evvel ihzar ve istishab itmek ister. Hey’et-i beşeriye içinde gözü önündeki bunca mehâlik ve muhaatırat arasında, yaşamak mecburiyetinde bulunan bir millet içün ise hunhar benî-nevi‘inden her an ihtirâz üzere bulunmak vecâ’ib-i hayatiyeden değil midir?

Harita-i alemde cidden müstesna bir mevki‘e malik olması dolayısıyle milel mevcudeden ziyâde alemin inzâr hırsı ve tama‘ı kendi üzerine müteveccih olduğunu muhakkak bilen bir Türkiye Devleti, aziz yurduna göz diken i‘dâ, asrın en son sistem-i vesâ’iti ve mühlet-i harbiye ve mücehhez iken, buna karşı nasıl lâ-kayd ve atıl bir vaz‘iyet alabilir, bu kabil midir?

O halde Türkiye hükûmeti de, diğer devletler gibi terk veya teslihat emelleri fi‘ilen tahakkuk idinceye kadar, zamanın icâb itdirdiği bütün levâzım-ı harb ve bağa …?.. ve vesâ’it mahv ve fena ile techiz itmek ızdırarındadır. Çünkü harb menfur olmak içün umumen tenfir idilmesi lâzımdır. İmdi bu dakika-i mühimmeyi takdir iden Hükûmet-i Cumhuriye bir tarafdan Bahriye Vekâleti’ni i‘âde ve donanma cem‘iyetini ihya itmekle beraber diğer cihetden de sine-i milletden doğan tayyare cem‘iyetini ba‘zı erkân-ı müdiresinin zir-i himâyesine alarak memleketi mu‘assır milletlerin mâlik olduğu vesâ’itle teçhize cehd ve gayret ve bezl-i mikdarat itmekdedir. Memleketde mea‘a-te’essüf ne Yunan milletine koca bir avaruf.?.. zırhlısı ihdâ iden meşhur Yunanlı zengin kadar servet sahibi efradımız var,

ORJİNAL SAYFA 140

İkinci Sahife	Kilis	3 Nisan 1341

Neden bütün bu havâ'ici tedârik eyleyecek derece zengin bir bütçemiz mevcud! Binâ'en-aleyh biz milletin bu kabil-i azim ihtiyacat-ı hayatiyesini te'min eylemek fedakârlığını bir ferdden bekleyemeyeceğimiz gibi her hali gözümüzün önünde deveran bütçemizden de intizâr idemeyiz. Biz olsa olsa bu işleri umum-ı efrad milletin hiss-i cem'iyet ve fedâkârisine müraca'at idecek cem'iyyetlerin teşkilinden me'mul ideriz.

Başka yerlerde en mühim teşebbüsat-ı iktisadiye nasıl ki anonim şirketlerin vücuduyle meydana gelebilir bizde de memleketin lehü'l-hamd hâlâ pek vâsi' olan hudud-ı bahriye ve beriyyesinin hüsn-i muhafazası ancak ve ancak cem'iyetler teşkiliyle, i'aneler cem'iyle, yer yer efrâd-ı milletçe, bilhassa erbab-ı servet ve yesarca ibrâz olunacak asâr-ı cem'iyet ve fedâkâri ile teyessür eyler. Millete rehberlik itmek de cümle-i vesâ'ifinden olan hükûmetce bu babda ilk adımlar atılmışdır. Şmdm bize tertib iden vazife bu yolda hükûmeti ta'kib iderek seri' adımlarla ilerlemek, elden gelen hiçbir fedâkârlığı esirgememekdedir.

Memleketimizin her tarafında bu vazife kemâliyle idrâk idilmiş, yer yer tayyare cem'iyetine mensub şu'beler küşâd olunmakda bulunmuşdur. Kilis içün bu işde de sâ'ir vatandaşlara yarış yapmak lazımdır.

Donanma cem'iyeti resmen teşekkül idüb şu'be küşâdına sıra geleceği zamana intizaran şimdilik tayyare cem'iyetinin burada bir şu'besini te'sis itmek fâ'idelidir. Aziz hemşehrilerimize bu teşebbüsü tavsiye iderken de mu'allimler cem'iyet-i muhteremesinin Ramazan'da müsamereler tertib iderek, konserler virerek elde ideceği hasılatdan kısm-ı a'zâmını tayyare cem'iyetine terk itmekde olmasını takdir ve teşekkürle yâd ideriz.

Mahmud Ragıb

Islaha Teftişi Konferansı

Cenevre, 28 (A.A) (Gecikmişdir). Cenevrede mayısın beşinde ıslaha, mühimmat ve levazım-ı harbiyenin teftiş ve merakıbesi içün toplanacak beyne'l-milel konferansa Türkiye, Almanya ve Amerika'nın da dahil olduğu otuz bir devlet iştirâk idecekdir.

Paris Hukuk Fakültesinde Mukatele

Paris, 29 (A.A) (Gecikmişdir). Bir müderrisin ta‘yini mes’elesinden dolayı Hukuk Fakültesinde talebe tarafından nümâyişler yapılmış ve ba‘zı arbede olmuşur. 70 polis yaralanmış 36 kişi tevkif idilmişdir “Jurnal” gazetesi Paris nazârının Hukuk Fakültesini sed tasavvurunda olduğunu yazıyor.

Müsamere ve Konser

Dünkü nüshamızda da yazdığımız vechle hasılatının iki sülüsü tayyare cem‘iyetine ihdâs idilmek üzere dün gece mu‘allimler cem‘iyet-i muhteremesi tarafından Hilal konferans salonunda umumi bir müsamere ve konser tertib idilmiş temaşegeran..?.. cidden pek naçiz bir meblağ mukabilinde fevkalade mahzuz ve memnun olarak geç vakit dağılmışlardır.

Mu‘allimin cem‘iyeti, Ramazan ayı devam itdikce her Cuma gecesi bir müsamere ve konser virecek hasılatı aynı nisbetde tayyare cem‘iyetine terk eyleyecekdir.

Mu‘âvinin-i tahririyemizden muhterem bir zat dahi intibâ‘atını gazetemize yazacakdır.

Yeni Rüsum-ı Manzume Kanunu

1-29 Eylül 336 tarih ve 29 numrolu kanunun birinci maddesi ile üç misline iblâğ idilmiş olan maktu‘ damga resmi beş misline iblâğ idilmişdir.

8 Nisan 340 tarih ve 468 numrolu kanunun birinci maddesi ile kilosu dört guruşa iblâğ olunan tuz fi resmisi iki guruş zamla altı guruşa iblâğ idilmişdir.

3- Gümrük tarifesinin iki yüz beşşinci maddesinde muharrer pamuk mensucat ile üç yüz yirmi üçüncü maddesinde muharrer yün mensucatın beher kilosuna gümrük resminin birer misli derecesinde istihlâk resmi vaz‘ idilmişdir.
4- 29 Eylül 336 tarih ve 29 numrolu ve 8 Nisan 340 tarih ve 468 numrolu kanunlar ahkâmı birinci ve ikinci maddelerdeki zamâ’im hakkında da aynen tatbik olunur.
5- Üçüncü maddede muharrer mensucata aid istihlâk resmi haricden gelenler içün hin idhâlinde gümrüklerde ve dahilde i‘mâl olunanların resmi de fabrikalarda alınır.

6- İşbu kanunun mevki‘i mer‘iyete vaz‘ idildiği günde gümrüklerde mevcud olub henüz gümrük resmi tesviye idilmemiş olan bâlâdaki üçüncü maddede muharrer mevâd-ı resmi istihlâke tabi‘dir.
7- Üçüncü maddede mezkûr mevâdın resm-i istihlâkini ifâdan imtinâ‘ idenler hakkında tahsil-i emvâl kanunu ahkâmını tatbik olunur.
8- İşbu kanun 1 Mart 341 tarihinden i‘tibaren mer‘idir.
9- İşbu kanunun icrâsına Maliye vekili me’murdur.

ORJİNAL SAYFA 141

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 314] 6 Nisan 1341-1925	Pazartesi	13 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Küçük Hikâye

Kefâlet-i Müteselsile

Muharreri Aydoğan

Paşa Höyüğü köyünün hububat a‘şarı beş bin liraya ihale idildiği gün Lehne kazâsı mal müdürü Cafer Efendi keyfinden zıp zıp sıçrıyor vr akşamına bütün me’murin Maliye içün dört beşi ma‘mur bir ziyafet va‘ad idiyordu. Harb-i umumide dört başı ma‘mur ziyâfetin akanim erba‘asını rakı, çalgı, kız ve oğlan teşkil iderdi. Sular kar erirken süvari tahsildarları müdür efendinin hanesinden verilen bütün levazım iş ve nuşi dümbelek bağlarına taşımış idiler. Seferberlik ve Ermeni muhacireti kasabada belli başlı çalgıcı kumpanyalarını dağıtmış, zevk ve sefa

erbabından geçinen herkes nihayet fırıncı bozması Defciye, Sebzeci azması udcuya muhtaç olmuşdu. Tek tük gelen çalgıcılar işte hep bu muhtelif esnaf âzâni şeyler idiler. Mal müdürünün yerli ayyaaşlar gibi bol keseden bahşiş virmeyeceğini, hiç olmazsa her birini bir ikiliğe pazarlık iderek alınlarına mecidiye yapışdırmayacağını bilen kızlardan, oğlanlardan hiçbiri yokdu. Dört başı ma‘mur ziyafetlerin son iki aknomı namına meclisde isbat-ı vücud idenler şu‘be yazıcılarının fahişe yapdıkları mu‘ayyensiz asker ailelerinden Leblebicinin Aişe ile i‘malathaneye kapağı dar atmış Ermeni muhacirlerinden Bandırmalı Karabit’den ibaretdi. Simaya müsadıf gözler zöhre yıldızını fark iderken Cafer Efendi menâfi‘ hazine namına ilk kadehi parlatdı.

Varidat kâtibi Lütfü Efendi tahsil me’muruyle birlikde müdür efendinin a‘şâr ihâlesinde temaddii muvaffakıyeti ve terfi‘i temenniyatıyle ref‘i ikdah eylediler. Tahsildarlar, kura…ve müfredat kâtibleri erkân-ı maliyeden gizzli olarak daha vevvel işe başlamış olduklarından hepsi çakır-keyif idiler. Piyade tahsildarı Avukat-zade göğsünü kavuşdurdu, ceketinin iliklerini düğmeledi, ayağa kalkdı vaz‘iyet alarak müdür efendiden müsâ‘ade istihsâli içün tahsil me’murunun vesatatını kemâl-i edeble ricâ itdi.

Celal Efendi__ Estağfurullah, oğlum ebeddi..?.., bilirseniz ki müdür Efendi böyle teklif ve tekâlife lüzum görmezler, müsâ‘ade i‘tasını da zâ’id görürler bir diyeceğiniz var ise sıkılmayınız, söyleyiniz.

Avukat-zade__ Teşekkür ederim efendim dedi. Teveccühleri dâ’im, ömürleri müzdad olsun. Maksad-ı abidânem müdür efendinin a‘şâr ihalesindeki gayretinden bahisle terfi‘i esbabının istikmâli içün meclis idâre-i kazâdan vilâyet-i celileye bir mazbata yazdırılmasını kaimakam beğden…

Alttarafı getirmeden mal müdürü atıldı:

__ Anlaşıldı, evlad! Dedi, otur, teşekkür iderim! Demek kazânıza geleli üç ay olmadan benden usandınız. Terfi‘ suretiyle olsun başınızdan gitmemi istiyorsunuz!

(Cema‘at hep bir ağızdan)

__ Aman Efendimiz, esağfurullah, sû’i telakki buyurmayınız, ricâ ideriz.

Avukat-zade kulunuzun maksadı…

ORJİNAL SAYFA 142

İkinci Sahife	Kilis	6 Nisan 1341

Lütfü Efendi silkindi, ayağa kalkdı:

__ Cema‘ate rahmet, dedi. Henüz keyif olmadık, işi gürültüye virerek meclisin tadını kaçırıyoruz, siz müsâ‘ade idin, zevkimize devam idelim, bendeniz birazdan müdür efendiye maksadı izah ile kendilerini iskât ve ikna‘ iderim ve döndü, Udcu-gâş Mehmet’e bir taksim yapmasını emr itdi. Hicaz’dan bir taksim başladı, onu peşrev ta‘kib itdi.

Cafer Efendi’nin “Aman Doktor” ve “Seferberlik” şarkılarına bayıldığını hepsi bilirlerdi taksimin, peşrevin münasebet, adem-i münasebeti aranmadı. Bu şarkılar söylendi. Aişe ile Bandırmalı’nın göbeklerinden, ağızlarından rakılar içildi, içildikçe meclis kızışdı varidât kâtibi Lütfü Efendi’nin arada bir sarhoşluğun verdiği pelteklikle Avkat-zadenin maksadını izah iden kesik konferans parçaları dinlendi ezanı saat üçe doğru Aişe ile Bandırmalıyı karşısına alub onlara göbek çalkalamağı ta‘rif iden süvari tahsildarı Münib Efendi’nin fa‘aliyeti son dereceyi bulurken konferans parçalarıondan da hakikaten Avukat-zadenin maksadı anlaşılmış bulunuyordu, Avukatzade demek istemişdi ki :

__ Şimdi müdür Cafer Efendi’nin bir muhasebeciliğe terfi‘i inhâ olunur. İnhâ ale’l-usul mu‘âmele görürken sancağa tahvili mukarrer olan komşu Şalgam kazâsının Fasulye vilâyetinden fek irtibatı ve kazâmızın oraya iilhakı müyesser olur. O zamana kadar müdür efendinin muhasebeciliği de tahakkuk eyler. Kendisi Şalgam livâsına gelir ve tâ…defterdarlığı zamanına değin hepimizin ser-tacı iftiharı ve amirimiz olarak ma‘iyetinde sayeban oluruz.

Esasen iki bin lira değmeyen Paşa Höyüğü köyünün hububat a‘şârını -köy muhtarını günlerce habs itdirdikden sonraa encam elinden mühr-i resmileri alarak- beş bin liraya mühürlerken de mal müdürünün kalbinden menâfi‘i hazineden ziyada bu kabil-i menâfi‘ hasise geçmemiş değildi. Kurnaz Cafer Efendi o hülyasından renk virmek istemiyordu. Varidât kâtibinin bu suret-i izzâhına kani‘ ve memnun oldu. O da Leblebicinin Aişe’den bir öpücük almak tenezzül zahiresinde bulundu.

Cafer Efendi Aişe’nin yanağındaki kabartıların ne idüğini sordu ise de ehemmiyetsiz suçiçeği sivilceleri olduğunu söylediler. Müdür efendinin emrâz-ı zühreviye i‘razını bilmesi içün doktor olması lazımdır. Gece eskidi, yağlı mezelerden

çokça çöplanan? mihvarlar her iki baharın te'siriyle birer ikişer göz kapaklarını kapadılar meclise bir sönüklük geldi. Mal müdürü ile varidât kâtibi yağ kütüklerinin arkasına yapraklar arasından sızan ziyanın yardımıyle Aişe'nin ve Bandırmalı'nın kapalı yerlerlerinde birer şangar görmüş fakat bunlardan da bir şey anlamamış idiler. Nihayet Cafer Efendi de bir müddet uyudu. Yavaş yavaş gözlerini açıp su ister gibi olduğu zaman kendisini hemen süvari tahsildarı Akif Efendi arkasına aldı ve hayvanın üzengilerini sıkdı. Mal müdürü hayvan üzerinde yine "Aman Doktor" u tutturmuşdu. Onu artık hakikaten bir doktora "Aman" diyeceği zamana kadar safasında devam itmek üzere kapıdan ailesine teslim ittikleri zaman kenar çiftçi mahallelerinde horozlar ötüyordu.

Vakit akşama yakındı, Paşa Höyüğü köyünün bütün çiftçileri kadim bir aşinalıkla köye gelmekde olan atlıların icrâ me'muru ile jandarmalardan ibaret olduğunu anlamakda güçlük çekmediler. Hepsi abalarının önlerini kavuşdurmuş- telefon başında "Kumandan Paşa" sözünü işidir işitmez kumandan Paşa'nın huzurunda imiş gibi vaz'iyet-i askeriye elan teka'üdden muvazzaf alaylı zabıtları tanziren- sanki uzakdaki icrâ me'muruna karşı "Selam dur" vaz'iyetiş almış idiler. Şehirli bir Efendi'nin Paşa Höyüğü köyündeki arazisine bu sene ortakçı gelen Muhsin Paşa Çiftiği Süleyman Ağa- esasen Muhsin Paşa'nın nüfuzu sayesinde o çiftlikde böyle hükûmet me'muru ve ale'l-husus hükûmet-i me'murinin böyle zâret, zorteni görmeğe alışmadığı içün bu köylünün vaz'iyetine karşı adeta sersemleşmiş alık alık hayran hayran onları temaşaya dalmışdı. Fakat o da bir suk-ı tabi'i ile ikide bir, güneş tarafından gelen atlılara doğru dönerek ve elini kaşının üzerine koyub gözlerine siper yaparak, gelen hükûmet me'möurlarını tanımak hevesinden men'i nefsi demiyordu.

Beş on dakika sonra, birkaç jandarma

ORJİNAL SAYFA 143

Üçüncü Sahife	Kilis	6 Nisan 1341

nın önünde kısa boylu, ufak tefek, tamamı tamamına malça birlisine müşâbih sivil bir me'mur durdu. Başında muhtar, ihtiyar, daha geride köyün yedi yaşından yetmiş yaşına kadar erkeği, kadını ellerini yerlere yetişdiren kandilli temennalarla icrâ me'murunu selamladılar. Muhtar atın başını tutdu. Köy bekçisi silahını yere

atarak me'muru indirmeğe şitâb itdi. Diğer köylü jandarmaların hayvanlarına koşdular, çocuklar -beşikden beri adlarıyle tehdid olundukları- jandarmaları görerek kaçışdılar, at kişnemeleri kaçan çocuklar üzerinde "Ummacı" te'sirini yaparak tüylerini ürperdiyordu.

Erkekler hayvanların yemlerini köylüye tevzi' ve celb itmekle uğraşırken kadınlar ocakları yakdılar taze ekmek, henüz pişirilmekde olan tavuk etli bulgur pilavı kokusu ba'zı bacalardan köye yayıldı.

İcrâ me'muru jandarmalara pişir tenbih itdi: bu köyde de rakı yok, bu akşam oburluk istememelisiniz, sonra beni çakır-keyif bırakırsınız! Dedi. Yetmişlik muhtar Memiş Ağa yumurtadan, tavuk yüreğinden yapdırdığı mezeleri getiriyordu -daha köye gelirken çeke çeke dili ağırlaşan- icrâ me'muru ona bir iltifat itmek istedi:

__ Memiş Ağa dedi! Düyûn-ı umumiye ve Maliye tahsildarları gibi beni de arbuzla savamazsınız geçen def'a topladığımız parayı yolda eşkıya aldı diye hükûmeti iğfal itmişsiniz. Bu sefer hakkınızda "Kesb-i kat'iyet itmiş" i'lâm var bakalım ne yapacaksınız?

Memiş Ağa__ Aman Efendim, ben ne yapdım ki "Kesik kafasını Memiş'in, i'damına emir var" diyorsunuz? Dimek istedi. Bunu bir türlü diyemedi. Ecelini kendi eliyle ta'cil itmekden korkdu, meze tabağını nereye koyduğunu bile fark itmeden sanki geniş ve son bir nefes almak içün dışarıyı zor buldu. Köylü hep muhtarın avlusuna toplanmış, üç yıldır bir türlü ödeyib bitiremedikleri ve beş bin liralık kefâlet-i müteselsile a'şârından dolayı şalgam muhasebecisi Cafer Beğ'in geçmesine küfürler okuyordu.

Memiş Ağa içeride işitdiğini dışarıda söyledi, köylünün derdi bir iken bin oldu bu hikâyeye yalnız uzakdan birisi gülmüşdü:

Mu'allim Şahmaran Hoca bu işde bir yanlışlık olduğunu, yaşı altmışı bulduğu halde şimdiye kadar hiçbir köyün muhtarın a'şâr borcu içün i'dam idilmediğini, kendisi içeri girüb me'mur Beğden işi anlayarak dönüb kendilerine anlatacağını söyledi.

İcrâ me'muru yemek istemişdi. Muhtar bunu i'damdan kurtulacağına fal tutdu, çünkü aşâ'ir usulünce kendisini öldürmek isteyen bir adam elbette kendisinin yemeğini yemezdi. Evvelki korkuyu şimdiki ferahlığı karısına anlatdı ve çabuk yemek göndermesini tenbih iderek avluya çıkdı.

Mu‘allim icrâ me’murunun huzuruna kabul olunmuş ve kanunun mnahkemeden, vazifedar me’murunun nezdinden harice virilmeyeceğini tasrih itdiği dosyaları kırık gözlüğüyle zeytin yağı ışığında gözden geçirmişdi. Şöyle böyle farkettim ki işin içinde i‘dam filan yokdu.

O da dışarıya çıkdı ve muhtar ile karşılaşdı. Hoca muhtarı tamin iderken muhtar daha ziyade deminki kafanın te’mininden memnundu.

Ahırda çerçinin zayıf merkebi nasılsa bir jandarmanın hayvanına aid yeme sataşmış ve jandarma hayvanı yüksek bir kişneme ile haykırmışdı. Bu gürültü sanki bütün sarhoş jandarmaların sefere başında ağızlarının tadını kaçırdı ve cümleten ahıra koşdular. İlk yetişen jandarmanın dipçiği çerçinin merkebini yere yuvarladı.

Ale’l-sabah kefâlet-i müteselsilenin tevzi‘âtına başladılar köyden bu üç sene zarfında bir çok mezarı‘ çıkarılmış yerlerine bir çok ortakçı getirilmişdi. Bununla beraber bedel-i ihaleye de faiz, masarıf-ı mahkeme ve ücret-i vekâlet gibi hayli zeliber?.. gelmişdi. Tevzi‘ât sırasında Muhsin Paşa çiftlikli Süleyman Ağa’da bi’t-tab‘ unutulmadı. Lâkin Süleyman Ağa o çiftlikden ayrılırken Muhsin Paşa kendisinde cem‘an yekûn yirmi liralık eşya bırakmamış, mütebakisini elinden almışdı. Tevzi‘de Süleyman Ağa’ya otuz beş buçuk lira isabet itdi. Süleyman Ağa’nın ibtidâ’i muhakemesi henüz birkaç gün evvel geldiği ve köyün üç sene mukaddemki a‘şar borcuna iştirâki bir türlü kabul itmediği halde gösterdiği ufak bir tereddüt, dün akşam çerçinin merkebini öte dünyaya götüren jandarma dipçiğinin kafatasına inmesini

ORJİNAL SAYFA 144

Dördüncü Sahife	Kilis	6 Nisan 1341

İntâc itdi zavallı, Muhsin Paşa çiftliğinde hükûmet me’muru görmediği halde yalnız Paşa’nın zulmünden bizâr olmuş, sırf o yüzden Paşa Höyüğü köyüne ortakçı gelmişdi. Burada da bu hali görünce hayatdan, hayat namına süründüğü şu sefaletden, düçâr olduğu işkenceden bütün bütün nefret etdi. Kan akan kafasını intihar kasdıyle duvara çarparken jandarmalar, icrâ me’murlarının işareti üzerine gözü önünde yirmi liralık eşyasını da alub gitdiler fakat hamiyetli komşusu Kurşunoğlu Musto bu fecâ‘ate göz yumamadı, muhtarın akrabası olduğı içün kendisine isabet iden otuz lirayı almamış onu da diğer köylülere taksim itmişlerdi.

İşte o paranın bir kısmını virerek Süleyman Ağa'nın eşyasını kurtardı ve Süleyman'ın zevcesi Zeliha kocasını al kanlar içinde terk itmeği kadınlık haysiyetine yediremeyerek Kurşunoğlu'nun merkebini alub eşyasını ve yaralı kocasını Lehne kazâsına getirdi. Hükûmet tabibi bir iki gün içinde eşya bedelinden on lirasını "Kadmeye" "Mu'ayene" ücreti "Marsuvan" [Pansuman] masrafı diye eritdi. Zeliha bu hali beğenmedi, Nalband Silo Ağaya derdini açdı. Silo Ağa belediye re'isinin hayvanını nallardı. Re'isin bir iyi tarafını buldu. Süleyman Ağa'yı meclis-i beledi mazbatasıyle mecannen tedavi idilmek üzere Şalgam livası gureba hastahanesine yolladılar.

Lehne kazâsı hazine vekili Hasan Efendi bir adliye mahkemesi içün Şalgam livâsı istinâf mahkemesine gitmişdi. Muhasebeci Cafer Efendi'nin Frengi ile gureba hastahanesinde yatdığını haber aldı. Kazâda mal müdürü iken bu kadar hukuk ve ma'ârifleri vardı. Hazır gelmişken ayâdesine gitmek bir kabalık olurdu.

Cafer Efendi yatağında doğrulmuş ellerindeki müstekre karhalara bakmayarak sardığı cigarayı Hasan Efendi'ye uzatmışdı. Hazine vekili nezaket itdi. Cigarayı ma'a't-te'şekkür aldı fakat araya söz katarak onu içmedi, bir tarafa bırakdı. Şimdi muhasebeci boğuk sesiyle hoşbeşi bitirmiş, aynı koğuşda karşı yatakda yatan Süleyman Ağa ile başucundaki Zeliha'yı bi't-tab' tanımayarak, Hasan Efendi'den Paşa Höyüğü köyünün 1331 senesi a'şârından aldığı ücret-i vekâletin nısfını istiyordu. Hazine vekili kırk dereden su getirdi. Gerçi kendisi merkez livaya gelirken ücret-i vekâletden bir kısmını sarf itmişler ise de henüz hukuk re'isi ile icrâ me'muru hisselerini alamadıkları içün kendisi de bu paraya el sürmediğini şimdiki mal müdürü de hisse istediğini söyledi. İnşallah avdetinde sehimini ayırub Cafer Efendi'ye takdim ideceğini kaviyyen va'ad itdi. Veresiye rüşvetden ağzı yanan muhasebeci Efendi fakr halinden zaruretinden, hastalığından vesâ'ir ihtiyaçlarından bahsetti. Hasan Efendiden kuru va'adden başka bir şey alamayınca yarısı erimiş çirkin burnuyla derin bir nefes aldı. Galiba muhasebeci Efendi göğüs geçirmemiş, dünya değişdirmişdi. [Ser TAbib Hüseyin Beğ Hazik bir tabib, merhametli bir operatördü, Süleyman Ağa'ya acımış ona cidden iyi bakmışdı].

Hasan Efendi Lehne kazâsına dönerken kendisi ile bir arabaya binen kadın ile erkeğin huraba hastahanesinde müteveffi muhasebeciyi görmeğe gitdiği gün aynı koğuşda yatan köylü ile karısı olduğunu tanımakda müşkilât çekmedi ve ale'l-usul hangi köylü olduklarını sordu: Lehne'nin Paşa Höyüğü köyünden oldukları ve

hastahaneye yatmaları esbabını öğrenince bilhassa bu köyün ücret-i vekâlet hissesi konuşulduğu için hazine vekili de, yüzleri kızararak içinden müteveffi muhasebecinin mezarına küfürler savurdu.

Kadınlar Mahrum Kalmamalıdır

Cuma gecesi mu‘azzam müsameresiyle Kilis halkını bedi‘i zevkler içinde yaşatan mu‘allimler cem‘iyetinin hanımlarımız için de bir müsamere tertib itmek istediğini haber aldık. Bu tasavvurun hakikaten inkılabını sabırsızlıkla beklerken bu gibi meşkûr hizmetlerin yalnız ramazana hasr olunmayarak münasib fasılalarla tekrar ve idâmesini şayân-ı temenni buluyoruz.

Türk Oteli ve Lokantası

“Andibendoğlu hanının üst katında” müceddid yatraklarının nezafeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve sitâyişin fevkindedir. Husul-i memnuniyet için bir def‘a teşrif kâfidir

1-73

Müdür Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir

ORJİNAL SAYFA 145

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilis’de, Kilis
[Sayı: 315] 7 Nisan 1341-1925	Salı	14 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Ergani’nin İstirdâdı ve Ajans Telgrafları

Adana'dan gelen ba'zı zevat Ergani'nin usatdan istirdâd idildiğini haber virmekdedirler. Bu haberin sıhhatini tabi'i temenni ideriz. Fakat, bize 29 Mart'dan beri ajans telgrafları gelmediği içün te'min idemeyiz. İnşallah Ergani'nin istirdâdı sahih olduğu gibi yakında bütün isyan-ı mıntıkanın kâmilen usatdan istirdâd ve tathiri de müyesser olur.

Mu'allimin Müsameresi

Geçen akşam mu'allimein cem'iyeti bize, muhitimize göre müstesna bir gece yaşatdı. Hilal mektebinin sinesinde kesif bir sâmi'ın ve temaşagir kitlesi taşıyan konferans salonunda İstiklal Marşı kaimen istimâ' idildikden sonra kıymetli doktorumuz operatör Emin Beğ Efendi -neşr idilmesini temenni itdiğimiz- sıhhi bir konferans virdiler.

"Malarya" nın zuhur ve sirâyeti sebeblerinden, bu hastalığın önüne geçebilmek içün ferdce, beldece ve hükûmetce yapılması icâb iden hususi ve umumi tedbirlerden ve doktor bulunmadığı yerlerde hastayı mümkün mertebe tedâvi idebilmek usullerinden bahs iderek cidden istifâdeli beyanatda bulundular.

Mu'allimler tarafından söylenilen mu'allimeyn marşını müte'akib mmleketimizin münevver gençlerinden mürekkeb musiki hey'eti "Tahir poselek" peşreviyle konsere başladı.

Birinci ve ikinci fasıllardaki müntehab parçalar muvaffakıyetle çalındı. Ba-husus İsmail Hakkı Beğ'in "Mahor" saz semâ'isiyle "Ferhafza" peşrevi çok hoş bir te'sir bırakdı. Çokdan beri bedi'i heyecanlara susamış, çorak ruhlarımıza bu birkaç parça sıcak ve susuz günlerdeki birer buzlu ve nefis …ferahlığını veriyordu.

Bu ilk konserleri olan gençlerin musikide muntazam Said henüz başlamış olmalarına rağmen elde itdikleri şu ilk netice haklı bir iftihara kâfidir.

Orta mekteb talebesi tarafından temsil idilen "Ümidin Güneşi" ümidin fevkinde bir takdire mazhar oldu ve bunun böyle olması birkaç cihetden iyi oldu.

Temsilinde muvaffakiyet hasıl olan şeyi küçük bir mekteb piyesi olmakla beraber ne de olsa sahnenin vaz'iyetin hakiki çehresini göstererek halkın tiyatro hususundaki telakkisinde irşadkâr te'sirle yapmakdan hali kalmayacağı cihetle hâ'iz-i ehemmiyetdi.

Temsilin birinci perdesinde dershanenin kapısı vurulduğu vakit içeri kimse girmeden ve girecek kimsenin kim olduğu belli olmadan talebenin ayağa kalkması ve monologcunun güzel ve lüzumlu bir yeri atlamasını veya unutması gibi ufak tefek kusurlara rağmen her ikisi de alkış topladı. Küçükler şayân-ı tebrikdir.

Müsamerelerindeki muvaffakiyet kadar, hasılatı teberru‘ idecek mü’esseseyi de hüsn-i intihabda isabet iden mu‘allimeyn cem‘iyetine müte‘âkib müsâmerelerinde de mükemmeliyet temenni iderek bu ziyafetlerinden dolayı teşekkürlerimizi sunarız.

Said Baytaz

Müsamere Hasılatı

Mu‘allmin Cem‘iyetinden:

Cem‘iyetimizin 2-3 Nisan 341 Cuma gecesi Hilal konferans salonunda bir mecidilik ve yarım mecidilik gibi cüz’i bilet mukabilinde

ORJİNAL SAYFA 146

İkinci Sahife	Kilis	7 Nisan 1341

Verdiği müsamer hasılâtından atideki hesaba göre 39 not ikinci müsamere hasılatıyle tevhiden Ankara’da tayyare cem‘iyetine takdim idilmek üzere emaneten Ziraat Bankası’na tevdi‘ idilmişdir.

Hasılat

Ma‘deni râyic	Satılan Bilet	
Guruş	Birinci	İkinci
2975	54	130

1147,5 sahne, temsil, bilet, program konser ve ücret-i nakliye masarıfı

1827,5 hasılât-ı safi

1227,5 selasanından biraz fazlası 31,5 guruş üzerinden evrak-ı nakdiye bi’l-tahvil 39 not Ziraat Bankasına tevdi‘ idilmişdir.

Yaşasın Mu‘allimin Cem‘iyeti

Fakir Talebeye Kitab Vermişdir.

Mu‘allimein Cem‘iyetinden:

Cem‘iyetimiz bu sene bi’l-umum mekteb müdâmini Hanım ve Efendilere ucuz kitab te’mini suretiyle çocuk babalarına yardıma ve kazancıyle fakir çocuklara mecannen kitab verilmesine karar vermiş 775 notluk kitab celb iderek yalnız yüzde yirmi kârla satmış yüzde yirmi kârdan yüzde onu satılmayan kitablara bağlı olarak cem‘iyete kalmış yüzde onu olan 77,5 notluk da fakir çocuklara kitab tevzi‘ idilmişdir. Hizmetin pek naçiz olmasına rağmen binlerce liralık bütçesi olan muhasebe-i hususiyenin memleketimiz fakir çocuklarına ancak kırk notluk kitab vermesine göre cem‘iyetimizin dar bütçesiyle muhasebe-i hususiyenin iki misli mecanni kitab tevzi‘âtı istisgar idilemeyecek bir meblağ olmasına mebni kitabcılık hesabatımızın tasfiyesi münasebetiyle i‘lân-ı keyfiyet eyleriz.

Kış Geri Döndü

Üç dört günden beri Kilis’de kışın avdeti hissedilmekdedir. Daha evveli akşam keskin bir soğuk ve hatırı sayılır bir fırtına vardı, hatta gecenin imtidâdınca kar yağmışdı. Evveli gece hava açılmakla beraber soğuk devam itmiş ve derece-i sühunet Saferi göstermişdir. İki gece birbiri üzerine buzda dondu.

İşidildiğine göre bu soğukdan henüz açılmağa başlayan bağ ve zeytinlerimiz fevkalade müte’essir ve mütezarrar olmuşdur.

Gelenler

Ayntab’a avdetini yazdığımız da‘va vekili Saib Kadri, Halep’e azimeti yazılan sahib-i imtiyâzımız Hacı İsmet, geçenlerde Ankara’ya azimet itmiş olan belediye re’is-i sabıkı İslam Beğler Kilis’e gelmişlerdir.

Mükellefiyet-i Zirâ‘iyye Mes’elesi

Kaimakamlıkdan:

Sulhun akdinden sonra mer‘iyeti zâ’il olan mükellefiyet-i zirâ‘iye kanununun yeniden tatbikı zamanında tanzim idilen layiha-i kanuniye hey’et-i vekileye takdim idilmişdir. Bu hususda zirâ‘dan vârid olan telgraflara birer birer cevab i‘tası gayr-ı mümkün olduğundan mezkûr kanunun kabulünü müte‘âkib derhal ta‘mim ve tatbik idileceği zirâ‘at vekâletinin iş‘ârı üzerine i‘lân olunur.

Yunan Paraları Hakkında

El yevm mevki‘i tedâvülde bulunan ve her beliyoti…?...berrenin markı kıymetini hâ’iz olan 11 Teşrin-i Evvel 1924 tarihli Yunan banknotlarının 5 Haziran 1925 tarihinde mevki‘i tedâvülden kaldırılacağı ve 5 Temmuz 1925 tarihine kadar Alman rayih bank tarafından tebdili mukarrer olduğu tarih-i mezkûrdan sonra işbu evrakın hiçbir kıymeti kalamayacağının alakadaranca ma‘lum olmak üzere i‘lânı Berlin maslahat-güzârlığımızın iş‘arına atfen hariciye vekâletinden bildirmişdir. Alakadaranın zarardan siyaneti içün i‘lân-ı keyfiyet olunur.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul’da haftada iki def‘a neşr idilmekde olan “İstanbul Piyasa Gazetesi” bi’l-umum piyasa haberlerini ve Fransızca kısmını havidir. Karilerimize sür‘atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres: “İstanbulda Piyasa Gazetesi”

Niğde’de “Müdafa‘a”

Birkaç aydan beri Niğde’de neşr idilmekde olduğunu iştdiğimiz “Müdafa‘a” gazetesi ahiren bizimle mübâdeleye başlamışdır. Refikımıza teşekkürle beraber uzun ömür ve parlak muvaffakiyet temenni ideriz.

Hilâl-i Ahmer Mecmu‘ası

Türkiye Hilâl-i Aher mecmu‘asının 43’üncü sayısı dahi pek nafi‘ makalât sıhhıye ve içtimâ‘iyye ile muhtelif hilal ve salib-i ahmer haberleriyle intişâr itmişdir. Ayrıca Fransızca ve İngilizce kısımları da muhtevi olduğu halde senelik abonesi yalnız bir liradır.

ORJİNAL SAYFA 147

İmtiyaz Sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: Yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar

derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilis de, Kilis
[Sayı: 317] 9 Nisan 1341-1925	Perşembe	16 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Fransız Milisleri Yine Edebsizlendiler

Fransız milis rü’esasından Cindaroğlu İbrahim şu günlerde eski edebsizliğini ele alarak İslahiye civârında Haymenişin Aydınlı aşiretinin on küsur sürü ağnamı gasb itmiş ve tarafımızdan vuku‘bulan teşebbüs üzerine bundan ancak yüz kadarı Kilis’e i‘âde olunmuşdur.

Katma istihbarât zabıtı Mösyö Nusari’nin maksubât-ı mezkûre peyderpey elde idildikce tarafımıza i‘âde idileceğini iş‘ar itmesine rağmen Cindaroğlu evvelki gün de Dünbüllü köyünün sığırlarını kâmilan sürüb götürmüşdür.

Diğer tarafdan Milis ve Acil re’isi Hasan Cenani’den ahiren hitam bulan Ankara müzâkerâtı üzerinde te’sir icrâ itmek maksadıyle cenubdaki Türklere güya hükûmet-i Arabiyeyi istediklerine dâ’ir cebren mazbata mühürletdirmekdedir. Bütün bunlar gösteriyor ki Türkiye-Suriye hududunda derdest icrâ olan ta‘dilât ile akıbetlerinin fena olacağını idrâk itmeğe başlayan hainler ya yeni mes’eleler ve karışıklıklar çıkararak işimizi işkâl itmek istemekde veyahut “Harman sonu dervişlerin” mislince son bir vurgunla daha cenuba, cehennem diyarına doğru firar itmek azmindedirler.

Meclis Haberleri

Ankara, 4 (A.A) (Gecikmişdir) Büyük Millet Meclisi Türk Sanayi ve Ma‘adin Bankası kanunuyle muvâzene-i maliye mazbatasını ruznameye almış ve minhal divân-ı muhasebat a‘zâlıkları içün intihâbat icrâ itmişdir, re’yler inkısama uğradığından yarın ki içtimâ‘da intihabat tekrar idilecekdir.

Perşembe içtimâ‘ında ta‘yin esamı ile re’ye vaz‘ idilmiş olan seyr-i sefâ’in idâresi bütçesinin 129 ve seyr-i sefâ’in müdüriyet umumiyesinin suret-i idâresine dâ’ir kanunun 146 re’yle kabul idildiği tebliğ olunmuşdur.

Evkat müdüriyet umumiyesi bütçesi müzâkere ve kabul idilmişdir.

Bahriye vekili İhsan Beğin talebi üzerine memleketin bahran müdafa‘âsını te’min içün 15 milyon 145000 liralık fevkalade bütçe kanunu müzâkere idilmişdir.

Demir yolları inşaat ve işletme müdüriyet umumiyesi bütçesi dde bi’l-müzâkere ta‘yin esamı ile re’ye vaz‘ idilmiş ise de nisab ekseriyet bulunmadığından her iki kanun yarınki (Geçen Pazar günkü) içtimâ‘da tekrar okunacaktır.

Musul Bizimdir

Berlin 2, (A.A) (Gecikmişdir). Cem‘iyet-i Akvâm kâtib-i umumiliğine Musul şehri ile civar köyler ahalisi tarafından Türkiye’ye ilhak idilmeleri talebini mütezammin yüzden fazla istid‘â gönderilmişdir.

Komisyon Re’isi

İstanbul, 6, (A.A) Musul’da tahkikat icrâ iden Cem‘iyet-i Akvam komisyonu re’isi İsveçli Mösyö Virensen dün akşam şehrimize gelmişdir. Mumâ-ileyhe birkaç gün kadar şehrimizde kaldıktan sonra Bükreş’e, oradan da komisyonun raporunu tanzim itmek üzere -cem‘iyetin içtimâ‘ ideceği- Paris’e gidecektir.

İstanbul Barosu’nun Bir Kararı

İstanbul, 6 (A.A) İstanbul Barosu Cem‘iyet-i Umumiye’yi belediye ve meclis-i umumi vilâyet a‘zâsından olan mehamilerin şehir emaneti ve idâre-i hususiye-i vilâyet aleyhinde da‘va der-uhde ve ta‘kib itmelerinin memnuniyetine karar virmişdir.

ORJİNAL SAYFA 148

İkinci Sahife	Kilis	9 Nisan 1341

,

İstanbul Şehir Emini

İstanbul, 6, (A.A) şehir emini Emin Beğ dün akşam Avrupa’ya gitmişdir.

Fransa Kabinesi’nin Mevki‘i

Paris, 3 (A.A) (Gecikmişdir) Mösyö Heriyo maliye nazırının istifâ‘sı hakkında meclis-i meb‘usanda vaki‘ olan istizahın te’hirini taleb itmiş ve i‘timad mes’elesini ileri sürmüşdür.

Meclis 26 muhalife karşı 580 re’yle istizaın ta‘allukunu kabul itmişdir.

Mehmed Ali Öldü

Sabık İran şahı Mehmed Ali’nin vefat itdiğini Anadolu Ajansı yazıyor.

Balfurun Ballı…?... Seyehati

Londra, 6 (A.A) Lord Balfor Kudüs’den Hayfa’ya gitmişdir. Çarşamba günü Suriye’ye giderek Şamı, Beyrut’u ziyaret idecekdir. Lordun Şam’ı ziyaretinde umumi grev i‘lânından korkuluyor.

Rusya-İngiltere Münâsebatı

Londra 6 (A.A) Sovyet hükûmetinin İngiltere tarafından resmen tasdikı içün Londra kabinesi nezdinde yeniden nim resmi teşebbüsatda bulunduğunu “Deyli Meyl” yazıyor. İngiliz kabinesi Sovyetlerin yeni bir ahtt-ı hareket ittihaz itmiş olmalarına mebni bu teklifatı nazar-ı i‘tibare almağa mütemâyil görünmekdedir.

Sovyetler Londra’da bir istikraz akdine de çalışmakdadırlar. İngiltere hükûmeti buna muhalif olmadığını fakat istikraza dâ’ir te’minat viremeyeceğini Moskova’ya bildirmişdir.

Himâye-i Etfal Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinden Okuduğu Rapor

Mâba‘d

Geçen sene kongresinde tahsisatlarını lütfen kabul buyurduğunuz sıhhat rehberlerinden ikisi Ankara’da beş ayda (68) fakir ailelerin doğumlarına girmişler bu ailelerin öteden beri benimsedikleri fena adetleri ve usulleri kaldırmağa bilhassa çocuğu toprağa yatırmak, lohusayı toprağa oturtmak, çocuğun çabuk doğması içün kocasının pabucu ile su içirmek, yumurta kabuğu yedirmek, minderden atlatmak gibi muzır adetlerin önünü almağa uğraşmışlardır.

İlk zamanlarda ba‘zı yerlerde istiskal görem sıhhat rehberi ebelerimiz son zamanlarda her tarafda samimiyet ve muhabbetle karşılanmağa başlanmışlardır. Bu sıhhat rehberlerimiz evlerde bu vazifelerden ma‘dâ hasta çocukların banyo yapılması usullerini, mu‘âyyene ve tedâvihanelerimize gelüb de evlerinde ta‘kib idilmesi

lâzım-gelen çocukların ahvâl-i sıhhıyelerini ve bakılması şekillerini göstermek vazifelerini de ifâ itmişlerdir.

Hıfzu's-sıhha mütehassısımız: Nakşibendi mektebinde tahsis idilen dershanede haftada bir gün annelere, çocukluğun içtimâ'ı hıfzu's-sıhhasına aid çocuk vefiyâtının muhtelif memleketlerdeki nisbeti ve bu hususda alınan tedâbir ile mü'essesat ve çocuğun ferdi hıfzu's-sıhhasına aid, çocuğğun nasıl beslenmesi lâzım lâzım-geleceği, erzâ'ı tabi'iyyenin nasıl yapılacağı ve erzâ'ı sanâ'iye fâ'ikıyyeti, erzâ'i sanâ'inin ne olduğu, kadın ve hayvan sütleri arasındaki fark ve mukayese, erzâ'ı sanâ'ide isti'mâl olunan sütün evzafı, şerâ'iti, erzâ'ı sanâ'i nasıl yapılır,erzâ'ı muhtelit ne dimekdir şerâ'iti nedir.

Mâba'dı Var.

"Türk Tayyare Cem'iyetinin" Beyannamesi

Mâba'd

Beyne'l-milel bir mahiyet alan bu umumi endişeden, aziz Türkiye'ye isabet iden hissesin ne kadar mu'azzam olduğunu, her vatanperver Türk, nazar-ı dikkate almak mecburiyetindedir. İşte bu mecburiyet kat'ayı kendi ruhunda duyan ve ona bütün vesâ'it ve şiddetiyle çare-saz olmak maksadını bir gaye-i esasiye telakki iden cem'iyetimiz, bu yolda göstereceği hamâli fa'âliyetin sâ'ikını, her sınıf halkdan almak ihtiyacındadır.

Bu suretle cem'iyetimize esas i'tibâriyle kuvâ-yı havâ'iyemizi, her nokta-i nazardan takviye ve inkişâf itdirmek hususunda bütün evlâd-ı vatanı alakadar kılmak emeliyle fa'aliyete başlamışdır. Bu meyanda yeni neslin bünyesinde ve ruhunda mündemec spor aşkının, azim ve irade mimaresesinin bedeni ve fikri tekâmül ihtiyacının, tayyarecilik mesleğinde yeni ve mü'esser bir vasıta-i tatmin bulacağı muhakkakdır.

Binâ'en-aleyh Türk gençliğinin bu zemindeki hamleleriyle alakadar olan ferdleri ve mü'esseselerini, Türk Tayyare Cem'iyeti kendi sinesinde hududu dahilinde göreceğinden emindir. Kezalik bütün ticari ve iktisadi inkişafâtın vesâ'it-i nakliye üzerine mü'esses olduğunu takdir idenler ve memleketimizin muntazam yollardan, şimendiferlerden mahrumiyetini bilenler bu hususda gösterilecek fa'âliyetin lüzum ve isabetini de derhal takdir iderler. El-yevm bütün medeni

milletlerde havâi münakalatın, ne baş döndürücü bir sür‘atle çoğaldığını görüyoruz. Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 149

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 316] 8 Nisan 1341-1925	Çarşamba	15 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

İsyan Haberleri

Asiler Çil Yavrusu Gibi Dağılıyor

Ankara, 4 (A.A) kıt‘at-ı te’dibiye karşısında usâtın toplu ve ciddi bir mukavemeti görülmemişdir. Bunlar mıntıka mıntıka inhilâl itmekdedir. Kıt‘atımız, vâsıl oldukları mıntıkada, ihtifa veya firar iden asilerin köy köy tehriyat ve te’dibatına devam eylemekdedir.

Silvan müfrezemizin asilerle yapdığı müsademede asilere iki yüz maktul verdirilerek dağılmışlardır. Bunların bir kısmı dağlara ilticâ itmişdir.

Çapakçor civarında bulunan Hacı Şeyhi Mustafa’nın avanesi Şeyhi terk iderek dağılmışdır. Bütün mıntıkada kar ve fırtına vardır.

Tebliğ-i Resmi

Hâni ile Lice’nin İşgali ve Bulunan Evrak

Ankara, 4 (A.A)

1- 1 Nisan 41 de Hâni'yi işgal iden kıt'atımız önünde perişan olan asilerin bir kısmı büyük Şel büyük bir kısmı da Firdevs istikametine kaçmışlardır.

Yürüyüşlerinde devam iden kuvvetlerimiz aynı günde Lice'yi de işgal eylemişlerdir. Hâni ve civarında isyana dahil olanların esamisini hâvi mühim vesâ'ik ve teşkilât defterleri ele geçmişdir.

2- Kiğı'daki kuvvetlerimiz Ohnut ve Çapakçora doğru ilerlemekdedir.

3-Palu istikametinde ilerleyen kıt'atımız geçdikleri sahadaki asileri taharri ve derdest eylemekdedir.

4-Varto havalisinde asilerin ta'kibatına devam olunuyor.

Ankara, 6 (A.A) Kıt'atımız işgal eyledikleri sahada asileri taharri ve ta'kib ile meşgul olmakdadır.

Cevad Beğ Atina Sefiri Oluyor

Ankara, 4, (A.A) Büyük elçi Cevad Beğ'in Atina'ya ta'yini hakkındaki istimzaca Yunan hükûmeti cevab-ı muvaffakat virmişdir.

Franklin Boyun Dönüyor

İstaanbul, 4 (A.A) Mösyö Franklin boyun -refakatinde General Mojen ve Kolonel saro olduğu halde- dün şehrimize gelmiş ve hariciye muraahası Nusret Beğ' le vali ve şehir emini, Fransız mümessili ve sefarat erkânı tarafından istikbal olunmuşdur. Mumâ-ileyhe bir iki güne kadar Paris'e azimet idecekdir.

Türkiye-Arnavudluk Ahidnamesi

Ankara, 6 (A.A) Büyük Millet Meclisi Türkiye ile Arnavudluk arasına imzalanan muhadenet ahidnamesini tasdik itmişdir.

İyi Bir Karar

Metrûk Medreseler

Ma'arife ve idâre-i hususiyelerde virilecek Ankara, 6 (A.A) Meclis-i Evkaf bütçesini müzâkereye devam itmişdir.

Vasıf Beğ (Saruhan) tedrisât-ı ibtidâ'iye masarıfına karşılık olmak üzere metruk medreselerin idâre-i hususiyelere terki hakkında elli refikı ile verdiği takriri

müdafa‘a iderek ibtidâ’i mektebi yapmak içün binlerce lira virmek mecburiyetinde kaldığımız bir zamanda bunlardan behme-hâl istifâde lüzumunı söylemişdir.

Hakkı Tarak (Girmesin) ve Yunus Nadi (Müstesna) beğler takririn lehinde bulunmuşlardır. Neticede : (Vakıf medrese meyanı ve arsalarının) evkafın mahiyetine göre, ma‘arif ve idâre-i hususiyelere terki kabul idilmişdir.

ORJİNAL SAYFA 150

İkinci sahife	Kilis	8 Nisan 1341

Ağnam Sahiblerine

Kaimakamlıkdan:

Kışlakdan avdet idecek hayvanatın mu‘ayyenesi içün Telhabeş karyesi merkez ittihaz olunarak Baytar me’muru oraya i‘zâm kılınmış ve karye-i mezkûreden ma‘dâ hudud mınatıkından hayvanatın geçirilmesi içün hudud tabur kumandanlığından icâb idenlere emir virilmiş olduğundan ahalice ma‘lum olmak üzere i‘lân-ı keyfiyet ı-olunur.

Yeni Bir Refik

İstanbul’da “Son Saat” namıyle intişar itdiğini iştidiğimiz yeni ve muhterem refikımız 13 numrosundan i‘tibaren bizimle mübâdelye başlamışdır. Refikımıza teşekkürle beraber uzun ömür ve timetli muvaffakiyet temenni eyleriz.

Türkiye İktisad Mecu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 101’inci sayısı müfid muhteviyatla intişâr itmişdir. Tavsiye olunur.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dahil olalı altı aya çok yaklaşdığı halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar.

Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber beraber icâb itdiği masraf ve külfet mu‘azzez abonelerimizce ma‘lum olsa gerekdir. Binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

Toprak

Zirâ‘i, ticâri toprak mecmu‘asının 16’ıncı sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

Himâye-i Etfal Cem‘iyeti’nin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Muhterem Hanım ve Beyefendiler.

İçtimâ‘i dertlerimizden en mühimini teşkil iden ve milli heyecan tevliye eyleyecek derecede derin bir yara olan çocuk vefayatının önüne geçmek memleketin istiklali uğrunda fedâ-yı can iderek yavrularını milletin ağuş-ı şevkatine terk eyleyen şühedânın bikes yavrusunu terfih itmek ve yarının mukadderatını ellerine vireceğimiz bi’l-umum evlâd-ı vatanın refah ve sa‘âdetini te’min eylemek gibi gayet mübeccel ve mukaddes vazifeleri der‘uhde eylemiş olan Türkiye himâye-i etfal cem‘iyeti bugün huzur-ı alinizde üçüncü sene kongresini akd itmekle mesrurdur.

Milli ve vatani vazifesine başladığı günden beri her tarafdan layık olduğu ehemmiyeti şükranla gören cem‘iyet geçen sene kongresini müte‘akib muhterem Latife Gazi Mustafa Kemal Hanım efendi hazretlerinin umumi riyâseti ve muhterem galebe Fethi Hanım Efendi hazretlerinin merkez umumi riyâseti kabul buyurmaları hasebiyle feyzlı bir istikamet aldı. Cem‘iyet re’isi muhteremenin huzurlarıyle akd idilen içtimâ‘larda çocuk mesâ’il mühimmesinin başlıcaları bilhassa süt çağında yavruların verdiği vefiyat tedkik ve icâbatı te’mil olunarak bilhassa bu vefiyatın önü alınmak içün cem‘iyetin bakım evleri küşâdı, ..?.. süt tevzi‘i, evlerde çocukların sıhhi suretde bakılmaları çarelerinin te’mini maksadıyle sıhhat rehberlerinin fa‘âliyete geçirilmesi hususlarına teşebbüs idilmişdir. Mâba‘dı Var.

“Türk Tayyare Cem‘iyeti” nin Beyannâmesi

Re’is-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin himâye-i aliyelerinde teşekkül iden ve İsmet Paşa hazretlerinin fahri riyasetleri altında bulunan Türk Tayyare Cem‘iyeti, memleketimizde tayyareciliğin askeri, iktisadi, fenni ve sına‘i sahalarda tekâmül ve terakkisi gayesini istihdâf iden, bu gayeye doğru atılacak hatveleri teşvik ve tanzim itmek isteyen milli bir teşkildir. Bunun içindir ki cem‘iyetin teşekkül haberi, vatanın her sınıf halkı tarafından umumi bir alaka ve memnuniyetle karşılanmış ve hükûmet erkân-ı kirâmı, bütün matbu‘at müntesibleri, muhtelif sınıf ve cem‘iyet ve fırkalara mensub zevât, zümrevi veya şahsi fikir ve kana‘at farklarının fevkine yükselen bir tehâlikle, Türk Tayyare Cem‘iyetinin maksad ve mesâ‘isine iştirâki, bir vazife-i vataniye telakki itmişlerdir. Zirâ : Türk

Tayyare Cem‘iyeti acil ve umumi bir ihtiyacın ve endişe, ehemmiyetini yalnız bizim memleketimizde hissettirmiyor. Etrafımızı mahit, uzak ve yakın milletlerin müdafa‘â-i milliye uğrundaki fa‘aliyetlerine, dikkatli bir nazar atfidecek olursak görürüz ki: havâi kuvvetlerin terakki ve tekâmülü tezyid ve takviyesi gayesi hemen her tarafda aynı derecede büyük bir cehd ve ciddiyetle ta‘kib olunmakdadır.

Yirminci asırda yaşayan bütün insanlar herşeyden evvel teneffüs itdikleri havanın ehemmiyetini tedkik ve tecessüs kaygısıyla mütehassıddırlar.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 151

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 318] 10 Nisan 1341-1925	Cuma	17 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Fransa ile Aramızdaki Mes’eleler

Paris, 2 (A.A) (Gecikmişdir). “Poti ? Pariziyen” gazetesi Türkiye ile Fransa arasındaki mesâ’il-i mu‘allaka-nın iyi bir tarik tesviye ta‘kib itdiğini beyan ile diyor ki:

__”Antakya ve İskenderunun hiçbir zaman terki mevzu‘bahis olmamışdır. Mevzu‘bahis olan bu iki vilâyetde hususi bir idâre te’sisi mes’lesidir ki bu da Türk hükûmetinin tamamen muceb-i memnuniyeti olacak bir tarzda te’sis idilmişdir. Türkiye-Suriye hududunun tahdidi mes’elesi el-yevm tamamen tesviye idillmek üzeredir.

Kuponlar mes'elesinde de bir tarz-ı tesviye vâsıl olmak içün hal ve vaz'iyet müsâ'iddir. Mevzu'bahis mes'elenin suret-i kat'iyede hâli sefirimiz Alber Saro'ya tavsiye idilmişdir".

Paris Sefirimiz

Yeni Paris sefirimiz Fethi Beğ Efendi, 2-3 Nisan gecesi, İstanbul'dan Paris'e müteveccihen hareket itmişdir.

Fransızlar ve Celal Kadri

150 kişilik listeye dahil hainlerden Celal Kadri, Haleb'te "Doğru Yol" gazetesinde Türkler aleyhinde yazı yazmakda olduğundan Haleb istihbarat müdüriyeti kendisine ba'demâ böyle yazılar yazmamasını ihtar itmişdir.

Celal Kadriye yazılar tekerrür itdiği takdirde tecziye idileceği de bildirilmişdir.

(Cumhuriyet)

Evkaf-ı Mülhakaya Dâ'ir

Evkaf-ı mülhakanın da evkaf-ı mazbuta gibi evkaf idârelerince bi'l-müzâyede taleblerine icâr idildikden sonra senedlerin mütevellilerine devri usul-i ittihaz olunduğu müdüriyet-i umumiyenin iş'ârı üzerine Kilis evkaf me'murluğundan umum mütevellilere tebliğ idilmişdir.

Ermeni Firarilerinin Mes'ulleri

Büyük Millet Meclisi me'murin muhakemat hey'eti Ermeni firârileri mes'elesi hakkında esbak Polis müdürü Sadeddin Beğle diğerlerinin tevkif ve mes'uliyetlerine mütedâ'ir muhakemat encümeni tarafından virilmiş olan kararları tasdik itmişdir. Şu halde Ankara şehir emini Haydar Beğ'in de tevkifine karar virildiği hakkında ki eski şâyi'ât asılsızdır.

Mürteci' İmamlar Hakkındaki Karar

Ankara 7 (A.A) İstiklal Mahkemesi hıyanet-i vataniye ile maznun Adana'nın Misis nahiyesine merbut iki köy imamı Muhyiddin ve Mehmed Efendiler hakkındaki kararını vermişdir. Maznunların seferberlik mıntıkasında isyanın muvaffakıyetle neticelenerek halife ve padişahın getirileceği ve medreselerin açılacağı ve Kazım Karabekir ve Ali İhsan Paşaların birer fırka ile usâta iltihak itmiş oldukları tarzındaki

tezvirât ve efsadât ile hıyanet-i vataniyeleri sabit olduğundan müdde'i umuminin talebi dâ'iresinde i'dâmları iktizâ itmekle beraber tahakkuk iden ahvâl-i sabıkaları haklarında esbâb-ı muhaffafa takdire teşkil itmiş olduğundan Ceza Kanununun 47'nci maddesinin birinci fıkrasına terfikan mü'eyyed görgü konulmalarına müttefikan karar verilmişdir.

Otomobilcilik İçün

İstanbul,31 (muhaberemizden) Ticaret vekili, Amerika'da Ford mü'essesine gönderilecek olan, yirmi beş talebe hakkında beyânat-ı atiyede bulunmuşdur:

__Mes'ele Amerika ile müzâkere olunuyor,

ORJİNAL SAYFA 152

İkinci Sahife	Kilis	10 Nisan 1341

cevab bekleniyor. Talebeler arasında bir imtihan yapılacaktır. (İzmir-Yeni Asır)

Motor Ruhsatnameleri Hakkında

Kaimakamlıkdan:

Gaziayntab dahilinde mevcud motor ve buhar makinelerinden kısm-ı külliyesinin kuvve-i muharreke ..?.. ruhsatnamesini hâ'iz olmadığı anlaşılmış bulunduğundan iktizâ-yı kanuni ta'kib olunmak üzere ruhsatnamesi olanların ruhsatnamelerinin birer suret-i musaddıkalarını Mart 341 gayesine kadar Adana mıntıkası ticaret müdüriyeti namına göndermelerinin ve ruhsatnamesi bulunmayanların ise tarih-i mezkûre değin Adana ticaret mıntıkası müdüriyetine tahriren veya şifâhen müraca'at itmelerinin sur-ı ahiri ile ta'kibât-ı kanuniye mahal kalmamak üzere cerâ'id-i mahalliye ile i'lânı müdiriyet mumâ-ileyhanın iş'arına atfen vilâyet-i celileden bildirilmişdir.

Meslek

Türkiye'nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmu'asıdır. 16'ıncı sayısı da pek müfid ve metnu'mütevenni intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk'e tavsiye ideriz.

İstanbul Piyasasıyle Alakadar Tüccarımıza

İstanbul'da haftada iki def'a neşr idilmekde olan "İstanbul Piyasa Gazetesi" bi'l-umum Piyasa haberlerini ve Fransızca kısmını havidir. Karilerimize sür'atle abone olmalarını tavsiye ideriz.

Adres : "İstanbulda Piyasa Gazetesi"

İmâye-i Etfal Cem'iyeti'nin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba'd

Gerek erzâ'ı sınâ'i ve gerek erzâ'ı muhtelitaya ne gibi sebebler tahtında karar verilir, validelerin erzâ' esnasında ri'âyet idecekleri şerâ'it, çocuğun beslemesinde gösterdiği arizalar nelerdir. Ne gibi tedâbir alınmak lazımdır, çocuğun elbası, tahareti vesâ'iresi gibi hıfzu's-sıhha hususatına aid konferanslar verilmiş ve bu konferanslar makale şeklinde gazetelere verildiği gibi ayrıca (annelere) ünvanı altında daha tafsilatlı ve sari hastalıklar, bağırsak hastalıkları vesâ'ir aksam-ı muhtelifeyi muhtevi kısımları da câmi' olmak üzere kitablar neşr idilmişdir. Bu kitablardan 12 bin aded tevzi' olunduğu halde bir çok yerlerden vuku'bulan müraca'tler üzerine bir ve iki numrolu kitabları üçüncü def'a tab' itdirerek tevabi' itmek lüzumunu hissediyoruz. Halkın bu kitablara gösterdiği alaka şayân-ı memnuniyetdir. Mu'ayyenehanelerimize gelen annelere çocuk bakımı hakkında nasayih-i lâzıme ifâ idilmekle beraber okuyub yazmak bilenlerine bu kitablar tevzi' idilmekdedir.

Hacı Musa mahallesindeki mu'ayyenehanemize getirilen süt çağındaki yavrulara birer sıhhi sicil defteri verilerek hafta da veyahut on beş günde bir def'a müracâ'atlerinde bebekler tartılarak, ölçülerek sicil defterine kayd idilmekde bu suretle çocuğun başıyle mütenasiben neşvü nema bulub bulmadığı kontrol idilmekdedir.

Mâba'dı Var.

"Türk Tayyare Cem'iyeti" nin Beyannamesi

Mâba'd

Mükemmel şoselere ve bir çok şimendifer şebekelerine mâlik olan memleketler bile, havâi vesâit nakliyelerini mütemadiyen artırmakdadırlar. Bundan dolayı cem'iyetimizce tayyarecilik san'atının bu müberrem ihtiyaçları tatmine doğru inkişâfına da çalışılacaktır. Müdâfa'a-i milliyemizin havâi teçhizat hususundaki bütün teşebbüsat ve fa'âliyetlerinde, kendisine mütemâdi bir mu'âvenet te'min itmek

lüzumuna bir kere daha nazar-ı dikkati celbe mecburuz. Bundan böyle bir vatandaşın, karadan ve denizden gelecek ta‘arruzlara karşı emin olmasının mübdâ’i evvela hava vesâ’it-i ta‘arruziyesine karşı hissedeceği emniyetdir. Bu da ancak kuvâ-yı havâ’iyemizin tezvid ve takviyesiyle mümkün olur.

Muhterem Türkler! Teneffüs itdiğimiz saf vatan havasında emniyet te’sis itmek, ve hava yollarını, deniz ve kara yolları gibi bir saha-i muvâsale olarak kabul eylemek zarureti hasıl olmuşdur. Hatta bizim içün hava yolları, deniz ve kara yollarından daha mühimdir. Havayı muvâsale, şimdiye kadar ma‘lum olan hudud vâsû’l-hareke nazariyelerini ta‘dil ve tevsi‘ itmişdir, tayyare filoları, sâ’ir vesâ’it-i harbiye gibi mahdud bir mübedden hareket tanımamakdadır. Tayyareye karşı emin bir mıntıka ve köşe yokdur. Hava ta‘arruzlarına karşı yerden yapılan tedâbirin gayr-ı kâfi olduğu umuman teslim idilmişdir. Memleketin herhangi bir köşesini havâ’i hücumlara karşı müdafa‘â idecek vasıta, yine hava kuvvetlerinin fa‘âliyeti olabilecektir.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 153

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 319] 13 Nisan 1341-1925	Pazartesi	20 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Cevad Paşa’nın İstanbul gazetelerine beyânâtı

Musullular Türkiye’yi gözyaşlarıyle istiyorlar.

İngilizlerin bütün tehdişkâr mesâ'isine rağmen Musul halkı Türkiye'ye karşı lâ-yezâl bir merbutiyet beslediklerini göstermişlerdir.

Cevad Paşa, tahkik hey'etinin kemâl-i bi-tarâfı ve ciddiyetle tahkikat yapdığını söylüyor ve kararın lehimizde olacağını ümid ediyoruz.

Herşeyden evvel şunu söylemek isterim ki komisyonla icrâ itdiğim 82 günlük seyehat zarfında aramızda mütekabil bir muhabbet ve samimiyet hüküm-fermâ olmuşdur. Hatta ayrılırken de gözlerimizde birer yaş damlası vardı.

İcrâ itdiğim seyehate gelince bunu size bedâyetinden nihayetine kadar anlatayım. Hey'ete Ankara'da iltihak itdim. Halep'e ve oradan da Şam'a gitdik. Şam'dan da otomobillerle doğruca Bağdat'a geldik. Bağdat'da 10 gün kaldık. Buraya muvasaletimizde doğruca İngiliz mümessili ve Irak hükûmetince (Mendub Sami) unvanı verilen Mir (Hasri Runs) un ikametgâhına misafir olduk kendisi İrlandalı, nazik, kibar bir zat bizi hüsn-i kabul itdi.

Ben bi-taraf hey'etle beraber olduğum içün benimle beraber bulunan diğer dört arkadaşım Bağdat'da başka bir yere misafir idilmişlerdi. Sabahleyin yaverim yanıma geldiği vakit bana misafir idildikleri yerden şikayet itdi. İngilizler arkadaşlarımı Malta'yı derhazır itdirecek kadar sıkıntılı etrafı tel örüklü bir kampa adeta habs itmişler, ve bir odanın içine dört karyola koyarak etraflarını süngülü muhafızlı askerler, Ermeni casuslarla ihata itmişlerdi.

Ben bu hale muttali‘ olur olmaz derhal komisyon nezdinde şedid teşebbüslerde bulundum: komisyonun pek namuskârâne hareketi bu zavallıları bu çirkin meskenlerinden kurtarmış ve mendubun ikâmetgâhına nakl itdirmişdi.

Arkadaşlarım şunlardı : Kerkük meb‘usu Nazım, Süleymaniye meb‘usu Fettah, erkân-ı harb binbaşısı Kamil ve yaverim Bedri Beğler.

Arkadaşlarımın mendubun hanesine nakli dilmeleri onlar içün kâfi derecede serbestiyi te'min idememişdir. Yaverim Bedri Beğin bile ba‘zı ufak tefek eşya mübâyi‘âsı içün dışarıya çıkmasına müsâ‘ade itmemişlerdi. Gösterilen bu fena mu‘âmelenin ıslahı içün fazla ısrar itmedim. Çünkü esasen menâzi‘i fih arazi dahilinde değildik. Fakat İngilizlerin bu çirkin hareketleri komisyonun nazar-ı dikkatinden elbette kaçmamışdır.

Bağdat'da ikamet itdirdiğimiz on gün zarfında komisyon hükûmet-i mahalliye ile temasa gelmişdi. Görseniz: Ermeniler, Türkiye'den firar iden ba'zı hainler bin türlü hilelerle komisyon a'zâları üstünde te'sir-i ikâ' itmek içün çalışıyorlardı.

Bağdat'dan ayrılmadan birkaç gün evvel kral (Faysal) tarafından kabul idildik. Faysal,

ORJİNAL SAYFA 154

İkinci Sahife	Kilis	13 Nisan 1341

Komisyon mesâ'isinin memleketin menâfi'i namına hüsn-i cereyanını temenni itdi. Musulun Irakla olan münasebetinden uzun uzadıya bahsetti. Ba'de sözü bana naklederek beni tanımadığını, pederimi tanıdığını ve hürmet itdiğini, benim hakkımda da iştdiği sözlerden benim de iyi bir adam olduğumu söyleyerek iki İslam memleketi arasındaki bu mes'elenin tarafeynin menâfi'ine muvaffak bir suretde haline sarf-ı mukadderet ideceğini söyledi.

Bağdat'da el-yevm re'is vüzerâ, vaktiyle ma'iyetimde fırka kumandanlığında bulunan, miralay (Yemen?) ve esbak Şeyhülislam Haydarizade İbrahim—ki ora da evkaf nezaretinde bulunmakdadır—ile görüşdüm. Bağdat yerlileriyle temasımdan anladığıma göre bütün Irak halkı Türkleri ezdil can aramakdadır. Bağdat'da hükûmet idâre, askerlik hep hâl-i ibtidâ'idedir. Adeta bir İngiliz hükûmeti içinde bir Irak hükûmeti mâ'mâfih İngilizlerin tayyareleri, otomobilleri, tankları da var.

On gün zarfında halkın pek samimi tezâhürâtına şahid olduk. İngilizler fevkalade nazar-ı dikkatlerini celb iden bu hâl halk ile temasımıza kat'iyyen mâni' oldu. O kadar sıkı tedâbir ittihaz itdiler ki kendimizi adeta esir zannediyorduk.

(Bağdad) dan trenle hareket itdik. (Şırkat)'a geldik. Oradan da otomobille Musul'a vâsıl olduk. Yolda en çok sıkkınti çekdiğimiz tarik burası olmuşdur. Gece tahtü'l-safer (12) dereceye kadar soğuk oluyordu. (Şırkat) da Irak'ın Musul mutassarıfı Aziz Efendi ve İngiliz mümessili Sör (Levid) ve eşrafdan birkaç kişi bizi karşıladılar. Ve Musul'a otomobillerle girerken ahalinin nazarından bizi kaçırmak içün bir çok dolambaçlı yollar ta'kib itdiler.

Musul'a muvasalatimizde arkamda Türk ordusu üniforması vardı. Tahsis idilen evde bir saat kadar istirahatden sonra Kont (Teleki) sokağa çıkmak, Musul'u görmek arzu itdi. Ben de kendisine refakat itdim.

Biz sokağa çıkar çıkmaz bir Türk zabıtanın Musul sokaklarında dolaşdığını gören halk hemen etrafımızı almağa başladılar. Evden ancak iki yüz metre uzaklaşmıştık ki kesif bir halk kitlesi tarafıb-ndan ihata idilmişdik. Ağlayanlar sızlananlar (Yaşasın Türkiye) (Yaşasın Mustafa Kemal Paşa) diye haykıranlar .adeta.?.. nümâyiş şeklinde halk feverân itmişdi. Bunu haber alan İngiliz zabıtası derhal halkın üzerine asker sevk itdi. Tüfenk dipçikleriyle ahali dağıtılmak istendi. Fakat kont (Teleki) bu harekete şiddetle i'tiraz itdi. Halkın istedikleri gibi Türkiye veya Irak lehinde nümâyiş yapabileceklerini ve buna müsâ'ade idilmesini taleb itdi.

Nihayet İngilizler de mukabele-i bi'l-mesele karar virdiler. Güzergâhımıza tesadüf iden bir mekteb binasının önüne mekteb çocuklarını çıkardılar (Yaşasın Irak, Yaşasın Kral Faysal) diye haykırtılar. Fakat bu feryad onların ruhundan gelmiyordu. Mekteb çocuklarıyle, parayla tutulmuş kundura boyacıları vesâ'ireden ibâretdi.

Bu nümâyişler, bizim ertesi gününden i'tibaren mevkuf hayatı geçirmemize sebebiyet verdi. Aynı zamanda aleyhimize müretteb tezâhürat başladı ki nümâyişcilerin hemen kâffesi Nasturilerden ve sivil elbise giydirilmiş askerlerden ibaretdi. Bu hâl komisyonun nazar-ı dikkatini celb itdi ve artık tezahüratda bulunmaması içün teşebbüsatda bulunuldu. Sükûnet avdet itdi. Bizim mevkuf vaz'iyetimiz komisyonun mesâ'isine sekte veriyordu. Komisyon bizim serbest bir suretde dışarı çıkmaklığımız içün teşebbüsatda bulundu. Bu teşebbüsat yapıla-dursun. Bize reva görülen tazyikat o kadar artmışdı ki bizimle görüşmeğe gelen beş on Musullu hemen tevkif ve habse ilka olunmuşdu.

Komisyonun serbestimizin i'âdesi hakkındaki teşebbüslerine nihayet cevab geldi. Bunda benim ve arkadaşlarımın bir sû'ikasda ma'ruz kalacağımız ileri sürülerek şayet böyle bir hadise vâki' olursa mes'uliyet kabul itmeyeceklerini ve bunun için de bizim imza vermemizi taleb idiyorlardı. Bir çok muhaberatdan sonra b u imzaya da razı oldum. Milletin binlerce evladını gömdüğü anavatan topraklarına bizim gibi beş aciz evladının da kanı akmış olsa ne ehemmiyeti vardı. İngilizler buna hayret itdiler. Nihayet serbestimizi verdiler.

Evvela bir tecrübe yapdık. Yaverim dışarı çıkdı. Ertesi gün Fettah Beğle birlikde çıkdılar. Sokakda ufak tefek nümâyişler oldu. Fettah Beğle yaverimi şiddetle tahkir itmişlerdi. Nihayet vazifemize başlayabilmişdik. Komisyon dört tali komisyona ayrıldı …?... ayrıldı. Biri (Erbil) de,

ORJİNAL SAYFA 155

Üçüncü Sahife	Kilis	13 Nisan 1341

Diğeri (Musul) da üçüncüsü (Kerkük) de, dördüncüsü de (Kifri), (Elahiye) civarında tahkikat yapmak üzere 11 Şubatda Musuldan ayrıldılar. Bu tahkikat esnasında biz Musulda kalmışdık. Musuldan (Sincar, Telafer, Akra) ve Musul havâlisinde tahkikatda bulunuldu.

Musul ve civarında yapılan tahkikatda her taraf işgal askeri varmış gibi askerlerle siperler, tayyareler, zırhlı otomobillerle muhasara idilmişdi. Halkın en ufak tezahüratı kim bilir ne feci‘ hareketlerle mukabele görmüşdü.

Süleymaniyede Şeyh Mahmud Efendi vardır : bu mıntıka ahalisi kâmilen Irak ve İngiliz düşmanlığı ile ma‘rufdur.

Burada bir çok hanmanlar yıkılmış, envâ‘ tazyikat yapılmışdır. Bu havâlide tahkikat yapmak içün şehirler ihata idilmişdi. Adeta bir meydân-ı harb gibi idi. Binâ’en-aleyh buraya geçilemedi ve tahkikat yapılamadı.

Etraf ve havâlide tahkikat bitdikden sonra Musul’a geldik. Burada da tahkikata başlandı. Bu havâlide iki yer vardır ki bunların isimlerini söylemeyeceğim. Çünkü bunların isimlerini verecek olursam zavallıların başına belki felaket gelmek ihtimâli vardır. Bura ahâlisi bütün tazyibata rağmen tamamen Türklerin lehinde olarak tezahüratda bulunmuşlar, ağlayarak hem hüngür hüngür ağlayarak idâremizi taleb itmişlerdir.

Tedkikat şu suretle icrâ idildi : Komisyon Türk ve İngiliz mümessillerinden esâmi alıyordu. Bu esâmi üzerine ahaliyi çağırıyor ve mümessillerin huzurunda bir nutuk irâd iderek ayrı odalar içinde tercümanlar vasıtasıyle gelenlerin fikirlerini soruyordu. Nutkun hülâsası şu idi :

“Cem‘iyet-i Akvâm dünyanın bütün milletlerinden terkib itmiş bir cem‘iyetdir. Sizin Türkiye veya Irak hükûmetinden hangisini tercih itdiğinizi

anlamak içün bizi göndermişdir. Biz de sizin kana‘âtinize mürâca‘at idiyoruz. Vireceğiniz cevablar dimağınızdan ziyade vicdanınızdan gelmelidir. Şunu iyi biliniz ki bu mesele yalnız size değil, evlad ve ehfâdınıza aiddir. Biz tamamen bi-taraf insanlarız. Hiçbir korku ve endişeye mahal olmadan fikirlerinizi serbestçe söyleyebilirsiniz ve bütün söylediklerniz a‘zâ arasında mektum kalacaktır.”

Bu nutukdan sonra gelen yerlilerin karşısında Türk ve İngiliz mümessillerine şu minvâl sorulurdu :

__Bize i‘timâdınız var mı?

Biz de evet cevabını verir ve odadan dışarıya çıkardık. Bu komisyon da vazifesini yapardı.

Üç tane tercüman vardı. Birisini komisyon birlikde getirmişdi. Diğeri (Hansa) Efendi isminde bir rahib, üçüncüsü de yerlilerden bir adam idi.

Musul’dan sonra komisyonla (Deyrzor) a geldik. Orada a‘zâdan ayrıldım. Adana tarikiyle Ankara’ya geldim.

__Siz Musul’da tedkikat ile meşgul olurken Gence ve Diyarbekir havâlisindeki isyandan haberdâr oldunuz mu ve bu hadiseler komisyonca nasıl telakki idildi?

__Vak‘anın şu zamanda hâdis olması bize bunun müretteb bir şey olduğunu ihsâs itmişdir.

__Şeyh Saidi tanıyor musunuz?

__Ben Şeyh Saidi tanımıyorum ismini bile işitmedim. Herhalde tenkil idileceklerine şübhe yokdur.

__Tahkikat neticesi hakkındaki mütâla‘anızı sorabilir miyim?

__Neticeyi kendi intibâ‘ıma atfederseniz! Bu söylediklerim sizde ne his hasıl itmiş ise ben de o hisle mütehassısım.

__Komisyon ahalinin tezâhüratını nasıl karşılıyordu?

__Kemâl-i bi-tarafi ve ciddiyetle… doğrusu evvelce söylediğim gibi komisyon tamamıyle namus ve ciddiyetle harket itmiş ve pek yüksek bir kabiliyet-i tedkikiyye göstermişdir.

__İstanbulda ne kadar kalacaksınız?

__ Bana herkes bu sû'âli soruyor ve zannediyorlar ki istirahat içünİstanbula geldim ve ba'zı gazetelerde de bu fıkrayı bir iki def'a gördüm. Fakat ben hayatımda hiç yorulmadım. Musul seyehatimden o kadar zinde o kadar müsterihû'l-kalb olarak geldim ki, hayatımda bu kadar ulvi bir hizmeti ifâ itdiğimden dolayı cidden bahtiyarım. Binâ'en-aleyh, İstanbulda görülecek işlerim var : Şurâ-yı askeri teşekül idinceye kadar burada kalacağım, raporlarımı burada ikmâl ideceğim.

ORJİNAL SAYFA 156

Dördüncü Sahife	Kilis	13 Nisan 1341

Tahdid-i Hudud Me'murları

Türkiye- Suriye hududlarını tahdide me'mur Kolonol May cenablarıyle Madam May ? ve hudud hey'etinden bir harita me'muru geçen Pazartesi günü öğleden sonra şehrimize gelerek bir saat kadar kaimakam Talat Beğle görüşmüş ve on beş gün sonra tekrar Kilis'e geleceklerini söyleyerek Suriye'ye avdet itmişlerdir.

Bu suretle mumâ-ileyhimin gelecek hafta tekrar buraya gelecekleri anlaşılmış ise de kaimakam Beğle ne görüşdükleri bir türlü anlaşılamamışdır.

Fırka Kongresi

23 Nisanda Ankara'da Toplanılacak

Halk Fırkası nizâmnâmesi mucebince 23 Nisanda Ankara'da büyük kongre içtimâ'a da'vet idilecekdir. Vilâyetlerden fırka mu'temedleri a'zâ-yı tabi'iyye olarak kongreye iştirâk idecekleri gibi ayrıca her vilâyetden a'zâ-yı müntehabe sıfatıyle ikişer zat dahi vilâyet kongrelerince bi'l-intihab kongreye gönderileceklerdir. Fırkanın büyük kongresinde vilâyetlerin ihtiyâcatı tedkik olunacaktır.

Tayyare Cem'iyeti İdare Hey'eti

Tayyare Cem'iyeti Nizâmnâme-i Esasisi'nin 22 ve 23'üncü maddeleri mucebince kazâmızda teşkekkükl idecek olan Tayyare Cem'iyeti şu'besinin hey'et-i idâre a'zâlığına Meclis-i idâre tarafından Yavaşcazade Muhtar Sarraf Ahmed Efendiler, matbu'ât tarafından sahib ve müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi intihâb olunmuş ve keyfiyet kaimakamlığa bildirilmişdir. Mu'allimeyn cem'iyeti henüz intihâbını yapmamışdır. Belediyeden bi't-tab' re'is Vakıf Efendi bulunacaktır.

Müsâmere

Mu‘allimin Cem‘iyetinden:

2-3 Nisan Cuma gecesi Hilal konferans salonunda erkeklere verilen müsâmerenin vazifedârlarından başka bir kimseyi bulundurmayacak vechle ufak bir ta‘dilâtla 14-15 Nisan Salı günü akşamı yani Çarşamba gecesi kadınlara dahi bir müsâmere virilecekdir : Keyfiyetin ber-vech-i âti i‘lânını ricâ iderim efendim.

1- Program aynıdır. Marşlar yalnız vazifedârlar tarafından söylenecektir.
2- Biletler kezâ bir mecidi ve yarım mecididir.
3- Biletin tevzi‘âtı yapılmayacak, birinci, ikinci, ve üçüncü kız mekteblerinde ve müsâmere gecesi kapı önünde satılacaktır.
4- Hasılâtın yine üçde ikisi Tayyare Cem‘iyetine teberru‘ idilecekdir.
5- Müsâmere ezâni saat ikide başlayacaktır.

Yüz Ellilikerden Bir Hain

Kıbrıs’da münteşir “Söz” refikımızda okunduğuna göre meşhur hainlerden İ‘tilâfcı Miralay Sadık ahiren Kıbrıs’a gelmiş ise de hamiyetli Türkler tarafından tahkir idilerek yüz verilmemişdir.

Asker Firarileri

Gaziayntab’dan ba‘zı asker firârilerinin Ankara İstiklâl Mahkemesi’ne gönderileceklerini “Gazi Sancak” refikımızda memnuniyetle okuduk.

Maraş kaleminden firar iden ma‘hud Mehmed Ali ve mükerreran Kilis’te derdest idilüb firâr idilerek bütün jandarmaları firâri tutmakdan bi-zâr iden “Moydanın oğlu Ahmed” gibiler hakkında da bu müfid kararın tazyikını temenni ideriz.

İki Yüz Bin Liralık Bir Define

İzmir’de eski müsâdâma hanı harabelerinde yapılan hafriyatda büyük bir kasa bulunmuş ve bir hey’et huzurunda açılınca içerisinin kâmilen mücevherâtla dolu olduğu görülmüşdür. Kasa muhteviyatının iki yüz bin lirayı tecâvüz itdiği söylenmekdedir.

(Cumhuriyet)

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyâtımıza dahil olalı altı aya çok yaklaşdığı halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedeleini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet-i mu‘azzez abonelerimizce ma‘lum olsa-gerekdir binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

Türk Oteli ve Lokantası

“Andeiendoğlu Hanının Üst Katında”

Müceddid yataklarının nezâfeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve sitâyişin fevkındedir. Husul-i memnuniyet içün bir def‘a teşrif kâfidir.

1-73.

Müdür Mahmud Nuhoğlu Abdülkadir.

Yeni Kafkasya

“Yeni Kafkasya Mecmu‘ası” nın 13’üncü adedi müfid münderecâtla intişâr itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 157

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 320] 14 Nisan 1341-1925	Salı	21 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Tenkil Haberleri

Ankara, 12 (A.A) 1- Varto havâlisinden firâr idebilen usât re'isi Şeyh Abdullah bir mikdar usât ile, Genç şimâlinde Şerafeddin vadisinin dağları arasındaki dar mıntıkaya sıkışdırılmışdır. 2- Kıt'atımız muhtelif mıntıkalardan tard itdikleri asilerin ta'kibatına devam itmekdedir.

Çapakçor'un İstirdâdı ve Rü'esâ-yı Usatın Dehaletleri

Ankara, 10 (A.A) Çapakçor istikametine ilerleyen müfrezelerimiz tesadüf itdikleri usâtı tard ve Çapakçor'u istirdâd eylemişler, ahali tarafından istikbal idilmişlerdir.

Haniden Dareyni istikametinde şimâle ilerleyen kıt'atımız mahalli yaylalarında tesadüf itdikleri Şeyh Said kuvvetlerini inhizâma uğratarak yürüyüşlerine devam itmişlerdir. Usat perişen bir halde şarka ve şimâle firar itmekdedirler. Cenubda gittikçe yürüyen kıt'atımız şişle Fahora girmişler ve mukavemete ma'ruz kalmayarak yürüyüşlerine devam itmekde bulunmuşlardır.

Kıt'atımızın ta'kibatından tahlis keriban idemeyeceğini idrâk iden ba'zı usât re'isleri bi'l-vasıta hükûmet-i cumhuriyemize mürâca'atle irtikâb itdikleri cerâ'imin birkaç kişinin eser teşvik ve cehâleti bulunduğunu i'tiraf ve kendileri tarafından yağma vesâ'ir suretle ikâ' idilen bi'l-cümle zâyi'âtı tazmine amâde olduklarını beyân ile mazhar-ı afvidilmelerini istirham itmişlerdir.

Ankara, 7 (A.A) (Gecikmişdir). Lice ve Hani civarındaki asilerin te'hirâtını ikmâl iden kıt'atımız, firar idenleri ta'kiben Gence ve Çapakçor istikametine ilerlemişdir. Palu'yu işgal iden kıt'alarımız kaçan asileri ta'kib ve te'dib eylemekdedir.

İsmet Paşa'nın Beyanâtı

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 7 câri tarihli içtimâ'ında Sivas meb'usu Halis Turgut Beğin sû'âline cevâben başvekil İsmet Paşa hazretleri isyan hadisesi ile buna karşı hükûmetce ittihaz olunan tedâbirin isâbetine ve isyanın şimdiye kadar geçirdiği safahata dâ'ir pek mühim ve mufassal beyânatda bulunmuşlardır. Anadolu ajansı mezkûr beyânatı bize parça parça tebliğ itmekde bulunduğu gibi telgrafhanece beyânatın nekat-ı mühimmesinde anlaşılmayacak mürettebe yanlışlıklar vuku'a getirilmiş olduğundan ve dünkü posta ile baş vekil Paşa hazretlerinin işbu beyânatı

hâvi Ankara ve İstanbul gazeteleri vârid olduğundan bu noksan ve yanlış telgraflardır. Çinden ? sarf-ı nazar itmek mecburiyetinde kaldık. Muhterem karilerimize arz-ı i'tizâr eyleriz.

Suriye Hududu

Haleb Muhabirimizden

10 Nisan 1925

Nihâyet muhterem şehbender-i umumi vekilimiz Ertuğrul ve şehbenderimiz Talat Kayaalp Beğler geldiler ve doğruca Baron oteline nazil oldular. Henüz kendileriyle teşerrüf idemedim, fakat "Doğru Yol" cular şehbenderimizle bir mülakat yapmışlar, yazdıkları doğru ise Talat Beğ elli yaşında olduğu halde biraz daha genç görünmekdedir. Kendisi jandarma kaimakamı olub Mekteb-i Harbiyeden neş'et itdikden sonra Yunan, Balkan harblerinde, harb-i umumide ve İstiklal Harbi'nde bulunmuşdur. Talat Kayaalp Beğ, Doğru Yolun muhtelif sû'âllerine kısa olduğu kadar fâ'ideli cevablar virmişdir.

Haftanın en canlı haberleri Türkiye-Suriye hududunda icrâ idilecek ta'dilât

ORJİNAL SAYFA 158

İkinci Sahife	Kilis	14 Nisan 1341

Mes'elesidir. Bu hususda bilhassa sizin verdiğiniz haberler, ba'zılarına telâş ve heyecan virmekden hâli kalmadığı cihetle Haleb matbu'ât müdüriyeti gazetelere bir tekzibnâme derç itdirdi. Lâkin bu kabil-i resmi tekziblerin hakikate derece-i tevafukunu takdir itmekde Haleblilerde..?.. oldukça pişkin sayılabilirler. Binâ'en-aleyh herkes az çok Türkleri memnun idecek hudud ta'dilâtına intizâr itmekdedir. "Doğru Yol" un ta'dilât aleyhindeki baş makalesine Celal Kadri imzâsını koymakda bir şeref duymuşdur. Böyle olduğu halde—geçenlerde istihbârât müdürüyetinden aldığı tebliğ-i ma'lumun te'siriyle olacak—Türkiye Cumhuriyetinin ta'dilât arzusunda olmadığını da yazarak hayal-hânesinde yer bulan bu hükmü ile güya Cumhuriyet hükûmetini alkışlıyor!

__Geçen mektubumda "Doru Yol" cuların yolunu tutacağını yazdığım "el-Vakit" gazetesi bu yolda o yolcuları da yolun gerisinde bırakarak kendisi fersah fersah yol almakda "el-Vakit"in bilhassa Türkiye'ye ta'alluk iden haberleri pek

mehinane ve denâ'et-kârâne yalanlarla mala mal olduğunu bilmek içün Türkiye'de bulunmağa veya yüksek bir zekâ sahibi olmağa ihtiyaç yokdur. Halebliler de "Vakit" i anlamış ve on kişi bile ona abone olmamışdır.

Kürd dağ kaimakamı Namık Beğ bu yakınlarda A'zaz kaimakamlığına tahvil olundu. Kendisi şimdi Halebdedir. Namık Beğin bu gelişini mutasavvur hudud ta'dilâtı esnasında ve neticesinde ittihaz olunacak hatt-ı harekete dâ'ir ta'limat almak ihtiyâcına atfedenler vardır.

Belediye İntihâbâtı Hakkında İ'lân

Belediye Riyâsetinden:

1- Belediye a'zâlarını intihâb idecek zevâtın isimlerini hâvi defterler şehr-i Nisânın on altıncı Perşembe günü her mahalleye ta'alluk olunacaktır.
2- Bu defterler tarih-i ta'llukdan i'tibâren sekiz gün mu'allak kalacak ve intihâb salâhiyetini haiz olub ismi yazılmayanların bu müddet zarfında intihâb encümenine müraca'at ve i'tiraz hakkı olacak bu sekiz gün geçdikden sonra müraca'at dinlenmeyecektir.
3- Bu müddet zarfında i'tiraz vugku'bulursa encümence tedkik idilecek ve nihayet sekiz gün zarfında bir karara rabt olunacaktır.
4- İntihab encümeninin kararına razı olmayanların nihayet on gün zarfında bidâyet mahkemesine istinâfen müraca'âte hakkı vardır. On gün geçirse bu hak sakat olur.
5- Vuku'bulacak istinâf da'vâsına bedâyet mahkemesince nihayet sekiz gün zarfında karar verilir.
6- Bu müddetle mürurunda i'tiraz ve istinâf kabul olunmayacağından ismi defterde ve isyanların vakti geçirmemeleri lâzımdır.
7- İntihab şehr-i Nisanın yirmi sekizinci günü başlayacak ve re'yler nihayetin Mayısın sekizinci gün geçdikden sonra hiçbir re'y kabul olunmayacaktır.
8- Re'y sahiblerinin vakt-i mu'ayyende belediye dâ'iresine gelmeleri i'lân olunur.

__Amik müntekazâtından Bahadırlı-zade Hüseyin Cemilin eşkıya tarafından dağa kaldırılması son haftanın heyecan-bahş havâdisleri cümlesindedir.

Daha evvel Antakyada Kasım-zade Edib'in hanesine baskın yapılarak refikasının katl ve kendisinin cerh idilmiş olması efkârın tehyiç ve tedhişinde mü'esser olan esbab mütekaddimedendir.

__Meskene civârında gizlice âsar-ı atika taharri eden yüz küsur Arab tevkif olunarak Adliyeye verildi.

__Polis müdüriyetine sabık Maliye müfettişi Tevfik Garib getirildi.

__Bidâyet mahkeme-i muhtelitasının Fransız re'isi cedidi Mösyö Sarirde geldi.

__Şerif Server Yahya Adnan geçen gün Şamdan buraya gelmiş ve kal'a ağası zade Arif Beğe misafir olmuşdur.

__Suriye asâr-ı atika müdürü Mösyö Krolo ile mütehassıs Mösyö Nim Antakya, A'zaz ve Meskene taraflarında dolaşmakdadırlar.

__Havran ve Deyrzor'da tatbik idilmemek ve diğer Suriye memleketlerine şâmil olmak üzere tesdis ve terbi' usulünü kabul iden yeni bir a'şar kanunu neşr olundu.

__Tapu müfettişi Naşid Beğ bu havâlideki teftişâtı bitirerek Şam'a avdet eyledi.

Canlı haberler oldukça yazarım, benden muntazam mektub beklemelisiniz! Çünkü size mektublarımı yetiştirebilmek içün neler çekdiğimi ben bilirim, Anavatanın mekânına selamlarım bakidir.

ORJİNAL SAYFA 159

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir.

		Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 321] 15 Nisan 1341-1925	Çarşamba	22 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Eski A‘şâr Borçları

A‘şâr mültezimlerinden edâ-yı din aydınların emlâkinin i‘âdesine dâ’ir olan kanun müddetinin 1342 sene-i maliyesi Şubat nihayetine kadar temdidi hakkında hükûmetce tanzim idilen Layiha-i Kanuniye 25 Martda Kavânin-i Maliye encümenine havale idilmişdir.

Meclis’te Meb‘uslukla Murahhaslık Mes’elesi

Ankara, 12 (A.A) Meclis, Hariciye vekâletinin talebi üzerine, meb‘uslukla me’murluğun içtimâ‘ idemeyeceğine dâ’ir teşkilât-ı esâsiye kanununun 23’üncü maddesinin tefsiri hakkındaki hükûmetin teklifini müzâkere itmişdir. Tevfik Rüşdü Beğ, Hariciye umuruna aid ba‘zı mühim mesâ’il devletin tesviyesi içün meclis a‘zâsının ihtisaslarından istifâdeye hükûmetce zaruret hissedildiğini ve esasen maaş almayan, tekâ’idiyesi ve ma‘zuliyeti olmayan murahhaslıkların me’muriyet ad idilemeyeceğini söylemişdir.

Hakkı Tarık Beğ (Giresun) ve Musa Kazım Efendi (Konya) murahhaslığın memurluk olduğunu söylemişlerdir.

Refik Beğin (Konya) teklifi üzerine meclisin salâhiyetine ve devletin siyâset-i umumiyesine ta‘alluku dolayısıyle mes’elenin başvekil İsmet Paşa’nın huzuruyle müzâkeresi takrir itmişdir.

Ba‘de İsmet Paşa hazır olduğu halde Tevfik Rüşdü Beğ tekrar uzun izahatda ve Hakkı Tarık Beğ dahi Kanun-ı Esasi encümeni mazbata muharrerat namına mufassal beyânatda bulunmuş, Musa Kazım Efendi mebuslukla murahhaslığın içtimâ‘ına ihtiyaç olmadığını ifade eylemiş ise de, teklif vâki‘ bi’l-müzâkere kabul idilerek müte‘âkib içtimâ‘da re’ye vaz‘ idilmek üzere bu günkü içtimâ‘a nihayet virilmişdir. Meclis yarın (13 Cari) toplanacaktır.

Yeni Fransız Kabinesi ve Hukuk Fakültesi Meselesi

Paris, 11 (A.A) (Gecikmişdir) Hukuk Fakültesi müderrislerinden son talebe hadisâtına sebebiyet vermiş olan Profesör Jel isti‘fâ itmiş, isti‘fâsı kabul olunmuşdur. Lojouronal gazetesi Hukuk Fakültesinin 20 Caride tekrar açılacağını yazıyor.

__Yeni Fransa kabiesini teşkiliyle henüz kimse me’mur idilmemişdir, Matin Gazetesi, Meclis-i Meb‘usan re’isi, Bellurenin kabine teşkiline me’mur idileceğini ve mumâ-ileyhin iknâ‘ı takdirinde re’is-i cumhurun sol cenahda mukarenetlerine mensub a‘yândan bir zâtı intihâb ideceğini yazıyor.

Viyana Darü’l-Fünun Talebesi İstanbul’da

İstanbul, 12 (A.A) Avusturya sefâretinde dün akşam şehrimizde bulunan Viyana darü’l-fünun u talebesiyle profesörleri şerefine bir ziyafet verilmiş, dârü’l-fünun müderrislerimizden bir çoğu ziyafetde hazır bulunmuşdur. Misafirlerimiz Pazartesi günü (13 Cari) memleketlerine avdet edeceklerdir.

Hafız Efendi Geldi

Geçenlerde bi’l-vekâle bir muhakemede bulunmak üzere Dörtyol’a azimet iden da‘va vekili Hafız Mehmed Efendi evvel akşam avdet itmişdir. Mumâ-ileyh kemâ fi-sabık Emin Çelebi-zade Mahmud Ragıb Efendi’nin hükûmet civarındaki yazıhanesinde çalışmakdadır.

Mürettib Belası

Haleb muhabirimizin dünkü nüshamızda münderic mektubunun ser-levhası “Suriye Haberleri” yazılmış iken mühür tertib olarak “Suriye

ORJİNAL SAYFA 160

İkinci Sahife	Kilis	15 Nisan 1341

Hududu” şeklinde dizilmiş ve mezkûr mektubun nihâyetden 4-5 ‘inci satırlarında “Benden muntazam mektub beklememelisiniz” denilmiş olduğu halde kezalik sehven “Benden muntazam mektub beklemelisiniz” şekli tertib idilmiş olmağla ma‘û’l-i‘tizâr tashih-i keyfiyet olunur.

“Türk Tayyare Cem‘iyeti” nin Beyannamesi

__Mâba‘d ve Hitâm__

Aziz Türkler! Her Millet: Ba-husus komşularımızda, şimdilik tayyare istihzarâtının mübedden fa‘âliyetinde sayılabilir, geri kalmayalım! Bu fa‘âliyete takdim itmek suretiyle onları geçmek mümkündür. Fakat bizden evvel onlarda bu teşkilat kökleşirse sonra kendilerine yetişmek çok müşkül olacakdır. İşte bu Pazaar hakikatler karşısında, bütün millet efradının mâli, fikri, bedeni ve fenni sahalarda hararet ve samimiyetle, Türk Tayyare Cem‘iyeti’nin yardımına koşacağından emin olarak, muhterem halkımızı işbu mühim, mukaddes vazife-i milliyeye iştirâke da‘vet eyliyoruz. Hüsn-i niyetle çalışmak bizden, muvaffakiyet, cenâb-ı hakdandır.

Türk Tayyare Cem‘iyeti Umumi Hey’et-i İdâresi namına re’is Bolu Meb‘usu Cevad Abbas

Tarsus Refikımızın 14’üncü Yaşı

Tarsusda münteşir Tarsus refikımız on dördüncü sene-i neşriyesini idrâk itmişdir. Kendisini tebrik, daha uzun ömürler olmasını temenni ideriz.

Mu‘allimin Cem‘iyeti tarafından hasılât-ı sâfiyesinin üçde ikisi ilk ve orta mekteplere malzeme-i tedrisiye ve fenniye mübâyi‘e ve tebru‘ idilmek üzere 16-17 Nisan Cuma gecesi Hilal Konferans salonunda verilecek müsâmere programı:

1- İstiklal Marşı “Kaimen” Mu‘allimin ve talebe tarafından
2- Konferans “Hak Mefhumu” Müdde’i Umumi Talat Beğ tarafından
3- Mu‘allimeyn Marşı Mu‘allimler tarafından
4- Konser “Birinci Fasıl” Mu‘allimler Cem‘iyeti Musiki Hey’eti tarafından muharriri Şehabeddin Süleyman Beğ
5- Mu‘allim “Sanayi‘i nefiseyi intak” Altı mu‘allim tarafından
6- Bahar sabahı şarkısı Talebe tarafından
7- Monolo‘ “Şemsiye Hırsızı” Orta Mekteb Birinci sınıfından İbrahim Efendi tarafından Yıldız Böceği
8- Kuşun Ölümü şarkısı Talebe tarafından
9- Temsil “Küçük Cemal” Orta Mekteb kısm-ı ibtidâ’i talebesi tarafından Mu‘allim Zeliha Osman Hanım
10- Konser “İkinci Fasıl” Mu‘allimler Cem‘iyeti Musiki Hey’eti tarafından
11- Komedi “Gazeteci Düşmanı” Orta Mekteb Tâli Talebesi tarafından Yıldız Böceği

Konser Programı

Birinci Fasıl	**Mü'ellifi**	**İkinci Fasıl**
1- Nihevent pişrevi	Osman Beğ	1-Yegah Pişrevi Osman Beğ
2- Saba Mevlevi pişrevi Aziz Dede	Hamza Ağa	2-Yegah Saz semâ'isi
3- Hüseyni Saz semâ'isi Tatar	Tatyos Efendi	3- Acem aşiran pişrevi
4- 4-Acem aşiran saz semâ'isi	Emin Ağa	

Nazar-ı Dikkate

1- Konsere bir keman, bir armonik, bir saz üç ud iştirâk idecekdir.
2- Biletler bir mecidiye ve yarım mecidiyedir. Satış mahalleri belediye eczahanesi karşısında Türk kütübhanesi ile Kadı Camii karşısında Attar Maruf Efendi'nin dükkânıdır. Biletler müsâmere gecesi kapıda da alınabilecektır, ayrıca tevzi'ât yokdur.
3- Müsâmere ezâni saat iki buçukda başlayacaktır.

Türkiye İktisad Mecmu'âsı

"Türkiye İktisad Mecmu'ası" nın 102 ve 103'üncü sayıları müfid muhteviyatla intişâr itmişdir, tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 161

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar

yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 322] 16 Nisan 1341-1925	Perşembe	23 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Dünkü İlâvemiz

Rü’esâ-yı usâtdan buraca henüz ismi öğrenilemeyen bir şerir ile asıl faziha-i isyanın amil-i yegânesi, İngiliz altınlarından şakki şehir Şeyh Said’in hükûmet-i Cumhuriyemizin yed-adaletine düşmüş olduğu Nim resmi suretde istihbar idilmişdir. Şu halde Gence vilâyeti de şimdiye kadar usâtdan istirdâd olunmuş ve isyan mıntıkası kâmilen tathir idilmiş olmalıdır.

Müsamere ve Konser

Hasılâtının iki sülüsü yine Tayyare Cem‘iyetine terk ve tebrru‘ idilmek üzere mu‘allimeyn cem‘iyet-i muhteremesi tarafından Hilal konferans salonunda evvel akşam hanımlara bir müsamere verilmiş bu müsamerenin eşhas ve programı da hemen 2-3 Nisan gecesi erkeklere verilen konser ve müsamerenin eşhas ve programının aynı olmuşdur. Yalnız sevgili hekimimiz Operatör Emin Beğ Efendi erkeklere verdiği konferansda sıtma (Malarya) dan bahsettiği halde son konferansında hanımlarımıza gebelikden başlayarak çocuk doğurma, çocuk büyütme gibi tabii kadınlık vezâ’ifinin .sur-u.?.. şerâ’it-i sıhhıyesini çok güzel izâh buyurmuşlardır.

Hanımlarımız sırf kendilerine mahsus düğün, .derneklerde.?.. bütün cehd ve gayretlerine rağmen intizamı hüsn-i muhafazaya kadir olamadıklarını ve mevcudiyetleri yalnız vazifeleriyle iştigale münhasır olduğu halde bile araya erkekler dahil olduğu bu misillü içtimâ‘larda daha ziyade huzur ve intizam gördüklerini i‘tiraf itmek faziletini gösteriyor ve mümâsil-i teşebbüsatın tekerrürünü cidden arzu idiyorlar.

Müsamereye iştirâk iden hanımlar verdikleri paranın çok hayırlı işlere sarf olunacağını yakınen bilerek memnun olurken diğer tarafdan da bu fevkalade intizam

ve rahatı görerek Hilal mektebinden memnuniyetle karışık bir hiss-i şükrân ile ayrılmışlardır.

Ezâni saat iki buçukda başlayan müsâmere ilk sahur topu atılmadan az evvel nihayet bulmuşdur. Mu‘allimin cem‘iyetinin bu yolda halka rehberlik itmekle kendi etrafında samimi bir mühit hürmet ve minnet vücuda getirmekde olduğunuh kayd itmek zâ’ildir.

Mu‘âvenât-ı tahririyemizden muhterem bir hanım Efendi’nin intibâ‘atını gelecek nüshamızda yazacağız.

Hanımlara Müsamere

Mu‘allimin Cem‘iyetinden:

Bu akşam erkeklere verilecek müsâmere ve konserin aynı program ile yarın akşam da muhterem hanımlarımıza virileceği i‘lân olunur.

1-82

Rüsûmat müdüriyetinden:

28 Mart sene 341 günü Nemika civarında üç şahs-ı meçhul tarafından şehre idhâl idilirken me’murin-i muhafaza tarafından derdest idilen üç torba şekerin tarihinden bir mah sonra satılacağı sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur.

1-82

28 Mart sene 341 günü Nemika kastalı civarındaki zeytinlikler içerisinde me’murin-i muhafazamız tarafından yere gömülmüş olarak bulunan yedi kilo şekerin tarihinden bir mah sonra satılacağı sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur.

1-82

29-30 Mart 341 gecesi Akçorun’da hüviyyeti meçhul iki hamal sırtında derdest idilen iki sandık attariye ve bir sandık ma‘mul şekerin tarihinden bir mah sonra satılacağı sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur.

1-82

ORJİNAL SAYFA 162

İkinci Sahife	Kilis	16 Nisan 1341

Tütün İdâre Muvakkatesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan :

1- 341 senesi Martının birinci gününden i‘tibâren İstihlâkât-ı Dahiliyeye mahsus tütün mübâyi‘âsı işletilmesi ve tütün ve sigara i‘mâli ve satılması mu‘âmelesiyle tütüne müte‘âllik sâ’ir umur-ı kavânin ve nizâmat-ı mahsusasına tevfikan doğrudan doğruya hükûmetce ifâ idilir.
2- Birinci maddede hükûmete virilmiş olan salâhiyet 1341 sene-i maliyesi nihâyetine kadar mu‘teberdir.
3- Reji şu‘bâtının makamına kaim olmak içün i‘tâsı muktezi meblağ karşılığı ve işbu kanun mucebince tütün mu‘âmelâtının ve sigara kâğıdı inhisârının idâresi zamanında ibtidâ’i sermaye olmak üzere altı milyon lira tahsis ve 1341 sene-i maliye bütçesine fasıl mahsus olarak vaz‘ olunmuşdur.
4- İdâre-i muvakkate mu‘âmelât ve sarfiyâtı usul-i muhasebe-i umumiye kanunu ahkâmından müstesna olarak idâre ve ifâ olunur.
5- İdâre-i muvakkate me’murları mü’essesât-ı hususiye me’murları gibi mu‘âmeleye tâbi‘ tutulurlar. Bu me’murların muvazzaf olacakları işlerde mütehassıs olmaları şartdır.
6- İşbu kanunun tarih-i mer‘iyetinden i‘tibâren efrad ve şirketler tarafından sigara kâğıdı ve beyaz kopya kâğıd ve defteri idhâl ve ticareti memnu‘dur. Sırf dahili mahsus sigara kâğıdları hükûmetce münasib görülecek şekil ve suretde mevki‘i istihlâke vaz‘ olunur.

__Mâba‘dı Var__

Himâye-i Etfal Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba‘d

Çocuk sıhhatinin en güzel mi‘yarı vezni ve tolinin mütenâsiben tezâyidi olduğu ma‘lum alileri olduğundan bu nisbeti muhafaza idemeyen çocuklar içün icâbat-ı fenniye tatbik idilmekdedir. İlk zamanlarda mu‘ayyen günlerde gelemeyen anneler son zamanlarda daha muntazam dame başlamışlardır.

Çocuğun haftada bir def‘a tartılarak ve boyu ölçülerek neşvü-nema derecesinin kontrol edilmesi her aileye farzdır. Çocuklarını seven aileler bu usule

müraca‘at suretiyle çocuklarına olan muhabbetlerini göstermeli ve çocuğun hasta olmazdan evvel muhtemel hastalık isti‘dâdını öğrenerek ciğerparesinin hayatını te’mine çalışmalıdırlar.

Geçen seneki kongrede Amerika çok hamiyetli ve şefkatli insanlar tarafından teberru‘ idilmiş olan paralarla Kastamonu’da bir dârü’l-eytâm açılması takrir itmişdi. Merkez-i umuminin pek ciddi ve samimane gayretine rağmen binâ bulunamazlık yüzünden mezkûr dârü’l-eytâm açılamamış ve 15 Mart’da in‘ikad iden fevkalade kongrede bu husus mevzu‘bahis olarak verilen izahat ma‘kul ve müntaki görülmüş, dârü’l-eytâmın diğer bir şekilde Ankara’da açılması takrir itmişdir.

__Mâba‘dı Var__

Türk Tayyare Cem‘iyeti Madalyası Nizamnâmesi

Esbâb-ı İhdâs :

Madde 1- Tayyare Cem‘iyetine karşı ibrâz-ı samahat ve mürüvvet iden vatanperverlerle istihkar hayat idercesine mesâ‘i-i mütemâdiyede bulunan sivil ve hizmet-i vataniyede fevkalade yararlığı görülen askeri tayyarecilere bir alâmet-i iftihar ve imtiyaz olmak üzere “Tayyare Madalyası” ünvanıyle bir madalya ihdâs olunmuşdur.

Suret-i İnhâ ve İ‘tâ :

Madde 2- İşbu madalya ya re’is-i umuminin veya şu‘bât hey’et-i idârelerinin vaki‘ inhâları üzerine umumi hey’et-i idârece verilir.

Devletçe muvazzaf tayyarecilerin işbu madalyalarla taltifi hakkındaki inhâlar makamât-ı aidesinin teklifi üzerine dâfi‘ olur. Madalya derecâtı madalyaya suret-i istihkak:

Madde 3- Madalya bronz, gümüş, altın ve murassa‘ olarak dört dereceye münkasımdır.

A- Cem‘iyete def‘aten otuz veya tekasit-i muntazama ile bir sene zarfında cem‘ân elli lira teberrü‘âtda bulunan zevata bir kıt‘a bronz.

B- Cem‘iyete def‘aten yetmiş beş veya tekasit-i muntazama ile bir sene zarfında cem‘an yüz lira teberrü‘âtda bulunan zevata bir kıt‘a gümüş,

C- Cem‘iyete def‘aten iki yüz veya tekasıt-ı muntazama ile bir sene zarfında iki yüz elli lira teberrü‘âtda bulunan zevata bir kıt‘a altın,

D- Cem‘iyete def‘aten beş bin veyahut bir sene zarfında yedi bin liradan fazla teberrü‘âtda bulunan zevât, aile, şehir ve mü’essesata bir kıt‘a murassa‘ madalya veriliyor.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 163

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 323] 17 Nisan 1341-1925	Cuma	24 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Kıt‘atımız Te’dib ile Meşgul

Ankara, 13 (A.A) kıt‘atımız vâsıl oldukları mıntıkalarda te’dibât ile meşgul olmakdadırlar.

Hanımlara Verilen Müsamere

Mu‘allimler Cem‘iyet-i muhteremesi tarafından erkekler içün bir hafta evvel vaz‘ı sahne idilen terbiyevi ve bedi‘i temsillerden Kilis kadınlarının da mahrum bırakılmaması hususunda ceride-i feridenizin te‘sir ve teşci‘ine müntedâr bulunduğumuzu hürmetlerime terdifen arz iderim.

Temsil ve konserin hey’et-i umumiyesi hakkında geçen haftanın gazetelerinde ba‘zı yazılar var idi. Tarz ve icrâ i‘tibariyle yazılmış o tenkidlerin az çok muhaliflerinin bu def‘aki temsilde şahidi bulunduğumdan bu hususdaki umumi ihtisasları şöylece bildirmek mecburiyetini hissediyorum:

Programın hemen her bir maddesi büyük bir muvaffakıyle İstiklal Marşı'nın kaimen istimâ'ı milli hislerin tebcil ve tevkiri esnasında temyiz vâsıl ana şefkatlerini taşıyan kalblerimizdeki İstiklale hürmet duygularının bir derece daha kuvvet bulduğunu, marşın hitâmını müte'akib büyük bir galibeliğe rağmen salonu istilâ iden derin ve mümted bir sükûn pek güzel gösteriyordu.

Marş-ı milliyeden sonra Operatör Emin Beğ'in pek kısa süren "Çocuk beslemek, çocuk yetişdirmek" hususundaki sıhhi ve hayâti nasihatler kemâl-i ihtimamla dinlenildi ve teşekkürlerle mukabele gördü, perdenin üçüncü açılmasında okunan mu'allimler marşı okuyanların az olmasına rağmen salonu emlâya kâfi nağmeler hâsıl idiyordu. Bu marşın terennümünde piyano ile kemandan hiç olmazsa birisi iştirâk etseydi terennüm daha canlı ve daha mü'esser olabilecekdi.

Talebe tarafından temsil idilen "Ümidin Güneşi" 7 Mart 341 tarihli nüshanızda Said Baytaz Beğ'in yazdıkları gibi bu def'a da, ümidin fevkinde bir takdire mazhar oldu. Ferid Efendinin pek tabi'i olan şen ve şakrak vaz'iyeti sâmi'ini ne kadar güldürdü ise Necmeddin Efendi'nin infilak dolayısıyle meydana gelmesine sebeb olan Sanih Efendi'nin nedâmet ve i'tiraf kusurı buna mukabil Necmeddin Efendi'nin ..?.. afvetmesi ve aralarındaki kardeşliğin artmaası hıçkırıklarla ağlamamıza sebeb oldu.

Pek kısa bir mesâ'isine rağmen musîki hey'etinin pürüzsüz muvaffakıyetleri göründü. Öteden beri musîki tedrisâtıyle işgal iden hanımlarımızın takdirlerine mashar olan musîki fasılları üş ve huruşa gelen te'sirlerimiz üzerinde tatlı ve uyutucu bir ilaç vazifesini görmekden başka birşeye hizmet idemedi. Monolog' imdâdımıza yetişdi. Monologcunun pek tabi'i olam hareketleriyle güldürücü ve netiice i'tibârıyle hayatta muvaffakıyet ancak sa'i ile olabilir. Sözleri yorgun ve mahzun olan kalblerimizin tekrar şenlenmesine sebeb oldu.

Herkes ne derse desin, muvaffakıyetin bu derecesi, bilhassa Kilis hayat-ı içtimâ'iyesinde şu inkılabı meydana getiren münevvere ve azimkâr halkımıza ve gençlerimize ebedi minnettar kalmalıyız.

Sokak ve kabul gezintilerinde asri görünüb de şu bedi'i ve edebi müsâmereye iştirâki tuhaf sanan bir kısım hanımlarımızın medeni cesaretlerini memleketin hakiki valide ve evladlığını temsil iden bu iki yüz küsur kişilik halk kadınları içerisinde de göstermemeleri nazarı iyiden iyiye celb idiyordu.

ORJİNAL SAYFA 164

İkinci Sahife	Kilis	17 Nisan 1341

Medeniyet ve aile hayatlarında kuvvetle tatbik olunabilecek fikirler ve hislerle bizleri tezyin iden muhterem doktorumuz Emin Beğ'le güzide ve inkılabcı mu'allim ve münevverlerimize samimi teşekkürler takdim itmeği yüksek bir vazife biliriz.

Ali Bedri

Tayyare Cem'iyeti Kilis Şu'besi

Tayyare cem'iyetinin Kilis şu'besi hey'et-i idâresine meclis-i idârece Yavaşcazade Muhtar ve Sarraf Ahmed, matbu'ât namına müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendilerin intihâb olunduğunu mu'allimeyn cem'iyetince henüz intihâb icrâ idildiğini ve belediye re'isinin de hey'et-i mezkûrede a'zâ-yı tabi'iyyeden bulunduğunu geçen gün yazmışdık. Ahiren kaimakamlıkdan zevât mumâ-ileyhime yazılan tezkirelerde mezkûr hey'ete mu'allimlmer cem'iyeti tarafından da orta mekteb mu'allimi Yılmaz Beğ'in intihâb idilmiş olduğu beyan ve belediye re'isi ile hemen bi'l-müzâkere bir mahalde akd-i içtimâ' iderek içlerinden bir zâtın riyâsete intihâbıyle vilâyete yazılmak üzere isminin iş'ârı temenni olunmuşdur.

Firari ve Alçak ve Haydâdinin Arzusu

Razgrad'da "Deli Orman" refikımızdan:

(Sanramo) da bulunan firâri ve alçak ve Vahidâdin bir Fransız gazetesine vuku'bulan beyânatda (Gence) isyanından büyük bir memnuniyetle bahsitmiş ve isyankârlara muvaffakıyet temenni eylemişdir.

Kilis

Bu vatan haininin du'âsı nezdü'l-vahiyetde aksine müstecâb olmuş, o kadar ki asât bu temenniyi işitmeden dâr-ı cehime göçüb gitmişdir.

Maraş'ta At Koşusu

Mayısın birinci günü Maraş'ta muhtelif at koşusu yapılacağına dâ'ir mahalli baytar müdürlüğünden gönderilen program i'lânını gazeteye derç itmek arzusuyle

şimdiye kadar te'hir itmekde idik. Kesret-i münderecât hasebiyle ma'a't-te'essüf bu mufassal i'lânın neşri kabil olmayacağına ahiren hükmettik. Muhterem halkımızın keyfiyetden haberdar olmamasını da gönlümüz arzu itmediğinden 1 Mayıs'ta Maraş'ta muhtelif koşular yapılacağını şu suretle i'lân iderek arz-ı i'tizâr eyleriz.

Meslek

Türkiye'nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmu'âsıdır. 17'inci sayısı da pek müfid ve mutenevvi' münderecâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk'e tavsiye ideriz.

Türk Oteli ve Lokantası

"Andibendoğlu Hanının Üst Katında"

Müceddid yataklarının nezâfeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve seitâyişin fevkındedir. Husul-i memnuniyet içün bir def'a teşrif kâfidir.

1-73

Müdür Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir

Yeni Kafkasya

"Yeni Kafkasya Mecmu'ası" nın 13'üncü adedi müfid münderecâtla intişâr itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

Türk Tayyare Cem'iyeti Madalyası Nizamnâmesi

<u>Mâba'd ve Hitâm</u>

Fahri a'zâlara madalya i'tâsı,

Madde 4 : Fahri a'zâlık ünvanını haiz olanlara dahi umumi hey'et-i idâre kararıyle iişbu nizamnâme mevâdına nazaran mu'âmele olunur.

Murassa' Madalyaların Suret-i Ta'alluku

Madde 5 : Murassa' madalyayı haiz olan erkekler, madalyayı kenarları beyaz, ortası kırmızı kurdelaya ve kadınlara pantantif tarzında ince bir zincirle boyunlarına ta'llik iderler.

Altın, gümüş ve bronz madalyaların suret-i ta'allikı,

Madde 6 : Altın, gümüş ve bronz madalyalar sâ'ir madalyalar gibi ta'allik olunur.

Kadınlar dahi mezkûr madalyaları göğüslerinin sol tarafına ta‘allik iderler.

Madalyaların intikali,

Madde 7 : Madalyalar evlad ve ihfâda intikal ider.

Madalya ashabının seyehât-i havâ’iyeleri,

Madde 8 : Cem‘iyet vesâ’it-i havâ’iyesiyle seyehat ideceklerden murassa‘ madalyayı haiz bulunanlar yüzde 30, altın madalyayı haiz bulunanlar yüzde 20, gümüş madalyayı haiz olanlar yüzde on nisbetinde mevcud ta‘rifeden istifâde iderler.

Madalya Nizâmnâmesinin Tarih İbtidâsı

Madde 9 : İşbu nizâmnâme tayyare cem‘iyetinin tarih-i te’sisi olan 16 Şubat 1341 tarihinden i‘tibaren meri‘û’l-icrâdır.

ORJİNAL SAYFA 165

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 324] 19 Nisan 1341-1925	Pazar	26 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

İsyan ve Tenkil Haberleri

Fesad Ocağı Söndü

Harekât-ı askeriyeye müte‘allik safahat bitdi. Bir sureti 16 Nisan tarihli nüshamızda münderic 15 tarihli ilâvemizden de anlaşılacağı vechle geçen Çarşamba günü öğle üzeri Gaziayntab’la yapılan Nim resmi bir telefon muhaveresinde asi Şeyh

Said'in ba'zı .hempasıyla.?.. yed-i adalete düşdüğü haber verilmiş ve keyfiyet derhal tarafımızdan ilâve neşri suretiyle muhterem halkımıza ihbâr idildiği gibi mezkûr ilâve sureti Perşembe günkü nüshamıza da derç olunmuşdu.

Cuma gecesi mu'allimeeyn cem'iyet-i muhteremesi tarafından Hilal konferans salonunda erkeklere verilen müsâmerenin iki perdesi arasında telgraf mevzi'i salonuna dahil oldu ve kaimakam Talat, hudud taburu kumandanı binbaşı Mehmed Ali Beğlerle müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi'ye birer telgraf tevdi' itdi. Bu telgrafı okuyan Mahmud Ragıb Efendi, lise mu'allimlerinden Yılmaz Beği çağırtarak telgrafı mumâ-ileyhe verdi ve sahneden yüksek sesle halka okunması ricâ eyledi.

Müte'âkiben kaimakam Beğ de Yılmaz Beği istedi ve aynı ricâyı mir mumâ-ileyhe de tekrar itdi.

Yılmaz Beğ suret-i zirde münderic tebliğ-i resmiyi kör sesiyle sahneden okurken temaşakârânın alkış tufanı ve (Yaşasın, kahrolsun) sadâları vâsi' salonu çın çın ötdürüyordu. Telgraf sureti ber-vech-i âtidir :

Tebliğ-i Resmi

Asi Şeyh Said ile Diğer Rü'esa ve Bütün asât Hükûmet-i Cumhuriyemizin Pençe-i Adaletindedir.

Ankara, 16 (A.A) (Resmi tebliğdir)

1- Genç, kıt'âtımız tarafından, işgal idilmişdir. Bu suretle isyan sahası dahilinde bulunan merâkiz idâremiz kâmilân istirdâd idilmiş ve her yerde hükûmet takrir itmişdir.
2- Gence şimâlinde sıkışdırılmış olan Şeyh Said ve diğer rü'esâ-yı asât şarka doğru kaçmak isterken Varto cenubunda Çarpuğ köprüsü civarında (Burası ziyaret mevki'ine yakındır. Kilis) kıt'atımız tarafından ihata idilerek derdest ve Vartoya sevk idilmişdir.

Esir idilen asâtdan mühimleri şunlardır :

(Şeyh Said, Şeyh Abdullah, Şeyh Ali, Şeyh Galib, Ceranlılardan Kassam İsmail, Reşid Beğler ve aynı aşiret aağalarından Meehmed ve Timur Ağalar,

Kargapazarlı Reşid ile daha yirmi beş şahıs) Şeyh Saidin Üzerinde haraket-i isyniyeye ait evrak ve saik vehibesinde külliyetli miktarda altın para bulunmuştur.

3- Silvan civarında mukaddema tenkil idilen asileri idâre etmiş olan Şeyh Şemseddinin biraderi Şeyh Seyfullah da arz-ı dehalet itmişdir.
4- Bu suretle her tarafda başsız kalan asiler taraf taraf kıt‘atımıza teslim olmakdadırlar.
5- Te’dibâtın harekât-ı askeriyeye müte‘allik safhâtı hitâm bulduğundan ba‘de-mâ tebliğ-i resmi neşr idilmeyecekdir.

Leyle-i Celile-i Kadir

Şehr-i Siyamın ibtidâsı Çarşamba gününden mazbut olmasına mebni bu akşam mübarek Kadir Gecesidir. Leyle-i mübârekeye takdim iden eyyamda bize sâ’ire-i fitne ve fesadın itfası, müjdesini in‘âm iden cenâb-ı hakdan bu leyle-i celile hürmetine ‘en-karib Türk vatanını ma‘mur, Türk milletini müreffeh eylemesini de temenni eyleriz.

ORJİNAL SAYFA 166

İkinci Sahife	Kilis	19 Nisan 1341

Bir Tesâdüfden Sonra

Dün akşam geçerken, bir an dönüşde,

Tanıdım seni ah.. Gözüm karardı.

Yıllarca sonraki bu ilk görüşde

Kız gözünden yine, füsun yağardı.

Dikkat eylediğimi benim de söyle!

Var mıydı? Gözümde o eski şu‘le

Seni göremedim yıllarca böyle…

Ruhumun ziyâsı ondan karardı.

Ben sana evvelden meftun isem de

Nerede? O ateş artık busemde,

Ah sen bakma öyle, henüz gençsem de

Kalbimin saçları çokdan ağardı.

Said Baytaz

Tayyare İ‘ânesi ve Tarsusluların Hamiyeti

Tarsus 16 (A.A) fedâkâr Tarsuslular namlarına şimdilik üç tayyare almağa ve bu hususdaki teberrü‘âtın rebu‘uni muhtaç şehid ve asker ailelerine tahsis itmeğe karar virmişlerdir. İlk iki içtimâ‘da otuz iki bin lira teberrü‘ idilmişdir. Sadık Paşa ile Kara Mehmed-zade Hafız Efendi biner lira vermişlerdir.

Yüz ellişer lira, ikişer yüz lira veren hamiyet-perverân pek çokdur.

Erkeklere ve Hanımlara Müsamere Verildi

Mu‘allimeyn Cem‘iyet-i Muhteremesi tarafından yine bir kısım hasılâtı umur-ı hayriyeye sarf ve teberrü‘ idilmek üzere Hilal konferans salonunda geçen Cuma gecesi erkeklere ve ferdâsı Cumaertesi gecesi hanımlara birer müsamere verilmişdir.

Her iki müsameredeki intibâ‘at tahrir mu‘âvinlerimiz tarafından gazetemize yazılacaktır.

Hoşgeldiler

Bir aralık da‘vâ vekâletinden men‘ idilmiş olan Kadri Efendi hakkındaki ihbarât ile Asliye re’isi Sadık Beğin hanesine kurşun endahâtından münbâ‘is şikâyâtın tahkik ve tedkiki içün Adliye müfettişi Salih Beğ şehrimize gelmişdir. Beyân-ı hoş emedi eyleriz.

Asaf Beğ Divân-ı Harbde

Birecik müdde’i umumisi Kilisli Asaf Beğin divân-ı harbe sevk idildiği işidilmiş ve esbâb sevki anlaşılamamışdır.

Bulgar Kralına Su’ikasd

Sofya 14, (A.A) (Gecikmişdir) Kral bu sabah Orhaniye yolunda otomobille seyahat itmekde iken Zirâ‘ Komünist Fırkasına mensub bir çete tarafından kurulan

pusuya düşmüş ve çete ateş açarak otomobilde bulunan avcı ile tarih-i tabi‘i mütehassıslarından icafi.?.. itlâf ve şoförü cerh itmişdir.

Kral Salman kurtulmuş ve Sofya’ya avdet eylemişdir. Bir müfreze çetenin ta‘kibine gönderilmişdir. Sofya, 15, (A.A) Kralın su’ikasddan salimen kurtulması dolayısıyle bugün Sofyada büyük nümâyişler yapılmış, kral halk tarafından şiddetle alkışlanmışdır.

Bulgaristanda Bir Su’ikasd Daha

Sofya, 15 (A.A) Demokrat re’is-i meb‘usandan General Gorgi katl idilmişdir.

Himâye-i Etfal Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba‘d

Amerika’da yaşayan coşkun ve emsâlsiz hamiyetleriyle cem‘iyetimiz tarihinde isimleri daima hürmetle yâd idilen ve idilecek olan Türk ve Müslümanların namlarına izâfetle açılacak olan bu şefkat yurdu (Anakucağı) içün keçiviranda..?.. emlâk-i milliyeden olan güzel bir bina on iki bin liraya satın alınmış ve noksan kısımları ta‘mir, badana ve yağlı boya ile tezyin idilerek küşâda hazır bir vaz‘iyete getirilmişdir. Bu sene tahsisatı kabul buyurulduğu suretde hemen açılacak şu suretle intizârda bulunan Amerika’daki vatandaş ve dindaşların da arzuları tatmin idilmiş olacakdır. Bu ana kucağında üçden yedi yaşına kadar olan şehid yavruları bakılacak ve terfi idileceklerdir. Kadrosu elli yavru üzerinedir.

Fevkalade kongrede bu dârû’l-eytâm mes’elesinden ma‘dâ görülen şiddetli ihtiyaca mebni mülhakata mu‘âvenet faslına tahsisat istenilmesi ikinci faslın dördüncü kırtasiye ve evrâk-ı matbu‘a maddesine birinci faslın üçüncü maddesi dahilindeki neşriyat ve irşâd mütehassısı tahsisatından beş yüz liranın nakli müzâkere ve kabul idilmişdi.

Mülhakata mu‘âvenet faslından on beş bin lira ile cem‘iyetimizin pek muhterem ve kıymetli hâmisi Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin lütuf buyurdukları iki bin lira Ankara merkezimize tefrik idilerek Hacı Musa mahallesinde otuz yataklı bir bakım evvi açıldı.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 167

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 325] 20 Nisan 1341-1925	Pazartesi	27 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Cumhuriyet’in Kerâmeti

Milletimizin yirminci asır dahilindeki şu son yirmi beş senelik hayatını göz önüne getirirsek başda Abdülhamidin kahr-ı mutlakıyeti, arada İttihad ve Terakki’nin gâh adl ve ihsan, gâh zalim ve advan suretinde tecelli iden meşrutiyeti ve en nihayet (Müdafâ‘a-i Hukuk—Halk) Cumhuriyet Halk Fırkası’nın evveli harb ve cidâl, vusta serbesti ve İstiklal, ahiri nur-ı medeniyet, refâhiyet ve ikbal olan Cumhuriyet’i gibi muhtelif ve yekdiğerine zıd üç şekil idâre, üç tarz siyaset, üç devir tarihi görürüz. Hamid devrinin istibdâd idâresinin fenalığı hakkında bizde ve bilhassa on yedi senedir söylenmemiş bir söz, yazılmamış bir şey kalmadığı içün onu son iki devir ile mukayese câ’iz olmadığında bizimle herkesin müttefik olduğunu zannediyoruz.

Son iki şekilden ise İttihad ve Terakki meşrutiyetin vasf-ı mümeyyizi ba‘zen Abdülhamid’i taklid ve tanzir itmeğe yeltenen, ihyânen de buna muvaffak olan ba‘zı rü’esânın sert çehreler içün adl ve ihsân, yumuşak yüzlere karşı zulm ve advan gibi mantıksız bir siyâset ta‘kib iderek adl ve sebatkâr bir idâre sahibi olmaması, neticede, Türki Avrupa, Asya ve Afrika’da bulunan bir çok yerlerimizi—dolayısıyle—yedd-i i‘dâya terk ve teslim eylemesidir ki böyle bir meşrutiyetin de mutlakıyetle çok farkı yokdur. Halkın kendi kendisini bizzat idare itmesi esasına müstenid ve salahiyet icrâ’iye millet vekillerinden gayriye emniyet idilmeyerek her ma‘nâsıyle bir demokrasi şeklinden ibaret olan Türkiye Cumhuriyeti cidden asra

lâyık bir hükûmet tarzıdır diğer hükümet şekillerine nazaran Cumhuriyet'in kerâmetini isbat içün ale'l-husus son on yedi senenin bir kısmını imlâ iden meşrutiyete nisbetle, Cumhuriyet idârsinin her türlü farz ve tahminin fevkında, adeta harkulade bir kudret ve faideyi hâiz olduğu iddi'âsını te'yid içün bu geçen müddet zarfında her iki tarz hükûmet hesabına kayd edilmeleri lâzım gelen başlıca vekayi'i atiye kayd idiyoruz. Muhterem karilerimiz vekayi'-i mezkûre arasında pek basit ve sathi bir tedkik ve mukayese yapmakla dahi müdde'âmızın muhtaç-ı isbat olmayan hakayık-ı bedihiyeden olduğunu kabul ve teslim eylemekde tereddüd itmeyeceklerdir:

1- İ'lân hürriyeti müte'âkib küçük ve gayr-ı müstakil Bulgaristanla aramızda hâdis olan küşûf mes'elesinin suret-i hâli ve geçen sene Sonbaharında koca İngiliz devâğı ile aramızda vuku'a gelen Nasturi tenkilinden mütevellid ihtilâfın keyfiyet-i intâcı.
2- Malisor isyanı ve müte'âkib vaz'iyetle Şeyh Said isyanı ve mutasavvur ıslahat.
3- Trablusgarb ve Balkan harbleri ile mütâreke-i umumiyeden sonra vuku'a gelen İzmir işgali umumi işgal ve istilâ.
4- Kıt'at-ı Arabiyeye verilen müsâ'adat ve imtiyazâta mukabil 1340 tecdidat ve ıslahatı.
5- Harb-i umumi ve mücâdele-i milliye, mübâdide yekdiğerine az çok müşâbehet arz itmelerinden dolayı yukarıda yanyana getirdiğimiz vekayi'-i mühimmenin her iki devirde verdiği neticeleri bir dakika te'mil idelim :

Küsuf hadisesi bize bir Bulgaristan bahâsına mâl oldu. Fakat Nasturi vak'asının, Cumhuriyet sayesinde lehimize neticelenen bir tedkika sebeb olarak Musul hakkındaki müdde'iyatımızı te'min itdiği kabil-i inkâr mıdır?

ORJİNAL SAYFA 168

İkinci Sahife	Kilis	20 Nisan 1341

Malisor isyanı Türki Avrupa'daki hukuk-ı hükümrânimizi tezelzüle uğratdığı halde Şeyh Said isyanının, Cumhuriyet sayesinde, bize bir Kürdistan kazandırdığını kabul itmemek imkânı var mıdır?

Trablusgarb ve Balkan harbleri neticesindeki hezimet kahkariyeye…?.... bedel İzmirde ve müte‘âkiben anavatanın ekser taraflarında vuku‘bulan işgallerin, istilâların Cumhuriyet sayesinde hürriyet ve istiklâlimizi emniyet altına aldığını reddetmek kabil midir?

Arablar’dan korkan İttihad ve Terakki Meşrutiyeti’nin kıt‘at-ı Arabiye’de resmen yerli lisânı kabul itmesine karşı, Cumhuriyet sayesinde, hilâfet ve handân-ı saltanat gibi mevcudiyetimize irâs-ı vehn iden mazarr mü’essesâtın lağvıyle meydana gelen hâl ve vaz‘iyetin fevâ’idi el ile tutulabilecek mertebe zâhir değil midir?

Kendileriyle teşrik-i mesâ’ide hiçbir noktadan menfa‘at melhuz olmayan Almanların haber ve ekrâhıle dahil olduğumuz harb-i umuminin netâ’ic ve avakıb takat-ı fersasıyle, Cumhuriyet sayesinde, bütün bir cihan husumet ve adâvete karşı yapılan milli mücâhedenin millet ve memlekete kazandırdığı huzur ve umrân müstehak şükran olmaz mı?

Gerçi mütâreke-i umumiyeden sonra Anadoluda teşekkül iden hükûmetin adı “Cumhuriyet” değildi. Lâkin “Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti” her nevi‘ asâr, ve tecelliyâtıyle, fii’l-cümle ma‘nâ ve tezâhürâtıyle “Cumhuriyet” tarzından başka bir şey miydi? Zaman-ı evvelki ilcâ‘atıyle ona “Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti” dedirmiş, sonraki icâbatıyle de “Cumhuriyet” ünvanını ıtlak itdirmede her türlü be’is ve mahzuru izâle eylemişdi.

Hülâsa olarak iddi‘âmızı şu şekl-i sarihde tesbit itmek isteriz ki bu gün yeni Türkiyede cabeca..?.. meşhud basıre-i şükrân ve iftiharımız olan feyz terakki ve istiklal ve bu cümleden olarak Kürdistan asilerine indirilen sille-i te’dib ve darbe-i izm-ihilâl hep Cumhuriyet şekl-i hükûmetinin i‘câzkâr kerâmeti asârındandır. Mahmud Ragıb.

Terfi‘ ve Takdir

Mücâdele-i milliye esnasında Kilis müdâfa‘a cebhesini te’sis ve tanzim iden süvari yüzbaşı muhterem ve fahri hemşehrimiz Niksarlı Polad Kâmil Beğin bu derece terfi‘i ve mezkûr cebhede hizmeti mesbuk, Kilis hudud taburu zabıtanından, Kilisli yüzbaşı Abdüllatif Beğin takdir-nâme ile taltifi Büyük Millet Meclisi müdâfa‘a-i milliye encümenince karar-gir olduğu “Hakimiyet-i Milliye” refikımızda mea’l-memnuniye okunmuşdur.

Müsâmere Hasılâtı

Mu‘allimeyn Cem‘iyetinden :

14-15 Nisan 341 Çarşamba gecesi hanımlara verilen müsâmere hasılaten safiyesinin ber-vech-i âti bin beş yüz guruş olduğunun ve sülisanı olan bin guruşun bundan sonraki müsâmere hasılatıyle birlikde evrâk-ı nakdiyeye bi’l-tahvil evvelki hasılatla tevhiden tayyare cem‘iyetine gönderileceğinin lütfen ceride-i muhteremeleriyle neşrini ricâ iderim efendim.

Mecidi		**Bilet adedi**
13	Birinci mevkî‘den	13 Birer mecidilik
10	ikinci ;;	20 yarım ;;
27	birinci ;;	nısf 54 ;; ;;
20	ikinci ;;	;; 80 bir çariklik
70		167

0,75 bilet tebedülünden

70, 75

10,75 masârıf.

60 Hâsılat-ı Safiye

Bayramda Hilâl-i Ahmeri Unutmayalım

Hilâl-i Ahmer Şu‘besinden :

Her sene olduğu gibi bu sene de bayramın birinci günü Hilâl-i Ahmer günü ad olunarak cem‘iyet namına muhterem halkımıza çiçek tevzi‘ olunacağından köklerine çiçek ta‘allik idilen zevâtın gönlünden kopanı kutular derununa bizzat kendi elleriyle atmaları ricâ olunur.

Sirkat

Büyük bedestende Sağırzade Abdurrahim ve Sarı Eminzade Mustafa Efendilerin müşterek oldukları haliyat mağazasına bedesten haricindeki hanelerden

duvar delmek suretiyle sağrık..?.. girerek üç yüz altın liralık tahmin olunan haliyât ? sirkat olunmuş ve kendilerinden şübhe idilen dört beş kişi taht-ı nezârete alınmışdır, adliyece tahkikat yapılmakdadır.

Gelenler

Halfeti nüfus me'muru Kilisli Mahmud Efendi, Bayram'ın tekarrübü münâsebetiyle, me'zunen Kilis'e gelmişdir.

Yeni Gazeteler

İstanbul'da "Yeni Türk" namıyle yevmi bir gazete intişâr itdiği ve "Gündüz" adlı bir de akşam gazetesi neşri dileceği İstanbul refikamızda okunmuşdur.

ORJİNAL SAYFA 169

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 326] 21 Nisan 1341-1925	Salı	28 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

MeclisHaberleri

Ankara, 19 (A.A) Büyük Millet Meclisi'nde zeytin yağı ve emsâli mahsulâtın ihrâcında müsta‘mel mücedded varillerin kabul-i muvakkat usulüne tevfikan mu‘âfiyet-i rüsûmiyeye tab‘ tutulmasına, kambiyo esham ve tahvilâtı üzerine mu‘âmele ifâsyle ecnebi meskûkât kambiyosunun terfi‘ine sebebiyet virmekde olan bu resme de gayr-ı mukayyed ferâd ve mü'essesâtın memleket menâfi‘i aliye-i

maliye ve iktisâdiyesini mahâl-i haraketlerine nihayet verilmesine dâ'ir hükûmetin lâyihaları encümenlere havâle idilmişdir.

İsyan mıntıkasındaki harekât-ı askeriyenin muvaffakıyetle neticelenmesi üzerine mülhakatdan mevrud tebrik telgraflarına münasib cevablar yazılması tensib ve bayram ta'tiline pek az zaman kaldığından geceleri de içtimâ' idilmesi kabul olunmuşdur.

Cumhuriyet i'lânına musâdıf 29 Teşrin-i evvel gününün Milli Bayram ad olunması hakkındaki kanunla Türkiye'ye idhâl olunan ecnebi halılarından alınmakda olan on iki misli resmin beş misline ercâ'ına ve Türk sanâyi' ve Ma'âdin Bankası teşkiline dâ'ir kanunlar müzâkere ve kabul idilmişdir.

Müte'âkiben me'murin-i muhâkemat hey'et-i encümeninin ta'til esnasındaki vaz'iyetinin ta'yinine dâ'ir kanun kabul ve kanun-ı ceza ta'dilâtının müzâkeresine devam olunmuşdur.

Meclis gece sekiz buçukda içtimâ' idecekdir.

İkinci Müsâmere

Mu'allimler Cem'iyetinin erkeklere mahsus ikinci müsâmeresi geçen Cuma gecesi verildi.

Hazırun arasında güyâ asri geçinen ba'zı kibar taslaklarına pek tesadüf idilmiyordu. İhtimâl, bu çeşid bedi'i şeylerden zevk bulmadıklarından, hoşlanmadıklarından olacak.

Kaimen dinlenilen İstiklâl Marşını müte'âkib müdde'i umumi Talat Beğ tarafından mevzu'ı "Hak mefhumu" olan bir konferans verildi. Mu'allimeyn marşından sonra konsere başlayanmusıki hey'eti yine muvaffakdı. Neş'e ve zevk dağıtan güzide, parçalarıyle, yıllanmış mahrumiyetlerimizi gideriyordu.

Ma'mâfih arada "ba'zı küçük falsolar var gibi" denildiği işitiliyordu. Musıkinin ma'û't-te'essüf yalnız dinlemesine aşina olan kimselerden olduğum içün bunları tedkik ve tesbit itmek kendilerini salâhıyetdar görenlere düşer. Fakat musıki hey'etini teşkil iden gençlerin kendi kendilerine çalışdıkları ve bütün bilgeliklerini—üstâdsız olarak—kendi kendilerinden öğrendikleri de unutulmamalıdır.

“Nefis San‘atlar” ı intak iden ve Şehabeddin Süleyman merhumun bize bırakdığı mülke en güzel eseri “Mu‘allim” tebâvesi—Ümidin Hilâfına—mevzu‘ının yüksekliğiyle mütenâsib olarak canlandırıldı.

Talebenin temsil itdiği şeylerde kısmen bir sönüklük vardı. Talebe rollerini güzel başardıklarına göre, kendilerinden ziyade bir küçük eserleri yazanlara aid noksanları talebenin küçük omuzlarına yükletmek muvaffak-ı insâf olmaz.

Müsamere gecesinin çok sürurlu ve haklı hadisesi ise isyana aid son tebliğ-i resminin Yılmaz Beğ tarafından okunması kâ‘beleri İngiliz kasaları olan yalancı dindarların “Fi sebilü’l-irticâ‘” vuku‘a getirdikleri isyanın imha idilmesi.

ORJİNAL SAYFA 170

İkinci Sahife	Kilis	21 Nisan 1341

Musul Bizimdir

Londra, 19 (A.A) Sunday Expres gazetesi Cem‘iyet-i Akvam tarafından Musul mes’elesini tahkika me’mur idilmiş olan üç kişiden mürekkeb komisyon a‘zası üzerine nazâr-ı dikkati celb iderek diyor ki :

__Bunlardan birisi Türk muhibbiliğiyle müştehir bir Macardır, ikincisi Belçikalı’dır, binâ’en-aleyh Fransız nokta-i nazarının taht-ı te’sirinde olmak mecburiyetindedir. İsveçli olan üçüncüsünün temâyülâtı ma‘lum değildir. Komisyonun tarz-ı teşkili İngiliz müdde‘iyâtına pek az müsâ‘ade-bahşdır. Petrol muhafilinin bu vaz‘iyeti nazar-ı i‘tibâre almış olmaları muhtemeldir. Zirâ ba‘zı İngiliz mü’essesatı Musul’un Türkiye’ye aid olması ihtimâlini derpiş iderek Ankara ile müzâkerede bulunmakdadırlar.

Yeni Fransa Kabinesi

Yeni Fransız kabinesinin Mösyö Penlova’nın riyâseti altında teşekkül itdiği bir beyanla Kabyonun kabineye dahil olduklarını ve müsteşarların ta‘yin idildiğini yazan Anadolu ajansının tasnifine göre mezkûr kabine dört Cumhuriyetci sosyalist, bir müstakil sosyalist, on iki radikal ile guruba mensub iki radikalden mürekkebdir.

Bulgaristan’da Su’ikasd Üstüne Su’ikasda

Sofya, 17 (A.A) (Gecikmişdir) katledilen hükûmet tarafdarı meb‘usun cenaze merasimi icrâ idildiği sırada (Saat üç buçukda) saatli bir bomba infilak itmişdir.

Son tafsilata nazaran infilakdan yüz elli kadar maktul ve iki yüz elliyi mütecaviz mecruh vardır. Baş vekil Yanko ile Dahiliye ve Harbiye nazırları infilakdan hafifçe yaralanmışlardır. Maktuller meyânında Sofya belediye re’isi Polis müdür-i sabıkı, Harbiye nazırı general Kabadon ve bir çok generallerle meb‘uslardan sabık İstanbul sefiri Kolorşef vardır.Derhal müte‘addid tevkifat yapılmışdır.

Sofya, 16 (A.A) (Gecikmişdir). (Bu telgrafın birinci fırkasından telgrafçı olmayanlar ma‘nen çıkaramazlar. Kilis) geçenlerde katledilen milli petrol meb‘us Milenin cesedi bu sabah Milenin öldürüldüğü yerde bulunmuşdur.

Cesedin üzerinde i‘dâm cezasının Makedonya komitesi emriyle icrâ idilmiş olduğundan bahis bir yafta bulunuyordu.

Tütün İdare Mevkutesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan:

Mâba‘d

7-İşbu kanunun tarih-i neşrinden mukaddem efrad ve şirketler tarafından Türkiye içün sipariş idilmiş olduğu isbat idilen sigara kâğıdlarıyle beyaz kopya kâğıd ve defterlerinin kanununun tarih-i neşrini ta‘kib iden günden i‘tibâren nihayet üç ay zarfında gümrük anbarlarında kalmak şartıyle idhâline müsâ‘ade idiliyor. Bi’l-umum sigara kâğıdı ve beyaz kopya defteri kâğıdı sipariş itmiş bulunanlar işbu kanunun her mahalde neşri tarihinden i‘tibâren nihayet bir hafta zarfında sipariş eylemiş oldukları sigara kâğıdı ve beyaz kopya defteri kâğıdlarının ecnâsı ib‘âd-ı mikdar ve kıymetlerini mübeyyen birer beyannameyi mahallinin en büyük mal me’murinine virmeğe mükellefdir. Bu suretle Türkiye gümrüklerine gelecek olan sigara kâğıdları beyaz kopya kâğıd ve defterleri dokuzuncu madde mucebince takdir olunacak fiyatla hükûmet tarikından hin-i dehâlinde mübâyi‘a idilebilir. Takdir olunan fiyatla tüccar malını satmağa veya hükûmet almağa razı olmazsa tüccar malını memâlik-i ecnebiyeye sevke me’zundur.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 171

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 328] 23 Nisan 1341-1925	Perşembe	30 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

3 Milli Bayram

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından binâ-yı Cumhuriyet’in vaz‘ı esas resmi icrâ olunduğu (23 Nisan 1336) mübarek günün altıncı yıl dönümüdür.

Bugünün kıymet ve ehemmiyetini takdire yalnız “Milli Bayram” ittihaz idildiğini söylemek kadar kâfi delil olamaz.

Yoksa bugünün ulviyet ve azimetini bi-hak tasvir içün lisân-ı kasr, kalem acizzdir.

Çünkü millet bugün her türlü esaret rebekasından kurtulmuş, vatan bugün hakîki hürriyet ve istiklâline sahib olmuşdur.

Bugünün mahiyetini ta‘rife bundan beliğ şahid bulunur mu?

“Kilis” mu‘azzez vatandaşlara bu şanlı yıl dönümünü kıymeti cihanlara bedel olan bu mu‘azzam millet bayramını tebrik iderken Tayyare cem‘iyeti, himâye-i etfal, Hilâl-i Ahmer ve Hilâl-i İhzâr cem‘iyetleri gibi hülâsakâr mü’esseselerimize bezl-i mu‘âvenet olunmasını da tavsiye itmeği şerefli bir vazife bilir.

İsyanın Tenkili Üzerine Kilis Ulema ve Eşrafı tarafından çekilen telgraf sureti:

Ankara, Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâset-i Celilesine

Suret: baş vekâlet celileye umum halkımızın hissiyât-ı milliyesini rencide iden harekât-ı isyâniyenin sür‘ât-i harikulade ile mahv ve izâlesi sevgili meclisimizin hükümet-i cumhuriyemizin ve reisi cumhurumuzun silsile-i muvaffakıyetini tetevvüc itmekle ‘an-samimû’l-kalb arz-ı tebrikâta şitâb eyleriz. Ferman

Müderris	**Müderris**	**Müftü**
Mustafa	Muharrem	Abdullah
Salih Efendizade		Salih Efendizade
Mustafa		İsmet
Emin Çelebizade	Necizade	KaraBeğzade
Mahmud Ragıb	Burhan	Ahmed
Yavaşcazade Muhtar	Topalzade Neşet	Canboladzade Selim
Topalzade Hikmet	Hasan Efendizade Fikret	Said Ağazade Said.

Zekâtımız ve sadaka-i Fıtriyemizi vesâ’ir sadakatımızı himâye-i etfâle virelim. Her sene zekat ve sadaka-i fıtr namıyle fukaraya tevzi‘ idilen mübâlığ münferid ve müteferrik ba‘zı kimselere virilmekde ve bu da ancak birkaç fakirin muvakkat ve pek cüz’i bir zaman içün ihtiyâcının tehvinine medâr olmakdadır.

Bir nevi‘ i‘âne ve mu‘âvenet mahiyyetini hâ’iz olan bu sadakalar muntazam teşkilâtı hâvi cem‘iyet-i Hayriyelere virilmiş olsa bi’t-tab‘ bundan memleketçe idilecek istifâde daha azim olur. Bilhassa şehit yetimlerini himâye ve ta‘lim ve terbiye maksad ve gayesiyle teşekkül iden himâye-i etfal cem‘iyeti geçen sene bu babda ufak bir teşebbüsde bulunmuş ve bir çok erbab-ı hayrın zekât ve fitrelerinin daha mübeccel bir emir ve hayra sarfına delâlet itmişdir. Vatanımızın huzur ve sa‘âdeti uğrunda fedâ-yı can iden şehidlerin yavrularını sevindirmek ve onların himâyesini teshil ve te’min itmek üzere zekât ve sadakalarını himâye-i etfal cem‘iyetine i‘tâ idecek zevat hem bir hayır işlemiş, hem de vazife-i diniyelerini daha müsemmer bir suretde ifâ eylemiş olacaklardır.

ORJİNAL SAYFA 172

İkinci Sahife	Kilis	23 Nisan 1341

Devâ’ir-i Hususiye Mensubları Hakkında

İdâre-i hususiye ve Belediye gibi devâ'ir-i ma'zulin ve müteka'idinin icâbı takdirinde alacakları ma'zuliyet ve tekai'id mesâ'ielrinin mensub oldukları devâ'ir-i muvazenelerinden i'tâsı hakkında geçen 1340 senesi muvâzene-i umumiye kanununa mevzu' madde adalete menâfi ve kabiliyet-i tatbikkıyyeden mahrum olduğuna dâ'ir müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi tarafından bu sene meclis-i umumide vaki' olan beyanat ve bu beyanat üzerine mezkûr kararın ref'i içün meclis-i umumice icrâ kılınan teşebbüsat muhterem karilerimizin ma'lumudur.

Büyük Millet Meclisinin 13 Nisan tarihli içtimâ'ında sene-i hâliye muvâzene-i umumiye kanunu müzâkere olunurken aynı fikir bir takrir ile Trabzon meb'usu Rahmi Beğ tarafından dahi meclis-i âliye arz olunmuş ve meclisçe takrir-i mezbur muvâzene-i maliye encümenine havale buyurulmuşdur.

Katma Postası

Kilis-Katma arası posta nakliyatının müte'ahhide ihâle idildiğini ve nakliyata mübâşeret içün yalnız Adana'dan katmaya kadar seyyar bir me'mur gelüb gitmekden başka bir şeye ihtiyaç kalmadığını geçenlerde yazmışdık.

Ahiren vaki' olan istihbâratımıza nazaran ötedenberi Adana'dan katmaya ve hatta nusaybine kadar seyyar me'murlar gelüb gitmekde olub Kilis-Katma postasının işe başlaması içün Fransızların Suriye arazisi dahilinde postaya muhafaza terfik itmeleri lâzım-gelmekde ve bunun içün muhabere icrâ idilmekdedir.

Bu muhaberenin bir an evvel intâcıyle tarik-ı mezkûr posta nakliyatına mübâşeret olunarak otomobille üç saatte gidiliib gelinmekde olan Gaziayntab-Kilis meyânesi postasının araba ile iki günde gelmesini beklemekden kurtarılmaklığımızı posta idâresinden temenni ideriz.

Gelenler

Adana mahkeme-i cinâyet a'zâsından Kilis re'isi sabıkı Necati, Gaziayntab Asliye ketebesinden Hicaz ve şu'be yazıcılarından Cemil Efendiler Bayraam münâsebetiyle me'zunen şehrimize gelmişlerdir.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyâtımıza dahil olalı altı ayı geçdiği halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi yerde bir yevmi gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet-i mu'azzez

abonelerimize ma‘lum olsa gerekdir ki binâ’en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

Türk Oteli ve Lokantası

“Andibendoğlu Hanının Üst Katında”

Müceddid yataklarının nezâfeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve sitâyişin fevkındedir. Husul-i memnuniyet içün bir def‘a teşrif kâfidir.

1-73

Müdür Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir

Meslek

Türkiye’nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmu‘asıdır. 18’inci sayısı da pek müfid ve mütenevvi münderecâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türke tavsiye olunur.

Himâye-i Etfal Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba‘d

Cem‘iyetimizin mukaddes emeline kuvvetli adımlarla yürüdüğünü memnuniyetle kayd idebiliriz. Üç sene zarfında yalnız Ankara’daki mesâ‘imizin hülâsalarını rakamla arz idebilmek bu babda kat‘i bir fikir verebilir. Ma‘ruzâtımız 340 Temmuzuna kadardır. Bundan sonraki fa‘âliyet daha müsemmer ise de bunu 341 Temmuzunda in‘ikad idecek kongrede mevzu‘-bahis itmek zaruridir.

Üç sene zarfında Ankara merkezinin himâyesine aldığı yavrular 545’dir. Bunlardan 241 dârü’l-eytâmlara 17 zira‘at mekteblerine 11 sanayi‘ mektebine 13 san‘atkâr nezdine 82 evladlığa 1 dârü’l-mu‘allimata 53 memleketlerine gönderilmiş 21 firar itmiş 2 dârü’l-acizeye gönderilmiş, süt çağındaki yavrulardan mu‘âvenet itdiğimiz 93 çocukdan ve diğerlerden (39) u vefat itmişdir.

Himâyeye aldığımız yavrulardan ikisini Ragıb Paşazade Cemal Beğ himâyesine alarak Galatasaray Lisesi’nde tahsillerini ikmâl itdirmekdedir. Bu yavrular pek müreffeh bir hayat geçirmekde ve memlekete yararlı olmağa çalışmakdadırlar. Cemal Beğ bu yavruları ba‘de Paris’e göndererek ikmâl tahsillerini de der‘uhde buyurmuşlardır. Zenginlerimiz içün nümune ittihaz olunmağa lâyık bu alicenâbâne hareketi burada memnuniyetle kayd ideriz.

Mâba‘dı Var.

ORJİNAL SAYFA 173

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 327] 22 Nisan 1341-1925	Çarşamba	29 Ramazan 1343 [Üçüncü Yıl]

Mısır’ın Ankara Sefiri

İstanbul, 19 (A.A) Mısır sefiri Hüdayi Paşa, ma‘iyetinde hey’et-i sefâret olduğu halde, bugün şehrimize gelmiş ve Hariciye murahhaslığı erkânı tarafından istikbal olunmuşdur.

Romanya Ricâli İstanbul’da

İstanbul, 19 (A.A) Paskalya yortularını şehrimizde geçirmek üzere Romanya muhalif siyâsiye ve teşri‘iyesi ile matbu‘ât alemine mensub mu‘teberandan ve bir çok güzide zevatdan mürekkeb üç yüz elli kişilik bir seyyah kafilesi şehrimize gelmişdir.

Romanya sefaretinde bu akşam seyyahlar şerefine bir ziyafet virilecekdir.

Bulgar Su’ikasdının Kurbanları

Sofya, 19 (A.A) Felaket kurbanlarının cenazeleri merâsimi debdebesiz bir suretde icrâ idilmişdir.

Maktuller arasında 3 meb‘us, 13 general, 8 miralay, 8 büyük me’mur, 2 da‘va vekili 19 kadın ve 7 çocuk vardır.

Dahiliye nazırı ru-şekaf çiftçilerle kominstlerin ecnebi menâfi‘ine hizmet itdiklerini ve bu su’ikasdın amel ve müretteblerini keşf-i medâr olacak ifşâ‘atda bulunduklarını beyan itmişdir. Başvekil Çankof, gazetecilere: Bulgaristan’ın anarşi ve kominizmi itfâ içün sarf ettiği gayretlerin nihayet Avrupa ricâlince takdir olunarak Bulgaristan’a mevcudiyetini te’min idecek kuvvet bulundurmağa müsâ‘ade idileceğine ümidvâr olduğunu söylemişdir.

Kontrol komisyonu yeniden üç bin gönüllü cem‘i içün Bulgar hükûmetine müsâ‘ade vermişdir.

Portekizde İhtilâl

Paris, 18 (A.A) (Gecikmişdir) Lizbon’dan gelen ma‘lumata göre şehr-i mezkûrda hükûmet-i hazıre aleyhine yeni bir ihtilâl vuku‘bulmuşdur.

Asiler el-yevm hükûmet asakirinin abluka itdiği bir kışlada mütehasındırlar. Hükûmet-i vaz‘iyete hakim gibi görünmekdedir.

Çemberlayn ile Bir Beyanın Telgrafları

Paris, 19 (A.A) Yeni kabinenin mevkî‘i iktidâra gelmesi hasebiyle Çemberlayn ile Beriyan…?.. arasında iki memleketi birleşdiren dostane münâsebâtı takviye içün hakîki ve samimi teşrik mesâ‘i idileceğine i‘timâd izhârını mütezammin telgraflar te‘âti idilmişdir.

Yeni Fransız Kabinesi ve Avrupa Matbu‘âtı

Flemenk, İspanya ve İngiltere matbu‘âtının yeni Fransız kabinesini hürmetkâr bir lisanla mevzu‘bahis itmekde olduklarını Epokanın fikri mizâya i‘tibârıyle Etluve kabinesine faik bir kabine tasavvur itmek ve ..?.. müşkül olduğunu yazdığını ve Alman matbu‘âtı dahi yeni kabinenin Heriyo’nun siyaseti ta‘kib ideceğini zannettiklerini kabinenin kuvvetli olduğuna müstehad bulunduklarını İngiliz gazeteleri yeni kabineyi, bilhassa Mösyö Kambo’yu pek çok mevzu‘bahis itdiğini, deyli yüz ise Kamboyu Fransanın halâskârı olarak tavsiye eylediğini, Deyli expres bir yayanın kabinede bulunmasını kabinenin uzun ömürlü olacağına işaret telakki itdiğini Anadolu ajansı yazıyor.

İtalya Kabinesi

Roma, (A.A) gazeteler kabinede ba‘zı tebdilât icrâ idileceğini ve Mussolini’nin Müdafa‘â-i milliye, zorunun hariciye ve faşist fırkası kâtib-i umumisi karnacının Dahiliye Nezaretlerine geçeceklerini yazıyorlar.

ORJİNAL SAYFA 174

İkinci Sahife	Kilis	22 Nisan 1341

Avusturya –Yunan Mu‘âhedesi

Viyana, (A.A) Avusturya-Yunan ticaret mu‘âhedesi imzâ idilmişdir.

Mahkûmiyet

“Hudud İli” refikımız hudud taburu efradına isnâd itdiği geçid parası almak ve ahiren asliye re’isi Sadık Beğ’in hanesine kurşun sıkılması üzerine yazmış olduğu bende cevaben re’is-i mumâ-ileyh tarafından gönderilen fıkrayı matbu‘ât kanununa muğayyer suretde neşr itmek maddelerinden gıyaben 50, vücâhen 30 ki em‘an seksen lira cezaya mahkûm olmuşdur.

Tanin Ta‘til İdildi

İstanbul’da münteşer Tanin gazetesinin hey’et-i vekile kararıyle bilâ-müddet ta‘til idildiği işidilmişdir.

Türk Yurdu

Türk Yurdu bu ay intişâriden nüshasıyle ikinci cildine başlıyor, bu nüshanın münderecâtı meyanında Ağaoğlu Ahmed, Yakub Kadri, Akçuraoğlu Yusuf Beğlerin makaleleriyle Ruşen Eşref Beğin Maksim Gorki’den nakl itdiği Koşu Valof hikâyesinin sonu vardır. Bundan ma‘dâ Yurd gelecek Mayıs nüshasında Mehmed Emin, Ağa oğlu Ahmed, Yakub Kadri, Yusuf Akçura Beğlerin makalelerinden başka şeylerin, haydutların tiyatrosunun birinci perdesini ve Ruşen Eşref Beğ tarafından Daşe’ye ve Sekye’den nakli dilen namuslu hırsız hikâyesi bulunacaktır. Karilerimize tavsiye ideriz.

Himâye-i Etfal Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba‘d

Annesi vefat iden yahud hasta olduğundan annesinin sütünden istifâde idememek ızdırarında kalan yavrular içün bu bakım evi çok şefkatli ve kurtarıcı bir

mü'essese oldu. Henüz ibtidâ'i bir şekilde olmakla beraber zamanla terakki ve inkişaf ideceği pek tabi'idir. Bu mü'essese ile cem'iyetimiz ilk esaslı adımı atmış oluyor. Burada süt çağında muhtaç yavrular bakılmakla beraber çocuğun beslenmesi, giydirilmesi, banyo idilmesi gibi hususatı anneler görerek müstefid olmaları içün bir dershane mahiyetindedir.

Çok acıklı ve milli felâket mahiyetinde olan çocuk vefiyâtının önünü almak içün bu bakım evlerinin Türkiyenin muhtelif yerlerinde adedlerini teksir itmek elzemdir. Cem'iyetimiz bu gayeye a'zâmi gayret ve mesâ'isini sarf itmekdedir.

Fenni çocuk bakımının neşr ve ta'mimi maksadıyle Amerika'dan getirilmiş olan dört sinema filmlerimizi Kastamonu, Adana, Ankara, Konya, İzmire gönderdik müterriki…?... çocuklara verilen ehemmiyeti, çocukların temyiznâmesi banyo yapılması, giydirilmesi, bakılması, çocukların aile doktorları tarafından mu'ayyen zamanlarda mu'ayene idilmesi sıhhi kır eğlenceleri hususlarını pek cazib bir suretde gösteren bu filmler gönderildikleri mahallerde iyi te'sir yapmışdır.

Mâba'dı Var.

Tütün İdâre-i muvakkatesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan :

Mâba'd

7- İşbu kanunun her mahalde tarih-i neşrinden i'tibâren nihayet bir hafta zarfında bi'l-umum sigara kâğıdı amilleriyle beyaz kopya kâğıd ve defterleri satanlar ellerinde bulunan mamul ve gayri mamul sigara kağıtları ve beyaz kopya kağıt ve defterlerinin ib'âd ve mukadiriyle kıymetlerini hâvi bir beyannâmeyi mahallinin en büyük mal me'muruna virmekle mükellefdir. Bu suretle Türkiye dahilinde mevcud bi'l-umum sigara kâğıdı ve beyaz kopya kâğıd ve defterlerinin mikadırı tesbit olunduktan sonra dokuzuncu madde mucebince takdir olunacak kıymet üzerinden işbu sigara kâğıdı beyaz kopya defterleri hükûmet tarafından mübâyi'a olunur. Takdir idilecek fiyatı kabul itmeyen tüccara alınmış olan rüsum i'âde idilerek bi'l-umum masârıf kendisine aid olmak üzere nihayet üç ay zarfında memâlik-i ecnebiyeye ihraç itdirilür. Bu müddet zarfında ihraç idilmeyen sigara kâğıdlarıyla beyaz kopya kağıt ve defterleri her nevi' masârıf zarar ve ziyan tüccara aid olmak üzere

hükûmetce ihraç olunur ve transit olarak gümrüğe gelmiş sigara kâğıdları ve beyaz kopya defter ve kâğıdları memlekete idhal idilemez.

8- Yedinci ve sekizinci maddelerdeki takdir-i kıymet keyfiyeti ber-vech-i âti icrâ olunur :

Mâba‘dı Var

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 104’üncü sayıları müfid muhteviyatla intişâr itmişdir, tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 175

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 330] 28 Nisan 1341-1925	Salı	6 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Şehid Sakıb Beğin Validesine Maaş Tahsisi

Mücâdele-i Milliye esnasında (26 Mart 1336) Fransızların Maraş’a göndermekde oldukları bir taburluk imdâd kuvvetini Kürd Dağı’nda mahv ve perişan iden ve bu uğurda fedâ-yı hayat eyleyen şair şehir Kilisli Ruhi Efendi ehfâdından Şehit Sakıp Beğin meşhhedi olan Hisar Çerçili arasındaki mevki‘den Kilise nakl-i azâmı ile müvellidi olan Zater mahallesinde bir .merked .?.. inşâsı ve mahalle-i mezkûre isminin Şehid muhteremin namına izâfesi hakkında müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi’nin meclis-i umumi-i vilâyete (1338 içtimâ‘ında) bir takrir

verdiği hatırlardadır. Bu takrir üzerine meclis-i umumice icrâ kılınan müzâkere neticesinde şehid mağfurun nakl-i azâmiyle Kilis'in Zater mahallesinde bir merked..?.. inşâsı hususunun hükûmet-i mahalliyeden temennisine karar verildiği gibi mezkûr mahalle isminin de "Şehid Sakıb Beğ Mahallesi" ne tahvili takrir eylemişdi.

Bir tarafdan nakl-i azâm ve inşâ-yı marked(?) mes'elesi hükûmet-i mahalliyeye tevdi' olunurken diğer tarafdan da mahalle unvanının tebdili hususu dahiliye vekâletine arz olunmuş ve vekâlet-i müşârü'n-ileyhaca bu cihet tasvibi dilerek keyfiyet devâ'ir-i mahalliyeye tebliğ olunmuşdu.

Zater mahallesi hey'et-i ihtiyâriyesi iki sene kadar resmen "Şehid Sakıb Mahallesi" mührünü..?.. isti'mâl itdikden sonra her ne sebebe mebni ise ahiren mührü mezkûr eski ibaresiyle hak ve isti'mâl idilmeğe başlanmışdır.

Bununla beraber mumâ-ileyha Mahmud Ragıb Efendi bu sene de bir mektub ile meb'us-ı muhteremimiz Ahmed Remzi Beğ Efendi'ye müracaat eylemiş şehit muhteremim validesine hizmeti vataniye tertibindenmiktarı münasib maaş tahsisine delaletlerini rica etmiş idi. Remzi Beğ Efendi çalışmış, yüksek şehidin validesi hakkında Büyük Millet Meclisi'nin ihzâr ve celb-i atâfetini te'mine muvaffak olmuşdur. Mir mumâ-ileyhden bu hususa dâ'ir Mahmud Ragıb Efendi ile "Hudud ili" refikımıza keşide idilmiş olan telgraf sureti ber-vech-i âtidir.

Telgraf Sureti :

"Muhterem şehidimizin muhterem validesine hizmet-i vataniye tertibinden bin beş yüz guruş maaş tahsisi Büyük Millet Meclisince kabul idildi" bu telgrafı alan Mahmud Ragıb Efendi ile "Hudud İli" refikımızın ser muharreri Muzaffer Efendi, evvelki gün Halk Fırkası idâre hey'eti ile meclis-i beledi re'isi ve imzalarını, diğer ba'zı zevâtı istishâben şehid merhumun validesi Belkıs Hanımı, birâderi Kul Habib Efendi'nin hanesinde ziyaret eylemiş, mumâ-ileyhaya her sene mu'tâd olan ta'ziyelerini arz itmekle beraber maaş tahsisini tebliğ, dini..?.. ve bayramları dahi tebrik itmişlerdir.

Merâsim-i mu'tâdenin hitâmında Halk Fırkası hey'et-i idâre re'isi tarafından hâl ve mevki'e münâsib hazin bir hitaba irâd idilmiş,

Sakıba

İstiklal şehidi ey aziz ölü! Mukaddes hatıran kalbde gömülür. Gitdiğin izleri şimdi yürüdü şanın ve şerefin altundan dolu.

"Efsane" n yaşarken bu gün dillerde senin eksilir mi? Yâdın "dil" lerde uğrunda öldüğün vatan kurtuldu. Ah.. fakat mezarın esir ellerde.

25 Nisan Said Baytaz

ORJİNAL SAYFA 176

İkinci Sahife	Kilis	22 Nisan 1341

Müdâfa'a-i milliye Zorinik hariciye ve faşist Fırkası kâtib-i umumisi karnacinin dahiliye nezâretlerine geçeceklerini yazıyorlar.

Avusturya-Yunan Mu'âhedesi

Viyana, (A.A) Avusturya-Yunan ticaret mu'âhedesi imzâ idilmişdir.

Mahkûmiyet

"Hudud İli" refikımız hudud taburu efradına isnâd itdiği geçid parası almak ve ahiren asliye re'isi Sadık Beğ'in hanesine kurşun sıkılması üzerine yazmış olduğu ben de cevaben re'is-i mumâ-ileyh tarafından gönderilen fıkrayı matbu'ât kanununa muğayyer suretde neşritmek maddelerinden gıyaben 50 ve vicâhen 30 ki cem'an seksen lira cezaya mahkûm olmuşdur.

Tanin Ta'til İdildi

İstanbul'da münteşer Tanin gazetesinin hey'et-i vekile kararıyle bilâ-müddet ta'til idildiği işidilmişdir.

Türk Yurdu

Türk Yurdu bu ay intişâr iden nüshasıyle ikinci cildine başlıyor. Bu nüshanın münderecâtı meyânında Ağaoğlu Ahmed, Yakub Kadri, Akçuraoğlu Yusuf Beğlerin makaleleriyle Ruşen Eşref Beğin Maksi Gorkiden naklitdiği Koşu Valof hikâyesinin sonu vardır. Bundan mâ'da Yurd gelecek Mayıs nüshasında Mehmed Emin, Ağaoğlu Ahmed, Yakub Kadri, Yusuf Akçura beğlerim makalelerinden başka şeylerin haydudların tiyatrosunun birinci perdesini ve Ruşen Eşref Beğ tarafından dâşeye ve sekiden nakli dilen namuslu hırsız hikâyesi bulunacaktır. Karilerimize tavsiye ideriz.

Himâye-i Etfal Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba‘d

Annesi vefat iden yahud hasta olduğundan annesinin südünden istifâde idememek ızdırarında kalan yavrular içün bu bakım evi çok şefkatli ve kurtarıcı bir mü’essese oldu. Henüz ibtidâ’i bir şekilde olmakla beraber zamanla terakki ve inkişâf ideceği pek tabi‘idir. Bu mü’essese ile cem‘iyetimiz ilk esaslı adımı atmış oluyor. Burada süd çağında muhtaç yavrular bakılmakla beraber çocuğun beslenmesi, giydirilmesi, banyo edilmesi gibi hususatı anneler görerek müstefid olmaları içün bir dershane mahiyetindedir.

Çok acıklı ve milli felaket mahiyetinde olan çocuk vefiyyâtının önünü almak içün bu bakım evlerinin Türkiyenin muhtelif yerlerinde adedlerini teksir itmek elzemdir. Cem‘iyetimiz bu gayeye vüsûl içün a‘zâmi gayret ve mesâ‘isini sarf itmekdedir.

Fenni çocuk bakımının neşr ve ta‘yini maksadıyle Amerika’dan getirilmiş olan dört sinema filmlerimizi Kastamonu, Adana, Ankara, Konya, İzmir’e gönderdik. Müterâkki memleketlerde çocuklara verilen ehemmiyeti,çocukların temizlenmesi banyo yapılması, giydirilmesi, bakılması, çocukların aile doktorları tarafından m‘ayyen zamanlarda mu‘âyene idilmesi, sıhhi kır eğlenceleri hususlarını pek cazib bir suretde gösteren bu filimler gönderildikleri mahallerde iyi te’sir yapmışdır.

Mâba‘dı Var

Tütün İdâre-i Muvakkatesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan:

Mâba‘d

9- işbu kanunun her mahalde tarih-i neşrinden i‘tibâren nihayet bir hafta zarfında bi’l-umum sigara kâğıdı amilleriyle beyaz kopya kâğıd ve defteri satanlar ellerinde bulunan ma‘mul ve gayr-ı ma‘mul sigara kâğıdları ve beyaz kopya kâğıd ve defterlerinin ib‘âd ve mukadiriyle kıymetlerini havi bir beyannameyi mahallenin en büyük mal memuruna virmekle mükellefdir. Bu suretle Türkiye dahilinde mevcud bi’l-umum sigara kâğıdı ve beyaz kopya kâğıd ve defterlerinin mukadiri tesbit olunduktan sonra dokuzuncu madde mucebince takdir olunacak kıymet üzerinden

işbu sigara kâğıdı beyaz kopya kâğıdı ve defterleri hükûmet tarafından mübâyi‘a olunur. Takdir idilecek fiyatı kabul itmeyen tüccara alınmış olan rüsum i‘âde idilerek bi’l-umum masârıf kendisine aid olmak üzere nihâyet üç ay zarfında memâlik-i ecnebiyeye ihraç itdirilür. Bu müddet zarfında ihraç idilmeyen sigara kâğıdlarıyle beyaz kopya kâğıd ve defterleri her nevi‘ masârıf-ı zarar ve ziyan tüccara aid olmak üzere hükûmetce ihraç olunur ve transit olarak gümrüğe gelmiş sigara kâğıdları ve beyaz kopya defter ve kâğıdları memlekete idhal idilemez.

10- Yedinci ve sekizinci maddelerdeki takdir-i kıymet keyfiyeti ber-vech-i âti icrâ olunur:

Mâba‘dı Var

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 104’üncü sayıları müfid muhteviyatla intişâr itmişdir, tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 177

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 330] 28 Nisan 1341-1925	Salı	6 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Şehid Sakıb Beğin Validesine Maaş Tahsisi

Mücâdele-i Milliye esnasında (26 Mart 1336) Fransızların Maraş’a göndermekde oldukları bir taburluk imdâd kuvvetini Kürd Dağı’nda mahv ve perişan

iden ve bu uğurda fedâ-yı hayat eyleyen şair şehir Kilisli Ruhi Efendi ehfâdından Şehit Sakıp Beğ'in meşhedi olan Hisar-Çerçili arasındaki mevki'den Kilis'e nakl-i azâmı ile müvellidi olan Zater mahallesinde bir .mevlüdü merked-i.?.. inşâsı ve mahalle-i mezkûre isminin Şehid muhteremin namına izâfesi hakkında müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi'nin meclis-i umumi-i vilâyete (1338 içtimâ'ında) bir takrir verdiği hatırlardadır. Bu takrir üzerine meclis-i umumice icrâ kılınan müzâkere neticesinde şehid mağfurun nakl-i izâmiyle Kilis'in Zater mahallesinde bir ..?merked.. inşâsı hususunun hükûmet-i mahalliyeden temennisine karar verildiği gibi mezkûr mahalle isminin de "Şehid Sakıb Beğ Mahallesi" ne tahvili takrir eylemişdi.

Bir tarafdan nakl-i izâm ve inşâ-yı marked (?) mes'elesi hükûmet-i mahalliyeye tevdi' olunurken diğer tarafdan da mahalle unvanının tebdili hususu dahiliye vekâletine arz olunmuş ve vekâlet-i müşârü'n-ileyhaca bu cihet tasvibi dilerek keyfiyet devâ'ir-i mahalliyeye tebliğ olunmuşdu.

Zater mahallesi hey'et-i ihtiyâriyesi iki sene kadar resmen "Şehid Sakıb Mahallesi" ..?.mührünü. isti'mâl itdikden sonra her ne sebebe mebni ise ahiren mühr-i mezkûr eski ibaresiyle hak ve isti'mâl idilmeğe başlanmışdır.

Bununla beraber mumâ-ileyha Mahmud Ragıb Efendi bu sene de bir mektub ile meb'us-ı muhteremimiz Ahmed Remzi Beğ Efendi'ye müracaat eylemiş şehit muhteremin valdesine hıdmeti vataniye tertibinden miktarı münasip maaş tahasisine delaletlerini rica etmiş idi. Remzi Beğ Efendi çalışmış, yüksek şehidin validesi hakkında Büyük Millet Meclisinin ihzâr ve celb-i atâfetini te'mine muvaffak olmuşdur. Mir mumâ-ileyhden bu hususa dâ'ir Mahmud Ragıb Efendi ile "Hudud ili" refikımıza keşide idilmiş olan telgraf sureti ber-vech-i âtidir.

Telgraf Sureti :

"Muhterem şehidimizin muhterem validesine hizmet-i vataniye tertibinden bin beş yüz guruş maaş tahsisi Büyük Millet Meclisince kabul idildi" bu telgrafı alan Mahmud Ragıb Efendi ile "Hudud İli" refikımızın ser muharreri Muzaffer Efendi, evvelki gün Halk Fırkası idâre hey'eti ile meclis-i beledi re'isi ve imzalarını, diğer ba'zı zevâtı istishâben şehid merhumun validesi Belkıs Hanımı, birâderi Kul Habib Efendinin hanesinde ziyaret eylemiş, mumâ-ileyhaya her sene mu'tâd olan

ta‘ziyelerini arz itmekle beraber maaş tahsisini tebliğ, dini..?.. ve bayramları dahi tebrik itmişlerdir.

Merâsim-i mu‘tâdenin hitâmında Halk Fırkası hey’et-i idâre re’isi tarafından hâl ve mevki‘e münâsib hazin bir hitaba irâd idilmiş,

Sakıba

İstiklal şehidi ey aziz ölü! Mukaddes hatıran kalbde gömülür. Gitdiğin izleri şimdi yürüdü şanın ve şerefin altundan dolu.

“Efsane” n yaşarken bu gün dillerde senin eksilir mi? Yâdın “dil” lerde uğrunda öldüğün vatan kurtuldu. Ah.. fakat mezarın esir ellerde.

25 Nisan Said Baytaz

ORJİNAL SAYFA 178

İkinci Sahife	Kilis	28 Nisan 1341

Hazırun pek ciddi te’sirata terk-i nefs iderek gözyaşları dökmüşlerdir.

Şehidin annesi “Vatan sağolsun, inşallah Türk hanımları bundan böyle de birçok Sakıblar yetişdirirler ve ben her sene sizler gibi vatan evladlarını karşımda görerek Sakıbın yerine birçok evlad sahibi olduğumu idrâk iderim. Hepinize teşekkür ediyorum, memnun oldum.

Sakıb vazifesini yapan bir Türk çocuğu olarak can verdiği içün ben de ölürken vatana nâfi‘ evlad yetişdirdiğimden dolayı memnunen gözlerimi kapayacağım.

Hasebü’l-beşeriye oğlumun acısını unutamam fakat Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin bana karşı gösterdiği şu atıfet eserini ölünceye kadar medâr-ı teslimi bir mükâfat olarak kabul ve herhalde onu hayırlı işlere sarf itmeğe cehd ideceğim. Bundan dolayı Meclis-i Aliye’de ayrıca arz-ı şükrân itmek istiyorum” dedi. Ve elindeki bir telgrafı uzatdı. Bunu da okuyunuz diye ilâve eyledi.

Muhterem şehidin mu‘azzez validesine sevgili meb‘usumuzdan, uzun ve acıklı bir telgraf daha gelmişdi. Bu da okundu ve müte‘âkiben lise mu‘allimi Hafız Ahmed Mahir Efendi tarafından Sakıbın bir diğer şehidânın ervâhına ithâfen bir aşr-ı şerif tilâvet olunarak merâsime nihayet verildi.

Habib Efendi'nin önden çıkanların ellerindeki mendiller ıslanmışdı.

Şehid Mağfurun Validesi tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ve hey'et-i vekile riyâsetlerine ve meb'us Remzi Beğefendi'ye takdim olunan telgraf sureti:

"Cidâl-iMilliye İştirâk İderek vatan yolunda şerbet-i şehâdet nûş iden oğlum Sakıbın şehâdetinden dolayı meclis-i âlinin ve Hükûmet-i Cumhuriye'nin pek yüksek bir eser takdir ve atâfeti olarak hizmet-i vataniye tertibinden cariyelerine bin beş yüz guruş maaş tahsis buyurulduğunu meb'us-ı muhteremimiz Remzi Beğefendi'den ve Kilis'te münteşer gazetelerden kemâl-i hürmet ve muhafferetle istibşâr itdim.

Maaş-ı mezkûrı umur-ı Hayriye ve vataniyeye hasr ve sarf itmeğe cehd eyleyeceğimi ma'û'l-şükrân arz ider, vatan ve milletin Te'âlisine du'âlar eylerim efendim.

Ruhi Efendi Gelini Belkıs

Belediye İntihâbatı

Namzedler ve Tavsiyelerimiz

Meclis-i beledi a'zâsından ikmâl-i müddet iderek bâ-kur'a ihraç olunan beş zâtın yerine bugün intihâbata mübâşeret olunacağını geçenlerde yazmışdık.

Mezkûr a'zâlıklara halkça Hasan Efendi zade Mesud Yavaşcazade Muhtar, Yarım Ağazade Ahmed ve Topal zade Haşmet Efendilerle Celikânlızade Abuş Ağa ve Cumhuriyet Halk Fırkası idâre hey'eti tarafından da belediye re'isi sabıkı İslam Beğle Emin Ağazade Mahmud, Kâçikzade Mehmed Kemal, Kadri Efendizade Ragıb ve Küsbecizade Said Efendiler namzed gösterilmişlerdir.

Şahsiyât ile İştigal Gazetemizin Mesleğine muvaffak olamadığı gibi bi-taraflığa da münâfi ve namzed gösterilen zevatın ahvâli muhterem halkımıza ma'lum olub mutlaka bunları intihâb dahi gayr-ı mecburi bulunduğundan bu hususda beyân-ı mütala'âyı zâ'id ad ider, herkesin elini kalbi üzerine koyarak gerek namzedler arasından ve gerek haricden bu mühim vazifeyi ifâya kadar bildiği iyi adamları intihâb itmelerini tavsiye ve temenni eyleriz.

Miralay Abdi Beğ

Türkiye-Suriye hududlarını tahdide me'mur muhtelit komisyonda Türk hey'et-i murahhasası re'isi bulunan miralay Abdi Beğ Efendi dünkü gün şehrimizi teşrif iderek hudud taburu karargâhına misafir olmuşlardır.

Teşekkür

Gazetemizle mübâdeleye başlayan ..?.. münteşer "Akdeniz" refikımıza teşekkür ideriz.

Fransızca "Lavolonte"

İstanbul'da Fransızca intişâra başladığı matba'amıza gelen mübâdele nüshalarından anlaşılan "Lavolonte" refikımızı tebrik ile muvaffakıyetini temenni ider, gazetemizle mübâdele lütfundan bulunduğundan dolayı da ve muhterem refikımıza teşekkür eyleriz.

Toprak

Zirâ'i, ticâri toprak mecmu'ası 17 'inci sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

Yeni Kafkasya

"Yeni Kafkasya Mecmu'ası" nın 4 adedi müfid münderecâtla intişâr itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 179

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 331] 29 Nisan	Çarşamba	7 Şevval 1343 [Üçüncü

1341-1925		Yıl]

Vali Beğle Görüşürken Öğrendiklerimiz

Evvelki gün Kilis'i teşrif itdiklerini yazdığımız muhterem valimiz Hüsnü Beğ Efendi'ye arz-ı hoş âmidi iden müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi mir müşârü'n-ileyh ile görüşürken muhtelif mesâ'ile temas idilmiş ve muhâvere atideki şekilde cereyân eylemişdir:

__Hususi bütçe tasdik idildi mi? Efendim!

__Evet, hususi bütçe tasdik idildi. Fakat muvâzene-i umumiyeden otuz beş bin lira mu'âvenet ifâsı mümkün olamayacağından bunun vâridât ve tasarrufat fazlasından telâfisi tavsiye olundu, bakalım ne yapacağız.

Halfeti kazâ teşkilâtının Nizip'e ..?... tahiyyesinin Halfeti kaza teşkilatının nizibe ve Nizip nahiyesinin halfetiye nakli hakkındaki şâyi'âya inanabilir miyiz?

__Belki "Halk Dili" gazetesinde okumuşsunuz : bu bir rivâyetden ibarettir zannetmiyorum ki derhal buna lüzum görülsün. Ma'lumdur ki hükûmet-i umumi bir taksimat-ı mülkiye icrâsını tasavvur itmekde idi bu sene içün isyan hadisesinin istilzam ettiği massarrıf buna mâni' oldu. Şimdi zannedersem birkaç komisyon teşkil idilerek gösterilecek münatakda tedkikat yapılacak ve netice-i tedkikata göre belki gelecek sene taksimâtın icrâsı .tesis.?.. idecekdir. Hususan memleketde Halfeti gibi taksimat tebdilini icâb idecek yerlerde yok değildir. Onun içün acil bir lüzum ve ihtiyaç olmadığı içün sırf Halfeti'ye inhisâr idecek olan yeni bir şey yapılacağını zannetmiyorum.

__Yeni tedrisât-ı ibtidâ'iyye kanunu kabul ve vilâyete tebliğ idildi mi?

__Hayır, son gelen gazetelerde de görmüş olmalısınız: Bu kanun gelecek seneye kaldı.

__Muhasebe-i hususiye ma'zul ve mütekâ'idlerinin kemâ-fi's-sabık muvâzene-i umumiyeden maaş almaları hakkındaki teşebbüs ne neticeye iktirân itmişdir?

__Maliye vekâlet-i celilesi bu hususdaki müracâ'atimizi kabul itmedi.

__Vilâyet-i âliyeleri gibi düşmandan istirdâd idilen mahallerde bu sene yeniden tahrir-i nüfus icrâsı mevzu‘ bahis idi.

__Evet, fakat, bu tasvir hatırımda kaldığına göre düşmandan istirdâd idilmiş olmakla beraber nüfus evrak ve defâteri ziyâ‘a uğrayan mahallere maksurdur. Bizim vilâyetde bu ziyâ‘dan bahsidilemez. Binâ’en-aleyh Gaziayntab dahilinde tahrir-i nüfus icrâsı umumi tahrire bağlıdır. Ayrıca bir şey yapılmaya ihtiyac olmadığı içün bunu da zannetmiyorum.

__Ma‘lum-ı âlileridir ki mahyatımızda en ziyade zeytin hasılâtı bizi yeni a‘şâr kanunuyle alakadar itmekdedir. Bu kanunda verginin hangi piyasalar râyici üzerinden istifâsı lâzım-geleceği tasrih olunurken zeytinin hizâsına da (Fabrika ve Ma‘asserelarda) denilmiş ve ahiren devâ’ir-i maliyeye vürûd iden ta‘limatnamede zeytinin fabrika ve mu‘asserelerda aynen öşrü alınacağı, bunun içün me’murlar istihdâm olunacağı, hasılâtı kaçıranların teczih idilmeyeceği vesâ’ire yazılmışdır.

A‘şâr kanununun esas tanzimindeki maksad tohumluk ve yemekliğin öşürden istisnası olduğuna ve zeytinden halkın yemekliği ancak ashab-ı mahsulün hasılâtı hanesine nakl ve izhârından sonra ifrâz idilmek tabi‘i bulunduğuna nazaran sâlifü’l-arz ta‘limâtın zeytine müte‘allik mevâdı ve ..?.. eseri olsa gerekdir. Bu hususdaki mütala‘â-i vilâyet-penâhilerini öğrenmek muceb-i fâ’ide olacakdır.

__Evet didikleriniz doğrudur. Ancak

ORJİNAL SAYFA 180

İkinci Sahife	Kilis	29 Nisan 1341

Bahsettiğiniz ta‘limat hey’et-i vekileden geçmemiş, maliye vekâletince tanzim idilmişdir, kabil-i tashihdir.

__O halde bunun tashihi içün makam-ı âlilerinden bir teşebbüs icrâsı tasavvur buyuruluyor mu?

__Bakalım!

__Beğefendi, müsâ‘adeleriyle bir sû’âl daha! Kilisimiz içün hayâti ehemmiyeti hâ’iz olan hudud mes’elesinin alacağı son şekil nasıl olacakdır?

__Kilisliler bu hususda ümid-vâr olmalıdırlar, me'yus olmak içün ortada bir sebeb yokdur. Müdür-i umumimiz izâhat-ı vakı'adan dolayı muhterem valimize teşekkür iderek nezdlerinden ayrılmışdır.

Madalya

Gaziayntab ve Maraş vilayetlerinin şahsiyet-i ma'neviyelerine kırmızı kurdalâyı istiklâl madalyaları virileceği haber alınmışdır.

Meclis-i Umumi ve Encümen A'zâlığı

Meclis-i umumi ve encümen-i dâ'imi vilâyetin Ayntab azsından Rıza Cenani Beğ'in Gaziayntab İktisad Müdüriyetine ta'yin idildiği işidilmişdir. Meclis-i umumiye intihâb-ı sabıkda hâ'iz ekseriyet olan Ayntablı bir zât gelecek, encümen-i dâ'imiye ise bugün kü intihâbda birinci namzed kalmış olan Kilisli Ata Efendi da'vet olunacaktır.

Belediye İntihabâtı dünkü gün Mıh Ali, Abdi Oymağı ve Arslan mahalleleri re'ylerini virmişlerdir, bu gün Çaylak, Hindioğlu, Monla Hamud ve Nureddin, yarın da Ebulula, Nacaroğlu, Helvacıoğlu ve Hacı Gümüş mahalleleri re'ylerini i'tâ ideceklerdir. Halk fa'âliyetle hak intihâbını isti'mâl itmekdedir.

Dünkü cereyana göre ekseriyet-i ârânın halk namzedleri lehinde tekâsüf itmekde olduğu tahmin olunabilir.

Abdi Beğ Gitdi Yine Gelecek

Şehrimizi teşriflerini yazmış olduğumuz hudud komiseri ve Türkiye-Suriye hududlarını tahdide me'mur muhtelit komisyonda Türk merurahasları re'isi miralay Abdi Beğefendi dünkü gün ale'l-sabah Hassa cihetine gitmişdir, Cuma gününe kadar tekrar şehrimize geleceklerdir.

Para Yiyen Yobaz Şeyh ve Muzib Bir Tedbir

Geçen bayramda şehrimizde ba'zı sünnet düğünleri yapılmış ve bu arada yobaz Şeyhler de def, dümbelek çalmışlardır.

Kanunen suret-i kat'iyede memnu' olan bu düğünlerde def çalan heriflerden birisi –ma'ruf gözbağcılıkla—karnına bıçak vurmak istemiş ve bi-iznillâh-i Te'âli bıçak karnına saplanmışdır.

Aldığı cerihadan kanlar akarak belediye hastahanesinin koşan bu defcinin imdâdına yine fen yetişmiş, operatör Emin Beğ Efendi'nin himmet-i müdafâtıyle yara iyi olmağa yüz tutmuşdur.

Fakat Emin Beğ diğer tarafdan da keyfiyeti kaimakamlığa bildirerek bu rezâletin men'ini ricâ itmiş, kaimakamlık iş'ar vakı'i muvaffak bulduğundan men' tekerrürünü icâb idenlere tebliğ eylemişdir.

Rüsûmat Müdiriyetinden :

10-11 Nisan 341 gecesi saat dört raddelerinde Şeyh Mansur semtinde derdest idilen on beş kilo ma'mul şekerin tarihden bir mah sonra satılacağı meçhul kalan sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur

1-84

Tütün İdâre-i Muvakkatesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan :

Mâba'd

11- Sigara ve beyaz kopya kâğıd ve defteri tüccar ve amillerinden başka perâkende suretiyle bu emti'âyı füruht idenler işbu kanunun tarih-i neşrinden i'tibâren bir hafta zarfında mensub oldukları kazâ mal müdürlüklerine ve bulunan yerlerde maliye tahakkuk me'murlarına yedlerindeki sigara kâğıdı ve beyaz kopya ve defterlerinin mikdar ve envâ'ıyle amel veya tacirinden ne hesab ile satın almış olduklarını mübeyyin bir beyanname i'tâsı ile mükellefdir. İşbu beyannamelerin mal müdürünün ve bulunan mahallerde maliye tahakkuk müfettişlerinin taht-ı riyâsetinde ticaret odası bulunan yerlerde mezkûr odaca ve bulunmayan mahallerde meclis-i belediyece intihâb idilecek iki tâcirden mürekkeb hey'etce tedkîk ve bandrol resminin i'âdesi ile beraber bi'l-umum masârıf-ı hakikate dahi nazar-ı dikkate alınmak şartıyle tacire i'tâ idilecek mikdârı tesbit ve nihayet bir buçuk ay zarfında işbu bedel-i hükûmetce te'diye olunarak işbu kâğıd ve defterler teslim alınır.

Mâba'dı Var

ORJİNAL SAYFA 181

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 332] 1 Mayıs 1341-1925	Cuma	9 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Türk Tayyare Cem‘iyeti

Bilirsiniz ki ağalar, her zamanın kendine göre bir hükmü, kendine göre bir modası vardır. Dünya tarumar, döner, değişir herşey cihanda gitgide başkalaşır bu gün şöyle olan şeyler yarın böyle olur. Dün hiç hatıra ve hayâle gelmedin icâdlar bugün i‘tibâr bulur. Dünyanın hâli budur böyledir. Asıl ma‘rifet bu hâle karşı sâde seyirci olmamakdadır. Asıl akıllılık her zaman uyanık bulunub alemden geri kalmamakdır.

Bakın bir zamanlar muhabere: Okla, mızrakla kılıçla, kalkanla olurmuş. Sonra barut çıkmış. Topun, tüfengin dürlüsü icâd idilmiş. İşler büsbütün başka olmuş. Bir vakitler muharebesi, yelkenli gemiler, çekdirmeler kalyonlarla olurmuş. Sonra türlü türlü vapurlar, zırhlılar, torpidolar çıkmış. Deniz muharebesi bambaşka bir kılığa girmiş.

Bütün bu icâdlar hep ehemmiyetli şeylerdir. Hepsinin kendine göre kıymeti, yerine göre ehemmiyeti vardır. Lâkin bunlar ne kadar mükemmel olursa olsun yine- bizim öteden beri bildiğimiz gibi- hep yeryüzüne, yahud deniz üstüne mahsus şeylerdi. Öyle denizlerin dibinde işler, insanların tepesinde uçar takımdan değillerdi.

Lâkin şaka maka derken son zamanlarda iki icâd meydana çıkdı. Birinin adı tayyare, birinin adı tahtû’l-bahr biri gökde uçar, öbürü de denizin dibinde gezer. Tahtû’l-bahr denilen şey öyle küçük vapurdur ki topuyle tüfengiyle asıl zorlu silâhı olan torpiliyle beraber istediği yerde de denize dalıyor. İstediği kadar suyun altında

kaldıktan sonra yine istediği yerde çıkıb yapacağını yapıyor. Kal‘a gibi koca bir zırhlıyı bir anda denizin dibine çakıyor. Bu şaşılacak bir şeydir.

Tayyareye gelince, bu da istediği yerden silahıyle, kumbarasıyle birlikde kalkub uçuyor, bulutları aşub göze görünmeyecek kadar yükseliyor, istediği yere ölüm, ateş yağdırdıkdan sonra yine istediği yere iniyor. Bu da şaşılacak bir şeydir.

Lâkin tayyareler muharebece tahtû’l-bahrdan da zırhlılardan da, hepsinden baskın çıkdı. Ama iyi mi oldu? Orasını sormayın! Keyfin iyi mi demişler, adamına göre demiş, onun gibi bunlar da iyiliği fenalığı adamına göredir. Eğer sen de bundan varsa çok a‘lâdır. Yoksa o vakit çok fenadır. Çünkü tayyare hep üstten gider. Bir belâdır. Altta kalanın canı çıkacağına şübhe yokdur. Şimdi biz bunun iyiliğini, fenalığını bırakalım da niye böyle her şeye baskın çıkdı onu araştıralım. Bilmiş olun ağalar, biz düşmanın zırhlısı yahud tahtû’l-bahrı ne kadar çok, ne kadar kuvvetli olursa olsun zararı nihayet nihayet deniz kıyısındaki memleketlere dokunur. İçerilere zırhlısıyla, tahtû’l-bahrıyle bir şey yapamaz. Lâkin tayyare öyle mi ya? O öyle bir belâki bir def‘a yükseldi mi idi artık dağ, taş, dere, deniz onun içün hiçdir, hepsini bir hamlede geçiyor.

Tayyarenin aldığı yolu ne vapurlar alabilir,

ORJİNAL SAYFA 182

İkinci Sahife	Kilis	1 Mayıs 1341

Ne de şimendiferler onun gidişi kuş gibi değil kurşun gibidir. İstanbul’dan Ankara’ya şimendifer yirmi dört saatde geliyor. Tayyare iki saatde geliyor, bir kere şimendifer yirmi dört saatde geliyor. Tayyare iki saatde geliyor. İstanbul’dan Erzurum’u altı saatde alıyor artık düşünün bir kere! İnsanın inanmayacağı gelir. Ama bu gizli kapaklı değil, meydanda bir şey.

Şimdi görüyorsunuz ki ağalar, şu son zamanlarda tayyare denilen böyle birşeydir. Meydan aldı. Her türlü icaddan üstün geldi. Gün geçdikce daha ilerliyor, daha mükemmelleşiyor her millet de bunu kapışıyor her devlet, ordusu içün yüzlerce tayyare yapıb hazırlanıyor. Bir muharebe olunca düşmana karşı üşüşdürmek içün alem şimdiden türlü türlü hazırlıklar yapıyor.

Bunların yük çekeni, yolcu taşıyanı da var. İçlerinde abdesthanesine varınca mükemmel olanı da var. Bunun gibi daha neler. Bundan sonra muharebeler artık çok başkalaşacak. Bundan sonra düşmana karşı koymak çok müşkülleşecek neden derseniz, düşman hep bildiğimiz gibi denizden, yahud karadan hücum itse insan ne yapar yapar haftalarca, aylarca, hatta yıllarca onu alıkoyar. Türlü çarelerle düşmanı zayıf düşürmek içün oyalar.

Çünkü yeryüzünde öyle geçidler, öyle boğazlar olur ki bir tek tabur, koca bir orduyu durdurur. Öyle fazla sulak yerler, yahud kupkuru ovalar bulunur ki düşmanı şaşırtır. Düşmanın kanını iliğini kurutur. Memleketini muhafazaya canla başla atılan kimselerin kahramanlığı işte böyle yerlerde çok işe yarar lâkin tayyare ile düşmana karşı kahramanlık, fedâkârlık ne kadar fâide verir?

Düşmanın ayağı karada olsa insan herşeyi göze aldırır. Yerine göre de çok işler görür. Halbuki tayyare ile gelen öyle mi ya? Ne el ayırır, ne güç yeter. Meğer ki senin altında da öyle tayyare evlada, sen de ona karşı uçub fedâkârlıkda bulunasın! Yoksa ne candan hayır kalır, ne de maldan? Peki öyle ise ne yapmalı, ne itmeli?

Ağalar yapılacak, idilecek şey güneş gibi meydandadır. Başka devletler ne yapıyorsa nasıl çalışıb hazırlanıyorsa biz de öyle yapmalıyız, öyle hazırlanmalıyız. Biz de öyle yüzlerce tayyare almalıyız. Bizde öyle, havada çarpışarak düşmanı semtimize uğratmayacak atik tetik tayyareciler yetişdirmeliyiz. Bunu yapmak bugün bize farzdır, farz!

Bu iş daha yenidir, tazedir. Yani bu işe bütün milletler daha yeni başlamışlardır. Başka şeylerde onlardan geri kaldığımız gibi bu yüzden de geri kalırsak büyük bir fırsat kaybetmiş oluruz. Büyük bir günah, büyük bir kabahat işlemiş sayılırız. Sonra bunun çok zararını görürüz. Sonra bunun çok sinesini çekeriz.

Şimdi ağalar! Bu iş içün hükûmetimiz ne mümkünse yapıyor, hiç kusur etmiyor. Lâkin bilirsiniz ki böyle şeyler parasız olamaz. Böyle bu kadar ehemmiyetli işlerde millet durub uzakdan bakamaz. Kırar sarar bulur buluşdurur. Hükûmetin işini böylelikle kolaylaşdırır.

İşte bu dediğim şey şimdi oluyor. Millet şu son günlerde bu işe ehemmiyetle sarılıyor. Ankara'da bir "Türk Tayyare Cem'iyeti" açıldı. Başında bütün büyüklerimiz bulunmakdadır. Bu iş içün gece gündüz çalışılmakdadır. Her vilâyet ahâlisi elbirliğiyle bir tayyare almak istiyor. Herkes kendi vilâyetinin adını koyarak

hükûmete bir tayyare hediye itmek arzu idiyor. Jandarmalarda bütün zabitalarıyle kumandanlarıyle birlikte bir tayyare almağa söz veriyor. Herkes haline göre hareket ediyor. Mekteb çocukları, fabrika amelesi gündeliklerinden haftalıklarından kesib arttırıb para veriyorlar. Zenginlerde yüzlerce, binlerce lira veriyorlar. Onlar da paralarını esirgemiyorlar.

Hele Akçeşehir eşrafından Arif Beği söylemekden geçemeyeceğim ki, bu zât pek büyüklük etmişdir.hemen herkesten evvel atulup beş bin lira vermiştir. Allah razı olsun Arif Beğ hem para vermekle hem de başkalarına güzel bir örnek olmakla büyük bir sevab almış, büyük bir mertebe kazanmışdır.

E'l-hasıl fakiri zengini, bütün millet bu iş için koşuşuyor. Aman bizim de bunda bir hissemiz olsun diye birbiriyle yarışıyor. Herkes böyle yaparken elbette sizi bağlasalar duramazsınız! İki eliniz kanda bile olsa böyle şeyden geri kalamazsınız! Siz de seve seve vereceksiniz. Bu uğurda paranızı pulunuzu esirgemeyeceksiniz. Benim bunda şüphem yokdur. Bu işe karışmayanlar, böyle hayırlı işlere yabancı kalanlar hep

ORJİNAL SAYFA 183

Üçüncü Sahife	Kilis	1 Mayıs 341

Bir takım nükselerdir. Bir takım içi çürük kimselerdir. Ben onların gönlüne geleni bilirim. İçlerindeki gizli pazarlığı sezerim.

Şimdi şeytan onlara hücum ider : "Amanın, yine mi i'âne?" diyerek çırpınır. Yahu vere vere verem oldunuz, diye onları bu işe yanaşdırmağa çalışır. Onlar da :

Sahih, derler, hemen şeytana hak verirler. Paradan çıkmamak için türlü bahaneler bulurlar. Hey gidi şaşkınlar dese birisi siz aldanıyorsunuz kendi kendinizi aldatıyorsunuz da haberiniz yok! Bir adam böyle şeye para vermekle verem olmaz. Asıl vermemekle verem olur! Asıl böyle şeylerden parasını kaçırmakla başının belâsını bulur.

Ak akça kara gün içindir. Biz hamdolsun şimdi öyle kara gün içinde değiliz. Lâkin ma'rifet öyle kara günler gelib çatmadan hazırlanmakdadır. Düşmanın yüzlerce tayyaresi adamın tepesine gelüb inmeden hazır bulunmakdadır. Yoksa iş işden geçdikden sonra akıllanıb eyvah demenin fâ'idesi yokdur. Hayırdan,

hasenâtdan esirgenmiş paranın elbette Allah belâsını verir. Öyle bir para elbette adamın başına türlü felâketler getirir.

Zamanı gelince sarf olunmak içün saklanan para makbuldür. İnsana Allah'ın en büyük ni'metlerinden biridir. Yoksa : "Benim paracığım bende kalsın da isterse alemin başına kıyametler kopsun" diyen zenginlerin parası para değildir. Ateşdir, zehir zıkkımdır.işte Müslümanlığın yerden yere vurduğu zenginlik böyle zenginlikdir.

Şimdi ağalarım, canlarım, ciğerlerim! Bizim içimizde inşallah öyle nüksler yokdur. Şayet varsa da biz onları bırakıb kendimize bakalım. Şimdi siz bu tayyare işi içün ne yapacaksınız, nasıl bir yardımda bulunacaksınız? Sakın: "Biz fakiriz, yoksuluz, ne yapabiliriz?" demeyek! Karınca kararınca siz de halinize göre çalışın. Az çok bir para verib herkesden geri kalmamağa gayret edin. Birden viremezseniz aydan aya bir şey verin. Paranız yoksa zahire verin, tütün verin. Sizin oralarda ne varsa ne çıkarsa ondan verin. Hiç olmazsa bari elbirliğiyle bir yer sürüp ekin biçin. O yerin mahsulünü götürüb verin. İnsan hiçbir şey yapamasa adam başına iki üç yük odun satub parasını virse dünya kadar para tutar. Bunu kadınlar, çocuklar bile yapar. El verir ki insanın içinden gelsin. Şimdi ağalar şunun şurasında size bir yığın laf söyledim. Büyük bir tehlikeyi vaktinden evvel gözünüzün önüne koydum. Derdi de dermanı da göstermeğe gayret itdim. Sizden olmayacak şeyler istemedim. Gücünüz yetmeyecek işlerden asla bahseylemedim. Hiç olmazsa çocukların bile becerebilecekleri şeyleri gösterdim. Artık mırın kırın itmeyin. Hiçbir şeyi bahane bulmayın, şimdiden tezi yok işe başlayın!

Vakti hâli yerinde olanlar keselerine davranub verebileceklerini versinler. Eli yufka olanlar da imece ile bir yer ekib biçib boyunlarının borcunu ödesinler. Bunu yapamayanlar da dediğim gibi odun yapub satsınlar. Parasını da Tayyare Cem'iyeti Şu'besine versinler. Henüz şu'be açılmayan yerlerde de götürüb hükûmete teslim itsinler azdır, çokdur diye sıkılmasınlar "Efendiler, Ağabeğler! Bizim de elimizden bu kadarcık geldi. Bununla o tayyarelere anca bir vidacağız alırsınız" diye özür dilesinler. Dişimizden tırnağımızdan her ay böyle getirüb vereceğiz desinler.

İişte Ağalar! Eğer bizim kadınımız, erkeğimiz, büyüğümüz, küçüğümüz hep böyle yaparsa, hep birden bu yolu tutarsa evel Allah hiçbir zaman biz bunalmayız. Bu tayyare kavgasında da asla başkalarından geri kalmayız. Bizim de bir çok tayyare

donanmalarımız olur. Bizim de gökyüzünde çarpışan kahramanlarımız bulunur. O zaman kimse bize fena gözle bakamaz. O vakit kimse bizim içün fena fikirde bulunamaz.

Biz böylelikle rahat oluruz. Böylelikle selamet buluruz. Yoksa ne dünyamız dünya olur, ne de ahiretimiz ahiret. İki cihanda da iki paralık olub ayaklar altında kalırız. Biilmiş olalım!

(Köy Hocası Vahid)

Türkiye Fransa

Fransa sefiri geldikten sonra ceryan edecek müzakerat Ankara 21 (son saat) şimdiye kadar memleketimize karşı dostane bir siyaset takip etmiş olan Heriyo kabinesinin

ORJİNAL SAYFA 184

Dördüncü Sahife	Kilis	1 Mayıs 341

Sükûtu ile Fransız siyaset hariciyesinin tebeddül itmesi ihtimâlleri der-piş olunmuşve bu tebeddül tee'sürle karşılanmışdı. Hatta Heriyo kabinesinin sükûtu, Mösyö Franklin Buyun ile suret-i hususiyede tesbit idilen esasların da iflâsı ma'nasını ifâde idüb itmeyeceği ciddi bir suretde düşünülmekde idi.

Halbuki Fransız kabinesinin tarz-ı teşekkülüi bu endişelere mahal olmadığını göstermişdir. Mehâfil-i siyâsiyemiz, istikbâle daha nikinane ..?.. bir nazarla bakmakdadır. Her iki memleketin münâsebât-ı müstakilesi hakkında büyük ümidler izhâr olunmakda ve yeni Fransız sefirleriyle icrâ idilecek olan müzâkerâtda bu suret tesviye bulunacağı ihtimâlleri kesb-i kuvvet itmekdedir.

Pek yakında memleketimizde vüruduna intizâr olunan Fransız sefiri Alber Saro ile icrâ idilecek olan müzâkerâtın elde edebildiğim ruznâmesi bervech-i âtidir :

1- Antakya, İskenderun hududunun tashihi
2- Haleb su mecraları hakkındaki ihtilâfın tesviyesi
3- Cenub hududuna yerleşdirilen Ermeni milislerinin hudud civarından uzaklaşdırılmaları
4- Şimendiferler mes'elesi
5- Hududda tatbik idilecek gümrük nizâmatı

6- Kuponlar Mes'elesi

Daha evvel bu mes'ele hakkında bir suret-i tesviye bulunduğunu bildirdiğim cihetle bu hususda mühim müşkilât zuhur itmeyeceğine intizâr olunabilir.

"Cumhuriyet"

Türk Ocağı Kongresi

Ankara, 28 (A.A) Türk ocakları kongresi bugün yasanın mütebaki maddelerini müzâkereye devam ile hey'et-i merkeziyenin salahiyeti hakkındaki mevâdı kabul eylemişdir. Bu ta'dilât ile umumi merkez hey'etinde bir yolsuzluk vuku'ında mahalli kongrelere mukarrerâtı fesh ve ocakları inde'l-icâb tasviye salahiyeti virilmekdedir. Muhtelif memleketlerdeki Türkiyat cereyanlarını ta'kib ve memleketimizde neşr ve ta'mim içün haris hey'etin emri altında muvazzaf bir börü ihdâsı kabul idilmişdir. Yasadaki ta'dilât ikmâl olunmuş ve müte'âkib celselerde mesâ'i programının müzâkere ve tebiyeti takrir eylemişdir.

İstikrâz-ı Dahili

İstikrâz-ı Dahili İstanbul'da (22 Nisan) 56-5-54 liradır.

Otomobil Kazâsı

Geçen gün Kerkeslik semtindeki bağına gitmekde olan ketenciler mahalleli Ciğeroğlu Süleyman Ağa Kilis-Ayntab şosesi üzerinde Mehmed Ali namındaki Ayntablı bir şoförün sevk ve idâre itmekde olduğu otomobil tarafından çiğnenmiş ve şoför adliyece tutularak bir müddet sonra bırakılmışdır.

Meslek

Türekiye'nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmu'âsıdır. 19'uncu sayısı da pek müfid ve mütenevvi' münderecâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk'e tavsiye ideriz.

Mahkeme-i Asliye Riyâsetinden:

Balıklı karyesinden Mısırlıoğlu Mehmed Nurinin hudud-ı milli haricinde mukim Ali Köçero'nun oğlu Hasan'ın kızı Saniye aleyhine ma'deni yüz beş liranın tahsiline dâ'ir istihsâl itdiği 23 Mart 341 tarih ve 458 numrolu fıkra-i hakimiye aleyhine müddet-i mu'ayyine-i kanuniyesi zarfında müraca'at idilmediği suretde hakimin kesb-i kat'iyet ideceği i'lân olunur.

“Kocaeli” nin Sekizinci Yılı

İzmit vilâyetinin resmi gazetesi olan “Kocaeli” refikımız sekizinci sâl-i hayatına dahil olmuşdur. Tebrik ve devâm-ı muvaffakıyetini temenni ideriz.

Türkiye İktisad Mecmu‘ası

“Türkiye İktisad Mecmu‘ası” nın 105’inci sayısı müfid muhteviyatla intişâr itmişdir, tavsiye olunur.

Türk Oteli ve Lokantası

“Andibendoğlu Hanının üst katında” müceddid yataklarının nezâfeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve sitâyişin fevkındedir. Husul-i memnuniyet içün bir def‘a teşrif kâfidir.

1-73 müdür.

Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir.

Türkçe Arabca Fransızca

Musavver

Alışveriş Mecmu‘ası

“Alışveriş evi” nin vasıta-i neşriyesi olan bu iktisâdi mecmu‘ânın 1’inci sayısı çıkmışdır, tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 185

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis

[Sayı: 333] 3 Mayıs 1341-1925	Pazar	11 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Gazi Paşa Hazretleri İstanbul'a Teşrif Buyuracaklar

Re'is-i cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin şimdilik Fransa seyahat tasavvurunda bulunmadıklarını fakat yakında İstanbulu teşrif buyurarak orada iki ay ikamet ideceklerini "Cumhuriyet" refikımız haber veriyor.

Fethi Beği Ziyaretler

Ankara, 28 (A.A) (Gecikmişdir). Baş vekil Penlove ve Dahiliye nazırı Şeramek Türkiye Büyük Elçisi Fethi Beğ'i ziyaret etmişlerdir.

Ankara İstiklâl Mahkemesi Haberleri

Ankara 30 (A.A) İstiklâl Mahkemesi Tanin'in neşriyatı dolayısıyle dahil-i da'vâ idilen Tanin muhabiri Nureddin Efendi'yi iste-cevab itmişdir. Neticede mumâ-ileyhin de Hüseyin Cahid Beğ ve refekasıyle birlikde lüzum-ı mahkemesine karar vermişdir.

Hükûmet-i Cumhuriye aleyhine kavlen tefvihatda bulunmak maddesinden maznun Çurumlu Salihoğlu Hacı Bekir ve Gümüşhane Köylü Osmanoğlu İsmail berâ'at itmişlerdir.

Belediye İntihâbatı

Evvelki Cuma günü Tekye ve Şeyhler dünkü gün Cedid ve Bölük mahalleleri re'ylerini virmişlerdir. Bugün Meşhedlik, İnnablı Kütahya, Debbağhane, yarın da Vi'za, Zater ve Aşıt mahalleleri re'ylerini vireceklerdir. Tekye ve Cedid mahallelerinden hey'et-i idâre namzedlerine de ba'zı re'yler virilmişdir.

Evvelki gün neşr idilüb bugünkü nüshamızda sureti münderc ilâveden de anlaşılacağı üzere Cuma günü bir aralık memleketi yekdiğerine muhalif iki zümreye ayıracak, cidden sükûnu ihlâl ve halkın efkârını taflit idecek şekilde müfteriyâne propogandalar icrâsına başlanılmış ise de bir tarafdan mezkûr ilave neşri dilerek, diğer tarafdan da hükûmetce bu propogandalara cür'et idenler yakalanarak intihâbatın salim bir mecrada devamı te'min idilmiş ve lehü'l-hamd hiçbir mü'essef hale meydan verilmemişdir. (Mevkufların esamisi kısm-ı mahsusumuzdadır.)

Müdür-i umumimiz Mahmud Ragıb Efendi o gün öğleden sonra mahkeme-i asliye keşf me'muruyle bir ay mesahat Oylum köyüne azimet itmiş olduğundan sâlifü'l-zikr ilâvenin muntazam bir şekilde tab' ve tahsisi kabil olamamışdır.

Evvel Günkü İlavemiz:

Biraz Hayâ

Birkaç günden beri icrâ idilmekde olan belediye intihâbâtı vesilesiyle "Propoganda" nın şekl-i ma'lum ve meşru'ını geçen pek müstekre ve müstehcen sözlerle memleketin namuslu şerefi aleyhinde muhterem halkın tesmim-i efkârına çalışılmakda olduğu kemâl-i esefle müşâhede ve istimâ' olunmakda idi. Ahiren vuku'bulan istihbarata göre güya "Ayntab Mevlevi Şeyhi Mustafa ve ulemadan Abdullah Edip Efendilere Kürt isyanıyle alakadar olarak Halebden mevrud ba'zı mektublar dolayısıyle bir mücrimin..?.. Ankara İstiklâl Mahkemesine sevk idildiği ve patrikû'l-istinâba şühud-ı istimâ' idilmekde olduğu" hakkında "Gazi Sancak" gazetesinde münderc bir fıkra dahi

ORJİNAL SAYFA 186

İkinci Sahife	Kilis	3 Mayıs 1341

Hücûmat-ı cariyeye yeni ilaveler yapmağa sebeb ittihaz olunarak (Hâşâ) Kilis eşrafının da mezkûr isyandan haberdar olduklarına dâ'ir telkinât-ı munzama icrâsına başlanmış, hatta fıkra-i mezbure bilâ-istinsah köşe bucak dolaşdırılmakda bulunmuşdur. İşâ'at-ı Vakı'a üzerine –tesadüfen burada bulunan -Vali Hüsnü Beğ Efendi hazretleriyle bugün Ayıtab'dan gelen mücahit muhterem Dayi Ahmet Ağa hazretlerinden vuku'bulan istizahatdan Ayntab'da Kürd isyanıyle ve sâlifü'l-zikr mektub hadisesiyle peydâ-yı irtibat ve alaka idebilecek hiç kimse bulunmadığı gibi bi't-tab' bu mes'ele ile maznunen Ankara'ya hiçbir mücrim sevk idilmemiş olduğu anlaşılmış ve zaten sahib-i imtiyâzının gıyabında amâl-i mahsusa-perverde idenlerin neşr itmekde bulundukları "Gazi Sncak" gazetesinin de (Mücrim) lafz-ı meçhulüyle iktifâ iderek mu'ayyen bir şahısdan bahsi dememesi neşriyat ve işâ'at-ı vakı'ânın kâzibe müstenid ve arizadan münba'is olduğunda şübhe bırakmayacak mertebe vazh bir keyfiyet bulunmuş olduğundan bilerek bilmeyerek mu'azzez Kilis muhitini lekelemek isteyenlere ve bunlara inanacak kadar safdilik gösterenlere karşı işbu çirkin propogandanın tekzibine lüzum görülmüşdür.

Belediye İntihabatında fena propaganda yapdıkları içün tevkif idilenler

Evkaf sandık emini Celal Efendi

Attar Çolak Mustafa ;;

Çelenkoğlu Akif Ağa

Kahveci Arif oğlu Kasab Hasan Ağa

Şekerci Ali Ağa

Küçük Ökkeş Ağa

Hindenburg Re'is-i Cumhuru

Almanya'da icrâ idilmekde olan re'is-i cumhur intihâbâtı neticesinde (Hindenburg) kahir bir ekseriyet ihrâz itmişdir.

Pamuklu ve Yünlü Mensucat

Üzerine mevzu' istihlâk resmi gümrük ta'rifesindeki resm-i asliyenin bir mislidir:

Meclis-i millimizde pamuk mensucat ile yünlü mensucatdan bir misl derecesinde istihlâk resmi alınmasına dâ'ir kabul idilmiş olan kanun rüsûmat idârelerince yanlış tatbik idilmişdi. Bu yanlışlık gümrük ta'rifesinde muharrer olan resm-i aslinin mi, yoksa halen alınmakda olan bu rüsum-ı asliyenin beş mislinin mi esas tutulmasından neş'et idiyor ve gümrüklerimiz ta'rifede muharrer resmin beş mislinin bir misli nisbetinde istihlâk resmi alınması lâzım-geldiğinde ısrar ediyordu. Kanunun sarâhetine muğayyer olan bu nokta etrafında evvelâ İstanbul tüccârânı ve Ticaret Odası teşebbüsde bulunmuş ve vaki' olan neşriyatımız şehrimiz ticaret birliğince de nazar-ı dikkate alınarak harekete geçilmesi kararlaşdırılmış idi.

Mes'elenin ta'kibi içün ticaret birliği kâtib-i umumisi aziz kardaşımız Turgut Beğ'i Ankara'ya göndermişdi. Ticaret odamız re'isi de bu esnada Ankara'da bulunuyordu. Müştereken yapılan ta'kib neticesinden evvelce bir def'a daha bahsetmişdik. Aldığımız bir habere göre hükûmetimiz 3 Mart 341 tarihli kanunun üçüncü maddesinde muharrer olduğu üzere gümrük ta'rifesinin 270'inci maddesine dahil pamuk mensucat ile 323'üncü maddedeki bi'l-umum yün mensucatdan alınacak istihlâk resminin ta'rifede mukayyed resm-i aslinin bir mislinden ibaret olduğunu tevzih eylemişdir. Ticaret odası ve mes'eleyi lâyık olduğu ehemmiyetle ta'kib ve

intâcda meşkûr hizmeti sabık eylemiş bulunan kardaşımız Turgut Beğ'i tebrik ideriz.

(İzmir Ticaret Gazetesi)

Merci'inin Nazar-ı Dikkatine

Aynen vâd olunmuşdur :

Tam devreli birinci erkek mektebi baş mu'allim-i cedidi mektebin demirbaş eşyasını teslim alırken güyâ on üç kalem eşya noksan zuhur itmiş, bunu da aylık mesâ'i raporunda müdüriyete şikâyet kılıklı yazmşdır. Müdir-i mumâ-ileyhe bu mes'eleyi ale'l-usul 8-4-341 tarihli ve 314 numrolu tahriratla kaimakamlıkdan sû'âl idiyor. Bi't-tab' hakikat hâl bildirilir. Devir vve teslim mu'âmelesi usulüne tevfikan icrâ idildi. Bu hususdaki varakanın bir nüshası nezdimde mahfuz olduğu gibi kuyudatla da sabitdir. Mu'allimlik sıfatıyle kabil te'lif olmayan bu gibi iftiraya nihayet virilmemesi içün mu'âmele-i lâzımenin ifâsını makam-ı aidinden istirham ider, işbu ma'ruzatımın ceridenize aynen dercini ricâ eyleerim efendim.

29-4-341 sabık birinci erkek mektebi baaş mu'allimi İsmet Aydın

Vali Beğ'in Avdeti

Vali-i vilâyet Hüsnü Beğ Efendi'yle jandarma alay kumandanı Adil Beğ evvelki gün GaziAyntab'a avdet buyurmuşlardır.

ORJİNAL SAYFA 187

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 334] 4 Mayıs 1341-1925	Pazartesi	12 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Belediye İntihâbâtı

Dünkü gün meşhedlik, İnablı Kütahya ve Debbağhane mahalleleri re'ylerini virmişlerdir. Bugün Vaiz, Zater, ve AşIt, yarın da Deemirciler, Hacı İlyas, Okcular ve Kara Ali mahalleleri re'ylerini vireceklerdir, dünkü mahallâtdan tarafeynin müsâviye yakın re'y aldıkları tahmin idilmekdedir.

Küçük Karkını Basmışlar

Şıkk-ı meşhur Haydikli ile refekasının Kürddağ kazâsına tabi' Küçük Karkın köyünü basarak bir takım ağnam ve mevâşi gas iderek Türkiye'ye geçdikleri ve Islahiye istikametine firar eyledikleri Alluş Ağaoğlu Seydo ve Ahmed Roto Ağalar tarafından Kilis kaimakamlığına haber verilmiş, eşkıyanın ta'kibi içün o semte kuvve-i kâfi sevk olunmuşdur.

Gelenler Gidenler

Diyarbekir İstiklâl Maahkemesi a'zâsından Bozok meb'usu Avni Beğ'le Ayntab eşrafından Mücahid Dayi Ahmed Ağa evvelki gün şehrimize gelmişlerdir. Mumâ-ileyhümadan Dayi Ahmed Ağa vali Beğle birlikde Ayntaba avdet eylediği gibi Avni Beğ de Ankara'ya gitmek üzere Ayntab'a azimet itmişdir.

Geçenlerde İstanbul'a azimet iden Mehami Reşid Efendi ahiren avdet eylemişdir.

Vakı'ât-ı Mazhake

Rabbi Yessir

Akşam olmuş, hâlâ Belediye çöp arabaları intihâb merkezi tarafındaki yırtık zarf ve re'y pusulalarını taşıyub bitirememişdi. Ta'kib itdiğim yol beni bu arabaların yanı sıra gitmeğe mecbur itdi. Göz ucuyla dikkat etdiğim beyaz kâğıd parçalarında muhtelif isimler okunuyor, bazen de bozuk ibareli meşruhat görülüyordu: "Bâlâda esamileri muharrer zevatları belediye a'zâlığına elh

Bunlara had tarifinin, diğerine aid iken tebdil itdiremeye muvaffak oldukları yırtık mazruf re'y kâğıdlarının cereyan-ı havaya ma'ruz kalmayan bekayâsı idi.

Tarafeyn dedim de aklıma geldi! Bi-taraflık cidden çingânelikden fenâ imiş. Bizim yazıhane bu intihâbda münatık beyne'l-mileliye gibi bi-taraf tanınmakla meğer pek fena bir şöhret kazanmış. Bu bi-taraf mıntıkaya her taraf üşüşüyor, her tarafın tarafdarları geniş birer ..?.. kıl-ı kal tarafı buluyordu.

Hey'et-i idâreciler geliyor, halkçılara söğüb sayıyor, halkçılar ..?.. hey'et-i idârecilere atıb tutuyor, bi-taraflar peydâ oluyor, her tarafı çekib çekişdiriyordu ve ben -hasbü'l-nezâke- bütün bu dedikoduları dinlemek mecburiyetinde kalmış idim, neden? Bana ne? Bunu arayan yokdu.

Eve girerken işte hep böyle düşüncelerle meşgul idim. Bacıya ilk sorduğum şey ne yiyeceğimiz oldu, aldığım cevabdan pek de memnun olmamışdım, fakat çare yok mahâmat kanunu mer'i oldukça bizim sofradan da bu mübarek mercimek eksilmeyecekdi. İsrailoğullarının Musa Peygamberden bu ni'meti istemeleri galiba o zaman bir mahâmat kanunu bulunmasından ileri gelmişdi. Ne ise uzun sözün kısası biz çoluk çocuk bu ni'met-i azâminin sofrasına dört köşeli bağdaş kurduk bacı benden belediye intihâbını sorarken nasıl bi-taraflığımızı unutmuşsa mercimekliye limon gezdirirken de öylece gafil bulunarak ekil…?.. mübâreğin ekşisini fazla kaçırmışdı.

Ben mahâmat kanunundan sonra bol ekşili

ORJİNAL SAYFA188

İkinci Sahife	Kilis	4 Mayıs 1341

Mercimeğe kuzu dolması kadar alışmış mıydım, bilmem? Lâkin yemek hoşuma gitti, haberim yok. O da mi'deye ziyâdece gitmiş. Yatağa girdiğim zaman mi'demdeki gürültü bizim belediye intihâbını andırıyordu.

Yatağın sağında "Hakimiyet-i Milliye" solunda "Cumhuriyet" istif halinde sol elimi uzatdım : 23 Nisan tarihli Cumhuriyet, evirdim çevirdim"Aka Gündüz" ün "İnkılabın Zaruri Maddeleri" serlevhalı makalesi! Bire iki üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuzuncu maddesi derken birden bire kulağıma "on iki, yok on üç" diye bir ses geldi, döndüm.

Halkçılar, hey'et-i idârecilere:

__Filan mahallesinden on ikiden fazla re'y alamadınız.

Hey'et-i İdâreciler Halkcılara:

__Halt etmişsiniz, o mahalleden aldığımız tamam on üç!

Muhavere meşâteme şeklini aldı ve uzadı:

__Siz halt etmişsiniz Haleb orada ise arşın burada.

__Görürüz!

İntihâb encümeninden birisi gizlice Halkcılara:

__Siz benim onlara tarafdar görünmeme bakmayınız, ben sizdenim fakat takdir idersiniz ki onlara lehdar görünmek mecburiyetindeyim.

Bir Ses:

__Yemek hazır, emrederseniz getirsinler, enccümen a'zâsı hep birden:

__Gelsin, gelsin dediler.

Dışarıdan lenger dolusu kebablar, tepsi tepsi lahmacunlar, tabak tabak baklavalar sükûn itdi. Ben içimden mahâmat kanununun ruhuna okuyarak hasret çekerken encümenden birisi arkadaşlarından afv talebi diyor, Halkcıların ziyâfetini yerse, üzerine, Hey'et-i İdârecilerin serzenişini içmek icâb ideceğini ilâve eyliyordu.

__Zararı yok, dediler! Bu ziyafete karşı kuru bir 'itâb vız gelir!

Emanet alınmış mekteb sıralarının kimi iskemle yerini tutdu, kimisini masa yerinde kullandılar. Bir tarafdan atıştırıyor, bir tarafdan da bol bol sohbet ediyorlardı:

(A'zâdan Birisi)

(Eh…?...) Efendi bir rüya görmüş, rafda bir kab derununda güzel bir kaymak varmış, ne yapmışsa kendisi yiyememiş, nihayet (M) Efendi gelmiş, rafdan kaymağı indirmiş ve yemiş!

(Diğeri)

__Ya'ni (..Eh?..) Efendiyle rafdaki kaymağı kedi ile ciğere mi benzetmek istiyorsun?

__Estağfurullah ben öyle cinas minas bilmem, maksadım şu rüyânın ta'biridir.

__Canım onu (..Eh?..) Efendi ta‘bir itdirmiş, müstakbel belediye riyâsetinin kendisine nasib olmayacağını (M) Efendiye kısmet olacağını söylemişler!

(Kahkahalar)

Rüya, ta‘bir sözleri ve müte‘âkib kahkahalar sanki beni ikaz itdi, yoksa ben de mi rüya halindeyim? Dedim. Gözümü açdım: meğer hakikaten gördüğüm ve işitdiğim şeyler hakiki bir rüyadan ibaret imiş.! Rabbi yessir. Memnu‘ Avukat.

Rüsûmat Müdüriyetinden:

2 Nisan 341 günü Arslan mahallesinden Kahveci Deho ? oğulları Mehmed ve Mahmud ve Abdullah’a ..?.. ..?.. idilen elli kilo toz şekerin tarihden bir mah sonra satılacağı Azaz’da oldukları komiserliğin der-kenârından anlaşılan sahiblerine tebliğ makamına kaim olmak üzere i‘lân olunur.

1-85.

Eski Pulların Temdid Müddeti

Düyûn-ı Umumiyeden:

Nisan 341 ibtidâsından i‘tibaren mevkî‘i tedâvülden kaldırılan eski tertib damga pullarının 15 Nisan 341 tarihine kadar yenilerle tebdili hakkındaki i‘lân müddeti 15 Mayıs 341 tarihine kadar temdid idilmiş olduğu.

Pul Küsûrâtı Hakkında

Düyûn-ı Umumiyeden :

Muvazene-i Umumiye kanununun yirmi sekizinci maddesi mucebince damga pullarından guruşdan dün olan küsûrâtının guruşa, elli ve yüz paralık makbuz pullarının da iki ve üç guruşlara iblâğ idildiği Adana düyûn-ı umumiye baş müdüriyetinin 29- 4-341 talgrafı münderecâtından anlaşılmış olduğu.

Türk Oteli ve Lokantası

“Andibendoğlu Hanı’nın üst katında” müceddid yataklarının nezâfeti, yemeklerinin nefâseti cidden her türlü takdir ve sitâyişin fevkındedir. Husul-i memnuniyet içün bir def‘a teşrif kâfidir. 1-73 müdür.

Mehmed Nuhoğlu Abdülkadir

ORJİNAL SAYFA 189

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 335] 5 Mayıs 1341-1925	Salı	13 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Musul Bizimdir

Fransızca “Tanin” gazetesi Londra’dan 25 tarihiyle aldığı şu şayân-ı dikkat telgrafnâmeyi neşr itmekdedir:

“Cem‘iyet-i Akvam meclisinden ma‘lumat istihsâl iden iki muhtelif menba‘ın verdiği ma‘lumata göre tahkik hey’eti, Musul mes’elesine aid raporunu fi’l-hâl bitirmiş ve petrol menâbı‘ını ihtivâ iden arazinin kısm-ı mühimini Türkiye’ye terketmişdir. Mösyö Çemberlayn evvelce murahhasların kararını kabul ideceğini beyân eylediği cihetle şimdi petrol menâbı‘ının işletilmesi için İngiliz hükûmetinin Ankara ile mu‘âhedât akdine mecbur olacağı zannedilmekdedir.

“Cumhuriyet”

Cami‘ ve Bayram Günleri

Hilâl-i Ahmer, Salib-i Ahmerlerle diğer mü’essesât-ıhayriye gibi, erbâb-ı hayr ve hasenâtın mu‘âvenet-i maddiye ve ma‘neviyeleriyle yaşar ve inkişâf ider.

Mu‘âvenet ya doğrudan doğruya erbâb-ı hayr ve hasenât tarafından eşya ve mübâlığ tevdi‘i suretiyle vuku‘bulur, yahud mü’essesat-ı Hayriye tarafından suret-i münâsebede istihsâl olunur.

İhtiyaç vasıtayı tevellüd ider, derler, bu pek doğrudur. Harb-i umumi esnasında derece-i ta‘âvenlerini pek çok yükselten Salib-i Ahmerler, varidât menâbı‘ı bulmak maksadıyle muhtelif vasıtalara müraca‘at itmişlerdir. Bu vasıtalardan biri de cemahir-i müttefika’i Amerika’da ve İngiltere’de , (Şores Day) yani kilise günü tesmiye olunandır. Bu iki memleketin Salib-i Ahmer cem‘iyetleri, senenin birkaç mu‘ayyen gününde, bu iki memleketin bütün kiliselerinde para toplamak usulünü ihdâs iderek pek parlak semereler elde itmişlerdir.

Amerika ve İngiliz Salib-i Ahmerlerinin varidât fasıllarından en mühimini teşkil iden “Kilise Günü” faslı bu iki cem‘iyete büyük varidât te’min idiyor.

Hilâl-i Ahmer de “Cami‘ ve Bayram Günlerini” ihdâs itmişdir. Ma‘lumdur ki İstanbul’da Ramazan Bayramının ilk günü, Hilâl-i Ahmer’in çiçek günüdür. Bu adet baki kalmakla beraber Ramazan ve Kurban Bayramlarının ilk günleri cami‘ günleri ittihaz ediliyor. Bu iki mübarek günde, Bayram namazına giden her Müslüman, cami‘i şerife konacak bir kutu veya tepsiye gönlünden ne koparsa atar. Bu adet, Türkiye Cumhuriyeti’nin en küçük köylerindeki cami‘lere kadar teşmil idilebilir.

Bu suretle Ramazan ve Kurban Bayramlarının ilk günlerinde, Bayram namazının edâsından sonra bütün millet, Hilâl-i Ahmer’i yani bütün eytâm, arâmil ve fıkarayı, muhacirleri düşünmek fırsatını elde etmiş olur.

Bütün memâlik-i İslâmiyedeki cami‘lerden de aynı himmet ve mürüvvetin ibzâline intizar olunur.

Cami‘ ve bayram günlerinin hasılâtı, bir mu‘tad, mecmu‘âmızda neşr idilecekdir.

“Türkiye Hilâl-i Ahmer Mecmu‘ası”

Belediye İntihâbâtı

Dünkü gün Va‘iz, Zater ve Aşıt mahalleleri re’ylerini vermişlerdir. Bugün Demirciler, Hacı İlyas, Okcular ve Kara Ali, yarın da Büyük Kütahya, Tırıklı , Hakverdi ve Kalaycılar mahalleleri re’ylerini vereceklerdir.

Dünkü gün halk namzedleri ekseriyet kazanmışlardır.

İntihâb Propagandacıları

Belediye intihâbâtında fena propaganda yapdıklarından dolayı tevkif idildiklerini yazdığımız altı

ORJİNAL SAYFA 190

İkinci Sahife	Kilis	5 Mayıs 1341

Kişiden başka altı kişi daha tevkif idilmiş ve dün cümlesi adliyeye tevdi‘ olunmuşlardır. Adliyece bunlardan bir kısmı tahliye olunmuş ve yalnız beşinin muvakkaten tevkiflerine karar verilmişdir.

Asaf Efendi İstiklâl Mahkemesinde

Birecik müdde‘i umumisi Asaf Efendi’nin divân-ı harbe sevk idildiğini geçenlerde yazmışdık. Ahiren vârid olan “İrfan” refikımız da okunduğuna göre mumâ-ileyhe Siverek tarikiyle mahfuzan Urfa’dan Şark İstiklal Mahkemesi’ne gönderilmişdir.

Katma Postası

Kilis-Katma arası posta nakliyatına bu hafta zarfında mübâşeret olunacağı müstahberdir.

Teşkilat Lağvı

“Malatya” refikımızda okunduğuna göre Malatya’daki tırahom mücadele teşkilâtı lağvedilmişdir.

Bir Ser-Tabib Maaşı

Malatya memleket hastahanesi ser-tabibi operatör Rıfat Beğ’in yüz doksan lira maaş asli ile Amasya memleket hastahanesi ser-tababeetine tahvil idildiğini “Malatya” refikımız yazıyor, şu halde mumâ-ileyhin maaşı ma‘ zamâ’im üç yüz altmış lira tutacakdır.

Mahkûmiyet

Mersin’de münteşir “Doğru Öz” gazetesi sahibi Ata Çelebi Ankara İstiklâl Mahkemesince bir sene habse mahkûm idilmişdir.

Hindenburgun Re’yi

Alman re'is-i cumhuru Hindenburg on dört milyon altı yüz kırk bin re'y almışdır. Mecmu' ârâ otuz milyon küsurdur.

İstikraz Dâhili

İstikraz dâhili 25 ve 26 Nisan'da (İstanbul'da) 5 ve 58-60 lira arasında mütehavildi.

Bank-ı Osmani 1 Mayıs'tan i'tibâren iki kuponun te'diyesine başlamışdır.

Tashih

"Memnu' Avukat" diyor ki "Dünkü (Vak'ât-ı Mazaheke) yi yanlış tertib itmişsiniz :

Birinci sahifenin üçüncü sütunun on dokuzuncu satırında (Bulunmamasından) kelimesinden sonra (ve kendileri memnu' avukat olmamalarından) kelimeleri muharrer olacakdı. Bunları sehven derç itmemişsiniz. Tashih idiniz" biz de hakikate müstenid olan bu emre imtisâlen tashih-i keyfiyet idiyoruz.

Bartında "Bartın"

Bartında otuz numroya kadar müstensihle çıkarılmakda olan haftalık "Bartın" refikımız ahiren matba'a celb iderek suret-i matbu'ada intişâr itmeğe ve gazetemizle mübâdele icrâsına başlamışdır. Arkadaşımızı tebrik, devâm-ı muvaffakıyetini temenni ider, mübâdeleden dolayı da teşekkür eyleriz.

Tuz Nakli Müddetinin Temdidi

Düyûn-ı Umumiyeden :

Çoban Bey istasyonundan Kilis'te küşâd idilecek olan tuz anbarlarına müretteb beş yüz elli sekiz yüz bin kilo tuzun bir aydan ibaret olan nakil müddetinin iki aya temdid idildiği

Tütün İdâre-i Muvakkatesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan :

Mâba'd

12- Bâlâdaki maddelerde zikri dilen müddetler zarfında beyanname virmemiş olaan sigara kâğıdı ve beyaz kopya defteri ve kâğıdı topdan tacir veya amillerinden te'hir iden her gün içün cezâ'i yüz ve perakendecilerden iki

lira alınacağı gibi işbu te'hirin malı kaçırmak ve defterleri tahrif itmek gibi ızrar-ı hazine kasdıyle vakî' olduğu tebyin iderse mütecâserlerine emvâl-i milliyeyi sirkat idenler hakkında kanun-ı cezânın ahkâm-ı mahsusası ayrıca tatbik olunur.

13- İşbu kanunun tarih-i mer'iyetinden i'tibaren sigara kâğıdı kutusu etiketi i'mâl ve tabi'i memnu'dur.

14- Altınce ve on ikinci maddelerde münderic memnu'iyetler hilâfına hareket idenlerin i'mâl ve ithal veya tab' itmiş oldukları sigara kâğıdları ve beyaz kopya kâğıd ve defterleri ve sigara kâğıdı kabı ve kutu ve etiketler müsâdere idilmekle beraber sigara kâğıdı ve beyaz kopya defter veya kâğıdı i'mâl veya idhal veya ticaret idenlerden iki yüz liradan beş yüz liraya kadar, sigara kâğıdı kabı veya kutu etiketi i'mâl ve tab' idenlerden elli liradan yüz liraya kadar cezâ-yı nakdi alınır.

15- Kaçak sigara kâğıdlarının a'zâmi dokuz santimetre tul ve beş santimetre arz ib'âdında beher varakandan ve beyaz kopya kâğıdıyle a'zâmi ib'âdı mütecaviz sigara kâğıdlarının beher kıyye kırk beş santimetre merbi'inden ve küsurundan beş guruş cezâ-yı nakdi ahz ve kaçak mallar müsadere olunur

Mâba'dı Var

ORJİNAL SAYFA 191

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 336] 6 Mayıs	Çarşamba	14 Şevval 1343 [Üçüncü

1341-1925		Yıl]

Takvimimiz

"Cumhuriyet" refikımızın 27 Nisan tarihli nüshasında "Karışık bir Bayram" serlevhasıyle Yunus Nadi Beğ Efendi tarafından yazılmış bir baş makale manzurumuz oldu.

Bu sene biz Ramazan'ın ibtidâsını da böyle karışık bir suretde idrâk itdiğimiz içün vak'a bizi daha ziyâde müte'essir ve alakadar eylemekde ise de "Geçmiş" te'essüf fâ'ide vermeyeceği gibi bu hususdaki "Gelecek" i de Yunus Nadi Beğefendi pek güzel izâh ve irâ'e eylemiş olduklarından biz burada muhterem "Cumhuriyet" cinin daha uzak bir istikbâle ta'allik itmek istediği diğer bir mes'eleyi mevzu'bahis ideceğiz :

Ma'lumdur ki İttihad ve Terakki Meşrutiyet'i bir çok ıslahat fikirleri gibi "Takvimimiz Mes'elesi" ni de kolay kolay ortaya atamamış, hatırımızda kaldığına göre bir atışında da "Osmanlı" meclis-i meb'usanında müthiş bir muhalefetle karşılaşarak muntazam bir ric'âtle işi tatlıya bağlamışdı.

Vakta ki Harb-i Umumi i'lân idildi ve Talat Paşa merhumun kabinesi Osmanlı tarihinin kaydetmediği bir satvete mâlik oldu. Artık "Takvimimiz" in ıslahı keyfiyetini te'amüldede bir be'is görülmedi lâkin Meclis-i Meb'usan her nedense yine çıbanı kökünden kesib atmak gibi bir hizakat-ı siyâsiye gösteremedi. En muhafazakâr ve hatta asıl ma'nâsıyle bir mürteci' olması lâzım-gelen Halebli Şeyh Beşir Gazi Efendi merhumun bile -nâ-me'mul- bir fikir tecdid-perverâne ile okuduğu ayet ve ehâdis dahi takvimimizin şekl-i alemiye ircâ'ını fa'al sahasına ulaşdıramadı. Ve o meclis ancak ve ancak 1332 senesi Şubatı'nın on beşinden beri bugünkü takvimi kabul itmek cesâretini göstermiş oldu. Fakat yine sene-i maliyeyi değişdiremedi.

İş böyle olduğu halde dahi hâlâ bugün "Eski Mart" "Yeni Nisan, "Bizim Mayıs" "Sizin Haziran" gibi sözler dillerde dâ'irdir ve hâlâ bugün mea'â't-te'essüf tüccarlarımız arasında Hicri Kameri tarihiyle Arabiyel-ibare mektub yazanlar var bu gibileri muhafazakârlığın ve hubb-ı milliden mahrumiyetin en aşağı tabakasında bırakarak bir de oldukça müterakki ve milliyet-perver geçinen zümreye atf-ı nazar

idelim, onlarda da hiçbir kıymet ilmiyesi olmayan şimdiki takvimi muhafaza itmek arzusu göze çarpar.

Bu takvimin kıymet-i ilmiyesi olmadığını iddi‘â itmekliğimiz bir kavl-i mücerreddden ibaret zannedilmelidir. Bu günkü takvimimizle Hicri Kameri arasındaki cüz’i farkda gösterir ki Hicri Şemsi olması lâzım-gelen takvim-i hazıremiz Hicret-i Nebeviye’den bedâ’en itmemiş, tarihin ve hatta dedelerimizin bile mazbutu ve mahfuzu olduğuna farkın .?.. gösterdiğine göre, nihayet bundan bir asır kadar evvel başlamışdır. Bu takvim Yunanlılardan aynen alındığı içün ..?.. güne kadar adına “Rumi” denilegelmişdir.

Sonra bizim mu‘âmelât tahririye ile mu‘âmelât-ı maliyede isti‘mâl itdiğimiz gibi bir devletde ayrı ayrı iki takvim kullanılması mu‘assır milletlerin ekseriyetince gülünç telakki olunsa haklıdır. Fi’l-vakî‘ Türkiye’de Kânun-ı Sâni ile Mart aylarının başka başka “Re’s sene” ittihaz idilmesinde hiçbir sebeb ve hikmet mevcud veya mutasavvur olmadığı muhakıf bulunmasına mebni takvimimizi esasât-ı ilmiyeye istinâd itdirmek ihtiyâcındayız. Bunun içün ya milel-i asriyyeye imtisâlen takvim-i milâdiyi kabule yahud Hicret-i Muhammediye’yi tarih başlangıcı yaparak müstakil

ORJİNAL SAYFA 192

İkinci Sahife	Kilis	6 Mayıs 1341

Bir hicriye-i şemsiye” kabulüne mecburuz, bunların gayrisi ilmi bir takvim olmayacağı gibi milletimize irâs-ı mahcubiyet eylemekden de hâli kalmaz.

Asırların sürükleyüb getirdiği köhne en‘ânat ve mü’essesâtı bir hamlede yok iden Cumhuriyet idâresinden takvimimizi de bir esas-ı ilmiye rabt itmesini istemek hakkımızdır.

Mahmud Ragıb

Belediye İntihabâtı

Obstrokasyon ve Bir İsti‘fa

Dünkü gün sabahleyin belediye intihâb encümeni içtimâ‘ itmiş ise de re’is Vakıf Efendi ile a‘zâdan ba‘zıları gelmemiş ve ba‘zıları istifâ ve bil-ahrâr .mercu’.?.. iderek fakat encümene devam itmemekde ısrar vuku‘bulan da‘vete dahi icâbet itmediklerinden bunların müretteb bir obstrakasyon yapdıkları anlaşılmışdır.

Bunun üzerine belediye azaları encümen riyâsetini ifâ itmek üzere yegân yegân da‘vet olunmuş Hacı Mahmud Ağa .emekliğinden .?.. Mehmed Emin Ağa gözlerinin za‘afından, Emin Çelebizade Ahmed Hilmi Efendi hastalığından bahisle i‘tizâr eylemiş ve Kekeç İmamzade Mehmed Emin Efendi belediye a‘zâlığından istifa iderek intihaba karşı suret-i mahsusada bir “Tıkac” usulü tatbik idilmişdir.

Binâ’en-aleyh kaimakamlık telefonla vilâyete ma‘lumat virmiş ve alınan cevabda, Ayntabda olduğu gibi, encümen a‘zâ-yı mevcudesinden en .müsli.?... olan mütekâ‘id yüzbaşı Adil Efendi’nin vekâleten riyâsete getirilmesiyle intihâbatın ikmâli emr olunarak bu suretle re’y pusulaları alınmağa başlanmışdır.

Dün demirciler Hacı İlyas, Okcular ve Karra Ali mahalleleri re’ylerini vermişlerdir. Bu gün Büyük Kütahya, Tırıklı, Hakverdi ve Kalaycılar, yarın da Deveciler, Ketenciler ve Şeyh Abdullah mahalleleri re’ylerini virecek ve intihâb hitâm bulmuş olacakdır.

Dünkü intihâbda halk namzedlerinin ihrâz ekseriyet itdikleri tahmin idiliyor.

Asi Şeyh

Hain ve asi Şeyh Saidin li-ecli’l-muhâkeme Erzuruma sevk idilmekde olduğunu gazeteler yazıyor.

Şu Şıhlıkdan Vazgeçsek?

Hırka-i şerif şıhının bütün zi-kıymet şeyleri Ermeni kuyumcularla bi’l-ittifak kıymetsiz şeylerle tebdil itdiğinden İsstanbulda tevkif idildiğini son iki posta ile gelen refekamızda okuduk, artıkşu şıhlıkdan vazgeçsek olmaz mı?

Mahkûmiyet

Resimli hafta sahibi M. Zekeriya Beğ’le muharrirlerinden Cevad Şakir Beğ’in Ankara İstiklal Mahkemesi’nce üçer sene kal‘a bendliğe mahkûm olduklarını “Babalık” refikımız yazıyor.

Taninciler

Tanin sahibi Hüseyin Cahid Beğ’le muharrer ve hey’et-i tahririye müdürlerinin Ankara İstiklal Mahkemesi’nce mevkufen muhakemeleri icrâ idilmekdedir.

Katma Postamız ve Teşekkürlerimiz

Kilis-Katma arması posta nakliyatına mübâşeret olunmuş ve dünkü gün ilk posta Kilis'e vürud itmişdir.

Bu hususda fevkalade mesâ'ileri görülen kaimakam Talat ve posta müdürü Ahmed Hamdi Beğler'e beyân-ı teşekkür ideriz.

İstikrâz Dahili

Faizleri Ziraat Bankasınca Viriliyor Fakat!

İstikrâz dâhili tahvillerinin 5 ve 15 numrolu kuponları faizlerinin Ziraat Bankasınca tesviye idileceği ve bunun içün Kilis Ziraat Bank sandığına da emir vürud itdiği işidilmişdir. Fakat Bank-ı Osmani olmayan mahallerde 4 ve 14 numrolu kuponlar muhteviyâtı hâlâ te'diye idilmediğinden bu hususda da Ziraat Bankalarına emir verilmesini hükûmetden ricâ ideriz.

Abdi Beğ Geldi

Hudud komiseri miralay Abdi Beğ Efendi dünkü gün -hudud taburu kumandanı Mehmed Ali Beğle birlikde- hassadan Kilis'e avdet buyurmuşlardır.

Yaz ve Devam Saatleri

Kaimakamlıkdan:

30 Nisan-1 Mayıs 341 gecesi gece yarısından itibaren Türkiye dâhilindeki saatlerin bir saat ileri alınmak suretiyle yaz saati tatbikının ve Mayıs ibtidâsından i'tibâren bi'l-umum devâ'irin sabahları saat dokuz buçukdan on ikiye ve öğleden sonra saat bir buçukdan altıya kadar ifâ-yı vazife eylemelerinin hey'et-i vekile kararı iktizâsından olduğu

ORJİNAL SAYFA 193

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur.

Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 337] 7 Mayıs 1341-1925	Perşembe	15 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Türk Ocağı Kongresinde

Latife Gazi Mustafa Kemal Hanımefendi Türk Ocakları kongresinin 30 Nisan tarihli içtimâ‘ında Kars Ocağı’nı temsil buyuran Latife Gazi Mustafa Kemal Hanımefendi sürekli ve samimi alkışlar arasında beyanâtda bulunarak hülâsaten “Türk Neslinin evladları arasında ağyârın başlıca medâr-ı teştit ve nifak olarak nasb-ı nazar itdiği mezheb ve tarz telakki farkları aleyhine mücadele lüzumu” ndan bahsetmişlerdir.

Ceyhan Tayyaresi

İ‘tâ-yı i‘ânede diğer şehirlerimize nümune-i imtisâl olan Ceyhan kazâsı halkının teberrü‘âtdaa gösterdikleri müsabakaya binâ’en ilk alınacak tayyaremiz “Ceyhan” namjıyle tevsim idilecek ve kazâ-i mezkûr halkının tezyid şevki içün yakınlarda Ceyhan’a bir tayyare getirilüb cevelan itdirelecekdir.

Dâhiliye Vekili Cemil Beğ’in Teftişi

Dâhiliye vekili Cemil Beğ’in müsta‘cel işlerini ikmâl itdikden sonra vilâyât-ı şarkıyede bir teftiş seyehati icrâ idiceği işidilmişdir.

Ma‘ârif Haberleri

Lise ve orta mekteblerde 25 Mayıs’ta dersler tatil idilecek ve 1 Haziran’da umumi imtihanlara başlanacaktır.

Belediye İntihabâtı Hitâm Buluyor

Dünkü nüshamızda intihâb encümeni a‘zâsından ba‘zılarının devam itdiklerini yazmışdık son reis Adil a‘zâdan Külahizade Ömer ve Cezzarzade Hacı Ahmed Efendilerden ibaret olan bu zatlar ahiren isti‘fâ itdiklerinden çekilen kur‘a meşhedlik mahallesinden Sumakoğlu Yusuf, Debbağhane mahallesinden Tevfik Efendizade Tevfik ve Tekye mahallesinden cami‘i kebir mü’ezzini Hacı Durmuş

Efendilere isabet eylemiş ve mumâ-ileyhim encümen a‘zâsının en müsenni olan Durmuş Efendinin riyâseti altında encümene devama başlamışlardır.

Dün Büyük Kütahya, Tırıklı, Hakverdi ve Kalaycılar mahalleleri re’ylerini virmişlerdir. Bugün de Deveciler, Ketenciler ve Şeyh Abdullah mahalleleri re’ylerini virerek bu suretle intihâb hitâm bulacak, re’ylerin tasnifi ancak Cumartesi veya Pazar günlerinden birinde icrâ idilecekdir.

Dünkü gün de hey’et-i idâre namzedleri ekseriyet kazanmış iseler de halk namzedlerinin diğer mahallâtdan ihrâz-ı ekseriyet itmiş olduklarına hükmi dilebilir.

İntihâb Nümâyişi mi Yoksa Ciddi Bir Suikasd mıydı?

Belediye intihâbâtı münâsebetiyle fena propaganda yapdıklarından dolayı evvelce derdest olunub bi’l-ahere tahliye idilenlerden Kahveci Arifoğlu Kasab Hasan Ağa ile Çelenkoğlu Akif Ağa evvel akşam “Sıçancık” sokağında eşrafdan Topalzade Neşet Efendi’nin hizmetçisi Ali Osmanı çevirerek eşrafın nerede içtimâ‘ itdiğini sorarlar Ali Osman da eşrafın mahalli içtimâ‘larını bilmediğini ve Neşet Efendi’nin ise evinde yatmakda olduğunu söyler bunun üzerine eşrafın belediye namzedlerinden Yavaşcazade Muhtar Efendi’nin konağında müctemi‘ olmaları muhtemel olduğunu söyleyen merkuman Ali Osmanı bırakıb geçerek mezkûr sokağın cami‘i kebir

ORJİNAL SAYFA 194

İkinci Sahife	Kilis	7 Mayıs 1341

Civârına çıkan son köşesine gizlenirler.

O esnada Bölük..?.. mahalleli bekçi Muaciroğlu Mehmed ile sabık jandarma Bostan Hocaoğlu Abdullah Efendi cami‘i kebir tarafından gelib Eşref Kastalına doğru geçmekde idiler.

Mütecasirler derhal Mehmed ile Abdullah Efendi’nin üzerlerine atılarak bunları kıskıvrak tutarlar ve Kasab Hasan Ağa Abdullah Efendi’yi tanır tanımaz kendi elleri arasındaki Mehmedi bırakmakla beraber Abdullah Efendi’nin bırakılması içün de Akif Ağa nezdinde tevassutda..?.. bulunur ve güç bela mumâ-ileyhiyi de bırakdırır.

Abdullah Efendi'nin ifâdesine göre mütecasirler son derece sarhoş idiler. Kendilerinin serbest bırakılmaları mütecasirlerle kuvâ-yı milliyede sabkiden refakatlerinden ileri geliyordu.

Fakat bu suretle serbest kalan mütecâviz aleyhüma cami'i kebire doğru döndüklerinde arkalarından iki el silah endaht olunur ve derhal iki koldan yetişen polis ve hudud taburu devriyeleri mütecasirleri yakalarlar. Bunların üzerlerinde silah bulunamadığı içün tevkif olunmamışlardır. Bu adamların silahlarını ne yapdıkları hâlâ anlaşılamamışdır.

Dünkü gün her ikisi polis dâ'iresine celb olunarak ifâdeleri alınmış ve kendileri yine serbest bırakılmışdır. Hadisenin ale'l-ade bir nümâyiş veya ciddi bir suikasd eseri olub olmadığı bi't-tab' netice-i tahkikatda tebeyyün idecekdir.

Tashih

Belediye intihâbı bizi şimdiye kadar gazeteciliğin alışmadığımız cihetlerini de öğrenmeğe mecbur itdiği içün acele havadis virmek emeliyle ba'zı ufak tefek yanlışlıklar vuku'a getirmekden kurtulamıyoruz. Bu cümleden olarak dünkü nüshamızda "Obstrakasyon" dan bahsi derken intihâb encümeni riyâseti içün kaimakam beğin telefonla vilâyete ma'lumat virdiğini ve aldığı cevaba göre hareket itdiğini kayd itmişdik. Bu bir şâyi'adan ibaret idi. Fakat ne de olsa bir havadisdi, yazdık. Lakin ahiren öğrendik kizeki ve fazıl kaimakamımız kasden ihdas idilmek istenilen bu buhranlı vaz'iyeti de .zati' fikir.?.. ve kararı ile hale muvaffak olmuş, bir hususda hiçbir makale müracaat ihtiyacı hissetmemiş olduğu gibi belediye a'zâsından Kekeç İmamzade Mehmed Emin Efendi de mezkûr a'zâlıkdan isti'fa itmediği halde haricdeki beyânâtına istinâden bundan bahsedilmiş bunun da resmen vaki' olmadığı bi'l-ahere anlaşılmışdır. Binâ'en-aleyh keyfiyeti karilerimizden özürler dileyerek tashihe şitâb itmeği vazife biliriz:

Çakallı Pınarı'nda Telef Olan Hayvanlar

Evvelki gün "Hudud ili" refikımız Çakallı Pınarı köyünde "Veba Bakrî" zuhur itdiğini yazmış ise de bizim icrâ itdiğimiz tahkikat neticesinde karye-i mezburede veba bakarî olmayub yalnız bir cins ot yiyen dört beş hayvanın telef olduğu anlaşılmışdır.

Yeni Kafkasya

“Yeni Kafkasya Mecmu‘ası” nın 15’inci adedi müfid münderecâtla intişâr itmişdir. Karilerimize tavsiye ideriz.

Muhtasar Harb-i Umumi Tarihi

Müellifi: A. Roy Lönero

Mütercimi: Kilisli Hicaz Fahri

Cihan harbinin bedâyetindennihâyetine kadar muhtasar bir tarihçesi olub muhterem hemşehrimiz -orta mekteb kısm-ı ibtidâ’i mu‘allimi- Hicaz Fahri Efendinin himmetiyle İngilizce’den lisânımıza tercüme olunan bu eser ahiren saha-i intişâra vaz‘ idilmiş ve bir nüshası da matba‘amıza gönderilmişdir. 20 guruş evrak-ı nakdiye fiyatla Türk kütübhanesinde satılan bu eseri bi’l-cümle karilerimize tavsiye ideriz.

Tatlıcı Ahmed Efendi

Kadı Cami‘i civarında Kudamacıoğulları dükkânındadır. Her türlü asi, şurub, dökdürme vesâ’irenin en iyisi, en a‘lâsı ancak bu dükkânda bulunur, tecrübe ve husul-i memnuniyet içün bir kere teşrif kâfidir.

Hilâl-i Ahmer Mecmu‘ası

Türkiye Hilâl-i Ahmer mecmu‘asının 44’üncü sayısı dahi pek nâfi‘ makalât sıhhıye ve içtimâ‘iyye ile, muhtelif Hilâl ve Salib-i Ahmer haberleriyle intişâr itmiişdir. Ayrıca Fransızca ve İngilizce kısımları da muhtevi olduğu halde senelik abonesi yalnız bir liradır.

Bu nüshada bilhassa “Şark Çıbanları” hakkındaki vâkıfâne bir makale mütalâ‘aya şayândır.

ORJİNAL SAYFA 195

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar

derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 338] 10 Mayıs 1341-1925	Pazar	18 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Sulh ve Mahâmat Kanunları

Zahiri Ba‘zı Nekat-ı Müte‘ariza ve Şayân-ı Takdir Bir Te’lifkârlık

Islahat-ı Adliye’den sonra Kilis mahkemesi hakkında “Kilis” in ekser şikâyâtı mahâmat kanununa ve onun tatbikında görülen yanlışlıklara gösterilen haksızlıklara râci‘ idi. “Kilis” hiçbir zaman hükûmet makinesinin en mühim bir çarhını teşkil iden adliyeyi tezyif cür’etinde bulunmamış, ve bu çarhin kıymet ve ehemmiyetini daima takdir iderek mahâmat kanununun tatbikına aid tenkidâtını bile -bilhassa o muhterem müesseseye karşı vacibû’l-ri‘âye olan- edeb ve nezâhet kaidelerinin çizdiği hudud dahilinde serd ve etyân eylemeği şi‘âr idinmişdi. O yazılarımızı tezyifkâr göstermekde menfa‘atlerine muvaffak neticeler me’mul iden bir zümre kalilenin vücudunu haber aldığımız içün bu ciheti bi’l-sarahe keyd itmeğe lüzum görüyoruz.

Mahâmat kanunun Kilis’te yanlış tatbik idilmekde idüğine dair bir çok müta‘alâtımız sabk etdiğinden, asliye reisi muhteremi Sadık Beğ’in ahiren sulh hakimleri hakkındaki kanunun ba‘zı mevâdı ile mahâmat kanununun ba‘zı maddesi arasındaki zahiri ta‘arruzu ref‘ iden hareketini takdir zamanında kaleme aldığımız, şu makale aynı zamanda o mütalâ‘ata bir zeyl olabilir.

Ma‘lum olduğu üzere sulh hakimleri hakkındaki 11 Nisan 1329 tarihli kanun yirminci maddesi ile “Sulh mahkemelerine tarafeynin gönderecekleri vekillerin müvekkillerinin karye veya kasabalarında mukim akraba veya ehibbalarından olmalarını ve bilâ-ücret kelimelerini” şart koymuş ve doksan dördüncü maddesi ile de da‘va vekili (Mehami) kabulüne ancak muntazaman da‘va vekili cem‘iyetleri (Barolar) teşekkül iden mahaller içün cevaz virerek baro olmayan yerlerde da‘va vekili kabulünü dahi kat‘iyyen men‘ itmişdir.

(Bi’lumum mesâ’il-i hukukiyede ashab mürâca‘ata şifâhi veya tahriri i‘tâ-yı re’y ve müsted‘iyât ve levâyih ve her nevi‘ evrakı tanzim ve mahkemeler, hükümler

ve bi'l-cümle devâ'ir ve meclisler huzurunda eşhas-ı hakikiye ve hükmiyeye aid hukuku bi'l-vekâle ta'kib ve da'va ve müdafa'a itmeği meslek ittihaz idenler hakkındaki) 3 Nisan 1340 tarihli mahâmat kanununun onuncu maddesi de mehâmi ve da'va vekili ile müvekkil arasında alınub virilecek ücretlere mütedâ'ir ba'zı ahkâmı ihtivâ itmekdedir..

Mahâmat kanununun on beşinci maddesi ise yalnız (da'va vekillerine müte'allik 3 Nisan 1340 arihine neşr idilen kavânin ve nizâmatın) mahâmat kanununa muğayyer olan ahkâmını fesh ile iktifâ ve sulh kanunu ile kavânin ve nizâmat sâ'irenin herhangi bir maddesini ilgadan ibâ eylemişdir.

Ma'hezâ sulh kanununun 20 ve 94'üncü maddeleri mevki'i mer'iyetden kaldırılmadıkça akrabanın mahkemeye kabul idilmemeleri câ'iz olamayacağı der-piş iden Adliye Vekâlet-i celilesi daha geçen seneden mülhakata gönderdiği bir ta'mim ile akrabaya müsâ'ade olunması lüzumunu tebliğ eylemiş ve bi't-tab' vekâlet-i celile o maddelerin bakâ-yı mer'iyetine kani' olarak ihbâdan bahse lüzum görmemişdi.

Buna rağmen o zaman Kilis mahkemesi akraba ve ahbabı sulh ve da'valarına kabul itmediği gibi daha ileri giderek -kazâda baro teşkiline kâfi vekil olmadığını dahi nazâr-ı i'tibare almayarak- da'âvi-i sulhiyeye kabul itdiği me'zun vekiller lehine ücret-i vekâlet ta'yin ve hükm eylemişdi.

Gerçi hukukunu muhafazaya sa'i ba'zı ashab-ı masâlıh ücret-i vekâlet kararlarını hâvi bir kısım

ORJİNAL SAYFA 196

İkinci Sahife	Kilis	10 Mayıs 1341

Sulh Vekaletleri Hakkında

Sulh mahkemesinde kanunun 20. Maddesi mucebince, müvekkilllerin kasba veya karyelerinde mukim akraba veya ahibbalrındsn olupda bil-a ücret gelecek vekillerin kabul edileceği ve ücretli mehami ve davi vekili kabul edilmeyeceği mahkeme-i asliye riyasetı aaleyhiyesnden ilan olunmuştur. Sulh fıkra-i hükmiyelerini nakz itdirmeğe muvaffak olmuş idiler. Fakat bunların gayrı bir çok erbâb-ı da'âvi dahi tarik-i kanuniyeye mürâca'at itmeyerek icrâ dâ'iresi ma'rifeetiyle ve din-i mahkûm behle beraber sulh ücret-i vekâletini de te'diye itmişlerdi.

Halbuki da‘âvi-i sulhiyede ahz ve i‘tâyı ücret memnu‘ olduğunu kana‘at-ı kat‘iye ile bilen hükûmetin bu bâbda yalnız hazine da‘va vekilleri içün -bir vekâletin emriyle ve hazineye maksur olmak üzere- ücret sarfına mesâğ virmekde zaruret hisseylemiş olması dahi geçen seneki mahkememizi ikaza kâfi gelmemişdir.

İşte zahirde müte‘ariz görünen bu nekatın te’lifini vacib gören -ve Kilis’te ilk def‘a olarak zevâli saat tatbik itmek şerefini uhdesinde muhafaza eyleyen- mahkeme-i asliye re’isimiz muhterem Sadık Beğ, mahkeme kapısına ta‘allik itdiği bir varaka ile, mesâ’il-i sulhiyede me’zun ve ücretli vekil kabul idilmeyeceğini, mahkemenin sulh kısmına gelecek vekillerin beheme-hâl ta‘rifât kanuniye dâ’iresinde müvekkillerin kasaba veya karyelerinde mukim akraba veya ahibbbalarından olmayanlarının ve mecânnen gelmelerinin şart olduğunu i‘lân eylemekle cidden vazife-şinas, kanun-perver bir recl adli olduğunu isbat eylemişdir.

Şu hareketi takdir ile yâd itmemek bir gazeteci içün noksan olur.

Mahmud Ragıb

Belediye İntihâbı Bitti

Cumhuriyet Halk fıkrasına ruhen ve kalben şiddetle merbut ve tarafdar olan muhterem Kilis halkı bi’l-hassa son def‘a icrâ kılınan nısf belediye a‘zâsı intihâbatında esasen sabit olan rüşdünü bir kere daha i‘lan itdi. Aziz halkımız bununla bi-hak iftihâr itse ve tebrik olunsa yeridir:

Takriben bundan iki sene evvel intihâb idilmiş ve arada geçen bu müddet zarfında a‘zâsının ba‘zısını kaybetmekle beraber bir takım .na-beca.?.. ahvâl ve harekât dolayısıyle tedricen kabiliyet temsiliyesini izâ‘a eylemiş olan hey’et-i idârenin gösterdiği namzetlere re’y virmeyen Kilisliler içün de “Terakkiperver Cumhuriyet” fırkasına mensub tek bir adam bile bulunmaması ve bütün Türkiyede mezkûr fırkadan başka siyasi bir teşekkül mevcud olmaması dahi gösterir ki muhterem ahalimiz bu intihâbda hiçbir fikir hülâ-fikriye teb‘it itmemiş, herkes her tarafın propagandasını dinledikden sonra, sırf kendi vicdanının emrine Tevfik-i hareketle i‘tâ-yı re’y eylemişdir. Buna diğer bir delil de hey’et-i idâre ve halk namzedlerinden başka -intihâbda hiçbir hareket talebkârânesi mesbuk olmayan- kimselerin de oldukça toplu re’yler ihrâz itmiş olmalarıdır. bu suretle icrâ ve ikmâl olunan mezkûr intihâbat neticesinde tekâsüf iden re’yler evvelki Cuma günü tasnif olunmuş ve tasnif mu‘amelesi Cumartesi gecesi geç vakte kadar devâm eylemişdir.

Netice-i tasnifde haiz ekseriyet oldukları anlaşılan beş kişinin üç misli olarak intihâb encümeninden isimleri ba-mazbata kaimakamlığa bildirilen zevât ile kazandıkları re'y mecmu'ı ber-vech-i zirdir :

Aded-i ârâ	**Esâmi**
2306	Yavaşcazade Muhtar Efendi
2293	Celikanlızade Abuş Ağa
2296	Yarım Ağazade Ahmed Ağa
2290	Hasan Efendizade Mesud Efendi
2282	Topalzade Haşmet Efendi
976	Belediye re'is-i sabıkı İslam Beğ
955	Ömer Ağazade Mehmed Efendi
947	Küsbecizade Said Efendi
944	Emin Ağazade Mahmud Efendi
877	Kadri Efendizade Ragıb Efendi
111	Belediye a'zâ-yı sabıkasından Abdülhamid Efendi
68	Canbolatzade Bekir Beğ
68	Salih Efendizade Abdülkadir Efendi
68	Kömürcüzade Fehim Efendi
48	Nacizade Ziya Efendi

Zevât mumâ-ileyhimden sonra re'yler dağılmış ve ez-cümle hey'et-i idâre re'isi Mücahid Ahmed Akif Beğle Daltabanzade İbrahim Beğ'e ve zevât-ı sâ'ireye ba'zı re'yler virilmişdir.

En ziyâde ihrâz ekseriyet iden beş zâta dünkü gün kaimakamlıkdan tezkireler yazılmışdır. Bunlar bugün belediye dâ'iresine giderek evvelki beş a'zâya bilâ-iltihak re'is intihâb edeceklerdir.

Yeni a'zâyı tebrik ider, cümlesinin muvaffakıyetine dualar eyleriz.

Belediye Re'isi İntihâbı

Bugün saat ikide eski, yeni belediye a‘zâsı bi’l-içtimâ‘ aralarından bir zâtı re’is intihâb edeceklerdir.

Yavaşcazade Muhtar Efendi’nin ekseriyetle intihâbı me’muldür.

ORJİNAL SAYFA 197

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 339] 11 Mayıs 1341-1925	Pazartesi	19 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Tayyare İ‘ânatı

Bütün vatandaşlar tayyare i‘ânetinde yekdiğerine müsabakat itmekdedirler, Kilis’te artık varlığı hamiyet ve fedakârlığını göstermelidir.

İzmit, 5 (A.A) Kocaili vilâyeti me’murları kendi namlarına bir tayyare mübâyi‘âsını kararlaşdırmışlar ve her ay maaşlarının yüzde ikisini bu maksada terk itmişlerdir.

Adana’da tayyare mektebi içün hararetle teberrü‘a devam idilmekdedir.

Şehrin teberrü ‘âtı yekünu yirmi yedi bin üç yüz seksen dokuz buçuk lirayı bulmuşdur. Fabrikatör Slih Efendi teberru’nu beş bin liraya iblâğ ile ilk murassa‘

madalyaya kesb-i istihkak eylemişdir. Kısacıkdan Mehmed, Kayserili Nuri ve şürekâsı biner lirave eczacı Mustafa İzzet yüz lira virmişdir.

Osmanlı Bankası, Türkiye Bankası

İ‘tilâf ahir üzerine “Osmanlı Bankası” unvanı “Türkiye Bankası” na tahvil idilmişdir.

İstikrâz Dâhili

Bi’l-umum müzâyede ve münakasalarda istikrâz dâhili tahvilâtının başabaş te’minât olarak kabulü takrir itdiğinden tahvilât-ı mezkûre fiyatı günden güne terfi‘ itmekdedir.

Beyrut Şehbenderimiz

Beyrut şehbenderimiz -Esbak Haleb defterdârıKısa Cemal Beğ’in damadı- Samizade Süreyya Beğ Beyrut’a muvâsalet itmişdir.

Ankara Hukuk Mektebi

Ankara hukuk mektebi istihzâratına çalışılmakda ve teşkilât projesi hazırlanmakdadır, mekteb Eylül zarfında açık bulunacaktır.

“Vakit”

Taninciler Hakkındaki Karar

Ankara, 7 (A.A) İstiklâl mahkemesinin bu günkü celsesinde hey’et-i hakime Cahid Beğ’in müdafa‘âtını dinlemiş ve mumâ-ileyhe ile refekası haklarındaki kararı kendilerine tebliğ itmişdir. Cahid Beğ aleyhinde muceb-i ithâm görülen noktalarda esas i‘tibârıyle bir mahiyet-i cürmiye bulunmadığını söyleyerek kanunu sahada ba‘zı teşrihatda bulunmuşdur. Bir iki makalenin bir cürm teşkil itdiği kabul idilirse bunun da mürur zamana tabi‘ olduğunu ve gazetesini siyasi vaz‘iyetinden hulus niyetle çıkardığını ifâde itmişdir.

Mahkeme re’isi mumâ-ileyhim hakkındaki mahkeme kararını tebliğ iderken Kısaca Cahid Beğ’in mütalâ‘asının serapa muğalata olduğunu ve makam-ı iddi‘ânın dermiyan itdiği bir çok hususata cevab viremediğini ve istiklâl mahkemelerinin bu zan ve kararlarının kanuna Tevfik idilmiş olduğunu ve Cahid Beğ’in isyân-ı irticâ‘ emârelerini mevzu‘ bahis itdiğini ve irticâ‘a karşı hükûmetin nazar-ı dikkatini celb iden gazeteleri teşhir ve iskata çalışdığını ve Hüseyin Cahid Beğ’in matbu‘at

kanununun 17'inci maddesi mucebince nefi cezâsına mahkûmiyetine ve cezasını Çorum'da çekmesine karar vermiş ve Tanin müdür mes'ulü Muammer ve muharreri Nuri Beğlerin matbu'at kanununun 19'uncu maddesinin üçüncü fıkrası mucebince ikişer sene mahbusiyetlerine, Kadri Beğ'in mevkufiyeti kâfi görülerek tahliyesine ve Baha Beğ'in berâ'etine müttefikan karar verilmiş olduğunu söylemişdir.

Başvekil Mu'allimler Kongresinde

Ankara, 5 (A.A) Türkiye mu'allimler birliği kongresi bugün milli terbiye üzerinde

ORJİNAL SAYFA 198

İkinci Sahife	Kilis	11 Mayıs 1341

Mesleği müzâkerelerinde bulunmuş ve baş vekil İsmet Paşa hazretleri tarafından vuku'bulan beyânâtın birliğin ta'mimi ile müşârü'n-ileyhin gösterdiği hedefler arasında terbiye ve mesleği münazaralar icrâsını kararlaşdırmışdır. Kongre Vasıf Beğ'in bir nutkuyle mesâ'isine nihayet virmişdir.

Tahdid-i Teslihat

Cenevre- beyne'l-milel esaha mühimmat ve levâzım-ı harbiye tüccarının murakabası kongresinin güşâd celsesinde re'is Türkiye Amerika Almanya murahhaslasrının hazır bulunmalarını selamlamış ve muharebâtda müsta'mel asliha ticâretinin ve hükûmetlerce yapılan mübâyi'âtın tahdidi hakkında müzâkerâtda bulunulacağını söylemişdir.

Vebâ-i Bakarı

Kaimakamlıkdan:

Çakallı pınarında vebâ-i bakriden ba'zı hayvan telef olduğuna dâ'ir Hudud İli gazetesinde münderic fıkra üzerine karye-i mezkûreye azimet ve avdet iden baytar me'murunun virdiği rapora nazaran o köyde emrâz-ı 'âdiyeden ve tesmim-i nebâtiyeden iki buzağı mürd olduğu ve bundan başka gerek karye-i mezkûrede ve gerek kura-yı sâ'irede sarı hayvan hastalığı bulunmadığı anlaşılmağla keyfiyetin i'lânı.

Göz Tabibimiz Geldi

Kilis göz tabâbetini kabul iden muhterem hemşehrimiz Sami Beğ geçen gün Kilise gelmiş ve belediye hastahanesinde ifâ-yı vazifeye başlamışdır. Beyân-ı hoş âmidi ve temenni-i muvaffakıyet eyleriz.

Gidenler

Bayram münâsebetiyle me'zunen şehrimize geldiğini yazdığımız Halfeti nüfus me'muru Mahmud Efendi mahal me'muriyetine avdet itmişdir.

Belediye Re'isi İntihâbı Bugüne Kaldı

Dünkü gün icrâsı mukarrer olan belediye re'isi intihâbı yeni a'zâdan Yarım Ağazade Ahmed Ağa'nın kaim birâderi Şerif Efendi'nin cerhi sebebiyle icrâ idilememiş ve bugüne kaldığı işidilmişdir.

Tahliye

Belediye intihâbı münâsebetiyle fena propaganda yapdıkları içün muvakkaten tevkif idildiklerini yazdığımız beş kişi dahi ahiren kefâlet-i mâliye ile tahliye idilmişdir.

Katl

Gümrük muhafaza me'murlarından mekteb hocasının oğlu Şerif Efendi evvel akşam Eşref Kastalı kahvesinde otururken pencereden endaht olunan bir silah mermisiyle mecruh olmuş, derhal belediye hastahanesine nakl olunarak taht-ı tedâviye alınmış ve Kamil namında birisi maznunen derdest olunmuşdur.

Mecruh dün gece geç vakit terk-i hayat eylemişdir.

"Çankırı"

"Kengeri" vilâyetinin merkezi olan "Kengeri" şehrinin ismi "Çankırı" ya tahvil idildiği dahiliye vekâletinden mülhakata ta'mimen tebliğ olunmuşdur.

Şark Yolcularına

Kaimakamlıkdan:

İdâre-i örfiye mıntıkasına gideceklerin yedlerinde vesika bulunması muktezi olduğundan mıntıka-i mezkûreye gidecek yolcuların ba'de'l-tahkik yedlerine hey'et varakası i'tâ idileceği.

Terzi İ'lânı

Tevfik Efendizade Hayreddin Efendi ile idâre itdiğimiz "İzmir Terzihanesi" şirketini bu kere fesh ile büyük bedestenin şimâlinde kendi mülkümüz olan meşhur iki kapılı dükkâna nakl itdiğimi i'lân iderim.

Sanatın bütün esrâr-ı mehâsenini görmek isteyen kadın ve erkek bi'l-umum müşterin-i kirâmın ba'de-mâ mezkûr dükkâna teşriflerini tevcihlerinden beklerim.

İzmir'de meşhur Giridli Safvet Bedihi Beğ terzihanesinden me'zun Abdüsselamzade Şükrü.

Meslek

Türkiye'nin yegâne iş ve hayat mecmu'asıdır. 20'inci sayısı da pek müfid ve mütenevvi münderecâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk'e tavsiye ideriz.

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dahil olalı altı ayı geçdiği halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde yevmi bir gazete çıkarmanın müşkilâtıyle beraber icâb itdiği masraf ve külfet-i mu'azzez abonelerimizce ma'lum olsa gerekdir binâ'en-aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütuf ve himmetlerinden bekleriz.

ORJİNAL SAYFA 199

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 340] 12 Mayıs 1341-1925	Salı	20 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Tayyare İ‘ânatı

Ankara, 9 (A.A) Adana’da tayyare cem‘iyetine teberrü ‘ât şevki devam idiyor. Teberrü ‘ât yekünü kırk altı bin liraya baliğ olmuşdur.

Ma‘ârifde Müfettişler Kongresi

Ankara, 9 (A.A) Konya ma‘ârif müfettişleri kongresi 7 Mayıs’ta müsteşar Nafi Atuf Beğ tarafından açılmışdır. Müsteşar nutkunda müstakil ma‘ârif ıslahatına aid müzâkerâtın ehemmiyetinden bahsitmişdir. Hey’et-i teftişiye re’isi Rızvan Nafiz Beğ teftiş fa‘âliyetleri hakkında izâhat virerek memleketin her noktasının teftiş gördüğünü, gelecek sene teftiş mıntıkaları darlaştırılarak müfettişleri çoğaltmak ve ihtisasa ri‘âyet hususlarının ehemmiyetle mevzu‘ idilmesini söylemişdir. Ma‘zeritine mebni kongreye gelmeyen ma‘ârif vekili Hamdullah Subhi Beğ’den selamı mütezammin bir telgraf çekilmişdir.

Spor Haberleri

İstanbul, 9 (A.A) İstanbul ve Ankara’da futbol maçı yapmak üzere bugün muvâsaletine intizâr olunan Rus futbolcuları Odesa’dan henüz dün hareket itdiklerinden şehrimize yarın gelmeleri muntazardır.

İngiliz Sefiri Ankara’da

Ankara, 9 (A.A) İngiliz sefiri Lindzey Ankara’ya gelmiş, bugün hariciye vekilini ziyaret itmişdir.

İngiltere-Rusya Münâsebâtı

Londra 8, (A.A) muhâfazakâr meb‘uslardan bir gurup hariciye nazırı Çemberlayn’a mürâca‘atle Sovyet hükûmeti İngiltere dahilinde tahrikâtda bulunmak siyâsetinden fariğ oluncaya ve İngiltere’ye borçlarını ifâ idinceye kadar İngiltere’nin Rusya ile her türlü münâsebâtını kat‘ itmesini taleb itmişdir.

Hanori- dün akşam Hindenburg şerefine müte‘addid teşkilâtın iştirâkıyle bir fener alayı tertib idilmişdir. Bir buçuk saat süren resmi geçid yapılmışdır.

Bir Alman Profesörü Anadolu’da

İstanbul, 9 (A.A) Alman müsteşarlıklarından Konya’ya ekser talebesiyle birlikde Anadolu’da bir tedkik seyehati icrâ itmek üzere şehrimize gelmişdir. Alman

sefâretinde profesör şerefine bir ziyafet virilmiş ve dârû'l-fünunumuzun ba'zı müderrisleri de hazır bulunmuşlardır.

İtalya Nazırları

Roma, 8 (A.A) Kral Bahriye nazırının isti'fasını kabul ve Mussolini'yi vekâleten Bahriye nezâretini idâreye me'mur itmişdir.

Troçki Polondu

Londra, 8 (A.A) Troçki epey devam iden bir gaybubetden sonra Moskova'ya avdet itmişdir.

Bulgar Koministleri Mahkemede

Sofya, 8 (A.A) Suikasdcıların muhakemesinde müdde'i umumi bunların Kominist Çiftçi Partisi'nin tahriki ile hareket itdiklerini uzun uzadıya beyân iderek Feridman ile Zağaroski Kanunsi..?.. i'dâmlarını ve bunlara yataklık iden Kamborilin sekiz sene habse mahkûmiyetini taleb itmişdir. Müdde'i şahsi vekilleri de hukuk-ı şahsiye talebinde bulunmuşlardır. Muhakeme devam itmekdedir.

Tahdid-i Teslihât

Cenevre, 7 (A.A) (Muhabir-i mahsusumuzdan: Islaha ticâretinin kontrolü konferansında

ORJİNAL SAYFA 200

İkinci Sahife	Kilis	12 Mayıs 1341

umumi komisyon ayrıca üç komisyon teşkil itmişdir.

Yeni Belediye Re'isi

Hey'et-i Belediye'nin nısf evvelki a'zâsından Kekeç İmamzade Mehmed Emin Efendi'nin evvelce vuku'bulan tahriri isti'fâsına binâ'en hey'etin mevcudu yenilerle beraber dokuza bâliğ olmakda idi. Dünkü gün işbu dokuz a'zâ dâ'ire-i belediyede bi'l-içtimâ' aralarından bir zâtı re'yi hafi ile intihâba başlamış ve hitâm-ı intihabâtda âra tasnif olunarak a'zâ-yı cedideden Yavaşcazade Muhtar Efendi'nin ittifakla intihâb idildiği anlaşılmışdır.

Mumâ-ileyh tebrik ider ve hey'etin kâffe-i a'zâsına tekrar muvaffakıyetlerini temenni eyleriz.

Tayyare Piyangosu Ta‘limatnâmesi

1- “Türk Tayyare Cem‘iyeti” nce güşâdı takrir itmiş olan sivil tayyare mekteblerinin menfa‘atine olarak senede dört def‘ada keşide idilmek üzere bir “Tayyare Piyangosu” ihdâs olunmuşdur.
2- Tayyare piyangosu üç ayda bir def‘a keşide idilecek ve her keşide içün ayrıca beyanat tertib olunacaktır.
3- Bu piyangonun her keşidesinde kazanan numrolar bir evvelki kişiden fazla olacak ve keşideye dahil bulunan bilet mikdarının nısfı ikrâmiye olarak tevzi‘ idilecekdir.
4- Keşide Ankara’da bir hey‘et-i âliye huzurunda icrâ olunur.
5- Beher bilet bedeli bir lira olarak tesbit olunmuşdur.
6- Sittenin ilk keşidesi 15 Haziran 341 tarihinde olub aded mürettebi kırk beş bindir. İkinci keşidesi 15 Eylül 341 tarihinde olub adedi mürettebi atmış bindir.; 3. Keşidesi 15 Kanunı Evvel 341 tarihinde olup adedei mürettibi yetmiş beş bindir.
7- Keşidede isabet vaki‘ olan numro ve sahibleri tarih-i keşideden bir hafta sonra bulunduğu mahalledeki milli bankalardan ikrâmiyesini alacakdır.
8- Keşide isabet idüb tarih-i keşideden bi’l-i‘tibâr doksan bir gün zarfında bir ay tahsil bankalara ibrâz olunmayan biletler tayyare cem‘iyeti menfa‘atine irâd-ı kayd olunur.
9- Keşide mu‘âmelesi ber-vech-i âti icrâ olunur.

Keşide numrolarını hâvi ve ikrâmiye mikdarını müş‘ir kur‘a pusulaları hey’et-i maliye huzurunda bi’t-ta‘dâd hususi keşide ve ikrâmiye sandıklarına vaz‘ olunur. Keşide ve ikrâmiye sandıklarındaki kur‘a pusulalarını ayrı ayrı on iki başına vâsıl olmuş hanım kızlar çekerler. Cem‘iyetin piyango komisyonu işbu hey’etin nezâreti altında bilet numrolarıyle isâbet mikdarlarını bir cetvel-i mahsusa kaydeder ve keşide gününün ertesinde ikrâmiye kazanan biletlerin cedveli Ankara’da hakimiyet-i maliyede ve İstanbulda üç gazetede ve diğer vilâyet gazetelerinde i‘lân olunur.

10- Tayyare piyango biletleri tayyare cem‘iyeti riyâseti tarafından memleket bankalarında veya mü’essesât-ı ticâriyesinde satılığa çıkarılacaktır.
11- Satılamayan biletler keşide tarihinden bir gün evvel vakt-i zuhurda mahallenin tayyare cem‘iyeti şu‘besi re’isi ile banka müdürü ve tayyare

cem‘iyeti bulunmayan mahallerde hükûmet re’isi ile banka müdürü huzuruyle numroları tesbit kılınarak cem‘iyet hesabına kayd ve temhir olunur.

12- Satış kabul iden bankalar kendi nam ve hesablarına alacakları biletlerin numrolarını tayyare cem‘iyeti riyâsetine tarih-i keşideden bir gün evvel bildireceklerdir.

Tayyare Piyangosunun 15 Haziran 341 Tarihli Keşidesinin İkrâmiye Cedvelidir

Aded	**Guruş**	**Guruş**
1	372500	3725
2	50000	100000
2	37500	75000
20	10000	200000
40	5000	200000
100	2500	250000
985	500	492500
1500	250	375000
1580	100	185000
4500		2250000

ORJİNAL SAYFA 201

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis

[Sayı: 341] 13 Mayıs 1341-1925	Çarşamba	21 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Ticaret Vekili Beğin Hayırkâr Bir Teşebbüsü

Türkiye-Suriye hududunun Kilis kasabası civarından geçerek bu kasabanın ekser emvâl gayr-ı menkulesini cenubda bırakması yüzünden esasen ziraatle me'luf ve müştagil olan bu kasaba halkının ma'ruz olduğu iflâs-ı iktisâdi tahakkuk itdiği takdirde âtiyen buradan ihtiyâr-ı hicret itmeleri tabi'idir. Bu dakikayı der-piş iden ticaret vekili meb'us muhteremimiz Ali Cenani Beğ Efendi geçenlerde Gaziayntab vilâyetine bir tahrirat göndererek Kilis halkını bu felâket-i muhtemele ve müstakbeleden kurtarmak içün hükûmetce yapılacak teşebbüsât-ı ticâriyeye ahalinin ne derecede iştirâk idilmek üzere celb ve te'sis olunacak öyle bir mü'esseseye ahali tarafından ne kadar hisse alınmak suretiyle iştirâk idebileceği ve bu babda hangi sanata aid fabrikanın daha ziyade tercih idileceği de istifsâr idilmişdir.

Vilâyetden kaimakamlığa tebliğ olunan bu tahrirat belediyeye havâle olunmuş ve belediyece devir ve derâz tahkîk ve te'âmül olunarak şu günlerde bir cevab virileceği işidilmişdir.

Tayyare Haberleri

İlk Tayyaremiz

İstanbul, 10 (A.A) Tayyare cem'iyetinin mübâyi'a itdiği ilk mekteb tayyaresinin uçuş tecrübeleri dün Ayastefanosda tayyare karargâhında Vecihi Beğ tarafından icrâ idilmişdir. Malatya meb'usu Mahmud Nedim Beğ tecrübelerde hazır bulunmuşdur. Tayyarenin sür'ati saatde 120-150 kilometre olub godron sistemindedir.

Adana'da Tayyare İ'ânesi

Adana, 9 (A.A) Bugün de tayyare teberrü'âtınına devam idildi. Teberrü'ât mikdarı elli altı bin dokuz yüz küsur liraya bâliğ olmuşdur.

Kemalpaşa'da Tayyare İ'ânesi

Ankara, 10 (A.A) İzmir'e tabi' Kemal Paşa kazâsı tayyare cem'iyeti şu'besinde içtimâ' iden kazâ ve mülhakat halkı mümessilleri önümüzdeki Ağustos

üzüm mahsulâtının her kıyyesinden yirmi paresini tayyare i‘ânesi olarak i‘taya karar virmişdir.

Adana’da Yeni Mahsul

Adana, 9 (A.A) ilk arpa mahsulü bugün pazarda satılacaktır. Buğday mahsulü on gün sonra pazara gelecektir. Bu sene gerek arpa gerek buğday mahsulâtı tasavvurun fevkindedir. Bereket son derecededir. Bu sene Adana’ya sekiz yüz orak makinesi gelmiş ve hepsi satılmışdır. Bu, mahsulün derecesini gösterir bir misâldir. Son günlerde bir çok alet-i zirâ‘iyye traktörler ve lokomobiller gelmişdir.

Allah Rahmet Eylesin

Rize meb‘usu Rauf Beğ Ankara’da vefat eylemişdir, Mevla rahmet eyleye.

Yeni Kıbrıs Valisi

Londra, 10 (A.A) İngiltere müstemlekesi haline ifrâğ olunan Kıbrıs valiliğine sirmalkom..?.. ta‘yin olunmuşdur.

Hindenburga Tebliğ

Berlin, 9 (A.A) Dahiliye nazırı, Mareşal Hindenburg’a cumhur riyâsetine intihâb olunduğunu resmen iş‘âr itmişdir.

ORJİNAL SAYFA 202

İkinci Sahife	Kilis	13 Mayıs 1341

Hindenburgun istikbâli ve tedâbir-i inzibâtiye Berlin, 9 (A.A) Mareşal Hindenburgun Pazartesi öğleden sonra Berline muvâsaleti münasebetiyle milliyet - perverlerle Cumhuriyetcilerin icrâ idecekleri istikbal merâsimine karşı kominist büyük nümâyişler tertib ideceklerdir. O gün Berlin zabıtası kâmilen seferber idilecek ve milliyetperverlerle koministlerin bir müsâdemesine mâni‘ olmak üzere ehemmiyet sevkû’l-ceyşiyyeyi haiz nekatı tutacakdır.

Kolonya’nın Tarih-i Tahliyesi

Paris, 9 (A.A) Pötü Pariziyen Kolonya’nın tarih-i tahliyesinin tesbit idilmemesini ve ancak Almanya’nın mu‘âhedesinin ref‘i tahayyülâtına dâ’ir ahkâmını icrâ itdikden sonra tahliyenin icrâsı hakkında Fransa ve İngiltere arasında i’tilâf tam husul bulduğunu yazıyor.

Fransız- nemas ..?.. Muharebesi

Paris, 9 (A.A) Fas'daki Fransız cebhelerinde sükûn hüküm-fermâdır. Garp cebhesinde Riflilerin teşkilâtı takviye idildiği haber viriliyor.

Paris, 9 (A.A) Mösyö Penlove umur-ı hevâ'iye müfettiş umumisi general Neli me'muriyet-i mahsusa ile Fas'a göndermişdir. İki tayyare filosu Fas'a müteveccihen hareket itmişdir.

Afrika Dominyonu'nun Lisân-ı Resmisi

Berlin, 9 (A.A) Ümid burnundan bildirildiğine nazaran cenubu Afrika Dominyon'u parlementosu fi mâ-ba'd Dominyonu'n lisân-ı resmisi Flemenkce olmasına karar virmişdir.

Yeni Belçika Kabinesi Nihâyet Teşekkül İdebildi

Brüksel, (A.A) yeni Belçika kabinesi Mösyö Brotorgon riyâsetinde teşekkül itmişdir. Mumâ-ileyh aynı zamanda Hariciye Nezâretini de der'uhde eylemişdir.

Nuru'l-Beyân

Kurân-ı Kerim Tefsirinin Türkçe Tercümesi Teşekür ve Tavsiyemiz

Esbak Haleb valisi Hüseyin Kâzım (Şeyh Muhsin Fani) Beğ Efendi'nin esbak Haleb meb'usu Ayntabi Mustafa Beğ Efendi gibi ba'zı isâtize ile bi'l-istişâre "Nuru'l-beyân" nâmıyle tercüme idildiği Kurân-ı Kerim tefsiri, kütübhâne-i İslam ve askeri sahib-i muhteremi, Tabi' Guyur İbrahim Hilmi Beğ tarafından tamamen mevkî'i intişâra vaz' olunmuş ve sekiz kerâseden ibaret olarak iki büyük cild teşkil iden bu mukaddes tercüme lütfen matba'amızda gönderilmişdir. Beher kerâsenin hediyesi taşaraya altmış beş guruş evrak-ı nakdiye olduğuna göre tercümenin tamamını beş yüz yirmi guruş evrak-ı nakdiye ile elde itmek mümkündür. Bu lütuf ve himmetden dolayı eser-i mübâreğin mütercim, tab' ve naşir muhteremlerine beyân-ı teşekkür iderken eserden birer nüsha idinmelerini de mu'azzez karilerimize hararetle tavsiye eylemeği vecibe biliriz.

Tatlıcı Ahmed Efendi

Kadı Cami'i civârında Kodamacıoğullarının dükkânındadır. Her türlü tatlı, şurub, dondurma vesâ'irenin en iyisi, en a'lâsı ancak bu dükkânda bulunur, tecrübe ve husul-i memnuniyet içün bir kere teşrif kâfidir.

Tütün İdâre-i Mevkutesi Hakkında Kanun

Kaimakamlıkdan:

Mâba‘d ve Hitâm

16- Kaçak tütün hakkında kavânin ve nizâmât-ı mahsusasında münderc cezâ-yı nakdiler 17 Nisan 338 tarihli ve 222 numrolu kanun mucebince beş misline iblâğ olunmuşdur.

17- İşbu kanunun tarih-i mer‘iyetinden i‘tibâren bi’l-umum me’murin devlet tütün ve sigara kağıdı ve beyaz kopya kağıd ve defteri kaçakçılığın men-i ve ihbarıyle, memurin maliye me’murin-i inzibâtiye ve idâreye de men‘, takyid ve ihbâr ile mükellefdir. Bu bâbda terâhisi görülen me’murin haklarında tutulacak zabt varakaları üzerine ta‘kibât-ı kanuniye yapılır.

18- Vuku‘bulan ihbar veya ta‘kib üzerine derdest olunan kaçak sigara kâğıdı ve beyaz kopya kâğıd veya defterinden alınacak cezâ-yı nakdilerin nısfı tahsiline intizâr olunmaksızın bu hususda hizmeti mesbuk olanlara derhal tesviye olunur.

19- İşbu kanun tarih-i neşrinden mu‘teberdir.

20- İşbu kanunun icrâsına icrâ vekilleri hey’eti me’murdur.

Toprak

Zirâ‘i, ticâri toprak mecmu‘asının 18’inci sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ideriz.

Meslek

Türkiye’nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmu‘asıdır. 21’inci sayısı da pek müfid ve mütenevvi ‘ münderecâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk’e tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 203

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş.

yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 342] 14 Mayıs 1341-1925	Perşembe	22 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Kızamıkdan Sakınınız

Hastalık Nasıl Başlar ve Tahfiz Çareleri Nedir

“Kilis’te bir zaman su çiçeğinden, boğmacadan, bir zamanda kızamıkdan bir çok vefiyyat vuku‘buldu. Hâlâ son hastalığın zebunu olan yavrularımız var. Fakat ma‘û’t-te’essüf herkes ölüsünü hekime haber vermediği içün vefiyyat mikdarı meçhul kalabilir ise de vefiyyat vuku‘ı kazâ halkınca ma‘lumdur. Bununla beraber bu marazların mahiyeti, suret ve esbâb-ı sirâyeti, tahfiz çareleri, tedâvi şekilleri hakkında salâhiyedâr ağızlarından halkı ikaz ve tenvir idebilecek tek bir kelime intişâr itmedi. Pek din-i vukuf fenniden başka bir de ihtiyâca ihtisasa ihtiyâc gösteren herhangi bir hastalığa dâ’ir mütâla‘a serd itmek elbette bizim kârımız da değildi. Onun içün son posta ile gelen (Hakimiyet-i Milliye) refikımızda manzurumuz olan bir makaleyi iktibas itmek suretiyle ancak muhterem halkımıza bu hususda naçiz bir hizmet ifâ idebiliriz.

Bu makale himâye-i etfâl cem‘iyeti hıfzu’s-sıhha ve neşriyât şu‘besi müdürü Doktor Ali Vahid Beğ) tarafından kaleme alınmış olduğundan kıymet-i fenniyesine dâir söz söylemeği zâ’id ad ideriz.”

Kızamık dünyanın her tarafında mevcud olan bir hastalıkdır. Çocukdan çocuğa geçer bir çocuk kızamıklı hastanın yanından gelen ve onunla iyice temasda bulunmuş olan birinden hastalığı kapar. Böyle olmadığı halde hastalığa tutulmaz. Binâ’en-aleyh “Bir çocuğun mutlaka kızamık çıkarması lâzımdır” gibi yerleşmiş olan fikir yanlışdır. Kızıl, kızamık gibi hastalıklar gayet bulaşıcı olduklarından bunlardan tahfiz itmeği bilmediğimizdendir ki hemen her çocuk bu hastalıklara tutulmakdadır.

Kızamık hastalığı büyük şehirlerde şiddetli ve onu bir istilâ göstermez. Bilâkis küçük yerlerde temasın fazlalığından istilâ âtidir. Ya‘ni birden intişâr ider ve birden söner. Şehrimizde kızamık fazla görüldüğünden ailelerin kızamık hakkında etraflıca iktisâb ma‘lûmat itmesi lâzımdır.

Hastalık Nedir?

Bir çocuk kızamık mikroblarıyle aşılandıktan sonra vasıti on gün geçer, çocukda hiçbir şey görülmez. Çocuk yer, içer, oynar. On gün sonra çocuğa hafif titreme ile ateş gelir. Derece-i harareti 38-39 olur, gözleri kızarır, burnu akar bu tam bir nezle halidir. Öksürük başlar böylece 3-5 gün geçer, bir gece çocuğun yüzünde tek tük kızamığın asârı belirmeğe başlar. Bir gün sonra da vücudunun her tarafında tezâhür ider. Bunlar mercimek gibi, hatta biraz daha büyük, cüz’i kabarık, kırmızı lekelerdir. Bu lekelerin birkaç danesi birleşerek büyükçe kısımlar teşkil iderler. Bu kırmızılıklara indifâ‘ât ismi verilir. En çok göründüğü yer sırt ve bacaklardır. İndifâ‘at zuhur itdiği zaman ateş biraz daha yükselir. Kırk yahud kırk buçuk olur. Öksürük artar, gözlerin iltihâbı ve kızarması ziyâdeleşir. Çocukda suya karşı iştiha fazladır. Uykusuzluk gelir, çarpınmalar olur. Bu haller birkaç gün devam ider. Ateş düşmeğe başlar, kırmızılıklar solmağa yüz tutar, bir hafta sonra da cildin üzerinde kepekleme baş gösterir. Çocuğun iştihâsı avdet ider. Fakat bronşit, yani öksürük daha bir müddet bu ta‘rif itdiğimiz tabi‘i bir kızamıktır. Muhtelif

ORJİNAL SAYFA 204

İkinci Sahife	Kilis	14 Mayıs 1341

Şekilleri vardır. Hafif olduğu gibi pek şiddetli ve öldürücü şekillerde de mevcuddur.

Kızamıkda ihtilât maraz olarak bir nevi‘ zatürreeden korkulur. Daha başka bir çok ihtilâtı vardır. Ateş düşmeğe başladığı halde tekrar yükselir. Çocuğun nefesi darlaşır ve ızdırâbâtı artarsa bronkopomoni dediğimiz bir nevi‘ zatürreeden şübhe olunur. Bu ihtilât çok mühimdir. Mevt ile neticelenebilir. Kızamıkda mühim olan verem mes’elesidir. Eğer çocuğun ciğerlerinde ufak bir mecmu‘ evvelce mevcud ise kızamıuk onu uyandırır. Bu i‘tibar ile kızamığı müte‘akib derhal çocuğu beslemelidir. Kızıl hastalığında ise bu yere gelerek iltihabı dolayısıyle perhiz yapılmak lazım-gelir. Kızamıkda ise bilâkis ateş düşer düşmez çocuk beslenmelidir.

Kızamıkdan Nasıl Sakınmalıdır?

Kızamıkdan korunmak oldukça müşkldür. Hastalığın bedâyetinde teşhisin güç olması intişârı teshil itmekdedir. Yapılacak tedâbir kızamıklı çocuğun odasına çocuğu sokmamak kızamık olan evlere misafir gitmemek ve kızamıklı evlere misafir kabul itmemek lazımdır. Kızamıklı bir çocuk kırmızılık zâ'il olduktan sonra başka çocuklar içün o kadar tehlikeli değildir.

On beş gün sonra ise hiçbir sirâyet tehlikesi yokdur. Kızamıklı evi dezenfekte itmeğe o kadar lüzum yokdur. Ev tathirâtı ve yatak levâzımatı gibi şeyleri güneşletmek kâfidir.

Cem'iyet-i Umumiye-i Belediye

Her sene Teşrin-i evvel ve Mayıs aylarında içtimâ'ı lâzım olan Cem'iyet-i Umumiye-i Belediye bu sene Mayıs içtimâ'ını belediye intihâbâtı münâsebetiyle şimdiye kadar akd idememişdi.

Bu kere haber aldığımıza göre ahiren noksanı ikmâl olunan hey'et-i belediyenin mürâca'atı üzerine kaimakamlıkca cem'iyet-i mezkûrenin 18 Mayıs 1341 Pazartesi gününden i'tibâren akd-i içtimâ' itmesi bi't-tensib cevaben belediyeye iş'ar-ı keyfiyet olunmuş ve ilk yevm-i içtimâ'da belediye hastahanesinin pek müzbezib olan vaz'iyet-i hazıresinin ıslahı mes'elesi müzâkere olunmak mukarrer bulunmuşdur.

Gidenler

Me'zunen Kilis'te bulunan Çal müdde'i umumisi Galib Kadri ve vükelâ-yı da'âviden Kilisli Kadri Efendiler bir ay maslahat Gaziayntab'a gitmişlerdir.

Himâye-i Etfal Cem'iyetinin 6 Mart Kongresinde Okuduğu Rapor

Mâba'd

Üç sene zarfında muhtaç yavrulara 447 takım elbise 517 çift ayakkabı, 285 çift çorap, 314 kat çamaşır, 75 mintan, 60 fanila, 6 palto, 32 entari, 15 kalpak, 339 metre Amerikan bezi, 303 metre pazen, 52 metre elbiselik kumaş, bunlardan maa'dâ çocuk kundak takımları, mendil, yelek, pantolon, gömlek, ketenli gibi şeylerde virilmişdir.

Birinci sene merkez ve şu'belerimiz adedi 10 ikinci sene 68 üçüncü sene 135, birinci sene a'zâlarımız adedi 306, ikinci sene 1599, üçüncü sene 2104, mu'ayenehanelerimizde bakılan hasta çocuk ve anneler birinci sene 327, ikinci sene

2834, üçüncü sene 5266, evlerine doktor göndererek mu‘âyene ve tedâvi itdirdiğimiz çocuklar birinci sene 11, ikinci sene 19, üçüncü sene 34, tevzi‘ itdiğimiz kinin mikdarı 21 küsûr kilo, mu‘âvenet-i nakdiyede bulunduğumuz çocuklar adedi birinci sene 7, ikinci sene 69, üçüncü sene 26, (buradaki tenzil muhtaç çocukları bakım evine almağa başladığımızdandır) Ankara mekteblerindeki muhtaç çocuklara yapdığımız yardım birinci sene 8860 guruş ikinci sene 20000, üçüncü sene 50000 guruş mülhakata yapılan mu‘âvenetler birinci sene 150 lira, ikinci sene 15400 lira, üçüncü sene 49507 lira ve küsur guruşdur.

Mülhakata mu‘âvenet faslından 2500 lira Edirneye, 6000 lira İstanbul’a, 3500 lira muhacirler içün İstanbul’a, 1500 lira Bursa’ya, 1500 lira Samsun’a, 2000 lira Erzurum’a, 1000 Vana, 1000 lira Kırklarili’ndeki muhacirlere, 500 lira Çorum’a, 500 lira Gelibolu’ya, 1000 lira Rize’ye, 15000 lira İzmir’e, 500 lira Erzurum’daki zelzeleden müte’essir çocuklara, 50 lira Mesudiye-Hatunviran karyesinde bir batnda üç çocuğu dünyaya gelen Hasan Çavuşa, 200 lira Kandre’de Bucaklı divânından üç senede yedi çocuğu olan aileye, 50 lira yabanabâdda ikiz çocuğu olan Ahmed Efendi’ye gönderilmişdir.

Mâba‘dı Var

ORJİNAL SAYFA 205

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis
[Sayı: 343] 15 Mayıs 1341-1925	Cuma	23 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Kanuni Bir Mes'ele

Mahkememizin İşgal Esnasındaki Hakimleri kâin lem-yekûn müdür, değil midir?

Mütâreke-i umumiyeyim üte'âkib Türkiye vatanında yer yer vuku'a gelen ecnebi işgali, hülâsakâr Türk ordusunun himmetiyle def'i ..?.. idildikden sonra ortaya mühim bir mes'ele çıkdı:

(Memâlik-i mustahlasada? işgal müddetince tekvin iden her nevi' da'âvi ve mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiye ile sadr olan hakimler hakkında ne yapılmalı?)

Bu mes'ele o zaman adliye vekâlet-i celilesince, hatta bütün hey'et-i vekilece uzun müddet tahakkuk ve te'mil olundu. Hatırımızda kaldığına göre, mahalleri adliyecilerinin fikirleri soruldu, cevablar alındı, alınan cevablar tedkîk ve tasnif idildi. Neticede keyfiyet altı maddelik bir kanun ile bir suret-i hâle iktirân itmiş oldu.

28 Mart 1339 tarihinde kabul olunan bu kanun 317 numroludur. Beşinci maddesine göre de tahliye idilen mahallerde münteşer gazetelerle neşri tarihinden sonra meri'û'l-icrâdır.

(Bu kanun gazetemizin Mayıs 1339 tarihli nüshalarından birinde aynen derç olunmuşdur.)

Kanun-ı mezkûrun üçüncü maddesinden şu fıkraları Kilis gibi mahaller hakkında mâbe'l-tatbik ittihaz idilmesi mecburi olan şekilde iktibas idiyoruz.

(İşgal menatıkında? Türkiye Büyük Millet Meclisi hükûmetince mer'i kavânine muhalif olarak teşekkül iden mahkemelerden virilen bi'l-umum hükümler kâ'in lem-yekûndür.)

Madde-i mezkûreden fıkrât-ı sâlifeyi bu şekilde iktibâs itmemizin sebebi de aralıkdaki ibarelerin sadada ta'alluku olmadığı, ya'ni Kilis gibi yerlerde tatbikına lüzum ve mahal bulunmadığıdır.

Mütâreke-i umumiyeden sonra kazâmızda, diğer inhâ-i ma'lume-i vatan gibi, galib devletler tarafından na-hak yere istilâ idilmiş olduğundan kanunun (işgal menâtıkı (kaydı altına girmiş bulunuyor (Türkiye Büyük Meclisi hükûmetince mer'i) kavâninden maksadda 1340 ıslahat-ı adliyesine kadar hükmü bakî olan (Teşkil-i mehâkim) hakkındaki kavânindir, işgal esnasında Kilis Mahkemesine -Fransızların nasb itmiş olduğu bir kaimakam tarafından- sâlifü'l-arz (Kavânine muhalif olarak) a'zâ, lede'l-icâb a'zâ vekâletinde bulunan, baş kâtib, müstentık, müdde'i umumi ve

kadı ta‘yin idilmiş ve şu suretle (teşekkül iden mahkememizden virilen bi’l-umum hükümlerin kâ’in lem-yekûn) olacağı müsâde-i kanuniyede, şübhe ve terddüd câ’iz olunmayacak derecede, kemâl-i vüzûh ve sırahatle zikr olunmuşdur.

Buna rağmen melgi bedâyet hakimliği mezkûr kanunun birinci ve ikinci maddelerini nazâr-ı i‘tibâre alarak, Hüseyin hacetde, kendisine arz olunan i‘lâmat ve mukarreret hakkında mezkûr iki madde mantukunca amel itmiş, bu yüzden bir çok halkı, bâ-husus, işgal dolayısıyle kuvâ-yı milliyeye iltihak iden veya Kilis’te kalub da harb sebebiyle hasılât-ı öşriyesi te’sir ve cibayet idemeyen veyahut aynı sebeple hasılatı öşriyesi hedef-neheb ve garret olan, a‘şâr mültezimleri hakkında mahkeme-i hukukdan sadr olan ahkâm-ı gıyabiyeyi ma‘mul-u bih ..?.. ve mu‘teber tutarak, a‘şâr mültezimlerini ızrar eylemişdir.

Adliyede ma‘lûm ıslahat icrâ idildikden sonra artık bu biçim yanlış tatbikata müsamaha

ORJİNAL SAYFA 206

İkinci Sahife	Kilis	15 Mayıs 1341

Teyyâre İ‘ânesi ve Adanalılar

Adana teyyâre i‘ânesi yetmiş altı bin dört yüz küsur liraya bâliğ olumuş, teberrü‘ât devam eylemekde bulunmuşdur.

On bin lira i‘âne viren fabrikatör Hulisi Beğ nâmına bir teyyâre alınacak ve mûmâ-ileyh merkez-i umiyece….?..... teşekkür olunacaktır.

Yaşasun Adanalılar.

Hudûdun Karabiyeti Yüzünden

Yine bir Katolik fizârı ve küstahlığı gümrük muhâfaza me’mûrlarından mekteb hocasının oğlı Şerif Efendi’nin Eşref Kastalı kahvesinde oturırken arkasındaki pencereden ve haricden kurşun endahtı suretiyle cerh ve katli dildiğini, Kamil nâmında birisinin de maznunen habs olundığını yazmışdık.

Ahiren icrâ kılınan tahkikât neticesinde merkum Kamil’in ma‘sûmiyeti tebeyyün iderek tahliyesi icrâ kılınmış ve hakiki katil oldığı tahakkuk iden, çapkın

takımından, Halebli oğlı Ali ile hâdisede müdahildâr olmayan, birâderi de hududun cenûbına firâr eylemişlerdir.

İtmek Câ'iz Olmamalıdır

Binâ'en-'aleyh 317 numrolı kanûnun üçünci maddesi göz önünde bulundukça, Kilis'in işgâl altına alındığı ve esnâ-yı işğâlde Kilis mahkemesine teşkil-i muhâkim kanûnuna muhâlif olarak a'zâ ve sâ'ire ta'yin olundığı bi'l-cümle devâ'ir ve me'mûrin hükümet nezdinde ma'lûm bulundıkca o mahkemenin virdiği hükümlere hâlâ i'tibâr itmek açıkdan açığa bir kanunsuzluk yapmak dimek olur biz şimdiki mahkememizi bu kabil hareketler irtikâbından münezzeh….?... görmeğle memnun ve müteselli oluyoruz.

Mahmud Rağıb

Katil Ali şimdi Kilis'e gelen Haleb yolcılarıyla şu haberi göndermekdedir: " Şerif Efendi'nin katlinden dolayı kimsenin günahını almasınlar, asıl katil benim!"

Hudûdun -Velev muvakkaten olsun- şekli hâzırda tehdidi kim bilir daha ne kadar Türk 'â'ilelerinin ocağını söndürecektir?

Ahmed Remzi Beğ Efendi

Meb'ûs-ı muhteremimiz Ahmed Remzi Beğ Efendi''nin Gazi 'Ayntâbi teşrif itdikleri müstehaberdir.

Cumhuriyetin İkinci Senesi

Der-sa'âdetde münteşir yevmi "Cumhuriyet" refikimiz ikinci sene teşriyâtına dâhil olmuşdur refikimizi tebrik ider, temedi-i muvaffikiyetini temenni eyleriz.

Nuru'l-beyân

Kurân-ı Kerim tefsinin Türkçe tercümesi esbak Haleb vâlisi Hüseyin Kazım (Şeyh Muhsin Fâni) Beğ Efendi'nin Esbak Haleb Meb'usu Ayntabi Mustafa Beğ Efendi gibi ba'zı esâtize ile bi'l-iştişâre "nuru'l-beyân" nâmıyla tercüme eylediği Kurân-ı Kerim tefsiri, kütübhâne-i islâm ve 'askeri sâhib-i muhteremi, tab' Gayur İbrahim Hilmi Beğ tarafından tamamen mevki'-i intişâre vaz' olunmuş ve sekiz kirâseden 'ibâret olarak iki büyük cild teşkil iden bu mukaddes tercümeye 'â'id behr-i kirâsenin hediyesi taşraya altmış beş guruş evrâk-ı nakdiye oldığına göre tercümenin tamamını beş yüz yirmi guruş evrâk-ı nakdiye ile elde itmek mümkün

bulunmuşdur eserden birer nüsha edinmelerini mu‘azzez kar’ilerimize harâretle tavsiye eyleriz.

Himâye-i Etfâl Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okudığı Râpor

-Mâ-ba‘d-

Bu tahsisâtdan bir kısmı anavatana iltica iden muhâcir yavrularına tahsis idilmişdir bu husûsda İstanbul, Bursa, Samsun merkezlerimizi kıymetli müsâ‘id bulunmuşlardır. Mudanya’ya çıkan ve Bursa’ya gelen muhâcirlerin çocukları arasında vefiyât pek çok iken Bursa merkezimize yapılan mu‘âvezenet-i nakdiyeye mahalle halkının da mu‘âvenetlerinin inzimâmı suretiyle muhâcir çocuklarının beslenmesi ve bakılması husûsundaki hizmet pek mü’essir neticeler virmiş ve i‘mâr-ı iskân vekâletinin istâtistik şu‘besinin rakamlarıyla da bu keyfiyet tevzih iderek o zaman vekil bulunan Necati Beğ’in nazar-ı dikkat ve şükrânını celb eylemişdir.

Cem‘iyetimizin diğer merkez ve şu‘beleri de kıymetli mesâ‘ilerde bulunmuşlardır. Biga’da 5 mevcûdlu, Bolu’da 50 mevcûdlu, Kasaba’da 40 mevcûdlu, Edirne’de 20 mevcûdlu, İstanbul’da 100 mevcûdlu Kalender Zirâ‘at Yurdu ve 100 mevcûdlu misâfir-hânesi, İzmir’deki bakım ’evi mü’esseseleri şâyân-ı zikirdir. Bunlardan mâ‘ada merkezlerimizin ve şu‘belerimizin ekserisinde kıymetli fa‘âliyetler görülmüş ve bunlar istatistik şu‘besince tesbit idilmekde bulunmuş ise de istatistik mütehassıslarının hülâs-i mesâ’ilerini 1341 senesi kongresinde ‘arz itmek mümkün olacakdır.

-Mâba‘dı var-

ORJİNAL SAYFA 207

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir.

olunmaz.		Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
(Sayı: 344) 17 Mayıs 1341-1925	Pazar	25 Şevval 1343 (Üçüncü Yıl)

Ticâret İşlerinde

Milliyet ve Memleket Muhabbeti

"Hudûd ili" refikimiz dünki nüshasıyla ba'zı fikirler arasında bu mühim noktaya da temas iderek cidden şehrimizin elim bir yarasına dokunmuş oldı. Kilis'te ticâret işleriyle, ticâret işlerinde milliyet ve memleket muhabbetinin nazar-ı i'tibâra alınmasını te'mine hâdım mesâ'i-yi 'asrıye ile, bi-hak, 'alâkadâr olmağa kabiliyetli bir ticâret odası bulunsaydı, refik-i muhterememizin ufak bir fiske ile henüz temâs itdiği, bu ceriha-i mühimme, gazetelerin irşâdına hâcet olmadan zamanında iltiyâm-ı pezir olur, bunun üzerine ne bizim, ne de refik-i gayverimizin hiçbir şikâyetine mahal kalmazdı.

Fakat ma'u't-te'essüf şehrimizde öyle bir ticâre odası bulundığını isbât içün şâhid ister.

İşte bundan dolayıdır ki Kilis ticâret işlerinde milliyet ve memleket muhabbetine delâlet idebilecek esâr bulunmayor ve biz bu yokluğu teşhir ve i'lân-ı istırârında kalıyoruz.

Hükümet merkezine bütün işlerde milliyet ve memleket sevgisini gösteren en ufak bir eseri katı'yen ihmâl itmemekde ve sâbık-ı 'Osmanlı bankasının yeni ismi bu iddi'ânın en son delilini teşkil eylemekdedir, ilk delil de ecnebi şirketlerin mu'âmelâtda Türkçe isti'mâline icbâr idilmesidir.

Hâlbûki- Geçenlerde takvimimiz münasebetiyle de söylemiş oldığımız vecihle- biz de hâlâ 'Arabca mektûb yazan, yalnız takvim-i kameri isti'mâl iden tüccâr eksik değildir yine böylece muhabbet-i milliye ve vataniyelerinden zerre kadar şübhe itmediğimiz şirketketler vardır ki mağazalarının kapusundaki levhaya "ihvân" yerine "birâderler" yazdığı hâlde "şirkâsi" yerine "ortakları" koymağı hâtıra getirmemişdir bu da milliyet ve memleket muhabbetinin zevki takdir idilmediği isbât ider.

Kezâ İslâm ve Musevi vatandaşlarımız arasında “şeriki” ve “ihvân” yazılı levha ve evrak …? çok.

Sonra Halebli? bir İngiliz tâb‘i geliyor, burada bir sâbun-hâne alıyor, bin yüz altun bedelle satun aldığı bu sâbun-hânenin tapu harcını hazinemize virmemek içün resmen ferâğını icrâ itdirmeyerek kâtib-i ‘adulden müsadık

***

***

bir vekâlet-i devriye senedi almakla iktifâ itmiş olmasından başka, bir de bir de bu sâbun-hânenin ma‘mûlâtına vaz‘ itdiği temennâda bir “Kilis” kelimsi bulundırmağı çok görüyor şimdi bu Halebli İngilizi şuçlu çıkarmak şuç olur. Çünkü ondan evvel ve sonra sâbun i‘mâl iden Kilisliler’de mea‘a’t-te’essüf ve lâzımeyi düşünememişlerdir.

Ticâret odasına gelince, o cennetliği şifâha ikaz idenler olmuş, buna mukabil mehut-avarız silkmesiyle cevâb alınmışdır.

Şu ticâret odasına bakarak biraz da tüccârımızı ma‘zûr görenler bulunabilir fakat bu, doğru değildir o ashab-ı kehf varsun küflü mağaralarında uyuya dursunlar, biz hakiki ashâb-ı vatanın mağaralarını derine divarına kadar milliyet ve memleket muhabbetine ‘alâmet olan asâr ile mezeyyen görelim, Türklük mefkuresi…?.... bunı emr ider.

Mahmud Rağıb

ORJİNAL SAYFA 208

İkinci Sahife	Kilis	17 Mayıs 1341

Adana’da Teyyare İ‘ânesi

Adana, 14 (A.A)- Teyyare teberrü‘âtı seksan dokuz bin liraya baliğ olmuşdur.

Uçak Fa‘âliyeti

Ankara, 14 (A.A)- Geçen sene Ankara civarındaki bi’l-‘umûm köylerin sıhhî ihtiyâclarını te’min iden Ankara Türk Ocağı bu köylere zımmîmeten daha üç köyün te’min-i sıhhatini der-‘uhde eylemişdir. Ocağın bu işle tevzif itdiği üç doktor her gün otomobil ile mezkûr köylere giderek mecânen bütün hastaları tedâvi ve muktezi

‘ilâcları tevzi‘ itmekdedir. Ankara Ocağı ayrıca bir yardım evi te’sisi içün bütçesine beş bin lira tahsisât koymuşdur.

Ma‘ârifde Mütehassıs

Ankara, 14 (A.A)-Ma‘ârif vekâleti Türkiye mekteblerinde ‘umûmi teftiş vezâ’ifini der-‘uhde idecek iki mütehassıs celbi içün, Paris sefâretimiz vasıtasıyla Fransa hükümeti nezdinde teşebbüşâtda bulunmuşdur.

Baş Vekil Paşanın Seyâhatları

Ankara 14 (A.A)- Baş vekil İsmet Paşa Hazretleri Ankara- Sivas ve Samsun-Sivas hatları inşââtını teftiş buyurmak üzere berâberlerinde nâfi‘a vekili Süleyman Sırrı Beğ’le inşâât ve işletme müdür-i ‘umûmiyesi oldığı hâlde bu günki trenle Yahşi-hâne hareket buyurmuşlardır. Başvekil istasyonda re’is-i cumhur hazretleri nâmına ser-yâverüleri Resuhi Beğ’le vekiller, meb‘ûslar ve rüe’sâ-yı hükümet ile birçok zevât tarafından harâretle teşyi‘ idilmişlerdir. Paşa hazretleri Yahşi-hândan otomobille Samsuna gidecekler. Oradan Sivas-Kayseri tarikiyle ‘avdet ideceklerdir, bu seyâhat iki hafta kadar devâm idecekdir.

Bahriye Vekilinin Tefşişi

İstanbul, 14 (A.A)- Bahriye vekili İhsan Beğ şehrimize gelmiş, Haydar Paşa’da bahriye erkânı tarafından istikbâl idilerek doğruca Bahriye dâ’iresine gitmişdir, müşâr-ileyh buradaki mü’essesât-ı bahriyeyi teftiş idecekdir.

Yeni Fransız Sefiri ve Beyânâtı

İstanbul, 14 (A.A)- Yarın şehrimize gelecek olan iki Fransız sefir-i kebir Mösyö Albersaro Paris’ten hareketinde Fransızca İstanbul Gazetesi’nin Paris muhâbirine dimişdir ki: “Kendilerine karşı samimi bir muhabbet his itdiğim Türklerle münâsebât-ı dostanemizin daha samimi bir şekilde ifrâğı içün Türkiye’ye gitmekde oldığımdan dolayı mes‘ûdum, Türkler’in hakiki vatan-perverliğini ve bi-hak iftihar idilecek derecede olan demokratın gayelerini takdir iderim. Türkiye’ye müvâsılatımda hemen Ankara’ya gideceğim”

İki Sefirin ‘Avdeti

İstanbul, 14 (A.A)- İngiliz sefiri Sör Lindezey ve Bulgaristan sefiri Mösyö Radef bu gün Ankara’dan şehrimize gelmişlerdir.

Bir Profesörün ‘Avdeti

İstanbul, 14 (A.A)- Sıtma mücâdelesi hakkında tedkikâtda bulunmak üzere Türkiyeye gelmiş olan Parisdeki Rokufeler mü’essesesi müdürü Profesör Gandon Romanya tarikiyle Paris’e ‘avdet itmişdir.

Bir Tekzib

Berlin, 13 (A.A)- Londra muhâfili müttefik devletlerin yeni re’is-i cumhur Hindenburga tebrikâtdan imtinâ‘ eyleyeceklerine dâ’ir Parisden işâ‘a idilen haberleri tekzib itmekdedir.

Himâye-i Etfâl Cem‘iyetinin 6 Mart Kongresinde Okudığı Rapor

Mâ-ba‘d

Memleketin sermâye-i istikbâli yavrularının yüzde yetmiş beşinin henüz gonca gül iken terk-i hayat idüb solması çok elim ve feci‘ bir hâdisedir. Vatanın mühim bir kısmı ıssız bir çöl halindedir. Nüfusumuz pek azdır. Bu fâci‘anın önüne geçildiği sûretde bu ıssız çöllerin ma‘mûr olacağı ve nüfusumuzun 25-30 sene zarfında üç misli artacağı şüphesizdir. Bu sene yazında civar köylerde ufak bir ictimâ‘i ve sıhhi tedkikât yapan kâtib-i ‘umûmiyemizin lâ-‘ale’t-ta‘yin 222 ‘â’ile ile görüşerek bunlardan aldığı ma‘lûmât, tüyleri ürpertecek derecede elim ve müdhişdir. Bu 222 ‘â’ilenin 1334 çocuğu dünyaya gelmiş 757’si ölmüş 577’si sağ kalmışdır. Be-her kadın altı çocuk doğurmuş, fakat vefiyât mikdârı da yüzde altmış yediye bâliğ olmuş oluyor.

Ber-hayat olarak görünen çocuklardan hemen üçde birinin seferberlik hitâmında ‘â’ile ocaklarına dönen gençlerin semere-i …..?..... olmaları, ya‘ni henüz bir yaşı içinde bina’en-‘aleyh sinn-i buhrân dahilinde bulunmaları da şâyân-ı kayıddır. Bu yavrulardan ‘acaba kaçı kendisini ölümün bi-emân pençesinden kurtaracaktır?

-Mâ-ba‘dı var-

ORJİNAL SAYFA 209

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet.		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb.

İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 345] 18 Mayıs 1341-1925	Pazartesi	26 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Gümrükde Hamâl Ücretleri

Gümrük müdüriyetinin münhal-i hamâl başılıkla hamallığa talib olanları da‘vet iden i‘lânını köşe başlarında gördüğümüz zaman bunun gazetelere virilmemiş olmasından ziyade o hamâlların ücretleri mes’elesi hatırımıza geldi.

Fi’l-hakika Kuvâ-yi Milliye’nin şehre duhulünü müte‘akib Kilis’te te’sis iden gümrük idâresi hamâl ücretleri hakkında kâ’im-makâmlıkdan bir ta‘rife istemiş ve o vakit henüz ticâret odası teşkil idilmediği içün mes’ele li-zaruretin .?.. kanûna uygun olmayarak vücuda gelen- belediye hey’etine havâle olunmuşdı. Halk da işgal senelerinin birikdirdiği parayı çok gören ve o para çokluğuna mebni iş ücretlerindeki yüksekliği nazar-ı i‘tibâra aldığı hâlde ihtimâl ki bu paraların ile’l-ebed sarf û istihlâk idilmeyeceğini, hatta daha ziyâde artacağını, artdırılacağını zan eyleyen mezkûr belediye hey’eti de gümrük hamâlları içün yüksek ücretler takdirinde bir be’is görmemişdi.

Hâlbuki işgal-i mes’ûmun zevâliyle berâber hudûd-ı ma‘lûme dolayısıyla Kilis’in Suriye ile her dürlü muvâsalası haleldâr olmuş, ve bundan para kazanılamamakla berâber arasıra ‘Acillere, Ermenilere de yağmalar virilmiş, eski kazanç devam ider ümidiyle işgâl senelerinin isrâfatına sed çekilmemiş olması esasen fakir olan halkımızı o marazi servetden de mahrum iderek bu günki vazi‘yet-i elimeye düçâr eylemişdir.

Ma‘-mâfih ara-yerde teşekkül iden ticâret odası dahi memleketin umûr-ı tüccâriyesiyle cidden hâ’iz-i ‘alâka ve ‘asrı ticâret zihniyetiyle müteharrik-i

‘enâsırdan teşkil idildiği içün yalnız kendisine irâd getiren işlerle uğraşmış, tüccârın def‘-i zararınave celb-i fâ’idesine hizmet idebilecek şey’leri düşünmekden çok uzak ve çok ‘âciz kaldığını fi‘ilen ve ‘ayânen göstermişdir.

‘Arabcanın bütün harf-i cerlerini taşıyan (min, eli, ‘an, ‘ali) ile dolu olan tüccâr defterlerini Türkceye tahvil itdirebilecek bir kabiliyet-i ibrâz idemeyen bir ticâret odasından zaten bundan başka bir şey beklenemezdi.

Onun içün, dâ’imâ iş biz gazetecilerin za‘if omuzlarına yüklenmekde oldığını bildiğimiz içün bu yükü taşıyacak tüccarımızın nefi‘ ve zararına te‘allik iden ‘umûm-ı mesâ’ili fırsat düşdükçe, aklımız irdikçe bu sütunlarda mevzû‘-bahs ve münâkaşa ideceğiz. İşte gümrük hamâllarının ücretleri mes’elesi de o mesâ’ilden birini teşkil itmekdedir.

Tüccârımız fakir, hudûd dolayısıyla günden güne fakir ve iflasa müteveccih, iş ücretleri şehrin her yerinde ucuz, yalnız gümrükde hamâl ücretleri bahâlı, bu da kaçakçılığın tezâyidi ve gümrük varidatının tenâkısı emrinde mü’essir oldığından mes’elenin ciddi ve kat‘i bir sûretde halli zamanı gelmiş, belki de geçmekde bulunmuşdur.

Bin‘en-‘aleyh gümrük müdüriyetinden ricâ ideriz, bu ücretleri ta‘dil içün tekrar (ticâret odasından değil) kâ’im-makâmlıkdan, belediyeden ta‘rife istesünler, isterlerse kendileri bi’z-zât şehirdeki diğer hamâl ücretlerini tahkik ve tedkik itsünler ve bizim söylediğimiz neticeye vâsıl oldukları takdirde bu ücretleri, hamâlları zengin, tüccârı fakir idecek dereceden indirsünler.

Sözlerimizin ‘aksi zâhir olursa bi’t-tabi‘ ücretler tenzil idilmez, biz yalancı mevki‘inde kalırız, bunu da teşhir eylesünler!

Mahmud Rağıb

ORJİNAL SAYFA 210

İkinci Sahife	Kilis	18 Mayıs 1341

Türk Yavrusu Satılmaz

Geçenlerde Kilis’e gelen ve burada sâbun-hâne alan İngiliz teba‘sından Halebli Heykelin Kilis’ten bir iki Türk yavrusu satun almağa (?!?) teşebbüs itdiğini,

hatta bu husûsda merkum ile karâbeti olan tüccardan Şerbetçi-zâde birâderlerinde tevasıtda bulunduklarını işitmiş, inanmamışdık.

Ahiren öğrendiğimize göre merkum, on altun mukâbilinde, Hacı Yusuf oğullarından Nafi‘ oğlu Mehmed’in kerimesini alub götürmüşdür. Hükümetin hamiyetle nazar-ı dikkatini celbi deriz.

Teyyare Cem‘iyeti’nde İntihâbât

Teyyare Cem‘iyeti Kilis şu‘besi a‘zâsının yarı ikindi üzeri müdür-i ‘umûmiyemiz Mahmud Rağıb Efendi’nin yazın-hânesinde bi’l-ictimâ‘ re’is, veznedâr ve kâtib-i intihâbâtını icrâ iderek müte‘âkiben fa‘âliyete geçecekleri haber alınmışdır.

Ticâret Odasının Feshi Talebleri

Merci‘nin Nazar-ı Dikkatine

Kilis ticâret odası a‘zâsından bir kısmı evsâf-ı kanuniyeyi hâ’iz olmadığı hâlde intihâb idilmiş oldığından mecessele-i mezkûr odanın feshi hakkında nazar-ı dikkati câlib ba‘zı talebler işitmekdeyiz.

Keyfiyetin tahkik ve tedkiki ile hükm-i kanûnun icrâsını makâm-ı ‘â’idinden temenni ideriz.

Gümrük Haberleri

Karnebi me’mûru ‘azl idilecek mi?

Karnebi rüsûmât me’mûru Macid Efendi, bir buçuk ay me’zûnen İstanbul’a gitmek üzere, muhâfaza me’mûrlarından Tokadlı-zâde Nuri Efendi’ye devr û teslim mu‘âmelesini icrâ eylemiş idi.

Ahiren vâki‘ olan istihbaratımıza nazaran Macid Efendi hakkında evvel ve ahir vukû‘ bulan ihbârât üzerine tahkikât icrâ idimiş, mûmâ-ileyhin devamsızlığından başka ufak tefek ba‘zı sû’isti‘mâlâtı da sâbit olmuşdur.

Binâ’en-‘aleyh Macid Efendi’nin İstanbula gitmezden evvel veya İstanbul’a gider gitmez ‘azli emrinin vürûd ideceği tahkikât neticesine vâkıf olması lâzım gelen zevât tarafından kuvvetle tahmin idilmekdedir.

Telâfi-i Mağdûriyet

Karnebi muhâfaza me'mûrlarından Esad Ağa uzun müddet romatizma hastalığından muzdarib oldığı ve keyfiyet-i muta'd tabib raporuyla müsbet bulundığı hâlde karnebi me'mûru Macid Efendi tarafından aleyhinde vâki' olan iş'âr üzerine 'azli cihetine gidilmişdi.

Bi'l-ahire Esad Ağa'nın mağduriyeti Kilis rüsûmât müdüriyetinin iş'ârından anlaşılarak vazife-i sabıkasına i'âde idilmeğle mağduriyeti telâfi idilmişdir.

Münhal Hamâl Başılık ve Hamâllık

Kilis rüsûmât müdüriyeti tarafından 16 Mayıs tarihinde köşelere te'allik itdirilen bir i'lâna göre gümrük dâ'iresi hamâl başılığı ile hamâllığı münhaldir.

Müdüriyet bu vazifelere talib olanların müraca'atlarını arzu idiyor.

'Avdet

Da'va vekili kadı efendi Ayntab'dan gelmişdir.

Men'-i İsrâfât İçün

Yeni belediye re'isimizden men'-i isrâfât kânununun tatbikini ricâ ideriz.

Hilâl-i İhzâr Mecmû'ası

Şi'ârı içki düşmanlığından 'ibâret olan bu kurtarıcı mecmû'anın 7'nci sayısı intişâr itmiş ve mubâdeleten matba'amıza gelmeğe başlamışdır. Ahlak-ı milliyenin hüsn-i muhâfazasını arzu iden her Türk'e tavsiyemiz bu müfid mecmû'aya bir an evvel abone olmak ve şehrimizde de bir Hilâl-i İhzar şu'besi teşkil itmekdir.

Türk Yurdu

En bi-nâm Türkçe muharrerlerimizin asâr-ı kalemiyesiyle tezyin olunan ve halkımıza hakiki varlığını, benliğini öğreten bu mühim milliyet mecmû'asının 2-8'nci sayısı da çıkmışdır. Yediside Türk kütüb-hânesinde bulunur, her Türk'e tavsiye ideriz.

Büyük Yol

İstanbul'da bu nâm ile intişâr edeceğini evvelce haber virmiş oldığımız yevm-i Akşam Gazetesi 4 Mayıs'tan i'tibâren neşri dilmeğe ve mübâleten matba'amıza gönderilmeğe başlamışdır.

Bu gazetenin mündericâtı diğer emsaline nisbetle çok zengindir. Abone olmalarını kâr'ilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 211

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 346] 19 Mayıs 1341-1925	Salı	27 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Teyyare Haberleri

Konya, 15 (A.A)- Vilâyetimizde teyyare cem‘iyeti teşkilâtına başlanmışdır.

Silifke ahâlisi kaza nâmına alınacak teyyare içün on bin lira ta‘ahhüdâtda bulunmuşdur, teberrü‘âtda devam idilmekdedir.

Adana, 16 (A.A)- Teyyare cem‘iyetinin Adanalılara teşekkürâtını iblâğ itmek üzere cem‘iyet re'is-i sâniyesi Muhuddin Nami Beğ Adana'ya gelmiş, Adana ve Ceyhan'dan gönderilen bir hey'et-i mahsusa tarafından Yenice'de istikbâl idilmişdir.

Tahdid-i Teslihâtda Murahhasımız

Cenevre, 14 (A.A)- silah…?... ticaretinin kontrolü kongresinde murahhasımız Tevfik Beğ eslaha.?.... ihrâc iden hükümâtın müsâ‘adesini hâmil bulunan tanınmış bir hükümete ‘â'id …?... irsâlâtında transit mu‘âmelesinin tam bir serbesti ile cereyânını taleb itmişdir.

Yeni Fransız Sefiri Geldi

İstanbul,16 (A.A)- Fransız büyük elçisi Albersaro refâkatında ateşe Milter, sefâret kâtibleri oldığı hâlde dün sabah şehrimize gelmişdir. İstasyonda hariciye murahhası nâmına bâş-kâtib Fransız sefâreti erkânı, Fransız mu‘teberâtı ile İngiliz sefaretinden bir kâtib ve daha bir çok ricâl tarafından istikbâl olunmuşdur mûmâ-ileyh gazetecilere “me’mûriyetinden hakiki bir memnuniyet his itmekde oldığını ve Fransız sefaretinin Türkiye’nin mukarrer hükümeti olan Ankara’da bulunacağını, şimdilik orada bir sayfiye kira itdiğini” beyân itmişdir. Mösyö Albersaro Pazar-irtesi sabahı Cenral Mozen ve sefaret kâtibleri ile Ankara’ya ‘azimet ve Çarşanbe günü re’is-i cumhur hazretlerine i‘timâd-nâmesini takdim idecekdir

Fransa-İspanya Münâsebâtı

Paris, 15 (A.A)- Esbak dâhiliye nâzırı Mösyö Nalu Madrid’e ‘azimet ve muvâsılat itmişdir. Jurnal Gazetesi mûmâ-ileyhin Fransa hükümeti tarafından mühim bir me’mûriyet-i siyâsiye ile İspanyaya i‘zâm olundığını bildiriyor. Debeli Gazetesi Mösyö Malunun vazifesi Riflilere karşu İspanya ve Fransa arasında bir girin mesâ‘i zemini ihzârı oldığını istihbâr idiyor.

Fransa-Fas Muhârebesi

Paris, 15 (A.A)- (Gecikmişdir) Neşri dilen tebliğ recilen …?.... Cenral Kolomyo Miralay Kırledyazi gurublarının Riflileri mağlûb iderek Fransızların gâ’ib itdikleri arâziyi istirdâd itdiklerini göstermekdedir.

Fransa ve Müttefikin Borçları

Paris, 15 (A.A)- Hey’et-i vükela ……..?..... müttefikin borçları mes’elesinin hal ve tesviyesi husûsunda tedkikâtda bulunmağa me’mûr itmişdir.

Müttefiklerle Almanya Arasında

Roma, 15 (A.A) Ajans Royter ruhsat(?) mes’elesine dâ’ir müttefikler tarafından Almanya’ya tevdi‘ idilecek notanın bir cedvel şeklinde olacağını ve cedvele tefsir ve tekiyedâta dâ’ir bir kongre ‘ilâve idilmeksizin sadece vakâyi‘in zikr ve ta‘dâdını mütezımmın bir mektub esef…?... idileceğini, bu mektubda Almanya’nın teslihatdan tecridi içün icab iden şey’lerin gösterileceğini yazıyor bu husûsda tetâbuk ve ittihâd-ı efkâr hâsıl olunmuşdur.

Spor Haberleri

Ankara, 16 (A.A)- Dünki futbol maçında Rus milli takımı bire karşu iki sayıyla gâlib gelmişdir.

ORJİNAL SAYFA 212

İkinci Sahife	Kilis	19 Mayıs 1341

Fransızca Tanin

"Fransızca Tanin Gazetesi hey'et vekili kararıyla sed idilmişdir.

Büyük Yol

İstanbul'da intişâre başlayan "Büyük Yol" Gazetesi ahiren ta'til-i neşriyât itmişdir.

Belediyemize Bir A'zâ Geldi

İntihâb-ı sâbıkda hâ'iz ekseriyet oldığı hâlde sâbık re'isi İslâm Beğ'le ictimâ' eylemesinden ve mûmâ-ileyhin birâderi olmasından nâşi meclis-i belediyeye da'vet olunamayan Hacı Şerif-zâde Behcet Efendi'nin, ahiren rü'sâ-yı belediye kânununun tefsiri sırasında bu kabil akrabanın ictimâ'ı hâlinde da'vet idilmemeleri nâsıl lâzım ise o akrabadan birinin infikâki takdirinde diğerinin da'veti dahi öylece zaruri oldığına dâ'ir virilen karar kazaya tebliğ idilmesine üzerine, belediye meclisine da'veti tensib olunmuş ve kendisine tezkere yazılmışdır.

Mûmâ-ileyhi tebrik ider, muvaffakiyetini temenni eyleriz.

Açık Muhâbere

Muhterem Nesimi Sarım Beğ biraderimize: Sivas Halk Fırkası mu'temedliğine ta'yininizi tebrik, bu vazife-i mühimmede de muvaffakiyetinizi temenni iderim, başârat-ı 'âfiyetiniz intizârıyla hürmetlerim mütezâyiden bâkidir efendim.

Esbak Kilis ittihâd ve terakki kâtibi

Mahmud Rağıb

Çamaşırcılık ve Hasta Bakıcılık

Belediye hasta-hânesi sertayabatından: Hasta-hânede bir çamaşırcılıkla bir hasta bakıcılık minhaldir. Ücret-i şehriyeleri on altışar liradır bunların i'âşe ve

ibateleri hasta-hâneye ‘â’id ve okur yazar olmaları hüsn-i hâl ashabında bulunmaları şartdır.

Talib olanların lüzum-ı mürâca‘atları i‘lân olunur.

Hükümet Konağı

İkinci Kat Münakazası ?

Kâ’im-makâmlıkdan:

İnşâ idilmekde olan hükümet konağının birinci katı hitâmbulmak üzere oldığından ikinci kat dahi bu kere mevki‘-i münakşaya vaz‘ olunmuşdur. Taleb olacakların şerâ’it-i münÖkkeşayı anlamak üzere meclis-i idâreye mürâca‘atları.

Şimendüferimiz

Makâm-ı Kâ’im-makâmlıkdan:

Hat üzerinde icrâ olunan seyâhat-ı teftişeyelerde bi’l-‘umûm istasyonlarda bulunan mtbu’ şikâyet defterlerinde hiçbir şikâyetin bulunmadığı kemâl-i hayretle görülmekdedir.

Bunu yedi yüz kilo-metro imtidâdında bulunan bir şimendüfer şebekesi üzerinde aylarca hiçbir şikâyeti dâ‘î bir hâl vuku‘ bulmadığı şeklinde tefsir eylemekden ziyade bi’l-‘akis her bir istasyonda matbu‘ bir şikâyet defterinin mevcûd bulunmasından ve işbu şikâyet defterlerinde kayd olunacak şikâyetlerin be-hemehâl evvel emirde müfettişler tarafından görülerek mûmâ-ileyhim tarafından cevâb i‘tâsı mecburiyetinden ve işbu müfettişlerin salahayeti haricinde husûsât içün de müdiriyet tarafından cevâb i‘tâsı mecburiyetinin mevcûd ve mü’essis bir usûl olmasından ‘alâkadâranın haberdâr olmamalarından neba‘âs ? eylediği kabul idilmiş ve ber-vech-i âti tefsilâtın i‘tâsına lüzum hâsıl olmuşdur.

1) Her istasyonda muhtelif şikâyetler içün matbu‘ defterler mevcûddur. Binâ’en-‘aleyh gerek eşyâ-yı ticâriyenin sevk ve naklinde vuku‘ bulan te’hiratdan (işleme nizâm-nâmesinde muharrer müddetin tecâvüzü şartdır) zâyi‘âtdan ve her nevi‘ su’-istimâl ve su’-i hareketden elh… Tarih ve madde-i tasrih iderek her ferdin şikâyete hakkı vardır. Ve işbu şikâyetleri isti‘mâl eylemek ayruca vatani vazifedir.
2) Müddet-i mu‘inesi zarfında yazılan şikâyetin makamıyla ‘alâkadâr şimendüfer me’mûrları tarafından lâzım gelen cevâblar i‘tâ ve haklı olarak

şikâyet olunan husûsat tanzim ve izâle olunmadığı takdirde sâhib-i şikâyetin yine tarih ve madde-i tasrih iderek Adana'da bulunan Yenice-Nusaybin demir yolları nâfi'a baş komiserliğine hitâben şikâyetde bulunması lâzımdır.

Tatlıcı Ahmed Efendi

Kadı Cami'i civârında, Kudamacı oğullarının dükkanındadır her dürlü tatlı, şurûb, dondurma ve sâ'irenin en iyisi, en a'lâsı ancak bu dükkanda bulunur, tecrübe ve husûl-ı memnuniyet içün bir kere teşrif kâfidir.

Toprak

Zirâ'i, ticâri toprak mecmua'asının 18'inci sayısı dahi neşr olunmuşdur abone olmalarını kâr'ilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 213

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar 447eşr idilir. 447eşri dilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
(Sayı: 347) 20 Mayıs 1341-1925	Çarşamba	28 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Musul Müzakeresi

Hall-i kat'iye doğru giderken Musul, mes'elesi artık günün mes'elesi olmuşdur. Hall-i kat'iye iktirânı pek yakınlaşmışdır. Cem'iyet-i Akvam tarafından ta'yin ve i'zâm kılınan tahkik hey'etinin netice-i tedkikâtı ve bütün müşâhedâtı, muhakkak müdde'ibâtımızı tamamen isbât ve te'yid eylediğini kuvvetle ümidi diyoruz. Hey'et vireceği raporun, hakk ve hakikati mübeyyin, ya'ni muvassıl ve

havalisi üzerindeki hukuk-i sarihamızı mütezammın olacağına kâni‘ olan İngilizler, sıkıntıya uğradıkları zaman mu‘tâdları olan husûsu müzâkere ve uzlaşmaya yeltenmişlerdir.

Lozan mu‘âhedesinin madde-i mahsusa ve musarrıhası mucebince mes’elenin her iki hükümet arasında doğrıdan doğrıya ve sûret-i müsademâne de müzâkere ve halli mümkün ve bu imkânın ‘aynı maksad içün İstanbul’da ictimâ‘ iden tarafeyn murahhaslardan mürekeb konferansda hale-i iktirân ve intâcı pek sehil iken İngiliz murahhasının müzâkereden imtinâ‘ı ve Britanya hükümetinin cem‘iyet-i akvama mürâca‘at kararı üzerine mes’ele son safhasına sevk ve imâle olunmuşdur. Müdde‘iyât-ı muhakka ve hukuk-ı sarihamızdan emin oldığımız için mes’elenin her hangi bir şekilde tedkiki, tedkikât ne kadar ta‘mik idilirse hakkımızın o nisbette…?... te’yid ve tebârüz ideceği cihetle cem‘iyet-i akvâma gitmekde ve muhalla….?.... tahkikât icrâsı husûsunda hiç tereddüd itmedik. İngilizler mes’eleyi sürüncemeye atmakla kazanacakları zan ve zahâbine kapıldılar fakat zaman bu mes’elede İngilizlerden ziyâde bizim müttefikimiz oldı. Hâdisât-ı Türkiye metâlib ve müdde‘iyâtını te’yid ve isbât itdi.

İngilizler ‘Iraka mâlik olabilmek için mutlakâ Musula mâlik ve sâhib olmak lâzım geleceği zannını biliyorlar. Hakikat ise bunun ‘aksidir. İngilizler ‘Iraka ve sahib olabilmek içün Türkiye’nin dostluğunu kazanmaları lazımdır. Bu kazanç da Türkiyenin hukuk-ı sarihasına ri‘âyetle, harb-ı ‘umûmi mütarekesinden beri muvakkaten işgallerinde bulundurdukları Musul vilâyetini tamamen tahliye ve seri‘ân i‘âde itmeğle te’min idilebilir hâl-i hazırdaki Türkiye hükümeti o eski münfesih bâb-ı ‘âli idâresi değildir. Hakkını kuvvetine, kuvvetini hakkına istinâd itdiren, hakkına, istiklâline sâhib ve mâlik olan genç Türkiye cumhuriyetidir. İngilizler bu kuvvet ve hakikati bilmez değildir. Bildikleri halde çıkmazlara sapmakla kendilerini beyhude yormakda ma‘nâ ve fâ’ide yokdur İngiliz menâfa‘i şarkda Türkiye ile hoş geçinmeğle te’min idilebilir.

Buna nazaran biz ibtidâdan beri mes’elenin sûret-i dostanede halli tarafdârı olmakda devâm idiyoruz bu tarafdarlığımızı sarih-i mugameze ?... ve mevcûd kuvvetimize rağmen senelerden beri sabr-ı vatani itmeğle izhâr ve isbât itdik. Bu sabır ve hüsn-i niyetimizi bizimle hoş geçinmek istediğini söyleyen İngilizlerin takdir itmeleri ve mütekâbil samimiyet göstermeleri lazım gelir.

Musul Meb‘ûsu

Mehmed Nuri

Hudûdlarımızda Kimler Geziyor?

Haber aldığımıza göre Çerkes Edhem ile Mulan-zâde Rafet Halep’e gelerek orada bulunan yüz elli kişilik listeye dâhil hasan ..?... sadık ve Kilisli Sa‘dullah ile mülâkât eylemişlerdir.

“Hakimiyet-i Milliye”

Musul Raporu

Cenevre, 17 (A.A)- Musul tahkikât komisyonu raporunu cem‘iyet-i akvâm meclisine Eylül devre-i ictimâ‘iyesinden evvel tevdi‘ idemeyeceğini te‘yid itmekdedir.

ORJİNAL SAYFA 214

İkinci Sahife	Kilis	20 Mayıs 1341

Türk Yavrusu Satılmaz

İngiliz teba‘asından Halebli Heykelin, tüccardan Şerbetci-zâdeler vâsıtasıyla, Hacı Yusuf oğullarından Nafi‘ oğlu Mehmed’in kızını alub götürdüğünü yazmışdık. Bu kız bi’z-zât Mehmed’in kızı olmayub biraderi Sabri’nin kerimesi oldığını sonradan öğrendiğimiz gibi on altun bedel-i mübeyyi‘in(?!?) de bi’z-zât Şerbetciler tarafından virildiğini haber aldık, bundan başka Delal Vakıf da kerimesini bu İngilize furûhat(?) eylemiş!

Şerbetçiler bu ticâret-i gayr-i meşrû‘a simsârlığında meğer hâ’iz-i kadim imişler: Bu kızlar içün bazarlık yaparken Şerbetciler daha evvel Heykellere Kilis’ten iki kız almış olduklarını ve şimdi onların Halep’de servet saltanat sahibi bulunduklarını da makâm-ı fahir ve teşvikde söylemişlerdir.

Evvelce almak isteyüb muvaffak olamadıkları iki kıza ‘â’id bazarlık hikâyelerini de Deli Osman oğullarından Osman ve Gavur İmam oğullarından Bakkal Hasan Ağalar biliyorlar.

Hükümetin, kendilerine mu‘teber bir tüccâr süsü virerek, esir simsarlığı yapmak hevesine düşen şerbetçilere insan alış-virişi katı‘yen memnû‘ oldığını, hele bir tek Türk yavrusunun bin İngilizden kıymetli bulundığını anlatması lazımdır.

Her Türk yavrusunu esir bir İngiliz tâbi‘i yapan yüreksiz babalara da pek şedid hukuk-ı esâsiye dersi virilmelidir.

Terfi‘ ve Tebrik

Gayur kâ’im-makâmımız Talat Beğ’in ma‘âşı birinci sınıfa terfi‘ idildiğini memnuniyetle haber aldık, tebrik ideriz.

Ma‘ârif Haberleri

İlk mekteblerin ‘umûmi imtihânları bu gün başlayacak ve ay nihâyetinde hitâm bulacakdır.

Cem‘iyet-i ‘Umûmiye-i Belediye

Cem‘iyet-i ‘umûmiye-i belediye evvelki günden beri ictimâ‘larını devam itmekdedir.

Faysal da Faysal-pezir Olacak

Paris, 16 (A.A)- Deyli Neyüz Gazetesi Kral Faysal’ın yakında Londra’ya gelerek İngiltere’nin kendisine müzâheretde devâmını taleb ve ‘aksi takdirde tahtdan ferağat ideceğini yazıyor.

Mısır Sefiri Ankara’da

Ankara, 17 (A.A)- Mısır sefiri Hüdaye Paşa bu günki trenle şehrimize gelmiş, istasyonda Müşâvir Kamil ve kalem-i mahsus-ı müdürü beğler tarafından istikbâl idilmişlerdir. Sefir hazretleri öğleden sonra hâriciye vekili Tevfik Rüşdü Beğ’i makamlarında ziyaret itmişlerdir yarın re’is-i cumhur hazretleri tarafından kabul buyurularak i‘timâd-nâmesini takdim idecekdir.

Bahriye Vekilinin Teftişi

İstanbul, 17 (A.A)- Bahriye vekili İhsan Beğ dün ve bu gün şehrimizdeki mü’essesât-ı bahriyeyi teftiş ve ziyâret itmişdir.

Tokyo Maslahat-güzârımıza Ziyâfet

Der-‘aliye,17 (A.A)- Japon sefâretinde Tokyo maslahat-güzârlığımıza ta‘yin idilen Hulusi Fuad Beğ şerefine bir ziyâfet virilmiş ve bundan hariciye murahhası Nusret, umûr-ı siyâsiye müdürü Hikmet Beğlerle bir çok zevât hâzır bulunmuşdur. Japonyanın Türkiye sefaretine hükümet-i mezkûrenin Bern sefiri Mösyö Ostik ta‘yini muhtemeldir.

‘Alem-i..? Terbiye Murahhasımız

İstanbul, 17 (A.A)- Prag’da in‘ikâd iden beyne’l-milel ‘alem-i terbiye ..? kongresine ta‘yin idilen Selim Sırrı Beğ Çeharşenbe günü hareket idecekdir.

Avrupa’ya Hukûk Talebesi Gönderiliyor

Ankara,17 (A.A)- ‘Adliye vekâleti Fransa, Almanya, İtalya, Belçika hukuk fakültelerinde ikmâl-i tahsil itmek üzere hukuk fakültesi me’zûnlarından Avrupa’ya on beş talebe gendermeğe karar virmişdir. İntihâb olunacak talebenin müsâbaka imtihanları Temmuzun on beşinde Ankara’da icrâ idilecekdir. Gönderilecek talebe tahsil ideceği memleket lisanına vâkıf bulunacak ve fakültenin lisân-ı müderrisesinden şehâdet-nâme istihsaline ve ‘avdetlerinde vekâletçe gösterilecek mahallerde on sene hizmete mecbur tutulacaktır.

İki Maznûnun Bir İşi

Ankara,17 (A.A)- İstiklâl Mahkemesi mukaddesât-ı diniyeyi siyâsete alet-i ittihâz itmeğle maznun Yeni-şehirli Hoca Şakir ve refiki Mustafa Ağaların berâ’tine karar virmişdir.

ORJİNAL SAYFA 215

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde,

		Kilis.
[Sayı: 348] 21 Mayıs 1341-1925	Perşembe	29 Şevval 1343 [Üçüncü Yıl]

Tenvirât Virgisi

Belediye virgi ve rüsumları ..? hakkındaki son kânunun ba‘zı maddesi milletin “tenvirât virgisi” nâmıyla yeni bir virgi ile mükellefiyetini amirdir.

Bu maddede tenvirât virgisinin tenvir idilen mahalleler halkından alınması meşrut oldığı gibi girginin emlâk “kıymet-i mahsûre”si üzerinden bir nisbet dâ’iresinde istifâsı da musarrahdır.

Geçen sene belediye hey’eti bu şerâ’it ve tasrihâtı vilâyet muhasebeciliğinin tefsiri dâ’iresinde nazar-ı dikkate alarak bütün mahallâta bir tenvirât virgüsü tarh itdi, tarh ve tevzi‘ mu‘âmelesine de emlâk “ kıymet-i mütezımmesini” esâs-ı ittihâz eyledi.

Kânûndaki “kıymet-i muharrere” ta‘birinden maksad “esâs-ı tahvir kıymeti” dimek oldığını iddi‘â idenler bulundı. Bu iddi‘âlar büyük millet meclisi me’mûrin-i muhâkemât hey’etine kadar gitdi. Muhâkemât hey’eti şekil-i mürâca‘atı musîb görmeyerek -ta‘rifât ve merâsim kânûniye dâ’iresinde mürâca‘at olunması vesâyâsıyla- evrâkı buraya i‘âde eyledi. Şu netice müdde‘ilere ‘atâlet virdi, fikr-i ta‘kib unutuldı. Şimdi belediye tahsildârları ahaliden tenvirât virgisi istemekde, ahâlide bunu fâhiş görerek güler yüzle teviyesine yanaşmamakdadır.

__ Bu hâl ne vakte kadar devam idecek? Bu öyle bir su’âl ki cevâbını virmek bizden evvel ‘alâkadârlara tevcih iden bir vazifedir. Ma‘-hezâ bu su’âle bizim tarafımızdan virilecek cevâb birkaç noktada hülâsa idilebilir:

__ Madem ki mes’ele muhtelif-i fihdir bu ihtilâfın sûret-i kat‘iyede hal û hasene kadar kânûnsuz bir iş yapmamış olmak içün belediye tahsilâtı te’hir itmeli.

__ Halkın hal itdiremediği “kıymet-i muharrere” ve “kıymet-i manzume” ihtilâfını halle belediye tevasıt itmeli ve telakki ideceği tefsire göre hareket eylemeli.

__ Ba‘de’t-tefsir belediye ya bütün mahallâtı tenvir itmeli, ona göre tenvirât virgisi almalı ve yahûd bu virgüyi el-yevm-i buçuk tenvir idebildiği mahallâtı hasr itmeli ve oralardan tahsil eylemeli…

**

Uzakda Gene

-Kardeşim Refik Nasıha-

Uzakdasın zâlim, sevgili neden? Bak! Bir gün dinmeden ve dinlenmeden, on dört yıl sessizce kalbimeakan, öksüz göz yaşları orada yanan ‘aşkın ateşini söndüremedi. Ah.. o bir ateş ki, yanar, ebedi kalbimde yanan ‘aşkın cehennemi, ben “ bir gün buluşursak!...” derim de ba‘zen uzak bir hülyaya dalarak, kendi ‘uzlet diyârımda, yaşarım şimdi, yaralı, şifâsız ve tesellisiz. En feci‘ ölümmüş yaşamak sensiz.

Said Baytaz

**

Bu husûsda vârid-i hâtır olan mülâhatımız bundan ‘ibâretdir. Hey’et-i muhtereme-i belediye bu yazılarımız üzerine harekete gelir ve hareketi her hangi bir neticeye iktirân iderse ona göre layih olacak mutâla‘alarımızı da bi’l-ahire bu sütunlarda neşri deriz.

Mahmud Rağıb

Tashih ve İ‘tizâr

18 Mayıs 1341 tarih ve 345 numrolu

ORJİNAL SAYFA 216

İkinci Sahife	Kilis	21 Mayıs 1341

nüshamızda “Gümrükde Hamâl Ücretleri Mes’elesi” ‘ünvânıyla münderiç baş makâle esâsen yeni belediye re’isi Muhtar Efendinin şikâyeti üzerine kaleme alınmışdı.

Mûmâ-ileyhin mezkûr ücretler fâhiş oldığı hakkındaki şikâyeti bâki olmakla beraber biz o makâlede mer‘î ta‘rifenin tahminen kuvâ-yi milliyenin şehre duhulünü müte‘âkib li-zaruretin …?... kânuna uygun olmayarak teşekkül iden ilk belediye hey’eti tarafından tanzim idilmiş oldığını yazmışdık.

Hâlbuki mevcûd ta‘rife geçen sene ikinci belediye hey’etiyle ticâret odası ve esnâf cem‘iyetleri a‘zâsının ictimâ‘ından terekküp iden bir komisyon tarafından vücuda getirilmişdir.

Bu günki iş ücretlerine göre mezkûr ta‘rife fâhiş olmakla beraber ta‘rifeyi tanzim iden hey’etin hangi hey’et oldığını ahiren öğrendiğimizden bu noktayı mea‘u’l-i‘tizâr tashih ideriz.

Arnavud Murahhasları Ankara’da

İstanbul, 17 (A.A)- Türk-Arnavud mu‘âhedesinin musaddık nüshasını hâmilen şehrimize gelen Arnavudluk a‘yânından Cemaleddin Efendi ile meb‘usandan Rauf Beğ nüsha-i musaddıkayı hâmilen yarın Ankara’ya gideceklerdir.

Fransa-İspanya Münâsebâtı

Madrid, 16 (A.A)- Fransanın sâbık-ı dâhiliye nâzırı mahsûsaları dün Perimori Devre Virav Harbiye nâzırı ile uzun müddet mükâlemâtda bulunmuşdur.

Bir Tekzib Daha

Londra, 17 (A.A)- “Resmî” hâriciye nâzırı Mösyö Ustan Çemberlayanın yakında hâriciye nezaretinden isti‘fâ ideceği hakkında son günlerde devrân iden şâyi‘a tamamen asl û esâsdır.

Amerika Borçluları

Vaşigton, 17 (A.A)- Amerika hükümeti muhtelif memleketlerin Amerika’ya olan düyununun tesviyesi zamanının hulûlüne hükm itdiğini mezkûr memleketlere bildirmişdir.

Bir Sene-i Devriye

Berlin, 16 (A.A)- Ren arâzisinin Almanya’ya ilhakının ikinci senesi münasebetiyle Kolonya’da yapılan şenlikler münasebetiyle re’is-i cumhur Hindenburg ve baş-vekil Leovole Kolonya belediye re’isi arasında harâretli telgraflar te‘âti idilmişdir. Merâsimde re’is-i cumhur Hendenburg bi’z-zât hâzır buluması muhtemeldir.

Bizim Mecmû‘a

İstanbul'da intişâr itmekde olan bu haftalık çocuk mecmû'ası, 35-7 numrosundan i'tibâren gazetemizle mübadeleye başlamışdır. Çocuklar içün pek nâfi'dir. Abone olmalarını evveliyâ-yı etfâle tavsiye ideriz.

Meslek

Türkiye'nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmû'asıdır. 21 ve 22'nci sayıları da pek müfid ve mütenevvi' mündericâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisnâ her Türk'e tavsiye ideriz.

Himâye-i Etfâl Cem'iyetinin 6 Mart Kongresinde Okudığı Rapor

Mâ-ba'd

Sora yine ber-hayat çocukların nısfına yakın mikdârı sıtmalıdırlar. Bunları da dâhil-i hesâb idersek bizdeki çocuk vefiyatının fecâ'atı olanca dehşetiyle nümâyân olmaz mı? Ölmek içün değil yaşamak içün dünyaya gelen yavruları yaşatamamak ne kadar elimdir. Bunları nazar-ı dikkat ve ehemmiyet alan ve proğramına koyan hey'et-i vekileye şurada 'arz-ı şükrân itmeyi vecibe biliriz. Çok kıymetli semerelerini az zamanda göreceğimize şübhe olmayan çocuk siyâsetini yalnız hükümetin değil bi'l-cümle halkımızın 'umde-i ittihâz eylemelerini ve bu milli hareketi benimseyerek herkesin elinden gelen yardımı esirgememelerini halkımızdan rica ideriz. Halkımız zaten muhtacına yardım husûsunda ezelden beri hesais'-ı güzide ile mahmuldürler. Bizim ricâmız şefkat ve himmetle meşbû' halkımızın yardımlarını mu'ayyen hedefe tevcih itmelerinden 'ibâretdir. Gayr-i mu'ayyen hedefler içün virilen paraların kıymeti kalmamakda ve mûceb-i memnuniyet fâ'ideler tevlid itmemekdedir. Damlaya damlaya göl olur fehvasınca bir hedefe virilen paralardan millet ve memleket bi'l-hassa bi-kes yavrular a'zami derecede müstefid olurlar. Bu husûsda hamiyetli halkımızı tenvir ve irşâd husûsunda bi'l-'umûm matbû'atımızın kıymetli yardımlarına şiddetli ihtiyacımız vardır. Her biri vatanın birer istinâd noktası olan çocuklarımızın vatanın istediği şekil ve sûretde bakılmaları elzemdir.

Mâ-ba'dı var

ORJİNAL SAYFA 217

İmtiyaz sahibleri:		Umumi müdürü ve

Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 349] 24 Mayıs 1341-1925	Pazar	2 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl)

Türk Yavrusu Satılmaz

Tüccardan Şerbetçi-zâdeler meğer tam insan simsarı imişler, gün geçdikçe bunların Halebde İngiliz teba‘asından Heykel içün bir iki kız satun alub (?) gönderdiklerine dâ’ir haberler almakdayız, bu kerede şu mü’essif vakı‘ayı işitdik:

Şerbetçiler bundan on, on beş sene evvel Deveciler mahallesinden Tahci Kasab Mehmedin kızını dahi Heykeller içün üç altun bedelle iştirâ (?!?) iderek Halep’e gönderirler. Zavallı kız oradan İskenderiyeye sevk olunur. Şimdi bunun hayat ve mematı meçhul imiş!

Hükümet Şerbetçileri yola getirmeli, bu biçâre Türk’ü meydana çıkararak ona hürriyetini i‘âde itmelidir.

Yunan Renklerini İstemiyoruz

Geçen gün idâre-hânemize çok muhterem ve ihtiyâr bir mu‘allimimiz geldi. Bize didi ki:

__ “ Evladlar, siz ticâretde milliyet ve memleket muhabbeti diye bir şey’ler yazub duruyorsunuz da mebânî ve mü’essesâtımızdaki renklerden niçün bahs itmiyorsunuz?

**

Ali Cenani Beğ Efendinin Himmetleri

Muhterem meb‘uslarımızın, bi’l-hassa Ali Cenani Beğ Efendi’nin himmetleriyle bodrum katı ile birinci katı ikmâl idilmekde olan Kilis hükümet konağı binasının ikinci kat inşââtı dahi münakısaya vaz‘ olundığı ma‘lûmdur.

İnşâât tahsisatından şimdiye kadar virilen havale muhteviyâtı sarf olunmuş ve şu günlerde paraya ihtiyâc görüldüğü belediye re’isi muhtar bey tarafından ticaret vekili muhteremine yazılmıştı. Ali Cenani Beğ Efendi’den evvelisi gün vârid olan cevâbı telgraf-nâmede otuz beş bin lira daha gönderildiği iş‘âr buyurulmuşdur.

Bu lütf-i menazımdan dolayı da meb‘ûs-ı muhterememize memleket nâmına ‘arz-ı teşekkürât eyleriz.

**

Dahiliye vekâleti geçenlerde bir ta‘mim ile bu kabil yerlerde kırmızı-beyazın gayr-i renkli boya kullanılmamasını emr itmişdi, milliyet ve memleket muhabbeti bunu icâb iderdi.

Halbuki bu gün İngiliz teba‘asından Halebli Heykelin mutasarrıf ve tüccardan Şerbetçi-zâdelerin vekil oldığı sâbun-hâneye gitdim. Bu sabun-hânede Şerbetçilerin bir odası var, sanki Yunan baş-vekilinin dâ’iresi: Deri divârı mâvi beyazdan ‘ibâret!

İşte bunları da yazınız.”

Muhterem hocamızın sözlerine tarafımızdan bir şey ‘ilâve itmek istemeyiz.

Bir Mûsiki-yi Şinâse

-“Fazl”-

Nağmelerinin o, ipek kanadı ruhlara bedi‘î vecdler döker ba‘zen de “yara”dan sarğıyı söker bak! Benim de kalbim ondan kanadı.

Said Baytaz

Tebrikler

Ahiren icrâ kılınan belediye intihâbâtı neticesinde Yavaşca-zâde Muhtar Beğin intihâb idilmesi üzerine Gazi Ayntab belediye re’isi Şefik, ‘ulemâdan ‘Abdullah Edib Beğ ve Efendilerle ticâret vekili Ali Canani Beğ Efendi telgrafla mûmâ-ileyhi ve refikâsını tebrik itmişlerdir.

Vilâyet Sıhhıye Müdürü

Vilâyet sıhhıye müdüriyetine esbak Gazi Ayntab velahıık?... Mersin sıhhıye müdürü Şahabeddin Beğ biraderimizin ta‘yin eylediğini ve sâbık-ı sıhhıye müdürü Hamdi Kasım Beğ’in de tahvil idildiği mahale gitmeyerek bi’l-isti‘fâ muskıt-ı….?... re’si olan Halfeti’de serbest tabâbet icrâ ideceği mütehaberdir.

Katma Postası

Kilis- Katma arası posta nakliyâtına muktezi bütün mu‘âmelât-ı mühimme imkan tesviye idilerek evvelki gün o tarik ile tekrar Kilis’e posta gelmişdir inşallah bu sefer postanın ‘ömrü uzun olur.

ORJİNAL SAYFA 218

İkinci Sahife	Kilis	24 Mayıs 1341

Cenûb Ciheti Posta Günleri

(Adana’dan) - (Haleb ve Diyarbekir Tarafına) Cum‘a ve Pazar-irtesi

(Kilis’ten)-(Vustası sâ‘at 12 de) Cum‘a ve Pazar-irtesi

(Haleb ve Diyarbekir’den) - (Adana tarafına) Cum‘a-irtesi ve Çeharşenbe

(Kilis’ten) - (Akşamları) Cum‘a ve Pazar-irtesi

Bir Tütün Kaçakcısı Katl İdildi

Til-habeş noktasından Halep’e geçerken bir tütün kaçakçısının rüsûmât-ı muhâfaza me’mûrları tarafından katl idildiği işidilmişdir.

“Hudûd ili”

Feci‘ Bir Cinâyet

Bundan on gün evvel hududun cenubunda Hamur-kesen bağlarında çift sürmekde olan Oylum köylü Nisan oğlu Abid, Cum‘a tatilinden bi’l-istifâde kendisine yimek getiren köy mektebindeki oğluna öküzleri teslim ile köye götürmesini tenbih ider ve kendisi Kilis’e gelir.

Zavallı çocuk öküzleri köye götürmekde iken vicdansızın birisi çocuğun başına bir demir topuz vurur ve kendisini Çemli Kuyu’ya atarak merkebine biner, Şimerin istikâmetine doğru geçer gider.

Üç gün sonra çocuğun cenâzesini Çemli Kuyu'dan çıkaran keder-dide peder şimdi hem hayvanlarının gasbını hem de biricik evladının katili olan vicdansız câniyi arayub gezmekdedir.

Yıldırım Çarpmış

Evvelki gün 'Irakiye mezra'alı Hayrettin Ömer Amizadesi Mustafayı yıldırım çarparak vefât itmişdir.

Tolu Hasârı

Dünki gün öğleye doğru şiddetle nüzul iden doludan şehir evlerindeki asmalar ve meyveli ağaçlar pek ziyâde hasara uğramışdır.

Etrafdan henüz tefsilâtlı ma'lûmât alınamamışdır.

Baş-vekilin Teftişâtı

Samsun, 18 (A.A) - Baş-vekil İsmet Paşa Samsun'da mektebleri, hasta-hâneyi halk fırkası devâ'irini, kışlaları ve mü'essâtı ziyâret ve bi'l-hâssa şimendüfer inşââtını teftiş buyurmuşlardır. Belediyede şereflerine seksân kişilik bir ziyâfet virmişlerdir, halk tezâhürât-ı ihtirâmkârâne de bulunmuşdur. 19 câride Sivas hattı inşââtının başladığı noktadan i'tibâren hatdaki fa'âliyet ve mesâ'iyi teftiş iderek otomobille ankaraya 'avdet ideceklerdir.

Fransa Sefiri Ankara'da

Ankara, 19 (A.A)- Fransız sefiri Albersaro bu gün Ankara'ya gelmişdir, yarın re'is-i cumhur hazretleri tarafından sâ'at üç buçukda kabul idilecekdir.

İspanya, Fransa-Fas Muhârebesi ve İngilizler

Berlin, 20 (A.A)- Mösyö Cemberleyin 'avâm kamârasında Fasda ceryân iden harekât-ı 'askeriyede İngiltere hükümetinin İspanya ve Fransa hükümetleriyle hiçbir i'tilâf 'akd itmediğini te'yiden beyân eylemişdir.

Londra, 18 (A.A)- Baş-vekil Baldovin 'avâm kamârasında irâd olunan bir su'âle cevaben refiklerin aldığı techizât-ı harbiyenin İngiltere tarafından satılmış oldığını ve İngiliz pilotlarının Rif teyyarelerini idâre itdikleri hakkındaki şâyi'âtın tamamen yalan oldığını beyân itmişdir.

Fas, 18 (A.A)- Mareşâl Liyozi Rabata hareket itmişdir son haberlere nazaran Rifliler büyük bir fa‘âliyetle kuvvetlerini tensik ve ba‘zı mevzi‘leri tahkim itmekdedirler.

Abdulkerimin garbda İspanya işgal mıntıkasına karşı ta‘arruz istihzârâtında bulundığına dâ’ir şâyi‘alar devrân itmekdedir.

İtalya’da Bombalar

Roma, 20 (A.A)- eşhâs-ı meçhule gece yarısında esbak ma‘ârif nâzırı ve mukâvelât muharreri Mişelinin yazı-hânesine iki bomba atmışlardır.

Zâyi‘ât ehemmiyetsizdir.

İstikrâz-ı Dâhili İsteniyor

Beş, altı yüz liralık istikrâz-ı dâhili tahvilâtı isteniyor nezdinde olanların (E.D) işâretiyle matba‘amıza müraca‘at eylemeleri.

ORJİNAL SAYFA 219

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 350] 25 Mayıs 1341-1925	Pazartesi	3 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

Teyyare Haberleri

Ankara,18 (A.A)- İzmir merkez kazasınca derci ta‘ahhüd idilen yüz bin liradan bu güne kadar eli iki bin yüz seksan lira yalnız İzmirden ve altmış ma‘rûf

tüccâr tarafından te'min ve teberrü' idilmişdir. teberrü'âta harâretle devâm idilmekdedir.

Almanya Hariciye Nazırının Hakkımızdaki Beyânâtı

Berlin, 18 (A.A)- Hariciye nâzırı Mösyö Aştirazman râyihaştağda?... hâriciye bütçesinin müzâkeresi münasebetiyle irâd itdiği uzun bir nutûkda Türkiyenin inkişâf-ı dâhili ve iktisâdiyesi içün sarf itmekde oldığı mu'azzam mesâ'iyi kayd ile dimişdir ki:

__ "Almanya hükümeti bu mesâ'iyi büyük bir memnuniyetle ta'kib itmekde ve Türkiyenin iktisaden ihyâ ve a'lâsı husûsunda iktisâdi kuvvetlerinin müsâ'desi nisbetinde hizmete amâde bulunmakdadır.

Almanya hükümeti Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürdistan kıyâm ve 'isyânını şiddet ve sür'atle tenkil-i emrindeki muvaffikıyetinden dolayı beyân-ı tebrikât ider ve Türkiyenin bu 'azim-kârâne hareketini şübhesiz 'umûmi sulh ve selamete 'â'id menâfi'a hizmet eyler.

Almanya Mısır ile dahi münâsebet perverde itmekdedir.

Men'-i İsrâfâta Karar Virilmiş

Yeni belediye re'isimizin gösterdiği tecellüd-i hey'et belediyece men'-i isrâfât kanûnunun ve kanûn-ı mezkûrun dâhil-i vilâyetde sureti-tatbikıyesini mübeyyin olarak geçen 1338 senesi meclis-i 'umûmiyesince tanzim olunan ta'limâtın icrasına karar virilmiş ve karar-ı vâki' münadilerle i'lân olunmuşdur.

Men'-i isrâfât kânunu 'umûma ma'lûm olub salefü'z-zikr ta'limât dahi her ne kadar sene-i mezbûre zarfında icâb idenlere tevzi' idilmiş ise de pek az nüshası elde kalmış oldığından muhterem halkımız tarafından tekrar mütâla'a olunmak üzere mezkûr ta'limâtı bu günnden i'tibâren peyder pey gazetemiz derç ideceğiz.

Şâyân-ı Takdir Bir Hareket

Tüccârdan "Şerim ? İhvan" şimdiye kadar sabun-hânelerinde i'mâl olunan sabun kalıblarının üzerine vaz' itdikleri damgada "Kilis" kelimesini isti'mâl eylediklerini sabunlarından bir kalıbını ibrâz ile isbât itdikleri gibi

**

Mizâhi

‘Asrı Nasihat

İstediğim: Yan gelüb sevda postunda o yeni güzele gönül virmesinin vefa yok, ‘azizim! Dehrin …?...dostunda …?.... ha! yârdan düşmüşsün, ha! “yâr” sevmişsin kapılan yalınız kuru sevgiye vi sal bağçasından bir çiçek dirmez bulunmazsa pâra, yahûd, hediye mecânen ağlamak fâ’ide virmez.

İğne

Ajans Telgraflarında

Telfgrafcı Edebiyatı

İstanbul,21 (A.A)- Müsteşarlıklarından(?) Türk Mehebbi Profesör Koş şehrimize gelmişdir, mûmâ-ileyh Türk Halk şi‘irleri hakkında ber-vech-i âti(?) konferansı virecekdir!?!...

**

dünki günden “İhvânlı Levha” yı indirmişler ve yerine “ Şerim Biraderler” yazılı yeni bir levha yapdırmakda oldıklarını ifâde eylemişlerdi bu hareketi takdir ile kayd eyleriz.

ORJİNAL SAYFA 220

İkinci Sahife	Kilis	25 Mayıs 1341

İspanya’da Hürriyete Doğru

Madrid, 18 (A.A)- Kânûn-i Esâsi’nin bahş itdiği ‘umûmi hürriyetlerin i‘âdesini mütezımmın karâr-nâme bu gün intişâr itmişdir.

Henüz Uzlâşamamışlar

Londra, 18 (A.A)- ‘Avâm kamârasında müttefiklerin yeni Alman re’is-i cumhuruna beyân-ı tebrikât içün i’tilâf idüb itmediklerine dâ’ir irâd olunan bir su’âle hariciye müsteşârı cevâb-ı nefi virmişdir.

Ana Mektebi Müsâmeresi

Ana mektebi müdâvimi mini miniler tarafından müdür ve mürebbileri hânımların nezâreti altında Salı günü kadınlara ve Cum‘a günü erkeklere olmak üzere iki müsâmere virileceğini işitdik. Müsâmere biletlerinin pek cüz’i bir bedelle

satılacağını ve hasılâtın üçde birinin teyyare cem‘iyetine virileceğini memnuniyetle haber aldığımız bu müsamereye muhterem halkımızın şevkle koşacağına eminiz.

Mahkûmiyet

Belediye intihâbâtı esnâsında nâ-münâsib propâgânda yapdıklarından dolayı evvelce tevkif ve bi’l-ahire kefâlet-i nakdiye ile tahliye idilmiş oldıklarını yazdığımız zevâtdan Attar Mustafa ve Kunduracı Fahri Efendiler ahiren bi’l-muhâkeme birer hafta habse mahkûm idilmişlerdir.

Nuru’l-beyân

Kurân-ı Kerim tefsirinin Türkçe tercümesi esbak Haleb vâlisi Hüseyin Kazım (Şeyh Muhsin Fani) Beğ Efendi’nin esbak Haleb meb‘ûsı Ayntabi Mustafa Beğ Efendi gibi ba‘zı esâtize ile bi’l-istişâre “nuru’l-beyân” nâmıyla tercüme eylediği Kurân-ı Kerim tefsiri, Kütüb-hâne-i İslâm ve ‘askeri sâhib-i muhteremi, tâb‘ı Gayver İbrahim Hilmi Beğ tarafından tamamen mevki‘-i intişâre vaz‘ olunmuş ve sekiz kirâseden ‘ibâret olarak iki büyük cild teşkil iden bu mukaddes tercümeye ‘â’id be-her kirâsenin hediyesi dışarıya altmış beş guruş evrâk-ı nakdiye oldığına göre tercümenin tamamını beş yüz yirmi guruş evrâk-ı nakdiye ile elde itmek mümkün bulunmuşdur. Eserden birer nüsha idinmelerini mu‘azzez kâr’ilerimize harâretle tavsiye eyleriz.

Düğünlerde Men‘-i İsrâfât

Kânûnun Gazi Ayntab vilâyetinde sûreti-tatbikiyesini mübeyyin ta‘limât-nâme

Birinci bend: Şehür ve kasabatda evvela mahalle hey’et-i ihtiyâriyeleri, sâniyen belde meclisleri nevâhı ve kurrâda evvela köy hey’et-i ihtiyâriyeleri, sâniyen nâhiye meclisleri ve ticâret odaları mevcûd olan mahallelerde evvela sınıf re’isleri sâniyen ticâret odaları tarafından servetçe mütefâvit olan ‘umûm-ı ahâli, livâ (vilâyet) altı sınıfa maksûm-ı i‘tibâr olunmuşdur.

İkinci bend: İzdivaç içün istihsâl olunacak izin-nâmelere esâs olan mahalle veya karye ve yahûd sınıf re’isleri ‘ilmûhaberlerinde taleb-i izdivâc erkek ve kız taraflarının servethadar..? dereceleri ta‘yin ve belde veya nâhiye meclislerinden ve yahûd ticâret odalarından tasdik idilecekdir.

Üçüncü bend: kanubun birinci naddesinde mevzu bahis olan iki kat elbise birinci derecede azami yirmi, ikinci drecede on dört üçüncüde dokuz dördüncüde beş beşincide üç atıncı derecede azami iki adet medeni osmanlşı lirasını tecavüz etemeyecektir.

Dördüncü bent: mihri mukaddem kezalik birinci derecede yüz , ikinci drecede yetmiş üçüncüde kırkbeş , dördüncüde yirmi beş, beşincide on, altıncı derecede azami beş adede madeni osmanlı lirasından fazla olmayacak ve her sınıfın mehri muahhreri beher makdemin nısfını tecavüz etmeyecektir.

Beşinci bent: Kız tarafı erkek içün kendi sınıf derecesindeki mikdâr ve kıymetden fazla elbise yapmayacağı gibi kız içün dahi kendi hem sınıfının aldığı mihr-i mukaddem mikdârından ziyâde masraf icrâ idemeyecekdir.

Bu taraf kız içün adâb-ı islâmiyeye ve ‘ena‘nât milliyeye muvafık şekil ve sûretde ikiden fazla baş çarşafı ve beş katdan ziyâde elbise yapmamağa mecburdur. Mesela: Birinci sınıfdan bir kız tarafı erkek içün a‘zami yirmi liralık iki kat elbise yapabilür ve kız içün bâlâdaki kayd ve şart dâhiline yapacağı iki çârşaf ve beş kat elbise hâric olmamak üzere yine a‘zami yüz liralık sarfiyâtda bulunmağa me’zûndur.

Mâ-ba‘dı var

ORJİNAL SAYFA 219

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 351] 26 Mayıs 1341-1925	Salı	4 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

Halebdeki Fesâd Ocağı

Bu günki nüshamızıda (Haleb) muhâbir-i mahsûsamızın şâyân-ı dikkat bir mektubu var. Bu mektebun şu fıkraları bi'l-hâssa hada ziyâde dikkate layıkdır:

"Nihayet beklenilenler geldiler. Çerkes Edhem, Mulan-zâde Rafet ve arkalarından da Nemrud Mustafa burada birleşdiler. Çerkes Edhemle Mulan-zâde güya arâzi almak ve Yunanistandaki 'â'ilelerini getirüb yerleştirmek maksadıyla gelmişler, bura resmi mahâfiline işâ'a itdikleri şey budur. Hakikatde Kürdistan ihtişâşı içün gelmişlerdir. Gerçi geç kaldıklarını onlarda anlamışlarsa da bu şey boşuna gelmiş olmak içün yine fesâd çevirmekden hâli kalmamakdadırlar. Her gün Mahud Celal Kadri, Ali Alemi, Kilisli Sadullah ve Doktor Arif Hikmet ile görüşmekde ve burada icrâ itdikleri müzâkerât neticesi mukerrerâtlarını çok gizli tutmakdadırlar. Bunların bir takım beyân-nâmeler tab' itdirüb Urfa, Maraş, Malatya cihetlerine sevk idecekleri muhakkakdır. Ve bu tevzi'âtı kimler vasıtasıyla yapdıracakları da ma'lûmdur."

Muhâbirimizin virdiği bu ma'lûmât ve tefsilâta göre (Suriye) ve bi'l-hâssa (Haleb) şehri Türkiyeye karşı bir fesad ve su'i kasd üss-ül harekesi…?... hâlini almışdır. Refik Halid hâ'ininin çıkardığı (Doğru Yol) gibi bir gazetenin orada intişârı ve Türkiye aleyhindeki hâ'inâne ve münâfikâne neşriyâtı yermiyormuş gibi şimdi, son senelerde Türkiyenin büyük küçük dâhili hârici düşmanlarıyla teşrik-i mesâ'i itmiş ve nân û ni'metiyle perverde oldukları vatanın bi'z-zât düşmanı kesilmiş. Çerkes Edhem, Mulan-zâde..? , Nemrud Mustafa gibi havenenin (Haleb) de ictimâ'larını, komşu Suriyenin bize karşı pek de niyât-ı hayr havâhâne beslediğine delâlet itmez. Bir tarafdan İngilizler, Nasturileri ve ba'zı gâfil ve sersem Kürd Rü'esâsını bol bol altun saçmak suretiyle 'aleyhimize tahrik iderlerken diğer tarafdan da Fransız mandası, ya'ni idâresi altında bulunan Suriyede memleketimizi karışdıracak tahrikât ve fesâdât hâzırlanması ve buna da Fransız idâresinin mümâşâtkâr davranması cenûb hudûdlarımızın başdan aşağı şâyân-ı emniyet

**

Gazi Sancakdan

Gece Yarısı

Ortalık durgundu, her şey uyumuş

Sulara uzanmış yaygın gölgeler.

Ay uzakda gümüş hülyalar kurar.

Akşamın şi‘irini besteler bir kuş

-İçeri Bağçe-334

Said Baytaz

**

olmadığını gösteriyor.

İngiltere ile Türkiye arasında (Musul) mes’elesi gibi bir ihtilâf mevcûd oldığı esâsen İngiliz siyâseti, her nedense Türkiyeye karşı dâ’imâ ‘aleyhdâr bir istikâmet ta‘kib eylediği içün İngilizlerin Kürdler arasında tahrikât yapmaları mûceb-i hayretimiz olmayor. Fakat bize dost oldığını söyleyen ve aradaki dostluğı daha ziyâde takviye itmek isteyen Fransanın, kendi mandası altında bulunan bir memleketin Türkiyeye karşı bir üs-ü..?.. fesâd ve hıyânet teşkil itmesini nazar-ı müsâmaha ile görmesini aklımız almıyor.

‘Acaba, hududun bu tarafında bizim topraklarımızda, mesela (Adana) ve (Mersin) havâlisinde Suriyeli Arab milliyetperverlerinin ikâmet itmelerine ve oradan bu günki (Suriye) idâresi ve Fransız mândası ‘aleyhinde fesâdlar, su’i

ORJİNAL SAYFA 222

İkinci Sahife	Kilis	26 Mayıs 1341

Kastlar tertib eylemelerine biz müsâ‘ade itseydik Fransız dostlarımız buna memnun ve müteşekkir olurlar mı idi? Türkçede meşhur bir darb-ı mesel vardır: “İğneyi kendine, çuvaldızı ele batır” dirler. Fransa Cumhuriyeti, kendi mandası altında bulunan Suriyede Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı ‘isyan, irticâ‘ darbeleri hazırlanmasına ağmâz-ı ‘ayn itmeden kendi hoşuna gitmeyecek bir şey’in dost ve komşulara karşı da yapılmaması lazım geleceğini de düşünmek mecburiyetindedir.

Fransayı Türkiye Cumhuriyeti nezdinde ilk def‘a temsil iden Mösyö Albersaro, evvelki gün Türk toprağına ayak basdığı zaman kendisini samimiyetle karşılayan Türk gazetecilerine:

“__ Münâsebetimiz çok samimânedir. Bu samimiyeti daha ziyâde inkişâf itdirmeğe çalışacağım Türkiyeyi esâsen pek ziyâde severim. Haksızlığa ma‘rûz kaldığınız zamanlarda bile memleketiniz hakkındaki hissiyâtımı saklamağa lüzum görmemişdim. Ben her şey’den evvel hüsn-i niyet sâhibi olarak memleketinize geliyorum. Türkiye’yi tanımadığım zamanlarda bile size ve memleketinize karşı büyük bir muhabbet-i perverde istemeğe başlamışdım.” Gibi pek dostâne sözler söylemişdir. Mösyö (Albersaro)nun bu beyânâtını sûret-i resmiyede nezâketen söylenilmesi mu‘tâd diplomâtca sözlerden ‘ibâret telakki itmediğimiz içün yeni Fransız sefirinin Türkiye ile Fransa arasındaki dostluğu hakikaten takviyeye çalışacağını ümid idiyoruz ve bu ümid iledir ki “haksızlığa ma‘rûz kaldığımız zamanlarda bize hayr-ı hâh oldığını” söyleyen muhterem sefire Fransız mandâsı altında bulunan bir takım Türk düşmanlarının, Türkiye’den mutasarrud adamların Türkiye’nin huzur ve aşâyişini, emniyet ve sükûnunu ihlâl idecek teşebbüslerde bulunmalarına Fransa’nın kat‘iyen müsâ‘ade itmemesi lâzım geleceğini hatırlatmak isteyoruz. Orada toplanacak bu hıyânet kâfilesi erkânının hiç biri Suriyeli değildir. Eğer Fransa, bunları birer siyâsi mülteci ‘add idiyor da onun içün kendi hükmü altındaki topraklarda onlara yer viriyorsa bu misâfir-perverliği Suriyede değil, Tunus’da, Cezayir’de, Fas’da, Madagaskar’da veya doğrıdan doğrıya Fransa’da getirebilir.

Demir gibi metin olan Türkiye halkının muhabbetine istinâd iden cumhuriyetimizin bu birkaç hâ’inden ve onların tahrikâtından zerre kadar endişesi yokdur. (Genç) dağlarında tecrübe idilen ‘isyân ve irticâ‘ın ma‘lûm ‘âkıbeti, bütün bu kabil vekâyi‘in ‘aynı netice-i hüsrana varacağına hiç kimsede en ufak bir şübhe bırakmamalıdır. Onun içün, biz, (Haleb) de toplanan şerzime-i fesâdın yapdıklarına değil, idâresi altındaki memleketlerde bu gibi fesâdâta girişebilmeleri husûsuna ehemmiyet ‘atf idiyoruz. Fransa bizimle daha iyi dost olmak isteyorsa bu dostluğun ilk nişânesi, düşmanlarımızın, Suriyede bizim huzur ve rahatımızı selb idecek işler görmelerine mümâna‘at itmek olmalıdır. Fransa’dan bunu beklemek hakkımızdır.

“Cumhuriyet”

Ana Mektebi Müsâmeresi

Ana mektebi müsameresinin bu gün kadınlara Cum‘a günü erkeklere virileceğini yazmışdık. Halbuki dün hazırlıkda ba‘zı nevâkis görüldüğünden kadınlar

müsameresinin Pazar-irtesi gününe te'hiri kararlaşdırılmışdır. Erkeklere müsâmere dün yazdığımız gibi bu Cum'a günü virilecekdir.

Bir de biletlerin cüz'i de olsa bedel ile tevzi'inden sarf-ı nazar olunmuş, evveliyâ-yı etfâl ile zevât-ı münâsebeye da'vet tezkeresi gönderilmeğle iktifâ olunması daha muvafık görülmüşdür.

Sahne ve Temâşâ

Ma'ârif kahvesindeki "Yeni Tiyatro" arasıra sahne ile 'alâkadâr eserler de vaz'-ı sahne itmekdedir.

Birkaç gün evvel "hisse-i şâyi'a"yı temsil itmişlerdi. "Fa'ika ve Mahmure" rollerini yapan Zehra ve Viktor hânımlarla "Necmi, Tahir ve Cevdet" vazifesini der-'uhde iden Hakkı, Refik ve Nedim Beğler kendilerinden ümid idilemeyen bir muvaffakiyet göstermişlerdir.

"Bicân" olan Mazhar Efendi de muvaffak olmamış değildir. "Hizmetçi Ayşe" rolünü ifâ iden "Nadide-Bedide" hânımda muvaffak olmak içün bir isti'dâd var.

Yakında "Sekizinci"yi temsil ideceklerini işitdik. İnşallah bunda da muvaffak olurlar.

Yalnız her havanendelik arasında hânımların leblebi ve çekirdek yimeleri zevk-i selim fıkdanına delil-i ittihâz idileceğinden korkulur.

Temâşâcı

***

ORJİNAL SAYFA 223

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa

olunmaz.		tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 352] 27 Mayıs 1341-1925	Çarşamba	5 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

Teyyare Cem‘iyeti

Kilis Şu‘besinde İntihâbât

Teyyâre cem‘iyeti Kilis şu‘besi hey’eti idâresi evvelki gün dâ’ire-yi belediyede bi’l-ictimâ‘ re’isi, kâtib ve veznedâr intihâbâtını icrâ itmiş ve hey’et şu sûretle teşekkül eylemişdir:

Re’is: Belediye Re’isi Muhtar Beğ

Kâtib: Orta-mekteb mu‘allimlerinden Yılmaz Beğ

Veznedâr: Orta-mekteb mu‘allimlerinden Fikret Beğ

A‘zâ: Müdür-i ‘umûmiyemiz Mahmud Rağıb Efendi

A‘zâ: Sarraf Ahmed Efendi

Hey’et Cum‘a günü ale’l-sabah kâ’im-makâm beğin huzuruyla tekrâr belediye dâ’iresinde ictimâ idecek ve bu ictimâ‘da cem‘-i i‘âne esâsâtı kararlaşdırılacakdır.

Gümrük İşleri

Müdüriyet-i ‘Umûmiyesi Takdim

Dünki gün idâre-hânemize İnaplı…?... Kütahya mahallesinden Mehmed Çevuş oğulu İzzeddin nâmında bir genç geldi ve ber-vech-i âti şikâyetde bulundı:

__ “ Gümrükde bir çok minhal muhâfaza me’mûrluğu vardı. Bunlardan birisine tâlib oldum. Müdür Hakkı Beğ bana okur-yazar olmadığım içün kabul idilemeyeceğimi söyleyerek mürâca‘atımı red eyledi. Halbuki bu gün gümrükde bir çok ümmi muhâfaza me’mûrı mestahdemdir.

Müte‘âkiben Hakkı Bey köşe başlarına yapışdırtdığı müte‘adid i‘lân varakasına gümrükde hamâl başılıkda hamallık münhal oldığını yazdı, gazetenizde de bundan bahs idildi. Bende bu vazifelerden birisine ta‘yin idilmekliğim içün

mürâca‘at eyledim. Bu def‘a da bana [hamallarla uzlaşdığını, arası bulundığını] söyledi ve mürâca‘atımı terviç itmedi!

Acaba gümrük müdürü beğin hamâllarla neden dolayı arası açılmış ve ahiren hangi sebeble arası bulunmuşdur ümmi istihdâmı câ’iz değilse mevcûd ümmiler nedir?” didi. Biz de İzzetdin’in sözlerini ‘aynen gazetemize derç ideceğimizi va‘ad eyledik, işte şimdi o va‘adimizi ifâ idiyoruz.

Türk Yavrusu Satılmaz

Tüccârdan Şerbetçi-zâdeler Ebu-ul‘ula Mahallesi muhtarı Abu Ağa’nın üvey…?.. kerimesini dahası İngiliz teba‘asından Halebli Heykel içün sekiz altun mukâbilinde iştirâ (?!?) iderek Halep’e göndermişlerdir.

İstiklâl Mahkemesine mi?

Tüccârdan kız simsârı Şerbetçi-zâdelerin İngiliz teba‘asından Halebli Heykel içün satun aldıkları (?!?) Türk kızlarının ‘adedi polis tahkikatının şimdiki safhasına nazaran on beşe bâliğ olmuşdur.

Tahkikat devâm itmekde, netice-i tahkikâtda simsârların İstiklâl Mahkemesi’ne gönderilecekleri tahmin idilmekdedir.

Altından Çapan oğlu Çıkıyor

Bu seferde İ‘âşe İşleri

Tüccârdan Şerbetçi İhvânın İngiliz teba‘asından Halebli Heykele kız simsârlığı yapdıklarını sabun-hânedeki odalarını Yunan milli renkleriyle tezyin itdiklerini bundan evvelki nüshalarımızda yazmışdık.

Sabun-hânenin ferâğ-ı haracını hazinemize virmemek içün Heykelin bunu tâpuya rabt itmediğide evvelce neşr idilmişdi. Kız simsârlığı tahkikâtına ahiren polis vaz‘-ı yed itdiği içün bu husûsda alacağımız mütemmim ma‘lûmâtı yazmakdan başka vazifemiz

ORJİNAL SAYFA 224

İkinci Sahife	Kilis	27 Mayıs 1341

kalmamışdır.

Ferâğ-ı harcı hakkında da merci‘-i ‘â’ideyenin nazar-ı dikkatini celb ile iktifâ idiyoruz.

Ancak bu Şerbetçi İhvân mes’elesinin biz kurcaladıkça altından çapan oğlu çıkmakda bir devâmder-meğer bu adamlar tüccâr değil, tüccardan başka her şey imişler! Bu def‘a işitdiğimiz mes’elede Şerbetçi İhvândan Ahmed Efendi’nin harb-i ‘umûmide Kilis i‘âşe veznedârlığında bulunarak zavallı halkın virdiği mevâd-ı i’âşe esmânında ma‘ ihvân yapdıkları alaverelerdir.

Şerbetçi Ahmed Efendi hemen ekseri mevâd-ı i‘âşe ashabından hükümetin vireceği paranın mühim bir kısmını almadan kat‘iyen sarfiyâtda bulunmamışdır.

Şimdi ‘umûmi ve mübhem kelimelerle, ta‘birlerle işâret itdiğimiz bu mes’ele hakkında muhterem halkımızın vireceği tafsilatı dahi harfi harfine yazacağız.

Binâ’en-‘aleyh bu husûsda da derdli olan vatandaşlarımızın getirecekleri ma‘lûmâta sütunlarımız açıkdır.

İki Mısır Gazetesi Birleşiyor

“El-hazebu’l-vatani” cem‘iyetinin vasıta-i neşr-i efkârı olarak Kahire’de intişâr itmekde olan “el-Livâ’u’l-Mısıri” ile “el-Ahbâr” gazetesi mezkûr fırkanın kararıyla ve “el-Livâ’u’l-Mısıri ve el-ahbâr”??? ‘ünvânı tahtında ittihâd itmişlerdir.

Bu kararı meraki‘ fi‘ile koymak içün “el-Ahbar” 2 Mayısdan ve “el-Livâ’u’l-Mısıri” 4 Mayısdan i‘tibâren ta‘til-i neşriyât iderek müttehiden yeni tedârikâte başlamışlardır.

Mayısın dokuzundan i‘tibâren her iki gazete birlikde altı sahife olarak neşr idilmeye başlanacağını “el-Livâ’u’l-Mısıri” yazıyor.

Cerh

Tüccârdan Küçük Sipahi Şâhi-zâde Abdulkadir Efendi evvelki gice Antakyalı Na‘lband Genco oğlu Sabri tarafından bıçakla vücudunun müte‘adid yerlerinden tehlikeli sûretde cerh idilmiş mecruh belediye hastahanesine kaldırılarak Emin Beğ Efendi tarafından taht-ı tedaviye alınmışdır. Mecrûhun evvelki sene iki kardaşı bir günde vefât itmişdi. Hudânegerde kendisi de vefât eylediği takdirde o ‘â’ile mahv olmuş olacakdır. Cârih yine Suriye arâzisine firâr eylemişdir.

Vatandaşlar!

Şanlı Türk bayrağını semâlarda dalgalandırarak Türk vatanının nâmûsunu muhâfaza ve istikbâlin en mühim kuvve-i harbiyesini teşkil idecek olan Teyyare içün i‘âne viriniz!

Bu uğurda kisenizden çıkacak en nâçiz bir meblağ icâbında Türkü mahv itmek isteyen en kahhar bir düşmanın başını ezmeğe hizmet idecekdir. Bunu da unutmayınız!

Düğünlerde Men‘-i İsrâfât

Kânûnun Gazi Ayntab Vilâyetinde

Sureti-tatbikıyesini Mübeyyin Ta‘limât-nâme

Mâba‘d [*]

Üçüncü dördüncü bendlerle işbu bendde muharrer mebâlağ-ı nakden te‘âti olunmayubda bi’r-rızâ bunların yerine mütekâbilen tarafeynin ve yahûd taraf ve ahdin menkul ve gayr-i menkul mâl-ı itlâk olunur. Sâ’ir şeyler te‘âtti itmeleri mecazdır.

Altıncı bend: Livâ dâhilinde bu güne kadar mu‘tâd oldığı üzere erkek tarafından mihr û elbise bedelinden başka yiyim nâmıyla para, mezinât, hedâyâ, bahaya, eşyâ-yı ‘ayineye ya‘ni hâssa –patiska, bilezik, halı, peştemâl, hamâm leğeni ve hamâm tası, ayak-kabı, baş çarşafı, pamuk, yün- yapağı,? yatak, ayine, sanduk, tohum-kavut, sahurluk, sakal öpme, söz alma, peklik, şirincelik, yazlık, kuşak, kalın çıkısı, bayramlık, kurbanlık koyun, yüz görümceliği, maşata, kâ’ime ve nâture bahşişleri, mahalle yolu, köy yolu, esnâf yolu, bekâr yolu, muhtar yolu, bekçi yolu, hoca yolu, uşak yolu, kanavatcı yolu, akraba yolu, el öpmek merâsim ve hedâyâsı kız arkasından gitmek merâsim ve hedâyâsı, tıraş cem‘iyetleri, oturtma cem‘iyetleri, sigara giceleri, asma kesme, kına giceleri, yanıt- hal‘at tevzi‘i, açıkdan cihaz nakli gelin odalarında cihaz neşr ve teşhiri gibi zevâ’id yapmak ve bunlar içün masraf ihtiyâr itmek, ba‘de’l-izdivâc tevellüd idecek çocuklar

Mâ-ba‘dı var

[*] Mâkabili evvel günki nüshamızdadır.

ORJİNAL SAYFA 225

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 353] 28 Mayıs 1341-1925	Perşembe	6 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

Rüsum olan yerleri resm yap.

Kânûni Bir Mes’ele

Tüccâr Kantâr Kullanamaz mı?

Tartılûb sâtılmayan eşyâ resme tabi‘ mi? Belediye virgi ve rüsumleri hakkındaki son kanunun kazaya tebliğini müte‘âkib belediye hey’eti ile Kilis tüccârı arasında bir ihtilâf tahdis itdi, daha doğrusu hey’eti belediye ile değil, belediye kantâr resmi mültezimi ile Kilis tüccârı meyânında bir anlaşamamazlık hadis oldı.

Ma‘lûm oldığı üzere tüccârın kendi mahalinde tartacağı eşyâ iki kısımdır: Birincisi parâkende, ikincisi topdandır. Tüccâr parâkende eşyâsını satarken, onu belediye tarafından ilk def‘a ruhsatiye resmi alınarak ‘ayar idilmiş olan kendi evzânıyla tartar ve bunun içün hiçbir nâm ile hiçbir kimseye resm virmez fakat bu evzânı senede bir kere tekrâr belediyeye mu‘âyene itdirerek evvelki resmin nısfı mikdârı bir resm virmeğe mecburiyeti der-kârdır.

Topdan eşyâ dahi ya hudûd-ı belediye dahilinde satılır. Bu takdirde mezkûr belediye kantârıyla tartılmak ve satılışındaki kıymetinin yüzde yarımını tecâvüz itmemek üzere bir resme tâbi‘ olmak tabi‘idir. Yahûd belediye hududu dâhilinde satılmaz, hârice sevk olunur ve ücret-i nakliye ve sâ’ireyi anlamak içün yalnız tartılmasıyla iktifâ idilir. Bu hâlde tüccârın evvelce ruhsatiye resmini virerek isti‘mâl

idebileceği evzân ile tartılması mecâz olur. Bunun içün de belediye kantârına mürâca‘at ve resm i‘tâsı mecburiyeti yokdur.

Nokta-i nazarımızın iyice anlaşılması içün kânân-ı mezkûrun mevzû‘a te‘alluk iden ve lüzumundan fazla sarâhatı hâvi olan iki maddesini iktibâsa lüzum vardır:

Madde- 17- Bi’l-‘umûm ölçer, tartı ve ölçeklerin belediyeye tamgâlâtdırılması mecburidir. Tamga vaz‘ı mukâbilinde bir def‘aya mahsus olara ber-vech-i âti resm alınır:

A: Dirhemliklerin be-her parçasından yüz para

B: Elli okkaya kadar be-her kantârdan yirmi beş guruş

P: Elli okkadan yukarı kantârlardan elli okkadan fazlası içün be-her elli okka ve küsûrı içün on guruş

T: Terâzilerin oturaklarından yirmi beş ve el terâzilerinden on guruş

S: ‘Ale’l-‘umûm basküllerden ve çekilerden yüz guruş

C: Mâyi‘ât ölçerlerini be-her parçasından bir guruş

Ç: Hubûbât ölçeklerinin be-her parçasından beş guruş

H: Uzunluk ölçerlerinin be-her parçasından beş guruş

İşbu ölçer ve ölçekler her sene mu‘âyene ve bâlâda gösterilen resimlerin nısfı istifâ olunur.

Madde-20- Belediye hududu dâhilinde topdan satılan bi’l-‘umûm tartılacak ve ölçülecek eşyâ belediye paskül, kantâr ve kile ve terâzisi ile târtılub ölçülmesi mecbûridir. Buna mukâbil eşyanın satışındaki kıymetinin yüzde yarımını tecâvüz itmemek üzere belediye meclislerince tanzim idilecek ta‘rifeye göre resm alınır.

On yedinci maddedeki rüsum elbette belediye mültezimlerinin isti‘mâl idecekleri ölçü ve ölçeklere mahsus değildir. Bunu o maddeden ziyâde yirminci maddenin sarâhatından

**

ORJİNAL SAYFA 226

İkinci Sahife	Kilis	28 Mayıs 1341

Mâliye Vekâlet-i Celilesine

Açık ‘Arıza

İngiliz, Fransız istilâsında işgâl orduları müte‘ahhidlikde bulunan ve 1337 senesi kırk elli bin lira tutacak olan Kilis kasabası ile kurra-yı mülhakası a‘şârını ‘âdeta kapatma dinecek kadar noksan-ı fâhiş bir bedelle iltizâm iden ve cenûbda Fransız milis kumandanı ‘Acil re’isi Hasan Cüneydan ile hâlâ idâmeten şirket ve münâsebet eyleyen Diyar-bekirli oğlu İkaş Ağanın, sene-i mezkûre zarfında Kilis hükümet mevkutesi tarafından ihâlesi icrâ idilmiş olan bi’l-‘umûm a‘şâr-ı hükümet-i merkeziyece fesh idilmiş oldığına rağmen, gerek istisnâ’-i mu‘teber ‘add idilen mezkûr i‘şâr bedelinden ve gerek bedelât-ı sâ’ire-i ‘öşriyeden hazineye medyun oldığı mebâlağı bu kere yüzde otuzla tedârik itdiği deyn senedleriyle mahsûb itdireceği haber alınmışdır.

Merkum Kilist’e ilk def‘a amâl-ı milliyeye muhâlif hareketde ve düşmana mevâd-ı i‘âşe tedârik ve te’mini gibi mühim mu‘âvenetlerde bulunan işhâsdan oldığından mahsûb-ı ‘umûmi hakkındaki kânun ve evâmir hilâfına icrâ idilecek olan bu mu‘âmelenin reddi zımmınında nazar-ı dikkat-i ‘âlilerini celbe müsâra‘at eylerim efendim.

Aydoğan

**

anlayoruz.

Yirminci madde “satılan” ve “satışındaki” kayıdlarıyla tüccârın hudûd-ı belediye dâhilindeki topdan eşyasından, hârice sevki takdirinde değil, ancak dâhilde satılması hâlinde resm alınabileceğini tasrih idiyor. Fi’l-hakika yalnız tartılan ve satılmayan eşyadan resm-i istifâsı lâzım gelse ne kadar resm alınacağı câ-yı tereddüd ve iştibâh olur. Halbuki kânun “satılan” kaydıyla tartılan kısmı istisnâ ve “satışındaki” kaydı ile de istifâ-yı resm içün tabi‘u’l-vukû‘ olan şübhe ve tereddüdi izâle idiyor.

İmdi lâzımı vecihle tedkik ve halli dilen şu iki maddeye göre belediye veya belediye mültezimi ile tüccâr arasındaki vazi‘yet pek güzel tavazzuh itmiş oluyor, bu vazi‘yet hülâsa idilmek istenilirse şu neticeye dest-res olunabilir:

(Tüccar topdan tartacağı eşya içün evzân isti‘mâl ider ve resm virmez fakat topdan satacağı eşya içün belediye evzânına mürâca‘ata mecbur ve resm virmeğle mükellefdir.)

Belediye mültezimi bunun ‘aksini iddi‘â itdiği gibi belediye hey’et sâbıkası da mültezimi bu iddi‘âsında ısrâr itmeğe müzâeret göstermişdir.

İntihâbât-ı ahireyi müte‘âkib teşekkül iden hey’et-i belediyede mukarrerât-ı sâbıkayı münâkız bir karâr virmeyerek bu husûsdaki mürâca‘atları redde mecbur olmuş ve şimdi mes’ele meclis-i idârede der-dest-i müzâkere bulunmuşdur.

Şu makâleyi yazmamıza sâ’ik olan sebeb, zaten te’sirât-ı hâriciye ile iş görmek şânından olmayan hey’et-i idâre üzerinde, esâs mesleğimize daban dabana zıd olan, icrâ-yı te’sir-i dâ‘iyesi değil, bi’l-‘akis, hâdiseye te‘alluk iden mevâd-ı kânûniyey münâkaşa ve tedkik ile bir hakikatin tenvirine hizmet itmek amelidir.

Bu amelimizi tatmin idebildiysek kâfidir.

Mahmud Rağıb

Vatandaşlar!

Şanlı Türk bayrağını semâlarda dalgalandırarak Türk vatanının nâmûsunu muhâfaza ve istikbâlin en mühim kuvve-i harbiyesini teşkil idecek olan Teyyare içün i‘âne viriniz!

Bu uğurda kisenizden çıkacak en nâçiz bir meblağ icâbında Türkü mahv itmek isteyen en kahhar bir düşmanın başını ezmeğe hizmet idecekdir. Bunu da unutmayınız!

Yeni Kafkasya

“Yeni Kafkasya Mecmû‘ası”nın 16’ncı ‘adedi müfid-i mündericâtla intişâr itmişdir. Kâr’ilerimize tavsiye ideriz.

Meslek

Türkiye’nin haftalık yegâne iş ve hayât mecmû‘asıdır. 23’ncü sayısı da pek müfid ve mütenevvi‘-i mündericâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisnâ her Türk’e tavsiye ideriz.

Toprak

Zirâ‘i, ticâri toprak mecmû‘asının 19’uncu sayısı neşr olunmuşdur. Abone olmalarını kâr’ilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 227

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 354] 31Mayıs 1341-1925	Pazar	9 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

Müdâfa‘a-i Milliye Vekili ve Kütahya Meb‘ûs-ı Muhteremi Devletlü Receb Beğ Efendi Hazretlerine

Açık ‘Arıza

Kilis hudûd tâbûrı ekmek müte‘ahhidi Diyar-bekirli oğlu ‘Ökkeş Ağa’nın mezkûr tâbûr efradına virmekde oldığı ekmekden geçen posta ile taraf-ı sâmilerine bir numune takdim itdim didi.

Gerçi merkum, Türk ‘askerine o hâmur ve çâmûr ekmeği virdiğinden dolayı tâbûr kumandanlığının iş‘ârı üzerine belediyece yirmi lira cezâ-yı nakdiye mahkûm idildi ise de her devirde yapdığı birkaç türlü müte‘ahhidlik yüzünden yüz binlerce sâhibi olan Ökkeş Ağanın yanında bu cezanın ehemmiyeti yokdur. Ve daha fazlasına kânunlarımızın müsâ‘id olmadığı zan idiliyor. Nitekim geçen 1338 senesinde belediyemiz bu adamı yine ‘aynı mes’eleden beş yüz lira cezaya mahkûm itmiş ve hatırımda kaldığına göre o zamanki mahkeme bu mahkûmiyeti fesh veya ta‘dil eylemişdi. Şu ekmek mes’elesini dolayısıyla ‘aklıma gelen ba‘zı şey’leri hâki-pâyı sâmilerine ‘arz itmek isterim:

Ökkeş Ağa dinilen bu müte‘ahhid-i meş’ûm işgal senelerinde İngiliz ve Fransız istila ordularına bu güne kadar bilâ-infisâl Fransız milis kumandanı bulunan ve bu el Zemzem gibi Türk cânını imhâ, Türk malını yağmâ itmeğle şöhret-şi‘ar olan ‘acil re’isi Hasan Cüneydan ve Zahar Zahardiyan ile müştereken müte‘ahhidlik yapmış o elim istila yıllarında hâtıra, hayâle gelmeyen bin türlü dalavere çevirmişdi.

Kuvâ-yı milliyenin meşhur “Şimarık Köyü Muharebesi”ndeki şehidleri Hasan Cüneydanın ‘arabalar arkasında bağlı olarak takır takır sürüklene sürüklene Kilis hükümet muvakkaten konağına getirilüb teşhir (!) idildiği zamanda câni Cüneydan’ın bu kanlı gazanı (;) ilk evvel tebrik (!) iden ‘aynı Ökkeş Ağa idi.

Ökkeş Ağa hâlâ bu canilerle idâme-i şirket ve münâsebet itmekde, ekser günlerini cebûbda Cüneydan’ın nezdinde geçirmekdedir. Buna rağmen hudûd tâbûrumuzun ekmek müte‘ahhidi olarak bi’l-vesile her gün tâbûr mevcûdunına peydâ-yı itlâ‘ idiyor!

Muhterem Meb‘ûs Beğ Efendi Hazretleri!

Halep’teki hâ’inler sevgili vatanımız içün her dakika başka bir fesâd-ı ateş hazırlamak isterken Ökkeş Ağa’nın hudûd tâbûru müte‘ahhidliğinde, hatta Kilis’te, hatta Türk vatandaşlığı kitâbında yeri olmalı mıdır?

Bu su’âlin cevâb-ı fi‘iliyesini bekleyen nâçiz kalbimin en samimi hâlas-ı hürmetlerini lüften kabul buyurırınız, mu‘azzez vekil beğ efendi hazretleri.

Aydoğan.

Teyyare Cem‘iyeti

Cum‘a günü ictimâ‘ı mukarrer olan teyyare cem‘iyetinin Kilis şu‘besi idâre hey’eti a‘zâsından Sarraf Ahmed Efendi’nin esâsen İstanbul’da bulunması, Fikret Beğ’in ahiren Halep’e gitmiş olması ve kâ’im-makâm beğin de fevku’l-‘ade meşguliyetleri hasebiyle mezkûr ictimâ‘ Cum‘a günü ‘akd olunamamışdır.

Hey’etin badema…?... her Cum‘a-irtesi günü öğleden sonra müdür-i ‘umûmiyemiz Mahmud Rağıb Efendi’nin yazı-hânesinde ictimâ‘a karâr virdiği mütehaberdir.

Kıvık Nehri ‘Adliye A‘zâsı

Türkiye ile Suriye arasında muhteliffiye Kıvık Nehri mes'elsini tedkike me'mûr komisyona 'adliye vekâletince Kilis mahkeme-i asliye re'isi sâbıkı Osman Necati Beğ'in ta'yin idildiği haber alınmışdır.

ORJİNAL SAYFA 228

İkinci Sahife	Kilis	28 Mayıs 1341

Acıklı Bir Ahvâl

Kara toprak onu da bağrına basdı. Ve bize onu Cum'a günü iki ateş arasında güneşin kavuran ve bu mü'ebbed ayrılığın kalblerde bırakdığı derin boşluğun yakan ateşleri arasında "damlacık mezarlığına" Kilis Gencliğin bir damla göz yaşı şeklinde bırakdık.

Amansız ve imansız bir hastalığın aramızdan aldığı Mu'allim Ali Efendi ile, çocuklara münevver ve vazifesini müdrik bir mu'allim, memleket iyi ve temiz bir istikbâl va'ad iden halûk bir genç, gençlik 'aziz bir arkadaş ve 'â'ilesi de çok kıymetli bir çocuk gâ'ib itdi. Hepsi de muhtâc-ı ta'ziyedir.

Sevilmiş ve hürmet idilmiş kimselerin ölümü kadar hayatın hiçliğini yakından gösteren ne var? İşte o gün biz bu ebedi hakikatin sert çehresiyle de bir kere daha karşılaşdık.

Gençlik çağının neş'e ve hülyâ dolu sâ'atlerini derslerinin haricinde de mesleğine hasr iden genç mu'allim 'ayn-ı zamanda ateşli bir Türkcü idi fakat bu mes'elede de her hareketinde oldığı gibi daşkın ve nümâyişli değil, sâkin ve mütevâzi'dir. Memleketin düşünebilen gençlere çok muhtâc oldığı şu sırada merhumun ufulinden dolayı 'â'ilesiyle beraber genclikde kendisini muhtâc-ı teslit bulur.

Said Baytaz

Meclis-i 'Umûmi

Fevku'l-'âde İctimâ' İdecek mi?

Yeni mekteb virgisi kânunun vilâyete tebliğ üzerine meclis-i 'umûminin müctemi' olmadığı zamanlarda vazifesinin encümen-i dâ'imiye intikâl ideceği hakkında idâre-i vilâyât kânunundaki müsâde-i mahsûsuye istinaden bu virginin

encümen-i dâ'imice tesbit idilmesi mi, yoksa yeni kânunun beşici ve altıncı maddelerine nazaran meclis-i 'umûminin fevku'l-âde bir ictimâ'a da'vet olunması mı münâsib olacağı dâhiliye vekâletinden istizân idilmişdir.

Gelecek cevâbda fevku'l-'âde ictimâ'a lüzum gösterileceği tahmin olunmakdadır.

Hoş Geldiler

Muhterem meb'ûslarımızdan Ahmed Remzi Beğ Efendi evvelki gün Gazi Ayntab'dan şehrimize teşrif itmişlerdir. Mûmâ-ileyh Kilis'te ancak bir hafta kadar kalabilecek, ondan sonra Ankara'ya 'azimet buyuracaklardır.

Meb'ûs-ı muhterememize 'arz-ı hoş amedi eyleriz.

Tahvil ve 'Azimet

Gazi Ayntab ve Maraş vilâyetleri mülkiye müfettişi Ali Kemali Beğ, Konya mülkiye müfettişliğine tahvil idilerek 19 Mayıs'da Maraş'dan hareket itmişdir. Mûmâ-ileyhin vilâyât-ı şarkiye tedkik hey'etine ta'yin idildiği de işidilmişdir, selâmet ve muvaffakiyet dileriz.

Gelenler, Gidenler

Birecik mahkeme-i asliye riyasetinden Midyat'a tahvil-i me'mûriyet iden Nizameddin Beğ Midyat'a gitmeyerek şehrimize gelmiş ve burada isti'fâ eylemişdi, mûmâ-ileyh evvelki gün buradan da İstanbula 'azimet eylemişdir.

Müsâmere

Ana mektebi tarafından (TAHRİB) erkeklere bir müsâmere (TAHRİB) takdir ve memnuniyeti celb eylemişdir.

Kadınlara mahsus müsâmere de yarın Hilal Konferans Salonu'nda virilecekdir.

Vefât

Kıymetli ve halûk mu'allimlerimizden Yarım Ağa-zâde Ali Efendi nihâyet veremin bi-emân pençesinden yakasını kurtaramadı ve evvelki gün hakkın rahmetine intikâl itdi.

Muktedir mu'allimimizin, bi'l-hassa çok genç iken ufili şehrimizde 'umûmi bir ye'is ve keder husûle getirdi, çocuklarımızın bu terbiyeci hocalarının daha çok

yaşaması şâyân-ı temenni idi. Mukadderât-ı ilayhiyeye karşı gerdândâde-i inkiyâd ve mütâvemet olmakdan, ecele rızâ göstermekden başka çare yokdur.

Merhûma cenâb-ı hakdan mağfiret diler, elemdide ‘â’ilesine, Hilal Mektebi Hey’et-i Ta‘limiyesine ve Mu‘allimler Cem‘iyet-i muhteremesine beyân-ı ta‘ziyet eyleriz.

Zeytun Ma‘seresi Satılıyor

Deveciler mahallesinde “Hallin oğulları Ma‘sarası” dinmeğle ma‘rûf esâsen üç taşlı olub el-yevm birisi mu‘atıl bulunan bir bâb zeytun ma‘sarası ve hâricdeki kuyu ve meydanlık bâ-tâpu mutasarrıfı olanlar tarafından satılacaktır.

Tâlib olanların mezkûr ma‘sara civarındaki kahve-hânede sâhiblerine mürâca‘at eylemeleri i‘lân olunur.

1-88

ORJİNAL SAYFA 229

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 355] 1 Haziran 1341-1925	Pazartesi	10 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

‘Akıbet Kilisde “Kilis” Kaldı

Baytâz-zâde Said Efendi tarafından imiyâzı alınacağını evvelce yazmış oldığımız “ Ak-pınar” gazetesinin imtiyazı alınmadığı gibi “Mizâhi Çaylak”

gazetesine ‘â’id te’minât akçesinin istirdâdına teşebbüs olunarak mezkûr gazetenin neşrinden de sarf-ı nazar olunmuşdı.

Ahiren haber aldığımıza göre “hudûd ili” refikimizin dahi matba‘ası Gazi Ayntabda “Havadis Matba‘ası” sâhibi Sâ‘atci Hoca Rüşdü Efendiye satılmış ve gazeteye mahsus te’minât akçesinin reddi talebi dilerek ondan da vaz geçilmişdir.

Te’essürle yazdığımız şu hâllere nazaran ‘akibet Kilis’te yine yalnız “Kilis” gazetesi kalmış oluyor.

Memlekete hâlâ tarafımızdan hizmet ifâsı imkânı bâki oldığı içün biz bununla da müteselli ve memnun olacak, kemâ-kân-ı muhterem kâr’ilerimizin celb-i memnuniyetlerine çalışacağız bu vâdide, şimdiye kadar oldığı gibi, şimdiden sonra da ufak tefek kusûrlarımız olabilir. Bunların da perde-i ‘afv ve safh ile setri dilmesini minnetdâr-ı lütuf ve tevcihleri oldığımız kâr’in-i kirâmdan rica ideriz.

Ana Mektebi Müsâmeresi

Ana mektebinin erkeklere mahsus müsâmeresi geçen Cum‘a günü idi.

Kör ve kötürüm bir zihniyetin doğurdığı didi-kodılara ehemmiyet virmeyerek daha doğrusı lâyık oldığı ehemmiyeti virüb sem‘-i i‘tibâra almağa tenezzül itmeyerek, müsâmereyi erkekler içün de yapmakda bie be’is görmeyen ‘alâkadârlara teşekküre şâyeste görmek icâb ider.

Muhâfazakâr düşünen ba‘zı zevâtın böyle mes’elelerde, sahıslar ve ‘â’ileleri içün istedikleri şekilde hareket itmelerine kimsenin hakk-ı müdâhelesi olamaz.

Fakat onlarda, tecedüdü, mâzinin köhne telakkilerini çiğneyüb geçmeyi, kat‘i bir zaruret şeklinde kabul idenlerin, bütün teşebbüslerine mev’ihza ve ta‘riz yağdırmağa salâhayyatdâr olmadıklarını idrâk itmek lüzûmunı takdir itmelidirler.

Müsâmere, hey’et-i ‘umûmiyesi i‘tibâriyle, fena olmadı.

Her yeni sahada atılan ilk adım mutlaka biraz beceriksizce ve ‘acemize olacağından ilk noksanları ma‘zûr görmek mecburiyeti vardır.

Armoninin iştirakiyle talebe tarafından yapılan hoş amedi, şarkılar ve çocuk oyunları iyi oldı.

Yalnız temsil içün intihâb idilen talebenin sinni ve seviyesi ile mütenâsib olmasına daha az ağır ve daha hazmı kolay cinsden bulunmasına dikkat idilseydi muvaffakiyetin daha fazla olması muhtemeldi.

Yine son söz takdir ve tebrikdir.

Said Baytaz

Seylâb-zedelerin Teyyâre İ‘ânesi

Ankara, 27 (A.A)- Son seylâbde mezrû‘âtının hepsini gâ’ib iden Taş Köprü kazası halkı düçâr oldığı büyük zararlara rağmen teyyare bedeli olarak on bin lira teberrü‘ ve te’min itmişdir. Seylâb-zede Taş Köprülüler şâyân-ı takdir bir rahmet ve fedakârlık göstermekdedirler.

İzmir ve Adana’da Teyyâre İ‘ânesi

Ankara, 28 (A.A)- İzmirlilerin teyyâre cem‘iyetine teberrü‘ât ve ta‘ahhüdâtı yüz yirmi sekiz bin beş yüz liraya, Adanalıların teberrü‘âtı yüz otuz üç bin sekiz yüz küsur liraya bâliğ olmuşdur. Her iki şehirde teberrü‘ât-ı harâretle devâm idiyor.

ORJİNAL SAYFA 230

İkinci Sahife	Kilis	31 Mayıs 1341

Acıklı Bir Uful

Kara toprak onu da bağrına basdı. Ve bize onu Cum‘a günü iki ateş arasında güneşin kavuran ve mü’ebbed ayrılığın kalblerde bırakdığı derin boşluğun yakan ateşleri arasında “damlacık mezarlığına” Kilis Gencliğin bir damla göz yaşı şeklinde bırakdık.

Amansız ve imansız bir hastalığın aramızdan aldığı Mu‘allim Ali Efendi ile, çocuklara münevver ve vazifesini müdrik bir mu‘allim, memleket iyi ve temiz bir istikbâl va‘ad iden halûk bir genç, gençlik ‘aziz bir arkadaş ve ‘â’ilesi de çok kıymetli bir çocuk gâ’ib itdi. Hepsi de muhtâc-ı ta‘ziyedir.

Sevilmiş ve hürmet idilmiş kimselerin ölümü kadar hayatın hiçliğini yakından gösteren ne var? İşte o gün bu ebedi hakikatin sert çehresiyle de bir kere daha karşılaşdık.

Gençlik çağının neş’e ve hülyâ dolu sâ‘atlerini derslerinin haricinde de mesleğine hasr iden genç mu‘allim ‘ayn-ı zamanda ateşli bir Türkcü idi fakat bu mes’elede de her hareketinde oldığı gibi daşkın ve nümâyişli değil, sâkin ve mütevâzi‘dir. Memleketin düşünebilen gençlere çok muhtâc oldığı şu sırada merhumun ufulinden dolayı ‘â’ilesiyle beraber genclikde kendisini muhtâc-ı teslit bulur.

Said Baytaz

Meclis-i ‘Umûmi

Fevku’l-‘âde İctimâ‘ İdecek mi?

Yeni mekteb virgisi kânunun vilâyete tebliğ üzerine meclis-i ‘umûminin müctemi‘ olmadığı zamanlarda vazifesinin encümen-i dâ’imiye intikâl ideceği hakkında idâre-i vilâyât kânunundaki müsâde-i mahsûsuye istinaden bu virginin encümen-i dâ’imice tesbit idilmesi mi, yoksa yeni kânunun beşici ve altıncı maddelerine nazaran meclis-i ‘umûminin fevku’l-âde bir ictimâ‘a da‘vet olunması mı münâsib olacağı dâhiliye vekâletinden istizân idilmişdir.

Gelecek cevâbda fevku’l-‘âde ictimâ‘a lüzum gösterileceği tahmin olunmakdadır.

Hoş Geldiler

Muhterem meb‘ûslarımızdan Ahmed Remzi Beğ Efendi evvelki gün Gazi Ayntabdan şehrimize teşrif itmişlerdir. Mûmâ-ileyh Kilis’te ancak bir hafta kadar kalabilecek, ondan sonra Ankara’ya ‘azimet buyuracaklardır.

Meb‘ûs-ı muhterememize ‘arz-ı hoş amedi eyleriz.

Tahvil ve ‘Azimet

Gazi Ayntab ve Maraş vilâyetleri mülkiye müfettişi Ali Kemali Beğ, Konya mülkiye müfettişliğine tahvil idilerek 19 Mayısda Maraş’dan hareket itmişdir. Mûmâ-ileyhin vilâyât-ı şarkiye tedkik hey’etine ta‘yin idildiği de işidilmişdir, selâmet ve muvaffakiyet dileriz.

Gelenler, Gidenler

Birecik mahkeme-i asliye riyasetinden Midyat'a tahvil-i me'mûriyet iden Nizameddin Beğ Midyat'a gitmeyerek şehrimize gelmiş ve burada isti'fâ eylemişdi, mûmâ-ileyh evvelki gün buradan da İstanbul'a 'azimet eylemişdir.

Müsâmere

Ana mektebi tarafından evvelki Cuma günü erkelere bir müsamere verilmiş ve umumuun takdir(TAHRİB) erkeklere bir müsâmere (TAHRİB) takdir ve memnuniyeti celb eylemişdir.

Kadınlara mahsus müsâmere de yarın Hilal Konferans Salonu'nda virilecekdir.

Vefât

Kıymetli ve halûk mu'allimlerimizden Yarım Ağa-zâde Ali Efendi nihâyet veremin bi-emân pençesinden yakasını kurtaramadı ve evvelki gün hakkın rahmetine intikâl itdi.

Muktedir mu'allimimizin, bi'l-hassa çok genç iken ufuli şehrimizde 'umûmi bir ye'is ve keder husûle getirdi, çocuklarımızın bu terbiyeci hocalarının daha çok yaşaması şâyân-ı temenni idi. Mukadderât-ı ilahiyeye karşı gerdândâde-i inkiyâd ve mütâvemet olmakdan, ecele rızâ göstermekden başka çare yokdur.

Merhûma cenâb-ı hakdan mağfiret diler, elemdide 'â'ilesine, Hilal Mektebi Hey'et-i Ta'limiyesine ve Mu'allimler Cem'iyet-i muhteremesine beyân-ı ta'ziyet eyleriz.

Zeytun Ma'sarası Satılıyor

Deveciler mahallesinde "Hallin oğulları Ma'sarası" dinmeğle ma'rûf esâsen üç taşlı olub el-yevm birisi mu'atıl bulunan bir bâb zeytun ma'sarası ve hâricdeki kuyu ve meydanlık bâ-tâpu mutasarrıfı olanlar tarafından satılacaktır.

Tâlib olanların mezkûr ma'sara civarındaki kahve-hânede sâhiblerine mürâca'at eylemeleri i'lân olunur.

1-88

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar neşr idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 355] 1 Haziran 1341-1925	Pazartesi	10 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

‘Akıbet Kilis’te “Kilis” Kaldı

Baytâz-zâde Said Efendi tarafından imiyâzı alınacağını evvelce yazmış oldığımız “ Ak-pınar” gazetesinin imtiyazı alınmadığı gibi “Mizâhi Çaylak” gazetesine ‘â’id te’minât akçesinin istirdâdına teşebbüs olunarak mezkûr gazetenin neşrinden de sarf-ı nazar olunmuşdı.

Ahiren haber aldığımıza göre “hudûd ili” refikimizin dahi matba‘ası Gazi Ayntabda “Havadis Matba‘ası” sâhibi Sâ‘atci Hoca Rüşdü Efendiye satılmış ve gazeteye mahsus te’minât akçesinin reddi talebi dilerek ondan da vaz geçilmişdir.

Te’essürle yazdığımız şu hâllere nazaran ‘akibet Kilis’te yine yalnız “Kilis” gazetesi kalmış oluyor.

Memlekete hâlâ tarafımızdan hizmet ifâsı imkânı bâki oldığı içün biz bununla da müteselli ve memnun olacak, kemâ-kân-ı muhterem kâr’ilerimizin celb-i memnuniyetlerine çalışacağız bu vâdide, şimdiye kadar oldığı gibi, şimdiden sonra da ufak tefek kusûrlarımız olabilir. Bunların da perde-i ‘afv ve safh ile setri dilmesini minnetdâr-ı lütuf ve tevcihleri oldığımız kâr’in-i kirâmdan rica ideriz.

Ana Mektebi Müsâmeresi

Ana Mektebinin erkeklere mahsus müsâmeresi geçe Cum‘a günü idi.

Kör ve kötürüm bir zihniyetin doğurdığı didi-kodılara ehemmiyet virmeyerek daha doğrusı lâyık oldığı ehemmiyeti virüb sem‘-i i‘tibâra almağa tenezzül itmeyerek, müsâmereyi erkekler içün de yapmakda bie be’is görmeyen ‘alâkadârlara teşekküre şâyeste görmek icâb ider.

Muhâfazakâr düşünen ba‘zı zevâtın böyle mes’elelerde, sahısları ve ‘â’ileleri içün istedikleri şekilde hareket itmelerine kimsenin hakk-ı müdâhelesi olamaz.

Fakat onlarda, tehdidi, mâzinin köhne telakkilerini çiğneyüb geçmeyi, kat‘i bir zaruret şeklinde kabul idenlerin, bütün teşebbüslerine meahaza..? ve ta‘riz yağdırmağa salâhayyatdâr olmadıklarını idrâk itmek lüzûmunı takdir itmelidirler.

Müsâmere, hey’et-i ‘umûmiyesi i‘tibâriyle, fena olmadı.

Her yeni sahada atılan ilk adım mutlaka biraz beceriksizce ve ‘acemize olacağından ilk noksanları ma‘zûr görmek mecburiyeti vardır.

Armoninin iştirakiyle talebe tarafından yapılan hoş amedi, şarkılar ve çocuk oyunları iyi oldı.

Yalnız temsil içün intihâb idilen talebenin sinni ve seviyesi ile mütenâsib olmasına daha az ağır ve daha hazmı kolay cinsden bulunmasına dikkat idilseydi muvaffakiyetin daha fazla olması muhtemeldi.

Yine son söz takdir ve tebrikdir.

Said Baytaz

Seylâb-zedelerin Teyyâre İ‘ânesi

Ankara, 27 (A.A)- Son seylâbde mezru‘âtının hepsini gâ’ib iden Taş Köprü kazası halkı düçâr oldığı büyük zararlara rağmen teyyare bedeli olarak on bin lira teberrü‘ ve te’min itmişdir. Seylâb-zede Taş Köprülüler şâyân-ı takdir bir rahmet ve fedakârlık göstermekdedirler.

İzmir ve Adana’da Teyyâre İ‘ânesi

Ankara, 28 (A.A)- İzmirlilerin teyyâre cem‘iyetine teberrü‘ât ve ta‘ahhüdâtı yüz yirmi sekiz bin beş yüz liraya, Adanalıların teberrü‘âtı yüz otuz üç bin sekiz yüz küsur liraya bâliğ olmuşdur. Her iki şehirde teberrü‘ât-ı harâretle devâm idiyor.

ORJİNAL SAYFA 232 TAMAMEN TAHRİB

ORJİNAL SAYFA 233

İkinci Sahife	Kilis	3 Haziran 1341

kâ'im-makâmımız Talat Beğ Efendi gideceklerdir. Talat Beğ'in asâleti icrâ idildiği takdirdedir ki vilâyet halkı ta'dil-i te'essür idebilir.

Terfi'

Mahkeme-i asliye re'isi muhteremi Sadık Beğin Adana cinâyet a'zâlığına terfi'en ta'yin idildiği te'essürle işidilmişdir.

Mûmâ-ileyhin yerine Nevşehir Cinâyet müdde'i-yi 'umûmiyesi Abdullah Beğ ta'yin olunmudur.

Ermeniler, Hâ'inler ve 150'likler

Suriye'de ikâmet itmekde olan Ermeniler'le hâ'inlerin ve 150'liklerin Suriye'den ihrâcına karâr virilmiş oldığı müstehaberdir.

Bu Kadarı da Çekilmez

Hudûd-ı muvakkatanın cenubunda kalan İki tam (dam) karyesinde birkaç gün evvel katli dilen Hacı Ömer oğlu Reşid'in katilleri Kilis'in Eğri Kenne karyesinde bulundığını tahmin ve tevhim iden mezkûr İki Tam (dam) köyünde mukim Hacı Ömer oğulları dünki gün iki otomatik tüfenkle ve eslaha-i saire…?.. sâ'ire ile müselleh olarak Eğri Kenne köyüne hücum itmişlerdir. Muhâcümler arasında Karnebili Murad Ağada varmış! Mütecavizlerden birkaç mecrûh ve bir esir bulundığı ve dün öğleye kadar Eğri Kenne karyesinden müdhiş silah sesleri gelmekde oldığı söyleniyordı. Komşularımız rahat itmek isteyorlarsa her şeyden evvel bizi rahat bırakmağa çalışsunlar yoksa tecâvüzün bu kadarı çekilmez.

İ'âşe İşlerinde Şerbetçiler

Tüccardan Şerbetçi biraderlerin harb-ı 'umûmide mevâd-ı i'âşe esmânından ba'zı dalavireler yapdıklarını işitmiş, bunu geçenlerde mücemmelen yazmışdık. O vakit i'âşe veznedârı bulunan Ahmed Efendi Ispanak Köylü Mustafa Çavuşun mevâd-ı i'âşe esmânından bir mikdârını koparmadığı içün bunu sarf itmemiş ve muhteviyatı sarf idilmeyen senedin hâlâ Mustafa Çavuş nezdinde bulundığı işidilmişdir.

Kız İşleri ve Şerbetcilerin Evrakı

Tüccârdan Şerbetci biraderlerin İngiliz teba‘asından Halebli Heykel içün satun(!) almış oldukları kızlardan, Ebu’l-‘ulâ mahallesi muhtarı ‘Ebo’nun üvey kerimesi ahiren Halep’ten celb olunarak velisine teslim olunmuş, bu bâbdaki polis tahkikâtını hâvi evrâk da cihet-i ‘adliyede tevdi‘ kılınmışdır. Kızını satdığını ilk def‘a yazdığımız Hacı Yusuf oğlu Mehmed bin Nafi dahi ahiren vefât itmişdir.

Zekayi Beğ Ankara’da

İstanbul, 31 (A.A)- Londra sefir-i sâbıkımız Zekayi Beğ bu sabah Ankara’ya hareket itmişdir.

Baş Papas İntihâbı

İstanbul, 31 (A.A)- Fenarsan Sinodi dünki ictimâ‘ında Kostantin’in patriklikden istifâsını kıraat ve patriklik makamının münhal olduğunu i‘lân eylemişlerdir. Teşkil olunan Sensinod riyâsetine patriklik kamkamlığı..? inzimamıyla Kayseri metro-polidi Nikola intihâb olunmuşdur.

Yeni Seyyahlar

İstanbul, 31 (A.A)-İtalyan ve Çeeslavakya dârü’l-fünûnlarına mensûb iki hey’et ayrı ayrı hazirân zarfında şehrimizi ziyâretle birkaç gün kalacaklardır.

Fransız Bütçesi

Paris, 31 (A.A)-Meclis-i a‘yân 1925 büdcesinin hey’et-i ‘umûmiyesini bir re’y muhalife karşu 289 re’yle kabul itmişdir. Ba‘dehu meclis..?. deki kıt‘âta vatanın selâmetlerini bildiren bir takriri ittifâkleten kabul itmişdir.

Safrakon-fransi Haberleri

Paris, 31 (A.A)-Safrakon-fransi tarafından Almanya’ya virilecek notada Almanya’dan icrâsı talebi dilen husûsun icrâ ve infâzını müte‘âkib Kolonya mıntıkasında bir teftiş seyâhati icrâsı içün dokuz haziranda Londra’dan hareket idilecekdir.

El İşleri Teşhiri

Birinci, ikinci, üçüncü ilk kız mekteblerinin bir senelik sa‘ilerini gösteren el işleri bu günden i‘tibâren birinci ilk kız mektebinde ‘umûma teşhir idilecekdir.

Pençeşenbe ve Cum‘a günleri erkeklere, Cum‘a-irtesi, Pazar ve Pazar-irtesi günleri de hânımlara tahsis idilmişdir.

Eyyâm-ı mebhûsede izânı sâ‘at birden on ikiye kadar mezkûr mektebin erbâb-ı temâşâya açık bulundırılacağı memnuniyetle işidilmişdir.

Biçki ve Mûsiki Salonu Açılıyor

Kilis biçki ve mûsûki salonunun üç yüz kırk bir senesi Eylülü ibtidâsında başlayacak olan üçüncü devre-i tahsiliyesi içün şimdiden tâlebe kaydına başlanmışdır. Tâlib olanların mektebe mürâca‘atları

1-89.

Kilis biçki ve musiki salonu 10

Müdürü …?... intişâr

Tâcü’r-ricâl

ORJİNAL SAYFA 234

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahalli: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar neşr idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 358] 4 Haziran 1341-1925	Perşembe	13 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]

Receb Beğin Beyânât Mühimmesi

Konya, 31 (A.A)- Müdâfa‘a-i milliye vekili Receb Beğ bu sabah sâ‘at dokuzda Eşkişehir’e hareket itmiş, fevk’l-‘âde merâsimle teşyi‘ idilmişdir. Müşâr-ileyh Babalık gazetesine beyânında yalnız mücâdele içün değil, ‘ilmi ve müdakkık ..?... mesâ‘ide dahi milletin yüksek kabiliyetlere mâlik oldığını söyleyerek dimişdir ki yakın bir âtide vuzûhlu bir inkişâf-ı iktisâdiye mazhariyetimiz muhakkakdır. İstihsâl yolunda her geçen gün bu mes‘ud-ı âtiyi va‘ad ve te’yid eyleyen misallerle doludur. Biz ‘umrân ve iktisâd hareketlerinin bariz bir manzara-i inkişâf göstermesi içün çok beklemeyeceğiz. Benim gözümde ve kalbimde Türk neferi dünyadaki mukaddes ve ‘aziz mefhumlar içün tasavvur idilemeyecek ‘âli bir temsil olarak yaşar. Bu sefer temâs itdiğim her vatandaş vazifeden dönecek Türk neferlerini istikbâle ve heyâcanla göğüsleri üzerinde sıkmağa mütemâyil buldum. Türk ordusu milletle o kadar mülâsık ? û ve vücûd-ı milli ile o kadar yek-pâre ve yek-ahenk bir manzume teşkil eyler ki o bi’z-zât milletin kendisinden ‘ibâretdir. Türkiye şimdi yaşadığı hayat-ı iktidâr ve şevkatin hadd-i a‘zimesine vâsıl olacakdır. Bütün vatandaşlarıma her şeyden evvel her şeyden ziyâde her hangi zaman her neye mâl olursa olsun vatan içün sönmeyen ve silinmeyen bir ‘aşk tavsiye iderim. Türk ordusu büyük vatanının kendisinden bu gün istediği, yarın isteyeceği her vazife ve fedâkârlığını gözünü kırpmayarak ifâya (TAHRİB). Bu Türk ordusunun vatanın istiklâlini müdâfa‘a içün iktihâm idemeyeceği hiç müşkülât (TAHRİB) muvaffakiyeti şübheli gösterecek hiçbir düşman (TAHRİB) tasavvur değildir.

Emr-i Resmi ve Tebrik Telgrafları

Gazi Ayntab valisi Hüsnü Beğ Efendi’nin Ordu valiliğine tahviliyle vâli vekâletine kâ’im-makâmımız Talat Beğin ta‘yin idileceğine dâ’ir dâhiliye vekili Cemil Beğ Efendi’nin dünki gün Kilis’e emr-i resmi gelmişdir.

‘Aynı zamanda Ankara’da bulunan muhterem meb‘ûslarımız Kılınç Ali ve Ali Cenani Beğ Efendiler …?... Talat Beğ’e tebrik telgrafları vârid olmuşdur. Talat Beğ Kilis’e ilk geldiği zaman görülen lüzum üzerine yine bir müddet vali vekâletinde bulunmş, vilâyetin ahvâlini o zamandan layıkıyla kavradığı gibi kendisini de bütün vilâyet halkına sevdirmişlerdi.

Şarkı

(TAHRİB) (BELGENİN ÜÇÜN BÖLÜMÜ OKUNMAYACAK DERECEDE SİLİNMİŞ)

ORJİNAL SAYFA 235

İkinci Sahife	Kilis	4 Haziran 1341

Bu da Olur mı!?!

Merci‘nin Nazar-ı Dikkatine

İşgal senelerinde İngiliz ve Fransız istila orduları müte‘ahhidliğinde bulunmuş, 1337 senesi kırk elli bin lira tutan nefs-i Kilis kasabası ile kura-yı mülhakası a‘şârını pek fâhiş bir noksanla iltizâm eylemiş, diğer emsâli feshi dildiği hâlde, istisnâ’en kendi ‘uhdesindeki mezkûr i‘şâr feshi dilmemiş olan hudûd tâbûru ekmek müte‘ahhidi Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa’nın –mahsûb-ı ‘umûmi kânunda amâl-ı milliyeye muhâlif hareket idenlerin deynleriyle mahsûb mu‘âmelesi icrâ idileceği hakkındaki sarahata rağmen- mezkûr i‘şârdan olan deynin mahsûbı icrâ idilmiş bulundığını hayretle haber aldık.

Merkumun deyni hakkında mahsûb mu‘âmelesi icrâ idilebilmek içün mutlaka ilk evvel amâl-ı milliyeye muhâlif hareketde bulunmamış oldığı bir dâ’ire-i resmiyeden tasdik idilmek lazım gelirdi. Şimdi mahsûb mu‘âmelesi icrâ idilmiş oldığına nazaran evvelce bu yolda bir tasdik-i sebkat itmiş olması dahi muktezidir.

‘Acaba hilâf-ı hakikat bu tasdike cür’et iden hangi dâ’iredir? Şu husûsı tahkik ve mütecâsirlerini tecziye itmek, icrâ idilen mahsûb mu‘âmelesini fesh eylemek neye mütevakkıf ise bunun ifâsını ve cumhuriyet devrinde böyle mu‘âmeleler icrâ idilemeyeceğinin mütecasirlerine gösterilmesini istirhâm iderim.

Aydoğan

Fevzi Paşa İstanbul’da

Ankara, 1 (A.A)-Erkân-ı harbiye-i ‘umûmiye re’isi Fevzi Paşa hazretleri İstanbula hareket buyurmuşlardır. Hey’et-i vekile erkânıyla ümerâ-i berriye ve bahriye tarafından harâretle teşyi‘ olunmuşlardır.

İstiklâl Mahkemesi Haberleri

Ankara, 1 (A.A)-İstiklâl mahkemesi Demirci Efe’yi kasden katline teşebbüs itdiğini tebeyyün iden Hüseyin Avni’nin on beş sene müddetle küreğe konulmasına ve teşebbüsünde müdahildâr oldığı iddi‘â olunan Aydın valisi Ziya Jandarma

(TAHRİB) Tahsin ve Mehmed Beğlerin berâ'itine karâr virmişdir. Sarhoş oldığı hâlde halkı galeyana getirmek maksadıyla Şeyh Saidin adamıyım diye re'is-i cumhur ve hükümet 'aleyhinde nefrehât-i lisâniyede bulunan Arapgirli Süleyman oğlu Mehmed 'Aziz üç sene habse mahkûm idilmişdir.

Ankara, 1 (A.)- İstiklâl Mahkemesi cem'iyet-i Kadriye'den ve Malga mâliye nezâreti vezne me'mûrlarından Amasyalı Nuriyi isticvâb itmişdir. Casusluk ve hıyânetini mütezımmın mektubun bir danesi okunmuş, Nuri mektubun kendi tarafından yazıldığını i'tirâf itmişdir. Mahkeme başka güne ta'lik olunmuşdur.

Şark-i İstiklâl Mahkemesinde

Diyar-bekir, 30 (A.A) - Şeyh Saidin mahkemesine devam idildi, Şeyh'in 'avanesinden istiticvâb olunanlar 'umûmiyetle 'isyâna cebr û tazyik neticesinde iltihâk itdiklerini söylediler. El-'aziz cebhesi kumandanı Şeyh Şerif cebhe kumandanlığını inkâr itmiş ve nefer olarak tazyik neticesinde iştirâk itdirildiğini söylemişdir. Şeyh Said ifâdâtında ısrâr itmekdedir. Mahâkeme yarın devâm idecekdir.

İtalya Sefiri Yolda

Roma, 31 (A.A)- Sefir Montanya İstanbul'a hareket itmişdir.

Amerikaya Gitmek İçün

Ankara, 1 (A.A)- Ticâret vekâletince Amerika'da ford fabrikalarına gönderilecek talebe içün 15 Haziran 341 de İstanbul'da imtihân açılacaktır. Zirâ'at makinist ve sanâyi' mektebi me'zûnlarıyla liselerin dokuzuncı sınıfından İngilizce bilenler alınacakdır.

Vakf İdiliyormuş

Mahkeme-i Asliye Riyâsetinden:

Kilis'in Şeyh Abdullah mahallesinde kâ'in şarken Adıyamanlı oğlu Çakal Mehmed garben ve şimalen tarik-i 'âmm kıbleten Men'enâzlı oğlu Köse hânesi ile mahdûd ve bir odayı hâvi ma' müştemilât bir bâb hâne müstekilen mutasarrıfı olan mahalle-i mezkûre ahalisinden Kel Hallac oğlu müteveffi Hacı Mehmed kerimesi Fattum Hanım tarafından mahalle-i mezkûrede câri Murtaza Ağa çeşmesine vakf idileceğinden mezkûr hâne hakkında bir güna da'vâsı olanların müddet-i kânûniyesi zarfında Kilis mahkeme-i asliyesine mürâca'atları lüzûmı i'lân olunur.

1-91

İspirto Sahalarına

Düyûn-ı ‘Umûmiyeden

İspirto inhisârı 1 Haziran 341 tarihinden i‘tibâren tatbik idilecekdir. İspirto i‘mâl-i idhâl, tağyiri, idâremize ‘â’id her kimin elinde emrinde resmi virilmemiş ispirto var ise mezkûr tarihde mikdârlarını tesbit idilerek vireceğimiz fiy’atla idâremize fürûhatına ve yahûd muhâricine i‘dâmeye mecburdur. Fiy’at ma‘ gümrük resmi otuz üç buçuk guruşdur. Buna mahallerine kadar musâdık-ı nakliyesi zam idilerek fiy’at ta‘yin olunacakdır.

ORJİNAL SAYFA 236

[Sayı: 359] 7 Haziran 1341-1925	Pazar	16 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Gazetemizin Eyyâm-ı İntişârı

Şimdiye kadar yevmi olarak neşr idilmekde olan gazetemizin bundan böyle Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri olmak üzere haftada üç def‘a neşrine karâr virdik.

Bu karâr virirken muhterem kâr’ilerimizin daha fazla havâdis almalarını te’min eylemiş oldığımıza daha kâni‘ olduk;

İzâh idelim:

Gazetemize şimdi haftada altı def‘a neşr olunmakda ise de hacminin küçüklüğüne rağmen ‘ale’l-ekser iki sahifeyi tecâvüz idememekdedir. Bu şekilde intişâr iden iki nüsha da bi’t-tab‘ iki kılişe bulunuyordı. Halbuki bundan sonra neşr ideceğimiz her nüsha ‘aynı hacmi hâvi olacak ve fakat dört sahife olarak neşr idileceğ içün onlarda mu‘azzez kâr’ilerimiz bir kılişelik fazla havâdis okumuş olacaklardır.

binâ’en-‘aleyh ceridemizin muvakkaten neşri yevmi olarak inşârını ma‘ ziyâde telâfi idecekdir. Kâr’ilerimizin lütuf ve teveccühleri dâ’im oldukça kendilerine karşı bu kabil hizmât-ı neşriyede bulunmakla iftihâr ideriz.

Teyyâre Havâdisleriyle Şark ve Ankara

İstiklâl Mahkemeleri Haberleri

Ankara, 3 (A.A)-Türk Teyyâre Cem‘iyeti baş-vekil İsmet, erkan-ı harbiye-i umumiye reisi Fevzi Paşa Hazretine murassa’…?... madalya takdim itmişdir. Cem‘iyete her tarafda teberrü‘ât devâm idiyor. Adana’da teberrü‘ât yüz elli üç bin, İzmir’de yüz kırk bir bin liraya bâliğ olmuşdur. Urfalılar on bin lira Kozan me’mûrları her ma‘âşlarından yüzde ikisini teberrü‘ itmişlerdir. Diyar-bekir istiklâl mahkemesine ‘isyân ‘âmili ve mihraklarından olmak iştirâk ve fi‘ilen zi-müdahil bulunmak ve kıt‘asından firâr itmek maddesinden maznun 389 kişi virilmişdir. Bunlardan yirmi sekizi i‘dâm idilmiş yirmi biri gıyaben i‘dâma mahkûm olmuşdur. Pirler (?) Berâ’t itmiş beş kişi on beş sene birisi on dört seneye mütebâkiyesi üç seneden iki aya kadar habse mahkûmdur.

Ankara, 3 (A.A)- İstiklâl mahkemesinde cem‘iyet-i hafiye mensûb …?... isticvâbıyla iştigâl idilmişdir.

Bir Berâ’at

Ankara, 4 (A.A)-İstiklâl mahkemesi efkâr-ı teşvişe halkı hükümetden tecride ..?.. beyânâtında bulunmak maddesinden …?... Edirne mülhakatından …?... tahiyesinden mâliye me’mûru Nazif Efendi’nin cürmü sâbit olmadığından berâ’atine karâr virmişdir.

Receb Beğ Ankara’da

Ankara, 3 (A.A)- Müdâfa‘a-i milliye vekili Receb Beğ akşam Konya’dan ‘avdet itmişdir.

Fevzi Paşa İstanbul'da

İstanbul, ..?.. (A.A)-Erkân-ı harbiye-i 'umûmiye re'isi Fevzi Paşa hazretleri bu gün dokuz treniyle şehrimize muvasalat…?... itmişdir. Hariciye murahhası, vali şehir emini, üçüncü kolordu kumandanı

(TAHRİB)

'Asker Terhis İdiliyor

(BELGENİN BU KISMI TAHRİB OLMUŞ)

ORJİNAL SAYFA 237

İkinci Sahife	Kilis	7 Haziran 1341

Bu Seneki Lise Birincileri

Ankara, 2 (A.A)- Bu sene liselerden birincilikle çıkacak talebenin ticâret vekâleti tarafından sanâyi'-i ma'âdin ve ticâret tahsili içün Avrupa'ya gönderilmesi tekrar itmişdir.

Rusûmât Mektebi Açıldı

İstanbul, 2 (A.A)- Rusûmât me'mûrlarının umûr-ı rusûmiyede ihtisâs kesb eylemeleri içün küşâdı tekrar iden rusûmât mektebinin resm-i küşâdı dün icrâ idilmişdir.

Bulgar Hâriciye Nâzırının Seyahati

Sofya, 1 (A.A)-Bulgar Hâriciye Nâzırı Kalkof memalik ecnebiyeye icrâ itdiği seyâhatden 'avdet itmiş ve seyâhatın gâyesi Bulgaristan'daki vukû'âtdan sonra vaz'iyetin haklı mâhiyetini düvel-i mu'azzamaya bildirmek oldığını ve maksadını te'min itdiği kana'atinde bulundığını söylemişdir. Subraniye tekrar ictimâ'ilerine başlamışdır.

İtalya Balonları

Tolun, 2 (A.A)-Kabil-i sevk iki İtalya balonu Barselon ve Tolun Reva…? seyahat-i havâ'iyesini ikmâl itmişdir.

Fransa'nın Cemilesi

Ankara, 4 (A.A)- Fransa hükümetinin Türk uçakları hakkında bir dostluk nişânesi olarak gönderdiği 16 cild kitab Cenral-Mojen tarafından Ankara ocağına tevdi‘ olunmuşdur.

Ruslarla Ticâret Mukâvelesi

Ankara, 4 (A.A)- Ticâret vekili Rus sefiri ile ‘akdi mukarrer ticâret mukâvelesi müzâkerâtında ta‘kib idilecek usûl ve mesâ‘i hakkında görüşmüşlerdir.

Candar Oğlu ile Müsâdeme

Türkiye-Suriye hudûdlarının tarafeyninde öteden beri icrâ-yı şekâvet iden Candar oğlu İbrahim geçen hafta ‘adedi seksan kadar tahmin olunan meselleh refikasıyla birlikde Hasanceli köyüne doğru gelmekde iken Bağ Yücesi mevki‘inde hükümet halk kuvvetleri tarafından çevrilmiş ve bu hâ’inlerle müdhiş bir müsâdeme yapılmışdır.

Müsâdeme esnâsında Hasanceliden Selim oğlu Mustafa şehid ve hudud tâbûru …?... 2 kumandanı yüzbaşı Osman Efendi’nin hayvânı telef olmuşdur.

Bu müsâdemede Hacı Hennan Ağa’nın gözdelerinden, Vicli muhtarının kardaşı, Mehmed’in eşkiyâya câsûsluk itdiği anlaşılmış ve der-dest olunarak Kilis’e celb ile taht-ı tefkife alınmışdır.

Meydânki köyünden milletçi Geylani-zâde Şeyh Abdulkadir Ağa ile Dikdik İsmail Ağa müsâdemede halk kuvvetlerinin başında bulunarak cidden mühim yararlıklar, fedâkârlıklar göstermişlerdir. Netice-i müsâdemede eşkiyâ izlerinde kanlar bulunarak Suriye arâzisine firâr iderken tebdil-i istikâmetle İkiz Dağı’na, ya‘ni Maraş cihetine tevcih itmiş ve mezkûr sahaya her tarafdan kuvvet sevk olunmağa başlanmışdır.

Tutulan câsûsun ağası Hacı Hennan ile Şehid Hasanceli Köylü Selim oğlu Mustafa arasında bir mesrûk hayvan mes’elesinden ‘adâvet oldığı söylendiğine ve Mustafa’nın gırtlağına kama sokulub boğulmak suretiyle şehid idilmiş oldığı anlaşıldığına nazaran zavallı Mustafa’nın kasden bu Kürd Dere Beğine kurban olub olmadığı cidden câ-yi tedkikdir.

Murad Ağa Eşkıya mı Oldı?

Karnebi Köylü Mülhim oğlu Murad Ağa ile beraber İki Tamlı Hacı Ömer oğullarının Türkiye dâhilindeki Eğri Kenne Köyü'ne otomatikle mesalih olarak hucûm ve müdhiş bir müsâdeme icrâ itdiklerini yazmışdık.

Muhâcimlerden der-dest olunub merkez kazaya getirilen Murad Ağa'nın adamı kendilerini Murad Ağa'nın cebren toplayub götürdüğünü ifâde itmişdir.

İki Tamlıların hemen her gice ve her gün hudûdı geçerek Eğri Kenne'ye tecâvüz itdikleri işidilmekdedir.

Kızları Getirecekmiş?

Şerbetçi-zâdelerden Ahmed Efendi evvelce satun(?) alub İngiliz teba'asından Halebli Heykele virdiği kızları güya Kilis'e getirerek velilerine teslim itmek üzere Halep'e gitmişdir.

Mıntıkamızın Fırka Müffettişi

Halk Fırkası 'umûm-ı hey'et idâresinin son ictimâ'ında 1341 senesi içün mu'temedlik teşkilâtına lüzum görülmemiş ve memleket muhtelif mınâtıka-i tefrik idilerek her mıntıkaya bir müfettiş ta'yin olunmuşdı. Gazi Ayntab

ORJİNAL SAYFA 238

İkinci Sahife	Kilis	7 Haziran 1341

vilâyetinin dâhil oldığı Maraş, Cebel-i Bereket Kozan, Adana, Mersin, İç-il mıntıkası müfettişliğine Adana mu'temedi Fazıl Berki Beğ ta'yin buyurulmuşdur.

Doktor Fazıl Berki Beğ vaktiyle İttihâd ve Terakki müfettişliğinde de bulunmuş ve muvaffak olmuşdı. Mûmâ-ileyhin yeni vazifesini tebrik ider, bunda da muvaffak olmasını temenni eyleriz.

Vali Beğ Mâni' Olmuşlar

Arzularıyla Ordu vilâyetine tahvil idilen vâli-i 'âli-i vilâyet Hüsnü Beğ Efendi'nin Gazi Ayntab'da ibkâsı içün halk tarafından bâ-mazbata hükümet-i merkeziyeye mürâca'atında bulunması tekerrür itmiş ise de vukû'-ı hâli haber alan müşâr-ileyh buna mâni olmuşlardır.

Takdir-nâme ve Tebrik

Vâli-i sâbık Hüsnü Beğ Efendi geçenlerde Kilis'e teşrif itdikleri zaman ilk mektebleri teftiş buyurmuşlardı müşâr-ileyh Hilâl Mektebi ikinci mu'allimi Refik Nasuh Beğ biraderimizin mesâ'isini şâyân takdir bulduklarını vilâyet-i ma'ârif idâresine iş'âar eylemişler ve idâre-i mûmâ-ileyha tarafından Ayntab'da bulunan Refik Beğ'e bir kıt'a takdir-nâme a'zâ olunmuşdur. Refik Beğ'i tebrik ve terfi'ini temenni eyleriz.

Üfürükcü İmiş!

Trablusgarblı oldığını söyleyen, ahvâli dâ'i-i şübhe gözlüklü bir adam, şurâda burada dolaşarak, üfürükçülükle halkı dolandırmakda oldığını işitdik.

Polisin nazar-ı dikkatini celbi deriz.

"Tel-Rıfat"da Ehram

Çehasılovakya hükümeti tarafından aşâr-ı 'atika taharri itmek üzere me'mûren Suriyeye gönderilen mütehassis Mösyö Ruseni Azez dâhilinde ve Müslemiye ile Katma arasında büyücek bir karye ve bir istasyondan 'ibâret olan Tel-Rıfat da erkek, kadın, büyük, küçük cem'an günde iki yüz elli 'amele çalışdırmak ve bunlara yüksek ücretler virmek suretiyle hafriyât icrâ eylemiş ve hafriyât esnâsında karye höyüğünün altında Mısır ihramlarına muşaba ve tuğladan inşa idilmiş muhkem bir ehrâm keşf itmişdir.

Tel-Rıfat höyüğü şimdiye kadar cisim bir toprak yığınından 'ibâret zan olunurdı. Mösyö Ruseni höyüğü üç yerinden hafr itdirmiş ve takriben ellişer metre 'emıkında hafriyât yapıldığı hâlde henüz binanın merkezine yetişilememişdir. Mütehassıs, ehrâm Hitit mülükinden…?... birisine 'â'id bir medfen ve yahûd daha mühim bir define muhafızası oldığını zan itmekdedir. Mösyö Ruseni 'aynı zamanda, Tel-Rıfat'ın ya Suriyeliler ve yahûd Hititler zamanında büyük bir pâ-yi taht idüğünü, ba'dehu birçok milletlerin taht-ı hakimiyetinde kaldığı, miladdan on bin sene evvel inşâ idilmiş bulundığını dahi tahmin idiyor.

Esnâ-yı hafriyâtda ba'zı Hitit, Roma, Yunan asarına ve ez-cümle İskender kebire 'â'id altun meskûkâta tesâdüf idilmişdir.

Şu hallerden anlaşılıyor ki, Ankara i'tilâf-nâmesinden evvel, Kilis'in bir karyesi ve Haleb-Kilis makârri yolunun bir gice menzili olan Tel-Rıfat bir zamanlar mühim bir merkez-i medeniyet imiş!

Mütehassıs Mösyö Ruseni hasâd münasebetiyle ve iki ay içün ‘ameleyi ta‘til itmiş, hafriyâtı hasâd sonuna te’cil eylemişdir.

Gidenler, Gelenler

__ Hilâl Mektebi ikinci mu‘allimi Refik Nasuh Beğ ta‘tilden bi’l-istifâde Gazi Ayntab’a gitmişdir.

__ Halfeti müstentıkı hem-şehrimiz Emi Çelebi-zâde Abdusselam Efendi me’zûnen Kilis’e gelmişdir.

__ Vali vekâletine ta‘yin buyurılan kâ’im-makâm Talat Beğ tahrirât kâtibi Osman Efendi’yi ..?... Pençeşenbe günü Gazi Ayntab’a ‘azimet itmişdir.

__ Mahkeme-i asliye re’isi sabıkı Sadık Beğ Adana’ya ‘azimet itmişdir.

Cenûbda veba bakarı…?... Var

Hudûd Sed İdildi

Kâ’im-makâmlıkdan:

Halep’in Rakka kazası kurasında şiddetli sûretde veba bakarı …?... hastalığı hüküm-ferma oldığı Haleb Fransız delegesinden alınan rapordan anlaşılmış ve hududun sed olunması ayrıca zirâ‘at vekâlet-i celilesinden bildirilmiş oldığından Suriye meveridat-ı…?.. hayvaniye ve esaviine…?... karşı hududun sed didildiği i‘lân olunur.

İstiklâl Madalyası Nereye Asılur?

Kâ’im-makâmlıkdan:

İstiklâl madalyası kânunun altıncı maddesini

ORJİNAL SAYFA 239

İkinci Sahife	Kilis	7 Haziran 1341

mu‘addil kânun:

__ Altıncı madde – [işbu madalya sağ meme üzerine ve her gün ta‘lik idilebilir.]

Nuru’l-beyân

Kurân-ı Kerim tefsirinin Türkçe tercümesi esbak Haleb vâlisi Hüseyin Kazım (Şeyh Muhsin Fani) Beğ Efendi'nin esbak Haleb meb'ûsı Ayntabi Mustafa Beğ Efendi gibi ba'zı esâtize ile bi'l-istişâre "nuru'l-beyân" nâmıyla tercüme eylediği Kurân-ı Kerim tefsiri, Kütüb-hâne-i İslâm ve 'askeri sâhib-i muhteremi, tâb'ı Gayyur İbrahim Hilmi Beğ tarafından tamamen mevki'-i intişâre vaz' olunmuş ve sekiz kirâseden 'ibâret olarak iki büyük cild teşkil iden bu mukaddes tercümeye 'â'id be-her kirâsenin hediyesi dışarıya altmış beş guruş evrâk-ı nakdiye oldığına göre tercümenin tamamını beş yüz yirmi guruş evrâk-ı nakdiye ile elde itmek mümkün bulunmuşdur. Eserden birer nüsha idinmelerini mu'azzez kâr'inelerimize harâretle tavsiye eyleriz.

Yeni Kafkasya

Azerbaycan istiklâli münasebetiyle bu nefis ve milliyet-perver mecmû'anın 17'nci sayısı cidden zengin bir nüsha-i fevku'l-'âde olarak neşr idilmişdir. Kâr'ilerimize harâretle tavsiye eyleriz.

Himâye-i Etfâl Cem'iyetinin 6 Mart Kongresinde Okudığı Rapor

Mâ-ba'd ve Hitâm

Onların hayatlarını hüsn-i te'min ve tabi'-yi inkişâflarını tezyid ve takviye ve 'azim ve metânetlerini, 'izzet-i nefislerini tanımaya ve her kesin cem'iyetimize maddi yardımıyla beraber ma'nevi muzâheretleriyle mümkün olur. Her kes çocuğa karşı en büyük ihtirâmı yapmayı, onu yarının mukadderât-ı memleketi eline alacak en büyük adamı gibi tanımayı misli bir vazife olarak bilmelidir. Hürmetler içünde büyüye bir yavrunun vatanın terakki ve te'âlisinde ifâ ideceği hizmet-i mahiyetden gördüğü hürmet ve himmetle mütenâsib olacağına şübhe idilmemelidir. Bu temenniyâtımızı teshil ve takviye idecek en kuvvetli ve kıymetli vâsıta şübhesiz matbu'atımızdır. Kıymetli matbu'atımızdan şimdiye kadar oldığı gibi bundan sonra da çok kıymetli yardımlar bekler ve bunu ricâ ideriz.

Çok mu'azzam ve şumûlli çocuk mes'elesinin vatanın muhtaç oldığı şekil ve sûretde halli içün bütün halkımızın bi'l-hâssa numune-i şekkat olan hanımlarımızın yardımlarına pek ziyâde ihtiyaç vardır. Cem'iyet re'is-i muhteremi Latife Gazi Mustafa Kemâl Hanım Efendi hazretlerinin lütf-ı dalâletleriyle teşekkül idecek hanımlar merkezinin bu şefkat …?.... çok kıymetli hizmetler ifâ ideceklerine şübhe yokdur. Vatanın çocukları şefkatli hanımların bu hizmetlerine intizâr idiyorlar.

Cem‘iyetimizin mukaddes gayelerinin te’mini husûsunda Amerika’da bulunan vatandaş ve dindaşların göstermekde devâm itdikleri samimi ‘alaka ve merbutiyet takdir ve sitâyişlere layıkdır. Bu ‘aziz insanlar cem‘iyetimizin ‘ulvi amellerini tanıdıklar günden beri pek müstesnâ hamiyet ve şefkatle teberrü‘âtlarını devâm itdirmekde, bu sayede muhtaç-ı bi-kes çocuklarımızdan bir çoğunun hayat ve istikbâlini te’min eylemekdedirler. Bu kıymetli vatan-perver insanlara ‘alenen minnet ve şükranlarımızı bildirmeyi vazife ‘add eyleriz.

Vazife-i esâsiyemizi teşkil eyleyen süd çağındaki yavruların hayatlarını kurtarabilmek ve memleket dâhilinde muhtaç bi’l-‘umûm çocuklara sıhhi ve mu‘kim süd tevzi‘ eylemek içün bakım evi, süd kaynatma ve tevzi‘ mahalleriyle çocuklar mu‘âyene ve tedâvihânesi ve idâre kısımlarını muhtevi bir dâ’ire yapılması düşünülmüş, bunun içün bütçeye yüz bin lira tahsisât vaz‘ idilmişdir. Tasdik-i ‘âlinize iktirân itmesini müte‘âkib Şengel Hamamı’na giden caddenin sağ tarafında emlâk-ı milliyeden olan ‘arsada inşââta başlanacaktır. Şu sûretle çocukları koruma mes’ele-i mühimmesinin halline doğru kuvvetli ve canlı bir adım atılmış olacakdır. Fa‘âliyetimizin müsbet eserlerini (gören) halkımızın ve Amerika’daki Türk ve Müslümanların yardımlarını tezyid eyleyeceklerine şübhe yokdur.

Bir sene zarfında vâridâtımız (13,766,835) guruş sarfiyatımız (6, 628, 646,50) guruşdur. Vâridâtın mühim kısmı Amerika’daki çoşkun hamiyetli Türk ve İslamlar tarafından gönderilmişdir. Bu sene çok teberrü‘âtda bulunan zevâtın nâmlarını şükrân ve hürmetle yad ideriz. Raporumuza hitâm virmeden evvel cem‘iyetimizin gâyelerini tatmin husûsunda bize kıymetdâr mu‘âvenetlerini lütf iden bi’l-‘umûm matbû‘âta ve zevât-ı muhteremeye şükrân ve hürmetlerimizi ve kongreyi teşrifinizden dolayı teşekkürlerimizi ‘arz-ı vazife biliriz.

ORJİNAL SAYFA 240

[Sayı: 360] 9 Haziran 1341-1925	Salı	18 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası.	KİLİS	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş.

Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	Yevmi Halk Gazetesi	Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Kurtaran Eller

Amerika’da intişâr iden gazetelerden biri şarki vilâyetlerimizdeki tenkil ve te’dib harekatından bahsi derken diyor ki:

“Türk ordusunun Kürd ‘isyânını basdırışına, yeni fikrin Koron Rustaya…?..medeniyetin vahşete bir galebesi nazarıyla bakmak lazım gelir. Eğer Türkiye Cumhuriyeti’yle şeyhler arasındaki bu mücâdele soyguncıların kincilerin ? lehine hitâm bulsa idi, şarkda henüz başlayan teceddüd ve temedden…?... cümlesi daha bir çok zaman içün geriye itilmiş olurdı”

Şarkdaki tenkil hareketinin muave…?... fâ’idesi yalnız bundan ‘ibâret değildir. Geçen gün, dahiliye vekilimiz Cemil Beğ bir gazete muhâbirine şarki vilâyetlerimizde tatbiki mutasavvur ıslâhâtdan bahsi derken:

“… vilâyetde çalışacak hey’etler içün direktif hazırlâyoruz, diyordı, bu direktif ile ne sistemde teşkilât kabul ideceğimizi tesbit idiyoruz. Sâniye direktifimizde teşkilât-ı esâsiye ile ‘umdelerimizi esâs-ı ittihâz idiyoruz. Mes’ela ‘umdelerimizin birinde halkın kendi mukadderatına bi’z-zât vaz‘i yed olacağı mukayyeddir. Ma‘nevi nufûz ve şahsiyetler memnu’dur…?...

Binâ’en-‘aleyh Türk Cumhuriyeti’nin ‘isyân havâlisinde yapdığı iş yalnız bir teskin ve …?... hareketi değil, ‘aynı zamanda bütün ma‘nâsıyla bi istihlâs muhâdelesidir. Dahiliye vekili Cemil Beğ’in ma‘nevi nufûz ve şahsıyetler nâmını virdiği mezâlim dere-beğin te’sirleri altında ‘asırlardan beri inim inim inleyen bed-baht ve mazlum halk kitleleri Türkiye Cumhuriyeti ordusunun süngülerinde halâs ve hürriyet aydığınlığının ilk şu‘lelerini görüyorlar. Bu güne kadar, bu kitleleri teşkil iden insanların malları, canları, ferdi ve ‘â’ileleri bütün hukuk ve menfa‘atleri, rahat ve huzurları, ‘ırz ve nâmusları kah şeyh, kah beğ, kah ağa nâmını taşıyan haris,

münafık, cebbar ve gâsıb kimselerin elinde bir oyuncakdı. Bunların keyf ve arzusı emr itdiği vakti biçare halk içün en hasis, en zelil hizmetlerden en korkunç ve en kanlı maceralara kadar her hareket bir vazife halini alırdı. Bunun mes'uliyeti de ekseriya (TAHRİB OLMU İKİ SATIR) yerine merîd-i cezâ görmüşdür. Kaç def'a beğin cinâyetini uşak kendi kanıyla ödemişdir, kaç def'a ağaların (TAHRİB) kurban olmuşdur.

Türkiye'nin bu günde 'asırlardan beri işlemekde olan bu ictimâ'i

(BELGENİN ÜÇÜNCÜ BÖLÜMÜ TAHRİP)

ORJİNAL SAYFA 241

İkinci Sahife	Kilis	9 Haziran 1341

Hayatlarında ilk def'a olarak geniş geniş nefes aldıklarını his idiyoruz. Bunun içindir ki cumhuriyet ordusunun ve cumhuriyet 'adâletinin gördiği bu asil ve insâni vazifeyi ikmâle hazırlanan Cumhuriyet hükümetinin de 'aynı hat hareketinde devâm ideceğine ve idâri ıslâhat sahasında dere beğlik ocaklarını birer birer, temellerinden yıkacağına kâni' bulunuyoruz. Bu ocaklar içindeşimdiye kadar devlete sadık kalmış olan ve yahûd öyle görünmeyi menfa'atlerine uygun bulanlar dahi bu inkilâb silindirinin altından geçmek mecburiyetindedirler. Türk Cumhuriyeti, ancak böyle bir tesviye-i ictimâ'iyeden sonradır ki bu ağalara ve ya bu beğlere vatandaşlık hakkını virebilir.

'İsyân esnâsında daha te'dib hareketi başlamzdan evvel, o havaliye mensûb servet ve nufûz sahibi ba'zı kimselerin "benim adamlarım 'âsilere karşı şöyle yapmış, böyle itmiş…" tarzında tefâhur ve temeddühde bulundığını hatırlayoruz. Bir medeni kafanın isti'âb idemeyeceği bu korûn-ı vusta'i-yi şecâ'atin nihâyet buldığına emin olmak istediğimiz gün bu gündür. Her Türkiye Cumhuriyeti'de hiçbir kimse diğer bir kimsenin adamı olamaz. Her kes başlı başına bir adamdır ve her adam ancak kendi vicdanına ve kendi devletine karşı mes'ûldür. Eğer bir zamanlar bunun 'aksi vukû' bulmuş ise, biz, bu vâkı'ayı bin fehâyi ile dolu olan tarihe gömmek isteriz.

"Hakimiyet-i milliye-Yakub Kadri"

Müstakil Cinâyet Mahkemesi

Gazi Ayntab müretteb Cinâyet Mahkemesinin müstakil Cinâyet Mahkemesine kalbi dildiği müstahberdir.

Kilis'te Türk Ocağı

Meb'ûs-ı muhterememiz Ahmed Remzi Beğ Efendi tarafından yapılan teşvikât neticesinde şehremizde münevver gençlerden mürekkeb olarak Türk Ocağı idâre hey'eti teşekkül itmişdir. Hey'eti tebrik, muvaffakiyetini temenni ideriz.

Karışık Bir İş

İşgal esnâsında Fransız milis zabitliğiyle millete yapmadığı fenalık kalmayan ve işgalin zevâliyle beraber Fransızlarla cenûbe firâr ve orada Türklere envâ'-i mezâlim-i ikâ' iden Mülklü Gavur Hacının karısı uzun zamandan beri Kilis'te İngiliz, Fransız işgal orduları ve Kilis hudûd tâbûrı müte'ahhidi Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa'nın hânesinde muhtefi imiş, geçen gün Azez'de bir cihâze da'vetli olan Ökkeş Ağa ile buradan Azez'e gitdiği görülmüş!

Gavur Hacının karısı Kilis'e Vesika ile gelmediği gibi giderken de hiçbir tarafdan Vesika almamış imiş!

Diyâr-bekirli oğlu burada bulundukcai emsâli Suriye'den uzaklaşırken, kendisi burada keyfi-mâ yeşâ dolaşub durdukça bu adamın daha bundan bedter karışık işlerle uğraşacağına şübhe itmemelidir.

Merci'nin tekrâr dikkatini celbi derim.

Aydoğan

Bekreli Nebude mi Şaki?

İki Damlıların Eğri Kenne'yi basmalarında Bekreli Hacı Ömer oğlu Ahmed Ağa'nın oğlu Nebud'a dâhil oldığı söylenmekdedir.

Suriyelerle birleşerek Türk Köyü basmak ihânetdir ve biz bu ihânetde Murad ve Nebu Ağaların bulunmamış olmalarını arzu ideriz.

İki, Üç Kız Getirmiş!

İngiliz teba'asından Halep'li Heykel içün satun(!) alub Halep'e gönderdiği kızları getirmek üzre Halep'e gitmiş oldığını yazdığımız tüccardan şerbetçi-zâde Ahmed Efendi evvelki gün, iki üç kızla beraber Kilis'e gelmişdir.

Polis tahkikatında mûmâ-ileyhin on beş kız aldığı tebeyyün itmişdi, ‘acaba mütebâkis nerede ve ne hâldedirler? Buralarının tedkikini de ‘alâkadârandan ricâ ideriz.

Vâli-i Sâbık Gitmiş

Vâli-i sâbık Hüsnü Beğ Efendi geçen Cum‘a-irtesi günü Gazi Ayntab’ın Ordu’ya ‘azimet itmişlerdir.

Teyyâre İ‘ânesi

Türk Teyyâre Cem‘iyeti’nin bidâyet teşekkülünde hemen her yerden evvel Kilis mu‘allimler cem‘iyeti fa‘âliyete atılmış, ba‘zı müsâremeler ve konserler virerek hâsılâtının bir kısmını teyyare i‘ânesine ifrâz itmeğle kasabada halka güzel bir çığır açmışdı. Bu fa‘âliyet cidden şâyân-ı şükrân idi. Gazetemiz de bu yolda muhterem mu‘allimlerimize hizmetden ve teyyâre i‘ânesinin lüzum ve fevâ’idini izâhdan geri durmadı.

ORJİNAL SAYFA 242

İkinci Sahife	Kilis	9 Haziran 1341

Mu‘allimler cem‘iyetinin te’min idebildiği para çok bir şey değildi. Fakat bunun mikdârı ne olursa olsun kazada ilk adım olmak i‘tibâriyle teşekküre sezâ idi. Bizde arasıra ufak tefek fıkralar, cümleler yazmak suretiyle bu adımı diğerlerinin ta‘kib itmesini temenni itmekde idik.

Vaktâki cem‘iyetinin Kilis’te de bir şu‘besi teşekkül itdi. Ve bu vâdide ba‘zı fa‘âliyetleri üzerine aldı. Artık biz her şey’i ondan beklemeğe başladık, düşünmedik ki üç beş kişi ne de olsa üç beş kişidir. Bu üç beş kişinin bütün fedâkârlığ halkı tergibden öteye geçemez ve asıl fa‘âliyet kitleden beklenir. Kitle ise ma‘u’t-te’essüf bu işlerle hiç ‘alâkadâr olmayor. O kadar ki bu gün Kilis’te teyyâre cem‘iyetinin bir şu‘besi mevcûd olub olmadığına bile dikkat itmemiş efrâdımız çokdur.

Teyyâre i‘ânesi hakkında ilk yazdığımız makaleyi ihtivâ iden nüshamız, hâsılâtı kısmen teyyâre i‘ânesine mahsus, müsâmere mahalinde dolaşdırıldığı hâlde bir guruş virüb bir tek nüsha alan bulunmadı.

Köy hocası mecmû‘asından Vahid Beğ’in makâlesini iktibâs iden nüshamızı iki yüz ‘aded fazla tab‘ idüb şehirliye köylüye mecânen tevzi‘i ricasıyla tevdi‘

itdiğimiz dâ'ire-i resmiye ise galiba o gazeteleri kışın pencerelere yapıştırmak üzere bir yere istif eyledi. Çünkü ondan da hiç kimsenin elinde hiçbir 'aded göremedik.

Meclis-i idâreden şu'beye intihâb olunan sarraf bir a'zâyı da bu ana değin bir kere şu'beye uğramadığı ve intihabından bir zaman sonra İstanbul'a gidüb hâlâ 'avdet itmediği hâlde muhâfazada menfaat…?... mülâhaza eylediki, yerine diğer bir a'zâ isteyerek onu değişdirmedik.

Memleketin başka yerlerinde sene-i hâliye hâsılâtından ta'ahhüdâta girişildiği ve kazamızda tâze hubûbât yitişerek hanlarda satılmağa başlandığı hâlde dahi biz henüz ne efrâdca, ne şu'bece hiçbir hareket eseri gösteremedik. Evvelce virilen i'ânelerin hesâbı, mahal-i sarfı gösterilmediği içün teyyâre teberrü'âtına yanaşılmadığı yolunda serd idilecek ma'zeret kabul olunamaz. Çünkü her kes o insanların hesâbını, günâhını sorub su'âl idebilir ve bu hiçbir zaman diğer bir i'âneye iştirâk itmemek içün haklı ve makbul bir sebeb teşkil idemez. Teyyâre cem'iyeti aldığı i'âneyi makbuz mukâbilinde alacak ve irsâlât ve sarfiyâtı halka i'lân idecekdir. Şu'beyi teşkil iden zevât içinde de lehu'l-hamd evvelce böyle işlerde bulunub zimmetine para geçirmekle tânınmış bir kimse yokdur.

Hey'et-i idârede mümâsil-i teşebbüşâta muzâheret idecek a'zâ bulunmadığını biliyoruz. Ancak mıntıka müfettişliğine ta'yin idilen Gayur doktorumuz Fazıl Berki Beğ Efendi'nin Kilis'e gelerek yapacağı ıslâhâta intizâren teyyâre i'ânesi dercinde tecviz-i terâhi itmemeliyiz.

Binâ'en-'aleyh bir tarafdan şu'bece noksan azanın…?... a'zânın yerine diğeri getirilerek diğer tarafdan da halkça bu işlere ciddi 'alâkalar gösterilerek idrâk iden mahsûlâtdan bedae…?... ile teyyâre i'ânesi dercine (TAHRİB) ile icrâ idileceğine …?.... değildir.

Mahmud Rağıb

Terakki-perver Fırka Hakkında

Terakki-perver Cumhuriyet Fırkası'nın bi'l-'umûm merâkiz ve şu'bâdenin seddi husûsuna hey'et-i vekileyece karar virilmiş ve karâr-ı mezkûr dün akşam üzeri tab' idilirken kâ'im-makâmlıkdan tebliğ olunmuşdur. …?... ve …?... esbâb-ı mûcebiyeyi hâvi olan mezkûr karârı kâr'ilerimiz gelecek ….?... okuyacaklardır.

Teyyâre ve Köy Hocası Mecmû'aları Hakkında

Teyyâre cem‘iyetinden vilâyete gelen tahrirât sûreti

Kâ’im-makâmlıkdan:

Vatanın en mübrem bir ihtiyâcı kat‘iyen …?... fa‘âliyete atılan cem‘iyetimizin …?... …?... istihsâlinde (TAHRİB) şarki mevcûd olmak i‘tibâriyle bu güne kadar sebk…?... iden ricâlarımıza âtideki mu‘azzez vatanı ‘ilâve itmek isterim:

1- Teyyareciliğin terakkiyât-ı hazırasını ta‘kib ve teyyâreciliğin …?... memleketimizede idhâl-i milliye bir “teyyâre mecmû‘ası” neşri dilmek üzeredir. Mecmû‘amıza halkın terkib ve teşviki maksadlarımızın husûlüne pek ziyâde medâr olacakdır.
2- ‘Aynı zamanda cem‘iyetimiz hakkında halkın anlayacağı bu …?... yazılar neşr iden ve dâ’ima bizimle ‘alâkadâr bulunan “Köyocası risâlesinin en ücra köylere varıncaya kadar halka okuddırılması ve …?... istikmâliyle mecmû‘amızı tezyin itmek üzere …?... fikrin irsâl buyurulmasını ricâ eylerim efendim.

ORJİNAL SAYFA 243

İkinci Sahife	Kilis	9 Haziran 1341

Matba‘ada Müterakim Tebligât

Milli Bayram

Ve Eyyâm-ı Sâ’irede Merâsim

Kâ’im-makâmlıkdan:

1- Türkiye dâhil ve hâricinde devlet nâmına yapılacak milli bayram merâsimi cumhuriyetin i‘lân idildiği 29 Teşrin-i Evvel günü icrâ idiliyor.
2- İşbu milli bayram merasiminin tarz-ı icrasıyla sâ’ir bayramlarda icrâ olunacak merâsimin tarzı icrâ vekilleri hey’etince ta‘yin olunur.
3- Bu kânun neşri tarihinden mu‘teberdir.
4- Bu kânun icrasına icrâ vekilleri hey’eti me’mûrdur.

“Karâr-nâme”

İcrâ vekilleri hey’etinin 21 Nisân 341 tarihli ictimâ‘ında milli bayramda ve sâ’ir bayramlarda ifâ olunacak merâsim hakkında tanzim idilmiş olan âtideki ta‘limât-nâmenin mevki‘-i mer‘iyete vaz‘i tensib idilmişdir.

“Ta‘limât-nâme”

1- 29 Teşrin-i Evvel milli bayram günü merkez cumhuriyetde resmi merâsim ifâ olunur. ‘Ale’l-‘umûm Türkiye dâhilinde rü’esâ-yı hükümet ve Türkiye hâricinde elçiler, maslahat-güzarlarla şehbenderler ve şehbender vekilleri tarafından devlet nâmına resm-i kabul ifâ idilür. İşbu merâsime ve resm-i kabule bi’l-cümle makâmât-ı mülkiye ve ‘askeriye ve mü’essesâtlar iştirâk ider ve ecnebi devletleri mümessilleri beyne’l-milel kavâ‘id mûcebince iştirake da‘vet olunurlar. Merâsimin ve resm-i kabullerin tarz-ı icrâsı proğramı vaktiyle i‘lân olunur. Memâlik-i ecnebiyede icrâ idilecek merâsime müte‘allik proğram hâriciye vekâleti tarafından tesbit ve tebliğ idilür. Milli bayram günü ‘umûmi ta‘til günüdür.
2- Sâ’ir bi’l-cümle bayramlarda devâ’ir-i devlet ta‘til olunur. Resmi merâsim ve resm-i kabuller ifâ olunmaz. ‘Ale’l-‘umûm ziyâret ve tebrikler husûsi mâhiyetde ceryân ider.

Firâri ve Bakâyânın ‘Afvı Kânûnunda Tashihât

Kâ’im-makâmlıkdan:

18 Teşrin-i Evvel 339 tarihli firâri ve bakâyâ kânunun birinci maddesini tefsiren büyük millet meclisi ‘adliye encümenince tanzim ve meclis-i millice kabul olunan mazbatanın “cerâ’im-i mezkûreye merbut ve müteferri‘ olarak fâ‘il-i aslı ‘add idilen” fıkrasında muharrer “297-315” kaydının mezkûr encümence (297-317) suretinde tashih ve tevzi‘ idildiği meclis-i müşâr-ileyha riyâset-i celilesinin 21 Mart 341 tarih ve 3-226-1526 numrolı tezkeresinde izbâr buyuruldığı baş-vekâlet-i celileden bâ-tezkire-i sâmiye iş‘âr buyurulmakla i‘lân-ı keyfiyet olunur.

Adanadan ‘Amele İsteniyor

Kâ’im-makâmlıkdan:

Adana'da kozaların çapa ve hubûbâtın hasâd mevsimi geldiği ve mahsûlâtın sabıkına nisbetle mebzul oldığı cihetle ber-mu'tâd Adana'ya 'amele sevki içün i'lânât ve teşvikâtda bulunulması dâhiliye vekâlet-i celilesinin iş'ârına 'atfen i'lân olunur.

Hudûd İli Matba'ası Gitdi

Gazi Ayntab'a nakline başlandığını yazdığımız "Hudûd İli" matba'asının nakli hitâm bulmuşdur.

Tâlî Zirâ'at ve Meslek Mektebleri

Me'zûnları Lise me'zûnları Gibidir

Kâ'im-makâmlıkdan:

1- Tâli derecede bulunan bi'l-'umûm zirâ'at mektebleri me'zûnları ile mümâsili olan diğer tâli derecedeki meslek mektebleri me'zûnları 26 Kânûn-ı Sâni 340 tarihli kânun ile liseler me'zûnlarına bahş idilen hukuka mâlikdirler.
2- İşbu kânun-ı tarih neşrinden mu'teberdir.
3- İşbu kânunun icrasına icrâ vekilleri me'mûrdur.

Hilâl-i Ahmer Mecmû'ası

Türkiye Hilâl-i Ahmer Mecmû'asının 45'inci sayısı dahi pek nâfi'-i makâlât-ı sıhhıye ve ictimâ'iye ile muhtelif Hilâl ve Salib-i Ahmer haberleriyle intişâr itmişdir. Ayrıca Fransızca ve İngilizce kısımları da muhtevi oldığı hâlde senelik abonesi yalnız bir liradır.

Meslek

Türkiye'nin haftalık yegâne iş ve hayat mecmû'asıdır. 25'inci sayısı da pek müfid ve mütenevvi'-i mündericâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisna her Türk'e tavsiye ideriz.

Tatlıcı Ahmed Efendi

Kadı Câmi'i civârında, Kodamacı oğullarının dükkanındadır. Her türlü tatlı, şurûb, dondurma ve sâ'irenin en iysi, en a'lâsı ancak bu dükkanda bulunur. Tecrübe ve husûl-ı memnuniyet içün bir kere teşrif kâfidir.

ORJİNAL SAYFA 244

[Sayı: 361] 11 Haziran 1341-1925	Perşembe	20 Zi'l-ka'de 1343 (üçüncü yıl)
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Terakki-perver Fırka Hakkında

Re'is-i Cumhur Hazretlerinin Tasdiklerine İktirân İden Karâr-nâme Sûreti

Kâ'im-makâmlıkdan:

İcrâ vekilleri hey'etinin 3-6-41 tarihli ictimâ'ında ber-vech-i âti karâr-ı ittihâz olunmuşdur: Mütenevvi' tahrikâtın Ankara İstiklal Mahkemesi'nde ceryân iden ta'kibât ve muhâkemâtı esnâsında Terakki-perver Cumhuriyet Fırkası'nın İstanbul ve civârında vezâ'if-i resmiyesini der-'uhde iden ba'zı eşhâsın fırkanın proğramında mevcûd efkâr ve i'tikâdât-ı diniyeye hürmetkâr olmak esâsını tesvil-i efkâra ve neticeten tahrikât-ı irticâ'-kârâneye vesile ittihâz itdikleri sâbit olmuş ve fırkanın vaz'-ı hâzırı hakkında hükümetin nazar-ı dikkatini celbe müttefiken karâr virildiğini nâtık mahkeme karârı müdde'i-yi 'umûmilikden hükümete tebliğ olunmuşdur. Diyar-bekir İstiklâl Mahkemesi'nin ta'kibât ve muhâkemâtı esnâsında dahi Terakki-perver Cumhuriyet Fırkası'nın resmi mümessillerinin fırka proğramında mevcûd-ı efkâr ve i'tikâdât-ı diniyeye hürmetkâr olmak esâsını memleketi dinsizlerden kurtarmak iddi'â-yı iticâ'-kârânesine vâsıta-i telkinât ittihâz itdikleri ve bu yüzden son irticâ' ve 'isyânın tezâhürâtı esnâsında birçok vehim hâdisât vukû'a geldiği sâbit olmuşdur. Diyar-bekir İstiklal Mahkemesi kendi dâ'ire-i kazası dâhilinde bulunan Terakki-

perver Fırkası şu‘bâtını sedde karâr virdiğini hükümete tebliğ eylemişdir. Mahkemelerde ‘alî melâ’u’n-nâs ceryân iden bu ahvâlden mâ‘dâ hükümetin itlâ‘ına muhtelif vilâyetlerden iblâğ olan ma‘lûmât Terakki-perver Fırkası mensûblarının proğramlarında mevcûd esâs mu‘âvimi dini siyâsete alet iden vasıtâ-i tesvil ‘add eylemeğe çalışdıklarını göstermişdir. Zaten Ankara İstiklâl Mahkemesi’nde ceryân iden muhâkemât ve Vahididdin etrafında bulunan vatan hâ’inlerinin Avrupa’da teşkil itdikleri merkezlerden ve memleket dâhilinde hürriyet ve i’tilâf devletlerinden kaleme erbâb-ı fesâddan mürekkeb bir şebeke-i irticâ‘ te’sisine çalışmak gibi teşebbüsâtı izhâr eylemişlerdir. Bu ahvâl tahtında dini siyâsete alet-i ittihâz itmeğe müsta‘id bir ceryânın idâmesi artık mümkün olamazdı. Diğer tarafdan büyük millet meclisi dini ve mukaddesât-ı diniyeyi siyâsete alet-i ittihâz itmek gibi harekata karşu vatanı sıyânet itmek içün kânun-ı mahsus isdârıyla hükümetin ta‘kib ideceği vecibeyi dahi göstermişdir. Terakki-perver Fırkası’nın proğramında esâs olan maddenin dini siyâsete alet-i ittihâz itmek dimek olub olmadığının ta‘yini gibi müdde‘i-yi ‘umûmilere te‘alluk iden bir zemin mutâla‘aya girmeğe lüzum görülmez. Ancak programdaki maksad ne olursa olsun hükümet bunun fırkaya mensûb ba‘zı efrâd tarafından hakikat ve fa‘âliyetde tesvil ve irticâ‘a vasıtâ olarak kullandığını istilâ‘ât-ı muhtelife…?... ve mütemâdiye ile ve cumhuriyet mahkemelerinin muhâkemet ve mukarreratıyla sarahaten…??... müşâhede ve tesbit eylemişdir. Gerek telkin ve gerek tergibe ma‘rûz kalan vatandaşları

ORJİNAL SAYFA 245

İkinci Sahife	Kilis	11 Haziran 1341

tesvil ve tahrik ‘avâkıbinden muhâfaza ve’l-hâsıl zarar-ı ‘âmi tehdid içün Terakki-perver Cumhuriyet Fırkası’nın fa‘âliyetden men‘i hükümetin artık müsâmaha idemeyeceği vezâ’if-i sariha hükmüne girmişdir. Binâ’en-‘aleyh işbu karâr-nâmenin tebliği tarihinden i‘tibâren takrir-i sükûn kânûnı ahkâmına tevfikan Terakki-perver Cumhuriyet Fırkası’nın bi’l-cümle şu‘be ve merkezi ‘alâkadar-ı me’mûrin-i hükümet tarafından sed olunacakdır. Bu münâsebetle vatandaşların bi’l-hassa sarfı-nazar-ı dikkat ve muhâkeme-i sâlimesine ‘arz olunur ki Allah ile vicdân arasında vâsıta-i telakki olan dinin bir takım makâsad-ı mahsûsayı istihsâl içün siyâsete alet-i ittihâz idilmesi son def‘a tekrâr görüldüği vecihle memleketimizin tarihinde pek çok fecâyi‘ ve hâdisâtın zuhûrına ve nihâyet din nâmına tahakküm ve tağleb-i dâ’iyesinde

bulunan mürteci‘ ve cebbârların keyfi idâre ve istibdâdına müneccir oldığı ve Türk milletini ‘asırlarca inhitât ve ıztırâba mahkûm eyldediği mücerreb ve müsbetdir. Büyük millet meclisinin kavânin- mahsûsasıyla kat‘iyen men‘ idilmiş olan bu gibi fa‘âliyetlere müsâmaha itmemenin irâde-i milliyenin cumhuriyet hükümetine tahmil eylediği vezâ’ifden oldığına şübhe yokdur.

Küçük İ’tilâfa mı Giriyoruz?

Bükreş sefirimiz Hüseyin Rağıb Beğ’in üç beş gün içün memlekete gelmesi nereden çıkdığı bilinmeyen bir habere meydân virdi: Küçük İ’tilâfa girmekliğimiz mevzû‘-bahs imiş de Bükreş sefirimiz onun içün bu seyâhati ihtiyâr itmiş imiş. Tahmini bir balon uçurmasına benzeyen bu haberi Bükreş sefirimiz kat‘iyetle red ve tekzib itdi. Bükreş sefirimiz husûsi ba‘zı sebeb ve zârûretlerden dolayı böyle bir seyâhat yapmak mecburiyetinde kalmışdır. Bâ‘zı adamlar siyasi vazifeler ifâ iderken beşeri icâb ve zarûriyetlerden kurtulmuş olmazlar. İşte bu türlü bir mecburiyet Bükreş sefirimizi birkaç gün içün memleketine getirdi. Ve biz arkadaşlarına da onun birkaç gün içün aramızda bulunması zevkini virmiş oldı.

Fakat küçük i’tilâfa girecek imişiz efsanesinin hakikat ile hiçbir ‘alâkası olamayacağını anlamak içün bilmeyiz ki Hüseyin Rağıb Beğ’in tekzibine hâcet bile var mı idi? Türkiye’nin vaz‘iyeti, onun küçük i’tilâfa girüb girmeyeceğini zâten kâfi bedahet ve sarâhatle göstermez mi? Küçük i’tilâf, mevzi‘i ve nev‘man-ı müşterek ihtiyâcların garbi Avrupa’dan gördiği teşvikden de kuvvet alarak meydan virdiği bir teşekkülden ‘ibâretdir. Fransa’yı böyle bir teşkil ile ‘alâkadâr olmağa sevk iden sebeb meydandadır. Küçük i’tilâf devletlerinin bu teşvike ittibâ‘ itmek içün kendi kendilerine his itdikleri ihtiyâc ma‘lûmdur. Fransanın Almanya’yı tecrid itmek isteyen siyasetinden bize ne? Küçük i’tilâfa dâhil hükümetlerin kendi kendilerine his itdikleri müşterek ihtiyâc bizi ne içün ‘alâkadâr itsün? Vaz‘iyet-i hakikati vahilete…?... mutâla‘a olunursa belki bunun ‘aksini düşündürecek ahvâle şâhid oluruz. Ez-cümle biz yeni Rusya ile tâ istiklâl cidâliyemizin ilk günlerinden başlayan bir dostlukla doster komşumuz Rusya ile dostluğumuzun artık tarih enane…?... olan bu sarâhatına karşı garbi Avrupa’nın bizim muvacehemizdeki hat hareketi henüz karışıkdır. Ve bu da meydanda olan diğer bir hakikatdir. ‘Umûmi vaz‘iyetin büyük hatları işte böyle görülür, görüldükden sonra da güya başka yapacak işimiz yok imiş gibi bizim güya küçük i’tilâfa gireceğimizden bahs itmek hiffetle hareket itmek dimek olmaz da ne olur?

Daha fazla tafsilât virmeksizin vaz‘iyeti böyle ‘umûmi hatları ile gözden geçirmek bile bizim güya küçük i’tilâfa gireceğimiz haberlerinin bir efsâne ve bir hurâfe oldığını en göremeyen gözlere bile göstermeğe kâfidir. Ma‘-mâfih küçük i’tilâfa giremiyoruz dime tek küçük i’tilâfa hasmımız dimek olmadığını da izâha hâcet görülmez! Küçük i’tilâf devletlerinin yalnız kendilerince takdir olunan ihtiyâcları neticesi olan i’tilâfları kendilerine ‘â’id bir şeyi olub bizi ‘alâkadâr itmez. Biz onların i’tilâf ve ihtilâfları ile meşgul olmağa lüzum görmeksizin her biri ile hüsn-i münâsabat-perverde ider gideriz, ve bizim hat hareketimiz de hâlk işte bu hakikate mutâbıkdır. Küçük i’tilâfın Balkanlar’a te‘alluk idecek siyâseti belki yalnız burada biraz hudûdlarımıza temas itmek i‘tibârıyla bizi bir mikdâr ‘alâkadâr kılabilir. Bunun içün de yapacağımız şey ahvâlin ceryânına dikkat itmekden ‘ibâret olarak fazla telaş ve endişemiz, bi’t-tabi‘ asla ve kat‘â mahal yokdur. Kaldı ki

ORJİNAL SAYFA 246

Üçüncü Sahife	Kilis	11 Haziran 1341

küçük i’tilâfın Balkanlar siyâsetinde mutlaka Türkiye’ye zarar virmek ihtimâli halen devra-devr bir farziye halinde bile mevcûd değildir. Bizim dikkatimiz şunadır ki siyâsi teşekküller ba‘zen o teşekkülü vücuda getiren devletlerin arzularını da geçen müstakil ve kendi kendine zuhûra gelmiş ba‘zı neticeleri olabilir. Yoksa şimdiki halde küçük i’tilâfı teşkil iden devletlerin be-heme hâl Türkiye’yi de her hangi şekil ve derecesinde istihdâf itmiş bir siyâsetleri olmadığı bizce ma‘lûm ve muhakkakdır ve bundan dolayı o devletlerden her biri ile de sadece dostuz, o kadar.

Türkiye’nin hârici siyâseti ser-güzeşt aramakdan ve hatta ser-güzeştlere karışmakdan kat‘iyen uzâklaşmış olan tamamen milli bir siyâsetdir: Yalnız kendi hudûdı ve yalnız kendi hukuku içinde yaşamak siyâseti beyne’l-milel münâsebetlerde her siyâsi teşekkül, ba‘zen tedâfi‘ ile beraber tecâvüzü de zaruri kılabilir. Zaten harb ve sulhun tedâfü‘i ve tecâvüzi diye iki kısma tefriki bile nazari bir şeydir. Harb-i tedâfü‘ ve tecâvüzün her ikisinin mahmû‘ından ‘ibâret bir hâdisedir. O başlamaya görsün, alt tarafı artık işin ve vaz‘iyetin icâbı bilir. Tedâfü‘i de olur, tecâvüzi de: Her ikisi de bir yola çıkmak şartıyla Türkiye’nin vaz‘iyeti kendisini lüzumsuz bir ser-güzeşte götürebilecek olan bu türlü teşekküllerden mümkün oldığı kadar uzak kalmasını istilzâm ider. Dostluklarımız, hakikaten dostlukdur. Kimseye husumetimiz

yokdur. Bizi ızrâr idebilecek husumet var mıdır? İşte bizi ‘alâkadâr idebilecek mevzû‘ budur. Ve pek çok tecrübe ile öğrenmişizdir ki bu takdirde dahibizim için kendi kuvvetimize güğenmekten daha sâlim bir siyâset olamaz.

Biliyoruz ki dünyanın muvâzenesi karışıkdır, ve mechûlimiz değildir ki bizde bu dünya içinde buludığımıza göre eğer ortalık daha fazla karışacak olursa elbette vaz‘iyetin bize emr itdiği vazifelerde olabilir. Ancak bu vazifeleri sırasında ve icabına göre yapmaya…?... yapmakla çaya varmadan çemrenmek kabilinden şimdiden ba‘zı siyâsi teşekküllerde mevki‘ almak arasındaki büyük farkı da farıkız.?. ‘Umûmi kâ‘idemiz sulh ve müsâlemetdir, dostu ve mahsat…?... Mümkün ise her kese ve mümkün olabildiği kadar samimi ve fazla başkalarının husûsi ihtiyâcları ve dâhili halleri hiç meşgul olmadığımız işlerdir. Kendi memleketimizde kendi kendimize başarmak mecburiyetinde oldığımız çok işlerimiz vardır da onun için.

“Cumhuriyet-Yunus Nadi”

“Teyyâre” ve “Asâr-ı Nisvân” Mecmû‘aları

Müdüriyetlerine

Açık Muhâbere:

Mu‘teber mecmû‘aları, ta‘til-i neşriyât itmiş olan “Hudûd İli” gazetesine gönderildiği hâlde, matba‘amıza irsâl olunmamakdadır. Mübâdele icrâsını ricâ ideriz.

“Kilis”

Ahâli-i Muhteremeye

Teyyâre cem‘iyeti Kilis şu‘besinden:

Teşkilâtını ikmâl iden şu‘bemiz, memleket nâmına iştirâsını arzu idilen teyyâre için toplanacak i‘ânenin şekl-i ciy’etini müzâkere itmek üzere kendini bu işle ve memleketle ‘alâkadâr bilen her vatandaş yarınki Cum‘a günü ezânı sâ‘at yedide ‘umûmi ictimâ‘a da‘vet ider.

ictimâ‘da müzâkere idilecek mevâd cem‘iyete tedârik idilecek menabi…?... vâridât ve ez-cümle hâsılât-ı ‘umûmiyeden alınacak hisse-i i‘âne ve emsalidir.

Gazete ile vukû‘ bulan şu i‘lânı da‘vet-nâme mâhiyetinde telakki iderek muhterem halkımızın vakt-i mezkûrda Hilâl Konferans Salonunu teşrifleri ricâ olunur.

Teyyâre şu‘besi re’isi: Ahmed Muhtar

Ticâret ve Sanâyi‘ Odaları Kânûnı

Birinci madde- Ticaret ve sanâyi‘ odaları şahsiyet-i hükümüyeyi hâ’iz olub emvâl-i menkule ve gayr-i menkûleyi tasarrufa ve vezâ’ifine müte‘allik mu‘âmelât ve ‘akardâtı ifâya ve muhâkem ve devâ’ir-i devletde müdde‘i ve müdde‘i-yi ‘aleyh …?... bulunmağa ve ticâret vekâletinin muvâffakatiyle ….?.... ‘akdine selâhiyâtdâr mü’essesât-ı ‘umûmiye …?...

İkinci madde- Ticâret ve sanâyi‘ odalarının teşkilât dâhiliyesi ve vezâ’if ve mu‘âmelâtının sûret-i ifâsı, ticâret ve sanâyi‘ odaları hey’etlerinin mutâla‘aları istihsâl olunarak odaların ‘ali ihtiyâc ve hususiyetlerine muvafık ahkâmı ihtivâ itmek üzere ticâret vekâletince tanzim ve icrâ vekilleri hey’etince kabul ve tasdik idilecek bu nizâm-nâme ile ta‘yin olunur. Bu nizâm-nâmenin neşrine kadar

ORJİNAL SAYFA 247

Dördüncü Sahife	Kilis	11 Haziran 1341

31 Mayıs 326 tarihli ticâret ve sanâyi‘ odaları nizâm-nâmesi ile 26 Eylül 304 tarihli simsâr ve dellal nizâm-nâmesi ahkâmı mer‘idir.

Üçüncü madde- Berri ve bahri ticâret kânunları mûcebince sıfat-ı tüccâriyeye hâ’iz olan ve mü’essese-i ticâriyesi bulunan her şahıs ferdi ve hükmi ve her nevi‘ borsa mübâyi‘eciları ve husûsi ve resmi simsâr ve dellallar merkez ve şu‘be olarak ikâmetgâh-ı ticâri ittihâz eyledikleri mahallerin ticâret ve sanâyi‘ odalarına kayd olunmağa mecburdurlar. Bu mecburiyeti ifâ itmeyerek tarih-i i‘lândan i‘tibâren üç ay zarfında kendilerini odaya kayd itdirmek içün mürâca‘at itmeyen eşhâs-ı ferdiye ve hükmüyeye simsâr ve dellallerden mu‘ayyen olan senelik kayd ücretlerinin üç misli cezâ odaca tahsil olunur. Cezânın tahkikinden i‘tibâren üç ay zarfında kayd olunmamakda ısrâr idenlerin ticâret-hâneleri oda kararıyla hükümetçe sed ve simsâr ve dellaller icrâ-yı mu‘âmeleden men olunur.

Dördüncü madde- Ticâret ve sanâyi‘ odaları bulundukları mahalllerin birer ticâret sicilini tutacaklardır. İşbu sicile üçüncü madde mûcebince odaya kaydı mecburi olanlarla bunların hâricinde kalan bi’l-‘umûm esnâfın ve dükkanı bulunan zana‘atkârlar ve küçük tâcirler dahi kayd olunacaklardır. Tescil-i kaydiyesiyle

bunların sûret-i harçları yirmi guruşı tecâvüz idemez. Ticâret ve sanâyi‘ odası bulunmayan mahallerde işbu tescil mu‘âmelesini belediyeler ifâ iderler.

Beşinci madde- Ticâret ve sanâyi‘ odaları mutammirâtına ri‘âyet itmeyenler hakkında odalarca beş liradan yüz liraya kadar cezâ-yi nakdi hükm olunur. Bi’l-‘umûm cezâları hâvi oda mazbâtaları icrâ dâ’irelerince icrâ ve tenfiz olunur.

Altıncı madde- Ticâret ve sanâyi‘ odalarınca 31 Mayıs 1326 tarihli odalar nizâm-nâmesinin kırk birinci ve 26 Eylül 1304 tarihli simsâr ve dellâl nizâm-nâmesinin on üçüncü maddelerinde musarrah senelik kayd ücretleriyle ta‘rife-i mahsûsası vecihle odalarca i‘tâ idilecek evrâk ve sâ’ik tüccâriyeden ve mu‘âmelât-ı tasdikiyeden alınan harçlar ikinci madde de muharrer nizâm-nâme ile on misline kadar artdırılacakdır.

Yedinci madde- Sermâyeleri üç yüz bin liradan yüksek olan anonim limited şirketlerle mü’essesât ticariye-i resmiyeden fevku’l-‘âde sınıf ‘ad ile odaların bulundığı mahallere tahsis eyledikleri sermayenin binde yarımını tecâvüz itmemek üzere ikinci maddede muharrer nizâm-nâme vecihle ta‘yin idilecek sınıf ve derecâta göre senelik ücret-i kaydiye alınır. İşbu ücverât elli liradan aşağı ve bin liradan yukarı olamaz.

Sekizinci madde- Ticâret odalarının vâridâtı ber-vech-i âtidir:

1- Senelik kayd ücretleri
2- Harclar ve cezâ-yı nakdiyeler
3- Teberrü‘alar ve mu‘âvenetler
4- Odalarca teşkil ve idâre olunan mü’esseselerden alınan vâridât
5- Mikdârı her odaca tesbit olunarak ticâret vekâletince tasdik idilmek ve temettü‘ virgüllerinin yüzde beşini geçmemek üzere odalarca tahsil olunacak resim
6- Müteferrik vâridâtdan ‘ibâretdir.

Dokuzuncu madde-Ticâret ve sanâyi‘ odaları ticâret vekâletine merbut olub vekâletin teftiş ve mürâkabasına tabi‘dir.

Onuncı madde- Bi’l-‘umûm esnâf cem‘iyetleri ticâret vekâletine merbut olub bu cem‘iyetler hakkındaki 23 Nisan 1328 tarihli ta‘limât-nâmede şehir emâneti ile belediyelere virilmiş olan vezâ’if ve salâhiyetler ticâret vekâleti ve ticâret odaları tarafından ifâ idilir.

On birinci madde- İşbu kânun neşri tarihinden mu‘teberdir.

On ikinci madde- İşbu kânunun icrasına ticâret ve ‘adliye vekilleri me’mûrdur.

28 Ramazan 1343 ve 22 Nisan 1341

Zâyi‘-i Makbûz

Emvâl-i milliyeye pay sürmek üzere emâneten mâl-sanduğuna virmiş oldığım dört lira depozitonun 18 Haziran 34 tarih ve 549-3197 numrolu makbuzunı zâyi‘ eyledim. Zuhurunda hükmi olmadığını i‘lân iderim. Hamâl Cemonun oğlu Said 1-96

Mahkeme-i Asliyet Riyâsetinden

Meşhedlik mahallesinde mukim Ali oğlu Kasab Abdurrahmanın el-yevm-i hudûd-ı milli hâricinde ikâmet iden Bölük mahallesi ahalisinden Baytaz-zâde Mehmed Vakıf Efendi oğlu Abdullah Halis ‘aleyhine ikâme olunan alacak da‘vâsına muhâkemesi 8 Temmuz 341 tarihinde musâdefa Çehârşenbe günü zevali sâ‘at dokuzda icrâ olunacağı i‘lân olunur.

1-97

ORJİNAL SAYFA 248

[Sayı: 362] 14 Haziran 1341-1925	Pazar	23 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar

derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Teyyâre İ‘ânesi

Ankara, 9 (A.A)- Germencikliler İsmet Paşa nâmına bir teyyâre teberrü‘ni kararlaşdırmışlardır. Ankara düyûn-ı ‘umûmiye me’mûrları bir teyyâre almak üzere her ay ma‘âşlarından mu‘ayyen bir mikdâr teberrü‘ edeceklerdir.

Ankara, 10 (A.A)-Adana’nın Tuzla nâhiyesi (?) iki teyyâre almak içün teberrü‘i yirmi bin lira ile iblâğ itmişdir. Adana merkezinin yekünü yüz seksan bir bin lirayı geçmişdir. Konya’nın Beğ-şehri ahâlisi on bin lira teberrü‘ile kazâ nâmına bir teyyâre alacakdır. Nefs-i Erzurumun teberrüatı 15 bin lirayı bulmuştur. Erzurum me’mûrları bir def‘aya mahsus olarak ma‘âş ve tahsisât-ı fevku’l-‘adelerinin yüzde onunu virmişlerdir.

Ankara, 11 (A.A)- İstanbul polis me’mûrları teyyâre cem‘iyetine bin altı yüz elli lira virmişlerdir. Savur kazasıyla köylerinde ma‘deni altı yüz elli beş lira teberrü‘ idilmişdir. Adanada teberrü‘ât yekünü yüz doksan bin beş yüz liraya bâliğ olmuşdur.

İstanbul’da Madalya Alanlar

İstanbul, 8 (A.A)- Kendisine istiklâl madalyası tevcih idilen zevâtdan şehrimizde bulunmakda olan on dört zâta madalyalar bu gün sâ‘at dörtde merâsim-i mahsusa ile vilâyet dâ’iresinde ta‘lik idilecekdir.

Fransız-İngiliz Münâsebeti

Cenevre, 8 (A.A)-Mösyö Peripan …?... Cenevredeki ictimâ‘ esnâsında Fransa İngiliz müzâkerâtının mes‘ûd neticesini kendisine tebliğ ideceğini Mösyö Çemberlayn’e beyân itmişdir.

Fransız-İngiliz İ’tilâfı

Paris, 9 (A.A)- Paris gazeteleri cenevreden ‘akd idilmiş olan Fransız-İngiliz i’tilâfından lisân-ı memnuniyetle bahs itmekdedirler.

Hindenburğ ne Düşünüyor?

Paris, 7 (A.A)- Salâhiyatdar muhâfil Mösyö Biriyanın güya Hindenburğ …?... tekrâr makâm-ı hükümdâriye is‘âdı içün vâkı‘a teşebbüsâtı himâye itdiğine dâ’ir Mösyö

(TAHRİB, BELGENİN SOL KISMI)

Hindenburğ’un Kabulleri

Berlin, (A.A)-Re’is-i cumhur baş vekiliyle

(TAHRİB)

Mısır’da İngiliz ‘Adaleti

Kahire, 8 (A.A)-

TAHRİB

Esaha…?... Konferansı’nda Murahhassımız

Cenevre, 1(A.A)-‘Umûmi komisyon

TAHRİB

ORJİNAL SAYFA 249

İkinci Sahife	Kilis	14 Haziran 1341

itmişdir. Murahhassımız Tevfik Beğ bunu konferansın yegâne eser-i insani-kâreneden tevcih ve eslaha…?... mukavelesiyle bir mu‘tâd-ı fenni (?) teklif itmişdir.

Bu teklif kabul idilmişdir.

Emnu ? Selâmet Mes’elesi

Londra, 10 (A.A)- Emnu selâmet ‘ahid-nâmesi esâsâtı hakkında Fransa ve İngiltere arasında husûle gelen i’tilâf ale’l-‘umûm İngiliz muhâfil-i resmiyesini memnun itmişdir. ‘Avâm kamarasında sâbık baş vekil Makdonald bu i’tilâfa ‘â’id

evrakın kamaranın nazar-ı tedkikine ne zaman ‘arz idileceğini sormuşdur. Baş-vekil Baldırveyn buna ancak hâriciye nâzırı çemberlaynin Cenevre’den ‘avdetinden sonra cevâb virebileceğini beyân itmişdir.

Yeni Belçika Kabinesi

Bürüksel, 10 (A.A)- Belçika kabinesi hemen iki aya yakın devam iden bir buhrandan sonra Mösyö Polla’nın riyâsetinde üç fırkanın iştirakiyle teşekkül itmişdir.

Türk-Yunân Münâsebeti

Cenevre, 9 (A.A)-Cem‘iyet-i Akvâm meclis-i dâ’misi mazbata muharrerinin teklifi üzerine İstanbuldaki Rum ve Garbi Trakya’daki Türk akaliyetleri mes’elesini bu bâbdaki raporların ikmâli içün gelecek devreye te‘allik itmişler, murahhassımız Tevfik Beğle Yunan murahhassı Kaklamanos hükümetlerinin bu husûsda müzâkerete girişdiklerini ve gelecek devreden evvel mes’eleyi hal itmek üzere bulunduklarını bildirmişlerdir. Yunan hükümeti Patrik hakındaki talebi cem‘iyet-i akvamdan geri aldığından meclis mes’eleyi ruznâmeden çıkarmışdır.

Vasıf Beğ Geldi

İstanbul, 10 (A.A)- Prağ sefirimiz Vasıf Beğ dün şehrimizegelmişdir. Yarın sabah i‘timâd-nâmesini almak üzere Ankara’ya gidecekdir.

Konya Ticâret ve Zirâ‘ati

Ankara, 10 (A.A)- Konya’nın Yapağı Tiftik ve Hâli mustahassılları seyyar sergiye vasi‘ mukayesede iştirake hazırlanıyorlar. Yağmurlar Konya mahsûlâtının feyzini iki misli artdırmışdır.

Mübâdel ve Muhâcirler Mes’elesi

Ankara, 10 (A.A)- Dâhiliyede toplanan valilerle müfettişlerden mürekkeb iskân hey’eti mesâ‘iyesine nihâyet virmişdir. Memlekete girmiş gayr-i mübâdellerin hükümetçe tesbit idilen mıntıkalarda iskânı ve muhacirinden sonra ‘aşâ’irin iskânı içün hükümetçe tedabir-i der-piş idilecekdir. Baş-vekil İsmet Paşa dâhiliyeye gelerek heyetle iskâna ve memleket idâre-i ‘umûmiyesine müte‘allik mesâ’ili görüşmüşlerdir.

İstiklâl Mahkemesi Haberleri

Ankara, 10 (A.A)- İstiklâl mahkemesi cem‘iyet-i fesâdiye mensûblarının muhakemesine devâm itmişdir.

Şark-i İstiklâl Mahkemesi Haberleri

Diyar-bekir, 10 (A.A)-Şeyh Saidin muhakemesine devâm idildi. Hanili Mustafa ve Salih ‘isyâna iştirâk itdiklerini söylemişlerdir. Salih usat dağılmasun diye Saidi Diyar-bekir hücumuna teşvik itdiğini ifâde itmişdir.

Teyyare Şu‘besi A‘zâlığı

Teyyâre şu‘besi a‘zâsından Sarraf Ahmed Efendi’nin şu‘beye devam itdiği gibi ahiren İstanbula giderek ‘avdet itmemiş olması hesabiyle bu husûsda sabk eden iş‘âr üzerine meclis-i idâre-i kazaca mûmâ-ileyhin müste‘fi-i ‘adliye yerine câmi‘-i kebir imâmı meb‘us esbak Hacı Mustafa Efendi’nin intihâb olundığı haber alınmışdı.

‘Aynı zamanda şu‘belere Türk ocaklarından da a‘zâ alınması nizâm-nâme iktizasından olub ahiren Kilis’te Türk ocağı teşebbüs hey’eti teşkil itmiş olmasına mebni mezkûr ocakdan da şu‘beye bir a‘zâ intihâb idilmesi esbabına tevessül olunmuşdur.

Teyyâre İ‘ânesi Müzâkerâtı

Evvelki Cum‘a günü öğleden sonra Hilal Konferans Salonu’nda toplanan şehrimiz halkından ba‘zıları teyyare teberrü‘âtına müte‘allik muhtelif eşkâli mevzû‘-bahs ve müzâkere eylemiş, neticede bu işi sağlam bir esâsa rabt itmek üzere önümüzdeki Salı günü ‘aynı vakitde mezkûr salonda tekrâr toplanılmasını kararlaşdırılmışdır.

Ber-mûceb nizâm-nâme nâhiyelerde de birer şu‘be te’sis olunarak fa‘âliyete geçilmesi lüzumunun nâhiye müdüriyetlerine iş‘âr itdirilmesi husûsu da şu‘be hey’etinden ricâ olunmuşdur.

Teyyare işleriyle kendini ‘alakadâr ‘add iden zevâtın Salı günü öğleden sonra Hilal Konferans salonuna gelmeleri şâyân-ı temennidir.

ORJİNAL SAYFA 250

Üçüncü Sahife	Kilis	14 Haziran 1341

Meb‘ûs-ı Muhteremimizin ‘Avdetleri

Meb‘ûs-ı muhterememiz Ahmed Remzi Beğ Efendi Pençeşenbe günü ikindiye doğru dâ’ire-i belediyede kendilerini teşyi‘ içün tecemmü‘ iden büyük bir galabalıkla çıkarak otomobille râkib olmuş ve Ankara’ya ‘avdet itmek üzere Gazi Ayntab’a ‘azimet eylemişlerdir. Mu‘azzez vekilimize selâmetler dileriz.

Talat Beğin Valiliği Muntazır

Gazi Ayntab vâli vekâletinde bulunmakda olan muhterem kâ’im-makâmımız Talat Beğin bi’l-isâle mezkûr vâliliğe ta‘yin idileceği kuvvetle tahmin ve intizâr idilmekde oldığını Ayntab’dan gelen ba‘zı husûsi mektûblardan öğrendik.

Talat Beğin asâletini şiddetle temenni ideriz

Kâ’im-makâm Vekâleti

Vâli vekâletiyle Gazi Ayntab’a ‘azimetlerini yazmış oldığımız muhterem kâ’im-makâmımız Talat Beğ’in yerine, kâ’im-makâmlık vekâletine, hudûd taburu kumandanı Bin-başı Mehmed Ali Beğ ta‘yin buyurulmuşdur. Mûmâ-ileyhi tebrik, bu vazifede de muvaffakiyetlerini temenni eyleriz.

Cenûbdaki Türk Emvâline Tecâvüz

Fransız milis zabıtlarından ‘acil re’isi Hasan Cüneydan, Tirşem karyesi mutasarrıflarından, Kilisli Hacı Muhyiddin Ağa-zâde Mehmed Ağa’nın geçen seneki zeytun hâsılâtını kâmilen gasb itmişdi. Merkum şimdi de ‘aynı mu‘âmeleyi Mehmed Ağa’nın Tirşem’deki arâzisine ve sene-i hâliye mahsûlât arazisine tatbik itmekdedir. Bundan başka merkum nefs-i Tirşem köyünden neb‘ân itmekde olan sûdan dahi ‘umûm-ı Tirşem arâzisinin istifadesine mümâni‘at eylemekdedir. Hasan Cüneydan mezkûr suyu İngiliz ve Fransız işgal orduları müte‘ahidliği yapmş olan Kilis hudûd taburu müte‘ahidi, Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa ile müşterek oldığı “şımarık” çiftliğine cebren götürmekde ve bu sûretle Tirşem mahsûlâtının ihalesine çalışmakdadır. Cenûbda Hasan Cüneydan’a karşı hareket değme yiğidin kârı değildir. Bununla beraber Kilis’te bile Hüseyin Cüneydan’a izhâr-ı ‘adâvet idildiği takdirde keyfiyet derhâl Ökkeş Ağa tarafından merkumun semi …?... itlâğına isâl ve buna cesâret idenlerin neheb-i emvâli esbâbı istikmâl olunur. Diplomasi muhâberâtıyla da olsa Cüneydan’ın hakkından geleceğine emin oldığımız cumhuriyet hükümetinin ‘aynı zamanda Kilislileri bu zavallu cihin Ökkeş Ağanın şerrinden de kurtarmasını ricâ ideriz.

Candar-oğlu Nizib Taraflarında

Hasanceli köyü civârında vâki‘ olan müsâdeme üzerine Maraş havalisine firâr itdiğini yazdığımız şaki Candar-oğlu ile refikasının Sof Dağı tarikiyle Gazi Ayntab'ın şimalinden Nizib havalisine geçdiği ve hükümet kuvvetleri tarafından ta‘kib idilmekde oldığı müstahberdir.

Evvel Günkü Müsâbaha

Üçüncü ilk kız mektebi talebesi tarafından erkeklere virileceğini yazdığımız müsâbaha evvelki Cum‘a günü sabahleyin Hilal Konferans salonunda virilmiş ve cidden memnuniyet-i ‘âmmeyi celb eylemişdir. Bu münâsebetle mektebin baş mu‘allimi Aliye Bedri Hanım Efendi'ye beyân-ı tebrik ve şükrân eyleriz.

Hânımlara Müsâmere

Yarınki Pazar-irtesi günü ezani sâ‘at sekizde üçüncü ilk kız mektebinin son sınıf talebesi tarafından Hilal Konferans salonunda hanımlara müsâbaha virileceği memnuniyetle haber alınmışdır.

Yeni Mekteb Kitabları

341 Senesi Zarfındaki Mekteb Kitabları Neşriyâtına Dâ'ir Bir Cedvel İhzâr ve Ta‘mim İdilmişdir.

341 senesi zarfındaki mekteb kitâbları neşriyatına dâ'ir ma‘ârif vekâleti tarafından bir cedvel ihzâr idilmiş ve vilâyât-ı ma‘ârif idârelerine ta‘mim ve tebliğ olunmuşdur. Bu cedvele nazaran ilk mekteble de okunmak…?... eserler şunlardır: Musâhabat-ı ahlakiye ve ma‘lûmat-ı vataniye, tabi‘at tedkiki, zirâ‘at, hıfzu'l-sıhha, mekteb …?... teşkili içün ilk mekteb mu‘allimlerine …?... tarafından tercüme idilecekdir. Orta mektebler ve liseler içüb tab‘ idilen ve idilmekde bulunan eserler şunlardır:

Birinci devre, ikinci sınıf içün müsellesat…?...: Mü'ellif, mütercimi Ali …?... beğ birinci devre, üçüncü sınıf içün ….?.... beğ, ikinci devre birinci sınıf içün teşrih ve fizyoloji hayvani: Seraceddin

ORJİNAL SAYFA 251

Dördüncü Sahife	Kilis	14 Haziran 1341

Beğ ikinci devre birinci ve üçüncü sınıflar içün teşrih ve fizyoloji nebâni: Serâceddin Beğ ikinci devre birinci ve ikinci sınıflar içün fizik (birinci ve ikinci cildler Halid Zaim Beğ ikinci devre ikinci sınıf içün ruhiyât: Şekib Beğ, ikinci devre birinci sınıf iün kimya (birinci cild) Nakiyeddin Beğ, ikinci cild keza Nakiyeddin Beğ.

İkinci devre birinci sınıf içün ‘umûmi coğrafya: İbrahim Hakkı Beğ, ikinci devre ikinci sınıf içün Apvrupa coğrafyası: Macid Beğ, ikinci devre üçüncü sınıf içün Türkiye ve büyük devletler coğrafyası: Behcet Beğ. Hendese-i resmiye: Hüsnü Hamid Beğ, ikinci devre ikinci sınıf içün hendese-i mücessime: Ahmed Nazmi Beğ. Birinci devre birinci sınıf içün hendese-i musattıha Ahmed Nazmi Beğ. Birinci devre üçüncü sınıf içün Türkiye tarihi: Hamid ve Muhsin Beğler. İkinci devre ikinci sınıf içün Koron-ı Cedide tarihi: Hamid Beğ ikinci devre birinci sınıf içün edebiyât: Ali Canib Beğ. İkinci devre ikinci sınıf içün cebir: Halid Beğ. Birinci devre ikinci sınıf içün ma‘lûmât-ı vataniye:Mehmed Emin Beğ. İkinci devre birinci sınıf içün cebir: Halid Beğ birinci devre üçüncü sınıf içün Türkiye coğrafyası: Sadi Beğ.

Te’lif ve tercüme idilecek kitablar: İkinci devre üçüncü sınıf içün Türk medeniyeti tarihi, birinci devre ikinci sınıf içün ‘umûmi tarih. İkinci devre ikinci ve üçüncü sınıflar içün Türk edebiyatı tarihi (mukattefât kısmıyla birlikde) birinci devre, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar içün musiki, birinci, ikinci devreler, birinci altıncı sınıflar içün Fransızca, Almanca, İngilizce (takım halinde kıra’at ve sarf) ikinci devre üçüncü sınıf içün felsefe.

Mu‘allim mektebleri içün: Dördüncü sınıfa mahsus ruhiyât, beşinci sınıfa mahsus terbiye, terbiye tarihi ve usûl-i tedris.

Fransızca’dan Türkçe’ye ve Türkçe’den Fransızca’ya, Türkçe’den İngilizce’ye, Almanca’dan Türkçe’ye, Türkçe’den İngilizce’ye, Almanca’dan Türkçe’ye, Türkçe’den Almanca’ya orta mekteplerle liseler ve mu‘allim mektebleri talebesine mahsus küçük kıt‘ada ve mükessif …?... lügat kitabları.

Yeniden te’lif ve tercüme idilecek kitablar mekteb kitabları hakkındaki ta‘limât-nâme ahkâmına tevfikan vücuda getirilecektir.

Mekteb kitabları ta‘limât-nâmesi mûcebince yalnız liseler ikinci devresine mahsus kitablar ile bi’l-‘umûm mekteb kitablarının mu‘allim kısımları vekâlet hesabına tab‘ itdirilecek ve bunlardan mâ‘dâsının tab‘ı keyfiyeti mü’ellif

mütercimine ‘â’id bulunacaktır. Matba‘a-i ‘âmirede tab‘ itdirilmekde bulunan mekteb kitablarının mütebaki müsevvidâtı ? Haziranın on beşine kadar teslim idilmiş bulunacakdır.

Yeniden te’lif ve tercüme idilecek eserlerin ihzarına tâlib olanlar hemen vekâlete bir istid‘â-nâme ile mürâca‘at ideceklerdir. Bu istid‘â-nâmede me’hazlerini gösterecekler ve müsveddelerini hangi tarihde tevdi‘ ideceklerini tasrih eyleyeceklerdir.

Mu‘âyene Seferberlikden Evvel Olmalı

Kâ’im-makâmlıkdan:

İhtiyât zâbıtânıyla me’mûrin ‘askeriye ve sıhhıye ve baytariyenin seferberlikden evvel mu‘âyenelerini icrâ ve ahvâl sıhhıyelerini tesbit itdirmek mecburiyetinde bulunduklarından ba‘de’l-celb mu‘âyenlerini taleb idenler bulundığı takdirde mürâca‘atlarının kabul idilmeyeceği şu‘be riyasetinden meblağ-ı müdâfa‘a-ı milliye vekâlet-i celilesinin emir-nâmesi iktizasından oldığı

Rusûmât müdüriyetinden:

2-3 Haziran 341 gicesi sâ‘at dört buçuk raddelerinde Meydan Ekbez İstasyonunun Katranlı Dağı havâlisinde bi’l-müsâdeme hudûd taburu zabit ve efrâdı tarafından der-dest idilüb iki esb..?.. hayvanıyla gümrüğe teslim idilen on beş kalem eşyanın tarihden bir mâh sonra satılacağı meçhul bulunan ashâbına tebliğ makamına kâ’im olmak üzere i‘lân olunur.

1-98

Teyyâre Mecmû‘ası

Türk teyyâre cem‘iyetinin vâsıta-i neşr-i efkârı olarak intişâr itmekde olan bu güzel mecmû‘anın 1-7’nci nüshası neşr olunmuşdu. Teyyare cem‘iyeti Kilis şu‘besindede abone kayd idilir. Seneliği yalnız 210 guruşdur. Seri‘an abone olmalarını muhterem kâr’ilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 252

[Sayı: 363] 16 Haziran 1341-1925	Salı	25 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]
		Umumi müdürü ve

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Bir Talebenin Teşvikatı

Orta mekteb müntehi sınıf talebesine ‘umûmi imtihânda tahrir vazifesi olarak “Kilislileri Teyyâre İ‘ânesine Tergib” mevzû‘ı virilmişdi. İstikbâlin bu sevimli ricâlinden İsmail Efendinin kaleme aldığı makâle diğerlerinden daha ziyâde takdirde mazhar olmuşdur.

Elimize geçen bu küçük makâleyi ihtivâ itdiği büyük ma‘nâlar i‘tibâriyle sevine sevine sütunlarımıza geçiriyoruz:

Teyyâre almak içün i‘âneye koşalım muhterem Kilisliler!

Senelerden beri bütün düşmanlar ecdadımızın kânıyla boyanmış sevgili yurdumuza, altun ülkemize göz dikmiş ve Türk adının dünyadan kalkması içün ‘azm itmişlerdi. Hamd olsun istiklâl harbi bize büyük zaferi kazandırdı, kahraman ordularımızın, ‘azimkâr arslanlarımızın süngüleriyle kazanılan bu harb bütün cihana Türkün şecâ‘at-i merdânesini gösterdi. Hiçbir düşmanın karşımıza çıkmağa cesareti kalmadı.

İşte bizde şu feraseti kaçırmayarak el-birliğine çalışalım, sevgili vatanın teali…?.... ve terakkisi içün icâb iden her türlü vesâ’ti meydâna getirmeğe ‘azim idelim!

Düşmanın bir tüfengine karşı binlerce mitralyöz, bir teyyâresine karşı yüzlerce teyyare ..?..

Ma‘lûmdur ki biz Türkler harbden yeni çıkmış bir millet oldığımızdan ve ba‘zı hâ’in padişahların da fazla derecede israfâta meyl itmelerinden hükümetimizin büdcesi müsâ‘id değildir. herai…?... filonun teşkili içün hükümetin istikrâz itmesini hiçbir Türk arzu itmez. Bina’en-‘aleyh kendi yaralarımızı kendi ellerimizle saralım. Vatanın sâ‘adet ve selâmeti içün en ziyâde lüzûmı olan teyyare menfa‘atine i‘âne virelim! Türk sancağını garbın semâsında dalgalandıralım. Türkün mevcudiyetini, şecâ‘atini, kahramanlığını semâda bile gösterelim!

Muhterem Türkler! Sizi te’min iderim ki bizi düşmana karşı muhâfaza idecek en birinci vâsıta teyyaredir. Teyyaremiz ne kadar çok olursa düşmanlara o nisbetde gâlib geleceğiz. İzmir ve Adana vilâyetlerinin teyyare menfa‘atine virdikleri i‘âneler bütün Türkiyede mazhar-ı takdir oluyor. Sevgili Kilis halkımızında elden geldiği kadar teyyare menfa‘atine yardım itmelerini istirhâmla virilecek mikdarı hamiyet-i vicdâniyelerine terk idiyorum.

Kilis orta mekteb müntehi sınıfından Kilisli İsmail.

Yaşasun Adanalılar

Hamiyet-perver Adanalıların 13 Câriye kadar virdikleri teyyâre i‘ânesi iki yüz iki bin küsur liraya bâliğ oldığını Anadolu Ajansı yazıyor. “Yaşasun Adanalılar” dir ve şehrimiz halkının da hâlince fedakârlık göstermesini isteriz.

Türk Ocağı Hey’et-i Müteşebbisesi

Şehrimizde küşâd idilmiş olan Türk ocağı hey’et-i müteşebbişesi devlet-i âtiyeden teşekkül itmişdir:

Meb‘ûs Ahmed Remzi Beğ

Orta mekteb müdürü Bedri Beğ

Hükümet tabibi Abdulkadir Beğ

Said Baytaz Beğ

Tüccardan Mehmed Oğuz Efendi

Orta mekteb mu‘allimlerinden hicaz…?... Fahri Efendi

Orta mekteb mu‘allimlerinden Hafız Ahmed Mahir Efendi

ORJİNAL SAYFA 253

İkinci Sahife	Kilis	16 Haziran 1341

hey’et-i müteşibbesenin teşekkülü merkezi hey’et tarafından resmen tasdik idildikden sonra hey’et-i idâre teşkil idilecek ve a‘zâ kayd ve kabulüne başlanacakdır.

Günün siyâsi didi-kodılarıyla kat‘iyen ‘alâkadâr olmayan Türk ocağına münevver gençlerimizin tehâlükle a‘zâ kay didilecekleri tabi‘dir.

Taksimât-ı Mülkiye Tedkik Hey’eti

Mülkiye müfettişlerinden Ali Kemal Beğ Efendi’nin riyâsetleri altında mir-i mûmâ-ileyh erkân-ı harbiye binbaşısı Cemal Beğ’den mürekkeb olarak teşkil kılınan dokuzuncı mıntıka taksimât-ı mülkiye tedkik hey’eti, ma‘iyetlerinde encümen-i dâ’imi vilâyet baş kâtibi Ali Sahir Efendi oldığı halde, evvelki gün şehrimizi teşrif (TAHRİB) buyurmuştur.

Hey’et der-hâl fa‘âliyete geçerek yedi maddelik bir sû’al varakası tertib eylemiş ve bunu Kilisin ileri gelen ricâline tevzi‘ itdirmişdir. Su’âl varakasında hülsaten:

1- Kazanın mülhakat-ı hazırasıyla bir kaza halinde ibkâsı muvafık olub olmayacağı.
2- Kazaya Ayntab ve Islahiye cihetlerinden ba‘zı köylerin ‘ilâvesi icâb idüb itmeyeceği.
3- Kazadan Ayntab ve Islahiye’ye rabtı icâb iden köyler bulunub bulunmadığı.
4- 5-Kilisden civâr kazalara veya civâr kazalardan Kilis’e ilhâkı icâb iden köyler varsa esbab fekk ve ilhâkları.
5- Kilis’in hâsılâtı envâ‘i ile mikdârı ve muhtemel bir taksimât tefsilâtı ile bu hâsılâtın nasıl müte’essir olacağı.
6- Kazanın nerelerinde hangi ‘aşiretler bulundığı ve bunlar hakkındaki ma‘lûmât, sorulmuşdur.

Sû’âl varakalarını alan zevât dünkü gün belediye dâ’iresinde bi’l-ictimâ‘ bu sû’âllere lâzım gelen cevâbı virmişlerdir. Virilen cevâbları gelecek nüshamızda yazacağız.

Bugün ‘avdet idecekleri söylenen hey’et-i muhteremeye beyân-ı hoş amedi ile temenni-yi selâmet ve muvaffakiyet eyleriz.

Teyyare Piyangosu

Biletleri Geldi

Alınız

Teyyare menfa‘atine mürettib? ve ilk ikrâmiyesi üç yüz yetmiş iki bin beş yüz guruş olan piyango biletleri ahiren şehrimiz şu‘besine gelmişdir. Bilâ-terâhi herkes bu biletlerden almalı ve biletalmak isteyenler dâ’ire-i belediyeye mürâca‘at itmelidirler.

Te’lif ve tercüme idilecek asâr hakkındaki 24 kânûn-ı sâni 341 tarihli ta‘limât-nâmenin birinci maddesi mûcebince tanzim idilen ‘umûmi neşriyât defterinden 341 senesi zarfında i‘lân olunmak üzere tefrik kılınan eserleri muhtevi cedveller:

A- İctimâ‘iyât

(1)- İctimâ‘iyât usulünün kâ‘ideleri –Emildor Kayım.

(2)- Ahlak ve terbiyeten tatbiken ictimâ‘iyât mukaddemâtı-Mişel Soryo [te’lif ve tercüme hey’eti a‘zâsından Nevzad Beğ tarafından tercüme idilmekdedir.]

(3)- ‘Asr-ı hâzır ‘ilm-i ictimâ‘iyesi-Alfired Fobiye

(4)- İctimâ‘iyât hakkında ma‘lûmât-ı evveliye-Galeston Rişar [İhsâ’iyât müdürü Hilmi Ziya Beğ tarafından tercüme idilmişdir. Der-dest-i tedkikdir]

(5)- Taklid kânunları- Gabriyel Tared.

(6)- İctimâ‘i Mantık-Gabriyel Tared.

B- İktisâdiyât

(7)- Servet-i milelin mâhiyet ve esbâbı hakkında tefhisât. Adam Simit [Ağa oğlu Ahmed Beğ tarafından tercüme idilecekdir.]

(8)- İktisâd-ı siyasi mebdeleriyle bu mbdeelerin iktisat-ı içtimaiye müte‘allik ba‘zı tatbikâtı- İstavarat Mil.

C- Tarih ve Coğrafya

1- Türkiyâta müte‘allik:

(9)- Osmanlı tarihi-Hammer. [Tercümesine ve tab‘ına devâm idilecekdir.]

(10)- Tatarlar akınına kadar Peçenek ve Kuman Türkleri tarihi-Garlobovefski.

(11)- Selçuk Devleti ve Edebiyatı tarihi- Kırımıski.

(12)- Türkiye ve Edebiyatı tarihi-Kırımıski.

(13)- Orta Asya’nın şark kısmının tarihi-Vasiliyef.

(14)- İslam Tarihi-Kaytono [Hüseyin Cahid Beğ tarafından tercümesine başlanmış olan eserdir.]

(15)- Câmi‘u’t-tevârih-Reşiduddin.

(16)- Kitab-ı ahbâru’l-büldân-İbnu’l-fakih.[Meşhed kütüb-hânesinde bulunan yegâne nüshasının istinsâhına teşebbüs idilecekdir.]

(17)- El-kalkaşandı.

(18)- Arap ve edebiyatı tarihi-Kırımıski. [Te’lif ve tercüme hey’eti a‘zâsından Zakir Beğ

ORJİNAL SAYFA 254

Üçüncü Sahife	Kilis	16 Haziran 1341

tarafından tercüme idilecekdir.]

(19)- Düvel-i İslamiye Selenpol [Mal-müdürü Halil Beğ tarafından tercüme idilmişdir.]

(20)- Türk ‘ırkının dili ve medeniyeti [Te’lif ve tercüme hey’eti a‘zâsından Sadri Maksudi Beğ tarafından te’lif idilmişdir.]

(21)- Anadolu’da Yollar-Temşine.

(22)- Anadolu’nun tarihi coğrafyası-Ramzey

(23)- Eski Türk i‘tikâdiyât ve diniyâtı hakkında bir eser [Te’lif ve ya tercüme tarikiyle vücuda getirilecektir.]

(24)-Hindistan’da Türk Hükümdarları- [Hares müdürü Mübarek Beğ tarafından yazılmışdır]

(25)- Selçuk ve Bizans münâsebâtı tarihi [Te'lif veya tercüme tarikiyle vücuda getirilecekdir.]

(26)- Tarih-i Cihangürşah- Alaeddin Cüveyni

2- Umûmi Tarih, Müte'allik

(27)- Tarih-i 'umûmi-Selavis Rambo [Daru'l-fünûndaki hey'et-i mahsûsaca tercümesine devam idilecekdir.]

(28)- İbnil esir tarihi-İbni'l-esir [Evvelce tercümesine başlanmışdır. Te'lif ve tercüme hey'eti a'zâsından Zakir Beğ tarafından devâm olunacakdır.]

D- Hukûk

(29)- Felsefe-i Hukûk-Hegel.

(30)- Almanya, İngiltere ve Fransa'da hukuk hakkında 'asri fikir-Alfred Foyye.

(31)- Hak kuvvetdir-Bonej.

(32)- Cumhûriyet-Eflatun.

(33)- Siyaset (Politik)-Aristo.

(34)- Mukâyeseli Fransız hukuk esâsiyesi-Esmen [Süferâ-yı …? sabıkadan Ahmed Reşid Beğ tarafından tercüme idilecekdir]

H-Sanâyi'-i Nefise

(35)- Tarih-i san'at külliyatından. Müslüman kavimlerin san'atı-Dintec [Bedri Zahir Beğ tarafından tercüme idilecekdir.]

(36)- Tarih-i mi'mâri –Celal İsmed Beğ.

(37)- İstanbul'da Türk tarz-ı mi'mârisi-Gorliyet.

V-Tabi'yât

(38)- Nevi'lerin menşe'i-Delorin [Te'lif ve tercüme hey'eti re'isi Abdulfeyyaz Tevfik Beğ tarafından tercüme idilecekdir.]

(39)- Nesl-i beşer-Darvin

(40)- Kable't-tarih-i arz-Edmun Periye. [Te'lif ve tercüme hey'eti re'isi Abdulfeyyaz Tevfik Beğ tarafından tercüme idilmekdedir.]

(41)- Şarki Anadolu Jeoolojisi- osavalet.

(42)- Anadolu Jeolojizsi-Filibson

(43)- Hayat ve Memât-Jorjoboven [Te'lif ve tercüme hey'eti re'isi Abdulfeyyaz Tevfik Beğ tarafından tercüme idilmekdedir.]

Z- Felsefe…?... Terbiye

(44)- Fizik, metâ-fizik-Aristo.

(45)- Mânû'el-Epiktet.

(46)- Garendere gavrem ve novım…?... –Bakun.

(47)- 'Akl-ı beşer hakkında bir tedkik tecrübesi …?...

(48)- ma baade't-tabi'a üzerinde ta'mikat, felsefenin mübdeileri-Dekartes.

(49)- Monâdoloji-Leyipefiç

(50)- 'Akl-ı mahzen intikâdı-Kant.

(51)- Felsefe-i müsâbete dersleri- Okusit Kont.

(52)- Ta'lili ve istikvâ'i mantık, otilitârizm "intikâ'iye"-İstivâret Mil.

ALTMIŞ ÜÇÜNCÜ MADDEYE KADAR TAHRİBLİ

(63) Hikmetü'l-müşerrife- …?...

(64)- …?... [Te'lif ve tercüme hey'eti a'zâsından Zakir Beğ tarafından tercüme idilecekdir.]

(65)- …?... –Farabi [Te'lif ve tercüme hey'eti a'zâsından …?... Beğ tarafından tercüme idilecekdir.]

(66)- …?... –Rağıb …?...

(67)- Felsefe-i din - …?....

(68)- Felsefe tarihi - …?... "Te'lif ve tercüme hey'eti a'zâsından …?... Beğ tarafından tercüme idilecekdir."

(69)- Felsefe-i hazıra tarihi- …?...

(70)- Yunan mektebleri- …?...

(71)- ….?... felsefesi tarihi …?....

(72)- İctimâ‘iyât dolayısıyla …?... tarihi –Baret.

(73)- Çocuk ruhiyâtı ve tecribi terbiye- Filablored

ORJİNAL SAYFA 255

Dördüncü Sahife	Kilis	16 Haziran 1341

(74)- Mu‘allimlere ‘ameli vesâye ve veciheler- Jol Payo.

(75)- Çocuklar hakkında ‘asri fikirler- Beyne.

(76)- Terbiye ‘ilmi-Jan Dö Moro Tepi Jongi.

(77)- ‘Ameli mekteb [Ekol Akito]- Feriye.

(78)- Ta‘lim ve terbiye ‘umdeleri- İkinci kısım (Te’lif ve tercüme hey’eti re’isi Abdulfeyyaz Tevfik Beğ tarafından yazılacaktır).

(79)- Hafıza hastalıkları- Ribo.

(80)- Tecrübe üzerine mü’esses ruhiyât taslağı- Hofdiniğ- (Cahid Beğ tarafından tercümesi der-‘uhde idilmişdir.)

(81)- Kâhilin ruhiyâtı- İstaneley Hol.

H- Lisâniyât ve Edebiyât

(82)- Laverine- Zola [Reşad Nuri Beğ tarafından tercüme idilmekdedir.]

(83)- Fe Kondite- Zola (Maruf Beğ tarafından tercüme idilecekdir.)

(84)- Çiçeron ve Domosten’den müntehab hitâbet numuneleri (iktâf suretiyle meydana getirilecekdir).

(85)- Sivastopal Hatıraları- Tolstoy.

(86)- Alman edebiyatı tarihi- Artor Şeke.

(87)- Fransız edebiyatı tarihi- Lanson.

(88)- İngiliz edebiyatı tarihi- Ten.

(89)- Tarih-i iş‘âr-ı Osmaniye- Kib [Fuad Rauf Beğ tarafından tercüme idilmişdir. Tab‘ına devam olunacakdır].

(90)- Türk Lehcelerinin mukâyeseli lügati- Radlof.

(91)- Divân-i Lügâtü't-Türk-Hüseyin Kaşgari [Samih Rıfat Beğ tarafından tercüme idilmekdedir].

(92)- Uygurika- Müller.

(93)- Hilyetü'l-insân ve Hilyetü'l-lisân- İbn-i Mühenna.

(94)- Kudikus Kumanikus (Kuman Mecmû'ası)

(95)- Divân-i Türki- Seydina Hazret-i Sultan Veled- [Veled-i Çelebi Efendi tarafından cem' ve tahşiye olunmakdadır].

(96)- Ma'ârif düsturu- [Vekâletce tertib olunacakdır].

Muhtıra:

(1)- Te'lif ve tercüme idilecek asârhakkındaki ta'limât-nâmenin ikinci maddesi mûcebince tertibi dilen bu cedvel- mezkûr ta'limât-nâmenin bu sene ibtidâsında tanzim kılınmasına mebni- mi'âdında neşr olunamamışdır.

(2)- Bu cedvele dâhil eserlerin, sene-i hâliya zarfında kâmilen tercüme ve neşr idilmesine ne vaktin, ne de büdcenin müsâ'id olamayacağı aşikârdır. İlk cedvelde böyle vâsi' mukayesde tenavvuun…?... iltizâm olunmasına sâ'ik, erbâb-ı 'alimimize genişçe bir intihâb sahası te'min itmek maksadıdır. Binâ'en-'aleyh bu sene mezkûr eserlerden ancak zamani ve mâli imkânlar ile mütenâsib bir mikdârının tercüme ve tab' itdirilmesi mevzû' bahs olabilir ve mütebâkiyesi gelecek senelere devr olunur.

(3)- Bu eserlerden hizâsında tercüme idildiği veya idilmekde oldığı mukayyed bulunmayanların tercümesine tâlib olanların, i'lân tarihinden i'tibâren nihâyet bir ay zarfında vekâlete mürâca'at itmelidirler.

(4)- Taliblerin, tercüme itmek üzere intihâb eyledikleri kitabların müte'allik oldığı 'ilimlerle hâ'iz-i münâsebet bulunmaları ve bunların yazıldığı lisana hakkıyla vâkıf olmaları lazımdı.

(5)- Bir eserin tercümesi içün müte'adid tâlib zuhur itdiği takdirde bu eserin te'lif ve tercüme hey'etince ta'yin olunacak ba'zı sahifeleri, numune olmak üzere, tâlibler tarafından tercüme idilecek ve tercüme de daha ziyâde muvaffakiyet gösteren tercih kılınacakdır.

(6)- Te'lifve tercüme idilecek eserler hakkındaki ta'limât-nâme evvelce gazetelerle neşr olunmuşdı. Ma'mâfih tâliblerden gazetelerin o nüshalarını görmeyenler, bulundukları vilâyetlerin ma'ârif idârelerine mürâca'atla, mündericatına mutali' olabilecekleri gibi, bu husûsda doğrudan doğruya te'lif ve tercüme hey'etine de mürâca'at idebilirler.

(7)- Fukara-i sâbıkada zikri geçen ta'limât-nâme mûcebince mü'ellif ve mütercimler ile vekâlet arasında 'umûmi ve husûsi şartları muhtevi ve numunesine muvafık bir mukâvele –nâme te'âti olunacakdır.

(8)- Mekteb kitabları cedveli, ayrıca neşr idilecekdir.

10 Mayıs 341

Muhterem Abonelerimize

Üçüncü sene-i neşriyatımıza dâhil olalı altı ayı çok geçdiği halde muhterem abonelerimizden pek azı abone bedelini göndermiş bulunuyorlar. Kilis gibi bir yerde gazete çıkarmanın müşkülâtıyla beraber icâb itdiği masraf ve külfet mu'azzez abonelerimize ma'lûm olsa gerekdir. Binâ'en-'aleyh abone bedellerinin bir an evvel irsâlini lütf û himmetlerinden bekleriz.

Türkiye İktisâd Mecmû'ası

"Türkiye iktisâd mecmû'ası"nın 111'inci sayısı müfid-i muhteviyâtla intişâr itmişdir, tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 256

[Sayı: 364] 18 Haziran 1341-1925	Perşembe	27 Zi'l-ka'de 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab' ve i'lân ücreti

olunmaz.		pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Teyyare Şu‘besinin Teşekkülü Münâsebetiyle

Teyyare cem‘iyetinin Kilis’te bir şu‘besi teşekkül itdiğine dâ’ir sabuk iden iş‘âre cevaben cem‘iyet re’isi ve Bolu meb‘ûs-ı muhteremi Cevad Abbas Beğ Efendi’nin âtideki telgraf-nâme vârid olmuşdur:

“Şu‘bemizin teşkili münasebetiyle necib halkı tebcil, sizi ve refikâ-yı kirâmı tebrik ve muvaffikiyet temenni eylerim efendim.”

İlk Müteferrik-i İ‘âne

Da‘vi vekillerinden Kilisli Kadri Efendi birâderimiz ilk def‘a müteferrik i‘âne olarak teyyare cem‘iyeti Kilis şu‘besine kırk lira virmek suretiyle ibrâz-ı ham‘iyet şerefini ihrâz itmişdir. Kadri Efendinin bu hareketi şâyân-ı takdir ve imtisaldir.

Kilis’te Teyyare İ‘ânesi

Şehrimizde derç idilecek teyyare i‘ânesinin gazetemizle neşri mukarrer oldığından erbâb-ı ham‘iyetin isimerini ber-vech-i âti neşr idiyoruz:

Lirâ ‘Aded:

40 da‘vi vekillerinden Kilisli Kadri Efendi.

50 Salih Efendi-zâde Hacı İsmet Efendi.

50 Belediye re’isi Ahmed Muhtar Efendi.

5 Emin Çelebi-zâde Mahmud Rağıb Efendi

Maba‘dı var

Tedkikât-ı Mülkiye Hey’etine Virilen Cevâblar

1- Kilis kazasının âtideki ta‘dilât dâ’iresinde ve bir kaza halinde ibkâsı zârûridir.
2- Kilis’e Gazi Ayntab’dan Kemlün, Keçe-baş, Berke, Herte, Şeyh Bilecen, Kumsurun, Beğler-beği, Güllerce, Lohan, Murcalı, Kazıklı, Külecik, Sarit

mezra‘ası Islahiye’den Karaca Viran, Kestan, Burunsuzlar ve Ala Kilis’e karyelerinin ‘ilâve idilmesi icâb ider.

3- Kilis’ten Gazi Ayntab’a Yaycı, Kuşcı karyeleriyle İkiz Viran ve Emir Hac mezra‘aları virilmelidir.

4- Kilis’e Gazi Ayntab ve Islahiye’den ilhâkı icâb iden köylerin esbâb-ı ilhâkı yek-diğerine Karbit ve merkez kaza ile münâsebet-i asâyiş ve emniyet-i nokâtanın ilhâm itdiği zaruretlerden ‘ibâretdir.

5- Kilis’ten fenni der-miyân olunan köylerin esbâb-ı fenni dahi dördüncü maddedeki zaruretlerdir.

6- Kilis’in hâsılâtı buğday, arpa, burçak, mercimek, nohud, ak dârı, kırmızı mısır darısı, kil-kil darı, sisam pamuk, üzüm, incir, zeytun bağı ile mütenevvi‘ sebze ve meyveden ve tütünden ‘ibâretdir. Ve ahd-ı kıyâs olan şümbül…?... sekiz şenigden..? ‘ibâret bir ölçek olub bununla kazada seksan iki bin şümbül…?... buğday kırk beş bin arpa, altı bin beş yüz burçak, dört bin beş yüz mercimek, iki yüz elli nohud, dokuz yüz ak darı, bin iki yüz kırmızı mısır darısı, altı yüz kil-kil darı, bin sisam ile kezâlik ve ahd-ı kıyas olan kantar iki yüz elli okkadan ‘ibâret bir vezin olub bununla da kazada bin kantar pamuk kozası, on kantar kuru incir, bin kantar kuru üzüm, beş bin kantar zeytun yağı, iki yüz elli kantar tütün hâsılâtı olur. Sisamdan muhtelif yağ istihsâl iden mısırlarımız var ise de kazada zeytun danesi satmak mu‘tad değildir.

Yukarıda ‘arz olunan ta‘dilâtın hâsılâta

ORJİNAL SAYFA 257

İkinci Sahife	Kilis	18 Haziran 1341

müsbet ve menfi bir te’siri olamaz.

7- Kilis’in garb ve şimal cihetlerinde Savcılı, Barak, Berâkatlı, İfrazlı, Hamatlı, Çakallı, Atmalı, Kaşanlı, İzorlı ‘aşiretleri olub bunlar seyyar bir halde yaşayorlar. Savcılı ve Barak ‘aşiretleri Türkü’l-asl olub diğerleri Kürddürler. Bunların kâfesi devecilik ile ve koyun keçi sürüleriyle te’min-i ma‘işet eylemekdedirler.

Naci Paşa Hazretleri

Birkaç gün evvel terhis idilen kol-ordularının başında olarak Diyar-bekir'den hareket buyurdukları gazetelerde okunan Naci Paşa Hazretleri'nin evvelki gün Gazi Ayntab'a muvâsalat itdikleri müstahberdir.

Pazar-irtesi Günkü Musâbaha

Üçüncü ilk kız mektebi son sınıf talebesi tarafından hânımlara bir musâbaha virileceğini yazmışdık. Bu musâbaha geçen Pazar-irtesi günü Hilal Konferans Salonu'nda virilmiş ve hanımlarımızı cidden memnun itmişdir.

Gazi Ayntab'da Yangın

Gazi Ayntab belediyesine 'â'id gaz deposunda lehimcilerin dikkatsizliği yüzünden bir benzin tenekesi ateş alarak neticede bütün gaz deposu mahv ve muhterik olmuşdur.

Bir kısmı sigortasız olarak yanan gaz ve benzin mikdârı yedi bin sanduk tahmin idilmekdedir.

Lehu'l-hamd başka zâyi'at yokdur.

'Adliye Ta'yinleri

Gazi Ayntab mahkeme-i asliyesinde münhal olan bin guruş ma'âşlı kitâbete vilâyet nüfus baş-kâtibi İhsan Alaaddin Efendi ta'yin olunmuşdur.

__ Kilis mahkeme-i asliye baş-kâtibi Arif Efendi Gazi Ayntab cinâyet mahkemesi kâtibliğine terfi' idilmişdir.

__ Sibtiroz mu'allimi Muharrem Efendi'nin mahdumu Hikmet Efendi Kilis mahkeme-i asliyesi zabıt kâtibliğine ta'yin idilmişdir.

__ Kilis mahkeme-i asliye baş-kâtibliğine baş-kâtib mu'âvini Fevzi Efendi'nin ta'yin idileceği haber alınmışdır.

__ Gazi Ayntab mahkeme-i cinâyet odacısı Nafi Efendi Kilis mahkeme-i asliye mübâşirliğine ta'yin olunmuşdur.

Vazifeden 'Afv

Kilis orta mekteb müdürü Bedri Beğ kardaşımızın vazifesinden 'avf idildiği "halk dili" refikimizde…?... ma'u't-te'essür okunmuşdur.

Gidenler, Gelenler

__ Taksimât-ı mülkiye tedkik hey'eti evvelki gün Gazi Ayntab'a 'azimet itmişlerdir.

__ Hilal mektebi ikinci mu'allimi Refik Nasuh Beğ dünkü gün Gazi Ayntab'dan gelmişdir.

Türk Yurdu

En bi-nâm Türkçü muharrerlerimizin asâr-ı kalemiyesiyle tezeyyün olunan ve halkımıza hakiki varlığını, benliğini öğreten bu mühim milliyet mecmû'asının 2-9'uncu sayısı da çıkmışdır.

[Kilis'te Türk Kütüb-hânesinde bulunur, her Türk'e tavsiye ideriz.]

Hilâl-i Ahmer Hey'etimiz Hindistan'da Büyük Bir Hüsn-i Kabul Görmüşdür

Bir müddet evvel Hindistana gitmiş olan Hilal-i Ahmer hey'etimizin orada görmüş oldığı hüsn-i kabule dâ'ir orada münteşir iki gazetede şu ma'lûmât-ı intişâr itmişdir:

Lahur'da münteşir "zemindâr" gazetesi 3 Nisân 341 tarihli nüshasında diyor ki: "Hilâl-i Ahmer hey'et-i murahhassasından Tevfik Beğ Lahur'daki Şâhi Câmi'inde Cum'a gününe tesadüf iden Ramazanın birinci günü cemâ'ate bir nutuk irâd itmiş ve Hind Müslümanlarının Türkiye'ye karşı gösterdiği 'alâka ve mu'âvenete teşekkür ile cem'iyetin maksad ve gâyesini izâh eylemiş ve Yunanistan'dan mübâdele suretiyle gelen muhâcirlere yardım içün Hind Müslümanlarının da mu'âvenetini taleb içün geldiklerini ifâde itmişdir.

Mevlâna Ahtebir Ali Han Hilâl-i Ahmer hey'etine Lahur Müslümanları nâmına teşekkür ile Hind Müslümanlarının Türk kardaşlarını son derece sevdiklerini zikr iderek "bin üç yüz senelik 'ena'nât-i islâmiyesini muhâfaza içün Türklerin gösterdiği fedakârlık ve şecâ'ate ve dökdükler kanlara Hindistanın çocukları bile vâkıfdır. Şübhesiz son senelerdeki muhârebâtda Türkün keskin kılıncı Yunan ile beraber bütün düşmanlarını da titretmişdir." Mezkûr gazete bütün Hindistan Müslümanlarının Türk kardaşlarına [seve seve mu'âvenetde bulunacaklarını ve Hindistan vali'-i 'umûmiyesinin de cem'-i i'ânât içün hey'ete teshilât göstereceğini 'ilâveten kayd itmekdedir.

ORJİNAL SAYFA 258

Üçüncü Sahife	Kilis	18 Haziran 1341

Bu mübâyede münteşir 15 Nisan 341 tarihli Hilâfet Gazetesin'de Hilâl-i Ahmer hey'eti tarafından muhâcirlere i'âne cem' ve derci içün Hindistan'a gönderilen hey'et-i murahhasanın Lahura muvâsalatı münasebetiyle Hind akârından (Lala Racibiyet)in mezkûr hey'et şerefine 28 Mayıs 341'de virdiği bir ziyâfetde irâd itdiği bir nutukda Türklerin fedakârlık ve kahramanlıklarından bahs ile dimişdir ki: "Türkler bu ebedi ve-lâyezâl..? kahramanlık sayesinde zincir-i esâreti kırarak kendilerini kurtarmışdır. Şübhe yok, şarkda yalnız ve yalnız bir Türkiye vardır ki onun al-sancağı şimdiye kadar Avrupa'da dalgalanıyor. Binâ'en-'aleyh onlara her türlü mu'âvenet ve yardımda bulunmaklığımız lazımdır. Geçen sene İstanbul'a vukû' bulan seyâhatimde Türklerin 'âdalet ve mekârim ahlakına son derece vukuf-peyda eyledim. Onların necâbet ve şerâfetini görerek pek mütehassıs oldum. Çünkü gördüm ki Avrupa'da medeni bir milletin müttesif olundığı bütün fezâ'il ve hüsn-i ahlaka Türkler'de TAHRİBLİ… hatibin Türkler hakkındaki ….?... çok mütehassıs oldığı ve Hilâl-i Ahmer cem'iyetinin …?... ve mezheb gözetmeksizin ….?.... olanlarla yetim çocuklara yardım itdiğini söylemişdir.

Hikâye

Hu! Eyvallah!

Derviş Mehmed'in şevk ve sa'âdetine payan yokdı. Çünkü nihâyet inâbe almağa muvaffak olmuşdı. Senelerden beri tekkenin kırk okkalık zibilini mi taşımadı, en kenâr köşe, en mütem'in yerlerini mi yıkamadı, şeyh efendinin kundakdaki torunlarını mı divar dibine çömeltmedi, ne yapmadı ki… İnsanlıkdan, benlikden çıkmış boynu bükük cab-canlı bir itâ'at şekline girmişdi. Bunların hepsine ve her şey'e, 'aklına bir toz konmadan, alnında bir damla ter kurutmadan tahammül itdi. Tek inâbe alsın, tek dünya yüzünde mâfihâya mensûb erenlere aşina derviş olsunda ne edib iderlerse itsinler.

Genç kızın mefkûresi koca delikanlının mefkûresi aşinâ-fişinâ, ihtiyarın mefkûresi servet, 'acem eşkinin mefkûresi taze yonca, finûnenin mefkûresi işkembe tiridi, beslemenin mefkûresi küçük beğ, ibtidâ'i mektebi mu'alliminin mefkûresi der-hâl ma'ârif nezâreti, ve say sayabilidiğini dirler ki doğrudur, mefkûresiz mahlûk, sûsuz hoza petrolsüz lambaya benzer. Derviş Mehmed'in mefkûresi de inâbe alub

kırklara karışmakdı. Ama bu nadir ve bu kadar sene zarfında öğrendi? Hiç! Şeyhi ne öğrendiyse, o da onu öğrendi. Esrârengiz bir bakış, ma‘nâsını kendisi de bilmediği esrâr-ı alûd bir iki mübhem cümle, o kadar. Yalnız yegâne ve adam akıllı öğrendiği iki kelime vardı: Hu! Eyvallah!

Dünyayı, ahireti, …?... , …?.... , kerimesini, cehennemi, arafı, …?... , hayatı, ölümü her şey’i ve hatta koca sakalıyla kendisini bu (Hu! Eyvallah!) ın içine sığdırmışdı:

__ Derviş Mehmed nasılsın?

__ Hu! Eyvallah!

__ Derviş Mehmed karnın aç mı?

__ Hu! Eyvallah!

__ Derviş Mehmed karnın tok mu?

__ Hu! Eyvallah!

__ Derviş Mehmed dünya yerinden oynuyor.

__ Hu! Eyvallah!

__ Derviş Mehmed Allah belanı virsin.

__ Hu! Eyvallah!

__ Derviş Mehmed Allah iyiliğini virsin.

__ Hu! Eyvallah!

Başka bir söz söylese, zan idiyordu ki inâbesi elinden gidecek ve …?... tutunca kendisini …?... atacaklar. …?... anlamadan söylediği …?... “…?.... ölüm” mefhumu dib-diri bir …?... gam derviş Mehmed de tecelli itmişdi.

Feragat iyi, güzel ama, Derviş Mehmedin ferâgati yalnız dünyadan, yalnız ….?... yalnız insâniyeti veya …?... değil. Belki var olan ve yok olan her şeydi. Tabiki …?... koymuş bir …?... kısım içinde (Hu! Eyvallah!) diye …?... bir …?... ve hareket …?... Derviş Mehmedin …?... böyle …?... mahlukluğa indiren şeyh efendinin taksiratı var mıdır, yok mudur? İster olsun ister olmasun, yalnız şurası ma‘lûmdur ki cem‘iyet bir (Hu!) ile bir (Eyvallah!) arasındaki Mehmed gibi temiz bir evlad daha gayb itmişdi. Fakat …?... inâbeyi aldı ya, hu!

ORJİNAL SAYFA 259

Dördüncü Sahife	Kilis	18 Haziran 1341

Eyvallah! deyüb artık yola düşdü. Memleketine gidiyordı.

Yirmi beş seneden beri hiç kimseden ve hassaten şeyh efendiden şikâyet itmeksizin, bir baldıran yaprağı kadar kendinden geçkin yaşayan Derviş Mehmed gide gide bir küçük ormanın ortasında akan çayın kenarına geldi. Oturdı, lokma idiyordı. Bir aralık sağına bakdı çalılar içinde iki adam, avrad oynatıyorlardı birisi kadının bir yanağını öpdü, ötekisi iki yanağını öpdü, kavga bundan çıkdı. Derviş Mehmed (Hu! Eyvallah!) diye başını çevirdi. Kavga bundan kızışdı. Bir adam öteki adamı öldürdü, avrad bir tarafa, katil öte tarafa kaçdılar. Derviş Mehmed ne şaşdı, ne korkdı, ne bir şey düşündü, (Hu! Eyvallah!) diyüb lokmasına devâm itdi. Çobanlar maktulü görüb haber virdiler. Zabıtalar koşuşdı ve maktulün on iki adım ilerisinde teşbihini çeken Derviş Mehmed'i tutdılar:

__ Bu adamı sen mi öldürdün?

__ Hu! Eyvallah!

__ Bu rakıları siz mi içdiniz?

__ Hu! Eyvallah!

Derviş Mehmed'i yaka-paça müstantıkın huzûrına çıkardılar. Zabt varakaları, evrâk-ı tahkikiye hep ortaya çıkdı. Müstantık sordı:

__ Maktûlü sen mi bıçakladın?

__ Hu! Eyvallah!

__ Derviş Mehmed'in dünya ile 'alâkası yokdı. Dünyada yalnız üç vazifesi vardı. Birincisi elini göğsüne koymak, ikincisi boynunu bükmek, üçüncüsü de Hu! Eyvallah! Dimekdi.

Derviş Mehmed mahkemenin huzuruna çıkdı. Ta'ammüden katl cürmüyle maznûndı. Derviş Mehmed birer Hu! Eyvallah! İle bütün muhâkemeyi idâre itdi. İrtesi günü karar virilecekdi. Habs-hâne gardiyanı Derviş Mehmed'e açıldı.

__ Derviş Mehmed! Didi. Sana öğreten şeyhin fena öğretmiş. Yarın boynun ipe gidiyor. Seni i'dâm idecekler.

Derviş Mehmed'in gözleri açıldı, kısaca bir Hu! Çekdi. Gardiyan hepsini, her tehlikeyi anlatdı. Hu! Eyvallah! İle dâr dünyada her şey'in asân olacağını zan iden Derviş Mehmed'in karıncaya basmaz ayakları suya irdi. Ve ilk def'a dünya kelâmı itdi:

__ O halde ne yapayım gardiyan başı?

__ Ha şöyle! Birazda dünya lafı et adam.

__ Peki sen söyle ben yapayım.

__ Yarın mahkemenin huzûrına çıkınca re'is beğe karşı kuvvetli bir estağfurullah çekersin. Şimdiden çek bakayım.

__ Estağfurullah, sümme estağfurullah.

__ Pek a'lâ dirsin ki: Estağfurullah ben nasıl katil olabilirim.

Ve sonra gördüklerini anlatırsın.

Derviş Mehmed öyle yapdı. Estağfurullahdan sonra ne gördü ne biliyorsa anlatdı. Katili tutdılar. Herif i'tirâf itdi. Derviş Mehmed i'dâmdan kurtuldı. Kurtulur kurtulmaz gerisin geriye doğru inâbe aldığı kırk yıllık şeyhinin karşışına dikildi. Başındaki külahı çıkarub şeyhin önüne fırlatdı ve didi ki:

__ Şeyh baba, al külahını, hu! Eyvallahı da içindedir. Eğer estağfurullah imdadıma yetişmemiş olsaydı, sittin sene anam ağlayacakdı.

"Cumhuriyet- Aka Gündüz"

Yeni Çıkan Kitablar

Muhtasır

Harb-i 'Umûmi Tarihi

Cihan harbi nasıl başladı, nasıl hazırlandı? Hangi memleketler istilâ idildi? Kimler istilâ itdi? Harb-i 'umûmiye neden girdik? Tahtu'l-bahr muhârebelerinin iç yüzü, Çanakkale et ve kemik kal'ası idi. Almanya, Rusya, Belçika, Fransa, İngiltere, İtalya, Sırbistan, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Avusturya, Macaristan, Japonya ve Amerika ve elh hükümetler bir birine nasıl i'lân-ı harb itdiler? Fiy'atı 25 guruşdur. Mütercimi: Kilisli Hicâz-i Fahri, nâşiri: Kilisde

Mahmud Turhan

Basılan ve Satılan Yeri:

İstanbulda Hüsn-i Tabi‘at Matba‘ası

Türk Kitab-hânesi

Memleketimizin kitab ve kırtasiye merkezidir. Cüz’i ücretle kiralık kitâb virilir gazete e mecmû‘alar bâyi‘idir. İstanbul fiy’atına abone kay didilir. Tamgalanmış posta pullarını beşer paradan satın alır.

Yeşil Giresun

Giresunda bu nâm ile ahiren intişâr iden refik-i muhterememizi tebrik, muvaffakiyetini temenni ideriz.

ORJİNAL SAYFA 260

[Sayı: 365] 21 Haziran 1341-1925	Pazar	30 Zi’l-ka‘de 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Teyyare İ‘ânesi

Teyyare cem‘iyetinin teşekkülüyle beraber her tarafda halkın i‘âneye iştirak içün göstermekde oldığı şevk ve tehâlükün ma‘nevi ma‘nâsı maddi kıymetinden noksan değildir.

Çetin ve kanlı harblerden istiklali dişi ve dırnağıyla kurtararak, çıkmış ve bin bir yoksulluğa aşina olmuş bir milleti vatan ve istiklali müdafa‘a ve muhâfaza gibi çok makus bir bir mefkûreye karşı göstermiş oldığı ‘alâka ve merbutiyetin bir def‘ada bu sûretle tezâhürü, dost ve düşman muhitlerinde yapacağı te’sirler i‘tibâriyle de mühimdir.

Bizim ile dost olmak isteyenlere ne büyük ve kâdir bir millete el uzatdıklarını göstermeğe bir vesile daha olacağı gibi, hâlâ bize düşman bir rûh daşıyanlarda da yaşamağa olan hakkımızı ve kabiliyetimizi daha dün i‘lân ve isbât iden milletimizin ruhundaki fedakârlık ve ferâgat-i nefs duygusunun eksilmediğini ve gün geçdikçe mütezâyid bir şekilde inkişâf itdiğini ve ideceğini bir kere daha anlatmış bulunacakdır.

Şimdi gözlerinizi bu cem‘iyet-i sabıkasının pişdârları olan merd ve ….?... Adana ve İzmirlilerden …?... yurdumuzun her mülkü ve çevresine çevirsek ‘aynı ateşli ve hassas tezâhürâtın izlerini görmekdeyiz. Fakir milletimizin gösterdiği şu kalb ve vicdan zenginliği şübhesiz cehaletin bütün servetlerinden üstündür.

Fakat ….?... biz Kilisliler bu hamiyet …?... en geride …?... bulunmuş olmak bedbahtlığındayız.

Vaktiyle, Kilis …?... daha Türk Teyyare cem‘iyetinin teşekkülü ….??... virdikleri birkaç müsamerenin ekser hâsılatı mezkûr cem‘iyete teberrü‘ itmek suretiyle gösterdikleri yoldan ve açdıkları çığırdan yürünmüş olsaydı memleketimiz bu husûsda kendisinden te’essüfle bahsi dilen bir vaz‘iyetde bulunmaz ve belki şimdi bizim de millete …?... idilmiş bir teyyaremiz olurdı. Vicdanlardaki hamiyet ve hüsn-i niyetin derecesi bu çeşid, sinesinde yüksek ve kudsi bir maksad daşıyan teşebbüsler de …?... memleketimizin milli …?....

Yaşasın Adanalılar

BELGENİN SOL KISMI TAHRİP

ORJİNAL SAYFA 261

İkinci Sahife	Kilis	21 Haziran 1341

Kurban Derilerini Teyyare Cem‘iyetine Virelim

Mütekarribu'l-hulûl olan kurban bayramında zebh idilecek kurbanların derileri teyyare cem'iyeti nâmına cem' olunmak üzere şimdiden tedâbir-i lazıme ittihâzı telakki olunan iş'âr üzerine şu'bece kararlaşdırılmışdır. Hamiyet-perver halkımızın bu husûsda icâb iden himmet ve mu'âveneti deriğ itmeyeceği karyen me'mûldür.

Teyyare Piyangosu Biletleri Geldi

Alınız

Sivil teyyare mektebleri menfa'atine mürettib ve ilk ikrâmiyesi üç yüz yetmiş iki bin beş yüz guruş olan piyango biletleri ahiren şehrimiz şu'besine gelmişdir. Bilâ-terâhi herkes bu biletlerden almalı ve bilet almak isteyenler dâ'ire-i belediyeye mürâca'at itmelidirler.

'Akibet Kurtulduk

Fransızlar'dan gördüğü mülâyim mu'âmele üzerine üç seneden beri Türkiye-Suriye hududunun iki tarafında ahaliye müdhiş mezâlim-i ikâ' iden şaki-i şehir Candar oğlu İbrahim ile 'avanesinin hükümet kuvvetleri tarafından Nizib cihetlerinde ta'kib idilmekde oldığını yazmışdık.

Evvelki gün vilâyetden vârid olan telgraf-nâmelere nazaran vali-yi vekil muhteremi Talat Beğ Efendi'nin himmeti ve ta'kib müfrezesi kumandanı Ramazan Efendi'nin fedâkârâne harekâtı ve 'ale'l-'umûm müfreze efradının şecâ'at-i dilirâneleri sâyesinde merkum İbrahim ile biraderinin ve on kadar refiklerinin meyten…?... istisâl olundukları anlaşılmış, firâr iden şakilerin de ta'kiblerine devâm idildiği işidilmişdir.

Birden Bire Ucuzluk

Taze mahsulün kesretle vürûdı üzerine evvelki gün –on altı buçuk okkadan 'ibâret- beher kilesi gümüş beş mecidiyeye satılan buğdayın kilesi dünkü gün birden bire üç buçuk mecidiyeye düşmüşdür. Un fiy'atında da mahsus bir tenzil vardır. Buna göre ekmek fiy'atıda belediyece tenzil olunmuşdur.

Ma'ârif Vekili Daru'l-fünûnda

Der-'aliye, 17 (A.A)-Dâru'l-fünûn dün akşam ma'ârif vekili Hamdullah Subhi Beğ şerefine bir çay ziyâfeti virmiş ve bütün fâkülteler müderrisleriyle bir çok meb'ûslar ve zevât-ı sâ'ire ziyâfetde hâzır bulunmuşdur.

Fevzi Paşa İstanbul'da

İstanbul, 17 (A.A)- Erkân-ı harbiye- 'umûmiye re'isi Fevzi Paşa Hazretleri ve ma'iyetleri dük akşam terâkiyadaki teftişat-ı seyahatinden şehrimize 'avdet itmişlerdir. Müşâr-ileyh ve ma'iyeti Turgud re'is ile bir iki güne kadar Çanakkale'ye gidecek ve Balıkesir'e kadar olan havâliyi teftiş ideceklerdir.

Spor Haberleri

Der-'aliye, 17 (A.A)-Merkezi Macaristan muhtılat fudbol takımları bu akşam şehrimize muvasalat ideceklerdir.

Ermeni Firârilerinin Maznûnları

Ermeni firarilerinin İstanbul'a duhulünde su'-i istimâl-i ikâ'i cürmüyle maznun olarak Eşkişehir'de mahkeme-i temyizde muhâkemeleri icra idilmekde olan zevâtın kâmilen berâ't itdikleri "hâkimiyet-i milliye" refikimizde okunmuşdur.

Tahrir-i Arazi

Gazi Ayntab tahdid ve tahrir hey'etinin lağv olundığı ve yakında vilâyetimiz dâhilinde de tahrir-i arâzi mu'âmelesine başlamak üzere ta'yin olunan hey'etin hareket itdiği gazetelerde görülmüşdür.

Kilis'e Muhâcir Geliyor

Kilis'e altmış yedi hâne muhâcir geleceği vilâyetden iş'âr idilmesi üzerine hükümet-i mahalliyece şimdiden esbâb-ı istirâhatlarının te'minine çalışılmakdadır.

Ta'yin ve Tebrik

Orta mekteb mu'âlimlerinden Yılmaz Beğ'in Gazi Ayntab emvâl-i milliye baş-kâtibine ta'yin olundığı haber alınmışdır. Mûmâ-ileyhi tebrik ve muvaffakiyetini temenni ideriz.

Ta'yin

Münhal olan Kilis mahkeme-i asliye baş-kitâbetine esbak Kilis bidâyet mahkemesi baş-kâtibi İbrahim Efendi'nin ta'yin olundığı işidilmişdir.

İstifa'

Kilis mahkeme-i asliye riyasetine ta‘yin idildiğini yazmış oldığımız Nevşehir müdde‘i-yi ‘umûmiyesi Abdullah Beğin Kilis’e gelmeyeceği ve istifâ itdiği müstahberdir.

ORJİNAL SAYFA 262

Üçüncü Sahife	Kilis	21 Haziran 1341

Halep’ten Mektub

Suriye’de Gazeteler Nasıl Çıkar ve Doldırılır?

Haleb 5 Haziran [Muhâbir-i Mahsûsumuzdan]

Suriyeliler’de, daha doğrusu ‘umûmiyetle Arablar’da söz söylemek, yemek, içmek gibi ‘âdeta tabi‘i ihtiyâc derecesindedir. Arabla’dan beliğ, hatib yetişmiş olmasının bir sebebi de bunlarda ki küçük yaşdan beri söz söylemeğe olan meyil ve inhimakdır.

Bugün bunun bir şeklini Suriye matbû‘atında görüyoruz. Suriye’de ne kadar gazete intişâr itdiğini Türkiye’de bulunanar kabil değil tahmin idemezler. Nufûsı her hâlde İstanbul nüfusunun yedi, sekizde biri derecesinde olan Beyrut’da çıkan gazetelerin mucmû‘ı İstanbul gazetelerinin bir, iki misli fazladır. Şam’da ve Halep’de intişâr iden gazeteleri de ‘ilâve idecek olursak yekûn-ı me’t hânesinde dolaşır.

Bu kadar gazetenin ‘acaba kâr’ileri ne kadardır? Bunlarda da başka memleketlerdeki gazete kâr’ileri ‘adedini tahmin idecek olursanız çok yanılırsınız: Gazetelerin belli başlı mühim-i ceridelerinin bile satışı bini pek tecâvüz ider. Pek çoğunun tırâjı iki, üç yüz rakamdan ‘ibâretdir.

O hâlde bu kadar gazete kime ve ne içün intişâr idiyor? Diye bir sû’âl hatırınıza layih olursa bunun cevâbını yukarıdaki beyânâtım virmiş olur: Söylemek ihtiyâcı!

Başdan başa tenkidât, esâsen didi-kodıya ‘âşık olan Suriyeliler gazetelerini de başka sûretle yaşatırlar. Zavallı memleket bin ihtiyâc içinde kavruluyor. Zirâ‘at bozuk, ticâret durgun, iktisâdiyât bitmiş, matbû‘ât bunu iltifât nazarına almaz, o mutlaka kendilerince yüksek mevzû‘lar üzerinde dolaşır. Din mes’eleleri, şahsi tenkidât ve sıkça Türkiye’ye ve Türkler’e ta‘rizler…

Misalen bir gazete çıkar "Türkçe nedir? Lisân mıdır? Arabca, Acemce kelimeleri kaldırınca hiçbir şey ifâde idemeyen ve ancak birkaç milyon insân tarafından söylenen bir lisân Antakiye ve İskenderundaki mekteblerimizde niçün tedris olunuyor?" dir. Bir gazete "El-zaman" ismindedir.

Bu El-zamanı yazanlar Türkçe'nin Kafkasya'da, Azerbaycan'da ve daha ilerilerde milyonlarca nüfus tarafından hem de İstanbul lehçesiyle nasıl okunub yazıldığını bilse böyle bir safsataya düşmezdi mi dirsiniz, asla! O pek a'lâ bilir. Fakat demagoji yapmak istediği içün böyle görünür.

Diğer bir gazete çıkar Suriye matbû'âtı Türkiye'ye idhâl idiliyor, bizde misliyle mukâbile idelim dir. El-hâsıl arasıra öyle terâneler tutdurular ki bunlara gülmek mi, yoksa ağlamak mı lâzım bilinmez. Eğer yularları toplanmış olmasa daha kim bilir Türkler 'aleyhine neler, ne cevherler yumurtlamazlar. Ama kendi menfa'atlerini kendilerinden çok yükse idrâk iden hükümet pek dostâne geçinmek istediği şimâl komşusunı lüzumsuz gücendirecek sözlere müsâ'de itmiyor.

Şunu açıkça söyleyebilirim ki bütün Suriye'de Türkler hakkında samimi bir muhabbet vardır. Çünkü iki milletin din bahsi bir taraf, menfa'ati birdir. İki millet ne kadar hüsn-i münâsebet-perverde idilerse ticâri, iktisâdi işleri o nisbetde inkişâf ider. Fakat Türkleri rencide itmek isteyen zümre ancak hükümet cenâ'ından ta'yiş idenlerdir ki akl-ı kalildir.

Bir de Türkiye'den koğulmuş, buraya ilticâ itmiş …?... vardır ki bunlarda gerek ellerindeki gazete ve gerek lisanlarıyla Türkiye Cumhuriyeti 'aleyhinde bulunuyorlar. Bunlardan biri de yüz elliliklerden seciyesizlerin piri 'add olunan Ali Hilmidir. Burada yarısı Arabca intişâr iden el-vakt lisanda bir gazetenin Türkçe yazısını yazıyor, işte bu ma'hûd Ali Hilmi Türkiye 'aleyhinde ağzına gelen hezeyânı yazar. Mesela geçenlerde Şeyh Said mel'ûnunun ele geçdiğini kendisine mahsus bir takım …?... ile itabâta yelteniyordı. Zavallı mı diyeyim ne diyeyim bu ahmak böyle saçmalarıyla güya Türkiye Cumhuriyeti'ne zarar virmek isteyor.

Miskin bir mel'ûnun güneşe yumruk sallaması gibi geçen günkü paçavrasında buradaki Türk kızlarının elim, feci' hâllerine dâ'ir yazdığım hakikati bir takım bi-servin laflarla tekzibe yelteniyor. Benden sû'âl istiyor. Bir, beş değil ki… Daha geçenlerde buranın en yüksek kibar 'â'ilesinin İstanbuldan alub getirdiği kadın iki aylık mecburi bir esâretden sonra kalkub istanbula gitdi. Eğer müsâ'de itseler bir

dane Türk kızı burada kalmaz. Suriyeli hânımlar Müslümanmış, evden dışarı çıkmazlarmış. Pek a‘lâ! biz Suriyeli hânımlara bir şey didiğimiz yok: Fakat Türk vatandaşlarımızın esaretine tahammül idemeyiz.

Ali Hilmi

ORJİNAL SAYFA 263

Dördüncü Sahife	Kilis	21 Haziran 1341

Türk kadınlarının ictimâ‘i hürriyetlerini menfur bir takım isnâdatla tezlil itmek istiyor, halbuki onun murdar kalemi yüksek yüksek hanımlarımızın, kızlarımızın mu‘âlibâtına şöyle dursun eteğine bile ulaşamaz. Bugünlük bu kadar kâfi.

“Cumhuriyet-V. Nekün”

Beyne’l-milel Takvim Değişiyor

Seneler 13 ay mı olacak?

Takvimde icrâsı mutasavvur olan ıslâhât hakkında cem‘iyet-i akvâm tarafından bir muhtıra neşr olunmuşdur. Bu muhtıra beyne’l-milel demir yolları ittihâd erkânından Mösyö Honej tarafından İngiliz Demir Yolu kumpanyalarına tebliğ olunmuşdur.

İngiliz kumpanyalarına mûmâ-ileyh vâsıtasıyla cem‘iyet-i akvâma gönderdikleri cevâbda senenin –her biri yirmi sekiz gün olmak üzere- on üç aydan teşekkül olmasını ve fazla olarak sene-i şemsiyelere bir gün ve sinin…?... de bir gün ‘ilâve idilmesini müttefiken taleb itdiklerini bildirmişlerdir.

Şapka Hakkında Bir Anket

Fes Milli Serpoş Değildir, Herkes İstediğini Giyer

İstanbul, 14 (Muhâbirimizden)-Fransızca (La-ğazet) şapka hakkında bir anket açmışdır. Ma‘ârif vekili Hamdullah Subhi Beğ mezkûr gazete tarafından sorılan bir sû’âle cevaben “şapka giymekde hiçbir mahzur yokdur, milletlerin şahsiyetleri serpuşun şeklinden daha derin ‘avâmla tâbi‘dir. Dine gelince kafada değil kalbdedir” dimişdir. Şehir emini Emin Beğ ‘aynı mes’ele hakkında şu cevâbı virmişdir:

__ Ben bir tabib sıfatıyla şapkaya tarafdarım. Mübâdele komisyonunda murahhasımız Hamdi Beğ: “Fes milli serpuş değildir. Herkes istediği serpuşı giyer.” Dimişdir.

Ticâret vekili Ali Canâni, Ruşen Eşref Beğler de ‘aynı mutâla‘ada bulunmuşlardır. Polis müdürü Ekrem Beğ: “Polisler serpuş mes’elesine karışmazlar.” Dimişdir.

“İzmir-Yeni Asır”

El-livâ’u’l-Mısıri Ve’l-Ahbâr

Hızbi’l-vataninin vâsıta-i neşr-i efkârı olan bu müttehid…?... refikimizin ilk nüshaları gelmeğe başlamışdır.

Ma‘den Ruhsatı

Bekere ile İki Tam karyeleri arasında silab ile gelüb köylüler tarafından kıymetdâr ma‘deni hâvi oldığı zan idilen taşlardan bir mikdarı geçenlerde ticâret vekâlet-i celilesine takdim olunmuşdı. Bu kere vekâlet-i müşâr-ileyhâdan vârid olan tahrirâtda mezkûr taşların bi’t-tahlil hamzı hadidiyi…?... cedidiyi muhtevi oldığı anlaşıldığından bahisle arzu idenlerin taharri ruhsatı taleb eylemeleri iş‘âr olunmuş ve keyfiyet taraf-ı hükümetden i‘lân idilmişdir.

Gelenler

Geçenlerde ma‘ ‘â’ile me’zûnen İstanbula ‘azimet itmiş olan Kilis muhâsebe-i hususiye me’mûrı Akif Cevdet Beğ evvelki gün ‘avdet eylemişdir.

İstanbul’da Seyr-i Sefâ’in İdâresinde Müteşekkül Seyyar Sergi Hey’etinden

Memleketimizde yetişen mahsûlât, topraklarımızdaki muhtelif ma‘denler, çini, halı ve diğer tezyinât-ı eşyâmızı Avrupa’nın bu kabil mevâdı alan ve istihlâk iden limanlarında teşhir itmek içün ticâret vekâleti (Karadeniz) vapurını bir seyyar sergi hâline koymuşdur. Bu gemi önümüzdeki Temmuz sonlarında İstanbul’dan hareket idecekdir. Serginin en başlı maksadı memleketimizdeki erbâb-ı mesâ‘i ile Avrupa’daki ‘alâkadârlar arasında doğrıdan doğrıya irtibât te’sisidir. Teşhir idilen mevâd ve müstahsallarının isim ve adresleri hakkında muhtelif lisanlarda broşürlerde tab‘ ve yollarda tevzi‘ olunacakdır. Tezyi‘i der-dest olan matbû‘ proğramlarında muharrer oldığı vecihile iştirâk idecekler içün her türlü teshilât mukarrerdir. Pek mühim olan bu fırsatdan ‘âcilen istifâde ve şifahen veya tahriren tefsilât almak içün

‘alâkadârların İstanbulda Tophânede seyr-i sefâ’in müdüriyet-i ‘umûmiyesinde müteşekkil sergi hey’etine mürâca‘at eylemesi ve müstahsallarımızı bu vâdiye sevk ve teşviki münevver zümrenin bir vazife-i vataniye telakki itmesi ricâ olunur.

Singer Dikiş Makineleri

İplik bazarı çarşusında tüccardan Haşaş-zâde Mehmed Efendi’nin mağazasında Singer Kumpanyası’nın son sistem sessiz, mekiksiz her nevi‘ ‘â’ile ve sanâyi‘ makineleri, ‘umûm makineler aksamı, sanâyi‘ ve ‘â’ile makasları her nevi‘ çakı, makara, makine yağı ve kumpanya hesabına peşin ve viresiye satılmakdadır.

ORJİNAL SAYFA 264

[Sayı: 366] 23 Haziran 1341-1925	Salı	2 Zi’l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Şeyh Sunûsi Mekke Emiri ve İngiltere’ye Meydan Okuma

(Debli Telgraf) Gazetesi’nde (Filibli) imzalı yukarıki ‘ünvân ile uzun bir makâle mündericdir. Bu makâlede muharrer, Şeyh Ahmed el-Sunûsi’nin harb-ı ‘umûmi ibtidâsından beri gayet mu‘tasıb bir Türkiye tarafdarı oldığını binâ’en-‘aleyh Mekke’nin zabtını müte‘âkib ibn-i Suud’un umûr-ı Hicâziye hakkında mukarrerât-i ittihâz itmek üzere ‘Alem-i İslam’dan bir kongre da‘vet itmesi üzerine Şeyh Sunûsi’nin Suriye tarikiyle Mekke’ye ‘azimeti pek ma‘nidâr bulundığını söyledikden sonra Şeyh Sunûsiye Türkiye’nin bu mes’elede ‘âdeta bir murahhas-ı resmisi süsünü

viriyor ve bu münâsebetle Şeyhin Mekke Emiri nasb olundığı havadisinin intişârını İngiltere içün ehemmiyetle nazar-ı dikkate alınmağa şâyân görüyor ve diyor ki:

"Şimdi anlayoruz ki: İbn-i Suud Mekke'nin idâresini elinden bırakmak istemeyor, Hicâz hatasını başdan başa zabt iderek ne şekilde olursa olsun Şerif 'â'ilesinin 'avdetine imkân bırakmamak isteyor. İbn-i Suud bu hareketiyle gerek (Faysal)a ve gerekse Emir Abdullaha meydan okumakdadır. Fakat bu iki hükmdar hiçbir kuvvete mâlik olmadıklarından İbn-i Suudun bu meydan okumasına icâbet itmek onlar içün 'akılsızca bir hareket olacakdır.

Fakat Avrupa içün bu hâdiseye karşı mütebassır bulunmak icâb ider. İspanya Abdulkerim yüzünden birçok müşkülâta düçâr olmuş bulunmakla beraber, her hâlde İspanya arâzisi bir Arab, berberi istilâsından sûret-i kat'iyede masundur. Fakat Avrupa birçok 'asırlardan beri hudûdlarını şark memleketlerine doğrı tevsi' itmiş bulunuyor. Binâ'en-'aleyh Avrupa yine şarkda yaralanabilir. Her hâl-û kârda mütefikir ve mütebassır zevât nazar-ı endişelerini İngiltere ile Fransa mandası altında bulunub iki cenâhı ayıran ve Mısır'ın düşman arâzisiyle mahdûd olan dar koridora çevireceklerdir. Bu arâzinin şimâlinde harb-ı 'umûmide düşmanımız bulunmuş olan ve bu ana kadar kendimize celb içün bir şey yapmadığımız bir devlet (Türkiye) vardır. Bu koridor kıymet-i 'askeriyesi olan bir düşmana karşı ..?.. kabil-i müdâfa'adır. Ahvâl-i hazıra tahtında diğer bir harb zuhurunda Türkiyenin hasmımz olması olması ihtimâli düşünülmelidir. Fransa'nın mu'âvenetine güvenebileceğimize rağmen Türkiye'nin kabil-i ihmâl bir 'âmel-i 'askeri olmadığını biliyoruz.

"Birçok seneler biz Suud-ı senevi …?... te'diye itdiğimiz 10 ?...bin İngiliz lirası yüzünden bize dost kalacağız, hatta minnetdâr olacağız zan itdik. Sonra bunun hata oldığını gördük, ma'-mâfih İbn-i Suud düşmanlık kapısını alalen bizim içün açık bulundırıyor. İbn-i Suudun Mekke imaretine bir Türkiye nâmzedini intihâb itmesi İngiltere'ye karşı sertçe bir meydan okumadan başka sûretle telakki idilemez. Bunun İngiliz müstemlikât-ı islamiyesinde te'siri çok büyük olacakdır. fakat şimdi bu emr-i vâki' üzerinde durub ağlamağa lüzum yokdur. Türklerle Vahabilerin ittifâkı ve arkadan bu ittifaka Bolşeviklerin mu'âveneti endişesi bugün birinci def'a olarak …?... Biz bugün delâlet itdiği bütün ma'nâlarla bu işi düşünmeğe mecburuz yoksa bir gün duyacağız telhizler hiç

ORJİNAL SAYFA 265

İkinci Sahife	Kilis	23 Haziran 1341

fâ'ide virmeyecekdir. Bugün bahs itdiğimiz kavrid ve re'vekden ve arkadan düçâr-ı hücum olacak ve o zaman biz Türkiye Cumhuriyeti ile Vahabi Arabistan'ın rızâ ve hoşnûdiyesini te'min itmemiş oldığımızdan dolayı pişman olacağız. Size Kurândan: "Ashâb file Cenâb-ı Hakk'ın ne yapdığını görmedi mi?" Ayetiyle cevâb virecek zihniyetde bir düşmana teyyarelerimizden ve sâ'ir alât-ı ahire-i harbiyemizden bahs itmek fâ'idesizdir. Şark-i karb siyasetimizi esâsıyla ve se'bâtıyla ta'dil ve tashih itmeliyiz, yahûd şark-i karbda nüfuz ve kuvvetimizin inhidâmını kabul itmeliyiz, önümüzdeki seneler zarfında İngiltere'nin nasb-ı nazar ideceği mahaller Ankara ile Vahabi merkezi olan "Bir yaz"dır.

Tanca ve Teşkilât-ı Esâsiyesi

"Jurnal Dedeba" nın Tanca Vatanca teşkilât-ı esâsiyesi 'ünvânıyla neşr itdiği bendin mühim fıkralarını ber-vech-i zir hülâseten tercüme idiyoruz:

Tanca teşkilât-ı esâsiyesinin haziranın birinci gününden i'tibâren mevki'-i mer'iyete konulacağı bildiriliyor. 18 Kânûn-ı Evvel 1924'de imzâ idilen ve beyne'l-milel Tanca şehrinin teşkilât-ı esâsiyesini kat'i sûretde tanzim iden İngiliz, Fransız, İspanyol mu'âhide-nâmesinin 14 Mayıs 1924'de tasdik idildiğine küre-i mezkûr mu'âhide-nâmenin mevki'-i mer'iyete konulması içün bir sene beklemek lazım geldi.

Bu sefer, bir te'hir vukû' bulmayacağını ümidi deriz. Zira, yaz mevsimi yeni usûl idârenin Teşrin-i Evvel'den evvel tatbikine imkan bırakmıyor. Teşkilât-ı Esâsiye'nin tatbiki daha ziyâde te'hire uğrarsa Tanca ahalisinin maddi ve ma'nevi hayatı felce uğrar.

"İki nokta, teşkilât-ı esâsiyenin tatbikine mâni' oluyor. Bunlardan biri Fransa, İngiltere ve İspanya'nın basiretsizliği. Mu'âhid-nâme müzâkere ve imza idildiği zaman birçok esâslı mes'eleler ihmâl idilmişdi. Bu ihmâli ta'mir içün bi'l-ahire her üç devleti temsil iden komisyon tarafından birçok irâdelerin ihzarına lüzum görüldü.

İkinci nokta, İtalya'dan mâ'dâ Amerika ve Portekiz de mu'âhid-nâmenin tatbikini 'ikâmete mahkûm idiyorlardı. Bu son iki hükümet, bir mu'tâd doğrudan doğruya bir mes'ûliyet yüklenmek istemiyorlar.

Üç taraflı mu‘âhid-nâmenin tatbik idilmesiyle eski idârenin ilgasından mütevellid fâsılâ-i hükümet nihâyet bulmuş oluyor. Kânûn-ı Sâni ve Şubat aylarından biri yirmi altı kişiden mürekkeb olan teşri‘-i meclisi ve el-Cezire mukâvele-nâmesini imzâ itmiş olan devletleri temsil iden konsoloslardan müteşekkil bir mürâkıbe komisyonu muntazam fasılalarla toplanmakdadır.

Sulh mu‘âhede-nâmesi mûcebince Almanya ve Avusturya murâkıbe komisyonundan hâric tutuldı. Fransa’nın ısrârı üzerine Tanca’ya bir murahhas göndermiş olan Rusya ise komisyonda bulunmak istemiyordu. Bu iki meclis toplanmakdadır. Lakin a‘zâlarının mikdârı hâlâ tamamlanmadı. 1924 mu‘âhede-nâmesini tasdik itmemiş olan devletlerin mümessilleri ictimâ‘a iştirâk itmediklerinden her iki meclis tarafından ittihâz olunan kararlar, ya nim-i resmi ve yahûd muvakkat oluyor. Meclislerin mukarrerâtı, te’sirsiz oldığından birçok muhâlefetleri da‘vet idiyor. Zimâm-dârlar ise dâru’l-mesâ‘ilerinde bulunuyorlar. Fransız Mösyö Alberuj, hey’et-i icrâ’iye re’isidir. İngiliz mümessili mâliyeyi idâreye me’mûrdur. İstanbul mümessili ise polis ve sıhhıye işleriyle meşguldür. Fakat yalnız projeler ihzarına me’zûn bulunuyorlar ve mürâkabe komisyonundan müzâkeresine selâhiyardâr olmadığı meclis ma‘rifetini infâz idemezler. Muhtelit mahkemenin bütün a‘zâları tamamdır. Lakin bunlar toplanamıyorlar. Konsolos mahkemeleri muhtelit mahkemede a‘zâ olan hakimlerin Tanca’da mevcudiyetlerini idâme idiyor.

Orta ilçiler mevki‘lerini ‘ale’l-‘âde konsoluslara bırakdılar. Şimdi orada yalnız İtalya murahhassı bulunuyor. Bu vaz‘iyet, muhtâriyet-i idâreye tâbi‘ tutılan şehrin bir timsalidir. Tancanın geçirdiği mütevâli inkilâbât levhasını ikmâl içün müdürân-ı umurun hazırlâdıkları karâr-nâmeleri imzâlayan Fas valisini zikr idelim. Mûmâ-ileyh, teşkilât-ı esâsiye kânûnı ile veya bu kânun olmadan Tanca’nın mutlak hükümdârı olan Fas sultanını temsil itmekde ve işteten yalnız bu zât, hakikaten kendi evinde imiş gibi her istediğini yapabilir intibâ‘ını hâsıl eylemekdedir.

Yemende Harb

“Taymis” gazetesine (Aden) den çekilen telgrâfın tercümesidir:

ORJİNAL SAYFA 266

Üçüncü Sahife	Kilis	23 Haziran 1341

Hadiden alınan baherlere nazaran Yemen imamı Seyid Yahya'nın me'mûriyet-i mahsusa ile İtalya'nın (Eritre) mütemellikesindeki (mevzû') şehrine gitmiş olan murahhas 'avdet eylemiş ve bir anda telsiz-telgraf cihazları, birkaç İtalyan doktor ve bir de İtalya konsolusu oldığı halde 'avdet eymemişdir. İmâm Yahya aşağı Yemen'de külli mikdârda kuvve-i harbiye cem' itmiş olub bunun 30 bin kişisi (Bacel) ile Hadide kazası dâhilinde bulunmakdadır. Bu kuvve-i harbiyenin hadf-i 'azimeti henüz ma'lûm değildir. Fakat bu mevki'in (gayr-i) mıntıkası olacağı zan olunuyor. Çünkü Edris emiri Hadide'yi gâ'ib itdikden sonra oraya çekilmişdir. Yemen emiri, (Bera'a) yı zabt itdi. Bu nevâhi ahâlisi uzun müddetden beri Zeydi yani Yemen mıntıkasına akınlar yaparak seyyahları, yolcıları soymağa i'tiyâd itmişlerdi. (Zevânik) kabilesi müşâyihi Hadide'ye vali nasb itdiği Seyid Abdulkadir ile tecdid-i sulh eylemişlerdir.

Vahabi sultanı ibn-i Suud'un bundan bir ay evvel Aden'e gelen bir me'mûrı (Konfide) tarikiyle Mekkeye gitmek üzere külliyetli mikdârda erzâk ve levâzım iştira eylemişdir. Bu me'mûr 'aynı zamanda (Rabiğ) tarikiyle Mekke'ye girecek olan Hacac'n te'min-i selâmet ve istirâhati içün bütün tedâbirin ittihâz idilmiş oldığını da bildirmişdir.

Beyrut'da Şehzâde Selim ile Bir Telakki

Beyrut, 7 Haziran (Vakit)- Bundan on gün evvel buradan Şam'a gelen Kürd Rıfat (Paşa), Şamda iki gün kaldıktan sonra ma'lûm Şakir Nimet Beğ'le birlikde buraya gelmişdir. Bunlar burada Osmanlı şehzâdesi Selim ile görüşmüşler ve tekrar Şama 'avdet itmişlerdir. Şamdan bunlara binbaşı Mümtaz Edhem'le İsmail Hami'nin kardeş olub bir zaman Damad Ferid tarafından Kastamonu'ya vali yapılan Şam'ı iltihâk itdikden sonra cümlesi Musul'a müteveccihen hareket itmişlerdir. Hilâfet cem'iyetinin en fa'âl 'alimlerinden olan bu habisler el-yevm-i …?... Hareket-i müfdet-kârânelerine devâm idiyorlar.

Bir Beyrut Gazetesi

Konsolosumuzun Türk Bayraklı otomobille civâr şehirlere gitmesini 'akıllıca tenkidi diyor.

(Beyrut) da intişâr itmekde olan (el-Hamdu'l-Cedid) gazetesi âtideki haberi ve mutâla'ayı yazmakdadır:

“Haber aldığımıza göre Türk Konsolosu yahûd Türk konsolâtosunun erkânından biri birkaç gün mukaddem sahildeki İslâm şehirlerinden birini Türk bayrağını hâmil bir otomobil ile ziyâret itmişdir. Türk konsolosunun bu vaz‘iyeti nazar-ı dikkati ziyadesiyle celb itmekde idi. Bizim bildiğimize göre Türk konsolosunun ziyaret itdiği İslam şehri, müşâr-ileyhi da‘vet idecek hiçbir Türk ile meskûn değildir. Memleketimize henüz yeni gelen ve etrafında birçok şâyi‘alar devran iden Türk konsolosunun bu gibi bu ziyâretde bulunmakdan ve bu gibi nümâyişleri yapmakdan vaz geçmesi daha iyi olur”

Bu ‘ukalâca yazıyı yazan gazetenin intişâr itdiği şehir daha pek az evvel Türkiyenin öz malıydı. Bu efendi seneler zarfında kendisine veli-nimetlik itmiş olan bir bayrakdan da şimdi ihtirâz idiyor. Sonra bu manasız…?.... diplomatlığa lüzumda yok. Zira hükümetin ecnebi şehirlerindeki mümessilleri kendi ….?.... mahsus olan otomobillerine kendi bayraklarını takarlar. Daha sonra bir şehrin yahûd bir konsolosun her hangi bir muhassili ziyâret itmesi içün oralarda kendi milletine mensûb kimselerin bulunması icâb itmez. Biz Suriyelilerin 1918 senesinde İngiliz ordularının şehirlerini işgale geldikleri zamanda gösterdikleri şaşkınca tezâhürleri yakından biliriz.

Yazı yazmasını bilmeyen, hikmet-i hükümetin ne oldığını anlamayan insandan Allah-kelam geçince terehhat…?... sâvuracakları tabi‘idir. Fakat bunların ağızlarını kapatmak içün …?... mevhum istiklâline değil Fransız hükümetine bir mürâca‘atda bulunmak imkânı vardır.

“Vakit”

Ta‘yin ve Tebrik

Ağca-koyunlu polis komiserliğinden müste‘fi hemşehrimiz Mehmed Rıfad Efendi bu kere Gazi Ayntab polis komiserliğine ta‘yin idilmişdir. Tebrik ve muvaffakiyetini temenni ideriz.

Muvâsalat ve Mübâşeret

Kilis mahkeme-i asliye baş-kitâbetine ta‘yin olundığını yazdığımız İbrahim Efendi evvelki gün Kilis’e muvâsalatla ifâ-yı vazifeye mübâşeret itmişdir.

ORJİNAL SAYFA 267

Dördüncü Sahife	Kilis	23 Haziran 1341

Kilis Orta Mektebi Müdüriyeti

Geçen nüshamızda vazifeden ‘afvını istihbaratımıza ‘atfen yazdığımız Kilis orta mekteb müdürü Bedri Beğ hakkında resmen böyle bir emir gelmediği de vâki‘ olan tahkikâtımızla tebeyyün itmişdir.

“Gazi Ayntab-Halk Dili”

Orta Mekteb Ta‘mirâtı

Kilis orta mektebi binasındaki işgal tahribatının ta‘mirine sarf idilmek üzere lede’l-keşf taleb olunan on iki bin lira muhterem meb‘ûsumuz Ahmed Remzi Beğ Efendi’nin himmetiyle kabul olunmuş ve beş bin lirasının havâlesi vurûd itmişdir.

Kilis’teTeyyâre İ‘ânesi

Lira ‘Aded

145 evvelki yekûn

35 belediye a‘zâsından Topal-zâde Haşmet Beğ

180 yekûn

Gelen Kızları Tekrar İsteyorlarmış

Kız simsârı Şerbetçi-zâdelerin geçenlerde İngiliz teba‘asından Halebli Heykel içün sâtun(!) alub Halep’e gönderdikleri ve bi’l-ahire neşriyâtımız üzerine Halep’ten getirerek müdde‘i ‘umûmilik ma‘rifetiyle Kavas Ömer-zâde Abdullah Efendi’ye teslim idildikleri –Hacı Yusuf oğlu Mehmedin kerimesini el altından tekrâr satun almak(!) istedikleri ve Abdullah Efendi tarafından red ile mukâbele gördükleri işidilmişdir.

Bir Vedâ‘

Gazi Ayntab mahkeme-i asliye baş-kitâbetine naklim dolayısıyla hüsn-i tevcih gösteren zevâtı tasdi‘idemediğime mahcubum …?... ‘afvlarını diler samimi hürmetlerimin kabûlüni ricâ eylerim.

Arif

Emvâli Fekk İdilmiş!

İngiliz, Fransız işğal orduları müte‘ahhidi Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa’nın mahsûb-ı ‘umûmi kânûnı hilâfında ba‘zı senedâtla deynin mahsûbı icrâ dildiğini yazmışdım.

Ahiren vâki‘ olan istihbaratıma nazaran merkumun emvâl-i merhûnesi dahi fekki dilerek hukuk-ı hazine açıkdan açığa izâ‘a idilmişdir. Merci‘nin tekrar nazar-ı dikkatini celb iderim.

Ay Doğan

Satılık Tarla ve Ma‘sere

Hacı Muhuddin-zâde Osman Efendi’nin kâ’im-makâm yerindeki tarlasıyla Nurettin mahallesindeki sisâm ma‘seresı satılıkdır. Talib olanların mûmâ-ileyha mürâca‘at itmeleri i‘lân olunur.

2-2

Rüsûmât Müdüriyetinden:

11 Haziran 341 tarihinde Şeyh Mansur civarındaki tarlalar içerüsünden sırtında kaçırılırken ‘asker tarafından der-dest idileceğini anlayınca bırakarak firâr iden şahs-ı meçhule ‘â’id pamuk çorab ve yumak ipliğin tarihinden bir mah sonra satılacağı sâhibine tebliğ makamına kâ’im olmak üzere i‘lân olunur.

2-1

Emvâl-i Evkâf İcâreleri

Evkâf Me’mûrluğundan:

Evkafa ‘â’id meskufat ve müstefilâtdan müddet-i icâreleri hitâm bulmak üzere olanlar mevki‘-i müzayedeye vaz‘ olunacağından tâlib olanların mürâca‘at eylemeleri.

1-100

Türk Kitâb-hânesi

Memleketimizin kitâb ve kırtasiye merkezidir. Cüz’i ücretle kiralık kitâb virilir. Gazete ve mecmû‘alar bâyi‘idir. İstanbul fiy’atına abone kay didilir. Damgalanmış posta pullarını beş paradan satın alır.

Meskürât-ı Resmi Hakkında

Duyûn-ı ‘Umûmiyeden:

Mezkürât-ı resmi hakkındaki 1 Nisan 341 tarihlü kânunun sûret-i tatbikiyesini mütezımmın 22 Teşrin-i Evvel 334 tarihlü nizâm-nâmeye zeyli dilen mevâd ber-vech-i zirdir:

Doksan dereceden dün olan bi’l-cümle ispirtolar ile Sumanerek şehir dâhilindeki tahdid-i mikdâr idilmeksizin tezkere ile nakli vechilesi tekerrür iden ‘âmellerin i‘mâlât-hânelerinin seddi ve bâyi‘lerin ruhsat-nâme ve levhalarının istirdâdı takarrür ve mâliye vekâlet-i celilesinin tasvibine iktirân itmiş oldığından doksan dereceden dün her hangi bir mâyi‘ât-ı kü’elih kasaba dâhilinde bir kiloda olsa nakliye tezkeresine tabi‘ bulundığından ‘aksi halk-ı mûceb cezâ oldığı i‘lân olunur.

Sına‘i Ayak ve Bacak

Kilis’in İnâblı Kütâh mahallesinden ve hafız İbrahim oğullarından kunduracı İzzeddin Efendi Katrancı Câmi‘i civarındaki i‘mâlât-hânesinde İstanbul fiy‘atının nısfıyla sına‘i ayak ve bacak i‘mâl itmekdedir. Mûmâ-ileyha mürâca‘at iden ma‘lûller beyân-ı memnuniyet idiyorlar. Bir kere mürâca‘at-ı husûl-ı memnuniyet içün kâfidir.

ORJİNAL SAYFA 268

[Sayı: 367] 25 Haziran 1341-1925	Perşembe	4 Zi’l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Cevad Abbas Beğ'in Beyânâtı

Ankara, 21 (A.A)- Cevad Abbas Beğ teyyâre cem'iyetinin ilk üç buçuk ay zarfında üç yüz şu'besi açıldığını, şimdiye kadar vâki' te'ahhüdât yekûni iki milyon liraya baliğ oldığını, bundan yüzde yirmisi nakden teberrü' ve milli bankalara tevdi' idildiğini bu seneki teberrü'âtın altı milyonı geçeceğini bu tuğyân-ı hamiyetin devâmı ile en son sistem motor ve teyyâre fabrikalarına ve filolara mâlik olabileceğimizi beyân itmişdir.

Yaşasun Adanalılar

Adana hamiyet-perverân ahalisinin 21 Haziran akşamına kadar teyyare i'ânesi içün teberrü' itdikleri mebâliğ yekûnü iki yüz altmış beş bin dokuz yüz doksan liraya baliğ olmuşdur.

Teyyare Piyangosu Biletleri Geldi Alınız

Sivil teyyare mektebleri menfa'atine müretteb ve ilk ikrâmiyesi üç yüz yetmiş iki bin beş yüz guruş olan piyango biletleri ahiren şehrimiz şu'besine gelmişdir. Bilâ-terâhi herkes bu biletlerden almalı ve bilet almak isteyenler dâ'ire-i belediye mürâca'at itmelidirler.

Kahramanlar Döndüler

Konya, 21 (A.A)-İsyân mıntıkasındaki kol-ordumuz 'avdet itmiş, harâret ve muhabbetle karşulanmışdır.

Ankara İstiklâl Mahkemesi'nde

Ankara, 21 (A.A)-İstiklâl mahkemesinde hey'et-i fesâdiye mensûblarının muhakemesine devâm olunmuşdur. Kiraz Hamdi'nin Yavrı İsmet evrâk-ı meyânında çıkan tarikat-ı salâhiye nizâm-nâmesinin Hamdi tarafından ve bildiğini i'tirâf itmişdir. Esbak dâhiliye nâzırı firâri Mehmed Ali'nin biraderi Kemâl Romanya'ya firâr itmiş iken 'afv-ı 'umûmi üzerine 'avdet iden i'tilâfcılardan oldığını, son Romanya seyahatinin ticâri maksadla yapıldığını ve oradaki firarıyla temâs itmediğini söylemişdir. Müdde'i-yi 'umûmi bu ifâdâtı red ile şehinderlik ma'lûmâtına istinaden Romanya'da firarıyla temâs oldığını beyân itmişdir.

Şark İstiklâl Mahkemesinde

Diyar-bekir, 20 (A.A)-Şeyh Saidin muhâkemesinde kadı Ali Rıza vâlinin tertib itdiği fezleke üzerine mu‘allim Ahmed Zeki’yi mahkûm itdiğini söylemişdir. Şahid meb‘ûs sâbık Hamdi Beğde defa‘âtle vali İsmail Hakkı’ya kâ’im-makâm Hilmi’ye ihbârâtda bulundığı hâlde nazar-ı i‘tibâre alınmadığını beyân itmişdir. Vâli bu sözler içün iftiradır dimişdir. İsticevâblar nihâyet buldığından müdde‘i umumi evrâk-ı de‘vâyı bir ay mutâla‘a almış, müdâfa‘alarını hazırlamak üzere maznunlara mühlet virilmişdir.

Hilâfet Komitesinin 342 Senesi İçün Hazırladığı İhtilâl

Vahideddin habisi ihtilâli şehzâdeler ve yüz elliliklerle berâber tertib itmişdi.

San-Remo-Kıbrıs-Musul-Ve Haleb arasında elçilik iden hâ’inler komitesinin emirlerini nakli diyorlardı.

Fesâd Komitesinin Tertibâtı:

Ankara, 17 (Muhâbirimizden)-Ankara

ORJİNAL SAYFA 269

İkinci Sahife	Kilis	25 Haziran 1341

mahkemesince bugüne kadar icrâ idilen tedkikât sâyesinde hilâfet komitesinin 1342 senesi içün en hâ’inâne bir sûretde hâzırladığı ihtilâl hakkında yeni ma‘lûmât elde idilmişdir. Bu ma‘lûmâta nazaran Vahideddin cumhuriyeti yıkmak ve hilâfeti i‘âde eylemek hayâl-i hâmiyle ihtilâli sâbık şehzâdeler ve yüz ellilikler ile beraber tertib itmişdir.

Seyyar-ı İhânet Kolları:

San-Remo–Kıbrıs–Musul–Haleb arasında elçilik iden hâ’inler komite merkezinin emirlerini nakl idiyor ve hududumuza yakın yerlerden memleket dâhilindeki fesâdcıların fa‘âliyetine dâ’ir aldıkları raporları merkeze taşıyorlardı. İhtilâl komitesi şark ‘isyânını idâre içün Şeyh Said ile anlaşmış ve İngilizlerin müzâheretini elde itmişdi.

İngilizler eslaha ve para viriyorlardı:

İngiliz me’mûrları tarafından İstatokor hudûdı dâhilinde Naturiler vâsıtasıyla dâhile silah kaçırılmışdır. Şeyh Said’e mühim mikdârda para da virilmişdir.

Hülyâları Ne İdi?

İhtilâl-i Vahideddinin kumandanları tarafından idâre idilecekdi, Diyar-bekir ‘âsiler eline düşdükden sonra Nasturiler hudûddan arâzimize gireceklerdi. Bu sırada ricâl-i milliyemize karşı su’-i kasdlar icrâsı içün Anadolu’ya câsûslar gönderilecekdi.

Hareket-i ‘isyâniyenin devâm itdiği esnâda Haleb ve Şam’da bulunan hâ’inler cenûbe gelerek Şeyh Said ile muhâberâta girişmişlerdir.

Suriye’den Koğulanlar Musulda Toplanıyorlar

Bunlar fransa tarafından bir nişâne-i müddet olmak üzere Suriyeden çıkarılınca Iraka gitmişler ve Musul civârında toplanmışlardır.

Ali Ulvi Efendinin Taltifi:

Dâhiliye vekâleti Fethiye’nin Astel nâhiyesinde tarikat-ı salahiyecilerin ilk izini meydâna çıkaran mezkûr nâhiye müdürü Ali Ulvi Efendi’nin taltifine karâr virmişdir. Hilâfet komitesi câsûslarıyla muhâbere iderek hilâfet lehinde propağanda yapan nâhiye telgraf müdürü Reşad’ın hin-i tevkifinde distolcilerin ‘ilâc i‘lânlarıyla berâber beyân-nâmeleri de yakalanmışdır.

Nasturilerin İran Hudûdunda Tahrikâtı:

Ankara, 17 (A.A) (Muhâbirimizden)-İran hududunda tahşid iden Nasturiler İran hududunda tahrikâtda bulunmakdadırlar. Bize ma‘tûf olan bu hareketlerde İranın lakaydesi nazar-ı dikkatini celb itdiğinden bu husûsda Tahran hükümeti nezdinde teşebbüsât vukû‘ bulacakdır.

Hariniğtonun Hâtıratı

Vahideddinin Nâmussuzluğu

İstanbul 16 (Muhâbirimizden)- İşgal senelerinin meş’ûm kumandanı Cenral Hariniğton hâtıratı meyânında Vahideddin’i nâsıl kaçırdığını anlatmakdadır. Hariniğton diyor ki:

__ Kendisini kaçırdığım (Vahideddin) in bana hatıra olarak siğara tabakasını virmesini ümid idebilirdim. Halbuki o teşekkürle iktifâ itdikden sonra bana karılarından beş danesini virdi. Mükemmel bir zevcem bulundığı içün bunları istemedim. Hatta yüzlerini bile görmedim. Fakat yaverimin hissesine düşenler mükemmel şeylerdi.

Süleyman Elbistani Vefât İtmiş

Esbak ticâret ve zirâ‘at nâzırı ve mülga …?... a‘yân a‘zâsı edibâ-yı Arab’dan Süleyman Elbistani Efendi Niyork’da vefât itmişdir.

Musib Bir Rapor ve Bir Karar

Kadı Câmi‘i civarından geçüb havlu mevki‘ine çıkan en mu‘tenâ caddemizin her tarafında bir takım sebzeci, aşçı, kasab, paçacı, kebâbcı gibi esnâf yerleşerek hem civarlarındaki ‘attâr, bakkal ve sarraf müsüllü temiz eşya satan esnâfı izrâr eylemekde hem de oradan lâ-akl günde beş on def‘a gelüb geçmek mecburiyetinde bulunan şehir halkı –yollarına çürük sebze atmak, müte‘affin bulaşık suyu dökmek, elbselerde bile iz bırakan isli ve fenâ kokulu dumanlar neşr itmek suretiyle- ta‘ciz itmekde ve ‘aynı zamanda şehrin bu mühim çarşusını her an bir yangın tehlikesine ma‘rûz bırakmakda oldukları ma‘lûmdur.

Bu halleri hayret ve esefle müşâhede iden hükümet tabibi Abdulkadir Beğ geçen gün belediye riyasetine virdiği bir raporda daha birçok esbâb-ı sıhhıye ve iktisâdiye göstererek ahvâl-i mezkûrenin men‘ini taleb itmiş ve hey’et-i belediyece gelecek icâre senesi ibtidâsı olan 1 Muharrem 1344 tarihinden i‘tibâren mıntıka-i mezkûrede esnâf-ı merkumenin bulundırılmamasına

ORJİNAL SAYFA 270

Üçüncü Sahife	Kilis	25 Haziran 1341

Sûret-i kat‘iyede karâr virilmişdir. Mıntıka-i memnû‘a hudûdı ber-vech-i âtidir:

Şarken Musevi Haro’nun ‘Attâr ve Kibritci-zâdelerin sâ‘atci dükkanları, şimâlen Debboy Caddesi, garben havlu mevki‘i, cenûben Ali Beğ bedestânı.

Ali Beğ bedestânı dahi mühim bir caddemizi teşkil itdiğinden memnû‘iyet-i vâkı‘anın oraya da teşmili şâyân-ı temennidir.

Döğe Döğe Başını Kel İtmişler!

Himâye-i Etfâl Merkez ‘Umûmiyesine İthâf

Kız simsârı Şerbetci-zâdelerin evvelce İngiliz teba‘asından Halebli Heykel içün satun alub(!) gönderdikleri ve ahiren vâki‘ olan neşriyâtımız üzerine Haleb’den

getirüb müdde‘i-yi ‘umûmilik ma‘rifetiyle emâneten Kavas Ömer-zâde Abdullah Efendi’ye teslim itdikleri kızlardan Hacı Yusuf oğlu müteveffi Mehmed’in kerimesi geçen gün görilen lüzum üzerine müdde‘i-yi ‘umûmiliğe celb idilerek ifâdesi alınmak istenilmş idi.

Bunun için Abdullah Efendi’nin hânesinden çıkarılan yavrucağız yolda hüngür hüngür ağlamağa başlayor ve “gitmem de gitmem” diye tir tir tepiniyordı.

Bu hâli gören Abdullah Efendi kızcağıza ne sebeble ağlamakda oldığını, neden dolayı gitmemek istediğini sû’âl eylemesi üzerine mezbûre: “Beni yine Haleb’e götürecekler, mümkün değil, artık ben Haleb’e gitmem! Beni orada döğe döğe öldürdüler, görmiyor mısınız? Başımda kel oldı!” dimişdir.

Diğer on bir yavrucağın ‘âkibetlerinden hâlâ bir haber yokdur, müdde‘i-yi ‘umûliğin bunların celb ve velilerine teslimleriyle cür’etkâr simsârların tecziyeleri emrinde, a‘zami fa‘âliyetini ricâ ideriz.

Açık Muhabere;

“Cumhuriyet” gazetesi idâre-i müdüriyetine mu‘teber-i ceridenizin 16 Haziran tarihli nüshası postada zuhur itmedi. İrsâlini ricâ ideriz.

“Hey’et-i Tahririye”

Muhterem Abonelerimize

İçkinin son zamanlarda sıhhı ve ictimâ‘i bünyemizde açdığı elim rahneleri te’essür ve telhifle müşâhede iden Hilâl-i İhzar cem‘iyeti mücâdelesini tevsi‘a karâr virmişdi. Müte‘addid neşriyâtı arasında sesini daha ‘umûmi olarak bütün memlekete duyurmak içün neşre başladığı “Hilâl-i İhzari” fikir arkadaşı telakki itdiği zevâta irsâl idiyor. Bu gazeteyi neşirden Hilâl-i İhzar cem‘iyetinin ta‘kib itdiği yegâne gâye, içki afetini kaldırmakdır. Herkesin okuyabilmesi içün gazeteye senevi 125 guruş fiy’at konulmuşdur. Hilâl-i İhzar sütunlarında sıhhı ve ictimâ‘i derdlerimiz açık lisânla teşrih idilecekdir. İçki ‘aleyhinde mücadelenin kuvvet-i kesb itmesi içün cem‘iyetin fedakârlık ve mesâ‘iyesine bütün içki düşmanları kuvvetle iştirâk itmelidirler. Binâ’en-‘aleyh Türkiye mükerrerât-ı ‘aleyhdârlarının samimi avâzelerine ma‘kes olacak Hilâl-i İhzar gazetesine muhterem kâr’ilerimizin abone yazılması ricâ olunur. Bu husûsda masruf olacak himmetle memleketimiz ve milletimiz içün en lazımlı bir hizmet ifâ idilmiş olacakdır. Hilâl-i İhzar gazetesini yaşatmak, onı memleketimizin

en hücra köşelerine kadar yaymak, her içki düşmanı içün borcdur. Bu borcu sevine sevine ifâ ideceğinize ümid varız.

Hasta Bakıcı ve Hademe İsteniyor

Belediye Riyâsetinden:

Kilis belediye hasta-hânesinde çalışmak ve ma‘âşı kabiliyetine göre yirmi beş liradan kırk liraya kadar olmak üzere okur-yazar bir hasta bakıcı ile on altı lira ma‘âşla bir hademeye lüzum görüldiğinden tâlib olan kadınların belediye dâ’iresine mürâca‘atları lüzûmı i‘lân olunur.

Vatandaşlar!

Şanlı Türk bayrağını semâlarda dalgalandırarak Türk vatanının nâmûsunu muhâfaza ve istikbâlin en mühim kuvve-i harbiyesini teşkil idecek olan Teyyare içün i‘âne viriniz!

Bu uğurda kisenizden çıkacak en nâçiz bir meblağ icâbında Türkü mahv itmek isteyen en kahhar bir düşmanın başını ezmeğe hizmet idecekdir. Bunu da unutmayınız!

Türkiye iktisâd mecmû‘ası “Türkiye İktisâd Mecmû‘ası”nın 162’nci sayısı müfid-i muhteviyâtla intişâr itmişdir, tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 271

Dördüncü Sahife	Kilis	25 Haziran 1341

İ‘lân

Mâl-müdürlüğünden:

Ketenciler mahallesinden Gubari-zâde Faik Efendi’nin 338’den 340 senesi gâyesine kadar aşâr virgü-yi miktar‘asından zimmeti olan “bin üç yüz doksan dört” lira on guruşun haczen tahsiline teşebbüs idilmiş ise de emvâl-i menkûlesi bulunmadığından tahsil-i emvâl kânunun on üçüncü maddesi mûcebince zirde eşcârı dönümât ve hudûd ve mevâki‘i muharrer üç kıt‘a emvâl gayr-i menkûllesi 14 Haziran sene 341 tarihinden i‘tibâren müzayedeye vaz‘ olundığından tâlib olanların mâliyeye mürâca‘at eylemeleri.

Cinsi	Eşcârı	Dönümü	Mevki‘i	Hudûdu

Ma‘ zemin zeytun	24	4	Küneyse	Gubari-zâde Abdullah Ağa kur‘a delisinin oğlu Mustafa ve Mustafa ve Hüseyin bin Terzi
Ma‘ zemin zeytun	40	8	Genise	Tarık ve Cebel ve Hacı Hanefi Hoca vereseleri ve Şalak oğlu
Ma‘ zemin rub‘ bağçe	5	30	İçeri Bağçe	Tarık ve Kadı-zâde Asım Efendi ve Ali Efendi bağçesi ve tarik

2-4

Mahkeme-i Asliye Riyâsetinden:

Kilisin Deveciler mahallesinden Medmed oğlu Kefeşker Abdurahmanın müdde‘i-yi ‘aliye hudûdili hâricinde mukim Muhâsebeci-zâde İbrahim Efendi oğlu Mehmed Nuri ‘aleyhine ikâme eylediği alacak da‘vâsının muhâkemesi 23 Temmuz 341 tarihine musâdif Çarşamba günü zevâli sâ‘at dokuzda icrâ kılınacağı.

2-3

Rovelverler Hakkında

Kâ’im-makâmlıkdan:

Üç yüz kırk bir senesi muvâzene-i mâliye kânunun elli yedinci maddesinde üç yüz kırk senesi ‘askeri fabrikalar müdüriyet-i ‘umûmiyesi büdce kânunun üçüncü maddesinde muharrer inhisar eşyasından mâ‘dâ her nevi‘ mevâd-ı infilâkiye ve kapsül gibi aksamı ve ab-ı …?... nâriye ve isti‘mâli rovellerlerin fürûhatı dahi taht-ı inhisara alınmışdır diye muharrer olub işbu madde-i kânûniyeye göre rovellerden el-yevm-i tüccâr ve esnâfın yedinde ne kadar ne kadar ve ne cins mevcûd ise bandırol ilsâk idilmek üzere bunların mevcûdını ‘ale’l-müfredât gösterir beyân-nâmelerin tanzim ve on beş gün zarfında İstanbulda i‘mâlât-ı harbiye satış me’mûrluğuna ve Ankara ile civârında Ankara i‘mâlât-ı harbiye müdüriyet-i ‘umûmiyesine ve

taşralarda birinci sınıf barut bayi‘ye me’mûrluklarına ve birinci sınıf bayi‘ye me’mûrı bulunmayan mahallerdekilerinde doğrıca i‘mâlât-ı harbiye müdüriyet-i ‘umûmiyesine gönderilmek üzere mahalli hükümetlerine i‘tâ eylemeleri ve bu husûsda ta‘yin olunan üç mah tecâvüz itdikden sonra serd idilecek i‘tirazâtın şâyân-ı kabul görülmeyerek ahkâm-ı kânûniye icrâ kılınacağının vilâyet ve kazalarda evrak-ı havâdisle ve sûret-i sâ’ire ile i‘lân olunarak virilecek beyân-nâmelerin birer kıt‘a isim ve müfredatını hâvi tanzim olunacak defterlerinin ‘askeri fabrikaları müdüriyet-i ‘umûmiyesine irsâli husûsunun lazım gelenlere tebliğ dâhiliye vekâletinden iş‘âr buyurulmuşdur.

Nuru’l-beyân

Kurân-ı Kerim tefsinin Türkçe tercümesi Şeyh Muhsin Fani Beğ Efendi’nin Ayntabi Mustafa Beğ Efendi gibi ba‘zı esâtize ile bi’l-istişâre “nuru’l-beyân” nâmıyla tercüme idildiği Kurân-ı Kerim tefsiri, kütüb-hâne-i İslâm ve ‘askeri tarafından tamamen mevki‘-i intişâre vaz‘ olunmuş ve hediyesi beş yüz yirmi guruş evrâk-ı nakdiyeden ‘ibâret bulunmuşdur. Eserden birer nüsha idinilmelerini kâr’ilerimize tavsiye eyleriz.

Türk Yurdu

En bi-nâm Türkcü muharrerlerimizin asâr-ı kalemiyesiyle tezyin olunan ve halkımıza hakiki varlığını, benliğini öğreten mühim milliyet-perver mecmû‘anın 2-9’uncu sayısı da çıkmışdır. Kilis’de Türk kütüb-hânesinde bulunur, her Türk’e tavsiye ideriz.

Singer Dikiş Makineleri

İplik bazarı çarşusunda tüccardan Haşaş-zâde Mehmed Efendi’nin mağazasında Singer Kumpanyasının son sistem sessiz, mekiksiz her nevi‘ ‘â’ile ve sanâyi‘ makineleri, ‘umûm makineler aksamı, sanâyi‘ ve ‘â’ile makasları ve her nevi‘ çakı, makara, makine yağı ve kumpanyaya ‘â’id her türlü eşyâ ehven fiy’atla, kumpanya hesabına peşin ve viresiye satılmakdadır.

Toprak

Zirâ‘i, ticâri toprak mecmû‘asının 21’inci sayısı dahi neşr olunmuşdur. Abone olmalarını kâr’ilerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 272

[Sayı: 368] 28 Haziran 1341-1925	Pazar	7 Zi'l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar, Salı ve Pençeşenbe günleri neşr olunur.]		

Çeşme Sularımız ve Tedâbir-i Sıhhıye

Kasabanın cenûb cihetinde, birisi Ebu'l-‘ulâ diğeri Monla Hamud mahallesinde, iki mühim çeşmemiz vardır. Bunların bulundığı mahalleler halkı Kilis ahalisinin en fakir ve bî-vâye kısmını teşkil iderler ki başka çeşmelerden su getirtemezler ve ma‘âzallah seri bir hastalık zuhurunda da her türlü esbâb-ı tedaviden mahrum kalacaklarına şübhe yokdur. Bu iki çeşmemizin suyu şehrin garb-ı cenûbı köşesinde ve İskenderun ve Haleb yollarının iltisak noktasında vâki‘ "Kurd Ağa" çeşmesinden gelir, fakat aralıkda Çekmeceli Câmi‘ine de uğrar. Ebu'l-‘ulâ mahallesindeki çeşmeye "Fellah Kasteli" ve Monla Hamud mahallesinde gene "Köro Kastalı" dinir.. Her iki kastale Kurd Ağa çeşmesinden gelen ve Çekmeceli Câmi‘inden geçen su mezkûr câmi‘de az çukur, lakin açık bir curumdan geçer. Çekmeceli Câmi‘indeki bu curumdan koskoca bölük mahallesinin bir nevi‘ çamaşır-hânesidir. Her şeyden kat‘-i nazar mahallenin mülevves çocuk bezleri de bu curumda temizlenir.

Kurd Ağa çeşmesinden Çekmeceli Câmi‘ine geçen mecrânın mezkûr çeşme havuzunun zemin seviyesinden mürtefi‘ oldığından o havuzdaki tertibât da oldukça mülevvestir.

İşte Fellah ve Kuru Kastellerine gelen suyun bu şekil mülevveste gelişini gören hükümet tabibi Abdulkadir Beğ hiç olmazsa Çekmeceli Câmi‘indeki cürumun kapatılarak civâr halkın ihtiyâcâtı muslukla te’min idilmesini münâsib görmüş ve bu husûsda bir rapor yazarak merci‘-i ‘â’idine virmiş ise de ma‘u’t-te’essüf rapor evkâf komisyonuna havâle olunmuşdur. Halbuki bundan iki üç sene evvel Kuru Kastalinin mecrâsını fenne muvafık sûretde yapdırmak içün Efe Mecid Efendi merhumun teberrü‘âtı üzerine civâr mahalleler halkı hükümete mürâca‘at ve tabib mûmâ-ileyhden yine bu yolda bir rapor istihsâl iderek evkâf komisyonuna virmiş ve bu evrâk takımıyla zâyi‘ olmuşdı. Bu seferde ‘aynı hâlin tekerrüründen korkuyoruz.

Diğer tarafdan kasabanın şimâl cihetinde, Deveciler ve Şeyh Abdullah gibi iki cesim ve fakir mahallemizin nokta-i telâkkiyesinde ve Münbic, Musa Beğli, Kürd Dağı yolu üzerinde “Nemika Kastalı” , “Murtaza Kastalı” nâmlarıyla ma‘rûf ve pek mühim iki çeşmemiz daha var, havuzlarının zemin seviyesi mansıb-ı mecrâlarının ağzından pek aşağıda oldığından her iki çeşmenin havuzunda su kalır ve her iki mahalle halkı bunların içerisini mülevvesat kumkuması hâline koyarlar. Bunların içinde çocuk bezlerine kadar her şey’lerini temizleyen mahallelier düşünmezler ki bırakdıkları teressibat ..? bu suları berbâd idiyor ve bu berbâd sulardan evvelkisi doğruca orta mektebin sularına, ikincisi Tekiyye mahallesinde vâki‘ Paşa Hamamına gelerek gerek esâs çeşmelerde ve gerek bu havuzlarla hamamda bin bir mahlûkun sıhhatini zehirliyor.

Halka “câhil” deyüb geçdiğimize göre bu hallerden kendilerini mu‘âtab tutmanın ‘ameli bir fâ’idesi olmadığına kâniyiz. Binâ’en-‘aleyh havuzların da cenûb cihetindeki çeşmelere gelen sular tarzında kapatılarak muslukla isti‘mâl itdirilmesi en münâsib bir şekl-i hal olur.

‘Umûmi çeşmelerden muslukla su almanın müşkülâtından bahs idecek zevât bulunabilir bu gibilere meb‘ûs-ı muhterememiz Ahmed Remzi Beğ Efendi’nin evkâf me’mûrluğını idâreleri zamanındaki- himmetleriyle kapatılan ve el-yevm muslukla isti‘mâllerinde hiçbir mahzur-ı müşâhede idilmeyen

ORJİNAL SAYFA 273

İkinci Sahife	Kilis	28 Haziran 1341

Ak-curun Câmi‘i suyu ile Salih Ağa çeşmesini göstermek kâfidir.

Şurada hatırımıza gelen daha ‘âmm ve daha şâmil bir tedbiri dahi söylemeden kendimizi alamıyoruz: Hükümet tabâbeti bütün sularımızı tahlil itmeli ve hangisinde muzur-ı mevâd-ı ‘uzviyeye tesâdüf iderse mecrâlarının tathir ve terzini ve havuzlarının kapatılmasını, muslukla ahz ve isti‘mâlinin te’minini merci‘ine yazmalıdır.

Hayat ve sıhhat-i ‘umûmiye üzerinde mühim te’sirâtı hâ’iz olan bu mes’elede tabâbat-ı mûmâ-ileyha her türlü hizmet ve muzâhereti bizden bekleyebilir.

Kasaba dahilinde lağm sularıyla iska idilen bağçeleri ve ‘ale’l-‘umûm sebze konılan şilifler hakkındaki mutâla‘âtımızı başka bir makaleye bırakıyoruz.

Mahmud Rağıb

Candâr Başının Murdar Başı

Şaki-i meşhur ve makhûr Candar oğlu İbrahimin Gazi Ayntab’da teşhir idilen murdar başıahiren bir çukura atılmış ve esnâ-yı teşhirde alınan fotoğrafları şehrimize de getirilerek ellerde gezdirilmişdir. Darısı bakıyetü’s-seyufun başına!

Kurban Bayramı

Kurban bayramının hangi gün olacağına dâ’ir Ankara’dan henüz hiçbir iş‘âr vâki‘ olmamışdır.

Kurban Derileri ve Bağırsakları

Mütekerribü’l-hulûl olan bayramda kesilecek kurbanların derileriyle bağırsaklarının Kilis Teyyare cem‘iyeti ile Hilâl-i Ahmer şu‘besi nâmına cibâyeti kararlaşmış ve bu husûsda mahallata me’mûrlar ta’yin idilerek gerek bu me’mûrlara ve gerek heyât-ı ihtiyariyeye tezkereler yazılmışdır. Muhterem halkımızın her sene oldığı gibi bu sene de kurban derileriyle bağırsaklarını bu iki mü’essese-i vataniye ve hayriyeye virecekleri tabi‘idir.

Esâsen türlü türlü vakıfları ve vakıflarının binlerce lira vâridâtı olan câmi‘lerle su yollarına bu sene kurban derisi ve bağırsağı virilmesi de ahalice kararlaşdırılmışdır.

Şu halde kurbanını kesdiren herkes der-hâl derisini ve bağırsağını mahallesindeki hey'et-i ihtiyâriyeye ve me'mûrin-i mahsûsaya teslim idecek ve kat'iyen başka bir yere vireyecekdir.

Hilâl-i Ahmer Mezinâtı

Şehrimiz Hilâl-i Ahmer şu'besi şimdiye kadar ma'u't-te'essüf Hilâl-i Ahmer mezinâtı celb itmemişdir. Hilâl-i Ahmer cem'iyetinin kadınlar ve erkekler tarafından sevile sevile kullanılacak pek çok mütenevvi' mezinâtı var. Bunlardan mikdâr-ı kâfi celbi dilerek mevki'-i fürûhata vaz' olunmasını Hilâl-i Ahmer şu'besinden ricâ ideriz. Bu sene kurban bayramında yine mektebli hânım kızlar tarafından yalnız rozet tevzi' olunacakdır. Halkımızın rozet kabulünde şâyân-ı takdir bir i'tiyâdı var.

Belediye Re'isimizden Bir Ricâ

İçki afetini men' iden yegâne milli mü'essesemiz "Hilâl-i Ahzar"dır ve Hilâl-i Ahzar'ın ma'u't-te'essüf şehrimizde bir şu'besi yokdur.

Bu emr-i hayra belediye re'is-i muhterememizin pişva olmasını ricâ ideriz.

Teyyare Piyangosu Biletleri Azaldı Alınız

Sivil teyyâre mektebleri menfa'atine müretteb ve ilk ikramiyesi üç yüz yetmiş iki bin beş yüz guruş olan piyango biletleri ahiren şehrimiz şu'besine gelmişdir. Bilâ-terâhir herkes bu biletlerden almalı ve bilet almak isteyenler dâ'ire-i belediyeye mürâca'at itmelidir.

Meclis-i 'Umûmi Vilâyet Fevku'l-'âde İctimâ' İdecek

Yeni mekteb virgisi kânûnı mûcebince dâhil-i vilâyetdeki mekâtib-i ma'âş ve masrafının sûret-i tevzi'ini kararlaştırmak üzere meclis-i 'umûminin fevku'l-'âde ictimâ'a da'vet idilüb idilmemesi dâhiliye vekâletinden istizân idilmiş ve keyfiyet evvelce gazetemize yazılmışdı.

Ahiren vekâlet-i müşâr-ileyhadan meclisin ictimâ'a da'veti emir buyurulmuş oldığı ve bayram irtesi a'zânın da'vet idilecekleri işidilmişdir.

Gümrük Haberleri

(Karnebi-Sa'idli) ve (Hassa) merkezlerindeki rüsûmât idâreleri lağv idilmiş, Karnebi me'mûrı Macid Efendi Ağca Koyunlu me'mûrluğuna, hassa me'mûru Cemil Efendi de Çoban Beğ baş-kitâbetine nakl ve tahvil olunmuşlardır.

ORJİNAL SAYFA 274

Üçüncü Sahife	Kilis	28Haziran 1341

Yeni Ma‘ârif Encümeni

Müddeti hitâm bulan Kilis ma‘ârif encümenine ber-mûceb kânun yeniden a‘zâ intihâb itmek üzere geçen Pençeşenbe günü kâ’im-makâmlık makamında ictimâ‘ iden meclis-i idâre ve belediye hey’etleri mezkûr encümene zevât-ı âtiyeyi intihâb itmişlerdir:

İlk erkek mektebleri mu‘alimlerinden Yarım Ağa-zâde İzzet Efendi

Topal-zâde Hikmet Efendi

Yavaşca-zâde Hacı Cemil Efendi

Yaycı-zâde Abdulhalim Efendi

Boybeği-zâde Ahmed Zarif Efendi

Kaçık-zâde Mehmed Kemal Efendi

Yeni encümen a‘zâsını tebrik ider, muvaffakiyetlerini temenni eyleriz.

‘Arz-ı Şükran

Başda sevgili ve Gazi Re’is-i Cumhurumuz müşir-i Mustafa Kemal Paşa hazretleri oldığı hâlde mübeccel hükümet-i cumhuriyetimize, müreffihan iskân idildiğimizden dolayı, ‘arz-ı şükran bî-pânân eylerim.

25 Haziran 341

Kilisde Mülteci Geylani-zâde

Şeyh Abdulkadir

“Hacılar” Vakı‘ası

“Hacılar” köyünde nâhiye müdürü bulunan hassa eşrafından Mehmed Beğ, nâhiye halkına, Suriyeye iltihâk-ı kat‘i lehinde bir mazbata yazmalarını teklif itdiği içün, biraderiyle beraber katl olunmuşdur.

Katillerden Hacılarlı Kel Musayı der-dest içün Kırıkhan’dan gelen Fransız jandarma yüz-başısı her ne kadar Kel Musayı alarak gitmiş ise de Hacılardan az

ileride yolunu kesen halk kuvvetleri tarafından Kel Musa telhis idilmiş ve jandarmalardan birisi maktul düşmüşdür.

Ebced Hesâbıyla Milâdi Tarih

Vukû‘ât-ı câriyeyi ebced hesabıyla inşâd itdikleri manzum tarihlerle tesbite çalışan şu‘râ ve yeni doğan çocuklarına tarihli isimler koyan evliya şimdiye kadar bu tarihleri takvim-i hicri ile tesbit itmeği de i‘tiyâd itmişlerdi. Bunun hilâfında, mesela rûmi ve mali takvimler üzerine, tarih yapılmaz ve yapılanlara i‘tibâr idilmezdi.

Ahiren İskenderiye’de sekte-i kalbden vefât iden ricâl-i Mısırıyeden meb‘ûs Abdullatif Sofani Beğin vefatından dolayı Mısır gazeteleri ümmet-i Mısırıye’yi ta‘ziye iden manzum, mensûr birçok mektub ve telgraf neşr itmekdedirler. Bunlar meyânında şeriyetli Mehmed Ahmed Gays Efendi tarafından yazılmış manzum bir ta‘ziye tarihi manzûremiz oldı ki tarih beytini teşkil iden âtideki iki mısra‘dan, ebced hesabıyla, 1925 tarih-i milâdisi istihrâc idilmekdedir:

“Tarih-i dini şudur: Bi cennetül hold ve ak…?... -Abdullatifu’l-sofâni” vekâyi‘ mümâsileye hicri takvim üzerine tarih bulmakda düçâr-ı müşkülât olan edibâ-yı ‘asrıyeye bu sûretle yeni bir ferca-i rahâ açılmış dimekdir.

Göl Altında Bir Köy

İsviçre’nin Untervald nâhiyesinde üç yüz seneden beri bir bahire var idi. Ahiren mezkûr bahirenin suları çekilmiş ve altından bir köy asârı zuhûrı itmişdir.

Danimarka’da Ağaç Devirmek

Danimarka ormanlarında ağaç devirmek isteyenler daha evvel devirecekleri ağaçların yerine ‘aynı cins ve mikdârda yeniden ağaç gars itmeği ta‘ahhüd eylemek mecburiyetindedirler.

Ekle..? Salih Balıklar

Ekle sâlih balıkların denizlerde a‘zami altı yüz kadim ‘emıkından fazlaya dalmadıkları bi’l-müşâhede sâbit olmuşdur.

İpekciliğin İnkişâfı İçün

Ankara, 24 (A.A)-İpekciliğin inkişâfı içün tedkikâtda bulunan komisyon ipek zirâ‘ ve tüccârlarına zirâ‘at bankasınca kredi açılmasını te’min içün teşebbüşâtda bulunmağa ve Marsilya Lond Milano ipek piyâsalarının ta‘kibine karar virmişdir.

Fa‘âliyet-i Nâfi‘a

Ankara, 24 (A.A)-Ankara-Sivas hattı …?... bugün 125’inci kilo-metroda …?... kadar vasıl olmuşdur. Kayseri’den Ankara2ya …?... tesviye-i terâyiye müte‘ahide ihâle idilmişdir.

Ankara İstiklâl Mahkemesinde

Ankara, 24 (A.A)-Ankara istiklal mahkemesinde hey’et-i fesâdiyenin muhakemesine devâm olunmuşdur. Maznûnen isticevâb idilen reşidi mutelâ mensûb oldığı a‘lâ-yı vatan cem‘iyeti hakkında izâhât virerek cem‘iyetin maksadı milleti hilâfet ve saltanat etrafında toplamak oldığını, cem‘iyetin Şerif Yahya’nın etrafında toplandığını ve Şerif’in ve Abdulmecid’in her

ORJİNAL SAYFA 275

Dördüncü Sahife	Kilis	28 Haziran 1341

ay nakden mu‘âvenet gördiğini, Kiraz Hamdi ve sarayla sıkı teması oldığını söylemişdir. Muhâkeme te‘allik olunmuşdur. Zabıtaya hakaret ve hükümete tefûhâtdan dolayı Aksaraylı Rıdvan üç sene habse mahkum olmuşdur.

Şark İstiklal Mahkemesi’nde

Diyar-bekir, 23 (A.A)- Yetmiş dört maznuna ‘â’id Şeyh Said da‘vâsının zabıtlarının tanzimi ikmâl ve müdde‘i-yi ‘umûmiliğe tevdi‘ olunmuşdur. Müdde‘i-yi ‘umûmi cum‘a-irtesi dosyayı mahkemeye virecekdir. Cemal(?) pazara muhâkeme olacakdır.

Albersaro Ankara’da

İstanbul, 24 (A.A)- Fransız sefiri Albersaro bu sabah treniyle Ankara’ya hareket itmişdir.

İstanbul’da Zelzele

İstanbul, 24 (A.A)- Dün gice şehrimizde üçü üç dakika geçerek biri hafif, diğeri şedid olarak iki def‘a hereket-i arz vukû‘ bulmuşdur. Zâyi‘ât ve hasârât yokdur.

Yunan Murahhasına Ziyâfet

Ankara, 24 (A.A)- Hariciye vekili Yunan murahhası Eksindarise bu akşam bir ziyâfet virmişdir.

Emnü Selâmet Hakkında

Londra, 24 (A.A)- Mesâ'i Fırkası mensûbları 'akdi mutasavvur emin ve selâmet 'ahd nâmesi 'aleyhinde virilen bir takriri kabul itmişlerdir.

Muvakkat Asâlet

Gazi Ayntab vâli vekâletinde bulunmakda olan muhterem kâ'im-makâmımız Talat Beğ Efendi'nin şaki Candar oğlu ile refikasının istisâlleri emrinde mesbûk hizmete mükâfât olmak ve ileride ebedi valiliği icrâ idilmek üzere muvakkaten asâleti tasdik idildiği memnuniyetle haber alınmışdır. Bu münâsebetle de mir-i müşâr-ileyha 'arz-ı tebrikât eyleriz.

Velime

Hudûd taburı zâbıtanından yüz-başı Abdullatif Beğin geçen Perşembe günü Velime Cem'iyeti icrâ idilmişdir. Tebrik ve sa'âdet temenni ideriz.

Gelenler

Geçenlerde me'zûnen der-sa'âdete 'azimet itmiş olan Kilis reji me'mûru Ahmed Nazif Efendi biraderimiz ahiren 'avdet itmişdir.

Su Yolu Münâkasası

Evkâf İdâresinden:

Kilis'deki Tekiye Câmi' şerifi su yolunun ber-mûceb keşf-i muhtâc oldığı bin altı yüz liralık ta'mirât ve inşâât bu günden i'tibâren bir ay müddetle münâksa-i 'aleniye suretiyle mevki'-i münâkasaya vaz' olunmuşdur. Tâlib olanların müddet-i mezkûre mürurundan evvel evkâf idâresiyle meclis-i idâreye mürâca'atları.

24 Haziran 41

2-5

İcrâ Dâ'iresinden:

Gülleci Beğler oğlu Mustafa Felah'a bâ-i'lâm yirmi dört lira yüz doksan dört mecidiye mahkûm Hakverdi mahallesinden Salih Efendi Sadullah Beğin işbu deynin te'min-i istifâsı zımmınında nâmına mukayyed İçeri Bağçe mevki'indeki Abidin Ağa

dimekle ma‘rûf üç tarla ve iki yüz yetmiş beş maşâraden ‘ibâret olub derûnunda bir ağaç tut bir ağaç ceviz yirmi ağaç nar on ağaç mişmiş bulunan ve şarken A‘zâzi-zâde Mustafa Efendi bağçesi garben Ömer Efendi-zâde Nedim Efendi bağçesi şimalen Mevlevi-hâne bağçesi kıbleten Deli Mir-oğlu bağçesiyle mahdûd olub haftada on iki sâ‘at çifte göz ‘arkından suyu bulunan bağçe bi’l-müzâyede fürûhat olunacağından tâlib olanların yüzde on depozitolarını hâmilen icrâ dâ’iresine mürâca‘atları.

2-8

Bu Dahi

Deveciler mahallesinde mukime Mustafa Çavuşun haremi Zeyneb Hanım ile mahalle-i mezkûreden Ağca Dağlı oğlu Mustafa zevce-i metrukesi Essüm hânımlar meyânelerinde müşâ‘en müşterek olub bi’l-müzâyede fürûhatına karar virilen Kilisin Deveciler mahallesinde vâki‘ kıbleten tarik-i ‘âmm şimalen Miderci Ali hânesi garben Mahü hânesi ve tarik-i hâs şarken tarik-i hâs ile mahdûd üç pencere bir kapulu cenubiye müteveccih bir odayı müştemil hâne bi’l-müzâyede fürûhat olunacağından tâlib olanların yüzde on depozito akçelerini hamilen icrâ dâ’iresine mürâca‘at eylemeleri.

2-8

Türk Kitâb-hânesi

Bugün İstanbul’dan divâr levhaları ve her çeşid kart-postallarımız geldi. Kitab-hânemizi teşrif buyuran zevâtın memnun kalacağını tebşir ideriz.

ORJİNAL SAYFA 276

[Sayı: 369] 30 Haziran 1341-1925	Salı	9 Zi’l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur.

Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

‘İyd Adhi..?

Şehr-i Zi’l-hiccetü’ş-şirifenin gurresi geçen Salı akşamından sâbit olmasına binâ’en önümüzdeki Perşembe günü kurban bayramı yapılmasına dâ’ir diyânet işleri riyasetinden kazamız müftülüğüne telgraf gelmişdir.

(Kilis) bu ‘iyd-i sa‘idin bütün ‘âlem-i İslâm ve bi-tahsis Türk ‘âlemi hakkında müteymin olmasını Cenâb-ı Hakkdan temenni ve muhterem kâr’ilerine ber-vech-i peşin ‘arz-ı tebrikât eyler.

Bayram münasebetiyle gazetemiz Perşembe ve Pazar günleri intişâr itmeyecektir.

Gazetemizin Eyyâm-ı İntişârı

Temmuz ibtidâsından i‘tibâren gazetemizi haftada iki gün çıkarmağa karar virdik birçok esbâb-ı iztırâriye dolayısıyla bu kararı virirken gerçi pek müte’essir olduk fakat mündericâtını tevsi‘ ile kemakân mu‘azzez kâr’ilerimizin celb-i rağbet ve tevcihlerine bezl-i mechûd ideceğimizi de düşünerek müteselli oluyoruz.

Yeni Evkâf Komisyonu

Yeni Evkâf Komisyonu’na müfti Abdullah Efendi’nin riyâseti altında ‘ulemâdan müfti-yi sâbık Sâğır-zâde Muharrem Kemal, meb‘ûs-ı esbak ‘Abu Beşe-zâde Hacı Mustafa, müderris Salih Efendi-zâde ahmed ve tüccardan Yaycı-zâde Hoca Abdulhalim Efendiler a‘zâ ta‘yin idilmişlerdir.

Yeni komisyonu tebrik ve muvaffakiyetini temenni ideriz.

Candar Oğlunun Rüşveti

Şaki-yi meşhur ve makhûr Candar oğlu İbrahimin 18 Haziran’da katl olundığı ma‘lûmdur. Merkum katlinden az evvel hâssa civârindaki göçebelerden takriben iki ton kadar penyir toplatmış ve bunu Katma-Azez-Haleb taraflarındaki Fransız muzâherlerine göndermişdir.

Yine Kıvık Nehri İçün

Bayram irtesi vali Talat Beğ Efendi'nin Kilis'i teşrif iderek buraya gelecek olan Suriye hey'etiyle Kıvık Nehri'nin taksimi mes'elesini müzâkere idecekleri işidilmişdir.

Nahiye Müdürlerine

Hasbu'l-vazife kurada dolaşmak mecburiyetinde bulunan nâhiye müdürlerine hayvan ve yem bedeli i'tâsı dâhiliye vekâletince tekarrür itmiş ve keyfiyet icâb idenlere iş'âr olunmuşdur.

Mülkiyet İhâle-i Kat'iyesinde İstizân Yok

Emvâl-i milliyenin evvelce mülkiyeti sûret-i kat'iyede ihâle idilmek lazım geldiği zaman keyfiyet mâliye vekâletinden istizân idilmekde ve alınacak cevaba tevfik-i mu'âmele olunmakda idi.

Ahiren vekâlet-i müşâr-ileyhden vârid olan satış kânunundan bin liraya kadar bedelle mülkiyeti ihâle olunacak emvâl-i milliye içün istizana hâcet olmadığı ve bu gibilerin sûret-i kat'iyede ihalesine cevâz virildiği anlaşılmış ve ba'de'l-ihâle vukû' bulacak zimayime…?... i'tibâr eyleyeceği dahi muharrer bulunmuşdur.

"Haçin" Değil "Saim Beğli"

Kozan vilâyetine mülhak "Haçin" kazası isminin "Saim Beğli"ye tahvil idildiği dâhiliye vekâletinden vilâyetlere bildirilmişdir.

'Azl

Kilis tapu me'mûru Selim Efendi vazifesinden 'azl idilmişdir.

ORJİNAL SAYFA 277

İkinci Sahife	Kilis	30 Haziran 1341

Ta'yin

Kilis kâ'im-makâmlığına bir zât ta'yin idilmiş ise de ma'u't-te'essüf ismi öğrenilememişdir.

Vefât

Gazetemiz müdür-i ‘umûmisi Mahmud Rağıb Efendi’nin küçük oğlu Nejat Efendi dünkü gün vefât itmişdir. Mûmâ-ileyhe beyân-ı ta‘ziyet eyleriz.

Cerh

Bedestan Şeyhi-zâde Beşir Efendi’yle refikası tarafından şoför Nihad Efendi cerh idilmiş, cârihler taht-ı tevkife alınmışdır.

Su Yolu Münâkasası

Evkâf İdâresinden:

Kilis’deki Tekiyye Cami‘i şerifi su yolunun ber-mûceb keşf-i muhtâc oldığı bin altı yüz liralık ta‘mirât ve inşâât bugünden i‘tibâren bir ay müddetle münâkasa-i ‘aleniye suretiyle mevki‘-i münâkasaya vaz‘ olunmuşdur. Tâlib olanların müddet-i mezkûre mürurundan evvel evkâf idâresiyle meclis-i idâreye mürâca‘atları.

24 Haziran 41

2-5

Türk Kitab-hânesi

Bugün İstanbul’dan divâr levhaları ve her çeşid kart-postallarımız geldi. Kitab-hânemizi teşrif buyuran zevâtın memnun kalacağını tebşir ideriz.

Satılık Emvâl-i Milliye

Emvâl-i Milliye İdâresinden:

Bedel-i Müzâyedesi Lira	Mevki‘i	Cinsi	Dönümü	Sâhib-i Evveli	Hudûdı
131	Telhemir	Tarla	3	Agob Ağa Oğlu Boynu Eğri	Şarken Adile oğlu Hacı Mehmed garben tarik şimalen İli Hasan oğlu Musto kıbleten Talib oğlu Durmuş
63	“	“	4	Çöksüz ..? oğlu veresesi	Şarken Attar Kirkorun

					oğlu garben Alunun oğlu şimalen dere kıbleten tüccâr Alinin oğlu
62	“	“	4	Attar Kirkorun Apoş	Şarkı dere garbı tarik şimalisi kıblesi Kaçi-pis
24	“	“	3	Terzi Diran	Şarkı Alito oğlu Musto garbi şimali Elmacı Mustafa kıblesi Kazaz oğlu
62	“	“	2	Maraşlı Misis nâm diğeri Azezli oğlu Kirkor	Şarken Çakallı Mamo oğlu Hannan garben Karduk Ahmed şimali Hacı İmam-zâde Abdurrauf Efendi kıbelesi câmi‘
41	Havaralık zeytun yeri	“	5	Naalbet Şahın kerimesi Hatun	Kıbelesi hâli şimâli Hacı Zellohun kızı Fatma garbı Çakallı Deli Ömerin oğlu Hüseyin şarkı Deli Hanım
11	Tilhemir	Tarla	4	Tamam oğlu	Şarkı tarik garbı Cebel şimâli kezâ

					kıblesi Uylumun oğlu
131	“ zeytun yeri	“	8	Maraşlı oğlu	Şarken semerci garben Arsa oğlu Ali şimâlen Emin kıblesi Lutuf oğlu
100	Kehriz karyesi	“	10	Ayntablı Balyoz oğlu Nikağos	Şarken Ayuzan garbı Hacı Mehmed vereseleri şimâli ‘arik kıblesi ‘arik
9	Havaralık zeytun yeri	“	4	Markos oğlu Avannes	Şarkı tarik garbı tarik kıblesi Ayni Hocanın oğlu Cevdet
101	Tilhemir	“	8	Berber oğlu	Şimâlen tarik kıblesi tarla garbı Hacı Ahmed şarken Attar Kirkorun oğlu
131	“	“	8	Attar Kirkorun oğlu Avannes	Şarken İmamın oğlu garben Berber oğlu şimâlen tarik kıblesi Hacı Ali oğlu
70	“	“	6	Hatunun oğlu Avannes	Şarken Kundakcı garben İlbeğli Hasan şimâlen Kehalı kıblten tarla

75	“ zeytun yeri	“	4	Yeterin oğlu Deli Avannes	Şarken Kahya garben Boz şimâlen Sürmeli oğlu kıblesi Debbağ Asım
20	“	“	9	Kıpık oğlu Şaşiko	Şarken Latif oğlu Musto garben Bat Ahmed oğlu Hüseyin şimâlen dere kıblesi Patlak oğlu Çolak
225	Karşı Dağ önü bağ	Tiyek	39	Maraşlı Kazancı	Şarkı tarik garbı Nurun Bayu veresesi şimâli Şaş Geyverek kıblesi Ayntablı oğlu Bekir
100	Tilhamir Mantarası	Tarla	12	Kalemkâr Agob	Şarkı tarik garbı Seydonun oğlu Hüseyin şimâlen Hacı Hamza oğlu Hüseyin kıbelesi Seydo oğlu Haso ve tarik
81	“ zeytun yeri	“	3	Kundakcı	Şarkı Kasab oğlu Hacı garbi şimâli Kasab oğlu
140	“ “	“	8	Semerci Habeşin	Şarken Lutuf oğlu Musto

				oğlu	garben ve kıbleten kezâ şimâlen Emin

ORJİNAL SAYFA 278

Üçüncü Sahife	Kilis	30 Haziran 1341

81	Tilhamir	Tarla	8	Ağik Ağa	Şarkı Kara Mamo oğlu garben Solak oğlu şimâlen Şaş Ahmed kıblesi Lutuf oğlu Musto
82	“	“	2	Taryoz oğlu İmirze	Şarkı tarik garben şimalen Okcı oğlu İskender kıblesi Arpacı oğlu Nafi
50	“	“	2	Pıçakcı Köle Görün	Şarkı tarik garbı Muharrem Efendi şimâlen Halak oğlu kıble Yahya
45	“	“	6	Ciğer oğlu Köşker	Şarki kıblesi tarik şimâlen Sağır Ahmed oğlu Ali garben Hacı Halil
75	“	“	3	Ağzı Yukarının oğlu Cerhi	Kıblesi tarik şimâlen taşlık garbı Yarım Ağa-zâde Ahmed Efendi şarkı Aşir

					Mehmed
10	“	“	2	Sağır Basmacı	Şarken Elmacı oğlu garbı tarik şimâlen Apal Hasan kıblesi Hülün oğlu Kirkor kızı
70	“	“	6	Terzi Duran	Şarkı Salih Efendi garben Neccar oğlu şimâlen kezâ kıblesi Sofu Mehmed
100	“	“	3	Yazmacı Nikogos	Şarki garbı tarik şimali simater oğlu kıblesi Loğ Ali Tahiri
300	“	“	9	Boyacı Havu	Şarkı Arpacı Halil garbi şimâli tarik kıblesi Hoca-zâde Halid Efendi
88	“	“	4	Ka‘keci Mülkün oğlu	Şarkı dere garbı tarik şimâli Cağlas Kaçı Pis kıblesi Debbağ Asım
131	“	“	7	Kalemkâr	Garbi şimâli Kahya Mehmed kıblesi tarik şarkı vadi
80	“	“	7	Kalemkâr	Şarken tarik garben dere şimâlen Çiftci Mehmed kıblesi hümeylik
60	“	“	4	Cağlas Kaçı	Şarkı dere

				Pis	garbı tarik şimâli Attar Kirkor kıblesi Ka‘keci Mülkün oğlu
100	“	“	4	Kileci Çilo	Kıblesi Abdussamed Efendi
65	“	“	2	Dayti oğlu	Şarken Sürmeli oğlu veresesi garbı Alo oğlu Alo şimalen Hatdatcı oğlu kıblesi Ramonun oğlu
61	“	“	3	Astur oğlu Çerçi	Şarkı Seydo oğlu Mamo garben tarik şimalen Seydo oğlu Mamo kıblesi Hacı Halil
105	“	“	6	Bağçeci Simon	Şarken dere garben Sürmeli oğlu kıblesi kezâ şimâlen Tütüncü Mehmed
150	“	Bağ Tiyek	400	Kalpakcının kızı Manuş	Şarken Hasanın oğlu Mehmed garben Aşir oğlu Mıstık şimâlen Muharrem Efendi kıblesi Hamid Efendi tarlaları

Bedel-i Müzâyedesi	Mevki‘i	Cinsi	Sâhib-i Evveli	Hudûdı
22	Deveciler Mahallesi	Hane ma‘ enkâz	Yapucı Sarkis	Yemini Mağişin oğlu Yesari İsmail arkası Ohannes cebhesi tarik
300	“	“ “	Bediğin oğlu	Cebhesi tarik-i hâs ve ‘askeri şu‘besi Yesari emvâl-i milliye Ma‘seresı Yemini Atıye vereseleri arkası Said
30	“	“ “	Mağişin oğlu Artin	Yemini tarik Yesarı Yapucı Sarkis arkası Güstan oğlu
67	“	“ “	Dağlı Vartan oğlu Kirkor	“ Yeze Kel Yaseri Etem arkası Kara Minas oğlu
755	“	“ “	Kasarcı oğlu ve şeriki	“ Kefeşker Abdurrahman Yesarı tarik arkası Vaysal cebhesi tarik
207,50	“	“ “	Dağlı Agob oğlu Haçan ve şeriki	“ Neccâr oğlu Uc Yesarı Mayıs oğlu arkası Latifin oğlu cebhesi tarik
140	Kara Ali	“ “	Vartık Çapar Artin ve refikası	“ Bekçi Hamo oğlu Yesarı tarik arkası Said Efendi cebhesi tarik
150	“	“ “	Ohannes veledi Ağya ve Şarkasi	“ Oylumlu oğlu Yesarı tarik arkası Eker Dede cebhesi tarik

131	Aşıt	“ “	Berber Kirkor kerimesi Feride	“ Anton Yesarı ve arkası Daniyel oğlu cebhesi tarik
80	“	“ “	Çerçinin oğlu Avannes	“ Yesarı tarik arkası Hacı garb cebhesi tarik
100	“	“ “	Melek Anton ve Hekim	“ Maraşlı oğlu Sarkes Yesarı Daniyel oğlu Avannes arkası cebhesi tarik
15	“	“ “	Daniyel oğlu Ohannes	“ Sasonlu Döni Yesarı Tavil Kiğorik arkası Mikail cebhesi tarik
100	“	“ “	Maraşlı oğlu Hadvaz veresesi	“ Muhlis Efendi Yesarı Devlüb arkası Ahmed Efendi cebhesi tarik
15	“	“ “	Kavcı Çerçi	“ Nakl-i ‘asl Yesarı tarik arkası nalband oğlu cebhesi tarik

ORJİNAL SAYFA 279

Dördüncü Sahife	Kilis	30 Haziran 1341

20	Aşit	Hane ma‘enkâz	Nakl-i ‘asl	“ Yesarı Kavcı Çerçi arkası Nalband Kirkor cebhesi tarik
40	“	“ “	Meyhaneci Artin veledi Mihak	“ Bafralı Hanım Yesarı Misak arkası Mama oğlu Havu cebhesi tarik
825	Vâ‘iz	“ “	Hekim Sarkis	“ Kaçan oğlu Yesari tarik

				arkası Berber oğlu İskender cebhesi tarik
120	Ketenciler	“ “	Sığar veresesi	“ Said Efendi Yesarı Tahir arkası Vahab Ağa cebhesi tarik
87	Aşit	“ “	Pabuccı Nahli	“ Fransz Yesari Molla Yusuf Hoca arkası kezâ cebhesi tarik
10	Timurcı Bazarı Dükkan	“ “	Asdur oğlu Simon	“ Topçı oğlu Yesarı Zıbun arkası Hacı Kazım cebhesi tarik
10	“	“	Zıbun oğlu Avadis	“ Yesarı Topçı oğlu Manik arkası Hacı Kazım cebhesi tarik
100	za‘ter	Hâne	Topçı oğlu Sarkis	“ Hacı Said Yesarı ahur arkası Arbatlı Sarkis cebhesi tarik
933,50	Vâ‘iz	“	Hoross oğlu	Ahmed Yesarıı Hacı Abuş arkası Kasab Mehmed cebhesi tarik
490	“	“	Kaçan oğlu Avadis	“ Budak Yesarı Hekim Sarkis arkası Budak cebhesi tarik
1100	Deveciler [Mider ve Ma‘sere]	[arsası]	Çağlas oğlu Ermenak veledi Kirkor	“ Ökkeş Efendi Yesarı Döleb arkası kilise vakfı ‘arsa cebhesi tarik-i hâss
200	Hakvirdi	Hâne ma‘	Bağçeci Durus	Yemini Kirkor Hoca Yesarı

		enkâz	oğlu Sekü	Yıldız oğlu arkası Maraşlı oğlu cebhesi tarik
356	“	“	Nalband oğlu Kirkor	“Toros Sekü Yesarı Hallac Mehmed arkası Maraşlı oğlu cebhesi tarik
412	Tırıklı	“	Kara Gülle Bedros ve Şürekası	“ Bağdasar Yesarı Kazar Ağa arkası Okçu oğlu cebhesi tarik
60	“	Ma‘sere harâbesi	Ağik Ağa	“ Tavık Yesarı Kebabcı oğlu arkası Dağlı Agob cebhesi tarik
61	“	Harabe hâne	Gazalin oğlu Kiğorik	“ Artin Yesarı Akif arkası Kebabcı oğlu cebhesi tarik
218	Hacı İlyas	“	Baron oğlu Avadis	“ Abdullah oğlu Yesarı tarik arkası Molla Mehmed cebhesi tarik
15	Deveciler	“	Semerci İstepan ve şeriki	“ Neccâr Artin Yesarı Mağişin oğlu arkası Musa on-başı cebhesi tarik
100	“	“	Kilise vakfı	Yemini Semerci Yesarı Mercimek oğlu Arif arkası ma‘sere cebhesi tarik
15	“	“	Maraşlı Neccâr Artin	Yemini Fakı Ali Yesarı Sarkis oğlu Abucan arkası Musa on-başı

				cebhesi tarik
60	“	“	Mağişin oğlu Ohannes	Yemini Semerci Sarkis Yesarı Hamid arkası Abraham cebhesi tarik
50	Vâ‘iz	ma‘ fevkâni dükkan	Keleş oğlu Agob	Yemini Arpacı oğlu Yesarı Galib Efendi arkası Abdi hânesi cebhesi tarik
75	Aşit	Bir bâb dükkan	Maksi Anton oğlu Mecid ve Çerçi	“ Yesari dükkan arkası sâhib-i mülk hânesi cebhesi tarik
200	“	Hane	Maksi Anton oğlu	Yemini dükkan Yesârı Bağdo arkası teymurcı Havu cebhesi tarik
60	“	Dükkan	Fıruncının oğlu Aprayam	“ Yesarı dükkan arkası Maksi Anton cebhesi tarik
50	“	“	Maksi Anton oğlu Mecid ve Çerçi	“ Yesarı dükkan arkası sâhib-i mülk hanesi cebhesi tarik
10	Deveciler	Hane	Kalaycı oğlu Agob ve şeriki	“ Etyemez oğlu Agob Yesari tarik arkası Agob cebhesi tarik

Emlâk-ı milliyeye ‘â’id olub mülkiyeti beş taksitle [arâzi sekiz taksitle] fürûhatı karargir olan bâlâda muharrer mübâniye yüzde yedi buçuk depozito virmek suretiyle müzayedeye iştirâk ve ihâleyi müte‘âkib ilk taksiti peşin ve diğer takâsiti her sene Eylül mâhında te’diye itmek ve ihâleyi müte‘âkib hacz-i eşârisi vaz‘ olunmak ve dolayısıyla mesârıf-ı sâ’iresi müşteriye ‘â’id olmak üzere tapuya tabt

idilmek şerâ'itiyle 20 Haziran 341 tarihinden i'tibâren yirmi gün müddetle ta'lika çıkarıldığından ve temmuzun üçüncü günü emlâk-ı milliye satış kânûnı ahkâmına tevfikan ihâle mu'âmelesi icrâ olunacağından yevm-i ihaleden evvel tâlib olanların mâliye dâ'iresine mürâca'at eylemeleri.

2-11

ORJİNAL SAYFA 280

[Sayı: 370] 8 Temmuz 1341-1925	Çarşamba	16 Zi'l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab' ve i'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

Sâbık-ı Hicâz Kralı Lefkoşa'da

Uzun 'asırlardan beri kendilerine karşı derin bir muhabbet ve hürmet beslediğimiz Şerif Hüseyin Hazretleri, mensûb oldığı pek muhterem 'â'ilenin İslâm 'âlemi 'indinde hâ'iz oldığı kudsiyet ve şerefi kâle almayarak siyâsi ceryanlara karışmış ve kral oldığı dakikadan i'tibâren kulub-i müslümünde câygir olan sâfiyet-i 'aşk ve muhabbeti ma'deni birkaç nişânla dünyevi bir 'ünvâna feda itmişdir!

Harb-i 'umûminin devam itdiği hûl-i engiz ânn ve zamanlarda milletler arasında vukû'a gelen inkılâbların sâ'iklerini bilemiyorsak da bunlar ne kadar kuvvetli olursa olsun İslâm dininin kalblere nefih eylediği imâna hiçbir vecihle nüfuz eylememeli ve din-i mukaddesin kardaş diye kabul itdiği fedâkâr bir milletin evladına cân-yâne bir sûretde sû'-i kasdler tertib ve icrasına kadar varmamalı idi.

Büyük şahsiyetlerin ehemmiyet ve kıymetleri böyle müstesnâ zamanlar içündir. Türk Milleti ‘asırlarca Mekke ve Medine’nin eşiğinde bekçilik iderek bu iki şehrin topraklarını mübârek diye yüzüne sürmüş ve Arabistan çöllerinde en kıymetli evladını kurban virmişdir.

Türk Milleti Mekke ve Medine’nin hâdemi olmakdan ma‘nevi bir zevk duymuş ve ahfâd-ı nebiyi şerif ‘ünvânıyla yâd iderek onları dâ’imâ başı üzerinde bulundırmış, hürmet itmiş ve ‘umûmi istirâhatlerini te’min içün her dürlü müşkülât ve cefaya katlanmışdır.

Türk milletinin Hicaz ve (Yemen) asâyişini takrir ve hacc zamanlarında yolların selâmetini te’min içün virdiği kurbanlar, Balkan ve harb-ı ‘umûmi zamanında feda itdiği şehitlerden daha az değildir. Böyle oldığı hâlde garb kardaşlarımız ve ‘ale’l-husûs onların maddi ve merşedlerinin Mekke bozgununda Türk ordusuna karşı aldığı vaz‘iyet ne idi?

İşte sâbık-ı Hicaz kralı Hüseyin cenâblarının Yeşil Kıbrıs’a ayak basdığı haberini aldığım zaman kısa bir müddet zarfında ceryan iden bu ‘azim vakâyi‘, mütekâsif bir sûretde kalbime dolmuş ve al Resule karşı perverde eylediğim ihtisâsât-ı neziheyi tamamıyla kaplamışdır!

Ma‘nevi ve pek samimi olan ihtisâsâtımı örten bu toz yığınını silüb süpürmek içün kalemimle kalbimi kürekleyerek onu temizlemeğe uğraşıyorum! Bu satırlar kalemimin oradan silüb çıkardığı gubâr-ı lağbirârdır.

Hicaz mülk-i sâbıkı Hüseyin Hazretleri emin olsunlar ki Kıbrıs Müslümanları istikbâl içün fevku’l-‘âde i‘tinâ itmeği dini bir vazife ‘add iderlerdi, zât-ı ‘âlilerinin şehrimizi teşrifleri anında ahâli-yi İslâmiyeden hiç birinin istikbâle lüzum görmemesi hep siyâsi ihtirâsâtın dini ‘akidelere karışmasındandır. Bu husûsda bizi ma‘zûr görünüz çünkü bunun mes’ûli dini, dünyevi umura alet eyleyenlerdir!

Kıbrıs Müslümanları, Türk Milletinin bir …?... sıfatıyla milli vicdânı te‘zib iden ahvâl ve vakâyi‘ onları da müte’elim ve müte’essir eylemekde ve onlara hayret ve te’essüf itmekdedir.

Kıbrıs Türkleri Hazreti Osman’ın hilâfeti zamânında ya‘ni 1314 sene-i evveli mahâret-i mükerreriye ve kiyâset-i siyâsiyesi müsellem-i enâm olan (Muaviye) nin kumandası altında Kıbrıs’ı zabta gelen mücâhidin-i İslam’dan fahr-i kâ’inât

efendimizin süt halaları Ümm-i Haram binti Mülhân'ın kabrini ziyâret-gâh-ı ittihâz itmeğle ashâb ve al-i Resule ne kadar hürmet-kâr olduklarını isbât eylemişlerdir.

ORJİNAL SAYFA 281

İkinci Sahife	Kilis	8 Temmuz 1341

Hicâz kralı Hüseyin cenâblarının da (Ümm-i Haram)ın kabr-i mübareğini ziyâret idüb itmeyeceğini bilmiyoruz, fakat ziyâret iderse onun huzur-ı muhteşeminde hayli terleyeceğini tahmin ideriz!..

"Kıbrıs-Söz"

Mülâkât Viriyor

Lefkoşa hâricinde Havrinin (Palas Otel)ini ikâmet-gâh-ı ittihâz iden Şerif Hüseyin (birlik) sâhibi Ahmed Hulusi Efendiyi Çeharşenbe ve Rumca gazete muharrerlerini Pençeşenbe günü kabul iderek kendilerine siyâsi bir ehemmiyet ve kıymeti hâ'iz olmak üzere bir takım beyânâtda bulunmuşdur.

"Söz"

Şehbender-hâne

Memnûniyetle haber aldığımıza göre dün öğleden bir az evvel Lefkoşa'yı teşrif iden Türkiye baş şehbenderi Asaf Beğ, şehbender-hâne ittihâz eylemek üzere tüccâr Mehmed Arif Efendi'nin Lefkoşa hâricindeki konaklarını isticâr eyleyecekdir.

"Söz"

Ta'yin ve Tebrik

Abdullah Yılmaz Beğ'den inhilâl iden orta mekteb mu'allimliğine mekteb-i mezkûr kısm-ı ibtidâ'i mu'allimlerinden Naci-zâde Fazıl Burhan Efendi ta'yin idilmişdir. Mûmâ-ileyhi tebrik, yeni vazifesinde muvaffak olmasını temenni ideriz.

Teyyare A'zâlığı

Mu'allimin cem'iyetinden müntehib Yılmaz Beğ'den ihlâl iden teyyare cem'iyeti a'zâlığına lise mu'allimlerinden Naci-zâde Fazıl Burhan Efendi intihâb olunmuşdur.

Kilisde Teyyare İ‘ânesi

Lira ‘aded

180 evvelki yekûn

9 belediye münâdiyesi Sabri ve Mansur Ağalar

189 yekûn

Yaşasun İstanbullılar

İstanbul teyyare i‘ânesi iki yüz bin lirayı geçmişdir, daha da çok geçecekdir.

Yaşasun Tarsuslılar

Tarsus kazasında teyyare i‘ânesi altmış bin lirayı geçmişdir.

İntişâr İtmediğimiz Bayram Günlerine ‘A’id Haberler

__ Bayram günü müfti Abdullah Efendi Hazretleri tarafından Kilis halkına hitâben “Bayram günü, teyyare ve Hilâl-i Ahmer günüdür” ‘ünvânlı bir beyân-nâme neşr olunmuş ve bunda halka teyyarenin fevâ’idi, Hilâl-i Ahmer hizmâtı izâh olunarak halk kurban derileriyle bağırsağını bu iki mü’essese-i vataniye ve hayriyeye virmeğe da‘vet idilmişdir.

__ Birinci bayram günü mektebli hânım kızlar tarafından Hilâl-i Ahmer nâmına rozet tevzi‘ olunmuş ve i‘ânât-ı nakdiye dercine himmet idilmişdir. Sanduklar henüz tamamen açılmamışdır.

__ İkinci bayram günü de tiyatro kumpanyası tarafından teyyare menfa‘atine rozet tevzi‘ olunarak para toplanmış, henüz sanduklar açılub netice anlaşılmamışdır.

__ Bayram günlerinde yüzde yetmiş beş teyyare, yirmi beş Hilâl-i Ahmer cem‘iyetlerine ‘â’id olmak üzere kurban derisi ve bağırsak cem‘ idilmiş ise de bunlar henüz satılub isman balgası ma‘lûm olamamışdır.

__ Bugünlerde meclis-i ‘umûminin fevku’l-‘âde ictimâ‘ına iştirâk idecek olan kazamız meclis-i ‘umûmi a‘zâsının teklifi üzerine geçen Cum‘a-irtesi günü Canbolat Câmi‘inde bir halk ictimâ‘i olmuş, mezkûr ictimâ‘da vilâyet-i mekâtib-i ma‘âşât ve mesârıfının nisbetinde kazaya tarhı lâzım geleceği görüşülmüşdür.

Mahkeme-i asliye baş-katib mu‘âvini Hüseyin Fevzi Beğ’in Velime Cem‘iyeti icrâ idilmişdir. Tebrik ve sa‘âdet temenni ideriz.

__ Bayram ta‘tili münasebetiyle kazamız me’mûrlarından ba‘zıları Gazi Ayntab’a gidüb gelmiş ve civârda me’mûr olan hem-şehrilerimiz de şehrimize gelüb gitmişlerdir.

__ Kazamız teyyare cem‘iyeti şu‘besine gelen üç yüz liralık teyyare piyangosu biletleri kamilen sarf olunmuşdur.

Mezkûr piyango ahiren Ankara’da güşide idilmiş ve ilk ikrâmiyeler şehrimize isâbet itmemişdir.

__ Şark istiklal mahkemesinin Şeyd Said ve refikâ-yı mela‘neti hakkındaki i‘dâm kararlarını Anadolu Ajansı bayram içinde gazetemize tebliğ itmiş ve derhâl suretleri memleketin …?... nâs …?... ve mahallernde i‘lân idilmişdir.

ORJİNAL SAYFA 282

Üçüncü Sahife	Kilis	8 Temmuz 1341

Tekâyâ ve Zavâyânın Lağvi Hakkında

Şark istiklal mahkemesinin Şeyh Said ve refikayı mela‘netini sehpâ-yı ‘adâlete sürükleyen karâr-ı ‘âdilânesi meyânında tarihi inkılâbımızın itmâmına hâdem-i ‘âmellerden birisi ve belki en mühimi olmak üzere ma‘hûd-ı tekâyâ ve zavâyânın sed û bend ve ilgasına karâr virildiği de ma‘lûmdur. Fakat karâr-ı mezkûr yalnız mahkeme-i mûmâ-ileyhanın dâ’ire-i kazasına mahsus oldığından bunun diğer Türkiye vilâyetlerine de işmâli hakkında müdür-i ‘umûmiyemiz Mahmud Ragıb Efendi tarafından makâmât-ı ‘âliyeye bir istirhâm telgrafı takdim olunmuşdur.

Suriye Hudûdı Hakkında

Urfa meb‘ûsı Yahya Kemal Beğ Türkiye-Suriye hudûdını tahdide me’mûr komisyona siyâsi a‘zâ intihâb olundığı gibi diğer a‘zâlığa da Rumiye şehbenderi Fahreddin Beğ ta‘yin idilmişdir.

Fransız murahhası Mösyö Mey sefir Albersaro cenâbları ile Ankara’ya gitmişdi.

Tarafeyn murahhasları ikmâl idilmiş oldığından komisyonun pek yakında fa‘âliyete başlayacağı işidilmişdir.

Kıvık Nehri Müzâkeresi

Evvelce mukarrer oldığı ve tarafımızdan dahi yazıldığı vecihle temmuzun altınıcı günü Kilis orta mektebinde Kıvık Nehri mes'elesini müzâkere itmek üzere vali Talat Beğ Efendinin taht-ı riyâsetlerinde Adana mıntıkası zirâ'at baş-müdürü Cevdet, Gazi Ayntab müstakin cinâyet mahkemesi a'zâsından Necati Beğler murahhas ve Gazi Ayntab ma'ârif müdürü vekili Abdulkadir, zirâ'at me'mûru Fazlı Beğ Efendiler ehl-i vukuf, Suriyeden de (Mösyö Nim) in riyâseti altında Haleb evrak müdürü ve istinâf mahkemesi a'zâsını murahhas, Şeyh Kamil Gazi, Mühendis Yusuf ve Ahmed Beğler ehl-i vukuf, Eviri-zâde Ahmed Beğ de tercümân olarak şehrimize gelmişlerdir.

Hey'et-i muhtelite uzun uzadı görüşmüşler ise de müzâkere safhatından kimseyi haberdâr itmemişlerdir.

Yalnız tarafeynin hükümet matbû'alarına yazarak başka birgün ta'yinâtıyla Gazi Ayntabda devâm-ı müzâkereye karâr virdikleri işidilebilmişdir.

Vali Beğe Çifteci Kara-baş oğlu Silo Ökkeş tarafından Fransız müte'ahhidi Diyar-bekirli oğlu Mahmud Ökkeş Ağa 'aleyhinde mühim bir 'arzuhâl virilmiş ve bu 'arzuhâl vali beğin beraberinde gitmişdir.

Necib Asım Beğ Gidiyor

Muhterem hem-şehrimiz daru'l-fünûn edebiyât medresesi müderrislerinden Necib Asım Beğ Efendi'nin bu günlerde Viyana'ya gidecekleri ve 'avdetlerinden sonra şehrimizi de teşrif itmek suretiyle Urfa'ya kadar bir seyâhat icrâ eyleyecekleri memnuniyetle haber alınışdır.

Seferberliğe Gelmeyenler

Da'vet-i 'adm-i icâbetde bulunan ihtiyât-ı zâbıtan, etba ve baytarlar divân-ı harblere virildiler. İstihbâratımıza nazaran bugün nihâyet virilmiş olan kısmi seferberlikde silâh başına da'vet olunan ihtiyât-ı zâbıtan veetba ve baytarlardan bir kaçı 'adm-i icâbetde bulunmuş ve bir kısım cez'iyede müddet-i mu'ine-i kânûniyeyi tecâvüz itdirerek vazifelerine aha geç bir zaman harblere tevdi' kılınmışlardır.

Haleb ve da'vet idilmiş olan ihtiyât-ı zâbıtan, etibba ve baytarlardan bir kısmı ba'de'l-celb ma'lûliyetlerinden bahisle mürâca'atda bulunmuşlarsa da bu kabil mürâca'atlar nazar-ı dikkate alınmayacak ve ba'de madde seferberlik vukû'ında daha evvel ahz-ı 'asker şu'beleri kuyudatıyla tesbit idilmemiş olan 'avârız-ı sıhhıye

ademaları vazifeye celb içün bir ma‘zeret olarak kabul idilmeyecekdir. Halkın büyük bir tehâlikle şitâb idildiği son seferberliğe her hangi bir sebeble gelmeyen cüz’i mikdârdaki ‘adm-i icâbet-i efrâdiyede teker teker şiddetle ta‘kib ve der-destle teczibe olunacaklardır.

Bütün milletin galiyânlı bir arzu ile koşdığı hizmetden her hangi bir sebeble gecikenlerin şiddetle ve sür‘atle teczibeleri re’is-i cumhur hazretlerinin beyân-nâmelerinde de ehemmiyetle işâret idildiği vecihle vatan müdâfa‘asına te‘alluk iden bir mes’ele-i hayâtiyedir. Binâ’en-‘aleyh hükümetin ilerüde seferberliklerin selâmeti ve vatan müdâfa‘asının emniyeti nokta-i nazarından ittihâz idildiği bu tarz hareketi takdirât-ı mahsusa ile kayd eyleriz.

“Hakimiyet-i Milliye”

Şanghay Hâdisesinin Ma‘nâsı

Londra’da Müntesir ve Mesâ‘i Fırkası’nın nâşer-i efkârı olan “Debesli Herald” gazetesinden tercüme olunmuşdur:

ORJİNAL SAYFA 283

Dördüncü Sahife	Kilis	8 Temmuz 1341

Diplomâsi lisân-ı ma‘hûdende Şanghay’da ahiren zuhûr iden vakâyi‘a sâdece “hâdise” dinilir.

Hakikatde ise bu sâdece bir hâdise değil muhib birer “‘alâmet”dir. Bu vakâyi‘ uzak şark siyâsetinde yeni bir devrin başlangıcını işâret idiyorlar.

Otuz seneden beri düvel-i mu‘azzama Çin’in taksimi mes’ele-i mu‘azzamasını düşünmekle meşgul idi. Bu zengin yağma içün devletler birbirleriyle gavga itdiler, yağma idilen ve idilecek olan şeylerin aralarında taksimine müzâkerât-ı müsâlemet-perverâne ile çalışdılar. Bu husûsda Vaşington i’tilâf-nâmeleri imzaladılar. Bununla beraber ya‘ni bu i’tilâf-nâmelere rağmen vukû‘ı melhuz harbler içün (Singapor) da (Havayi) adalarında muhârebe tertibatıyla uğraşıyorlar.

Fakat bir ‘âmel vardır ki: bütün bu hazırlıklarında nazar-ı ehemmiyete almağa layık görmediler. Bu ‘âmel ise ortada mâl-ı ganimet ‘add idilmiş olan Çin Millet idi. Tabi‘i bu rekâbet ve ihtirâs mücâdelesinde ganimet ve mükâfât teşkil idecek şey’in re’yi sorulmuyordı.

Ecnebi siyâseti, kendi maksadına yek-diğeriyle muhabereye girişmiş ceneraller ile intirikacı ve politikacıları hâdem kıldı. Bu iki sınıf ma'lûm oldığı üzere Mançu Hanedanının sükûtundan sonra Çin'de büyük karışıklıklara sebeb olmuşlardı. Evet, ecnebi siyâseti yalnız bunlardan istifâdeyi düşünerek milletin kendisini hiç hesaba katmadı. Bu mu'azzam millet kitlesini nihâyetsiz ucuz ve muti' bir 'amele deposı olarak saklayorlardı, ve bu 'amele deposı o memleketdeki servet-i tabi'iye derecesinde muhtekirlerin, istismârcıların ve sermâyedârların nazar-ı hırs ve iştihâsını tahrik eyleyordı. Bu millete hakaret ve haşunetle mu'âmele idiliyordı ve bu istismâr, ihtikâr ve tahkirât altında onların sabır ve tahammülleri asla nihâyet bulmayacak zan idiliyordı.

Fakat şimdi birden bire ve Çin üzerine vaz' itmiş oldukları pençelerini günden güne daha ziyâde sıkan, kuvvetlendiren ecnebi 'unsurların tedhiş-i nazarı önünde bu sabur ve mütehammül kitle açıkdan açığa sabırsızlık 'alâmetleri göstermeğe başlamışdır. Bu büyük millet hem ecânib-i tahakküm ve tağlibine, hem de haşunet ve zulm cihetiyle İngiliz fabrika sisteminin en fena devresine mümâ'il bulunan istismâr belâsına karşı bugün hâl-i 'isyândadır.

Fi'l-hakika Fransa kralına dinildiği gibi "bir 'isyan değil bu, bir inkılâbdır" "Şanghay i'tişasatı" ta'bir itdikleri şey, boksörler kıyamı gibi "ecânebe karşı Cehlanın ve müte'asıbların galeyan ve fevrânı" değildir. Bu vukû'ât, bir milletin zâlim, ezici bir siyaset ve iktisâd sistemi 'aleyhine kıyâmının ilk ve vâzah-ı tezahürleridir.

İşte bundan dolayı bu vakâyi' makineli toplarıyla, yahud kuruvezör…?... nümayişleriyle basdırılamayacakdır. Bu vukû'ât cihân tarihinde hâdis olan yeni ve hakiki bir kuvvetin 'alâmetleridir. Hindistan'da oldığı gibi Çin'de de garb ile temâs ve garb ile mücâdele nihâyet fa'âl bir şu'ûr-ı milli uyandırmışdır. Hâdise veya 'amiliye henüz tamam olmuş değildir. Fi'l-hakika ilk tezâhürât çok za'ifdir. Lakin başlangıç her hâlde meydana çıkmışdır. Bundan sonra uzak şark mes'elesi emperyalist devletlerin yek-diğerine zıd ve hırs amelleri mes'elesi değildir. Ancak bugün bütün hey'et-i beşeriyenin beşde birini temsil iden mu'azzam bir devletin mukadderâtı, arzusu ve 'azmi mes'elesidir.

Bu en büyük ehemmiyeti hâ'iz bir vâkı'a-i tarihiyedir. Bunu yanlış anlamak, bundan tecâhül itmek felâkete yürümekdir.

Hoş Geldiler

Dün akşama doğru gazetemiz makineye virileceği esnâda iki mülkiye müfettişi gelerek belediye intihâbâtına ‘â’id tedkikâta başladıkları işidilmişdir.

İcrâ Dâ’iresinden:

İnablı Kütah Mahallesi’nden Mustafa Beğ mahdûmı Midhat Beğ ile Büyük Künah mahallesinden Emine Hânım binti Mustafa Beğ vekili Oylumlu-zâde Ali Rıza Efendi meyânelerinde müşâ‘en müşterek olub bi’l-müzâyede fürûhatıyla ismân hâsılasının hissedârlar meyânelerinde taksimine karâr virilen Kilis’in İçeri Bağçe mevki‘inde vâki‘ Daşlı oğlu bağçesi dimeğle ma‘rûf kıbleten Şerif Efendi mahdûmı Abdi Efendi bağçesi şarken Sabkanlı bağçesi şimâlen tarik garben Ayni Hoca oğlu Muharrem Çavuş bağçesiyle mahdûd iki yüz kırk maşâreden ‘ibâret haftada üç sâ‘at Zoppun harkından ve üç sâ‘at de Balıklı harkından hakk-ı şurbi olub bir ‘aded ceviz üç tut on beş mişmiş ve otuz ağaç narı bulunan bağçe bi’l-müzâyede fürûhat olunacakdır. Tâlib olanların mürâca‘atları.

2-10

ORJİNAL SAYFA 284

[Sayı: 372] 15 Temmuz 1341-1925	Çarşamba	23 Zi’l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

Müfti-yi sâbık Muharrem Kemal Efendi tarafından tevsi‘-i hudûd hakkında dâhiliye vekil-i muhteremi Cemil Beğ Efendi’ye ve muvakkat asâletlerini tevrih ve tebrik zımmınında vâli-yi ‘âlimiz Talat Beğ’e takdim olunan manzumelerin ahiren birer suretine TAHRİB geçiriyoruz:

Gerçi asâyişimiz sâye-i Talat Beğ’de pek mükemmelse de ah gayr-i tabi‘i bu hudûd-ı münebbi‘ servet arâzimizi hâricde koyub itdi mahrum-ı tasarruf bizi bi-şart ve kayud umarız merhamet-i lütuf Cemil Beğ’den de ide teba‘idine bir sa‘i Cemil maksûd bu cihetle dahi asude olub eyleyelim hazret-i müneccimimiz iddi‘ayesine vakıf vücûd.

İstikâmetle siyâsetde gayr-i müntehi iktidârı ileri Talat Beği vali, siz!! Seba‘a-i siyâre tezyin itse tarihin revâ oldı Talat Beğ Efendi vali Ayntab’a zahi.

İzzeddin Paşa Hazretleri

Ordu kumandanlarından İzzeddin Paşa Hazretlerinin Gazi Ayntab tarikiyle Diyar-bekire ‘azimet itdikleri işidilmişdir.

Şâyân-ı Şükrân Bir Tevzih

(Dâhiliye Vekâletinden Vârid Olub Kâ’im-makâmlıkdan Tebliğ Olunmuşdur)

Kilis gazetesinin 19 Mayıs 341 sâyı 353 Perşembe nüshasında “kânûni bir mes’ele” ‘ünvânlı bir makale tedkik idildi.

Tüccârın parâkende olarak tartdıkları veya satdıkları emti‘a içün belediye kantarıyla tartılmak mecburiyeti ve belediye mültezimine kantar resmi virmek mükellifiyeti yokdur. Tarafeyn ihtilâf ider de ihtiyâri olarak belediyeye veya mültezime mürâca‘at iderse o zaman resm alınır. Tüccarın topdan olarak “satışsız” ya‘ni hudûd-ı beledi dâhilinde satış vukû‘ bulmaksızın satdıkları mallar içün dahi tartı mecburiyeti ve kantariye mükellifiyeti mevzû‘ bahs olamaz. Bunda da ihtiyâri mürâca‘at hâlinde resm alınabilür.

Hudûd dâhilinde topdan alınub satılan emti‘a-i ticariye içün belediye kantarıyla tartılmak mecburiyeti ve kantar resmi te’diyesi mükellifiyeti her tarafda tatbik ve ta‘kib olunmak lazım gelir.

Kilis belediyesince yukarıdaki ta‘riflere göre mu‘âmele ifâsı ve Kilis gazetesinde de bu yolda bir tevzih-nâme derç itdirilmesi …?... efendim.

Kilis

Bâlâdaki tevzih-nâme tüccârın topdan tartacakları ve satmayacakları emti‘a içün TAHRİB olmadığına dâ’ir sebk iden mütâla‘âtımızı mu’eyyeddir. Binâ’en-‘aleyh tüccâr-ı belediye virgi ve rusumları kânunun 17’nci maddesinde muharrer resmi virerek mahal-i ticâretlerinde kantar ve paskül isti‘mâl idebilirler.

Bu tevzih-nâmenin sûreti dâ’ire-i belediyede tebliğ olunmuşdur.

İki Başlı Bir Div Habâset

Dâhiliye vekâlet-i celilesine takdim

Fransız işgal ordusı müte‘ahhidi ma‘hûd Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa ‘aleyhine Kilis mahkeme-i asliyesinde ikâme olunan bir emniyeti sû’-i isti‘mâl maddesinden dolayı şâhid gösterilen İbrahim Halil Ağa-zâde Mahmud Efendi madde-i mezkûrede fi’l-hakika Ökkeş Ağa ‘aleyhine şehâdeti oldığını ve bi’t-tabi‘ şehâdeti edâ ideceğini şurada burada söylemesi üzerine mûmâ-ileyhden gayr olan Ökkeş Ağa cenûbdaki şerik-i ticâret ve habâseti olan Fransız milis zâbıtı ve ‘Acil ‘Aşireti re’isi Hasan Cüneydan ile görüşerek Mahmud Efendi’nin cenûbda mutasarrıf oldığı Delhe köyüne yüzlerce lira cerime tarh itdirmiş ve tarh idilen cerime cebren Mahmud Efendi’nin şerik mezrâ‘alarından tahsil idilmekde oldığı işidilmişdir.

ORJİNAL SAYFA 285

İkinci Sahife	Kilis	15 Temmuz 1341

Ökkeş Ağa Türkiye’de kaldıkça, hudûd taburı müte‘ahhidliğinden bile çıkarılmadıkça şimaldeki Ağberari’nin cenûbda cezâsını çekmekden kurtulamayacağız.

Aydoğan

Kilis’deki Ez‘ânsızlar Okusun

TAHRİB vilâyet-i sâ’ireye teşmili istirhamına dâ’ir müdür-i ‘umûmimiz Mahmud Ragıb Efendi tarafından makâmât-ı ‘âliyeye takdim olunan telgraf-ı ma‘lûmdan muğayyer olan ba‘zı ez‘ânsız heriflerin şurada burada mürâca‘at-ı vâkı‘ayı tenkid itmekde olduklarını işidiyoruz.

Tekkeyeleri başka türlü ticâret-hânelere çeviren bu edebsizler terbiyesizliklerinde devâm iderlerse bütün kirli çamaşırları teşhir ideceğimize şübhe idilmemelidir.

Ticâret Odaları Hakkında

Yeni ticâret odaları kânunun sûret-i tatbikıyesini mübeyyin ta‘limât der-dest-i irsâl oldığından bahisle mezkûr ta‘limâtın vürudunda bi’l-‘umûm odaların yeniden intihâbâtı icrâ idilmek ve intihâbâtda bi-hak ehil ve kabiliyetli a‘zâ intihâbı te’min olunabilmek üzere şimdiden tertibât alınması lüzûmı ticâret vekâlet-i celilesinden te‘mimen vilâyete iş‘âr buyurulmuşdur.

Tashih

Şaki-yi meşhur ve makhûr Candar oğlu İbrahimin katline takdim iden ve Hasanceli köyünün Bağ Yücesi mevki‘inde vukû‘ bulan müsademeye halk kuvvetlerinin iştirâk itdiği ve ez-cümle Meydanki köyünden Milletci Şeyh Abdulkadir ve Dikdik İsmail Ağaların mezkûr kuvvetleri idâre iderek mühim fedâkârlıklar ve yararlılıklar gösterdiği yazılmışdı.

Ahiren anlaşıldığını göre o zamanki istihbârâtımızda ba‘zı yanlışlıklar olmuş, mesela TAHRİB müfrezelerimiz tarafından icrâ idildiği hâlde buna halk kuvvetlerinin de iştirâk idildiği ‘ilâve olunmuşdur.

Şeyh Abdulkadir ve Dikdik İsmail Ağalarda hükümetimize fut..?…?... sadakatle merbut ve mücâdele-i milliyede fevku’l-‘âde fedâkârlıkları mesbûk oldığından, mezkûr müsademeye kati‘en iştirâk itmedikleri hâlde, her nâsılsa kendilerinin yararlıkları görüldiğinden bahs idilmişdir.

Tenvir-i hakikat zımmınında neşriyât-ı vâkı‘ayı ma‘u’l-i‘tizâr tashih eyleriz.

Tashih

Yılmaz Beğ’den inhilâl iden teyyare cem‘iyeti a‘zâlığına intihâb olunan Naci-zâde Fazıl Burhan Efendi’nin, Yılmaz Beğ’den münhal orta mekteb mu‘allimliğine ta‘yin olundığı dahi bir sû’-i tefehhüm neticesinde gazetemize yazılmış ve bi’l-ahire icrâ kılınan tahkikatdan bunun yanlışlığı anlaşılmışdır. Ma‘u’l-i‘tizâr tashih-i keyfiyet eyleriz.

Tırahom Mücâdele Me’mûrlığı

Sıhhıye vekâletince vilâyet-i tırahom mücadelesine Kilis belediye hastahânesi İmrâz-ı ‘Ayniye mütahassısı Tabib Ahmed Sami Beğ me’mûr idilmişdir.

Emrâz-ı Dâhiliye Mütehassısı İsteyoruz

Kilis belediye hastahânesi göz tabibi Ahmed Sami Beğ sıhhıye vekâletince vilâyet-i tırahom mücadelesine me’mûr idilmiş oldığından kadroda mûmâ-ileyhden münhal kalan ma‘âş ile mezkûr hastahâneye bir imrâz-ı dâhiliye mütehassı TAHRİB belediyemizden ricâ ideriz.

Ta‘yin ve Tebrik

Cizre müstantık sâbıkı hem-şehrimiz Abdulvahid Efendi Karacasu kazası müstantikliğine ta‘yin kılınmışdır tebrik ve muvaffakiyetini temenni ideriz.

Tahvil

Kilis jandarma bölüğü kumandanı muhterem hem-şehrimiz yüz-başı Midhat Beğ Urfa’ya tahvil olunarak yerine Bağçe bölüğü kumandanı Salim Beğ’in ta‘yin idildiği haber alınmışdır.

İşden El Çekdirilmişler

Rüsûmât-ı muhâsebe kâtibi Nedim Ökkeş ve veznedârı Ata Efendiler işden el çekmişlerdir.

Meslek

Türkiye’nin haftalık yegâne iş ve hayât mecmû‘asıdır. 29-30’uncu sayıları da pek müfid ve mütenevvi‘-i mündericâtla intişâr itmişdir. Bilâ-istisnâ her Türk’e tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 286

Üçüncü Sahife	Kilis	15 Temmuz 1341

Tevlid ve Tebrik

Karacasu müstantıkı hem-şehrimiz Abdulvahid Efendi’nin bir erkek evlâdı dünyaya gelmiş ve Mehmed Dündar tesmiye idilmişdir. Kudumını tebrik eyleriz.

İşkenceci Peder

Harb zenginlerinden Perişan'ın oğlu Köşker Abdurrahman'ın epeyi zamandan beri oğluna işkence itdiği ve hânesinde zavallının ayağına bukağı vurarak habs eylediği polis dâ'iresine haber virilmeğle birkaç gün evvel hânesi taharri olunmuş ve fi'l-hakika zavallı yavrucak bulundığı işkence evinden ayağındaki bukağı ile çıkarılub polis dâ'iresine getirilmişdir.

Cinâyet

Geçen sene Gök Deniz mevki'inde Poçukun oğlu Mehmed bin İsmaili katl ile ithâm ve bi'l-ahire tire …?... idilen Bölük mahalleli Kıllı Maho'nun oğlu Mehmed bundan üç hafta evvel gizlice gelerek hemşiresini katl itmiş ve zavallının cesedini havlu derûnuna defn eylemişdir. Câni sâ'ika-i telâş ile cesedin üzerine fazla toprak atmadığından cesed ta'fun itmiş ve komşuların ihbârı üzerine hükmetce belediye hastahânesi ser-tabibi Operatör Emin Beğ'e mu'âyene itdirilerek defn bulunmuşdur. Mütecâsir refikasıyla beraber tevkif idilmişdir.

*

Mütetib Hekim Ali Efendi oğlu Hamid Efendi tarafından Tosyalı oğlu Kalaycı oğlu Kerimin zevcesine bir 'amiliye-i cerâhiye icrâ idilerek bayramın birinci günü vefatına sebebiyet virildiği müdde'i-yi 'umûmiliğe haber virilmiş, feth-i miyyet icrasından sonra cesed tekrâr defn olunmuşdur.

Merkum Kerim tarafından istid'â-yı şahsi dahi virilmiş oldığından mütetib ile diğer maznunlar hakkında 'ale'l-usûl ta'kibâta mübâşeret kılınmışdır.

'Aleni Teşekkür

Refikamın vaz'-ı hamili esnâsında hayâtını kurtarmak içün hazâkat-ı fenniye ve mâser-i insâniye ibrâz ve ibzâl buyuran hudûd tâburı tabibi Lütfi Kamil Beğ'e teşekkürât-ı 'aleniyemi iblâğ eylerim.

Cemal

Hudûd Açıldı ve Bâh-ı Bakari Kalmadı

Kâ'im-makâmlıkdan:

Suriye mevaridât-ı hayvâniyesine karşı mevzû'-ı tedâbirin ref' idildiği i'lân olunur.

'Askerler Son Mektublarından Beş Sene Sonra Vefât İtmiş 'Add Olunur

Kâ'im-makâmlıkdan:

1- Celb ve vüsukları..? veya her hangi kıt'a ve mü'esseseye kesb-i nisbetleri ya 'â'ilelerine mûrûd ve müsaddık mektublar ile sâbit ve tekrâr me'zûniyet ve tebdil-i hava suretiyle infikâkları hakkında ma'lûmât gayr-i mevcûd efrâddan olub mürettebatına tarih-i sevkleri veya en son mektubları tarihinden i'tibâren beşinci sene nihâyetinde dahi hayat ve memâtları hakkında haber alınamadığı karye ve mahallelerinin şehâdet-nâmelerine müstenid meclis-i idâre ve ahz-ı 'asker şu'belerinin müşterek tahkikatıyla tebeyyün idenler hizmet-i fi'iliye-i 'askeriyede vefât eylemiş 'add olunarak biraderleri hakkında 138'inci madde ahkâmı vecihle maksure mu'âmelesi tatbik ve husûsât-ı sâ'irede muhâkim-i 'â'idesince virilecek kararlara tevfik-i mu'âmele olunur.
2- İşbu kânun ahkâmı Balkan, harb-i 'umûmi, istiklâl harbinde silah altına alınmış ifrâd-ı haklarında seyyanen tatbik idilecekdir.
3- İşbu kânun-ı târih neşrinden mu'teber ve icrâ-yı ahkâmına müdâfa'a-i milliye ve bahriye ve dâhiliye vekilleri me'mûrudur.

Teşvik-i Sanâyi' Kânûnun On İkinci Maddesini Mu'addil Kânûn

Kâ'im-makâmlıkdan:

Madde: 1-Teşvik-i sanâyi' kânunun on ikinci maddesi makamına madde-i âtiye kâ'im olmuşdur: 1 'umûmiyetle el tezgâhlarıyla her türlü dokuma ve hâlı dokuyan ve bunları yapan ve (örmecilik) tirikotaj iden san'atkârlar ve işçiler temettü' virgüsünden mu'âf oldukları gibi teşvik-i sanâyi' kânununun yedinci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı mu'âkib ve müsâ'delerinden fâ'idelenirler.

Madde 2- İşbu kânun-ı tarih neşrinden i'tibâren meri'yü'l-icrâdır.

Madde 3- İşbu kânunun icrasına ticâret, mâliye ve dâhiliye vekilleri me'mûrdur.

Müdhiş Menfa‘atli Yarış

Kâ’im-makâmlıkdan:

İstanbul’da sipahi ocağı bir Macar gurupuyla iştirâk iderek 8 Mayıs 341 tarihinde İstanbulda mübâşeret ve yirmi dört hafta devam itmek üzere bir yarış proğramı tanzim eylemişdir. Yarışlarda gâlib gelenlere elli bin lira ikrâmiye tevzi‘ olunacakdır. Bargir tekşircileriyle ashâb-ı merâkın işbu yarışlara iştiraklerinin kendi menâfi‘i iktizasından bulundığı ve muvaffak oldukları takdirde hayvânâtı yüksek fiy’atlarla satabilecekleri i‘lân olunur.

ORJİNAL SAYFA 287

Dördüncü Sahife	Kilis	15 Temmuz 1341

Pulsuz Evrâka Mu‘âmele Yapılmaz

Kâ’im-makâmlıkdan:

Pulsuz virilen ve gönderilen ihbâr-nâme, şikâyet-nâme ve istid‘â-nâmeler üzerine mu‘âmele ifâsına imkân kânûni yokdur. Pulsuz olarak gelen bu kabil evrâk üzerine mu‘âmele ifâ idilememekde oldığından keyfiyetin oracada bu vecihle icâb idenlere i‘lânı dâhiliye vekâletinden bildirilmişdir.

İspirto Ta‘limâtı

Düyûn-ı ‘Umûmiyeden:

[470 numrolu kânunun yedinci maddesi mûcebince taht-ı inhisâra alınan ispirtolar hakkında ta‘limâtdır]

1-İspirto inhisârı 1 Haziran 341 tarihinden i‘tibâren mevki‘-i tatbike konulmuşdur.

2-İspirtonun i‘mâl, idhâl ve tağyiri inhisâr idâresine ‘â’iddir.

3-1 Haziran 341 tarihinde her kimin elinde ve emrinde resmi virilmemiş ispirto varsa inhisâr idâresinin vireceği fiy’atla idâre-i mezkûreye fürûhata ve yahud der-hâl mahrecine i‘âdeye mecburdur.

4-İspirtolar münhasıran inhisâr idâresince ve ta‘yin idilecek fiy’atlarla satılacakdır.

5-İspirtoya ihtiyâcı olanlar mikdarını, cihet-i sarf ve isti‘mâlini, nerede ve hangi depoda muhâfaza ve sarf ideceğini mübeyyin pullu bir beyân-nâme ile inhisâr idâresine mürâca‘atla peşin para mukâbilinde ispirto alacakdır. Sâhib-i beyân-nâme alacağı ispirtoyu kendi i‘mâlât ve istihzârâtında isti‘mâl idecek ve ispirto hâlinde hârice satacakdır. Yalnız eczâ-hânelerden yarım kiloya kadar mikdârı ‘ilâc makâmında isti‘mâl ideceklere virilebilür.

6-Her müşteri alacağı ispirtonun mikdârını ve tarih-i mübâyi‘asını ve her kalem sarfiyatını inhisâr idâresince musaddık bir deftere yazmağa ve me’mûrlarının mürâca‘atında erâ’iyeye mecburdurlar.

7-Sanâyi‘de sarf idilecek muğayyer ispirtolar inhisâr idâresinden peşin para mukâbilinde bâ-beyân-nâme mübâyi‘a idilecek ve bir güna hile yapılmayarak ‘aynen ahaliye parâkende suretiyle satılacakdır.

8-Beşinci maddenin nihâyetinde muharrer oldığı üzere eczâ-hânelerde satılacak yarım kiloya kadar saf ispirtolarla yedinci maddedeki muğayyer ispirtonun mübâyi‘a fiy’atına temettü‘ olarak a‘zâmi yüzde yirmiden fazla zam idilemiyecekdir.

9-Ta‘limâta muğayyer hareket idenler ve kaçak ispirto mübâyi‘a eyleyenler ve depolarına idhâl idenler ve muğayyer ispirtoya hile katanlardan kaçan ve hileli ispirtoların zabtıyla beraber 470 numrolu kânunun altıncı maddesinin ikinci fıkrası mûcebince yüz liradan beş yüz liraya kadar cezâ alınur ve kendülerine tekrâr ispirto virilmez ve ne sûretle olursa olsun ispirto ticâretlerinden ma‘ idilür.

16 Hâziran 41

Ayın Tarihi

Matbû‘ât-ı müdüriyet-i ‘umûmiyesi tarafından bundan sonra muntazaman neşr idilmeğe başlanacak olan “Ayın Tarihi” mecmû‘asının Mayıs vakâyi‘ini muhtevi 14 numrolu nüshası intişâr itmişdir. Medeni dünyada tahdis veTürkiyeyi ‘alâkadâr iden bi’l-‘umûm siyâsi, iktisâdi, ictimâ‘i ve ‘ilmi hâdisât ve vakâyi‘-i câmi‘ olan bu nüshada [irticâ‘ hâdisesi ve tenkili, Ankara istiklâl mahkemesinde gazetecilerin muhâkemesi ve Türk Ocakları ikinci kurultayı, emniyet- serâbi, ve rebifliler …?... ve Fransa, silâh ticâreti konferansı, Hindenburğ ve Koloni, Büyük Britanya ve müttehide-i Amerika, Mayıs vakâyi‘i ve i‘timâd-nâmeler ile Antalya hakkında bir İtalyan iktisâdcısı tarafından yazılan iktisâdi mühim bir eserin tefrikası]

vardır. Makaleleri erbâb-ı tefekkür içün şâyân-ı mütâla‘adır. Nüshası yirmi guruşdur, tavsiye ideriz.

En Doğru Takvim Yeni Türk Takvimidir

Her gün için müşâhirin hükmü, sıhhı emsâl ve akvâli ile küçükbir latife ve hikâye mündericdir.

Evkât-ı şer‘iye alâturka ve alâfranğa sâ‘atlerle gösterilmişdir. Memleketimizde mahal-i tevzi‘i Türk kitâb-hânesidir.

ORJİNAL SAYFA 288

[Sayı: 373] 19 Temmuz 1341-1925	Pazar	27 Zi’l-hicce 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

Sebzelerimiz

Mevâd-ı Gâ’ita ile Alûde.

Sıhhatimizi bozan sebeplerden biri de budur. Geçenlerde şehrimiz halkının sıhhatını ihlal eden bazı çeşme sularından bahs etmiş, kasaba dahilindeki bostanların sebzeleriyle ale‘l-umûm bahçecilerimizin gübre ve sebze nakl ettikleri “şilif”ler* hakkındaki müte‘âlâtımızıda başka bir makaleye terk ettiğimizi yazmıştık.

Bugün mezkûr bostanların sebzeleri ile ale‘l-itlak “şilif”ler hakkındaki fikirlerimizi beyan-ı intikal ediyoruz: Kilis kasabasının gerek dahilinde ve gerek

cenup kenarında birkaç bostan var, bu bostanların kaffesi şehrin lağım suları ile iska olunur. Lağım suları ma'lum olduğu üzere her dürlü mevâd-ı gâ'ita ve muvasala havidir. Bunlarla iska olunan bostanların sebzeleri serapa mevâd-ı mezkûre ile alûde olur. Şehirde mevâd-ı gâi'ta ile sirayeti fennen tahkik etmiş tifo ve emsali ne kadar hastalık zuhur etse mikrobun derhal sebzeler vasıtası ile halkın vücuduna nakl-i mekan etmesi inkar-ı kabul eylemeyen hakayıktandır. Çünkü halkta ma'ût-te'essüf sebzeleri usûl-ü fennisi dahilinde ..?.. etmek ihtiyadı yoktur. Bu sebeple memleketin bir mevziinde, mesela herhangi bir mahallesinde mâ'azallah zuhur edecek bu kabilden sari bir hastalığın pek az zaman zarfında bütün şehri istila edeceğine şüphe edilmemelidir ki tifonun bugün şehrimizde herdem hakim beledi bir hastalk sırasına geçmesinin başlıca sebebi işte bu fena sulara bostan iska edilmesidir.

Diğer cihetten bahçacıların"şilif"leri de mühim bir emraz mütenevvi' vasıta-i nakliyesidir. Bağçacılarımız aynı şerifle şehre sebza getirir ve avdette şehirden bostana gübre taşırlar. Bit-tabi' buarada şiriflerin tanzif ve tathiri hiçbirinin hatırından geçmemiştir. Geçse bile kavaid-i fenniye dairesinde "şilif" temizleyecek hiç bağçacımız yoktur fen ile alış verişi almayan bu bahçacılarımızdan bile azıcık zeki olanların ifadelerine göre kasaba dahilinde ve kenarında mahu'd lağım sularıyla iska olunan bostanların sebzeri ile pişirilen yemekler diğer bahçe sebzelerini taamından daha evvel bozulur ve kokarmış, yine bunların beyanına göre esasen suyu havası mükemmel olan ve Kilis'in en çok bahçalarına havi bulunan içeri bahça mevkiindeki bahçacılar arasında daha çok emraz muhtelife zuhur ediyormuş biz bunun başka sebebi de olduğunu zan ediyoruz.

Hulasa olarak şu lüzumu ifade etek isteriz: Hükümet tababetinin de ileriden beri muteaddid rapor ile talep ettiği üzere kasaba dahilinde ve kenarında lağım sularıyla iska olunan bahçalarımızın mezkur sularla iskası suret-i kadiyede men' edilmeli, göller tebiz olmalı alel umum bahçacılarımızın gübre ve sebze nakil edecekleri kablar herhalde ayrı ayrı olmalıdır ki kasabanın hayat ve sıhhatini mehma emkan halalden vekaya etmiş olalım.

Biz içeri bahça merkiindeki bahçacılarımızdan hastalık eksilmediğini hasren mağlum şiliflerin vücuduna hamil etmiyoruz, bundan mezkur bahçaların izkar edildiği "zoppun" ve " Akpınar" membalarında her dürlü eşya temizlenmesinin dahil küllüsü vardır. Ve bunun tatkiki de ayrı bir makaleye zemin ittihaz edilecek kadar haiz-i ehemmiyettir.

Mahmut Ragıp[24]

ORJİNAL SAYFA

Türkiye-Süriye Hududu ve Gümrük Meselesi

Geçenlerden Ankara'dan İstanbul'a giden Fıransız sefiri mösyö "Alen Saru" İstanbul gazetecilerine vuku bulan beyanatı arasında, ez cümle şu sözleri söylemiştir: "Türkiye-Suriye hududu gümrük meselelerini halletmek üzere Suriye gümrük müdürü umumîyesini de iştirakıyla cereyan eden müzakerelerden sonra tarafınca ta'in edilen komisyon bu meseleleri mahallinde halletmek için Suriye'ye hareket etmiştir."

Diğer taraftan haber aldığımıza göre mezkür komisyonun Türkiye tarafından ta'yin olunan siyasi azası ve Urfa mebusu Yahya Keml Beğ Mersin'e gelmiş ve evvelki gün Payas'a müteveccihen hareket eylemiştir. "Vakit" refikimizin son nüshasında okunduğuna nazaran Türkiye-Suriye gümrük i'tirafnamesi İstanbul'da tetkik ve tesbit edilmiştir, imza merasmi heyet-i vekilenin tetkikinden sonraya bırakmıştır.

Meclisi Umumî'nin Fevkalade İçtimaı

Meclisi Umumi-i vilayetin önümüzde Salı günü fevkalade iştima edeceği ve Kilis azasınada geçen sene olduğu gibi ayrı ayrı da'vetiye gönderilmeyerek ba' telgraf kaymakamlık vasıtasıyla tebliği keyfiyet olduğu müstahberdir.

Tanzifat ve Tenvirat Vergileri

Dediğimiz gibi oldu.

Belediye vergi ve resimleri hakkındaki kanun-ı ahirin mevadı mahsussasıyla tahr ve cibayet edilmekte olan tanzifat ve tenvirat vergilerinin belediyece emlak-ı kıymeti nakidesiyle kıymet-i mutammın bali' olduğu yekün üzerinde tarh ve tevzi edilmekte olduğu ma'lûmdur.

Biz bunun ruh-u kanune münafi olduğunu, çünkü metin kanununda yalnız "Kıymet-i Mukayyede" kaydı mevcut olup kıymet-i mütezammiye işaret edilmemiş bulunduğunu öteden beri müdafa edüp duruyorduk.

[24] "Şilif" Muytabların kıldan ördükleri iki gözlü veya yavan bir nevi heybedir.

Diğer taraftan mükellefler de kanuna muhallif olan bu şekli tevzie itiraz işitetmekte idiler.

Mesele büyük millet meclisi ma'kemat heyetine ref' olundu, ordan tekrar Kilis'e geldi, ahali-i meclis idarei kazaya mürazat etti, meclis-i idare-i heyet-i belediyenin noktayı nazarına tasdik eyledi ve en nihayet iş meclis-i idare-i vilayete arz edildi. Ahiren memnuniyetle haber aldığımıza göre meclis-i idare-i vilayet kanun-u mezbur üzerinde ..?.. tedkikat ifa etmiş ve halkın fikrini kabul ve tasrif ederek kazaya o yolda, tebliğat icra eylemiştir.

Şimdi daire-i belediye meclis-i idare-i vilayetin kararını temyiz edeceğini ve aynı zamanda netice-i temyize kadar tahsilata devam olunup olunmaması hususuna da müracattan ihtizan eyleyeceğini işitiyoruz ki bu da belediyenin hakkıdır.

Tekkeler Mektep Olmalı

İstanbul tekkelerinden münasipleri bulunduğu takdirde mektebe tahvil edilmek üzere tatkiki hususu bir komisyona havale edilmiş ve tetkiata başlanılmış olduğu son posta ile gelen İstanbul gazetelerinde okunmuştur.

Kilis hükümet konağı inşaatı, mekatibin ta'til müddeti hitama ereceği zamana kadar ikmal edilmiş olacağından o vakit bittabi Mevlevihane tahliye eilecek ve mevlevihanedeki devairini hükümet binasına nakil olunacağı misüllü taraf-ı mektebinin de hizmete başlanacaktır.

Şu suretle açıkta kalacak olan turan mektebinin o vakit mevlevihaneye nakli ve semahanenin de umumi bir kütüphane ittihazı pek münasip olacağı gibi kasabanın cenubi garbi tarafından dahi münasip mektep binası bulunmadığından mevcut mekteplerden birisinin o semtteki Baytaz tekkesine yerleştirilmesi çok muuvaffık olur fikrindeyim.

Binâ'en-aleyh şu noktalar üzerine şimdiden merciinin nazar-ı dikkatini celb ederim.

Mahmut Ragıp

Ankara İstiklâl Mahkemesi'nde

Ankara, 15 (AA) – İstiklâl Mahkemesi Çerkez Ali Nazmi Paşa'yı muhakeme etmiştir. Bütün Kafkasya'da bulunduğu heyet-i fesadiye Hüseyin Efendi'yi tanıdığını söylemiştir, Reis Ali Nazmi Paşa'nın yanında bulunan Fransız generaline yazılan

mektubu okumuştur. Mektubta Türkler hakkında ağır ithamlardan sonra Çerkez milletinin milli gayeler uğrunda çalıştıkları zikr edilmekle kapatılan cemiyetlerinin açılması için Fransızlara iltica ettikleri yazılmaktadır memleketteki sahip nüfuz vali silah tutan kerkeslerin bir listesi vesaik ve yanındadır. Maznun çerkes cemiyetinin idare-i intihabiyesine ait bir vesikada kendisinin dahil bulunmadığı bekir sami bey bazı zevatın dahil bulunduğun söylemiştir.

ORJİNAL SAYFA

Müteakiben kuva-i inzibatiye karargah kumandanı Fuat muhakeme edilmiştir. Maznun milli ordu geleceği zaman firar ettiğini söyleyerek kızıl hançer cemiyetine mukayyet olduğunu inkar edememiştir. Üçüncü celsede Adana'dan getirilen müsta'fi 6 telgraf memuru isticvap edilmiştir. Memurların hepsi muhtelif zamanlarda hususi sebeplerden dolayı istıfa ettiklerini söylemiştir.

Diyarbekirli Oğlu Belkız Müteahhid Değildi

Maliye Vekalet-i Celilesine

İngiliz ve Fransız işgal ordularına müteahidlik etmek alelalde bir ticaretten ibaret olduğu beyanıyla Diyarbekirli oğlu Ökkeşin mahsup muamelesini icrada tereddüt caiz olmadığına dair vekalet celilelerinden bil-vasıta Kilis mal müdürlüğüne emir geldiği hayretle mesmun oldu. Ökkeş meslesinde bütün gizli çamaşırların ortaya konulması muvafık oluşa şimdilik şunu söyleyeyim ki merkum işgal meşumunda Fransız asker bve milisleri tarafandan hedefi taarruz ve yağma olan Dümbüllü Köyü'nün bütün emvali mevsule ve menhubesini evine doldurmuş peyderpey bu emvali sattığı da mülga bidayet hakimliğinde cereyen eden muhakeme ile tebyin etmiştir.

Artık bu adama hain ve vatan-ı dinmez ve dinin mahsubu icra edilirse vatana sadakatele ifa-yı hizmetin kıymeti kalmaz.Keyfiyeti tekrara nazargah samilerine refih eyliyorum efendim.

Aydoğan

Diyarbekirli oğlunun hünerlerinden mahud diyarbekirli oğlu Ökkeş Ağa'nın, şimalde kendisiyle uğraşanlar aleyhinde Hasan Cüneydan'a vereceği bir işaret üzerine, mücadelelerin cenuptaki emval ve alakasından haber kalmayacağı hakkındaki iddianame bir delil olmak üzere geçenlerde şehrimizi teşrif eden vali

Talat Bey Efendi'ye arzuhal takdim eyleyen Karabaşoğlu Silo Ökkeş'in cenuptaki 10 reisi çift hayvanatı kamilen gasp ettirilmiştir. Ve illallahı müştekah.

Aydoğan

Cevdet Bey

Kıvık nehrinin taksimi meselesini müzakereye memur komisyon erkanından Adana mıntıkası ziraat baş müdürü Cevdet Bey geçen çarşamba günü Gaziayıntab'dan şehrimize gelerek bir müddet kaldıktan sonra avdet etişledir. Cevdet Bey burada kaldıkları pek az müddet zarfında gazetemiz idarehanesini teşrif ve hakkımızda teveccühkâr iltifatlar ibzal etmişlerdir. Mûma ileyha arz-ı teşekkürat eyleriz.

Yeni Maarif Müdürü

Gaziayıntap Maarif Müdiriyeti'ne tayin olunan Haşim Nazım Bey merkez vilayetine muvasalatla ifâ-yı vazifeye mübaşerat eylemiştir.

Tatil Kursu

Orta mektep müdürlüğünden: İkmâle kalan efendilere yardım etmek maksadıyla tali sınıflar içün ücretsiz olarak küşad edilecek tatil derslerine dair takip olunacak program ile kayd ve devam şeraitleri şunlardır.

1- Tali 1. Sınıfın hesap ve hendesesiyle resmi hattı dersleri, 2. Sınıfın yalnız hendesesi gösterilecektir
2- Tali 2 sinin hendesesine devam eden efendiler arzu edelerse tali birin derslerine de devam edebilirler.
3- Birinci sınıf derslerine talip adade 15'i tecavüz ettiği takdirde başlanacak 2. sınıf hendesesi içün talebe adedin bakılmayacaktır.
4- Devamı taahhüt edinen efendilerden derse geç gelmeyi itiyat edinenler ile müteakip iki derse bila mazuret gelmeyenlerin kayıtları terkin edilecek. Ve bu suretle talebe-i yekûnu yediye tenzil ettiği gibi dersler tatil edilecektir.
5- Dersler orta mektepte okutulacak, talebe kaydına işbu ilanın gazeteyle neşri tarihinden itibaren başlanacaktır.
6- Kayd muamelesine 1 hafta müddetle her gün öğleye kadar devam olunacaktır.

Talebelerin orta mektepte riyaziye muallimi Hasan Kamil Efendi'ye müracaat etmeleri mümkündür.

Muallimler Cemiyetimiz Muallimler Birliği Oldu

Temmuzun 15. çarşamba günü intikal eden Kilis muallimler cemiyeti senelik konferansı Türkiye muallimler birliğine iltihaka karar vermiş ve "Kilis Muallimler Birliği" ünvanını almıştır. Mütaakiben perşembe günü de inikat iden kongre heyet, idare ve divan istihsabatını yapmış, Heyet-i İdare tarafından tanzim edilecek dahile yasayı tedkik ve tasdik içün ileride toplanmak üzere dağılmıştır.

Heyet-i İdare'ye Fikret Mesud Bedri, Refik Nasıh, Hasan Kamil ve Yarım Azade İzzet Efendiler; divan haysiyetine de orta mektep din dersleri muallimi Hacı Mustafa Şeyh'in muallimin cemal ve Hocazade muallim mahmud Nedim Efendiler intihab edinmişlerdir. Cümlesine arzı tebrikaat ve temenni muvaffakiyet eyleriz.

Adana Operet Heyeti Şehrimizde

Gaziayıntab'da bulunan ve orada temsiller vermekte olan Adana operat heyeti müdürü Ömer Aydın ve heyet erkanından Eyüp Sabri Beyler geçen çarşamba günü şehrimize gelerek bir müddet kaldıktan sonra avdet etmişlerdir. Mumaileyhima Kilis'te pek az kaldıkları halde idarehanemize gelerek gazetemiz hakkında işarı tercih eylemişlerdir. Operet heyetinin yakında tamamen şehrimize gelerek nuhtelif zamanda telhin verecekleri memnuniyetle haber alınmıştır. Şimdiye kadar tulûat kumpanyalarından başka tiyatro ve temsil namına hemen çok bir şey görmemiş olan hemşehrilerimiz operet heyetinin vüruduyla beraber verilecek temsillerden çok bedi' zerkler duyacaktır.

Heyete bu müfid kararlarından dolayı beyanı teşekkül ederiz.

Mizahi Muhavere

Çaylak__ Kilis'e 40 günde bir fakat bir defa gelen şey nedir?

Lak Lak__ Bunu bilmeyecek ne var: Anadolu ajans telgrafları.

En Doğru Takvim Yeni Türk Takvimidir

Hergün içün müşahir hükmü, sıhhi imsal ve akvalu namiyle küçük bir latife ve hikâye münderiçtir. Evkad-ı şeriyye alaturka ve alafranfga saatlerle gösterilmiştir. Memleketimizde mahalle tevzii Türk kütüphanesidir

Türkiyr İktisat Mecmuası

“Türkiye İktisat Mecmua’sının 115. sayısı müfid muhteviyatıyla intişar etmiştir. Tavsiye olunur.

Erzak Münakasası

Vilayeti Maarif Müdüryeti’ne: Gaziantep leyli ilk mektebine 1 Eylül 341 tarihinden 342 senesi haziranı gayesine kadar ve muktezi 10 aylık sade yağ, ekmek, et, pirinç, bulgur ve kömür 13 Temmuz 341 tarihinden itibaren 1 ay müddetle münakasaya ved edilmiştir. Telep olanların şeraiti anlamak üzere mezkûr mektep müdüriyetine müracat eylemelri 14-7-341 maarif müdürü Haşim Nazmi 24 Temmuz sulh günü yetimlere yardım günüdür. Hükümeti cumhuriyemiz binlerce şehit ve birçok ızdıraplar bahasına elde edilen sulhun imzalandığı “24 Temmuz”ı (öksüzler yardım günü) olarak kabul eylemiştir.

Hayatlarını vatan ve istiklal müdâafası uğrunda feda eden mübarek şehidlerimizin vedialatı olan öksüzlerin hayat ve istikbalini teminle alakadar olmak ve buna yardım etmek hepimiz içün hem bir şükran vazifesi hem de cemiyetimizin takviye ve aklası için içtimai bir vazifedir.

Buna binaen kimsesiz kalmış binlerce öksüzlerin cemiyete müfit bir suretde yetiştirilmesi vazifesini üzerine almak üzre tesis etmiş bulunan ve bir buçuk milyon kadar masrafı olan öksüz yurtları müdüriyeti umumiyesine bu şerefli günden azami istifade temin olunabilmesi için çalışmak hepimize bir borçtur.

Şehidler şükran istikbale iman hislerimizi uyandıran bu borcu ödemek için bütün memurlarımız ve halkımız büyük bir istek ve muhabbetle elbette çalışacaklardır.

Marif Vekâleti’nden gelen bit temin üzerine bu emri hayre vuku bulacak iane ve teberru‘aların suret-i muntazamede derece içün komisyonun kaymakam vekili beyefendinin riyasetleri altında orta mektep müdürü Bedri, belediye reisi muhtar ve hükümet tabibi Abdulkadir beylerdem mürekkep olduğunu memnuniyetle öğrendik.

Komisyonun 1. ve en mühim vazifesi servet sahipleriyle ve malı ve ticari müesseselerden külliyetli miktarda teberrular temini olduğundan komisyon taarfından bu husus içün ihsar olunacak rozetlerin tevzii esasında pek zengin eşrafımızla, muhterem ve hamiyetli halkımızın azami muavenetlerini asla esirgmeyeceklerinden emin bulunmaktayız.

ORJİNAL SAYFA 292

[Sayı: 374] 22 Temmuz 1341-1925	Çarşamba	1 Muharrem 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

Sulhun Sene-i Devriyesi

“Yetimler Günü”dür

24 Temmuz yetimler günüdür. Bu günde yetimlerimize a‘zâmi mu‘âvenetde bulunmalıyız.

Yetimlerimiz- Ki pek çoğu ser-hadde istiklâl ve mevcudiyet-i milliyesini müdâfa‘a iderken ölen Türk kahramanlarının yâdigâr-ı hayâtıdır.

Bizim içün elbette kıymetdâr birer vedi‘adır. Onlar hakkında gösterilecek mu‘âvenet ve himâyekârlık ‘ale’l-‘ade bir hayır değildir. Dini, vatani ve insâni bir vazifedir.

Ölüm- bi’l-hassa düşmanla çarpışdığımız zamanlarda- bizimde yuvamızı dağıdabilirdi. Yine, Allah saklasın, istikbâlin nelerle mahmul oldığını bilemiyoruz.

Harbin kara yıllarını nihâyet bir [hatıra]ya çeviren bu mes‘ûd günde bu kurtuluş gününde ne kadar sevindiğimizi pek güzel hatırlarız. Sene-i devriyesinde duyacağımız sevinç de ondan az değildir.

Bu günü fakirâne de olsa, ‘â’ile muhitinde bizim cenâh-ı şefkatimizde idrâk itmeğle bahtiyar olan yavrucaklarımızı sever ve okşarken bu nevâzeşin mahrumu olan yetimlerimizi bu günü baba hasretiyle tes‘id iden vatan yavrularını da düşünmeliyiz.

24 Temmuz Cum‘a günü göğüslerimizi süsleyecek olan “yetimlere yardım” rozetini kabul iderken a‘zami fedâkârlıkdan çekinmeyelim.

Bu gün Türk çocuğunun da yetim kardaşlarına karşı mühim bir vazifesi vardır. Buna delâlet itmek yine bize düşer: Çocuklarımınızın bir günlük bir haftalık harçlıklarını yetimlere virdirmeliyiz. Bununla onları şimdiden fedakârlığa, te‘âvüne alışdırmış oluruz. Onlara anlatmalıyız ki babasız kalmak, bir gün veya bir hafta harçlıksız kalmak gibi değil, çok ve pek çok acıdır. 24 Temmuz vazifesini ifâ iden kadın, erkek, genç, ihtiyâr, büyük ve küçük her ferd derin bi istirâhat-i kalb ve ‘azim bir haz ve vicdan his idecekdir.

Necib Türk milleti hamiyetini, kabiliyet-i hayâtiyesini istiklâl ‘aşkını bu günde göstereceği fedâkârlıkla bir def‘a daha te’yid itmiş olacakdır.

Hasan Deric Kim oluyor?

Hariciye vekâlet- celilesine;

Mu‘teber ve mahfuz imza ile matba‘amıza bildirildiğine göre Hasan Deric nâmında bir ‘acil-i Arabi cenûbda kalan Türk köylerinden Cerime toplamakdadır. Bu adam güya Tirşem köyüne karakol yapdırılmakda oldığından bahisle bunun masrafını te’min içün Kefer Rahim köyünden gümüş para altmış mecidiye istemiş ve bir kısmını cebren almışdır. ‘Aynı şahıs birkaç ay evvel de mezkûr köye fişenk parası nâmıyla ve muhtar intihâbi te’hir itdiği bahanesiyle otuz mecidiye kadar bir para tarh eylemişdir. Diğer köylerde Hasan Dericin mekilidir …?... Galiba Azez hükümetinin bundan ma‘lûmâtı yokdur. Çünkü o hükümet bu işe el sürse mutlaka bir makbuz filân virir ve tevzi‘âtı böyle ne idüğü belirsiz serseri bir Arabın eline tevdi‘ itmez. Bu köyler ahâlisi Hasan Derice para virmeyeceklermiş, fakat kendilerine “Türk Casusu” filân diye isnâd ve iftirâda bulunulmasından korkuyorlarmış. Hatta bu sebeble matba‘amıza gelen kağıddaki mu‘teber imzânın

**

ORJİNAL SAYFA 293

İkinci Sahife	Kilis	22 Temmuz 1341

‘Aynen:

Kilis gazete hey’et-i tahririye müdüriyet-i ‘aliyesine gazetenizin 28 Mayıs 341 tarihli nüshasında “Maliye vekâlet-i celilesine açık ‘arıza” ser-levhalı “Aydoğan” imzalı Diyar-bekirli oğlu Ökkeş’in işgal esnâsında Fransız ordusuna erzak ve sâ’ire virmek suretiyle amâl-ı milliyeye muhâlif hareketde bulundığı hâlde a‘şâr borcunu haricden tedarik eylediği deyn senedleriyle mahsûb itdirmek istediğine dâ’ir yazılarınız hakkında ber-vech-i zîr tevzih-i keyfiyet olunur:

1-337 senesinde tevâba‘yla beraber nıfs-ı Kilis kasabasının hubûbât-ı a‘şârını iltizâm iden Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa el-yevm-i hudûd-ı millimiz dâhilinde ve Kilis kasabasında mütemekkindir.

2-İşgâl esnâsında Fransız kıt‘ât-ı ‘askeriyesine erzak müte‘ahhidliğinde bulunması amâl-ı milliyeye muhâlefet ve siyâsi zümrelere mensubiyet değildir. ‘Ale’l-‘âde ticâri bir mâhiyeti hâ’izdir.

3-Binâ’en-‘aleyh kendisine ‘â’id oln a‘şâr borcunun mahsûb-ı ‘umûmi kânunun dördüncü maddesi hükmüne tevfikan mahsubunda bir mahzur-ı kânûni bulunmadığından mahsubunun icrasına me’zûniyet virildiği, hudûd-ı millimiz hâricinde kalan Hasan Cüneydana ‘â’id deynin bi’t-tabi‘ icrâ-yı mahsûbı cihetine gidilemeyeceği mâliye vekâlet-i celilesinin emir-nâme-i celilerine ‘itafen muhâsebe-i vilâyetin 28 Mayıs 341 tarih 696-114 numrolu emir-nâmeleri iktizasından bulundığı ve el-yevm-i maliyeye medyun Ökkeş Ağa oldığı içün mezkûr emre tevfikan mahsûb ‘ilmu ve haberleri mahsûb idilmişdir.

4-Keyfiyet-i tevzihin gazetenizin aynı sütununa derci muhâsebe-i vilâyetin zil-nâmesiyle meyliğ vekâlet-i müşâr-ileyhanın 13 Haziran 341 tarih ve 18133-28 numrolu emir-nâmeleri mefâdından bulunmağla işbu tevzih-nâmenin ilk çıkacak

gazetenizin ‘aynı sütununa dercini ricâ ve te’yid-i ihtirâmât eylerim efendim.

Mal-müdürü

Mehmed Nazif

**

**

Kilis

Diyar-bekirli oğlunun vatana hıyânetini Fransızlara mensubiyetini Kilis’den yazan olmazsa elbette mâliye vekâlet-i celilesi merkumun ne çiçek oldığını keşfi demez. Ma‘hûdun bütün ahvâlini yakından neşr ve teşhir idecek ve deynin mahsûb-ı mu‘âmelesine sebebiyet virenlerin tecziyesini isteyeceğiz.

Diyar-bekirli Oğlunun Hünerlerinden

Ma‘hûd Fransız ve İngiliz işgâl orduları müte‘ahhidi Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa, kendisiyle hoş geçinmeyen, Boybeği-zâde İsmail Hakkı Ağa’nın cenûbda bulunan bir esteriyle bir bargirini cenûbda a‘vâni ma‘rifetiyle gasb itdirmişdir.

‘Alâkadâr-ı me’mûrinin tekrar nazar-ı dikkatlerini celbi derim.

Aydoğan

İnanılmayacak Bir Küstahlık

Öteden beri Kilis’de ikâmet iden ve her ne sebebe mebni ise Fransızlarca müttehim oldığı katlinden sonra işidilmeğe başlanan –katma civarındaki- Ma‘rin köylü Cumayı geçen akşam hânesinden çağırub Kilis’in cenûb kenarındaki elh-hâneye götüren eşhâs-ı meçhule merkumu orada parça parça iderek bir kolunu alub gâ’ib olmuşlardır.

Haber alındığına göre bu küstahlığa cesâret idenler hudûd-ı cenûbdaki Kefer-gani köyü ahalisinden ba‘zıları olub maktulün maktû‘ kolunu Fransızlara götürerek ma‘deni yüz lira almışlardır.

Cenûbda Türk köyünde sâkin oldukları içün bilâ-müşkülât şehrimize gelüb gitmekde olan “Kefer-gani”lilerin şu cür’eti inanılmayacak bir küstahlıkdır. Hükümet bunların şiddetle te’diyi çün lazım gelen teşebbüşâtı ihmâl itmemelidir.

Mustafa Abdulhaluk Beğ

Kengiri meb‘ûsı ve sâbık-ı mâliye vekil-i muhteremi Mustafa Abdulhaluk Beğ Efendi, evvelki gün vâli-yi vilâyet Talat Beğ’le birlikde Gazi Ayntab’dan şehrimize teşrif ve belediye tarafından virilen çay ziyâfetinde bulundukdan sonra merkez vilâyete ‘avdet eylemişlerdir.

Şehrimizden bir iki hey’et müşâr-ileyhâyı ‘Enez karyesi civarında istikbâl itmişlerdir.

Gelenler

Gazi Ayntab Leyli Mekteb müdürü muhterem mahfûz tutulması da istirhâm idilmekdededir.

Lütfen bu bâbda Haleb şehbenderliği vâsıtasıyla tahkikât-i icrâ itdirilerek Hasan Deric nâm türedinin bu küstahlığı tebeyyün itdiği takdirde te’di esbabına tevsil buyurulmasını ricâ ideriz.

ORJİNAL SAYFA 294

Üçüncü Sahife	Kilis	22 Temmuz 1341

hemşehrimiz Vakıf Efendi “Yetimlere Yardım” rozetleri tevzi‘âtına me’mûren şehrimize gelmişdir.

Yeni Tapu Me’mûru

Kazamız tapu me’mûrluğuna ta‘yin olunan Mustafa Beğ Kilis’e muvâsılatla ifâ-yı vazifeye mübâşeret itmişdir. Beyân-ı hoş amedi ve temenni-yi muvaffakiyet eyleriz.

‘Azimet

Meclis-i ‘umûmi vilâyetinin Kilis a‘zâsı Mahmud Rağıb, Ata ve Burhan Efendiler meclis-i mezkûrun fevkâ’l-‘âde ictimâ‘ına iştirâk itmek üzere, evvelki gün Gazi Ayntab’a ‘azimet itmişlerdir.

Meclis-i ‘Umûmi İctimâ‘ı

Meclis-i ‘umûmi vilâyetin dünkü gün fevkâ’l-‘âde ictimâ‘a başladığı müstahberdir.

Mizahi Küçük Hikâye

Gürûh!

Hüsnü ile Necib rüşdiyeyi bitirmiş, mülkiye mektebine yetişmek içün kaza kâ'im-makâmlığının i'lân itdiği müddeti fevt itmemek üzere 'âcilen hükümete mürâca'at itmişlerdi.

Uzun erki işler yapıldı, resûm-ı sitenin veraka-i sahihiye..? leriyle, allı yeşilli pullarıyla 'arzuhaller tertib olundı ve en nihâyet iş vara vara heyât-ı ihtiyâriyenin 'ale'l-usûl ve 'ale'l-'umûm herkese virdiği kılişe "hüsn-i hâl" mazbatalarından birer dane de bunların yapdırmasına dayandı. İki genç gitdiler, bir 'arzuhalci buldular. Yaşlı 'arzuhalci paslı teneke muhafazadan numrosuz gözlüğünü çıkarub kulaklarına geçirdi ve kamış kalemi eline aldı. Mütevekkilen 'elallâh "avukatlara münşeât" adlı kara kitabı da karşısına koydı. Ona bakdı. Yazdı. Siyah mürekkeb çabuk ve kolay bozulabiliyordı, bozdı. Yine yazdı, yine bozdı. Encâm-ı iki mektebliye istedikleri mazbataları uzâtdı, çil mecidiyeyi de "bismillah" didi, çıblak cebine yerleşdirdi. Hüsnü Necibe karşı fedakârlık itdi:

__ Sen şurada otur, ben beş dakikada mazbataları bizim ve sizin muhtarlara mühürletir getiririm! Didi.

Fi'l-hakika aradan –beş dakika değil ama- bir sâ'at geçmemişdi ki Hüsnü kan-ter içinde:

__ İşte 'azizim, mühürletdim, didi. Doğruca "zirini tasdik itdirmek içün" polis dâ'iresine gidelim!

Gitdiler, orada mekteblerinin edebiyât mu'allimi de oturıyordı. Her ikisi de kalben bunu fâl-i hayr 'add itdiler. Hakikat bir hüsn-i tesâdüfdi, ne de olsa bu edebiyat mu'allimi dünkü talebelerine teshilât-ı..?.. ibrâzi içün delâletini deriğ itmezdi.

Efendiler göğüsleri iliklenmiş, tam birer mektebli vaz'iyetli almışlardı. Necib ileriledi, mektebde mu'allimlerine virdiği gibi komiser vazifesi gören polise bir selâm virdi. Mazbataları uzatdı.

Polis evvela bu iki nevhosı..? süzdü, sonra da mazbatalara göz gezdirdi. Birden bire başını kaldırdı, polisin benzi atmışdı. (Edebiyat mu'allimine hitaben)

__ Beğ efendi, didi. Müddet-i 'umûmda ne böyle câhil 'arzuhâlci, ne de bu kadar echil-i heyât-ı ihtiyâriye gördüm! Aman ya Rabbi, olur şey değil!?!

Edebiyât mu‘allimi sordı.

__ Ne var, yine neler yumurtlamışlar?

__ Olmaz şey efendim, bu efendiler hâşâ sümmü kela …?.. “ehl-i ‘arz gürûhundan” imişler!

__ İyi halt imişler. Güruh? Ha! Ne kadar enâ’ilik bu!..

(‘Arzuhalci mazbataların ikisine de talebe efendilere “ehl-i ‘arz gürûhundan” dimişdi)

Polis tekrar itdi:

__ Evet, ma‘u’t-te’essüf “Gürûh” diye yazmışlar!

Edebiyat mu‘allimi sâbık talebelerine döndi: Yavrularım, didi, ben size mektebde iken hiçbir münâsebet düşürüb de “Gürûh” diye haydûdlara, şakilere, ‘ârsız, nâmussuz takımına itlâk idildiğini söylememiş miyim ve siz bu mazbataları yazdırırken, muhtarlara mühürletirken bu kelimeyi göremediniz mi? Talebeler süt dökmüş kediye döndüler, lâ, ne‘m..? bir şey söyleyemiyorlardı. Nihayet polis emr itdi, ‘arzuhalciyi çağırdılar ve bu cehaletinden (!) dolayı zavallıyı bir iyi haşladılar.

On dakika sonra ‘arzuhalci, gazeteciye gelmiş, gazete idâresinde “lügat-i Osmaniye” bulunub bulunmadığını sorıyordı. Gazeteci “lügat-i Osmaniye”nin ne içün araşdırıldığını merak itdi. O da‘arzuhalciden

ORJİNAL SAYFA 295

Dördüncü Sahife	Kilis	22 Temmuz 1341

sordı:

__ Lügati ne yapacaksınız?

__ Şey, efendim bir lügate bakacakdım da…

__ Ne lügatine?

__ “Gürûh” ne ma‘nâya gelir, efendim?

__ Takım ma‘nâsına!

__ Hayır, öyle değilmiş, gürûh, haydûd, şaki, ‘ârsız, nâmussuz dimekmiş!

__ Çok şey, bunu kim yumurtladı?

__ Komiserlikdeki efendi söylüyor!

__ Ee, o ma‘zûrdur, onlar serseri gürûhundan diye yaza yaza dillerinden dimağlarına kadar bu kelimenin ma‘nâsı yanlış yer itmiş olabilir.

__ Hayır efendim, söyleyen yalnız komiser beğ değil, rüşdiye edebiyat mu‘allimi(?) de ‘aynı iddi‘âyı te’yid idiyor, hatta bizim avukat Osman Efendi’ye sormuşlar, o da kendilerini tasdik itmiş!!!

(Gazeteci şaşırdı, talebe yeniden mazbata almağa tevessül itdiler. Heyât-ı ihtiyâriye ‘inâd itdi, virmedi. Vakit geçdi, yolda geçirilecek zamanda dâhil hesâb idilirse, efendilerin mektebe yetişebilecekleri son gündü, gazeteci kızdı ve mazbataların altına şu beyiti yazub polise gönderdi:

Mehmed’den diğer yok vâsıl olmuş kâba kavseyne

“Gürûh-ı enbiyâ”dan girmemiş bir kimse ma-beyine

Polis küplere bindi, beş guruşluk bir gazetecinin böyle bir mes’eleye burnunı sokmasını anlayamadı, gazete beş guruşua oldığı içün komiser gazeteciye de beş guruş kıymet kesiyordı. Arkasından atdı, tutdı komiser şâyed kendi bilmezse bile bu ma‘rûf lügati edebiyat mu‘alliminin de bilmemesine ihtimâl virmiyor ve en ziyâde bu nokta-i nazarından kuvvet alıyordı.

Nihayet mazbatayı o gün kabul itmediler, heyet-i ihtiyâriye de o gün yenisini yetişdirmedi. İkinci gün virilen mazbatalarla mu‘âmele bitmiş, efendiler İstanbul yolunu tutmuşlardı. Bi-çare gazeteci Hamid Devrinin bu kahır günlerinde elbette iki me’mûrun birden cehâletini teşhir idemezdi, o da sükût itdi.

**

*

Cumhuriyet i‘lân idilmiş, gazeteci İstanbul’da “Finûn mecmû‘ası”nı neşre başlamışdı. Bir gün Sirkeciden geçerken Daru’l-fünûn müderrislerinden Necib Beğ’le selamlaşdılar. O güne kadar bu iki hem-şehri İstanbulda bulundukları hâlde bir vesile zuhur idüb de görüşmemiş idiler. Durdular ve konuşdular. Nihâyet bahis vara vara müderris beğin ilk İstanbul’a gelişine intikâl itdi. Gazeteci sordı:

__ Beğ efendi, o zaman mülkiyeye yetişdiniz mi idi?

__ Hayır, ma‘hûd “ gürûh” münâkaşası bizi o sene mektebden mahrum itdi, İrtesi sene ikimizde Galata-saraya girdik ve döne dolaşa şimdiki mevki‘i bulduk!...

Aydoğan

Kilis Gazetesi Müdüriyetine

Müdde‘i Meşhedlik mahallesinden Kasab oğlu Abdurrahman’ın müdde‘i Bölük mahallesinden olub el-yevm-i hudûd-u milli hâricinde mukim Baytaz oğlu Mehmed Vakıf Efendi oğlu Abdullah Halis Efendi de et ve kebâb ve sâ’ire bedelinden alacağı bulunan ma‘deni üç bin üç yüz elli guruşun tahsiline dâ’ir vukû‘ bulan mürâca‘atı üzerine ceryan iden muhâkeme-i gıyabiye neticesinde müdde‘i iddi‘âsını ‘ale’l-usûl isbât itdiğinden meblağ-ı müddeiden…?... ma‘deni üç bin üç yüz elli guruşun mahaliyesinin 1609 ve 1818’inci maddeleri mûcebince müdde‘i-yi ‘ileyhden bi’t-tahsil müdde‘iye i‘tâsına 8 Temmuz 341 tarihinde karar virilmiş olub tarih-i i‘lândan bir mâh sonra hükm-i mezkûra karşı vukû‘ bulacak i‘tirâzatın kâ’in-lem yekün olması i‘tibâriyle müddet-i kânûniyesi zarfında tarik-i kânûniye tevsessül idile-bilinmesi zımmınında hükm-i i‘lân olunur.

2-19

Pullar Tevhid İdildi

Eski hariciye Pullarını Değişdirmeli

Düyûn-ı ‘Umûmiyeden:

Tamga ve hazine pullarının tevhidi münasebetiyle Ağustos 341 ibtidâsına kadar her kimin nezdinde hazine pulu var ise tebdil idilmek üzere düyûn-ı ‘umûmiye idâresine mürâca‘atları i‘lân olunur.

Yeni Kafkasya

Azerbaycan istiklâli münasebetiyle bu nefis ve milliyet-perver mecmû‘anın 18-19’ıncı sayıları cidden zengin bir nüsha-i fevku’l-‘âde olarak neşr idilmişdir. Kâr’ilerimize hararetle tavsiye eyleriz.

ORJİNAL SAYFA 296

[Sayı: 377] 5 Ağustos 1341-1925	Çarşamba	16 Muharrem 1344 [Üçüncü Yıl]

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. 627Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

Cenûb Hudûdumuz

Hudûdun Lehimize Olarak Tashihine

Mecbûriyet Mutlaka Vardır

Türkiye-Suriye hududunun tashihi müzâkerâtına yakında başlanacaktır. Murahhaslarımız hududa vâsıl olmuşlardır. Ankara i’tilâf-nâmesi mûcebince çizilen ve bi’l-ahire tashihi tekerrür itdirilen şimdiki hududa epeyce ta‘dilât yapmak icâb idecekdir.

Hudûd üzerinde öyle kazalarımız vardır ki, köylerinin kısm-ı a‘zami Fransız arâzisinde kalmışdır. Mesela Kilis kazasının 600 köyünün ancak 185’i bizim hudûdda kalmışdır. Nefs-i kasabadan olan halkın bile Fransız hududu içinde 40 bin parça bağ ve tarlası kalmışdır. Ahâli mütemâdiyan içeri dışarı akın itmekde ve bi’n-netice buralar bir anarşi sahası olmakdadır.

Hükümetimiz hiçbir ictimâ‘i, idâri şartı tatmin itmeyen bu hududun tarafeynin menfa‘atine muvafık ve tevâli gelmekde bulunan mutâza‘aları izâleye muvaffak olabilecek bir sûretde ta‘dilinde musarradır. Bu da ancak Türk olan ve bir kısmı hududumuz hâricinde kalan yerlerin bize i‘âdesi ile kabil olabilecektir. Hudûdun tashihi hakkında hükümete bir rapor viren Gazi Ayntab meb‘ûsu Remzi Beğ yerlerimizin bize i‘âdesi icâb itdiği husûsunda esbâb-ı mucibe olarak dimişdir ki:

Hudûd tesbiti, kısa zamanda değişdirilebilir işlerden olmadığı cihetle burada esâslı sûretde hareket iderek iktisâdi, idâri ve ictimâ‘i birçok mü’esserâtın icâbını şimdiden te’emmül itmelidir. Fransız-Suriye hükümeti, öyle ümid olunabilir ki artık bu ‘amiliyede ta‘viz hesâbını karışdırmağı, arazi mübâdelesinde ısrâr itmeği muvafık bulmayacaktır. Çünkü:

1-‘Alâkasından mahrum olan ictimâ‘i kitleler bizim tarafda kalmışdır.

2-Mevzû‘ bahis yerlerin sâkinleri Türkdür. Manda sahibi hükümet, hukuki mülâhazaları burada olsun düşünmelidir.

3-Bu sahaların ehemmiyeti Türkler içün ne kadar ‘azim ise Suriye içün o kadar lâşidir. Burada te’min-i asâyiş külfeti, ümid olunabilen fâ’ideleri çok tecâvüz ider.

4-Alınması icâb iden arâzinin mülkiyeti hemen kâmilen kasabada oturan yerli ahâlinin elindedir. Arazinin mahsûlât virgüside Suriye hükümetine ‘â’id bulunmadığından her iki cihetden Suriyenin ‘alâkası mühim mikdârda tenâküs itmekdedir.

5-Nihâyet bu ‘ârızalar içinde kalan hudûd hattının tevlid itddiği çirkin hâdiselerin

**

‘Aşkın Sesi!

-M. K. H.-

Ölmüş ‘aşkın mezârında sâ‘atlerce bu gün ben yad iderek o demleri, gizli gizli ağladım. Akşam güneş sâhillerde hazin, hazin yatarken düşünerek mâziyi ben yüreğimi dağladım.

Gice vakti melül-i mahzun, hâ’ib ve hasır dönerken ta derinden kulağıma ‘aşkın sesi gelirdi, ve dirdi ki ey zavallı, bu hâlinle yine sen o dilberi seviyorsun yazık diye inlerdi..

İhtiyât zabıtlarından: Sıdkı Said

**

ORJİNAL SAYFA 297

İkinci Sahife	Kilis	5 Ağustos 1341

hâdiselerin tarafeyn-i münasebetine ne derece sû'-i te'sir itdiğini de 'ilâve itmek lazımdır.

"Vatan"

Cenûb-ı Hudûdumuzda

Tahsisât Niçün Lazımdır?

Türkiye-Suriye hududu hakkında Ayntab meb'ûsu Ahmed Remzi Beğ gazetelere beyânatında diyor ki:

"Cenûb hudûdlarımızın tashihi, asâyiş, iktisâd mes'elelerinden dolayı elzemdir. Kilis'in altı yüz köyünden yüz seksan beşi hudûd-ı milli hâricinde kalmışdır. Bundan dolayı nihâyetsiz zararlar hasûle gelmekdedir. Şimdiki hudûd-ı ictimâ'i, idâri şerâ'iti câmi' değildir. Ankara i'tilâf-nâmesindeki nokta-i ri'âyet itmek şartıyla hududun hatları şekl-i sâlimine ircâ' olunacakdır.

Türk genlerinin..?.. menâfi'i a'zami sûretde gözedilecekdir. Antakya, İskenderunda idâre-i hususiye başlamadığı gibi tazyikatda vardır. Cenûb Türklerinin menşe'ini ve Türk sahalarının nereleri oldığını biliriz. Arzumuz bu hâlis Türk sahasında Türk ekseriyetinin kendi kendine inkişâf idebilmesidir.

Türkiye-Suriye Hudûdunun Gayr-i Tabi'liği İzâle İdilmelidir

Türkiye-Suriye hududunun tahdidine başlanılmak üzeredir. Komşumuz Suriye ile aramızda mu'allak-ı mesâ'ilden bulunan hududun ta'yin ve tahdidi mühim bir mes'eledir.

Türkiye-Suriye hududu çok gayr-i tabi'i olarak çizilmişdir. Ve bundan en ziyâde (Kilis) ve (Hassa) kazalarımız müte'essir ve mütezırrır olmakdadır. Bu kazaların hayat ve ma'işet-i …?... hudûd hâricinde kaldığı içün halk dâ'imi ve mütezâyid bir buhran içindedir. Tasavvur idiniz ki hâlâ bu kazalarda oturan bir çok kimselerin arâzisi, tarlaları, bağları hududun öte tarafında bulunmakda ve bütün bu halk sık sık hatta günde birkaç def'a hududun öte tarafına geçmek mecburiyetindedirler.

Şimdiki hudûd –Gazi Ayntab meb‘ûsu Remzi Beğ’in söylediği gibi- hiçbir ictimâ‘i, idâri, iktisâdi şartı tazmin itmediği içün anârşi sahası olmuşdur. Bağlara, bağçelere, zeytun ve tarlalara varıncaya kadar her şey’i parçalayan bu hudûd üzerine te’min-i asâyiş çok müşkül, ‘âdeta muhâldir. Bu yüzden sık sık katl, yağma, sirkat gibi cera’im vukû‘ bulmakdadır.

Bu vaz‘iyet karşısında Türkiye-Suriye hududunun ta‘yin ve tahdidinde düşünülecek en mühim nokta, her iki memleketin emniyet-i dâhiliyesini mü’min.?.. ve iktisâdi vaz‘iyetine muvafık bir hudûd çizmekden ‘ibâretdir. Ümid ve temenni ideriz ki tarafeynin hüsn-i niyeti ile bu neticeye varılır ve Türkiye-Suriye hududu da bir intizamsızlık, herc û merc ve aşâyişsizlik menba‘ı olmakdan kurtulur.

“Cumhuriyet”

Eytâm İdâresinden:

Mûceb-i tahrir olub mahkeme-i asliyece tahrir idilmiş olan altmış altı kalem eşyâ-i cihâziye ve evâni-yi nehâsiyenin 10 Ağustos 341 tarihine musâdıf Pazartesi günü Kilis bazarında bi’l-müzâyede peşin bedelle satılacağı i‘lân olunur.

Pazar Günkü ‘İlâvemiz

(Matba‘amız makinesine ‘âriz olan ve bu gün ta‘mir idilen evkâf bir sakatlık dolayısıyla gazetemizi bu gün çıkaramadık, fakat ba‘zı mühim ve müste‘ci havâdisi de kâr’ilerimize yetişdirmemeğe gönlümüz râzı olmadı. Binâ’en-‘aleyh şu ‘ilâveyi ma‘u’l-i‘tizâr kâr’ilerimize takdim idiyoruz.)

Suriye Hududumuz Ne Vakit Tashih İdilecek?

Yahya Kemal Beğ’in İskenderun Mülâkâtı Hakkında Beyânâtı

Mes’ele beş seneden beri oldığı gibi çetindir. Ma‘-mâfih hâsıl itdiğim intibâ‘a göre bir takrib zemini de yokdur dinilemez.

(25 Temmuzda İstanbul’a vâsıl olan Yahya Kemal Beğ’in intibâ‘atın hakkında, Cumhuriyet refikimizden âtideki fıkrayı iktibâs idiyoruz)

Suriye tahdid-i hudûd komisyonunda murahhas-ı siyâsiyemiz Urfa meb‘ûsu Yahya Kemal Beğ, mezkûr komisyon re’isi Abdi Beğ’le beraber, Payas’da ve bi’l-ahire İskenderunda mezkûrâtın mukaddemâtını ihzâr itdikden sonra ‘avdet itmişdir.

Dün bir muharrerimiz Yahya Kemal Beğl'e görüşmüş ve müşâr-ileyh ile âtideki mülâkatda bulunmuşdur:

__ İskenderun mülâkatının neticesi nedir?

__ İskenderun'da iki gün kaldım Fransız tahdid-i hudûd komisyonu re'isi mir-alay "May" ile iki gün süren müzâkere neticesinde komisyonların usûl-i mesâ'isi tesbit idildi. Komisyonlar yakında "Kilis"de ictimâ' ideceklerdir.

__ Tashih hakkında ümidvarmı sınız?

ORJİNAL SAYFA 298

Üçüncü Sahife	Kilis	5 Ağustos 1341

__ Mesâ'i henüz başlamamışdır. İnkişâf itdikce söyleyebilirim. İki hükümet arasında müddet-kârâne münâsebât vardır. Hüsn-i niyetle ve geniş bir görüşle hareket idilirse mesâ'imizin muvaffakiyetle neticeleneceğini ümidi derim. Mes'ele beş seneden beri oldığı gibi çetindir. Ma'-mâfih hâsıl itdiğim intibâ'a göre bir takrib zemini de yokdur dinilemez. İki cumhuriyetin bu bahisde anlaşması içün a'zami ihtimâmızı sarf ideceğiz.

Türkiye-Suriye Gümrük İ'tilâfı

Türkiye-Suriye gümrük i'tilâf-nâmesi ba'zı vekâletlerde müzâkere idilmekdedir.

Adana Operat Hey'eti

Tiyatro adı altına sığınmış -bedi'i cihetden- bozuk teşekküllerden başka bir şey görmüş olmayan Kilis'imize sahne ile, san'at ile 'alâkadâr bir hey'et gelmiş bulunuyor.

Sahnenin ve san'atın hakiki çehresini göstermek içün çalışan Ömer Aydın'ın sahnede lem'ân iden çehresi Hilal Salonu lükslerinden fazla tenvir itmekdedir.

Münevver zümresi –her yerde- çok ve kıymetli telakki idilen Kilis'imizin, ma'u't-te'essüf mezkûr hey'ete mu'âvenet ve muzâharatda tasavvur itmesi, münevver kitlenin mevcudiyetine şübhe-i irâs ider. Halkı aydınlatmak yolunda

mühim bir vazifesi olan tiyatronun Türk vatanında inkişafına ehemmiyet virilmesi gençliğin ihmâl idilemez vazifelerinden biri oldığını hatırlatmak icâb ider.

***

Haber aldığımıza nazaran giceleri ‘aynı binada operat hey’eti sahneye çıkıncaya kadar, ya‘ni gicenin ilk birkaç sâ‘atinde, diğer bir rekâsa ve mağiye kumpanyası icrâ-yı san‘at itmeğe başlayacaktır. Bu şekil tiyatroya her sınıf halkı toplamış olacağı içün çok iyi bulduk, bu, cidden iyi bir tesâdüfdür.

***

Cum‘a günü kadınlara hisse-i şâyi‘a büyük bir muvaffakiyetle temsil idildi. Akşamına erkeklere tekrar idilen ‘aynı vodevil cidden kusursuz ve pek mükemmel oldı, “Hanımlar Terzihânesi” ve “Mürebbiye”, “Nasreddin Hoca” vodevil ve operatlarındaki kadar ve hatta daha fazla muvaffakiyet gösterildi.

Yarın akşam “Tarla Kuşu” operatı erkeklere ve Salı günü “Nasreddin Hoca” operatı kadınlara virilecekdir.

Halkımızın bu fırsatı ganimet bilerek rağbet ve şitâb itmesini san‘at ve nezâhat nâmına şâyân-ı temenni buluruz.

Cenûbda Cinâyet

Cenûbda Havar köylü Durmuş’un Sivede gelin olan kerimesi Fatma kocası tarafından boğazlanmışdır.

Cenûbda Kasden Yangın

Kilis’e yarım sâ‘at mesâfede vâki‘ “Armudca” köyünün geçen gün harmanları yandığı ma‘lûmdur.

Şâyi‘ olan bir rivâyete göre harik-i mezkûr ma‘hûd İngiliz ve Fransız işgal orduları müte‘ahhidi Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa ile şeriki Fransız milis zabıtlarından ‘acil re’isi Hasan Cüneydan tarafından ifâ‘ itdirilmişdir.

Bu şâyi‘ayı söyleyenler, karye-i mezkûre mutasarrıflarından Zeyli Hanım’ın mâlik oldığı arâziyi merkumâna satmamakda bulunmasını da sebeb olarak göstermekdedirler.

Her halde hakikatin ne merkezde oldığı kat‘iyetle iddi‘â idilemez.

Mevlevi Şeyhleri

Şimdiye kadar Konya'da Çelebi Efendi tarafından ta'yin idilmekde olan Mevlevi Şeyhlerinin bundan sonra ya evkâf ve yahûd diyânet işleri riyasetinden ta'yin olunmaları İstanbul tekyelerini tedkik iden komisyonca te'emmül idilecekdir.

Yirmi İki Evlâd Sahibi Bir Peder Himâye-i Etfâl Merkez-i 'Umûmiyesine İthâf

Kalaycılar mahallesinden Hacı Şerif-zâde Abdullah Efendi'nin şimdiye kadar yirmi iki evladı dünyaya gelmiş, bunlardan altısı vefât eylemişdir. Mütebâki on altı evlâdının yedisi erkek dokuzu kızdır. Abdullah Efendi, yeni yol mükellefiyeti kânunu mûcebince târik virgüsinden istisnâsı içün kâ'im-makâmlığa mürâca'at itmişdir. On altı evladı yetişdirmek husûsunda birçok müşkülâta ma'rûz kalması tabi'i olan kabil-i zevâta hükümetin mu'âveneti ile daha başka mu'âfiyetler te'miniyetini ricâ ideriz.

ORJİNAL SAYFA 299

Dördüncü Sahife	Kilis	5 Ağustos 1341

Muhâsebecilikden Defterdârlığa

Gazi Ayntab muhâsebecisi İbrahim Halil Beğ'in fevku'l-'âde hizmâtına mükâfaten 'ünvân-ı me'mûriyeti defterdarlığa tahvil idildiği ma'u'l-memnûniye gazetelerde okunmuşdur.

Mûmâ-ileyhi tebrik, tevâli-i muvaffakiyâtını temenni ideriz.

Muvâsılat ve Mübâşeret

Kilis jandarma bölüğü kumandanlığına tahvil olundığını yazdığımız Bağçe kazası jandarma bölüğü kumandanı yüz başı Salim Beğ Kilis'e muvâsılatla ifâ-yı vazifeye mübâşiret itmişdir.

Mûmâ-ileyhe beyân-ı hoş amedi ve temenni-yi muvaffakiyet eyleriz.

Zâyi'-i Makbûz

Emvâl-i milliyeye pay sürmek üzere 16 Şubat 41 tarih ve 2383-4191 numrolu makbuz mukâbilinde mâl sanduğuna teslim itdiğim otuz üç liraya 'â'id makbuz zâyi' oldığından hükmü olmadığı i'lân olunur.

2-25

'Alluş oğlu Ahmed

Tuz Nakli Bugün İhâle Olunuyor

Duyûn-ı ‘umûmiyeden:

Çoban Beğ İstasyonu’ndan Kilis’e nakli dilecek olab beheri yüz kiloluk beş bin çuval tuzun be-her kilosu atmış sekiz parada talibi ‘uhdesindedir. Ağustosun beşinci Çehârşenbe günü (bugün) sâ‘at dokuzda Kilis duyûn-ı ‘umûmiye idâresinde ihâlesi icrâ kılınacak olan mezkûr tuzun münâkasasına talib olanlar teklif olunan şerâ’itin bir sûret-i musaddıkasını almak ve yüzde yedi buçuk guruş nisbetinde te’minât-ı mevkuteyi hâmil bulunmak üzere duyûn-ı ‘umûmiye idâresine mürâca‘atları i‘lân olunur.

Hizmetsiz Ma‘âş Alanlara

Mâl-müdürlüğünden:

Kilis emvalinden istifâ-yı ma‘âş iden mütekâ‘idin, itâm ve erâmil-i ‘askeriye, mülkiye ve ‘ilmiyenin bera‘t ve hüviyet varakalarını hâmilen mâliyeye mürâca‘atları.

Fransızca Mu‘allimi ve Türkçe

Milletler fen sâyesinde terakki idiyor. Fünûna dâ’ir asârın ekserisi Fransıca lisanıyla intişâr itmekdedir. Fünûn-ı ‘asrıyeye vâkıf olmak isteyenler be-heme hâl Fransızca öğrenmek mecburiyetindedirler. ‘İnablı Kütahya Câmi‘inde Trablusgarblı mütekâ‘id yüz başı Mehmed Yusuf Efendi Kilislilere her gün Fransızca dersi virmekdedir. Bu fırsatdan istifâde itmeliyiz.

Mûmâ-ileyh ayrıca bir de örgü şu‘besi açmışdır. Orada da envâ‘-i çorab, fânila, carsa, buluz, tuzluk ve sâ’ire i‘mâl itmekdedir.

Yeniden İstanbul’dan getirdiği dört makine dahi her türlü siparişi ihzara müsâ‘iddir. Fiy’atlar nihayet ehvendir. Hasûl-i memnuniyet içün bir kere tecrübe ve teşrif kâfidir.

2-21

İcrâ Dâ’iresinden:

Bölük mahallesinden Karnaz’ın oğlu Ali’nin zevce-i metrukesi Ayşe binti Hamiş ile Bölük mahalleden Said oğlu Mahmud bin Ali meyânelerinde münâzi‘-fih olub bi’l-müzâyede fürûhatıyla esman..?.. hâsılasının meyânelerinde taksimine karâr virilen Kilis’in Şeyh Mansur Caddesi’nde vâki‘ şarken ve garben tarik şimâlen Hindi

oğlu Câmi‘i vakfı kıbleten zâviye vakfı tarla ile mahdûd ve oniki dönümden ‘ibâret bir ve Kalleş yolu mevki‘inde vâki‘ şimâlen ve şarken tarik garben Apardımın bağı kıbleten Hacı Emo’nun oğlu Çilo’nun vereseleri tarlalarıyla mahdûd ve on iki dönümden ‘ibâret bir ki iki kıt‘a tarla bi’l-müzâyede fürûhat olunacağı gibi ihâle-i evveliyesi de otuz gün sonra icrâ kılınacağından tâlib olanların mürâca‘atları.

2-24

Rüsûmât Müdüriyetinden:

24 Temmuz 341 günü Şeyh Mansur ile Baş-karakol arasında tutılacağını anlamasıyla yükünü bırakub savuşan şahıs-ı meçhule meçhule ‘â’id kibrit ve siğara kağıdı meyanında bulunan çamaşur sabununun tarihden bir mâh sonra satılacağı sahibine tebliğ makamına kâ’im olmak üzere i‘lân olunur.

2-24

9 Temmuz 341 günü Şeyh Mehmed Karakolu’nun cenubundaki üzüm bağlarından şehre gelirken ‘asker tarafından tutılub cihet-i mâliyeye virilen yedi paket siğara kağıdı meyânında bulunmasıyla gümrüğe getirilen sekiz kilo çamaşur sabununun tarihden bir mâh sonra satılacağı sahibine tebliğ makamına kâ’im olmak üzere i‘lân olunur.

30 Haziran 341 günü Şeyh Mansur cihetinden şehre girerken der-dest idilen on üç kilo ma‘mûl şekerin tarihden bir mâh sonra satılacağı meçhul kalan sahibine tebliğ makamına kâ’im olmak üzere i‘lân olunur.

ORJİNAL SAYFA 300

[Sayı: 378] 9 Ağustos 1341-1925	Çarşamba	20 Muharrem 1343 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur.

Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

ORJİNAL SAYFA 301’DEKİ HABERLER AYNEN GEÇERLİDİR.

ORJİNAL SAYFA 301

Maarif-i Mahalliye Hakkında

Meclis-i Umumi Vilayet’in ahiren akd ettiği iki günlük içtima fevkaladede tarafından bit-teklif Kilisli arkadaşlarımında mazhar-ı müzaharat ve teyidi olan mühim bir mesele vardı. Bu mesle ihtiml ki “meclis-i umumi haberleri” ünvanını taşıyan muhtasar mektupların arasında muhterem kar’ilerinin pekte nazar-ı dikkatlerini celp etmemiştir. Mesele her ne kadar bu içtimada kanuni bir ekseriyet kalile ile red edilmiş ise de bunun gelecek içtimai adide tekrar mevzu bahs ve mün Ökkeş edilmesi dahi muhtemel olduğundan bu husuta gerek Kilis efkarına gerek muazzez karilerime tafsilat itasını faideli görmekteyim:

Malum olduğu üzre ilan-ı meşrutiyete takdim eden senler zarfında burada bir “maarif-i mahalliye İslamiye komisyonu” teşekkül etmiş ve bu müesseseye hiç yoktan bir takım emlak, akar vücuda getirmiş idi. O zaman bu komisyonun azasını meclis idare-i kaza intihap eder, içlerinden bir zatı kaymakam reis tayin eylerdi. Mahalli ve muhtar idarelerin Kilis’te ilk numunesini teşkil eden bu komisyonlar cidden vazife şinas, ehl-i ve azimkar zevattan müteşekkil olduklarını şu suretle az zamanda ispat etmiş oldular. Zira vücuda getirilen emlak akar bu gün bile seneliği binlerce lira irat getirmekte. Berdevamdır. Fakat maat teessüf müruru zamanla bu işle de tam bir inkişaf görülmek lazım iken aksi hal tecelli etmiş, bugğn herkes maarif-i mahaliye dairesi denilince kalbinde bir nefret hissi doğmayğa başlamıştır. O kadar ki halkın kendi kendisini idare etmesine ve bu yolda mülke ve rusuh sahibi olmasına- bu gayeyi temine amil ve hadim olduğu müsellim olan- isyiklal mücadelesinden bile evvel taraftar olanlar, bugün maarif-i mualliyenin resmi ellere tebdi’ iştiyakıyla çırpınmaktadırlar.

Evilleri komisyonla akınn bir iki mektebi ziri-i idaresinde tutarken son senelerde bundanda vaz geçilmiş, işin daha garibi iradı yerinde ve yolunda olan maharif-i mahalliyenin on para masrafı kalmamış olduğu hade kasasında göze çarpar nakit mevcudu olmadığı da dillere destan olmuştur.

1329 tarihli tebdisat-i iptidaiye kanununun 96. Maddesi bu kavil emlak ve akarı muvazanei hususiyelere mal ettiği halde halep vilayeti ve meclis-i umumisi kilisimizin bu müessesini lav' ettmeye kıyamamış, bağdel mutahareke Ayıntab meclis umumiside aynı hissi bil izhar mezkur müesseseyi haliyle , maliyle, ibka ettikten çekinmemiştir. Hatta Kilis maarif-i mahalliyesinin şekli kadiminde ibkasında mükerreren i'tası re' etmekle birzaman bendde iftihar eder, dururdum lakin geçen 1338 senesinden beri komisyonun şekli değişti o heyet-i kitabe uydurulmak için adına "maharif-i mahaaliye cemiyeti" dendi ve a'la rvayet bir kongre tarafından bir heyet idare intihab olunduu. Bu heyet-i idare bitaraftan hariçteki ticaret ortaklarına maarif-i mahalliyenin akarını isticar ettirir, kendisi bizzat oo akarın içinde icra-i ticaret ider, diğer taraftan ayno akarı tahrip ve tahvil ile bedel-i icareden tamirat

ORJİNAL SAYFA 301

İkinci Sahife	Kilis	9 Ağustos 1341

Bedel-i tenzil itdirmeğe kıyâm eyler a'zâyı aylarca sinesinde daşıdı, durdı.

Şimdi Kilis'de ma'ârif-i mahaliye hiçbir 'irfân evi idâre itmemekde, ma'ârif-i mahaliye 'akâratı irâd getirdiği hâlde o kadar nakd mevcûdı bulunmakda, bi't-tabi' 'akârı harâbe yüz tutmakda ve yine bi't-tabi' ta'mir ve termim yüzü görememekde, nesi var nesi yok belli olmayan bir batak-hâne manzarası 'arz eylemekdedir.

İşte bu manzaraya bakarak, halkın kendi kendisini bi'z-zât idâre itmesinin ve bu vâdide kemâl û rüsûh peyda eylemesinin en har tarafdarlarından oldığım hâlde ma'ârif-i mahaliyenin muvâzene-i husûsiyeye alınmasını ilk evvel teklif iden ben oldum bu elimdir.

Fi'l-hakika harb-i 'umûmi gibi müstesnâ ve fevku'l-'âde ahvâle sahne olan bir devirde 'umûm Kilislilerin 'avn ve hamiyetle meydana gelen behşeti ma'ârif bağçesinden su yoluna 'â'id ta'mirâta bile on para virmeyen, bu yüzden o cennet bağçenin eşcâr ve nebâtını mahv ve nâbûd olmağa mahkûm eyleyen bir cem'iyetin yokluğu varlığından evladır.

Bu düşüncedir ki beni o teklife mecbur itdi ve ‘aynı hâle mutalli‘..?.. olan muhterem refiklerimi de bana müzâharata sevk eyledi. Fakat mes’ele o ictimâ‘da kabul idilmedi ise be-heme hâl gelecek ictimâ‘da kabul idilecekdir. Binâ’en-‘aleyh bu cem‘iyetin umûr-ı idariye ve hesâbiyesini bir hey’et ma‘rifetiyle tedkik itdirmek va‘adinde bulunan vâli-yi vilâyet Talat Beğ Efendi’nin encâz-i va‘adi te‘cil buyurmalarını ricâ ile izahatıma nihâyet viriyorum.

Mahmud Rağıb

Candârın ‘Akıbetine Uğradılar

Şaki-yi meşhur ve makhur Candar oğlu İbrahim çetesinin bakıyetü’s-süyûfuna A’zez istihbârat zabıtı Nutarı cenâblarının virdiği konferansı geçenlerde müdür-i ‘umûmimiz Ayntab’dan yazmışlardı. Bu bakâyâ-yı eşkıya, Mösyö Nutarının konferansından cesâret alarak, ahiren Islahıyeye tabi‘ “Sakca Göz” köyünü basmış ve mezkûr köyün bütün hayvanatını silüb süpürmüşlerdi.

“İkiz Kuyu”lu Deli Hüseyin ile sekiz refikinden mürekkeb ola bu çete bakıyesi dahi bi’z-zât Cebel-i Bereket vâlisinin icrâ itdiği ta‘kibât neticesinde kâmilen istisâl ya‘ni asıl re’isleri Candar mel‘ûnunu ruhu ile telâkileri imkânı istihsâl olunmuşdur.

Polis Uykuda mı?

Eşgâl-i ma‘lûm meş’ûmun hitamıyla cenuba def‘ olub giden Fransız milis zabıtı Mülklü Gavur Hacı’nın zevcesi ber takrib ile bilâ-vesika Kilis’e gelmiş ve işgâl orduları müte‘ahhidi ma‘hûd Diyar-bekirli oğlu Ökkeş Ağa’nın hânesinde ihtifâ itdikden sonra bir düğüne iştirâk itmek üzere merkum Ökkeş tarafından gizlice kısmen mutasarrıf oldukları “Mülk” köyüne götürüldüğü yazılmşdı.

Ahiren Gavur Hacı’nın dahi gizlice hudûd-ı mili dahiline girerek Mülk köyüne gitdiği ve zevcesini oradan alub tekrar hudûd hâricine çıkardığı rivayet edilmektedir. Bundan başka hıyanet-ivataniye ile maznûnen Gazi Ayntab’da muhâkeme idilirken kuvâ-yi milliye Afrin’e mazhar olan Kürd Dağı mutağgalebesinden Şeyh İsmail oğlu Hacı Hanan Ağa’nın yeğeni ve el-yevm-i Fransız milis kumandanı olub geçenlerde Sabkanlı ve Gülgüman köylerimizin ağnâm ve mevâşisini kâmilen sürüb götüren şaki-yi meşhur “Simik”in zevcesi dahi geçen gün bilâ-vesika Kilise girerek Meydanlı İsmail hânesinde gizlenmiş ve burada vekil

tutarak mahkemedeki bir da‘vasına dâhil olmuşdur. Mezbûrenin sûret-i duhulü hükümete ihbâr idilmiş, mezbûre hudûd hâricine ihrâc olunmuşdur.

Bütün şu işler olub biterken Kilis polisi ‘acaba uykuda mı idi?

Eskişehirde Asâr-ı Terakki

Ankara, 6 (A.A)- Yunan sefiri i‘timâd-nâmesini reis-i cumhura takdim etmiştir. Eskişehir’de telgıraf telefon telsiz her nevi‘ elektrik cihâzı i‘mâl idecek bir fabrika te’sisi içün i‘tibâr-ı milli bankası tarafından beş Alman fabrikasının iştirakiyle bir şirket teşkil olunmuşdur.

Mensûcât Fabrikası-Faysal

Ankara, 6 (A.A)- Mensûcât fabrikası temel konma merâsimi İsmet Paşa ile vekillerin huzuruyla icrâ idilmişdir. Irak kralı Faysal Bağdad’dan Avrupa’ya hareket itmişdir. Faysal’a kardeşi niyabet idecekdir.

Ankara İstiklâlinde

Ankara, 6 (A.A)-İstiklâl Mahkemesi Çerkes Edhem’le teşrik-i mesâ‘iden maznun olanları muhâkeme itmişdir. Eyüb Sabri Beğ hilâfet komitesi ile ‘alâkası olmadığını

ORJİNAL SAYFA 302

Üçüncü Sahife	Kilis	9 Ağustos 1341

İftirâ karşusunda bulundığını mir-alây Osman Beğ ile hakkının..? satılmış bir adam oldığını kendisinin anzâvurun başını getiren bir Çerkes düşmanı bulundığını söylemişdir. Bi’l-muvâcehe İsmail Hakkı evvelki sözlerini tekrâr itmiş, muhâkeme te‘alik olunmuşdur.

İstiklâl Mahkemesine

Gazi Ayntab muhâbere me’mûrlarından Bezmi Efendi’nin İstiklâl mahkemesine gönderildiği “halk dili” refikimizde okunmuşdur.

Tahrir-i Meskufât Hey’eti

Kilis’de meskufâtın tahririni icrâ idecek olan hey’etden ba‘zı zevât şehrimize gelmişdir.

Tahrir-i meskufât A‘zâlıkları

Tahrir-i meskufât hey’etine meclis-i belediyece re’y hakkı ile belediye a‘zâsından Emin Çelebi-zâde Ahmed Hilmi, Topal-zâde Haşmet ve Yarım Ağa-zâde Ahmed Efendiler a‘zâ, ve hâricden Yavaşça-zâde Hacı Cemil, Yaycı-zâde Abdulhalim ve Çolak Ali-zâde Ahmed Efendiler a‘zâ mülâzimi olarak intihab idilmişlerdir.

Darâ’ir Nakli

Eski hükümet binasının dış tarafda alt kısmında bulunan mâliye tahsilât dâ’iresi ile dahilde üst katında bulunan tapu dairesi Canbolat Cami‘ine ve eski mahkeme-i şer‘iyede bulunan kâtib ‘adl-i dâ’iresi Ömer Ağa hanında, Ömer Ağa hanındaki duyûn-ı ‘umûmiye idâresi Sürmeli-zâde hanına nakl olunmuş tahrir-i meskufât hey’eti dahi eski mahkeme-i şer‘iye binasına yerleşdirilmişdir.

Maraş’ta Hava Fırtınası

Geçen hafta Maraş’ta bir hava fırtınası vukû‘ bularak bir çok ağaç devirdiği ve diğer ba‘zı günâ hasâr ikâ‘ itdiği te’essürle haber alınmışdır.

Kebâb Şişi ile Katl

Bölük mahalleli Culha Bekmez Hasan oğlu Ahmed, ‘an asıl za‘ter mahalleli olub elyevm Bölük mahallesinde ikâmet iden, Kör Ali’nin oğlu Ali’yi kebâb şişi ile cerh itmiş ve şişi mecruhun kalbine tesâdüf eylediğinden der-hâl meftini intâc eylemişdir.

Katilin hudûd hâricine savuşması ihtimaline binâ’en Kalleş bağlarında ta‘kibât ve taharriyât yapan polis Hacı Efendi en nihâyet merkumu Bölük mahallede mühtefi oldığı bir hânede der-dest eylemiş ve alet-i katl olan kebâb şişi ile beraber cihet-i ‘adliyeye tevdi‘ itmişdir. Hacı Efendi’nin mesâ‘isi şâyân-ı takdirdir.

Meskufâtın Tahrir-i ‘Umûmiyesi

14 Haziran 1326 tarihli kânun-ı ahkâmına tevfikan Kilis kazasında meskûfâtın tahriri icrâ kılınacakdır. Mû‘âmele-i tahririye tarihinde başlayacak ve şehir ve kasabalarda mecâlis-i belediye re’islerine ve köylerde muhtarlara komisyonun hangi gün oraya muvâsalat ideceği ayrıca bildirilecekdir.

Meskûfâtın mutasarrıf veya müste'cirleri mübâniyi tahrir ve tahmin komisyonlarına gösterüb gezdirmeğe ve emlâkın ahvâl-i 'umûmiyesine ve cihet-i isti'mâline ve vâridâtı mikdârına müte'allik her türlü ma'lûmâtı i'tâ itmeğe kânûnen mecburdurlar ve 'aksi hâlde cezâ-yı nakdi i'tâsına mahkûm olacaklardır. Emlâk sahibleri tasarruv senedlerini dahi komisyona ibrâz edeceklerdir. Komisyonlar ma'lûmâtına mürâca'at itmek istedikleri kimseleri huzurlarına celb itmeğe selâhiyatdardırlar.

Tahrir cedvelleri i'lân idilecek ve ashâb-ı emlâka mutasarrıf oldukları emlak içün 'ale'l-infirâd takdir idilen irâdın mikdârını mübeyyin bir ihbâr-nâme tebliğ olunacakdır.

Gerek hükümet ve gerek mükellifiyetce ehemmiyet fevku'l-'âdeyi hâ'iz olan tahrir mu'âmelâtının sûret-i muntazımada ceryânını te'min emrinde esmali…?... tarafından mu'âvenet ifâsında kusur idilmemek suretiyle ibrâz-ı hamiyet ve sadâkate musaria't kılınacağı karben me'mûldür.

1 Ağustos 1341

Zirâ'at Mektebine Gideceklere

Zirâ'at Me'mûrluğundan:

Adana zirâ'at mektebine gitmek isteyenlerin şerâ'iti anlamak üzere zirâ'at dâ'iresine mürâca'atları.

İnşâât Münâkasası

Mâl-müdürlüğünden:

Müceddiden inşâ idilmekde bulunan hükümet binâsı içün Marsilya kiremidiyle pencerelere demir ve pencere içün Kamalak ve çam zutı yirmi gün müddetle münâkasaya vaz' idilerek ağustosun yirmisinde ihâleleri icrâ kılınacağından şerâ'it-i münâkasayı anlamak üzere

ORJİNAL SAYFA 303

Dördüncü Sahife	Kilis	9 Ağustos 1341

tâlib olanların mâliyede müteşekkil inşâât komisyonuna mürâca'at itmeleri.

Cemil Beğ Efendinin Sözleri

Şark vilâyetlerindeki tedkik seyahatinden ahiren Ankara'ya 'avdet iden dâhiliye vekili Cemil Beğ Efendi gazetecilere vukû' bulan beyânâtı arasında ez-cümle şu sözleri söylemişdir:

__ "Cenûb vilâyetlerinde hudûdların gayr-i tabi'si vaz'iyetinden dolayı halkın mutazarrır oldığını yakından görerek bu hâl-i kaçakçılığı teshil ve hazine-i milleti izrâr itmekdedir."

Temyiz A'zâlığı

Muktedir hâkimlerimizden ve muhterem hem-şehrilerimizden Ankara cinâyet re'isi Niyazi Beğ Efendi mahkeme-i temyiz a'zâlığına ta'yin buyurulmuşdur. Mûmâ-ileyhi tebrik, bu yeni vazifesinde de mavaffak olmasını temenni ideriz.

Yahya Kemal Beğ

Yahya Kemal Beğ'in icâb iden ta'limâtı hâmil olarak Ağustosun dördünde İstanbul'dan hareket ideceği gazetelerde okunmuşdur.

Yeni Asliye Re'isimiz

Cebel-i Bereket mahkeme-i asliye a'zâ-yı sabıkasından Musa Kazım Beğ Kilis mahkeme-i asliyesi riyasetine ta'yin olunmuşdur.

Kıvık Nehri Mes'elesi

Kıvık nehrini müzâkereye me'mûr Suriye hey'eti dünkü gün Kilis tarikiyle Gazi Ayntab'a 'azimet itmişlerdir.

Fazıl Beğ

Rüsûmât baş-müdürü Fazıl Beğ evvelki gün şehrimize gelmiş ve az bir müddet kaldıktan sonra Gazi Ayntab'a 'avdet itmişdir.

Mâl-müdürü Ayntab'da

Kilis mâl-müdürü Nazif Beğ dünkü gün merkez vilâyete gitmişdir.

Zâyi' Makbûz

Emvâl-i milliyeye pey-sürmek üzere mâl sanduğuna teslim itmiş oldığım on liraya 'â'id 6 Ağustos 340 tarih 897 numrolu makbuz zâyi' oldığından hükmi olmadığı i'lân olunur.

Kilis Matba'ası ser-mürettibi

Mahmud Bedri

Ferâğ Mu‘âmelesi içün 25 Şubat 340 ve 2649-665894 numrolu makbuz mukâbilinde teslim-i sanduk itdiğim sekiz buçuk liraya ‘â’id makbuz zâyi‘ oldığından hükmü olmadığı i‘lân olunur.

Merdanlı karyesinden

Hörünün oğlu Reşo

2-27

Emvâl-i milliyeye pey-sürmek üzere mâl-sanduğuna itmiş oldığım iki liraya ‘â’id 12 Ağustos 340 tarih 3433-660 numrolu makbuz zâyi‘ oldığından hükmü olmadığı i‘lân olunur.

Kilis Bölük Mahallesinden Abdi

İcrâ Dâ’iresinden:

Kilis zirâ‘at bankasına medyun Tosyalı oğlu Mustafa’nın deyninin te’min-i istifâsı zımmınında civâr kasabada Tepe Başında vâki‘ ma‘lûmu’l-hudûd bir kıt‘a ma‘zemin zeytun ile civâr kasabada Küneyse mevki‘inde vâki‘ ma‘lûmu’l-hudûd bir kıt‘a ma‘zemin bağ müzayedeye vaz‘ olunarak zeytun ikibin beş yüz ve bağın altı bin beş yüz guruş bedelle tâlibi ‘uhdesine ihâle-i evveliyesi icrâ kılınarak on beş gün sonra ihâle-i kat‘iyesi icrâ kılınacağından tâlib olanların mürâca‘atları.

2-26

Rüsûmât Müdüriyeti’nden

2 Ağustosun 341 günü Felah Kastali civarındaki mezârlıklarda der-destle gümrüğe getirilen kimse şeker ve sabunun tarihden bir mâh sonra satılacağı meçhul kalan sahibine tebliğ makamına kâ’im olmak üzere i‘lân olunur.

2-28

Fransızca Mu‘allimi ve Türkçeci

Milletler fen sayesinde terakki idiyor finûna dâ’ir asarın ekserisi Fransızca lisanıyla intişâr itmekdedir. Finûn-ı ‘asrıyeye vâkıf olmak isteyenler be-heme-hâl Fransızca öğrenmek mecburiyetindedirler. İnablı Kütahya câmi‘inde Trablusgarblı mütekâ‘id yüz başı Mehmed Yusuf Efendi Kilisliler’e her gün Fransızca dersi virmekdedir. Bu fırsatdan istifâde itmeliyiz.

Mûmâ-ileyh ayrıca bir de örgü şu‘besi açmışdır. Orada da envâ‘ çorab, fânila, carsa, buluz, tuzluk ve sâ’ire i‘mâl itmekdedir.

Yeniden İstanbul’dan getirdiği dört makine dahi her dürlü siparişi ihzara müsâ‘iddir. Fiy’atlar gayet ehvendir hasûl-ı memnuniyet içün bir kere tecrübe ve teşrif kâfidir.

2-21

ORJİNAL SAYFA 304

[Sayı: 379] 12 Ağustos 1341-1925	Çarşamba	23 Muharrem 1344 [Üçüncü Yıl]
İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası beş guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. Tab‘ ve i‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba günleri neşr olunur.]		

Müdür-i ‘Umûmize Sû’i Kasd İçün Hânesine Kurşun Endâhati

Ağustosun 9-10’uncu gicesi Kalleş bağlarında bulunan müdür-i ‘umûmimiz Mahmud Rağıb Efendinin şehirdeki hânesi kapusuna iki adam gelir ve güyâ ağır hasta bulunan ‘amûcası operatör doktor Mehmed Emin Beğ Efendi’nin derhâl kendisini istediğini söyler. Hânede bekçilik idenler Mahmud Rağıb Efendi’nin Kalleşda, bağda bulundığını söyler ve bağın mevki‘, hudûd ve evsâfını da ta‘rif iderler ise de kapuya gelenler inanmaz, savuşub gitmez, kapuya silah endâhtına başlarlar.

Mütecâsirler bir aralık kapudan uzaklaşır ve tekrar gelüb silah-ı endâht iderler. Vakı‘a takriben bir sâ‘atden fazla sürdiği ve bu müddet zarfında üç def‘a da cem‘an kapuya on el silah atıldığı halde ne mahalle bekçisinden ne de polisden eser görilür. Mahalleliden ba‘zıları evlerinden çıkar, ba‘zıları damdan, pencereden bi’l-mukâbele silah sıkarlar, mütecâsirler de seleme’s-selâm geçüb gider.

Müdür-i ‘umûmimiz 9 Ağustos tarihli nüshamızda sâbık-ı ma‘ârif-i mahaliye cem‘iyeti hey’et-i idâre a‘zâsından Mücahid Beğ aleyhinde yazmışdı. Mete‘ahhid ma‘hûd Diyar-bekirli oğlu Ökkeş ile kız simsârı Şerbetçi-zâdeler hakkında da öteden beri neşriyâtda bulunuyordı.

Hadisenin Ökkeş ve Şerbetci-zâdelerle akraba olan Mücahid Beğ tarafından ikâ‘ idildiği tebeyyün itmiş ise de ma‘u’t-te’essüf mûmâ-ileyh nezâret altına bile alınmamışdır.

Sû-i Kasd Hakkında

Müdür-i ‘Umûmimizin Makâmât-ı ‘Aliyeye Keşide Eylediği Telgraf-nâme Sûreti

Gerek kendisi, gerek akârib ve müte‘allikâtı hakkındaki muhak neşriyatımdan müte’essir olan mütegallibe-i cedideden Mücahid Beğ dün gice bi’l-vâsıta beni tehdid itdikden sonra Teyze-zâdesi evkâf veznedarıyla birlikde hayatıma sû’i kasd içün müsellahan hâneme gelerek beni istemiş, bağda bulundığımı söyleyen ev bekçilerine inanmayarak on el silah-ı endâht itmiş, takrir-i sükûn kânûnı hilâfında bütün mahalle halkının râhatını selb, mukâbeleten silah sıkmalarını celb eylemiş, hânemin oda dolablarına kadar her yeri hürde-hâş itmiş, vakı‘a bir sâ‘at zarfında birkaç def‘a tekerrür eylemişdir. Bu hâl hükümet-i cumhûriyenin amâl-ı inzibât-perverânesiyle istihzâ, nizâm-i ictimâ‘iyi ihlâl, istiklâl muhâkimini ‘alâkadâr iden cerâ’im-i mühimmeden oldığı, fâ‘il-i tebeyyün itdiği hâlde mütecâsirlerin taht-ı nezârete bile alınmamasından, şimdiye kadar tekerrür iden vukû‘atdan cezâ-dide olmamasından ve tağlibinden ihtirâz eyleyen halk meşhûdâtını çarşuda bazarda hikâye itmekde, fakat bir kısmı resmen ifâ-yı şehâdetden çekinmekdedirler. Mütecâsirlerin tevkifi, keyfiyetin istiklâl mahkemesine tevdi‘i müsterehimdir efendim.

Avukat Mes’elesi

Yarabbi Amerika mahâfil-i fenniyesinin hesâb ve kanâ‘atine göre bedâye-i hilkatden i‘tibâren küre-i arzın bir milyar yedi yüz milyon yaşına vardığı

ORJİNAL SAYFA 305

İkinci Sahife	Kilis	16 Ağustos 1341

Hakkındaki hesâb ve nazariyeleri doğru ise artık ihtiyarlaşmış yıpranmış olan küremiz hâdisâtın sıklet-i butlanına tahammül idemez.

Çünkü Türkiye’de vukufiyet-i kânûniyesi olmayan câhil da‘vi vekillerine halkı soydurmamak içün tatbik idilen mehâmi kânûnı mûcebince emr-i vekâlet-i hukuk me’zûnlarına hasr idilmiş şu hâlde iş ve emânât ehline tevdi‘ ve tafviz idilmiş oluyor. Ve halk da nâ-ehillere soyulmakdan kurtulmuş bulunuyor. Binâ’en-‘aleyh hükümet-i cumhûriyemizin amâl-ı himâyet-kâriyesi de tecelli ve inkişâf itmiş oluyor. Fakat ahiren neşr ve i‘lân olunan kânuna göre ‘adliyede hâkim mevki‘inde beş sene icrâ-yı ahkâm iden ketebe ve me’mûrin-i ‘adliyenin da‘vi vekâletinde bilâ-imtihân icrâ-yı vekâlet idebilmelerine müsâğ virilmesi üzerine bundan müstahdemin ve müntesibin ‘adliye vekâlet kabul iderek şu sûretle te’min-i istifâde itmekdedirler. Bu meyânda mukander ve ma‘lûmâtlı ricâl müstesnâ olmak üzere aralarında şu müsâ‘deye kesb-i istihkâk idemeyen zavallılarda eksik değildir. Çünkü ‘adliyede beş sene istihdâm olunmak icrâ-yı vekâlete kesb-i istihkâk itmiş bulunmak husûsunda isâbet olsa bile da‘vi vekâleti gibi ‘ameli bir mekteb dimek olan saha-i tatbikde yirmi otuz sene nâmûsuyla vekâlet itmiş muhakemeden istihsâl itdiği hükm-i a‘lâmâtıyla mü’ekkillerini memnun ve da‘vât-ı hayriyesini istihcâb itmiş vekiller çokdur. Böye müfid nâmûslu vekiller istihâne tâbi‘ tutulubda esâsen intibâb-ı ehâli ile ta‘yin olunub yüz elli guruş virgü ile mükellef olması yüzünden evsâf-ı kânûniye sâhibi bulunması hasebiyle intihâba çıkarılan harekesiz ‘arzuhalleri bile okuyamayacak derecede câhil ‘ilm ve ‘irfândan nasibedâr olmayan müntesibin ticâret ve meslek sâhibi oldığı hâlde mahkemede a‘zâ olarak beş sene kadar uyuklamış olanlar da bilâ-imtihân icrâ-yı vekâlete kesb-i istihkâk itmiş oluyor da kademeli ve tecrübeli mesbûku’l-himme da‘vi vekilleri imtihana tâbi‘ tutulmak gibi vekâyi‘ ve hâdisâtın cilvesine artık hâl-i şeyhûhete vâsıl olan küre-i arz şu sakim-i sıkletin betâletina tahammül idemeyeceğinden muhakemece isimleri mukayyet ve mazbut-ı nâmûs ve ehliyetleriyle temyiz iden kademeli vekillerinde bilâ-imtihân icrâ-yı vekâlet

idebilmelerine dâ'ir bir kânun yapılmasını hey'et-i vekiliye ve meb'ûsân-ı kirâmdan muhterem Akdeniz vasıtasıyla ricâ ve niyâz eylerim efendim.

Akdeniz

Evrâk-ı Nakdiye ile Ma'deni Akçe

Evrâk-ı nakdiye ile ma'deni meskûkât arasında fark husûlüne meydan virilmemesi dâliliye vekâletinden vilâyete iş'âr olunmuşdur.

Tahvil

Gazi Ayntab evkâf müdürü Sadık Efendinin Maraş evkâf müdüriyetine tahvil idildiğini te'essürle haber aldık. Sadık Efendi iyi bir evkâf müdürü idi. Maraş'da muvaffak olmasını temenni ideriz.

Terfi'a Muvâfıkat

Orta mekteb müdürü Bedri Beğ biraderimizin Terfi'en Diyar-bekir lisesi müdüriyetine ta'yine muvâfıkat idüb itmediği istimzâc idilmiş, mûmâ-ileyh de cevâb-ı muvâffıkat virmşdir.

Musta Nail Beğ

Elbistan cinâyet müdde'i 'umûmiliğine ta'yin olunan Mustafa Nail Beğ geçen gün 'â'ilesiyle beraber şehrimize gelmiş ve bir gün kalarak Elbistan'a 'azimet itmişdir.

Muhâmi Nail Beğ

Kilis muhâmilerinden Nail Beğin Gazi Ayntab'a nakl-i mu'âmele itmek üzere Kilisden 'azimet itdiği işidilmişdir.

Ayntaba Gitmemiş

Mâl-müdürü Nazif Beğ geçen Cum'a-irtesi günü Ayntab'a gitmek üzere otomobil tedârik iderken görüldiğinden irtesi günkü nüshamızda Ayntab'a gitdiği yazılmış ise de ahiren ba'zı esbâb-ı mâni'a hayluletiyle mûmâ-ileyhin Kilis'de kaldığı anlaşılmışdır.

Gelenler

Gazi Ayntab mahkeme-i asliye müdde‘i-yi ‘umûmiyesi muhterem hem-şehrimiz Sakıb Kadri Beğ ile Halfeti nufûs me’mûrı Mahmud Efendi me’zûnen şehrimize gelmişlerdir.

Katl

Kürd Dağı ahalisinden olub kuvâ-yı milliyedeki hizmât-ı fedâkârâneleriyle iştihâr iden Hisarlı Halil Darmık ve yeğeni Mehmed Ağaların bir arkadaşlarının hâ’in delâletiyle katl dildikleri ma‘u’t-te’essüf işidilmişdir.

Tebrik

Resmi “Çankırı” refikimiz dört yaşına girmişdir. Tebrik ve devam-ı muvaffakiyetini temenni eyleriz İstanbul’da münteşir “ikdam “refikimiz otuz üçyaşına girmişdir refikimizi tebrîk ve hayat-ı neşriyesinin asırlara bâliğ olarak müstezâyid-i muvaffakiyetle tetevvüc itmesini temenni eyleriz.

ORJİNAL SAYFA306

Üçünci Sahife	Kilis	12 Agustos 1341

Ayın Tarihi

Matbû’ât müdüriyet-i umûmîyesi neşriyatından olan bu mecmuanın 15. Nüshasıda zengin münderecât ile saha zîb-i intişâr olmuşdur bahâsı yigirmi kuruşdur bütün kar’ilerimize tavsiye ideriz.

Altun Işık

Siverek’de bu nâm ile on beş günde bir neşr idilmekde olan ilmî, fennî,edebî,ictimâî ve müsavver mecmu’anın 6. Sayısı matbâ’amıza gelmişdir seneliği 240 kuruşdan abone olmalarını kârîlerimize tavsiye eyleriz.

Dahiliye Vekâletinin Belediyelere Ta’mîmi

Vilâyât-ı belediye kânûnunun belediye meclislerine â’zâ intihâb itmek ve olunmak içün lâzım gelen evsâfî beyân ve ta’dâd iden on sekizinci ve on dokuzuncu maddelerindeki mütemekkîn tabirinin yanlış ve muhtelif tadbîkâta meydân verdiği mülkiye müfettişlerinin tedkîkâtından ve muhâberât-ı câriyeden anlaşılmış olduğundan bi’l-umûm mâ’murin mülkiye ve belediye ve nüfûs mâ’murları ile

belediye rüesâ ve a'zâsının ve intihâb encümenlerinin âtideki noktalara nazar-ı dikkatleri celb olunur:

1-Kânûn nazarında mütemekkin adolunanlar şunlardır:

a- Kasabanın yerli nüfûs defterinde mukayyed olub başka yere nâkl-i mekân itmemiş bulunanlar.

b-Nüfûs kânûnunun 38. maddesi meadası..? vech ile kasabanın sicil nüfûsunda yabancı ve misâfir sûretiyle lâ-ekıl altı aydan beri mukayyed olub başka tarafa nakl-i mekân etmemiş olanlar.

c- Kasaba veya şehrin bulunduğu kazâ dahilindeki köylerden veya aynı kazâda diğer belediyeli yerlerden gelmiş ve yerleşmiş olduğı intihâb encümeni veya müddet-i kânûniyesi zarfında inde'l-i'tirâz mahkeme kararıyla tesbit edilerek bu sûretle kânûn nazarında mütemekkin addolunanlar evsâf-ı saireyi kânûniyeyi hâiz bulundukları takdîrde belediye intihâbâtında müstehab ve bi'l-netîce a'zâ olmak hakkına mâlikdirler.

2-Şehir veya kasabada mütemekkin ve evsâf-ı sâireyi câmi' olub a'zâ intihâb itmeğe ve olunmağa salâhiyatı bulunanların isimlerini hâvî olarak intihâb encümenince belediye kânûnunun yigirmi üçünci maddesine tevfîken ihzâr idilecek cedvellerin hîn-i tanziminde:

a- kasabanın yerlisi olubda nüfûsa yazılmamış olanların.

b- altı aydan ziyâde kalmak üzere misafîr sûretiyle başka kazâdan geleli altı ay geçmiş olduğu halde nakl-i mekân ve vukuatı kayıt etdirmemiş bulunanların.

Tahrisi ile nüfûs kânûnlarının on üçünci ve muadil kırkıncı maddelerine tevfîken haklarında mücâzât-ı nakdiye-i kânûniye tatbîk olunarak nüfûsa yazılmalarının ve intihâb cedvellerine dahil idilmelerinin te'minî ve cedvellere vukû' bulacak i'tirâzâtın tedkikinde de bu cihetin tahkîk ve ta'kîbi lâzımdır.

3- Bir kasabada mütemekkin olub olmamak gibi evsâf –ıkanuniye-i intihâbiyeden mütevellid ihtilâflarında tedkîk ve karara râbtı vilâyet belediye kânûnunun 23,24,25,26,27. Mâddeleri ahkâmına tâbi' bulunduğundan mevâd-ı mezkûrede gösterilen müddet ve tarfı kanuniye haricinde mütemekkîn sıfatını ve hukûk-ı intihâbiye-i belediyeyi tesbite imkân ve mesâğ-i kânûnî olamayacağı bilinerek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bi'l-netice hukûk-ı siyâsiyelerinden

bi'l-fiîl istifâdelerine veya mahrûmiyetlerine taallük iden bir mu'âmelâtda ahkâm ve târifât-ı kanuniyeden kat'îyen inhirâf idilmemesi ehem ve elzemdir.

4- mütemekkîn olan müntehiblerin ; intihâba fiilen iştirâk idebilmeleri içün vilâyet-i belediye kanununun 29,32,33. Maddelerinde gösterilen şekilde muayyen olan günlerde bi-z'zât o şehir veya kasabada bulunmaları ve re'ylerini kendileri getirüb sandığa atmaları, kasabada olubda hastalık gibi i'zâr-ı makbûleden dolayı gelemeyenlerin de 31. Maddenin ta'rîfatı dairesinde tahriren re'ylerini encümen-i intihâba göndermeleri iktizâ ider. Yoksa nazar-ı kânûnda kasabada mütemekkîn olubda intihâbın icrâsı gününde muvakkaten başka yerlerde ve seyâhatde bulunanların namlarına i'câben re'y pusulası kabûl idilemez . Aksi hâl intihâbâtın selâmetini ihlâl idildiği emsâliye sabit olduğundan 31. Maddenin hasr ve

ORJİNAL SAYFA 307

Dördünci Sahife	Kilis	12 Agustos 1341

Kasr eylediği ahvâl haricinde sandığa topdan gıyâben re'y pusulaları vaz'ına meydân virilmemesi muktezîdir.

5- yukarıda ki tarife göre muâmele îfâsının bütün belediyelere iblâğı ve işbu tebliğât-ı umûmiyenin mahalli gazeteleri ile dahi neşrinin te'mini tamâmen teblîğ ve tavsiye olunur efendim

18 Temmuz 1341

Tahrîr-i Müsakkafât..?.. Te'hîr İdildi

Kilis tahrîr müsakkafât muâmelâtının iki ay müddetle te'hîr idildiği işidilmiş ve tahrîr heyetinden Kilise geldikleri yazılan zevât-ı avdet itmişlerdir.

"Gegbüzde" Değil "Gebze", "Makri Köy" Değil "Bakır Köy"

Kaymakamlıkdan:

İstanbul vilâyetine mülhak Gegbüze kazasının ismi halk arasında "Gebze" suretinde telaffûz idilmekde olmasına mebni ünvân-ı resmiyesinin de bu suretde yazılması kezâ ; Makri Köy kasabasının ismi beyne'l-halk "Bakır Köy" suretinde söylenmekde olduğundan bununda aynı suretde tahrîr idilmesi dâhiliye vekâletinden bildirilmişdir.

Merîhde Doksan Bin Senelik Bir Medeniyet Var İmiş

"Daily express" in Cambridge muhâbiri bildiriyor:

"Cemâhir-i müttefikede "Lik" şehrinde toplanan Amerika'nın heyet-şinâs profesörleri ile diğer Amerikan rasadhâneleri erkânı son tedkîkât netîcesinde şu kanâ'ati hâsıl itmişlerdir:

"Merih2de sekine olduğı ve bu sekinenin kürre-i arzdaki insanlardan pek farklı olmayan ırklar teşkîl itdiği bir emr-i muhakkakdır."

Bu hakîkat , hâl-i hâzırda Cambridge'de beynelmilel heyet-i şinâslar ittihâdı cemiyetinin re'îsi mister " Kampel" tarafından beyân idilmişdir.

Cambridge'de "Trinity College" erkân-ı tedrisiyesinden mister Hamilton Merîh hakkındaki son tedkîkâtını karîben neşr idecekdir.

Mûmâileyhin icrâ iylediği tedkîkât neticesinde Merîh'de hassas ve müdrik mahlûklar bulunduğı velâ ekal doksan bin senelik eski ve mükemmel bir medeniyet mevcûd olduğı tahakkuk itmişdir. Mûmâileyh tedkîkâtının neticesi hakkında dimişdir ki:

Merih'deki bu günki şerâit-i hâyatiye küre-i arza akîbetini ihtâr idecek mâhiyyetdedir.

Yalnız Merih bir çöl halini almışdır. Vaktiyle Merih'de denizler bulunmuş ise de şimdi bundan eser kalmamışdır. Dağlar ve tepeler te'sîrât-ı havâiye ile düzelmişdir.

Merih'de görünen kanallar hakîki kanallar olmayup su yolları tarafında yetişmiş nebâtat kümelerinden başka bir şey değildir. Bu su yolları aynı zamanda Merih'in ticaret yollarını teşkîl idiyor."

Mister Hamilton " Merih'de küre-i arzdaki insanlara nisbetle daha zeki ve müterakkî mahlûklar mevcûd olduğunu en mütehassıs heyet-i şinâslara isbâta hazırım ve muktedirim Merih'deki bu müterakkî insanlar şimdi çöl halini alan seyyârede maişetlerini tabi'âtın icâbâtına uydurmak içün muvaffakiyetle mücâdele idiyorlar" dimişdir.

[Akşâm]

İcrâ daîresinden:

İnablıkütâh mahallesinden Mustafa Bey mahdûmi Midhat Bey ile büyük kütâh mahallesinden Emine Hanım bint-i Mustafa Bey vekili Oylumluzâde Ali Rıza Efendi meyânelerinde müşâen müşterek olub bi'l-müzâyede fürûhtiyle asumân-ı hâsılasının hissedârlar meyânelerinde taksimine karar virilen Kilisin içeri bağçe mevki'nde vâki' taşlı bağçe dimekle mârûf malûmu'l-hudûd bir kıtâ' bağçenin bi'l-müzâyede mecidiye yigirmi kuruş hesâbıyla atmış altı bin kuruşda müştereklerden Mithat Bey nâmına ihâle-i evveliyesi bi'l-icrâ ihale-i katiyesi 15 gün sonra icra kılınacağında tâlîb olanların mürâcatları

2-32

Mahkeme-i Asliye Riyâsetinden

Müdde'i-i Kilisin Deveciler mahallesinden köşker Abdurrahman bin Mehmed'in müdde'îaleyh esâsen Kilisli olub el-yevm mahal-i ikâmeti mechûl bulunan muhâsebecizâde İbrahim Efendi oğlu Nuri Efendiden madeni dokuz Osmanlı altunı ve bir İngiliz altunı ve madenî yüz yetmiş guruş mukâbilinde isticâr itmiş olduğu Kilisin Döğmelik mevkîndeki tarlasına müstehâk zuhûruyla şahs-ı aher tarafından zabt edilmiş olduğundan bedel-i îcâr-ı mezkurun müdde'îaleyh Nuri efendiden tahsiliyle müdde'î Abdurrahman'a i'tâsına 29 temmuz 341 tarihinde kabl-i i'tirâz ve temyîz olmak üzere karar virilmiş olduğı ilân olunur 2-33

Toprak

Zirâi, ticâri toprak mecmu'âsının 23. Sayısı dahi neşr olunmuşdur abone olmalarını kâr'îlerimize tavsiye ideriz.

ORJİNAL SAYFA 308

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir.

olunmaz.		Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 380] 16 Agustos 1341-1925	Pazar	27 muharrem 1344 [Üçünci Yıl]
[Şimdilik Pazar ve çaharşanba günleri neşr olunur.]		

Elvâh-ı Habîse

Efendi, Kurşun Senin Olsun; Halka Hesap Vir!

Geçen Pazar günki nüshamızda münderic ve maârif-i mahalliyeye mütedâir baş makâle esasen ağzına kadar dolmuş olan hakkımızdaki kâse-i kîn ve adevâti birden bire taşırân bir damla vazifesini îfâ itdi ve vaktiyle o cemi'yetin â'zâsından olubda cemiyet-i akârını bi'l-müvâza' şürekâsına isticâr itdirerek ahiren derûnunda bi'z-zât icrâ-i ticâret iden zâtın hayatımıza su-i kasd eylemesine kadar bazı tecâvüzâta sebeb oldı bu su-i kasda değin meşhudumuz olan elvâh-ı habiseyi müstek ve birer tablo şeklinde inzâr-ı kâr'îne vaz'a mecbûr oluyoruz azîz kâr'îlere öğreti virecek olan bu habis levhaları neşre mecbûr olduğumuzdan nâşı cidden müteellim , fakat kendilerinden taleb-i afv itmek vazifesinde ri'âyetkârız:

Malumdur ki bu su-i kasd vakasının en büyük kahramanı bu güne kadar mümâsil birkaç hadise daha îkâ' itdiği iddiâ olunan meşhûr silahşördür Esbak Kâdı Hâmi Efendinin , sâbık göz tabibi muhtesâr ve sâbık müstantik Hüsnü Beylerin hânelerine kurşun atdığı veya atdırdığı, kaymakam-ı esbak Mithat İzzet Beye revolver teşhîr itdiği iddiâ veya zann idilmiş olan bu silahşörü şu havâlide bilmeyen hemen hemen yok gibidir mahkeme-i asliye reis-i sâbıkının hânesine kurşun atdırmakda li-sebeb,mine'l esbâb medhaldâr olduğunu zan idenlerde yok değildir.

Gerçi silahşörün memleket , millet yolunda birtek fişenk sarf itdiğini gören , bilen bulunmuyor, lakin menfaât bahsinde Krupp fabrikasını gölgede bırakdığına şâhid istemez.

İşte biz evvel ve ahir bu menfaâte temâs iderek o fabrikayı faâliyete getiren – fuzuli dimek câiz ise- fuzûlilerin birisi ve belki birincisiyiz meselâ:

1-kendisiyle refâkat mukadder olduğı hengâmede idare itdiği mevkiin hesap ve kitabını istemek – yine küstah dimek abes değilse- küstahlığında bulunduk.

2- yine o hengâmelerde telğrâf direkleri içün toplanan i'ânât-ı nakdiyenin hesabı sorulurken yalancı şehâdetde bulunmadan .

3- aynı demlerde nâ-becâ bir çok ahvâlini tenkîd itdik.

4- kendisinin dahil olduğu muhtâc-ı mu'âvenet asker aileleri yardımcı cemaâtinin hesâbâtını soruşdurduk.

5- işğâl itdiği yüksek makâma ehliyet ve liyâkatı olmadığını ve onu hüsn-i isti'mâl etmediğini her yirde herkese söyledik, durduk,

6- o mevkiden çekilmesini mükerreren yüzine karşı söylemek- cürm dimek günah olmuyorsa- cürm-azîmini irtikâb itdik

7- 1339 sene-i mâliyesi ramazan bayramında neşr itdiğimiz mizâhî bir ilâvenin, kendi rivâyetine nazaran, yedi yerinde kendisine darbe vurduk.

8- kendisi " felân fransıza hidmet itdi, felân Fransız taraftarıdır" didiği zaman "ne yapalım, cenâbınızda ceninde İngilizlere hidmet itdiniz" didik

9- 108 dönümlük emvâl-ı milliye arâzisinin üç senelik menfaatini 26 lirayae kapatub aldığını merci'ine haber virdik.

ORJİNAL SAYFA 309

İkinci Sahife	Kilis	16 Agustos 1341

10-Birçok emvâl-ı milliyenin, baz-ı a'şârın aynı âkıbete uğradığını hâla söyler, dururuz.

11-Mâ'arif-i mahalliyenin binlerce lirası mensubîn-i zâtiye zimmetine geçirdiğini mûâhaze ideriz.

12-Ammizâdelerinin İngiliz teb'âsından Halebli heykele kız simsârlığı yapdıklarını neşr ve teşhîr eylemekdeyiz.

13-Karâbet-i sehriye şerefiyle müşerref oldukları İngiliz, Fransız işgâl orduları müteahidi ve zât-ı vâlâlarının ticâret ortağı ma'hûd Diyarbekirli oğlunun hıyânetlerini meydâna koymakda pervâsız davranırız.

Müteahhid-i ma'hûd ile Fransız milis zâbiti ve Acîl reisi Hasan Cüneydâ'nın telğrâf muhâberesine kendisinin tavassut itdiğini bi mehâba söyler, gezeriz.

14- Müteahhid-i ma'hûdin Şeyh Saîd İsyanı esnâsında Haleb-Atina –İstanbul seyehâtlerine ma'nâlar viririz.

15-1339 senesi kasabanın koza a'şârını Leylut tepeleri civarında Cüneydân-ı mersûme isâl itdiğini ketm idemeyiz.

16-Haricen iştirâk iderek halkı tahakküm altına alub soymak istediği 1340 senesi zeytün a'şârını ; serbest cibâyet itdirerek nâil-i emel olmamasına bâ'is olduk

17- 1339 senesi zarfında kapatma sûretiyle ve noksân fâhiş bedelle isticâr itdiği emvâl-ı mâliye arazisine mukeddemâ ahâli tarafından zer' idilmiş olan hubûbâtın hâsılâtından müzâyede kâ'imesinde meşrût onda bir kısmını emvâl-ı mâliyeye virmediği ma'lûmunuzdır.

18- 1340 senesi a'şârını bi'l-vâsıta iltizâm itdiği zeytünliklerden kendi hâsılatını kaldıran ahâliden mezkûr hâsılâtı müsâdere itdiğini gazetede yazdık.

19- 500 lira menfaat mukâbilinde kapatılmasına müsâde itdiği – emvâl-i milliyeden-çağlâsıyan hânının fesh ihâlesiyle meblağ-ı merkûmun i'âdesine hâdim-i âmiller meyânındayız

20- 1339 kasaba seyâfı a'şârını çok noksan bedelle kapattığını makâm a'idine ihbâr itdik ve fesh itdirdik.

21- Müteahhid ma'hûdin yalan yere yeminden mahkûm olduğu habsi afv itdirmek içün merkûmun gûyâ kuvâ-yı milliyeye hidmeti mesbûk olduğuna dâir kendisine vesika virdiğini ve emsâlini işitdik ve işâ'e eyledik .

22- Tüccardan arızazâde ile Musevi Leon Tavaşi arasındaki münazâdan cesim bir menfaat te'mîn etmesine mâni' olduk. Kendisini yalnuz seksen altunla iktifâ mecbûriyetinde bırakdık.

23- Evvel ve ahir meclis-i idare , belediye ve sair intihâbâtında irtikab etdiği hataları yüzüne vurduk.

24- Gazete mülkiyetimize dahili olalıdan beri hiçbir suretle şerrine alet olmamakla da mir müşârunileyhi iğzâb etdik.

25- Darmık kalemi i'şârı bilvâsıta kapatıldığını haber alan hükümetin keşf memûrları kalem-i mezkûrun hâvi olduğu köyleri tahsine gitmekden korkdular biz bu derece tecebbüre i'lân-ı harb eyledik ve ila-ahir…….

Hülâsa o , bu habîs levhaları işledikce biz yapdırmamağa çalışdık ,kendisi sitre-i sa'y eyledikçe biz teşhirine himmet etdik ta ki ma'ârif-i mahalliye faciasını meclis-i umûmide ve gazetede yazmakla yevm-i felakete bir yevm-i ziyâfet ta'yîn etmiş olduk ise de lehülhamd ölüme dek fakat bütün bu seham-ı sa'y ve ikdâm onun cebhe-i haysiyetini bizim cümle kapusundaki mermi rahnelerinden ziyâde delik deşik eyledi .

Hakikat; bu merdivenin ta üst basamağından itibâren yuvarlanmağa başlayan bir cesim zî-rûh nasıl her kademeden indikçe bir enîn-i dilhaş, bir feryâd-ı cângüdâz ile inlerse silahşör-i meşhûrda mevk-i bülendinden her defa sükûtunda bir homurtu ile kımıldana kımıldana birer basamak daha düşmüş, bugünki dereke-i faciaya yetişmiş ve öyle zan ediyorumki hânemizin cümle kapusundaki kurşun tarakaları meşhûr silahşörün son sükûtunu i'lân eden bir sada-yı nâkûs olmuştur.

Bilâ istihkâk halkın tepesine çıkan ve onun beynini yemeğe çalışan, her ma'nasıyla halkın başına bela olan bu yadigar nihayet o mevcûd muazzezin müttecildâne bir silkinmesiyle kucağına yuvarlanmış , karnını döşemeğe çalışdığı zaman dizlerine düşmüş , bacağını kesmek isterkende kendisini ayakları altında bulmuşdur.

Son savlet-i mezbuhâne , erkân-ı adliyece , "on beş kuruşluk bir cürm" olarak tavsîf edilmiş, tarafımızdanda buna onbeş paralık kıymet verilmeyeceği tabî' bulunmuş

ORJİNAL SAYFA 310

Üçüncü Sahife	Kilis	16 Ağustos 1341

Olduğundan mütecaseri böyle kurşun atmaya , küfretmeye değil , hesap vermeye , yani medeni silahşörlüğe davet ederek sözü kendisine terk ediyoruz.

Mahmut Ragıb

Süikast Davasının Evrakı

Müdürü umûmîmize süikast için hânesine kurşun endaht edenler hakkında tutulan evraki tahkikiyye suretleri, İstiklal mahkemesine takdim edilmek üzere, vilayetten talep olunmuştur.

Müfarakat

Ankara, 12 (A.A) (tebliğ resmi) Reisi Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri baş vekalete yazdıkları 11 ağustos 1341 tarihli tezkerede Uşşakı Zade Latife hanım efendi Hazretleriyle rabıtayı izdivaciyelerine hıtam vererek birbirlerinden ayrılmaya karar verdiklerini ve 5 ağustos 1341 tarihinde talak vuku bulmuş olduğunu tebliğ buyurmuşlardır. Keyfiyeti malum olmak üzere heyyet vekile kararıyla resmen tebliğ olunur.

İstiklâl Mahkemeleri'nde

–İstiklâl Mahkemesinde Muhammet Fuat müebbet görmeye kardeşleri onar seneye mahkum edilmiştir. Babası beraat etmiştir.

__ El-aziz 12 (A.A) İstiklâl Mahkemesi'nde şark isyanını teshil cürmüyle gazetecilerden Velid, Sadri, Ethem , Fevzi Lütfi, Eşref Edip, Abdülkadir Kemal Beğlerin mahkemesine başlanmıştır. Makamı iddia deaviyi teşrih etmiş vekayi-i tahhrif iderek halkı inkılap müessesetine karşu tahrik devletin emniyet dahiliye ve hariciyesini ihlal ve isyanı teshil eden maznuneler meyanında vatanı muharrirleri Ahmet Emin, Şükrü, istiklal muharriri İsmail müştak, son telgraf muharrirlerinden Subhi Nuri, Adana'da sıhhiye muharriri gündüz nadir beğler inde dahil dava idilerek mahkemelerini talep etmiştir.

Ankara 12 AA_ İstiklâl Mahkemesi tarikat-ı salahiye maznunlarının müsafaanamalerini almıştır. 3 gün sonra hükm tebliğ edilecektir.

Mehmet Fuat müebbed görerek kardeşleri onar seneye mahkum edilmiştir. Babası berat etmiştir.

El-aziz, 12 (A.A)- İstiklal Mahkemesi'nde şark isyanını teshil cürmüyle gazetecilerden Velid, Sadri, Ethem, Fevzi Lütfü, Eşref Edip, Abdülkadir Kemal'i beylerin muhakemesine başlanmıştır. Makamı iddia deavayı teşrih etmiş vakayı tahrif ederek halkı inkılap müessesatına karşı tahrik devletin emniyeti dahiliye ve hariciyesini ihlal ve isyanı tashil eden maznunlar meyanında vatan muharrirleri Ahmet Emin, Şükrü, istiklal muharriri İsmail Müştak, son telgraf muharrirlerinden

Subhi Nuri, Adana'da sayha muharriri Gündüz Nadir Beylerinde dahili dava edilerek mahkemelerini talep etmiştir.

Ankara, 12 (A.A)- İstiklal mahkemesi tarikatı salahiye maznunlarının mudafa namelerini almıştır. Üç gün sonra hüküm tebliğ edilecekdir.

Müteferri Haberler

Ankara, 12(A.A)- İstanbul Baro riyasetine Sadettin Ferit Bey intihab olunmuştur. Ziraat bankası Ceyhan pamuk ziraına otuz traktör verecektir. Casuslukla maznun Kenan Lisaneddin Nikola efendiler getirildiler. İstiklal mahkemesi kararıyla Vatan Gazetesi kapatılmış Ahmet Emin, Şükrü, İsmail Müştak, Subhi Nuri beyler Elaziz'e gönderilmişdir. Gazi Paşa filosu üç tayyareye baliğ olmuştur. İstiklal mahkemesinde kominist maznunların muhakemesi nihayet bulmuştur. Nizamettin, Sait, Ali Rasim efendiler beraet, Abdi, Şevket, Süreyya, Süleyman, Nişatlı Eczacı, Vasıf, Doktor Muhtar, Hüseyin Hikmet Beyler onar sene, İbrahim Hilmi, Şevki, Nuri, Celal, Haydar yedişer sene küreye mahkum olmuştur.

Ergani bir tayyare almaya karar vermiştir. Reisi cumhur zabıtan terfi defterini tasdik etmiştir.

Türk-Macar ticaret muahedesi müzakeratına devam olunmuştur.

Kıvık Nehri Meselesi

Hal edilmiş!..

Kıvık Nehri meselesini müzakereye memur Suriye heyetinin şehrimiz tarikiyle Gaziantep'e azimet ettikleri yazılmıştı. Heyeti mezküra ahiran aynı tarikle Halep'e avdet etmiş ve istihbaratımıza nazaran Gaziantep'deki Türkiye heyeti ile bilittifak bu muattal meseleyi hal eylemiştir.

Heyeti muhtelitanın vasıl olduğu şekli hal ; nehri mezkür suyunun her sene nisan, mayıs, haziran, temmuz ve ağustos aylarında Türkiye arazisine terk olunması, eylül, teşrini evvel, teşrini sani, kanuni evvel, kanuni sani, şubat ve mart aylarındada Suriye'ye icra olunması merkezinde imiş!.

Azl ve Tayin

Belediye başkatibi Nazmi Efendi ile, Muma ileyhin emizadesi olup, belediye hastanesi idare memurluğunda istihdam edilmekte bulunan Süruri efendi azlolunarak

belediye başkatipliğine muhasıp mesul Fehmi, muhasıp mesüllüğüne maliye kurraı katip sabıkı Mehmet Tahir ve hastane idare memurluğuna ihtiyat zabıtalarından Durmuş efendiler tayin olunmuşlardır.

Gidenler

Urfa jandarma alayına verilen Kilis jandarma bölüğü sabık kumandanı yüz başı Mithat Bey evvelki gün Urfa'ya müteveccihen Kilis'den müfarakat etmiştir.

Cerh

Bir karpuz tarlasında kız oynatmakta olan birkaç kişi arasında münâzaa vukua gelerek tarla bekçisi Arnavut Osman oğlu Gazi katil kastıyla ağır surette kurşunla cerh edilmiş, mecruh belediye hastahânesine nakil olunduğu gibi maznunlar da cihet-i adliyeye teslim kılınmıştır.

ORJİNAL SAYFA 311

Dördüncü Sahife	Kilis	16 Agustos 1341

Açık Muhârebe

Sivas Halk Fırkası Mu'temed-i Muhteremi Nesimi Sarim Bey Efendiye

Tesemmüm bi-nefssihîden halasyâb olduğunuzdan dolayı arz-ı memnuniyetle tem'adi-i afiyetinizi temenni ve teyid-i hürmet eylerim efendim.

Mahmud Rağıb

Hacı Beyli Oğlu Hacı Ahmed Ağaya

Acilen yazıhâneye gelmenizi rica ederim.

Mahmud Rağıb.

Kızıl Irmak

Sivas'ta intişâr ederken tatil-i neşriyat eden bu refikimizin ahîran tekrar neşr edilmeğe başladığı Matbaamıza gelen mübâdele nüshalarından anlaşıldı. Refikimizi tebrik, muvaffakiyetini temenni eyleriz.

Müracaâtlarda İsimler Muvazah Olmalıdır

Kaymakamlıktan:

Erbâb-ı masâlih tarafından telgrafnamelerle vekâlete vukubulan mürâcaatın kısm-ı küllîsinden muvazzah adresler gösterilmemektedir. Halbuki bu kabıl telgrafnamelerle Mürselleri, makâm-ı vekâletten kendilerinde işleri hakkında telgrafla cevap verilmek üzere ücürâtını telgrafhânelere tediye etmekte olduklarından ve mevzu mürâcaat ve müsted'iyâtı teşkil eden masâlih ve hususâtın netîcesi hakkında hükümetçe esasen alâkadarâne teşkilât-ı esâsiyye kanununa tevfikan cevab verilmek muktezi bulunduğu halde adreslerinin gayr-ı musarrah bulunması dolayısıyla haklarında cârî muâmelât netâyicinden merkezce doğrudan doğruya kendileri haberdâr edilememekte olduğundan ba'de mâ buna mahal kalmamak üzere efrâd-ı ahâlinin telgrafla vekâlete vukubulacak bilumum mürâcaat ve müsted'iyâtında behemehâl muvazzah adreslerini tahrir etmeleri lüzumunun velâyet dahilindeki cerâid ve vesâit-i münâsebe ile i'lânı dahiliyye vekâletinden iş'âr buyrulmuştur.

Posta Münâkasası

Posta müdüriyetinden:

Kilis-Gaziayıntap arası posta nakliyatı mevki-i münâksaya vaz olunmuştur. Tâlib olanlarla şerâiti anlamak isteyenlerin dairemize mürâcaatları.

Haftalık Mecmua

Bu zarif mecmuanın üçüncü nüshası da zengin ..?.. mündericâtla intişâr etmiştir. Abone olmalarını kârilerimize tavsiye eyleriz.

Fransızca Muallimi ve ..?..

Milletler fen sâyesinde terakkî ediyor. Fününa dair âsârın ekserisi Fransızca lisanıyla intişar etmektedir. Fününu asriyeye vâkıf olmak isteyenler behmehâl Fransızca öğrenmek mecburiyetindedirler. İnablı Kütahya câmiinde Trablusğarblı mütekâid Yüzbaşı Mehmed Yusuf Efendi Kilisliler'e her gün Fransızca dersi vermektedir. Bu fırsattan istifâde etmeliyiz.

Muma ileyh ayrıca bir de örgü şubesi açmıştır. Orada da envâı çorap fanilya, carse, büluz, tozluk vesâire i'mâl etmektedir.

Yeniden İstanbul'dan getirdiği dört makine dahi her türlü siparişi ihzara müsâiddir. Fiyatları gayet ehvendir. Husûl-i memnuniyet için bir kere tecrübe ve teşrif kâfidir.

İzmir Terzihanesi

Terzihânenin aynı sırada köşe başında şimdi Yardım Eczanesi'nin bulunduğu mağazaya nakil olunacağı ileride muhtemel bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere muhterem müşterilerime arz eylerim. Terzihânenin sahib ve makasdârı Tevfik Efendizâde Hayreddin.

Hilal-i Ahzar Mecmuası

Hilâl-i Ahzar cemiyeti tarfından neşr edilmekte olan bu sıhhî ve ictimai mecmuanın 11-12. Nüshaları da daha geniş bir hacimde ve istifâdeli makâlelerle intişar etmiştir. Mündericâtı: Türk talebe kongresi, alkol ve verâset, esrar delilikleri, gençlik ateşi, çocuk hıfzus-sıhhası, güneş vurması ile bir aylık Hilâl-i ahzar takvimi vesâire bütün kârilerimize hararetle tavsiye ederiz.

Hilâl-i Ahmer Mecmuası

Türkiye Hilâl-i Ahmer Meccmûası'nın 47. sayısı dahi pek nâfî makâlât-ı sıhhiyye ve ictimâiyye ile, muhtelif hilâl ve salîb-i ahmer haberleriyle intişar etmiştir. Ayrıca Fransızca ve İngilizce kısımları da muhtevi olduğu halde senelik abonesi yalnız bir liradır.

ORJİNAL SAYFA 312

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 381] 19 Ağustos 1341-1925	Çarşamba	30 Muharrem 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Tayyare, Daima Tayyare, Herşeyden Evvel Tayyare Lazım

Tayyareler ve tayyareciliğe ait bütün yazılarımda müdafaa ettiğim esaslı bir dava, büyük bir dava başı vardır. "tayyareler dünyanın en hakim bir silahı, en tehlikeli bir kuvveti olmuştur, gözümüzü dört açalım, geri kalmayalım." Bu nukat nazarı izah için yazılan makaleler de, pek tabi olarak genişleyen mecrayı kelamı, mümkün olduğu kadar süratle bir netîceye isali icap ettiği cihetle feri kalan mesailde fazlaca kasr-ı makal eyliyor, bakisini arif olan anlar diyerek geçiyor idim.

Lakin "Vakit" te intişar eden bazı yazılarla çok vuzuh peyda eylemiştir ki bizim, gazete sütunlarının hukukunu sıyanete ihtisar mutalea edişimizden bilhassa bu tahtel-bahirler donanma işinde pek büyük bir zarar hadis olmuştur!.. Nitekim o makalelerle mutalialarn muharir ve kaili tahtel-bahirler mutahassısı efendi yazdıklarımızın ma badini teşkil edip karilerimizin zeka ve dirayetlerine terk eylediğimiz aksam için sarfı zihin etmeyerek yalnız ve kısaca "hakikatten ayrıldığımızı ve tabiatiyle bununla hıyaneti vataniyyede bulunduğumuzu ima etmek istiyor. " ve fazla olarak bir tahtel-bahir planı görüp görmediğimizi, tahtel-bahrin içine girip girmediğimizi sormayı da unutmuyor.

Bu parça parça mütalealardan sarahaten anlaşılıyor ki harbi umûmînin birinci gününden sonuncusuna kadar havalarda dolaşmış ve fünunusayiin hadimi bir tayyareci bulunmamış olsak, bence meçhültahtel-bahrmutahassısı efendiler tutar yerimizi bırakmamak niyetindeler.

Dürbünün ters tarafından bakarak yakın bir istikbali seçemeyecek kadar asarı gaflet gösterenlerin menafiialiyyeyi memleket bahsinde hakikatten inhiraf eylediğimizi söylemelerini doğrusu şayanı nazar bir itham olarak kabul etmiyor, hatta ceffül-kalem vaki ve bu isnadatın bir manevra fişeği kadarbile kolay olmadığını bu münasebetle kayt eylemeyi faideli buluyorum.

Sadedi asliye gelelim:

Geçen günkü makalemizde tahtel-bahrin "yalnız görünmemekten " ibaret olan biricik silahının tayyareler karşısında tamamen hükümsüz ve atıl kaldığını söylemiştik, hiçbir karışıklığa meydan vermemek için bu hükmümüzü bu suretle teyiden tekrara mecburiyet görüyoruz.

Evet; tahetlbahirlerin bir silahı vardır. Oda denizin altında kalıp denizde ve karadakilere karşı gözden gizlidir, denizin üzerine çıkarak tahtelbahrin müessir değil hatta idame-i beka eylemesi mümkünmüdür? Vaziyetin silahsız gemilere karşı olması hali müstesna olmak üzere şüphesiz tahtelbahirler fevkalbahir hareketlerinde harbin netîcesinde müessir olacak hiçbir tesir tevlit edemezler.

Bu küçük mülahazadan sonra tahtelbahirci efendinin yazılarına avdet edelim, muma ileyh bir çok erkamı bir birine darp ve taksim ve bazende cem ederek binlerce adedi sıralamışlardır; halbu ki iyi teemmül ve lüzumu vechile tertip edilmemiş bulunan harbi umûmî hatıratı kadimesine ait makaledeki istatistiklerin ihticaca Salih bir şekilde olmadıklarını her..

ORJİNAL SAYFA 313

İkinci Sahife	Kilis	19 Ağustos 1341

(TAMAMEN TAHRİP)

ORJİNAL SAYFA 314

Üçüncü Sahife	Kilis	19 Ağustos 1341

Tayyare Piyangosu

İkinci tertip biletler geliyor

Türk Tayyare cemiyetinin sivil tayyare mektepleri menfaatine tahsis ettiği piyangoya ait ikinci tertip biletler de hitab ettirilerek mevkii furuhata vaz olunmuştur. Yakında bunlardan şehrimiz şubesine de miktarı kafi vürut edeceğinden muhterem halkımızın şimdiden bilet iştirasına hazırlanmaları ve bilet vürudunda tehalik göstermeleri lazımdır.

Tayyare Bayramı

Tayyare bayramı olan 31 Ağustos ta her tarafta rozetler tevzi olunarak iane cem edilecektir.

Ajans Haberleri

Ankara 16 (AA) Elaziz İstiklal Mahkemesi'nde Goğulu..? Hüseyin Şeyh Musa Pirinççizade Sıtkı beylerin beraatine yalan yere şehadette bulunan Hüseyin ile yedi refikinin üçer ay hapsine Ünyeli Kamil sabık Müftü Abdurrahman'ın esbabı ..?.. dolayısıyla Sinop'ta üçer sene kalebendliğine jandarma Arif efendinin beraatine karar verilmiştir. Ankara tarikatı salahiyecilerden on bir kişinin idam hükmü infaz olunmuştur. Türk- Macar ikamet mukavelesi müzakeretinde mutabık kalınmıştır. Darülfünun'un muhtelif şubeleri için Fransa'dan on dört müderris celp edilmektedir.

Ankara-Sivas hattında 328. Kilometreye kadar olan kısımların ihalesi yapılmıştır. Abdülkerim'in memurları rifek istiklal temini istemiştir. Ticaret vekaleti Viyana panayırına gidecek tüccara muavenette bulunmaktadır.

Şayan-ı Şükran Bir Teşebbüs

Şehrimizde bulunan Adana Operet heyetinin dünkü gün ve dün akşam verdiği son müsamerelerin tayyare cemiyeti menfaatine yapıldığını memnuniyetle haber aldık. Muhterem halkımızın bu müsamerelere şitap ederek henüz hiçbir yeküne baliğ olmayan memleketimizin teberruatı miktarını kabarttıkları dahi meserretle işitildi. Elimize geçen müsamere programını aynen derç ediyor ve hasılatı safiyyeyi ayrıca ilan edeceğimizi vad eyliyoruz:

Hilal Salonu'nda

Ağustosun 18. Salı günü gündüz saat sekizde hanımlara, gece saat iki de umuma

Tayyare Cemiyeti Menfaatine

Adana Operet Heyeti Sanatkarları Tarafından

Yarım Türkler

İctimai piyes 3 perde muharriri: Aka Gündüz

Tevziat

Cemil- Mebus- Ömer Aydın Bey	Süheyla-Cemil'in zevcesi-Leman Hanım
Safvet- Gazeteci- Lütfi Bey	Şefika –Safvet'in zevcesi-Katina Hanım
Muarra- sabık süferadan- Celal Bey	Gönül-Cemil'in kerimesi-Zoniçe Hanım
Muvaffik-doktor- Suphi Bey	Eleni- Hizmetçi-Nira Hanım

1-Dans- Katina Hanım tarafından 2- çifte vals - Ömer Aydın Bey ve Leman Hanım tarafından

2- Bir yeşil gözlü kız-Şanna- Ömer Aydın Bey tarafından 3- Mehtabiyye- Leman Hanım tarafından

Yadis

kumdu 1 perde

Tevziat

Kont Desten= Lütfi Bey Kontes= Katina Hanım

Garizantem = hizmetçi – Leman Hanım Boaret= Ömer Aydın Bey

Biletler: erkekler için madeni iki, bir, hanımlar içinde bir ve yarım mecidiye idi. Müsamerelere saati muayyenede bilataahhur başlanmış ve temaşakarenın memnuniyeti celp olunmuştur.

ORJİNAL SAYFA 315

Dördüncü Sahife	Kilis	19 Agustos 1341

Musul Bizimdir

Musul meselesi için cemiyet-i akvama gidecek Türk heyeti Ağustos'un on beşinde tayin edecekti. Ankara mahâfil-i siyasiyyesi Musul tahakkuk hey'etinin raporu esasa dair bir çok tenakuzlarla mala mal olduğuna kânidir. Raporda vakilerle hükümler arasında tefâvüt vardır. Meselenin Eylül içerisinde müzâkeresine sabırsızlıkla intizâr edilmektedir. Kırmızı kitabın tab'ı hitam bulmuş ve İngiliz sefarethânesine verilmiştir. Bu günlerde matbuata verilecek ve Avrupa'daki sefarethânelerimize de gönderilecektir. Rapor matbuata verilmiştir.

Şam Şehbenderimiz

Hükümetimizin Şam şehbenderliğine Tebriz Şehbenderi Şükrü Bey tayin olunmuştur.

Başa Gelen Çekilir

Subraniyye reisi ile yeni mebusun Çarpir ve Dede Bulgar milletçilerinden dayak yedikleri Sofya'dan bildiriliyor.

Sebze Narhı

İstanbul şehiremâneti pek muhik ve musîb bir tedbir oalrak bu sene sebzelere narh vaz'ına başlamıştır.

Sebze fiyatları şehrimizde fakir halkımızın tahammül edemeyeceği miktarda tereffu eylediğinden muhterem belediye heyetimizin de aynı tedbiri ittihaz eylemesini temenni ederiz.

Müteahhid Ma'hud Mahkûm

İngiliz, Fransız işgal orduları müteahhidi ma'hud Diyarbekirli oğlu Ökkeş Ağa, zevcesine medyun bulunan Emin Çelebi zâde Ahmed Efendi ile Arab Ali oğlu Mahmud ağadan bi-tariki'l-emâne mezbureye teslim etmek üzere aldığı yüz on beş altını ketm eylediği cihetle medyun muma ileyhimâ taraflarından aleyhinde ikâme olunan emniyeti sû-i isti'mâl davası geçen Pazar günü mahkeme-i sulhiyede son defa olarak ru'yet edilmiş ve merkumun işbu cürme mücâsereti sâbit olduğundan gıyaben iki ay müddetle hapse ve yüz on beş altının tazminine, bunun rub'u olan yirmi sekiz lira üç çeyreğin cezâen kendisinden ahzına ve vermediği takdirde beher gün için yüz yirmi beş kuruş hesabıyla ayrıca yirmi üç gün hapse karar verilmiştir.

Kaçak Kibrit Ve Sigara Kağıdı

Geçen Pazar günü Kilis çarşılarında yapılan umûmî taharriyât netîcesinde muhtelif esnaftan bir hayli kaçak kibrit ve sigara kağıdı tutulmuş, Hazine dava vekili Kadri Efendi'nin şeriki Attar Mustafa Efendi de külliyetli kaçak zuhur etmiştir. Mustafa Efendi'nin vereceği cezâ-i nakdî 1300 lira kadar tahmin olunuyor.

Biçki Yurdu

Aşıt Mahallesinde Tâcürricâl Aliye Hanım Efendi'nin zir-i idârelerindeki Biçki Yurdu'nun umûmî imtihanları evvelki gün hitam bulmuş ve dünkü gün numaroları okunan müdavimlerden yirmi yedi hanım muvaffakiyetle ikmâl-i tahsil etmişlerdir.

Dünden itibaren mekteb binasında bir sergi açılmış ve içinde bulunduğumuz hafta zarfında beylere ve hanımlara teşhiri takarrür etmiştir.

18 Ağustos 1341 Salı Hanımlara

19 minhu Çarşamba Hanımlara

20 minhu Perşembe Hanımlara

21 minhu Cuma Beylere

22 minhu Cumartesi Beylere

23 minhu Pazar Beylere

Dün sergiyi ziyaret eden hanımlarımızın intibâât umûmîyetle hayret ve takdirden ibârettir.

Muhterem Tâcürricâl hanım efendiye şu suretle memleketimize yaptıkları hizmetten dolayı en can ve samimi tebriklerimizi takdim ederiz.

2-36

Akd Ve Tebrik

Gaziantep müdafilerinden Kahraman hemşehrimiz Üsküdar Jandarma Bölüğü Kumandanı Yüzbaşı Arslan Bey, Üsküdar tüccarından Ahmed Bey'in kerimesi Ahsen Hanımla emr-i mesnun akitleri icrâ edildiğini meserretle haber aldık.

Muma ileyhi tebrik tarafeyne saâdetler temenni ederiz.

Gidenler

Ayıntab asliye müdde-i umûmîsi Sâkib Kadri, Halfeti Nüfus memuru Mahmud beyler mahall-i memuriyetlerine avdet etmişlerdir.

Türkiye İktisat Mecmuası

Türkiye İktisad Mecmuası'nın 118. Sayısı müfid muhteviyatla intişar etmiştir. Tavsiye olunur.

ORJİNAL SAYFA 316

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa

Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.		tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 382] 23 Ağustos 1341-1925	Pazar	4 Safer 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Türkiye’de Tekyeler ve Târikatlar

Bugün Ankara İstiklâl Mahkemesi’nde siyasi mücrimler mevkiini işğal etmiş “tarikatı salahiyye” cilerdir. Dün yine böyle bir mahkeme tarafından şark isyanını tertip ve icra ettikleri isbat edilmiş olan “Nakşibendi”cilerdi. Bütün bunlar artık tekyeler ve tarikatlar meselesinin ilmi bir nazarla ve bir kere daha ortaya konulmasını içtimai bir zaruret haline getiriyor. Galip bir medeniyete intibak etmek azminde olan Türkiye Cumhuriyeti bir medeniyetin amili olan nazari ve terciyi akli inşa etmek mecburiyetinde olduğu derecede maziden kalma bütün ictimai müesseselerini birer birer bu aklın yanılmaz mihengine vurmak mecburiyetindedir; nasıl ki saltanatı ve hialfeti bir hamlede yıktıysa bu müesseselerin temelini teşkil eden telakki tarzının menbalarını da esasından kurutmalıdır. Halife ve sultanın, o harikulade nüfuz ve kudretinin menşei “zıllullah-ı fil-arz” sıfatı idi. Halbuki bütün insanları müsavi gören tecrübi akıl, insanlar için bir hakaret ve zat eseri olan bu imtiyazı, kanla, ihtilal ile kaldırdı ve taç ve tahtını yıktığı kralları ve sultanları alelade insanlar seviyesine indirdi. Bizde öyle yaptık, lakin adi bir adamı bir ilah mertebesine yükselten dini telakki olduğu gibi hala duruyor.. Hükümet makinesini ve bütün ictimai faaliyetlerimizi, bundan 1341 sene evvelki bir zamana aid olan dini telakkinin bütün tesirlerinden tamamiyle tecrit etmek icap eder. İşte böyle hakiki bir tecrit ve tasfiye ameliyesinin ihmal edemeyeceği bir saha var ki oda;tekyeler ve tarikatlardır.

Bundan on iki sene evvel neşrettiğimiz “Türkiye için necat ve itila yolları” ünvanlı eserimizde; Türk ictimai hayatının din tesirlerinden tecridi lüzumunu izah ederken ‘evkaf’ “tekye” müesseselerini asla gözden kaçırmadık. Eserimizin 87. Sahifesinde başlayan tekyelere aid bir tetkikat var ki “usulü fıkıh” a göre nefsi natıkanın halıkını bilmek ve mebda’ine vukuf hasıl etmek için ihtiyar ettiği tariklerin bir taksimini gösterir “sofi” veya “sofiyyun” dediğimiz, ve mücahede, riyazat tarikatını iltizam eden zümre, işte bu taksimin içine girer. Sofiyyun zümresi

bildiğimiz gibi kadiri, Rufai, Nakşibendi, Mevlevi, Melami, (ilahir) elh isimleri altında muhtelif sınıflara ve tekyelere ayrılır. Hakikatte sofilik bir nevi " ma ba'det-tabia"cılıktır. Bir nevi felsefeciliktir. Lakin bugün bundan eser yok. Eserimizin 92. ve 93.ncü sahifelerinde şu satırlar vardır: lakin bihakkın âli olduğu kadar nezih bir felsefe olan bu telakkiden acaba bugün ortada ne var.? Tarikata intisap edenlerin yüzde doksan dokuzu bu ali felsefeyi anlayamaz. Hazreti Muhammed, islamiyette ruhbaniyet olmadığını sarahaten beyan buyurmuş iken sofiyyun, Abd ile mabud arasında vasıta tesis ettiler! Şehirlerimiz de kasabalarımız da, köylerimiz de, hatta ıssız orman ve çöllerimiz de mevcut hesabsız mezarların hergün sandukalarına, topraklarına yüz sürerek derdine deva, hastasına şifa, kesesine para, tarlasına bereket, sırtına elbise ve midesine ekmek dilenenlerin; hulasa evliya mezarları vasıtasıyla Allah'tan bir şey isteyenlerin adedi mabedlerde doğrudan

ORJİNAL SAYFA 317

İkinci Sahife	Kilis	23 Ağustos 1341

Doğruya Cenabı Hakk'a hitap edenlerden çoktur. Yüz binlerce dervişler intisap ettikleri tarikatların amik ve dakik nazariyelerine bin sene kalsa asla nüfuz edemeyecek mahdüd fikirli hatta ekseriyetle budala oldukları için sade merasimi ve kisveyi taklit ile nebati bir hayat yaşıyorlar. Niyazların şükraneyi husulü namına eski ilahlara kurban ve şarap ihda eden insanlar yerine şimdi Müslümanlar güya Cenab-ı Hakk'ın birliğine ve Hazreti Muhammed'in peygamberliğine itikat eden Müslümanlar; muratlarına nail olmak için mezarlara nezir ettikleri kurbanları, paraları ve yemekleri işte bu sayısız derviş gruplarına yediriyorlar… Sofiyyun zümresinin meşüm tesiriyle Türkler de ne kadar fena bir hayat telakkisi meydana geldiğini isbat ettikten sonra; 233 ncü sahifede şu sözleri yazmıştık: " islahatı diniye sırasında faaliyetin bir kısmınıda tekyelere karşı istimal etmek zaruridir. Zaptolunacak evkaf meyanında tekyelerinde varidatı vardır. Bir kere tekyeler bu varidattan mahrum bırakılır, sonra tahsısat, maaş suretiyle tekyelere, hanikahlara, şeyhler, dedeler, duagülar, post neşinlere verilen şeylerde kesilir. Tekyelere karşı mücadele edecek yalnız hükümet değil hakiki dini islamın hakiki alimleri ve bütün gençlerdir." Bundan on iki sene evvel tekyelere karşı mücadele yapılması lüzumuna dair bütün bu söylediklerimizi ne o zamanki hükümet ne de hiç kimse anlayamadı. Bizim ızdırabını tamam on iki sene çektiğimiz bu, "anlaşılmamak"lığın cezasını

memleket kanıyla ödedi ve bu tehlike hala vardır. Sürü sürü tekye şeyhleri, dervişler, üfürükcüler, falcılar, sihirbazlar besleyen bir memleket; aynı zamanda bir takım hurafeleri de kafasında beslediğini göstermez mi? Ve biz, Cumhuriyet'in temellerini bu kafalara mı istinat ettireceğiz? "zıllullah" sıfatına halkı inandırmak isteyen bir halife böyle hokkabazlıklara inanacak sade dillerin yalnız varlığını değil, hatta çoğalmasını bile ister.

Lakin her şeyi ..?.. aklın mihengine vurmak suretiyle insanların müsavi olduğunu, insanların bir takım beşeri haklara malik bulunduğunu, insan fertlerinden müteşekkil milletlerin kendi kendini idare ve istiklali bizzat muhafaza itmesi lazım geleceğini düşünen, hulasa hep böyle düşünerek cumhuriyeti tesis etmiş olan bir memleket bir takım dervişler ve üfürükcüler tarafından saf ve namuslu kimselerin ifsat edilmesine müsaade edebilecekmidir? Yeşil sarıklı meleklerin gelip Müslümanların düşmanla harp ettiği hurafesine inanan ve inandıran işte bu tekye zihniyetidir, ve yarın Vahdettin'in aynı melek ordularının o kendi Türkiye'ye hücüm ediyor rüyasını uydurmayacaklarını kim bize temin eder? Başımızın üstüne bu bomba yağdıracak tayyarelerden, ne şeyhlerin nüskası ve ne de duası bizi koruyamaz ve bunu idrak ettiğimiz günden beri tekye ve tarikat zihniyeti bizim için bombadan daha muhrip oldu. Bu gün tereddütsüzce yapacağımız şudur:

1- Tekyelere ait bütün emval ve emlakı milli emlaka kalbetmek
2- Müstahsil zümrenin sırtında tufeyli bir halde yaşayan bu kabil kimselere devlet kasasından bir santim vermesin.
3- Tekyeleri menafiyi umûmîyeye tahsis etmek.
4- Tekye mensuplarını çalışmaya icbar etmek.
5- Üfürükcülüğü, falcılığı, hulasa ilmi ğayb hurafesiyle ve halkın maneviyatıyla oynayanları bir kanun maddesiyle men etmek.

Eğer Türkiye Cumhuriyeti hurafeye karşı kati ve müsbet bir tarzda çalışmaz ve hurafe zihniyeti ortadan kaldırmazsa yeni Şeyh Saitlerin kudumuna intizar etmelidir.

Hakimiyet-i Milliye

Haşim Nahit

Hudut Heyeti

Türkiye- Suriye hudutlarını müzakereye memur muhtelit heyetin dünkü gün Kilis'e geleceği haber alınmış ve istikbal hazırlığı yapılmış ise de dün akşama kadar heyetin Ayıntab'dan hareketine dair ikinci bir haber varit olmamıştır. Heyetin bugün vuruduna intizar olunuyor.

Kıvık nehri hakkında bir tashih Kıvık nehrinin taksimi meselesini müzakereye memur heyeti muhtelidanın Türkiye dahilinde cereyan eden nehri mezkurun ancka Türkiye arazisine kafi geleceği kanaatini hasıl ederek o yolda bir rapor tanzim ve imza ettikleri "halk dili" refikimiz de okunmuştur. Binaen aleyh neşriyatı sabıkamızı tashih eyleriz.

Gazi'nin Heykeli

Gazi Reisi Cumhurumuzun heykelini yapmak

ORJİNAL SAYFA 318

Üçüncü Sahife	Kilis	23 Ağustos 1341

Üzere geçenlerde Türkiye ye gelen Mösyö Kompel ahiren İstanbul şehri emanetine bir numune vererek Viyana'ya gitmiştir. Bu heykelin Sarayburnuna rekzi sureti katiye de tespit edilmiştir.

Kopunlar Meselesi

Fransız dainleriyle aramızda munazaa fih olan kopunlar meselesi Paris'de müzakere edilmektedir.

Süreyya ve Ali Saip Beyler

Şark İstiklal Mahkemesi müddei umûmîsi ve Karasi Mebusu Ahmed Süreyya Beyin bazı ailevi işlerini görmek üzere Ankara'ya ve İstanbul'a gitmiştir. Yakında Elazi'ze dönecektir. Azadan Kozan Mebusu Ali Saip Bey Elaziz'e avdet eylemiştir.

Hilâl-i Ahmer Kongresi

Hilâl-i Umûmî Kongresi hıtam bulmuş ve murahhıslar yeni merkezi umûmî azasını intihap ederek dağılmışlardır. Hilâl-i Ahmer'in merkezi umûmîsi bade ma Ankara'da olacaktır.

Kilis- İslahiye Yolu

Yol mükellefiyetini bedenen ifa edecek olanlar çalıştırılmak üzere Kilis-İslahiye yoluna başlanacağını geçenlerde yazmıştık.

Bu hususun tetkiki için geçen Çarşamba günü encümen daimi vilayet azasından Ata, Yaş katip Ali Sahir , Nafia sermühendisi Abdülaziz Beyler Kilis'e gelerek tariki mezkurun Kilis-Beşanlı kısmına azimet ve bilahare avdet etmişler, müteakıben merkez vilayete gitmişlerdir.

Allah Hakikatı İlham Eyleye

Vilayet Tapu müdürü Ömer Lütfü Efendi'nin terfian tahrir komisyonu riyasetine tayin olduğunu Gazianetep'te münteşir "halk dili" refikimizin 13. cari tarihli nüshasında okuduk.

Aynı tarihli "Gazi Sancak" da muma ileyhin Burdur tapu müdüriyetine tahvil edildiğini yazmaktadır.

Cenabı Hakk hakikatı karilere ilham eyleye.

Yine Yanlışlık Olmuş

Ayntab asliye müddei umûmîsi Sakıp Kadri Bey otomobille bağa giderken görülerek sehven Ayıntab'a gittiği yazılmış ise de muma ileyhin mezuniyetini bağda geçirmekte olduğu ahiran anlaşılmıştır.

Fransız- Dürzü Muharebesi

Cebeli Deruz da Emir Abdullah'ın tahrikiyle isyan eden emir Alatraş Fransızlara karşı epey muvaffakiyet elde etmektedir. Kudüs den Jens Revitre işar olunduğuna göre cenubi Horan tahliye olunmuş, mağlup bir Fransız müfreze kumandanı intihar etmiştir.

Dürzü muharebesinin Suriye'de ki Fransızları hayli telaşa düşürdüğü rivayet edilmekte olduğu gibi Fas'a sevk edilmekte olan Fransız kuvvetlerinin de Beyrut'a çıkarıldığı ve isyan ettiği tahakkuk eylemektedir. Bu muharebede bir çok Ermeni telef olmuştur. Dürzülerin sulh istedikleri de söyleniyor.

Vaz Geçmeseydiler

Ermeniler Lozan Muahedesi'nde mezkur ekalliyetler hukukundan sarfı nazar etmişlerdir bu hususta bir mazbata da yapacaklardır.

Maarif Vekaleti VazGeçti

Maarif vekaleti mekteplerde mecburi aile ismi istimalinin şimdilik tehir tatbikini emretmiştir.

Yeni Kanunlarımız

İhzari kavanin komisyonları yeni kanunlarımızdan bazı kısımlarını peyder pey ihzar ve adliye vekaletine tesyar etmektedirler. Yeni kanunu medeni, ceza ve ticaret kanunlarını teşkil eden bu kısımlara aid laihalar hazırlamktadır. Bu sene ki ictimada bunlar meclisin tasdikine arz olunacaktır.

Avrupa'dan Avdet

Geçenlerde bir ay tedavi Viyana ya azimet etmiş olan hudut ve sevahili sıhhiye müdür umûmîsi Aziz hemşehrimiz Doktor Rifat Bey Efendi'nin ahiran İstanbul'a avdet ettikleri ve lehül-hamd afiyetleri yerinde olduğu memnuniyetle haber alınmıştır.

Terfi

Kilis orta mektep müdürü Bedri Bey biraderimiz Diyarbakır lisesi müdüriyetine ve Gaziantep orta mektep müdür muavini Tahir Bey Kilis orta mektebi müdürlüğüne terfi edilmiştir.

Tayin

Müdafayı Milliyye vekaleti müsteşar muavinliğine muhterem hemşehrimiz Aşir Paşa hazretlerinin tayin buyrulduğu meal-memnuniye gazetelerde okunmuştur. Müşarın ileyhi tebrik, muvaffakiyetlerini temenni ederiz

ORJİNAL SAYFA 319

Dördüncü Sahife	Kilis	23 Ağustos 1341

Gaziantep mahkemeyi asliyesi aza mulazımlığına, Eskişehir aza mulazımı hemşerimiz Ali Rıza Bey'in tayin edildiği memnuniyetle haber alınmıştır.

Darul-Fünun Müderrislerinin Seyahatleri

Geçenlerde muhterem hemşerimiz Necip Asım Bey efendinin şehrimize uğrayarak Diyarbakır'a kadar bir seyahat icra edeceği müstehiratı mahsusamıza atfen yazılmıştır.

Ahıran varit olan İstanbul matbuatı Darul-fünun müderrislerinin üç kısma ayrılarak bütün Türkiye de bir tetkik ve irşat seyahatine çıkacaklarını ve hükümetce kendilerine her türlü muavenet ifa ve teshilat irae bulunması için tark-ı seyahat üzerindeki vilayetlere emir verildiğini yazmaktadırlar. Bizim vaktiyle karilerimize vermiş olduğumuz haber şu suretle teyit ettiği gibi yakında muhterem müderrislerimizden bir kısmı aramızda görmekle de bahtiyar olacağımız tahakkuk eylemiş demektir.

Gelenler

Mebusu sabık Hocazade Abdurrahman Lami Bey şehrimize gelmişlerdir. Beyan-ı hoş amedi ederiz.

Yol Mükellefleri

Yol mükelleflerinden bedenen ifayı mükellefiyeti arzu edenlerin Gaziantep'ten Akçakoyunlu yoluna sevkedilmeye başlandıkları müstahberdir.

Jandarma Olmak İsteyenlere

Vilayet jandarma Kumandanlığından:

Henüz muayene-i intihaiyeleri icra kılınmamış olan efrattan atide ki şerait dahilinde jandarma süvarisi kayıt ve kabul olunacaktır:

1- 19 yaşını ikmal etmiş bulunmak
2- Mea techizat bir hayvana malik olmak
3- Bilmuayene evsaf-ı bedeniyeyi haiz bulunduğu anlaşılmış
4- Hizmeti maksura ashabından olmamak
5- Jandarma efrad mekteplerinin bir devre-i tedrisine iştirake mecbur olmak
6- Muskut-ı re'sine tesadüf etmemek şartıyla ve bir defaya mahsus olmak üzere arzu ettiği mücavir kazada istihdam olunmak
7- Vazife haricinde hayvanı mürt olanlar yeniden hayvan tedarik edemediği takdirde ahvali sıhhiye-i zatiyeleri süvaride istihdama müsait olmayanların civar mevakide istihdam hakkı merfu bulunmak.

İş bu efradın hizmeti filiyyeyi askeriyeleri jandarmaya duhülleri tarihinden itibar olunur. Bu hizmet; hizmeti mükellefe ve mecbureden olup iki buçuk senedir. Hayvan ve techizatı hakkında müracaat vukuunda malumat verilecektir. Bu suretle jandarma ya kay d edilenlerin

emsallerinin silah altına celbine kadar jandarmada ifa ettikleri hizmet, hizmeti askeriyelerinin son senelerinden tenzil olunur. Efradın vazife esnasında mürt olan hayvanatı hükümetçe tazmin edilir.

Kanunlarımızın Altıncı Cildi

Kaymakamlıktan:

Kanunlarımızın altıncı cildinin tab'ı hitam bulmuş ve ecza olarak ikiyüz elli kuruşa vilayet matbasında satılmakta bulunmuş olduğu, kitabın bedeline ayrıca alınmış kuruş posta ücretinin de ilavesi suretiyle doğrudan vilayet matbaası müdüriyetine siparişde bulunulması Hüdavendigar vilayetinden bildirlmiştir.

Rüsümat müdüriyetinden:

19 temmuz 341 tarihinde baş karakol tarikiyle şehre gelmekte olan hüviyeti meçhul bir kadından zahire çıkarılan üç kilo toz şeker tarihten bir mah sonra satılacağı sahibesine tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

2-37

Meslek

Türkiye'nin haftalık yegane iş ve hayat mecmuasıdır. 34-35. sayılarıda pek müfit ve mütenevvi mündericatla intişar etmiştir. Bila istihzar Her Türk'e tavsiye ederiz.

Eski Mahsulata Beyanname

Malmüdürlüğünden:

Yeni mahsulatın idrakine kadar zeytin, pamuk kozası ve saireden mukaddemen müddeti muayene si zarfında beyannamesi verilmemiş mahsulat var ise beyannameler ile tesbit ve tahriri ve şu kadar ki beyannameler zirinin ve mekadirinin sıhhatli olduğuna dair muhallat ve kura heyet ihtiyariyeleriyle ehli vukuftan badettasdik tarihi ilandan on beş gün zarfında yani eylülün üçüncü günü akşamına kadar maliyeye ibraz ve bu müddet zarfında müracaat ve beyannamesi verilmemiş olanların itirazatları hiçbir suretle mesmu olamayacağına bilumum alakadarlarınca itila hasıl olmak üzere ilan olunur.

ORJİNAL SAYFA 320

İmtiyaz sahibleri:		Umumi müdürü ve

MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 384] 30 Ağustos 1341-1925	Pazar	11 Safer 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

31 Ağustos

26 Ağustos 1338 tarihinde başlayan Anadolu harekete taarruziyesi 27 sinde Afyonkarahisar’ın istirdadını temin etmiş ve yarın ki tarihde Dumlupınar’da meşhur “Başkumandanlık Meydan Muharebesi”ni kazanmıştır.

Mezkur hareketi taarruziyye 9 Eylül’de güzel İzmir’i tahlis ederek Türk muzaffereyatını diğer bir eklil şerefle tetteviç eylemiştir.

İşte yarın o büyük günlerden birisinin 31 Ağustos’un dördüncü yıl dönümüdür. Yarın meçhul Mehmetçiğin muazzez hatırası ihya olunacak, yarın zaferi milli tes’it edilecek, yarın tayyare bayramı yapılarak Türk Tayyare cemiyeti menfaatine rozetler tevzi kılınacak ve devair tatil olunacaktır.

“Kilis” bu yevmi mübeccel münasebetiyle şimdiden halaskar Türk Ordusunu, münci Resi Cumhuru, Umum Erkanı Milliyeyi selamlamak ve aziz Türk vatandaşlarını tebrik etmekle ilanı sürur ve şadumanı eyler.

Anadolu Ajansı

Anadolu Ajansı matbuatı müdüriyet umumiyesine mülhak olarak idare edilmekte iken gazetelerin şikayetine sebebiyet verecek ufak tefek teehhurlar, noksanlar vuku bulmakta idi. Ajans şirket haline ifra olunduktan sonra galiben eski şekle rahmet okutmak için bütün bütün anka misal oldu. Şimdi en mühim ve en müstacel havadisi bile gazetelerden alabiliyoruz.

Şirket müdüriyeti geçenlerde belediyelere bir tamim yazarak ajansa belediyelerin abone olmasını arzu ettiğini bildirmekte idi. Ajansın bu haliyle ona değil belediyelerin, belli başlı gazetelerin bile abone olacakalrı cidden cayı şübhe ve tereddüttür.

Çarşamba Günki İlavemiz

Bu günkü nüshamızda da yazdığımız üzere dünkü gün ikindi üzeri Fransız heyeti Azaz'a gitmiş, muteakıben Abdi Bey Efendi de Gaziantep'e azimet eylemiş ise de bu cihet sehven gazetemize derc edilmemişti. Erkanı harbiye Kaymakamı Tahsin Bey Efendi'nin de isimleri gazetemizde sehven Kasım Bey olarak neşredilmekte olduğundan bu hususu da meal-itizar tashihe müsareat eyleriz.

Ahiren teraşşuh eden havadise nazaran heyeti murahhasamızın teklif ettiği şekli tevsi Fransızlarca kabul edildiğinden Abdi Bey Efendi Ankara ile muhabere ederek alacağı cevabı kendilerine tebliğ etmek üzere Anytab'a azimet etmiştir.

Filvaki Fransızlarca kabul edilebileceği beyan olunan azami hattı hudut dahi yüzlerce köyden başka nefs-i kasaba halkından on binlerce kişinin alakadar olduğu muhtelif ve na mahdud emvali gayrı menkuleyi bile ihtiva etmediğinden heyeti murahhasamızın bu şekli kabul etmeyerek keyfiyeti Ankara'ya arz eylemekte haklı oldukları cayı şübhe değildir

Bizi tatmin etmeyen bir hattın Ankaraca kabul edilmeyeceği tabii olduğundan Fransızların metalibimizi kabul etmeleri memuldur. Biz hukuku beşer beyannamesi naşirlerinden hukukan min küllil-vücuh bize merbut olan yerlerin ahden dahi tarafımıza iade edilmesi suretiyle izharı adalet edileceğini ümit etmemekte hala bir sebep tasavvur edemiyoruz.

Abdi Bey Ayntab'da Yahya Kemal Bey İstanbul'dadır.

ORJİNAL SAYFA 321

İkinci Sahife	Kilis	30 Ağustos 1341

Tevsi-i Hudut Hakkında

Kilis Halk Mümessilleri ve Mutebiranı tarafından makamat-ı aliyyeye takdim olunan telgrafname sureti:

Tahdidi hudut komisyonunun vurudu bila istisna bütün kaza halkını hükümeti cumhuriyeye karşı minnettar eylemiştir. Halk bundan fevkalade mesrur iken ahıran alınan haberlere nazaran Fransızlar hududu hazıranın yalnız kasaba cebhesinden azami iki kilometre kadar tevsiine muvafak etmekte, buna karşı alınacak hattı hareket heyeti murahhasamız tarafından istizan edilmekte olup şu haberler meatteessüf pek amik ve umûmî bir ye's ve nevmidi tevlit etmiştir. Hududun kazamızı tatmin edecek bir şekilde tevsii imkanının istihsali zaruridir. Kabil olamadığı halde bu imkanın müstakbel bir vesile zuhurunda tahkiki ihtimali her zaman mevcut olduğundan cüzi tadilat ile ihtimal maruzu selb etmek muvafık olamayacağı malumu devletleridir. Binaen aleyh hattı hazırın la ekal on iki kilometre tevsiiyle halkımıza imkanı hayat ve teneffüs temini ve bu suretle şehirlerin bir kısmının olsun alakalarının hududu milli dahiline alınması hususuna müsaade-i celileri ba kemal ihtiram istirham olunur. Ferman

Şehrimizi Şerelendirecek ve Darülfünun Heyeti

Darulfünun tetkik ve irşat heyetlerinden birisinin seyahati mıntıkasına dahil olan şehrimizi yakında ikinci heyeti teşkil eden müderris Zühdü, Ethem Akif ve Sadi Beyler teşrif eyleyeceklerdir.

Bu heyet hakkında lazım gelen hürmet ve muavenetin ifası için maarif vekili Hamdullah Subhi Bey Efendi'den Kilis Türk ocağına bir telgraf gelmiştir.

Kılıç Ali Bey

Ankara İstiklal Mahkemesi azasından mebusu muhterememiz Kılıç Ali Bey efendinin yakında vilayetimize geleceklerinin " Halk Dili" refikimiz yazıyor.

Türk Ocağı İdare Heyeti

Kilis Türk Ocağı idare heyeti zevatı atiyeden teşekkül etmiştir.

1- Belediye hastanesi ser tabibi operatör doktor Emin Bey
2- Hükümet tabibi Abdülkadir Ahmet Bey
3- Gümrük dairesi mütercimi Hicaz Fahri Bey
4- Orta mektep kısmı ibtidai muallimlerinden hafız Ahmet Mahir Efendi
5- Hammal İsmail Zade Mehmet Oğuz Efendi

6- Sait Baytaz Efendi

7- Nazmi Efendi

Meclis İdare Tefriki

Meclis idare azasından ikmali müddet eden bedesten Şeyhi zade Hüseyin Kamil ve Mehmet Müslüman Beylerin yerine geçen gün encümen idarece icra kılınan tefrik neticesinde Haşşaşzade Mehmet, sait Ağazade Sait , küsbeci zade Sait, Boybeyizade Ahmet Zarif, Yaycızade Abdülhalim , sağırzade muharrem Kemal efendilerin intihaba arzı takarrur etmiş evrakı intihabiyye kura ve muhallat heyeti ihtiyariyyesine tevzii olunmuştur.

Evkafta Yapılacak Islahat

Evkafın doğrudan doğruya hazineye devri ve evkaf işlerinin maliye vekaletine merbut bir müdüriyeti umûmîye ile idaresi düşünülmektedir. Bu takdir de alakadar olanlara birer miktar tazminat verilecektir.

"Vakit"

Birinci Milli Tıp Kongresi

1-3 eylülde Ankara'da inikat edecek olan birinci milli tıp kongresine sıhhıyye vekaletince şehrimizden belediye hastanesi sertabibi operatör doktor Mehmet Emin Bey Efendi davet edilmiştir.

Muma ileyh; ayaklarında ki egzamadan muzdarip olmasına binaen, kongreye iştirak edemeyecektir. Muma ileyhin biraderi hudud sevahili sıhhiye müdürü Rıfat Beyefendi İstanbul'dan iştirak edecektir.

Hudut Taburunda Terfiler

Kilis hudut taburu zabıtanından emir zabıtı mülazım Ali ve diğer Ali Osman ve Necati Beylerin birer derece terfi ettikleri işitilmiştir, beyanı tebrikat olunur.

Musamere Hasılatı Ve Operet Heyeti

Geçen hafta adana operett heyeti tarafından

ORJİNAL SAYFA 322

Üçüncü Sahife	Kilis	30 Ağustos 1341

Tayyare cemiyeti menfaatine gündüz hanımlara, gece beylere verilen musamerenin hasılatı safiyyesi on dört bin dört yüz yetmiş beş kuruşa baliğ olduğu memnunen haber alınmıştır.

Mezkur musamerelerden sonra operertt heyeti de Suriye'ye azimet eylemiştir.

Tahvil

Gaziantep ilk tedrisat müfettişlerinden Abdülkadir Efendi vilayet tapu müdüriyetine tayin olunmuştur. Kilis polis memurlarından Abdullah Efendi Ayntab'a nakli memuriyet etmiştir.

Gelenler, Gidenler

Gaziantep Mahkemeyi asliyesi aza mülazımlığına tahvili memuriyet ettiğini yazdığımız Ali Rıza Bey biraderimiz Eskişehir'den şehrimize gelerek mahalli memuriyetine gitmiştir.

Talebe Kabulü ve İkmal İmtihanları

Orta mektep müdüriyetinden :

Eylül birden itibaren tali ve ibtidai sınıflarına talebe kayd ve kabul muamelesine başlanacağından alakadarının atideki vesaiki hamilen hergün öğleden evvel orta mektep idaresine müracaatları ve yevmi mezkurdan itibaren talebemizce kesbi itila olunmak üzere ikmal imtihanlarına başlanacağı ilan olunur:

1- Nüfus tezkiresi
2- Sıhhat raporu
3- Aşı şehadetnamesi
4- Kaydı ilmuhaberi
5- Talibin 5, 4-6 ebadında iki adet fotoğrafı

Rusümat müdüriyetinden:

19 temmuz 341 tarihinde Şeyh Mansur tarikiyle şehre gelmekte olan hüviyeti mechul bir kadından zahire çıkarılan musadere edilen dört kalem ayna ve kokulu sabun tarihten bir mah sonra satılacağından sahibesine tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

2-28

Tarih ihalesi 12 Eylül 1341

Bedel lira müzayedesi	mevki veya mahallesi	cinsi	sahib-i evveli
200	deveciler	dükkan arsası	kebabcı oğlu Çolak Korik
5	“	“	Bayram oğlu Avanis
50	vaiz	hâne	iki akçe veresesi
18	zater	“	behesnili Etem
28	“	“	berber Simon
800	şeyh Abdullah	direk mağazası	Kassare ciyan Avadis veresesi
250	vaiz	hâne	Hellon Agop
1000	dereciler	“	bayram oğlu Apo ve Şeriki
300	Aşıt	“	Alkesan Apo
250	Hakverdi	“	Kalaycı maksi oğlu Avadis
400	dolap bazarı	dükkan 2 kıta	Kebapçı oğlu Agop
200	Abdi Oymağı	hâne	Tavil Avanis
100	Aşıt	“	bahçeci getre gözü terzi Osep oğlu
900	Tırıklı	“	Ağik Ağa
100	Aşıt	“	Maraşlı Kiygork ve şürekası
300	“	“	derviş oğlu Sünbül

Emlakı milliye numarası	hudud
713	yemini Maraşlı oğlu yesari muharrem Efendi arkası mağaza cephesi tarik
Bila	şarkan tarik garben ve şimalen Mustafa oğlu Hüseyin kıble tarik

489 yemini tarik yesarı Kıro'dun oğlu Ömer arkası Marid'in oğlu cephesi tarik

Bila berber Simon yesari Kirişci oğlu Arap arkası Nini oğlu " "

389 Kuyumcu Artin yesari Behesnili oğlu Etem arkası Nino'nun oğlu " "

736 Uncu Hacı Emin yesari tarik arkası sahibi senet " "

516 Abdo ve yesari Kunduracı Kara oğlan arkası kilise " "

292 Agop ve Avanis yesari tarik " "

210 tarik yesari Boynu eğri arkası ve cephesi "

233 Hacı Mahmut yesari Mesut Efendi arkası sabunhâne cephesi "

710-711 Kasap oğlu Hacı Ahmet yesarı ziyaret arkası Akif efendi " "

587 Anton şeker yesarı İlyas Hanoş arkası İskender " "

199 Kötü keçi yesarı tarik arkası Aşhan oğlu " "

261 Cami arkası Ayıntablı Aradis " "

207 Pilavcı oğlu yesarı çüksez arkası Çağlas " "

68 Ayvaz oğlu yesarı Hacı Mahmut arkası Astor " "

ORJİNAL SAYFA 323

Dördüncü Sahife	Kilis	30 Ağustos 1341

90 Kuyumcu çarşısı dükkan kundakcı Edmon 695 Ömer yesari Faik Efendi arkası katrancı Hasan

150 Aşıt hâne Susanlı Bedoz zevcesi Anno 82 hecer yesarı Ham Oğlan arkası Mıstik

700 Hakverdi " Kancığın oğlu Cerci 237 çulcu Fakih yesarı Abdülkerim arkası Çulha Osman oğlu

350 arslan " Silah oğlu Ohanis 453 Bekci Aboş yesarı Aşhan oğlu arkası Neccar kel Arap

150 Öküz pazarı dükkan Nalindeskü oğlu Avanis 720 Kalaycı mirza yesarı Kara mahalli arkası

50 " " kalaycı Mirza 721 yahudi yesarı Sekü arkası

800 Arslan meyhâne meyhâneci Abdu bila tarik yesarı masara arkası rızkullah

200 odun pazarı dükkan Maraşlı Asador 663 Patlakzade Hacı Reşit yesarı Vakıf arkası Sumak oğlu

30 deveciler hâne Melekun oğlu Ohanis 335 Kara Minas oğlu Ohanis yesarı kasdan arkası İsmail ve biraderi Melerderus

800 Tırıklı " Çağlas oğlu Anton 257 Neccar Ali yesarı cami arkası Ağık Ağa

700 öküz pazarı dükkan keşiş oğlu Avadis veresesi 717 künefeci Abuş yesarı Sahip melik arkası fahura

300 " " " " " 716 Sahip Melik yesarı Mercimek oğlu arkası dükkan

Tarih ihalesi 17 Eylül 1341

50 Karşı dağ bağ 750 surup Ağa 200 şarkan tarik ğarben muhyiddin efendi şimalen hacı Akif kıble Vakıf

50 " " " 610 " 206 " Karaoğlan garben hacızade Ömer şimalen dere kıble Tarık

100 " " " 273 Arabacı İskender 283 " arabacı Tosun garben tarik şimalen Halid bey kıble Hallac

100 kerkezlik " 136"tarakcı Sagomon ve İskenderler bila Burhan efendi garben bekmez Aboş veresesi şimalen Boynueğri Bekci

230 belel yükü tarla 20 dönüm çağlas oğlu Ohanis 19 10 şarki kovacı Ali garben tarik şimalen Süleyman Hoca kıble Topcu oğlu

120 " " 12 " Topçu oğlu Agop 1015 şarkan Dül Anne garben tarik şimalen Çağlas oğlu kıble Mahmut

400 karşı dağ bağ 365 meyhâneci Simon 173 " Hacı İsmet Efendi garben demirci Vehhap şimalen Tevfik efendi kıble Arap

600 kalleş " 550 Antakyalı Cerci veresesi 21 " Abdi tarlası garben tarik şimalen tarik kıble Cezzar oğlu

200 hömbelek “ 300 Pambukcunun oğlu 22 “ tarik garben Helvacı İbo kıbleten Şahin’in oğulları

150 Karşı dağ “ 435 demirci Çil oğlan 22 “” çığır garben Katip oğlu tarlası şimalen Topçu oğlu kıbleten Muhyiddin

50 Karasakal karyesi tarla 28 dönüm ekmekçi bostan oğlu Agop bila “ isa efendi vereseleri garben Öküz oğlu Mehmed vereseleri şimalen kıbleten İsa

50 kehriz “ 31 “ Ayntablı Kıraç oğlu Artin “ “ Aziz vereseleri garben Hacı Mehmed vereseleri şimalen tarik kıbleten ırak

Mal müdürlüğünden:

Emlakı Milliyye ye ait olup mülkiyeti yeri ihale ve esmanı hâne arazi ve arsaların sekiz sene ve akarın beş sene müddetle ve ilk taksiti beş ve diğer tekasıdı her sene eylül bidayetinde tesviye kılınmak ve hacz işareti vazı suretiyle tapuya rapt edilmek şartıyla mevkiyi müzayede edilen balada muharrer kırk kıtanın eyyamı tatiliyle müstesna olmak üzere 20 Ağustos 341 tarihinden itibaren yirmi ve yirmi beş gün müddetle talika çıkarıyla şehri eylülün 12 . Cumartesi ve 17. Perşembe günleri ihalesi icra olunacağından talip olanların maliyeye müracaatları 2-41-42.

ORJİNAL SAYFA 324

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 385] 2 Eylül 1341-1925	Çarşamba	14 Safer 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Gazi'nin Fikirleri

Gazi Mustafa Kemal Paşa, Kastamonu vilayeti içinde halk arasında ve herkesle görüşerek yapmakta olduğu seyahate devam ediyor. Bu seyahat esnasında Türkiye Reisi Cumhuru alelade merasim nutukları, gürültülü kelimelerle boş sözler söyleyerek dolaşmıyor. Sade, basit kelimelerle herkesin anlayacağı bir dil ile, halkdili ile, bir çok mühim sözler ve kuvvetli fikirler ortaya atıyor. Bu fikirlerin hepsi ayrı ayrı tahlile değer şeylerdir. Öyle fikirlerle hepsi bir araya getirildiği zaman ortaya koskoca bir proğram, ictimai ve siyasi bir devlet programı çıkabilir.

Bu programın esası şudur:

Medeniyet Türkiye'nin bila kayt ve şart cihan medeniyetini kabul etmesi! Gazi, Türk Milleti için başka bir hayat ideali bulunmadığını, bulunamayacağını, sade kelimelerle, fakat çok kuvvetli olarak ne kadar güzel ifade ediyor! İçinde kuvvetli bir medeniyet aşkı yanan Gazi, sanki daha dün falan ve filan askeri zaferlere kumanda etmiş bir asker değildir, daha ziyade bir siyaset ve cemiyet adamıdır; Türklere istikbal için yalnız medeniyetten, ictimai ve iktisadi hayattan bahsediyor. Ancak bu yollar gereği Gidilecek yol olduğunu haber veriyor. Bu fikir üzerinde o kadar kuvvetli ve musırdır ki bir zamandan beri nereye gitse onu söylüyor, kiminle konuşsa ondan bahsediyor memleketin hakiki ihtiyaçlarından alınmış bir ateşi, kendi kalbinden çıkararak her tarafa yapmak ihtiyacı… işte Gazi'yi tahrik eden kuvvet!

Sonra Gazi Türk çiftçisine çok kuvvetli bir hakikatten bahsediyor: Türkiye bir ziraat memleketidir; Türk Milleti ancak ziraatin inkişafı derecesinde kuvvetli olacak ve Türk medeniyeti de ancak bu inkişaf nisbetinde tekamül edecektir. Bu esas akideyi de Aziz Reisi Cumhurumuz, aynı sadelikle Anadolu çiftçisine telkin ediyor. Bu da Türkiye'yi kurtaracak olan iktisadi programın esasıdır!

Filhakika, bunun kadar doğru bir iktisat programı tasavvur edilemez: bütün geri kalmış milletler gibi Türkiye de her şeyden evvel bir ziraat memleketi oluyor. Bütün milletler bu devirden geçtiler; bütün medeniyetler evvela zirai bir medeniyet halinde inkişaf etti ve ondan sonra muasır fabrika ve banka medeniyetine geçti. Türkiye de böyle yapacaktır. Önce zirai kudretini artıracak, ondan sonra sanayi ve sermaye kudreti devrine girecektir. Bu nokta da Türk Reisi Cumhuru, hiç bir hayale kapılmıyor; büyük projelerden, hayali işlerden bahsetmiyor, memlekette şöyle fabrikalar olmalı, böyle fabrikalar yapılacak! Tarzında hiçbir şey söylediği yoktur.

Memleketi biliyor, onun istidat ve iktidarlarına vakıftır, esas olarak ziraati gösteriyor ancak eski bir zirat değil, yeni tarzda makine ile ziraat. İlk safta Türkiye'nin takip edeceği gaye budur, bütün Anadolu çiftçilerine dönerek bunu gösteriyor.

Türkiye'nin zirai kudreti büyüktür: madem ki toprak üstünde ve güneş altında asırlardan beri kavrulmuş sırf kendi tecrübelerine istinaden Türkiye için her mühite göre hususiyetleri haiz ziraat bilgisi vucuda getirmiş bir çiftçi kitlesi vardır. Ve bu kitle çalışmkatan yorulmaz; şu halde Türkiye'nin zirai kudretine şübhe edilemez. Yalnız bu kudreti artırmak, takviye etmek, onu beş on misline çıkaracak meyhaniki vasıtalarla techiz eylemek lazımdır.

ORJİNAL SAYFA 325

İkinci Sahife	Kilis	2 Eylül 1341

Bunu yapabildiğimiz gün, Türkiye müreffeh, mesut, şen ailelerin yavruladığı bir yuva olacaktır. Fakat, burada da hayale cevaz yoktur; ve Reisi Cumhurumuz hayal ve edebiyatın dostu olmadığını ne güzel gösteriyor; " genç fikirli" demek "hakiki fikirli" demektir, diyor. Türkiye'nin zirai kudretini bu derecelere kadar yükseltmek işi asla kolay değildir; bilakis müşkil, uzun mesaiye ve senelere mütevakkıf bir iştir. Bunun için gayret ve faliyet kadar sabır ve usulde lazımdır. Gazi Paşa, bu gayreti ve bu sabrı hesap ederek " çalışacağız! " diyor.

Sade çalışacağız değil çoktan beri çalışıyoruz: bugün Gazi Paşa tarafından temsil edilmekte olan Türk Cumhuriyeti memleketin zirai kudretini artırmak için çok az ve kısa bir zaman içinde pek çok muvaffakiyetli işler görmüştür. Çiftçiyi her tarafta himaye ye çalışan bir devlet gayesi, memleketin istikbalini ancak ziraat sahasında gören bir iktisat programının mukkıbi demektir. Şu halde görülecek işe başlamışız, hatta yolda almışız; yürüyoruz, ilerliyoruz. Fakat, kafi değil, rehber "daha ileri, daima ileri" diye parmağının ucuyla ufukta irtisam eden mamur ziraat Türkiyesini gösteriyor.

B u Türkiye'yi görüyoruz: demokrasi ve hürriyet Türkiye'si… sa'yin kıymet kazandığı ve mükafat gördüğü bir vatandaşını ve onun hayat ve hukukunu bütün dünyaya bedel tutan bir memleket. Bütün gayret ve himmetimiz buna müteveccih, bu memlekete ve bu istikbale doğru gidiyor. Gazi her tarafta bu yeni memleketin temellerini kurmak için zaman zaman bugünkü Türkiye'nin muhtelif sahalarını

dolaşıyor ve memleketten aldığı fikirleri kendi kuvvetli şahsiyetinin objektifinden geçirdikten sonra yine memlekete veriyor, serpiyor, dağıtıyor ve bir medeniyet çiftçisi sıfatıyla kalp ve kafa tarlalarına kucak kucak tohum atıyor.

Medeniyet çiftçisi işte Gazi'ye verilebilecek en sade ve en tabii unvan!..

"Cumhuriyet"

Tayyare İanesi

Lira Kuruş	Adet	
60	1273	evvelki yekün
75	144	müsamere hasılatı
61	45	31 Ağustos rozet hasılatı
96	1463	yekün

Türkiye'de Türkçe Konuşmalı

(dahliyye vekaletinden varit olup kaymakamlıktan tebliğ olunan tahrirat suretidir:)

1- Bazı şehir ve kasabalarımızda sokaklarda seyyar satıcılık edenlerin ve Pazar iskele, pınar mahallerinde umuma aid yerleri belediyenin ruhsatıyla işgal ederek işportalar derununda muhtelif eşya satanların, açık ve kapalı çarşılarda yüksek sesle mal teşhir ve furuhat etmeleri mutad olan dükkancıların Türkiye'nin gayrı lisanlarla bağırarak mallarının cinslerini ve fiyatlarını ilan etmek suretiyle satıcılık ettikleri ve bu halin milli çarşı ve pazarlarımızın Türk'e has olan hüviyetini ihlal ve samiayı umûmîyeyi rencide eylediği görülmektedir.

2- Teşkilatı esasiye kanunumuzun buyurduğu üzere Türkiye Cumhuriyeti'nin her tarafında ticaret vüs'a ve amel serbesttir. Kanun dairesinde belediyelerin ruhsatıyla gezginci esnaflığı, satıcılığı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına mahsus hukuku vataniyenin en tabii icaplarından ve neticelerindendir.

3- Fakat belediyelerin ruhsatnamesiyle türk şehir ve kasabalarında umuma ait yerleri işgal ederek yahut milli çarşılarımızda ahzi mevki eyleyerek gezgincilik ve dükkancılık eden ve mallarının yüksek sesle reklamcılığını

yapanların Türk halkının samiayı ammesine karşı Türke yabancı lisanlarla bağırmaları, öz vatanımızda kendisine mahsus hüviyetiyle her tarafın rağbetini kazanan Pazar, meydan ve şehirleri Türkçe den gayrı dillerin avaza galgalesiyle bir Türk için tanınmaz ve Türk'e yakışmaz hale getirmeleri vatandaşlık haklarına muğayir olmak itibariyle hiçbir zaman tecviz olunamaz.

4- Türk vatanında seyyar satıcılık dükkancılık ile geçinenler arasında sattığı malın adını ve fiyatını milli lisanlarla söyleyecek

ORJİNAL SAYFA 326

Üçüncü Sahife	Kilis	2 Eylül 1341

Kadar Türkçe'ye aşina olmayan ve aşina olmak ihtiyacından vareste kalan kimse yoktur ve olamaz.

5- Binaen aleyh kaideyi umûmîye şudur;
Türkiye şehir ve kasaba ve köylerinin sokak, meydan,çarşı ve pazarlarında ve umumun işitebileceği yerlerde satıcıların Türkçe'den gayrı bir dil ile seslenmeleri yasaktır.)

Bu kaide belediye tenbihleri ve ihtiyar meclislerin kararları sırasında bütün Türkiye şehir, kasaba ve köylerinde ilan edilmeli ve aksine hareket edenler umuru belediyeye mütaallık ahkamı cezaiye kanunu ile köy kanununun mevat mahsusasına tevfikan cezalandırılmalıdır. Ona göre vilayetiniz dahilindeki belediyyelere ve köylere bu emri bildirmenizi ve iyice tatbik edilmesini de bizzat temin etmenizi tavsiye ederim efendim.

6- Bütün vilayetlere Ankara ve İstanbul şehir emanetlerine ve bir ay malumatı adliye vekaleti celilesine yazılmıştır.

Türkiye'de Ecnebi Parasının Mevkii

Mahkemeyi temyiz ahiranecnebi parası hakkında bir ictihatta bulunmuştur. Bu ictihada göre Türkiye'de ecnebi parasının tedavülü memnudur. Vaktiyle vuku bulmuş olan müdayenat mehakimce esnayı müdayenede ki rayici üzerinden Türk parasına tahvilen hükme raptedilecektir.

Sarıklar

Müfti ve imam gibi sarık sarmaya salahiyattar olanlardan gayrı zevatın sarık sarmamaları bazı vilayetlerimizde takarir..? etmiş ve icabı icra olunmuştur. Darısı Kilis'te ki yobazların başına!

Muallimler Birliği

Ağustos'un yirmi dördüncü pazartesi günü Kilis Muallimler Birliği orta mektep müdürü Bedri Bey'in terfian Diyarbakır lisesine müdür tayin olunması münasebetiyle ikinci erkek mektebinde bir ictima yapmıştır. Bu ictima ilk defa olarak muallim hanımlarda iştirak etmiştir.

Bedri Bey arkadaşlarından ayrıldığından dolayı duyduğu teessürü izhar ve arz veda eylemiştir. Buna muallimlerden Hasan Kamil Bey arkadaşlarının hissiyatına tercüman olarak cevap vermiş ve Bedri Bey'e bir meveddetname takdimini teklif etmiştir. Teklif ittifak ile kabul edilmiştir.

Mutaakiben söz alan Şeyhul-muallimin Cemal Efendi Bedri Bey'in iftirakının bais olduğu teessüratı kaydettikten sonra bunun istikbal için hem kendisine ve hem memleketine bir medarı feyz ve itila olması temenniyatını izhar etmiştir. Cemal Efendi'den sonra Refik Nasuh Bey söz almış ve kardeşlerinden ayrılan bir kimse teessürünü duyduğu pek bariz ayan bir surette görünen Bedri Bey'in memleketimiz ictimaiyyatından ve bilhassa talim ailesi hayatından bais olduğu şayanı şükran inkılapların izah ihtiyacından vareste olduğunu söyledikten sonra " işte bugün de işbu veda ictimaında bile muallim hanım hemşirelerimizin de hazır bulunmalarını temin etmek suretiyle son fakat pek büyük bir inkılabı daha yapmıştır. Bunu şükran ve memnuniyetle karşılar ve kalbimin bütün samimiyeti ile alkışlarım" demiştir. Sözlerinin son kısmı alkışlanmıştır.

Muallim Aliyye Hanım'da söz almış ve Bedri Bey'in başlamış olduğu işlerin arkadaşları tarafından ikmal edileceği kanaatini izhar etmiştir.

Mütaakiben Fikret Mesut ve Bedri Beyler tarafından meveddetkarane ve pek samimim hitabeler teati edilmiş ve hazırun tarafından imzası hitama ermiş bulunan meveddetnamenin Bedri Bey'e takdimi ile ictima'a nihayet verilmiştir.

Kasaba Mültezemleri Temyizi de Kazandılar

Geçen 1336 senesi nefs-i Kilis kasabası ile kurayı mülhakasının hububat ve kısmen sıyafi aşarını iltizam edip Türk-Fransız harp zaili yüzünden fevkalade

mutazarrır olan Emin Çelebizade Ahmet Hilmi Efendi ve rufekasının Kilis Mahkemeyi Asliyyesi'ne ikame ettikleri tenzili bedel davasının netice muhakemesinde yirmi iki bin lira kadar hasar dide oldukları sabit olmuş ve keyfiyetin hükümetce raptedildiği gazetemizde yazılmıştır.

Hükmü vaki hazine vekili tarafından alel-usul temyiz edilmiş ve mahkemeyi temyiz birinci hukuk dairesince ilamı mümeyyiz bihin tasdik edildiği bir menba resmiden istihbar kılınmıştır.

Tahvil

Ayntab Mahkemeyi Asliyesi zapt katiplerinden İhsan Alaaddin Efendi Kilis'e ve Kilis zapt katiplerinden Tahir Efendi Ayntab'a tahvili memuriyet eylemiş, İhsan Alaaddin Efendi Kilis'e muvasaletle vazifeye mübaşeret etmiştir.

ORJİNAL SAYFA 327

Dördüncü Sahife	Kilis	2 Eylül 1341

Gerve Hikâyesinin Hikâyesi

Gerve hikayesini üstüne alarak müdürü umûmîmiz aleyhine zem ve kadeh davası ikame eden Ekrem Efendi'nin davası Mahmut Ragıp Efendi'nin gıyabında rivayet edilmiş ve muma ileyhin beraatiyle neticelenmiştir.

Tırahom Musablarına

Belediye riyasetinden:

Tırahom mücadelesinde belediye hastanesinde bakılacağından Cuma günleri müstesna olmak üzere hergün saat ikiden beş buçuğa kadar mezkur hastanede resmi hastaların kabul edilmeyeceği ilan olunur.

Gümrük Hamal Ücretleri Hakkında Belediye Kararı

Beher kilodan sandık ve denkleri ücreti hamaliye açıp yağlamak ücreti madeni rayici belde madeni rayici belde para kuruş para kuruş

2 Kilis ahali ve esnafı namına vurut eden emtia manifatura attariye hırdavat demir gaz benzin öküz camız derileri ve sair bilumum eşyanın gümrük dahilinde indirilip kaldırılması ve mağaza veya dükkan ve hânelerine nakil olunması için ücret

- Kilis ahali ve esnafı namına vurut eden manifatura ve saire denkleriyle büyük sandıkların açılıp kapatılması için ücret

  2-20 Gaz sandığı hacmindeki sandıklarla gelen eşyanın açılıp kapatılmasına ücret transit suretiyle gelen bilumum eşyanın gümrük dahilinde indirilip kaldırılması ve açılıp kapatılması için ücret

  Gaz ve benzin ve emsali küşat ücretinden müsteşadır.

  Bilumum hayvanat ve mevaşimi ücretten müstesnadır.

  Belediye riyasetinden:

Kilis rusumat idaresine vurut edecek eşyadan istifa olunacak ücreti hamaliye hakkında ki 515 numara ve 21 teşrini evvel 339 tarihli kararın iki sene evvelki ahvale kıyasen ittihaz edilmiş olmasına ve mezkur kararda eşyayı ticariye vesaire ücretleri bir çok aksama tefrik edilerek gerek eşya sahiplerinin ve gerekse hamalların ücret hesabında müşkilat çekmekte bulunmasına binaen tarafınca mecburittatbik olmak üzere karar mezkur balada ki tarife mucebince ihtisar ve tatil kılındığından ber mucep tarife istifayı ücret olunması hususunun rusumat müdüriyetine havanesine ve mezkur tarife suretinin dahi bir ay ilan Kilis gazetesi müdüriyetine tevdiine müttefikan karar verildiği ilan olunur.

Mahkemeyi Asliye Riyaseti'nden

Müddei Karakoyunlu karyesinden Deyya Bey oğlu Ahmet Hoca'nın mahalli ikameti mechul bulunan müddei aleyh Salih Efendi Zade Galip Efendi aleyhine karyeyi mezkurede kain tarlanın on altı dönümlük kısmına ve Çakşak mevkiinde ki tarlanın şimal tarafından on iki dönümlük kısmına ve büyük Kırac'ın mukabil küçük Kırac'ın tamamına ait tapunun üçte ikisinin müddea aleyh Galip Efendi'ye ve üçte birinin de müddei Ahmet Hoca'ya ait bulunduğundan Galip Efendi namına olan tapunun iptaliyle Ahmet Hoca namına tapu itasına ve bir bâb hânenin üçte birisine vaki olan müdahalesinin menine dair istihsal edildiği 9 mayıs 341 tarih ve 153-71 numaralı i'lamı gıyabi muma ileyh Galip Efendi'nin mahalli ikameti mechul bulunduğu cihetle tebliğ olunamadığından tarihi ilandan bilitibar müddeti kanuniyesi zarfında tarık-- kanuniyyeye tevessül etmediği takdir de hükmü mezkurun kesbi katiyet edeceğini tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

2-39

İcra dairesinden:

Meşhedlik Mahallesi'nden Kasap Ali Oğlu Abdurrahman'ın Bölük mahalleden Baytazzade Abdullah Halis Efendi aleyhine üç bin üç yüz elli kuruş madeninin tahsili zımnında istihsal eylediği 8 Temmuz 341 tarih ve 1023 numaralı ilam bir ay tenfizi icraya vaz olunmuş olduğundan bir mah zarfında deynini birrıza tediye etmediği takdir de ilam ahkamının icra kanunun kırkıncı maddesine tevfikan icrasına teşebbüs olunacağı ilan olunur.

2-42

ORJİNAL SAYFA 328

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 387] 13 Eylül 1341-1925	Pazar	25 Safer 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Gazi’nin Selamı

Türk milletinin layık olduğu kemalatı asriyyeyi kabul ve ilan eden 2 Eylül tarihli heyeti vekile kararından dolayı bütün kaza halkının hissiyatı takdirkarane ve şükrü kezaranesi –geçen nüshamızda yazdığımız vechile- belediye reis vekili Ahmet Hilmi ve gazetemiz sahip ve müdürü umûmîsi Mahmut Ragıp Efendiler tarafından Muazzez Reisi cumhurumuz ve baş vekaleti celileye birer telgrafla arzı belağ olunmuştur.

Ahıran Gazi Paşa hazretlerinden mezkur telgrafa atideki cevap vurut etmiştir:

Kilis belediye reis vekili Ahmet Hilmi Bey'e "c: milleti asrı tekemmülata isal edecek olan mukarrarat ahıre dolayısıyla izhar buyrulan hissiyatı memnuniyetle karşıladım, selamımın muhterem halka iblağını rica ederim"

Reisi Cumhur: Gazi Mustafa Kemal

Hayt-ı İçtimaiyyemizi Tanzi Eden Mühim Kararlar

Tekye ve zaviyeler, kamilen kapatılmakta ve ilmiye sınıfının kisvesi ve kimlerin giyeceği tesbit olunmaktadır.

Memurin devlet ve halkta bir intizam dairesinde giyinecektir.

Evvelki gün ictima eden heyeti vekilede hayat ve teşkilatı ictimaiyye ve idariyemiz hakkında çok mühim üç kararname kabul olunmuştur. Bünye ictimaiyyemizi kizb ve riya içinde kemiren ve ekserisi meskenetin ve menafi-i hissiyesinin temini için halkı iğfale matuf olan tekye ve zaviye gibi din perdesi altında din ile alakaları olmayan yerlerin kapanmasına aittir. Mamafih hükümetimiz bu hususta da çok müşfikane hareket eylemiştir. Diğer taraftan din kisvesinin ancak mesaili diniye ile alakadar olanlar tarafından giyilmesine ait bir kararname imza edilmiş ve alel umum memurini devlet içinde bir karar ittihaz olunmuştur. Reisi Cumhur hazretleri tarafından son seyahatleri esnasında açık bir surette izah olunan vaziyet ile alakadar olan bu üç kararname memlekette hayat ictimaiyyemizin intizamı için atılmış büyük bir hatvedir. Hükümetimizin bu yoldaki mesaisini minnet ve şükran ile karşılarız.

Tekye ve Zaviyelerin Seddi

Tekaya ve zevayanın seddine ve ilmiye sınıfı ile kisvesine ve bilumum devlet memurunun kıyafetlerine dair icra vekilleri heyetinin 2 Eylül 341 tarihli ictimaında ittihaz edilen karar ber vechi atidir:

Heyeti Vekile 2 Eylül 341 tarihinde Reisi Cumhur hazretlerinin tahtı riyasetlerinde ictima eyledi. Vatana mal ve canca bir çok fedakarlıklar tahmil etmiş olan büyük irtica hadisesi üzerine şark İstiklal Mahkemesi'nin daire kazası dahilinde ki tekaya ve zevayanın seddine karar verdiği malumdur Ankara İstiklal Mahkemesi dahi tekaya ve zevayanın seddi lüzumuna dair hükümetin nazar-ı dikkatini celb etmiştir. Gerek bu kararnameler ve gerek hükümetçe dahi vukû' bulan istitala'at ve müşahedat atideki kanaatlere müncer olmuştur:

ORJİNAL SAYFA 329

İkinci Sahife	Kilis	13 Eylül 1341

Evvela mevcut tekkeler ve tarikatler ve zaviyeler mensup ve saliklerinde pek çok masum vatandaşlar bulunduğuna şüphe olmamakla beraber erbabı kast bu müessesat vasıtasıyla masumları idlala fırsat buldukları ve zahiren samimi ictihat ve itikat namına makasıt mazarrayı siyasiye takip edebildikleri ve daima takip edebilecekleri ve binaen aleyh teşkilatı esasiyyede ki madde-yi mahsusanın kaydı maniine temâs hâlinde bulundukları anlaşılmıştır.

Saniyen, memleketin her tarafında ulema kisvesini kendiliğinden hamil olabilen zevat ve eşhasın efkari ahaliyi temsili tevcih ve maksatlarına göre teşviş için salahiyet takındıkları görülmüştür.

Salisen, vatandaşların kıyafeti ve tarz telebbüsü gibi munhasıran ictimai ve medeni esbaba merbut olup itikadi vicdani ile esasen irtibatı bulunmayan mesail üzerinde efkarın teşviş ve tereddüde ilka edildiği anlaşılmıştır. Mesaili mezkure hakkında Türkiye Cumhuriyeti dahilinde atide ki kararnamelere göre muamele olunması takarrur etmiştir:

Tekaya ve zevaya hakkında kararnamedir

1- Türkiye Cumhuriyeti dahilinde gerek vakıf suretiyle inşa edilmiş ve gerek şeyhinin mesleki olarak ba tapu tahtı temellükünde bulunmuş olan bil umum tekaya ve zevaya bila istisna kamilen seddedilmiştir.
   Ancak vaktiyle cami ve mescit olarak inşa edilmiş iken bilahare meşihat ihdası suretiyle hem cami ve hem tekke olarak istimal edilenler yalnız cami ve mescit olarak küşat edilecektir.
2- Türkiye Cumhuriyeti dahilinde hiçbir tarikat, bunlara mensup hiçbir şeyh derviş ve mürit yoktur. Ve bu sınıflara ait hususu kisveler ve ünvanlar mülğa ve memnu'dur.
3- Sed edilen tekaya ve zevayanın vakfiyelerinde şeyhin ikametine mahsus ayrıca meşrut hane var ise bunlarda evvelce şeyh olanlar kaydı hayat şartıyla ikamet edebileceklerdir. Şeyhi evlat vakıfdan ise elyevm zatına mahsus vazifesi kezalik kaydı hayat şartıyla kendisine verileceği gibi vakfiyelerinde

münderiç şeraita tevfikan mürtekizası varsa bunların muhassasatı tesviye olunacaktır.

4- Bu kabil mesdüd mebaniden mektep ittihazına elverişili olanlar mektep olarak istimal edilecek ve elverişli olmayanları müstağni anha evkaf hakkında ki 19 mayıs 1328 tarihli maddeyi kanuniyeye tevfikan evkafı müdüriyeti umumiyesi nakit ile bil-istibdal hasıl olacak para ile köylerden başlayarak icap eden mahallerde mektepler inşa ve bunları idare-i hususiyelere terk eyleyecektir.

5- Selatini mesacit ve türbeleri seddolunmuştur. Kezalik cebri menfaat için vesile olarak veya bir tekke ve tarikata mesnet olmak üzere kullanılan türbeler dahi seddolunmuştur. Alel-umum türbelerden haizi kıymet olanların emri muhafaza ve idaresi maarif vekaletine aittir.

6- Türbedarlık mülğadır. Elyevm türbedarlık cihetini haiz bulunanların mühassasatının tesviyesine devam olunacaktır. Şu kadar varki bu türbedarlık cevami ve mesacidi şerifede inhimlal edecek imamet ve müezzin kılmak gibi cihata diyanet işleri riyasetince tercihen edileceklerdir. Ve hıyni tayinlerinde türbedarlığa ait muhassasat kat' olunacaktır.

İlmiye sınıfı ve ilmiye kisvesi

1- Türkiye Cumhuriyeti dahilinde ilmiye sınıfına mensup olanlar münhasıran atideki makam ve vazife sahipleridir.

a- Diyanet İşleri Reisi

b- Diyanet İşleri Riyaset heyeti müşaveresi .

c- Vilayet ve kaza merkezlerinde bulunan müftüler ve müsevvitler

d- Diyanet İşleri Riyaseti tarafından mensup imamlar

h- Diyanet işleri riyaseti tarafından mensup hatipler

v- Diyanet işleri riyaseti tarafından muvazaf vaizler

z- Diyanet İşleri riyaseti tarafından buyruldusu olan köy hocaları

2- İlmiye sınıfının kisvesinde alameti farika beyaz sarık ve siyah latadan ibarettir. Orduda ifayı vazife eden imamlar sarığın ve latanın dengi hususunda askeri icaba tabidir.

3- İlmiye sınıfını teşkil eden zevat

ORJİNAL SAYFA 330

Üçüncü Sahife	Kilis	14 Eylül 1341

Vazifeleri haricinde kisveyi ilmiyelerini labis bulunmaya mecbur değildirler.

4- Kisveyi ilmiyeyi labis olanlar devairi resmiye dahilinde usulen başı açık bulunurlar. Maa fih başları kapalı olarak dahi bulunmakta muhtardırlar.

5- Kisveyi ilmiyeyi labis olanlar binalar haricinde teatiyi İslam için serpuşlarını çıkarark başla veya serpuşlarını çıkarmayarak el ile harekette muhtardırlar. Ancak kanunen Cumhuriyet Bayramı olan günün 29 Teşrin-i Evvel Kilis resmi merasimi esnasında selam teatisi merbuşunu çıkararak başla ifa olunur.

6- Birinci maddeye göre ilmiye sınıfı haricinde bulunanlar kisveyi ilmiyeyi iktisa edemezler.

Bilumum devlet memurlarının kıyafetleri.

1- Ordu, donanma mensuplarıyla ilmiye sınıfına mensup olanlardan ve hukkam gibi kıyafetleri devletçe sureti mahsusada tayin edilmiş bulunanlardan maada bilumum devlet memurlarının kıyafetleri dünya yüzünde ki medeni milletlerin müşterek ve umumi kıyafetlerinin aynıdır. Yani gündüz gecenin muhtelif vaziyetlerine ve resmi merasime göre giyilmek üzere muhtelif elbiseler ve şapkalardır.

2- Binalar dahilinde başı açık bulunmak kaidedir. Selam teatisi baş işareti ile olur.

3- Binalar haricinde selam teatisi şapka ile olur.

4- Alel-umum halk, ordu ve donanma ve ilmiye sınıfına mahsus veya hukkam için olduğu gibi kanunu mahsus ile tayin

Mebuslarımız Şehrimizde

Muhterem mebuslarımız Kılıç Ali ve Ali Cenani Beyefendilerin eylül içerisinde Adana Pamuk Kongresi'ne iştirak ettikten sonra daireyi intihabiyelerine gelecekleri ve bu meyanda şehrimizide teşrif edecekleri memnuniyetle haber alınmıştır.

İktisadi İşlerimiz İçin

Ticaret vekaleti Gaziantep iktisat müdüriyetine verdiği bir emirde dahili vilayette icra olunan zayiin tesbit ve işarını talep etmiş ve sanayi memuru Hüseyin Efendi Kilis sanayini tespit etmek üzere şehrimize gelmiştir.

Edilmiş olan elbiseleri giyemezler. Fakat devlet memurlarının kıyafetleri bilumum sunufu halk tarafından aynen veya hali mesailerine mutabık surette kabul olunabilir.

Türkiye Reisi Cumhuru Gazi Mustafa Kemal

Müdafa-i milliye vekili, adliye vekili baş vekili
Recep Mahmut Esat İsmet
Hariciye vekaleti vekili dahiliye vekili bahriye vekili
Mahmut Esat M. Cemil İhsan
Nafia Vekili maarif vekili maliye vekili
Süleyman Sırrı Hamdullah Suphi HasanHüsnü
Ticaret vekili ziraat vekaleti vekili
Ali Cenani Ali Cenani
Sıhhiye ve muaveneti ictimaiye vekili
Doktor Refik

Baş Karakolda Kaçak Ne Demek

Rusumat müdüriyeti umumiyesine ithaf

Türkiye-Suriye hududunun Kilis cephesine tesadüf eden kısmında Kilis-Halep şubesinin "gümrük kapısı" ittihaz edildiği vaktiyle rusumat idaresince ilan olunmuş ve şimdiye kadar bütün erbabı namus eşyalarını tariki mezkürden getirmekte bulunmuşlardır.

Kilis-Halep şubesinin Kilis'ten itibaren bittahmin bir kilometre cenubunda hudud baş karakolu vardır. İşte salifüzzikir namuslu kimseler bu karakolun önünden alenen gelir geçer ve eşyasını yine öylece geçirirler. Bu kabil eşya geçerken ya nakiline emniyet edilir veyahut yanına bir muhafaza memuru terfik olunur. Ve bu suretle eşyayı mebhuse doğruca gümrük dairesine getirilerek bil-muayene resmi alınıp serbest bırakılır.

Tabiat arazi ve maslahata bilhassa kanuna muvafık olan ve şimdiye kadar tatbik edilmekte bulunan şu usulün bilhassa son günlerde bila lüzum ihlal olunmakta

ve ez cümle baş karakola arz ve irae olunarak gümrük dairesine götürüleceği ifade olunan eşyanın kaçak adiyle musadere edilmekte olduğunu işitiyoruz.

Bir eşyanın kaçak addedilebilmesi için kanunen bir çok esbabın vücudu hassaten kaçakcılık cürmü kasdedildiğinin anlaşılması şarttır. Yoksa yukarıda yazdığımız şekilde gelen emval halkı kaçak addederek müsadere ve ashabını tecziyeye imkan kanunu

ORJİNAL SAYFA 331

Dördüncü Sahîfe	Kilis	13 Eylül 1341

Yokdur, bi'l-ʿaks müsebbibleri için mesûliyet muhakkakdır.

Hükûmete ve kânûna hürmet idenlerin tavʿân baş karagola gitdikleri eşyaya kaçak muʿâmelesi yapmak gadr ve menâfiʿ-i hazîneyide muhaldir eşyaya ancak şehre girdikden, gümrük dâ'iresine götürülmedikden sonra kaçak nazarıyla bakılabilir hükûmetin lüzûmsuz gayret-kişiliklere ihtiyâcı yokdur.

Bu nikât-ı kânûniyenin alâkadâr me'mûrlara lâyıkıyla tefhîm itdirilmesini ricâ ideriz.

Anadolu Ajansı

Ankara, 8 (A.A) İstiklal mahkemesi Cindar çetesinden Ahmed ve Hasan ve Mehmed'i iʿdâma mahkûm itmiş tarîkat-ı salâhiye ile alakası sâbit olmayan İsmail Hami Bey'in berâ'atine karar verilmiş El-aziz İstiklal mahkemesi ʿusâtla alakasından dolayı Kâtib Zeki'nin 15 sene habsini, Darahi Mehmed Ağa'nın beraatini kararlaşdırmışdır. Cenevre hey'et-i murahhasamız Musul için hazırladığı muhtıra yarın Cemiʿyet-i Akvâm kitâbetine verilecekdir. Muhtıra İngiliz nokta-ı nazarını temâmen redd idilmekdedir. Cemiʿyet-i akvâm altıncı ictimâʿ-ı umûmîsini Beh-telva riyâsetinde açılmış. Re'is cemiʿyetinin sulh için destek olduğunu söylemiş Newyork Times muhabiri İngiltere'yi ser-güzüştelere sürüklemesin isteyen İngiliz Erbâb-ı sanâyiʿne Türkiye'ye mürâcaʿatı tavsiye idiliyor kasaba kurtuluş bayramında Müftî Hüseyin Efendi şabka için tereddüd idilmemesini söylemiş halk müvâcehesinde bi'z-zât şabka giyerek alkışlanmışdır.

Yeni Kâ'immakâmımız

Kilis Kâ'immakâmı taʿyîn buyurulan Birecik Kâ'immakâmı Zeynelabidin Bey dünkü gün ikindiden sonra Gazi Ayıntab'dan şehrimize gelmişdir, mûmâ-ileyh daha evvel hey'et-i belediyeden ve me'mûriyetinden baʿzı zevât tarafından Oylum Köyü civarında istikbâl idilmiş ve şehrimize vürûdunu müteʿâkıb îfâ-yı vazîfeye başlamışdır.

Yeni Kâ'immakâmımıza beyân-ı hoş âmedi ider, muvaffakıyetler dileriz.

Avdet

Geçenlerde Kilis'e geldiğini yazdığımız mebʿûs-ı sâbık Hocazâde Abdurrahman Lami Bey ahîren İstanbul'a avdet itmişlerdir.

Şaka

Cuma günü üzüm kesmek üzere bağa giden mübâşirin oğlu Semerci Mustafa ortağı mühtedî Mustafa ve çırakları Tahir ve Şevket bağdan dönerlerken mübâşirin oğlu Mustafa şaka kasdıyla önde bulunan Mühtedî Mustafa'nın başından yukarı bir mavzer fişengi sıkılarak korkutmasını çırağı Tahir'e teklîf ider ve kendi mâvzerini Tahir'e virir bu şaka Tahir'in hoşuna gider nişancılıkda mehâretini gösterir: Bir kurşunla Mühtedî Mustafa'yı öldürür ve Şevket'ide boynundan yaralar.

Zâbıta kâtili der-dest iderek mahkemeye teslîm iylemişdir.

"Halk Dili"

Altun İğne Biçki Yurdu

Şehrimizde bir seneden beri ciddi bir mesâʿî ile çalışan "altun iğne" biçki yurdunun umûmî imtihânları muvaffakıyetle icrâ idilerek yedi hanım ʿale'l-aʿlî, dört hanım aʿlî ve üç hanımda karîb-i aʿlî derecede şehâdetnâme almışlardır. Yurdun senelik sergisi Tırıklı Mahallesi'nde kâ'in birinci kız mektebi binâsında küşâdı Eylül'ün on üçüncü Pazar ve on dördüncü Pazarirtesi günleri hanımların ve Salı günü erkeklerin ziyâretine tahsîs idildiği müstahberdir. Halkımızın sergiyi ziyâretinden büyük bir sanat zevki duyacağı muhakkakdır.

Türk Kitabhânesi

İlk mektebler içün tedrîsi kabûl idilen kitablar geldi.

Mürâcaʿat iden memnûn kalır.

Esâsen her husûsda nefâset ve ucuzluk kitabhânemizin şiʿârıdır.

İcrâ Dâ'iresinden:

Diyarbekirli oğlu Ökkeş Ağa'ya bâ-iʿlâm maʿdeni beş yüz altun iʿtâsına mahkûm-ı Aliyye Şeyh Abdullah Mahallesinden Canbaz Abuş'un diyetinin te'mîn-i istifâsı zımnında Cedid Mahallesinde vâkiʿ cebhesi tarîk cânib-i yemini Çengelli Ali hânesi yesârı tarîk arkası Çengelli Ali hânesi ile mahdûd bir ve yine mahalle-i mezkûrede vâkiʿ cebhesi tarîk-i ʿâmm cânib-i yemîni tarîk-i hâs cânib-i yesârı Çakallı oğlu Mustafa arkası tarîk-i hâss ile mahdûd bu ki iki bâb ahurunun fürûhtuna karar verilmiş olduğundan mezkûr ahurlar müzâyedeye vazʿ idilerek otuz gün sonra ihâle-i evveliyesi icrâ kılınacağında tâlib olunların mürâcaʿat iylemeleri

45-2.

ORJİNAL SAYFA 332

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilis de, Kilis.
[Sayı: 386] 9 Eylül 1341-1925	Çarşamba	21 Safer 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Mühim Kararnâmeler

Türkiye'de tarîkatların ilgâsına, tekkiye ve zâviyelerin seddine, medenî-i serpûş ve elbise iktisâsenete, mensûbîn-i maʿlûme-i ilmiyenin gayrisi tarafından kıyafet-i ilmiye iktisâ idilmesine vesâ'ireye dâ'ir 2 Eylül tarihinde heyet-i vekeliyece üç mühim kararnâme kabûl idelmişdir.

O günkü hey'et-i vekîliyeye bi'z-zât Re'is-i cumhur hazretleri riyâset buyurmuşlardır âmâl-ı milliyeye pek muvâfık olan bu teceddüdkâr kararlardan dolayı

şehrimizden hükûmet-i merkeziyeye bir tebrîk ve teşekkür telgrafı takdîm olunmuşdur.

Hudûd Müzâkerâtı

Hudûd müzekârıtı evvelki nüshalarımızda yazdığımız hâlî menfî olarak geçmişdir. Abdi Bey Efendi Ayıntab'da ve Ankara ile muhâbere itmekde, Fransızlar Ağzaz'da ve Abdi Beyefendi'nin alacakları haberi intizâr iylemekde, Yahya Kemal Bey Efendi hâlâ İstanbul'dadır Türk Hey'etin bakıyyeside evvelki gün Ayıntab'a azîmet itmişler ve teşyîʿ olunmuşlardır.

Vatansızların Kongreleri

Cenûbdaki vatansızların İğde ve Dirsevan köylerinde müteʿaddid kongreler ʿakd iderek tevsîʿ hudûd aleyhinde propagandalar icrâsına karâr virdikleri işidilmişdir.

Bu kongrelere iştirâk idenlerden baʿzıları evvel ve âhir Kilis'e gelip gitmekde oldukları gibi Refik Halid ve Hempasının kongrelerde karga delâleti yapdıklarıda rü'yet olunmakdadır.

Vatansızların Hezeyânnâmesi

"Şimâlî Suriye Müdâfaʿa-ı Hukuk (!?!) komitesi! İmzâsıyla cenûb köylülerine dağıtılan bir hezeyânnâme varmış! Türkce ibare ile yazılan bu hezeyânnâme cenûbda ki köylerimizin ana vatana ilhâkını taleb itmemize karşı bir takım yavelerle tenkîdâtda bulunmakda ve daha baʿzı herzeler yumurtlamakda imiş!!!

Hezeyânnâmenin aslına desters olub onu bi-hakkın paçavraya çevirmek isterdik onu elde idemediğimiz içün bu arzumuza nâ'il olamadık fakat yirminci asrın milliyet-i derûnda bu hezeyânnâmenin Türkçe lisânıyla neşr idilmiş olması bile cenûbda ki ahâlînin Türk harsine sâhib olduklarına delil olarak hezeyânnâmenin aksâm-ı sâ'iresini çürütmekden istiğnâ hâsıl ider. Şimâli Suriye'de bu füzûlî ʿunvân ile müdâfaʿa-ı hukûk (!?!) ictisâr idecek bir kitle var ise yüz elliliklerle Türkiye'den koğulan vatansızlardan ibaret olduklarına şübhe câ'iz değildir gâliba "İt ürür, kervan yürür" darb-ı misli kıyâmete kadar bir Türk ve cezîresi olarak bâkî kalacakdır.

Vatansızların Muhzır-ı ʿUmûmîsi

Cenûb köylerinde istîlâ iden yüz elliliklerle diğer baʿzı vatansızların mezkûr köyleri Türkiye'ye terk itmemek içün Fransızlara verilmek üzere cebren bir muhzır-ı ʿumûmî ihzâr ve imzâ itdirmekde oldukları müstahberdir.

ORJİNAL SAYFA 333

İkinci Sahife	Kilis	9 Eylül 1341

Nazırgâh-ı Vilayetpenaha

Bazı tahrikat ile şekavete sülük ederek hududun cenubuna geçen ve Fransız milisleri adadına dahil olarak onlarla teşriki hayat ve mesai eyleyen Semik'in geçenlerde Türkiye'nin Hisar köylü Halil Darmık'ı katl ve firar ettiğini yazmıştık.

Merkum ahıran tekrar huduttan geçerek Gülgüman köyümüzün dokuz nüfusunu dağa çıkarmış, bilahare bunlardan altısını bırakarak üçünü yanında alıkoymuş ve bunlar için fidyeyi necat istemişti.

Hudut taburu kumandanı ve kaymakam vekili Mehmet Ali Bey keyfiyeti haber alarak lazım gelen tertibat ve tedabiri ittihaz eylemiş ve fidyei necat götürenlerle beraber taburu mezkurdan miktarı kafi zabıt ve efrat sevk ederek merkum Semik ile yeğeni Gülgümanlı Mehmedi meyyiten Suriyeli iki milisi hayyen istisal eylemiştir. Bu milislerden yalnız birisi firar edebilmiş, Gülgümanlı tutsaklarda serbest kalmışlardır. Semik ile Mehmet'in cenazeleri defin olunmuş, Suriyeli milisler mahfuzan şehrimize getirilmişlerdir. Katil ve maktül Semik'in Halil Darmık'ı bazı teessürat ile katlettiği adliyece sübut bulmakta olduğunu işittiğimiz gibi Gülgümanlıların dağa kaldırılması dahi tesir ile ika edilmiş bir cinayet olduğunu haber aldık. Bu vakaya İstiklal Mahkemeleri'nin nazarı dikkatini celp etmemiz için Hisar ve Gülgüman köylüleri her birkaç günde bir idarehânemize gelip gitmektedirler. Bunları nazargahı alilerine arz etmekle iktifa ve vazifemizi ifa ediyoruz.

Su Bardağı Su Yolunda Kırılır

"Sarı Kaya" civarında Şemlek köyünde bulundukları haber alınan ve Sakçaköz'lü Hurşit Ağanın akrabasından Deli Hasan'ın riyaseti altında bulunan on kişilik bir eşkıya çetesinin takibi için Maraş'tan Gaziantep'ten ve İslahiye'den gönderilen jandarma kuvveti eşkiyayı merkumenin reisleri dahil olduğu halde altısını meyyiten istisal etmiş ve murdar kafalarını Gaziantep'e götürmüştür.

Eşkiyanın civarda gözcülük için bırakmış oldukları adamlar bilmukabele jandarmalarımıza ateş açarak iki dilaverimizi şehit etmiş ve derhal firar

eylemişlerdir. Maktul eşkıya meyanında Kilis'in Kastal Saf Mehin köyünde Kara Ali Oğulları Mamad ve Hasan dahi dahildir.

Firar eden şakilerin şiddetle takip edilmekte oldukları işitilmiştir.

Suikast Failleri

Müdürü umûmîmiz Mahmut Ragıp Efendi'nin hayatına suikast için hânesine gelerek muma ileyhin evde bulunmadığı söylendiği halde bu ifadeye inanmayıp kapıdan içeri on el kadar silah endaht eden Mücahit Akif efendiyle rufekasının Ankara İstiklal Mahkemesi'ne sevkedilecekleri haber alınmıştır.

Bunların cezasız kalması halk üzerinde süi tesir ika etmekle kalmayacak bir kısım şahitlerin korkusuyla ketmi şehadet mecburiyetinde kaldıkları gibi en münevver adamlara bile ye's ve nevmidi ilka edecekti. Binaen aleyh temini emn ve asayişe cidden cehdedilmekte olduğunu isbat eden şu karara bakarak hükümeti tebrik ve takdir etmemek, ona teşekkür eylememek kabil değildir.

Katma Postasında Rezalet

Kilis-Katma meyanesi posta nakliyatını taahhüt eden Patlak Oğlu Mesut Efendi'nin mezkur postayı bizzat kendisi sevk ve teati etmeyerek bunu "Safu" namında eski bir Araba tevdi ettiğini ve bu postada bir çok rezalet olduğunu işitmiştik. İşittiklerimizden bazıları şunlardır: Safu denilen bu arabacı buradan Katma'ya giderken ve Katma'dan Kilis'e gelirken muhakkak posta arabasına ücretle bir çok adam bindiriyor ve bilhassa izazda gece geç vakte kadar iş ve işretle vakit geçirerek bu suretle hem postanın tehirine hemde eller elinde kalmasına sebep oluyor.

İşittiklerimize inanmamak istedik ve evvelki gün Safu'yi bir yerde ve muteber birkaç zat nezdinde görerek kendisine bu şikayetlerin, dedikoduların doğru olup olmadığını sorduk.

Safu Bila Perva

Evet bunların hepsini yapıyoruz, meccanen posta taşıyan bir müteahhit bundan fazla bir şey yapamaz! Dedi, hayret ettik.

Türk hükümetinin Safu gibi pervasız arabacılara meccani posta taşıtmak ihtiyacı yoktur. Postamız bu rezalet, mezellet ve taahhürla nakledilemez. Müdür Hamdi Beyin nazarı dikkatini celbederiz.

ORJİNAL SAYFA 334

Üçüncü Sahife	Kilis	9 Eylül 1341

Asıf Bey'in Tahliyesi

Birecik müddei umûmîsi Asıf Beyin Elaziz İstiklal Mahkemesi'nce mahkum olduğu üç ayı bala kemal tahliye edildiği müstahberdir.

Vali Beyin Yol Teftişi

Ameleyi mükellefe ile inşası derdest olan Kilis-İslahiye şosesinin Kilis'ten Beşanlı köyüne kadar ki kısmını teftiş etmek üzere Valiyi alimiz Talat Bey Efendi geçen Perşembe günü Kilis'e gelerek mezkur kısma azimet ve badel-avde Cuma günü Gaziantep'e müteveccihen Kilis'ten hareket eylemişlerdir.

Cinayet Mahkemesi reisi muhteremi beyde Cuma tatilinden bilistifade, Talat Bey Efendiyle birlikte gelip gitmişlerdir.

Türk Uçağı Murakaba Heyeti

Kilis Türk uçağı murakabA heyetine ziraat memuru Ahmet Hamdi, düyunu umûmîye memuru Nazmi ve muallimlerden Refik Nasıh Beyler intihap edilmişlerdir. Kendilerini tebrik ve muvaffakiyetlerini temenni eyleriz

Teşekkür

Türk Ocağından:

Diyarbakır lisesi müdürü Aziz arkadaşımız ve hemşerimiz Bedri Bey Türk ocağına, tesisi masarıfına bir yardım olmak üzere yirmi lira teberru etmişlerdir, teşekkür ederiz

Muallimler Birliği İdare Heyeti

Kilis muallimler birliği idare heyetine orta mektep muallimlerinden Fikret Mesut, Hasan Kamil, ilk mektep muallimlerinden Refik Nasıh, ismet Aydın ve Halil Faik beylerle üçüncü kız mektebi baş muallimi Aliyye Bedri, birinci kız mektebi baş muallimi Münire Mustafa hanımlar intihap edilmişlerdir. Yeni heyeti tebrik, muvaffakiyetini temenni ederiz.

Kilis'te İlk Fordson Traktörü

İhtiyat zabıtı hemşerilerimizden Gayur ve müteşebbis gençlerimizden ve sarraf esnafından Sağırzade Şükrü Efendi biraderimiz Kilis'e ilk medeni ziraat aleti getirmek şerefini ihraza muvaffak olmuştur.

Muma ileyhin geçen cumartesi günü Gaziantep'ten Kilis'e getirdiği Fordson makinesi Pazar günü Boybeyi Zade Abdullah ve Kuloğlu Mehmet Efendilerin Kara yerdeki sulu tarlalarında tecrübe edilmiş ve memleketten bir çok erbabı heves ve merak otomobillerle mezkur tarlaya giderek yapılan tecrübeleri bizzat ve re'yülayn müşahede eylemişlerdir.

Şimdiye kadar Hazreti Adem'in kara sabanıyla icrayı ziraat ve felahat eden ve o sabanların azami beş altı santimden fazla yere nüfuz etmediğini bilen Kilis zürraı bu makinenin gayet pek olan Çemli vusulü tarlada bile la ekal yirmi santim kadar arza nüfuz ettiğini ve gaz sandıkları kadar kesk devirdiğini görerek cidden hayran olmuşlardır.

Makineye takdirkar nazarla bakan seyircilerin ekserisi ziraatimiz için yeni makineler getirmeye ve bu sayede istihsalatı tezyide karar vermişlerdir

Şu müfit rehberliği ifa ettiklerinden dolayı Şükrü Efendi kardeşimize simane teşekkürler ederiz.

Azimet

Diyarbakır lisesi müdüriyetine terfi olunan Kilis Orta mektebi müdürü Bedri Bey Diyarbakır'a müteveccihen Kilis'ten hareket etmiştir. Muma ileyhe selamet ve muvaffakiyet dileriz.

İtizar

Bazı tab işleri sebebiyle gazetemiz geçen Pazar günü intişar edememiştir. Arzı itizar ederiz.

Eski Yeni Abonelerimize

Gazetemizin müzei Abdülhannan Efendi'nin alakası kat olunmuştur. Muma ileyhe seneyi sabıka ve haliyle abone bedellerinden bila makbuz para verenler varsa makbuzun kendisinden aranılması lüzumu ilan olunur.

İkdam Refikimiz

Büyük Romancımız Hüseyin Rahmi Bey'in romanını tefrika etmeye başlıyor. Türkiye'nin en kıdemli gazetesi olan İkdam, refikimiz büyük romancımız üstad Hüseyin Rahmi beyin çok nefis ve meraklı romanını teferika etmeye başlıyor. Bundan başka altı sayfa ve resimli olarak intişara başlayan mezkur gazetenin sütunlarını

ORJİNAL SAYFA 335

Dördüncü Sahife	Kilis	9 Eylül 1341

Edibi muhterem Cenap Şehabeddin, Müverrih Ahmet Refik, Ali Rıza, Safveti Zıya, Ercüment Ekrem beylerle Suad Derviş hanımın kıymetli makale musahabe ve hikayeleri tezyin etmektedir. Karilerin ihtiyacatı fikriyesini tatmin edecek ziraat, ilim ve sanat makalelerini de aynı gazetenin sütunlarında bulmak kabildir. İkdam'ın kadın sütunlarıda bilhassa tavsiyeye şayandır.

Tedrisata Başlanıyor

Orta mektep müdürlüğünden:

Mektebimizde 15 Eylül 342 Salı gününden itibaren tedrisata başlanacağı ve tali sınıfları efendilerinin devam edebilmeleri için ücreti tedrisiyye veya fakruhal mazbatalarını beraber getirmeleri

Adana Erkek Muallim Mektebi

Kayt ve kabul şeraiti

Kayt ve kabul muamelesi 1 Eylül 341'den 15 Eylül 341 tarihine kadar devam edecektir. Kaydedileceklerin şeraiti atiyeyi haiz olmaları lazımdır:

1- Uzuv kusurları olmamak
2- Her türlü emrazdan salim olmak
3- Maznun ve mahkum olmamak
4- Mekteplerden tard edilmiş olmamak
5- Tam teşkilatlı ilk mektep tahsilini bitirmiş olmak
6- Yaşı on dörtten aşağı on dokuzdan yukarı olmamak
7- Türkçeden ve hesaptan tahriri ve şifahi imtihandan muvaffak olmak
8- Müracaat edenlerin ibraz edecekleri vesikalar:
   a- Mezuniyet tasdiknamesi

b- Hükümet ve belediye doktoru tarafından verilmiş sıhhat raporu

c- Yeni alınmış aşı şehadetnamesi

d- Nüfus tezkeresi

h-Mahalli hükümetten alınmış husnühal mazbatası

k-Altı adet 5, 4-6 ebadında mukavvasız fotoğraf

9- İmtihanlar talibin bulunduğu merkezdeki orta mektebinde icra edilecektir. Orta mektep olmayanların doğrudan doğruya Adana erkek muallim mektebine muracaatları lazımdır.

10- Talibin adedi haddi muayyeni tecavüz ederse 20 eylül 341 de ayrıca bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

11- Mektebe kabulden sonra her talebenin mektebi terk ettiği, çıktıktan sonra verilecek muallimliği kabul etmediği veyahut on sene zarfında mesleki terk ettiği ve ahvali sıhhiyenin gayrı bir sebeple mektepten tard edildiği takdirde mektepte bulunduğu her sene için iki yüz lira tazminat vereceğini mübeyyin ve katibi adillikten musaddik bir kıta taahhutname vermesi lazımdır.

12- İmtihanlar Türkçe ve hesap dersinden Kilis orta mektebinde 10 Eylül 341 Perşembe günü öğleden evvel icra olunacaktır.

Yeni Garaj

Hükümet civarında binbaşı Hacı Mehmet Efendi hanının alt kısmı otomobil garajı yapılmıştır. Ücretler gayet mutedildir. Her şoför oraya uğramaktan faide görmektedir. İstirahat için mükemmel odalar vardır. Bu "yeni garaj" ın şiarı müşterilerini memnun etmektir.

İcra dairesinden:

Dabbağhâne mahallesinden küsbecinin oğlu Mahmut ve hemşiresi Huriye'nin küsbecinin oğlu Yusuf'un zevce-i metrukesi Hatice de ba ilamhâne bedelinden alacakları olan on bin kuruşun temini istifası zımnında müddea bih dabbağhâne mahallesinde kain cephesi tariki has canibi yemini Vezirizade Hasan Efendi hânesi yesarı Kabacan oğlu Mustafa arkası Selim oğlu ve kesküs oğlu hâneleriyle mahdut mea müştemilat bir bap hânenin bilmüzayede furuhatına karar verilmiş olup otuz gün sonra ihaleyi katiyyesi icra kılınacağından talip olanların muracaatları

2-43

Mahkemeyi Asliyye Riyasetinden:

Deveciler mahallesinden sabık belediye çavuşu Sait Efendi'nin hududu milli haricinde mukim Kilis'in Bölük mahallesinden Neccar Müslimin oğlu Mustafa Müslim bin Murat'ta olan alacağından dolayı icrayı muhakemeleri 5 Teşrin-i Evvel 341 tarihine müsadif Pazartesi günü saat dokuza tecil kılındığından merkum Mustafa Müslim'in yevmi muayyeni mezkurada Kilis Sulh Hukuk Mahkemesi'nde hazır bulunması

ORJİNAL SAYFA 336

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 388] 16 Eylül 1341-1925	Çarşamba	28 Safer 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Eskişehir Nasıldır

Seyyar Muhabiri Mahsusumuzdan

Eskişehir

1-8-341

Bir günümü Eskişehir'de geçirdim. Karilerine görebildiğim şeylerden bahsedeceğimi söylerken başlarını ağrıtmamaya da çalışacağımı ilave ederim.

Eskişehir istasyonu muazzam bir müessesedir. Şehir bu istasyona nisbeten çok cılızdır. Fakat coğrafya kabiliyeti iktisadiye düşünülürse burasının gittikçe inkişaf ederek mevkii hakikisini işgal edeceği muhakkak kabul olunur.

İstasyon ile şehrin arası bir çaryektir. Bu fasıla öteye beriye serilen pınarların, Pazar yerlerinin mevkiine nazaran süslenilmiştir. Yoksa Eskişehir'in eski semti bir hayli uzak bulunuyor. Rivayete göre şimendüfer ilk yapılırken istasyon yamacında oturan şehrin hemen eteklerinden geçirilecek imiş, bunu icat Frenk işinin çok yakından güzar etmesi umuru ashabınca tehlike ve mahzurdan hali addedilmemiş tebit ve tehvin muhaziri cihetine gidilmiş.

Belediye

Her nasıl olursa olsun, şehrin bugün ki vaziyeti, imarını müşkilat içerisine sokmuştur. İstasyon teessüs eder etmez iktisadi cazibe ile müesseseler, binalarını teferruatı ticariyeleri ile beraber kendine doğru çekmeye başlamış, iki mevki ile yeni cazibe merkezi arasında her tarla ve arsa sahibi bir bina kurmaya gayret etmişler, ancak yollar üzerinde pek cezbeli bir şeyler yapmışlar, binnetice ince uzun bir şehir kadavrası husule gelmiştir.

Bu ince şehir kısmında birbirine pek yakın ve müvazi her biri 25 metre kadar genişlikte iki büyük cadde bırakılmış, (istasyon, hamam caddeleri) tatarlar mahallesi denilen semtte şark tarafa ayrılmıştır. Bu seyrek serpinti vaziyeti dolayısıyla belediye yolları, kaldırımları yapmaya yetişmemiş, bir çok taraflar tozdan geçilmez bir hale gelmiştir.

Yeni belediye dahi bu vaziyetten şikayet ediyor varidat kifayetsizliğini, istikraz çarelerine baş vurduğunu söylüyor. Ben belediyenin yerinde olsam şöyle yapardım, eski ve yeni mıntıka arasında geniş bahçe, park, spor meydanları tesis eder, şehri birisi istasyon civarında diğeri eski yamaçta olmak üzere iki esaslı kısımda toplardım. Her iki kısmın planlarını ihzar ve ikmal ettikten sonra istimlak veya inşaat işlerine girişmek daha muıvaffaktır. Belediyenin tanzim ve tasdik ettirdiği bir haritanın mevcudiyetini öğrendim. Fakat buda muhtacı tadil imiş. Yollar çok geniş konulmuş, bunlara varidat yetiştirmek imkan yok imiş. Bu münasebetle şurasını ilave edeyim ki bütün belediyelerimiz hemen aynı vaziyettedir. Haritaları

ORJİNAL SAYFA 337

İkinci Sahife	Kilis	16 Eylül 1341

Ya hiç yok veyahut ta fenni ve kati bir mahiyeti haiz bulunmuyor. Çare olmak üzere şunu da zikredelim: nafia ve dahiliye vekaletlerince temin olunacak seyyar harita

heyetleri lazımdır. Mahalli heyetler bu harita işini yapamıyorlar. Mühendisleride kendilerine uyduruyorlar. Nafiz azalar kendi menafine göre tadilat yaptırmanın yolunu buluyorlar. Sevgili Türkiye'miz inkişaf halindedir. Şehirler kasabalar teessüs ve ya tevessü edecektir. Şimdiden buralarını düşünemezsek yapılan yerlerin yıkılması için istimlakına mecbur oluruz veya yangın bekleriz. Bu doğrudan doğruya servet istimlaki vakit zıyai demek değimlidir?

Bu geniş caddeler üzerinde ağaçlar görülmüyor. Yeniden dikilmiş fidanlar da olmadığından imarın en kolay tarafı olan bu kısmın ihmal edilmesine acımamak mümkün değildir. Bizler geniş projeler peşinde,büyük binalar, müesseseler düşünürüz. Fakat kolay ve çabuk elde edilecek faideleri ihmal etmesini de pek ala biliriz. Nitekim Eskişehir belediyesi iki yüz bin liralık sudan istihzal edilir bir elektrik cihazı kurmayı tasmim etmiştir, buda iyi, çok iyi ama ağaçları dikmenin zamanı geçirilmiştir ve geçirilmektedir.

Eskişehir'in mühim bir kısmı düşman tarafından yakılmış evler, binalar hemen kamilen ahşap topraklar arasında bazı temel enkazından başka bir şeye tesadüf edilemiyor. Yanan taraf istasyon ile asıl şehir arasında ki sahadır. Bu harabı çalışan Eskişehir halkına kaça mal olmuştur, kim bilir bununla beraber bugüne kadar gelen belediyeler yine tanzim ve imareti tevzin edememiş gelişi güzel inşaata müsaade etmişlerdir.

Pazar yerleri, mal pazarı, kadın pazarı burada Çarşamba günleri umûmî Pazar olurmuş; bende aynı güne tesadüf ettim. Pazar yerini sordum bir rençber cevap verdi. Mal pazarımı? Kadın pazarımı? Burada kaç pazar vardır?

Birde odun pazarı var amma o yukarıda asıl şehirde hayvan alıp satılan Pazar mahalline mal pazarı diyorlar, burada her cins ziraat hayvanı müzayedeye çıkarlmıştır. Tavuğuna varıncaya kadar. Kadın pazarı ismini işittikten sonra bu beni pazarda kadın bulunmaz zannetmeyiniz. Köylü kadınları burada ekseriyettir. Yalnız şehirliler seyrek görünür, onlarda kendi yiyeceklerini temin ediyorlar, köylü kadınlara gelince hayvan alımsatımında bazen bir taraf bazen tarafeyn oluyorlar. Ben onların çekişe çekişe pazarlıklarını teker, çifter müşaverelerini gördükten sonra içlerinden en ala canbaz çıkabileceğine bile akıl erdirdim. Hele bir eşek satan kadın gördüm, binip sürüyordu, üç erkek iki cambaz, 14 liradan 25 kuruş indirmeye muvaffak olamadılar.

Daha ötede zahire, arpa, saman, satıyorlar. Burasının ayrıca ismi yok, satıcılardan bir çoğu yine kadınlar. Köylü kadını mahsülünü arabasına kağnısına koymuş üzerine oturmuş Pazar yerinde satacak sonra şehirden sebze, şeker, tuz vesaire ihtiyaçlarını tedarik ederek dönecektir. Kadının buradaki rolüne de işaret verdikten sonra, alım satımın ibtidailiğine temas edeceğim. Yüzlerce araba yüzlerce insan müşteri bekliyor. Yarım günden fazla vakit geçiriyor müstahsillerle müstehlikler arasında tevessut eden ticaret ellerinin nizamsızlığından ihtikara sapmalarından köylü kendi malını kendisi satmayı düşünmüştür. Köylü işlerinin ibtidailiğinide burada bir sebep olarak saymak gerektir.

Birkaç adım attıktan sonra mamulat mahalliyeden bıçaklara, sepetlere tesadüf edersiniz. Bunlar seyrek ticaretlerdir. Sepetçi biraz daha gayret etse Avrupa mamulatına benzetecek, fakat bu iş inkişaf etmemiş, perakende birkaç alıcıya munhasır kalmış bulunduğu cihetle tabiatle yürüyememiştir.

Şimdi kadın pazarına giriyoruz; burada hemen kamilen şehirli kadınlar ticaret başındadır pastalarını duvarların diplerine açmış, manifaturacı, yağlıkçı, tuhafiyeci, eskici her cins satııcı hazırdır. Müşterilerinin haline göre dil kullanır, emek verir, malı çıkarırlar. Eski el işi bir peşkire talip oldum, sahibi meğer antikacı imiş bana antikacılığın nelerinden bahsetti: (kendisi kaç frank görmüş, bunu bizler değil franklar alırmış)

ORJİNAL SAYFA 338

Üçüncü Sahife	Kilis	16 Eylül 1341

En sonra sebzeciler geliyor, bunlar porsuk suyunun boyunca sebzelerini kümeler halinde sıralamışlar, bağrışıyorlar, güneş sebzeleri soldurmuş, toz ise serpilen porsuk suyuyla bilimtizac çamurlamıştı, burada her şey itinasız, kadınlarsa nisbeten az görünüyorlar fakat heyeti umûmîyesi itibariyle Pazar mahafilinde kadınlar ekseriyet iddia edebilirler, işte Eskişehir'in kadınlığını böyle gördüm, bir kelime ilave etmiyorum.

Kıyafetler

Kırmızı peştemale bürünmüş mavi donlu (şalvarlı) mahlukların geçtiğini görürseniz bunlar şehir kadınlarıdır. Kırmızı peştemalleri mor bellidir, donlar ökçelerine kadar sarkar, çorapları ekseriya kırmızı, mor nakışlı beyaz yündendir.yerli

mamulatı bu kaba yün çorapların bazen rogan İstanbul iskarpinlerine hatta bazende rogan terliklere girdiği de göze çarpıyor. Yeni kıyafetlere varıncaya kadar daha asri giyinen kadınlarda vardır. Burada bilhassa dikakt ettim. Kadınlar daha çok iş adımları ile yürüyorlar. Tesettür itiyatlarının azami müsadesi dahilinde kendilerine bir basit elbise bulmuşlar, çenelerinin altından tutan elleriyle yüzlerini gösterecek kadar açıyorlar.

Köylü kadınlarının kıyafetleri ise bildiğimiz gibi daha kibaranedir.

Erkeklere gelince ekseriya göze yalnız şu kıyafetler ilişir: abani sarık, kırmızı üç karış eninde kuşak, sarık, potör şalvar, yalnız fes çok seyrektir. Kalpak ender başlarda bulunur.

Hulasa söylemek lazımsa kırmızı renk yürüyen eşkalin içerisinde galip mevkini tutuyor.

Tatarlar

Adı böyle olan bir semte yukarıda işaret etmiştim 93 seferinde muhacir gelen Türkler tatar isimlerini de beraber getirmiş, ayrı bir mıntıkaya yerleşmiş, kendi kendilerine baş çekmişler, arada mühim münaferetlerin hadis olduğunu, ayrı iddialarda zuhur geldiğini söylüyorlar. Şuursuzluk zamanımızın fena mirası olan bu hal ne kadar teessüre şayandır. Tatarlık Türklükten başka bir şeymidir? Tatarlık aslen varmıdır? Buralarını tenvir için Eskişehir münevverlerine müracaat etmelidir.

Mevahib-i Tabiiyye

Eskişehir'in mevkii iktisadisi üç koldan gelen Şimendüferle ne derece takviye edilmiş ise tabii mevkiside o nisbette feyze müsaittir. Toprağı münbit, havası iyi, suyu boldur. Porsuk çayı şehrin sokaklarını kamilen dolaşabilir, tükenmek bilmez kudretinden sıcak suları hamamları vardır. Yazık ki insan sayi kafi gelmemiş, imaret pek az başlamıştır. Porsuk suyu daha başta bir iki mahalle tarafından tamamen kirletiliyor, biride şerrinden kaçılacak bir manzara kesbediyor. Eski zamanda bu sudan daha çok istifade edildiğine uzaktan ayrılıp yamaçta ki şehrin eteklerine çıkarılan bir büyük kol şehadet ediyor.

Bahçeler sanki hudayı nabittir. İntizam ve itina az görülüyor. Bir müteşebbis tarafından söğüdler arasında açılan bir kısmı yerde otlar, çiçekler sararmış haraba yüz tutmuştu. Burada bir de ince saz var. Memurlar, eğlence, istirahat isteyenler

buraya gelirlermiş. Halbuki porsuğun kucağında en iyi bir park yapılabilir. Gülleriyle sandallarıyla, soğuk su hamamlarıyla burası mükemmel eğlence mahallerine malik olabilir.

Kudret hamamları beş tanedir. Birisi sivil erkeklere, birisi askere, üçü kadınlara tahsis edilmiştir. Her hamamda havuz vesaire vardır. Yerliler Romalılar zamanından kalma olduğunu söylüyorlar.

Yan kemerler yarım köşe kubbeleriyle çevrilmiş, amutlar üzerine kurulmuş geniş bir kubbe halinde olan bu hamamlardan çarşı hamamına girdim. Suyu hemen bir deniz…. İdi. Büyük çörtenin iki yanlarında temizlenecek su yerleri havuzun etrafında duran mermerlerden yapılmış koridor kapının solunda daha alçak bir zeminde hususi curunlar, aşınmaz, yıkılmaz bir metanet suyun harareti 47-40 derece içerisinde cezveti çelik olduğunu hekimin hastalarının faide adlılarını söylüyorlar. Akşam olmuştu. Şehirde oldukça temizce bir Cumhuriyet lokantası olmakla beraber daha iyi bulduğum için istasyon lokantasına gittiğimi de haber vererek sözlerimi bitireyim.

Çıngı

ORJİNAL SAYFA 339

Dördüncü Sahife	Kilis	16 Eylül 1341

Son Kararların Tatbiki

2 Eylül 41 tarihli heyeti vekile kararlarının dünden itibaren şehrimize tatbikine başlanmıştır.

Halen kafaları örümcekli, kuş beyinli bazı kimseler değil abanı ve yazma sarıklardan, ulema sınıfına mensup olmadıkları halde beyaz sarıklardan bile vazgeçemiyorlar.

Bu gibiler hakkında polisin nazarı dikkatini celbederiz.

Kilis'te İlk Sivil Şapka

Şehrimiz de ilk sivil şapka giyinmek şerefi Kelleci Bekir oğlu Abdullah Efendi'ye nasip olmuştur.

Muvasalat ve Mübaşeret

Kilis Orta Mektebi Müdürlüğü'ne tayin edildiğini yazdığımız Tahir Bey ahıran şehrimize muvasalat ile vazifesine mübaşeret etmiştir, muvaffakiyetini dileriz.

Varlığın Beşinci Yaşı

Sarıkamış'ta çıkan varlık refikimiz beş yaşına girmiştir. Aziz yoldaşı kutlar, muvaffakiyetinin çoğalmasını dileriz.

Urfe Değil Urfa

Urfe nin Urfa şeklinde yazılması dahiliyeden tamim edilmiştir.

Vefat

Türk oteli sahibi Andebentzade Abdülkadir Ağa çoktan beri mübtela olduğu veremden kurtulamayarak dünkü gün vefat etmiştir. Müteveffanın büyük oğlu da bir ay evvel veremden ölmüştü. Mevla rahmet eyleye.

Cenupta Vebayı Bakari Var

Kaymakamlıktan:

Irak'ın hududumuza pek yakın köylerinde vebai bakari ıstılai bir şekil alarak olanca şiddetiyle devam eylemekte olduğundan bahisle hududun Seddi dahiliye vekaletinden işar olunmuştur.

Ayın Tarihi

Matbuatı müdüriyet umûmîyyesi tarafından neşredilmekte bulunan "ayın tarihi" mecmuasının temmuz vakayiini muhtevi 16 numaralı nüzhası intişar etmiştir. Medeni dünyada tahaddüs eden ve Türkiye'yi alakadar eden bil-umumi siyasi, iktisadi, ictimai ve ilmi hadisatı vakayi-i cami olan bu nüshada "Rus idare hazırasının mahiyeti umûmîyesi hakkında mulahazat, İsviçre kanuni esasisi, emn ve selamet cevabı notası metni, Çinde Bolşevik tehlikesi, Abdülkerim Fransız mıntıkasına giriyor, iki batıl zan ve iki mübalağa arasında, Yunanistan'ın yeni kabinesi, dahili ve harici temmuz vakayi-i ile Antalya hakkında bir İtalya iktisatcısı tarafından yazılan iktisadi mühim bir eserin teferrukası" vardır. Makaleleri erbabı tefekkür için şayanı mutaleadır, nüshası yirmi kuruştur, tavsiye ederiz

Meslek

Türkiye'nin haftalık yegane iş ve hayat mecmuasıdır. 34,35,36,37. sayılarıda pek müfit ve mütenevvi mündericata intişar etmiştir. Bila istisna her Türke tavsiye ederiz.

Hilal-i Ahmer Mecmuası

Türkiye Hilali Ahmer Mecmuasının 48nci sayısı dahi pek nafi makalatı sıhhiye ve ictimaiyye ile muhtelif hilal salip ahmer haberleriyle intişar etmiştir. Ayrıca Fransızca ve İngilizce kısımlarıda muhtevi olduğu halde senelik abonesi yalnız bir liradır.

Türkçe, Arapça, Fransızca

Musavver

Alışveriş Mecmuası

Alışveriş evi'nin vasıtayı neşriyesi olan bu iktisadi mecmuanın 15-16. sayısı çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Türk Kütüphanesi

İlk mektepler için tedrisi kabul edilen kitaplar geldi. Muracaat eden memnun kalır. Esasen her hsususta nefaset ve ucuzluk kitaphânemizin şiarıdır.

Acele Satılık Emvali Gayrı Menkule

Eşraftan Topalzade Neşet efendinin nureddin mahallesinde ki hânesiyle civarında ki küçük hâne ve ahır büyük Kütah mahallesinde Akif Efendi hânesine civar arsanın tamamı ve gümrük hanının nısfı acele satılıktır. Talip olanların muma ileyhe muracaatları

Orta Mektep Müdüriyeti'nden:

Mektebimizde Türkçe, Fransızca, tarih ve coğrafya muallimlikleri münhaldir. Asalet veya vekalet suretiyle talip olanların müracaat eylemeleri

ORJİNAL SAYFA 340

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis		Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250

matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 389] 20 Eylül 1341-1925	Pazar	2 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Şapka ile Selâm

Hâkimiyet-i Milliyeden:

Başını şapka nâmındaki serpuş-ı medenî ile örten zevâtın tâbi olmaları lazım gelen usûl-i mer’iyye vardır: Evvelâ Şapkayı lâbis bir adam sokakta tesâdüf eylediği zevâta eliyle (temennâ) edemez. Behemehâl, şapkasını çıkararak onunla selam verececktir.

Şapka, sağ el ile baştan alınır ve selamlanan zatın derece ve mevki ictimâîsine göre az veya çok aşağıya indirilir. Alelâde selamlara şapkayı baştan biraz kaldırmak kâfidir. Fakat bu muâmele teklifsiz ve pek samimi arkadaşlar arasında cereyan edebilir. … selâm, şapkanın baştan alınarak kol ve göğüs hizasına ve selamlanan zatın derecesine göre vücudun nısfı ve diz hizasına kadar indirmekle îfâ olunur. Bu resm hürmet ve ta’zîmdir. Baştan şapka çıkarılmak suretiyle resm-i selâm îfâ olunurken başını eğmek (reverans) yapmak lazımdır.

Sokakta tesâdüf ounarak selamlanan zât ile ayakta konuşulduğu takdirde eğer bu adam büyük ve pek muhterem, yahut fazla hürmet olunmak istenilen bir zât ise şapka elde tutularak baş açık konuşulur. Lakin mükâleme uzadığı takdirde muhâtab-ı muhterem nezâketen (başınızı örütünüz) demesi lazım gelir. O halde şapka başa konulur. Hîn-i müfârakatte el sıkmak suretiyle ayrılırken, îcâb-ı hürmet yine şapka ile selamlamaktır. Ez cümle muhterem kadınlara karşı behmehâl bu vecih ile de hareket olunur.

Tanıdığınız bir erkek yanında refikası ve hemşiresi, kerimesi gibi bir kadınla beraber bulunur ise -velev ki o hanımefendilere evvelden takdim edilmiş olmayınız- resm-i selâmı îfâ etmek terbiye ve nezâket îcâbıdır.

Tanıdığınız bir zâtın yanında bir kadın bulunduğu için görmezliğe gelmek ve selamlamaktan çekinmek hiç doğru değildir. Medenî âdâb-ı muâşerette kadınlar erkeklere tefevvuk eder yani onlara fazla hürmet edilir. Aks-i kaziyye yanında bir kadın bulunan bir erkek dahi ahbabından birine tesâdüfünde görmemezlikten gelmemeli, ve ber mutad selam verip almalıdır.

Asr-ı medeniyet âdâbınca küçük büyüğü selamlar. Bu bizim eski usulümüzün aksinedir. Eskiden küçükler büyüklerin iltifatına muntazır olurlardı. İmdi Başında şapka olan zât gerek sinnen, gerek mevki-i ictimâîsî veresmiyesi itibariyle kendinden büyüğüne tesâdüf edince onun iltifâtını beklemeksizin hemen başını açıp resm-i selâmı îfâ etmelidir. Bunun aksine hareket hiçdoğru değildir. Diğer taraf, bi-tabi selâma mukâbele edecek yani şapkasını çıkaracaktır.

Kahvede, gazinoda lokantada kapalı tiyatroda, sinamada yazıhânede evde, odada, salonda, el-hâsıl üstü kapalı her yerde baş açık bulunmak zaruridir. Paris tiyatrolarında madamlar bile şapkalarını çıkartırlar. Bu sebeple her hangi bir dâireye veya umûmî yere giren adamlar şapkalarını çıkarıp ellerine alırlar. Şapka resmi müessesâtta mahall-i mahsusuna, evlerde ise kapının yanındaki

ORJİNAL SAYFA 341

İkinci Sahife	Kilis	20 Eylül 1341

Portmanto-elbise asacağına asılır. Devâirde işleri olanlar odalara girerken şapkalarını ellerinde tutarlar, bir köşeye, bir masanın, bir boş iskemlenin üstüne koymak da câizdir.

Lakin herhangi bir memurun nezdine veya büyük bir zâtın odasına bir hanım efendinin salonuna başında şapka ile girmek nezaketsizlik hürmetsizlik addolunur. Pek ayıptır.

Şapkasız olarak huzuruna girilen zât baş eğmekle, vücudun yukarı kısmını öne doğru inhinâ ettirmekle selamlanır. El sıkmak ahibbâ arasında müsâvât ile yani her iki tarafın ilk hareketi ile olur. Tanılan fakat prezante edilmemiş olan zâtların eli

sıkılmaz. Çünkü el vermek dostluk alâmetidir ve büyüğe âiddir. Rütbesi nispeten daha büyük olan zât size el uzatırsa siz de onun elini sıkmağa müsâraat ederseniz resm-i takdimi müteâkib karşılıklı el sıkılır. Hanımlar el uzatmadıkça elleri sıkılmaz. Ve öpülmez. Âdâb-ı muâşerette nisvân ricâlin fevkinde muhterem bulunur.

Sokakta şapkayı lâbis bir madamın şapkasını çıkarmaksızın eli ile temennâ etmesi ne kadar gayr-ı câiz ise binâ dahilinde şapkasız birinin selam vereceği zaman baş işareti veya reverans yapmaksızın yine eliyle selamlaması da usulsüzdür. Âdetâ reverans tazim manasınadır. En büyük eser-i hürmettir.

Baş ve Yüz Tuvaleti:

Medenîlik Âdetlerinden:

Medenî bir adamın kıyâfeti, yani serpuşu, elbisesi, ayakkabısı lekesiz, yırtıksız ve temiz olmak lazım geldiği gibi a'zâyı vechiyyesi de mutlaka ve dâima tertemiz tutulmalıdır. Bunun için baş, yüz ve bunlardaki muhtelif a'zâ sık sık yıkanacak sabunlanacak, saç sakal taranacak dişler her gün fırçalanacak, el-hâsıl vücudun açık olan ve göze görünen bu kısmında dahi hiçbir kir eseri bırakılmayacaktır.

Medenî bir adam kirli gezemez, kirlilikten bizzât kendisi muazzeb olur nezâfet, evvel be-evvel sıhhat mes'elesidir. Öyle ya kulağını temiz tutmak hatırından geçmeyen dişlerini ovmayan akşam sabah yüzün gözünü yıkamayan bir adam vücudunda mikropların faaliyetine meydan vermiş, nefsini kirden mütevellid hastalıklara ma'rûz bırakmış demektir.

Fakat, tuvalet yalnız temizlikten ibâret değildir. Saçı sakalı uzamış karmakarışık darma dağın bir halde bırakılmış olan sima temiz olsa dahi bu intizamsız haliyle nazarlara hoş görünmez. Halbuki zevk-i selim intizâmı sever, intizâmda tuvalet icabıdır.

Saç, muhtelif şekilde kesilir. Az ve seyrek saçı olanla çok ve sık saçı olanın baş tuvaleti bir türlü olamaz. Herkes simasına en çok yakışan biçimi intihâb eder. Usta berberlerin saça sakala verilecek şekli intihâbdaki ra'yi ekseriya doğrudur.

Kafayı büsbütün traş etmek bazı bünyeye göre belki sıhhîdir. Fakat medenî sosyetede hoş görünür mü bilmem? Taranan saç ya yandan ya ortadan ikiye ayrılır. Fevk saçların arasında kalan çizgidir. Kör ve sert saçlara Alabros denilen biçim

uygun gelir. Saçı kâmilen dökülmüş çıplak ve parlak başlara hümâ kuşunun kanadından yapılmış tarak tedariki icap eder.

"Fakat saçlar için sert bir fırça ile âdî sağlam tarak temin maksada kâfîdir. Elverir ki bunları resmi surette isti'mâl edelim. Şimdi devâir ve müessesâtta açık başla çalışıldığından cümlenin saçlarını muntazaman taramaları zaruridir. Pomata fazla ise da kolonyalı su işe yarar.

Sakalın da muhtelif şekilleri vardır. Eskiden Fransa'da yanak tarafları traş edilmiş sivri, alt dudak sakallarına Epoyal derlerdi. Çünkü üçüncü Napolyon'un sakalı bu şekilde imiş.

(1) Yan taraflarda uzamış traş derecesinde ince kesilmiş ve çenede biraz daha fazla

(2) Bizde buna Didon sakal derler. Sebebi de Kırım Muharebesi'nde memleketimize gelen Fransızları birbiriyle konuşurken Titanik diye hitap etmeleridir. Didon Fransız avam lisanında bizim Bana bak mukâbil gelen bir kelime-i nidâdır.

ORJİNAL SAYFA 342

Üçüncü Sahife	Kilis	20 Eylül 1341

Ve ucu sivri sakalın ismi de Çelebi Sakalı'dır.

Dolgun çehrelere alafranga karemdört köşe sakal yaraşır. Uzun ve kör sakala tahta sakal derler. Müdevver çenber sakal softaların merğûbudur. Amma yanları uzatılmış sakal nazara bir şekl-i bedîî erâe etmez.

Bir zamanlar Avrupa'da Flori dedikleri şakak sakalları moda idi. Bunda da bir güzellik olmasa gerek imparator meşhur Fransuva Jozef'in çenesi traşlı çatal sakalı da o vakit Avusturya'da moda olmuştu. Alman Kayzeri'nin zamanında yukarıya doğru bükülmüş bıyıklarına bir çok mukallid çıktığı gibi.

Kocaman sakal ihtirâmı celb edermiş. Şüphesiz medenî muhitte değil! Müterakkî milletlerde insanın kıymetini saçıyla sakalıyla değil aklıyla manevi fezâiliyle ölçerler. Meahâzâ uzun sakalıyla iftihar edenler köselere karşı haklı olabilirler. Bunlara Ebullihye derler. Parası çok olanlara Ebunnakred dedikleri gibi.

Sert huylu şiddetli bir emir için: Adam sen de onun sakalınmı elimize alırız, derlermiş. Yavuz Selim bu sözü işitmiş de onun için sakalını traş etmiş.

Teehhül edecek zevâta düğün traşı yaptırırlar. Saçını sakalını kestirirler. Bazı mahallerde bu muâmele izdivaç merasimine dâhildir. Demekki huzur-u nisvâna saçı sakalı kesilmiş ve muntazam bir halde dahil olmak lüzumu bizce de takdir olunur.

Palabıyık, erkeklik, kahramanlık alametinden sayılmıştır. Kırpık bıyık ise şimdiki zamanın modasıdır. Evvelce yalnız hoca efendiler bıyıklarını kırparlardı. Şimdi bu usul taammüm etmiş gibidir.

Bazı zehaba göre sakal ve bıyık tamamen lüzumsuz ve fazladır. Yüzün etrafında ağızla burun arasında bir alay kıl taşımakta bir mana-i sıhhî ve bedîi göremeyenler çoğalıyor. Pos bıyık, su bardağına, kahve ve içki kadehine girer sakalın telleri yemek tabağına düşer. Bunlar elbette arzu olunmaz. Bu halde sakal ve bıyığı traş etmek kavâid-i sıhhiyye ile alâkadrdır. Süs mes'elesi değil nezâfet mes'elesidir. Şurasını işâret edelim ki sakal ve bıyığa verilecek şekilde mizaç ve meşrebe müdâhele olunamaz. Bir gence güzel ve sarı bıyığı yakışır, kimi bıyığı burarak yiğitlik taslar. Kimi kırpık ve ince bıyığı simâsına yaraştırır. Sonra bir başkası da büsbütün traş eder. Şunun bunun sakalına bıyığına müdâheleye hakkımız yoktur.

Bu noktada yalnız cins-i cemilin ra'yi makbüldür. Onlar daha iyi takdir ederler.

Zamanımızda –tabire müsâade- matruşlar sakallılardan ziyâde olduğu gibi kırpğık bıyık da ufala ufala bir gün büs bütün kalkacak gibi görünüyor. Modanın tesiri nafizdir. Medenî âdât ve âdâb noktasından kâbil-i mesâha olmayan bir şey vardır ki o da matarveş olduğu halde traşını uzatmak ve bu hal ile halkın huzuruna çıkmaktır.

Şâyân-ı teşekkürdür ki zâbıtlarımız bu cihete dâima dikkat ediyorlar. Bu gün sokakta traşı uzamış bir zâbit göremezsiniz. Terbiye-i askeriyye onlara bu nevi âdâb-ı medeniyeyi de bihakkın öğretmiştir.

Buna mukabil sivillerimizde uzun traşıyla gezenler var. Bu ise ictimâî hayatta en büyük ayıptır. Terbiye-i medeniyye görmüş her insan iki günde bir mutlaka traş olmalıdır. Altmış yaşında bir Fransız tanırım ki o sin ve sâliyle her gün traş olur. Traş süs için değildir. Tuvaletin nezâfet ve sıhhat mes'elesi olduğuna nazaran yalnız gençlere mahsus olmadığını da bilmeliyiz. Medenî bir insan kendi hânesinde bile

saçını sakalını karışık traşı uzun oturmaz ve rahat edemez. Nerede kaldı ki müvâcehe-i âmmeye öyle intizamsız tuvaletsiz çıksın. Biz başı bozukluktan umumen kurtulmalıyız. Kıyafetimize cümlemiz çeki düzen vermeliyiz. Bunun zamanı gelmiştir. Sık sık berbere gitmeye vakti olmayanlar bir ustura veya bir jilet tedarikiyle kendi kendilerine traş olabilirler.

Madem ki medeniyiz medeniyet âleminin bütün hayatı ve ictimâı âdetlerine âdâb ve merâsim-i muaşeretine tevfîk-i hâl ve hareket etmeğe mecburuz.

Büyük Gazimiz: Yaptığımız inkılapların gayesi Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen asrî ve bütün mana ve eşkâliyle medenî bir hey'et

ORJİNAL SAYFA 343

Dördüncü Sahife	Kilis	20 Eylül 1341

İctimâiyye hâline îsâl etmektir, buyuruyorlar. İşte düsturumuz budur. Tuvalet mesâili de serpuş gibi bütün medeniyet âleminin kabul ve tatbik ettiği şekillere tabidir. İctimâî hayatta ise keyfi hareket olunamaz, cereyân-ı umûmîye tebiyyet zaruridir.

Müteahhid Ma'hûd hakkında:

Hükm-i gıyâbî tasdik edildi.

İngiliz, Franszı işgal orduları ve Kilis hudud taburu müteahhidi ma'hûd Diyarbekirli oğlu Akâş Ağanın Emin Çelebi zâde Ahmed Hilmi Efendiye Arab Ali oğlu Mahmud Ağa'nın emânet tariki ile aldığı yüz on beş altını ketm eylemesinden dolayı emniyeti sû-i isti'mâl cürmüyle mahkûm olduğunu yazmıştır.

Merkûm ahîran hükm-i vâkıa itiraz etmiş ise de mahkemece itirazı reddolunarak hükm-i evvel tasdik edilmiştir.

Gelip Giden Müsâfirlerimiz:

Gaziantep valisi Talat, Urfa vâlisi Fuad, Mardin vâlisi Hâdî beyler geçen Çarşamba günü öğleden evvel şehrimize gelerek öğle yemeğini Kilis Belediye Reisi Muhtar Bey'de yedikten ve birmüddet bazı mesâil üzerinde tetkîkât icrâ ettikten sonra ikindiye doğru Gazianteb'e avdet eylemişlerdir.

Rusûmât müdür-ü umûmîsi Adil ve Cebel-i Bereket vâlisi Bahâeddin beylerin mûmâ ileyhimle birlikte şehrimize gelmeleri mukarrer iken ârız olan bir rahatsızlık sebebiyle mûmâ ileyhimâ Anteb'de kalmaya mecbur olmuş, şehrimize gelememiştir.

Zarâfet Biçki Yurdu

3 Teşrinievvel 1341 Cumaertesi tedrîsâta başlanacaktır. Şimdiden talebe kayd ve kabulüne başlanmıştır. Kayd olunmak arzusunda bulunanların Okçular mahallesinde Kâtibzâde müteveffâ Muharrem Efendinin hânesinde Afife Battal Hanıma mürâcaatları lazımdır. Kaydiye iki ve şehriye üç mecidiyedir.

Haritacı İsteniyor

Kaymakamlıktan:

Harita müdüriyet-i umûmîyesinin kadrosu mûcebince harita işlerinden anlar memura ihtiyaç vardır. Mütekâid ümerâ ve zâbitândan ve sivil memurinden ve kıtaât ve müessesâtta müstahdem muvazzaf ümeradan istihdâma tâlib olanlar var ise bil-imtihan sebât-ı ehliyet eyleyenler istihdâm edileceklerdir. Tâlib olanların isimlerinin sür'atle iş'ârı müdâfaayı milliye vekâletinden bildirilmiştir.

İhtiyat Zâbitlerine:

Kaymakamlıktan:

Beşinci Kolordunun 1341 senesi kısmî seferberlikte seferî kıtaâta müretteb ihtiyât zâbitânından birkısmının adresleri meçhul olduğundan celbleri mümkün olamadı. Evvelce tebliğ olunduğu üzere bu gibilerin adreslerinin vaktinde tesbîti ve âtiyen vukubulacak seferberlikte hiçbir zâbitânın avâkibinin meçhul kalmamasını temin eylemek lazımdır. Binâenaleyh Kalem mıntıkasından sefer bir kıtaâta müretteb iken bulundukları mahallerin meçhul olması hasebiyle celbleri mümkün olamayanların gazetelerde i'lân suretiyle adreslerinin muayyen bir müddet zarfında tesbiti ile neticesinin iş'ârı mezkûr kolordu kumandanlığından bildirilmiştir."

İcrâ Dâiresinden:

Diyarbakırlı Oğlu Ökkeş Ağa haremi Sıddîkâ hanıma bâ i'lâm madeni dört yüz lira i'tâsına mahkûmün aleyhimâ Emin Çelebi zâde Ahmed Efendi ve Bekçi Mahmud'un deynlerinin temin-i istifâsı zımnında küllîsinin Kurt Ağa Kastali civarında vaki şerkan Kurt Ağa vakfı, ğarben tarik, şimâlen tarik ve vâdî, kıbleten Mâmâdın oğlu Hacı Mehmed vereseleri tarlalarıyla mahdûd on dönüm Bekçi

Mahmud namına mukayyed bir kıta tarla bil-müzâyede madeni iki yüz otuz lira bedelle MAhmud oğlu Durmuş Efendi namına ihâle kılınarak müşteri mûmâ ileyh meblağ-ı mezkûru müddeti zarfında icrâ dâriesine teslim etmemiş olduğundan tekrar on beş gün müddetle mevk-i müzayedeye vaz edilmiştir. Tâlip olanların mürâcaatları.

2-45.

Rusûmât Müdüriyetinden:

28 Ağustos 1341 de Şeyh Mehmed Karakolunun cenubundan Kilis'e getirilmekte iken efrâd-ı askeriyye tarafından derdestle gümrüğe getirilen sâhibi meçhul on iki kalemde altı kilo yüz seksen gram kaçak eşyanın tarihte bir mâh sonra satılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur.

26 Ağustos 1341 de Zincirlikuyu yolunu takiben şehre getirilmekte iken zâhire ihrâc edilen kahve ve şekerin tarihten bir mâh sonra müzâyede-i aleniyye ile satılacağı meçhul sahibine tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur.

ORJİNAL SAYFA 344

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 390] 27 Eylül 1341-1925	Pazar	9 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Gâzî Paşa

Hazretlerinin Bursa seyahatleri sevgili reis-i cumhurumuzun Bursa seyehatine çıktıklarını ve İstanbul'a gitmekte olan mebus-ı muhteremimiz Ticâret Vekili Ali Cİnânî Bey Efendi'nin Gâzi Paşa Hazretleri ile birlikte Ankara'dan hareket ettiklerini Anadolu Ajansı bildiriyor.

Baş Vekil Paşa Hazretlerinin cevapları:

Tekâya ve zevâyânın seddine müteallak son kararlardan dolayı belediye resisi vekili Ahmed Hilmi ve müdür-i umûmîmiz Mahmud Rağıb efendiler tarafından çekilen telgrafnameye cevaben bu kerede Baş Vekâlet-i Celîle'den sureti âtide münderiç telgraf vürud etmiştir:

Kilis Belediye Riyâsetine:

Kilis Gazetesine:

Tekâyâ ve zevâyânın seddi münasebetiyle ızhar buyrulan hayata hararet ve muhabbetle teşekkür ederim efendim. Baş Vekil İsmet.

Tetkik ve Telkin Hey'eti

Dâru'l-Fünun müderrislerinden mürekkeb ikinci tetkik hey'etinin Adana havâlisinde bulunduğu ve yakında şehrimizi teşrif edeceği işitilmiştir.

Hey'etin istikbâl ve istirâhati için Türk ocağında ve Muallimler Birliğinde hazrlıklar yapılmaktadır.

Yeni İdâre Azası

Meclis İdâre-i Kazâda münhal olan iki azâlık için icrâ kılınan intihab neticesinde ihrâz-ı ekseriyet eden ulemadan Müftî-i sâbık Sâğır zâde Muharrem Kemal ve eşraftan Said Ağazâde Saîd Efendiler vilâyetçe mezkûr azâlıklara tayin edilmişlerdir. Tebrik ederiz.

Yol İşleri

Kilis-Islâhiye yolunu teftiş etmek üzere Nâfia Müfettişi ve Ayıntab şubesi sermühendisi beyler dünkü gün şehrimize gelmişlerdir. Yoldaki fen memuru mükelleflere zulm etmekte imiş. Nazar-ı dikkati celb ederiz.

Belediye İşleri

Belediye Reisi Muhtar Bey'le belediye müstahdemini şapka iktisâsına başlamışlardır.

Belediyece esnafa sıhhat cüzdanları verilmekte ve sokak köpekleri itlaf edilmektedir.

Şapka, Sarık Haberleri

Şehrimizde umum memurin ile bazı münevver gençler tamamen şapka giymiş cühelâdan beyaz sarıklar çıkarılmıştır.

Diğer muhtelif sarıklar halen başlarda ve gözlere çirkin görünmekte olduğu gibi fekâl, kefye taşıyanlar da bunları terk etmemekte sarık çıkaranlardan bir kısmı cübbeyi çıkarmadığı gibi sarık saranlar da siyah lata iktisâsına ehemmiyet vermemektedirler. Mecâlis a'zâsıda eski kıyâfetlerini muhafaza ediyorlar. Entâri şalvar giyenler bile çoktur.

Hal böyledevam ederse beyne'l-milel kıyafetin kabulü bizde yalnız şapkayı arttırmış olacak ve selamlaşmada müşkilat çekilecektir.

Hükümetin ne yapıp yapıp hepimizi, bir kılığa sokmasını temenni ediyoruz.

Şimdilik muhtarlar ile hey'et-i ihtiyariyye ve mecâlis-i resmiyye azasının şapka giymeleri şayan-ı kıymettir.

ORJİNAL SAYFA 345

İkinci Sahife	Kilis	27 Eylül 1341

Kilis'te Keçeden Şapka

Geçen 1339 senesinde beri şehrimizde siyah kalpakları andıran bir şekilde keçe külah yapılmakta ve kullanılmakta olduğu malumdur. Hey'et-i vekîlece müttahiz muakrrarât-ı ahîra üzerine halkımızın şapkaya rağbet ettiğini gören keçe külah âmilleri mevcut mallarını derhal foter şapka şekline ifrâğ ve mevki-i furûhata vaz eylemişlerdir.

Keçeden şapkalar en ziyade keçecilerde ve şehir hâricinde giyebilir ve fiyatça diğerlerine nispeten çok ucuzdur.

Beheri yetmiş beş kuruş kağıt paraya kadar tedârik edilebilen bu şapkalar bilhassa rençber ve köylü için çok elverişli ve kullanışlı olacaktır.

Camilerde Şapka Yeri

Adana câmilerinde şapka asılacak yerler yapılmaktadır. Adana hanımları çarşafları atmış şapka giymeye başlamışlardır.

Kilis'de Tayyâre İânesi

Lira

Kuruş Aded

, 96 1463 Evvelki yekün

15 Bürkanlı Aşiretinden Hasan Ağa

6 Kürum Köyü muhtarı Ökkeş Ağa

, 4 Karasakal Köyü muhtarı Mehmed Osman Kahyâ

,96 / 1488 yekûn.

Salı Günkü İlâvemiz

Cür'etkâr nihâyet firar mı etti? Adana'da garip bir teğayyüb:

Türk Sözünden:

Ayıntab'an gelen bir telgrafta Kilis Halk Fırkası müte' medi Mücahid Bey'in üç günden beri teğayyüb ettiği, şayet Adana'dan geçer veya Adana'da görülürse istiklal mahkemesine sevk olunmak üzere tahte'l-hıfz derhal iâdesi bildirilmektedir.

Zâbıta Mücâhid Bey hakkında tahkîkât yapmış ve mûmâ ileyhin nâm-ı müsteârla Ankara'ya gittiğini haber almıştır.

Mücâhid Bey, sıfat-ı me'muriyetini saklamamakla beraber gerek şimendiferdeki polise, gerek okul defterine ismini Ahmed Âkif diye kayd ettirmiştir.
"Cumhûriyet – Milliyet"

Kilis'in Notu:

Mücâhid Bey müdür-ü umûmîmizin hayatına sû-i kast için hânesine kurşun sıkmıştı. Mûmâ ilyhin ismi "Yeni Adana" gazetesinde "Ahmed Âkif" suretinde derç edilmiş, kendisi Ankaraya muvâsaletinde polise ve gazetecilere görünmemiştir. Mücâhid Bey'in Eskişehir'de yakalandığı 26-27 Eylül gececesi şehrimizde şâyi olmuştur.

Hutbe Türkçe Okunmadığı için:

İstanbul Kadıköy'de Osman Ağa Câmiinde hutbe Türkçe okunmadığı için cemâat dağılmış ve ekserisi hutbesi Türkçe okunan İskele câmiinde namaz kılmıştır. Milliyet hissi işte böyle olur, Âferin Kadıköylü'lere.

Hoş Geldiler:

Kilis Mahkeme-i Asliye Riyâsetine tayin olunan Urfa cinâyet mahkemesi azasından Elbistanlı Ahmed Hamdi Bey Cuma günü Kilis'e gelmiş ve dün işe başlamıştır.

Cenûb'da icrâ-yı Ğarza Muktedir:

İngiliz, Fransız işgal orduları Kilis hudud taburu müteahhidi ma'hûd Diyarbekirli Oğlu Ukkaş Ağa'nın aleyhinde geçenlerde Kilis'i teşrif eden Vâli Talat Beyefendi'ye bir arzuhal verdiği için Karabaş Oğlu Ukkaş Silo'nun cenuptaki hayvanlarını gasp ettirdiği yazılmış ve ahîran mahkûm olduğu emniyeti sû-i isti'mâl davasında dahi aleyhine şehâdet eden Emin Ağazâde Mahmud Edendinin cenuptaki Delha köyünde zahira-i sinnî gassp ettireceğinden bahs olunmuştu.

Geçen gün aldığımız bir habere göre Ukkâş Ağa'nın cenuptaki ortağı ve Fransız Milis Zâbiti Acil Aşiretinden Hasan Cüneydânın geceleyin adamları mezkur DElha köyüne giderek ve

ORJİNAL SAYFA 346

Üçüncü Sahife	Kilis	27 Eylül 1341

Eminağazâde'nin biraderinin ortağını bağlayarak zavallının nukud ve hayvânâtını gasb ve nehb etmişlerdir.

Bütün şu haller gösteriyor ki şimalde ….. çıkanlar muhakkak (SİLİNMİŞ)

Bu Sene Kış Şiddetli Olacak

Mösyo Gabriyel tarafından Fransa fünûn-ı ifâdesine verilen bir rapora göre bu sene gelecek kış şiddetli olacaktır. Toprak Mecmûası.

Tebrik

İstanbul'da münteşir Yeni Kafkasya refikimiz üçüncü sene-i teşriiyyesine dahil olmaktadır. Refikimizi tebrik, temâdi-i ömr ve muvaffakiyetini temenni eyleriz.

Sözün Yedinci Yaşı

Kıbrıs'ın Lefkoşe kasabasında münteşir Söz refikimiz altıncı yaşını ikmâl etmiş yedinciye ayak basmıştır. Refîk-i muhteremimizi tebrik ve daha çok ömürlü olmasını temenni ederiz.

Türk Yolu

İzmit'de Türk Yolu namıyla intişâra başlayan haftalık refikimizi tebrik ve muvaffakiyetle uzun ömürlü olmasını temenni ederiz.

Bartın refikimiz taahhurla çıkacak. Bartın'da münteşir Bartın refikimizin tab edilmekte olduğu matabaa tarafından tab edilmemekte ve refikimiz yeni bir matbaa celb eylemekte olmasına mebni az birmüddet intişârı tehir edeceği haberi alınmıştır.

Meslek refikimiz:

Meslek refikimiz 38'nci nüshadan sonra gelmemeye başlamış 8,15,22 Eylül'de intişar etmesi lazım gelen nüshaların vürud etmediğine nazaran refîk-i muhteremimizin birârıza-i neşriyye geçirmekte olduğunu istidlâl edilmekte bulunmuştur.

Yurdumuzun biricik iş ve hayat mecmuasına her ârızdan halas temenni ederiz.

Türkiye İktisad Mecmâuası

Türkiye İktisad Mecmâusı'nın 121-122-123-124-125. Sayıları müfîd muhteviytla intişar etmiştir. Tavsiye olunur.

İ'tizâr

Bazı esbâb-ı mücbire dolayısıyla Çarşanba günkü nüshamız intişar etmedi. Karilerimizin özürlerle aflarını dileriz.

Harrar Çiftliği Satılıyor

Gaziantep Defterdarlığı'ndan

Gaziantep vilâyetinin Kalebşar nahiyesinde vaki ve rub'u meskî, üç rub'u gayr-ı meskî iki yüz seksen üç kıt'ada tapu kaydınca 2738 ve hakikatte dört bin beş yüz dönümden fazla arazi ve bir bâb müstakil ve diğer bir bâb nısf hisse su değirmeni ve çiftliğin binâlar yeni hâvî ve Kendirciyan Oseb ve Menas'dan metruk ve seksen bin lira kıymet-i muhmeneli Harrar Çiftliği kapalı zarf usulüyle 15 Eylül 1341 tarihinden itibaren 14 Teşrinievvel 1341 tarihine müsâdif Çarşamba günü sâat sekize

kadar yirmi dokuz gün müddetle mevki-i müzayedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların usul ve kâidesine tevfikan ihzar edecekleri teminat ve tekliflerini hâvi zarfları yevm-i mezkûre kadar Gaziantep Emlâk-ı Milliye satış hey'eti riyasetine tevdi eylemeleri lüzumu ilan olunur.

İstimlak Kararı

Belediye Riyâsetinden

Numarası/Mahallesi/Cinsi/Sahibinin İsmi/Takdir Olunan Bedel-i İstimlâk/Ne için istimlâk olunduğu

……./Vâiz/Hâne/Abdo Mardini /35.000/Belediye Hastahânesi

521/ " " / " " / Allahverdi / 18.000 / " Tebhîr Hânesi

506 / " " / " " / Havon Ekob / 17.000 / " Muayene ve ameliyathâne

Kilis'in Vâiz Mahallesinde kâin emlâk-ı milliyeden bâlâda numara ve sâhipleri esâmîsi muharrer üç bâb hânenin belediye istimlak kanununa tevfikan hastahâne, tebhirhâne ve muâyene ve ameliyâthâne ittihaz kılınmak üzere hey'et-i muhmie tarafından takdir olunan bâlâdaki bedelât ile belediye namına istimlâkına 17 Eylül 1341 tarihinde belediyece karar verilmiş ve işbu karar makam kaymakamının tasdikine iktiran eylemiş olduğu kanunu mezkurun üçüncü maddesine tevfikan ilan olunur.

ORJİNAL SAYFA 347

Dördüncü Sahife	Kilis	27 Eylül 1341

Muallimler nereden cevâz-ı istihdâm almalı, Kaymakamlıktan:

Tedrîsât-ı ibtidâiyye kanun mevkiinde ezl cezasına dûçâr olan ilk mektepler muallimllerinin cevâz-ı istihdâm kararını hangi hey'etten istihsâl edecekleri musarrah değildir. Esâsen azl olunan muallimin müddet-i kanuniyyesi zarfında vekâlete hakk-ı mürâcaatı bulunulmasına nazaran azl gerek tedrîsât-ı ibtidâiyye meclisinin kararı alınarak ve gerek alınmaksızın vaki olsun cevâzı istihdâm için vukubulacak mürâcaatların her türlü teşebbüsât ve ihtilâtâta mahal bırakılmamış olmak üzere vekâlet müdürler encümenince tetkik ve bu hususta ittihâz-ı karar olunması ve azl muâmelesi üzerine verilecek itiraznâmelerin ilk tedrisât dâiresince

tetkikiyle mezkur muamelenin makâm-ı vekâletçe tasdik veya nakz edilmesi her nokta-i nazardan muvafık görülmüş ve fî mâ ba'd o suretle muâmele-i îfâsı müdürler encümeninin 15 Ağustos 1341 tarihli 1-132 numaralı kararıyla tensib edilmiştir.

Vilâyet ilk yatı mektebine 15 Teşrinievvel 1341 tarihinden Mart 1342 bidâyetine kadar muktezi ekmek, et, pirinç, bulgur, sâdeyağ ve kömür münâkasaya vaz edilmiştir. 13 Teşrinievvel 1341 tarihinde ihâle-i kutsiyesi icrâ edilecektir.

Münâkasaya iştirâkına tâlip olanların mekteb-i mezkûrda komisyon mahsusuna mürâcaat etmeleri ilan olunur.

Zâyi makbuz

Emvâl-i milliyeye pay sürmek üzere mal sandığına teslim ettiğim sekiz liradepozitonun 4 Ağustos 134 tarih ve 3383-884 numaralı makbuzu zâyi olduğunu ilan ederim. 2-50 Kör Seyyid Oğlu Hüseyin

Zarâfet Biçki Yurdu

3 Teşrinievvel 1311 Cumartesi tedrîsâta başlanacaktır. Şimdiden talebe talebe kayd ve kabülüne başlanmıştır. Kayd olunmak arzusunda bulunanların Okcular Mahallesi'nde Kâtibzâde müteveffâ Muharrem Efendî'nin hânesinde Afife Battal Hanıma mürâcaatları lazımdır. Kaydiye iki ve şehriye üç mecididir.

Askerî Hesaplar Verilmelidir

Kaymakamlıktan:

Mülgâ kıtaât ve müessesâta âit evrâk-ı hesâbiyye sandıkları teftiş ve tetkik-i hesâbât komisyonlarına kâmilen teslim edilmemiş olduğundan komisyonların bulunduğu mevâkide olanlar doğrudan doğruya komisyonlara ve mevâki sairede bulunanlar ister muvazzaf ve ister ihtiyât olsun nezdlerinde bulunan evrâk-ı hesâbiyyeyi ahz-ı asker şubelerine makbuz mukâbilinde teslim etmeleri muktezi bulunduğundan işbu ta'mîmin vürudu akabinde nezdinde evrâk-ı hesâbiyye bulunanların on beş gün arfında behmehâl evrâk-ı mezkûreyi ahz-ı askerî şubesine teslim etmeleri için işbu emrin en küçük kademeler kadar tebliğ edileceği ve ahz-ı asker şuebâtı tarafından vesâit-i münâsebe ile i'lân edileceği müdâffayı milliye vekâlet-i celîlesinden emir buyrulmuştur.

Rusûmât Müdüriyetinden:

28-29 Ağustos 1341 gecesi iki kişinin sırtında şehre getirilmekte iken ikinci bölük efrâdı tarafından derdestle gümrüğe getirilen sahbi meçhul iki teneke gazın tarihten bir mâh sonra satılacağı tebliğ makamına kâim olmak üzere i'lân olunur.

İcrâ Dâiresiden:

Deveciler Mahallesinden Köşker Abdurrahman'ın Muhallebici zâde Nuri Efendide 29 Temmuz 1341 tarihve 1150 numaralı i'lâm mucebince alacağı olan madeni dokuz Türk ve bir aded İngilizlirası ile yüz yetmiş beş kuruşun temin-i istîfâsı zımnında mezkûr i'lâmını icraya vaz eylemiş olduğundan meblağ-ı mezkûru mahkûmun aleyh bir mâh zarfında icrâ dairesine irsâl kılmadığı takdirde i'lâmın ahkâm-ı kânuniyye dâiresinde infâz kılınacağı i'lân olunur. 2-18

Mahkeme-i Asliyye Riyâsetnde:

Kilis hazîne-i mâliyye vekili Kadri Efedinin müddeâ aleyh hudud-ı millî hâricinde mukim Sâlih Efendi zâde Akif Efendi zevcesi Sıddıka Hanım aleyhine ikâme eylediği alacak davasının muhâkemesi 12 Teşrinievvel 1341 tarihine muallak bulunduğundan mezbûre Sıddıka hanımın yevm-i muayyen mezkûrda ispat-ı vücud etmesi ve yahut bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur.

2-49

ORJİNAL SAYFA 348

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 391] 30 Eylül 1341-1925	Çarşamba	11 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]

[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]

Mevlid-i Nebevî ve Hâkimiyet-i Milliye Bayramı

Şehr-i Rebiulevvelin ibtidâsı Pazar gecesinden sâbit olmasına mebni bu akşma Risâletpenâh Efendimizn âlem-i şühûda kadem-nihâde-i vücud ve şeref oldukları leyle-i mübârekeye müsâdif olduğu diyânet işleri riyasetinden umum sırasında Kazâyeri müftülüğüne de vâridolan telgrafnameden anlaşılmıştır.

Aynı zamanda bu gece saltanatının ilkâsıyla hâkimiyet-i milliyenin i'lânına da tesâdüf etmektedir. Kilis bu mübârek gece hürmetine bütün Türklerin şâhrâh terakkî temennâda geniş adımlarla hür ve müstakil millî gayeye vâsıl olmalarını derkâh-ı ulûhiyetten niyaz ve temenni eyler.

Hükümetin Satveti

Bilhâssa son bir iki senedenberi Kilis'i müthiş bir cendereye koymuş olan ve ahîran müdür-i umûmîmizin hayâtına sû-i kast için hânesine kurşun endâht eden Mücâhit Bey'in Eskişehir'de bit-tevkif Ankara istiklâl mahkemesine i'zâm olunduğu ve mahkeme-i müşârun ileyhâca ihtilâttan men edildiği haber alınmıştır.

Ankara İstiklâl Mahkemesi Vilâyetimizde

Ankara istiklâl mahkemesinin 10 Teşrinievvelde Gaziantep'e gelmek ez cümle şakî-i makhûr Çandar oğlunun hayyen derdest edilen rüfâkası ile Maraş'da Çuhadarzâdeyi âilesiyle birlikte hânesinde katl eden eşirrâyı muhâkeme edeceği istihbâr olunmuştur.

Şapka Sarık Haberleri

Şehrimizde hey'et-i ihtiyâriyye ve mecâlis-i resmiyye a'zâsı dahi şabka iktisâsına başlamış ve muhtelif sarıklar hükûmetçe men edilmiştir.

Maârif-i Mahalliye Emlâkı

Maârif-i Mahalliye Emlâkının tedrîsât-ı ibtidâiyye kanununun 96 ncı senesine tevfikan muhasebe-i husûsiyyeye devr edilmesi dâhiliyye vekâlet-i celîlesinden bu kere de emir buyrulmuştur.

İskan İşlerinin Tetkiki

Kilis iskan muâmelâtında bazı yolsuzluğu bulunduğu ötedenberi söylenip durmaktaydı. Şâyiât-ı vâkıa makâmât-ı resmiyeye aks etmiş ve Kilis İskan Muâmelâtının tetkiki tensib kılınmış olduğu müstahberdir.

Dürzi İsyanı Değil Arap İstiklâl-i Mücâdelesi

Dürzî rüesasından Sultan Paşa AlAtraş neşr ettiği beyannamelere "Sûriye ve Arab istiklâli reisi" diye imzâ atıyor. Dürzi kuvvetleri Arab zabitlerinin kumandasında mitralyoz ve hatta top kullanıyorlar.

Beyrut 8 Muhâbir mahsusumuzdan Cebel-i Deruz isyanını müteâkib yazdığım mektublarda demiştim ki: Eğer bu kıyam sür'atle bastırılmayacak olursa mevzi-i şeklini kayb ederek ittisâ peydâ eyleyecek ve dâire-i şümulü çok büyüyecektir.

ORJİNAL SAYFA 349

İkinci Sahife	Kilis	30 Eylül 1341

Yol işleri:

Kilis-Islâhiye tarikini teftiş için şehrimşze geldiklerini yazdığımız Nâfia müfettişi Nâdir ve Ayıntab şubesi sermühendisi Abdülaziz Beyler merkez-i vilayete avdet etmişlerdir.

Tarik-i mezkurun Kilis-Kölgeli Kaya kısmına ait tesviye-i türabiyye bitmiş ise de mütekâbilen Islâhiye kazâsınca henüz işe başlandığına dair bir haber alınamamıştır.

Vâli-i Âlimiz

Vâli-i âlîmiz Talat Bey Efendi bazı mevâddın tetkiki için evvelki gün Kilis'e gelmiş ve birkaç sâat kaldıktan sonra Gazianteb'e avdet buyurmuşlardır.

Hâdisât ispat etti ve ediyor İsyan zâhiran pek basit bir sebep yüzünden patlak verdi. Cebel ahâlisi Fransız hâkimi yüzbaşı Karbiye'yi sevmiyorlar ve bu zalim adamın tebdilini istiyorlar.

General (Saray) buna râzı olmadı ve tebdiline yanaşmadı. Dürziler de sözlerini yerine getirmek için isyan ve kıyam ettiler.

Kıyamın zâhiri şekli budur. Halbuki bu iş bu kadar basit bir ihtilaf yüzünden hâdis olmamıştır. Eğer böyle olsa idi çoktan bastırılır idi. Nitekim dürzî rüesasından Sultan Paşa Alatraş eğer sırf bir hâkimin tebddili yüzünden dürzîleri ayaklandırmış olsa idi hiç neşr ettiği beyannamelerde Suriye ve Arab istiklâi Reisi unvân-ı şâmilini kullanır mıydı? Vekâyi gösteriyor ki bu kıyam senelerden beri alttan alta çalışılarak görüşülerek ihzar ve tertib edilmiş, hâkimin tebdili mes'elesi sebeb gösterilerek infilâk ettirilmiştir.

İsyanda İngiliz Parmağı

İngiliz parmağının bunda mühim bir rol oynadığı bedâhet mertebesindedir. Dürzîler esâsen öteden beri İngiliz muhibbidir. Onlara karşı manevi dostlukları vardır. Sûriye'de Fransa'yı kendisine karşı çekilmez bir rakip telakki eden İngiltere bu nüfuzu kırmak için elden gelen her şeyi esasen yapmakta idi. Bir taraftan dürzîlerden istifâdeyi düşündü diğer taraftan istiklal için yürekleri yanan Şam vatan perverlerini teşci etti.

Arab istiklâlcilerinden Hizbü'ş-Şua'b-Halk Fırkası rüesasından meşhur doktor Abdurrahman Şehbender ve rüfekâ-i mesâisi hafiyyen dürzîlerle müzakere ederek isyan planını hazırladılar. Bu hususta en büyük kuvvetü'z-zahir İngiltere idi. Hem dürzîleri hem de Arab istiklalcilerini körüklemekten hâli kalmıyordu.

Ma'hud hakim yüzbaşı Karbiye bugün fiilen tebdil edilmiş bulunuyor. Eğer isyanın sebebi bu idiyse niçin dürzîler mâniinzevâli üzerine memnûun avdeti usulüne tevfikan Fransızlarla anlaşmağa yanaşmıyorlar. Fransa bu işin böyle uzayıp gitmesinden tabii hiç de memnun değil. Ne yapıp yapıp dürzîlerle beş aşağı on yukarı anlaşmak istiyor. Halbuki dürzîler matâlibini birden bire yükselttiler. Şimdi artık Arab istiklalinden Sûriye istiklâlinden demvurmaya başladılar. Doktor Şehbender'in Cebel-i Deruz'a firar ettiği ve elyevm rüesâ-yı usât ile birlikte çalıştığı muhakkak gibi bir şeydir. Aynı zamanda vaktiyle bizim ordumuzda müstahdem iken Suriye'nin Türkiye'den ayrılması üzerine memleketlerine avdet eden bazı Arab zâbitânı bugün fiilen dürzi kuvvetleri meyanında bulunuyor. Haber alındığına göre dürzîler muntazam çete muhârebelerine başlamışlar. Mitralyozdan mâadâ top da kullanıyorlarmış. Bu da gösteriyor ki işin içinde İngiliz parmağından mâadâ evvelce verilmiş bir karârın tatbikatı da vardır.

Fransızlar'ın Hazırlığı

Fransızlar, son zamana kadar Ezra'da karargâh kurmuşlar ve harekâtı oradan idâre ediyorlardı. Şimdi kâmilen Şam'a çekilmişler ve orasını gayet mükemmel surette tahkime koyulmuşlardır. Beyrut limanına mütemâdiyen yeni yeni kuvvetler çıkarılıp Şam'a gönderiliyor. Son günlerde Cebel-i Derûz'da sükûnet hükümfermadır. Anlaşıldığına göre Fransızlar kuvvetlerini Şam'da teksif ettikten sonra umûmî bir taarruza geçerek tarama usulüyle Cebel-i Derûz'un altını üstüne getirmek gâyesini istihdâf ediyorlar. Cebel arazisinin gayet sarp ve dürzîlerin de müthiş muharib oldukları nazar-ı dikkate alınırsa bu tarama ameliyesinde Fransızların ne derece muvaffakiyet elde edecekleri câyı şüphedir. Evvelki mektuplarımda da yazdığım gibi gönderilen kuvvetlerin esasını Cezairli Arablarla bu

ORJİNAL SAYFA 350

Üçüncü Sahife	Kilis	30 Eylül 1341

Takım Sûriyeli derbederler ve Hind Çini kıtaâtı teşkil ediyor. Bunlar meyanında bir miktar Madagaskar zencileri de var. Bu esaslı kuvvetlerden mâadâ Kürt, Çerkes, Ermeni ve elh. Serserileri de korkuluk kabilinden mevcut bulunmaktadır. Kimi karın doyurmak için gönüllü yazılan vekimi kırbaç ve kurşun zoruyla harp sahnesine sürülmüş olan bu askerden siz hiç fedakârlık bekler misiniz?

Şam'da Bir Vak'a:

Geçen gün Şam hapishânesine nakledilen bir miktar mevkuf esnâ-i nakilde firara teşebbüs etmişler ve bu yüzden Şam sokaklarında müthiş bir arbedenin hüdûsüne meydan vermişlerdir. Jandarma, firarilerin üzerine silah atmış ve kaçanlardan sekiz kişi maktül düşmüştür. A'sâbın gergin bulunduğu birsırada silah seslerinin işitilmesi halkı heyecana vererek Şam'ın altını üstüne getirmiştir. Meselenin mahiyeti anlaşılıncaya kadar Şam ahâlisi çok heyecanlı sâatler geçirmişlerdir. –Cumhuriyet – Erdoğan –

Zay-i Makbuz Emlak-ı Milliyesi sürmek üzere depozito olunarak …?

Mal sandığına teslim etmiş olduğum 214 liraya aid 19 Şubat 1341 tarihve 2407 – 4202 numaralı makbuzu zayi ettiğim i'lân olunur. Hacı Şerifzâde Gâlib.

Kış Saati

Kaymakamlıktan:

1 Teşrinievvel 1341 geceyarısından itibaren kış saatinin tatbiki hey'et-i vekilece takarrür ettiği Dâhiliye Vekâletinin telgrafnamesinden iş'âr buyrulmakla i'lân olunur.

Eytâm ve Erâmil Maaşları Hakkında

Mal Müdürlüğünden:

Kilis emvalinden istifâyı maaş eyleyen tekâüdîn, eytâm ve erâmil mülkiye ve askeriyenin berat ve hüviyet varakaları ve sened-i resmîlerini hâmilen mâliye dairesine lüzum-ı mürâcaatları Kilis gazetesinin 5 Ağustos 1341 tarih ve 377 numaralı nüshasıyla ilan edildiği halde bir kısım erbâb-ı maaş henüz sened-i resmî veya beratve hüviyet varakalarını getirmediklerinden dolayı diğer mütekâidîn, eytâm ve erâmilin muameleleri taahhura uğramıştır. Kimsenin mağduriyetini mucip olamamak için tarih-i ilandan itibaren bir haftaya kadar matlub sened-i resmîlerini henüz maliyeye vermemiş olan eytâm ve erâmilin mâliyeye mürâcaatları tekrar ilan olunur.

Harrar Çiftliği Satılıyor

Gaziantep Defterdarlığı'ndan

Gaziantep vilâyetinin Telbeşar nahiyesinde vaki ve rub'u meskî, üç rub'u gayr-ı meskî iki yüz seksen üç kıt'ada tapu kaydınca 2738 ve hakikatte dört bin beş yüz dönümden fazla arazi ve bir bâb müstakil ve diğer bir bâb nısf hisse su değirmeni ve çiftliğin binâlarını hâvî ve Kendirciyan Oseb ve Menas'dan metruk ve seksen bin lira kıymet-i muhmeneli Harrar Çiftliği kapalı zarf usulüyle 15 Eylül 1341 tarihinden itibaren 14 Teşrinievvel 1341 tarihine müsâdif Çarşamba günü sâat sekize kadar yirmi dokuz gün müddetle mevki-i müzayedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların usul ve kâidesine tevfikan ihzar edecekleri teminat ve tekliflerini hâvi zarfları yevm-i mezkûre kadar Gaziantep Emlâk-ı Milliye satış hey'eti riyasetine tevdi eylemeleri lüzumu ilan olunur.

Emlâk-ı Milliye Satış İlanı

Mal Müdürlüğünden:

Bedel-i Müzayedesi

Lira/Sâhib-i ûlâ/Mevkii/Dönüm veya Kürumu/Emlâk-ı Milliye Numarası/Hududu

860 / Ağik Ağa / Telil Yolu / Tarla / 40 dönüm / 1005 / Şarkan tarik, garben tarik, şimâlen Tarakçı oğlu, kıbleten Hâlid Efendi

800 / Keşişyan Antaryas / Kara İsmail Karyesinde / Tarla / 172 dönüm / (13 Kıt'a 2 bağ) an 1030 ilâ 1044 muhtelif.

5 / Keşiş oğlu Kiyok/ Yaycı Karyesinde / Bağ kürumu / 300 / bilâ / Şarkan cebel, ğarben Hasan Çavuş, kıbleten Mehmed oğlu Topal Ali, şimâlen tarik.

25 / Keşiş oğlu Kiyork/ Yaycı Karyesinde / Bağ kürumu / 800 / bilâ / şarkan tarik, ğarben Çakmakçı Abdi şimâlen Ömer Ağa oğlu Ali kıbleten tarik.

40 / Keşiş oğlu Kiyork / Yaycı Karyesinde / Bağ kürumu / 800 / bilâ / şarken Kürt Ali zevcesi Zeynep, ğarben Şerif Efendi, şimâlen Ali Kahyâ oğlu İbiş, kıbleten Ahmed.

125 / Ağik Ağa / Gök Deniz / Bağ Kürûmu / 600 / bilâ / şarken Meşfeci oğlu Hasan / ğarben Horos oğlu Garib, şimâlen İsmâil kasap oğlu Kuru Hoca ve İbiş.

ORJİNAL SAYFA 351

Dördüncü Sahife	Kilis	30 Eylül 1341

40 / Aviken oğlu Avanis / Gök Deniz / Bağ Kürûmu / 10 / 1001 / şarken tarik ğarben Arpacının oğlu Ali Mahv şimâlen Mustafa

30 / Bayram oğlu kerimesi / Gedik Zeytin / Bağ kürumu / 12 / 1000 / şarken Dere ğarben Patrus şimâlen Fincanoğlu Ahmed kıbleten Kör Hasan

50 / Berber Aprayam / Kallaş / Bağ kürumu / 200 / 20 / şarken Hafaf Hamid ğarben Hacı Şeyh Mehmed veresesi şimâlen Hacı Hoca veresesi kıbleten tarik

1275 / Partik'İn veresesi / Oylum Pisgeli Kaya / 5600 / 671 / şarken Mehmed Efendi ğarben şimâlen kıbleten tarik

430 / Berber oğulları / Karayer / Tarla / dönüm 16 / 1009 / şarken Neccar Şeyhi veresesi ğarben Sarı Paşa şimâlen Kara Abuş kıbleten Şose.

100 / Külgölü oğlu Ekop kerimesi / Hömbelek / Bağ kürûmu / 200 / 28 / ğarben Sağır Oğlu şimâlen Haffaf Ukkâş kıbleten Kerkütlü oğlu

510 / Sorup Ağa / Uzun ok / Tarla / Dönüm 20 / 1017 / şarken Kodamacı Reşid ğarben Abdussamed Efendi şimâlen Künefeci Abuş.

50 / Meyhâneci Kehâli / Tilhamir / Tarla / Dönüm 6 / bilâ / şarken Kasab oğlu Hacı Ahmed ğarben Kaveci Rahim şimâlen tarik kıbleten Hanu oğlu.

30 / Boyacı Kerbo / Kara Zeytin / Tarla / Dönüm 6 / 1020 / şarken Küsbeci zâde Arab ğarben Memiş oğlu Ahmed şimâlen Şose tarik kıbleten Kara Hakkı.

40 / Babatinek oğlu Meker / Mağribi Deresi / Tarla / Dönüm 12 / 1014 / şarken Hacı Abuş ğarben tarik şimâlen Katırcı Arab kıbleten Kasab oğlu Ömer

40 / Çağlas oğlu Musis / Boyatlı / Tarla / Dönüm 16 / 1012 / şarken tarik ğarben vadi şimâlen Sarı Paşa kıbleten Baha Efendi.

50 / Kapancı Ersis oğlu Babovecerci / Karayer / Tarla / Dönüm 20 / 1007 kıbleten Sarı Paşa ğarben Hasan Efendi zâde Bahâ şimâlen Çığır kıbleten tarik.

15 / Kirpicik oğlu Çilingir Küruc / İlezi / tarla / Dönüm 10 / 1002 / Şarken Musatafa oğlu ğarben ve şimâlen tarik kıbleten haraba

330 / İbrikçi oğlu / Şeyh Mensur / tarla / Dönüm 12 / 1024 / şarken tarik ğarben tarik şimâlen Şiraz zâde kıbleten Özbek Hoca

310 / Avikeg oğlu Evânis / Uzun Ok / Tarla / Dönüm 12 / 1003 / şarken Said Hoca ğarben Çifti Mustafa şimâlen Baha Efendi kıbleten Katır oğlu

25 / Bağdo oğlu Lion kerimesi Evsanne / Gök Deniz / Bağ maa eşcâr-ı zeytin / 30 Dönüm / 949 / şarken Canbaz Habib oğlu ğarben Sâhib-i sened şimâlen Deli Hakîm kıbleten Molla Bekir oğlu Ahmed

60 / Bayram oğlu Dikran ve Hemşiresi / Gök Deniz / Zeytin eşcârı / 80 dönüm / 950 / şarken Tütüncü Tâhir oğlu ğarben dere şimâlen Berber Avtin kıbleten Bağdo kızı Evsanne .

25 / Bayram oğlu Evanis ve Çerçi / Gök Deniz / Bağ kürûmu / 220 dönüm / 948 / şarken HArus oğlu Garib ğarben Hacı Hoca oğlu Mehmed şimâlen Bediroğlu Hasan kıbleten Bekir bin Bekir.

8 / Çağlas oğlu Köşker ARtin / Gök Deniz / Zeytin eşcârı / 12 dönüm / 951 / şarken Kadir oğlu Mehmed ğarben Hallac Ali oğlu Mehmed şimâlen Berber ARtin kıbleten Eşekçi Kero.

5 / Et Yemez oğlu Evanis / Gök Deniz / Zeytin eşcârı / 30 dönüm / 998 / şarken Kel Haçer kızı ğaren Apo şimâlen tarik kıbleten Mendo oğlu .

30 / Manper oğlu Çil oğlan / Gök Deniz / Zeytin eşcârı / 45 dönüm / bilâ / şarken Kelleci Bekir ğarben Bayram oğlu şimâlen Hallac Ali oğlu Mehmed kıbleten Tahir oğlu Mehmed

20 / Ayıntablı Demirci Ekop / / Gök Deniz / Zeytin eşcârı / 30 dönüm / 991 / Şarken Topal oğlu Mekkâş ğarben Demirci Halil şimâlen tarik kıbleten Hasan Efendi

200 / Kazancı Nişan / Zehalı / Bağ kürumu / 85 dönüm / 358 / Şarken tarik ğarben Paşanın oğlu şimâlen Yapıcı Kör Hasan kıbleten Hacı izzet

50 / Bayram oğlu Dikran / Havaralık / Tarla / 9 dönüm / 639 / şarken tarik ğarben Mestı Kelo şimâlen Deli Ferik kıbleten tarik.

Emlâk-ı milliyeye aid olup mülkiyeti sekiz taksitle mevki-i müzayedeye vaz edilen bâlâda cins ve mevkii muharrer otuz kıta arazinin 12 Teşrinievvel 1341 Pazartesi günü bedel-i bâliğ olduğu takdirde ihâlesi icrâ kılınmak ve bin liraya kadar vuku bulan bedel-i mikdarının ihâlesi ihâle-i katîyye olup bin ve bin lirayı mütecâviz bulunanların ihâle-i kat'iyyesi Mâliye Vekâletinden istizan kılınmak ve ihâle-i kat'iyyeyi müteâkib ilk taksidi def'aten ve tekâsîd-i sâiresi her sene Eylül bidâyetinde tesviye kılınmak şartıyla ve tâlib olanların yüzde yedi buçuk depozito vermek suretiyle Mâliyeye mürâcaat eylemeleri. 51-2

ORJİNAL SAYFA 352

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 392] 4 Teşrînievvel 1341-1925	Pazar	16 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Mevlid-i Nebevi ve Hakimiyet-i Milliye Bayramı

Geçen nüshamızdaki neşriyat hilafına Çarşamba günü Mevlid-i Nebevi ve Hakimiyet-i Millliye Bayramına müsadif olduğu yevm-i mezkur sabahı makâmât-ı aliyyeden iş'ar kılınmış ve iş'âr-ı vâkıın tebliğine kadar faâliyette bulunan devâir-i devlet kuşluğa doğru tatil olunmuştur.

Türkiye-Sûriye hududu

Türkiye-Sûriye hududu müzakeresine yakında resmen İstnabul hariciye murahhaslığında ibtidâr olunacağını gazeteler yazıyor.

Camilerde Şapka Yerleri

Evkaf idâresince Kilis câmilerinde şapka asılacak yerler yaptırılmadığından şapkalı musalliler başlarında şapka olduğu halde edâyı salât etmektedirler. Nazar-ı dikkati celb ederiz.

Bursa'da Şapka

Bursa halkı fesleri atmış, bilâ istisnâ şapka giymeye başlamışlardır.

Ticâret Vekilimiz:

Adana pamuk kongresinde bulunmak üzere İstanbul'dan hareket ettiği gazetelerde okunan meb'ûs-ı muhteremimiz Ticâret Vekil Ali Cinâni Bey Efendinin bu gün Gaziantebe vâsıl olacağı işitilmiştir.

Fâzıl Hemşehrimize Fazîlet Mükâfâtı

Fazîlet mükâfâtı verilecek zevât meyanına Müdâfaayı Milliye ve Maârif Vekâletlerince fâzıl hemşehrimiz Necip Asım Bey Efendinin de idhâl olunduğu memnuniyetle haber alınmıştır Mîr-i mûmâ ileyh yakında Avrupa seyahatine çıkacaktır.

Hâinin Âilesi de Haindir

Aynen, 20 Eylül 1341 tarihli gazetelerde hâin Çerkes Lâmî Jankat hakkında İstiklal Mahkeme-i Âlisince müttehaz karara teşekkürle beraber merkumun sehpâyı adâletde boyun eğerek can vermesini bütün kalbimle dilerim.

Merkum vaktiyle Halep Dârul-Muallimînînden ve muhâcirîn-i Çerâkese'den Lâmî Jankat olduğu der hâtır ettirir. Ve halka-i tedrisindeki talebelere Çerkeslik beylik fikirlerinin telkini yüzünden mekteb müdür Hamdi Bey tarafından mâ fevkine şikâyet edildiği ve seferberliğin ilanını müteâkib ihtiyât zabiti talimgâhına dühul ederek bilâhire orduda âmâl-i hâinânesine devam eylemiş ve düşman ordusuyla muhabere ettiği o zamanın cümle-i işâasından bulunmuş idi.

İstiklâl Mücâhede-i Milliyesindehilâfet ordusu kuvve-i inzibâtiyesinde İstanbul'un kurtuluş gününe kadar çalışmış, ba'dehû hâin ve sefil Çerkes Edhem'in komitesine dahil olarak talimât-ı mahsusa ile Anavatan'a avdetle Türk câmiası içerisinde küşâd ettiği ticârethânesine Sakarya isminin kendisince birliğe addolunmasını İstanbul'da bir kadına yazdığı bir mektubla ricâ etmesi nân ve nimetiyle perverde olduğu millet ve hükümetine karşı alenen nankörlük eden hainin ayvalıkta bulunan aile ve mensûbunun dahi kendisiyle beraber hudud-ı millî hâricine ihracını hükûmet-i cumhuriyemizden ricayı bir vazife-i âniye ve milliye addeder. Gazetenizle neşri istirhamına terdîfen takdim-i hürmet eylerim efendim. Gazi.

ORJİNAL SAYFA 353

İkinci Sahife	Kilis	4 Teşrinievvel 1341

Kilis

Meşhur Çerkes Nuri alçağın hakkındaki bu temenniyata biz de iştirak ederiz.

Belediye ve Polis İdarelerine

Dolap pazarı kahveleri tarik-i âmmı o kadar fazla işgal ediyorlar ki bil-hâssa geceleri oradan âile geçmek imkanı yoktur. Bu halin men'i lazımdır.

Vefat:

Patlak oğlu Hacı Reşid Ağa dünkü gün vefat etmiştir. Mevla rahmet eyleye.

Akd-i Müteyemmin

Gâziantep Mahkeme-i Asliye Müdde-i Umûmisi Muhterem hemşehrimiz Sakıb Kadri Beye eşraftan Said Ağazâde merhum Mahmud Efendi kerimesi râtibe hanımın emr-i mesnûn akdleri Mevlid-i Nebeviye musâdif geçen Çarşamba günü

Mahmud Efendi'nin hânesinde icra edilmiştir. Tarafeyne tükenmez saâdetler temenni ederiz.

Ayın Târihi

Matbuat Müdüriyet-i umûmîyesi tarafından neşredilmekte bulunan Ayın Tarihi mecmuasının Ağustos vekâyiini muhtevi 17 numaralı nüshası intişar etmiştir. Medenî dünyada tehaddüs ve Türkiye'yi alakadar eden bilumum siyasi iktisâdî, ictimâî ve ilmî hâdisât ve vekâyii câmi olan bu nüshada Fransa Meclis Ayanı huzurunda Fas hâdisleri, İtalya Kanun-i Esâsisi, Musul tahkık komisyonunun cemiyet-i akvâma verdiği rapor, dâhili ve hârici ağustos vekâyii ile itimadnameler ve Antalya hakkında bir İtalya iktisatçısı tarafından yazılan iktisâdî mühim bir şirk …? tefrikası vardır. Makaleleri erbab-ı tefekkür için şâyan-ı mütalaadır. Nüshası yirmi kuruştur tavsiye ederiz.

Harrar Çiftliği Satılıyor:

Gaziantep Defterdarlığı'ndan

Gaziantep vilâyetinin Telbaşar nahiyesinde vaki ve rub'u meskî, üç rub'u gayr-ı meskî iki yüz seksen üç kıt'ada tapu kaydınca 2738 ve hakikatte dört bin beş yüz dönümden fazla arazi ve bir bâb müstakil ve diğer bir bâb nısf hisse su değirmeni ve çiftliğin binâlar yeni hâvî ve Kendirciyan Oseb ve Menas'dan metruk ve seksen bin lira kıymet-i muhmeneli Harrar Çiftliği kapalı zarf usulüyle 15 Eylül (mâ ba'd dördüncü sahifededir.) 1341 tarihinden itibaren 14 Teşrinievvel 1341 tarihine müsâdif Çarşamba günü sâat sekize kadar yirmi dokuz gün müddetle mevki-i müzayedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların usul ve kâidesine tevfikan ihzar edecekleri teminat ve tekliflerini hâvi zarfları yevm-i mezkûre kadar Gaziantep Emlâk-ı Milliye satış hey'eti riyasetine tevdi eylemeleri lüzumu ilan olunur.

Emlâk-ı Milliye Satış İlan

Mal Müdürlüğünden:

Bedel-i Mezîdesi

Lira/Sâhib-i ûlâ/Mevkii/Dönüm veya Kürumu/Emlâk-ı Milliye Numarası/Hududu

120 /Ekos / Aşit Mahallesi / Hâne-i Harab / 203 / yemini tarik yesârı Kara Ali arkası Aşhân cephesi tarik

75/ Doktor İskender / Dabbağhâne / İki bâb dükkan / 666,667 / Yemini vakıf, yesarı tarik arkası Kart oğlan cephesi tarik

75/ Terzi Setir ve şürekâsı / Dabbağhâne / hâne / 784 / şarkan Hacı Kâzım veresesi garben kırmızı şuhud şimâlen Hacı Kazım kıbleten Mecid Ağa

100/ Salamon oğlu İshak / Dabbağhâne / hâne / 783 / Yemini rûze garben Hacı Kâzım oğlu Ali kıbleten demirci dükkanları.

250/ Rafol Konser /İnablı Künah / hâne / 645 /Yemini Durmuş yesârı tarik arkası Arabo cephesi tarik

50/ Şimoil Şane /İnablı Kütah / hâne / 648 / Yemini Arabo yesarı Molla Ali arkası bostan cephesi tarik

350/ Yapıcı oğlu Abuç ve şeriki / Şeyh Abdullah hâvlu / Berber dükkanı / 738 /Yemini tarik yesarı Topçu arkası Hannan cephesi tarik

350/ Topçu oğlu Manik / / Şeyh Abdullah hâvlu / Arpacı dükkanı / 739 /Yemini Aboç yesarı Tavros arkası kezâ cephesi tarik

50/ İskender Ali biraderi Ohanis / Odun Pazarı / Dükkan / 660 / Yemini Kadri Efendi yesarı Tahir arkası Arabın oğlu cephesi tarik

75/ Kalençeci ker ve oğlu Apo / Aşit / Hâne / 97 / Yemini Attar Avanis yesarı tarik arkası Deli Mahmud cephesi tarik

50/Mayram Hatun oğlu Gabriel Vesko / Aşit / Harab Hâne / bilâ / Şarkan Berber oğlu Artin garben tarik şimâlen Sünnî oğlu Şükrü kıbleten tarik

60/Sasonlu Hanur Peskeci Ekop ve Şürekâsı / Vâiz / Hâne / 490 /Yemini tarik yesarı Hurşid arkası İki Akçe oğlu cephesi tarik

400/ Ermeni Kilise Vakfı / Aşit / Arsa maa dekâkîn / 4 ilâ 9 / Yemini Hân yesârı fürun arkası Boynu Eğri cephesi tarik.

ORJİNAL SAYFA 354

Üçüncü Sahife	Kilis	4 Teşrinievvel 1341

125 / Biçek oğlu Artin ve rüfekâsı / Aşit / Hâne maa dükkan / 159-160 / Yemini Berber Kuzi yesârı Kalpakçı arkası Zenker cephesi tarik.

150 / Taşçı oğlu Kork ve şürekâı / Hakverdi / Hâne / 251 / Yemini Ohanis oğlu Kork yesârı Hacu oğlu Rahim arkası Alaf Hasancephesi tarik.

101 / Kürt kızı oğlu Topal Artin / Vâiz/ Hâne / 523 / Yemini hazze İsmail yesârı Kerpiç Feride arkasıBedir Oğlu cephesi tarik.

10 / Değirmenci Arslan / Za'ter / Harab Hâne Arsası / 395 /Yemini Hazze İsmail yesârı tarik arkası Kanber oğlucephesi tarik.

125 / Ağzı Yukarı oğlu Çorçi / Za'ter / Hâne / 387 /Yemini tarik yesârı Barsum oğlu arkasıKanber Oğlu cephesi tarik.

125 / Bıçakçı Gabriel oğlu Ermenâk / Za'ter / Hâne / 374 / Yemini Mal satmaz yesârı Hacı Said arkası Kanber oğlucephesi tarik.

500 / Maraşlı oğlu Sarkiş ve birâderi Artin / Aşit / Hâne / 123 / Yemini tarik yesârı Hammal Hakim arkasıMedâd cephesi tarik.

40 / Ferk oğlu İbrahim / İnaplı Kütah / Hâne / 649 / Yemini tarik yesârı bostan arkası Durmuş cephesi tarik.

200 / Budağın oğlu Avadis ve şürekâsı / Vâiz / Hâne harabe / 530 / Yemini İ'zâzlı oğlu yesârı tarik arkası Palabıyıkcephesi tarik.

50 / Kalaycı Evin oğlun Avanis / Za^ter / Hâne / 382 / Yemini tarik yesârı Şeyh Ali arkasıMa'sere cephesi tarik.

75 / Kassarcı oğlu Ekopcan ve şürekâsı / Demirci Pazarı / yekdiğerine muttasıl iki dükkan / 683/ yemini Vanlı Minas yesarı Rahim Ağa arkası Kahve cephesi tarik.

75 / Mamper oğlu Ohanis veresesi / Demirci Pazarı / Dükkan / 685 / Yemini Hacı Şerif zâde Mustafa yesârı Haki Efendi arkası Neccar pazarı cephesi tarik.

100 / Yusuf Anzerot / İnablı Kütah / Hâne / 644 / Yemini Tosyalı oğlu Habib Hoca yesarı Abdi Traşe arkası Bostan cephesi tarik

… Ayıntablı Kirkor Oğlu Ağya ve şeriki / Demirci Pazarı / Dükkan / 671 / yemini vakıf yesarı tarik arkası Çilingir oğlu cephesi tarik

400 / Arapgirli Anik ve Setrik / Deveciler / Hâne / 301 / yemini tarik yesarı Okçu oğlu Artin arkası Fincan oğlu Ahmed cephesi tarik

20 / Asador oğlu Simon / Demirci Pazarı / Dükkan arsası / 675 / yemini Topçu oğlu yesarı Zelon arkası Hacı Kâzım cephesi tarik

20 / Zelon oğlu Evadis / Demirci Pazarı / Dükkan arsası / 676 / yemini ve yesarı Topçu oğlu Manik arkası Hacı Kazım cephesi tarik.

100 / Şahin oğlu Kirkor / Aşit / Hâne / 196 / yemini Attar Aboç yesarı Çulha Osman arkası Ahır cephesi tarik

100 / Çağlas oğlu Serkis veled Maksi Artin / Tırıklı / Hâne / 254 / yemini Yıldız oğlu yesarı Çulha Osman cephesi ahır arkası tarik

1000 / Çilingir oğlu Karabet / Vâiz /mider mea dükkan / 668-669 / yemini Ağyâ yesarı Karat oğlan arkası Neccar Pazarı cephesi tarik

200 / Çapraz oğlu Serkis ve rüfekâsı / Hakverdi / Hâne / 241 / yemini Kirkor yesarı Attar Kirkor arkası Arabacı Nersez cephesi tarik

100 / Budak Musis / Vâiz / Hâne / 507 / yemini Fahureci yesarı Azez oğlu arkası Kostan cephesi tarikü

250 / Yetrek oğlu / Aşit / Hâne / 192 / yemini Kebs oğlu yesarı kileci Çilo arkası harabe cephesi tarik

150 / Topçu Manik / Deveciler / Hâne / 307 / yemini Bayram oğlu yesarı Et yemez serkis arkası Yapıcı Haço cephesi tarik

125 Bağdonun oğlu Kork veresesi / İnablı Kütah arsa / Dükkan / 712 / yemini vakıf / yesarı ma'sera arkası kezâ cephesi tarik çarşusu

1500 Kassarciyan Avadis veresesi / Şeyh Abdullah havlusu / Eski Şevâhanı / 735 / yemini Sahib-i sened yesarı vakıf arkası Fahre cephesi tarik

800 Topçu oğlu Manik / Şeyh Abdullah havlusu / Mağaza / 737 / yemini Çağlas Toros yesarı Aboç arkası Han / cephesi tarik

100 Yapıcı Artin / Vâiz / Hâne / 575 / yemini Kunduracı Habib yesarı Abdüsselam zâde arkası Kirkor / cephesi tarik

2500 Demirci Haver ve şeriki Edmon / Aşit / Hâne 2 mea dekâkîn / 148 ila 150 / yemini nealbant yesarı tarik arkası Maks Anton cephesi tarik

50 İbrikçi Zadek / Vâiz / Hâne / 498 / yemini Ali Efendi yesarı Kirkor Efendi arkası mahv cephesi tarik

ORJİNAL SAYFA 355

Dördüncü Sahife	Kilis	4 Teşrinievvel 1341

Hâne sekiz dekakin beş taksitle ve eyyam-ı tatiliyye müstesnâ olmak üzere 20 Eylül 1431 tarihinden itibaren yirmi beş gün müddetle ve bedel-i muhammeneye baliğ olduğu takdirde bin liraya kadar kıymeti olanların ihâle-i kat'iyyesi bin ve bin lirayı mütecâviz bulunanların ihâle-i kat'iyyesi istizan kılınmak 18 Teşrini evvel 1341 tarihinde ihâlesi icrâ kılınmak üzere bâlâda muharrer kırk üç kıt'a hâne vesaireye tâlib bulunanlarım yüzde yedi buçuk teminat akçesiyle Maliyeye müracaat eylemeleri.

2-51

Rusûmât Müdüriyetinden

11-12 Eylül 1341 tarihinde gecelieyin kaçak olarak tutulup gümrüğe getirilen sâhibi ketm-i hüviyet ederek firar eden teneke gazyağı tarihten bir mâh sonra satılacağı

4 Temmuz 1341 tarihinde Şeyh Mansûr yolunun civarındaki dere içerisinden getirilmekte iken me'mûrîn-i muhâfaza tarafından tutulan bir aded aynanın tarihinden bir mâh sonra satılacak

20 Haziran 1341 tarihinde Baş Karakol ile Şeyh Mehmed arasındaki kuyu yolundan gelmekte iken 2 efradından Mehmed Ali oğlu Hüseyin tarafından tutularak gümrüğe getirilen Şeker tarihten bir mah sonra satılacaktır.

3 Ağustos tarihinde mekteb havlusundaki bağlardan arkada taşımak suretiyle şehre ithal edilirken Rüsûmât Muhafaza Devriyesi tarafından derdestle gümrüğe getirilen bir çuval şeker ile bir çuval sabun tarihinden bir mah sonra satılacak

17 Eylül 1341 tarihinde Fındıklı bağlarının arasına getirilmiş olduğu halde Rüsûmât Muhafaza Devriyesi tarafından görülerek gümrüğe getirilen altı teneke rakı tarihinden bir mâh sonra satılacağı

7 Eylül 1341 tarihinde Başkarakol tariki ile şehre idhal edilmekte iken hudud polisi ve muhafaza memurlarına efrâd-ı askeriye taraflarından sahibi meçhul üç kalem eşya tarihinden bir mah sonra satılacağı

13 Eylül 1341 tarihinde Başkarakol tariki ile şehre getirilmekte iken hudud polisi ve muhafaza memuru ve efrad-ı askeriyye tarafından zahire ihraç ettirilerek gümrüğe isal edilen dört kalem eşya tarihinden bir mâh sonra satılacağından meçhul olan ashabına tebliğ makamına kaim olmak üzere i'lân olunur. 2-11.

--- 1341 tarihinden itibaren 14 Teşrinievvel 1341 tarihine müsadif Çarşamba günü saat sekize kadar yirmi dokuz gün müddetle mevki-i müzayedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların usul ve kâidesine tevfikan ihzâr edecekleri teminât ve tekliflerini hâvi zarfları yevm-i mezkûra kadar Gaziantep emlÂk-ı milliye satış hey'eti riyasetine tevdi eylemeleri lüzumu ilan olunur.

Orta Mektebe Talebe Kabulü

Mekteb Müdürlüğünden:

Mektebimiz tâli ve ibtidâi sınıflarına kayd muamelesine Eylül gâyesinde hitam bulduğu ve Teşrinievvelin birinci gününden itibaren katiyyen talebe kabul edilmeyeceği ilan olunur.

Hükümete Borcu Olanlar

A'şârdan ve sâbıka emvâl-i umûmiyesinden hazineye medyun olanların zimmetleri muvafık fiyatlarla mahsûb ettirilir. 2+53 hükümet civarında takib Sâlih der hânesi.

Ahmed Râmi

Vilayet ilk Yalı mektebi müdürlüğünden ilk yalı mektebine 15 Teşrini evvel 1341 tarihinden Mart 1342 bidâyetine kadar müfettişi ekmek, et, pirinç, bulgur, Sadeyağ ve kömür münâkasaya vaz edilmiştir. 13 Teşrinievvel 1341 tarihinde ihâle-i kat'iyyesi icrâ edilecektir.

Münâkasaya iştirake tâlib olanların mekteb-i mezkûrda komisyonu mahsusuna mürâcaat eylemeleri ilan olunur.

Gayr-ı Mübâdil Müteğayyilerin Mevdûatı

Kaymakamlıktan:

Mübadeleye gayr-ı tâbi eşhâs-ı müteğayyibenin bankalarda mevcut mevduatlarına mevzu hacz-i idarinin fekki ile ashâb-ı tevdiata tebliği ve keyfiyetin

evrâk-ı havâdisle ilanı icra vekilleri hey'etin 15 Temmuz 1341 tarihli ictimâıjna takarrür etmiştir.

Hilâl-i Ahzar Mecmâuası

Hilâl-i Ahzar Cemiyeti tarafından neşredilmekte olan bu sıhhî ve ictimâî mecmâuanın 13-14. Nüshaları da daha geniş bir hacimde ve istifâdeli makâlelerle intişar etmiştir. Bütün kâri'lerimize hararetle tavsiye ederiz.

ORJİNAL SAYFA 356

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 393] 7 Teşrinievvel 1341-1925	Çarşamba	19 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çeharşenbe Günleri Neşrolunur]		

Fransızlarla Müzâkereye Başlanıldı

Murahhasımız Yahya Kemal Bey bir muhrarririmize bu ilk celseden memnûniyet ve ümîdle ayrıldığını ve müzâkerâtın hüsn-ü netîceye iktirân edeceğini söylemişdir.

"Vakit" refîkimizden:

Cenûb hudûdumuzda gayr-i tabî'iliğin izâlesi içün dünden i'tibâren Yahya Kemal Beyle Fransız sefîri Mösyö Alber Saru arasında müzâkerât-ı resmîye başlamışdır.

Yahya Kemal Bey saat dörtde Fransız sefârethânesine gitmiş ve Mösyö Alber Saru'ya mülâki olmuşdur.

İlk ictimâ' saat beşe kadar devâm etmişdir ihzârı bir mahiyetde olan bu celsede Akdeniz sâhilindeki Payas noktasından Çobanbey'ine kadar olan kısım üzerinde yapılan tashîhâtın tarz-ı münâkaşa ve tedkîki tesbît edilmişdir.

Askerî müşâvir cenûb hudûdu komiseri erkân-ı harbiye miralayı Abdi Bey Ayntab'dan şehrimize hareket etmişdir Abdi Bey müzâkerât esnâsında murahhasımız ile birlikde çalışacakdır.

Yahya Kemal Bey dün müzâkereyi müte'âkib kendisiyle görüşen bir muharririmize şu sözleri söylemişdir :

" Müzâkerâtın bu mukaddimesinden artık bu def'a hayırlı bir netîceye varacağımız
hüsni edindim şimdilik bu kadar söyleyebilirim Salı günü (6 teşrinievvel) saat on birde müzâkereye devâm edeceğiz"

Yahya Kemal Bey dün müzâkerâtı müte'âkib Tokatlıyan otelinde hariciye vekîlimiz Tevfîk Rüşdü Bey'i ziyâret ederek kendisiyle görüşmüşdür.

Mehâfil-i siyâside bu müzâkerâtın iyi bir i'tilâfa müncer olacağı tahmîn edilmekdedir müzâkerâtın Fransız sefretine ysrdım etmek üzere Suriye komiserliği mümessili de Bolazeski Dö Kes ve Fransız tahdîd-i hudûd komisyonu reisi kaimakâm mesâ-yı şehrimize gelmişdir.

Muhterem meb'ûslarımız ve müderrislerimiz şehrimizde ticâret vekili meb'ûs-ı muhteremimiz Ali Cenâni Beyefendi – geçen nüshamızda yazıldığı üzere- evvelki gün Gaziayıntab'a muvâsalat etmiş ve dün giden bir heyet tarafından kazâmız nâmına selamlanmışlardır bu heyet aynı zamânda müşârunileyhi şehrimize davet etdiğinden Ali cenâni beyefendi bugün öğleden sonra şehrimizi teşrîf eylemek ve akşam şereflerine verilecek ziyâfeti müte'âkib Kilis'ten hmüfârekat buyuracaklardır.

Diğer tarafdan Diyarbekir'de bulunan ikinci Akdeniz mıntıkası dâru'l-fünûn tedkîk ve telkîn heyetini teşkîl eyleyen azîz müderrislerimiz dün gece şehrimize gelerek Hilal konferans salonundadinde ve mezhebde ve hidmet esâsına müte'allik güzel bir mevzû' üzerine uzun konferanslar vermişlerdir.

Yakında merkez vilâyete gelecek olan Ankara İstiklal Mahkemesi heyet-i muhteremesinin sûret-i husûsiyede Kilis'i şereflendirecekleri ümîd edilmekdedir.

Dâru'l-fünûn heyetinin ansızın teşrîfleri haklarında lâyık oldukları vechile bir istikbâl merâsimi yapılmasına mâni' olmuş ise de bugün teşrîflerinde lâzım gelen hürmet îfâ olunacakdır.

Ali Cenâni Beyefendi'nin mükemmelen istikbâl ve i'zâzı içün şehrimiz halkı hazırlıklarla meşgûldür."Kilis" azîz müsâfürlerimizin cümlesine arz-ı hoş amedi ve ihtirâm etmekle kesb-i şeref ve bahtiyârı eyler.

ORJİNAL SAYFA 357

İkinci Sahife	Kilis	7 Teşrinievvel1341

Şabka

"Hâkimiyet-i Milliye'den :"

Şabkayı dîn ve millet nokta-ı nazarından bir münâkaşa mevzû' telakki etmek , ma'nâsız ve "utandırıcı" bir şeydir. Fi'l-hakîka şu veyâ bu milletde, şu veyâ bu dînde bulunan insanların herhangi bir serpuş ve kıyâfeti giyebilüb giyemeyeceklerini tedkîke kalkışmak ancak seviyesizliğe, dîn ve millet mefhûmlarına karşı derin bir vukûfsuzluğa delâlet eder.Son kararnâmeden evvel yine bu sütûnlarda aynı fikri müdâfa'a etmiş ve Türk gazetelerinde serpuş meselesi diye bir da'vâ açmak bizim içün zül olacağını yazmışdık.

Lakin şimdi meselenin şekli başkadır.Türk milletinin reisi,inkilâb esâslarının vaz' u timsâli olan Gâzi Paşa bu serpuşu kabûl etdikden ve hepimizi kendini ta'kîb etmeğe da'vet eyledikden sonra bir fikr-i mahsûs ile şabka giymemek en hafîf kelime ile "ma'nîdâr"dır.Geçen gün meb'ûslarımızdan bir zât , kendisinin Brusa'da şabka ile görünmüş olduğu hakkındaki havâdisi telâş ve tehâlikle tekzîb etdi ve başına kalpak giyüb , tekzîbinin canlı bir misâli gibi, İstanbul sokaklarında dolaşarak nev'imâ nümâyiş yapdı.

İstanbul'da muhâlefet ruesâsından bir kısmının Mısrâne fes taşıdıklarına herkes tarafından dikkat çekilmişdir.Halbuki bu zevât bir çok def'alar Avrupa'ya gidüb gelmiş , ve memleket hâricinde her vakit şabka giymişlerdir; bundan anlaşılıyor,ki şabka ile i'tikâd ve imânın bir münâsebeti olduğu hakkındaki câhilâne kanâ'atın zebûnu değildirler.O hâlde bu günki garîb tavırlarını nasıl tevîl edebiliriz? Halk fırkasına mensûb hocalarımız ve köy halkı bile muhterem gâzîlerinin serpuşunu derhâl başlarına koydukları esnâda, eskiden beri Frenk âdetleirni kabûl eden, ömürlerinin büyük bir kısmını Avrupa'da şabka ile geçiren bu zevâtın ma'zeretleri , yâhûd kasıdları nedir?

Bugün şabka giymemek şu sebeblerle tefsîr olunabilir : Şabka bulamamak , şabka tedârik edecek paradan mahrûm olmak, şabka ile dîn ve îmânın bir münâsebeti olduğu vehminde bulunmak , veya bu vehmde bulunanlara hoş görünmek içün riyâkârlık etmek… (Bizde de bu kabîl riyâkârlar görülmekdedir.Kilis.)

Şabka ile dîn ve îmânın münâsebeti olduğunu samimiyetle zannedecek kadar seviyesi düşük insânların hâlâ uyanık ve şu'ûrlu Türk milleti arasında mevcûd olduğu fikrinde değiliz.Şimdiye kadar islâm târihi ve şeri'atle uğraşanlardan hiç kimse bu husûsda ortaya münâkaşaya değil, kâle alınmağa değer; bir delîl atamamışdır.Halkı dâimâ zulmet ve bitalân içinde bırakarak dîn ve îmân ticâreti yapmak isteyen mutaassıblar mine'l-kadîm kıyâfet ve şekilde her tebeddülü bir küfür ve îmân meselesi addetmişlerdi;Osmanlı pâdişâhlarından sultân Mahmûd ilk def'a fes giydiği vakit "Pâdişâh gâvur oldu.." diyen bir mutaassıbın başı kesildi.Eğer Yunan fesine karşı o mutaassıbın fikri doğru idiyse, müslümân milletlerin kısm-ı a'zamı fes giydiklerine göre , dünyada hiçbir ehl-i îmân kalmamış olduğuna hükmetmek lâzım gelir.

Hayıri şeri'ati ve islâmiyeti bu derece sükût etdiren dîn bezirgânlarının aramızda artık yeri kalmamışdır.Olsa olsa meydânda Türk milletinin ma'nevî inkişâfının derecesini bir türlü ölçemeyen riyâkârlar bulunabilir.İşte bilhassa İstanbul halkını ta'accübe düşürenler bu mürâilerdir.

Bunlar şabkayı bir farika-ı alâmet fülûkası şekline gösterüb ve kendi ısrârlarıyla şabka hakkındaki bâtıl fikirleri teşcî' idüb bir nev' siyâset yapmak, ya'ni ateşle uyanmakda devâm etmek kasdında mıdırlar?Biz de bi'l-mukâbele diyelim , ki

şabka artık hadd-izâtında olmayan bir ehemmiyet-i mahsûsa kazanmış, cumhûriyet ve teceddüd esâslarını samîmiyetle kabûl edenlerin alâmet-i fârikası olmuşdur.

Şimdiye kadar inkilâbda hangi adîm atılmışsa bu adımı ne reddetmek cesâretinde, ne kabûl etmek samîmiyetinde bulunmayanlar, için için fesâd yaparlar, fakat sıkışdırıldıkları zaman hafî celselerde cumhûriyet ve teceddüd fikirlerinin hâlis birer tarafdarı olduklarını söyleyerek müşkilâtdan kurtulmak isterlerdi.Şabka cebde taşınır,lâzım geldiği vakit gösterilüb îcâb etdiği vakit gizlenir bir şey olmadığı içün bu mürâiler gülünç bir mevkî'de kaldılar; Fes onlar içün bir serpuş değil, bir damga mâhiyetindedir.

Bütün inkilâb zümresine bir vazîfe düşüyor : Büyük reislerini sür'atle taklîd idüb riyâkâr

ORJİNAL SAYFA 358

Üçüncü Sahife	Kilis	7 Teşrinievvel1341

Ekâlliyetin karşısında kendi cemiyetlerinin ne kadar azîm bir külliyet teşkîl etdiğini bi'l-fiil göstermek!.. Halk fırkasının bütün mensûbları , türk ocaklarının tekmîl a'zâsı , inkilâb ve ıslâhâtı benimseyen vatandaşların hepsi,şabka buhrânının peyderpey rail olmasından istifâde ederek , zümremizin kuvvet ve şümûlünü henüz kavrayamamış olanları îkâz etmelidirler.

Türk milletinin , en gerisi bizden yarım asır evvel koşa koşa yola çıkan medeni milletlere yetişmek içün zamanı o kadar azır ki hiçbir mülâhaza uğruna bir dakîkasını fedâ edemez reisimiz bize hedefimizi ne kadar vuzûh ile göstermişse, bizim de o kadar katiyet ve sür'atle o hedefe doğru bilâ-arâm şitâb etmekliğimiz lâzımdır.Tereddüd gösterenler riyâkarlık ve hîlebazlıkla,Osmanlı imparatorluğunu batıran oyunları tekrar etmek isteyenler ya kervândan çıkacaklar, yâhûd ayak altında çiğneneceklerdir.

Fâlih Rıfkı

Tekyeler Târihi Vaziyetleri

Ulûm ve fünûn-ı mütenevvi'ada yüz binlerce âsâr-ı muhallide ile ümmet-i islâmiyenin hâtıra-ı tebcîl ve hürmetlerinde yaşayan ilm ü irfân kahramânlarının menşe'leri iken zevât-ı müşârunileyhimin inkirâzlarından sonra gûyâ mesâlik-i

ilmiyelerine intisâb nümâyişleriyle bir sürü sahtekâr sohtaların birer harâbezâr-ı hurâfâte çevirdikleri medarisin hükûmet-i cumhûriyemiz tarafından sedd ü ilgâ edilmesi ve mâddî ve ma'nevî fersûdeliklerine bedel dârü'l-fünûnumuzda ilâhiyât fakültesinin açılması üzerine o zamanlar hâkimiyet-i milliye ve ileri cerîdelerinde yazdığım bazı makâlelerle icrâat-ı vakı'ayı takdîr ve tahsîn etmiş idim.Şu esnâda tekâyâ ve zevâyânın dahi Seddi münâsebetiyle o pesmânda medrese mahsûllerinden bir zâtın ismen şöhretime ve mesleken nisbetime ta'rîzen (medreselerin seddinde Şeyh Safvet Efendi takdîr-âmîz makâleler yazmış idi.Bakalım tekyelerin Seddi hakkında ne diyecekdir.) demiş olduğunu söylediler fi'l-vâki' bir zamânlar meclis-i meşâyih riyâsetinde bulunmuş ve tekâya ve zevâyâ denilen derd-i devâ nâ-pezîrin mu'alicesine çalışmış olmakla berâber bugün meb'usluk sıfatının dahi ittizamıyla tekyelerin Seddi hakkında söz söylemek salahiyetini tefsîde görüviriyor o zâta da hak veriyorum.Binaenaleyh efkâr-ı umûmiyeyye karşı kendi düşüncelerimi söylemek mecbûriyetindeyim.Bu mesele hakkında söyleyeceğim sözler işte ber vech-i âtidir :

Zamanımızdaki medrese hocalarıyla tekye şeyhleri aralarında Arabcaya âşinâ olanlardan risâle-i kuşeyriye denmekle şöhret-şi'ar risâleyi görenler bilirler ki â'zam-ı eimme-i islâmiye ve ekâbir-i urefâ-yı sufiyeden İmam Ebu'l-Kasım Kuşeyri hazretleri hicret-i nebeviyenin dördüncü asrında tekâya ve zevâyâ denilen mecâmi-i sufiyenin ve mu'âsırı bulunan şeyhlerinin vaziyet ve keyfiyetlerini ilmen ve ahlaken ashâb ve tabi'inin ibâdetgâh ve mesleklerine külliyen muhâlif görmüş ve daha o asırda tahaddüs eyleyen sahtekarlık şâibelerinden selef-i sâlihinin mesâlik-i âliyesini tenzîh etmek ve hak ve hakîkat yollarını göstermek gayret-i diniyesiyle ashâb ve tabi'in ve selef-i sâlihinin mukaddes mesleklerinin teşkilât-ı esâsiyesini bütün mu'âsırlarına i'lân etmek üzere risâlesini kaleme almış ve müteaddid nüshalarını islâm memleketlerine dağıtmışdır.Hatta mukaddimesinde o dördüncü asırda bile terdiye uğrayan tekyelerle şeyhlerinin ahvâllerini selef-i sâlihinin ahvâliyle mukâyese ederek aralarındaki mübâyenetleri işbu:

İmâmu'l hayâm fe-innehâ kehayyâmehüm

Lakin nesâu'l-hay gayr-i nesâihâ

Beytiyle temsîl ve tasvîr eylemişdir.

Artık dördüncü asırdan beri bin seneye karîb bir müddetden sonra ne hâdisât-ı kevniyenin tevâli ve ta'âkibiyle sükût ve tereddi kelimeleriyle bile tavsîflerine mahal

kalmayan , bu günkü tekâyâ ve zevâyâ da ve ne de dürlü dürlü kıyâfetlerle irşâd-ı ümmet dâiyelerinde bulunan şeyhlerin de ashâb ve tabi'inin ve selef-i sâlihinin mukaddes mesleklerinden zerre kadar bir eserin mevcûdiyetini tasavvur etmeğe bile imkân kalmamışdır.

Mukaddes ma'neviyâtın zerre kadar bir şu'a-ı eseriyle münâsebetdâr olmayan böyle binlerce mesken ve miskinleri vatan ve millet kadrolarından çıkarmak yâhûd bunları menâfi'-i umûmiyeyi te'mîn edecek teşkilât ile bihakkın o kadrolara idhâl etmek her hâlde ma'kûl ve mantıkı hayr-kâr teemmülerin neticesidir.

ORJİNAL SAYFA 359

Dördüncü Sahife	Kilis	7 Teşrinievvel 1341

Tarikatı sofiyyeye intisabın gayesi: nefsin ahlakı rezileden tecrit ve tahliyesi ve badehu ahlakı cemile ile tezyin ve tahliyesi ile hayrunnas olmak ve bu evsafı aliyye ile daireyi velayette Allah'ın sevdiği dostları arasında bulunmaktır. Hayrunnas olan zevatın kimler olabileceği (hayrunnasi men yenfeunnas) hadisi şerifiyle malum ve muayyendir. Yani insanların en hayırlısı insanlara menfaat ve faydası olan kimsedir demektir.

Ashap ve tabiin ve selefi salihin haleflerine tevdi eyledikleri mesleki mübecceldeseyr ve sülük için ne dördüncü asırda, nede asarı ahiredetekaya gibi müesseselere katiyyen bir ihtiyaç yoktur. Daireyi velayetin yollarında rehberlik etmek için dini halisi islamın zabıtayı ahlakiyesi her veçhile kafidir.

Vatan ve millete hiçbir menfaatleri olmayan medrese ve tekkelerin menafiiumumiyeye hadim olabilecek eşkali makuleye ifrağıyla müntesiplerinin de (elkasibüHabibullah) muktazayımünifince muhabbeti ilahiyeyi kazandıracak kar ve kesp ile iştigal etmelerine delalet edenlerin muasır insanlara bir çok menfaatlerde bulunmuş olduklarına tarihi müstakbel şahidi adil olacaktır.

Urfa Mebusu Safvet

Emval-i Milliyeye Yeni Teminat

Kaymakamlıktan:

Hakkında tasfiye kanunu tatbik edilmiş olan eşhası mütegayyibe zimmetinde kesbi katiyyet etmiş ilam ile alacağı olanların emlaki milliyye satış müzayedelerine

iştiraklerinde matlubatlarının teminat olarak kabul edileceği heyeti vekilenin 10 haziran 341 tarih ve 2602 numaralı kararı iktizasından bulunduğundan buraca da bu gibi ba ilam alacaklı kesan varsa bir mücibi karar müzayedeye iştirak etmeleri

İpek Böceği Yetiştirmek İsteyenlere

Düyunu umûmîyeden:

Memleketimizde şimdiye kadar ipek böceği beslemek usulünün alışılmasına ehemmiyet verilmemiş olduğu gibi bundan bir çok kar temin edilebileceği ciheti de erbabı merakın hiçbir vakit nazarı teemmülünden geçmemiştir. Binaen aleyh ipek böceği sanatının terakki ve inkişafı için düyunu umûmîye idaresi tarafından arzu edilen miktarda dut fidanları gönderileceği tamimen bildirilmekte olduğundan mevsimi Kars'tan evvel yetiştirilmek üzere arzu edenlerin ne miktar dut fidanına ihtiyacı olduğu şimdiden düyunu umûmîye idaresine bildirmeleri.

Cenha Mahkumları Ziraate Bırakılıyor

Kaymakamlıktan:

Vilayetin iklim ve şeraiti ziraaiyyesine nazaran Cenha mahkumlarının mayıs, haziran ve temmuz aylarında tahliyesi muvafık olacağı meclisi idareyi vilayetçe kararlaştırılarak keyfiyyet dahiliyeyi vekalet celilesine yazılmış olup alınan tahriraticevvabiyede Gaziantep vilayetinin iklim ve şerait-i ziraiyesine nazaran sonbahar ziraiyyatı için Cenha mahkumlarının eylül ibtidasından teşrini sani on beşine kadar tecili mahbusiyetleri tasvip edildiği işar buyrulmakla ilanı keyfiyyet olunur.

Münhal İmamlık İmtihnanı

Müftülükten:

Kilis'te ki Sadiye Mescidi şerifinin kırk kuruş vazifeyi şehiyesi bulunan imamlık ciheti inhilal edildiğinden ve 10 teşrini evvel 341 tarihine müsadif cumartesi günü öğleden sonra saat bir buçukta evkaf idaresinde heyet huzuruyla müsabaka imtihanı icra olunacağındn talip olanların müddeti mezkurun hitamından evvel müracaat eylemeleri

Zürra'a Tavizan Boğa Verilecek

Ziraat memurluğundan:

Vilayet hesabına Macaristan'dan getirilen sekiz adet boğa tavizan zürraa verilecektir. Talip olanların ziraat dairesine müracaatları

Vilayet ilk Yatı Mektebi Müdürlüğünden:

İlk yatı mektebine 15 teşrini evvel 341 tarihinden mart 342 bidayetine kadar mukteza ekmek, et, pirinç, bulgur, sadeyağ ve kömür münakasa vazedilmiştir. 13 teşrini evvel 341 tarihinde ihaleyi katiyyesi icra edilecektir.

Münakasaya iştirake talip olanların mektebi mezkurede komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri ilan olunur.

Toprak

Zirai, ticari toprak mecmuasının 4. Sayısı dahi neşrolunmuştur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ederiz.

ORJİNAL SAYFA 360

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 394] 11 Teşrinievvel 1341-1925	Pazar	23 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Ali Cenani Bey Efendi Şehrimizde

Ticâret vekili meb’ûs-ı muhteremimiz Ali Cenâni Bey Efendinin geçen Çarşamba günü öğleden sonra şehrimizi teşrif ederek o akşam şereflerine verilecek ziyaqfeti müteâkib Kilis’ten müfârakat buyuracaklarını bundan evvelki nüshamızda yazmıştık.

Vekil Beyi Ayıntab'dan istikbal eden hey'etlerden başka halktan ve me'mûrinden mürekkeb daha bir çok istikbalci hey'etleri Ali Cenani Beyi Oylum köyünden karşılamak üzere mezkur köy civarına gitmiş ve orada uzun müddet intizara tahammül edemeyerek müşârun ileyhe bir an evvel mülâki olmak için Gazianteb'in Kertil noktasına kadar azÎmet eylemişlerdir.

Ticâret vekili muhtereminin istikbali için bizzat kaymakam Zeynelabidin Bey tarafından bir program tanzim edilmiş ve hacmimizin müsaadesizliğine mebni maatteessüf gazetemize derci imkanı bulunamayan mezkur program her yerde harfiyyen tatbik olunmuştur.

Vekil Bey ikindiye doğru Anteb'de ki müstakbilîn hey'etleriyle birlikte Kertili teşrif ve huzzâr-ı mezkûr hey'etler meyanında bulunan Belediye reisi Muhtar Bey tarafından kendilerine takdim olunarak resm-i hoş âmedî ve ihtirâmı îfâ ettiler.

Bu sırada bardaktan boşanırcasına yağan yağmur Kertil'de daha ziyade kalmağa mani olduğundan resm-i hoş âmidiyi müteâkib otomobiller harekete başladı. Bilhâssa arkadaki otomobillerin yağmurdan buğulanan camlarından ilerideki yirmi otuz otomobillik kıvrıntıplı şosedeki acül ve seri hareketleri cidden görülmeğe şayan bir manzara teşkil etmekte idi.

Ali Cenani Bey Efendinin Lorkis otomobillerinde mahdumları halk dili refikimizin sâhib ve müdürü Ekrem Cenani Beyle Vali Talat Bey bulunuyor, diğer Lokis otomobilide Ticaret Müdür-i umûmîsi Faik ve Antep iktisad müdür-i cedidi hemşehrimiz Vasıf Cevdet beyler işgal ediyorlardı.

Kafilenin Kilis'e muvâsalatinde programda muharrer merâsim-i istikbâliyye cidden muntazam ve mükemmel birsûrette icrâ edildi. Bu günün şerefine baştan başa donanan şehrin hâli görülecek ahvaldendi.

Vekil Bey doğruca Belediye dairesine indiler. Ba'dehû sırasıyla yeni hükümet binasını, şimdi hükûmet dairesi ittihaz olunan mülkâ Mevlevihâneyi, müteakiben belediye reisi Muhtar Bey'in hânesini teşrif ettiler. Ali Cenâni Bey nerede bulunursa kendisini görmek isteyen halk orayı dolduruyordu.

Belediye reisi Muhtar Bey tarafından hânelerinde Vekil Bey'in şereflerine çok parlak bir ziyafet verildi. Bu ziyafette Kilis'in ileri gelen bütün memurları, ulemâsı, eşrâfı, halk mümessilleri hazır bulunuyordu.

Ali Cenâni Bey'le Kilis'in aşinalığı pek kadîm ve çok samimi olduğundandır ki gerek istikbal ve hoş âmidî esnasında ve gerek ziyafet sırasında müşârun ileyhle umumun teması

ORJİNAL SAYFA 361

İkinci Sahife	Kilis	11 Teşrinievvel 1341

Gayet hususi ve gayet samimi idi ve yine bu sebeptendir ki hemen o gece Kilis'ten müfârakatleri mukarrer olan vekil-i muhteremi hürmetkâr müekkilleri o gecenin Kilsi^te geçirilmesine irzâ hususunda fazla meşkakat çekmediler.

Ali Cenâni Bey Perşembe gecesini aramızda geçirmeye ve sabah erkenden yola çıkarak bu suretle telâfi-i mâfâta derhal muvâfakat buyurmakla müştâkinin memnuniyetlerini tezyide himmet ettiler. Bu sayede biz de vekil-i muazzezin şimdiye kadar büyük bir kısmı sâmiamıza erişmemiş olduğunu anladığımız bir çok eyiliklerine muttali olduk. Meğer Ali Cenânî Bey bu memleketin evladına ne kadar hizmetler îfâ etmiş.

Filhakika o gece belediye reisinin hânesine Gaziyurd meb'ûsunun pek çok eyiliğini gören pek çok efrâd-ı halk geldi ve bunların kimi oğlunun bir mektebe kayd ettirilmiş olduğundan, kimi bir mağduriyetinin tazmin edildiğinden kimi müstehak olduğu bir vazifeye kayrıldığından kimi herhangi bir muâvenete mazhar edildiğinden dolayı vekil beye arz-ı teşekkürât ve ihtirâmât ediyor, kimisi de hükümet konağı inşası gibi menfeat-ı âm ve şâmil hademâtından nâşi Ali Cenânî Beye göz yaşlarıyla edâyı şükrân eyliyordu.

Sevgili reîs-i cumhurumuzun kudumlarıyla şehrimizi şereflendirmeleri ve cumhuriyet idâresinin tevâli-i muvaffâkiyeti ile inkilâb-ı hayrın ikmâli de temenniyât-ı umûmîyye cümlesindendi.

Meb'ûs-ı muhteremimiz gece geç vakit yatağa girmiş ve minarelerde sabah ezanı okunurken otomobil gürültüleri ezan seslerine karışmıştı.

Ali Cenânî Bey, belki de Ayıntab'a uğramayarak Maraş'a azîmet edecek ve oradan Adana pamuk kongresine yetişmek üzere ta'cîl-i hareket buyuracaklardır.

Gazetemiz aziz meb'ûsumuzun seyahatlerini selâmetle icrâ etmelerini ve izdiyâd-ı muvaffakiyetlerini temenni eder, bu vesîle ile de hâlis ve samimi hürmetlerini teyid ve tekrar eylemekle i'lân-ı fahr ve sürur eyler.

Ticâret Odası İntihâbı

Ticâret Vekili Ali Cenânî Bey Efendi geçen Çarşamba günü kendilerini hükümet konağında ziyaret eden bir muharririmizin suâline cevaben:

"Hudûd-ı hÂzıra dolayısıyla ticâreti muhtel olan Kilis'te muzâaf mesaiye ihtiyaç vardır ki gerek bu kâbiliyeti iktisâb ve gerek yenice ticâret odaları kanunundaki vezâifi bihakkın îfâ için ticâret odasını yeniden intihâb etmek zaruridir. İntihâbâta yakında başlanacaktır." demişler.

Pamuk Kongresine

Adana'da in'ikâdı mukarrer pamuk kongresine iştirak etmek üzere şehrimiz tüccarından Hammal İsmail Zâde Mehmed Oğuz Efendi geçen Çarşamba günü Adana'ya azîmet etmiştir.

Hey'etin Geliş Gidişindeki Hisler ve Müşâhedeler:

Dârul-Fünun tetkik ve telkin hey'etinin şehrimizi teşrifleriyle burada kaldıkları müddet zarfında ve esnâ-i teşyilerinde vaki olan hisler ve şâhideler gelecek nüshamızdadır.

Ankara İstiklâl Mahkemesi

Ankara İstiklâl Mahkemesi hey'et-i muhteremesinin evvelki gün Gâzîanteb'i teşrif ettikleri müstahberdir.

Gümrük Müdür-i Umûmisi

Gümrük Müdür-i Umûmisi Adil Beyefendi geçen Perşembe günü şehrimize gelerek bazı tetkikat icrâ ettikten sonra Cuma günü Çoban bey merkezine azîmet etmişlerdir

Gümrükten İllallâh

Kilis rüsûmât idâresinde işi olanlardan birisi geçen gün idaremize geldi ve Gaziantep baş müdürü Fazıl Beyefendiye takdim ettiği bir telgrafın suretini bize irâe eyledi. Bu telgraf sureti şikayet edilen mes'ele hakkında tarafımızdan bir kelime

ilâvesine bile lüzum göstermeyecek kadar sarih olduğundan şimdilik aynen neşriyle iktifâ etmekteyiz:

Sûret:

“Kuvâyı Milliye affından müstefîd olmaklığım münâsebetiyle mukeddemâ kaçak diye gümrükçe satılan eşyamın esmânının tarafıma iâde olunması hakkındaki evrâk-ı resmiye Kilis rüsûmât idâresine geldiği halde şimdiye kadar ne hakkım ne de evrâkım verildi. Sürüncemeden usandım. Ya hakkımın elime verilmesini yahut

ORJİNAL SAYFA 362

Üçüncü Sahife	Kilis	11 Teşrinievvel 1341

Kat’î cevâb-ı red i’tâsını emir ve temin vermeniz müsterhamdır efendim. Çaylak Mahallesinden Hacı İbrahim Oğlu Abdüllatif.

Maârif-i Mahalliye Tahkikatı

Ber mûcebi kânun emlâkinin müvâzene-i hususiyyeye devr ve tesellümü emir olunduğunu yazdığımız Kilis Maârif-i Mahalliye Cemiyetinin mervî yolsuzlukları hakkında tahkîkât icrâsı lüzumu da makâm-ı âidîne tebliğ olunmuş ve bunun için hususi bir komisyon teşkil edilerek îfâ-i vazifeye mübâşeret ettiği haber alınmıştır.

Talat Bey’in Asâleti

Mevkii asâleti tasdik olunduğunu geçenlerde yazdığımız sâbık kaymakamımız Vali vekili Talat Beyefendinin bu kerede dâimi asâleti icrâ kılındığını memnuniyetle haber aldık.

Muhterem vâlimizi tebrik ederken temâdi-i muvaffakiyetini de temenni eylemeyi vazife addederiz.

Yeni Terzihâne

Meşhur terzi ustalarımızdan Haşşaşzâde Mahmud Efendi bu kere Maârif Kahvesi karşısındaki bir terzihâne küşâd etmiştir.

Kıymet-i şinâsan sanat ve zerâfetinin ihtiy3acâtını bu terzihâneden tedarik ve temin etmeleri şâyân-ı temenni ve tavsiyedir.

Hükûmete Borcu Olanlara

A’şârdan ve sâbıka emval-i umûmîyesinden hazineye medyun olanların zimmetleri muvafık fiyatlarla mahsub ettirilir. 2-53 hükümet civarında takib-i mesâlih idare hânesi Ahmed Râmi.

Vilayet İlk Yatı Mektebi Müdürlüğünden

İlk yatı mektebine 15 Teşrinievvel 1341 tarihinden Mart 1342 bidâyetine kadar muktezi ekmek, et, pirinç, bulgur, sâdeyağ ve kömür münâkasaya vaz edilmiştir. 13 Teşrinievvel 1341 tarihinde ihâle-i kutsiyesi icrâ edilecektir.

Münâkasaya iştirâkına tâlip olanların mekteb-i mezkûrda komisyon mahsusuna mürâcaat etmeleri ilan olunur.

Harrar Çiftliği Satılıyor

Gaziantep Defterdarlığı’ndan

Gaziantep vilâyetinin Telbaşar nahiyesinde vaki ve rub’u meskî, üç rub’u gayr-ı meskî iki yüz seksen üç kıt’ada tapu kaydınca 2738 ve hakikatte dört bin beş yüz dönümden fazla arazi ve bir bâb müstakil ve diğer bir bâb nısf hisse su değirmeni ve çiftliğin binâlar yeni hâvî ve Kendirciyan Oseb ve Menas’dan metruk ve seksen bin lira kıymet-i muhammeneli Harrar Çiftliği kapalı zarf usulüyle 15 Eylül 1341 tarihinden itibaren 14 Teşrinievvel 1341 tarihine müsâdif Çarşamba günü sâat sekize kadar yirmi dokuz gün müddetle mevki-i müzayedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların usul ve kâidesine tevfikan ihzar edecekleri teminat ve tekliflerini hâvi zarfları yevm-i mezkûre kadar Gaziantep Emlâk-ı Milliye satış hey’eti riyasetine tevdi eylemeleri lüzumu ilan olunur.

Hilâl-i Ahmer Mecmûası

Türkiye Hilâl-i Ahmer Mecmuasının 49. Sayısı dahi pek nafi makâlât-ı sahîha ve ictimâiyye ile muhtelif hilâl ve salîb-i ahmer haberleriyle intişâr etmiştir. Ayrıca Fransızca ve İngilizce kısımları da muhtevi olduğu halde senelik abonesi yalnız bir liradır.

Kilis’te At Yarışı

Gaziantep Vali-i muhteremi Talat Beyefendinin himâye-i âlilerinde ve Kaymakam Zeynelabidin Beyin riyasetlerinde Kilis Askeri hastahânesi menfaatine icrâ kılınacak at yarışları programıdır.

*Koşu Mahalli : Kara yer tarlaları *

Birinci Tertib: Tay Koşusu: 4 yaşındaki (Muahhar süt dişleri mevcut bulunacak) yerli ve nısfü'd-dem aygır ve kısraklarına mahsus duhuliyesi 500 kuruş evrak-ı nakdiyesi, mesâfe: 150 metre. Mükâfât birinciye 25, ikinciye 10

ORJİNAL SAYFA 363

Dördüncü Sahife	Kilis	11 Teşrinievvel 1341

İkinci tertib – Sürat Koşusu : Beş yaşından yukarı hâlis elde Arab ve birinci nısfü'd-dem Arab aygır ve kısraklarına mahsus. Duhuliyesi 1500 kuruş evrâk-ı nakdiye. Mesâfe: 3000 metre. Mükâfât: Birinciye 50, ikinciye 20.

Üçüncü tertib: Mukâvemet koşusu: Beş yaşından yukarı her cins hayvanata mahus. Duhuliyesi: 1500 kuruş evrâk-ı nakdiye. Mesâfe: 450 metre. Mükâfât: Birinciye 75, ikinciye 30.

Dühûliye Ücretleri

İki Mecidiye: Mevki-i Mahsus, Bir Mecidiye: Birinci Mevki, Yarım Mecidiye: İkinci Mevki, Çeyrek Mecidiye: Üçüncü Mevki.

Şerâit-i Hususiyye:

1 – At koşuları Teşrinievvelin yirmi dokuzuncu Perşembe günü sâat yedi alaturkada icrâ kılınacaktır.

2- Hakem heyeti mevkiine koşu heyeti idâre azalarından başka hiçbir kimse gitmeyecektir.

3- Beher koşuya iştirak edecek hayvan mikdarı üçten az olursa o koşu lağv edilecektir.

4- Birinci koşu icrâ edilirken ikinci koşunun ihzarı için mukayyed bulunanların mevcut bulunmaları lazımdır. Geç kalanların hiçbir hakk-ı itirazı bulunmayacak ve duhuliyesi iâde edilmeyecektir.

5- Biniciler parkura iç daireden dış daireye doğru numara ve sırasıyla hazırlanacak.

6- Biniciler hareket-i me'murunun vereceği işâret ve tebliğât dâiresinde hareket ederler ve yirmi metre ilerlemedikçe yekdiğerinin önüne geçemezler.

7- Binicilerden gerek dâire dâhilinde doğru yanındaki biniciyi tazyik ve gerek hayvanını kırbaçla ürküterek harekâtına mani olmak, bağırıp çağırmak gibi hallerde bulunanlar yarıştan çıkarılır ve duhuliyesi verilmez.

8- Binicilerden biri dâirenin iç tarafından yarış yolunun haricine çıkmak ve hayvandan düşen veya hayvanı yıkılanlar yardımsız olarak çıktığı noktadan binip devirlerini icrâ ederler ve kazanırlarsa haklarını kayb etmezler.

9- Biniciler şikayetlerini hayvandan inmeden evvel yarış komiserleri vasıtasıyla hakem hey'etine arz ederler.

10- Hakem hey'etinin ekseriyetle de olsa ittihâz edeceği her türlü karara ittibâ mecburidir.

11- Koşuya iştirak eden hayvanatın ırkına müteallak hususat için serd edilecek itirazlar koşunun icrasından evvel hey'etine arz olunacak ve derhal nazar-ı dikkate alınacaktır.

12- Koşu hey'etinin alâmet-i fârıkası olacak ve koşuya ait mesâil yalnız bunlardan istizah edilecektir.

13- Koşu esnasında koşu hey'etinden mâadâ gerek yaya ve gerek hayvanlar hiçbir kimse yarış yolu üzerinde bulunmayacaktır.

14- Koşuya iştirak eden hayvanın yalnız sahibi ve binicisi duhuliyeden müstesnadır.

15- Koşuya iştirak edecekler 27 Teşrinievvel 1341 akşamına kadar hayvanları ile beraber askeri kışlasında muâyene ve kabul hey'etine bil-mürâcaa kayd muamelesini yaptırmalıdır.

16- Hayvanın esnâ-i kaydında sahibi hayvanın cinsini ismini ve bnicisinin iktisâ edeceği gömleğin rengi ile ismini kayd ettirmek mecburiyetindedir.

17- Koşunun icrâ edileceği günde mâni-i icrâ yağmur vesâire gibi bir hal zuhurunda koşu yevm-i âhara ta'lîk ve ilan edilecektir.

18- Koşu mahallinde bir hey'et-i sıhhiye bulunacaktır.

19- Hanım efendilere mahsus olmak üzere ayrıca mevki bulunacaktır.

Koşu Tertib ve İdâre Hey'eti.

ORJİNAL SAYFA 364

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 395] 14 Teşrinievvel 1341-1925	Çarşamba	26 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Ankara İstiklâl Mahkemesi Gaziantep’te

Ankara istiklâli mahkemesi hey’et-i muhteremesi Perşembe akşamı saat beşe yakın şehrimizi teşrif buyurmuşlar ve istirahatlerine tahsis olunan belediye oteline indirilmişlerdir.

Cuma Günü Yapılan Muhâkeme

Mahkeme Cuma günü öğleden sonra belediye dairesinde muhakemeye başlayarak esnâ-i vazifede polise sâika-i sükûnete tefevvuhât-ı … ? bulunan mahkeme-i asliyye aza mülâzimi Ali Bey’le Çandar oğlu çetesine klavuzluk yapan Kilis’in Viçli karyesinden Osman oğlu Mehmed muhâkeme edilmiş Ali Bey’in iki sene Sivas’ta habsine klavuz Mehmed’in on sene küreğe konulmasına ve cezâsını Edirne’de görmesine karar verilmiştir.

İkinci Muhâkeme

İstiklâl Mahkemesi Cuma ertesi muhâkemesinde Maraş’da Çuhadar zâde Hacı Mehmed Efendi ile zevcesinin katillerini gece geç vakte kadar muhakeme etmiş ve dün sabah celsesinde ber vech-i âtî kararı tefhim eylemiştir:

Çuhadarzâde’nin katillerinden Karcıoğlu Mehmed ve rüfâkasından ibâret dokuz kişinin sübut-ı cürmlerine mebni idamlarına ve fer’an …. Olduğu tahakkuk

eden Maraş meb'ûsu tahsîn Bey'in meclisin küşâdında mesûniyet-i teşriyyesi ref edilmek üzere meclis riyasetine bâ müzekkere mürâcaat edilmesine ve refikleri olan Kemo Pastırmacı Mehmed, Kara Hasan ile Kırklar ilinde mahkûmiyetlerini geçirmek üzere on beşer sene müddetle küreğe konulmalarına ve diğer cürmleri sabit olmayan yedi kişinin berâetlerine dava vekili Körükçüzâde Ahmed Efendinin dahil dava edilmesine karar verilmiştir.

Karar binlerce sâmiîn tarafından şiddetle alkışlanmış ve hukm-i i'dâm dün sâat dokuz buçuk sıralarında Balıklı'daki meydanlıkta infâz olunmuştur.

Körükçüzâde Ahmed Efendi dün mahfûzan Ayıntab'a gönderilmiş ise de mahkemenin bu gün hareketi üzerine Ankara'ya gönderilmesi takarrür etmiştir.

Üçüncü Muhâkeme

Cindar İbrahim ve Hamzaoğlu çeteleriyle yataklarının muhâkemesi bu akşam sâat altıya kadar devâm etmiş muhâkeme şu suretle intâc edilmiştir.

Çete ve yatak olarak derdest edilmiş olan on dört maznundan dördü i'dâma mahkûm edilmiş ise de ikisinin sinnî pek küçük olması hasebiyle cezâları tahfif edilerek on sene küreğe konulmalarına altı kişinin önerisine birisinin on iki sene Bolu'da mahkûmiyetlerine üçünün berâatine karar verilmiştir.

Hukm-i idam bugün öğleden sonra infâz olunmuştur.

Mahkemenin Hareketi

Ankara istiklâl mahkemesi hey'eti bu akşam sâat dokuzda Adana'ya müteveccihen şehrimizden

ORJİNAL SAYFA 365

İkinci Sahife	Kilis	14 Teşrinievvel 1341

Vekil Bey'İn Kilislilere Teşekkürü

Şehrimizi teşrif eerek burada bir gece kaldıktan sonra adana'ya azimet buyurduklarını bundan evvelki nüshamızda yazdığımız Ticaret vekili ve Gaziantep Meb'ûs-ı Muhteremi Ali Cenani Bey Efendinin ahîran Kilis Belediye-i riyasetine âtideki telgraf vârid olmuştur.

Adana, 12 – Liyâkat ve istihkakımın çok fevkinde aziz hemşehrilerimin hakkımda ızhar eyledikleri samimi tezahürata bütün kalbimle arz-ı şükranı bir vecibe telakki ederim.

Temiz ve necip insanların ruhlarından yükselen o gayr-ı kâbil tasvir-i muhabbet ve heyecan asarı asâlet-i ruhlarının birer burhanı idi. Gösterilen teveccühâtı hemşehrilerime ve memleketimize karşı olan merbutiyetimi bir kat daha takviye etti. Pek kutsî tanıdığım vazifelerimin îfâsında teşvik oldu

Zaten memleketime milletime müfîd olmak ahass-ı âmâlimdir, düstûr-ı hareketimdir. Hemşehrilerimin hepsini ayrı ayrı selmlamak bendeniz için mucib-i mefharat ise de buna imkan bulamadığımdan dolayı pek memzûc şükranla etmek iblağına tevessut buyurmanızı rica ederim efendim. Ticaret Vekili Ali Cenani

Müfârakat buyurmuşlardır. Esnâ-i hareketlerinde bil-umum me'mûrîn-i mülkiye ve askeriyye ile bir çok halk tarafından teşyi olunmuşlardır. Gazi Sancak

Tashih:

Ticaret Müdür-ü umûmîsi Fâik Beyin vekili Muhterem Ali Cenâni Bey Efendiyle birlikte seyahata iştirak eylemiş olmaları gazetemizi bir yanlışlığa sevk etmiş, Ali Cenani Bey Efendiyle şehrimize kalem-i mahsus müdürü Bey geldikleri halde, sehven Fâik Bey'in geldiği yazılmış maa'l-i'tizâr tashih-i keyfiyet eyleriz.

Muharrem Efendinin Şiiri

Geçen Çarşamba günü şehrimizde buluna Ticâret vekili ve Gaziantep meb'ûsu Ali Cenâni efendiye şehrimiz ulemasından ve meclis-i idâre-i kazâ azasından Müfti-i Sâbık Sâğır zâde Muharrem Kemal Efendi tarafından sureti âtide münderiç şiir takdim olunmuştur.

Vükelâ hey'et-i âli-i ser efrazından

Ali Cenâni Beyin ömrünü Hak ede ziyad

Eyledi hârika-i ra'yi ticâret işimiz

Muntazam, Asri esâsât ile makrun sedad

Ne teceddüd ne terakki açarak fabrikalar

Milleti hayli meâsir ile etti dildâş

İhtiyacımızı himmeti temin ediyor

Ba'demâ Avrupa bizden alamaz nakd-i hayât

Yaramaz, darca, çürük idi hükûmet konağı

Vali Talat Bey ile eyledi şanlı bünyad

Kilisi böyle yaramazları imhâ edin

İctimâı ne güzel eyledi gülzâr bilâd

İftihar etse sezâ Gazi Reis-i Cumhur

Muktedir bula zevât ile eder hall-i mevâd

Müterakkî, mütenevvir, yeni cumhuriyet

Böyle erkân ile bâkî ola tâ yevm-i tenâd

Müderrislerimizin Şehrimizde Şerefli Müsâferetleri

Türk Ocağında

6 Teşrin-i evvel Salı günü Diyarbekir lisesi müdürü Bedri Bey'den Türk ocağı ve muallimler birliği riyasetlerine gelen telgraflarda Dâru'l-Fünun müderrislerinden mürekkeb tetkik ve telkin hey'etinin üç gün sonra Kilis'de bulunacağı bildiriliyordu. Bu iki müessese istikal proğramını zâten evvelden yapmış bulunuyorlardı. Hazırlık içinde zaman uzundu.

Fakat telgraftan ancak bir saat sonra Ayıntab'dan gelen bir telefon muhaveresi hey'etin Kilis'e müteveccihen yola çıktığını haber veriyordu. Bir saat sonra şehrimizde bulunması icap eden hey'etin istikbÂli için proğramda tesbit edilen mevâd, otomobillerin Ticâret Vekili Ali Cenani Bey Efendiye beyan-ı hoş âmedî için Ayıntab'a giden heyetleri götürmüş bulunması ve şehrimiz garajlarının bu yüzden boşalması hasebiyle tatbik sahasına nakil edilememiştir.

Hey'et akşam sâat dörtte muvâsalat etti. Ve doğruca Türk Ocağına misâfir edildi. Der akab şehrimiz rüesâyı me'murin muallimin ve münevverânı tarafından beyan-ı hoş âmedîye şitab olundu. Hey'etin birkaç gün kalacağı tahmin ediliyordu. Halbuki ertesi gün saat onda gideceklerini katiyetle söylediler. Vaki olan ısrarlara Dârul-Fünun tedrisatının başladığı ve bu yüzden acele etmeğe mecbur oldukları cevabını verdiler. Eski mantık-ı Dâru'l-Fünunu olan Kilis'i mazeretlerinin kabulüne davet ettiler.

ORJİNAL SAYFA 366

Üçüncü Sahife	Kilis	14 Teşrinievvel 1341

Hey'et şehir dâhilinde birazgezinti yaptıktan sonra akşam saat yedide yemeğe oturuldu. Yemekte kayamakam Zeynelabidin Bey, belediye reisi vekili Ahmed Hilmi Efendi ile Adliye memurini Türk Ocağı ve Muallimler Birliği hey'et-i idâre azasından bazı hanım ve beyler hazır bulunmuşlardır. Kilis Hanımlarının umûmî bir sofrada erkeklerle beraber yemek yedikleri ilk defa vaki oluyordu. Yemeği müteâkib muallim hanımamlardan mürekkeb bir hey'et kabul edildi. Sonra hep birlikte Hilal Konferans salonuna gidildi. Salon halkın keyfiyetinden pek geeç ve kısmen haberdar olmasına rağmen hınca hınç dolmuştu.O derece ki ocaktan gelen hey'etin kısm-ı a'zamı geri döndü. Pek şâyân-ı eseftir ki bu meyanda muallim hanımlar da vardı.

Milli iktisad müderrisi Zühdü Bey dinde, mezhepte, lisanda, ictimâiyyât ve iktisâdiyyâtta vahdet mevzuu etrafında değerli bir konferans vermişlerdir. Bilhâssa nezih toplanma ve toplaşmalardan ve bunlara kadınların da iştirak ettirilmelerinden pek hararetle bahs etmişlerdir. Müteâkiben coğrafya müderrisi Sa'dî Bey ve Tıb Adli müderrisi Ethem âkif Bey Efendiler kürsiyi hitâbete geçerek hitaplarını alkış tufanı arasında îrâd etmişlerdir. Nihayette orta mekteb müdürü Tahir Bey tarafından hey'et-i muhtereme Kilis namına arz-ı teşekkür edilmiştir.

Ertesi Gün: Muallimler Arasında:

Ertesi gün Kaymakam Bey, Belediye reisi vekili orta mekteb müdürü beylerle birlikte kahvaltısını yapan hey'et şehri ve civarını gezmeye çıkmışlardır. Orta mektebe geldikleri zaman kız ve erkek bütün mektebler talebe ve muallimleri tarafından selamlanmışlardır. Hey'ete birinci ve üçüncü kız mektebleri talebesinden iki hanım tarafından beyân-ı hoş âmedî edildi. Müderris Ethem Âkif Bey bu hanımların birini sağına ddiğerini soluna aldı. Kendileri ile epey konuştu.

Zühdü Bey muallim Aliyye Bedri Hanımdan Kilis kız mekteplerindeki el işleri hakkında sualler sormuştur. Aldığı cevapları karşı ızhâr-ı memnuniyet etmiş ve el işlerinde zevk kadar da menfeat ve iktisad gayesi güdülmesini tavsiye etmişlerdir. Zühdü Bey bu hususu teşmil ederek herkesin ihtiyacından fazla her mahsulü mübadeleye tabi tutmasını iktisad nokta-i nazarından müdâfaa etmiştir. Sa'dî Bey'de Mardin kolejinde menba vâridâtı Amerika'da bulunan bu zengin müessese de bile bu

gayenin güdüldüğünü, hatta kendileri evvelce hiçbir şey almamak azminde iken bazı şeyler satın almaya mecbur edildiklerini söylemiş ve mekteplerimizin bir mağaza halini alaması doğru değilse de senelik sergilerde satış yapmanın pek ala olacağını ilave eylemişlerdir. Mesleki hasbihal bu suretle bir müddet devam eylemiştir.

Sadi Bey Efendi müdür umûmîzle görüşmüş ve Anadolu gazeteciliğinden beklenen hizmetler hakkında beyan-ı efkâr etmişdir.

İctimâın nihayetinde kız mektepleri talebesinin muhtelif marşları ve ikinci kız mektebi talebesinden birinin neşidesi dinlemiştir. Hey'etin talebi üzerine muallim Mustafa Efendi tarafından bir gazel teğanni edilmiştir.

Hey'etin ızhar ettiği müfârakat arzusu ömrümün mûcib-i tesiri olmuştur. Nihâyet bu parlak günün bir hatırası olmak üzere kadın ve erkekten mürekkeb-i hazırunun grup halinde fotoğrafı alınmıştır. Bilhâssa muallim hanımlarımız ictimâiyyatımızda ilk büyük adımları atmak suretiyle vazifelerini hakkıyla müdrik olduklarını bu münasebetle bir kere daha ızhar ve isbat etmişler, artık köhne-i kafaların mülevves ve müteafvın telakkilerinin itibar edilecek hiçbir değeri ve ehemmiyeti olmadığını fiilen göstermişlerdir. Hey'et orta mektebi terk ederken talebe tarafından selamlanmışlardır. Otomobillerle teşyi arzusuna tamamen mümânaat eden muhterem müderrislere itâat edilmiş tercih eyledikleri felsefî müfârakat emrine inkiyad olunmuştur.

Veda pek samimi oldu.

Müderrisler ocağın ziyaret ve hatıra defterine pek mültefit ve teveccühkâr satırlar yazmışlardır.

Türkiye Suriye Hududu Müzakeratı

Yahya kemal beyler Fransız sefiri … saro arasın da (6 teşrini evvel Salı gnu) türkiye- suriye hududu ömüzakeratına devam olunmuş vaat edilen iki celse neticesşinde sefirin hükümet mattbuasıbndan yeni talimat almak üzere istediği altı günlük mühlet kendisine verilmiştir. Talimat gelir gelmez müzakarata devam olunacaktır.

ORJİNAL SAYFA 367

Dördüncü Sahife	Kilis	14 Teşrinievvel 1341

Müsâferetleri müddetince Türk ocaklarının lüzum ve fevaidinden uzun uzadıya bahs etmişlerdir. Bilhâssa ocakların nahiye merkezlerine kadar teşmili arzu ve temennisi ızhar eylemişlerdir.

Müderris Ethem Akif Bey Efendi bir münasebetle Anadolu'da en iyi vazife gören zümrenin meslekdaşı bulunan muallimler olduğunu ve bununla müftehir bulunduğunu söylemiştir. Müderrislerimiz müsâferet müddeti pek kısa oldu. Gelecek sene seyahata tatil ibtidâsında başlanarak Kilisimize birkaç günün tahsısını alakadarlardan rica eder ve o mes'ûd günleri sabırsızlıkla bekleriz.

Suriye'de Karışıklık

Şam, Hama ve Humus'ta başlayan Suriye karışıklığı Maarra'ya kadar sirayet etmiş, bu hal Haleb tüccarının eşyâyı tüccâriyelerini hânelerine nakil etmelerine sebeb olmuştur.

Kilis Halk Fırkası

Reis Mücahid Bey'in Ankara istiklal mahkemesince tevkifi ve esbâb-ı sâire dolayısıyla inhilal eden Kilis halk fırkası hey'et-i idâresini intihab ettirmek üzere hey'et-i müteşebbiseye belediye reisi Muhtar Bey Reis ve Karabey zade Ahmed Beyle, Necizâde Burhan, Topal zâde Haşmet ve Haşşaş zâde Mehmed Efendiler aza olaraj tayin edilmişlerdir. Tebrik ve muvaffakiyet temenni eyleriz.

Kılıç Ali Bey Efendinin Cevabı

Ankara istiklal mahkemesi hey'et-i muhteremesinden muazzez meb'usumuz Kılıç Ali Bey Edendinin Mahkeme-i Müşârun ileyhâ ile Gazianteb'e gelmeleri münasebetiyle şehrimizi dahi teşrif buyurmaları istirhamına dair Müderris Mustafa, Belediye ve halk fırkası reisi Muhtar ve Müdür umûmîmiz Mahmud Rağıb Efendiler tarafından keşide olunan telgraf muma ileyhden âtideki cevap vürud etmiştir:

Adana, 13 – Izhar buyrulan teveccüh ve muhabbetinize çok teşekkür ederim. Hey'etle birlikte evvelce takarrür eden proramı takib mecburyetinde bulunduğumuzdan dolayı zât-ı âlilerini ve muhterem Kilisli kardeşlerimizi ziyaret şerefinden mahrum kaldım. Hürmet ve muhabbetlerimin muhterem Kilis'e iblâğına tevessut buyrulmasını ricâ ile takdim-i ihtirâmât eylerim. Kılıç Ali.

Hoş Geldiler

Geçenlerde iki ay sonra avdet etmek üzere şehrimizden azimet eden tahrîr-i müskafât hey'eti bu kere Kilis'e avdet etmişlerdir.

Tapu İdaresinden:

Mülk karyesi ahalisinden iken el-yevm mahall-i ikâmeti meçul bulunan Müslim Ağa'nın oğlu Hacı Mehmed Kanunisani 1327 tarih ve 104 ilâ 120 numaralı tapu senedi mucebince mutasarrıfı bulunduğu karye-i mezkûre kurbunda vaki on beş kıt'ada iki yüz on dönüm tarla ve bir kıtada sekizyüz kürüm b bağı Kanunisani 1335 tarihinde iki sene müddetle ve iki yüz elli aded madeni Osmanlı Altını bedel mukabilinde Hacı Mustafa'nın oğulları Şeyh Mehmed ve Seydo ağalar namına vefâ-i ferağ edip müddeti hitam bulduğu halde henüz tesviye-i deyn etmediklerinden dolayı emvâl-i mezkure bil-müzâyede füruhatıyla matlublarının kendilerine teslimini bâ istid'â talep eylemelerine mebni ikâmetgâhı meçhul bulunan medyunı 19 Mart 1340 tarih ve 160 numaralı Kilis gazetesiyle tebliğat-ı aleniyye icra kılınmış ve henüz tesviye-i deyn eylemediği tekrar-ı vâki olan müracaatlarından anlaşılmasına mebni yeniden müzayedeye vaz edilmiş olduğundan taliplerin pay akçesiyle birlikte Gaziantep tapu müdüriyeti ile Kilis tapu memurluğuna mürâcaat eylemeleri ve zimmet-i mezkure medyun tarafından tediye edilmediği takdirde talibine ihale olunacağı üçüncü defa olarak ilan olunur.

2-56.

Hükümete Borcu Olanlar

A'şârdan ve sâbıka emvâl-i umûmiyesinden hazineye medyun olanların simmetleri muvafık fiyatlarla mahsûb ettirilir. 2-53 hükümet civarında takib Sâlih der hânesi.

Ahmed Râmi

Asâr-ı Nisvan

Bu mühim kadınlık mecmuasının 14. Nüshası fâzılât-ı nisanımızın vesair muharrirîn-i kiramımızın zengin eserleriyle müzeyyen olduğu halde intişar etmiştir.Nüshası 1 seneliği 250 kuruştur.

Hilal-i Ahzar Mecmuası

Hilâl-i Ahzar cemiyeti tarafından neşr edilmekte olan bu sıhhî ve ictimâî mecmûanın 14. Nüshası daha geniş bir hacimde ve istifâdeli makâlelerle intşar etmiştir. Bütün kârilerimize hararetle tavsiye ederiz.

ORJİNAL SAYFA 368

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 396] 18 Teşrinievvel 1341-1925	Pazar	30 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Harb Hazırlığı Rivayetleri

Avrupa gazeteleri Türkiye’nin harp için askeri hazırlıklar yapmakta olduğuna dair son zamanlarda türlü türlü havadisler neşr ediyorlar. Bu havadislere karşı daha ziyade lâkayd bir vaziyet alabiliriz. Türkiye için hiç hiç bir fütuhat emeli, hiçbir istilâ ve istismar meyli mevcut olmadıkça Türkiye için bütün dünya ile sulh ve komşularıyla dostluk siyasetinden başka bir siyaset mevzuu bahs bulunmadıkça harp hazırlığı da yapabilir, sulh hazırlığı da! Eğer Türkiye har hazırlığı yapıyorsa bu demektir ki Türk milleti kendi hayatını ve istikbalini tehdid eden düşmanlıklarla muhat bulunduğu kanaatindedir. Böyle olduğu takdirde ise Türkiye isterse harp eder ve isterse sulh yapar. Bu onun en tabii ve en meşru hakkıdır. Bu siyasetten o yalnız kendi kendisine karşı mes’ûl olur. Kimseye hesab vermeye lüzum görmez.

Bununla beraber Türkiye’nin hakiki maksatlarını ve hakiki fikirlerini göstermek üzere bu satırları yazmaya lüzum hissediyoruz. Zira Türkiye, yarınki vukuatı beyne’l-milel münâsebeti alakadar eden kısımları itibarıyla her türlü

mes'ûliyetten beri olmalıdır. Ve her şey olduğu gibi tamamen söylemiş anlatmış bulunmalıdır.

Türkiye harp hazırlığı yapıyor mu? Bu suale iki türlü cevap vermekte mümkündür. Türkiye mutlaka zihnine koyduğu tasarladığı, planını yaptığı bir harp için hazırlık yapmakta değildir. Fakat, Türkiye müdâfayı milliye hazırlığı yapıyor, yapar veya yapacaktır. Niçin yapmasın, ve yaptığını söylemekten niçin çekinsin? Madem ki yer yüzünde henüz milletlerin haklarını müdâfa etmek için harpten başka vasıta yoktur. Madem ki şu miskin ve manasız cemiyet-i akvâm müessesesi diktatör İngiltere'nin emri ile hareket eden aciz bir âletten başka bir şey değildir. Madem ki İngiliz milleti tarafından gösterilen o kadar silahperverâne nümayişlere rağmen mürteci birİngiliz hükümeti sarf-ı mahdud bir müstemlekeci kitlesinin hesapları namına bu kadar muzır bir siyaset takib edebilmeye kendisini salahiyattar addediyor. Şu halde Türkiye için dünyanın aynı dünya olduğunu görerek ona göre hazırlanmaktan başka yapacak ne kalabilir. Harp hazırlığı yapmayalım da ne yapalım? İngiliz petrolcülerinin zevk ve safa sürmeleri için Musul'u İngilizlere vermek lazım olduğuna inanarak "eyvallah" mi diyelim. İngiltere'nin Musul'a yerleşerek bize yeni yeni mes'eleler çıkaracağına olmamıza rağmen Mösyö "Jeremi"nin hatırı yahut "Baldovin" cenaplarının şan ve şeref kazanmaları için Türkiye kendi kendisini feda mı etsin? Teessüsü gününden beri beyne'l-milel sulh ve müsâlemet lehine hiçbir faideli iş görememiş olan cemiyet-i akvam meclisinin yalnız İngiltere hesabına çalışan yalancı adaletine güvenerek uykuya mı yatalım?

Türkiye elbette harp hazırlığı yapacaktır. Fakat, bu aşık olduğumuz ve kat'î surette karar verdiğimiz bir harp için hazırlık değil belki de alelâde gayet tabii bir müzâfayı milliye hazırlığı, bir müdafaayı milliye tedbirleridir. Türkiye, ne harp oyunu

ORJİNAL SAYFA 369

İkinci Sahife	Kilis	18 Teşrinievvel 1341

Oynamasını seven çocuklarla meskundur. Ne de dünya üzerinde yeni fütuhata göz dikmiş Baldevin'lerle idare edilir. Türkiye sulh isteyen köylünün ve sulh için çalışan bir devletin memleketidir. Ancak öyle bir sulh istiyoruz ki bizim için asgari emniyet ve selamet mikdarını kat'î şekli ile temin etmeye kafidir. Nasıl bunu bulduğumuz

gün bizden silahperver kimse yoksa bunu bulamadığımız zamanda bizden daha fedâkar bir muharib de yoktur. Binâenaleyh Türkiye harbe hazırlanmaya mecburdur. Bilhâssa cemiyet-i akvâmın oynadığı feci muzhikenin mahiyetini bütün çıplaklığı ile meydanda olduktan sonra. Harbe hazırlanmayalım da ne yapalım! Yarın cemiyet-i akvâm efendisi olan Baldovin kabinesinin keyfine göre bir karar veriverecek olursa iş başa düşecek değil midir? O günleri hesap etmek bir milletin en tabii hakkı en meşru' endişesi olmak lazım gelmez mi? Bununla beraber bütün dünyayı temin ederiz ki Türkiye Musul davasını sulhan halletmek hususunda en küçük en zayıf bir ümid bile mevcut bulunmadıkça harp çıkaracak bir sû-i kastçı değildir. Vakıa bugün cemiyet-i akvâmdan hiçbir şey ümid ettiğimiz yoktur. Eğer sulhun muhafazası yani hakkımızın teslimi hakkında tek bir ümidimiz varsa o da İngiliz milletinin hakikati gören kısmının müdahelesine bağlıdır. Cemiyet-i akvam bizim nazarımızda mes'ûl İngiliz hükümeti ise onun arkasından yürümeye ----

--- Meclis-i umûmî ---

Meclis-i umûmîce geçen içtima fevkalade de ittihaz olunan mukarrerâtın ictimâ-ı mezkuru icab ettiren esbabı irâe edememesine mebni vilayetçe vaki olan itiraz üzerine yeniden tetkiki için meclisin tekrar ictimâ-ı fevkaladeye davet olunması dahiliye vekaletidnen emrolunmuş ve bu yolda icrâ kılınan tebliğate binâen meclis-i umûmî azasından olup şehrimizde bulunan müdür-i umûmîmizz MAhmud Rağıb Efendi dünkü gün Gaziantebe azimet etmiştir.

Mahkum miskin bir oyuncaktan başka bir şey değildir. O sulhu temin edemez. Onu ancak İngiliz milletinin hakikati gören kısmı kurtarabilir. Fakat her ne olursa olsun henüz her türlü ümid mahv olmamıştır. Binâenaleyh Türkiye bekleyecektir. Hiçbir Türk hükümeti harp yapmaz, yapamaz. Türkiye ancak Türkiye'nin varlığını tehdid eden bir tehlike karşısında silaha sarılır. Musul meselesi böyle bir tehlikeyi bizzat taşıyan bir mes'eledir. Fakat, henüz her türlü ümit mahv olmamıştır. Bunun için bütün dünyaya temin ederiz; Türkiye ancak hâl-i intizardadır. Ümidi çok zayıf fakat sulha irtibatı çok kavidir. Son mecburiyet kat'î zaruret, yani Musul davamızın kat'î bir redde mahkumiyeti tahakkuk etmedikçe Türkiye harp çıkaracak değildir.

İşte çok açık çok kat'î söz. Cumhuriyet.

Tekyelerden Bir Hatıra

İstanbul 1-10-1341

Allah, Gazi Paşamızdan razı olsun. Merkez Efendi Tekyesi Topkapı'da senelerce hayat geçirmiş saltanat sürmüştü. Oraya hücum eden kadın erkek çoluk çocuk hep adaklarını adarlar, kurbanlarını keserler ve içindeki babaları beslerler, böylece çocuğu olmayan kadınlar kocasının muhabbetne nail olmayanlar kendilerini aldatarak teselli bulurlardı.

Kocasından boşanmak isteyenlere de tekyenin kudsiyeti Şeyh Efendinin himmeti ulaşırdı.

Bandırma'dan (b) hanım bizim merkez efendiye kocasının elinden kurtulmak için bir kurban adar. İstanbul'a gelir biricik evinin kirasını alarak 9 lirasını tanıdığı fukaralardan (z) hanımla (s) hanıma teslim eder idi. Bır kurbanlık alamalrını hararetle tenbih eder. A'lâ bir Karaman koyunu hazırlanır arabaya yerleştirilir. Adak sahibi ile koyunun etinden bir parça pişirip mübarek ziyaret yerinde yemek niyet eden zavallı iki fakir kadında arabaya binerler. Soluk tekyenin kapısında alınır. Bundan sonra:

Fakir kadınlardan (Z) hanımın ifâdesini yazacağım. Araba bizi tekyenin kapısına kadar götürdü. İçeri girdik. Şeyh Efendiyi aradık nihayet bir orta yaşlı geldi.

Kurban sahibi hanım söze başladı. Şu kurbanı adadık emir ederseniz kessinler.

ORJİNAL SAYFA 370

Üçüncü Sahife	Kilis	18 Teşrinievvel 1341

Beraberimde getirdiğim şu fakir kadınlara da birer parça lutf ederseniz burada pişirip yiyecekler, bunlar benim bildiğim iyi kadınlardır, fakirlerdir.

Şeyh Efendi hemen atıldı. (Olmaz olmaz… Burada kesileni burada bekleyen yer. Tekyenin sünneti bu günâdır. Lokamsını bile vermem. Burada bekleyenler niçin bekliyorlar, diye mırıldandı. Bundan sonrası korkunç birşekil) Hayratınızı bozmayın. Burada zikrullah ehli bulunur.) Şeyh efendi adeta bağırıyrdu. Ben ümidimi kesmemiştim. Daha yolda iken arkadaşımla beraber kibritimizi kömüümüzü ekmeğimizi götürmüştük. Karnımız açtı.

Şeyh Efendi kurbanın başka bir gün kesilmesi daha münasib olduğunu anlatmak istedi. Babaların imaretinde her gün et eksik olmaz. Kurbanlıkları bize bırakınız biz dua ederiz, dedi. Kurban sahibi kesilmesini ricâ etti. Ben yalvardım: - Ne olur Şeyh Efendi bir parça bize de verseniz.

- Kadın, Tekyede dilencilik mi olur, dedi tekdir etti:

Şeyh Efendi bizim klay kolay koyunu canlı bırakmayacağımızı anlayınca bir iki adam çağırdı. Koyunu içeri aldılar. Ben pencereden bakıyorum. Onu kestiler, yüzdüler bekledik. Belki şeyh efendinin gönlü olur deyiverir diye halen bekliyordu.

Mal sahibi birdefa daha gitti. Şeyh Efendi bu fakirleri ben getirdim. Boş döndürmeyiniz, diye yine ricâ etti. Ne oldu bilmiyorum. Anacığım olmazmış. Tılsım değilmiş diye döndü. Dedelerin hakkı imiş. Biraz daha bekleriz.

Şeyh efendi gövdeyi astırdı. Et kapısı kilitlenmiş anahtarı bele soklamıştı. Ben baka kaldım. Arkadaşım (S) hanımın yanına keldim. Ellerimiz kaldırdık. (Ya Rabbi, Asıla kalasın) diye bedduâ ettik.

Sonradan öğreniyoruz, buraya günde birçok kurban gelir. Diri diri pazara çıkar. Bir kısmının da etı satılırmış.

Duamız kabul olunmuş hükümetimiz merkez efendi tekyesinin mes'lesini kapamış idi. Allah Gâzi Paşamizdan razı olsun, dedik. Çıngi..

Sigorta Acentesi

Zirâat Bankasından:

Anadolu Anonim Türk sigorta şirketinin Kilis ve civarı acenteliği sandıkımızca deruhte edilmiş olduğundan cüz'î ücret mukabilinde binlerce liralık emvâl ve eşyalarını daima taht-ı emniyette bulundurmak arzu eden bil-umum tüccârân ve ahali-i muhteremenin Kilis Zirâat Bankası sandıkına müracaatları ilan olunur.

Kilis

Esasen sigorta işlerine alışmaklığımız mühim bir noksanı telafi teşkil ederken bu işlerin acenteliğini öteden beri halkımızın emniyet ettiği Ziraat Bankasının deruhte etmesi ikinci bir faide olduğundan ahalinin hem bu işe rağbet etmelerini hem de ellerini Ziraat Bankasına sigorta ettirmelerini ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Uludağ

Bursa'da Keşiş Dağı isimin Uludağ'a tahvil edildiği dahiliye vekaletinden vilayetlere iş'âr olunmuştur.

Hükümete Borcu Olanlar

A'şârdan ve sâbıka emvâl-i umûmiyesinden hazineye medyun olanların simmetleri muvafık fiyatlarla mahsûb ettirilir. 2+53 hükümet civarında takib Mesâlih idare hânesi.

Ahmed Râmi

İcra Dairesinden

Debbağhâne mahallesinden Küsbecinin oğlu Mahmud ve hemşiresi Huriye'nin Ksübecinin oğlu Yusuf'un zevce-i metrukesi Hatice'de bâ ilam hâne bedelinden alacakları olan on bin kuruşun temin-i istifâsı zımnında müddeâ bih Debbağhâne mahallesinde kain cephesi tarik-i hâs cânib-i yemini Vezirizâde Hasan Efendi hânesi yesarı Kabacan oğlu Mustafa arkası Selim oğlu ve Kesküs oğlu hâneleriyle mahdud maa müştemilat bir bab hânenin bil-müzayede on üç bin kuruş bedelle ihâle-i evveliyesi Tütüncü Şükrü namına icra kılınarak ihâle-i kat'iyyesi on beş gün sonra icrâ kılınacağından tâlib olanların bedel-i mukarrereye yüzde beş zammetmek üzere yüzde on depozitoları ile mürâcaat eylemeleri. 2 – 57.

Toprak:

Zirâî, ticâri toprak mecmuasının beşinci sayısı dahi neşr olunmuştur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ederiz.

ORJİNAL SAYFA 371

Dördüncü Sahife	Kilis	18 Teşrinievvel1341

Emlâk-ı Milliye İ'lânı

Bedel-i Muhammenesi

Emlâk-ı Milliye

Lira	Mevki'i	Cinsi	Sâhib-i Evveli	Hudûdu	Numrosu
4000	Havlu	Fevkâni kahve sehm 3-4	Çağlas oğlu Toros	Yeminî Yesârî arkası sâhib-i sened cebhesi tarîk	752
25000	"	Araba hanı " "	" " "	" Kahve kapusı Yesârî sâhib-i sened arkası cebhesi tarîk	753
40000	"	Buğday " " "	3-4 " " "	Yemini kahve Yesâri tütüncü dükkânı arkası cebhesi tarîk	743
1500	"	Direk mağazası " "	3-4" " "	Yeminî yesâri sâhib-i sened arkası kezâ cebhesi tarîk	758
500	"	Tütüncü dükkanı " "	" " "	" " "	757
800	"	Kömürcü " " "	" " "	" " "	756
800	"	" " " "	" " "	" " "	755
800	"	Arpacı " " "	" " "	" " "	754
900	"	Berber " " "	" " "	" " "	751
900	"	Arpacı " " "	" " "	" " "	750

900	“	“ “ “ “	“ “ “	“ “ “	749
900	“	“ “ “ “	“ “ “	“ “ “	748
900	“	Kömürcü “ “ “	“ “ “	“ “ “	747
900	“	Boyacı “ “ “	“ “ “	“ “ “	746
1000	“	Berber “ “ “	“ “ “	“ “ “	745
300	“	Tütüncü dükkanı “ “	“ “ “	“ “ “	744
3500	“	Tahtani Kahve “ “	“ “ “	Yeminî hân yesâri hân arkası kezâ cebhesi tarîk	742
1200	“	Furun “ “	“ “ “	Yeminî topçuoğlu yesâri arkası han cebhesi tarîk	741
1500	“	Direk mağazası “ “	Çağlas oğlu toros “ “ “	Yeminî tarîk yesari topçuoğlu arkası han cebhesi tarîk	740
800	“	Havlu harap ma’eıra “ “	3-4 Çağlas oğlu toros “ “ “	Yeminî yesârî sâhib-i sened arkası kezâ cebhesi tarîk	760_761

Mal müdürlüğünden :

Emlâk-ı milliyeye âid olub kıymet-i muhammeneleri muharrer bulunan yigirmi kıt'a emlâk 15 teşrin-i evvel 341 târihinden i'tibâren yigirmi gün müddetle ve semânı beş taksitde tesviye kılınmak şartıyla müzâyedeye vaz' edilmiş ve bunlardan bedel-i muhameneleri beş bin lirayı mütecâviz bulunanların kapalı zarf usûliyle 4 teşrinisâni 341 târîhinde müzâyedesi icrâ kılınacağından ve dekâkîn-i mezkûrede hanlara muttasıl bulunduğu cihetle münferiden ve muhtemelen ihâleleri icrâ kılınacağından tâlib olanların yüzde yedi buçuk depozito akçelerini vermek sûretiyle yevm-i mezkûrda ihâle heyetine mürâcaatları i'lân olunur 60-2

İcâra verilecek Bağçeler

Evkâf memurluğundan :

Kilis evkâf idâresine âid otuz beş kalem bağçenin 1 teşrinisâni 341 târîhinden ilâ gâye-i teşrînievvel 341 târîhine kadar bir senelik bedel-i icârelerinin ol-bâbdaki müzâyede kâimelerinde münderic şerâitle 31 teşrinievvel 341 târîhine müsâdif cumaertesi günü öğleden sonra vasati saat ikide ihâle-i katiyeleri icrâ kılınmak üzere mevki'-i müzâyedeye vaz' edilmiş olduğundan tâlib olanların mürâcaat eylemeleri i'lân olunur

ORJİNAL SAYFA 372

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 398] 1 Teşrinisâni 1925	Pazar	14 Rebiulahir 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Cumhuriyet Bayramında

Reis-i Cumhur Hazretlerine Takdim olunan Telgrafname Sureti:

Aziz milletimizi dereke-i esâret ve mahkûmiyetten layık olduğu evc-i istiklâl ve hakimiyete, mukaddes vatanımızı muazzam bir zindan-ı sefalet halinden müstahak bulunduğu münevver bir gülistan-ı saâdet mertebesine i'lâ eden Halk Fırkası'nın ve Cumhuriyet idâresinin dâhi ve Gâzi reisini, i'lân-ı Cumhuriyetin ve târih-i intihâbın üçüncü yıl dönümü pek parlak tezâhürât ile tes'îd etmekte olan, bütün Kilisliler namına bâ kemâl-i tazim selamlamakla mübâhiyim

Mukarrerât-ı ahîra ile dahil olduğumuz şehrullah terakkî ve temeddünde nâil-i kemâlât ve muvaffakiyyât olmak bilâ istisnâ umum Kilis Kazâsı halkının ahass-ı âmâl vetemenniyâtı olduğunu dahi bil-vesile arz ve temine müsâraat eylerim.

Belediye ve Halk Fırkası Reisi Muhtar.

Tanbur Dinlerken:

Tanburdan çıkan, bu hazin nağme hınçkırış mıdır? Bir derin ğammın tele değil kalbe vuruyor, elin dokunup yaramı deşerken yine aşkımın kabrini ziyaret ettim. Yeter bu hınçkırış bak artık bittim. Said Baytaz.

29 Teşrinievvel 1341 Tarihinde Îd-i Millide Kilis'te Yapılan Merâssim-i Resmiyye Programıdır:

Madde:

1- Türkiye Cumhuriyetinin ilanına müsadif 29 Teşrinievvel 1341 Perşembe günü Hükümet-i Cumhuriye namına kaymakamlık makamında resm-i kabul icrâ edilecektir.
2- REsm-i kabule bilumum hukkâm, memurin, zâbitân sınıf-ı ilmiyye muallimin, etıbbâ, müteşekkil meclisler ve cemiyetler azaları, gazete heyeti ve mühâmiler, ahâli-i muhtereme iştirâk edecektir.
3- Bilumum devâir-i resmiye ve mesâkin-i hususiyye ve kulüpler bayraklarla tezyin olunacaktır.
4- Orta mekteple bilumum erkek ve kız ilk mektepleri merâsimde bulunacaktır.
5- Merasime öğleden evvel onda ibtidâr edilecektir. (Yani ezâni saat dört)

6- Merasime iştirak edecek bilumum zevatın ve mekteplerin ve heyetlerin saat ona çeyrek kala el-yevm kaymakamlık dairesi ittihaz edilmiş olan mahallin avlusunda içtima eylemesi lazımdır.

7- Merasime iştirak edecek zevât ve hey'etler avluda ber vech-i âti ahz-i mevki edeceklerdir:

Havuz civarında hukkâm ve memurin ve mecalis cemiyetler ve azası ve semahâne tarafında sınıf-ı ilmiyye muallimin ahâli-i muhtereme ve mukabil

ORJİNAL SAYFA 373

İkinci Sahife	Kilis	1 Teşrinisâni 1341

Tarafında zâbitân, telefon santrali dairesi önünde kız mektepleri ve semahânenin kıblesinde erkek mektepleri ve jandarma dairesi ahz-ı mevki edeceklerdir.

8- Saat onda huzzâr önünde câmi-i kebir imamı faziletli Hacı Mustafa Efendi tarafından bekâyı cumhuriyet idâre ve saâdet-i milliye hakkında bir duâ îrâd buyrulacak ve mektepliler tarafından cumhuriyet marşı terennüm edilecektir.

9- Merasime iştirak edecek zevatın resmi serpuş ve resmi kıyafetle mütenasib elbise iktisâ eylemeleri lazımdır.

10- Dua, marş ve nutk söyleyecek zevatı istimdan sonra kaymakam makamında hükümet-i cumhuriyet namına resm-i tebrik icrâ edilecektir.

11- Duaya başlandığı esnâda belediye tarafından ale'l-usul top endâht ettirilecektir.

12- Kaymakamlık dairesinde icrâ edilecek resm-i tebrik için züvvarın meselâ hukkâm, memurin, zâbıtân, muallimin ve sınıf-ı ilmiyye mecâlis ve cemiyetler heyetleri ve halk gibi kısım kısım girmeleri şayan-ı temennidir.

13- Cümle kapısının sağında jandarma ve solunda polis efendiler ve kaymakamlık dairesinin önünde hudud taburundan gönderilecek müfreze durmak suretiyle merasime iştirak edeceklerdir.

14- Teşrifat memurluğunu jandarma kumandanı Sâlim, Komiser Mustafa ve tahrîrât Kâtibi Osman Efendiler îfâ edeceklerdir.

Merâsimin Safahât-ı Sâiresi

15- 29 Teşrinievvel 1341 sabahı saat dokuzda hükümet bahçesinde ince saz takımı ile icrâ-i şâdumanı olunacaktır.

16- Akşamı mektepler tarafından fener alayı tertib olunacak ve belediye maârif bahçesi tezyin ve tenvir olunarak ince saz takımı icâr-yı âhenk eylemek suretiyle icrâ-i şâdumâni gece dahidevam edecektir.

17- İşbu program davetiye makamına kaimdir. Rüesâ-i me'murînin maiyetleriyle mecâlis ve fırkalar ve odalar ve ocaklar ve rüesasının azasıyla maan teşrifi icap eder.

Bu program harfiyyen tatbik edilmiştir.

Türkiye Suriye Müzâkerâtı

Murahhasımız Urfa meb'ûsu Yahya Kemal Beyle Fransız sefiri Mösyö Aliyer Saro arasında icrâ edilmekte olan tahdîd-i hudud müzâkerâtı Kilis mıntıkasına aid bir ihtilaf yüzünden taahhur etmiş ve tarafeyn murahhasları nokta-i nazarlarını vesâikle tesbitetmek üzere yeniden mahallinde icrâ-i tahkîkâta lüzum görmüşlerdir. Bu emniyenin husulü için müşâvir-i askeri ve hudud komseri Miralay Abdi Bey evvelki hafta Gazianteb'e gelmiştir.

Suriye Ahvâli

Suriye ahvali şu günlerde çok karışık bir manzara arz etmektedir.

Haleblilerin telaşı son dereceyi bulmuştur. Her dakika urbânın Haleb'e bir akın yapmalarından korkulmaktadır.

Her Türlü Kaçakçılığın Men'i

Hükümetçe her türlü kaçakçılığın men'i için aid olduğu dairelerdeki muhafaza teşkilatının tevhidi ve bu teşkilata tayyare vesaire gibi icap eden vesatin ilavesiyle kaçakçılar hakkında merhametsiz davranılması, bu suretle de varidat-ı devletin tezyidi tasavvur olunmaktadır.

Bu tasavvurun fiile inkılabı takdirinde pek büyük faideler elde edileceğinde şüphe caiz değildir.

Zeytin Vergisi

Cebabat talimatının teamülü hakkında zaytin vergisine mahsus cebabet talimatının mazarratundan bahisle talimat-ı mezkurenin tadili hakkında Kilis halk

mümessilleri tarafından makâmât ve zevât-ı âliyeye takdim olunan telgraf suretidir.

A'şarın lağvi hakkındaki kanun-ı ahkama nazaran zeytinliklerin de bağ, bahçe, tarla gibi sekiz misil vergiye tabi olacağı ve 3. Maddeye tevfikan hasılatın hîn-i icrasında yüzde sekiz vergisinin ma'sere ve fabrika parası üzerinden istifası musarrıh bulunduğu halde kanunun suret-i tatbikine dair olan talimatnamede ma'sere ve fabrikalarda zeytin

ORJİNAL SAYFA 374

Üçüncü Sahife	Kilis	1 Teşrinisâni 1341

Yağının yüzde sekizinin alınması için ma'sere ve fabrikaların muhafaza ve kontrol altına alınması emrolunmaktadır.

Mahsulat-ı saireden ashabının tohumluk ve yemeklik gibi ihtiyacatı çıkarıldıktan sonra yüzde sekizi alınmakta iken zeytin yağına bir şekl-i istisnai verilmesi mücerred talimat-ı mezkurenin kanuna kaarşı olan mübayenetinden mütevellit ve bu ise kasta makrun olmamak lazım geldiği halde halkımızın mağduriyetini mucip olacağından mübâyenet-i vakıanın ma'serelerin küşadından evvel tashihi vesailinin istikmal buyrulması hürmetle müsterhamdır.

At Koşusu

Ve Ayıntab'dan Gelip Gidenler

29 Teşrinievvel 1341 Perşembe gününün cumhuriyet bayramına müsadif olması hasebiyle ertesi Cuma gününe tehir edildiğini geçen günkü ilavemizde yazdığımız at kolusu mezkur Cuma günü öğleden sonra icra edilmiş ve bir gün evvel Ayıntab'dan gelen vali Talat Beyefendiyle erkân-ı rüesâ-i memurin-i vilayet koşuda hazır bulunarak koşudaki bil-cümle tertibat ve harekat muma ileyhimin mazhar-ı takdiri olmuştur.

Vali beyle rüfekası koşuyu müteakib gazianteb'e avdet etmişlrdir. Koşuda kazananları gelecek nüshamızda yazacağız.

Avdet:

Meclis-i umûmî vilayetin ikinci fevkalade içtimaına iştirak etmek üzere Gazianteb'e azimet ettiğini yazdığımız müdür-i umûmîmiz Mahmud Rağıb Efendi geçen hafta şehrimize avdet etmiştir.

Pmukkongresine iştirak emek üzere Adana'ya azimetini yazdığımız tüccardan Hammal İsmailzade Mehmed Oğuz Efeendi ahiran avdet etmiştir.

Akd-i Müteyemmin

Mualliminden Yarım Ağazade İzzet Efendi ile Selim Ağazâde merhum Mahmud Efendi'nin kerimesi Nüzhet Hanımın evvelki gün akidleri icrâ kılınmıştır. Tarafeyne nihayetsiz saâdetler temenni ederiz.

Hoş Geldiler

Büyük Çekmece Kaymakamı aziz hemşehrimiz Şerif Bey şehrimize gelmiştir. Beyân-ı hoş âmedi eyleriz.

Meşhur Bir Katilin Derdesti

Lüheyb aşiretinden beş altı katil ile meznun olup Türkiye-Suriye hududunun tarafeyninde îkâ-ı harâim eylemekle meşhur İbrahim derdest ve merkez-i vilayete sevk edilmiştir.

Vefat:

Şehrimiz ulemasından Bestamiyye müderrisi Acurizâde Ali ve Kâdı Câmii mensublarından ..zâde REşid Efendiler vefat etmilerdir. Cenâb-ı Hak ğarîk-ı rahmet eyleye.

Tashih:

Geçen hafta intişar eden 396 ve 397 numaralı nüshamızda bazı tertîb sehivleri vâki olmuştur. Bunlardan bilhassa son nüshanın dördüncü sahifesinin ikinci sütununda üçüncü satırdaki 'benzer' kelimesi sehven 'benzemez' şeklinde dizilerek manaca da mühim bir yanlışlık vukua sebebiyet vermiştir.

Maa'l-i'tizâr tashih-i keyfiyete müsâraat eyleriz.

İ'tizâr:

Gazetemizin kağıdı kalmamış ve Haleb'e sipariş ettiğimiz kâğıtlr o zamanlar vürud etmemiş idiğinden geçen Pazar ve Çarşamba günleri intişar etmesi lazım

gelen nüshalarımız neşr edilememiş dünkü gün kâğıtlarımız gelmiştir. Arz-ı e'tizâr ederiz.

Muhterem Abonelerimize

Gazetemizin dördüncü devr-i senevîsine müsâdif teşrinievvelin yirminci günü üçüncü senelik abone müddeti hitâm bulmuştur. Şişmdiye kadar sinîn-i sâbıka borçlarını göndermeyen zevatın derhal göndermelerini dördüncü sene için abone olmak isteyenlerin kezâlik para irsal etmelerini ve arzu etmeyenlerin abone olmak istemediklerini bildirmelerini ehemmiyetle ricâ ederiz. Gazetemizde altı aylık abone usulü lağv edilmiştir. İdare.

Memur Evleri Satılamaycak

Memurin tarafından iştiğal edilmekte olan emvâl-i milliyeye ait hânelerin şimdilik satılması tehir edildiğinden bunların mevki-i müzayededen kaldırılması makâm-ı âliden vilâyete iş'âr olunmuştur.

Tashîhan İhâle:

Emlâk-ı milliye idâresinden:

369 numara ve 18 Teşrinievvel 1341 tarihli gazetenizle i'lân kılınan emlâk-ı milliyeye ait 760 ve 761 numaralı harab ma'serenin nısfı emlak-ı milliyeye ait olduğundan ve ceridede mühim 3-4 gösterilmiş

ORJİNAL SAYFA 375

Dördüncü Sahife	Kilis	1 Teşrinisâni 1341

Olmakla bit-tashih ihâle-i eyyâmı bulunan 4 Teşrinisâni 1341 tarihinde kable'z-zeval sâat dörtte münferiden müzâyidesi icrâ ve kapalı zarf ise ba'de'z-zevâl sâat sekizde icrâ-i ihâle kılınacağı.

18 Teşrinievvel 1341 tarih ve 396 numaralı ceridenizle ilan kılınan Çağlas oğlu Toros'dan intikal eden hâne ve kahve ve dekâkîn meyanında yine şahs-ı merkûma aid 759 numaralı yemini yesarı sahibi sened, arkası kezâ, cephesi tarik ile mahdud nısf direk mağazası cetvele derç edildiği bu kere bit-tetkik anlaşılmıştır. Mezkur mağazanızda 4 Teşrinisâni tarihinde münferiden veya toptan satılanlar meyanında füruhat edileceği.

Mahkeme-i Asliye'den:

Çaylak Mahallesinden Boybeyi zâde Hakkı Ağa ile Halebli Abdülvehhâb bin Mustafa Attâl meyanlarında mütekevvin olacak davasının muhakemesi 28 Teşrinisâni 1341 Cumartesi günü zevâlî saat dokuz buçukda icrâ kılınacağından merkum Abdülvehhab'ın hudud hâricinde ikâmet eylemesine mebni vakt-i mezkûrda mahkemede hazır bulunmadığı takdirde muhâkemenin gıyâbında icrâ kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

İcara Verilecek Bağçeler

Evkaf Memurluğundan:

Kilis Evkâf idâresine ait otuz beş kalem bağçenin 1 Teşrinisâni 1341 tarihinden ilâ gâye-i Teşrinievvel 1342 tarihine kadar bir senelik bedel-i îcârlarının ol bâbtaki müzâyede kâimelerinde münderiç şerâitle 7 Teşrinisâni 1341 tarihine musâdif Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i katiyyeleri icrâ kılınmak üzere tekrar mevki-i müzâyedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların müracaat eylemeleri ilan olunur.

Amelî ve Nazarî

Biçki ve Mûsikî Dersleri

Bu sene Kilis biçki ve mûsikî salonunda uzun müddet tahsîle devam edemeyecek âile reisleri için üç ay zarfında bütün biçki ve dikiş dersleri amelî ve nazarî gösterilmek şartıyla hususi bir dershâne küşâd edilerek Teşrinisâni 1341 ibtidâsında tedrisata başlanacaktır. Bu tedrisat için 10-15 talebe alınabileceğinden tâliblerin ve mûsikî almak arzu edenlerin hemen berâyı kayd mürâcaatları. Müdür Tâcürricâl Ali.

Emlâk-ı Milliye Satış İlanı

Kıymet-i muhdemesi Bedel müzayedesi mevkii veya mahallesi cinsi sahib-i evvel-i hududu

350/250/Vâiz/Hâne/Budak Oğlu Avadis ve Şürekâsı/yemini İ'zâzlı oğlu, yesarı tarik, arkası Palabıyık, cephesi tarik.

30/10/Zater/Hâne arsası/ Değirmenci Arslan/yemini İ'zâzlı oğlu yesarı tarik arkası Kanber oğlu cephesi tarik

80/250/İnablı Kütah/Arsa Çarşısında dükkan / Bağdo oğlu Keyurak veresesi/ yemini vakıf yesarı ma'sere arkası kezâ cephesi tarik.

250/75/Demirci Pazarı/İki bâb dükkan/Kassarcı oğlu Ekobcan/ yemini Vanlı Minas yesarı Rahim Ağa arkası Kahve cephesi tarik

750/550/ Demirci Pazarı / Büyük bir dükkan/ Ayıntablı Kirkor oğlu Ağya/yemini vakıf yesarı tarik/arkası Çilingir oğlu cephesi tarik

200/120/Vâiz/Meyder maa dükkan/Çilingir oğlu Garabet/yemini Ağyâ yesarı Kâret oğlan arkası Neccar Pazarı cephesi tarik

500/250/Debbağhâne/Hâne/ Terzi Setir ve Şürekâsı/Şarkan Hacı Kazım veresesi ğarben kırmızı Şahot şimâlen Hacı Kazım kıbleten Mecid

35/20/Demirci Pazarı/Dükkan arsası/ Zebon Oğlu Avadis/Yemini ve yesârı Topçu oğlu Manik arkası Hacı Kâzım cephesi tarik

35/20/ Demirci Pazarı/Dükkan arsası/ Asdor Oğlu Simon/ yemini Topçu Oğlu yesarı Zebon arkası Hacı Kâzım cephesi tarik

4000/3500/Havlu/Eski Reji Hanı/Kassarciyan Avadis veresesi/yemini sâhib-i sened yesarı vakıf arkası Fahreci cephesi tarik.

Mal Müdürlüğünden:

4 Teşrinievvel 1341 tarih ve 392 numaralı ceride-i aliyyeleri ile 18 Teşrinievvel 1341 tarihinde ihâlesi ilan edilen emval meyanında merbut cetvelde muharrer on kıta emvalin bedel-i müzâyedesi kıymet-i muhammeneye baliğ olmadığından 20 Teşrinievvel 1341 tarihinden itibaren on beş gün müddetle temdid-i müzâyedesine karar verilmiş ve 6 Teşrinisâni 1341 Cumartesi günü icrâ-i ihâlesi mukarrer bulunmuş olduğundan talib olanların mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 376

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve		Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud

Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 399] 4 Teşrin-i sânî 1341-1925	Çarşamba	17 Rebiʿu’l-âhir 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Cumhûriyet Bayramı Münâsebetiye

Re’is-i cumhur hazretlerine takdîm olunan telgrâfnemeye (Tahrip olmuş) şeref vârid olmuşdur:

Kilis Belediye Halk fırkası Re’isi Muhtar Bey’e

İzhâr buyurulan hissiyât ve tebrîkâta takdîm-i teşekkürât ile bi’l-mükâbele tebriğimin muhterem halka iblâğını ricâ iderim.

Re’is-i Cumhûr Gazi Mustafa Kemal.

Ziya Gökalp Günü

Teşrîn-i evvelin otuz birinci günü türk ocakları içün Ziya Gökalp günü olarak kabûl idilmiş olmasına binâ’en geçen cumairtesi günü şehrimiz türk ocağında merhûmun hâtırası taʿzîz olunmuşdur.ʿ

Vilâyetde Fırka işleri

İnhilâl iden Kilis halk fırkası idâre hey’eti intihâb itdirmek üzere zevât-ı maʿlûmeden mürekkeb bir hey’et-i müteşebbise teşkîl idildiğini geçenlerde yazmışdık.

Ahîren vârid olan “Halk dili” refîkimizde mutâlaʿa olunduğuna göre vilâyetimizin merkez ve

Mülhakât-ı hey'et-i idâreleri kâmilen mühal tutmuş ve bunları intihâb itdirmek üzere zevât-ı âtiyeden mürekkeb heyʿât-ı müteşebise teşkîl olunmuşdur.

Vilâyet Hey'et-i Müteşebbisesi

Re'is: Şeyhzâde Mustafa Efendi. Aʿzâ: Deli Ahmed Ağa, Aʿzâ Ekrem Cenani Bey, Aʿzâ: Kebkebzâde Ahmed Efendi, Aʿzâ: Matbaʿacı Rüşdü Efendi.

Ayıntab Hey'et-i Müteşebbisesi

Re'is: Belediye Re'isi Şefik Bey, Aʿzâ: Kanvantcızâde Mahmud Efendi, Aʿzâ Hamudzâde Hüseyin Efendi, Aʿzâ: Bostancı Kehyâsı Şerif Ağa, Aʿzâ: İncüzâde Hüseyin Efendi.

Halfeti Hey'et-i müteşebbisesi

Re'is: Akif Bey, Aʿzâ: Hamid Bey, Aʿzâ: Ali Bey, Aʿzâ: Abdulkadir Efendi, Aʿzâ: Hâcı Rıfat Efendi.

Her kazânın teşebbüs he'yeti eski idâre

Hey'etinden bütün evrak, emvâl ve muʿâmelâtı devren tesellüm itmişlerdir.

"Gazi Sancak" kapandı

Ayıntab Halk Fırkası idâre hey'etinin emvâli yeni hey'et-i müteşebbise devr edilmiş olmasına ve esâsen fırkanın mâlı olan "Gazi Sancak" gazete ve matbaʿasını tesellüm iden yeni teşebbüs hey'eti öteden beri "Halk dili" refikimizi neşr itmekde bulunmasına mebnî "Gazi Sancak" gazetesinin neşrinden sarf-nazar olunduğu haber almışdık.

Mekteb Virgisi

Hakkında Kilis halk mümessilleri tarafından makâmât ve zevât-ı ʿâliyyeye takdîm olunan telgrâfnâme sûreti:

(Kazâmız hudûd-ı hâzıra hasebiyle mülhakâtından münbet ve mahsûldâr olan ve el-yevm hükûmet-i arabiyede yeni kazâ teşkîl eyleyen 35 köyünü gâ'ib itmiş, beş altışar hâneli yüz elli köyle yarısı harab bir kasabadan ʿibâret kalmışdır. Bizden ayrılan köylülerine zirâʿî ticâri muʿâmelemiz inkıtâʿa uğradığından zirâʿımız

ORJİNAL SAYFA 377

İkinci Sahife	Kilis	4 Teşrîn-i Sânî 1341

Perişan, tüccar ve esnafımız sefir ve sergerdan olmuşdur.

Kazâmızın harâbelerde dâhil olduğu hâlde âtî mi'l emlâk virgisi 8500 lira olmasına rağmen mekteb vergisi geçen sene 17 ve bu sene 17 bin küsür lira olarak tesbît idilmişdir umûm-ı müskafât ve ʿakârâtından 8500 lira virgü viren bir kazâ halkının yalnız mekteb içün bu kadar ʿazîm bir virgü ile mükellef ve mecbûr tutulması iktidâr mâliyesiyle kâbil tevfîk değildir.

Binâ'en-ʿaleyh mezkûr virgünün ya merkezden muʿâvenet sûretiyle taʿdîli, yâhûd bi'l-vasat virgüye tahvîli, bu hâldede tahvîlin 341 senesinde teşmîl buyurulması kemâl-i hürmetle ʿarz ve istirhâm olunur.)

Mekteb vergisi tevzîʿ iʿzâlığı mekteb vergisi kurâ ve mahallâta tevzî idecek olan heye'ete meclis-i ʿumûmi Kilis aʿzâsından bir zâtın iltihâkı lâzım gelmesine mebnî geçen pazarirtesi günü makâm-ı kâ'immakâmîde bekleyen Kara Meşdarzâde Ataullah Efendi'ye isâbet eylemiş ve mûmâ-ileyh mezkûr hey'ete aʿzâ olmuşdur.

Meclis-i ʿumûmî haberleri

-1-

Gazi Ayıntab

18.10.1341

Dün Kilis'den hareket iderken zihinlerimiz de bu sene fevka'l-ʿâde olarak ikinci defʿa ictimâʿî mukarrer olan meclis-i ʿumîminin küşâdında

Hazır bulunun bulunamayacağımız endişesi hüküm fermâ idi çünkü Kilis'den öğle üzere hareket itmişdik sâʿat üçe doğru Ayıntaba muvâsalat ve doğruca meclis-i ʿumûmî binâsına dâhil olmağa müsâraʿat eyledik.

Geçen ictimâʿ fevka'l-ʿâdede istiʿfâ iden Seyyafzâde Abdulkadir Efendi'nin yerine birer re'ye aklitde kalan üç zât- Fazlı Ağazâde Nuri, Hacı Halil Ağazâde Ahmed Hurşid ve Daʿizâde Hâcı Arif Beyler- arasında kurʿa küşîdesiyle ismine kurʿa isâbet iden zâtın daʿveeti lâzım geldiği halde o zamana kadar muʿâmele yapılamamış olduğnudan dünki günün bu muʿâmeleye hasr idildiği ve meclisin küşâdı bu günü tâhîr idilmiş olduğunu öğrendik.

Meclis idâre-i vilâyetce dört aydan berü hasta ve hânesinde esir ferrâş olan, aynı zamanda pek mesen bulunan Nuri Bey istisnâ idilerek Ahmed Hurşid ve Hâcı Arif Beyler arasında kurʿa çekilmiş ve çekilen kurʿa Hâcı Arif Bey'e isâbet itmiş idi, Müftüzâde Hayri Bey ise hâlâ İstanbul'dan ʿavdet itmemişdir onun içün bugün meclis vâlî Talat Bey Efendi'nin taht-ı riyâsetlerinde aʿzâdan Şefik, Hâcı Arif, Mustafa (Gazi Ayıntab) Ata, Burhan, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdulkadir (Halfeti) efendilerin huzûruyla açılarak rûznâmenin bi'l-vâsıta tebellüğ iylediğimiz daʿvetiyede muharrer mekteb vergisini ihtivâ idildiği anlaşıldı.

Riyâset-i sâniyeye Şefik, kâtiblikleri Mustafa ve Ata Efendiler intihâb olundular taraf-ı riyâsetden büdçede mevzûʿ kırk altı bin küsür lira aʿşâr hissesinin ancak yirmi iki bin küsür liraya bâliğ olacağı lede'l-istiʿlâm defterdârlıkdan ifâde kılındığı ve Maʿârif vekâletinin vilâyetlere muʿâvenet faslına büyük millet meclisince yalnız yüz bin lira kadar bir para konulduğundan vilâyet büdcesinin merkezden muʿavenet faslında mevzuʿ otuz beş bin liranın Maʿârif vekâletince iʿtâsı imkânı olmadığının bi'l-muhâbere sûret-i kaʿtiyede tezâhür eylediği, ancak ve ancak vilâyete bin liralık bir muʿâvenet yapıla bildiği beyân buyuruldu.

Şu hâlde aʿşârdan açılan yirmi dört bin lira ile muʿâvenet-i fasılından hayalde kalan otuz dört bin liranın sarf-ı mekteb vergisi olarak her kazânın masarıfı nisbetinde bütün vilâyete tevzîʿî îcâb idiyordu, mese'le cidden mühimdi binâ'en-ʿaleyh etraflıca düşünülüb iʿtâ-yı re'y idilmek üzere yarın öğleden sonra nihâ'î ictimâʿın ʿakdi ve bu günki celsenin hitâmı karargîr oldu. Mahmud Ragıb.

Meclis-i ʿumûmî haberleri

-2-

Gazi Ayıntab

19.10.1341

Son

Meclis bugün Vâlî Talat Bey Efendi'nin riyâsetleri altında aʿzâdan Şefik, Hâcı Arif ve Mustafa (Gazi Ayıntab) Burhan, Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Abdulkadir (Halfeti) efendilerden ʿibâret olduğu halde ʿakd

ORJİNAL SAYFA 378

Üçüncü Sahife	Kilis	4 Teşrîn-i Sânî 1341

ictimâʿ eyledi.

Dünden beri düşünülen bütün eşkâl-i hâlin fâ'idesizliği anlaşılmışdı çaresizlik meydanda idi ya büdcede açılan elli sekiz bin lirayı mekteb vergisi olarak kabûl veyâhûd muʿallimleri iki aydır maʿâş alamayan mekâtib-i mevcûdenin kâffesini cefü'l-kalem sedd ü bend itmek lâzımdı ehven-i şirinin ihtiyâri ise her yerde zarûrî bir kâʿide-i ʿumûmiyedir binâ'en-ʿaleyh açığı mekteb virgisi olarak kabûl ve te'mîn itmek, fakat mühimmâ emken-i patika yollarda bularak bu açığın mikdârını tahfî ve tehvîn eylemek buda bulundu:

Bu seneki büdcede masarrıfları mevzûʿ olduğu halde henüz küşâd idilememiş, maʿahezâ şu mevsimden sonra ise açılamaması tabîʿî bulunmuş olan bir takım mektebler var ya! İşte bunların tahsîsâtı büdceden tay ve tenzîl ideriz, mütebâkîsi mekteb virgisi olur fakat maʿa't-te'essüf budan da bin iki yüz lirası (bi'l-emr vekâlet-penâhî) Almanya'da tahsîlde bulunan talebemiz içün tahsîsât manzume (!) olarak verilmiş, o hâlde? Evet o hâlde yegâne çare: Bu kabil tahsîsât manzumelerin (!) dahi diğer mahsusât gayr-i mütehakkikadan ihrâcıyla bakîsinin sarf idilmesine ve bu sûretlede kırk yedi lira kadar bir paranın vilâyet halkına mekteb vergisi olarak tarh ve tevzîʿ edilmesine karar vermek cesâretinin izhârından ʿibâret idi.

Meclis hey'et-i ʿumûmiyesiyle bu cesâreti izhârden ihtirâz itmedi mikdâr-ı mezkûr mebâliğin mekteb vergisi olarak halka tarh ve tevzîʿ ile yalnız mevcûd mekâtibin idâmesini kararlaşdırarak iki günlük ictimâʿ fevka'l-ʿâde nihâyet verildi. Mahmud Ragıb.

Kilis-Islahiye Tarîki

Kilis-Islahiye şuse tarîkinin birkaç kilometrelik mahallinin tesviye-i türâbiyesi ikmâl edilmişdir.

Tafsîlât gelecek nüshamızdadır.

Bulunmuş bir defterden

Eylül sonu yollara dökülmüş yaprakların, yürürken ayaklara temâsından mütevellid hazîn-i haysîretiler son baharın hüznünü taşıyan birer gamlı hınçkırık gibi

içeri bağçelerden Akpeykara gidiyoruz. Dar bir geçidden geçmek içün ona yardım iderken:

Sermed! Didi hayatın uzun ve çetin yolunuda böyle elem elekde geçsek? Akpınardayız.. o suyun karşı kenarında bir kayaya oturmuş; kalbi yakan değil, fakat kalbe akan bakışları, suda oynayan ellerinin ağır ve şuh hareketleri ve baygın bir nağmenin çâsnisini taşıyan sadâsıyla anlatıyar ben, güzelim uzak bir hûlyânın enginlerine dalmiş dikiliyorum.

Saʿâdet ve samîmiyet taşan bir yuvaki:
Bânîsi ʿaşk, manzarası şiʿir ve musikisi şen yavruların neşe ve tebessümün cıvıltıları olsun.

O söeyleyor ve ruhum bir gaşi hevâsı

Teneffüs iderek bu okşayan ve gülen hûlyâların ipek salıncaklarında sallanıyor.

Dönüşde susuyor ve san ki bir şey söylemekden ve başka bir şey düşünmekden korkuyoruz bu hülyâlı zevkin veya zevkli hûlyânın encâmı bozulmasın diye

Sonra ayrılıyoruz ufukda gün e'rir ve kalblere melâl elenirken.

Halbu ki hayat yoluna elek elemede geçemedin sevgilim bak kaç yıl sonra sana nerelerde kime el uzadtırdılar ben, hicrân ve fevakkat açılarının bu eski (Tahrip olmuş) ise o sarp yolda yapyalnız ve bütün neşesiz bitkin yürüyorum. Müstensih S. B.

At Koşusunda Mükâfât alanlar

30 Teşrîn-i evvel Cumʿa günü Kilis'de icrâ kılınan koşuda birinci ve ikinci gelen hayvanlarla sâhibleri isimleri ve aldıkları mükâfât ber-vech-i âtîdir.

-Birinci Tay koşusu-

6 hayvan iştirâk idüb Kefer Sarıköy'ünden Neviran Ağa'nın 3 yaşındakı açık demiri kır kısrak tayı birinci gelerek 25 lira mükâfât verildi.

Kilisli Hâcı Hakkızâde Vakıf Efendi'nin 3,5 yaşında ki açık dori kısrak tayı ikinci gelüb 10 lira mükâfât verildi.

-İkinci sürʿat koşusu-

3 Hayvan iştirâk idüb Taşlıbakar'dan Zeki Ağa'nın al kısrağı birinci gelmekle 50 lira mükâfât verildi.

ORJİNAL SAYFA 379

Dördüncü Sahife	Kilis	4 Teşrinisâni 1341

Hakayir köyünden Cesîm Ağanın açık kır kısrağı ikinci geldi ve bu koşuya az hayvan iştirâk ve lağvı îcâb etdiği hâlde sonradan üç hayvanla icrâ ve ikinciye mükâfât verilmemek şart konulmuşdu

Üçüncü Mukâvemet Koşusu

3 hayvan iştirâk idüb birinci taşlıbakardan Zeki Ağanın doru aygırı keldi ve 70 lira mükâfât aldı ikinci Kilisli Mustafa Efendinin açık kır kısrağı geldi ve 30 lira mükâfât verildi.

Aleni teşekkür

Orta ve ilk mektebleri def'âtla dolaşarak efendileri dakîk mu'âyeneden sonra malaryalı fakîr çocukların tedâvisi içün mikdâr-ı kâfi kinin vererek efendilerin sıhhatleriyle yakından alâkadar olan guyûr ve fa'âl doktor Abdülkadir Beye Kilis mektebleri nâmına teşekkürü bir vazîfe bilirim.

Mektebimizde mevcûd tıra-hommalı fakîr çocukların gözlerinin tedâvisi içün muhânen..? mikdâr-ı kâfi ilâc vermek sûretiyle efendilerin sıhhatlerine yardım eden belediye reis-i muhteremesi Muhtar Beye alenen teşekkürü vazîfe bilirim.

Orta Mekteb Müdürü Tâhir

Katl ve Firâr

Elmâcızâde Sâbit Efendi bağçeci Efe Mehmed tarafından kurşunla katledilmiş, kâtil hudûd hâricine firâr eylemişdir.

Zâyi' Mühür

"Mustafa Remzi" nâmına mahkûk mührümü on gün evvel zâyi' etdim.Bu mühürle mühürlenmiş senedim ve borcum yokdur yenisini hak etdireceğim eski mührün hükmü kalmadığını i'lân ederim

69-2

Mustafa

Emlâk-ı Milliye Satış İ'lânı

Kıymet-i Muhammenesi	Karyesi	Mevki'i	Cinsi	Dönümü	Sâhib-i Evveli	Hudûdu
400	Alyanlı Merdanlı	Kırlar üstü	Tarla	48	Maksi Anton oğlu Cercis ve Mecid	Şarken dere garben fato ve dere şimâlen Halil fuko kıbledir
400	"	Tokmağan	"	40	"	Şarken Hasan Kayyıç Mustafa garben Benügüner oğlu Haso şimâlen dere kıbleten Mustafa muammi
120	"	"	"	12	"	Şarken hâcı garben hasan kayyiç Mustafa şimâlen derekıble Mustafa muammi
450	"	"	"	48	"	Şarken tarîk garben Aliko şimâlen hasan Kayyıç Mustafa kıbleten hürü
80	"	Kürü	"	12	"	Şarken Huzgünün oğlu garben Mamo şimâlen Hasu terko kıbleten

						tarik
100	“	Cölek	“	14	“	Şarken tarîk garben yanko oğlu haso şimâlen dere ve haso kıbleten çay
80	“	Avlen Yeri	“	10	“	Şarken çay garben Alloşoğlu Hürü garben yanko oğlu haso kıbleten muradın oğlu
1000	“	Tacdanlı	“	120	“	Şarken Bekir ve dağ garben çay ve Bekir şimâlen haso said ve Bekir kıbleten halkaz ve Said
1000	“	Gelüşker	Bağ ma’a zeytün kürümü	4000	“	Şarken Halîl Fuko ve Mecîd garben çay şimâlen tarîk kıble hasan Kayyiç oğulları
125	“	Arazi	Sivri zeytün eşcarı	49	“	Şarken ve garben dere şimâlen heretli mamu kıbleten tarîk
250	“	Alberan	“	109		Şarken Ziya efendi garben Dede Ağa şimâlen

						Ceb kıbleten Dede ağa ve tarîk
30	“	“	“	12		Şarken Haso terko garben mamu kıbleten kezâ şimâlen tarîk
250	“	karye derunu	“			

Mal müdürlüğünden :

Emlâk-ı milliyeye âid merbût cedvelde muharrer bulunan Alyanlı Merdanlı karyesinde vâki’ yedi kıt’a tarla bir bağ üç zeytünlük ile bir bab hânenin kıymet-i muhammenesi dört bin iki yüz seksen beş lira olub mülkiyeti 20 teşrinievvel 341 târîhinden i’tibâren eyyâm-ı ta’tîliyye müstesnâ olmak üzere yigirmi gün müddetle mevki’ müzâyedeye vaz’ ve 11 teşrinisâni 341 pencşenbe günü ihâlesi icrâ kılınacağından münferiden veya topdan tâlib olanalrın te’mînât akçeleriyle mâliyeye mürâcaatları

ORJİNAL SAYFA 380

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 401] 17 Teşrin-i sânî 1341-1925	Çarşamba	29 Rebiʿu’l-âhir 1344 [Dördüncü Yıl]

[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]

Hâriciye Vekîl-i Muhteremi

Tevfîk Rüşdü Bey Efendi'ye matbûʿât müdür-i umûmîsi beyefendiye

Matbaʿa ve matbuʿât levâzımının resm gümrüğünden istisnâsı hakkında ki kânûnun ilgâsı dâ'ir büyük millet meclisine bir lâyihâ verildiğini görenler yazdı şimdi encümenlerin rûznâmsinde bulunan bu lâyihânın kânûniyeti kabûl edildiği takdirde bizim gibi faki, îrâdı sarfına tekâbül itmeyen gazetelerin ʿâkîbeti ne olacağını bilmeyor muyuz?

Bu âkıbeti hiçbir kimse bilmese her hâlde en âlileri bilmelisiniz! Bu âkıbet taʿtîl … mahkûmiyetden başka bir şey olamayacakdır halbuki hükûmet-i cumhuriye; bi'l-hassa Kilis gibi serhadlerde; vatanın (Tahrip olmuş) az çok nukʿuna hâdım, hür, Türk bu âkını taʿtîl neşriyâta mahkûm itmek değil, bi'l-ʿaks onu daha ziyâde takviye iderek terakkîye mazhar kılmak mecbûriyetdendir. Şimdi size, lutf iderde dinlerseniz birazda gazetemizin vazʿıyeti hakkında ʿarz maʿlûmât idelim:

Dört sene evvel 70 nüsha tabʿ iden "Kilis" bu gün ancak (350-400) nüsha çıkarabiliyor ve bunun ekserisinden de para almayor, alamıyor.

Gazete okumağa pek hevesli ve münevver bir muhît olan Kilis, gazetemizi seve seve okuyor, okumak isetyor fakat bir tarafdan kendi fakr-ı hâlî sebebiyle yıllarca virmesi ne okuduğu gazetenin abone bedelini viremeyor, diğer tarafdan bizim fakr-i hâlimiz hasebiyle gazeteyi yevmi çıkaramamak, ajans ve muhâbir telgrafıyla serîʿ cihân havâdsi virmenin yüzünden günden güne ona rağbete azalıyor.

Şu vazʿıyet-i elimede biz hükûmetin küllî, cüz'î muʿâvenetine muhtâc iken bi'l-ʿakis karşımızı bir de sert çehreli, bârid muʿâmeleli bir adam çıkartarak "filan aletinize şu kadar resm vireceğiniz, filan malzemeniz bu

Kadar resme tâbʿdır, edâ ideceğiniz!"

Diditirseniz bizim içün; matbaʿanın kapularını kapamakdan, cenûb-ı hudûdunun kıymetdar bir pırlantası makinelerine "işte bu kadardır ol hikâyet!" dimekden başka yapacak bir şey kalmaz.

Çünkü üç senedir ihtiyâr itdiğimiz zararları görseniz "bu zarara insan değil şeytan bile tahammül itmez, râzı olmaz, dimekden kendinizi alamazsınız.

Anakara'nın, İstanbul'un, İzmir'in ve Adana'nın müntericât iʿtibârıyla pek zengin olan gazetelerinin yenk hal-i mâlîlyerini elbette bilemeyiz, eskiden çok iyi bildiğimiz bir şey varsa, o da, o birkaç büyük merkezi geçdikden sonra, bütün Anadolu gazeterelinin ve şikâyetde bize hem-zebân olacaklarının şübhesiz olduğudur.

Buna katʿiyetle hükmi diyor ve bu tâciz-i cerâ'ide gümrük resmi tahmîli değil, hükümet büdcesinden az çok tahsîsât iʿtâsı husûsunda hiss-i nasfet ve re'fetinize mürâcaʿat iyleyoruz.

Son sözümüz hâlince cumhuruyet perensipler

ORJİNAL SAYFA 381

İkinci Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

Yeni müdâfaʿa ve bu sûretle, vatan millete nâçizde olsa bir hidmet îfâ itmekde olduklarına kâniʿ olan bizim gibi bî-vâye gazetecilik sabaha karşı şunun ufak yıldızlara müselli birer birer sâhe-i intişâraü'l-vedâʿ diyecekleridir.

"Kilis" matbaʿımızın nakli

"Kilis matbaʿası" İnablı Kütahiye Mahallesi'nde ve fevl-i konserden metrûk olub; sâhib ve müdîr-i umûmimiz Mahmud Ragıb Efendi tarafından; emvâl-i milliyeden iştirâ olunan 20 (tahrîr-i cedîd) numaralu hâneye nakl edilmiş ve ʿale'l-usûl keyfiyet bir beyânnâme ile kâ'immakâmlığa bildirilmişdir.

Der-şikâyet ez-tâliʿ nâ-saz

Çicek olur, herkes diken de dirse ben çiçek arasam, diken buldurur bir akşam hırsızlık, gönlüm istese tâliʿ, mehtâbıda irken doğdurur.

Kırk yılda elime geçse de baʿzen yahşiçe bir hatunda şol körpe cinsden beni; gör tâliʿm, daha ona ben "seni seviyorum" dirken uyudur.

Maʿa-mâ-fîh kadına; olsada melek kalbimde yer vermek neyime gerek vallahi imansız bu kahbe felek kırık iğne ile, mermer bükdürür. Çaylak.

Dayılık da kaldırılmalı

İctimâʿı dedelerimizden:

Bu memleket dayılıkdan ne vakt kurtulacakdır?

-Aynen-

Birkaç seneden berü hayat ictimâʿiyyemizi her gün içün yeni bir sahife-i hicrâna sevk iden dayılık mefkûresinin henüz neşv ü nümâ-yı tabîʿiyetini idrâk itmeyen genç ve dinc çocuklar üzerinde mahsûs bir te'sîr hâsıl itdiğini hatta bu yüzden bir çok hânümânların söndüğünü inkâr idecek hiçbir Kilisli tasavvur olunamaz dayılığı mefkûre idinmiş bir gençle anlaşmak imkânı aile arasında dahi müteʿassır kalmışdır.

Dayılığa intisâb iden her genç ayağına siyah bir şalvar, beline kayış bir kuşak, arasına yerleşdirdiği tabanca ve bıçağıyla kendisinden zaʿyıf gördüğü her ferde sataşı ve argınârı insan vurmakdan zevk alır bir takım işsiz güçsüz, cahiller olduğunu görübde tüylerin ürpermemesi kâbil değildir.

Her tarafda her memleketin kendine mahsûs kabadayısı (Külhanbeğleri) var ise de bizimkiler gibi argın ve müstevli değilder. On yaşından yukarı çocuklar artık dayıların halka ifsâdkâranelerine dâhil olmakla yaşamak imkânını arayor ve heman bunlarla anlaşarak irtesi gün bulunduğu muhitin gençlerine de aynı fikri ilkâ itmeğe çalışıyor.

Kilis gibi münevver bir muhitde böyle

Kuşculuğun menʿî

Geçen nüshamızda ki neşriyât üzerine belediyece kuşculuk menʿ idilmiş, kuşculara âʿid kuşlar toplatdırılmış, kuşçu kahvesi sedd olunmuşdur.

Canbolat Bedestanı

Mâ'il-i inhidâm olduğunu geçen nüshamızda yazdığımız Canbolat Bedestanı'nın belediyece keşfine tevessül olunmuşdur.

İle büyüyen çocuklardan ʿacabâ vatan ve millet içün ne kadar fâ'ide beklenir memleketin üç istikbâli münevverlerede bu hâlin sirâyetini esefle görüyoruz dünyada hiçbir meziyet-i ahlâkıye kalmadımı ki dayılığı mefkûre idiyorlar. Mikdârı nisbet kabûl itmeyecek kadar artan dayılar (Külhan Beyler) tezâbüd itdikce memleket halkının istirâhat ve asayişini de mahall olmakdadırlar. Binâ'en-aleyh demokratının bir idâre ile yaşamağa ʿazm itmiş olan hükûmet ve milletimiz, yazusuna güvenerek şunun bunun elinden zorla tehdîdle bıçak, tabanca ile gayr-i meşrûʿ geçim yolları aramak veya hürriyet-i şahsiyesine tecâvüz itmek isteyenleri terbiye ve te'dîb

itmelidir her yerde olduğu gibi bizim memleketde de dayılık daha doğrusu külhan beğliği devrine nihâyet verileceğini ve ir geç bu gibi külhanbeğlerinin Adana'da olduğu gibi istiklal mahkeme-i ʿaliyyesinin pençe-i ʿadâletine tevdîʿ olunacağını herkes bilmeli ve zâbıtamızın da bir an evvel bu gibiler hakkında bilâ-merhamet kânûn dâ'iresinde taʿkîbât-ı şedîde icrâsını hükümetimiz ricâyı bir vazîfe-i vataniye ʿadd itmeliyiz. Gazi.

ORJİNAL SAYFA 382

Üçüncü Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

Emlâk-i milliye satış iʿlânı

Bedel Müzâyedesi Mevkiʿ veya Mahallesi, Cinsi Kürum veya eşcârı veyâ dönümü Sahib-i veli Emlâk-ı milliye, Numarası, Hudûdu.

20, Hömbelek mantarası, bağ meʿa zeytun kürümü 107, Mal satmaz oğlu Agob 5, Şarken-i sebîʿ veya Kasab Hâcı kıble Hocazâde veresesi şimâlen Maraşlı Madad.

30, Hömbelek mantarası, bağ, kürümu 191, Boyacı Havi ve şerîki, 38, garben vürûd Mahmud şimâlen Kürünlü Vartavar kıble-i celîli Vasıf şarken Çavuş.

20, Hömbeklek mantarası, Bağ maʿa zeytun, kürümü 2, Hakim İskender, 75, Şarken Abdi Efendi, garben köpekçinin oğlu şimâlen İzzet Efendi kıble Kurturmuş.

20, Hömbeleğin mantarası bağ, kürümü, 300, harcı ?… İstapan, bilâ, şarken garben şimâlen tarîk kıble Tüccar Mehmed Ali bin Kara Bekir.

15, Kalleş, zeytun, kürümü, 25, Amik Ağa, 10, Şarken Sürmeli oğlu Saʿid Efendi garben Habeşin oğlu şimâlen Mazlum oğlu kıble tarîk.

20, Kalleş, bağ maʿa zeytun, kürümü, 211, Kör Nersez veresesi, 17, Şarken Mustafa garben Kürt oğlu kıble Huru oğlu Mehmed şimâlen Abuş.

50, Karşı dağ, bağ, kürümü, 340, Topcu oğlu Sağır, 197, Şarken dere garben Kara Tahir tarlası şimâlen Çulhcu Ahmed kıble Demirci Çıl oğlan.

50, Karşı dağ, bağ, kürümü, 700, İncü oğlu Kerkor, 201, Şarken Melek Mehmed garben ve kıble Babu oğlu Numan şimalen cebel.

50, Karşı dağ, bağ, kürümü, 300, Bıçakc Zenko oğlu 185, Şarken tarîk garben Südüklü Mehmed şimâlen Oyrumlu oğlu kıble Hakvirdi.

15, Dağ önü, bağ, kürümü, 100, Burunlu oğlu Hâcı Ahmed şarkında 285, şarken tarîk garben Hâcı Ahmed şimâlen bur kıble Kürünlü oğlu.

35, Dağ önü, bağ, kürümü, 300, Burunlu oğlu Mamo oğlu Mehmed şarkında, 286, şarken tarîk garben Mamad oğlu Mehmed şimâlen sansarın oğlu kıble cebel.

150, Dağ önü, bağ, kürümü, 240, Amik Ağa, 177, şarken Tevfik Efendi garben Meyhâneci İskender şimâlen Vakıf kıble Ağanın oğlu kerimesi.

23, Dağ önü, bağ, kürümü 186, Tatarın oğlu, 176, şarken Mısırlı Terzi kıble Rum Cerci, şimâle Çepler Halil oğlu garben vakf.

3, Tilhemir mantarası tarla, dönüm 8, Dolab bazarında nalband Kavir, 389, Şarken tarîk garben sâhib-i sened şimâlen Sürmeli oğlu kıble Muso oğlu Seydo.

2, Tilhamir mantarası, tarla, dönüm, 10, Solağın oğlu Tersis, 419, şarken Amik Ağa garben Kürd Ali, şimâlen tarîk kıble fıruncu Hara.

2, Tilhamir mantarası, tarla, dönüm, 4, dolab bazarında nalband Kavper, 390, şarken sâhib-i sened garben tarîk şimâlen Hâcı Abu kıble Uso oğlu Hüso.

5, Havarılk, tarla, dönüm, 5, Kertegööz, bilâ, şarken Kilisli oğlu, garben Abdusselam Maho Ağa şimâlen Haki Efendi kıble pamukçu Markar.

10, Havralık, tarla, dönüm 5, boyacı Sarkes oğlu Göb zevcesi hatun bilâ şarken tarîk şiâmeln bıçkıcı Mustafa oğlu Mehmed garben melek Nuri kıble Köşger Said.

20, Kenise mantarası, zeytun, eşcâr 33, Oyduk oğlu Kuyumcu Evhânes, 305, şarken Hâcı Salih hemşiresi, garben Eşkecir Atros şimâlen Markos oğlu Evhanser.

45, Küneyse mantarası, bağ maʿa zeytun kürümü, 225 Kürünlü Sarkes kunduracı, 297, şarken çiftci Kadir garben Patlak kıble tarîk şimâlen Hali.

30, Küneyse mantarası zeytun eşcar 40, Kalayc Nerso, 299, şarken dere ve Ali ve Vakıf garben Kel Ahmed oğlu şimâlen Hacı Ali kıble Şakir.

15, Küneyse mantarası zeytun eşcâr 23 zeytun Kaviri oğlu Berber Artin 294, Şarken Bor, garben ikinci Ali oğlu Maho, şimâlen Mü'ezzin Hoca kıble süpürgeci.

50, Kasab oğlu, bağ, kürümü, 301, Hancı Murad, 144, şarken Cüneydin oğlu garben Bökenin oğlu şimâlen tarîk kıble Ala kel.

20, Kasab oğlu, bağ, kürümü, 240, … Artin, 149, Şarken Külahcı oğlu garben Bekci Osman şimâlen Monla oğlu Mehmed kıble Halil Hoca.

15, Kasıb oğlu bağ, kürümü, 170, Ternek oğlu Arabacı Hoca, 151, Şarken incir kuşu garben bağçeci mahalli şimâneln Cenk tersis kıble karabet oğlu.

15, Oylum yeri hamur kesen, zeytun, eşcâr 30, Danyel oğlu Kivrak, 727, şarken Danyel oğlu Evanis garben Kübo oğlu Sülokes, şimâlen Kelleci Bekir oğlu kıble tarîk.

300 Kasab oğlu, bağ, 1224, Surub Ağa, 143, Şarken birinci İsmail oğlu garben Musa oğlu Ahmed şimâlen kıble tarîk.

300, Zater, bağ maʿa zeytun, 950, Cancan oğlu Kasarciyan, 357, şarken Kıcık oğlu Mehmed garben Canbaz oğlu Mesto veresesi şimâlen Tosun kıble Debbağ Asım.

Tashîh.

Üçüncü ve dördüncü sahîfe münderic emlâk-ı milliye müskâfatının 29 Teşrîn-i sânî 1341 tarihine masâdif Pazar günü ihâlesi mukarrer ve üçüncü sahifede Mal müdürlüğünden Mürsel iʿlânda dahi keyfiyet musarrah olduğu hâlde dördüncü sahifenin temamında mezkûr müskafatın 21 Teşrîn-i sânî 1341 Cumʿairtesi günü ihâle olunacağı hakkındaki ibarenin müretteb sehvi olduğunu beyân ile sehv … maʿa … tashih iyleriz.

Bu sahîfedeki arazi 21 Teşrîn-i sânî 1341 cumairtesi günü ihâle olunacakdır ona göre (Tahrip olmuş) mürâcaʿatları

Son haberler

Hudûdda müsâdeme

Şeyh İsmail oğlu Kör Reşid tarafından teşkîl idilen Fransız milişs (silik var) yüz kişilik bir kuvvetin dün ki gün hudûdumuza tecâvüzle Çerçili köyünde hudûd taburu efrâdıyla dokuz sâʿatlik bir müsâdeme yapdıklarına haber aldım tafsilât gelecek nüshamızdadır.

ORJİNAL SAYFA 383

Üçüncü Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

Kilis-Islahiye tarîki

Kilis-Islahiye yolu inşâatında iki hafta olacakdır 3267 metre tul üzerinde 1046 ʿamile mükellefe ile 5916 metre mikʿab imlâ 1004 metre mikʿab hafriyat 1118 metre mikʿab kırmataş 30 metre mikʿab hamtaş 316 metre mikʿab yumuşak kaya hafriyâtı 3084 metre tulunda hendek ikmâl idildiği işidilmişdir.

ʿAvdet

Rüsûmât Başmüdür Fazıl ve Evkâf Müfettişi Avni Beğler Gaziayıntab'a ʿavdet itmişlerdir.

Hudûd komisyonu refâkatine me'mûr topağraf kıdemli Yüzbaşı Sırrı Bey geçenlerde Ayıntab'a ʿazîmet itmiş ise de ahiren terar şehrimize ʿavdet eylemişdir.

Tebrîk.

Maraş'da "Maraş" nâmıyla haftada bir defʿa intişâr itmeğe başlayan refîkimizi tebrîk ve muvaffakiyeti temenni ideriz.

Nizib'de vebâ-ı bakari var.

Kâʿimmakâmlıkdan: Nizib Nâhiyesinin [Hamis ve Hıyar] karyelerinde vebâ-yı bakari olduğu iʿlân olunur.

Katl ve Firâr

Güzel Ahmed oğlu Tahsin Efendi Gavur İmam oğullarından Kara Halil tarafından katl idilmiş, katil hudûd-ı hâricine firâr eylemişdir.

Hudûd bu hâlde kaldıkça bu kabîlden daha bir çok katl ve firâr hadisesi kayd ideceğimize şübhe yokdur.

İʿtizâr

Matbaʿamızın nakli münâsebetiyle gazetemizi bir hafta neşr edemedik ʿarz-ı iʿtizâr ideriz.

Muhterem Abonelerimiz

Gazetemizin dördüncü devr-i seneviyesine müsâdif Teşrîn-i evvelin yirminci günü üçüncü senelik abone müddeti hitâm bulmuşdur şimdiye kadar siniyn-i sâbıka

borçlarını göndermeyen zevâtın derhal göndermelerini, dördüncü seneye abone olmak istemeyenlerin kezâlik para irsâl itmelerini ve arzu itmeyenlerin abone olmak istemediklerini bildirmelerini ehemmiyetle ricâ ideriz gazetemizde altı aylık abone usûlü lağv edilmişdir. “idâre”

“Diş Muʿâyene ve tedâvihânesi”

Haftalardan beri ağız ve dişlerinden muztarib olan muhterem hemşehirilerimin husûs-ı mürâcaʿatı ve memleketimizde hâdis olan mesken buhranı karşusunda Abdi Ağa otelinin garb kısmını

İsticâr itmek mecbûriyetinde kaldım. Ağrıyan ve çürük dişlerini, hasta ve mültehib diş etlerini tedâvi itdirmek, dolgu ve tedâvi kabul itmeyecek derecede fazla çürümüş diş ve köklerini ağrısız olarak çıkatdırmak arzu iden, en zarîf, en metin ve en fenni bir sûretde her nevʿ [altun blok, amalkam, porselen] dolgu, altun diş ve köprü, parçalı ve tekmîl porselen takım yapdırmak isteyen kıymetdâr hemşehirilerime muʿâyenehânemin cumʿadan mâʿadâ her gün açık bulunduğu iʿlân olunur.

İstanbul Dârü’l-fünûndan me’zûn Ağız ve Diş hekimi Mustafa Orhan.

Emlâk-ı milliyeye ʿâ’id olub mülkiyeti satılmak üzere mevkiʿ müzâyedeye vazʿ idilen ve bir ay iʿlân 3 Teşrîn-i sânî 1341 tarihinde idârehânenize tevdîʿ idilen iʿlânnâmler henüz gazete ile neşr idelmemiş olduğundan mezkûr mevâlik yevm-i ihâlesi geçmiş olub arâzînin bir vech sâbık 21 Teşrîn-i sânî 1341 Cumartesi tarihinde ihâlesi icrâ olunacağı ve müskafâtın ise 29 Teşrîn-i sânî 341 Pazar gününe ihâlesi temdîd olunduğu iʿlân olunur.

Emlâk-ı milliye satış iʿlânı

Kimin işgalinde bulunduğu

Bedel Müzâyedesi Mevkiʿ veya Mahallesi, Cinsi Kürum veya eşcârı veyâ dönümü Sahib-i veli Emlâk-ı milliye, Numarası, Hudûdu

100, Zater, Hâne, Mal Satmaz oğlu Agob, 313, Elmacızâde Sabit Efendi yemîni yesârı tarîk arkası ermenak cebhesi târik.

200, Zater, hâne, Boynu kırmızı, 419, İbrahim Kerîmesi Rabia, yemîni Kelsak oğlu yesârı Havar oğlu arkası İrancı oğlu cebhesi tarîk.

ORJİNAL SAYFA 384

Dördüncü Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

100, Zater, Bağ maʿa zeytun Markos oğlu Levc ve şeriki, 394, (Tahrip olmuş) Abdusselam rüfâkası Nalband Agob yesârı Kanber oğlu arkası cebhesi tarîk

50, Zater, hâne meʿa dekâkîn Nalband Agob 379,378, Mütekâʿid (Tahrip olmuş) Yusuf Efendi, yemîni tarîk yesârı keza arkası Kalayçı Karabet oğlu cebhesi tarîk

Ve ahur 380

20, Zater, hâne, Çağlas oğlu Demircü Anton 377, Aşır oğlu Abun'un ailesi yemîni Paşo oğlu yesârı arkası keza cebhesi tarîk

80, Zater, hâne Miker oğlu Karoç, 441, boş, yemîni Dudehak oğlu yesârı Abacı Gergo ve Dudehak oğlu cebhesi tarîk

150, Zater, hâne Sasonsul Miho, 460, Pekmek oğlu Zekerya, yemîni Maraşlı oğlu yesârı ziyâret arkası küçük oğlu Evhanis cebhesi tarîk.

150, Zater, Kara Simon oğlu Bedros ve Minas, 476 Zenbelci oğlu Osman yemîni Kanbur Melkon yesârı Kör Mehmed arksaı Çulga Tahir cebhesi tarîk.

30, Zater, hâne Abacı Vartevar ve şerîki, 465, boş, yemîni Reçil Kerbo oğlu yesârı Halil arkası Yunus oğlu cebhesi tarîk.

30, Zaterr, hâne, İbrikçi oğlu Kob ve Ağya, 457, İğdeli Ali ve rüfekâsı, yemîni tarîk yesârı Zenbilci Ali arkası Bekmez Osman cebhesi tarîk.

40, Zaterr, hâne Maksi Kerbo oğlu Kirkor, 452, Muhacir Osman Ağa, yemenî Dokuzlu oğlu yesârı Kirkor Efendi Arkası Naccar Veli cebhesi tarîk.

40, Zater, hâne Bıçakçı Kapril oğlu, 462, boş, yemîni arabacı Gergotli, yesârı Şemamın oğlu arkası Minoş cebhesi tarîk.

130, Kara Ali, hâne Tarakçı oğlu Sogomon, 271, Mühtedi Hâcı İbrahim Halil, yemîni Hâcı İbrahim Hali yesârı Oylumlu oğlu arkası Müstelli cebhesi tarîk.

Ve şürekâsı İskender.

65, Kara Ali, Tarakçı oğlu Karoc, 276, Osman oğlu Kör Fazlı, yemîni Pilavcı Sarkis yesârı Topek arkası Kör Ali cebhesi tarîk.

100 Tırıkllı hâne Maraşlı oğlu Kivrik, 255, Debbâğ Kör Ali, yemîni İskender yesârı Çağlas oğlu Artin arkası Fıruncu Mehmed cebhesi tarîk.

25, Taraklı, Harâbehâne Dağlı Agob oğlu Sarkis, 266, boş, yemîni Bağçesi Ömer Yesârı Maʿsere arkası Kebabcı oğlu cebhesi tarîk.

150, Taraklı hâne Kara Güllü oğlu Givrak, 258, Hâcı Yusuf oğlu Hâcı Sabri yemîni Tüccar Hacı Mustafa Yesârı Yapucu Şeyh Mehmed arsaı Nalband Kolsuz cebhesi tarîk.

Şürekâsı Agob.

30, Dereciler, hâne, Atyemez oğlu Serkes, 308, boş, yemîni Topcu oğlu Manek yesârı Dadestan Toros arkası Kel Nazır cebhesi tarîk.

Arsası Nersis

50, Dereciler hâne Uzun oğlan Ezen ve şerîki, 312, Melbeci oğlu Ahmed, yemîni Mayes oğlu Karabet yesârı Sırmalı Hasan arkası, Eperyem, cebhesi tarîk.

5, Kuyumcu dükkan, Kuyumcu Derviş veresesi, 694, boş, yemîni kilise vakfı, yesârı Çağlasyan arkası Katvancı Hasan cebhesi tarîk.

Bazarı arsası.

10, Kuyumcu Bazarı nısf dükkan, Oydek oğlu Evanis, 699, boş, yemîni Ademon, yesârı Faik Efendi, arkası Hasan hânesi, cebhesi tarîk.

10, Temirci bazarı dükkan, Pikci oğlu Artin, 686, boş yemîni Kasab Ali yesârı vâkıf arkası Neccar bazarı cebhesi tarîk

20, demirci bazarı, dükkan, Topçu oğlu Manik, 674, boş, yemîni Çilingir oğlu yesârı Simon arkası Roze cebhesi tarîk.

20 Demirci Bazarı, dükkan, Çilingir oğlu Karabet veled-i Artin, 673, boş, yemîni tarîk, yesârı Topçu oğlu Sarkes arkası Roze cebhesi tarîk.

300 Havlıde Kömürcü Çağlas oğlu Kazancı Mevsis, 729, Pertekli İbrahim oğlu, yemîni patlak oğlu yesârı Maraşlı oğlu arkası topçu hânesi cebhesi tarîk

Dükkanı Hâcı Ahmed

30, Zenbilci Çarşusu dükkan Ermeni kilise vakfı, 708, Vakkas oğlu Mehmed, yemîni vakf yesârı kezâ arkası kezâ cebhesi tarîk.

50, Hâcı İlyas hâne, Zaronik oğlu Vadis, 283, Hâcıbeğli zâde, yemîni Ömer Efendi yesârı Ali bin Mustak arkası Menlahab oğlu Maseresi cebhesi tarîk

Ve şürekâsı Hâcı Ahmed

Mal müdürlüğünden:

Emlâk-ı milliyeye ʿâ'id ve bâlâda cins ve müvâkiiʿ muharrer yirmi sekiz kıtʿa müskafatın mülkiyeti satılmak üzere 31 Teşrîn-i evvel 1341 tarihinden iʿtibâren yirmi gün müddetle mevkiʿ müzâyedeye vazʿ idilmiş olub bedel-i müzâyedeleri kıymet-i muhteminelerine bâliğ olduğunda 21 Teşrîn-i sânî 341 cumʿairtesi günü ihâleleri icrâ kılınacağında tâlib olanların yüzde yedi buçuk te'mînât akçeleriyle mâliyeye mürâcaʿatları.

ORJİNAL SAYFA 385

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 402] 21 Teşrinisâni 1341-1925	Cumartesi	4 Cumâdiyelevveli 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Hudud Müsâdemesi Tafsîlatı

Hacı Hannan'da cenûba mı gidiyor? Geçen nüshalarımızın son haberler kısmında hudud taburu efrâdıyla cenub milisleri arasında bir müsâdeme vuku

bulduğunu yazmış ve bu nüshamızda tafsîlât vereceğimizi va'd etmiştik. Bu hususta tafsîlât ber-vechi âtîdir:

Teşrinisâninin on altıncı Pazar ertesi günü cenubtaki Bekir obasından hudûd-ı millî dâhilindeki Çerçili köyüne bir çiftçi gelerek beraberinde getirdiği öküzlerle çift sürmek ister. Esâsen cenubda vebâ-i bakarî hüküm-fermâ idiğinden dolayı hududun mesdûd bulunduğu ve öküzlerinin hastalıklı bulunması muhtemel olduğu için hudud hâricine çıkarılması kendisine ihtâr olunur. Çiftçi tarafeyn hükümetince malum olan memnûiyyet-i vâkıaya ve işbu ihtara riâyetle geldiği yere avdet eyler ise de o sırada Bey Uşağı karyesinde bir düğün cemiyetinde bulunan Şeyh İsmail oğlu Kör Reşid ve biraderleri keyfiyeti haber alarak Fransızlar mesâbesine teşkil ettikleri milislerden beş altı yüz kişilik bir kuvveti derhal hududumuz dâhiline sevk eylerler. Bu kuvvet Darmık dağı üzerinden hududumuza dahil olur ve civarda bulunan hudud taburumuzun efrâdına karşı silah isti'mâline başlarlar.

Şeci' askerlerimiz bu küstah ve tecâvüzkâr kalabalığa geldikleri yere dönmeleri lüzumunu ihtar ederler ise de aldıran olmaz ve silah isti'mâlinde devam olunur. Bunun üzerine dilâverlerimiz vazifelerini îfâya şitâb ederler.

Gündüzün alaturka sâat üçünde başlayan müsâdeme gecenin sâat birine kadar takrîben dokuz on saat devam eder. Neticede Şeyh İsmâil oğullarının hain adamları meydan-ı müsâdemede bir maktül bırakarak geldikleri yere cehennem olup giderler. Mütearrızların arasında üç ağır mecrûh bulunduğu müşâhede olunur. Bu müsâdemede lehü'l-hamd askerlerimize hiçbir şey olmamıştır.

Aynı gece civarda ve hududumuz dahilinde bulunan Münir Aşir karyesi dahi basılarak bütün ağnâm ve mevşisi ğasb olunmuş, bunlar da cenûba geçirilmiştir.

Vatan hâini Şeyh İsmail oğullarından bu tecavüzün intikâmı elbette alınacaktır. Ancak bunların Hasan Çelebi köyümüzde kalan bir kardeşleri daha vardır ki Hacı Hannan adını taşıayan ve mücâdele-i milliye esnasında bile diğer birâderlerine hafî bir muvâzaası bulunduğu rivâyet edilen bu adam şu günlerde bir kısım eşyasını cenûba nakil ettirmekte ve kendisi de yakında cenûba geçmek tasavvurunda bulunmakta imiş.

Hükûmetin ehemmiyetle nazar-ı dikkatini celb ederiz.

Tekzîb-i Resmî

Ankara 18- Mâliye vekâletinden tebliğ olunmuştur: Harb-i umûminin ilcâât ve zarûrât-ı iktisâdiyyesinden doğan ihtiyaç ihtiyaç üzerine yedi tertib olarak muhtelif tarihlerde karşılık gösterilerek düyûn-ı umûmiyesinin kefâletiyle mevki-i tedâvüle vaz olunan evrâk-ı nakdiyenin ahîran mütehaddis hâdisât ve Lozan Akitnamesi ahkâmını tebdil ve düyun

ORJİNAL SAYFA 386

İkinci Sahife	Kilis	21 Teşrinisâni 1341

Umumiyenin kefâlet-i mürâkebesini ref eylemiş bulunduğundan bu nokta-i nazardan tebdiline zaruret-i kat'iyye hasıl olmuştur. Bu zarureti nazar-ı dikkate alan hükûmet-i cumhuriyye tedavülde bulunan evrâk-ı nakdiyemiz miktarını tecâvüz eylememek şartıyla ve müddet-i muayyenesi zarfında eski evrâk-ı nakdiye ile mübâdele edilmek ve evrâk-ı nakdiye yerine kaim olmak üzere cumhuriyet evrâk-ı nakdiyesini ihraç eylemeğe karar vermiştir. Bunun üzerine menfeat-i hasise temini arzusuyla hükümet yeni evrâk-ı nakdiye çıkarıyor gibi kalbimize icrâyı tesir edecek yalan yanlış şayiata kıyam edeceklerine şüphe yoktur. Muhterem halkımızdan bu gibi şayiata havâle-i sem-i itibar etmemelerini ve şâyiât çıkaranlar hakkında hükümete malumatvermelerini rica ederim.

İstiklal Mahkemesine Salahiyet ve İdare-i Örfiye Temdidi

Ankara 18 – Halk Fırkası bu günkü içtimaında Ankara İstiklal Mahkemesine verilen idam salahiyetinin şark vilayetinde idâre-i örfiyyenin bir sene müddetle temdidi kararlaştırılmıştır.

Ma'sereler Kapanmak Üzere

Yanlış Talimat Hala Tatbik Ediliyor

A'şârın ilkası hakkındaki kanunun üçüncü maddesine taban tabana zıt olan cebâyet talimatının zeytin faslını tadile matuf neşriyatımıza ve halk mümessillerinin bu babtaki şikâyetine rağmen şimdiye kadar Ankara'dan bu hususta hiçbir iş'âr varid olmamış ve açılan ma'sereler kapanmak üzere bulunmuştur.

Varidat idaresi yanlış talimatı hem de şiddetletatbikte ber devamdır.

Tatbikât o kadar yanlışlıkla ve oderece şiddetle devam ediyor ki insanın zeytinle ve zeytin yağı ile alakadar halka acımaması kabil değildir.

Ahali geçen sene mahsülünün öşrünü milletimize vermekle beraber mikdarını vakit ve zamanıyla ve beyanname ile varidat idaresine bildirmiş ve sene-i haliye mahsülünü dahi ma'serelerde tesbit ettirmiş olmasına rağmen ihracat için gece ayazda sabahlara kadar maliye dairesi önünde sefalet çekmekten bizar olmuştur. Esasen bu mahsül için cenubda bin bela gören Kilis halkı bir de memleketimizde memurlarımız tarafından şu perişanlığa mahkümiyetinin devamına kail olursa korkarız ki çok geçmeden yegane menba-ı servetimizi teşkil eden bu kıymettar mahsülün ağaçları da kökünden kal' ve kam' olunur. Alakadâr makâmât-ı âliyenin bir daha nazar-ı dikkatini celb ederiz.

Vebâ-i Bakarî ve Tohumluk Hakkında

Halk mümessilleri tarafından makâmât-ı âliyeye takdim olunan telgrafname sureti:

Sûriye'de vebâ-i bakarî olmadığı halde nefs-i kasaba arazisinden ma'dûd iken hudûd-i hâricinde kalan tarlalarımızı sürmek iççin öküzlerimiz bırakılmamaktadır. Saplarını kasabaya götürerek harman ettiğimiz ve sekiz misil vergisini verdiğimiz tarlalarımıza getirilecek tohumluktan yüzde sekiz vergi alınmadıkça ihracına müsâade olunmamaktadır. Tohumluk vergiden muaf olduğu ve tarlalarımıza ekilmek üzere ihraç olunduğu hükümetçe de malum iken hudud hâricine çıkarıldığından dolayı vergiye tabi tutulmaktadır. Bu yüzden tarlalarımız çiftsiz ve tohumsuz kalarak gayr-ı tabîi hudud hasebiyle alt üst olan iktisâdiyatımız bir de bu suretle mahv ve harab olmaktadır. Zeriyyat müessesi geçmezden evvel şu hal tahammülfersaya bir çare bulunması kemâl-i tehâlük ve teheyyüçle muntazar ve müsterhamdır.

Şayan-ı Dikkat

Ayıntab Rusûmât Baş Müdürü Fazıl Bey'e

Kilis rusûmât idaresindeki matlûbâtımın tesviye edilmemekte olduğunu, ya hakkımın, ya evrakımın elime verilmesini geçenlerde telgrafla zât-ı âlilerinden istirhâm etmiş, telgraf suretini de Kilis Gazetesine vermiştim. Erbâb-ı mürâcaata cevap i'tâsı hakkındaki tebliğat hükümete rağmen bu güne kadar sizden cevap alamadığım gibi diğer suretini takdim ettiğim müdüriyet-i umûmîye dede aldıran olmadı. Kilis müdüriyetinden taraf-ı âlilerine irsâl olunan 17 Teşrinisâni 1341 tarih ve 656 numaralı tahrirattan da bir netice çıkmadı artık sizden sizden para istemiyorum. Evrakımı da sormuyorum. Ne olur? Yalvarıyorum müracaatıma karşı

dilsiz gibi durmasanız da nefi ile cevap vermeseniz mesela işini yapmayacağız def ol! Desekiz ya. Çaylak Mahallesinden Hacı İbrahim oğlu Abdüllatif.

ORJİNAL SAYFA 387

Üçüncü Sahife	Kilis	21 Teşrinisâni 1341

Seyahatim

Necip ve Nezih Kardeşim Tahir'e

Elde asâ-i sevdâ abâyı aşk sırtımda dolaştım diyar-ı hüsnü, birkaç yıl bu yolda, toplardım gönüllerden, güzellerin sadaka sonra nasıl oldu bilmem? Facialı bir vak'a. Bir akşam gök aydınlıktı, ışıldardı yıldızlar aşkın ibâdetgâhında çıkarken güzel kızlar uzatıp kalbimi dedim: Hüsnünüzden sıtka daldı bir ateş gözlüsü yakıdnan bir dakika sonra uzaklaştı. Dönüp geriye bakmayarak öyle kalmıştım orada. Hıçkırıp ağalayarak saklanan sanki kalbime zehri dolu bırakdı bilirdim ben bu yaranın müdavimi hiç yoktu. Çektim yıllarca hicranın bî eman mihnetini, gezdim bir müddette aşkın diyâr-ı gurbetini ruhuma ektirmedim, gamlı nakışlar vurdum. Cemalin baharında çetin ne kışlar gördüm. En son taştı lmadı elimde dinlendi biraz bağrım. Şimdi susar gibi oldu, bu durulmayan ağrım. Artık böyle seyahate çıkmağatevbe olsun. Bir sevgili arkasından kilim niçin saç yolsun. Said Baytaz.

Suriye Karşklığı

Humusta Suriye Cumhuriyeti bütün o havaliyi daireyi nefer zimmete almıştır. Fransızlar hemen şehirlerde mahsur bir halde bulunuyorlar. Beyrut-Şam ve Beyrut-Haleb şimendiferleri muattaldır. Ramazan-ı Şerif Dirzor havalisinde teşkilatını tevsi etmektedir. Yakında Suriye'de üflenecek sûr-ı İsrafile intizar olunur.

Küçük Hikaye:

Bir Hatıra: Muharriri S.B.

Ay ışığının yapraklar arasında geçen gümüşi serpintilerinin süslediği bir masa başında toplanmışlardı. Kadehlerin dudakları sık sık ziyareti alkolün verdiği sahte zerkî ve yalancı neş'eyi bulmağa çalıştıklarını gösteriyordu.

Servet: Meze tabakları üzerinde ehemmiyetlice bir seyahat yapan çatalını bıraktı ve geçen gün eski bir kitabı ararken elime geçen şu küçük kağıt parçası

olmasaydı belki şimdi bu tuhaf hikayede, yaşanılmış uzak günlerin unutulup gitmiş hatıraları arasına karışırdı diye başladı.

O vakitler daima pembe bir renge bürünmüş gördüğüm hayatın katı ve sert çehresiyle henüz teşerrüf edememiştim. Herhai ve maceracı bir gençtim. Tesadüf ettiğim herhangi bir kadın karşısında kalbim ala ve … müheyya bir halde idi. Ve benim bu çapılığın ve serseri aşkımın ekseriya sun'î bazen samimi iltifatlarla karşılandığı da oluveriyordu.

Harb-i umûmîde Haleb'de bir cambaz kumpanyası vardı. Orada bulunan güzel ata binen ve eyi patinaj yapan Çarlı isminde çapkın bakışlı şûh bir rûmen kızına arz-ı hulûsa başlamıştım. Ve kızın muvâfakatkâr mukabelesinde, kesemden bu uğurda çıkmağa namzed paranın yaptığı tesir kadar o vakit ki gençliğimin de bir mevkii var gibi idi. Haleb de uzun müddet bulunmuş olduğundan epeyce Türkçe de öğrenmiş olan onunla çok akşamlar buluşmağa başlamıştık.

Tesadüf bir gün karşıma bir rakib çıkardı. Bu o vakitki zahire fiyatının sivrilttiği Amik Ağalarından birinin oğlu idi. Üzerindeki şık elbisenin eğreti duruşu, insanı parasının bulunmasından başka beş paralık bir kıymeti olmayan kimseleri hatırlatıyordu. Kesesinden Çarlı lehine fazlaca para çıktığı vakit ricakâr bakışlarının sahte bir tebessümle mukabele gördüğü de vaki olurdu.

Bir akşam, Haleb yazının serin ve üşütücü akşamlarından birinde gecenin geç saatlerinde Şehbenderin koyu gölgeli tenhâ ve gürültüsüz bir köşesinde Çarlı ile beraberdik. Çarlı bir bûse karar-ı latif edasıyla o yeni ve acemi aşıkının kendisine hitâben yazdığı muhabbetnâmeyi uzattı. Servet, bu sırada elinde sıktığı kağıtta ki yazıyı okumağa başladı.

Dudaklarından kahkahalar doğuran bu muhabbetnâme aynen şu şekilde idi:

Şefkatli Hanım Hatun:

Evvelâ mahsus selam olunduktan sonra gül hâtır-ı nâzikânelerinizi istifsâr eylerim. Kaldı ki bendeniz zâtınız çin yanıyorum. Lütfen merhamet edinizç Bendeniz zatınızı arzu ediyorum. Fakat her ne kadar para istiyorsanız bende fazlasıyla gülüyorum. Kusurumun affını istirhâm ediniz.

ORJİNAL SAYFA 388

Dördüncü Sahife	Kilis	21 Teşrinisâni 1341

Sene ve Sâat

Türkiye'de takvim miladinin kabulü ve saatlerin yirmi dörde taksimi hakkındaki kanun layıhaları büyük millet meclisince aid olduğu encümenlere havale olunmuştur.

Adliye Haberleri

Kilis müddei umûmîsi Talat Bey direk müddei umûmîliğine tahvil yerine Maraş aza-yı sabıkasından Abdullah Bey tayin olunmuştur.

Kilis müstantiki Hamdi Bey isitfa etmiş henüz istifasının kabul edilip edilmediği vekâlet-i celileden bildirilmemiştir.

Eşraftan Toplazâde Hikmet Efendi Ankara'ya giderek dava vekaleti ruhsatnamesi alıp gelmiştir.

Silah Tütün Tahrisi

Bir iki gündür şehrimizde silah ve tütün taharri idilmekte, birçok rovellor tütütün tuutlmaktadır.

Vefat

Geçen hafta içinde felce tutulan mütekâidin askeriyeden Kul oğlu Habib Efendi üç gün hasta yattıktan sonra mütevâli felçler neticesinde terk-i hayat etmiştir. Hayırperver müteveffaya rahmet ve mağfiret diler kederdide ailesine beyan-ı taziyet eyleriz.

Meslekin yevmi Halk Gazetesi

Haftalık meslek Refikimiz aynı nâm ile yakında yevmî bir gazete neşredeceğini abonelerine yazmıştı. Ahiran refikimizden varid olan bir mektubda isim iltibasına mahal kalmamak üzere yevmi nüshanın Halk Gazetesi namıyla intişar edeceği muherrerdir.

Yevmi Halk Gazetesi hacmen diğer İstanbul gazeteleri gibi olacaksa da bihâssa ruh itibariyle onlardan tamamen ayrılacak, Türkiye matbuatında manevi bir inkilab yapan canlı bir fikir ve hayat gazetesi olacaktır.

Haftalık Meslek yevmi halkın intişârını müteâkib ilmi bir mecmua şeklinde devam-i neşriyata başlayacaktır.

Karilerimizin her iki gazeteye şimdiden abone olmalarını tavsiye ederiz.

Muhterem Kilislilere

Vatanperverlik Vatanî fedakârlıklarla ölçülür. Tayyare iânesine ve tayyâre piyangosuna iştirâk hem vatana muâvenet hem menfeatinize hizmettir. Hemşeriler veriniz, Kilisimizin de bir tayyaresi olsun ve namı gibi yükselsin bunu yapmamak ayıptır.

Muhacirlere verilen Emval Ahara İcar Edilemez

Kaymakamlıktan:

Muhacir ve mültecilere berâyı muâvenet tahsıs kılınan hâne ve arazilerin ahara icara verilmek suretiyle tasarruf edilegelmekte bulunduğu işidilmekte olup bu gibi muhacirinin kendisine mahsus emvali ahire icar eylediği sabit olduğu takdirde istirdadı lazım geleceğinden ve bunda hem mucir hem müste'cir mutazarrar olacakları cihetle mağdduriyetlerini mucib olmamak üzere ilan-ı keyfiyet olunur.

Diş Muayene ve Tedâvihânesi

Haftalardan beri ağız ve dişlerinden muzdarip olan muhterem hemşehrilerimin hususi mürâcaatı ve memleketimizde hadis olan mesken buhâratı karşısında Abdi Ağa otelinin garb kısmını isticar etmek mecburiyetinde kaldım. Ağrıyan ve çürük dişlerini Hasta ve mülteheb diş etlerini tedavi ettirmek, dolgu ve tedavi kabul etmeyecek derecede fazla çürümüş diş ve köklerini ağrısız olarak çıkarttırmak arzu eden en zarif en metin ve en fennî bir surette her nevi altın blok amalkam porselen dolgu altın diş ve köprü parçalı ve tekmil porselen takım yaptırmak isteyen kıymettar hemşehrilerime muayenehânemin cumadan mâada her gün açık bulunduğu ilan olunur. İstanbul DAru'l-Fünunundan mezun Ağız ve Diş Hekimi Mustafa Orhan.

Tuz Sahiplerine

Düyun-ı umûmîyeden

Hudud haricinden evvelce getirilmiş her kimin nezdinde tuz var ise tarih-i ilandan itibaren beş gün zarfında bâ beyannâme düyun-ı umûmîye idaresine bildirmeleri ilan olunur.

ORJİNAL SAYFA 389

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 403] 28 Teşrin-i sânî 1341-1925	Cumartesi	11 Cemâdiye’l-evvel 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Cumartesi ve Salı Günleri Neşrolunur]		

Hezâyânnâme ʿilleti

(Tahrip olmuş) cihetinde ki yüz elliliklerin ecnebi (Tahrip olmuş) hâ’inle ara sıra buhran damağıya sebeb olurlar ve (beyânnâme) nâmıyla tevsîm ve (Tahrip olmuş) itdikleri ve takım-ı hezeyânnâmeler bu ʿilletin (Tahrip olmuş) iʿrâz ve ʿalâ’imini teşkîl ider.

Hezeyânnâmeler gah “şimâl Suriye müdâfaʿa sında? “komitesi” muzâseni taşir, kâhı canı cennete gitmiş ölü muhtarların mühürlerini edâ ider.

Buda maʿnevi bir operatör vaziʿiyetiyle bu beyânnâmeleri bi’t-teşrîh manhûs ʿilleti tedâviye … fakat maʿa’t-te’essüf tedâvimiz ʿilletin (Tahrip olmuş) ve bir daha nüks itmemesini te’mîn (Tahrip olmuş) halde ki gazetemizin intişârından ihâza levzân muʿâhedesiyle yüz elliliklerin (Tahrip olmuş) neşr iyâne iden biri iş bu aʿrâz tedâvî tevâlî itmekde olmasına rağmen esnâda bir dürlü âsâr-ı şifâ ve salah revnumâ (Tahrip olmuş) bunun içün geçen Eylül ayı içinde ne kadar irsâl ve îsâl idilebilen mezkûr beyânnâmelrin mâbaʿdı hastanın rûhen o (Tahrip olmuş) fevka’l-ʿâde bir istiʿdâdı olduğunu bize kabûl itdirerek her dürlü tedâvi ve şifâ ümidlerimizi mahv eyledi, binâ’en-ʿaleyh gerek kendi muhîtine ve gerek hârice karşı zarar îkâʿı melhûz oluncaya değin bu hastayı kendi haline terk itmeği muvâfık bulduk.

Vaktâ ki aftezdede kuduz ʿalâmetleri belirmeğe başladığını müşâhede eyledik bunun içün mühimmâ emken tahdîd mazarrâtına saʿy itmek bizim içün bir vecîbi şekli aldı. Gazetemizin bu husûs da ki vazʿıyeti ʿaynıylla bir dâ'i'l-keleb tedâvihânesinin vazîfesiyle müşâbehet ʿarz eyler.

Şu sebeble ikide bir, temcîd pilavı gibi, hudûd mili cenûbunda ki haydudların harekâtını tenkîd itmekde muhterem kâr'ilerimiz bizi maʿzûr görmelidirler, zira tekrar idiyoruz ki bu sûretle pek mühim bir vazîfe sahiyye-i rûhiye ve daha ehem bir farîza-ı vataniye îfâ itdiğimize kâniʿiz:

Cenûbda sâkin olub da bütün siyasi cereyânlara bigâne, bütün anterikalardan bî-haber yaşayan necîb halkın ifrât-ı muhabbetle bizi sevdiğini kimsenin şübhesi yokdur bu

Asil kitle her vesile ile ve her gün bize karşı furt-ı hürmet ve muhabbeti izhâr iiderken katʿiyyen hiçbir kimseden havf ve ihtirâz itmeyor.

Müddeʿâmıza delil erâ'esi lâzime hâlâ müstevlîlere tarafdar zann olunan rü'esâ-yı acilden Suveydan Paşa'nın bile mîr-alayh Edib Bey riyâsetinde ki muhtelit hudûd-ı hey'etine, tâ 1922 senesinde, takdîm itmiş olduğu tevsîʿ-i hudûd talebnâmesi mevâhiyetimizin binde birini teşkîl iden ve fakat "vâhid-i rekelüf" ..? kabîlinden olan bir delîl olarak zikr ve etyân idilebilir. Ne hâcet; bi'z-zât Fransaz dostlarımız, bi'z-zât hukûk-ı beşer beyânnâmesi nâşirleri dahi aʿyâd ve eyyâm-ı milliyemizde Haleb ve Beyrut şübhesiz hânelerimizi toldurub daşıran tezâhürât alaylarını re'yü'l-ʿayn görmüyorlar mı ve ʿında'l-lüzûm bunları beyhûde ve beysûd bir gayretle menʿe kıyâm itmiyorlar mı? Göz önünde ki bütün bu emvâl inkâr-ı kabûl itmeyen hakkâyıkdandır.

İmdi bi'z-zât cenûb ahâlîsi bu hiss milliyet-perveri ile meşbûʿ iken dergâh-ı milletden

ORJİNAL SAYFA 390

İkinci Sahife	Kilis	28 Teşrîn-i Sânî 1341

Matrûd beş on serserinin marazı ihtilâclarına ağlamak mı yoksa gülmek mi lâzım geleceğini taʿyînde cidden müttehiriz!

Buna mübârek ademler; siz nesiz ve kimsiniz ki kendinizde ʿaded-i nüfûs milyona yaklaşan koca bir Türk câmiʿası nâmına beyânnâme tabʿ ve tevzîʿa kuvvet ve cesâret bulursunuz?

“Türkler cenûbda ki köyleri isteyorlar, elhamdülillah Suriye zengindir komşularının mallarına göz dikmez” diyorsunuz!

Azavallılar; bi-hamdülillah müstakil bir hükûmet-i cumhuriyeye mâlik olan Türkler isteyorlarsa kendi öz ʿırkdaşlılarının sâkin ve bi’z-zât kendilerinin mutasarrıf oldukları köyleri isteyorlar!

Manda altında muzmahal bir hükûmet mutlaka ve tâbʿa teşkîl iden Suriye fakirde olsu komşularının malına ne hakk ile göz dikebilir ve o Suriye bilmez mi ki komşusunun malına haksız yere dikeceği gözlerin ikisi bir delikden çıkarılır?

Suriyelilerin Türk tâbʿiyyet itmek isteyüb istemediklerini size orada söyleyen yoksan biz buradan bağıralım ki bu yolda ki hakîkatleri gelüb size civâr Türkiye memleketlerinin nüfus-ı sicillâtından öğreniniz!

Askerlikde hidmet-i mecbûre usûlünün tatbîki ancak müstakil hükûmetlere hâss bir mazhariyet olduğu hakîkatinden Suriyelileri gafil mi sanıyor sunuz? Bî-çâre Suriyeliler bu niʿmet-i azimiye nâ’il olmamışlarsa bunu manda tâbiʿî gayr-i müstakil hükûmet olduklarından

Bilerek müte’essif değil midirler, zann idiyorsunuz?

Kürdistan’da şehid olan Türkler her hâlde Suriye müstevlîlerine maʿâş ile hidmetkârlık yolunda maktûl düşen sefîllerden çok müsterhidirler!

Türkler kendilerini-muvakkatan- virgüsüz idâre iden bir hükûmet görmeğe ölmeği tercîh iderler çünkü ilk Türkün hılkatinden bu ana kadar esir yaşamağa alışmamışlardır ve buna son Türk kalıncaya kadar da tahammül idemezler!

Galiba siz Türkler’in kemâl-i zevk ve şevk ile verdikleri tayyare iʿânesini cenûb köylülerinden cebren tahsîl idilen “Doğru yol” … bedeli belleyorsunuz!

Siz namaz kılmadığınız içün Suriye câmiʿilerini dolu zann idiyorsunuz! Ömer Beyinizde bir kere olsun rahmana secde itmek hâtırınızdan geçse ve Türk gazabının müsâmahakâr bir safhasını bulsanız Türkiye câmiʿilerinin ne kadar cemâʿatle dolu olduğunu görürdünüz! Hürriyet ise Türkün bir nasbıye-i ezeli ve ebedisidir.

Refik Halid'lerin, Celal Kadri'lerin, Hasan Sadık'ların vesâ'irlerinin şeyhlere hürmet itmekde olduklarını belki onların mâhiyât mülevvesesini bilmeyenlere yutdura bilirsiniz Türkler şeyhleri de, şeyhlere hürmet itdiklerini söyleyenleri de pek aʿlâ bilirler. Kürd dağının şaşkın Şeyh İsmail oğullarıyla Türkiye'den matrûd alçak Osman oğulları yerlerine mübârek olsun! Türk'ün

Artık o gibi mütâʿlarda gözü kalmamışdır. Resûl-i erkeme ise her (Tahrip olmuş) dâʿîlerden ziyâde hürmet ideriz.

İstiklal Mahkemelerinin bize zemîn itdiği (İstiklâl) meydanda, milletsizliğin sizi düşürdüğü kerive (izmihlâl) göz önündedir.

Suriye'nin dâhili ihtişaşdan ne kadar uzak olduğunu(!) bizden değil, Suriyeden çekilen ajans telgraflarından öğreniniz biz her zaman Şam maʿmûresine Kilis harabesini tercîh ideriz.

Cenûbda ki köylerimizi cenûbda ki köylülerin arzusuna tebʿân ve sarf olanların menâfiʿni muhâfaza maksadıyla istemekde ısrar idiyoruz, Şam ve demânına Şam cezâ-yı takdîsine bâkâ-ı kami bizim ve köyleri istemekde ahz-ı sâr ve dînâr-ı emeliyle hareket itdiğimize zâhib oluyorsunuz? Ermeniler'in firârî yarasanın nurdan tebâʿidine benzer ve hicret diye Şamlıların firârına dinülür!

Kilis eşrâfının …deki köylerini tâbiʿ oldukları hükûmetleri havzasına idhâl itmek istemeleri kadar haklı ve şerefli bir taleb olamaz fakat sürğünlerin Suriye tarafdarlığı başkalarının kuvvetiyle zifâfa girmeğe benzemiz mi?

Fakir Suriye fellâhlarının hangi cins renkli askerlerle ve kimler tarafından soyulmakda oldukları göstermiyor mu? Kilis eşrâfı menfî iclâf gibi halkı soymak ihtiyâcından vârestedirler. Cenâb-ı ahâlîsinin kimlere kul ve köle idilmek istediklerini bi'z-zât kendileri tarafından istiʿmâl olunan silâh sadâları rubʿ meskûne iʿlân idüb

ORJİNAL SAYFA 391

Üçüncü Sahife	Kilis	28 Teşrîn-i Sânî 1341

Durmakda ve bu biçarelerin görmekde oldukları hürmetin nasıl bir hakâret olduğunu ʿâleme teşhîr eylemekdedir.

Bunların içinde doğub büyüdükleri köyle dahi el-ân sâhib-i meşrûʿuna tevdîʿ itmek husûsunda ki şiddetli arzularını isbât iden âsâr-ı ve sâ'ikı meydan ʿalentine atmak bugün içün muzur olsada yarın içün fâ'ide (Tahrip olmuş) olmak me'mûlümüzdür. Suriye halkının silahıyla (Tahrip olmuş) karşı müdâfaʿada bulunmakada ecnebi değil, bi'n-nefs Suriye gazetelerindin öğrenmeği size tavsiye ideriz.

Türkiye halkı kendi hükûmetine itâʿatde fî'l-hakîka koyun gibidir, lakin bu halkı herkese karşı koyun zann idenler her zaman onunla tâlʿalarışı tecrübü idebilirler.

Evet, Türkler şapka giyerler ve bunu en istikmâl ve medeni bir serpuş olarak kabûl iderler unutmayınız ki bu şapkanın altında ki (Tahrip olmuş) her dürlü hakk hakimiyete mâlikdir, bi'l-ʿaks zavallılar o esirlerdir ki kocaman kavuklar altında ki kafalarını şapkalı ecnebilere memlûk itmekde bir devamdırlar.

Türkler kadınlarını elleriyle açarlar, ellere açdırmazlar, Ziyaretgâhların tekâyâ ve zevâyânın Suriye'de tekâsürü değil midir ki o mübârek (Tahrip olmuş) sâkinlerini hâlâ istiklâllarene sâhib olamayacak kadar gâfil bulunduruyor ve cumhur-ı vatan sizin gibi sürgün sürülerinin ifʿâl ve ızlâllarına ferîfte idiyor hülâsa biz kavur olmadık, islâm-ı ʿâleminin kimi takbîh ve telʿîn itdiğini ise ʿâlem değil, avâlim görmekdedir.

Halâskârın Ebedi Riyâseti

Gazi Halâskârımızın kayd-ı hayat şartıyla cumhur riyâsetine intihâbını te'mîn zımnında Kilis'den îcâb iden makâmâta telgrafla mürâcaʿat olunmuşdur.

Şapka Kânûnu

Mâdde (1) Türkiye Büyük Millet Meclisi aʿzâlarıyla idâre-i ʿumûmiye ve husûsiye ve mahalliyeye, bi'l-ʿumûm müvessâte nüsûb-ı me'mûrîn ve müstehedimîn Türk milletinin iktisâ itmiş olduğu şapkayı giymek mecbûriyetindedirler.

Türkiye halkının da ʿumûmî serpûşu şapkadır.

Buna münâfî bir iʿtiyâdın devâmını hükûmet menʿ ider.

(Diğer maddeler kanunun târîh-i neşrinden muʿteber olduğuna ve ahkâmının Büyük Millet Meclisi ve icrâ vekîlleri hey'eti tarafından icrâ olunacağına dâ'irdir)

Erzurumda İdâre-i ʿÖrfiye

Vaktiyle Ruslara cacusluk itmiş, Şürutiyetdeki irticâʿ hareketlerine ön ayak olmuş serserilerin tahrîkiyle bir kısım halk vilâyet konağının önünde baʿzı nümâyişlerde bulunmuş olduklarından Erzurum'da bir ay müddetle idâre-i ʿörfiye iʿlân edilmiş, maşûklardan bir çoğu

Bu cevab hastalığınızı tedâviye kâfî bir devâ hükmünü icrâ itmezse tekrâr mürâcaʿat idiniz, başka bir ʿilâc tertîb idelim!

…, var !!!...

Mahmud Ragıb.

Şimdiden tevkîf olunmuşdur, Erzurum halkı bunları telʿîn itmekdedir.

Sivas'da hezeyânnâme

Sivas'da eşhâs-ı mechûlenin muhâlefetkâr bir hezeyânnâme neşr itdiklerini ve hezeyâncıların ir geç meydana çıkarak te'dîb idileceklerini "Kızıl ırmak" refîkimiz yazıyor Ankara İstiklal Mahkemesi 23 cârîde Sivas'a hareket itmişdir.

Bazarirtesi günkü ʿilâvemiz

Müdir-i ʿumûmimiz Ragıb Efendi'nin hânesine kurşun atmak cevmîle-i maznûn ve Ankara İstiklal Mahkemesinde mevdûʿ mücâhede Ahmed Akif Beğ'in 16 cârîde mahkeme-i müşârün-ileyhâca üç sene müddetle Rize'ye nefyine karar verilmişdir karar-ı vâkıʿadan dolayı gerek gazetemiz nâmına ve gerek Mücahid Bey'in zulmdidesi olan diğer Kilisliler nâmına mahkeme-i ʿaliyyeye ʿarz ve şükrân ve imtinân iyleriz.

Hâcı Hannân Hakkında

Cenûba nakl tasavvurunda iken Ayıntaba giden Hâcı Hannan'ın hakkında Darmık Halil ile yeğeninin katlinden dolayı Kilis müstentaklığından cinâyetle lüzûm-ı muhâkeme ve gayr-i muvakkat tevkîf kararı verilmişdir.

"Diş Muʿâyene ve tedâvihânesi"

Haftalardan beri ağız ve dişlerinden muztarib olan muhterem hemşehirlerimin husûs-ı mürâcaʿatı ve memleketimizde hâdis olan mesken buhranı karşusunda Abdi Ağa otelinin garb kısmını isticâr itmek mecbûriyetinde kaldım. Ağrıyan ve çürük dişlerini, hasta ve mültehib diş etlerini tedâvi itdirmek,

ORJİNAL SAYFA 392

Dördüncü Sahife	Kilis	28 Teşrînisâni 1341

dolgu ve tedavi kabul etmeyecek derecede fazla çürümüş diş ve köklerini ağrısız olarak çıkarttırmak arzu eden en zarif en metin ve en fennî bir surette her nevi altın blok amalkam porselen dolgu altın diş ve köprü parçalı ve tekmil porselen takım yaptırmak isteyen kıymettar hemşehrilerime muayenehânemin cumadan mâada her gün açık bulunduğu ilan olunur. İstanbul Daru'l-Fünunundan mezun Ağız ve Diş Hekimi Mustafa Orhan.

Mükâfât Alamayan askeri ma'lüllere kaymakamlıktan:

İstiklâl-i Millî harbinde ma'lûl olup da mükâfât-ı nakdiye alamayan zâbitân ve efrâdın şu'beye mürâcaat eylemeleri.

Arnavutluk Ahalisine

Nüfus Dairesinden

Türkiye Hükümet-i Cumhuriyesi ile Arnavutluk Hükümeti meyanlarında 16 Haziran 1341 tarihinden itibaren teâtî olunan muhâdenet muâhedenâmesiyle tâbiyyet itilâfnâmesi ahkamına tevkifan an asl Arnavutluk ahalisinden olan olup da elyevm Kilis'de bulunan bilumum erkek ve kadın ve çocukların berâyı kayd yedlerindeki nüfus tezkiresiyle vesâik-i sâirelerini hâmilen nüfus memuriyetine mürâcaat eylemeleri.

Kıymet-i Muhammenesi

G 60 82 Muhtelif kavak direği 25 aded

89 Ceviz ve dut ve mişmiş ve saireden mahlut odun tahminen kantar 31,10

25 Bağ Kütüğü

Yekün: 196,60

1 Teşrinisâni 1341 tarihine kadar müddet-i icâreleri

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

65-Abdullah oğlu vakfı – Hokre – İçeri Bağçede Hacı Beğli Hokeresi

145-Küçük Çorbacı vakfı-Bağçe-İçeri bağçede küçük çorbacı bağçesi.

22 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede yukarı farlak bağçesi

21 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede aşağı farlak bağçesi

130 – Sumakzâde Hanım vakfı – bağçe – Haleb Ağası Namıyla maruf Bağçesnin uç ayağı.

150 – Seyyid Mehmed bin Hacı Mehmed – vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Halil bağçesi

25 Hacı Âişe vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Nasır bağçesi

110 – Seyrek Basan vakfı – 7 Bağçe- İçeri bağçede Sumaklı bağçesi

60 – Debbağhâne vakfı – 11 bağçe – İçeri bağçede Bülbülün Bağçesi.

1 Muharrem 1345 Tarihine kadar müddet-i icâreleri:

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

5- Yekünzâde vakfı – 2 dükkan – Odun pazarında

3 - Yekünzâde vakfı – 4 dükkan – Odun pazarında

4- Yekünzâde vakfı – 3 dükkan – Odun pazarında

2- Kaf Ceron vakfı – 7 rubu dükkan – Cami civarında

2- Tekke câmii vakfı – 7 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

2 - Tekke câmii vakfı – 12 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

6- Tekke câmii vakfı – 30 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

15- Tekke câmii vakfı – 14 dükkan – Attar pazarında

3- Câmi-i Kebir vakfı – 14 dükkan – Haffaf Handa

45- Karakâdı vakfı – 111 değirmen – Sandere Değirmeni

1 muharrem sene 1345'den ilâ ğâye-i Zilhicce tarihine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince tamiratı müste'cirine aid olmak üzere Evkaf Memurluğundan:

Evkâfa aid ve bâlâda muharrer müskefâtın hizalarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit veçhiyle bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-i lâyık görüldüğü takdirde 12 Kanunievvel 1341 Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınmak

üzere 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri. 2-78

Evkâf Memurluğundan:

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol bâbtaki müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit vechile 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunup hadd-i lâyığını bulduğu takdirde 12 Kanunievvel 1341 tarihine musadif cumartesi günü öğleden sonra vasati sâat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâliblerin mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 393

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 404] 1 Kânûnıevvel 1341-1925	Salı	14 Cemâdiyelevveli 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Salı Günleri Neşrolunur]		

Şapkasız Kimse Kalmıyor

Dünkü gün şehrimizde çok şayanı dikkat ve memnuniyet bir hareket müşahede olunmuştur;

Ekserisi şapka giyen halk ;şapka giymeyenleri nezaketle şapka giymeye davet etmiş ve her davet olunan hemşeri derhal başındaki fesi veya kalpağı yırtarak yerine bir şapka alıp geçirmiştir.

Dün Kilis'de öyle umûmî bir şapka iktisası tahalükü vardı ki şapka satan mağazaların değil içlerine girmek, hatta civarlarından geçmek mümkün değildi.

Bu harekette Suriye'deki sürgün alaylarıyla sabık vatandaşlar tarafından kaleme alınıp hemen hergün Kilis'e gönderilmekte olan ve Türklerin şapka giyerek gavur olduklarından bahsolunan hezeyannamelerin çok tesiri olmuştur.

Muhterem halkımız bu yavegülerin yavelerine rağmen umûmîyetle şapka iktisa etmişlerdir. İmam, vaiz olduğu bahânesiyle sarık saran pek az kimse kalmıştır. Onlarda yakında ceryan ı umûmîye tabiyyet mecburiyetindedirler.

Canpolat Bedesteni Yıkılıyor

Belediyyece Canpolat Bedesteni keşfettirilmiş ve hedmi muktezi aksamın avkaf idaresince hedmine başlanmıştır.

Verem Hakkında Konferans

Kilis Türk ocağı reisi ve belediye hastanesi ser tabibi Operatör Doktor Mehmet Emin Bey Efendi tarafından geçen gün ocakta vereme dair müfit bir konferans verilmiştir.

Tutuldu ve Gönderildi

Halil Darmik ile yeğeninin katlinden dolayı cinayetle itham olunduğunu yazdığımız Hacı Hannan geçen cumartesi günü Kilis'te bittevkif Pazar günü Gaziantep'e gönderilmiştir.

Tashih

Kilis müddei umûmîsi Talat Bey direk hakimliğine tahvil edilmiş iken geçen bir nushamızda sehven direk müddei umûmîliğine tahvil edildiği yazılmıştır tashih ederiz.

Sene ve Saat

Türkiye'de takvimi miladinin kabulüyle saatlerin yirmi dörde iblağı hakkındaki kanun layihaları Büyük Millet Meclisi'nce ait olduğu encümene havale olunmuştur.

Bir Müsaade

İdare-i hususiye ve belediyelere ait fabrikalarla müessesatın teşviki sanayi kanunundan istifade ettirileceği işitilmiştir.

Matbuat Levazımının Gümrüğü

Matbaa ve matbuat levazımının gümrük resminden istisnası hakkındaki kanunun ilkasına dair Büyük Millet Meclis'i maarif Encümeninde bulunan layihayı kanuniye mezkür Encümence müzakere ve müttefikan reddedilmiştir.

Muallimlere Sükna Bedeli

İstanbul vilayeti muallimlere , maaşlarından maada , biner kuruşta sükna bedeli tahsis etmiştir.

Tekzip Resmi

Eskileri tebdilen çıkarılacak cumhuriyet evrak nakdiyesi hakkındakiişa'atı tekzip eden maliye vekaleti bu işa'atı çıkaranların istiklal mahkemelerine verileceğide ilan etmektedir.

ORJİNAL SAYFA 394

İkinci Sahife	Kilis	1 Kânûn-ı Evvel 1341

Erzurum idâre-i ʿörfiyesinin tasdîki

Başvekîl İsmet Paşa hazretlerinin Erzurum idâre-i ʿörfiyesini îcâb iden esbâb hakkında verdiği îzâhâti istimâʿ iden büyük millet meclisi Erzurum'da idâre-i ʿörfiye iʿlânının tasdîkine karar vermişdir.

Sivas Muhtarları ve Kayseri Maznûnları

Ankara İstiklal Mahkemesi Sivas'da

Hey'et-i vekîle kararına ʿadem-i mutâvaʿat ve duvara yapışdırılan hezayânnâme mündericâtıyla tarz-ı hareketlerinde müşâbehet görülen Sivas'ın bütün muhtarlarını muhâkeme itmişdir bunların şapka giymekdeki ta'ahürleri tatbîkâtın tarz ve şeklinden münbaʿis olduğu ve hezeyânnâme ile ʿalâkaları olmadığı anlaşıldığından hepsi bera'at itmişdir Kayseri'de Mekkeli Ahmed Hamdi ile rüfekâsının muhâkemeleri bi'l-icrâ mevkufen Ankara'ya naklileri kararlaşdırılmışdır.

Hâlâ Çıkıyor

Adana'da tenekeci haçerden metrûk bir evin avlu zemîni kazılırken biri Alman diğeri Fransız iki filinta tüfenkle iki kasatura ve dört yüz mermi çıkdığını "Yeni Adana" refîkimiz yazıyor.

Vehâbiler türbeleri kaldırıyorlar

Vehâbilerin Mekke'deki merâkıd ile Medine-i münevvere

Civarında bulunan hazret-i Hamza'nın mezarını yıkmışlardır vehâbiler kuʿbbe-i muʿazzamaya dokunmayorlar ve Medine-i münevvereye girmiyorlar. Kral Ali vehâbilere teslîm-i nefs idecekdir.

Tebrîk

İkinci yaşına giren "Halk Dili" refîk-i muhteremimizi tebrik ve daha uzun ʿömürlü, daha çok muvaffakiyetli olmasını candan, gönülden temennî ideriz.

Türk Antropoloji Mecmûʿası

Türkiye Antropoloji tedkîkât merkezinin mahsûl-i tedkîkât ve tetebbuʿâtı olub Türkçe ve Fransızca olarak intişâr itmeğe başlayan bu mühim mecmûʿanın (Teşrîn-i evvel 1925) birinci nüshası mübâdele tarîkiyle matbaʿamıza gelmişdir.

Yeni refîkimizi tebrîk ve muvaffakiyetini temennî iderken şimdilik beşeri cemâʿatler arasında ʿırkımıza râciʿ olan mevfiʿî te'sîs itmege çalışacağı anlaşılan mecmûʿaya bütün kâr'ilerimizin abone olmalarını tavsiye ideriz, seneliği yalnız bir liradır.

Muhterem Abonelerimize

Gazetemizin dördüncü devr-i seneviyesine musâdif Teşrîn-i evvelin yirminci günü üçüncü senelik abone müddeti hitâm bulmuşdur şimdiye kadar seneyn-i sâbıka borçlarını göndermeyen zevâtın derhal göndermelerini, dördüncü seneye abone olmak istemeyenlerin kezâlik para irsâl itmelerini ve arzu itmeyenlerin abone olmak istemediklerini bildirmelerini ehemmiyetle ricâ ideriz gazetemizde altı aylık abone usûlü lağv edilmişdir. "idâre"

Milli Takvim

Hem takvimindir ve hem de tarihtir. Milli takvimin 1342-1926 senesine â'id olanı intişâr itmişdir.

Milli takvim- milli hâdise ve vakaʿları bir tarih kadar ciddiyet ve intizâmla günü gününe kayd itmişdir.

Milli takvim-vakâyiʿ ve hâdisâta muvâfık darb misüllû ve atalar sözlerini hâvîdir.

Milli takvim evkat-ı şeriyelidir. 8 renkli bir kapağı vardır.

Milli takvim- Geçirdiğimiz iyi ve kötü günleri bize ʿibret bahş olacak bir tarzda ihbâr ider.

Milli takvimi; her kitabcıdan arayınız. Topdan satıldığı yer: İstanbul'da Hasan tabîʿat matbaʿasıdır.

"Yeni Eserler"

Yeni Kafkasya mecmûʿası: 3-52 nci Sayı

Zirâʿi, ticarı toprak mecmûʿası: 7 nci sayı

Alış veriş mecmûʿası: 7 nci sayı

Emlak-ı maliye satış ilanı

Bedel-i müzayedesi mevki veya mahallesi cinsi emlak belediye numrosu sahib-i evveli işgalinde bulunduğu hudud

1600 arslan meyhane bila meyhaneci abdo hakkı ağa yemini tarık yesari masere arkası rızkullah cephesi tarık

2300 havlu direk mağazası 736 kasarcıyan avadis veresesi necizade hukusi efendi uncu hacı emin yesarı tarık arkası sahip sened

ORJİNAL SAYFA 395

Üçüncü Sahife	Kilis	1 Kânûn-ı Evvel 1341

1300- Dolap pazarı- 2 dükkan – 711,710 - Krbapçı oğlu Agop – NalibentNafi- Kasapoğlu Hacı Ahmet- yesarı ziyaret arkası Akif Efendi "

1500 – Öküz pazarı – dükkan -717 – Keşiş oğlu Avadis veresesi Süslünün oğlu Mehmet – "- Künefeci Aboş- yasarı Sahibi mülk arkası Fahri "

1600 – Havlu – dükkan- 738- Yapocu oğlu Aboç ve şeriki - Hamal Cemon'un oğlu Şakir- " – Tarik- yesarı Topçu oğlu - arkası Han "

2750- Havlu – Mağaza- 737 – Topçu oğlu Manik –Hasan Bey- " – ÇağlasTaros – yesarıAboç –arkası Han "

1315- Havlu – dükkan – 739 - Topçu oğlu Manik - Hamal Cemon'un oğlu Şakir- " – Aboç – yasarıAboç arkası keza "

1000- Aşit – Fırın – 228 Katolik Kilise Vakfı – Fırıncı Halil – “ - kahve yesarı tarik arkası Molla Musa

151 Havlu – Fevkani – kahve - Sehim– 3_4 – 752 - ÇağlasOğlu Taros- Kahveci Ökkeş yeminiyesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – arpacı dükkanı- Sehim – 3_4 – 754 - Çağlas Oğlu Taros- Hamal Cemon’unoğlu Sait- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – kömürcü dükkanı - Sehim – 3_4 – 755 - Çağlas Oğlu Taros- Osmaniyeli Mehmet Hoca- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – kömürcü dükkanı - Sehim – 3_4 – 756 – Çağlas Oğlu Taros- Harun’un oğlu Hamit -yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – tütüncü dükkanı - Sehim – 3_4 – 757 - Çağlas Oğlu Taros- Veysi’nin oğlu Ali - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – direk mağazası - Sehim – 3_4 – 758 - Çağlas Oğlu Taros- Emin Çelebizade Ahmet Hilmi Efendi- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – direk mağazası - Sehim – 3_4 – 759 – Çağlas Oğlu Taros- Hallo’nun oğlu- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – Harap muassara - Sehim – 3_4 – 760-761 - Çağlas Oğlu Taros- boş - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – direk mağazası - Sehim – 3_4 – 740– Çağlas Oğlu Taros- Bedesten Şeyhi Zade Abdurrahman Efendi- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

550- Havlu – tahtani kahve- Sehim – 3_4 – 742–Çağlas Oğlu Taros- kahveci Ömer- yemini yesarı arkası han cephesi tarik

550- Havlu – fırın - Sehim – 3_4 – 741–Çağlas Oğlu Taros- Kara Mehmet- yemini Topçu oğlu yesarı arkası han cephesi tarik

100- Havlu – tütüncü dükkanı - Sehim – 3_4 – 744–Çağlas Oğlu Taros- Burhan’ın oğlu- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu –berber dükkanı - Sehim – 3_4 – 745–Çağlas Oğlu Taros- Berber Recep - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Boyacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 746–Çağlas Oğlu Taros- Mustafa Hoca- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Kömürcü dükkanı - Sehim – 3_4 – 747–Çağlas Oğlu Taros- Kömürcü Nuri-- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Arpacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 748–Çağlas Oğlu Taros- Hamal Cemon'unoğlu Mehmet- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Arpacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 749–Çağlas Oğlu Taros- Boynu Yoğ'un oğlu Mehmet-- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Arpacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 750–Çağlas Oğlu Taros- Arpacı Süleyman Ökkeş- - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Berber dükkanı - Sehim – 3_4 – 751–Çağlas Oğlu Taros- Berber İsmet- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

251- Havlu –Araba hanı -Sehim – 3_4 – 753–Çağlas Oğlu Taros- Hancı Şerif – yemini kahve kapısı yesarı sahibi senet arkası cephesi tarik: kapalı zarf ile

40000- Havlu –buğday hanı -Sehim – 3_4 – 743–Çağlas Oğlu Taros- Ahmet Efendi – yemini kahve yesarı tütüncü dükkanı arkası cephesi tarik: kapalı zarf ile bedel müzayedesi

350 – Havlu – Eski reji hanı – 735 Kasrı ciyan- Avadis veresesi – tokatlı Zade Hakkı- – yemini sahibi senet yeasrı vakıf arkası Fahre cephesi tarik

126- Vaiz Midermeadükkan 669-668 Çilingir oğlu Gurbet – Melek Mehmet – yemini yesari Kart oğlan arkası Neccar Pazarı cephesi tarik

210 – Aşit – Masere mea dükkan- 4 lü 9 – Ermeni Kilise Vakfı- Abdüsselam zade MAho Ağa- yemini han yesarı fırın arkası boynu eğri cephesi tarik

Mal müdürlüğünden:

Mülkiyeti beş taksitle müzayede vazedilip henüz ihale-i katiyyesi icra olunmayan balada muharrer akarların heyeti vekile-i celilenin kararı ahiri veçhile sekiz taksitle yeniden müzayede vazı icap etmekle olvechile 23 teşrini evvel 341 tarihinden itibaren iki hafta müddetle temdidi müzayedesine ve 8 kanuni evvel 341 tarihine müsadif Salı günü kemafissabık toptan ve perakende olarak hanlar kapalı zarf usulüyle diğerleri müzayedeyi aleniyye ile ve sekiz taksitle ihalesi icra kılınacağından talip olanların yevmi mezkurede yüzde yedi buçuk teminat akçeleriyle ihale heyetine müracaatları

2-76

ORJİNAL SAYFA 396

Dördüncü Sahife	Kilis	1 Kânûn-ı Evvel 1341

Yevmi Türkiye İktisat Gazetesi

Türkiye İktisat Mecmuası refikimiz 133. Numarasından itibaren yevmi Türkiye İktisad Gazetesi unvanıyla intişar etmeye başlamıştır. Refikimizin bu muvaffakiyetini tebrik eder, umum karilerimize abone olmayı tavsiye eyleriz. Yıllığı bin iki yüz kuruştur.

İcra Dâiresinden:

Diyarbekirli oğlu Ukkaş Ağaya bâ ilâm-ı madeni beş yüz altın i'tâsına mahkûm aleyh Şeyh Abdullah mahallesinden Canbaz Aboş'un deyninin temin-i îstifâsı zımnında Cedid Mahallesinde vaki cephesi tarik-i cânib-i yemini Çengelli Ali Hânesi yesâri tarik arkası Çengelli Ali Hânesi ile mahdud bir ve yine mahalle-i mezkurda vaki cephesi tarik-i âm cânib-i yemini tarik-i hâs cânib-i yesarı Çakallı oğlu Mustafa arkası tarik-i hâs ile mahdud bir ki iki bâb ahvedeynin fürûhatına karar verilmiş olduğundan müzayedeye vaz olunarak otuz altı lira bedelle ihâle-i evveliyesi Cambaz Aboş oğlu Ahmed Muhtar Efendi nâmına icrâ kılınarak ihâle-i sâniyesi on beş gün sonra icrâ kılınacağından tâlib olanların bedel-i mukarrere yüz de beş zam yapmak şartıyla pay akçelerini hâmilen mürâcaatları. 2-79

Kıymet-i Muhammenesi

60 82 Muhtelif kavak direği 25 aded

89 Ceviz, dut, mişmiş vesaireden mahlut odun tahminen kantar 31,10

25 Bağ kütüğü

.yekün: 196,60

*** 1 Teşrinisâni 1341 tarihine kadar müddet-i icâreleri

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

65-Abdullah oğlu vakfı – Hokre – İçeri Bağçede Hacı Beğli Hokeresi

145-Küçük Çorbacı vakfı-Bağçe-İçeri bağçede küçük çorbacı bağçesi.

22 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede yukarı farlak bağçesi

21 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede aşağı farlak bağçesi

130 – Sumakzâde Hanım vakfı – bağçe – Haleb Ağası Namıyla maruf Bağçesnin uç ayağı.

150 – Seyyid Mehmed bin Hacı Mehmed – vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Halil bağçesi

25– Hacı Âişe vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Nasır bağçesi

110 – Seyrek Basan vakfı – 7 Bağçe- İçeri bağçede Sumaklı bağçesi

60 – Debbağhâne vakfı – 11 bağçe – İçeri bağçede Bülbüllü Bağçesi.

1 Muharrem 1345 Tarihine kadar müddet-i icâreleri:

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

5- Yekünzâde vakfı – 2 dükkan – Odun pazarında

3 - Yekünzâde vakfı – 4 dükkan – Odun pazarında

4- Yekünzâde vakfı – 3 dükkan – Odun pazarında

2- Akcurun vakfı – 7 rubu dükkan – Cami civarında

2-Tekke câmii vakfı – 7 Nısf dükkan – Büyük bedesten

2 - Tekke câmii vakfı – 12 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

6- Tekke câmii vakfı – 30 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

150- Tekke câmii vakfı – 104 dükkan – Attar pazarında

3- Câmi-i Kebir vakfı – 104 dükkan – Haffaf Hanede

45- Karakâdı vakfı – 111 değirmen – Sandere Değirmeni

1 muharrem sene 1345'den ilâ ğâye-i Zilhicce tarihine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince tamiratı müste'cirine aid olmak üzere Evkaf Memurluğundan:

Evkâfa aid ve bâlâda muharrer müskefâtın hizalarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit veçhiyle bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-i lâyık görüldüğü takdirde 12 Kanunievvel 1341 Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınmak

üzere 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri. 2-78

Evkâf Memurluğundan:

2-77

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol bâbtaki müzâyede kâimelerinde münderiç şerâit vechile 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunup hadd-i lâyığını bulduğu takdirde 12 Kanunievvel 1341 tarihine musadif cumartesi günü öğleden sonra vasati sâat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâliblerin mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 397

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 405] 5 Kanun-ı Evvel 1341-1925	Cumartesi	18 Cemâdiye'l-evvel 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Cumartesi ve Salı Günleri Neşrolunur]		

Kurtuluş Bayramı

Halk Fırkası hey'et-i müteşebbise riyâsetinden:

Sevgili Kilis'imizin kurtuluş bayramına tesâdüf iden (7 Kânûn-ı evvel) bazarirtesi günü fırka merkezinde bayramlaşılacağı muhterem halka iʿlân olunur.

Halâskârın Ebedi Riyâseti

Hakkında Kilis'den takdîm olunan telgrafnâme şeref-vârid olan telgrafnâme-i ʿâlî sûreti;

Kilis Kâʿimmakâmı ve rüfekâsı beyefendiler:

Telgrafnâmeniz re'is-i cumhur hazretlerine ʿarz idilmişdir, hissiyât-ı vâkıʿaları mûceb-i şükrândır.

Ankara, 1 Kanun-ı evvel 1341.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Re'isi Kazım

Maraş'da, Rize'de ve Erzurum'da

Ankara, (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) istihbarâtımıza nazaran baʿzı bed-hâhların afv atiyle cumʿa günü (27 Teşrîn-i sânî) Maraş'da şapka ʿaleyhinde ufak bir nümâyiş olmuşdur. Hükûmet hâdise müsebbiblerini derdest ve İstiklal Mahkemesine sevk itmişdir.

Rize'de aynı maksadla bir hareket vukûʿbulacağı hiss olunmuş, hamidiye zırhlısı Rize'ye hareket itmişdir.

Erzurum muhrikleri peyder pey derdest olunarak Divan-ı harbe verilmekdedir.

ʿUmûmî Galeyân ve Mağnisa Telgrafı

Ankara, (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) meclisde şapka kanunun müzekkeresi esnâsında verilen takrîr-i memleketin her tarafında galeyanı mûceb olmuşdur bu münâsebetle ajans tarafından neşri dilmek üzere birçok telgraf alınmakda ve kâffesini neşre imkân bulunamamakdadır. Bunlar meyânında belediye, meclis-i idâre, zirâʿat ve ticâret odaları, cemʿiyetler rü'esâ ve aʿzâsı imzâsıyla Mağnisa'dan alınan telgraf sûreti ber-vech-i âtîdir:

"Halâskar gazinin gösterdiği terakkî ve teceddüd yolunda kuvvetle yürümek husûsunda ki ʿazimi te'yîd ideriz, kara kutu hoş görünmek içün avâmferîbâna beyânâtta bulunan Nureddin Paşa'nın meclisde ahz-ı mevkiʿ itmesine katʿiyyen mütehammil değiliz. Şimdiye kadar yapdıklarının hesâbını ve Saruhan

Halkınca memlekete derece-i merbûtiyeti ve (Tahrip olmuş) rûhiyesi kuvvâ-yı milliyenin bidâyet teşkilinde vâkiʿ mürâcaʿat virdiği cevab ile pek iyi maʿlûm olan mûmâ-ileyhin bu son hareketini nefretle karuşlar, bu gibilerin içimizde veya husûs-ı meclis-i âlîde bulunmasını protesto ideriz.”

Erzurum Hâdisesini Takbîh

Ankara, 28 (A:A) (Kâ’immakâmlıkdan) İzmit Halk Fırkası ocak aʿzâları ictimâʿ iderek Erzurum hâdisesini takbîh itmişlerdir.

Ankara, 29 (A.A) (Kâ’immakâmlıkdan) Tercan Kazâsı halkı Erzurum hâdisesini nefretle telʿîn iderek hükûmet-i cumhûriyenin her emrine âmâde olduklarını bildirmişlerdir.

Kilis

Erzurum hâdisesi müsebbiblerinden altı kişinin iʿdâm idilmiş olduğunu “Yeni Adana” refîkimiz yazıyor.

Ankara İstiklal Mahkemesi

1 minhü- İstiklal mahkemesi Tokad’a muvâsalat itmiş, hararetle karşılanmışdır.

ORJİNAL SAYFA 398

İkinci Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Mahkeme Tokad’da şapka ve teceddüd aleyhinde bulunan esbak Belediye Re’isi Hâcı Fethullah’ı üç sene müddetle Mersin’e nefy itmişdir.

Mahkeme Amasya’da bir gice kaldıkdan sonra Samsun’a gitmişdir.

Sivas’da ve Elaziz’de

Ankara, 29 (A.A) (Ka’imâkamlıkdan)

İstiklal Mahkemesi Sivas’daki muhâkemelerini bitirmişdir:

Duvara yapışdırılan hezayânnâmeyi tertib ve şekl-i hükümeti tagyîr içün halkı kıyâma teşvîk iden Asamzâde Necati iʿdâm idilmişdir.

Muharrik ve maşûklardan İsmail Gani, evliya beğler on beşer, sâbık-ı Erkân-ı Harb Ziya, Avukat Ahmed, Kürd Aziz, Hamid, Hakkı Öner, Belediye Re'isi ile üç aʿzâ yedişer buçuk sene küreğe, Emir Paşa ve Ali Efendi üçer sene müddetle Isparta'ya ve Sinob'a mahkûm olmuşlardır.

On dört kişi beraʿat itmişdir.

El-aziz'de şark mahkemesi Hüsnü iʿdâm eylemişdir.

Münhal mebʿûsluklar intihâbâtı

Ankara, 28 (Kâ'immakâmlıkdan) Kastamonu'nun Araç, Tosya ve Kütahya'nın Tavşanlı, Kedus ve Karları halk fırkası mebʿûs nâmzedlerine re'y verimişlerdir.

1 minhü- Kütahya'nın Uşak, Saruhan'ın Soma, Rize'nin Atine kazâlarında halk fırkası nâmzedleri müttefikan mebʿûs intihâb olunmuşlardır.

Musul Bizimdir

Ankara, 28 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan)

Cemʿiyet-i akvâmın 7 Kânûn-ı evveldeki Musul müzâkeresine iştirâk içün Baş murahhasımız Tevfik Rüşdü Bey bazar günü Ankara'dan, Salı günü İstanbul'dan Cenevre'ye hareket edecekdir.

Belgrad Sefîrimiz Münir Hikmet Beyğle Cevad Paşa hey'ete iltihâk ideceklerdir.

29 minhü- Tevfik Rüşdü Bey Ankara'dan hareket etmişdir.

1 minhü- Tevfik Rüşdü Bey bugün İstanbul'dan Cenevre'ye hareket itmişdir.

Rumlar'da Vazgeçdiler

Ankara, 28 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) İsviçre kânûn-ı medenîsinin hükûmetimizce kabûlü üzerine İstnabul Rumları akliyetler hukûkdan ferâgate karar virmişlerdir.

Yeni Fransız Kâbinesi

Ankara, 28 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) Fransız kâbinesi Beriyanek riyâsetinde teşekkül itmişdir, hâriciye nezâretide Beriyanek ʿuhdesindedir.

İstanbul'da Fırtına

Ankar, 1 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) İstanbul'daki fırtına baʿzı hasârât yapmışdır: Haydar Paşa rıhtımı ve Üsküdar İskelesi kısmen yıkılmışdır Kadıköy, Harem, Salacak İskeleleri temâmen denize gitmiş, birkaç kayık batmışdır. Bu sabah hava düzelmişdir.

Yaşasın

Ankara, 29, (A.A) (Kâ'immakâlıkdan) Ergani'nin Osmaniye Kazâsı tayyare teberruʿâtı on beş bin liraya çıkarmışdır. Elbistan on bin liraya iblâğ itmişdir.

İttihâd ve Terakkî Emvâli

Ankara, 28, A.A (kâ'immakâmlıkdan) ittihâd ve terakkiye ʿâ'id emvâlin idâre-i husûsiyelere devri hakkında ki teklîfi meclis redd itmişdir.

Kilis Maliyesinin Kulakları Çınlasın

Ankara, 28 (A.A) (kâ'immakâmlıkdan) Maliye Vekîli Bey; meclisde bir su'âle cevâben: "Zirâʿ yük olan aʿşârın ilgâsıyla yerine mahsûlât-ı araziye virgisi ikâmesinin hayat-ı iktisâdiyemize te'sîri olamayacağını, tarz-ı cibâyetde ki müşkilâtın yeni taʿlîmâtnâmede kaldırıldığını, bazar yerlerinde verigi alınmadığını ve alınmış vergi varsa derhâl iʿâde idileceğini" söylemişdir.

-Kilis-

Kazâmızda vâridât idâresi yanlış tâliʿmâtı şiddetle tatbîk itdikden başka Türkiye Cumhuriyeti akrâdından olmayan bir takım ne idükleri bilirsiz kulcular istihdâm iderek zeytun hâsılâtı virgisini yirmi yedi bine iblâğ idemediği hâlde bu uğurda otuz bin küsür masârıf ihtisâr itmiş ve çarşu bazarda kadınların satdığı mahsûlâtdan dahi virgi istifâsına çalışmışdır. Galiba maliye dâ'iremiz ile Maliye vekâleti arasında muhâbere yokdur.

Gümrükde alacağı olanlardan

Hâcı İbrahim oğlu Abdullatif

Büyük Millet Meclisi riyâset-i celîlesine takdîm itmiş olduğu telgrâfnâme sûretidir:

"Kilis rüsûmât idâresinde ki matlûbâtımın tesviyesi içün Kilis müdüriyetine

Üçüncü Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Ayıntab Başmüdüriyetine İstanbul müdüriyet-i ʿumûmîsine mesbûk mürâcaʿât-ı ʿadîdemden semere çıkmadı ya hukûkumun te'diyesi esbâbının te'mîni yâhûd eşhâsın devâ'ir-i hükümetde ki matlûbâtı tesviye idilmeyeceğine dâ'ir bir karar ittihâzıyla beyhûde masraf ve mürâcaʿatdan tahlisim müsterhemdir.

Erkeklere ricâmız

Başda sapka ne kadar göze hoş görünmekde ise arkada insitârı, şalvar ve sâ'irede bi'l-ʿakis o kadar çirkin bir manzara teşkîl itmekdedir.

Bir hamlede fesi, kalpağı, aksalı, küfyeyi, cübbeyi, sarıkı, mâzîye atan milletimiz bu nâhoş manzaralı melbusâtıda bir an evvel tarihine karışdırmalıdırlar.

Görenlerin gözlerine hoş görünmek hiç olmazsa yirminci ʿasırda ferdi bir emel olmalıdır.

Şapkalı halkımızdan pantolonlu olmalarını da ricâ ideriz.

Buda Kadınlar

Kadınlarımızın çuval gibi çarşaflar içinde bulunmaları ve hâlâ şapka giymemeleri hoş bir şey değildir.

Muhterem hanımlarımızda hürr erkeklerine imtisâl itmelidirler.

Kilis-Islâhiye Tarîki

İnşâ eylemekde olan Kilis-Islahiye meyânesi Şose tarîkinde geçen Teşrîn-i sânî ayı nihâyetine kadar 5193 metre tûl üzerinde 1543 amele-i mükellefe ile 13618 metre mikap emla ve 5,2799 metro mikap hafriyât ve 5.89,5 metre tûlunda hendek ve 1209 metre mekʿab kırma taş ve 120 metre mekʿab ham taş ve 530 metre mekʿab yumuşak kaya hafriyâtı ikmâl idildiği memnûniyetle haber alınmışdır, inşâata şâyân-ı şükrân bir faʿâliyetle devam idilmekdedir.

Çocuk ve Kadın Şapkaları

Son modaya muvâfık fantezi çocuk ve kadın şapkaları yalnız Pervekar Nedim Efendi'de Hâcı Halil Efendi mağazasında bulunur, tükenmeden koşunuz.

Hilal Ahmer intihâbı

Hilal Ahmer şuʿbesinden

Muʿadil-i nizâmnâme mûcebince bu seneye mahsûs olmak üzere Kanun-ı evvelin birinci günü kazâ-ı meclis ʿumûmîsi tarafından şuʿbe hey'et-i idâresi intihâb ve sene-i âtiye büdcesi tanzîm idileceği beyânıyla Helal Ahmer aʿzâsının 1 Kanun-ı evvel'de dâ'ire-i belediyeye gelmeleri evvelce iʿlân edilmiş ve iʿlân-ı vâkıʿa icâbet iden aʿzâ mikdârı hadd-i nizâmîyi bulmamış olduğnudan muʿâmelât-ı mezkûrenin 10 Kânûn-ı evvelde dâ'ire-i mezkûrede icrâsı kararlaşdırılmışdır. Yevm-i mezkûrda gerek ayrıca daʿvetnâme gönderilen aʿzâ-yı kirâmın ve gerek sâmʿi sıfatıyla isbât-ı vücûd itmek isteyen muhterem halkın hazır bulunmaları ricâ olunur.

Emlâk-ı Milliye satış iʿlânı

Kimin işgalinde bulunduğu bedel Müzâyedesi Mevkiʿ veya Mahallesi, Cinsi Kürum veya eşcârı veyâ dönümü Sahib-i veli Emlâk-ı milliye, Numarası, Hudûdu.

50, Patrik oğlu Kivrek, 23, Aşıt, hâne, Ayıntablı Debbağ Ahmed, yemîni tarîk-i yesârı Derderi oğlu Kivrak arkası ve cebhesi tarîk.

60, Derder oğli Serkis, 25, Aşıt, hâne, Ayıntablı Debbâğ Ahmed, yemîni Semerci İskender yesârı tarîk arkası Girak cebhesi tarîk.

650 Derder oğlu Givrak, 24, aşıt, hâne boş, yemîni tarîk ve patrik oğlu yesârı Semerci İskender arkası biraderi seko tarîk.

200, Külahcı oğlu Evadis, 62, aşıt, hâne boş, yemîni hâlî yesârı Zabun oğlu arkası harabe, cebhesi tarîk.

5, Cen Karabet oğlu kirkor, 22, aşıt, harâbe hâne, boş, dört tarîki yol.

100, Görenzek oğlu Körk, 102, aşıt, hâne, Abunun oğlu Saka İsmail, yemîni Şemo, yesârı İskender, arkası Tosun cebhesi tarîk.

50, Sasunlu Nevibe, 81, aşıt, hâne, boş, yemîni tarîk yesârı, Sasonlu Helo arkası Ökkeş, cebhesi tarîk.

Mal Malmüdürlüğünden:

8 Teşrîn-i 1341 tarih ve 40 numaralı Kilis gazetesiyle iʿlân kılınanlar meyânende merbût cedvelde muharrer mübâni ve sâ'ire kıymet-i muhmineye bâliğ olmadığından 10 Teşrîn-i sânî 1341 tarihinde iʿtibâren otuz bir gün müddetle temdîd

idilerek 12 Kanun-ı evvel 1341 Cumʿairtesi günü ihâlesi icrâ kılınacağından talib olanların yevm-i mezkûrda yüzde yedi buçuk te'mînât akçeleriyle ihâle hey'etine müracaʿatları.

ORJİNAL SAYFA 400

Dördüncü Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Muhterem Kilislilere

Vatanperverlik vatanı fedâkarlıklarla ölçülür tayyâre i'ânesine ve tayyâre piyangosuna iştirâk hem vatana mu'âvenet hem menfaatinize hizmetdir hemşehriler veriniz, kilisimizin de bir tayyâresi olsun ve nâmı gibi yükselsün

---

İstikrâz-ı dâhili fâizleri bugün ziraat bankasından veriliyor

---

Milli Takvîm

Hem takvîm , hem târîhdir

Milli takvîmin 1342-926 senesine âid olanı intişâr etmişdir.

Milli takvîm - milli hâdise ve bakaları bir târîh kadar ciddiyet ve intizâmla günü gününe kaydetmişdir.

Milli takvîm- Vekâyi' ve hâdisâta muvâfık darb-ı meseller ve atalar sözlerini hâvîdir.

Milli takvîm- Evkât-ı şer'iyelidir.Sekiz renkli bir kapağı vardır.

Milli takvîm-Geçirdiğimiz iyi ve kötü günleri bize ibret-bahş olacak bir tarzda ihbâr eder.

Milli takvîm; her kitabcıdan arayınız.Topdan satıldığı yer : İstanbulda "hüsn-i tabiat matbaasıdır"

Kıymet-i muhammenesi

82 60 muhtelif kavakdır ki 25 aded

89 Ceviz ve dut ve mışmış vesâireden mahlût

Odun tahminen kantar 31

25 bağ kütüğü 10

Yekûn : 196,60

-1 Teşrîn-i sâni 341 târîhine kadar müddet-i icâreleri-

Lira	Mensûb olduğu vakıf	Numro ve Nev'i	Mevki'
65	Abdullah oğlu Vakfı	Hukre(?)	İçeri bağçede Hâcı Beyli Hukresi
145	Küçük Çorbacı "	Bağçe	Küçük çorbacı bağçesi
22	Hacı Fatma Hanım "	"	Yukarı fırlak bağçesi
21	" " " "	"	Aşağı fırlak bağçesi
130	Sumakzâde "	"	Haleb ağası nâmıyla ma'rûf bağçenin bağçesi
150	Seyyid Mehmed bin Hâcı Mehmed "	"	Hâcı Halîl Bağçesi
25	Hâcı Aişe "	"	Hâcı Nasır Bağçesi
110	Seyrekbasan "	7 "	Sumaklı Bağçesi
600	Debbâğhâne "	11 "	Bülbüllü Bağçesi

-1 Muharrem 341 târîhine kadar müddet-i icâreleri-

G Lira	Mensûb olduğu vakıf	Numro ve Nev'i	Mevki'
5	Yegenzâde Vakfı	2 Dükkân	Odun bazarında
3	" "	4 "	"
4	" "	3 "	"
2	Akcurun "	7 Rub' dükkân	Câmi' Civârında
2	Tekye Câmi'i "	7 Nısf "	Büyük Bedesten
2	" "	12 " "	"
6	" "	30 " "	"
15	" "	104 dükkân	Attâr bazarında

3	Câmi'-i kebîr "	104 "	Haffâfhânede
45	Karakadı "	111 Değirmen	Samandere Değirmeni

1 Muharrem sene 345'den ilâ gâye-i zilhicce târîhine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince ta'mîrâtı müstecirine âid olmak üzere

Evkâf me'mûrluğundan :

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer müsakkafâtın hizâlarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimelerinde münderic şerâit vechile bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-ı lâyık görüldüğü takdîrde 12 kânûn-ı evvel sene 341 cumaertesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyeleri icrâ kılınmak üzere 21 teşrînisâni 341 târîhinden i'tibâren mevki'-i müzâyedeye vaz' olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri

78-2

Evkâf me'mûrluğundan:

77-2

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol-bâbdaki müzâyede kâimelerinde münderic şerâit vechile 2l teşrinisâni sene 341 târîhinden i'tibâren mevki'-i müzâyedeye vaz' olunub hadd-i lâyığını bulduğu takdîrde 12 kânûnıevvel 341 târihine müsâdif cumaertesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaatları

ORJİNAL SAYFA 401

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur.

dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.		İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 409] 19 Kânûn-ı Evvel 1341-1925	Pazar	3 Cumâdiyelahire 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Musul Bizimdir

Cenevre 15 (A.A) Kaymakamlıktan:

Hevas Ajansına göre akvam meclisi ngiltere’nin Irak Mandasını yirmi beş sene temdidine Türkiye ile iktisâdî itilaflar akdine muvafakatini şartıyla Musul’un Irak’a verilmesi hakkındaki komisyon teklifini kabul mütemâyildir. Mandanın temdidi meselesi bazı müşkilât irâe eder gibi görünüyor. Meclis kararlarını vermeden İngiltereden bu hususta teminât almak istemiş Cenberlâyin’in ra’yini istizâc etmiştir. Ajansa göre Brüksel hattından başka teklif edilecek her hangi hududa ait teklifatın nazar-ı itibara alınması için Londra’ca bir temayül mahsus değildir. Cemiyet-i akvâm kararından sonra hangi esas üzerinde bâis-i memnuniyet bir son halin vücuda getirilebileceği ve mes’elenin sulhan halli mümkün olup olmadığı anlaşılacaktır.

Londra, 15 Münih – İngiliz gazetelerinin Cenevre’den istihbarına göre akvam meclisi bu gün ve yarın Musul hakkında vereceği kararını gece celsesinde uzun uzadıya tetkik etmiştir. Fennî mahiyette bazı tâli teferruattan başka halle muhtaç bir şey kalmamıştır. Müzâkerâtın esâsını üçler komitesinin raporundaki netâic teşkil etmiştir. İngiliz murahhaslar müzâkerâta iştirak etmemiştir.

Londra, 14 Minh – Avam kamerasında Irak’a dair cereyan edecek münâkaşa tehir olunmuştur. Nâfia vekili Sırrı Bey vefat etmiştir. Reis-i Cumhur Hazretleriyle baş vekil vekiller ve meb’ûslar sefîr-i kebîrler cenâze merâsiminde bulunmuşlardır. Cenaze otomobilini sınıf-ı muhtelifeden mürekkeb bir müfreze takib etmiştir. Nâfia’ya Cinânî Bey vekâlet edecektir. Tayyare piyangosu çekilmiştir. 114446 numaraya beş bin 72652 numaraya iki bin beş yüz 83160 numaraya iki bin düşmüştür. Paris’ten: Dün Şefik Bey 85 milyon lira tesbit olunduğu kuponlar müzâkerâtına 7 Kanunisanide Paris’te başlanacağı söylemiştir. İstanbul borsasında İngiliz lirası 899 kuruşa düşmüş istikrâz-ı dâhili 57 kuruş on paraya çıkmıştır.

İstiklal mahkemesi Rize'nin bazı köylerindeki hâdise-i irticâiyye muhâkmesini netîcelendirmiştir. Muhrik ve müşevviklerden sekizi idam 14 kişi on beş sene iki kişi on sene 19 kişi beşer sene küreğe mahkum edilmişlerdir. Mahkeme Giresun'a hareket etmiştir.

En Son Haberler

Cenevre, 16 minh sâat 21 dakika 15'de telsizle alınan Hevas Ajansından – Ccemiyet-i akvâm meclisi Musul hakkındaki kararını tebliğ etmiştir. Türkiye hey'et-i murahhasası kararın tefhiminde hazır bulunmamıştır. Tevfik Rüşdü Bey içtimadan evvel cemiyet-i akvâm kâtib-i umûmiliğine Türkiye Musul vilâyetinin hey'et-i mecmuası üzerindeki mütâlebâtının temâmen bâkî olduğunu mübeyyin bir mektûb göndermiştir.

Ankara, 16 minh – Hey'et-i vekile bu gün öğleden sonra re'îs-i cumhur hazretlerinin riyâsetinde ictimâ ederek geç vakte kadar müzâkerâtta bulunmuştur.

ORJİNAL SAYFA 402

Dördüncü Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Muhterem Kilislilere

Vatanperverlik vatanı fedakârlıklarla ölçülür. Tayyâre iânesine ve tayyâre piyangosuna iştirak hem vatana muâvenet hem menfaatinize hizmettir. Hemşeriler veriniz, Kilisimizin de bir tayyaresi olsun ve nâmı gibi yükselsin.

İstikrâz-ı dâhilî fâizleri bu gün zirâat bankasında veriliyor.

Millî Takvîm

Hem Takvm hem Târihtir

Mllî takvimin 1342-926 senesine âid olanı intişâr etmiştir.

Millî takvim – millî hâdise ve vak'aları bir tarih kadar ciddiyet ve intizamla günü gününe kayd etmiştir. Millî takvim – Vakâyi ve hâdisâta muvafık darb-ı meseller ve atalar sözlerini hâvîdir.

Millî Takvim – evkâf-ı şer'iyyelidir. Sekiz renkli bir kapağı vardır.

Millî takvim – Geçirdiğimiz iyi ve kötü günleri bize ibret bahş olacak bir tarzda ihbar eder. Millî takvimi her kitapçıdan arayınız. Toptan satıldığı yer: İstanbul'da Hasan Tabîat Matbaasıdır.

Kıymet-i Muhammenesi

82 60 Muhtelif kavak direği 25 aded

89 Ceviz, dut, mişmiş vesaireden mahlut odun tahminen kantar 31,10

25 Bağ kütüğü

.yekün: 196,60

*** 1 Teşrinisâni 1341 tarihine kadar müddet-i icâreleri

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

65-Abdullah oğlu vakfı – Hokre – İçeri Bağçede Hacı Beğli Hokeresi

145-Küçük Çorbacı vakfı-Bağçe-İçeri bağçede küçük çorbacı bağçesi.

22 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede yukarı farlak bağçesi

21 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede aşağı farlak bağçesi

130 – Sumakzâde Hanım vakfı – bağçe – Haleb Ağası Namıyla maruf Bağçesnin uç ayağı.

150 – Seyyid Mehmed bin Hacı Mehmed – vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Halil bağçesi

25 – Hacı Âişe vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Nasır bağçesi

110 – Seyrek Basan vakfı – 7 Bağçe- İçeri bağçede Sumaklı bağçesi

600 – Debbağhâne vakfı – 11 bağçe – İçeri bağçede Bülbülün Bağçesi.

1 Muharrem 1345 Tarihine kadar müddet-i icâreleri:

G Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

5- Yekünzâde vakfı – 2 dükkan – Odun pazarında

3 - Yekünzâde vakfı – 4 dükkan – Odun pazarında

4- Yekünzâde vakfı – 3 dükkan – Odun pazarında

2- Akcurun vakfı – 7 rubu dükkan – Cami civarında

2- Tekke câmii vakfı – 7 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

2 - Tekke câmii vakfı – 12 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

6- Tekke câmii vakfı – 30 Nısf dükkan – Büyük Bedesten

15- Tekke câmii vakfı – 104 dükkan – Attar pazarında

3- Câmi-i Kebir vakfı – 104 dükkan – Haffaf Hanede

45- Karakâdı vakfı – 111 değirmen – Sandere Değirmeni

1 muharrem sene 1345'den ilâ ğâye-i Zilhicce tarihine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince tamiratı müste'cirine aid olmak üzere Evkaf Memurluğundan:

Evkâfa aid ve bâlâda muharrer müskefâtın hizalarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit veçhiyle bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-i lâyık görüldüğü takdirde 12 Kanunievvel 1341 Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınmak üzere 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri.

2-78

Evkâf Memurluğundan:

2-77

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol bâbtaki müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit vechile 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunup hadd-i lâyığını bulduğu takdirde 12 Kanunievvel 1341 tarihine musadif cumartesi günü öğleden sonra vasati sâat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâliblerin mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 403

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah		Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb.

İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 409] 19 Kânûn-ı Evvel 1341-1925	Cumartesi	3 Cumâdiyelahire 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Musul Bizimdir

Cenevre 15 (A.A) Kaymakamlıktan:

Hevas Ajansına göre akvam meclisi İngiltere’nin Irak Mandasını yirmi beş sene temdidine Türkiye ile iktisâdî itilaflar akdine muvafakatini şartıyla Musul’un Irak’a verilmesi hakkındaki komisyon teklifini kabule mütemâyildir. Mandanın temdidi meselesi bazı müşkilât irâe eder gibi görünüyor. Meclis kararlarını vermeden İngiltereden bu hususta teminât almak istemiş Cenberlâyin’in ra’yini istintâc etmiştir. Ajnese göre Brüksel hattından başka teklif edilecek her hangi hududa ait teklifatın nazar-ı itibara alınması için Londra’ca bir temayül mahsus değildir. Cemiyet-i akvâm kararından sonra hangi esas üzerinde bâis-i memnuniyet bir son halin vücuda getirilebileceği ve mes’elenin sulhan halli mümkün olup olmadığı anlaşılacaktır.

Londra, 15 Münih – İngiliz gazetelerinin Cenevre’den istihbarına göre akvam meclisi bu gün ve yarın Musul hakkında vereceği kararını gece celsesinde uzun uzadıya tetkik etmiştir. Fennî mahiyette bazı tâli teferruattan başka halle muhtaç bir şey kalmamıştır. Müzâkerâtın esâsını üçler komitesinin raporundaki netâic teşkil etmiştir. İngiliz murahhaslar müzâkerâta iştirak etmemiştir.

Londra, 14 Minh – Avam kamerasında Irak’a dair cereyan edecek münâkaşa tehir olunmuştur. Nâfia vekili Sırrı Bey vefat etmiştir. Reis-i Cumhur Hazretleriyle baş vekil vekiller ve meb’ûslar sefîr-i kebîrler cenâze merâsiminde bulunmuşlardır. Cenaze otomobilini sınıf-ı muhtelifeden mürekkeb bir müfreze takib etmiştir.

Nâfia'ya Cinânî Bey vekâlet edecektir. Tayyare piyangosu çekilmiştir. 114446 numaraya beş bin 73160 numaraya iki bin düşmüştür. Paris'ten: Dün Şefik Bey 85 milyon lira tesbit olunduğu kuponlar müzâkerâtına 7 Kanunisanide Paris'te başlanacağı söylemiştir. İstanbul borsasında İngiliz lirası 899 kuruşa düşmüş istikrâz-ı dâhili 57 kuruş on paraya çıkmıştır.

İstiklal mahkemesi Rize'nin bazı köylerindeki hâdise-i irticâiyye muhâkmesini netîcelendirmiştir. Muhrik ve müşevviklerden sekizi idam 14 kişi on beş sene iki kişi on sene 19 kişi beşer sene küreğe mahkum edilmişlerdir. Mahkeme Giresun'a hareket etmiştir.

En Son Haberler

Cenevre, 16 minh sâat 21 dakika 15'de telsizle alınan Hevas Alandasından – Ccemiyet-i akvâm meclisi Musul hakkındaki kararını tebliğ etmiştir. Türkiye hey'et-i murahhasası kararın tefhiminde hazır bulunmamıştır. Tevfik Rüşdü Bey içtimadan evvel cemiyet-i akvâm kâtib-i umûmiliğine Türkiye Musul vilâyetinin hey'et-i mecmuası üzerindeki mütâlâtının temâmen bâkî olduğunu mübeyyin bir mektûb göndermiştir.

Ankara, 16 minh – Hey'et-i vekile bu gün öğleden sonra re'îs-i cumhur hazretlerinin riyâsetinde ictimâ ederek geç vakte kadar müzâkerâtta bulunmuştur.

ORJİNAL SAYFA 404

İkinci Sahife	Kilis	19 Kânûn-ı Evvel 1341

Pencşenbe Günki İlâvemiz

Musul Bizimdir Musul Bizimdir

Paris , 14-(A.A) Eko dö Pari gazetesi Türk murahhaslarının Paris'de verecekleri karara hamiyet atfediyor.Çiçerin ve Rakofski'nin bu müzâkerâta iştirâk etmeleri muhtemeldir

İsmet Paşa'nın Beyânâtı

14 minh Başvekil İsmet Paşa'nın meclisde bir suale cevâben şarkda ve diğer bazı vilâyetlerde irticâ' hâdiseleri ile Musul meselesine âid beyânâtına nazaran hükûmet birbiri arkasından zuhûr idüb derhâl basdırılan bu hâdiselerin hârici tertîb

netîcesi olduğunu tesbît etmişdir şimdi hükûmetin tedâbîr-i kat'îyesi netîcesi olarak hiçbir eseri kalmayan bu tahrîkât tam Musul meselesinin müzâkeresi sırasında tertîb olunmuşdur.

-Kilis Türk Ocağı Piyangosu-

1-Kilis Türk Ocağı tarafından tertîb edilen piyango 1342 kânûnisâninin birinci cum'a günü alaturka saat sekizde hilâl konferans salonunda resmî bir hey'et karşısında çekilecekdir.

2-Piyango her biri birer mecidiyeden (400) bilet üzerine tertîb olunmuşdur. Bilet sayısının yüzde onuna isâbet olacakdır.

3-Piyangoya konan eşyâ şunlardır :

Sıra Sayısı	**Piyangoya Konan Eşyâ**	**Sıra Sayısı**	**Piyangoya Konan Eşyâ**
1	Gramafon (çifte zemberekli,borulu)	21	Kahve değirmeni (Tuncdan ,İstanbul işi)
2	Lüks lamba (fener şeklinde, radyum marka)	22	Altı aylık Resimli Perşenbe abonesi
3	Kol saati	23	Ayna(İngiliz)
4	Gümüş Baston	24	Altı aylık Türk Yurdu abonesi
5	Su takımı (penbe renkli,yaldızlı ve bir tabak bir sürâhi, iki bardakdan ibâret)	25	(çift) eldiven(hânımlara mahsûs)
6	Jilet traş makinesi	26	İpek mendil(Keşmir) son moda
7	Kol saati	27	" " " "
8	Şemsiye (Kemik saplı,saten,çifte yaylı)	28	" " " "
9	Kadın el çantası (son moda)	29	" " " "

10	“ “ “ “	30	Kravat
11	Masa saati (üç çanlı, münebbihli)	31	“
12	Ütü	32	Traş makinesi
13	Çay ve Süt takımı(Porselin)	33	Çakı
14	Kadın Şemsiyesi (Bafon Saplı)	34	“
15	“ “ “ “	35	(Bir şişe) Losyon
16	Erkek Şemsiyesi(yekpâre tahta saplı)	36	“ “ “
17	Baston	37	“ “ “
18	“	38	“ “ “
19	Lamba Fener(büyük kal’ada yekpâre camlı)	39	“ “ “
20	(bir çift) eldiven(hânımlara mahsûs)	40	“ “ “

Eşyâyı herkes Türk Ocağına gelüb görebilir

Biletleirn satıldığı yerler : Türk Ocağı, Mahmud Turhan Efendi’nin Türk kitâbhânesi, Kadı câmi’i civârında Koltuk Ali oğlu Abdurrahman Efendi’nin dükkânı

ORJİNAL SAYFA 405

Üçüncü Sahife	Kilis	19 Kânûn-ı Evvel 1341

Emlâk-ı Milliye Satış İlanı

Bedel Müzâyedesi (Lira) – Sâhib-i ûlâ (Kişinin Tarlası Demekle Maruf) – Mevkii – Cinsi – Dönüm veya kürûm veya eşcârı – Hududu:

20 – Maraşlı oğlu Artin – Kara Yerde – Nısf Hisse tarla – Tamamı hesabiyle 8 – Muharrem Efendi vâdi, tarik, şose.

200 – Arbatlı oğlu Serkes – Hömbelek – Bağ – Kürûmu 685 – Şarkan ve garben tarik, şimâlen Keferganî oğlu kıbleten Yahûdi Şebab.

10 – Bıçakçı Tavider - Hömbelek – Bağ – Kürûmu 200 – Şarken HannanÇavuş, ğarben Havo şimâlen Hacı Eyyub oğlu kıbleten

10 – Yılan oğlu – Zamhalı – Zeytün eşcârı – 12 – Şarkan Cer’at oğlu ğarben Çemâvez Çavuş şimâlen Attar Mehmed kıbleten Bao oğlu Hasan.

2 0– Meyhâneci Hacı Üseyb – Hömbeleke – Zeytin eşcârı – 22 – şarken Şeyh Müslim ğarben Köşker Mehmed şimâlen Çömlek kıbleten Şeyh Müslim.

50 – Cerci Mihail – Cengin Karyesi- Zeytin – 50 Şarken Şeyh Müslim ğarben Aliço oğlu Veli şimâlen tarik kıbleten Debbağ Veli oğlu Şeyhli.

60 - Cerci Mihail – Cenkin Karyesi- Zeytin – 90 – Şarken Ahmed Zeytüni ğarben Eşki Ahmed tarlası şimâlen tarik kıbleten Debbağ Veli oğlu Şeyhli.

100 – Toçu Oğlu – İlezi Orta Yol – Nısf Tarla – 10 dönüm tamamı – şarken Taşçı Köşren ğarben Paşonun oğlu şimalen ve kıbleten tarik.

5 – Kunduracı Kara oğlan – Havaralık – Tarla – 6 Dönüm – Şarken Kadiş Mehmed ğarben Gölgeci şimâlen Ruhinin oğlu kıbleten Topçu oğlu

50 – Kekeç Na’lband – HamurKesen – Zeytin – 31 – Şarken Mamperek oğlu ğarben bihar şimâlen ve kıbleten tarik.

40 - Kerbo oğlu Serkes - HamurKesen – Zeytin – 25 – Şarken Danel oğlu Kivrik ğarben Samak oğlu Köse Ali şimâlen Halil Hoca kıbleten Sahib-i sened.

100 –Pürtekin oğlu veresesi – Oylum – Zeytin – 78 – Şarken soğan delisi ğarben Barznik oğlu şimâlen Halil Hoca kıbleten sâhib-i senet.

3 – Görünlü Sarkes Dâmâdı – Kenise – Bağ – Kürumu 180 – Şarken ve ğarben ikinci Ali oğlu Mahv şimâlen Zeytin Kaviri kıbleten Kıcık oğlu Mehmed.

50 – ağik Ağa – Kalleş – Zeytin – 100 – Şarken Bor ğarben Habeşin oğlu şimâlen ve kıbleten tarik.

25 – Egop Ağa oğlu Boynu Eğri – Kalleş – Zeytin – 50 – Şarken Emine hatun ğarben Mor Kızık Oğlu Reşid Şimalen tarik kıbleten Pekmez oğlu Ahmed.

20 - Topçu Oğlu – Havaralık Tarla – 7 Dönüm – Şarken Halil abdülmesih ğarben Basmacı sağır şimâlen Körkeci Mehmed Ali kıbşeten Ğaib Efendi.

20 – Kalpakçının oğlu - Havaralık Tarla – 6 Dönüm – Şarken Kasab Hacı Ali ğarben Topçu Oğlu şimâlen Abfdülhamid Efendi kıbleten Kör Seyyid ve Oğlu Hasan.

25 – Basmacı Sağır - Havaralıkk Tarla – 6 Dönüm – Şarken Topçu oğlu ğarben Bakkal Ahmed şimâlen Korkici Mehmed Ali kıbleten Gâib Efendi.

25 - Kalemkâr - Havaralık Tarla – 6 Dönüm – Şarken Ğâlib Efendi ğarben Abdüsselâm zâdeler şimâlen Hudarcı Nuri kıbleten Tarik

15 - Keşiş oğlu Apyam ve Avadis – hamur Kesân – Zeytin -45 – Şarken Keşiş oğlu ğarben Şakir şimâlen Keşiş oğlu kıbleten Kûret İbiş.

15 - Kundakçı Kasbar oğlu Sarkes – Hamur Kesân – Tarla 3 – Şarken tarik ğarben Hacı Fatma şimâlen … kıbleten tarik.

15 – Danyal'ın oğlu - Hamur Kesân – Tarla - 4 – Şarken Halil hoca ğarben sağır oğlu şimâlen tarik kıbleten Hacı İbiş Hoca.

11 – Kazancı Maraşlı oğlu – Oylum yeri – Tarla – 4 – Şarken Emiş Karı ğarben hulle Mahmud şimâlne Habib Çavuş kıbleten tarik.

20 – Azzâz oğlıu Pabuci Keşiş oğlu Arakil oğlu Ekop – Kasab oğlu – 145 Bağ – 280 – Şarken Cüneyd oğlu – ğarben Hoca Hızır oğlu – şimâlen Murad kıbleten Kel Bilo.

.. Beşikçi oğlu – Dağ önü – 199 bağ – 230 – şarken dere ğarben Çinir şimalen Çil oğlan kıbelten Hacı âkif.

Mal Müdürlüğünden: Balada muharrer bedeli sekiz yüz taksitle yirmi beş kıta arazinin 13 Kanunievvel 1341 tarihinden itibaren yirmi beş gün müddetle müzâyedeye vaz ve 6 Kanunisani 1342 tarihine müsâdif Çarşamba günü ihalesi icrâ kılınacağından tâlib olanların teminat akçeleriyle birlikte satış komisyonuna mürâcaatları. 2-88.

ORJİNAL SAYFA 368

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.

[Sayı: 396] 18 Teşrinievvel 1341-1925	Pazar	30 Rebiulevvel 1344 [Üçüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Harb Hazırlığı Rivayetleri

Avrupa gazeteleri Türkiye'nin harp için askeri hazırlıklar yapmakta olduğuna dair son zamanlarda türlü türlü havadisler neşr ediyorlar. Bu havadislere karşı daha ziyade lâkayd bir vaziyet alabiliriz. Türkiye için hiç hiç bir fütuhat emeli, hiçbir istilâ ve istismar meyli mevcut olmadıkça Türkiye için bütün dünya ile sulh ve komşularıyla dostluk siyasetinden başka bir siyaset mevzuu bahs bulunmadıkça harp hazırlığı da yapabilir, sulh hazırlığı da! Eğer Türkiye har hazırlığı yapıyorsa bu demektir ki Türk milleti kendi hayatını ve istikbalini tehdid eden düşmanlıklarla muhat bulunduğu kanaatindedir. Böyle olduğu takdirde ise Türkiye isterse harp eder ve isterse sulh yapar. Bu onun en tabii ve en meşru hakkıdır. Bu siyasetten o yalnız kendi kendisine karşı mes'ûl olur. Kimseye hesab vermeye lüzum görmez.

Bununla beraber Türkiye'nin hakiki maksatlarını ve hakiki fikirlerini göstermek üzere bu satırları yazmaya lüzum hissediyoruz. Zira Türkiye, yarınki vukuatı beyne'l-milel münâsebeti alakadar eden kısımları itibarıyla her türlü mes'ûliyetten beri olmalıdır. Ve her şey olduğu gibi tamamen söylemiş anlatmış bulunmalıdır.

Türkiye harp hazırlığı yapıyor mu? Bu suale iki türlü cevap vermekte mümkündür. Türkiye mutlaka zihnine koyduğu tasarladığı, planını yaptığı bir harp için hazırlık yapmakta değildir. Fakat, Türkiye müdâfayı milliye hazırlığı yapıyor, yapar veya yapacaktır. Niçin yapmasın, ve yaptığını söylemekten niçin çekinsin? Madem ki yer yüzünde henüz milletlerin haklarını müdâfa etmek için harpten başka vasıta yoktur. Madem ki şu miskin ve manasız cemiyet-i akvâm müessesesi diktatör İngiltere'nin emri ile hareket eden aciz bir âletten başka bir şey değildir. Madem ki İngiliz milleti tarafından gösterilen o kadar silahperverâne nümayişlere rağmen mürteci birİngiliz hükümeti sarf-ı mahdud bir müstemlekeci kitlesinin hesapları nemına bu kadar muzır bir siyaset takib edebilmeye kendisini salahiyattar addediyor. Şu halde Türkiye için dünyanın aynı dünya olduğunu görerek ona göre hazırlanmaktan başka yapacak ne kalabilir. Harp hazırlığı yapmayalım da ne yapalım? İngiliz petrolcülerinin zevk ve safa sürmeleri için Musul'u İngilizlere

vermek lazım olduğuna inanarak "eyvallah" mi diyelim. İngiltere'nin Musul'a yerleşerek bize yeni yeni mes'eleler çıkaracağına olmamıza rağmen Mösyö "Jeremi"nin hatırı yahut "Baldovin" cenaplarının şan ve şeref kazanmaları için Türkiye kendi kendisini feda mı etsin? Teessüsü gününden beri beyne'l-milel sulh ve müsâlemet lehine hiçbir faideli iş görememiş olan cemiyet-i akvam meclisinin yalnız İngiltere hesabına çalışan yalancı adaletine güvenerek uykuya mı yatalım?

Türkiye elbette harp hazırlığı yapacaktır. Fakat, bu aşık olduğumuz ve kat'î surette karar verdiğimiz bir harp için hazırlık değil belki de alelâde gayet tabii bir müzâfayı milliye hazırlığı, bir müdafaayı milliye tedbirleridir. Türkiye, ne harp oyunu

ORJİNAL SAYFA 369

İkinci Sahife	Kilis	18 Teşrinievvel 1341

Oynamasını seven çocuklarla meskundur. Ne de dünya üzerinde yeni fütuhata göz dikmiş Baldevin'lerle idare edilir. Türkiye sulh isteyen köylünün ve sulh için çalışan bir devletin memleketidir. Ancak öyle bir sulh istiyoruz ki bizim için asgari emniyet ve selamet mikdarını kat'î şekli ile temin etmeye kafidir. Nasıl bunu bulduğumuz gün bizden silahperver kimse yoksa bunu bulamadığımız zamanda bizden daha fedâkar bir muharib de yoktur. Binâenaleyh Türkiye harbe hazırlanmaya mecburdur. Bilhâssa cemiyet-i akvâmın oynadığı feci muzhikenin mahiyetini bütün çıplaklığı ile meydanda olduktan sonra. Harbe hazırlanmayalım da ne yapalım! Yarın cemiyet-i akvâm efendisi olan Baldovin kabinesinin keyfine göre bir karar veriverecek olursa iş başa düşecek değil midir? O günleri hesap etmek bir milletin en tabii hakkı en meşru' endişesi olmak lazım gelmez mi? Bununla beraber bütün dünyayı temin ederiz ki Türkiye Musul davasını sulhan halletmek hususunda en küçük en zayıf bir ümid bile mevcut bulunmadıkça harp çıkaracak bir sû-i kastçı değildir. Vakıa bugün cemiyet-i akvâmdan hiçbir şey ümid ettiğimiz yoktur. Eğer sulhun muhafazası yani hakkımızın teslimi hakkında tek bir ümidimiz varsa o da İngiliz milletinin hakikati gören kısmının müdahelesine bağlıdır. Cemiyet-i akvam bizim nazarımızda mes'ûl İngiliz hükümeti ise onun arkasından yürümeye ----

--- Meclis-i umûmî ---

Meclis-i umûmîce geçen içtima fevkalade de ittihaz olunan mukarrerâtın ictimâ-ı mezkuru icab ettiren esbabı irâe edememesine mebni vilayetçe vaki olan itiraz üzerine yeniden tetkiki için meclisin tekrar ictimâ-ı fevkaladeye davet olunması dahiliye vekaletidnen emrolunmuş ve bu yolda icrâ kılınan tebliğate binâen meclis-i umûmî azasından olup şehrimizde bulunan müdür-i umûmîmizz MAhmud Rağıb Efendi dünkü gün Gaziantebe azimet etmiştir.

Mahkum miskin bir oyuncaktan başka bir şey değildir. O sulhu temin edemez. Onu ancak İngiliz milletinin hakikati gören ksımı kurtarabilir. Fakat her ne olursa olsun henüz her türlü ümid mahv olmamıştır. Binâenaleyh Türkiye bekleyecektir. Hiçbir Türk hükümeti harp yapamaz, yapamaz. Türkiye ancak Türkiye'nin varlığını tehdid eden bir tehlike karşısında silaha sarılır. Musul meselesi böyle bir tehlikeyi bizzat taşıyan bir mes'eledir. Fakat, henüz her türlü ümit mahv olmamıştır. Bunun iin bütün dünyaya temin ederiz; Türkiye ancak hâl-i intizardadır. Ümidi çok zayıf fakat sulha irtibatı çok kavidir. Son mecburiyet kat'î zaruret, yani Musul davamızın kat'î bir redde mahkumiyeti tahakkuk etmedikçe Türkiye harp çıkaracak değildir.

İşte çok açık çok kat'î söz. Cumhuriyet.

Tekyelerden Bir Hatıra

İstanbul 1-10-1341

Allah, Gazi Paşamızdan razı olsun. Merkez Efendi Tekyesi Topkapı'da senelerce hayat geçirmiş saltanat sürmüştü. Oraya hücum eden kadın erkek çoluk çocuk hep adaklarını adarlar, kurbanlarını keserler ve içindeki babaları beslerler, böylece çocuğu olmayan kadınlar kocasının muhabbetne nail olmayanlar kendilerini aldatarak teselli bulurlardı.

Kocasından boşanmak isteyenlerdetekyenin kudsiyeti Şeyh Efendinin himmeti ulaşırdı.

Bandırma'dan (b) hanım bizim merkez efendiye kocasının elinden kurtulmak için bir kurban adar. İstanbul'a gelir biricik evinin kirasını alarak 9 lirasını tanıdığı fukaralardan kurbanlık lamalrını hararetle tenbih eder. A'lâ bir AKraman koyunu hazırlanır arabaya yerleştirilir. Adak sahibi ile koyunun etinden bir parça pişirip

mübarek ziyaret yerinde yemek niyet eden zavallı iki fakir kadında arabaya binerler. Soluk tekyenin kapısında alınır. Bundan sonra:

Fakir kadınlardan (Z) hanımın ifâdesini yazacağım. Araba bizi tekyenin kapısına kadar götürdü. İçeri girdik. Şeyh Efendiyi aradık nihayet bir orta yaşlı geldi.

Kurban sahibi hanım söze başladı. Şu kurbanı adadık emir ederseniz kessinler.

ORJİNAL SAYFA 370

Üçüncü Sahife	Kilis	18 Teşrinievvel 1341

Beraberimde getirdiğim şu fakir kadınlara da birer parça lutf ederseniz burada pişirip yiyecekler, bunlar benim bildiğim iyi kadınlardır, fakirlerdir.

Şeyh Efendi hemen atıldı. (Olmaz olmaz… Burada kesileni burada bekleyen yer. Tekyenin sünneti bu günâdır. Lokamsını bile vermem. Burada bekleyenler niçin bekliyorlar, diye mırıldandı. Bundan sonrası korkunç birşekil) Hayratınızı bozmayın. Burada zikrullah ehli bulunur.)

Şeyh Efendi kurbanın başka bir gün kesilmesi daha münasib olduğunu anlatmak istedi. Babaların imaretinde her gün et eksik olmaz. Kurbanlıkları bize bırakınız biz dua ederiz, dedi. Kurban sahibi kesilmesini ricâ etti. Ben yalvardım: - Ne olur Şeyh Efendi bir parça bize de verseniz.

- Kadın, Tekyede dilencilik mi olur, dedi tekdir etti:

Şeyh Efendi bizim klay kolay koyunu canlı bırakmayacağımızı anlayınca bir iki adam çağırdı. Koyunu içeri aldılar. Ben pencereden bakıyorum. Onu kestiler, yüzdüler bekledik. Belki şeyh efendinin gönlü olur deyiverir diye halen bekliyordu.

Mal sahibi birdefa daha gitti. Şeyh Efendi bu fakirleri ben getirdim. Boş döndürmeyiniz, diye yine ricâ etti. Ne oldu bilmiyorum. Anacığım olmazmış. Tılsım değilmiş diye döndü. Dedelerin hakkı imiş. Biraz daha bekleriz.

Şeyh efendi gövdeyi astırdı. Et kapısı kilitlenmiş anahtarı bile soklamıştı. Ben baka kaldım. Arkadaşım (S) hanımın yanına keldim. Ellerimiz kaldırdık. (Ya Rabbi, Asıla kalasın) diye bedduâ etti.

Sonradan öğreniyoruz, buraya günde birçok kurban gelir. Diri diri pazara çıkar. Bir kısmının da atı satılırmış.

Duamız kabul olunmuş hükümetimiz merkez efendi tekyesinin mes'lesini kapamış idi. Ah Gâzi Paşamizdan razı olsun, dedik.

Çengi..

Sigorta Acentesi

Zirâat Bankasından:

Anadolu Anonim Türk sigorta şirketinin Kilis ve civarı acenteliği sandıkamızca deruhte edilmiş olduğundan cüz'î ücret mukabilinde binlerce liralık emvâl ve eşyalarını daima taht-ı emniyette bulundurmak arzu eden bil-umum tüccârân ve ahali-i muhteremenin Kilis Zirâat Bankası sandıkına müracaatları ilan olunur.

Kilis

Esasen sigorta işlerine alışmaklığımız mühim bir noksanı telafi teşkil ederken bu işlerin acenteliğini öteden beri halkımızın emniyet ettiği Ziraat Bankasının deruhte etmesi ikinci bir faide olduğundan ahalinin hem bu işe rağbet etmelerini hem de ellerini Ziraat Bankasına sigorta ettirmelerini ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Uludağ

Bursa'da Keşiş Dağı isimin Uludağ'a tahvil edildiği dahiliye vekaletinden vilayetlere iş'âr olunmuştur.

Hükümete Borcu Olanlar

A'şârdan ve sâbıka emvâl-i umûmiyesinden hazineye medyun olanların simmetleri muvafık fiyatlarla mahsûb ettirilir. 2+53 hükümet civarında takib Sâlih der hânesi.

Ahmed Râmi

İcra Dairesinden

Debbağhâne mahallesinden Küsbecinin oğlu Mahmud ve hemşiresi Huriye'nin Ksübecinin oğlu Yusuf'un zevce-i metrukesi Hatice'de bâ ilam hâne bedelinden alacakları olan on bin kuruşun temin-i istifâsı zımnında müddeâ bih Debbağhâne mahallesinde kain cephesi tarik-i hâs cânib-i yemini Vezirizâde Hasan

Efendi hânesi yesarı Kabacan oğlu Mustafa arkası Selim oğlu ve Kiskos oğlu hâneleriyle mahdud maa müştemilat bir bab hânenin bil-müzayede on üç bin kuruş bedelle ihâle-i evveliyesi Tütüncü Şükrü namına icra kılınarak ihâle-i kat'iyyesi on beş gün sonra icrâ kılınacağından tâlib olanların bedel-i mukarrereye yüzde beş zammetmek üzere yüzde on depozitoları ile mürâcaat eylemeleri. 2 – 57.

Toprak:

Zirâî, ticâri toprak mecmuasının beşinci sayısı dahi neşr olunmuştur. Abone olmalarını karilerimize tavsiye ederiz.

ORJİNAL SAYFA 371

Dördüncü Sahife	Kilis	18 Teşrinievvel 1341

Emlâk-ı Milliye İ'lânı

Bedel-i Muhammenesi
Emlâk-ı Milliye

Lira	Mevki'i	Cinsi	Sâhib-i Evveli	Hudûdu	Numrosu
4000	Havâli	Fevkâni kahve sehm 3-4	Çağlas oğlu Toros	Yemenî Yesârî arkası sâhib-i sened cebhesi tarîk	752
25000	"	Araba hanı " "	" " "	" Kahve kapusı Yesârî sâhib-i sened arkası cebhesi tarîk	753
30000	"	Buğday " " "	" " "	" " Yesâri	743

				tütüncü dükkânı arkası cebhesi tarîk	
1500	“	Direk mağazası “ “	“ “ “	Yemenî yesâri sâhib-i sened arkası kezâ cebhesi tarîk	758
500	“	Tütüncü dükkanı “ “	“ “ “	“ “ “	757
800	“	Kömürcü “ “ “	“ “ “	“ “ “	756
800	“	“ “ “ “	“ “ “	“ “ “	755
800	“	Arpacı “ “ “	“ “ “	“ “ “	754
900	“	Berber “ “ “	“ “ “	“ “ “	751
900	“	Arpacı “ “ “	“ “ “	“ “ “	750
900	“	“ “ “ “	“ “ “	“ “ “	749
900	“	“ “ “ “	“ “ “	“ “ “	748
900	“	Kömürcü “ “ “	“ “ “	“ “ “	747
900	“	Boyacı “	“ “ “	“ “	746

		“ “		“	
1000	“	Berber “ “ “	“ “ “	“ “ “	745
300	“	Tütüncü dükkanı “ “	“ “ “	“ “ “	744
3500	“	Tahtani Kahve “ “	“ “ “	Yemenî hân yesâri hân arkası kezâ cebhesi tarîk	742
1200	“	Furun “ “	“ “ “	Yemenî topçuoğlu yesâri arkası han cebhesi tarîk	741
1500	“	Direk mağazası “ “	“ “ “	Yemenî tarîk yesari topçuoğlu arkası han cebhesi tarîk	740
800	“	Harab mu’sıra “ “	“ “ “	Yemenî yesârî sâhib-i sened arkası kezâ cebhesi tarîk	761_76

Mal müdürlüğünden :

Emlâk-ı milliyeye âid olub kıymet-i muhammeneleri muharrer bulunan yigirmi kıt'a emlâk 15 teşrin-i evvel 341 târihinden i'tibâren yigirmi gün müddetle ve semânı beş taksitde tesviye kılınmak şartıyla müzâyedeye vaz' edilmiş ve bunlardan bedel-i muhameneleri beş bin lirayı mütecâviz bulunanların kapalı zarf usûliyle 4 teşrinisâni 341 târîhinde müzâyedesi icrâ kılınacağından ve dekâkîn-i mezkûrede hanlara muttasıl bulunduğu cihetle münferiden ve muhtemelen ihâleleri icrâ kılınacağından tâlib olanların yüzde yedi buçuk depozito akçelerini vermek sûretiyle yevm-i mezkûrda ihâle heyetine mürâcaatları i'lân olunur 60-2

İcâra verilecek Bağçeler

Evkâf memurluğundan :

Kilis evkâf idâresine âid otuz beş kalem bağçenin 1 teşrinisâni 341 târîhinden ilâ gâye-i teşrînievvel 341 târîhine kadar bir senelik bedel-i icârelerinin ol-bâbdaki müzâyede kâimelerinde münderic şerâitle 31 teşrinievvel 341 târîhine müsâdif cumaertesi günü öğleden sonra vasati saat ikide ihâle-i katiyeleri icrâ kılınmak üzere mevki'-i müzâyedeye vaz' edilmiş olduğundan tâlib olanların mürâcaat eylemeleri i'lân olunur.

ORJİNAL SAYFA 372

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 398] 1 Teşrinisâni 1341-1925	Pazar	14 Rebiulahir 1344 [Üçüncü Yıl]

[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]

Cumhuriyet Bayramında

Reis-i Cumhur Hazretlerine Takdim olunan Telgrafname Sureti:

Aziz milletimizi dereke-i esâret ve mahkûmiyetten layık olduğu ûc-ı istiklâl ve hakimiyete, mukaddes vatanımızı muazzam bir zindan-ı sefalet halinden müstahak bulunduğu münevver bir gülistan-ı saâdet mertebesine i'lâ eden Halk Fırkası'nın ve Cumhuriyet idâresinin dâhi ve Gâzi reisini, i'lân-ı Cumhuriyetin ve târih-i intihâbın üçüncü yıl dönümü pek parlak tezâhürât ile tes'îd etmekte olan, bütün Kilisliler namına bâ kemâl-i tazim selamlamakla mübâhiyim

Mukarrerât-ı ahîra ile dahil olduğumuz şehrullah terakkî ve temeddünde nâil-i kemâlât ve muvaffakiyyât olmak bilâ istisnâ umum Kilis Kazâsı halkının ahass-ı âmâl vetemenniyâtı olduğunu dahi bil-vesile arz ve temine müsâraat eylerim.

Belediye ve Halk Fırkası Reisi Muhtar.

Tanbur Dinlerken:

Tanburdan çıkan, bu hazin nağme hençakrışı mıdır? Bir derin ğammın tele değil kalbe vuruyor, elin dokunup yaramı deşerken yine aşkımın kabrini ziyaret ettim. Yeter bu hençakriş bak artık bittim. Said Baytaz.

29 Teşrinievvel 1341 Tarihinde Îd-i Millide Kilis'te Yapılan Merâssim-i Resmiyye Programıdır:

Madde:

18- Türkiye Cumhuriyetinin ilanına müsadif 29 Teşrinievvel 1341 Perşembe günü Hükümet-i Cumhuriye namına kaymakamlık makamında resm-i kabul icrâ edilecektir.
19- REsm-i kabule bilumum hukkâm, memurin, zâbitân sınıf-ı ilmiyye muallimin, etıbbâ, müteşekkil meclisler ve cemiyetler azaları, gazete heyeti vemahâmiler, ahâli-i muhtereme iştirâk edecektir.
20- Bilumum devâir-i resmiye ve mesâkin-i hususiyye ve kulüpler bayraklarla tezyin olunacaktır.
21- Orta mekteple bilumum erkek ve kız ilk mektepleri merâsimde bulunacaktır.
22- Merasime öğleden evvel onda ibtidâr edilecektir. (Yani ezâni saat dört)

23- Merasime iştirak edecek bilumum zevatın ve mekteplerin ve heyetlerin saat ona çeyrek kala el-yevm kaymakamlık dairesi ittihaz edilmiş olan mahallin avlusunda içtima eylemesi lazımdır.

24- Merasime iştirak edecek zevât ve hey'etler avluda ber vech-i âti ahz-i mevki edeceklerdir:

Havuz civarında hukkâm ve memurin ve mecalis cemiyetler ve azası ve semahâne tarafında sınıf-ı ilmiyye muallimin ahâli-i muhtereme ve mukabil

ORJİNASL SAYFA 373

İkinci Sahife	Kilis	1 Teşrinisâni 1341

Tarafında zâbitân, telefon santrali dairesi önünde kız mektepleri ve semahânenin kıblesinde erkek mektepleri ve jandarma dairesi ahz-ı mevki edeceklerdir.

25- Saat onda huzzâr önünde câmi-i kebir imamı faziletli Hacı Mustafa Efendi tarafından bekâyı cumhuriyet idâre ve saâdet-i milliye hakkında bir duâ îrâd buyrulacak ve mekteplıler tarafından cumhuriyet marşı terennüm edilecektir.

26- Merasime iştirak edecek zevatın resmi serpuş ve resmi kıyafetle mütenasib elbise iktisâ eylemeleri lazımdır.

27- Dua, marş ve nutk söyleyecek zevatı istimdan sonra kaymakam makamında hükümet-i cumhuriyet namına resm-i tebrik icrâ edilecektir.

28- Duaya başlandığı esnâda belediye tarafından ale'l-usul top indâhat ettirilecektir.

29- Kaymakamlık dairesinde icrâ edilecek resm-i tebrik için züvvarın meselâ hukkâm, memurin, zâbıtân, muallimin ve sınıf-ı ilmiyye mecâlis ve cemiyetler heyetleri ve halk gibi kısım kısım girmeleri şayan-ı temennidir.

30- Cümle kapısının sağında jandarma ve solunda polis efendiler ve kaymakamlık dairesinin önünde hudud taburundan gönderilecek müfreze durmak suretiyle merasime iştirak edeceklerdir.

31- Teşrifat memurluğunu jandarma kumandanı Sâlim, Komiser Mustafa ve tahrîrât Kâtibi Osman Efendiler îfâ edeceklerdir.

Merâsimin Safahât-ı Sâiresi

32- 29 Teşrinievvel 1341 sabahı saat dokuzda hükümet bahçesinde ince saz takımı ile icrâ-i şâdumanı olunacaktır.

33- Akşamı mektepler tarafından fener alayı tertib olunacak ve belediye maârif bahçesi tezyin ve tenvir olunarak ince saz takımı icâr-yı âhenk eylemek suretiyle icrâ-i şâdumâni gece dahidevam edecektir.

34- İşbu program davetiye makamına kaimdir. Rüesâ-i me'murînin maiyetleriyle mecâlis ve fırkalar ve odalar ve ocaklar ve rüesasının azasıyla maan teşrifi icap eder.

Bu program harfiyyen tatbik edilmiştir.

Türkiye Suriye Müzâkerâtı

Murahhasımız Urfa me'ûsu Yahya Kemal Beyle Fransız sefiri Mösyö Aliyer Saro arasında icrâ edilmekte olan tahdîd-i hudud müzâkerâtı Kilis mıntıkasına aid bir ihtilaf yüzünden taahhur etmiş ve tarafeyn murahhasları nokta-i nazarlarını vesâikle tesbitetmek üzere yeniden mahallinde icrâ-i tahkîkâta lüzum görmüşlerdir. Bu emniyenin husulü için müşâvir-i askeri ve hudud komseri Miralay Abdi Bey evvelki hafta Gazianteb'e gelmiştir.

Suriye Ahvâli

Suriye ahvali şu günlerde çok karışık bir manzara arz etmektedir.

Haleblilerin telaşı son dereceyi bulmuştur. Her dakika urbânın Haleb'e bir akın yapmalarından korkulmaktadır.

Her Türlü Kaçakçılığın Men'i

Hükümetçe her türlü kaçakçılığın men'i için aid olduğu dairelerdeki muhafaza teşkilatının tevhidi ve bu teşkilata tayyare vesaire gibi icap eden vesatin ilavesiyle kaçakçılar hakkında merhametsiz davranılması, bu suretle de varidat-ı devletin tezyidi tasavvur olunmaktadır.

Bu tasavvurun fiile inkılabı takdirinde pek büyük faideler elde edileceğinde şüphe caiz değildir.

Zeytin Vergisi

Cebabat talimatının teamülü hakkında zaytin vergisine mahsus cebabet talimatının mazarratundan bahisle talimat-ı mezkurenin tadili hakkında Kilis halk

mümessilleri tarafından makâmât ve zevât-ı âliyeye takdim olunan telgraf suretidir.

A'şarın lağvi hakkındaki kanun-ı ahkama nazaran zeytinliklerin de bağ, bahçe, tarla gibi sekiz misil vergiye tabi olacağı ve 3. Maddeye tevfikan hasılatın hîn-i icrasında yüzde sekiz vergisinin ma'sere ve fabrika parası üzerinden istifası musarra bulunduğu halde kanunun suret-i tatbikine dair olan talimatnamede ma'sere ve fabrikalarda zeytin

ORJİNAL SAYFA 374

Üçüncü Sahife	Kilis	18 Teşrinisâni 1341

Yağının yüzde sekizinin alınması için ma'sere ve fabrikaların muhafaza ve kontrol altına alınması emrolunmaktadır.

Mahsulat-ı saireden ashabının tohumluk ve yemeklik gibi ihtiyacatı çıkarıldıktan sonra yüzde sekizi alınmakta iken zeytin yağına bir şekl-i istisnai verilmesi mücerred talimat-ı mezkurenin kanuna kaarşı olan mübayenetinden bu ise kasta makrun olmamak lazım geldiği halde halkımızın mağduriyetini mucip olacağından mübâyenet-i vakıanın ma'serelerin küşadından evvel tashihi vesailinin istikmal buyrulması hürmetle müsterhamdır.

At Koşusu

Ve Ayıntab'dan Gelip Gidenler

29 Teşrinievvel 1341 Perşembe gününün cumhuriyet bayramına müsadif olması hasebiyle ertesi Cuma gününe tehir edildiğini geçen günkü ilavemizde yazdığımız at kolusu mezkur Cuma günü öğleden sonra icra edilmiş ve bir gün evvel Ayıntab'dan gelen vali Talat Beyefendiyle erkân-ı rüesâ-i memurin-i vilayet koşuda hazır bulunarak koşudaki bil-cümle tertibat ve harekat muma ileyhimin mazhar-ı takdiri olmuştur.

Vali beyle rüfekası koşuyu müteakib gazianteb'e avdet etmişlrdir. Koşuda kazananları gelecek nüshamızda yazacağız.

Avdet:

Meclis-i umûmî vilayetin ikinci fevkalade içtimaına iştirak etmek üzere Gazianteb'e azimet ettiğini yazdığımız müdür-i umûmîmiz Mahmud Rağıb Efendi geçen hafta şehrimize avdet etmiştir.

Pamuk kongresine iştirak emek üzere Adana'ya azimetini yazdığımız tüccardan Hammal İsmailzade Mehmed Oğuz Efeendi ahiran avdet etmiştir.

Akd-i Müteyemmin

Mualliminden Yarım Ağazade İzzet Efendi ile Selim Ağazâde merhum Mahmud Efendi'nin kerimesi Nüzhet Hanımın evvelki gün akidleri icrâ kılınmıştır. Tarafeyne nihayetsiz saâdetler temenni ederiz.

Hoş Geldiler

Büyük Çekmece Kaymakamı aziz hemşehrimiz Şerif Bey şehrimize gelmiştir. Beyân-ı hoş âmedi eyleriz.

Meşhur Bir Katilin Derdesti

Lüheyb aşiretinden beş altı katil ile meznun olup Türkiye-Suriye hududunun tarafeyninde îkâ-ı harâim eylemekle meşhur İbrahim derdest ve merkez-i vilayete sevk edilmiştir.

Vefat:

Şehrimiz ulemasından Bestamiyye müderrisi Acurizâde Ali ve Kâdı Câmii mensublarından ..zâde REşid Efendiler vefat etmilerdir. Cenâb-ı Hak ğarîk-ı rahmet eyleye.

Tashih:

Geçen hafta intişar eden 396 ve 397 numaralı nüshamızda bazı tertîb sehivleri vâki olmuştur. Bunlardan bilhassa son nüshanın dördüncü sahifesinin ikinci sütununda üçüncü satırdaki 'benzer' kelimesi sehven 'benzemez' şeklinde dizilerek maaca da mühim bir yanlışlık vukua sebebiyet vermiştir.

Maa'l-i'tizâr tashih-i keyfiyete müsâraat eyleriz.

İ'tizâr:

Gazetemizin kağıdı kalmamış ve Haleb'e sipariş ettiğimiz kâğıtlr o zamanlar vürud etmemiş idiğinden geçen Pazar ve Çarşamba günleri intişar etmesi lazım

gelen nüshalarımız neşr edilememiş dünkü gün kâğıtlarımız gelmiştir. Arz-ı i'tizâr ederiz.

Muhterem Abonelerimize

Gazetemizin dördüncü devr-i senevîsine müsâdif teşrinievvelin yirminci günü üçüncü senelik abone müddeti hitâm bulmuştur. Şişmdiye kadar sinîn-i sâbıka borçlarını göndermeyen zevatın derhal göndermelerini dördüncü sene için abone olmak isteyenlerin kezâlik para irsal etmelerini ve arzu etmeyenlerin abone olmak istemediklerini bildirmelerini ehemmiyetle ricâ ederiz. Gazetemizde altı aylık abone usulü lağv edilmiştir. İdare.

Memur Evleri Satılamaycak

Memurin tarafından iştiğal edilmekte olan emvâl-i milliyeye ait hânelerin şimdilik satılması tehir edildiğinden bunların mevki-i müzayededen kaldırılması makâm-ı âliden vilâyete iş'âr olunmuştur.

Tashîhan İhâle:

Emlâk-ı milliye idâresinden:

369 numara ve 18 Teşrinievvel 1341 tarihli gazetenizle i'lân kılınan emlâk-ı milliyeye ait 760 ve 761 numaralı harab ma'serenin nısfı emlak-ı milliyeye ait olduğundan ve ceridede mühim 3-4 gösterilmiş

ORJİNAL SAYFA 375

Dördüncü Sahife	Kilis	1 Teşrinisâni 1341

Olmakla bit-tashih ihâle-i eyyâmı bulunan 4 Teşrinisâni 1341 tarihinde kable'z-zeval sâat dörtte münferiden müzâyidesi icrâ ve kapalı zarf ise ba'de'z-zevâl sâat sekizde icrâ-i ihâle kılınacağı.

18 Teşrinievvel 1341 tarih ve 396 numaralı ceridenizle ilan kılınan Çağlas oğlu Taros'dan intikal eden hâne ve kahve ve dekâkîn meyanında yine şahs-ı merkûma aid 759 numaralı yemini yesarı sahibi sened, arkası kezâ, cephesi tarik ile mahdud nısf direk mağazası cetvele derç edildiği bu kere bit-tetkik anlaşılmıştır. Mezkur mağazanızda 4 Teşrinisâni tarihinde münferiden veya toptan satılanlar meyanında füruhat edileceği.

Mahkeme-i Asliye'den:

Çaylak Mahallesinden Boybeyi zâde Hakkı Ağa ile Halebli Abdülvehhâb bin Mustafa Attâl meyanlarında mütekevvin olacak davasının muhakemesi 28 Teşrinisâni 1341 Cumartesi günü zevâlî saat dokuz buçukda icrâ kılınacağından merkum Abdülvehhab'ın hudud hâricinde ikâmet eylemesine mebni vakt-i mezkûrda mahkemede hazır bulunmadığı takdirde muhâkemenin gıyâbında icrâ kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur.

İcara Verilecek Bağçeler

Evkaf Memurluğundan:

Kilis Evkâf idâresine ait otuz beş kalem bağçenin 1 Teşrinisâni 1341 tarihinden ilâ gâye-i Teşrinievvel 1342 tarihine kadar bir senelik bedel-i îcârlarının ol bâbtaki müzâyede kâimelerinde münderiç şerâitle 7 Teşrinisâni 1341 tarihine musâdif Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i katiyyeleri icrâ kılınmak üzere tekrar mevki-i müzâyedeye vaz edilmiş olduğundan tâlib olanların müracaat eylemeleri ilan olunur.

Amelî ve Nazarî

Biçki ve Mûsikî Dersleri

Bu sene Kilis biçki ve mûsikî salonunda uzun müddet tahsîle devam edemeyecek âile reisleri için üç ay zarfında bütün biçki ve dikiş dersleri amelî ve nazarî gösterilmek şartıyla hususi bir dershâne küşâd edilerek Teşrinisâni 1341 ibtidâsında tedrisata başlanacaktır. Bu tedrisat için 10-15 talebe alınabileceğinden tâliblerin ve mûsikî almak arzu edenlerin hemen berâyı kayd mürâcaatları. Müdür Tâcürricâl Ali.

Emlâk-ı Milliye Satış İlanı

350/250/Vâiz/Hâne/Budak Oğlu Avadis ve Şürekâsı/yemini İ'zâzlı oğlu, yesarı tarik, arkası Palabıyık, cephesi tarik.

30/10/Zater/Hâne arsası/ Değirmenci Arslan/yemini İ'zâzlı oğlu yesarı tarik arkası Kanber oğlu cephesi tarik

80/250/İnablı Kütah/Arsa Çarşısında dükkan / Bağdo oğlu Keyurak veresesi/ yemini vakıf yesarı ma'sere arkası kezâ cephesi tarik.

250/75/Demirci Pazarı/İki bâb dükkan/Kassarcı oğlu Ekobcan/ yemini Vanlı Minas yesarı Rahim Ağa arkası Kahve cephesi tarik

750/550/ Demirci Pazarı / Büyük bir dükkan/ Ayıntablı Kirkor oğlu Ağya/yemini vakıf yesarı tarik/arkası Çilingir oğlu cephesi tarik

200/120/Vâiz/Meyder maa dükkan/Çilingir oğlu Garabet/yemini Ağyâ yesarı Kâret oğlan arkası Neccar Pazarı cephesi tarik

500/250/Debbağhâne/Hâne/ Terzi Setir ve Şürekâsı/Şarkan Hacı Kazım veresesi ğarben kırmızı Şahr şimâlen Hacı Kazım kıbleten Mecid

35/20/Demirci Pazarı/Dükkan arsası/ Zebon Oğlu Avadis/Yemini ve yesârı Topçu oğlu Manik arkası Hacı Kâzım cephesi tarik

35/20/ Demirci Pazarı/Dükkan arsası/ Asdor Oğlu Simon/ yemini Topçu Oğlu yesarı Zebon arkası Hacı Kâzım cephesi tarik

400/3500/Havlu/Eski Reji Hanı/Kassarciyan Avadis veresesi/yemini sâhib-i sened yesarı vakıf arkası Fahreci cephesi tarik.

Mal Müdürlüğünden:

4 Teşrinievvel 1341 tarih ve 392 numaralı ceride-i aliyyeleri ile 18 Teşrinievvel 1341 tarihinde ihâlesi ilan edilen emval meyanında merbut cetvelde muharrer on kıta emvalin bedel-i müzâyedesi kıymet-i muhammeneye baliğ olmadığından 20 Teşrinievvel 1341 tarihinden itibaren on beş gün müddetle temdid-i müzâyedesine karar verilmiş ve 6 Teşrinisâni 1341 Cumartesi günü icrâ-i ihâlesi mukarrer bulunmuş olduğundan talib olanların mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 376

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa

Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.		tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 399] 4 Teşrin-i sânî 1341-1925	Çarşamba	18 Rebiʿu’l-âhir 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Cumhûriyet Bayramı Münâsebetiye

Re’is-i cumhur hazretlerine takdîm olunan telgrâfnemeye (Tahrip olmuş) şeref vârid olmuşdur:

Kilis Belediye Halk fırkası Re’isi Muhtar Bey’e

İzhâr buyurulan hissiyât ve tebrîkâta takdîm-i teşekkürât ile bi’l-mükâbele tebriğimin muhterem halka iblâğını ricâ iderim.

Re’is-i Cumhûr Gazi Mustafa Kemal.

Ziya Gökalp Günü

Teşrîn-i evvelin otuz birinci günü türk ocakları içün Ziya Gökalp günü olarak kabûl idilmiş olmasına binâ’en geçen cumairtesi günü şehrimiz türk ocağında merhûmun hâtırası taʿzîz olunmuşdur.ʿ

Vilâyetde Fırka işleri

İnhilâl iden Kilis halk fırkası idâre hey’eti intihâb itdirmek üzere zevât-ı maʿlûmeden mürekkeb bir hey’et-i müteşebbise teşkîl idildiğini geçenlerde yazmışdık.

Ahîren vârid olan “Halk dili” refîkimizde mutâlaʿa olunduğuna göre vilâyetimizin merkez ve

Mülhakât-ı hey’et-i idâreleri kâmilen mühal tutmuş ve bunları intihâb itdirmek üzere zevât-ı âtiyeden mürekkeb heyʿât-ı müteşebise teşkîl olunmuşdur.

Vilâyet hey’et-i müteşebbisesi

Re’is: Şeyhzâde Mustafa Efendi. Aʿzâ: Deli Ahmed Ağa, Aʿzâ Ekrem Cenani Bey, Aʿzâ: Kebkebzâde Ahmed Efendi, Aʿzâ: Matbaʿacı Rüşdü Efendi.

Ayıntab Hey’et-i Müteşebbisesi

Re’is: Belediye Re’isi Şefik Bey, Aʿzâ: Kanvantcızâde Mahmud Efendi, Aʿzâ Hamudzâde Hüseyin Efendi, Aʿzâ: Bostancı Kehyâsı Şerif Ağa, Aʿzâ: İncüzâde Hüseyin Efendi.

Halfeti Hey’et-i müteşebbisesi

Re’is: Akif Bey, Aʿzâ: Hamid Bey, Aʿzâ: Ali Bey, Aʿzâ: Abdulkadir Efendi, Aʿzâ: Hâcı Rıfat Efendi.

Her kazânın teşebbüs he’yeti eski idâre

Hey’etinden bütün evrak, emvâl ve muʿâmelâtı devren tesellüm itmişlerdir.

“Gazi Sancak” kapandı

Ayıntab Halk Fırkası idâre hey’etinin emvâli yeni hey’et-i müteşebbise devr edilmiş olmasına ve esâsen fırkanın mâlı olan “Gazi Sancak” gazete ve matbaʿasını tesellüm iden yeni teşebbüs hey’eti öteden beri “Halk dili” refikimizi neşr itmekde bulunmasına mebnî “Gazi Sancak” gazetesinin neşrinden sarf-nazar olunduğu haber almışdık.

Mekteb Virgisi

Hakkında Kilis halk mümessilleri tarafından makâmât ve zevât-ı ʿâliyyeye takdîm olunan telgrâfnâme sûreti:

(Kazâmız hudûd-ı hâzıra hasebiyle mülhakâtından münbet ve mahsûldâr olan ve el-yevm hükûmet-i arabiyede yeni kazâ teşkîl eyleyen 35 köyünü gâ’ib itmiş, beş altışar hâneli yüz elli köyle yarısı harab bir kasabadan ʿibâret kalmışdır. Bizden ayrılan köylülerine zirâʿî ticâri muʿâmelemiz inkıtâʿa uğradığından zirâʿımız

ORJİNAL SAYFA 377

İkinci Sahife	Kilis	4 Teşrîn-i Sânî 1341

Perişan, tüccar ve esnafımız ve sergerdan olmuşdur.

Kazâmızın harâbelerde dâhil olduğu hâlde âtî mi’l emlâk virgisi 8500 lira olmasına rağmen mekteb vergisi geçen sene 17 ve bu sene 17 bin küsür lira olarak tesbît idilmişdir umûm-ı müskafât ve ʿakârâtından 8500 lira virgü viren bir kazâ halkının yalnız mekteb içün bu kadar ʿazîm bir virgü ile mükellef ve mecbûr tutulması iktidâr mâliyesiyle kâbil tevfîk değildir.

Binâ'en-ʿaleyh mezkûr virgünün ya merkezden muʿâvenet sûretiyle taʿdîli, yâhûd bi'l-vasat virgüye tahvîli, bu hâldede tahvîlin 341 senesinde teşmîl buyurulması kemâl-i hükmetle ʿarz ve istirhâm olunur.)

Mekteb vergisi tevzîʿ iʿzâlığı mekteb vergisi kurâ ve mahallâta tevzî idecek olan heye'ete meclis-i ʿumûmi Kilis aʿzâsından bir zâtın iltihâkı lâzım gelmesine mebnî geçen pazarirtesi günü makâm-ı kâ'immakâmîde bekleyen Kara Meşdarzâde Ataullah Efendi'ye isâbet eylemiş ve mûmâ-ileyh mezkûr hey'ete aʿzâ olmuşdur.

Meclis-i ʿUmûmî Haberleri

-1-

Gazi Ayıntab

18.01.1341

Dün Kilis'den hareket iderken zihinlerimiz de bu sene fevka'l-ʿâde olarak ikinci defʿa ictimâʿî mukarrer olan meclis-i ʿumîminin küşâdında

Hazır bulunun bulunamayacağımız endişesi hüküm fermâ idi çünkü Kilis'den öğle üzere hareket itmişdik sâʿat üçe doğru Ayıntaba muvâsalat ve doğruca meclis-i ʿumûmî binâsına dâhil olmağa müsâraʿat eyledik.

Geçen ictimâʿ fevka'l-ʿâdede istiʿfâ iden Seyyafzâde Abdulkadir Efendi'nin yerine birer re'ye aklitde kalan üç zât- Fazlı Ağazâde Nuri, Hacı Halil Ağazâde Ahmed Hurşid veve Daʿizâde Hâcı Arif Beyler- arasında kurʿa küşîdesiyle ismine kurʿa isâbet iden zâtın daʿveeti lâzım geldiği halde o zamana kadar muʿâmele yapılamamış olduğnudan dünki günün bu muʿâmeleye hasr idildiği ve meclisin küşâdı bu günü zâhîr idilmiş olduğunu öğrendik.

Meclis idâre-i vilâyetce dört aydan berü hasta ve hânesinde esir ferrâş olan, aynı zamanda pek mesen bulunan Nuri Bey istisnâ idilerek Ahmed Hurşid ve Hâcı Arif Beyler arasında kurʿa çekilmiş ve çekilen kurʿa Hâcı Arif Bey'e isâbet itmiş idi, Müftüzâde Hayri Bey ise hâlâ İstanbul'dan ʿavdet itmemişdir onun içün bugün meclis vâlî Talat Bey Efendi'nin taht-ı riyâsetlerinde aʿzâdan Şefik, Hâcı Arif, Mustafa (Gazi Ayıntab) Ata, Burhan, Mahmud Ragıb (Kilis) Abdulkadir (Halfeti) efendilerin huzûruyla açılarak rûznâmenin bi'l-vâsıta tebellüğ iylediğimiz daʿvetiyede muharrer mekteb vergisini ihtivâ idildiği anlaşıldı.

Riyâset-i sâniyeye Şefik, kâtiblikleri Mustafa ve

Ata Efendiler intihâb olundular taraf-ı riyâsetden büdçede mevzûʿ kırk altı bin küsür lira aʿşâr hissesinin ancak yirmi iki bin küsür liraya bâliğ olacağı lede'l-istiʿlâm defterdârlıkdan ifâde kılındığı ve Maʿârif vekâletinin vilâyetlere muʿâvenet faslına büyük millet meclisince yalnız yüz bin lira kadar bir para konulduğundan vilâyet büdcesinin merkezden muʿavenet faslında mevzuʿ otuz beş bin liranın Maʿârif vekâletince iʿtâsı imkânı olmadığının bi'l-muhâbere sûret-i kaʿtiyede tezâhür eylediği, ancak ve ancak vilâyete bin liralık bir muʿâvenet yapıla bildiği beyân buyuruldu.

Şu hâlde aʿşârdan açılan yirmi dört bin lira ile muʿâvenet-i fasılından hayalde kalan otuz dört bin liranın sarf-ı mekteb vergisi olarak her kazânın masarıfı nisbetinde bütün vilâyete tevzîʿî îcâb idiyordu, mese'le cidden mühimdi binâ'en-ʿaleyh etraflıca düşünülüb iʿtâ-yı re'y idilmek üzere yarın öğleden sonra nihâ'î ictimâʿın ʿakdi ve bu günki celsenin hitâmı karargîr oldu. Mahmud Ragıb.

Meclis-i ʿUmûmî Haberleri

-2-

Gazi Ayıntab

19.01.1341

Son

Meclis bugün Vâlî Talat Bey Efendi'nin riyâsetleri altında aʿzâdan Şefik, Hâcı Arif ve Mustafa (Gazi Ayıntab) Burhan, Mahmud Ragıb, Ata (Kilis) Abdulkadir (Halfeti) efendilerden ʿibâret olduğu halde ʿakd

ORJİNAL SAYFA 378

Üçüncü Sahife	Kilis	4 Teşrîn-i Sânî 1341

ictimâʿ eyledi.

Dünden beri düşünülen bütün eşkâl-i hâlin fâ'idesizliği anlaşılmışdı çaresizlik meydanda idi ya büdcede açılan elli sekiz bin lirayı mekteb vergi olarak kabûl veyâhûd muʿallimleri iki aydır maʿâş alamayan mekâtib-i mevcûdenin kâffesini cefü'l-kalem sedd ü bend itmek lâzımda ehven-i şirinin ihtiyârî ise her yerde zarûrî bir kâʿide-i ʿumûmiyedir binâ'en-ʿaleyh açığı mekteb virgisi olarak kabûl ve te'mîn

itmek, fakat mühimmâ emken-i patika yollarda bularak bu açığın mikdârını tahfî ve tehvîn eylemek buda bulundu:

Bu seneki büdcede masarrıfları mevzûʿ olduğu halde henüz küşâd idilememiş, maʿahezâ şu mevsimden sonra ise açılamaması tabîʿî bulunmuş olan bir takım mektebler var ya! İşte bunların tahsîsâtı büdceden tay ve tenzîl ideriz, mütebâkîsi mekteb virgisi olur fakat maʿa't-te'essüf budan da bin iki yüz lirası (bi'l-emr vekâlet-penâhî) Almanya'da tahsîlde bulunan talebemiz içün tahsîsât manzume (!) olarak verilmiş, o hâlde? Evet o hâlde yegâne çare: Bu kabil tahsîsât manzumelerin (!) dahi diğer mahsusât gayr-i mütehakkikadan ihrâcıyla bakîsinin sarf idilmesine ve bu sûretlede kırk yedi lira kadar bir paranın vilâyet halkına mekteb vergisi olarak tarh ve tevzîʿ edilmesine karar vermek cesâretinin izhârından ʿibâret idi.

Meclis hey'et-i ʿumûmiyesiyle bu cesâreti izhârden ihtirâz itmedi mikdâr-ı mezkûr mebâliğin mekteb vergisi olarak halka tarh ve tevzîʿ ile yalnız mevcûd mekâtibin edâmesini kararlaşdırarak iki günlük ictimâʿ fevka'l-ʿâde nihâyet verildi. Mahmud Ragıb.

Kilis-Islahiye Tarîki

Kilis-Islahiye şuse tarîkinin birkaç kilometrelik mahallinin tesriye-i terâbiyesi ikmâl edilmişdir.

Tefsîlât gelecek nüshamızdadır.

Bulunmuş bir defterden

Eylül sonu yollara dökülmüş yaprakların, yürürken ayaklara temâsından mütevellid hazîn-i haysîretiler son baharın hüznünü taşıyan birer gamlı hınçkırık gibi içeri bağçelerden Akpeykara gidiyoruz. Dar bir geçidden geçmek içün ona yardım iderken:

Sermed! Didi hayatın uzun ve çetin yolunuda böyle elem elekde geçsek? Akpeykardayız.. o suyun karşı kenarında bir kayaya oturmu; kalbi yakan değil, fakat kalbe akan bakışları, suda oynayan ellerinin ağır ve şevh-i hareketleri ve baygın bir nağmenin çâsnisini taşıyan sadâsıyla anlatıyar ben, güzelim uzak bir hûlyânın enginlerine dalmiş dikiliyorum.

Saʿâdet ve samîmiyet taşan bir yuvaki:

Bânîsi ʿaşk, manzarası şiʿir ve musikisi şen yavruların neşe ve tebessümün cıvıltıları olsun.

O söeyleyor ve ruhum bir gaşi hevâsı

Teneffüs iderek bu okşayan ve gülen hûlyâların ipek salıncaklarında sallanıyor.

Dönüşde susuyor ve san ki bir şey söylemekden ve başka bir şey düşünmekden korkuyoruz bu hülyâlı zevkin veya zevkli hûlyânın encâmı bozulmasın diye . Sonra ayrılıyoruz ufukda gün e'rir ve kalblere melâl elenirken.

Halbu ki hayat yoluna elek elemede geçemedin sevgilim bak kaç yıl sonra sana nerelerde kime el uzadtırdılar ben, hicrân ve fevakkat açılarının bu eski (Tahrip olmuş) ise o sarp yolda yapyalnız ve bütün neşesiz bitkin yürüyorum. Müstensehi S. B.

At koşusunda Mükâfât Alanlar

3 Teşrîn-i evvel Cumʿa günü Kilis'de icrâ kılınan koşuda birinci ve ikinci gelen hayvanlarla sâhibleri isimleri ve aldıkları mükâfât ber-vech-i âtîdir.

-Birinci Tay koşusu-

6 hayvan iştirâk idüb Kefer Sarıköy'ünden Neviran Ağa'nın 3 yaşındakı açık demiri kır kısrak tayı birinci gelerek 25 lira mükâfât verildi.

Kilisli Hâcı Hakkızâde Vakıf Efendi'nin 3,5 yaşında ki açık tori kısrak tayı ikinci gelüb 10 lira mükâfât verildi.

-İkinci sürʿat koşusu-

3 Hayvan iştirâk idüb Taşlıbakır'dan Zeki Ağa'nın al kısrağı birinci gelmekle 50 lira mükâfât verildi.

ORJİNAL SAYFA 379

Dördüncü Sahife	Kilis	4 Teşrinisâni 1341

Hakayir köyünden Cesîm Ağanın açık kır kısrağı ikinci geldi ve bu koşuya az hayvan iştirâk ve lağvı îcâb etdiği hâlde sonradan üç hayvanla icrâ ve ikinciye mükâfât verilmemek şart konulmuşdu

Üçüncü Mukâvemet Koşusu

3 hayvan iştirâk idüb birinci taşlıbakırdan Zeki Ağanın doru aygırı keldi ve 70 lira mükâfât aldı ikinci Kilisli Mustafa Efendinin açık kır kısrağı geldi ve 30 lira mükâfât verildi.

Aleni teşekkür

Orta ve ilk mektebleri def'âtla dolaşarak efendileri dakîk mu'âyeneden sonra malaryalı fakîr çocukların tedâvisi içün mikdâr-ı kâfi kinin vererek efendilerin sıhhatleriyle yakından alâkadar olan guyûr ve fa'âl doktor Abdülkadir Beye Kilis mektebleri nâmına teşekkürü bir vazîfe bilirim.

Mektebimizde mevcûd tera-hummalı fakîr çocukların gözlerinin tedâvisi içün muhânen mikdâr-ı kâfi ilâc vermek sûretiyle efendilerin sıhhatlerine yardım eden belediye reis-i muhteremesi Muhtar Beye alenen teşekkürü vazîfe bilirim.

Orta Mekteb Müdürü Tâhir

Katl ve Firâr

Elmâcızâde Sâbit Efendi bağçeci Efe Mehmed tarafından kurşunla katledilmiş, kâtil hudûd hâricine firâr eylemişdir.

Zâyi' Mühür

"Mustafa Remzi" nâmına mahkûk mührümü on gün evvel zâyi' etdim.Bu mühürle mühürlenmiş senedim ve borcum yokdur yenisini hak etdireceğim eski mührün hükmü kalmadığını i'lân ederim

69-2

Mustafa

Emlâk-ı Milliye Satış İ'lânı

Kıymet-i Muhammenesi	Karyesi	Mevki'i	Cinsi	Dönümü	Sâhib-i Evveli	Hudûdu
400	Alyanlı Merdanlı	Kırlar üstü	Tarla	48	Maksi Anton oğlu Cercis ve	Şarken dere garben

					Mecid	fato ve dere şimâlen Halil fuko kıbledir
400	“	Tokmağan	“	40	“	Şarken Hasan Kayyıç Mustafa garben Benügüner oğlu Haso şimâlen dere kıbleten Mustafa muammi
120	“	“	“	12	“	Şarken hâcı garben hasan kayyiç Mustafa şimâlen derekıble Mustafa muammi
450	“	“	“	48	“	Şarken tarîk garben Aliko şimâlen hasan Kayyıç

						Mustafa kıbleten hürü
80	“	Kürü	“	12	“	Şarken Huzgünün oğlu garben Mamo şimâlen Hasu terko kıbleten tarik
100	“	Cölek	“	14	“	Şarken tarîk garben yanko oğlu haso şimâlen dere ve haso kıbleten çay
80	“	Avlen Yeri	“	10	“	Şarken çay garben Alloşoğlu Hürü garben yanko oğlu haso kıbleten muradın oğlu
1000	“	Tacdanlı	“	120	“	Şarken

						Bekir ve dağ garben çay ve Bekir şimâlen haso said ve Bekir kıbleten halkaz ve Said
1000	“	Gelüşker	Bağ ma’a zeytün kürümü	4000	“	Şarken Halîl Fuko ve Mecîd garben çay şimâlen tarîk kıble hasan Kayyiç oğulları
125	“	Arazi	Sivri zeytün eşcarı	49	“	Şarken ve garben dere şimâlen heretli mamu kıbleten tarîk
250	“	Alberan	“	109		Şarken Ziya efendi garben Dede Ağa

						şimâlen Ceb kıbleten Dede ağa ve tarîk
30	“	“	“	12		Şarken Haso terko garben mamu kıbleten kezâ şimâlen tarîk
250	“	karye derunu	“			

Mal müdürlüğünden :

Emlâk-ı milliyeye âid merbût cedvelde muharrer bulunan Alyanlı Merdanlı karyesinde vâki’ yedi kıt’a tarla bir bağ üç zeytünlük ile bir bab hânenin kıymet-i muhammenesi dört bin iki yüz seksen beş lira olub mülkiyeti 20 teşrinievvel 341 târîhinden i’tibâren eyyâm-ı ta’tîliyye müstesnâ olmak üzere yigirmi gün müddetle mevki’ müzâyedeye vaz’ ve 11 teşrinisâni 341 pencşenbe günü ihâlesi icrâ kılınacağından münferiden veya topdan tâlib olanalrın te’mînât akçeleriyle mâliyeye mürâcaatları

ORJİNAL SAYFA 380

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye		Umumi müdürü ve mü’essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur.

yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 401] 17 Teşrin-i Sânî 1341-1925	Çarşamaba	29 Rebiʿu’l-âhir 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Hâriciye Vekîl-i Muhteremi

Tevfîk Rüşdü Bey Efendi’ye matbûʿât müdür-i umûmîsi beyefendiye

Matbaʿa ve matbuʿât levâzımının resm gümrüğünden istisnâsı hakkında ki kânûnun ilgâsı dâ’ir büyük millet meclisine bir lâyihâ verildiğini görenler yazdı şimdi encümenlerin rûznâmsinde bulunan bu lâyihânın kânûniyeti kabûl edildiği takdûrde bizim gibi faki, îrâdı sarfına tekâbül itmeyen gazetelerin ʿâkîbeti ne olacağını bilmeyor muyuz?

Bu âkıbeti hiçbir kimse bilmese her hâlde en âlileri bilmelisiniz! Bu âkıbet taʿtîl … mahkûmiyetden başka bir şey olamayacakdır halbuki hükûmet-i cumhuriye; bi’l-hassa Kilis gibi serhadlerde; vatanın (Tahrip olmuş) az çok nukʿuna hâdım, hür, Türk bu âkını taʿtîl neşriyâta mahkûm itmek değil, bi’l-ʿaks onu daha ziyâde takviye iderek terakkîye mazhar kılmak mecbûriyetdendir. Şimdi size, lutf iderde dinlerseniz birazda gazetemizin vazʿıyeti hakkında ʿarz maʿlûmât idelim:

Dört sene evvel 70 nüsha tabʿ iden “Kilis” bu gün ancak (350-400) nüsha çıkarabiliyor ve bu zâta ekserisinden de para almayor, alamıyor.

Gazete okumağa pek hevesli ve münevver bir muhît olan Kilis, gazetemizi seve seve okuyor, okumak isetyor fakat bir tarafdan kendi fakr-ı hâlî sebebiyle yıllarca virmesi ne okuduğu gazetenin abone bedelini viremeyor, diğer tarafdan bizim fakr-i hâlimiz hasebiyle gazeteyi yevmi çıkaramamak, ajans ve muhâbir telgrafıyla serîʿ cihân havâdsi virmenin yüzünden günden güne ona rağbete azalıyor.

Şu vazʿıyet-i ilmede biz hükûmetin küllî, cüz’î muʿâvenetine muhtâc iken bi’l-ʿakis karşımızı bir de sert çehreli, bârid muʿâmeleli bir adam çıkartarak “filan aletinize şu kadar resm vireceğiniz, filan malzemeniz bu

Kadar resme tâbʿdır, edâ ideceğiniz!”

Diditirseniz bizim içün; matbaʿanın kapularını kapamakdan, cenûb-ı hudûdunun kıymetdar bir pırlantası maketlerine “işte bu kadardır ol hikâyet!” dimekden başka yapacak bir şey kalmaz.

Çünkü üç senedir ihtiyâr itdiğimiz zararları görseniz “bu zarara insan değil şeytan bile tahammül itmez, râzı olmaz, dimekden kendinizi alamazsınız.

Anakara’nın, İstanbul’un, İzmir’in ve Adana’nın müntericât iʿtibârıyla pek zengin olan gazeteler yenk hal mâlîlerini elbette bilemeyiz, eskiden çok iyi bildiğimiz bir şey varsa, o da, o birkaç büyük merkezi geçdikden sonra, bütün Anadolu gazeterelinin ve şikâyetde bize hem-zebân olacaklarının şübhesiz olduğudur.

Buna katʿiyetle hükmi diyor ve bu tâciz-i cerâ’ide gümrük resmi tahmîli değil, hükümet büdcesinden az çok tahsîsât iʿtâsı husûsunda hiss-i nasfet ve re’fetinize mürâcaʿat iyleyoruz.

Son sözümüz hâlince Cumhuruyet perensipler

ORJİNAL SAYFA 381

İkinci Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

Yeni müdâfaʿa ve bu sûretle, vatan millete zâçizde olsa bir hidmet îfâ itmekde olduklarına kâniʿ olan bizim gibi bî-vâye gazetecilik sabaha karşı şunun ufak yıldızlara müselli birer birer sâhe-i intişâraü’l-vedâʿ diyecekleridir.

“Kilis”

Matbaʿımızın Nakli

“Kilis matbaʿası” nâmlı Kütahiye Mahallesi’nde ve fevl-i konserden metrûk olub; sâhib ve müdîr-i umûmimiz Mahmud Ragıb Efendi tarafından; emvâl-i milliyeden iştirâ olunan 20 (tahrîr-i cedîd) numaralu hâneye nakl edilmiş ve ʿale’l-usûl keyfiyet bir beyânnâme ile kâ’immakâmlığa bildirilmişdir.

Der-şikâyet ez-tâliʿ nâ-saz

Çicek olur, herkes diken de dirse ben çiçek arasam, diken buldurur bir akşam hırsızlık, gönlüm istese tâliʿ, mehtâbıda irken doğdurur.

Kırk yılda elime geçse de baʿzen yahşiçe bir hatunda şol körpe cinsden beni; gör tâliʿm, daha ona ben “seni seviyorum” dirken uyudur.

Maʿa-mâ-fîh kadına; olsada melek kalbimde yer vermek neyime gerek vallahi imansız bu kahbe felek kırık iğne ile, mermer bükdürür. Çaylak.

Dayılık da Kaldırılmalı

İctimâʿı dedelerimizden:

Bu memleket dayılıkdan ne vakt kurtulacakdır?

-Aynen-

Birkaç seneden berü hayat ictimâʿiyyemizi her gün içün yeni bir sahife-i hicrâna sevk iden dayılık mefkûresinin henüz neşv ü nümâ-yı tabîʿiyetini idrâk itmeyen genç ve dinc çocuklar üzerinde mahsûs bir te’sîr hâsıl itdiğini hatta bu yüzden bir çok hânnümânların söndüğünü inkâr idecek hiçbir Kilisli tasavvur olunamaz dayılığı mefkûre idinmiş bir gençle anlaşmak imkânı aile arasında dahi müteʿassır kalmışdır.

Dayılığa intisâb iden her genç ayağına siyah bir şalvar, beline kayış bir kuşak, arasına yerleşdirdiği tabanca ve bıçağıyla kendisinden zaʿyıf gördüğü her ferde sataşı ve argınârı insan vurmakdan zevk alır bir takım işsiz güçsüz, cahiller olduğunu görübde tüylerin ürpermemesi kâbil değildir.

Her tarafda her memleketin kendine mahsûs kabadayısı (Külhanbeğleri) var ise de bizimkiler gibi argın ve müstevli değilder. On yaşından yukarı çocuklar artık dayıların halka ifsâdkâranelerine dâhil olmakla yaşamak imkânını arayor ve heman bunlarla anlaşarak irtesi gün bulunduğu muhitin gençlerine de aynı fikri ilkâ itmeğe çalışıyor.

Kilis gibi münevver bir muhitde böyle

Kuşculuğun Menʿî

Geçen nüshamızda ki neşriyât üzerine belediyece kuşculuk menʿ idilmiş, kuşculara âʿid kuşlar toplatdırılmış, kuşçu kahvesi sedd olunmuşdur.

Canbolat Bedestanı

Mâ’il-i enhüdâm olduğunu geçen nüshamızda yazdığımız Canbolat Bedestanı’nın belediyece keşfine tevessül olunmuşdur.

İle büyüyen çocuklardan ʿacabâ vatan ve millet içün ne kadar fâ'ide beklenir memleketin üç istikbâli münevverlerede bu hâlin sirâyetini esefle görüyoruz dünyada hiçbir meziyet-i ahlâkıye kalmadımı ki dayılığı mefkûre idiyorlar. Mikdârı nisbet kabûl itmeyecek kadar artan dayılar (Külhan Beyler) tezâbüd itdikce memleket halkının istirâhat ve asayişini de mahall olmakdadırlar. Binâ'en-aleyh demokratının bir idâre ile yaşamağa ʿazm itmiş olan hükûmet ve milletimiz, yazusuna güvenerek şunun bunun elinden zorla tehdîdle bıçak, tabanca ile gayr-i meşrûʿ geçim yolları aramak veya hürriyet-i şahsiyesine tecâvüz itmek isteyenleri terbiye ve te'dîb itmelidir her yerde olduğu gibi bizim memleketde de dayılık daha doğrusu Gülhan beğliği devrine nihâyet verileceğini ve ir geç bu gibi külhanbeğlerinin Adana'da olduğu gibi istiklal mahkeme-i ʿaliyyesinin pençe-i ʿadâletine tevdîʿ olunacağını herkes bilmeli ve zâbıtamızın da bir an evvel bu gibiler hakkında bilâ-merhamet kânûn dâ'iresinde taʿkîbât-ı şedîde icrâsını hükümetimiz ricâyı bir vazîfe-i vataniye ʿadd itmeliyiz.

Gazi

ORJİNAL SAYFA 382

Üçüncü Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

Emlâk-i Milliye Satış İʿlânı

Bedel Müzâyedesi Mevkiʿ veya Mahallesi, Cinsi Kürum veya eşcârı veyâ dönümü Sahib-i veli Emlâk-ı milliye, Numarası, Hudûdu.

20, Hambelin manzarası, bağ maʿa zeytun kürümü 107, Mal satmaz oğlu Agob 5, Şarken-i sebîʿ veya Kasab Hâcı kıble Hocazâde veresesi şimâlen Maraşlı Madad.

30, Hambelin manzarası, bağ, kürümu 191, Boyacı Havi ve şerîki, 38, garben vürûd Mahmud şimâlen Kürünlü Vartavar kıble-i celîli Vasıf şarken Çavuş.

20, Hambelin Manzarası, Bağ maʿa zeytun, kürümü 2, Hakim İskender, 75, Şarken Abdi Efendi, garben köpekçinin oğlu şimâlen İzzet Efendi kıble Kurturmuş.

20, Hambelin manzarası bağ, kürümü, 300, … İstapan, bilâ, şarken garben şimâlen tarîk kıble Tüccar Mehmed Ali bin Kara Bekir.

15, Kalleş, zeytun, kürümü, 25, Amik Ağa, 10, Şarken Sürmeli oğlu Saʿid Efendi garben Habeşin oğlu şimâlen Mazlum oğlu kıble tarîk.

20, Kalleş, bağ maʿa zeytun, kürümü, 211, Kör Nersez veresesi, 17, Şarken Mustafa garben Kürt oğlu kıble Huru oğlu Mehmed şimâlen Abuş.

50, Karşı dağ, bağ, kürümü, 340, Topcu oğlu Sağır, 197, Şarken dere garben Kara Tahir tarlası şimâlen Çulhcu Ahmed kıble Demirci Çıl oğlan.

50, Karşı dağ, bağ, kürümü, 700, İncü oğlu Kerkor, 201, Şarken Melek Mehmed garben ve kıble Babu oğlu Numan şimalen cebel.

50, Karşı dağ, bağ, kürümü, 300, Bıçakc Zenko oğlu 185, Şarken tarîk garben Südüklü Mehmed şimâlen Oyrumlu oğlu kıble Hakvirdi.

15, Dağ diki, bağ, kürümü, 100, Burunlu oğlu Hâcı Ahmed şarkında 285, şarken tarîk garben Hâcı Ahmed şimâlen bur kıble Kürünlü oğlu.

35, Dağ diki, bağ, kürümü, 300, Burunlu oğlu Mamo oğlu Mehmed şarkında, 286, şarken tarîk garben Mamad oğlu Mehmed şimâlen sansarın oğlu kıble cebel.

150, Dağ diki, bağ, kürümü, 240, Amik Ağa, 177, şarken Tevfik Efendi garben Meyhâneci İskender şimâlen Vakıf kıble Ağanın oğlu kerimesi.

23, Dağ diki, bağ, kürümü 186, Tatarın oğlu, 176, şarken Mısırlı Terzi kıble Rum Cerci, şimâle Çepler Halil oğlu garben vakf.

3, Telhemir mantarası tarla, dönüm 8, Dolab bazarında nalband Kavir, 389, Şarken tarîk garben sâhib-i sened şimâlen Sürmeli oğlu kıble Muso oğlu Seydo.

2, Telhamir mantarası, tarla, dönüm, 10, Solağın oğlu Tersis, 419, şarken Amik Ağa garben Kürd Ali, şimâlen tarîk kıble fıruncu Hara.

2, Telhamir mantarası, tarla, dönüm, 4, dolab bazarında nalband Kavper, 390, şarken sâhib-i sened garben tarîk şimâlen Hâcı Abu kıble Uso oğlu Hüso.

5, Havarılk, tarla, dönüm, 5, Kertegööz, bilâ, şarken Kilisli oğlu, garben Abdusselam Maho Ağa şimâlen Haki Efendi kıble pamukçu Markar.

10, Havralık, tarla, dönüm 5, boyacı Sarkes oğlu Göb zevcesi hatun bilâ şarken tarîk şiâmeln bıçkıcı Mustafa oğlu Mehmed garben melek Nuri kıble Köşger Said.

20, Kenise mantarası, zeytun, eşcâr 33, Oyduk oğlu Kuyumcu Evhânes, 305, şarken Hâcı Salih hemşiresi, garben Eşkecir Atros şimâlen Markos oğlu Evhanser.

45, Kenise mantarası, bağ maʿa zeytun kürümü, 225 Kürünlü Sarkes kunduracı, 297, şarken çiftci Kadir garben Patlak kıble tarîk şimâlen Hali.

30, Kenise mantarası zeytun eşcar 40, Kalayc Nerso, 299, şarken dere ve Ali ve Vakıf garben Kel Ahmed oğlu şimâlen Hacı Ali kıble Şakir.

15, Kenise mantarası zeytun eşcâr 23 zeytun Kaviri oğlu Berber Artin 294, Şarken Bor, garben ikinci Ali oğlu Maho, şimâlen Mü'ezzin Hoha kıble süpürgeci.

50, Kasab oğlu, bağ, kürümü, 301, Hancı Murad, 144, şarken Cenidin oğlu garben Bukenin oğlu şimâlen tarîk kıble Ala kel.

20, Kasab oğlu, bağ, kürümü, 240, … Artin, 149, Şarken Külahcı oğlu garben Bekci Osman şimâlen Monla oğlu Mehmed kıble Halil Hoca.

15, Kasıb oğlu bağ, kürümü, 170, Ternek oğlu Arabacı Hoca, 151, Şarken incir kuşu garben bağçeci mahalli şimâneln Cenk tersis kıble karabet oğlu.

15, Oylum yeri hamr kesan, zeytun, eşcâr 30, Danyel oğlu Kivrak, 727, şarken Danyel oğlu Evanis garben Kübo oğlu Sülokes, şimâlen Kelleci Bekir oğlu kıble tarîk.

300 Kasab oğlu, bağ, 1224, Surub Ağa, 143, Şarken birinci İsmail oğlu garben Musa oğlu Ahmed şimâlen kıble tarîk.

300, Zater, bağ maʿa zeytun, 950, Cancan oğlu Kasarciyan, 357, şarken Kıcak oğlu Mehmed garben Canbaz oğlu Mesto veresesi şimâlen Tosun kıble Debbağ Asım.

Tashîh

Üçüncü ve dördüncü sahîfe münderic emlâk-ı milliye müskâfatının 29 Teşrîn-i sânî 1341 tarihine masâdif Pazar günü ihâlesi mukarrer ve üçüncü sahifede Malemdirelkinden Mürsel iʿlânda dahi keyfiyet musarrah olduğu hâlde dördüncü sahifenin temamında mezkûr müskafatın 21 Teşrîn-i sânî 1341 Cumʿairtesi günü ihâle olunacağı hakkındaki ibarenin müretteb sehvi olduğunu beyân ile sehv … maʿa … tashih iyleriz.

Bu sahîfedeki arazi 21 Teşrîn-i sânî 1341 cumairtesi günü ihâle olunacakdır ona göre (Tahrip olmuş) mürâcaʿatları

Son Haberler

Hudûdda müsâdeme

Şeyh İsmail oğlu Kör Reşid tarafından teşkîl idilen Fransız (silik var) yüz kişilik bir kuvvetin dün ki gün hudûdumuza tecâvüzle Çörçili kevinde hudûd taburu efrâdıyla dokuz sâʿatlik bir müsâdeme yaydıklarına haber aldım tefsilât gelecek nüshamızdadır.

ORJİNAL SAYFA 383

Üçüncü Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

Kilis-Islahiye Tarîki

Kilis-Islahiye yolu inşâatında iki hafta olacakdır 3267 metre tul üzerinde 1046 ʿamile mükellefe ile 5916 metre mekʿab imlâ 1004 metre mekʿab hafriyat 1118 metre mekʿab kırmataş 30 metre mekʿab hamtaş 316 metre mekʿab yumuşak kaya hafriyâtı 3084 metre tulunda hendek ikmâl idildiği işidilmişdir.

ʿAvdet

Rüsûmât Başmüdür Fazıl ve Evkâf Müfettişi Avni Beğler Gaziayıntab'a ʿavdet itmişlerdir.

Hudûd komisyonu refâkatine me'mûr topağraf kıdemli Yüzbaşı Sırrı Bey geçenlerde Ayıntab'a ʿazîmet itmiş ise de ahiren terar şehrimize ʿavdet eylemişdir.

Tebrîk

Maraş'da "Maraş" nâmıyla haftada bir defʿa intişâr itmeğe başlayan refîkimizi tebrîk ve muvaffakiyeti temenni ideriz.

Nizib'de vebâ-ı Bakari Var

Kâʿimmakâmlıkdan: Nizib Nâhiyesinin [Hamis ve Hıyar] karyelerinde vebâ-yı bakari olduğu iʿlân olunur.

Katl ve Firâr

Güzel Ahmed oğlu Tahsin Efendi Kavur İmam oğullarından Kara Halil tarafından katl idilmiş, katil hudûd-ı hâricine firâr eylemişdir.

Hudûd bu hâlde kaldıkça bu kabîlden daha bir çok katl ve firâr hadisesi kayd ideceğimize şübhe yokdur.

İʿtizâr

Matbaʿamızın nakli münâsebetiyle gazemizi bir hafta neşr edemedik ʿarz-ı iʿtizâr ideriz.

Muhterem Abonelerimiz

Gazetemizin dördüncü devr-i seneviyesine müsâdif Teşrîn-i evvelin yirminci günü üçüncü senelik abone müddeti hitâm bulmuşdur şimdiye kadar seneyn-i sâbıka borçlarını göndermeyen zevâtın derhal göndermelerin, dördüncü seneye abone olmak istemeyenlerin kezâlik para irsâl itmelerini ve arzu itmeyenlerin abone olmak istemediklerini bildirmelerini ehemmiyetle ricâ ideriz gazetemizde altı aylık abone usûlü lağv edilmişdir. “idâre”

“Diş Muʿâyene ve tedâvihânesi”

Haftalardan beri ağız ve dişlerinden muztarib olan muhterem hemşehirilerimin husûs-ı mürâcaʿatı ve memleketimizde hâdis olan mesken buhranı karşusunda Abdi Ağa otelinin garb kısmını

İsticâr itmek mecbûriyetinde kaldım. Ağrıyan ve çürük dişlerini, hasta ve mültehib diş etlerini tedâvi itdirmek, dolgu ve tedâvi kabul itmeyecek derecede fazla çürümüş diş ve köklerini ağrısız olarak çıkatdırmak arzu iden, en zarîf, en metin ve en fenni bir sûretde her nevʿ [altun blok, amalkam, porselen] dolgu, altun diş ve köprü, parçalı ve tekmîl porselen takım yapdırmak isteyen kıymetdâr hemşehirilerime muʿâyenehânemin cumʿadan mâʿadâ her gün açık bulunduğu iʿlân olunur.

İstanbul Dârü’l-fünûndan me’zûn Ağız ve Diş hekimi Mustafa Orhan.

Emlâk-ı milliyeye ʿâ’id olub mülkiyeti satılmak üzere mevkiʿ müzâyedeye vazʿ idilen ve bir ay iʿlân 3 Teşrîn-i sânî 1341 tarihinde idârehânenize tevdîʿ idilen iʿlânnâmler henüz gazete ile neşr idelmemiş olduğundan mezkûr mevâlik yevm-i ihâlesi geçmiş olub arâzînin bir vech sâbık 21 Teşrîn-i sânî 1341 Cumartesi tarihinde

ihâlesi icrâ olunacağı ve müskafâtın ise 29 Teşrîn-i sânî 341 Pazar gününe ihâlesi temdîd olunduğu iʿlân olunur.

Emlâk-ı Milliye Satış İʿlânı

Kimin işgalinde bulunduğu

Bedel Müzâyedesi Mevkiʿ veya Mahallesi, Cinsi Kürum veya eşcârı veyâ dönümü Sahib-i veli Emlâk-ı milliye, Numarası, Hudûdu

100, Zater, Hâne, Mal Satmaz oğlu Agob, 313, Elmacızâde Sabit Efendi yemîni yesârı tarîk arkası ermenak cebhesi târik.

200, Zater, hâne, Boynu kırmızı, 419, İbrahim Kerîmesi Rabia, yemîni Kelsak oğlu yesârı Havar oğlu arkası İrancı oğlu cebhesi tarîk.

ORJİNAL SAYFA 384

Dördüncü Sahife	Kilis	17 Teşrîn-i Sânî 1341

100, Zater, Bağ maʿa zeytun Markos oğlu Levc ve şeriki, 394, (Tahrip olmuş) Abdusselam rüfâkası Nalband Agob yesârı Kanber oğlu arkası cebhesi tarîk

50, Zater, hâne maʿa dekâkîn Nalband Agob 379,378, Mütekâʿid (Tahrip olmuş) Yusuf Efendi, yemîni tarîk yesârı keza arkası Kalayçı Karabet oğlu cebhesi tarîk

Ve ahur 380

20, Zater, hâne, Çağlas oğlu Demircü Anton 377, Aşır oğlu Abun'un ailesi yemîni Paşo oğlu yesârı arkası keza cebhesi tarîk

80, Zater, hâne Miker oğlu Karoç, 441, boş, yemîni Dudehak oğlu yesârı Abacı Gergo ve Dudehak oğlu cebhesi tarîk

150, Zater, hâne Sasonsul Miho, 460, Pekmek oğlu Zekerya, yemîni Maraşlı oğlu yesârı ziyâret arkası küçük oğlu Evhanis cebhesi tarîk.

150, Zater, Kara Simon oğlu Bedros ve Minas, 476 Zenbelci oğlu Osman yemîni Kanbur Melkon yesârı Kör Mehmed arksaı Çulga Tahir cebhesi tarîk.

30, Zater, hâne Abacı Vartevar ve şerîki, 465, boş, yemîni Reçil Kerbo oğlu yesârı Halil arkası Yunus oğlu cebhesi tarîk.

30, Zaterr, hâne, İbrikçi oğlu Kob ve Ağya, 457, İğdeli Ali ve rüfekâsı, yemîni tarîk yesârı Zenbelci Ali arkası Bekmez Osman cebhesi tarîk.

40, Zaterr, hâne Maksi Kerbo oğlu Gergor, 452, Muhacir Osman Ağa, yemenî Dokuzlu oğlu yesârı Gergor Efendi Arkası Naccar Veli cebhesi tarîk.

40, Zater, hâne Bıçakçı Kapril oğlu, 462, boş, yemîni arabacı Gergotli, yesârı Şemamın oğlu arkası Minoş cebhesi tarîk.

130, Kara Ali, hâne Tarakçı oğlu Sogomon, 271, Mühtedi Hâcı İbrahim Halil, yemîni Hâcı İbrahim Hali yesârı Oylumlu oğlu arkası Müstelli cebhesi tarîk.

Ve şürekâsı İskender.

65, Kara Ali, Tarakçı oğlu Karoc, 276, Osman oğlu Kör Fazlı, yemîni Pilavcı Sarkis yesârı Topek arkası Kör Ali cebhesi tarîk.

100 Taraklı hâne Maraşlı oğlu Kivrik, 255, Debbâğ Kör Ali, yemîni İskender yesârı Çağlas oğlu Artin arkası Fıruncu Mehmed cebhesi tarîk.

25, Taraklı, Harâbehâne Dağlı Agob oğlu Sarkis, 266, boş, yemîni Bağçesi Ömer Yesârı Muʿasara arkası Kebabcı oğlu cebhesi tarîk.

150, Taraklı hâne Kara Güllü oğlu Givrak, 258, Hâcı Yusuf oğlu Hâcı Sabri yemîni Tüccar Hacı Mustafa Yesârı Yapucu Şeyh Mehmed arsaı Nalband Kolsuz cebhesi tarîk.

Şürekâsı Agob.

30, Dereciler, hâne, Atyemez oğlu Serkes, 308, boş, yemîni Topcu oğlu Manek yesârı Dadestan Toros arkası Kel Nazır cebhesi tarîk.

Arsası Nersis

50, Dereciler hâne Uzun oğlan Ezen ve şerîki, 312, Melbeci oğlu Ahmed, yemîni Mayes oğlu Karabet yesârı Sırmalı Hasan arkası, Eperyem, cebhesi tarîk.

5, Kuyumcu dükkan, Kuyumcu Derviş veresesi, 694, boş, yemîni kilise vakfı, yesârı Çağlasyan arkası Katvancı Hasan cebhesi tarîk.

Bazarı arsası.

10, Kuyumcu Bazarı nısf dükkan, Oydek oğlu Evanis, 699, boş, yemîni Ademon, yesârı Faik Efendi, arkası Hasan hânesi, cebhesi tarîk.

10, Temirci bazarı dükkan, Pikci oğlu Artin, 686, boş yemîni Kasab Ali yesârı vâkıf arkaı Neccar bazarı cebhesi tarîk

20, demirci bazarı, dükkan, Topçu oğlu Manik, 674, boş, yemîni Çilingir oğlu yesârı Simon arkası Roze cebhesi tarîk.

20 Demirci Bazarı, dükkan, Çilingir oğlu Karabet veled-i Artin, 673, boş, yemîni tarîk, yesârı Topçu oğlu Sarkes arkası Roze cebhesi tarîk.

300 Havlide Kömürcü Çağlas oğlu Kazancı Mevsis, 729, Pertekli İbrahim oğlu, yemîni patlak oğlu yesârı Maraşlı oğlu arkası topçu hânesi cebhesi tarîk

Dükkanı Hâcı Ahmed

30, Zenilice Çarşusu dükkan Ermeni kilise vakfı, 708, Vakkas oğlu Mehmed, yemîni vakf yesârı kezâ arkası kezâ cebhesi tarîk.

50, Hâcı İlyas hâne, Zaronik oğlu Vadis, 283, Hâcıbeğli zâde, yemîni Ömer Efendi yesârı Ali bin Mustak arkası Menlahab oğlu Masarasi cebhesi tarîk

Ve şürekâsı Hâcı Ahmed

Mal müdürlüğünden:

Emlâk-ı milliyeye ʿâ'id ve bâlâda cins ve müvâniʿ muharrer yirmi sekiz kıtʿa müskafatın mülkiyeti satılmak üzere 31 Teşrîn-i evvel 1341 tarihinden iʿtibâren yirmi gün müddetle mevkiʿ müzâyedeye vazʿ idilmiş olub bedel-i müzâyedeleri kıymet-i muhteminelerine bâliğ olduğunda 21 Teşrîn-i sânî 341 cumʿairtesi günü ihâleleri icrâ kılınacağında tâlib olanların yüzde yedi buçuk te'mînât akçeleriyle mâliyeye müracaʿatları.

ORJİNAL SAYFA 385

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa

Neşridilmeyenasâri‘âde olunmaz.		tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 40] 21 Teşrinisâni 1341-1925	Cumarteesi	4 Cumâdiyelevveli 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Hudud Müsâdemesi Tafsîlatı

Hacı Hannan’da cenûba mı gidiyor? Geçen nüshalarımızın son haberler kısmında hudud taburu efrâdıyla cebub milisleri arasında bir müsâdeme vuku bulduğunu yazmış ve bu nüshamızda tafsîlât vereceğimizi va’d etmiştik. Bu hususta tafsîlât ber-vechi âtîdir:

Teşrinisâninin on altıncı Pazar ertesi günü cenubtaki Bekir obasından hudûd-ı millî dâhilindeki Çerçili köyüne bir çiftçi gelerek beraberinde getirdiği öküzlerle çift sürmek ister. Esâsen cenubda vebâ-i bakarî hüküm-fermâ idiğinden dolayı hududun mesdûd bulunduğu ve öküzlerinin hastalıklı bulunması muhtemel olduğu için hudud hâricine çıkarılması kendisine ihtâr olunur. Çiftçi tarafeyn hükümetince malum olan memnûiyyet-i vâkıaya ve işbu ihtara riâyetle geldiği yere avdet eyler ise de o sırada Bin Uşağı karyesinde bir düğün cemiyetinde bulunan Şeyh İsmail oğlu Kör Reşid ve biraderleri keyfiyeti haber alarak Fransızlar mesâbesine teşkil ettikleri milislerden beş altı yüz kişilik bir kuvveti derhal hududumuz dâhiline sevk eylerler. Bu kuvvet Darmık dağı üzerinden hududumuza dahil olur ve civarda bulunan hudud taburumuzun efrâdına karşı silah isti’mâline başlarlar.

Şeci’ askerlerimiz bu küstah ve tecâvüzkâr kalabalığa geldikleri yere dönmeleri lüzumunu ihtar ederler ise de aldıran olmaz ve silah isti’mâlinde devam olunur. Bunun üzerine dilâverlerimiz vazifelerini îfâya şitâb ederler.

Gündüzün alaturka sâat üçünde başlayan müsâdeme gecenin sâat birine kadar takrîben dokuz on saat devam eder. Neticede Şeyh İsmâil oğullarının hain adamları meydan-ı müsâdemede bir maktül bırakarak geldikleri yere cehennem olup giderler. Mütearrızların arasında üç ağır mecrûh bulunduğu müşâhede olunur. Bu müsâdemede lehü’l-hamd askerlerimize hiçbir şey olmamıştır.

Aynı gece civarda ve hududumuz dahilinde bulunan Münir Aşir karyesi dahi basılarak bütün ağnâm ve mevşisi ğasb olunmuş, bunlar da cenûba geçirilmiştir.

Vatan hâini Şeyh İsmail oğullarından bu tecavüzün intikâmı elbette alınacaktır. Ancak bunların Hasan Çelebi köyümüzde kalan bir kardeşleri daha vardır ki Hami CİNan adını taşıayan ve mücâdeler-i milliye esnasında bile diğer birâderlerine hafî bir muvâzaası bulunduğu rivâyet edilen bu adam şu günlerde bir kısım eşyasını cenûba nakil ettirmekte ve kendisi de yakında cenûba geçmek tasavvurunda bulunmakta imiş.

Hükûmetin ehemmiyetle nazar-ı dikkatini celb ederiz.

Tekzîb-i Resmî

Ankara 18- Mâliye vekâletinden tebliğ olunmuştur: Harb-i umûminin ilcâât ve zarûrât-ı iktisâdiyyesinden doğan ihtiyaç ihtiyaç üzerine yedi tertib olarak muhtelif tarihlerde karşılık gösterilerek düyûn-ı umûmiyesinin kefâletiyle mevki-i tedâvüle vaz olunan evrâk-ı nakdiyenin ahîran mütehaddis hâdisât ve Lozan Akitnamesi ahkâmını tebdil ve düyun

ORJİNAL SAYFA 386

İkinci Sahife	Kilis	21 Teşrinisâni 1341

Umumiyenin kefâlet-i mürâkebesini ref eylemiş bulunduğundan bu nokta-i nazardan tebdiline zaruret-i kat'iyye hasıl olmuştur. Bu zarureti nazar-ı dikkate alan hükûmet-i cumhuriyye tedavülde bulunan evrâk-ı nakdiyemiz miktarını tecâvüz eylememek şartıyla ve müddet-i muayyenesi zarfında eski evrâk-ı nakdiye ile mübâdele edilmek ve evrâk-ı nakdiye yerine kaim olmak üzere cumhuriyet evrâk-ı nakdiyesini ihraç eylemeğe karar vermiştir. Bunun üzerine menfeat-i hasise temini arzusuyla hükümet yeni evrâk-ı nakdiye çıkarıyor gibi kalbimize icrâyı tesir edecek yalan yanlış şayiata kıyam edeceklerine şüphe yoktur. Muhterem halkımızdan bu gibi şayiata havâle-i sem-i itibar etmemelerini ve şâyiât çıkaranlar hakkında hükümete muâvemât vermelerini rica ederim.

İstiklal Mahkemesine Salahiyet ve İdare-i Örfiye Temdidi

Ankara 18 – Halk Fırkası bu günkü içtimaında Ankara İstiklal Mahkemesine verilen idam salahiyetinin şark vilayetinde idâre-i örfiyyenin bir sene müddetle temdidi kararlaştırılmıştır.

Ma'seralar Kapanmak Üzere

Yanlış Talimat Hala Tatbik Ediliyor

A'şârın ilkası hakkındaki kanunun üçüncü maddesine taban tabana zıt olan cebâyet talimatının zeytin faslını tadile matuf neşriyatımıza ve halk mümessillerinin bu babtaki şikâyetine rağmen şimdiye kadar Ankara'dan bu hususta hiçbir iş'âr varid olmamış ve açılan ma'sereler kapanmak üzere bulunmuştur.

Varidat idaresi yanlış talimatı hem de şiddetletatbikte ber devamdır.

Tatbikât o kadar yanlışlıkla ve oderece şiddetle devam ediyor ki insanın zeytinle ve zeytin yağı ile alakadar halka acımaması kabil değildir.

Ahali geçen sene mahsülünün öşrünü milletimize vermekle beraber mikdarını vakit ve zamanıyla ve beyanname ile varidat idaresine bildirmiş ve sene-i haliye mahsülünü dahi ma'serelerde tesbit ettirmiş olmasına rağmen ihracat için gece ayazda sabahlara kadar maliye dairesi önünde sefalet çekmekten bizar olmuştur. Esasen bu mahsül için cenubda bin bela gören Kilis halkı bir de memleketimizde memurlarımız tarafından şu perişanlığa mahkümiyetinin devamına kail olursa korkarız ki çok geçmeden yegane menba-ı servetimizi teşkil eden bu kıymettar mahsülün ağaçları da kökünden kal' ve kam' olunur. Alakadâr makâmât-ı âliyenin bir daha nazar-ı dikkatini celb ederiz.

Vebâ-i Bakarî ve Tohumluk Hakkında

Halk mümessilleri tarafından makâmât-ı âliyeye takdim olunan telgrafname sureti:

Sûriye'de vebâ-i bakarî olmadığı halde nefs-i kasaba arazisinden ma'dûd iken hudûd-i hâricinde kalan tarlalarımızı sürmek iççin öküzlerimiz bırakılmamaktadır. Saplarını kasabaya götürerek harman ettiğimiz ve sekiz misil vergisini verdiğimiz tarlalarımıza getirilecek tohumluktan yüzde sekiz vergi alınmadıkça ihracına müsâade olunmamaktadır. Tohumluk vergiden muaf olduğu ve tarlalarımıza ekilmek üzere ihraç olunduğu hükümetçe de malum iken hudud hâricine çıkarıldığından dolayı vergiye tabi tutulmaktadır. Bu yüzden tarlalarımız çiftsiz ve tohumsuz kalarak gayr-ı tabîi hudud hasebiyle alt üst olan iktisâdiyatımız bir de bu suretle mahv ve harab olmaktadır. Zeriyyat müessesi geçmezden evvel şu hal tahammülfersaya bir çare bulunması kemâl-i tehâlük ve teheyyüçle muntazar ve müsterhamdır.

Şayan-ı Dikkat

Ayıntab Rusûmât Baş Müdürü Fazıl Bey'e

Kilis rusûmât idaresindeki matlûbâtımın tesviye edilmemekte olduğunu, ya hakkımın, ya evrakımın elime verilmesini geçenlerde telgrafla zât-ı âlilerinden istirhâm etmiş, telgraf suretini de Kilis Gazetesine vermiştim. Erbâb-ı mürâcaata cevap i'tâsı hakkındaki tebliğat hükümete rağmen bu güne kadar sizden cevap alamadığım gibi diğer suretini takdim ettiğim müdüriyet-i umûmîdede aldıran olmadı. Kilis müdüriyetinden taraf-ı âlilerine irsâl olunan 17 Teşrinisâni 1341 tarih ve 656 numaralı tahrirattan da bir netice çıkmadı artık sizden sizden para istemiyorum. Evrakımı da sormuyorum. Ne olur? Yalvarıyorum müracaatıma karşı dilsiz gibi durmasanız da nefi ile cevap vermeseniz mesela işini yapmayacağız def ol! Desekiz ya. Çaylak Mahallesinden Hacı İbrahim oğlu Abdüllatif.

ORJİNAL SAYFA 387

Üçüncü Sahife	Kilis	21 Teşrinisâni 1341

Seyahatim

Necip ve Nezih Kardeşim Tahir'e

Elde asâ-i sevdâ abâyı aşk sırtımda dolaştım diyar-ı hüsnü, birkaç yıl bu yolda, toplardım gönüllerden, güzellerin sadaka sonra nasıl oldu bilmem? Facialı bir vak'a. Bir akşam gök aydınlıktı, ışıldardı yıldızlar aşkın ibâdetgâhında çıkarken güzel kızlar uzatıp kalbimi dedim: Hüsnünüzden sıtka daldı bir ateş gözlüsü yakıdnan bir dakika sonra uzaklaştı. Dönüp geriye bakmayarak öyle kalmıştım orada. Hıçkırıp ağalayarak saklanan sanki kalbime zehri dolu bırakdı bilirdim ben bu yaranın müdavimi hiç yoktu. Çektim yıllarca hicranın bî eman mihnetini, gezdim bir müddette aşkın diyâr-ı gurbetini ruhuma ektirmedim, gamlı nakışlar vurdum. Cemalin baharında çetin ne kışlar gördüm. En son taştı lmadı elimde dinlendi biraz bağrım. Şimdi susar gibi oldu, bu durulmayan ağrım. Artık böyle seyahate çıkmağatevbe olsun. Bir sevgili arkasından kilim niçin saç yolsun. Said Baytaz.

Suriye Karşığı

Hımısta Suriye Cumhuriyeti bütün o havaliyi daireyi nefer zimmete almıştır. Fransızlar Beyrut-Şam ve Beyrut-Haleb şimendiferleri muattaldır. Ramazan-ı Şerif

Dirzor havalisinde teşkilatını tevsi etmektedir. Yakında Suriye'de üflenecek sûr-ı İsrafile intizar olunur.

Küçük Hikaye:

Bir Hatıra: Muharriri S.B.

Ay ışığının yapraklar arasında geçen gümüşi serpintilerinin süslediği bir masa başında tolanmışları. Kadehlerin dudakları sık sık ziyareti alkolün verdiği sahte zerkî ve yalancı neş'eyi bulmağa çalıştıklarını gösteriyordu.

Servet: Meze tabakları üzerinde ehemmiyetlice bir seyahat yapan çatalını bıraktı ve geçen gün eski bir kitabı ararken elime geçen şu küçük kağıt parçası olmasaydı belki şimdi bu tuhaf hikayede, yaşanılmış uzak günlerin unutulup gitmiş hatıraları arasına karışırdı diye başladı.

O vakitler daima pembe bir renge bürünmüş gördüğüm hayatın katı ve sert çehresiyle henüz teşerrüf edememiştim. Herhai ve maceracı bir gençtim. Tesadüf ettiğim herhangi bir kadın karşısında kalbim … mehya bir halde idi. Ve benim bu çapılığın ve serseri aşkımın ekseriya sun'î bazen samimi iltifatlarla karşılandığı da oluveriyordu.

Harb-i umûmîde Haleb'de bir cambaz kumpanyası vardı. Orada bulunan güzel ata binen ve eyi patinaj yapan Çarlı isminde çapkın bakışlı şûh bir rûmen kızına arz-ı hulûsa başlamıştım. Ve kızın muvâfakatkâr mukabelesinde, kesemden bu uğurda çıkmağa namzed paranın yaptığı tesir kadar o vakit ki gençliğimin de bir mevkii var gibi idi. Haleb de uzun müddet bulunmuş olduğundan epeyce Türkçe de öğrenmiş olan onunla çok akşamlar buluşmağa başlamıştık.

Tesadüf bir gün karşıma bir rakib çıkardı. Bu o vakitki zahira fiyatının sivrilttiği Amik Ağalarından birinin oğlu idi. Üzerindeki şık elbisenin eğreti duruşu, insanı parasının bulunmasından başka beş paralık bir kıymeti olmayan kimseleri hatırlatıyordu. Kesesinden Çarlı lehine fazlaca para çıktığı vakit ricakâr bakışlarının sahte bir tebessümle mukabele gördüğü de vaki olurdu.

Bir akşam, Haleb yazının serin ve üşütücü akşamlarından birinde gecenin geç saatlerinde Şehbenderin koyu gölgeli tenhâ ve gürültüsüz bir köşesinde Çarlı ile beraberdik. Çarlı bir bûse karar-ı latif edasıyla o yeni ve acemi aşıkının kendisine

hitâben yazdığı muhabbetnâmeyi uzattı. Servet, bu sırada elinde sıktığı kağıtta ki yazıyı okumağa başladı.

Dudaklarından kahkahalar doğuran bu muhabbetnâme aynen şu şekilde idi:

Şefkatli Hanım Hatun:

Evvelâ mahsus selam olunduktan sonra gül hâtır-ı nâkânelerinizi istifsâr eylerim. Kaldı ki bendeniz zâtınız çin yanıyorum. Lütfen merhamet edinizç Bendeniz zatınızı arzu ediyorum. Fakat her ne kadar para istiyorsanız bende fazlasıyla gülüyorum. Kusurumun affını istirhâm ediniz.

ORJİNAL SAYFA 388

Dördüncü Sahife	Kilis	21 Teşrinisâni 1341

Sene ve Sâat

Türkiye'de takvim miladinin kabulü ve saatlerin yirmi dörde taksimi hakkındaki kanun layıhaları büyük millet meclisince aid olduğu encümenlere havale olunmuştur.

Adliye Haberleri

Kilis müddei umûmîsi Talat Bey direk müddei umûmîliğine tahvil yerine Maraş aza-yı sabıkasından Abdullah Bey tayin olunmuştur.

Kilis müstantiki Hamdi Bey isitfa etmiş henüz istifasının kabul edilip edilmediği vekâlet-i celileden bildirilmemiştir.

Eşraftan Toplazâde Hikmet Efendi Ankara'ya giderek dava vekaleti ruhsatnamesi almış gelmiştir.

Silah Tütün Tahrisi

Geçen hafta içinde felce tutulan mütekâidin askeriyeden Kul oğlu Habib Efendi üç gün hasta yattıktan sonra mütevâli felçler neticesinde terk-i hayat etmiştir. Hayırperver müteveffaya rahmet ve mağfiret diler kederdide ailesine beyan-ı taziyet eyleriz.

Meslekin Yevmi Halk Gazetesi

Haftalık meslek Refikimiz aynı nâm ile yakında yevmî bir gazete neşredeceğini abonelerine yazmıştı. Ahiran refikimizden varid olan bir mektubda isim iltibasına mahal kalmamak üzere yevmi nüshanın Halk Gazetesi namıyla intişar edeceği muherrerdir.

Yevmi Halk Gazetesi hacmen diğer İstanbul gazeteleri gibi olacaksa da bihâssa ruh itibariyle onlardan tamamen ayrılacak, Türkiye matbuatında manevi bir inkilab yapan canlı bir fikir ve hayat gazetesi olacaktır.

Haftalık Meslek yevmi halkın intişârını müteâkib ilmi bir mecmua şeklinde devam-i neşriyata başlayacaktır.

Karilerimizn her iki gazeteye şimdiden abone olmalarını tavsiye ederiz.

Muhterem Kilislilere

Vatanperverlik Vatanî fedakârlıklarla ölçülür. Tayyare iânesine ve tayyâre piyangosuna iştirâk hem vatana muâvenet hem menfeatinize hizmettir. Hemşeriler veriniz, Kilisimizin de bir tayyaresi olsun ve namı gibi yükselsin bunu yapmamak ayıptır.

Muhacirlere verilen Emval Ahara İcar Edilemez

Kaymakamlıktan:

Muhacir ve mültecilere berâyı muâvenet tahsıs kılınan hâne ve arazilerin ahara icara verilmek suretiyle tasarruf edilegelmekte olup bu gibi muhacirinin kendisine muhassas emvali ahara icar eylediği sabit olduğu takdirde istirdadı lazım geleceğinden ve bunda hem mucir hem müste'cir mutazarrar olacakları cihetle mağdduriyetlerini mucib olmamak üzere ilan-ı keyfiyet olunur.

Diş Muayene ve Tedâvihânesi

Haftalardan beri ağız ve dişlerinden muzdarip olan muhterem hemşehrilerimin hususi mürâcaatı ve memleketimizde hadis olan mesken buhâratı karşısında Abdi Ağa otelinin garb kısmını isticar etmek mecburiyetinde kaldım. Ağrıyan ve çürük dişlerini Hasta ve mülteheb diş etlerini tedavi ettirmek, dolgu ve tedavi kabul etmeyecek derecede fazla çürümüş diş ve köklerini ağrısız olarak çıkarttırmak arzu eden en zarif en metin ve en fennî bir surette her nevi altın blok amalkam porselen dolgu altın diş ve köprü parçalı ve tekmil porselen takım yaptırmak isteyen kıymettar hemşehrilerime muayenehânemin cumadan mâada her

gün açık bulunduğu ilan olunur. İstanbul Dâru'l-Fünunundan mezun Ağız ve Diş Hekimi Mustafa Orhan.

Tuz Sahiplerine

Düyun-ı umûmîyeden

Hudud haricinden evvelce getirilmiş her kimin nezdinde tuz var ise tarih-i ilandan itibaren beş gün zarfında bâ beyannâme düyun-ı umûmîye idaresine bildirmeleri ilan olunur.

ORJİNAL SAYFA 389

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
(Sayı: 403) 28 Teşrin-i sânî 1341-1925	Cumartesi	11 Cemâdiye'l-evvel 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Cumartesi ve Salı Günleri Neşrolunur]		

Hezâyânnâme ʿilleti

(Tahrip olmuş) cihetinde ki yüz elliliklerin ecnebi (Tahrip olmuş) hâ'inle ara sıra buhran damağıya sebeb olurlar ve (beyânnâme) nâmıyla tevsîm ve (Tahrip olmuş) itdikleri ve takım-ı hezeyânnâmeler bu ʿilletin (Tahrip olmuş) iʿrâz ve ʿalâ'imini teşkîl ider.

Hezeyânnâmeler gah "şimâl Suriye müdâfaʿa sında? "komitesi" muzâseni taşir, kâhı canı cennete gitmiş ölü muhtarların mühürlerini edâ ider.

Buda maʿnevi bir operatör vaziʿiyetiyle bu beyânnâmeleri bi't-teşrîh manhûs ʿilleti tedâviye … fakat maʿa't-te'essüf tedâvimiz ʿilletin (Tahrip olmuş) ve bir daha nüks itmemesini te'mîn (Tahrip olmuş) halde ki gazetemizin intişârından ihâza levzân muʿâhedesiyle yüz elliliklerin (Tahrip olmuş) neşr iyâne iden biri iş bu aʿrâz tedâvî tevâlî itmekde olmasına rağmen esnâda bir dürlü âsâr-ı şifâ ve salah rûnmâ (Tahrip olmuş) bunun içün geçen Eylül ayı içinde ne kadar irsâl ve îsâl idilebilen mezkûr beyânnâmelrin mâbaʿdı hastanın rûhen o (Tahrip olmuş) fevka'l-ʿâde bir istiʿdâdı olduğunu

Bize kabûl itdirerek her dürlü tedâvi ve şifâ ümidlerimizi mahv eyledi, binâ'en-ʿaleyh gerek kendi muhîtine ve gerek hârice karşı zarar îkâʿı melhûz oluncaya değin bu hastayı kendi haline terk itmeği muvâfık bulduk.

Vaktâ ki aftezdede kuduz ʿalâmetleri belirmeğe başladığını müşâhede eyledik bunun içün mühimmâ emken tahdîd mazarrâtına saʿy itmek bizim içün bir vecîbi şekli aldı. Gazetemizin husûs da ki vazʿıyeti ʿaynıylla bir dâ'i'l-keleb tedâvihânesinin vazîfesiyle müşâbehet ʿarz eyler.

Şu sebeble ikide bir, temcîd pilavı gibi, hudûd mili cenûbunda ki haydudların harekâtını tenkîd itmekde muhterem kâr'ilerimiz bizi maʿzûr görmelidirler, zira tekrar idiyoruz ki bu sûretle pek mühim bir vazîfe sahiyye-i rûhiye ve daha ehem bir farîza-ı vataniye îfâ itdiğimize kâniʿiz:

Cenûbda sâkin olub da bütün siyasi cereyânlara beygâne, bütün anterikalardan bî-haber yaşayan necîb halkın ifsirât-ı muhabbetle bizi sevdiğini kimsenin şübhesi yokdur bu

Asil kitle her vesile ile ve her gün bize karşı furt-ı hürmet ve muhabbeti izhâr iiderken katʿiyyen hiçbir kimseden havf ve ihtirâz itmeyor.

Müddeʿâmıza delil irâ'esi lâzime hâlâ müstevlîlere tarafdar zann olunan rü'esâ-yı mecilden Subedan Paşa'nın bile mîr-alayh Edib Bey riyâsetinde ki muhtelit hudûd-ı hey'etine, tâ 1922 senesinde, takdîm itmiş olduğu tevsîʿ-i hudûd talebnâmesi mevâhiyetimizin binde birini teşkîl iden ve fakat "vâhid-i rekelüf" kabîlinden olan bir delîl olarak zikr ve etyân idilebilir. Ne hâcet; bi'z-zât Fransaz dostlarımız, bi'z-zât hukûk-ı beşer beyânnâmesi nâşirleri dahi aʿyâd ve eyyâm-ı milliyemizde Haleb ve Beyrut şübhesiz hânelerimizi toldurub daşıran tezâhürât alaylarını re'yü'l-ʿayn görmüyorlar mı ve ʿında'l-lüzûm bunları beyhûde ve beysûd bir gayretle menʿe

kıyâm itmiyorlar mı? Göz önünde ki bütün bu emvâl inkâr-ı kabûl itmeyen hakkâyıkdandır.

İmdi bi'z-zât cenûb ahâlîsi bu hiss milliyet-perveri ile meşbûʿ iken dergâh-ı milletden

ORJİNAL SAYFA 390

İkinci Sahife	Kilis	28 Teşrîn-i Sânî 1341

Matrûd beş on serserinin marazı ihtilâclarına ağlamak mı yoksa gülmek mi lâzım geleceğini taʿyînde cidden müttehiriz!

Buna mübârek ademler; siz nesiz ve kimsiniz ki kendinizde ʿaded-i nüfûs milyona yaklaşan koca bir Türk câmiʿası nâmına beyânnâme tabʿ ve tevzîʿa kuvvet ve cesâret bulursunuz?

"Türkler cenûbda ki köyleri işteyorlar, elhamdülillah Suriye zengindir komşularının mallarına göz dikmez" diyorsunuz!

Arvallılar; bi-hamdülillah müstakil bir hükûmet-i cumhuriyeye mütâlik olan Türkler isteyorlarsa kendi öz ʿırkdaşlılarının sâkin ve bi'z-zât kendilerinin mutasarrıf oldukları köyleri isteyorlar!

Manda altında muzmahal bir hükûmet mutlaka ve tâbʿa teşkîl iden Suriye fakirde olsu komşularının malına ze-i hakk ile göz dikebilir ve o Suriye bilmez mi ki komşusunun malına haksız yere dikeceği gözlerin ikisi bir delikden çıkarılır?

Suriyelilerin Türk tâbʿiyyet itmek isteyüb istemediklerini size orada söyleyen yoksan biz buradan bağıralım ki bu yolda ki hakîkatleri gelüb size civâr Türkiye memleketlerinin nüfus-ı sicillâtından öğreniniz!

Askerlikde hidmet-i mecbûre usûlünün tatbîki ancak müstakil hükûmetlere hâss bir mazhariyet olduğu hakîkatinden Suriyelileri gafil mi sanıyor sunuz? Bî-çâre Suriyeliler bu niʿmet-i azimiye nâ'il olmamışlarsa bunu manda tâbiʿî gayr-i müstakil hükûmet olduklarından

Bilerek müte'essif değil midirler, zann idiyorsunuz?

Kürdistan'da şehid olan Türkler her hâlde Suriye müstevlîlerine maʿâş ile hidmetkârlık yolunda maktûl düşen sefîllerden çok müsterhidirler!

Türkler kendilerini-muvakkatan- virgüsüz idâre iden bir hükûmet görmeğe ölmeği tercîh iderler çünkü ilk Türkün halkatinden bu ana kadar esir yaşamağa alışmamışlardır ve buna son Türk kalıncaya kadar da tahammül idemezler!

Galiba siz Türkler'in kemâl-i zevk ve şevk ile verdikleri tayyare iʿânesini cenûb köylülerinden cebren tahsîl idilen "Doğru yol" … bedeli belleyorsunuz!

Siz namaz kılmadığınız içün Suriye câmiʿilerini dolu zann idiyorsunuz! Ömer Beyinizde bir kere olsun rahmana secde itmek hâtırınızdan geçse ve Türk gazabının müsâmahakâr bir safhasını bulsanız Türkiye câmiʿilerinin ne kadar cemâʿatle dolu olduğunu görürdünüz! Hürriyet ise Türkün bir nasbıye-i ezeli ve ebedisidir.

Refik Halid'lerin, Celal Kadri'lerin, Hasan Sadık'ların vesâ'irlerinin şeyhlere hürüm itmekde olduğunu belki onların mâhiyât mâvesesini bilmeyenlere yutdura bilirsiniz Türkler şeyhleri de, şeyhlere hürmet itdiklerini söyleyenleri de pek aʿlâ bilirler. Kürd dağının şaşkın Şeyh İsmail oğullarıyla Türkiye'den matrûd alçak Osman oğulları yerlerine mübârek olsun! Türk'ün

Artık o gibi mütâʿlarda gözü kalmamışdır. Resûl-i erkeme ise her (Tahrip olmuş) dâʿîlerden ziyâde hürmet ideriz.

İstiklal Mahkemelerinin bize zemîn itdiği (İstiklâl) meydanda, milletsizliğin sizi düşürdüğü kerive (izmihlâl) göz önündedir.

Suriye'nin dâhili ağıtşaşdan ne kadar uzak olduğunu(!) bizden değil, Suriyeden çekilen ajans telgraflarından öğreniniz biz her zaman Şam maʿmûresine Kilis harabesini tercîh ideriz.

Cenûbda ki köylerimizi cenûbda ki köylülerin arzusuna tebʿân ve sarf olanların menâfiʿni muhâfaza maksadıyla istemekde ısrar idiyoruz, Şam ve demânına Şam cezâ-yı takdîsine bâkâ-ı kami bizim ve köyleri istemekde ahz-ı sâr ve dînâr-ı emeliyle hareket itdiğimize zâhib oluyorsunuz? Ermeniler'in firârî yarasanın nurdan tebâʿidine benzer ve hicret diye Şamlıların firârına dinülür!

Kilis eşrâfının …deki köylerini tâbiʿ oldukları hükûmetleri havzasına idhâl itmek istemeleri kadar haklı ve şerefli bir taleb olamaz fakat sürgünlerin Suriye tarafdarlığı başkalarının kuvvetiyle zifâfa girmeğe benzemiz mi?

Fakir Suriye fellâhlarının hangi cins renkli askerlerle ve kimler tarafından soyulmakda oldukları göstermiyor mu? Kilis eşrâfı menfî iclâf gibi halkı soymak

ihtiyâcından vârestedirler. Cenâb-ı ahâlîsinin kimlere kul ve köle idilmek istediklerini bi'z-zât kendileri tarafından istiʿmâl olunan silâh sadâları rubʿ meskûne iʿlân idüb

ORJİNAL SAYFA 391

Üçüncü Sahife	Kilis	28 Teşrîn-i Sânî 1341

Durmakda ve bu biçarelerin görmekde oldukları hürmetin nasıl bir hakâret olduğunu ʿâleme teşhîr eylemekdedir.

Bunların içinde doğub büyüdükleri köyle dahi el-ân sâhib-i meşrûʿuna tevdîʿ itmek husûsunda ki şiddetli arzularını isbât iden âsâr-ı ve sâ'ikı meydan ʿalentine atmak bugün içün mazarr olsada yarın içün fâ'ide (Tahrip olmuş) olmak me'mûlümüzdür. Suriye halkının silahıyla (Tahrip olmuş) karşı müdâfaʿada bulunmakada ecnebi değil, bi'n-nefs Suriye gazetelerindin öğrenmeği size tavsiye ideriz.

Türkiye halkı kendi hükûmetine itâʿatde fî'l-hakîka koyun gibidir, lakin bu halkı herkese karşı koyun zann idenler her zaman onunla tâlʿalarışı tecrübü idebilirler.

Evet, Türkler şapka giyerler ve bunu en istikmâl ve medeni bir serpuş olarak kabûl iderler unutmayınız ki bu şapkanın altında ki (Tahrip olmuş) her dürlü hakk hakimiyete mâlikdir, bi'l-ʿaks zavallılar o esirlerdir ki kocaman kavuklar altında ki kafalarını şapkalı ecnebilere memlûk itmekde bir devamdırlar.

Türkler kadınlarını elleriyle açarlar, ellere açdırmazlar, Ziyaretgâhların tekâyâ ve zevâyânın Suriye'de tekâsürü değil midir ki o mübârek (Tahrip olmuş) sâkinlerini hâlâ istiklâllarene sâhib olamayacak kadar gâfil bulunduruyor ve cumhur-ı vatan sizin gibi sürgün sürülerinin ifʿâl ve ızlâllarına ferîfte idiyor hülâsa biz kavur olmadık, islâm-ı ʿâleminin kimi takbîh ve telʿîn itdiğini ise ʿâlem değil, avâlim görmekdedir.

Halâskârın Ebedi Riyâseti

Gazi Halâskârımızın kayd-ı hayat şartıyla cumhur riyâsetine intihâbını te'mîn zımnında Kilis'den îcâb iden makâmâta telgrafla mürâcaʿat olunmuşdur.

Şapka Kânûnu

Mâdde (1) Türkiye Büyük Millet Meclisi aʿzâlarıyla idâre-i ʿumûmiye ve husûsiye ve mahalliyeye, bi'l-ʿumûm müvessâte nüsûb-ı me'mûrîn ve müstehedimîn Türk milletinin iktisâ itmiş olduğu şapkayı giymek mecbûriyetindedirler.

Türkiye halkının da ʿumûmî serpûşu şapkadır.

Buna münâfî bir iʿtiyâdın devâmını hükûmet menʿ ider.

(Diğer maddeler kanunun târîh-i neşrinden muʿteber olduğuna ve ahkâmının Büyük Millet Meclisi ve icrâ vekîlleri hey'eti tarafından icrâ olunacağına dâ'irdir)

Erzurumda İdâre-i ʿÖrfiye

Vaktiyle Ruslara cacusluk itmiş, Şürutiyetdeki irticâʿ hareketlerine ön ayak olmuş serserilerin tahrîkiyle bir kısım halk vilâyet konağının önünde baʿzı nümâyişlerde bulunmuş olduklarından Erzurum'da bir ay müddetle idâre-i ʿörfiye iʿlân edilmiş, maşûklardan bir çoğu

Bu cevab hastalığınızı tedâviye kâfî bir devâ hükmünü icrâ itmezse tekrâr mürâcaʿat idiniz, başka bir ʿilâc tertîb idelim!

…, var !!!...

Mahmud Ragıb.

Şimdiden tevkîf olunmuşdur, Erzurum halkı bunları telʿîn itmekdedir.

Sivas'da Hezeyânnâme

Sivas'da eşhâs-ı mechûlenin muhâlefetkâr bir hezeyânnâme neşr itdiklerini ve hezeyâncıların ir geç meydana çıkarak te'dîb idileceklerini "Kızıl ırmak" refîkimiz yazıyor Ankara İstiklal Mahkemesi 23 cârîde Sivas'a hareket itmişdir.

Pazartesi Günkü ʿİlâvemiz

Müdir-i ʿumûmimiz Ragıb Efendi'nin hânesine kurşun atmak cevmîle-i maznûn ve Ankara İstiklal Mahkemesinde mevdûʿ mücâhede Ahmed Akif Beğ'in 16 cârîde mahkeme-i müşârün-ileyhâca üç sene müddetle Rize'ye nefyine karar verilmişdir karar-ı vâkıʿadan dolayı gerek gazetemiz nâmına ve gerek Mücahid Bey'in zulmdidesi olan diğer Kilisliler nâmına mahkeme-i ʿaliyyeye ʿarz ve şükrân ve imtinân iyleriz.

Hâcı Hannân hakkında

Cenûba nakl tasavvurunda iken Ayıntaba giden Hâcı Hannan'ın hakkında Darmık Halil ile yeğeninin katlinden dolayı Kilis müstentaklığından cinâyetle lüzûm-ı muhâkeme ve gayr-i muvakkat tevkîf kararı verilmişdir.

"Diş Muʿâyene ve tedâvihânesi"

Haftalardan beri ağız ve dişlerinden muztarib olan muhterem hemşehirlerimin husûs-ı mürâcaʿatı ve memleketimizde hâdis olan mesken buhranı karşusunda Abdi Ağa otelinin garb kısmını isticâr itmek mecbûriyetinde kaldım. Ağrıyan ve çürük dişlerini, hasta ve mültehib diş etlerini tedâvi itdirmek,

ORJİNAL SAYFA 392

Dördüncü Sahife	Kilis	28 Teşrînisâni 1341

dolgu ve tedavi kabul etmeyecek derecede fazla çürümüş diş ve köklerini ağrısız olarak çıkarttırmak arzu eden en zarif en metin ve en fennî bir surette her nevi altın blok amalkam porselen dolgu altın diş ve köprü parçalı ve tekmil porselen takım yaptırmak isteyen kıymettar hemşehrilerime muayenehânemin cumadan mâada her gün açık bulunduğu ilan olunur. İstanbul Dâru'l-Fünunundan mezun Ağız ve Diş Hekimi Mustafa Orhan.

Mükâfât Alamayan askeri ma'lüllere kaymakamlıktan:

İstiklâl-i Millî harbinde ma'lûl olup da mükâfât-ı nakdiye alamayan zâbitân ve efrâdın şu'beye mürâcaat eylemeleri.

Arnavutluk Ahalisine

Türkiye Hükümet-i Cumhuriyesi ile Arnavutluk Hükümeti meyanlarında 16 Haziran 1341 tarihinden itibaren teâtî olunan muhâdenet muâhedenâmesiyle tâbiyyet itilâfnâmesi ahkamına tevkifan an asl Arnavutluk ahalisinden olan olup da elyevm Kilis'de bulunan bilumum erkek ve kadın ve çocukların berâyı kayd yedlerindeki nüfus tezkiresiyle vesâik-i sâirelerini hâmilen nüfus memuriyetine mürâcaat eylemeleri.

Kıymet-i Muhammenesi

86 60 Muhtelif kavak direği 25 aded

89 Ceviz ve dut ve mişmiş ve saireden mahlut odun tahminen kantar 31,10

25 Bağ Kütüğü

Yekün: 196,60

1 Teşrinisâni 1341 tarihine kadar müddet-i icâreleri

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

65-Abdullah oğlu vakfı – Hokre – İçeri Bağçede Hacı Beğli Hokeresi

145-Küçük Çorbacı vakfı-Bağçe-İçeri bağçede küçük çorbacı bağçesi.

22 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede yukarı farlak bağçesi

21 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede aşağı farlak bağçesi

130 – Samakzâde Hanım vakfı – bağçe – Haleb Ağası Namıyla maruf Bağçesnin uç ayağı.

150 – Seyyid Mehmed bin Hacı Mehmed – vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Halil bağçesi

14 – Hacı Âişe vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Nasır bağçesi

110 – Seyrek Basan vakfı – 7 Bağçe- İçeri bağçede Samaklı bağçesi

60 – Debbağhâne vakfı – 11 bağçe – İçeri bağçede Bülbülün Bağçesi.

1 Muharrem 1345 Tarihine kadar müddet-i icâreleri:

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

5- Yekünzâde vakfı – 2 dükkan – Odun pazarında

3 - Yekünzâde vakfı – 4 dükkan – Odun pazarında

4- Yekünzâde vakfı – 3 dükkan – Odun pazarında

2- Kaf Ceron vakfı – 7 rubu dükkan – Cami civarında

2- Tekke câmii vakfı – 7 Nısf dükkan – Büyük Bostan

2 - Tekke câmii vakfı – 12 Nısf dükkan – Büyük Bostan

6- Tekke câmii vakfı – 30 Nısf dükkan – Büyük Bostan

15- Tekke câmii vakfı – 14 dükkan – Attar pazarında

3- Câmi-i Kebir vakfı – 14 dükkan – Haffaf Handa

45- Karakâdı vakfı – 111 değirmen – Sandere Değirmeni

1 muharrem sene 1345'den ilâ ğâye-i Zilhicce tarihine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince tamiratı müste'cirine aid olmak üzere Evkaf Memurluğundan:

Evkâfa aid ve bâlâda muharrer müskefâtın hizalarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit veçhiyle bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-i lâyık görüldüğü takdirde 12 Kanunievvel 1341 Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınmak üzere 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri.

Evkâf Memurluğundan:

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol bâbtaki müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit vechile 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunup hadd-i lâyığını bulduğu takdirde 12 Kanunievvel 1341 tarihine musadif cumartesi günü öğleden sonra vasati sâat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâliblerin mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 393

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresi Kilisde, Kilis.
[Sayı: 404] 1 Kânûn-ı Evvel 1341-1925	Salı	14 Cemâdiyelevveli 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Salı Günleri Neşrolunur]		

Şapkasız Kimse Kalmıyor

Dünkü gün şehrimizde çok şayanı dikkat ve memnuniyet bir hareket müşahede olunmuştur;

Ekserisi şapka giyen halk ;şapka giymeyenleri nezaketle şapka giymeye davet etmiş ve her davet olunan hemşeri derhal başındaki fesi veya kalpağı yırtarak yerine bir şapka alıp geçirmiştir.

Dün Kilis'de öyle umûmî bir şapka iktisası tahalükü vardı ki şapka satan mağazaların değil içlerine girmek, hatta civarlarından geçmek mümkün değildi.

Bu harekette Suriye'deki sürgün alaylarıyla sabık vatandaşlar tarafından kaleme alınıp hemen hergün Kilis'e gönderilmekte olan ve Türklerin şapka giyerek gavur olduklarından bahsolunan hezeyannamelerin çok tesiri olmuştur.

Muhterem halkımız bu yavegülerin yavelerine rağmen umûmîyetle şapka iktisa etmişlerdir. İmam, vaiz olduğu bahânesiyle sarık saran pek az kimse kalmıştır. Onlarda yakında ceryan ı umûmîye tebeiyyet mecburiyetindedirler.

Canpolat Bedesteni Yıkılıyor

Belediyyece Canpolat Bedesteni keşfettirilmiş ve hedmi muktezi aksamın avkaf idaresince hedmine başlanmıştır.

Verem Hakkkında Konferans

Kilis Türk ocağı reisi ve belediye hastanesi ser tabibi Operatör Doktor Emin Bey Efendi tarafından geçen gün uçakta vereme dair müfit bir konferans verilmiştir.

Tutuldu ve Gönderildi

Halil Darmik ile yeğeninin katlinden dolayı cinayetle itham olunduğunu yazdığımız Hacı Hannan geçen cumartesi günü Kilis'te bittevkif Pazar günü Gaziantep'e gönderilmiştir.

Tashih

Kilis müddei umûmîsi Talat Bey direk hakimliğine tahvil edilmiş iken geçen bir nushamızda sehven direk müddei umûmîliğine tahvil edildiği yazılmıştır tashih ederiz.

Sene ve Saat

Türkiye'de takvimi miladinin kabulüyle saatlerin yirmi dörde iblağı hakkındaki kanun layihaları Büyük Millet Meclisi'nce ait olduğu encümene havale olunmuştur.

Bir Müsaade

İdare-i hususiye ve belediyelere ait fabrikalarla müessesatın teşviki sanayi kanunundan istifade ettirileceği işitilmiştir.

Matbuat Levazımının Gümrüğü

Matbaa ve matbuat levazımının gümrük resminden istisnası hakkındaki kanunun ilkasına dair Büyük Millet Meclis'i maarif Encümeninde bulunan layihayı kanuniye mezkür Encümence müzakere ve müttefikan reddedilmiştir.

Muallimlere Sükna Bedeli

İstanbul vilayeti muallimlere , maaşlarından ma ada , biner kuruşta sükna bedeli tahsis etmiştir.

Tekzip Resmi

Eskileri tebdilen çıkarılacak cumhuriyet evrak nakdiyesi hakkındakiişa'atı tekzip eden maliye vekaleti bu işa'atı çıkaranların istiklal mahkemelerine verileceğide ilan etmektedir.

ORJİNAL SAYFA 394

İkinci Sahife	Kilis	1 Kânûn-ı Evvel 1341

Erzurum İdâre-i ʿÖrfiyesinin Tasdîki

Başvekîl İsmet Paşa hazretlerinin Erzurum idâre-i ʿörfiyesini îcâb iden esbâb hakkında verdiği îzâhâti istimâʿ iden büyük millet meclisi Erzurum'da idâre-i ʿörfiye iʿlânının tasdîkine karar vermişdir.

Sivas Muhtarları ve Kayseri Maznûnları

Ankara İstiklal Mahkemesi Sivas'da

Hey'et-i vekîle kararına ʿadem-i mutâvaʿat ve duvara yapışdırılan hezayânnâme mündericâtıyla tarz-ı hareketlerinde müşâbehet görülen Sivas'ın bütün muhtarlarını muhâkeme itmişdir bunların şapka giymekde te'hirleri tatbîkâtın tarz ve şeklinden münbaʿis olduğu ve hezeyânnâme ile ʿalâkaları olmadığı anlaşıldığından

hepsi bera'at itmişdir Kayseri'de Mekkeli Ahmed Hamdi ile rüfekâsının muhâkemeleri bi'l-icrâ muvkûfân naklileri kararlaşdırılmışdır.

Hâlâ Çıkıyor

Adana'da tenekeci haçerden metrûk bir evin avlu zemîni kazılırken biri Alman diğeri Fransız iki filinta tüfenkle iki kasatura ve dört yüz mermi çıkdığını "Yeni Adana" refîkimiz yazıyor.

Vehâbiler Türbeleri Kaldırıyorlar

Vehâbilerin Mekke'deki mürâkıd ile Medine-i münevvere civarında bulunan hazret-i Hamza'nın mezarını yıkmışlardır vehâbiler kuʿbbe-i muʿazzamaya dokunmayorlar ve Medine-i münevvereye girmiyorlar. Kral Ali vehâbilere teslîm-i nefs idecekdir.

Tebrîk

İkince yaşına giren "Halk Dili" refîk-i muhteremimizi ve daha uzun ʿömürlü, daha çok muvaffakiyetli olmasını candan, gönülden temennî ideriz.

Türk Antropoloji Mecmûʿası

Türkiye Antropoloji tedkîkât merkezinin mahsûl-i tedkîkât ve tetebbuʿâtı olub Türkçe ve Fransızca olarak intişâr itmeğe başlayan bu mühim mecmûʿanın (Teşrîn-i evvel 1925) birinci nüshası mübâdele tarîkiyle matbaʿamıza gelmişdir.

Yeni refîkimizi tebrîk ve muvaffakiyetini temennî iderken şimdilik beşeri cemâʿatler arasında ʿavkımıza râciʿ olan mevfiʿî te'sîs itmege çalışacağı anlaşılan mecmûʿaya bütün kâr'ilerimizin abone olmalarını tavsiye ideriz, seneliği yalnız bir liradır.

Muhterem Abonelerimize

Gazetemizin dördüncü devr-i seneviyesine müsâdif Teşrîn-i evvelin yirminci günü üçüncü senelik abone müddeti hitâm bulmuşdur şimdiye kadar seneyn-i sâbıka borçlarını göndermeyen zevâtın derhal göndermelerin, dördüncü seneye abone olmak istemeyenlerin kezâlik para irsâl itmelerini ve arzu itmeyenlerin abone olmak istemediklerini bildirmelerini ehemmiyetle ricâ ideriz gazetemizde altı aylık abone usûlü lağv edilmişdir. "idâre"

Milli Takvim

Hem takvimin 1322-1926 senesine â'id olanı intişâr itmişdir.

Milli takvim- milli hâdise ve vakaʿları bir tarih kadar ciddiyet ve intizâmla günü gününe kayd itmişdir.

Milli takvim-vakâyiʿ ve hâdisâta muvâfık darb misüllû ve atalar sözlerini hâvîdir.

Milli takvim- Geçirdiğimiz iyi ve kötü günleri bize ʿibret bahş olacak bir tarzda ihbâr ider.

Milli takvimi; her kitabcıdan arayınız. Topdan satıldığı yer: İstanbul'da Hasan tabîʿat matbaʿasıdır.

"Yeni Eserler"

Yeni Kafkasya mecmûʿası: 3-52 nci Sayı

Zirâʿi, ticarı toprak mecmûʿası: 7 nci sayı

Alış veriş mecmûʿası: 7 nci sayı

ORJİNAL SAYFA 395

Üçüncü Sahife	Kilis	7 Kânûn-ı Evvel 1341

1300- Dolap pazarı- 2 dükkan – 711,710 - Krbapçı oğlu Agop – NalibentNafi- Kasapoğlu Hacı Ahmet- yesarı ziyaret arkası Akif Efendi "

1500 – Öküz pazarı – dükkan -717 – Keşiş oğlu Avadis veresesi Süslünün oğlu Mehmet – "- Künefeci Aboş- yasarı Sahibi mülk arkası Fahri "

1600 – Havlu – dükkan- 738- Yapocu oğlu Aboç ve şeriki - Hamal Cemon'un oğlu Şakir- " – Tarik- yesarı Topçu oğlu - arkası Han "

2750- Havlu – Mağaza- 737 – Topçu oğlu Manik –Hasan Bey- " – ÇağlasTaros – yesarıAboç –arkası Han "

1315- Havlu – dükkan – 739 - Topçu oğlu Manik - Hamal Cemon'un oğlu Şakir- " – Aboç – yasarıAboç arkası keza "

1000- Aşit – Fırın – 228 Katolik Kilise Vakfı – Fırıncı Halil – " - kahve yesarı tarik arkası Molla Musa

151 Havlu – Fevkani – kahve - Sehim– 3_4 – 752 - ÇağlasOğlu Taros- Kahveci Ökkeş yeminiyesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – arpacı dükkanı- Sehim – 3_4 – 754 - Çağlas Oğlu Taros- Hamal Cemon'unoğlu Sait- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – kömürcü dükkanı - Sehim – 3_4 – 755 - Çağlas Oğlu Taros- Osmaniyeli Mehmet Hoca- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – kömürcü dükkanı - Sehim – 3_4 – 756 – Çağlas Oğlu Taros- Harun'un oğlu Hamit -yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – tütüncü dükkanı - Sehim – 3_4 – 757 - Çağlas Oğlu Taros- Veysi'nin oğlu Ali - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – direk mağazası - Sehim – 3_4 – 758 - Çağlas Oğlu Taros- Emin Çelebizade Ahmet Hilmi Efendi- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – direk mağazası - Sehim – 3_4 – 759 – Çağlas Oğlu Taros- Hallo'nun oğlu- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – Harap muassara - Sehim – 3_4 – 760-761 - Çağlas Oğlu Taros- boş - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

151 Havlu – direk mağazası - Sehim – 3_4 – 740– Çağlas Oğlu Taros- Bedesten Şeyhi Zade Abdurrahman Efendi- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

550- Havlu – tahtani kahve- Sehim – 3_4 – 742–Çağlas Oğlu Taros- kahveci Ömer- yemini yesarı arkası han cephesi tarik

550- Havlu – fırın - Sehim – 3_4 – 741–Çağlas Oğlu Taros- Kara Mehmet- yemini Topçu oğlu yesarı arkası han cephesi tarik

100- Havlu – tütüncü dükkanı - Sehim – 3_4 – 744–Çağlas Oğlu Taros- Burhan'ın oğlu- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu –berber dükkanı - Sehim – 3_4 – 745–Çağlas Oğlu Taros- Berber Recep - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Boyacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 746–Çağlas Oğlu Taros- Mustafa Hoca- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Kömürcü dükkanı - Sehim – 3_4 – 747–Çağlas Oğlu Taros- Kömürcü Nuri-- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Arpacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 748–Çağlas Oğlu Taros- Hamal Cemon'unoğlu Mehmet- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Arpacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 749–Çağlas Oğlu Taros- Boynu Yok'un oğlu Mehmet-- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Arpacı dükkanı - Sehim – 3_4 – 750–Çağlas Oğlu Taros- Arpacı Süleyman Ökkeş- - yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

100- Havlu – Berber dükkanı - Sehim – 3_4 – 747–Çağlas Oğlu Taros- Berber İsmet- yemini yesarı arkası Sahibi senet cephesi tarik

251- Havlu –Araba hanı -Sehim – 3_4 – 753–Çağlas Oğlu Taros- Hancı Şerif – yemini kahve kapısı yesarı sahibi senet arkası cephesi tarik: kapalı zarf ile

40000- Havlu –buğday hanı -Sehim – 3_4 – 743–Çağlas Oğlu Taros- Ahmet Efendi – yemini kahve yesarı tütüncü dükkanı arkası cephesi tarik: kapalı zarf ile bedel müzayedesi

350 – Havlu – Eski reji hanı – 735 Kasrı ceyan- Avadis veresesi – tokatlı Zade Hakkı- – yemini sahibi senet yeasrı vakıf arkası Fahre cephesi tarik

126- Vaiz Midermeadükkan 669-668 Çilingir oğlu Gurbet – Melek Mehmet – yemini yesari Kart oğlan arkası Neccar Pazarı cephesi tarik

210 – Aşit – Muassarmeadükkan- 4 lü 9 – Ermeni Kilise Vakfı- Abdüsselam zade MAho Ağa- yemini han yesarı fırın arkası boynu eğri cephesi tarik

Mal müdürlüğünden:

Mülkiyeti beş taksitle müzayede vazedilip henüz ihale-i katiyyesi icra olunmayan balada muharrer akarların heyeti vekile-i celilenin kararı ahiri veçhile sekiz taksitle yeniden müzayede vazı icap etmekle olvechile 23 teşrini evvel 341 tarihinden itibaren iki hafta müddetle temdidi müzayedesine ve 8 kanuni evvel 341 tarihine müsadif Salı günü kemafissabık toptan ve perakende olarak hanlar kapalı zarf usulüyle diğerleri müzayedeyi aleniyye ile ve sekiz taksitle ihalesi icra kılınacağından talip olanların yevmi mezkurede yüzde yedi buçuk teminat akçeleriyle ihale heyetine müracaatları

ORJİNAL SAYFA 396

Dördüncü Sahife	Kilis	1 Kânûn-ı Evvel 1341

Yevmi Türkiye İktist Gazetesi

Türkiye İktisat Mecmuası refikimiz 133. Numarasından itibaren yevmi Türkiye İktisad Gazetesi unvanıyla intişar etmeye başlamıştır. Refikimizin bu muvaffakiyetini tebrik eder, umum karilerimize abone olmayı tavsiye eyleriz. Yıllığı bin iki yüz kuruştur.

-- İcra Dâiresinden:

Diyarbekirli oğlu Ökkeş Ağaya bâ ilâm-ı madeni beş yüz altın i'tâsına mahkûm aleyh Şeyh Abdullah mahallesinden Canbaz Aboş'un deyninin temin-i îstifâsı zımnında Cedid Mahallesinde vaki cephesi tarik-i cânib-i yemini Çengelli Ali Hânesi yesâri tarik arkası Çengelli Ali Hânesi ile mahdud bir ve yine mahalle-i mezkurda vaki cephesi tarik-i âm cânib-i yemini tarik-i hâs cânib-i yesarı Çakallı oğlu Mustafa arkası tarik-i hâs ile mahdud bir ki iki bâb ahvedeynin fürûhatına karar verilmiş olduğundan müzayedeye vaz olunarak otuz altı lira bedelle ihâle-i evveliyesi Cambaz Aboş oğlu Ahmed Muhtar Efendi nâmına icrâ kılınarak ihâles-i sâniyesi on beş gün sonra icrâ kılınacağından tâlib olanların bedel-i mukarrere yüz de beş zam yapmak şartıyla pay akçelerini hâmilen mürâcaatları

Kıymet-i Muhammenesi

82 60 Muhtelif kavak direği 25 aded

89 Ceviz, dut, mişmiş vesaireden mahlut odun tahminen kantar 31,10

25 Bağ kütüğü

.yekün: 196,60

*** 1 Teşrinisâni 1341 tarihine kadar müddet-i icâreleri

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

65-Abdullah oğlu vakfı – Hokre – İçeri Bağçede Hacı Beğli Hokeresi

145-Küçük Çorbacı vakfı-Bağçe-İçeri bağçede küçük çorbacı bağçesi.

22 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede yukarı farlak bağçesi

21 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede aşağı farlak bağçesi

130 – Samakzâde Hanım vakfı – bağçe – Haleb Ağası Namıyla maruf Bağçesnin uç ayağı.

150 – Seyyid Mehmed bin Hacı Mehmed – vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Halil bağçesi

14 – Hacı Âişe vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Nasır bağçesi

110 – Seyrek Basan vakfı – 7 Bağçe- İçeri bağçede Samaklı bağçesi

60 – Debbağhâne vakfı – 11 bağçe – İçeri bağçede Bülbülün Bağçesi.

1 Muharrem 1345 Tarihine kadar müddet-i icâreleri:

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

5- Yekünzâde vakfı – 2 dükkan – Odun pazarında

3 - Yekünzâde vakfı – 4 dükkan – Odun pazarında

4- Yekünzâde vakfı – 3 dükkan – Odun pazarında

2- Kaf Ceron vakfı – 7 rubu dükkan – Cami civarında

2- Tekke câmii vakfı – 7 Nısf dükkan – Büyük Bostan

2 - Tekke câmii vakfı – 12 Nısf dükkan – Büyük Bostan

6- Tekke câmii vakfı – 30 Nısf dükkan – Büyük Bostan

15- Tekke câmii vakfı – 14 dükkan – Attar pazarında

3- Câmi-i Kebir vakfı – 14 dükkan – Haffaf Handa

45- Karakâdı vakfı – 111 değirmen – Sandere Değirmeni

1 muharrem sene 1345'den ilâ ğâye-i Zilhicce tarihine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince tamiratı müste'cirine aid olmak üzere Evkaf Memurluğundan:

Evkâfa aid ve bâlâda muharrer müskefâtın hizalarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit veçhiyle bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-i lâyık görüldüğü takdirde 12 Kanunievvel 1341 Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınmak üzere 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri.

Evkâf Memurluğundan:

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol bâbtaki müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit vechile 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunup hadd-i lâyığını bulduğu takdirde 12 Kanunievvel 1341 tarihine musadif cumartesi günü öğleden sonra vasati sâat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâliblerin mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 397

İmtiyaz sahibleri: Mahmud Ragıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab‘ mahali: Kilis matba‘ası. Müraca‘atlar idâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar derc idilir. Neşr idilmeyen asâr i‘âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: Mahmud Ragıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ‘lân ücreti pazarlığa tabi‘dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 405] 5 Kanun-ı Evvel 1341-1925	Cumartesi	18 Cemâdiye'l-evvel 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Cumartesi ve Salı Günleri Neşrolunur]		

Kurtuluş Bayramı

Halk Fırkası hey'et-i müteşebbise riyâsetinden:

Sevgili Kilis'imizin kurtuluş bayramına tesâf iden (7 Kânûn-ı evvel) bazarirtesi günü fırka merkezinde bayramlaşılacağı muhterem halka iʿlân olunur.

Halâskârın Ebedi riyâseti

Hakkında Kilis'den takdîm olunan telgrafnâme şeref-vârid olan telgrafnâme-i ʿâlî sûreti;

Kilis Kâʿimmakâmı ve rüfekâsı beyefendiler:

Telgrafnâmeniz re'is-i cumhur hazretlerine ʿarz idilmişdir, hissiyât-ı vâkıʿaları mûceb-i şükrândır.

Ankara, 1 Kanun-ı evvel 1341.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Re'isi Kazım Maraş'da, Rize'de ve Erzurum'da

Ankara, (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) istihbarâtımıza nazaran baʿzı bed-hâhların afv atiyle cumʿa günü (27 Teşrîn-i sânî) Maraş'da şapka ʿaleyhinde ufak bir nümâyiş olmuşdur. Hükûmet hâdise müsebbiblerini derdest ve İstiklal Mahkemesine sevk itmişdir.

Rize'de aynı maksadla bir hareket vukûʿbulacağı hiss olunmuş, hamidiye zırhlısı Rize'ye hareket itmişdir.

Erzurum muhrikleri peyder pey derdest olunarak Divan-ı harbe verilmekdedir.

ʿUmûmî Galeyân ve Mağnisa Telgrafı

Ankara, (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) meclisde şapka kanunun müzekkeresi esnâsında verilen takrîr-i memleketin her tarafında galeyanı mûceb olmuşdur bu münâsebetle ajans tarafından neşri dilmek üzere birçok telgraf alınmakda ve kâffesini neşre imkân bulunamamakdadır. Bunlar meyânende belediye, meclis-i idâre, zirâʿat ve ticâret odaları, cemʿiyetler rü'esâ ve aʿzâsı imzâsıyla Mağnisa'dan alınan telgraf sûreti ber-vech-i âtîdir:

"Halâskar gazinin gösterdiği terakkî ve teceddüd yolunda kuvvetle yürümek husûsunda ki ʿazimi te'yîd ideriz, kara kutu hoş görünmek içün avâmferîbâna beyânâtta bulunan Nureddin Paşa'nın meclisde ahz-ı mevkiʿ itmesine katʿiyyen mütehammil değiliz. Şimdiye kadar yapdıklarının hesâbını ve Saruhan

Halkınca memlekete derece-i merbûtiyeti ve (Tahrip olmuş) rûhiyesi kuvvâ-yı milliyenin bidâyet teşkilinde vâkiʿ mürâcaʿat virdiği cevab ile pek iyi maʿlûm olan mûmâ-ileyhin bu son hareketini nefretle karuşlar, bu gibilerin içimizde veya husûs-ı meclis-i âlîde bulunmasını protesto ideriz."

Erzurum Hâdisesini Takbîh

Ankara, 28 (A:A) (Kâ'immakâmlıkdan) İzmit Halk Fırkası ocak aʿzâları ictimâʿ iderek Erzurum hâdisesini takbîh itmişlerdir.

Ankara, 29 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) Tercan Kazâsı halkı Erzurum hâdisesini nefretle telʿîn iderek hükûmet-i cumhûriyenin her emrine âmâde olduklarını bildirmişlerdir.

-Kilis-

Erzurum hâdisesi müsebbiblerinden altı kişinin iʿdâm idilmiş olduğunu "Yeni Adana" refîkimiz yazıyor.

Ankara İstiklal Mahkemesi

Ankara İstiklal mahkemesi Tokad'a muvâsalat itmiş, hararetle karşılanmışdır.

ORJİNAL SAYFA 398

İkinci Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Mahkeme Tokad'da şapka ve teceddüd aleyhinde bulunan esbak Belediye Re'isi Hâcı Fethullah'ı üç sene müddetle Mersin'e nefy itmişdir.

Mahkeme Amasya'da bir gice kaldıkdan sonra Samsun'a gitmişdir.

Sivas'da ve Elaziz'de

Ankara, 29 (A.A) (Ka'imâkamlıkdan)

İstiklal Mahkemesi Sivas'daki muhâkemelerini bitirmişdir:

Duvara yapışdırılan hezayânnâmeyi tertib ve şekl-i hükümeti tagyîr içün halkı kıyâma teşvîk iden Asamzâde Necati iʿdâm idilmişdir.

Muharrik ve maşûklardan İsmail Gani, evliya beğler on beşer, sâbık-ı Erkân-ı Harb Ziya, Avukat Ahmed, Kürd Aziz, Hamid, Hakkı Öner, Belediye Re'isi ile üç aʿzâ yedişer buçuk sene küreğe, Emir Paşa ve Ali Efendi üçer sene müddetle Isparta'ya ve Sinob'a mahkûm olmuşlardır.

On dört kişi beraʿat itmişdir.

El-aziz'de şark mahkemesi Hüsnü iʿdâm eylemişdir.

Münhal Mebʿûsluklar İntihâbâtı

Ankara, 28 (Kâ'immakâmlıkdan) Kastamonu'nun Araç, Tosya ve Kütahya'nın Tavşanlı, Kedus ve Karları halk fırkası mebʿûs nâmzedlerine re'y verimişlerdir.

1 mine- Kütahya'nın Uşak, Saruhan'ın Soma, Rize'nin Atine kazâlarında halk fırkası nâmzedleri müttefikan mebʿûs intihâb olunmuşlardır.

Musul Bizimdir

Ankara, 28 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan)

Cemʿiyet-i akvâmın 7 Kânûn-ı evveldeki Musul müzâkeresine iştirâk içün Baş murahhasımız Tevfik Rüşdü Bey bazar günü Ankara'dan, Salı günü İstanbul'dan Cenevre'ye hareket edecekdir.

Belgrad Sefîrimiz Münir Hikmet Beyğle Cevad Paşa hey'ete iltihâk ideceklerdir.

29 mine- Tevfik Rüşdü Bey Ankara'dan hareket etmişdir.

1 mine- Tevfik Rüşdü Bey bugün İstanbul'dan Cenevre'ye hareket itmişdir.

Rumlar'da Vazgeçdiler

Ankara, 28 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) İsviçre kânûn-ı medenîsinin hükûmetimizce kabûlü üzerine İstnabul Rumları akliyetler hukûkdan ferâgate karar virmişlerdir.

Yeni Fransız Kâbinesi

Ankara, 28 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) Fransız kâbinesi Beriyanek riyâsetinde teşekkül itmişdir, hâriciye nezâretide Beriyanek ʿuhdesindedir.

İstanbul'da Fırtına

Ankar, 1 (A.A) (Kâ'immakâmlıkdan) İstanbul'daki furtuna baʿzı hasârât yapmışdır: Haydar Paşa rıhtımı ve Üsküdar İskelesi kısmen yıkılmışdır Kadıköy, Harem, Salacak İskeleleri temâmen denize gitmiş, birkaç kayık batmışdır. Bu sabah hava düzelmişdir.

Yaşasın

Ankara, 29, (A.A) (Kâ'immakâlıkdan) Ergani'nin Osmaniye Kazâsı tayyare teberruʿâtı on beş bin liraya çıkarmışdır.

Elbistan on bin liraya iblâğ itmişdir.

İttihâd ve Terakkî Emvâli

Ankara, 28, A.A (kâ'immakâmlıkdan) ittihâd ve terakkiye ʿâ'id emvâlin idâre-i husûsiyelere devri hakkında ki teklîfi meclis redd itmişdir.

Kilis Maliyesinin Kulakları Çınladı

Ankara, 28 (A.A) (kâ'immakâmlıkdan) Maliye Vekîli Bey; meclisde bir su'âle cevâben: "Zirâʿ yük olan aʿşârın ilgâsıyla yerine mahsûlât-ı araziye virgisi ikâmesinin hayat-ı iktisâdiyemize te'sîri olamayacağını, tarz-ı cebâyetde ki müşkilâtın yeni taʿlîmâtnâmede kaldırıldığını, bazar yerlerinde verigi alınmadığını ve alınmış vergi varsa derhâl iʿâde idileceğini" söylemişdir.

-Kilis-

Kazâmızda vâridât idâresi yanlış tâliʿmâtı şiddetle tatbîk itdikden başka Türkiye Cumhuriyeti akrâdından olmayan bir takım ne idükleri bilirsiz kulcular istihdâm iderek zeytun hâsılâtı virgisini yirmi yedi bine iblâğ idemediği hâlde bu uğurda otuz bin küsür masârıf ihtisâr itmiş ve çarşu bazarda kadınların satdığı mahsûlâtdan dahi virgi istifâsına çalışmışdır. Galiba maliye dâ'iremiz ile Maliye vekâleti arasında muhâbere yokdur.

Gümrükde alacağı olanlardan

Hâcı İbrahim oğlu Abdullatif

Büyük Millet Meclisi riyâset-i celîlesine takdîm itmiş olduğu telgrâfnâme sûretidir:

"Kilis rüsûmât idâresinde ki matlûbâtımın tesviyesi içün Kilis müdüriyetine

ORJİNAL SAYFA 399

Üçüncü Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Ayıntab Başmüdüriyetine İstanbul müdüriyet-i ʿumûmîsine mesbûk mürâcaʿât-ı ʿadîdemden semere çıkmadı ya hukûkumun te'diyesi esbâbının te'mîni yâhûd eşhâsın devâ'ir-i hükümetde ki matlûbâtı tesviye idilmeyeceğine dâ'ir bir karar ittihâzıyla beyhûde masraf ve mürâcaʿatdan tahlisim müsterhemdir.

Erkeklere ricâmız

Başda sapka ne kadar göze hoş görünmekde ise arkada insitârı, şalvar ve sâ'irede bi'l-ʿakis o kadar çirkin bir manzara teşkîl itmekdedir.

Bir hamlede fesi, kalpağı, aksalı, küfyeyi, cübbeyi, sarıkı, mâzîye atan milletimiz bu nâhoş manzaralı melbusâtıda bir an evvel tarihine karışdırmalıdırlar.

Görenlerin gözlerine hoş görünmek hiç olmazsa yirminci ʿasırda ferdi bir emel olmalıdır.

Şapkalı halkımızdan pantolonlu olmalarını da ricâ ideriz.

Buda Kadınlar

Kadınlarımızın çuval gibi çarşaflar içinde bulunmaları ve hâlâ şapka giymemeleri hoş bir şey değildir.

Muhterem hanımlarımızda hürr erkeklerine imtisâl itmelidirler.

Kilis-Islâhiye Tarîki

İnşâ eylemekde olan Kilis-Islahiye meyânesi Şuse tarîkinde geçen Teşrîn-i sânî ayı nihâyetine kadar 5193 metre tûl üzerinde 1543 amele-i müküllefe ile 13618 metre hafriyât ve 5.89,5 metre tûlunda hendek ve 1209 metre mekʿab kırma taş ve 120 metre mekʿab ham taş ve 530 metre mekʿab yumuşak kaya hafriyâtı ikmâl idildiği memnûniyetle haber alınmışdır, inşâata şâyân-ı şükrân bir faʿâliyetle devam idilmekdedir.

Çocuk ve Kadın Şapkaları

Son modaya muvâfık fantezi çocuk ve kadın şapkaları yalnız Perükar Nedim Efendi'de Hâcı Halil Efendi mağazasında bulunur, tükenmeden koşunuz.

Helal Ahmer intihâbı

Helal Ahmer şuʿbesinden

Muʿadil-i nizâmnâme mûcebince bu seneye mahsûs olmak üzere Kanun-ı evvelin birinci günü kazâ-ı meclis ʿumûmîsi tarafından şuʿbe hey'et-i idâresi intihâb ve sene-i âtiye büdcesi tanzîm idileceği beyânıyla Helal Ahmer aʿzâsının 1 Kanun-ı evvel'de dâ'ire-i belediyeye gelmeleri evvelce iʿlân edilmiş ve iʿlân-ı vâkıʿa icâbet iden aʿzâ mikdârı hadd-i nizâmîyi bulmamış olduğnudan muʿâmelât-ı mezkûrenin 1 Kânûn-ı evvelde dâ'ire-i mezkûrede icrâsı kararlaşdırılmışdır. Yevm-i mezkûrda gerek ayrıca daʿvetnâme gönderilen aʿzâ-yı kirâmın ve gerek sâmʿ sıfatıyla isbât-ı vücûd itmek isteyen muhterem halkın hazır bulunmaları ricâ olunur.

Emlâk-ı Milliye Satış İʿlânı

Kimin işgalinde bulunduğu Bedel Müzâyedesi Mevkiʿ veya Mahallesi, Cinsi Kürum veya eşcârı veyâ dönümü Sahib-i veli Emlâk-ı milliye, Numarası, Hudûdu.

50, Patrik oğlu Kivrek, 23, Aşıt, hâne, Ayıntablı Debbağ Ahmed, yemîni tarîk-i yesârı Derderi oğlu Kivrak arkası ve cebhesi tarîk.

60, Derder oğli Serkis, 25, Aşıt, hâne, Ayıntablı Debbâğ Ahmed, yemîni Semerci İskender yesârı tarîk arkası Girak cebhesi tarîk.

650 Derder oğlu Givrak, 24, aşıt, hâne boş, yemîni tarîk ve patrik oğlu yesârı Semerci İskender arkası biraderi seko tarîk.

200, Külahcı oğlu Evadis, 62, aşıt, hâne boş, yemîni hâlî yesârı Zabun oğlu arkası harabe, cebhesi tarîk.

5, Cen Karabet oğlu Girgor, 22, aşıt, harâbe hâne, boş, dört tarîki yol.

100, Görenzek oğlu Körk, 102, aşıt, hâne, Abunun oğlu Saka İsmail, yemîni Şemo, yesârı İskender, arkası Tosun cebhesi tarîk.

50, Sasunlu Nevibe, 81, aşıt, hâne, boş, yemîni tarîk yesârı, Sasonlu Helo arkası Ökkeş, cebhesi tarîk.

Malmüdürlüğünden: 8 Teşrîn-i 1341 tarih ve 40 numaralı Kilis gazetesiyle iʿlân kılınanlar meyânende merbût cedvelde muharrer mübâni ve sâ'ire kıymet-i muhmineye bâliğ olmadığından 10 Teşrîn-i sânî 1341 tarihinde iʿtibâren otuz bir gün müddetle temdîd idilerek 12 Kanun-ı evvel 1341 Cumʿairtesi günü ihâlesi icrâ kılınacağından talib olanların yevm-i mezkûrda yüzde yedi buçuk te'mînât akçeleriyle ihâle hey'etine mürâcaʿatları.

ORJİNAL SAYFA 400

Dördüncü Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Muhterem Kilislilere

Vatanperverlik vatanı fedâkarlıklarla ölçülür tayyâre i'ânesine ve tayyâre piyangosuna iştirâk hem vatana mu'âvenet hem menfaatinize hizmetdir hemşehrilerveriniz, kilisimizin de bir tayyâresi olsun ve nâmı gibi yükselsün

---

İstikrâz-ı dâhili fâizleri bugün ziraat bankasından veriliyor

---

Milli Takvîm

Hem takvîm , hem târîhdir

Milli takvîmin 1342-926 senesine âid olanı intişâr etmişdir.

Milli takvîm - milli hâdise ve fiilleri bir târîh kadar ciddiyet ve intizâmla günü gününe kaydetmişdir.

Milli takvîm- Vekâyi' ve hâdisâta muvâfık darb-ı meseller ve atalar sözlerini hâvîdir.

Milli takvîm- Evkât-ı şer'iyelidir.Sekiz renkli bir kapağı vardır.

Milli takvîm-Geçirdiğimiz iyi ve kötü günleri bize ibret-bahş olacak bir tarzda ihbâr eder.

Milli takvîm; her kitabcıdan arayınız.Topdan satıldığı yer : İstanbulda "hüsn-i tabiat matbaasıdır"

Kıymet-i muhammenesi

82 60 muhtelif kavakdır ki 25 aded

89 Ceviz ve dut ve mışmış vesâireden mahlût

Odun tahminen kantar 31

25 bağ kütüğü 10

Yekûn : 196,60

-1 Teşrîn-i sâni 341 târîhine kadar müddet-i icâreleri-

Lira	Mensûb olduğu vakıf	Numro ve Nev'i	Mevki'
65	Abdullah oğlu Vakfı	Hukre(?)	İçeri bağçede Hâcı Beyli Hukresi
145	Küçük Çorbacı "	Bağçe	Küçük çorbacı bağçesi
22	Hacı Fatma Hanım "	"	Yukarı fırlak bağçesi
21	" " "	"	Aşağı fırlak bağçesi

	“		
130	Sumakzâde “	“	Haleb ağası nâmıyla ma’rûf bağçenin bağçesi
150	Seyyid Mehmed bin Hâcı Mehmed “	“	Hâcı Halîl Bağçesi
25	Hâcı Aişe “	“	Hâcı Nasır Bağçesi
110	Sirekbasan “	7 “	Sumaklı Bağçesi
600	Debbâğhâne “	11 “	Bülbüllü Bağçesi

-1 Muharrem 341 târîhine kadar müddet-i icâreleri-

Lira	Mensûb olduğu vakıf	Numro ve Nev’i	Mevki’
5	Yegenzâde Vakfı	2 Dükkân	Odun bazarında
3	“ “	4 “	“
4	“ “	3 “	“
2	Kacurun “	7 Rub’ dükkân	Câmi’ Civârında
2	Tekye Câmi’i “	7 Nısf “	Büyük Bedesten
2	“ “	12 “ “	“
6	“ “	30 “ “	“
15	“ “	14 dükkân	Attâr bazarında
3	Câmi’-i kebîr “	14 “	Huffâfhânede
45	Karakadı “	111 Değirmen	Samandere Değirmeni

1 Muharrem sene 345’den ilâ gâye-i zilhicce târîhine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince ta’mîrâtı müstecirine âid olmak üzere

Evkâf me’mûrluğundan :

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer müsakkafâtın hizâlarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimelerinde münderic şerâit vechile bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-ı lâyık görüldüğü takdîrde 12 kânûn-ı evvel sene 341 cumaertesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyeleri icrâ kılınmak üzere 21 teşrînisâni 341 târîhinden i'tibâren mevki'-i müzâyedeye vaz' olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri 78-2

Evkâf me'mûrluğundan :

77-2

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol-bâbdaki müzâyede kâimelerinde münderic şerâit vechile 2l teşrinisâni sene 341 târîhinden i'tibâren mevki'-i müzâyedeye vaz' olunub hadd-i lâyığını bulduğu takdîrde 12 kânûnıevvel 341 târihine müsâdif cumaertesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaatları

ORJİNAL SAYFA 401

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
{Sayı: 409] 19 Kânûn-ı Evvel 1341-1925	Pazar	3 Cumâdiyelahire 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Musul Bizimdir

Cenevre 15 (A.A) Kaymakamlıktan:

Hevas Ajansına göre akvam meclisi ngiltere'nin Irak Mandasını yirmi beş sene temdidine Türkiye ile iktisâdî itilaflar akdine muvafakatini şartıyla Musul'un Irak'a verilmesi hakkındaki komisyon teklifini kabulemütemâyildir. Mandanın temdidi meselesi bazı müşkilât irâe eder gibi görünüyor. Meclis kararlarını vermeden İngiltereden bu hususta teminât almak istemiş Cenberlâyin'in ra'yini istintâc etmiştir. Ajnese göre Brüksel hattından başka teklif edilecek her hangi hududa ait teklifatın nazar-ı itibara alınması için Londra'ca bir temayül mahsus değildir. Cemiyet-i akvâm kararından sonra hangi esas üzerinde bâis-i memnuniyet bir son halin vücuda getirilebileceği ve mes'elenin sulhan halli mümkün olup olmadığı anlaşılacaktır.

Londra, 15 Münih – İngiliz gazetelerinin Cenevre'den istihbarına göre akvam meclisi bu gün ve yarın Musul hakkında vereceği kararını gece celsesinde uzun uzadıya tetkik etmiştir. Fennî mahiyette bazı tâli teferruattan başka halle muhtaç bir şey kalmamıştır. Müzâkerâtın esâsını üçler komitesinin raporundaki netâic teşkil etmiştir. İngiliz murahhaslar müzâkerâta iştirak etmemiştir.

Londra, 14 Minh – Avam kamerasında Irak'a dair cereyan edecek münâkaşa tehir olunmuştur. Nâfia vekili Sırrı Bey vefat etmiştir. Reis-i Cumhur Hazretleriyle baş vekil vekiller ve meb'ûslar sefîr-i kebîrler cenâze merâsiminde bulunmuşlardır. Cenaze otomobilini sınıf-ı muhtelifeden mürekkeb bir müfreze takib etmiştir. Nâfia'ya Cinânî Bey vekâlet edecektir. Tayyare piyangosu çekilmiştir. 114446 numaraya beş bin 73160 numaraya iki bin düşmüştür. Paris'ten: Dün Şefik Bey 85 milyon lira tesbit olunduğu kuponlar müzâkerâtına 7 Kanunisanide Paris'te başlanacağı söylemiştir. İstanbul borsasında İngiliz lirası 899 kuruşa düşmüş istikrâz-ı dâhili 57 kuruş on paraya çıkmıştır.

İstiklal mahkemesi Rize'nin bazı köylerindeki hâdise-i irticâiyye muhâkmesini netîcelendirmiştir. Muhrik ve müşevviklerden sekizi idam 14 kişi on beş sene iki kişi on sene 19 kişi beşer sene küreğe mahkum edilmişlerdir. Mahkeme Giresun'a hareket etmiştir.

En Son Haberler

Cenevre, 16 minh sâat 21 dakika 15'de telsizle alınan Hevas Alandasından – Ccemiyet-i akvâm meclisi Musul hakkındaki kararını tebliğ etmiştir. Türkiye hey'et-i murahhasası kararın tefhiminde hazır bulunmamıştır. Tevfik Rüşdü Bey içtimadan

evvel cemiyet-i akvâm kâtib-i umûmiliğine Türkiye Musul vilâyetinin hey'et-i mecmuası üzerindeki mütâlâtının temâmen bâkî olduğunu mübeyyin bir mektûb göndermiştir.

Ankara, 16 minh – Hey'et-i vekile bu gün öğleden sonra re'îs-i cumhur hazretlerinin riyâsetinde ictimâ ederek geç vakte kadar müzâkerâtta bulunmuştur.

ORJİNAL SAYFA 402

Dördüncü Sahife	Kilis	5 Kânûn-ı Evvel 1341

Muhterem Kilisliler'e

Vatanperverlik vatanı fedakârlıklarla ölçülür. Tayyâre iânesine ve tayyâre piyangosuna iştirak hem vatana muâvenet hem menfaatinize hizmettir. Hemşeriler veriniz, Kilisimizin de bir tayyaresi olsun ve nâmı gibi yükselsin.

İstikrâz-ı dâhilî fâizleri bu gün zirâat bankasında veriliyor.

Millî Takvim

Hem Takvm hem Târihtir.

Millî takvimin 1342-926 senesine âid olanı intişâr etmiştir.

Millî takvim – millî hâdise ve vak'aları bir tarih kadar ciddiyet ve intizamla günü gününe kayd etmiştir. Millî takvim – Vakâyi ve hâdisâta muvafık darb-ı meseller ve atalar sözlerini hâvîdir.

Millî Takvim – evkâf-ı şer'iyyelidir. Sekiz renkli kapağı vardır.

Millî takvim – Geçirdiğimiz iyi ve kötü günleri bize ibret bahş olacak bir tarzda ihbar eder. Millî takvimi her kitapçıdan arayınız. Toptan satıldığı yer: İstanbul'da Hasan Tabîat Matbaasıdır.

Kıymet-i Muhammenesi

82 60 Muhtelif kavak direği 25 aded

89 Ceviz, dut, mişmiş vesaireden mahlut odun tahminen kantar 31,10

25 Bağ kütüğü

.yekün: 196,60

*** 1 Teşrinisâni 1341 tarihine kadar müddet-i icâreleri

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

65-Abdullah oğlu vakfı – Hokre – İçeri Bağçede Hacı Beğli Hokeresi

145-Küçük Çorbacı vakfı-Bağçe-İçeri bağçede küçük çorbacı bağçesi.

22 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede yukarı farlak bağçesi

21 - Hacı Fatma Hanım vakfı – bağçe - İçeri bağçede aşağı farlak bağçesi

130 – Samakzâde Hanım vakfı – bağçe – Haleb Ağası Namıyla maruf Bağçesnin uç ayağı.

150 – Seyyid Mehmed bin Hacı Mehmed – vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Halil bağçesi

14 – Hacı Âişe vakfı – Bağçe – İçeri bağçede Hacı Nasır bağçesi

110 – Seyrek Basan vakfı – 7 Bağçe- İçeri bağçede Samaklı bağçesi

60 – Debbağhâne vakfı – 11 bağçe – İçeri bağçede Bülbülün Bağçesi.

1 Muharrem 1345 Tarihine kadar müddet-i icâreleri:

Lira/Mensub olduğu Vakıf/Numara / Nevi/Mevkii

5- Yekünzâde vakfı – 2 dükkan – Odun pazarında

3 - Yekünzâde vakfı – 4 dükkan – Odun pazarında

4- Yekünzâde vakfı – 3 dükkan – Odun pazarında

2- Kaf Ceron vakfı – 7 rubu dükkan – Cami civarında

2- Tekke câmii vakfı – 7 Nısf dükkan – Büyük Bostan

2 - Tekke câmii vakfı – 12 Nısf dükkan – Büyük Bostan

6- Tekke câmii vakfı – 30 Nısf dükkan – Büyük Bostan

15- Tekke câmii vakfı – 14 dükkan – Attar pazarında

3- Câmi-i Kebir vakfı – 14 dükkan – Haffaf Handa

45- Karakâdı vakfı – 111 değirmen – Sandere Değirmeni

1 muharrem sene 1345'den ilâ ğâye-i Zilhicce tarihine kadar müddet-i icâresi ve keşf mûcebince tamiratı müste'cirine aid olmak üzere Evkaf Memurluğundan:

Evkâfa aid ve bâlâda muharrer müskefâtın hizalarında gösterilen müddet-i icâreleri müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit veçhiyle bedel-i muhammen icâresini bulduğu ve hadd-i lâyık görüldüğü takdirde 12 Kanunievvel 1341 Cumartesi günü öğleden sonra vasatî saat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınmak üzere 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunduğundan müddet-i mezkûre zarfında tâlib olanların mürâcaat eylemeleri.

Evkâf Memurluğundan:

Evkâfa âid ve bâlâda muharrer direk ve odunlar ol bâbtaki müzâyede kâimlerinde münderiç şerâit vechile 21 Teşrinisani 1341 tarihinden itibaren mevki-i müzâyedeye vaz olunup hadd-i lâyığını bulduğu takdirde 12 Kanunievvel 1341 tarihine musadif cumartesi günü öğleden sonra vasati sâat ikide ihâle-i kat'iyyeleri icrâ kılınacağından müddet-i mezkûre zarfında tâliblerin mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 403

İmtiyaz sahibleri: MahmudRagıb ve Abdullah İsmet. İdare ve tab' mahali: Kilis matba'ası. Müraca'atlaridâreye yapılmalıdır. Yolumuza uygun yazılar dercidilir. Neşridilmeyenasâri'âde olunmaz.	KİLİS Yevmi Halk Gazetesi	Umumi müdürü ve mü'essesi: MahmudRagıb. Abone bedeli: yıllığı 400 guruş, altı aylığı 250 guruş. Nüshası iki guruşdur. Günü geçmiş nüshalar onar guruşdur. İ'lân ücreti pazarlığa tabi'dir. Telgraf idâresiKilisde, Kilis.
[Sayı: 409] 19 Kânûn-ı Evvel 1341-1925	Pazar	3 Cumâdiyelahire 1344 [Dördüncü Yıl]
[Şimdilik Pazar ve Çarşamba Günleri Neşrolunur]		

Musul Bizimdir

Cenevre 15 (A.A) Kaymakamlıktan:

Hevas Ajansına göre akvam meclisi ngiltere'nin Irak Mandasını yirmi beş sene temdidine Türkiye ile iktisâdî itilaflar akdine muvafakatini şartıyla Musul'un Irak'a verilmesi hakkındaki komisyon teklifini kabulemütemâyildir. Mandanın temdidi meselesi bazı müşkilât irâe eder gibi görünüyor. Meclis kararlarını vermeden İngiltereden bu hususta teminât almak istemiş Cenberlâyin'in ra'yini istintâc etmiştir. Ajnese göre Brüksel hattından başka teklif edilecek her hangi hududa ait teklifatın nazar-ı itibara alınması için Londra'ca bir temayül mahsus değildir. Cemiyet-i akvâm kararından sonra hangi esas üzerinde bâis-i memnuniyet bir son halin vücuda getirilebileceği ve mes'elenin sulhan halli mümkün olup olmadığı anlaşılacaktır.

Londra, 15 Münih – İngiliz gazetelerinin Cenevre'den istihbarına göre akvam meclisi bu gün ve yarın Musul hakkında vereceği kararını gece celsesinde uzun uzadıya tetkik etmiştir. Fennî mahiyette bazı tâli teferruattan başka halle muhtaç bir şey kalmamıştır. Müzâkerâtın esâsını üçler komitesinin raporundaki netâic teşkil etmiştir. İngiliz murahhaslar müzâkerâta iştirak etmemiştir.

Londra, 14 Minh – Avam kamerasında Irak'a dair cereyan edecek münâkaşa tehir olunmuştur. Nâfia vekili Sırrı Bey vefat etmiştir. Reis-i Cumhur Hazretleriyle baş vekil vekiller ve meb'ûslar sefîr-i kebîrler cenâze merâsiminde bulunmuşlardır. Cenaze otomobilini sınıf-ı muhtelifeden mürekkeb bir müfreze takib etmiştir. Nâfia'ya Cinânî Bey vekâlet edecektir. Tayyare piyangosu çekilmiştir. 114446 numaraya beş bin 73160 numaraya iki bin düşmüştür. Paris'ten: Dün Şefik Bey 85 milyon lira tesbit olunduğu kuponlar müzâkerâtına 7 Kanunisanide Paris'te başlanacağı söylemiştir. İstanbul borsasında İngiliz lirası 899 kuruşa düşmüş istikrâz-ı dâhili 57 kuruş on paraya çıkmıştır.

İstiklal mahkemesi Rize'nin bazı köylerindeki hâdise-i irticâiyye muhâkmesini netîcelendirmiştir. Muhrik ve müşevviklerden sekizi idam 14 kişi on beş sene iki kişi on sene 19 kişi beşer sene küreğe mahkum edilmişlerdir. Mahkeme Giresun'a hareket etmiştir.

En Son Haberler

Cenevre, 16 minh sâat 21 dakika 15'de telsizle alınan Hevas Alandasından – Ccemiyet-i akvâm meclisi Musul hakkındaki kararını tebliğ etmiştir. Türkiye hey'et-i murahhasası kararın tefhiminde hazır bulunmamıştır. Tevfik Rüşdü Bey içtimadan evvel cemiyet-i akvâm kâtib-i umûmiliğine Türkiye Musul vilâyetinin hey'et-i

mecmuası üzerindeki mütâlâtının temâmen bâkî olduğunu mübeyyin bir mektûb göndermiştir.

Ankara, 16 minh – Hey'et-i vekile bu gün öğleden sonra re'îs-i cumhur hazretlerinin riyâsetinde ictimâ ederek geç vakte kadar müzâkerâtta bulunmuştur.

ORJİNAL SAYFA 404

İkinci Sahife	Kilis	19 Kânûn-ı Evvel 1341

Perşembe Günki İlâvemiz

Musul Bizimdir

Paris , 14-(A.A) Eko dö Pari gazetesi Türk murahhaslarının Paris'de verecekleri karara hamiyet atfediyor.Çiçerin ve Rakofski'nin bu müzâkerâta iştirâk etmeleri muhtemeldir

İsmet Paşa'nın Beyânâtı

14 minh Başvekil İsmet Paşa'nın meclisde bir suale cevâben şarkda ve diğer bazı vilâyetlerde irticâ' hâdiseleri ile Musul meselesine âid beyânâtına nazaran hükûmet birbiri arkasından zuhûr idüb derhâl basdırılan bu hâdiselerin hârici tertîb netîcesi olduğunu tesbît etmişdir şimdi hükûmetin tedâbîr-i kat'îyesi netîcesi olarak hiçbir eseri kalmayan bu tahrîkât tam Musul meselesinin müzâkeresi sırasında tertîb olunmuşdur.

-Kilis Türk Ocağı Piyangosu-

1-Kilis Türk Ocağı tarafından tertîb edilen piyango 1341 kânûnisâninin birinci cum'a günü alaturka saat sekizde hilâl konferans salonunda resmî bir hey'et karşısında çekilecekdir.

2-Piyango her biri birer mecidiyeden (400) bilet üzerine tertîb olunmuşdur. Bilet sayısının yüzde onuna isâbet olacakdır.

3-Piyangoya konan eşyâ şunlardır :

Sıra Sayısı	**Piyangoya Konan Eşyâ**	**Sıra Sayısı**	**Piyangoya Konan Eşyâ**

1	Gramafon (çifte zemberekli,borulu)	21	Kahve değirmeni (Tuncdan ,İstanbul işi)
2	Lüks lamba (fener şeklinde, radyum marka)	22	Altı aylık Resimli Perşenbe abonesi
3	Kol saati	23	Ayna(İngiliz)
4	Gümüş Baston	24	Altı aylık Türk Yurdu abonesi
5	Su takımı (penbe renkli,yaldızlı ve bir tabak bir sürâhi, iki bardakdan ibâret)	25	(çift) eldiven(hânımlara mahsûs)
6	Jilet traş makinesi	26	İpek mendil(Keşmir) son moda
7	Kol saati	27	“ “ “ “
8	Şemsiye (Kemik saplı,saten,çifte yaylı)	28	“ “ “ “
9	Kadın el çantası (son moda)	29	“ “ “ “
10	“ “ “ “	30	Kravat
11	Masa saati (üç çanlı, münebbihli)	31	“
12	Ütü	32	Traş makinesi
13	Çay ve Süt takımı(Porselin)	33	Çakı
14	Kadın Şemsiyesi (Bafon Saplı)	34	“
15	“ “ “ “	35	(Bir şişe) Losyon
16	Erkek Şemsiyesi(yekpâre tahta saplı)	36	“ “ “
17	Baston	37	“ “ “
18	“	38	“ “ “
19	Lamba Fener(büyük kal’ada	39	“ “ “

	yekpâre camlı)		
20	(bir çift) eldiven(hânımlara mahsûs)	40	“ “ “

Eşyâyı herkes Türk Ocağına gelüb görebilir

Biletleirn satıldığı yerler : Türk Ocağı, Mahmud Turhan Efendi’nin Türk kitâbhânesi, Kadı câmi’i civârında Koltuk Ali oğlu Abdurrahman Efendi’nin dükkânı

ORJİNAL SAYFA 405

Üçüncü Sahife	Kilis	19 Kânûn-ı Evvel 1341

Emlâk-ı Milliye Satış İlanı

Bedel Müzâyedesi (Lira) – Sâhib-i ûlâ (Kişinin Tarlası Demekle Maruf) – Mevkii – Cinsi – Dönüm veya kürûm veya eşcârı – Hududu:

20 – Maraşlı oğlu Martin – Kara Yerde – Nısf Hisse tarla – Tamamı hesabiyle 8 – Muharrem Efendi vâdi, tarik, şose.

200 – Arbatlı oğlu Serkes – Hambelek – Bağ – Kürûmu 685 – Şarkan ve garben tarik, şimâlen Küfrüganî oğlu kıbleten Yahûdi Şebab.

10 – Bıçakçı Tavider - Hambelek – Bağ – Kürûmu 200 – Şarken Hatan Çavuş, ğarben Havo şimâlen Hacı Eyyub oğlu kıbleten

10 – Yılan oğlu – Zamhali – Zeytün eşcârı – 12 – Şarkan Cer’at oğlu ğarben Çemâvez Çavuş şimâlen Attar Mehmed kıbleten Bao oğlu Hasan.

2 – Meyhâneci Hacı Üseyb – Hambeleke – Zeytin eşcârı – 22 – şarken Şeyh Müslim ğarben Köşker Mehmed şimâlen Çömlek kıbleten Şeyh Müslim.

50 – Cerci Mihail – Cenkin Karyesi- Zeytin – 50 Şarken Şeyh Müslim ğarben Aliço oğlu Veli şimâlen tarik kıbleten Debbağ Veli oğlu Şeyhli.

60 - Cerci Mihail – Cenkin Karyesi- Zeytin – 90 – Şarken Ahmed Zeytüni ğarben Eşki Ahmed tarlası şimâlen tarik kıbleten Debbağ Veli oğlu Şeyhli.

100 – Toçu Oğlu – İlezi Orta Yol – Nısf Tarla – 10 Fönüm tamamı – şarken Taşçı Köşren ğarben Paşonun oğlu şimalen ve kıbleten tarik.

5 – Kunduracı Kara oğlan – Harelak – Tarla – 6 Dönüm – Şarken Kadiş Mehmed ğarben Gölgeci şimâlen Ruhinin oğlu kıbleten Topçu oğlu

50 – Kekeç Na'lebend – HamurKesen – Zeytin – 31 – Şarken Mamperek oğlu ğarben bihar şimâlen ve kıbleten tarik.

40 - Kerbo oğlu Serkes - HamurKesen – Zeytin – 25 – Şarken Danel oğlu Kivrik ğarben Samak oğlu Köse Ali şimâlen Halil Hoca kıbleten Sahib-i sened.

100 –Pürtekin oğlu veresesi – Oylum – Zeytin – 78 – Şarken soğan delisi ğarben Barznik oğlu şimâlen Halil Hoca kıbleten sâhib-i senet.

3 – Görünlü Sarkes Dâmâdı – Kenise – Bağ – Kürumu 180 – Şarken ve ğarben ikinci Ali oğlu Mahv şimâlen Zeytin Kaviri kıbleten Kıcık oğlu Mehmed.

50 – ağın Ağa – Kalleş – Zeytin – 100 – Şarken Bor ğarben Habeşin oğlu şimâlen ve kıbleten tarik.

25 – Ekop Ağa oğlu Boynu Eğri – Kalleş – Zeytin – 50 – Şarken Emine hatun ğarben Mor Kızık Oğlu Reşid Şimalen tarik kıbleten Pekmez oğlu Ahmed.

20 - Topçu Oğlu – Harelak Tarla – 7 Dönüm – Şarken Halil abdülmesih ğarben Basmacı sağır şimâlen Körkeci Mehmed Ali kıbşeten Ğaib Efendi.

20 – Kalpakçının oğlu - Harelak Tarla – 6 Dönüm – Şarken Kasab Hacı Ali ğarben Topçu Oğlu şimâlen Abfdülhamid Efendi kıbleten Kör Seyyid ve Oğlu Hasan.

25 – Basmacı Sağır - Harelak Tarla – 6 Dönüm – Şarken Topçu oğlu ğarben Bakkal Ahmed şimâlen Korkici Mehmed Ali kıbleten Gâib Efendi.

25 - Kalemkâr - Harelak Tarla – 6 Dönüm – Şarken Ğâlib Efendi ğarben Abdüsselâm zâdeler şimâlen Hudarcı Nuri kıbleten Tarik

15 - Keşiş oğlu Apyam ve Avadis – hamur Kesân – Zeytin -45 – Şarken Keşiş oğlu ğarben Şakir şimâlen Keşiş oğlu kıbleten Kûret İbiş.

15 - Kundakçı Kasbar oğlu Sarkes – Hamur Kesân – Tarla 3 – Şarken tarik ğarben Hacı Fatma şimâlen … kıbleten tarik.

15 – Danyal'ın oğlu - Hamur Kesân – Tarla - 4 – Şarken Halil hoca ğarben sağır oğlu şimâlen tarik kıbleten Hacı İbiş Hoca.

11 – Kazancı Maraşlı oğlu – Oylum yeri – Tarla – 4 – Şarken Emiş Karı ğarben hulle Mahmud şimâlne Habib Çavuş kıbleten tarik.

20 – Azzâz oğlıu Pabuci Keşiş oğlu Arakil oğlu Ekop – Kasab oğlu – 145 Bağ – 280 – Şarken Cüneyd oğlu – ğarben Hoca Hızır oğlu – şimâlen Murad kıbleten Kel Bilo.

.. Beşikçi oğlu – Dağ önü – 199 bağ – 230 – şarken dere ğarben Çinir şimalen Çil oğlan kıbelten Hacı âkif.

Mal Müdürlüğünden:

Balada muharrer bedeli sekiz yüz taksitle yirmi beş kıta arazinin 13 Kanunievvel 1341 tarihinden itibaren yirmi beş gün müddetle müzâyedeye vaz ve 6 Kanunisani 1342 tarihine müsâdif Çarşamba günü ihalesi icrâ kılınacağından tâlib olanların teminat akçeleriyle birlikte satış komisyonuna mürâcaatları.

ORJİNAL SAYFA 406

Dördüncü Sahife	Kilis	19 Kânûn-ı Evvel 1341

Bedel Müzâyedesi (Lira) – Sâhib-i ûlâ – Mevkii – Cinsi – Dönüm veya kürûm veya eşcârı – Kimin işgâlinde bulunduğu - Hududu:

40 – Artin veled-i Kirkor – Aşit Numara 8 – Hâne – Kasab İsmail oğlu Hânefî – yemini tarik yesârı Haçer ve Avanis arkası Alo oğlu Mesto cephesi tarik.

200 - Maraşlı oğlu ve şeriki – Havluda – Mağazdan muharrec dükkan – sehm 21-48 – Boş – Yemini yesârı arkası sâhib-i sened cephesi tarik.

200 - Maraşlı oğlu ve şeriki – Havluda – Mağazdan muharrec dükkan – sehm 21-48 – Boş – Yemini sâhib-i sened yesârı belediye mağazası arkası sâhibi sened cephesi tarik.

300 - Maraşlı oğlu ve şeriki – Havluda – Mağaza– sehm 21-481 – Boş – Yemini ve yesârı sâhibi sened arkası Topçu oğlu hânesi cephesi tarik.

250 - Maraşlı oğlu ve şeriki – Havluda – Kömürcü dükkanı – sehm 21-48 – Kömürcü Mahmud – yemini Çağlas Mosis dükkânı yesarı ve arkası sâhibi sened cephesi tarik.

300 - Maraşlı oğlu ve şeriki – Havluda – Berber dükkanı – sehm 21-48 – Berber Abdi – Yemini sâhib-i sened yesârı tarik arkası ve cephesi tarik.

200 - Maraşlı oğlu ve şeriki – Havluda – Mağazdan muharrec dükkan – sehm 21-48 – Boş – Yemini yesarı ve arkası sahibi sened cephesi tarik.

80 – Gök oğlu Kiyork – Vâiz – Hâne – 493 – Boş – Yemini ma'sere yesârı Şâş Ali oğlu arkası Bıçakçı Ekop cephesi tarik.

70 – Palavuçi oğlu Sarkes ve Ersis – Kara Ali – Hâne – 277 Kör Fazlı – Yemini tarik yesârı Tarakçı oğlu arkası Kemo oğlu Reşid cephesi tarik.

20 – Demirci Kigorak veledi Kigorak – Demirci Pazarı – Dükkan – 672 – Boş – yemini Pesikçi oğlu yesarı vakıf arkası Habib cephesi tarik.

50 – Kemeci Panis – Âşit – Hâne – 132 – Boş – Yemini tarik yesarı harabe arkası İskender cephesi tarik.

10 – Eşhan oğlu Artin – Arslan – Hâne arsası – 456 – Harab boş – Yemini Silah oğlu yesarı Harabe arkası İskender cephesi tarik.

50 – Hamparsum Hoca – Hakverdi Mahallesinde Akçorun – Dükkan – Hacı Hüseynin oğlu Topal Mehmed – yemini Hacı Mehmed Efendi yesarı Hacı Rahim Ağa arkası Pepiş Hânesi cephesi tarik.

50 – Çapraz oğlu Kirok veresesi - – Hakverdi Mahallesinde Akçorun – Dükkan – Köşker Topal Mahmud – yemini Hacı Pano oğlu yesârı Hacı Mehmed Arkası Keşiş oğlu cephesi tarik.

100 - Deli Mihail ve rüfekâsı – Aşit – Hâne maa dükkan – 165-166 - … - Yemini Loyze yesarı Berber Aboç arkası Odacı Fato cephesi tarik.

20 - Semerci oğlu Kiğorg veresesi – Öküz Pazarı – Dükkan – 727 - … - Yemini tarik- yesarı Yusuf arkası han cephesi tarik.

100 - Petrek Oğlu Nermis ve şürekâsı – Aşit – Hâne – 120 - … - Yemini ma'sere yesarı Manik arkası Kırmızı oğlu cephesi tarik.

700 – Hakim İskender – Arslan – İki Bab Hâne – 450-541 – Yazlı Becerli Sabit Ağa – Yemini tarik yesarı Bıçkıcı oğlu arkası Topla Avanis ve Neccar Veli cephesi tarik.

40 – Babasi Olonun oğlu – Aşit – Hâne – 193 - … - Yemini Kilise vakfı yesarı tarik arkası Yapıcı Üseyb cephesi tarik.

15 – Kirli Fes oğlu Cerco – Arslan –Meyhâne- 484 – Boş – Yemini tarik yesarı Rızkullah arkası Abdo Maseresi cephesi tarik.

15 - Maraşlı oğlu Artin – Arslan –Meyhâne- 479 – Boş – Dört tarafı tarik.

15 – Rızkullah – Arslan –Meyhâne- 483 – Boş – Yemini Çerco yesarı arkası Abdo cephesi tarik.

20 – Kalaycı Ohanis – Meşhedlik – Altı Dükkan – 785 – Boş – şarkan Han garben tarik şimâlen kezâ cephesi keza.

50 – Halebli Kirağos ve şeriki – Vâiz – Hâne – 566 – Boş – Yemini Zengo oğlu yesarı Cinanın oğlu arkası Bağdasar cephesi tarik.

20 – Karlak – Aşit – Hâne – 111 – Boş – Yemini Eşkici İbrayam yesarı Vartabet oğlu arkası Hacı Arab cephesi tarik.

10 – Taşçı Kirkor – Arslan – Hâne – 470 – Boş – Yemini Celfe Tahir yesarı Budakçı Avanis arkası Kambor Melkon cephesi tarik.

35 – Sarı Haçer oğlu Kirok – Aşit – Hâne – 113 – Celfe Mehmed – Yemini Habeş Yesarı Berber oğlu Ekop arkası Sarı Mikail cephesi tarik.

2500 – Vartatiyan Allahverdi – Vaiz – Hâne – 521 – Belediye Tebhirhânesi – Yemini Kasab Nafi Betimleri yesarı Na’lebend Ğazzaz oğlu Serkes Arkası Kasab oğlu cephesi tarik.

Mal Müdürlüğünden: Balada muharrer bedeli alelumum sekiz taksitle yirmi sekiz kıta mebaninin mülkiyeti 13 Kanunievvel 1341 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle mevkii müzâyedeye vaz edilerek 26 Kanunisani 1342 tarihine müsâdif Cumartesi günü ihalesi icrâ kılınacağından tâlib olanların teminat akçeleriyle birlikte satış komisyonuna mürâcaatları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1925 TARİHLİ KİLİS YEVMİ HALK GAZETESİNE GÖRE SİYASİ, EKONOMİK, SOSYAL, KÜLTÜREL, SAĞLIK VE EĞİTİM ALANINDAKİ HABERLERE DAİR DEĞERLENDİRMELER

3.1.Siyasi Haberler

3.1.1. Musul Sorunu Haberleri

Irakta tarihi bir şehir olan Musul, Ortaçağ'da el-Cezîre bölgesinin doğu kısmını meydana getiren Diyârırebîa'nın bir dönemde merkezi alır. Dicle nehrinin batı kıyısında kurulmuştur. Arapça vasl (ulaşmak, kavuşmak) kökünden türetilen ve Musul'un aslı olan "kavşak" anlamındaki Mevsıl adının şehre verilmesi, kurulduğu devirde çeşitli kervan yollarının veya o kesimde Dicle ile bazı kollarının birleşmesi sebebine bağlanmaktadır[25].

Bu şehir 1517'den itibaren Osmanlı toprağı olmuştur. 17. ve 18. yüzyılların büyük bölümü boyunca Safevi hanedanları ile Osmanlı hükümeti arasında paylaşılamayan uçboyu toprakları olarak kaldı[26]. Yüzyıllar boyu önemini koruyan Musul, Sanay, Devrimi sonrası barındırdığı zengin petrol rezervleri nedeniyle İngiltere başta olmak üzere pek çok devletin odak noktası haline gelmiştir. Birinci Dünya Savaşının[27] sonunda ise Mondros Ateşkes Antlaşması'nın yedinci maddesine dayanarak işgal edilmiştir. Kurtuluş Savaşı'nın sonuçlanmasıyla birlikte Misak-ı Milli sınırlarının içinde kalması nedeniyle Lozan Konferansı'nda Musul'un durumu büyük bir tartışmaya sebep olmuştur. Lozan'da anlaşma sağlanamayınca Musul'un durumu ileriki görüşmelere ertelenmiştir. Bu görüşmelerde sonuç vermeyince Musul, İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılmıştır[28].

Yüzyıllar boyunca önemini koruyan Musul'un, 1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi'nden aldığımız bazı haberleri ise şöyledir:

---

[25] Sami es Sakkar, Musul, *DİA*, C. 31, İstanbul, 2006. s. 361.

[26] Dına Rızk Khoury, *Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Taşra Toplumu Musul 1540-1834*, çev. Ülkün Tansel, İstanbul, 2008, s. 55.

[27]

[28] Fahir Armaoğlu, Tarihi Perspektif İçinde Misak-ı Milli'nin Değerlendirilmesi, *Misak-ı Milli ve Türk Dış Politikası'nda Musul, Kerkük ve Erbil Meselesi Sempozyumu*, Ankara, 1998, s. 11-22.

Musul'a giden Cemiyet-i Akvâm Komisyonu'nun Türkiye lehine sergileyeceği başarılı girişimden korkan İngilizler zorla bir mazbata tanzim etmek istemişlerdir. Bununla beraber mazbata kabul edilmemiş, halkla doğrudan doğruya temasa geçileceği bildirilmiştir[29]. Musul[30] sorunu nedeniyle İngilizler Şeyh Said isyanına maddi destek vererek bu meselenin kendi lehine sonuçlanması için hizmet etmiştir. Musulluların Türkiye lehine oy kullandıklarını İngilizleri istemediklerini Fransız basını ifşa etmiştir[31]. Musul için telaşa düşen İngilizlere cevaben Deyli gazetesi bu telaşın tamamen haksızlıktan kaynaklandığını hakkından emin olan tarafın yani Türkiye'nin telaşa düşmediğini Musul'un bizim olduğunu yazmışlardır. Ayrıca çok yakında Musul'un anavatana katılacağından emin olduklarını gazete vasıtasıyle halka bildirmişlerdir[32]. Vakit gazetesi Türkiye-Irak sınırında gelişen olaylarda bizzat bulunacaklarını ve İngilizlerin Musul üzerindeki Türk hukukunu inkâr ettiklerini bildirmişlerdir [33]. Cemiyet-i Akvam komisyonu Musul şehri ve civar köyler ahalisi tarafından Türkiye'ye ilhak edilme taleplerini bildirmiştir[34]. İngilizler Irak'a sahip olabilmek için muhakkak Musul'a sahip olmak gerektiğini düşünüyorlardı. Ancak strateji gereği öncelikle Türkiye'nin dostluğunu kazanmaları gerekmekteydi[35]. San-Ramo-Kıbrıs-Musul-Haleb arasında elçilik yapan hainler sınırımıza yakın yerlerde fesatlık faaliyetlerine dair aldıkları raporları merkezlerine bildiriyor, özellikle İngilizler Şeyh Said isyanına büyük destek veriyordu [36].

3.1.2. Şeyh Sait İsyanı ve İstiklâl Mahkemeleri Haberleri

Cumhuriyet tarihinin ilk geniş çaplı ayaklanması olan Şeyh Sait İsyanı[37] ile ilgili bilgilere 1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi'nde rastlanmaktadır. Bu

[29] Sayı: 277, 11 Şubat, 1341-1925.
[30] 1118'den itibaren bir Selçuklu toprağı ve 1517'den itibaren de bir Osmanlı vilayeti olan Musul, Birinci Dünya Savaşı sona erdikten sonra Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesi bahane edilerek İngilizler tarafından işgal edilmiş, bunun üzerine İngilizlerle Türkler arasında şiddetli bir mücadeleye sahne olmuş, sorun silahlı mücadeleyle çözülememiş ve konu Lozan Konferansı'na bırakılmıştır. Musul bu konferansta büyük tartışmalara neden olmuştur. Ancak Musul'un statüsü burada da kesin olarak belirlenemediği için sorunun çözümü bir sonraki görüşmelere ertelenmiş, bu görüşmelerden de bir sonuç alınamaması üzerine 1926 yılında yapılan Ankara Antlaşması'yla İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılmıştır. Detaylı bilgi için bkz. Sezen Kılıç, "Musul Sorunu ve Lozan ", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. 24, S. 71, Temmuz 2008. s. 319.
[31] Sayı: 293, 6 Mart , 1341-1925.
[32] Sayı: 299, 15 Mart, 1341-1925.
[33] Sayı: 310, 30 Mart, 1341-1925.
[34] Sayı: 317, 9 Nisan, 1341-1925.
[35] Sayı: 347, 20 Mayıs, 1341-1925.
[36] Sayı: 367, 25 Haziran, 1341-1925.
[37] Zekeriya Kurşun, Şeyh Said, *DİA,* C. 2, İstanbul, 2016, s. 566-568.

bilgiler şöyledir: Ergani vilâyetinin Biran karyesinde Hınslı Şeyh Said[38]ve avânesi ile jandarma arasında 13 Şubat'ta çıkan çarpışma sırasında iki jandarma yaralanmıştır[39].

Şeyh Said Ergani dâhilinde isyan niteliğinde bir ayaklama düzenlemiş ve Peygamberlik iddiasında bulunarak bir kısım cahil halkı yanına topladığı haberler arasındadır[40].

Memleketin huzur ve sükûna ihtiyaç duyduğu günlerde müstakil bir Kürdistan Devleti teşkil etmek maksadıyla Şeyh Said etrafına topladığı bir takım eşkıya ve kendisine inananlarla birlikte devlete büyük problemler yaşatmaya başlamışlardır [41].

Halk arasında sıkça karşılaşılan bir durum haline gelen Şeyh Said ile Bediüzzaman Şeyh Said'in isim benzerliğinden kaynaklanan karışıklık karşısında Bediüzzaman Şeyh Said-i Kürdi'nin isyancı Şeyh Said ile ilgisi olmadığını İstanbul Gazeteleri yazmıştır. Gerçekte Kürt olan Bediüzzaman ilim ve irfan sahibi hadis ve tefsirde kendisini yetiştirmiş bir şahsiyettir. Urfa'ya geldiği sırada Bediüzzaman hazretleri İttihat ve Terakki Kulübü'nde çeşitli konferanslar vererek halkı hürriyete, özgürlüğe teşvik etmiştir. Asi Şeyh Said ise dolandırıcı, üfürükçü, cahil kimselerden olarak bilinmektedir[42].

Şeyh Said isyanında iki oğlundan biri İstanbul'dan talimat almış, diğerinin Haleb'de bulunduğu ve bu isyana Musul Tedkikatı münâsebetiyle İngiliz kaynaklı olduğu tahmin edilmektedir. İngiliz altınları tabiri câizse Şeyh Said'in harekâtına hizmet etmiştir[43] .

---

[38] Şeyh Sait ayaklanması Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından kısa bir sonra ortaya çıkan ilk geniş çaplı ayaklanmadır. Dini, milliyetçi ve dışarıdan kaynaklanan provokasyonların etkisiyle çıkarıldığı söylenebilir. Özellikle laiklik ile ilgili uygulamaların ve Hilafetin kaldırılmasının Kürtler arasında olumlu karşılanmadığı anlaşılmaktadır. Bu koşullarda ortaya çıkan ayaklanmanın bastırılması için dönemin Başbakanı Ali Fethi (Okyar)'nin hemen askeri birlikleri harekete geçirerek gereken önlemlerin alınması yoluna gittiği görülür. İsyanın önlenmesi için olağanüstü önlemler alınmasını reddeden Ali Fethi Bey, bu konudaki ısrarlar sonucunda istifa etmiş, yerine sert önlemler alınmasından yana olan İsmet (İnönü) Paşa, hükümeti kurmuştur. Hükümetin ilk icraatı sıkıyönetim kanunu olan Takrir-i Sükûn Kanunu'nu çıkarmak olmuştur. Bu kanun gereğince İstiklâl Mahkemeleri kurulmuş ve yakalanan asiler gereken cezalara çarptırılmışlardır. Detaylı bilgi için bkz. Nurgün Koç," Şeyh Sait Ayaklanması", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,*Volume 8/2, Winter 2013, Ankara, s. 153.

[39] Sayı: 282, 17 Şubat, 1341-1925.
[40] Sayı: 288, 1 Mart, 1341-1925.
[41] Sayı: 291, 4 Mart, 1341-1925.
[42] Sayı: 291, 4 Mart, 1341-1925
[43] Sayı: 293, 6 Mart, 1341-1925

Cizre'de üzerlerinde yüklü miktarda para ile yakalanan Palu'lu beş Şeyh, Şeyh Said tarafından gönderildiklerini onun namına çalıştıklarını ve Sultan Abdülhamid Han'ın oğlunu hilâfete geçirmek için çabaladıklarını itiraf etmişlerdir[44].

Varto'da gerçekleşen çarpışmada Şeyh Said'in oğullarından birisi öldürülmüştür [45].

Bütün mıntıkalarda sükûnetin hâkim olduğunu ancak Şeyh Said'in güneye firar ve iltica teşebbüsünde bulunduğunu ve "Gence" Palu'yu Kürtlerin zaptettiğini ve El-Aziz'e akın edecekleri dedikodusu yayılmıştır[46].

3.1.3. Şapka Kanunu ve Kılık Kıyafet Hakkında Haberler

1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi'ne göre daha önceleri fes, şalvar gibi kıyafetleri tercih eden halk yapılan inklaplar neticesinde şapka, pantolon gibi kıyafetleri giymişlerdir. Bu konuyla ilgili gazete de yer alan bazı bilgiler şöyledir: İstanbul'da yapılan şapka hakkında bir anket sonucunda önde gelen isimlerin yaptıkları açıklamalar olumlu yönde gelişme göstermiştir. Anket sonucunda şapka fikrinin din ile hiçbir ilgisi olmadığı, kim ne isterse giyebileceği ifade edilmiş ve bu duruma güvenlik kuvvetlerinin hiçbir şekilde müdahale etmeyecekleri bildirilmiştir[47].

Kilis şehrinde ilk sivil şapka giyen Kelleci Bekir oğlu Abdullah Efendi'dir [48].

Hakimiyet-i Milliye Gazetesi şapkanın nasıl kullanılacağı hakkında bir takım bilgiler vermiştir. Şu şekilde izâh edilebilir: Öncelikle şapkayı takan kişi sokakta rastladığı birine eliyle selam veremez, şapka sağ el ile baştan alınır ve karşılaşılan kişinin derece ve statüsüne göre az veya çok aşağıya indirilir. Sıradan selamlamalarda şapkayı baştan biraz kaldırmak yeterli olacaktır. Herhangi bir memurun nezdine şapka ile girmek nezaketsizlik olarak sayılır[49].

Kilis şehrinde memur ve aydın gençler tamamen şapka kullanmaya başlamışlardır fakat hâlâ muhtelif sarıkları terketmeyen bir kesim mevcuttur. Entari, şalvar giyenlerin çok sayıda olduğu görülmektedir[50].

---

[44] Sayı: 296,10 Mart, 1341-1925.
[45] Sayı: 303, 19 Mart, 1341-1925.
[46] Sayı: 306, 24 Mart, 1341-1925.
[47] Sayı: 365, 21 Haziran, 1341-1925.
[48] Sayı: 388, 16 Eylül, 1341-1925.
[49] Sayı: 389, 20 Eylül, 1341-1925.
[50] Sayı: 390, 27 Eylül, 1341-1925.

1339 senesinde Kilis'te siyah kalpağı andıran keçe külah yapılıp satılmaktadır. Şapkaya rağbetin arttığını gören keçe külah üreticileri mevcut mallarını foter şapka şeklinde imal etmeye başlamışlardır. Keçe şapkalar şehir haricinde giyilir ve fiyatça diğerlerine oranla ucuzdur. Keçe şapkalar rençber ve köylüler için çok elverişli ve kullanışlıdır. Adana camilerinde şapka asılacak yerler yapılmış, Adana hanımları çarşafları atmış şapka giyemeye başlamışlardır[51].

Şapka Kanunu'nun birinci maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi azaları şapka giyinmek mecburiyetindeler [52].

Kilis şehrinde şapka giyme oranı oldukça yüksek bir sayıya ulaşmıştır. Bu durum karşısında Suriye hudutlarındaki alaylar, Kilis halkının şapka giyerek gavur olduklarını belirten yazılar göndermişlerdir[53] .

Ankara İstiklal Mahkemesi giyim kuşam konusunda ileri geri konuşan, kötü sözler sarfettikleri söylentileri karşısında Sivas'ın bütün muhtarlarını muhakeme etmiş ancak herhangi bir alakaları olmadığından beraat etmişlerdir[54].

27 Teşrin-i Sâni Cuma günü Maraş'ta şapka aleyhinde küçük çaplı bir gösteri olmuş hükümet müdahalede bulunarak müsebbipleri yakalanarak İstiklal Mahkemelerine sevk edilmiştir. Rize ve Erzurum'da aynı amaçla bir hareket hissedilmiş Hamidiye zırhlısı Rize'ye hareket etmiştir. Erzurum'a yapılan müdahalede de harekata katılanlar tutuklanmıştır [55].

3.1.4. Tayyare Cemiyeti Haberleri

Kilis'in bir Türk şehri ve Türklere mesken olduğu biçok kaynakta yer almaktadır. Her dönemde ülkesine bayrağına sahip çıkmış devletin kanun ve nizamlarına harfiyen uymuştur. Kilis halkının bu yardımseverliğini diğer kurumlara yapılan yardımlar gibi teyyareyle ilgili haberlerde de görülmektedir. İzmir'de Vecihi Bey tarafından yeni bir tayyare inşa edilmiştir. Ancak tayyarenin motoru yurtdışından getirilmiştir[56]. Harbiye Umumi reisi Fevzi Paşa Türk Tayyare Cemiyeti'ne[57] bir mektup göndererek tebrik etmiş ve başarılarının devamını

[51] Sayı: 390, 27 Eylül, 1341-1925.
[52] Sayı: 403, 28 Teşrin-i Sâni, 1341-1925.
[53] Sayı: 404, Kânûn-ı Evvel, 1341-1925.
[54] Sayı: 404, 1 Kânûn-ı Evvel, 1341-1925.
[55] Sayı: 405, 5 Kânûn-ı Evvel, 1341-1925.
[56] Sayı: 286, 24 Şubat, 1341-1925.
[57] Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu yıllarda ülkenin mevcut sanayi potansiyelinin oldukça iptidai ve ümit vaat etmeyen hali bilinen bir gerçektir. Kısa süre içinde batılı ülkelerde üç-dört asırlık gelişme

dilemiştir[58]. Tayyare Cemiyetleri yaygınlaşmış Kastamonu, İnegöl, Pazarcıkta şubeleri açılmıştır [59].

Muallimler Cemiyeti hasılatlarının bir kısmını Tayyare Cemiyeti'ne bağışlamıştır. Ayrıca Muallimler Cemiyeti Ramazan ayı boyunca düzenledikleri müsamere ve konser hasılatlarını Tayyare Cemiyeti'ne bağışlayacaktır[60].

Türk gençliğinin Tayyare hususundaki hamlelerle alakadar olan ferleri ve müesseseleri Türk Tayyare Cemiyeti dikkate almalıdır[61].

Mustafa Kemal Atatürk'ün himayesinde bulunan Türk Tayyare Cemiyeti, memleketin askeri, iktisadi, fenni ve sınai sahalarda ilerlemesini sağlamayı teşvik ve tanzim etmek isteyen milli bir teşkilattır[62]. Tayyare Cemiyeti'ne karşı göstermiş oldukları faydalardan dolayı, yararlılığı görülen askeri tayyarecilere "Tayyare Madalyası" ünvanıyle bir madalya ihdas edilmiştir[63]. Ankara'da Türk Tayyare Cemiyeti açılmış ve her vilayet ahalisinin birer tayyare almak istediği ve aldığı tayyareleri hükümete hediye etmek istedikleri bildirilmiştir[64].

İzmit-Kocaeli vilayeti memurları her ay maaşlarının yüzde ikisini Tayyare Cemiyeti'ne bırakmaktadırlar[65].

Türk Tayyare Cemiyeti, sivil tayyare mekteplerinin yararına senede dört defa olmak üzere "Tayyare Piyangosu" düzenleyecektir. Tayyare Piyango biletleri Tayyare Cemiyeti tarafından memleket bankalarında satılığa çıkarılacaktır[66].

İstanbul Tayyare Cemiyet'nin ilk uçuş tecrübesi Ayastefanos'ta Tayyare Karargahında Vecihi Bey tarafından gerçekleştirilmiştir. İzmire tabi Kemal Paşa

---

sonrası oluşabilen ağır sanayinin son aşaması sayılan uçak sanayine yönelik atılımların birisi de Türk Tayyare Cemiyeti'nin bizzat Mustafa Kemal Paşa'nın emri ile kurulmuş olmasıdır. Kurum büyük idealler ile kurulmuş, 1925-1940 yılları arasında Türk hava gücüne 350 civarında uçak alacak kadar paranın bağış yoluyla toplanmasına aracı olmuştur. Türk Hava Kurumu tarihinde önemli bir faaliyet alanı da pilot yetiştirmek olmuştur. Kurum Türkiye'nin büyük bir bölümünde şubeleri bulunmaktadır. Günümüzde daha ziyade sportif havacılıkla uğraşmakta ve Orman Yangınları ile mücadele etmektedir. Günümüzde sivil kurumlara pilot yetiştirilmesi kapsamında eğitim verilmektedir. Detaylı bilgi için bkz. Osman Yalçın, "Kuruluştan Günümüze Türk Hava Kurumu", *Akademik Bakış*, C. 6, S. 11, Kış 2012, s. 267.

[58] Sayı: 287, 26 Şubat, 1341-1925.
[59] Sayı: 312, 2 Nisan, 1341-1925.
[60] Sayı:313, 3 Nisan, 1341-1925.
[61] Sayı:317, 9 Nisan, 1341-1925.
[62] Sayı:316, 8 Nisan, 1341-1925.
[63] Sayı: 322, 16 Nisan, 1341-1925.
[64] Sayı:332, 1 Mayıs, 1341-1925.
[65] Sayı:339, 11 Mayıs , 1341-1925.
[66] Sayı: 340, 12 Mayıs, 1341-1925.

kazâsı üzüm mahsulatının gelirlerinin bir kısmını Tayyare Cemiyetine bırakacaklarını bildirmişlerdir[67].

3.2.Ekonomi Haberleri

3.2.1. Zeytincilik ve Zeytin Vergisi Hakkında Haberler

Kilis zeytincilik ve bağcılıkta her dönem önemli bir konumda olmuştur. Halep salnamelerinde yaptığımız araştırmalarda Osmanlı coğrafyasının en güzel yağının Kilis'te çıkarıldığı bilgisine ulaşılmaktayız[68]. Bunun da en büyük sebebi Kilis'in Akdeniz iklim kuşağında yer almasından kaynaklanmaktadır. Gazetemizde haberlerinde bu gibi bilgiler detaylıca yer almaktadır.

Kilis'te bulunan sekiz bin kilometrelik önemli ve verimli bir alan olan bağ ve zeytin ağaçları ziraat ve iktisadiyatı tamamen felce uğratmıştır. Çünkü bu alan Suriye'ye ilhak edilmiştir[69] .

Kilis'in ezeli dertlerinden biri de zeytin işlerini belli bir düzene koymaktır. Aşar vergisinin kaldırılmasıyla zeytin vergisi derdinden kurtulan Kilis halkı içten içe bayram etmişlerdir. Ancak sevinçleri uzun sürmeyecekti, çünkü bu sefer de yüzlerce memurla karşılaşan Kilis halkı yine zeytin yüzünden muzdarip düşecekti. Aşar vergisi kaldırıldı. Ancak bunun yerine alınacak vergilerden dolayı Kilis halkı tohumluk olarak ve yemeklik için ayırdığı zeytini bile satmak zorunda kalmıştır. Zeytin yağı vergisi fabrikalardan alınacağından zeytin mahsulü fabrika ve memurların kontrolü altına alınacaktır. Zeytin fabrikalarında verginin temini ve kaçakçılığa mahal vermemek için Teşkilat-ı Mahsusa kurularak hazineye bildirilecektir[70].

Bu talimatların en tuhaf olanı ise Zeytin Yağı fabrikası açmak için Mal memurundan izin alınması gerekiyordu. Ayrıca zeytin, incir, üzüm gibi ürünlerin vergi tahsili o kadar berbat yapılırdı ki halk canından bezerdi[71].

---

[67] Sayı: 341, 13 Mayıs,1341-1925.
[68] Detaylı bilgi için bkz. Salname-i Vilayet-i Halep, 33. Sene, 1321, Halep, s. 270.
[69] Sayı: 271, 1 Şubat, 1341-1925.
[70] Sayı 297, 21 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.
[71] Sayı:304, 20 Mart, 1341-1925

3.2.2.Gümrük Hakkında Haberler

Kilis ahali ve esnafı namına hırdavat, demir, gaz, benzin, öküz ve camış derileri vs. eşyanın gümrük dahilinde indirilip kaldırılması mağaza veya dükkanlara nakil olunması için ücret belirlenecektir[72].

Aşarın kaldırılmasının ardından Pazar yerlerinde satılacak ürünlerden vergi alınması reddolunarak iskele, istasyon, gümrüklerden geçirilerek mahalli rayiç üzerinden yüzde on oranında vergi alınması kabul olunmuştur[73].

Türkiye Amerika muahadesine göre Türkiye ticaret malları üzerinden gümrük vergisi almayı kararlaştırmıştır[74].

İskele ve istasyonlardan veya gümrüklerden geçirilecek olan arazi mahsülleri ile un, bulgur vs. mahalli rayici üzerinden mahallindeki fiyatın yüzde onu oranında vergi alınacaktır[75].

1 Nisan 1341 tarihinden itibaren gümrüklerimize resmi izin olmaksızın gelecek eşyaya resmi izin getirileceğine getirileceğine dair on beş liradan yüz liraya kadar teminat akçesi alınacaktır[76].

Gümrük tarifesinin iki yüz beşinci maddesinde, pamuktan yapılan fabrika mahsülü malların kilo başına birer misli derecesinde vergi konulmuştur. Haricden gelen mallar için vergiler fabrikalardan alınır[77].

Şirketler tarafından Türkiye için sipariş edilmiş olan sigara kâğıtlarıyla, beyaz kopya kâğıt ve defterlerinin gümrük anbarlarında kalmak şartıyla ithal edilmesine müsaade edilecektir[78].

Kilis'te tesis edilen gümrük[79] idaresi hamal ücretleri hakkında kaymakamlıktan bir tarife istenmiş ancak bu durum belediye heyetine havale olunmuştur. Belediye heyeti de gümrük hamalları için yüksek ücretler takdir etmiştir. Gümrüklerde hamal ücretlerinin pahalı olması nedeniyle kaçakçılığın

[72] Sayı: 385, 2 Eylül, 1341-1925.
[73] Sayı: 282, 17 Şubat, 1341-1925.
[74] Sayı: 287, 26 Şubat, 1341-1925.
[75] Sayı: 301, 17 Mart, 1341-1925.
[76] Sayı: 307, 25 Mart, 1341-1925.
[77] Sayı: 313, 3 Nisan, 1341-1925.
[78] Sayı: 326, 21 Nisan, 1341-1925.
[79] Günümüzde gümrük alanı olarak Kilis Öncüpınar sınır kapısı işlevini sürdürmektedir.

artacağı kaçınılmaz olacaktırMatbaa ve matbuat levazımını gümrükten vergisiz geçirilmesi hakkındaki kanununkaldılmasına dair istek reddedilmiştir[80].

3.2.3.Kaçakçılık

Fransızlarla 1921 yılında yapılan Ankara Anlaşması'ndan sonra Kilis'in bir çok köy ve nahiyesi Suriye tarafında kalmıştır. Sınır çizilince insanlar ekonomik yönden büyük bir bunalıma düşmüşlerdir. Bunun en önemli nedeni toprakların büyük bir kısmının Suriye tarfında kalması ve Kilis'in bağlantı noktalarını kaybederek çıkmaz bir sokak durumuna düşmesidir. O yıllarda bazı ürünlerin Suriye'de daha ucuz olması ve bazı ürünlerin de bizim topraklarımızda bulunmaması sebebiyle sınırdan izinsiz bir şekilde kaçakçılık hareketleri başlamıştır. Bu da sınırda birçok asayiş olaylarının yaşanmasına neden olmuştur. bu durumla alakalı olarak gazetemizde de haberler bulunmaktadır.

Kilis'te Saidli vergi memuru Macit Efendi'nin Saidli'ye kesinlikle gitmediği ve burada gümrük idaresi de bulunmadığından o mıntıkada kaçakçılık yapıldığı ve bu yüzden de binlerce lira zarara uğradığı bildirilmektedir[81].

Kilis çarşılarında yapılan teftişlerde muhtelif esnaftan bir hayli kaçak kibrit ve sigara kâğıdıele geçirilmiştir[82].

Verilen talimata göre kaçak ispirto ithal edenler, ispirtoya hile katanlara yüz liradan beş yüz liraya kadar ceza verilecek, kendilerine tekrar ispirto verilmeyerek ispirto ticaretinden men edilecektir[83].

Kilis kaymakamlığından Düyûn-ı Umûmiye idâresine tebliğ edilen bilgiye göre tüccar ve esnafın bünyesinde bulunan tuz miktarını belirli bir süre içerisinde bildirmemeleri üzerine bulundurdukları tuz miktarının kaçak olarak addedileceği belirtilmiştir. Buna göre de iki kat fazla ceza verilecektir[84].

Kilis'te zeytin fabrikalarında kaçakçılık olaylarına mahal vermemek için Teşkilât-ı Mahsusa vücuda getirilerek hazineye bildirilecektir[85].

---

[80] Sayı: 404, Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[81] Sayı: 288, 1 Mart, 1341-1925.
[82] Sayı: 381, 19 Ağustos, 1341-1925.
[83] Sayı: 372, 15 Temmuz, 1341-1925.
[84] Sayı: 297, 11 Mart, 1341-1925.
[85] Sayı: 297, 21 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.

Kaçak tütün hakkında nakdi cezalar 17 Nisan 338 tarihli ve 222 numaralı kanuna göre beş misline çıkarılacaktır[86].

3.2.4.İstanbul Piyasası Hakkında Haber

İstanbul Piyasası ile ilgilenen tüccarlara "İstanbul Piyasa Gazetesi" tavsiye edilmektedir. Bu gazete çeşitli piyasa haberlerini içermektedir[87].

3.2.5.Mecliste Bütçe Müzâkerâtı Haberleri

Aşar vergisinin kaldırılmasıyla bütçede otuz-kırk bin lira kadar bir düşüş yaşandığını, buna istinâden mekteplerde çalışan öğretmenlere gerekli zammı yapamayacaklarını ve bu durum karşısında öğretmenlerden tepki toplayacakları dile getirilmiştir[88].

Sıtma mücadelesi sebebiyle (Sıtma mücadelesi Kilis için) önemli bir bütçe ayrılmıştır[89]. Kilis halkı sıtmanın türlü zorluklarını yaşadıklarından şiddetini daha çok arttırdığı yaz mevsimi yaklaştıkça gam-keder içerisine düşüyorlardı. Çünkü Kilisliler yaz mevsiminin sıtma cehennemi olduğunu biliyorlardı. Fakat bütçe darlığından doğrudan doğruya bu sağlık sorununa çözüm bulunamıyordu[90].

Daha önce mecliste kabul edilip Kilis'te açılan şehir mekteplerinin bütçenin dengesizliği nedeniyle 1341'de kaldırılması kabul edilmişti. Meclis tekrar Kilis'te beş mektebin açılmasına karar verdi [91].

1341 bütçesinden merkez dârû'l-eytâmına maddi destek teklif edilmiş ancak bütçe müsait olmadığından reddedilmiştir[92].

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Maliye Vekili Abdülhalık Beğ sıhhıye (Sağlık) alanı için ayrılan bütçenin yetersiz olduğunu beyân ederek bunun yanı sıra İstiklâl Harbi sırasında alınan Tekâlif-i Milliye Emirleri ile toplanılan paranın altı milyon lirasının ödendiğini, geriye yedi buçuk milyon lira kaldığını belirtmiştir. İthalât ve ihrâcâtın önceki seneye oranla artış gösterdiğini ve bu minvâlde memleketin mâli geleceği hakkında umutlu olduğunu da dile getirmiştir[93].

---

[86] Sayı: 341, 13 Mayıs, 1341-1925.
[87] Sayı: 257, 11 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[88] Sayı: 261, 15 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[89] Sayı: 262, 18 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[90] Sayı: 264, 20 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[91] Sayı: 270, 29 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[92] Sayı: 271, 1 Şubat, 1341-1925.
[93] Sayı: 272, 3 Şubat, 1341-1925.

31 Kânûn-ı Sâni 1341 tarihli meclis görüşmelerinde Almanya'ya gönderilen öğrenciler için ayrılan bütçenin yetersizliğinden şikayet edilmiş, her talebe için kitap ve okul ücreti verilmesi amacıyla bütçeden iki yüz lira talep edilmiş ancak bu fikir için bir noktada birleşilememiştir. Neticede bir karara varılmadan vaktin akşama yaklaşması nedeniyle meclis kapatılmıştır[94].

4 Şubat 1341 meclis toplantısında sıhhıye (Sağlık) alanında yapılması gereken iyileştirmeler tartışılmaya devam etmiştir. Halfeti'de bulunan eczacı ve kabilesi için maaş tahsisatı yapılması gerektiği kabul edilmiştir[95].

3.2.6. Düyûn-ı Umûmiye

1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi'nde yer alan Düyûn-ı Umûmiye ile ilgili bazı haberler şöyledir: İpek böceği yetiştiriciliğine pek önem verilmediği gibi bundan elde edilecek kârdan memleketin haberi yoktur. Düyûn-ı Umumiye[96] idâresi tarafından ne kadar dut ağacı fidesine ihtiyaç duyulduğu bildirilmesi üzerine temin edileceği açıklanmıştır[97].

Tuz sahiplerine Düyûn-ı Umûmiye'den yapılan ilâna göre hudud haricinden daha önce getirilmiş her kimde tuz mevcut ise ilân tarihinden itibaren beş gün zarfında Düyûn-ı Umûmiye idâresine bildirmeleri belirtilmiştir[98].

3.3.Sağlık Hakkında Haberler

3.3.1.Grip

Günümüz şartlarında kısa sürede atlatılan grip hastalığı 1925 yılında Kilis'te ölümlere sebep olmaktaydı. Kilis Yevmi Halk Gazetesinde benzer haberler de bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir. 1925 yılında Kilis'te grip hastalığı ortaya çıkmıştır[99]. Grip dediğimiz nezle bütün şiddeti ile devam etmektedir. Hemen

---

[94] Sayı: 275, 5Şubat, 1341-1925.
[95] Sayı: 276, 5 Şubat, 1341-1925.
[96] Sultan II . Abdulhamit tarafından çıkarılmış bir kararname ile kurulan; bir taraftan Osmanlı, diğer taraftan Türkiye'de alacaklı Avrupalı ülkeler temsilcilerinden oluşan bir yönetim kurulu eliyle yönetilen, "Osmanlı Dış Borçları"nın intizamla ödenmesini teminen Osmanlı Hazinesinden tahsis edilmiş gelir kaynaklarını kullanan, Karma Komisyon'a Düyun-u Umumiye Meclisi; bu meclisin yönettiği karma nitelikteki teşkilata da Düyun-u Umumiye İdaresi denir. Daha detaylı bilgi için bkz. Bedri Gürsoy, "100. Yılında Düyun-ı Umumiye Üzerinde Bir Değerlendirme", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi,* Ord. Prof. Şükrü Baban'a Armağan, İstanbul, 1984, s. 17.
[97] Sayı: 393, 7 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.
[98] Sayı: 402, 21 Teşrin-i Sâni, 1341-1925.
[99] Sayı: 254, 5 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

hemen her ailede bu hastalık ortaya çıkmaktadır[100]. Kilis'te grip-nezle nedeniyle hükümet tabibler raporuyla şehir mektepleri on gün süre ile tatil edilmiştir [101].

3.3.2.Trahom

Trahom hastalığı bir dönemler Kilis'te yagın bulunmaktaydı. Bunun en büyük sebebi o yıllarda Kilis'te su sıkıntısının yaşanmasından kaynaklıdır. Şehir suyu düzenli olarak akmadığı için halk su ihtiyacını çeşmelerden ve mahallelerde bulunan bazı evlerdeki kuyulardan sağlamakta idi. Bu hastalıktan korunmanın en önemli yolu ellerin ve yüzün temiz tutulması ile sağlanabilirdi. Devlet bu konuya büyük önem vermiştir. Kilis'teki bazı büyük mahalleler trahomla mücadele büroları açtırmıştır. Gözünde rahatsızlık olanlar buraya gelip damla damlatıyorlardı. Bu kişilere halk arasında "sıkıcı" denirdi. Hatta o dönemlerde Kilis'te alacacı (Katran Cami'nin) etrafında gözleri görmeyenlerin oturdukları hasırcı ve zembilci dükkanları mevcuttu. Bu şahıslar sazlıktan getirilen sazları işleyerek zembil ve hasır örüyorlardı ve geçimlerini o şekilde sağlıyorlardı. Daha sonraki yıllarda teknolojinin gelişmesi ve suyun bol olması sebebiyle bu hastalık tarihe karışmıştır. Bu hastalıkla ilgili 1925 tarihli Kilis Yevmi Halk Gazetesi'nde şöyle bilgiler yer almaktadır:

Sıhhıye vekaleti "Trahom"[102] denilen ve Kilis'te çok yaygın olan göz hastalığı ile mücadele etmeye karar vermiş, Sıhhıye Müdürü Kilis'e gitmiştir[103] .

Trahom, gözün üst ve alt kapak içlerinde meydana gelen bir hastalıktır. Ortaya çıkması doğrudan doğruya temas ile, sinekler gibi vesaitlerdir. Aynı yastığı, havluyu, mendili kullanmak bulaşmasına neden olur. Toz toprak içinde oynayan çocuklar da çok çabuk trahom rahatsızlığına yakalanır. Trahom göz hastalığının en önemlisidir. Tedavisi vaktinde yapılmalıdır [104].

---

[100] Sayı: 258, 12 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925

[101] Sayı: 261, 15 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

[102] Trahom, insanlığın tanıdığı en eski hastalıklardan birisidir. Yunan müellifleri iki bin sene evvel kitaplarında bu hastalıktan bahsetmişlerdir. Gerçekte Yunanca pürüzlü, pürtüklü manasına gelen ve "Trakos" kelimesinden alınan trahom, bulaşıcı, mikroplu ve çok tehlikeli bir göz hastalığıdır. Hastalığın seyri uzun olmakla birlikte sık sık nüskler yapar ve iyileşmenin gerçekleşmesi halinde bile iz bıraktığı görülür. Daha detaylı bilgi için bkz. Sevilay Özer, "Türkiye'de Trahomla Mücadele", *Ankara Üniversitesi Türk İnklap Tarihi Enstitüsü,* S. 54, Bahar 2014, s. 122. Bu hastalığın Kilis'e girişi ise Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa'nın Kilis'i işgal (1831-1840) ettiği yıllara dayanır. Kendisiyle birlikte gelen askeri kuvvetler bu hastalığı Kilis'e taşımışlardır.

[103] Sayı: 275, 5 Şubat, 1341-1925.

[104] Sayı: 277, 11 Şubat, 1341-1925.

3.3.3.Çiçek Aşısı

Çiçek hastalığı virüs kökenli bulaşıcı bir hastalıktır. Eski dönemlerde Kilis'te doktor sayısının az olması ve teknolojinin şimdiki kadar gelişmemiş olması sebebiyle o dönemde Kilis'te bu vakalara sıkça rastlanmasına sebep olmuştur. bu gazetemizdeki haberlerden de anlaşılmaktadır. Gaziantep'ten Kilis'e çiçek aşısı[105] gelmiş, halkın her gün belirli saatlerde Belediye Eczahanesi civarında aşı memurluğu dairesine müracaat etmeleri gerekmektedir [106].

3.4.Eğitim Alanındaki Haberler

3.4.1.Dârü'l-Fünûn

Dârü'l-Fünûn[107] müderrislerinin üç kısma ayrılarak bütün Türkiye'de tetkik seyehatine çıkacakları ve hükümetin bu müderrisleri destekleyecekleri bildirilmiştir[108].

3.4.2.Tekkelerin Mekteplere Dönüştürülmesi

Tekkelerin kaldırılacağı bir dönemden geçen hükümete, öncelikle tekkeler, tarikatlar ve zaviyelere mensup vatandaşlar arasında pek çok masumların bulunduğu bildirilmiş. Ona göre hareket edilmesi gerektiği belirtilmiştir[109].

Merkez Efendi Tekkesi, birçok kadının uğrak yeri kurbanların kesildiği, adakların adandığı bir yer olarak bilinmektedir. Mustafa Kemal'in girişimile bu tekke kapatılmıştır[110].

---

[105] Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yılları, birçok savaştan yeni çıkmış olan bir devletin, aynı zamanda birçok sağlık sorunu ve bulaşıcı hastalıkla da baş etmek zorunda olduğu bir dönemdir. Bu dönemde bulaşıcı hastalıklardan en sık rastlanılanlardan biri çiçek hastalığıdır. 20. yüzyılda yalnız çiçeğe bağlı ölüm sayısı 300 ila 500 milyon arası olup, bu sayı, diğer salgınlar ve savaşlardan ölümlerin iki katıdır. Tedavisi olmayan hastalığın korunma yolu aşılanma olması nedeniyle, mücadele de aşılama ile yapılır. 1892'deyerel aşı üretim merkezi kurulmuş olup, 1920-21 yıllarında Sivas'taki aşı kurumunda çiçek aşısı üretimi yapılmaktaydı. Detaylı bilgi için bkz. Hilal Özkaya, "Cumhuriyet Döneminde Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele", *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*, C. 20, S. 2, 2016, S. 77-84.

[106] Sayı: 302, 18 Mart, 1341-1925.

[107] Tanzimat döneminde medreseden farklı bir eğitim müessesesi kurulma teşebbüsleri içerisinde, "dârü'l-fünûn" kurma düşünceleri 1845 yılından itibaren ortaya atılmıştır. Dârü'l-fünûn terkibinde "ulum" "ilimler" daha çok dini ilimler tabirinden ayrı olarak yalnız kullanılmıştır. Bu da müessesenin daha çok "fen" tabiriyle eş anlamlı olarak yeni tip batı kaynaklıbilimlerin eğitiminin yapılacağı bir müessese şeklinde düşünüldüğünü göstermektedir. Bu okulun açılmasındaki ilk hedef, devlet işlerini daha iyi bir şekilde yürütecek bilgili personel "münevver-bendegan" yetiştirmektir. Dârü'l-fünûnun açılması 1846 yılında kararlaştırılmı ve bu tarihte bir binanın temeli dahi atılmıştır. Detaylı bilgi için bkz., Kemal Olgun, "İkinci Meşrutiyet Dönemi Osmanlı Basınında Bir Eğitim Kurumu Olarak Darülfünun "(1908-1912), *İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnklap Tarihi Enstitüsü Dergisi Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, Yıl 1/2002, S.2, İstanbul 2002, s. 185.

[108] Sayı: 382, 23 Ağustos, 1341-1925.

[109] Sayı: 387, 13 Eylül, 1341-1925.

Konya'da Çelebi Efendi tarafından tayin edilen Mevlevi şeyhlerinin bundan sonra diyanet işleri tarafından tayin olunacakları İstanbul tekkelerini tetkik eden komisyon tarafından gerçekleştirilecektir[111].

Türkiye Cumhuriyeti akli olarak ilerleme kaydetmesi gereken dönemde maziden kalan bütün müesseseleri nasıl ki saltanatı ve hilafeti bir hamlede yıktıysa tekke ve tarikatları da ortadan kaldırmıştır[112].

Tekke ve tarikat zihniyetinin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenler:

- Tekkelere ait gelir kaynakları milli emlake aktarılmalıdır.
- Tekkelerde çalışan zümrelere devlet kasasından bir kuruş para tahsis edilmemelidir.
- Tekke mensuplarını çaışmaya zorlamak
- Üfürükçülüğü, fakılığı ve halkın maneviyatıyla oynayanları bir kanun maddesiyle men etmek[113].

Tekke ve zaviyeler yavaş yavaş kapatılmakta ve ilmiye sınıfının kimlerden oluşacağı tesbit edilmektedir. Din perdesi adı altında din ile alakaları olmayan yerlerin kapanması için ciddi bir hareket başlamıştır[114].

3.4.3.Muallim Maaşları Hakkında Haberler

Kilis muallimleri ihtiyacı olandan daha az maaş aldıkları gerekçesiyle bir arzuhal ile muallim maaşlarının arttırılması talebinde bulunmuşlardır[115].

Kilis ve Ayıntab muallimleri maaşlarının binden başlamadığı takdirde tatil edeceklerini bildirmişlerdir[116].

Maarif bütçesi iki dershanel, iki erkek mektebinin birinci muallim maaşı on, ikinci muallim maaşı nı sekiz lira olarak kabul etmiştir[117].

Büyük Millet Meclisi'nin Tedrisât-ı İbtidâiye kararnamesine göre ilk tedrisat muallimlerinin aylığı asgari bin guruştan üç senede bin iki yüz guruş zam yapılacaktır. İlk tedrisat muallim maaşlarının aaylığı asgari altı yüz guruşdur. Meclis-

---

[110] Sayı: 396, 18 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.
[111] Sayı: 377, 5 Ağustos, 1341-1925.
[112] Sayı: 382, 23 Ağustos, 1341-1925.
[113] Sayı: 382, 23 Ağustos, 1341-1925.
[114] Sayı: 387, 13 Eylül, 1341-1925.
[115] Sayı: 257, 11 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[116] Sayı: 261, 15 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[117] Sayı 270, 29 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

i umumilerce muallim maaşları istihdam edilecekleri yerlere göre maaşlarına zam yapılabilecektir. İlk mekteplerele muallim mekteplerinin müdür ve muallimliğinden müfettişliğe naklolunanların maaşlarına üç yüz guruş zam yapılavaktır[118].

Çırak mekteplerine birer muallim tayini ve her muallime aylık on beş lira ücret tahsis edilecektir[119].

Meclis-i Umumi verdiği bir kararla muallim veya muavin herkese kıdemde ehliyetine göre asgari yedi yüz, azami bin iki yüz guruş maaş verileceği şeklinde edinilen bilgiye göre muallimler arasında bir memnuniyet görülmüştür. Baş muallimlik vazifesi gören muallim muavinlerinin 200 guruşluk zamma nail olmaları memnuniyetle karşılanmıştır.[120]

3.5.Sosyal ve Kültürel Alandaki Haberler

3.5.1.Kıyafetler Hakkında Haberler

Kiliste daha önce kendine özgü geleneksel kıyafetler tercih edilirken şapka ve kılık kıyafet inklaplarıyla bu durum değişmiştir. Kiliste daha önce şalvar, fes, örtü , şalvar gibi kıyafetler giyen halk bunun yerine pantolon, şapka vb. kıyafetleri giymeye başlamışlardır. Bu duruma gazete haberlerimizde de rastlanmaktadır. Devlet memurlarının kıyafetleri dünya üzerindeki medeni milletlerin ortak ve umumi kıyafetleri ile aynıdır. Yani görev ve merasimlere göre giyilmek üzere elbiseler ve şapkalar tercih edilmektedir[121].

Kırmızı peştamale bürünmüş mavi donlu (şalvarlı) olanlar şehir kadınlarıdır. Kırmızı peştemalleri mor mor bellidir. Donlar ökçelerine kadar sarkar, çorapları genelde kırmızı, mor nakışlı beyaz yündendir. Bu kaba yün çoraplar bazen rugan İstanbul iskarpinleri, bazen de rugan terliklerle giyildiği de görülürdü. Yeni kıyafetlere varıncaya kadar medeni giyinen kadınlara rastlamak mümkündü. Köylü kadınların kıyafetleri ise daha kibârânedir. Erkelerde ise genelde sarık, kırmızı üç karış eninde kuşak, sarık, şalvar, fes görülürdü. Ancak fes çok seyrek bulunurdu[122].

---

[118] Sayı: 251, 1 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[119] Sayı: 270, 29 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.
[120] Sayı: 274, 5 Şubat, 1341-1925.
[121] Sayı: 387, 13 Eylül, 1341-1925.
[122] Sayı: 388 16 Eylül, 1341-1925.

3.5.2.Tiyatro Hakkında Haber

"Türk Yurdu" Kilis'te Türk kütüphanesin'de satılmaktadır. Bu yayında Ağaoğlu Ahmed, Yakub Kadri, Akçuraoğlu Yusuf Beğlerin makaleleriyle Ruşen Eşref Beğin Maksim Gorki'den nakl itdiği Koşu Valof hikâyesi bulunmaktadır. Bunun dışında haydutların tiyatrosunun birinci perdesini ve Ruşen Eşref Beğ tarafından Daşe'ye ve Sekye'den nakli dilen Namuslu Hırsız Hikâyesi gibi tiyatrolar bulunmaktadır[123].

3.5.3.Kütüphane Hakkında Haber

Gazete de geçen bir çok haberde Kilis'te bir Türk Kütüphanesi'nin bulunduğu bilgisi yer almaktadır. Burada ilk mektepler için tedrisi kabul edilen kitaplar da bulundurulmuştur. Her hususta nefaset ve ucuzluk hakimdir[124].

[123] Sayı: 330, 28 Nisan, 1341-1925.
[124] Sayı: 388, 16 Eylül, 1341-1925.

SONUÇ

Stratejik açıdan önemli bir noktada yer alan Kilis, bu özelliğinden dolayı her dönemde tarihi önemini korumuştur. Şehrin jeopolitik konumu tarihsel sürecin seyrinde önemli bir yer tutmaktadır. Şehrin 1925. Senesini aydınlatan çalışmamız öncesinde de belirttiğimiz gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivinde bulunmaktadır. Bu döneme tanıklık etmiş olan Kilis Yevmi Halk Gazetesi tarafımızca incelenmiş ve değerlendirilmesi yapılmıştır. 1925 Kilis Yevmi Halk Gazetesi'nin çalışmamızı oluşturan bölümü gazetenin 252. sayısı ile başlayıp 409. Sayısı ile tamamlanmaktadır. 1925 senesi gazetenin üçüncü ve dördüncü yılı olarak tesbit edildiğinden 1922 yılını gazetenin yayına başlama tarihi olarak kabul etmek mümkündür.

Bu çalışmamızın içeriğinde gerek Kilis tarihi gerek Türkiye Cumhuriyeti tarihi hakkında siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitim gibi bir çok alanda önemli bilgiler tesbit ettik. Yine bu çalışmada Kilis halkının giyim kuşam, düğün gibi bilgilerinden şehrin gelenek ve göreneklerini, tiyatro, kütüphane gibi bilgilerinden de kültürel özelliklerini görmüş olduk. Bunların yanısıra Avrupa'yı ve Musul'u ilgilendiren haberlerin gazete de yayınlandığını tesbit ettik. Ayrıca ülkenin geneli ile alakalı kanun hükmündeki haberleri gördük. Bu yönüyle gazetenin yerel bir gazete olmaktan öte ulusal bir gazete gibi hareket ettiğini değerlendirdik.

Sonuç olarak bu çalışmamız neticesinde 1925 senesinde Kilis'in sosyo-kültürel yaşamını saptayabildiğimiz gibi bu yaşamın nasıl gelişim ve değişim gösterdiğini de öğrenebilmekteyiz. Böylece Kilis'in 1925 senesini birinci el kaynaktan öğrenmiş olduk. Çalışmamızın Kilis'in 1925 senesi için her alanda büyük bir eksiği tamamlayacağı kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

1. Süreli Yayınlar

Kilis Yevmi Halk Gazetesi

Sayı: 277, 11 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 293, 6 Mart, 1341-1925.

Sayı: 299, 15 Mart, 1341-1925.

Sayı: 310, 30 Mart, 1341-1925.

Sayı: 317, 9 Nisan, 1341-1925.

Sayı: 347, 20 Mayıs, 1341-1925.

Sayı: 367, 25 Haziran, 1341-1925.

Sayı: 282, 17 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 288, 1 Mart, 1341-1925.

Sayı: 291, 4 Mart, 1341-1925.

Sayı: 291, 4 Mart, 1341-1925.

Sayı: 293, 6 Mart, 1341-1925.

Sayı: 296,10 Mart, 1341-1925.

Sayı: 303, 19 Mart, 1341-1925.

Sayı: 306, 24 Mart, 1341-1925.

Sayı: 365, 21 Haziran, 1341-1925.

Sayı: 388, 16 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 389, 20 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 390, 27 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 390, 27 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 403, 28 Teşrin-i Sâni, 1341-1925.

Sayı: 404, Kânûn-ı Evvel, 1341-1925.

Sayı: 404, 1 Kânûn-ı Evvel, 1341-1925.

Sayı: 405, 5 Kânûn-ı Evvel, 1341-1925.

Sayı: 286, 24 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 287, 26 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 312, 2 Nisan, 1341-1925.

Sayı:313, 3 Nisan, 1341-1925.

Sayı:317, 9 Nisan, 1341-1925.

Sayı:316, 8 Nisan, 1341-1925.

Sayı: 322, 16 Nisan, 1341-1925.

Sayı:332, 1 Mayıs, 1341-1925.

Sayı:339, 11 Mayıs , 1341-1925.

Sayı: 340, 12 Mayıs, 1341-1925.

Sayı: 341, 13 Mayıs,1341-1925.

Sayı: 271, 1 Şubat, 1341-1925.

Sayı 297, 21 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.

Sayı:304, 20 Mart, 1341-1925.

Sayı: 385, 2 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 282, 17 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 287, 26 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 301, 17 Mart, 1341-1925.

Sayı: 307, 25 Mart, 1341-1925.

Sayı: 313, 3 Nisan, 1341-1925.

Sayı: 326, 21 Nisan, 1341-1925.

Sayı: 345, 18 Mayıs, 1341-1925.

Sayı: 404, Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 288, 1 Mart, 1341-1925.

Sayı: 381, 19 Ağustos, 1341-1925.

Sayı: 372, 15 Temmuz, 1341-1925.

Sayı: 297, 11 Mart, 1341-1925.

Sayı: 297, 21 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.

Sayı: 341, 13 Mayıs, 1341-1925.

Sayı: 257, 11 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 261, 15 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 262, 18 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 264, 20 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 270, 29 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 271, 1 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 272, 3 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 275, 5Şubat, 1341-1925.

Sayı: 276, 5 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 393, 7 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.

Sayı: 402, 21 Teşrin-i Sâni, 1341-1925.

Sayı: 254, 5 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 258, 12 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925

Sayı: 261, 15 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 275, 5 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 277, 11 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 302, 18 Mart, 1341-1925.

Sayı: 382, 23 Ağustos, 1341-1925.

Sayı: 387, 13 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 396, 18 Teşrin-i Evvel, 1341-1925.

Sayı: 377, 5 Ağustos, 1341-1925.

Sayı: 382, 23 Ağustos, 1341-1925.

Sayı: 382, 23 Ağustos, 1341-1925.

Sayı: 387, 13 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 257, 11 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 261, 15 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı 270, 29 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 251, 1 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 270, 29 Kânûn-ı Sâni, 1341-1925.

Sayı: 274, 5 Şubat, 1341-1925.

Sayı: 387, 13 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 388 16 Eylül, 1341-1925.

Sayı: 330, 28 Nisan, 1341-1925.

Sayı: 388, 16 Eylül, 1341-1925.

2. Salnameler

Salname-i Vilayet-i Halep, 33. Sene, 1321, Halep, s. 270.

3.Araştırma ve İncelemeler

AKİS, Metin, *Kilis Vakıf ve Vakfiyeleri,* Kilis İl Kültür ve Turiz Müdürlüğü, Gaziantep, 2015.

ARMAOĞLU, Fahir, Tarihi Perspektif İçinde Misak-ı Milli'nin Değerlendirilmesi, *Misak-ı Milli ve Türk Dış Politikası'nda Musul, Kerkük ve Erbil Meselesi Sempozyumu,* Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 1998.

ENGİN, Atilla, *Armizzi Engin Özgen'e Armağan,* Bilgin Kültür Sanat Yayınevi, Ankara, 2014.

GENCER, Mustafa, *Jöntürk Modernizmi ve "Alman Ruhu"*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2010.

HELVACIKARA, M. Cengiz, *Belgelerle Kilis,*İstanbul, 2012.

KARAL, Enver Ziya, *Osmanlı Tarihi*, TTK Yayınları, C. V, Ankara, 1999.

KESİCİ, Ökkeş, *Kilis Yöresinin Coğrafyası*, Kilis Kültür Derneği Yayınları, Ankara, 1994.

KHOURY,Dına Rızk, *Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Taşra Toplumu Musul 1540-1834*, çev. Ülkün Tansel, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2008.

KONYALI, İbrahim Hakkı, *Abideleri ve Kitabeleri ile Kilis Tarihi*, Fatih Matbaası, İstanbul, 1968.

ORTAYLI, İlber, *Türkiye'nin Yakın Tarihi*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2015.

_____, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Cedit Neşriyat, İstanbul, 2012.

ÖZ, Mehmet, *Osmanlı'da "Çözülme" ve Gelenekçi Yorumcuları*, Dergah Yayınları, İstanbul, 1997.

TANÖR, Bülent, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri*, YKY, İstanbul, 2013.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 1992.

4.Ansiklopedi ve Dergiler

ÇAKAR, Enver, *"XVI. Yüzyılda Suriye Coğrafyasının İdari Taksimatı, Altıncı Uluslararası Orta Doğu Semineri"*, Elazığ, 11-13 Ekim 2012.

ÇELİK, Hüseyin, "Yeni Osmanlılar Cemiyeti ve Türkiye'de Parlamenter Sistem Tartışmalarının Başlaması", *Osmanlı Ansiklopedisi*, C. 7, Ankara, 1999.

DARKOT, Besim, "Kilis", *DİA*., C. 6, MEB, İstanbul, 1977.

ES SAKKAR, Sami, Musul, *DİA*, C. 31, İstanbul, 2006. s. 361-363.

GÜRSOY, Bedri, "100. Yılında Düyun-ı Umumiye Üzerinde Bir Değerlendirme", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi*, Ord. Prof. Şükrü Baban'a Armağan, İstanbul, 1984, s. 17-59.

KESİCİ Ö-SÖNMEZ M.E "İklim Değişikliği ve Plansız Şehirleşmenin Kilis Şehrinde Yol Açtığı Sel Felaketleri, *Doğu Coğrafya Dergisi*, Cilt.17, Sayı: 18, Erzurum 2012, s. 57-67.

KILIÇ, Sezen, "Musul Sorunu ve Lozan ", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. 24, S. 71, Temmuz 2008, s. 319-340.

KURŞUN, Zekeriya, Şeyh Said, *DİA*, C. 2, İstanbul, 2016, s. 566-568.

KOÇ, Nurgün, " Şeyh Sait Ayaklanması*", Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,*Volume 8/2, Winter 2013, Ankara, s. 153-166.

MAXİM, Mihai, "Voyvoda", *DİA*, C. 43, İstanbul, 2013.

ÖZKAYA, Yücel, Atatürk Dönemi ve Atatürk İnklapları, *Türkler Ansiklopedisi*, C. 16, Ankara, 2014.

TUNCEL, Metin, "Kilis", *DİA*., C. 26, Ankara , 2002.

OLGUN, Kemal, "İkinci Meşrutiyet Dönemi Osmanlı Basınında Bir Eğitim Kurumu Olarak Darülfünun" (1908-1912), *İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnklap Tarihi Enstitüsü Dergisi Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları,* Yıl 1/2002, S.2, İstanbul 2002, s. 185-204.

ÖZER, Sevilay, "Türkiye'de Trahomla Mücadele", *Ankara Üniversitesi Türk İnklap Tarihi Enstitüsü*, S. 54, Bahar 2014, s. 121-152.

ÖZKAYA, HilaL, "Cumhuriyet Döneminde Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele", *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*, C. 20, S. 2, 2016, S. 77-84.

YALÇIN, . Osman, "Kuruluştan Günümüze Türk Hava Kurumu", *Akademik Bakış,* C. 6, S. 11, Kış 2012, s. 267-291.

5.Sözlükler

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedi Lûgat*, Aydın Kitebevi, Ankara, 2011.

ŞEMSEDDİN SAMİ, *Kâmûs-ı Türkî,* Çağrı Yayınları, İstanbul, 2010.

6.Tezler

TEKTUNA, Mehmet, Hurufat Defterlerine Göre Kilis'te Sosyal ve İktisadi Hayat, *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Kilis, 2017.

EKLER

Ek-1: Kilis Yevmi Halk Gazetesi Sayı: 251.

امتیاز صاحبلری
محمود راغب و عبدالله عصمت

اداره وطبع محلی : کلیس مطبعه‌سی
مراجعتلر اداره‌یه یاپیلمالیدر
یولمزه اویغون یازیلر درج ایدیلیر
نشر ایدلمه‌ین آثار اعاده اولونماز

کلیس
یومی خلق غزته‌سی

عمومی مدیری و مؤسسی
محمود راغب

آبونه بدلی: ییللغی ٤٠٠ غروش
آلتی آیلغی ٢٥٠ «
نسخه‌سی ایکی غروشدر
کونی گچمش نسخه‌لر اوتر غروشدر
اعلان اجرتی پازارلغه تابعدر
تلغراف آدره‌سی : کلیسده، کلیس

[صایی : ٢٥١] ١ کانون ثانی ١٣٤١ — ١٩٢٥ ﴿پنجشنبه﴾ ٧ جمادی الآخره ١٣٤٣ [اوچونجی ییل]

یکی سنه
١٣٤١ — ١٩٢٥

بو کون یکی سنه‌نك ایلك کونیدر کچن ١٣٤٠ — ١٩٢٤ سنه سنك صلح عمومی یی کاغداوزرنده تثبیت ایتدیکی کبی سنه جدیده‌نك دخی صلح ومسالمت عمومیه‌یی بالعمل ساحهٔ تحققه ایصال ایتمسنی وآوروپا دولتلری آره‌سنده وقوعی روایت ایدیلن ائتلافلرله افق سیاسیده یکیدن حرب باوطلری بلیرمه‌مسنی تمنی ایدر، یکی ییلی عموم تورك وطنداشلرمزه تبریك ایلرز.

« کلیس »

٣٠ کانون اول و ٤ کانون ثانی

ملی اردونك کلیسه دخولی سنه دوریه‌سنه تصادف ایدن بو یوم مقدسده، غزته‌مزك اشارتنه رغماً هیچ بر تظاهر یاپیله‌مامش وبو قصور بالطبع خلقی بحق تمثیل قابلیتندن محروم اولان کلیس خلق فرقه‌سی اداره هیئتنك خلقه ناظملق وظیفه‌سنی ایفا ایتمه‌مسندن ایلری کلمشدر کوستریلن اثر لا قیدی جداً شایان تأسفدر. باقه‌لم ٤ کانون ثانی ناصل کچه‌جك ؟!؟..

معلملره مژده

آنقره، ٢٨ منه (آ.آ) — بیوك ملت مجلسنك دونکی اجتماعنده تدریسات ابتدائیه قرار نامه‌سنك تعدیلنه دائر لایحه مذاکره و قبول ایدلمشدر بو قانونه نظراً ایلك تدریسات معلملرینك آیلغی اصغری بیك غروشدن اوچ سنه‌ده بر ایکی یوز غروش ضم ایدیله‌جکدر ایلك تدریسات معلم معاونلرینك آیلغی اصغری آلتی یوز غروشدر بو صفتله استخدام اولندقلری مدتجه اوچ سنه‌ده بر یوز غروش ضم کورورلر مجلس عمومیارجه معلم ومعلم معاونلرینك استخدام ایدیله‌جکلری مسلك شرائط خصوصیه‌سی نظر دقته النه‌رق معاش وضم مقدارلرینی آرتیره بیله‌جکلردر بو قانونك نشری تاریخنده قدمی آلتی سنه‌یه بالغ اولانلره بر، اون ایکی سنه‌یه بالغ اولانلره ایکی قدم ضمی ویریلیر فضله‌سی ایچون برشی ویرلمزبش سنه‌لك قدمی اولانلر بر، درت سنه‌لك قدمی اولانلر ایکی سنه صوکره ضمه نائل اولورلر قانونی سبب اولمدقجه معاشلری تنزیل اولنه‌ماز ایلك تدریسات مفتشلرینك آیلغی اصغری بیك بشیوز غروشدر اوچ سنه‌ده بر اوچیوز غروش ضم ایدیلیر ایلك مکتبلرله معلم مکتبلری مدیرو معلملکندن مفتشلکه نقل اولنانلرك معاشلرینه دفعةً اوچیوز غروش ضم اولنه‌جقدر.

انتخابات

آنقره، ٢٨ منه — ازمیرك دیکر قضالری کبی برغمه واوده‌مش قضالرنده‌ده جمهوریت خلق فرقه‌سی نامزدلری قزنمشدر.

عصمت پاشا استراحتکاهنده

استانبول، ٢٨ منه — عصمت پاشا حضرتلری بو کون ساعت اوچده پندکه مواصلت ایتمش و استاسیونده استانبول والیسی، پولیس مدیری، شهر امینی، ژاندارمه قوماندانلری، مبعوثلردن واصف ورفیق بکلر، خلق فرقه‌سی ارکانی و سائر احباسی، پندك قیز وارکك مکتبلری طلبه‌سی وبر ژاندارمه مفرزه‌سی طرفندن استقبال ایدلمشلردر پندکدن غیرت استمپوطیله دوغریجه هکبه‌لی اطه‌ده اقامتلرینه تخصص ایدیلن کوشکه عزیمت ایتمشلردر پاشا حضرتلری غزته‌جیلره بیاناتنده استانبوله ایکی اوچ آی استراحت مقصدیله کلدکلرینی، آوروپایه کیتمیه‌جکلرینی وبوراده استراحت مدتی ختام بولونجه آنقره‌ده وظیفه‌سی باشنه عودت ایده‌جکلرینی سویله‌مشدر

دولارانك عزیمتی

استانبول، ٢٨ منه — مختلط مبادله قومیسیونی رئیسی جنرال دولارا ثابلی مسئله‌سنك ماهیتی بین الملل دیوان دائمی عدالتده حین مذاکره‌سنده حاضر بولونمق اوزره بر قاچ کونه قدر لاهی‌یه حرکت ایده‌جکدر

Ek-2: Kilis Yevmi Halk Gazetesi Sayı: 266.

امتیاز صاحبلری
محمود راغب و عبدالله عصمت

اداره وطبع محلی : کلیس مطبعه‌سی
مراجعتلر اداره‌یه یاپیلمالیدر
یولمزه اویغون یازیلر درج ایدیلیر
نشر ایدلمه‌ین آثار اعاده اولونماز

کلیس
یومی خلق غزته‌سی

عمومی مدیری و مؤسسی
محمود راغب

آبونه بدلی : بیللغی ۴۰۰ غروش
آلتی آیلغی ۲۵۰ «
نسخه‌سی ایکی غروشدر
کونی گچمش نسخه‌لر اوتز غروشدر
اعلان اجرتی پازارلغه تابعدر
تلغراف آدره‌سی : کلیسده، کلیس

[صایی : ۲۶۶] ۲۲ کانون ثانی ۱۳۴۱ - ۱۹۲۵ ﴿پنجشنبه﴾ ۲۸ جمادی الآخره ۱۳۴۳ [اوچونجی ییل]

کلیسده حیات بهالیلغی

کلیسده حیات بهالیلغی پك شایان دقت بر حال آلمشدر . خلقك اکثریسی مستحصل اولمق اعتباریله بونی حس ایتمه‌یور . فقط مأمور صنفی و اهالینك حال و وقتی یرنده اولمایان قسمی تحملی مشکل اولان بو حالك آلتنده عادتا أزیلیور .

کلیس محل استحصالی اولدیغی شیلر ایچون بیله استانبوله یاقین بر بهالیلغی حائزدر . بوکا مقابل خارجدن جلب ایتدیکی اشیا استانبوله نسبتله ایکی مثلنه صاتیلیور . بونلرك أسبابلری تحری ایدیله‌جك اولورسه برنجیسنه استاسیونك یاقینلغی ، ایکنجیسی ایچونده استانبولدن بورایه اشیا جلبی مصرفنك چوقلغی وارد خاطر اولور . فقط حقیقی سبب هیچده بوندن عبارت دکلدر . اورطه‌ده بر احتکار واردر . کیم یاپیور ، ناصل یاپیلیور بیلمه‌یز . یالکز قوتله قانع بولوندیغمز شی احتکارك وجودیدر . مثلا ، بیلمه‌یورز نه‌دن ، غازی عینتابده اکمك اون اوچ غروش اوتوز پاره‌یه یه‌نیر کن بز اون یدی بوچوق غروش ویریبورز . غریبدر که ایکی مملکتك بوغدای پیاسه‌سنده فرق ده یوقدر . هادی ، بو اکمك مسئله‌سنده بلدیه‌مزی معاتب طوتلم و دیکر کلیسده یه‌تیشن مواد غذائیه‌نك بهالیلغنی ده استاسیونك یاقینلغنه باغیشلایالم .

فقط ، استانبولدن کلن اشیانك فاحش فیأتنه نه دیمه‌لی ؟ استانبولدن بورایه قدر مصارف نقلیه وسطی اولاراق یوزده بش ، آلتی طوتماز ، که بوده پاره فرقی ایله تقابل ایدر . چونکه کلیسده معدنی پاره تداول ایتدیریلیر ، تجار بونی بوراده دوشکون فیأتله اوراق نقدیه‌یه تحویل ایدوب استانبوله کونده‌ریر که بوراده پارامزك دوشکون و استانبولده‌ده نسبةً یوکسه‌ك اولماسندن یالکز پاره‌سنی سوق ایدر کن یوزده بشه یاقین بر قازانج تأمین ایدر . منفعت پارامزك دوشکونلکنده کورلدیکی ایچون اونی دائما ایندیرمکه چالیشیلیر . استانبولده (۸۲۵) غروشه تداول ایدن تورك آلتونی بوراده (۸۶۴) غروش طوتاو . بو اوتوز طقوز غروشلق فرق فاحش دکلمیدر ؟ بونده غیر طبیعیلك و بر تأثیر مخصوص سه‌زمك حقلی اولمازمی ؟ بزی تخطئه‌یه حاضرلانان کیمسه‌لری اسکاته بوندن قوتلی مظاهر بولمق احتیاجندن وارسته‌یز .

وضعیت بومرکزده ایکن استانبول متاعنك یوزده یوز تجارتله صاتیلماسنه احتکاردن باشقه بر سبب قالماز . غازی عینتابك نقل وسائطنده بزمکی قدرده قولایلق اولمادیغی حالده اورأده حس اولنور بر اوجوزلق وار . مثلا عینی مارقه و عینی نومرو لاستیك بوراده معدنی یوز اون ایکی بوچوق غروشه صاتیلوب دورور . کن عینتابدن یتمش بش ، سکسان غروشه آلینا بیلمکده‌در .

بو ایضاحاتدن صوکره تجاریمزه بر پارچه انصاف ومروت تمنیسنده کندیمزی حقلی کورویورز .

— ز —

آژانس خلاصه لری

یونان خارجیه ناظرینك استعفاسی

آتنه ، ۱۹ منه (آ.آ) — یونان خارجیه ناظری روسوس استعفا ایتمش باش وکیل میخالا قوپولوس موقتاً خارجیه نظارتنی در عهده ایله‌مشدر

فرانسه‌ده آلمان قونسلوسخانه‌سی

پارس ، ۱۹ منه — فرانسز وآلمان مذاکرات اقتصادیه‌سنك جریانی صیراسنده طرفین هیئت مرخصه‌لری فرانسه‌ده آلمان قونسلوسخانه‌لری تأسیسنی مذاکره ایتمشلردر

Ek-3: Kilis Yevmi Halk Gazetesi Sayı: 267.

امتیاز صاحبلری
محمود راغب و عبدالله عصمت

اداره وطبع محلی : کلیس مطبعه‌سی
مراجعتلر اداره‌یه یاپیلمالیدر
یولزه اویغون یازیلر درج ایدیلیر
نشر ایدلمه‌ین آثار اعاده اولونماز

کلیس
یومی خلق غزته‌سی

عمومی مدیری و مؤسسی
محمود راغب

آبونه بدلی : بیللغی ۱۰۰ غروش
آلتی آیلغی ۲۵۰ »
نسخه‌سی ایکی غروشدر
کونی گچمش نسخه‌لر اوتر غروشدر
اعلان اجرتی بازارلغه تابعدر
تلغراف آدره‌سی : کلیسده، کلیس

[صایی : ۲۶۷] ۲۶ کانون ثانی ۱۳۴۱ — ۱۹۲۵ — پازار ایرتسی — ۲ رجب ۱۳۴۳ [اوچونجی ییل]

مجلس عمومی خبرلری

[مجلس عمومی ولایتك (۱۱ کانون ثانی) پازار کونی آچیلدیغنی یازلمش و قضامز اعضاسندن رشید افندینك عودتیله محمود راغب و عطا افندیلرك عزیمتلرینی علاوه ایلمشدك. مجلسك بازار کونی آچیلدیغی حقنده‌کی خبر؛ رشید افندینك، محمود راغب و عطا افندیلره وقوع بولان، بیاناتندن استخراج ایدلمشدی حالبوکه کرك محمود راغب افندینك آتیده‌کی مکتوبندن و کرك «خلق دیلی» رفیقمزك ۱۵ کانون ثانی ۴۱ تاریخلی نسخه‌سندن مجلسك (۱۲ کانون ثانی) بازار ایرتسی کونی آچیلدیغی آکلاشلمش و محمود راغب افندینك مذکور برنجی مکتوبی زیره درج اولونمشدر :]

مجلس عمومی خبرلری

— ۱ —

غازی عینتاب

۲۰ کانون ثانی ۱۳۴۱

کلیسدن چیقارکن (۱۴ کانون ثانی) بتون حموله معلوماتمز — مجلس عمومینك ایلك یوم اجتماعنده حاضر بولونوب بر کون صوکره کلیسه کلمش اولان — رشید افندی برادرمزك ویردیکی خبرلردن عبارتدی رشید افندی مجلسك (۱۱ کانون ثانی) بازار کونی والی حسنی بك افندینك تحت ریاستلرنده اعضادن خیری، مصطفی (غازی عینتاب) رشید (کلیس) عبدالقادر (خلفتی) افندیلرك حضوریله کشاد ایدلدیکنی، رئیس ثانیلکه خیری (غازی عینتاب) کاتبلکلره مصطفی (غازی عینتاب) عبدالقادر (خلفتی) افندیلرك انتخاب ایدلدکلرینی، کچن ۱۳۳۹ سنه‌سی حساب قطعی خلاصه‌سیله ۱۳۴۰ موازنه‌سی حقنده‌کی ایضاحنامه و سنه آتیه موازنه خصوصیه‌سنه متدائر مطالعه‌نامه‌نك قرائت اولوندیغنی، ۲۸ تموز ۱۳۴۰ تاریخنده عقد اولونان اجتماع فوق العاده‌ده منتخب انجمن دائمینك ۱۳۴۱ بودجه‌سنده تأمین توازنه موفق اولامادیغنی، مذکور بودجه‌دن محاسبه خصوصیه مدیر، مأمورین و مستخدمین ایله نافعه مأمورینی معاش و مصرفنه تعلق ایدن قسملرك بالمذاکره قبول قلندیغنی و کندیسی مجلسدن استعفا ایدرك کلیسه کلدیکنی سویلمشدی.

عینتابه کلدك و (۱۵ کانون ثانی) پنجشنبه کونی — والی بك افندی راحتسز اولدقلرندن — رئیس ثانی خیری بکك ریاستی آلتنده درت اعضا طوپلاندق امین افندی حالا قونیه‌ده، رضا جنانی‌ینه خسته ایدی ضبط سابقك قرائتندن آکلاشیلدی که رشید افندینك کلیسده بزه ویرمش اولدیغی خبرلر آره‌سنده بالکز مجلسك بازار کونی آچیلمش اولدیغی یاکلشدر مجلس بازار ایرتسی (۱۲ کانون ثانی) آچیلمش و اوکله‌دن اول و صوکرا اولمق اوزره او کون ایکی جلسه عقد ایدلمشدر. ضبطك قرائتنی متعاقب سوز آلدم و اداره ولایات قانونك (مجالس عمومیه اعضاسنك نصفندن بر زیاده‌سی حاضر اولمادقجه اجرای مذاکره و اتخاذ قرار ایده‌میه‌جکی حقنده‌کی) ماده‌سنه استناداً اعضای مرتبه‌سی طقوزه بالغ اولان مجلسمزك بش گشی ایله اجرا ایتمش اولدیغی (۱۲ کانون ثانی) مذاکره‌سی ایله بزم التحاق ایتدیکمز مذکور (۱۵ کانون ثانی) اجتماعنك کأن لم یکن عد ایدلمسنی طلب ایتدم عطا افندی بنی تأییده سعی ایدر کبی ایدی لکن افاداتندن بو یولده صریح بر معنا چیقارمق مشکلدی. عبدالقادر افندی‌ده بتون مسرور داتمی متعدد (ایسه) ادات شرطی ایله قیدلیه‌رك کویا بکا اقتدا ایلدی. بو ایکی آرقداشك ضعف افاداتی و مصطفی افندینك موضوع بحث اجتماعلری پك قانونی بولمسی،

Ek-4: Kilis Yevmi Halk Gaztesi Sayı: 273.

امتیاز صاحبلری
محمود راغب و عبدالله عصمت

اداره وطبع محلی : کلیس مطبعه‌سی
مراجعتلر اداره‌یه یاپیلمالیدر
یولمزه اویغون یازیلر درج ایدیلیر
نشر ایدلمه‌ین آثار اعاده اولونماز

کلیس
یومی خلق غزته‌سی

عمومی مدیری و مؤسسی
محمود راغب

آبونه بدلی: بیللغی ۴۰۰ غروش
آلتی آیلغی ۲۵۰ «
نسخه‌سی ایکی غروشدر
کونی گچمش نسخه‌لر اوتوز غروشدر
اعلان اجرتی پازارلغه تابعدر
تلغراف آدره‌سی : کلیسده، کلیس

[صابی ۲۷۳] ٤ شباط ۱۳٤۱ - ۹۲۵ — چهارشنبه — ۱۱ رجب ۱۳٤۳ [اوچونجی ییل]

مجلس عمومی خبرلری

-۹-

غازی عینتاب

۲۸ کانون ثانی ۱۳٤۱

بو کون مجلس رئیس ثانی خیری بکك تحت ریاستنده اعضادن رضاجنانی، مصطفی (غازی عینتاب) برهان، عطا، محمود راغب (کلیس) عبدالقادر (خلفتی) افندیلر حاضر اولدقلری حالده عقد اجتماع ایتدی. ضبط سابق اوقوندی وقبول ایدلدی. بن دونکی اجتماعده بش ذات ایله عقد ایدلمش اولدیغندن بحثله قانوناً کأن لم یکن اولدیغنی سویلدم. مقام ریاستدن بو مسئله‌نك اولجه حل ایدلمش اولدیغی بالبیان روزنامه‌یه کچیلدی: برنجی ماده برهان افندی‌یه عائد مضبطه‌نك تدقیقی درج اولونمشدی. فقط مختار افندینك استعفانامه‌سی مضبطه‌یه ربط ایدلمه‌مش اولدیغی کبی مضبطه‌یی بلدیه هیئتنی تشکیل ایدن ذوات‌ده امضا ایتمه‌مشلردی. برهان افندینك اعضالغنك قبولیله مجلسه اشتراکنی واکمال نواقصی ایچون مضبطه‌نك محلنه اعاده‌سنی طلب ایتدم. بو طلبم — اصولا او اثناده دیشاری چیقمش اولان — زواللی برهان افندینك ساعتلرجه محاسبهٔ خصوصیه‌ده انتظارینه سبب اوله‌جق اوزون منافشه‌لری دعوت ایتدی. واو مناقشه‌لر عادتا مجلسك بو انعقادینی افنا ایلدی. نتیجه‌ده نقصان واقعه بناءً مومی الیهك اعضالغیله برابر مضبطه‌سنك‌ده قبول اولونمامسی خصوصنده رضاجنانی بك یالکز قالدرق اعضالغنك قبولنه اکثریتله قرار ویرلدی. بعده مختار افندینك استعفانامه‌سنك کلیسدن طلب ایدیلوب ایدلمه‌مسی رأیه قونولدی بونك‌ده طلب ایدلمسی خصوصنده بن یالکز قالدم اکثریت طلب ایدلمه‌مسنی قبول ایلدی. متعاقباً مضبطه‌نك هیئت بلدیه‌یه امضا ایتدیرلمسی خصوصی رأیه وضع اولوندی بونك لزومنه بنمله عطا افندیدن باقه طرفدار اولمادیغندن ینه اکثریتله بوندن‌ده صرفنظر اولونه‌رق مضبطه‌نك اشکال و مراسم حاضره‌سیله قبولنه قرار ویرلدی و برهان افندی تکرار مجلسه داخل اولدی ایشته بو مناقشه‌در که ساعتلرجه مجلسی اشغال ایلدی. وقت کچمشدی صحه بیطرلغنك دونکی کون قبول ایدیلن دیستول و فورژ نام معالجات آره‌سنه دیکر بعض ادویه اسملرینك‌ده بالادخال احتیاج وقوعنده بو خصوصه موضوع اوچ یوز لیرادن شو صوك قسم ادویه‌نك‌ده تدارك و جلبی امرنده بیطرلغه صلاحیت اعطاسنه متدائر مذکره‌سی قرائت و اعطا ایلدیکم ایضاحات اوزرینه مطلوب صلاحیتك اعطاسی قبول اولونه‌رق جلسه‌یه نهایت ویرلدی. محمود راغب

آژانس خلاصه‌لری

غازی پاشامزك سیاحتی

قونیه، ۱ منه — رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری اون ایکی‌یی اون کچه قونیه‌یه مواصلت وایکی‌یی چاریك کچه آنقره‌یه حرکت بیوردیلر، قونیه‌ده غازی متحسرانه و فوق‌العاده تظاهراتله استقبال و تشییع ایدلمشلردر.

قونیه‌ده صووقلر

قونیه، ۱ منه — درجه حرارت قونیه‌ده تحت‌الصفر اوتوز ایکی‌یه قدر ایتمشدر. بو کون صوغوق بر پارچه تخفف ایتمشدر.

ممنون اولمازلرمی یا؟..

استانبول، ۱ منه — بو کونکی غزته‌لر باش پاپاسك سوقنی تصویب ایدن باش مقاله‌لر نشر ایتمکده‌در. جمهوریت غزته‌سی «مبادله‌یه تابع هر روم تورکیا طوپراغنی ترك ایده‌جکدر» وطن غزته‌سی‌ده «حکومتمز سریع قرارلر ویرمك، قرارلرینی سرعت وجدیتله تطبیق ایتمك صورتیله تورك ملتنك

Ek-5: Kilis Yevmi Halk Gazetesi Sayı: 283.

امتیاز صاحبلری
محمود راغب و عبدالله عصمت

اداره وطبع محلی : کلیس مطبعه‌سی
مراجعتلر اداره‌یه یاپیلمالیدر
یولمزه اویغون یازیلر درج ایدیلیر
نشر ایدلمه‌ین آثار اعاده اولنماز

کلیس
یومی خلق غزته‌سی

عمومی مدیری و مؤسسی
محمود راغب

آبونه بدلی: بیللغی ۴۰۰ غروش
آلتی آیلغی ۲۵۰ «
نسخه‌سی ایکی غروشدر
کونی گچمش نسخه‌لر اوتر غروشدر
اعلان اجرتی پازارلغه تابعدر
تلغراف آدره‌سی: کلیسده، کلیس

[صایی: ۲۸۳] ۱۹ شباط ۱۳۴۱ — ۹۲۵ | پنجشنبه | ۲۶ رجب ۱۳۴۳ [اوچونجی ییل]

مبارك معراج کیجه‌سی

بو کیجه مبارك معراج کیجه‌سیدر شهریمز جامعلری بو مناسبتله قندیللره بورونورکن قلبلرده طاعت و عبادت نوری پارلایاجقدر .

بو کیجه‌نك قدسیتنه مستنداً تورکلره و اسلاملره رفاه و سعادت دیلرز

کلیس بلدیه انتخاباتی

کلیس بلدیه انتخاباتنه مباشرت ایدلمك اوزره ولایات بلدیه قانوننك یکرمی برنجی ماده‌سنده محرر انجمنك اجتماع و قرعه کشیده ایتدیرلمسی خصوصنك قائمقاملقدن بلدیه ریاستنه اشعار اولونمسیغی مستخبردر .

عدلیه‌نك نقطهٔ نظری

آنقره ۶ ، ۱ منه (آ.آ) — اردهان مبعوثی خالد پاشانك جرح وقتلنه متعلق اجرا قلنان تحقیقاتك صفحات ونتایجی خفنده وقوعبولان استفسار اوزرینه انقره محکمهٔ اصلیه مدعی عمومیسی اناطولی آژانسنه بیانات آتیه‌ده بولونمشدر : اردهان مبعوثی خالد پاشانك بر تقریر امضاسی تکلیفندن دولایی مجلس داخلنده العزیز مبعوثی حسین بکی تهدید و تعقیب ایتمکده اولدیغنی کورن آفیون مبعوثی علی، غازی عینتاب مبعوثی قلیج علی قوزان مبعوثی علی صائب ، جبل برکت مبعوثی عونی ریزه مبعوثی رؤف بکلرك اول آخر تسکین ایچون سبق ایدن توقیات ورجالرینك حسین بکی التزام تلقیسی ایله دها زیاده منفعل اولان پاشا قره حصار مععوثی علی بکه توجیه خصومته باشلامش وواقع نیاز و استرحاملر اوزرینه تعدیل تهور ایده‌مامش و علی بکه ایکی آل طبانجه تشهیر وانداخت صورتیله تعرض و هجوم ایله‌مشدر تعرض واقعه قارشو کندیسنی محافظه ایچون گیری گیری چکلمك اضطرارنده قالان علی بکك یره دوشمه سی ایله خالد پاشانك مومی الیهك اوزرینه چقوب بتکرار طبانجه‌یی بیننه توجیه و اوچونجی دفعه انداخت ایله‌مسی و بو میانده استمدادینه رغماً خارجدن بر معاونت کورمه‌ین علی بکك بیلندن چیقاردیغی طبانجه‌سنی استعمال صورتیله خالد پاشایی مجروح ایلدیکی تحقیقات جاریه ایله آکلاشلمشدر . وقعه‌نك شکل جریاننه کوره خالد پاشانك مکرراً اسلحهٔ ناریه‌یی انداخت صورتیله علی بکه واقع اولوب بو آنده غرض ممکن اولمیان تعرض ناحقی علی بکك مجرد دفع ضرورتی وخالد پاشایی جرح صورتیله منعه موفق اولدیغنی و بناء برین فعلی مدافعهٔ نفس مقصدینه معطوف بولوندیغی جهتله وقوعه کتیریلان جرح قانون جزانك قرق ایکنجی ماده‌سی ذیلی موجبنجه نظر قانونده مجرم اولمامشدر و خالد پاشانك حرکتی ده قانون جزانك ۱۸۰ ننجی ماده ذیلنه موافق قتل قصدیله مکرراً سلاح تشهیر و انداخت جرمنی تشکیل ایله‌مکده بولونمشدر خالد پاشانك وفاتیله ساقط اولان فعل جنائی مذکور حقنده مستنطقلقجه تعقیبات امکانك قالمامسندن اصول محاکمهٔ جزا قانوننك ایکنجی ماده سی موجبنجه حقوق عمومیه دعواسنك سقوطنه وعلی بکك فعلکده اسباب مسرودیه بناء جرم عد اولونه‌میه‌جغنك ودیکر ذواتك مسئله‌ده داخل و علاقه‌لری قطعیاً اکلاشیله مامش اولدیغی حسبیله انلرکده علی بکله معاً اصول مذکورك ۱۲۳ نجی ماده‌سی موجبنجه منع محاکمه‌لرینه قرار ویرلمشدر

آوروپاده

استانبول ، ۱۷ منه — آوروپانك هر طرفنده غایت مدهش قاروفیرطنه حکمفرمادر

ÖZGEÇMİŞ

Zübeyde Tahal 1991 yılında Adana'da doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi Adana'da okudu. 2012 yılında Kilis Yedi Aralık Üniversitesi Tarih bölümünde eğitimine başladı. Üniversitenin aynı bölümünden 2015 yılında mezun oldu. 2016 yılında Kilis Yedi Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı.

VİATE

Zübeyde Tahal was born in Adana in 1991. She has attended Primary, Secondary schools in Adana. She started educating the Department in History in Üniversity of Kilis Yedi Aralık in 2012. She was graduated from same department in Üniversity of Kilis Yedi Aralık, in 2015. She started his master at Kilis Yedi Aralık Üniversity Social Sciences İnstute of History Department in 2016.